74 bg Πανι

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΩΝΣΤ. ΑΡΓΑΣΑΡΗ ΛΟΜΒΑΡΔΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ Γ' ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

1920 - 1921 • 1922

ΤΕΥΧΟΣ Ε'.

(ΣΥΝΕΔΡΙΑΙ ΑΠΟ ΡΙΒ'. - ΡΛΘ'. ΣΕΛ. 3045 - 4596

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
1923

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΩΝΣΤ. ΑΡΓΑΣΑΡΗ ΛΟΜΒΑΡΔΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ Γ' ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

1920 - 1921 - 1922

ΤΕΥΧΟΣ Ε'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
1922

032
ΠΡΒ
Γενοσυλλογή
1920_1922
Τ. 5

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΙΒ'

Τῆς 10 Ἰουνίου 1922,

Ὥρᾳ 6 καὶ 55' μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. **Ν. Κουλάνδρου** ὅτι δὲν ἀνεγράφη ἐν αὐτοῖς ἡ παρατήρησίς του ὅτι ἔδει τὰ ὀνόματα τῶν ἀπόντων κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ καταλόγου νὰ σημειωθῶσιν ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς·

—Ὁ Ἀνδρέας Μιχαλόπουλος εἰρηνοδίκης, ζητεῖ ἀποζημίωσιν διὰ τὰς δαπάνας, ἃς ὑπέστη ἐκ μεταθέσεων.

—Ὁ λαὸς Μεγάρων ζητεῖ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἐκεῖ Ταμίου.

—Οἱ γεωργοὶ Τσιρλικίου Κορίνου Αἰκατερίνης ἐκφράζουσι τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ Ἐθνοσυνέλευσιν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ.

—Ὁ Ὁλόκληρος ὁ κλῆρος Λεβαδείας διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

—Τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Ραιδεστοῦ παρακαλεῖ, ὅπως τὸ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχέδιον «περὶ ἱδρύσεως Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων» ἀποσυρθῇ.

—Ὁ σύνδεσμος δημοδιδασκάλων Λέσβου παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως σπεύσῃ εἰς ψήφισιν νόμου δεικνύουσα ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ λαϊκοῦ σχολείου.

—Οἱ Βορειοηπειρῶται φοιτηταὶ ὑποβάλλουσι ψήφισμα διαμαρτυρίας κατὰ τῶν ὕβρεων, τῶν ἀναγραφεισῶν εἰς τὴν ἐν Βοστώνῃ ἐκδιδομένην ἐφημερίδα «Ντιελλη», ὑπὸ συκοφάντου Ἀλβανιστοῦ.

—Ἡ Πανελλήνιος Ἕνωσις Μηχανικῶν, ἐκπροσωποῦσα τὴν γνώμην ὅλου τοῦ ναυτικοῦ κόσμου, ὑποβάλλει θερμὴν παράκλησιν πρὸς τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ληφθῇ μέριμνα διὰ τὴν ἀποζημίωσίν των.

—Οἱ Γεώργιος καὶ Χρῆστος Μπαλτᾶς, κάτοικοι Ἴσαρι Καρδίτσης, παρακαλοῦσι τὴν Συνέλευσιν, ὅπως θέσῃ προ-

τατευτικὴν διάταξιν διὰ τὴν μὴ ἀπαλλοτρίωσιν τῶν κτημάτων των.

— Κάτοικοι Καλαρίων παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως διὰ νόμου προστατεύσῃ τὰ δίκαιά των, ἵνα μὴ κτήματα, ἅτινα ἠγοράσθησαν παρ' αὐτῶν περιέλθωσιν εἰς ἄλλους ἰδιοκτήτας.

— Οἱ γαιοκτηματίαι Λαρίσης παρακαλοῦσιν, ὅπως τροποποιηθῇ ὁ νόμος «περὶ συνθετικοῦ ὄρου».

— Ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ναυτικῶν ἐργατικῶν Σωματείων ζητεῖ, ὅπως ἡ Κυβέρνησις λάβῃ ὁριστικώτερα μέτρα πρὸς βελτίωσιν τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας τῶν κοπιαζόντων καὶ βασανιζομένων ναυτεργατῶν.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑλλάδος, ἀποφασίσασα ὁμοφώνως, παρουσιάσθη εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, συμφώνως καὶ τῇ ἐπιθυμίᾳ τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ παρακαλεῖ δι' αὐτοῦ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν, ἵνα ἐν τῷ ἐνδιαφέροντι Αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ πραγματικοῦ καὶ ἀληθοῦς συμφέροντος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, μεριμνήσῃ περὶ ἐξαιρέσεως τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων ἐκ τῆς διὰ τοῦ ὑποβεβλημένου αὐτῇ νομοσχεδίου μελετωμένης ἀπαλλοτριώσεως αὐτῶν, καθόσον ἡ ἀπαλλοτρίωσις αὕτη πλήττει καιρίως τὴν Ἐκκλησίαν ὡς παρὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας ἁρπαζοῦσα τὰ ὑλικὰ μέσα, ἐφ' ὧν Αὕτη στηρίζει τὴν μόρφωσιν καὶ συντήρησιν τοῦ κλήρου Αὐτῆς καὶ τὴν διὰ τοῦ κλήρου ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν τοῦ λαοῦ ἐξύψωσιν.

— Ὁ πληρεξούσιος Ἰωαννίνων κ. **Π. Δαγκλῆς** ζητεῖ τρίμηνον ἄδειαν ἀπουσίας διὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Συναινέσει τῆς Συνελεύσεως ἡ ἄδεια χορηγεῖται.

— Ὁ πληρεξούσιος Φθιωτιδος καὶ Φωκίδος κ. **Ἰ. Κούσουλας** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας».

— Ὁ πληρεξούσιος Κοζάνης κ. **Ἀμπᾶς Σεΐτ** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

— Οἱ πληρεξούσιοι Θεσσαλονίκης κ. κ. **Δημ. Τσαλόπουλος, Σπ. Παπᾶς** καὶ **Ι. Κότσανος** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Κ. Οἰκονομίδης** καὶ **Γ Σπηλιόπουλος**, Μεσσηνίας ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κανονισμοῦ τῆς ἀρχαιότητος τῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

— Ὁ κ. **Γ. Ματσόπουλος**, πληρεξούσιος Ροδόπης, ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως νόμου 2613.

— Ὁ κ. **Γεωργ. Ἀλεξάνδρου**, πληρεξούσιος Θεσσαλονίκης, ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 2145 περὶ ἀποδοχῶν κτλ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ 2249 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2145».

— Οἱ πληρεξούσιοι Ἄρτης κ.κ. **Εὐάγ. Γαρουφαλιᾶς** καὶ **Σπ. Μπενούκας** ὑποβάλλουσι πρότασιν νόμου «περὶ ὑπαγωγῆς τῆς πέραν τῆς γεφύρας τοῦ Ἀράχθου περιοχῆς ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν Τὸπ Ἀλτί, εἰς τὴν διοικητικὴν περιφέρειαν τοῦ Δήμου Ἀρταίων».

— Ὁ κ. **Γ. Ἀλεξάνδρου**, πληρεξούσιος Θεσσαλονίκης, ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας».

— Ὁ κ. **Ξ. Στρατηγός**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας, ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 2517 περὶ ἀνοικοδομήσεως τῆς πόλεως Σερρῶν ἐπὶ νέου σχεδίου».

Ὁ αὐτὸς κ. **Ὑπουργὸς** ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἐξυγιάσεως τοῦ Νέου Φαλήρου.

Οἱ κ. κ. **Δ. Γούναρης**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, καὶ **Κ. Λυκουρέζος**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Θησαυροῦ, ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ Νομικῶν Συμβουλίων Νόμων».

Προτάσει τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν καὶ συναινούσης τῆς Συνελεύσεως τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κηρύσσεται **κατεπείγον** καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

— Ὁ κ. **Μ. Γούδας**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ταχ)μείων, Τηλεγρ)φων, Τηλ)φων, ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συντάξεως τηλεγραφείων καὶ Κοινοτικῶν Τηλεφωνίων.

Τῇ προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συναινούσης τῆς Συνελεύσεως τὸ νομοσχέδιον κηρύσσεται **κατεπείγον** καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

— Οἱ κ. κ. **Ε. Λαδόπουλος**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, **Ν. Στράτος**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, **Κ.**

Πολυγένης, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Παιδείας, ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «περὶ ἀνεγέρσεως ἐν Ἀθήναις Δημοσίου Μαιευτηρίου».

— Ὁ κ. ***Ξ. Στρατηγός***, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας, ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ εἰσπράξεως τῶν λιμενικῶν φόρων ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἐκμεταλλεύσεως τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης».

— Ὁ κ. ***Ι. Λεωνίδας***, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμου.

1) «Περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 213, περὶ ἀποστολῆς εἰς εἰδικὰ θεραπευτήρια δημοσίᾳ δαπάνῃ ἀξιωματικῶν».

2) «Περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὰς διατάξεις τοῦ 2727 νόμου καὶ τῶν ἐπικούρων ἐφέδρων ἐπικούρων κτλ».

3) «Περὶ ὁρισμοῦ ἀριθμῆς τῶν ὡς ἀνθρακέων χρησιμοποιουμένων ἀνδρῶν τῶν πληρωμάτων τοῦ Στόλου.

4) «Περὶ ὑποβιβασμοῦ τῶν ἐφέδρων ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ διὰ πειθαρχικοὺς κ.τ.λ. λόγους».

5) «Περὶ ἀντικαταστάσεων τοῦ Δ΄ πίνακος τοῦ συνημμένου εἰς τὸν 2126 νόμον περὶ κανονισμοῦ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

6) «Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ ἄρθρον 35 τοῦ ,ΓΥΠΘ νόμου περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ ,ΑΦΕ΄ νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν πληρωμάτων τοῦ Στόλου κλπ.»

7) «Περὶ κανονισμοῦ τῆς ἀξίας τῆς τροφοδοτικῆς μερίδος ἐν τῷ Β. Ναυτικῷ».

8) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2473 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος κλπ.»

9) «Περὶ κυρώσεως Β. Διαταγμάτων καὶ ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν».

10) «Περὶ ἐκτυπώσεως ἐργασιῶν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

11) «Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ 2740 νόμου περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν κειμένων διατάξεων περὶ ταμείων τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ν. κτλ.». καὶ

12) «Περὶ ἀπονομῆς βαθμοῦ ἐφέδρου ἀξιωματικοῦ εἰς τοὺς ἐπικούρους ἐφέδρους, ἐπικούρους κτλ. διὰ διακεκριμένας ὑπηρεσίας».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. ***Ι. Χριστοδουλιᾶς***, ***Ν. Ἀλεξιάδης Π. Σισμάνης***, ***Γ. Καλαντζόπουλος***, ***Π. Στάϊκος καὶ Δ. Κρίτσας*** ὑποβάλλουσι πρότασιν νόμου «περὶ μεταφορᾶς ἐφέδρων εἰς τὴν Β΄ σειρὰν τῆς ἐφεδρείας τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ».

— Ὁ κ. ***Δ. Κ. Βοκοτόπουλος***, πληρεξούσιος Κυκλάδων, ***Α. Εὐταξίας***, ***Π. Στάϊκος***, ***Ἰω. Κούσουλας***, ***Κ. Οἰκονομίδης***, ***Χρ. Καρρᾶς*** καὶ ***Ν. Σάπκας***, ***Φ. Δραγούμης*** καὶ ***Στέμος Λιούμπης*** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

— Οἱ πληρεξούσιοι κ.κ. ***Ν. Δ. Λεβίδης*** καὶ ***Ι. Δ. Ράλλης***, Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, ὑποβάλλουσι πρότασιν νόμου «περὶ προστασίας τῆς διὰ νωπῶν σταφυλῶν οἰνοποιΐας».

Ἡ Συνέλευσις εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος***, ἐξ ἀφορμῆς ἀναφορᾶς τοῦ Γεωργίου Χατζηαργύρη, λέγει ὅτι ἡ ἑρμηνευτικὴ διάταξις τοῦ νόμου περὶ ἀναγκαστικοῦ δανείου ἐδημοσιεύθη τὴν 19 τοῦ μηνὸς Μαΐου, ἐνῶ ἡ προθεσμία ἣν τάσσει διὰ τὰς εἰς χρυσὸν ὀφειλὰς ἔληγε τὴν 20 τοῦ μηνός. Ὡς ἐκ τούτου ἐγένετο καταστρατήγησις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πληρωμὴν τῶν εἰς χρυσὸν χρεῶν. Ζητεῖ νὰ καθορισθῇ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ὅτι ἡ σχετικὴ διάταξις ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ πρώτου νόμου περὶ καταναγκαστικοῦ δανείου, οὗτινος ἀποτελεῖ ἑρμηνείαν, ἤτοι ἀπὸ τῆς 25 Μαρτίου καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως, ὡς τυπικῶς ὁρίζεται ἐν τῷ νόμῳ.

Ὁ κ. ***Κ. Λυκουρέζος***, Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δημ. Θησαυροῦ, ἀποδέχεται τὴν ἄποψιν τοῦ κ. Μπουσίου καὶ ποιεῖται τὴν δήλωσιν ὅτι ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2767 καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων ἔτι, ἀφοῦ ὁ νόμος οὗτος ἐδημοσιεύθη τὴν 19 Μαΐου, τὴν προηγουμένην δηλονότι τῆς καθοριστείσης προθεσμίας διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 2749 ὑφισταμένων ὀφειλῶν, προκύπτει ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ἑρμηνευτικὸν καὶ ὡς τοιοῦ-

τον θεωρεῖται ἰσχύον ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ ὁ νόμος 2749.

Ὁ κ. *Κ. Πολυγένης*, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, λέγει ὅτι ἐπειδὴ δύναται ν' ἀμφισβητηθῇ ἡ ἑρμηνευτικὴ ἰδιότης τοῦ περὶ οὗ πρόκειται νόμου, νὰ ἀποφανθῇ ἡ Συνέλευσις ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω δηλώσεως τοῦ κ. ἐπὶ τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ Ὑπουργοῦ.

Πρόεδρος. Δέχεται ἡ Συνέλευσις τὴν ὡς ἄνω ἑρμηνευτικὴν δήλωσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ;

Ἡ Συνέλευσις ἀπαντᾷ δι' ἀναστάσεως ὅτι ἀποδέχεται τὴν δήλωσιν.

Ὁ κ. *Γ. Μπούσιος* ὑποβάλλει κατόπι πρότασιν νόμου, διὰ τοῦ ὁποίου ρυθμίζονται αἱ πληρωμαὶ τῶν εἰς χρυσὸν ὀφειλῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπικρατεστέρου συναλλάγματος, μετ' αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως καὶ τῶν ἑρμηνευομένων νόμων 987 καὶ 1414, καὶ προσθέτει ὅτι ἐπὶ τούτου συνειργάσθη μετὰ τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ.

Ὁ κ. *Κ. Λυκουρέζος* δηλοῖ ὅτι συνειργάσθη μετὰ τοῦ προτείναντος καὶ τοῦ συναδέλφου του κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τῆς προτάσεως, ἐπεφυλάχθησαν ὅμως νὰ ἀποφασίσωσι.

Ὁ κ. *Δ. Τσουκαλᾶς* ὑποβάλλει ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῶν ἀλυτρώτων ἐπιτροπῆς περὶ τῶν εἰς χρυσὸν καταθέσεων τῶν Ποντίων καὶ ἄλλων ἀλυτρώτων, τῶν διαφυγόντων τὴν καταδίωξιν τοῦ Κεμὰλ καὶ εὑρισκομένων ἐν πενίᾳ, καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῇ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν.

Ὁ κ. *Κ. Λυκουρέζος* λέγει ὅτι θὰ λάβῃ ταύτην ὑπ' ὄψιν.

Ὁ κ. *Α. Μάτεσις*, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν γραμματέων τοῦ Ὑποθηκοφυλακείου Ἀθηνῶν, συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν ἐν αὐτῇ αἰτημάτων καὶ τῆς ἀνάγκης τῆς οἰκονομικῆς αὐτῶν ἐνισχύσεως.

Ὁ κ. *Κ. Πολυγένης*, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, λέγει ὅτι εἶναι εἰς θέσιν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Συνέλευσιν ὅτι ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Δικαιοσύνης ἑτοιμάζεται σχετικὸν νομοσχέδιον.

Κατόπι τούτου οἱ λοιποὶ ἐγγεγραμμένοι νὰ ὁμιλήσωσι παραιτοῦνται.

Ὁ κ. *Ν. Βλιάμος*, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ προέδρου τῆς Κοινότητος Παγώνδου Ἰω. Κλοτίνη, παρακαλοῦντος τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν ὅπως ἐπιψηφίσῃ τὴν κατασκευὴν ἁμαξιτῆς ὁδοῦ, μελλούσης νὰ συνδέσῃ τὸν λιμένα Γηγανίου, τὸ Ἡραῖον καὶ τὴν Κοινότητα Παγώνδου, λέγει ὅτι ἡ ἁμαξιτὴ αὕτη ὁδὸς θὰ ἐξυπηρετήσῃ μεγίστους ὑλικοὺς καὶ ἠθικοὺς σκοπούς, διότι ἡ ἐν λόγῳ περιφέρεια τυγχάνει εὐφορωτάτη καὶ περιλαμβάνει μεγιστα μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητος κατὰ Ἡρόδοτον «μέγιστα ἁπάντων Ἑλλήνων ἐξειργασμένα». Ἄλλως τε, λέγει, ἔσται ὀλιγοδάπανος ἡ κατασκευή, λόγῳ τοῦ πεδινοῦ καὶ τῆς μικρότητος τῆς ὁδοῦ.

Ὁ κ. *Δ. Καζάκης* συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν κολλήγων Ἐλασσῶνος καὶ παρακαλεῖ, ὅπως διευκολυνθῶσιν αἱ ἐκούσιαι ἀπαλλοτριώσεις ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ διὰ τῆς παροχῆς ἀδειῶν.

Ὁ κ. *Γ. Σχοινᾶς*, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς Ἀγρικῆς Τραπέζης Μεσσηνίας, λέγει ὅτι ἡ ἀγροτικὴ ἀσφάλεια ἐν Μεσσηνίᾳ δὲν εὑρίσκεται εἰς εὐχάριστον σημεῖον καὶ παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ τὰ δέοντα μέτρα.

Οἱ κ. κ. *Ν. Κουλάνδρου* καὶ *Ι. Χριστάκης*, λαμβάνοντες τὸν λόγον ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ λαοῦ Καστορίας, διαμαρτυρομένου κατὰ τοῦ ἐκεῖ Μητροπολίτου, ὅστις ἀναμίγνυται εἰς ἔργα ἀλλότρια τῆς ἀποστολῆς του, συνιστῶσι νὰ ληφθῶσι κατ' αὐτοῦ τὰ δέοντα.

Ὁ κ. *Α. Μάτεσις* συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Βασιλείου Παπαδημητρίου, αἰτουμένου ὅπως εἰς τὴν ψῆφισιν τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐξαιρετικαὶ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς εὑρίσκονται τὰ ἐν Ἠπείρῳ κτήματα.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ἀστακοῦ, ζητούντων τὴν ἐπισκευὴν τῆς ὁδοῦ Ἀστακοῦ-Κατούνης, ὁ κ. *Ξ. Μαυρομάτης* συνιστᾷ νὰ συμπληρωθῇ τὸ δίκτυον τῶν ἐθνικῶν ὁδῶν Ἀστακοῦ-Γουριᾶς Ἀμφιλοχίας-Βενίτσης, ὧν ἡ κατασκευὴ ἔχει ἀρχίσει καὶ μένει ἀτελής.

Ὁ κ. *Κ. Λυκουρέζος*, Ὑπουργός, ἀπαντᾷ ὅτι σήμερον ἠσχολήθη ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ θέλει ληφθῇ πᾶσα φροντὶς πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν δικαίων ἀξιώσεων τῶν κατοίκων.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν πολιτικῶν συνταξιούχων, ζητούντων τὴν βελτίωσιν τῶν συντάξεών των, οἱ κ. κ. *Δ. Τσουκαλᾶς* καὶ *Α. Μάτεσις* συνιστῶσι θερμῶς τὴν ἀναφοράν, ὁ δὲ κ.

Κούσουλας λέγει ότι υπέβαλε σχετικήν τροπολογίαν τοῦ οἰκείου νομοσχεδίου καὶ ἐριστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπ' αὐτῆς.

Ὁ κ. **Π. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος** λέγει ὅτι ὑπέβαλεν ἐπίσης τροπολογίαν τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου μετὰ τοῦ κ. Λεβίδη καὶ συνιστᾷ νὰ ὑποστηριχθῇ αὕτη ὑπὸ τῶν κυρίων Συναδέλφων, τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὸ ζήτημα.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς ἐκτάκτων ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων Μεσσηνίας, ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς** συνιστᾷ νὰ ἐπισπεσθῇ ἡ μονιμοποίησις τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων. Τὰς αὐτὰς συστάσεις κάμνουσι καὶ οἱ κ. κ. **Λ. Τσουκαλᾶς, Ν. Κουλάνδρου, Χ. Μητσόπουλος**, καὶ **Γ. Σπηλιόπουλος**.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν καπνοβιομηχάνων Ναυπλίου, ζητούντων τὸν διακανονισμὸν τῆς ἐπὶ τοῦ καπνοῦ φορολογίας, ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** συνιστᾷ ἰδιαιτέρως τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων Μακεδονίας, ὁ κ. **Ν. Γερμανὸς** συνιστᾷ τὴν ἀναφορὰν, γνωστοῦ, λέγει, ὄντος τοῦ ζητήματος τούτου, ὥστε νὰ μὴ δεῖται ἀναπτύξεως.

Ἐπίσης ὁ κ. **Ν. Γερμανός**, προκειμένου ν' ἀναπτύξῃ πρότασιν νόμου «περὶ ἀντιπλημμυρικῶν προφυλακτικῶν ἔργων τῆς γεωργικῆς περιφερείας Κουλακιᾶς καὶ Βελμάδας, Ἀξιοὺ», λέγει ὅτι ὁ ἀρμόδιος κ. Ὑπουργὸς ἔλαβε περὶ τούτου μέριμναν καὶ παραιτεῖται τοῦ λόγου.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος, ὁ κ. **Ν. Κουλάνδρου** συνιστᾷ νὰ ληφθῇ ὑπὲρ αὐτῶν φροντίς, ἀφοῦ καὶ ἐπιτροπὴ ἔχει συσταθῇ διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο, ὁ δὲ κ. **Γ. Βαρβούτης** λέγει ὅτι δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον, ἵνα οἱ πρόδρομοι τῆς ἐθνικῆς ἰδέας πένωνται, καὶ συνιστᾷ νὰ ληφθῇ ὡς τάχιστα μέριμνα δι' αὐτούς.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν πεντοπωλῶν Ναυπλίου, ζητούντων νὰ ἀπορευχθῇ ἡ φορολογία ἐπὶ τῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** συνιστᾷ ἰδιαιτέρως τὴν ἀναφοράν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Δημ. Σχοινᾶ, οἱ κύριοι **Ν. Λεβίδης, Γ. Σχοινᾶς**, καὶ **Χ. Μητσόπουλος** συνιστῶσι τὴν ἀναφοράν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Κορίνθου, διαμαρτυρομένων διὰ φορολογίαν τῆς σταρίδος Κορινθίας διὰ τὴν διακόσμην-

σιν τοῦ ἐν Πάτραις ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** λέγει ὅτι, καίτοι τὸ ζήτημα ἔρχεται κατόπι ἑορτῆς, ὅμως ἀναφέρει τοῦτο καὶ συνιστᾷ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ διαμαρτυρία τῶν κατοίκων, διότι πρόκειται περὶ ἀδικίας.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου τῶν ἐκ Ρωσσίας Ἑλλήνων, ὁ κ. **Λ. Τσουκαλᾶς**, ἀναγινώσκων τὴν ἀναφορὰν ἐν ᾗ περιγράφεται ἡ φοβερὰ ἐν Ρωσσίᾳ, κατάστασις τῶν κατοίκων, ἀποθνησκόντων ἐκ πείνης καὶ ἀλληλοτρωγομένων! κάμνει, λέγει, τοῦτο ἵνα κατανοηθῇ τί ἐστι μπολσεβικισμὸς καὶ συνιστᾷ ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ αἴτησις πρὸς λῆψιν μερίμνης καὶ δι' αὐτούς.

Οἱ κ. κ. **Ν. Λεβίδης, Α. Μάτεσις καὶ Ν. Κωνσταντόπουλος** ὑποστηρίζουσι τὴν αἴτησιν, παριστῶντες τὴν φρικτὴν κατάστασιν, ἐν ᾗ εὑρίσκονται οἱ ἐν Ρωσσίᾳ ὁμογενεῖς, δι' οὓς καθήκον ἔχομεν νὰ λάβωμεν πᾶσαν δυνατὴν μέριμναν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Κρεσταίνης, ζητούντων νὰ ἐπισπεσθῇ ἡ ψήφισις τοῦ ἐμφυτευτικοῦ νομοσχεδίου οἱ κ. κ. **Γ. Σπηλιόπουλος καὶ Γ. Σχοινᾶς** συνιστῶσι νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Σερρῶν, ζητούντων ὅπως ληφθῇ μέριμνα διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῶν Σερρῶν, ὁ κ. **Χ. Καρατζᾶς** ὑποστηρίζων τὴν ἀναφοράν, λέγει ὅτι οἱ πληρεξούσιοι Σερρῶν ὑπέβαλον σχέδιον περὶ τούτου εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας καὶ παρακαλοῦσι νὰ ἐπισπευθῇ ἡ ὑποβολὴ αὐτοῦ, νὰ παράσχῃ δ' ἡ Κυβέρνησις πᾶσαν κρατικὴν ἐνίσχυσιν.

Ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς**, ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τῶν κοινοτήτων Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης δια τὴν πύκνωσιν τῆς σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας, παρακαλεῖ ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἔλθῃ εἰς συνεννόησιν μετὰ τῆς Ἑταιρείας, ἵνα τροποποιηθῇ τὸ δρομολόγιον πρὸς κανονικὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν κατοίκων.

Ὁ κ. **Κ. Δροσόπουλος** παρακαλεῖ, ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἐκθέσῃ ἀπὸ τοῦδε τὰς σκέψεις αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος νὰ καταρτισθῇ Β. Δ. περὶ ἐνοικιοστασίου, διότι ἐπικρατεῖ ἀδημονία ἐν τῷ κοινῷ ἐπὶ τοῦ ζητήματος κατόπι τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων διαδόσεων καὶ κατόπι ἐκδόσεως ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ Ἐρετείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς τὰ Β. Διατάγματα, τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα, θεωροῦνται ἄκυρα ὡς μὴ κυρωθέντα ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἀπαντῶν λέγει ὅτι δὲν ἠσχολήθη εἰσέτι ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ὥστε νὰ εἴπῃ τὰς ἐαυτοῦ γνώμας. Συγκεντροῖ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τὰς διαφόρους ἐπὶ τῶν διαφόρων περιπτώσεων ἀναφορὰς καὶ θέλει ἐπὶ τῇ βάσει πασῶν τῶν παρατηρήσεων καταρτισθῇ τὸ Β. Δ., τὸ ὁποῖον τότε δύνατκι νὰ καταστῇ ἀντικείμενον συζητήσεως ἐν τῇ Βουλῇ.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Οἱ κ. κ. **Γ. Καλαντζόπουλος, Δ. Τσουκαλᾶς Ι. Κίνιας, Ν. Καλλαντζάκος** καὶ πλεῖστοι ἄλλοι κ. κ. Πληρεξούσιοι ζητοῦσι νὰ προσαχθῇ καὶ ψηφισθῇ τὸ «περὶ ἐπιδόματος τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων νομοσχέδιον», τονίζοντες τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης,** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, παρακαλεῖ ν' ἀναβληθῇ ἡ ψήφησις αὐτοῦ μετὰ τὴν διακοπήν, διότι ἔχει ἀνάγκην ἐπεξεργασίας τινός.

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β΄ κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια·

Περὶ ἐκτελέσεως ὑδροηλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως ἐν τῇ πόλει Χανίων ὑπὸ τοῦ Δήμου, ἔχον οὕτω

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Δῆμον Χανίων, κατονομαζόμενον εἰς τὸ ἑξῆς «Δῆμον», ὅπως ἰδίαις δαπάναις ἐγκαταστήσῃ ἐντὸς τῆς πόλεως τῶν Χανίων καὶ τῶν προαστείων δίκτυον διοχετεύσεως καὶ διανομῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ ἱδρύσῃ τὰς διὰ τὴν παραγωγὴν καὶ μεταφορὰν τοῦ ρεύματος ἀπαιτουμένας ἐγκαταστάσεις, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ὑπὸ τοῦ Δήμου ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω περιοχῆς (ἐντεινομένης τὸ πολὺ εἰς ἀκτῖνα δέκα χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς ἐν τῇ πόλει πλατείας τῆς σχηματιζομένης ἐπὶ τοῦ τέως Ὀθωμανικοῦ νεκροταφείου, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κισσάμου, λαμβανομένης ὡς κέντρου) ἀποκλειστικῆς κατὰ προνόμιον παροχῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς ἰδιώτας ἢ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα διὰ φωτισμόν, κίνησιν καὶ λοιπὰς βιομηχανικὰς χρήσεις, ὡς καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς ἠλεκτρικῆς ταύτης ἐνεργείας διὰ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἀνάγκας, ἐντὸς πάντοτε τῆς ὁρισθείσης ἀκτῖνος. Ὁ Δῆμος ὅμως παραμένει ὑπεύθυνος ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐκ τοῦ ὡς ἄνω προνομίου θίγωνται δικαιώματα τρίτων πηγάζοντα ἐκ τυχὸν ὑφισταμένων συμβάσεων μεταξὺ τοῦ Δήμου καὶ τῶν τρίτων τούτων.

Ἄρθρον 2.

Διὰ τὴν παραγωγὴν τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον 1 ἀπαιτουμένης ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας δύναται ὁ Δῆμος νὰ χρησιμοποιήσῃ καὶ τὰς ὑδραυλικὰς δυνάμεις τῶν ὑδάτων τῶν ῥεόντων παρὰ τὸ χωρίον Ἁγυιᾶς τῆς ἐπαρχίας Κυδωνίας κατονομαζομένων πηγῶν Πλατάνου, Καλαμίων, Κολύμπου, Μάνου καὶ Βρυσιδίων, Συκιᾶς, Χαβούζας, Μάνου καὶ Ἐγγλέζου καὶ Κήτσου.

Τὸ δὲ Κράτος ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ παραχωρεῖ εἰς τὸν Δῆμον ἀπὸ τοῦδε καὶ συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ παρόντος νόμου τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ὑδραυλικῶν δυνάμεων τούτων.

Ἄρθρον 3.

Ὁ Δῆμος πρὸς ὃν γίνονται αἱ κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα παραχωρήσεις ὑποχρεοῦται ἐντὸς τριετίας εἰς ἐκτέλεσιν τῶν προαπαιτουμένων διατυπώσεων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων καὶ τὴν εὕρεσιν τῶν ἀπαιτουμένων κεφαλαίων, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἔναρξιν τῶν τεχνικῶν ἐργασιῶν, ἄλλως, παρερχομένης τῆς προθεσμίας ταύτης ἀπράκτου, ἐπὶ τῇ περὶ τούτου ἀνεξελέγκτῳ βεβαιώσει τοῦ Νομάρχου καὶ τοῦ Νομομηχανικοῦ Χανίων, τὰ χορηγηθέντα προνόμια δύνανται ν' ἀρθῶσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, εἴτε ἀμφότερα ἢ καὶ τὸ ἕτερον μόνον διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου ἐφάπαξ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, δι' ἀμφότερα ἢ δι' ἑκάτερον.

Ἄρθρον 4.

Ἡ παραχώρησις τοῦ προνομίου τοῦ 2 ἄρθρου περιλαμβάνει πάντα τὰ ὄμβρια καὶ τὰ πηγαῖα ὕδατα τῶν ὡς ἄνω πηγῶν, ῥέοντα δὲ εἴτε ὑπαίθρως εἴτε ὑπογείως ἐντὸς τῆς περιφερείας ταύτης καὶ δυνάμενα νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ὁπωσδήποτε πρὸς παραγωγὴν κινητηρίου δυνάμεως.

Μέχρι τῆς περατώσεως τῶν ἔργων, καὶ πρὸ πάσης ἐνάρξεως ἐκμεταλλεύσεως διὰ Β. Διατάγματος, καθορισθήσονται εἰδικώτερον τὰ ὅρια τῆς περιοχῆς τῆς παραχωρήσεως εἰς τὰ ὁποῖα καὶ μόνον ἐφεξῆς περιορίζεται τὸ προνόμιον τοῦ ἄρθρου 2. Δύναται δὲ καὶ πάλιν κατόπι διὰ Β. Διαταγμάτων νὰ ἐπεκταθῶσι τὰ ἀνωτέρω ὅρια καὶ εἰς ἄλλα σημεῖα ἐφόσον ἐπὶ τούτων δὲν ἐδημιουργήθησαν ἐν τῷ μεταξὺ δικαιώματα τρίτων ἐξ ἄλλων παραχωρήσεων τοῦ Κράτους, τηρουμένων διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν αὐτῶν ὅρων τοῦ παρόντος νόμου.

Τὰ ὅρια ταῦτα θέλουσιν εἰκονισθῇ λεπτομερέστερον καὶ ἐν

ἐπὶ τούτῳ τοπογραφικῷ σχεδιαγράμματι εἰς διπλοῦν, ἐγκριθησομένῳ διὰ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Β. Διατάγματος καὶ προσυπογρ χρησομένῳ ὑπό τε τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ παρόντος ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, οὗ διαγράμματος τὸ ἓν ἀντίτυπον κατατεθήσεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ δ' ἕτερον δοθήσεται εἰς τὸν Δῆμον. Δημοσίευσις τοῦ διαγράμματος ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἀπαιτεῖται.

Ἄρθρον 5.

Μετὰ τὸν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον εἰδικὸν καθορισμὸν τῶν ὁρίων τῆς περιοχῆς τῆς παραχωρήσεως τοῦ προνομίου τοῦ ἄρθρου 2, δύναται τὸ Κράτος νὰ ἐνεργήσῃ νέαν παραχώρησιν εἰς τρίτους πρὸς τὸν σκοπὸν παραγωγῆς ὑδραυλικῆς δυνάμεως ἐκτελέσεως ἄλλης φύσεως ἔργων εἰς τὰ ἀνάντη ἢ κατάντη τῆς περιοχῆς τῆς πρὸς τὸν Δῆμον παραχωρήσεως ταύτης, ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελε προκύψει ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἀλλοίωσις ὁπωσδήποτε ἢ διακοπὴ συνεχὴς ἢ παροδικὴ τῆς χρησιμοποιουμένης παρὰ τοῦ Δήμου ὑδατοπαροχῆς ἐκ τῶν πηγῶν Ἁγυιᾶς ἢ βλάβη ἄλλης φύσεως εἰς τὰ ἔργα καὶ ἐγκαταστάσεις τοῦ Δήμου, κατ' ἀνεξέλεγκτον περὶ τούτων γνωμοδότησιν τοῦ ἁρμοδίου ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Συγκοινωνίας. Ἡ παραχώρησις αὕτη εἰς ἄλλον ἐκτὸς τοῦ Δήμου δὲν ἐπιτρέπεται διὰ σκοποὺς περὶ ὧν τὸ ἐν ἄρθρῳ πρώτῳ προνόμιον τοῦ Δήμου.

Ἐν περιπτώσει ὅμως καθ' ἣν τὸ Κράτος ἤθελεν ἐπιληφθῆ ἔργων ἀντιπλημμυρικῶν ἢ διευθετήσεως χειμάρρων, ταῦτα δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσι παρ' αὐτοῦ καὶ ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ Δήμου, ἀποζημιουμένου τούτου μόνον διὰ βλάβην, ἢ κατ' ἀνάγκην νέαν διαρρύθμισιν τῶν ἔργων αὐτοῦ.

Ἄρθρον 6.

Διάρκεια ἑκατέρου τῶν προνομίων τοῦ Δήμου ὁρίζεται 99 ἔτη ἀρχομένη ἀπὸ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἔργων. Ἡ λῆξις δὲ τῶν προνομίων κηρύσσεται διὰ Β. διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ δημοσιευομένου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δύο τοὐλάχιστον ἔτη πρὸ τῆς ἐπελεύσεως αὐτῆς. Ἡ μὴ ἔγκαιρος ἔκδοσις καὶ δημοσίευσις Διατάγματος τοιούτου ἐπάγεται αὐτοδικαίως ὑπὲρ τοῦ Δήμου ἀνανέωσιν τοῦ προνομίου διὰ 20 ἔτη ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους.

Τὸ αὐτὸ τηρεῖται καὶ μετὰ νέαν λῆξιν.

Ἄρθρον 7.

Ἡ κήρυξις τῆς διὰ Β. διατάγματος λήξεως θ' ἀφορᾷ εἰς ἀμφότερα τὰ προνόμια τοῦ τε ἄρθρου 1 καὶ τοῦ ἄρθρ. 2, ἀλλὰ δύναται νὰ γίνῃ καὶ διὰ μόνον τὸ προνόμιον τοῦ ἄρθρου 2, ὁπότε

διατηρεῖται κατὰ τὰ ἄνω ὑπὲρ τοῦ Δήμου τὸ προνόμιον τοῦ ἄρθρου 1. Ἐν περιπτώσει μονομεροῦς λήξεως μόνον τοῦ προνομίου τοῦ ἄρθρου 2, τὸ Κράτος, εἰς ὃ ἤθελον περιέλθῃ τὰ ἐκ τοῦ λήξαντος τούτου προνομίου ἔργα, ὀφείλει χάριν τῆς συνεχίσεως τοῦ ἑτέρου προνομίου νὰ ἐξασφαλίσῃ, αἰτήσει τοῦ Δήμου τὴν εἰς αὐτὸν παροχὴν τῆς ἀπαιτηθησομένης ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας μέχρι τιμῆς μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ τὸν μέσον ὅρον τῆς ἀξίας τῆς παραγωγῆς τῆς ἐνεργείας ταύτης κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς λήξεως πενταετίαν, ηὐξημένης κατὰ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἀπαιτηθῇ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ κεφαλαίου ὅπερ ἤθελε καταβάλει τὸ Κράτος πρὸς τὸν Δῆμον κατὰ τὸ ἀμέσως ἑπόμενον ἄρθρον.

Ἄρθρον 8.

Κηρυχθείσης διὰ Β. διατάγματος τῆς λήξεως τῶν προνομίων, διορίζονται ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του δύο διαιτηταί, ὁ μὲν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ὁ δὲ διὰ πράξεως τοῦ Δήμου, ὅπως κατ' ἐλευθέραν κρίσιν καὶ ἄνευ δικαστικῶν διατυπώσεων ἐκτιμήσωσιν ἀνάλογον ἀποζημίωσιν ὑπὲρ τοῦ Δήμου διὰ τὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ κηρυχθέντος ὡς λήξαντος προνομίου, καθὸ περιερχομένας αὐτοδικαίως εἰς τὸ Κράτος.

Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τοῦ ἡμίσεος τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ψήφου τῶν διαιτητῶν μετ' ἀφαίρεσιν τῶν κατὰ τὸν νόμον ἀποσβέσεων πραγματικῆς ἀξίας τῶν ἐγκαταστάσεων ἐκείνων αἵτινες δύνανται νὰ μεταχειρισθῶσι καὶ χρησιμοποιηθῶσιν ἀλλαχοῦ.

Οἱ διαιτηταὶ ὀφείλουσι ν' ἀποφανθῶσιν ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των, ἐν τυχὸν δὲ διαφωνίᾳ τούτων, δηλουμένῃ πρὸ τῶν πρόεδρον τῶν ἐν Χανίοις Ἐφετῶν, διορίζεται ὑπὸ τούτου ἐπιδιαιτητής, ἡ δὲ ἀπόφασις αὐτοῦ εἶναι ἀμετάκλητος καὶ ὑποχρεωτική.

Ἄρθρον 9.

Πάντα τὰ ἀναγκαῖα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν προνομίων ἔργα θεωροῦνται ἔργα δημοσίας ὠφελείας, πρὸς ἐκτέλεσιν δὲ τούτων, συντήρησιν καὶ ἐπέκτασιν αὐτῶν ἐν τῷ μέλλοντι ἐπιτρέπεται ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις ἰδιωτικῶν κτήσεων καὶ δικαιωμάτων καὶ σύστασις τῶν ἀπαιτηθησομένων δουλειῶν, κηρυσσομένων διὰ Β. διαταγμάτων, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 18 ἐπιτροπῆς ἢ μετὰ τὴν διάλυσιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, τῆς ἀποζημιώσεως κανονιζομένης συμφώνως τῷ νόμῳ ΓΦΝΑ' τοῦ 1911, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 103.

Πρὸς τοὺς αὐτοὺς σκοπούς, ἀλλὰ μόνον διὰ τὰ ἔργα τῆς

ἐκμεταλλεύσεως τῶν ὑδραυλικῶν δυνάμεων τῆς περιοχῆς τῶν πηγῶν Ἁγυιᾶς, ἐπιτρέπεται ἐπίσης καὶ ἡ δωρεὰν ὑπὸ τοῦ Δήμου χρησιμοποίησις τῶν ἐκεῖ δημοσίων κτημάτων διὰ Β. διατάγματος κατόπιν πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ τοιαύτη χρησιμοποίησις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν χρόνον διαρκείας τοῦ προνομίου.

Ἡ μεταφορὰ καὶ διανομὴ τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας δύναται νὰ γίνῃ καὶ διὰ μέσου ἰδιωτικῶν κτημάτων διὰ τοποθετήσεως πασσάλων πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἐναερίων ἀγωγῶν, ἢ καὶ δι' ὑπογείων καλωδίων, διὰ τὸν τοιοῦτον δὲ μερικὸν περιορισμὸν τῆς ἰδιοκτησίας δύναται νὰ κανονισθῇ ἀποζημίωσις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ ὡς εἴρηται νόμου ,ΓΨΝΑ' τοῦ 1911.

Πρὸς ὅμοιον σκοπὸν καὶ διὰ τὴν ἐλευθέραν δίοδον τῶν ἠλεκτρικῶν ἀγωγῶν ἐπιτρέπεται πᾶσα σχετικὴ ἐργασία καὶ ἰδίως κλάδευμα δένδρων, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ ἐνέργεια πάσης ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν οἰκιῶν ἀναγκαίας ἐργασίας πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἠλεκτραγωγῶν.

Ἄρθρον 10.

Ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς ἐνασκήσεως τοῦ προνομίου τοῦ ἄρθρου 2 ὑπὸ τοῦ Δήμου καὶ ἐκ τῶν γενησομένων ἔργων αὐτοῦ καὶ ἐγκαταστάσεων ἤθελον βλαβῇ ἀσκούμενα τυχὸν τρίτων δικαιώματα, χρήσεως τῶν ὑδάτων πρὸς παραγωγὴν κινητηρίου δυνάμεως εἰς ἐγκαταστάσεις καὶ ἔργα αὐτῶν, ὁ Δῆμος ὑποχρεοῦται εἰς ἀντικατάστασιν νὰ παράσχῃ εἰς τοὺς τρίτους τούτους ἠλεκτρικὴν ἐκ τῶν ἔργων του δύναμιν καὶ ἐνέργειαν ἴσην πρὸς τὴν μέχρι τοῦδε χρησιμοποιουμένην ὑπ' ἐκείνων ὑδραυλικὴν πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἰδίας κανονικῆς λειτουργίας τῶν ὑφισταμένων τούτων ἐγκαταστάσεων καὶ ἔργων τῶν τρίτων καὶ εἰς τιμὴν ἴσην πρὸς τὴν τιμὴν τῆς παραγωγῆς τῆς θιγομένης ἐγκαταστάσεως.

Τὰ ἔξοδα τῆς τοιαύτης μεταπροπῆς τῆς κινητηρίου δυνάμεως ἐπιβαρύνουσι τὸν Δῆμον, τὴν μεταπροπὴν δὲ ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ ὁ Δῆμος ἐγκαίρως, καὶ δὴ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν ἐγκαταστάσεων αὐτοῦ.

Ἄρθρον 11.

Ἐκ τῶν γενησομένων ἔργων καὶ ἐγκαταστάσεων τοῦ Δήμου παραμένουν ἄθικτα τὰ ἀσκούμενα ἤδη ἐκ τῶν ὑδάτων τῶν πηγῶν Ἁγυιᾶς δικαιώματα ἀρδεύσεως καλλιεργουμένων γαιῶν, τοῦ Δήμου δυναμένου μόνον νὰ περιορίσῃ τὴν σπατάλην τοῦ ὕδατος. Ἐν περιπτώσει οἱωνδήποτε περὶ τῶν δικαιωμάτων τούτων καὶ τῆς ἐκτάσεως αὐτῶν ἀμφισβητήσεων καὶ διαφορῶν μεταξὺ ἰδιωτῶν καὶ τῆς ἐκτελούσης ὡς κατωτέρω τὰ ἔργα Ἐπιτροπῆς, ἢ τοῦ Δήμου ἢ πάσης ἀναδόχου Ἑταιρείας, ἀποφαίνεται περὶ τούτων Διοικητικὸν Δικαστήριον, συντιθέμενον ἀπὸ ἕνα ἐφέτην (ἐκλεγόμενον ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἐφετείου Χανίων) ὡς πρόεδρον, ἀπὸ τὸν νομαρχηχανικὸν Χανίων καὶ τὸν νομογεωπόνον Χανίων, ἢ τοὺς νομίμους αὐτῶν ἀναπληρωτάς, τὸ ὁποῖον ἀμετακλήτως καὶ ἄνευ δικονομικῶν διατυπώσεων ἀποφασίζει κατ' ἐλευθέραν ἐκτίμησιν πραγμάτων καὶ ἑρμηνείαν δικαίου.

Διὰ Β. διατάγματος κανονισθήσονται πᾶσαι αἱ ἀναγκαῖαι λεπτομέρειαι περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Διοικητικοῦ τούτου Δικαστηρίου, καὶ ἰδίως τοῦ τόπου καὶ τρόπου τῆς δημοσίας αὐτοῦ συνεδριάσεως, τῆς προδικασίας, τοῦ καταρτισμοῦ τῶν ἀποφάσεων κλπ.

Χρέη γραμματέως παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ ἐκτελεῖ ὁ γραμματεὺς τῶν ἐν Χανίοις Πρωτοδικῶν ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτής, ὡς εἰσηγητὴς δὲ παρ' αὐτῷ ἄνευ ψήφου παρίσταται ἓν τῶν τεχνικῶν μελῶν τῆς διοικούσης ὡς κατωτέρω τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων Ἐπιτροπῆς, ἢ ὁ μηχανικὸς τοῦ Δήμου ἢ ἡ τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἄνω Διοικητικοῦ Δικαστηρίου δύναται ὁ Δῆμος ἢ ὁ ἀνάδοχος αὐτοῦ νὰ προχωρήσῃ εἰς τὰς σχετικὰς ἐγκαταστάσεις καὶ ἔργα αὐτοῦ ἢ νὰ ἐπιβάλῃ προσωρινῶς τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα χρήσεως τοῦ ὕδατος καὶ εἰς τοῦτο μόνον ἀφορᾷ ἡ ἀπόφασις τῆς λύσεως τῆς διαφορᾶς ὑποκειμένης οὐσιαστικῶς εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

Ἄρθρον 12.

Τὰ κατόπιν τῆς χρησιμοποιήσεως ἐκ τοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ σταθμοῦ ἐξερχόμενα ὕδατα ὀφείλουν νὰ ἐπαναχθῶσιν εἰς τὴν κοίτην τῶν πηγῶν Ἁγυιᾶς ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 περιοχῆς διὰ τὴν περαιτέρω κάθοδον αὐτῶν καὶ χρῆσιν τῶν δικαιουμένων.

Ἄρθρον 13.

Πάντα τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαχθησόμενα ὑλικὰ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἔναρξιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἔργων, οἷον ἐργαλεῖα, ὄργανα, μηχανήματα, σωλῆνες, σιδηρᾶ εἴδη, ξυλεῖα, ἠλεκτρικά, ὑδραυλικά, οἰκοδομικὰ κλπ. ἀπαλλάσσονται παντὸς εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ ἢ οἱασδήποτε φόρου, δημοσίου, δημοτικοῦ, λιμενικοῦ κλπ. Ἡ βεβαίωσις ὅτι τὰ εἰσαγόμενα θὰ χρησιμοποιηθῶσιν ἀποκλειστικῶς καὶ εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὰ ἔργα, δι' ἃ καὶ μόνα εἶναι προωρισμένα, θὰ γίνηται δι' ὑπευθύνου ἐπὶ ταῖς συνεπείαις τοῦ τελωνιακοῦ νόμου δηλώσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 18 Ἐπιτροπῆς πρὸς τὸν ἁρμόδιον τελώνην, κατόπιν δὲ ταύτης τὰ ὑλικὰ παραλαμβάνονται ἐλεύθερα καὶ ἀτελῆ, προσαρτωμένης τῆς δηλώσεως ταύτης εἰς τὴν οἰκείαν διασάφησιν.

Ἄρθρον 14.

Ἐπὶ ὁμοία ὡς ἀνωτέρω λεπτομερεῖ βεβαιώσει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 18 Ἐπιτροπῆς, τὰ μεταφερόμενα ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ὑλικὰ διὰ μεταφορικῶν μέσων (ξηρᾶς ἢ θαλάσσης) τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, προοριζόμενα δὲ ἑκάστοτε διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν ὑπόκεινται εἰς ἔκπτωσιν τοῦ ἡμίσεος τῶν κεκανονισμένων κομίστρων.

Ἄρθρον 15.

Ἐπὶ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως (δυναμένην νὰ παραταθῇ ἐφάπαξ καὶ διὰ μίαν καὶ μόνην ἑτέραν πενταετίαν διὰ Β. διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου), ἡ παραχθησομένη ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια καὶ ἡ κατανάλωσις ταύτης δὲν ὑπόκειται εἰς οὐδένα φόρον ἢ δασμὸν οἱονδήποτε ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, ὡς καὶ αἱ πρόσοδοι τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν προνομίων.

Ἡ μετὰ τῆς Τραπέζης σύμβασις δανείου, καθὼς καὶ ἡ σύμβασις συστάσεως ἀνωνύμου ἑταιρείας ἐκμεταλλεύσεως, ὑπόκεινται ἑκατέρα εἰς τέλη χαρτοσήμου μόνον χιλίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 16.

Πάντα τὰ ἔργα ἀμφοτέρων τῶν παραχωρήσεων θεωρούμενα κατὰ τὸ ἄρθρον 9 ἔργα δημοσίας ὠφελείας καὶ ἀνάγκης τελοῦσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, ἀπαγορευομένου **εἰς** πάντα.

1ον) **νὰ ἐκτελέσῃ ἔργα** οἱασδήποτε φύσεως ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν περιοχῶν τῶν παραχωρήσεων, ἐξ ὧν ἔργων ἠθελε προκύψει ἀλλοίωσις ἢ διακοπὴ (συνεχὴς ἢ παροδικὴ) τῆς χρησιμοποιήσεως καὶ ἐνεργείας τῶν ἔργων, περὶ ὧν τὰ προνόμια.

2ον) **νὰ βλάψῃ** ἀμέσως ἢ ἐμμέσως οἱονδήποτε τῶν ἐν ὑπαίθρῳ ἢ ὑπογείως ἔργων καὶ ἐγκαταστάσεων τοῦ Δήμου ἢ τοῦ τυχὸν ἀναδόχου του.

3ον) **νὰ εἰσέρχηται** ἢ νὰ ὁδηγῇ ζῷα πρὸς βοσκὴν ἢ ποτισμὸν ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος νόμου περιοχῆς τῆς παραχωρήσεως.

4ον) **νὰ βλάπτῃ**, ἀλλοιώνῃ καὶ χειρίζηται τὰ ὄργανα, ἐργαλεῖα καὶ ἔργα τὰ ἀνήκοντα εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις ἢ παρεμποδίζῃ ὁπωσδήποτε τὴν λειτουργίαν αὐτῶν.

5ον) **νὰ τοποθετῇ** ξένα ἀντικείμενα **εἰς τὰ στηρίγματα**, ἀγωγοὺς ἢ ἄλλα ὄργανα τῆς μεταφορᾶς καὶ διανομῆς τῆς ἠλεκτρικῆς δυνάμεως, νὰ θίγῃ ταῦτα, ὡς καὶ νὰ ρίπτῃ ἐπ' αὐτῶν ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα ἤθελον ἐπιφέρει βλάβην.

6ον) **νὰ ἀποσκόπτῃ** ἢ φυτεύῃ δένδρα, νὰ ἐκτελῇ ἐκχωματώσεις ἢ μεταφορὰς χωμάτων, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο, ἐξ οὗ θὰ ἦτο

δυνατὸν νὰ θιγῶσιν ἐμμέσως ἢ ἀμέσως τὰ ἔργα καὶ αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ Δήμου ἢ τοῦ τυχὸν ἀναδόχου του.

Ὁ παραβάτης τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπαγορεύσεων εἰσάγεται δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως, ἐπὶ τῇ μηνύσει τοῦ Δήμου ἢ τοῦ ἀναδόχου αὐτοῦ, εἰς τὸ Πλημμελειοδικεῖον ἐντὸς μηνὸς τὸ βραδύτερον καὶ τιμωρεῖται διὰ προστίμου μέχρι 1000 δραχ. ἢ διὰ φυλακίσεως μέχρις 6 μηνῶν ἢ δι' ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν τούτων, ἐπιφυλασσομένων καὶ τῶν ἰδιαιτέρων διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ νόμου, ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων, ἰδίως δὲ τῶν διατάξεων περὶ φθορᾶς ξένης ἰδιοκτησίας καὶ κλοπῆς.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω προστατευτικῶν γενικῶν μέτρων, θέλει συνταχθῇ ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 18 Ἐπιτροπῆς ἢ ὑπὸ τοῦ Δήμου ἢ ἀναδόχου αὐτοῦ εἰδικὸς λεπτομερὴς πίναξ ἀπαγορευτικῶν ἄλλων διατάξεων, περιλαμβάνων ὅλας τὰς ἀπαιτουμένας τοιαύτας διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἔργων, ὅστις θέλει κοινοποιεῖσθαι εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀστυνομικὴν ἀρχὴν τῆς περιφερείας τῶν ἔργων καὶ θέλει καθίστασθαι γνωστὸς εἰς τοὺς κατοίκους τῆς περιφερείας δι' ἀστυνομικῆς ἀπαγορευτικῆς διατάξεως, ἡ παράβασις τῆς ὁποίας τιμωρεῖται κατὰ τὰς σχετικὰς περὶ πταισμάτων διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 17.

Πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποκλειστικῶς τῶν ἀνωτέρω ἔργων, περὶ ὧν αἱ ἐν ἄρθρῳ 1 καὶ 2 παραχωρήσεις, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Δῆμον νὰ συνάψῃ δάνειον μετὰ τῆς Ἐθνικῆς ἢ ἄλλης ἀνεγνωρισμένης Τραπέζης μέχρι ποσοῦ καὶ ἐπὶ ὅροις καὶ ἀσφαλείαις κανονισθησομένοις δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένοις δὲ ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Συγκοινωνίας.

Πρὸς ἐξασφάλισιν δὲ τοῦ δανείου τούτου, ἐπιτρέπεται συνάμα εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ἵνα προσθέτως ἐγγυηθῇ πρὸς τὴν Τράπεζαν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἀπότισιν τοῦ δανείου τούτου.

Τοῦ δανείου τούτου προοριζομένου ἀποκλειστικῶς πρὸς τοὺς ἄνω σκοπούς, ἀπαγορεύεται πᾶσα κατάσχεσις ὑπὸ δανειστῶν τοῦ Δήμου, ἐκτὸς τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἔργων.

Τὸ ποσὸν τοῦ δανείου θέλει παραμείνει εἰς χεῖρας τῆς Τραπέζης καὶ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐπὶ τῶν ἔργων κατὰ τὸ ἄρθρ. 18 Ἐπιτροπῆς, ἡ καταβολὴ δὲ αὐτοῦ θὰ γίνηται τμηματικῶς ἑκάστοτε ἀναλόγως τῆς προόδου τῶν ἔργων καὶ συνεπείᾳ ἐνταλμάτων ἐκδιδομένων ἐπ' ὀνόματι τοῦ λήπτορος δικαιούχου ὑπὸ τῆς ἐν ἄρθρῳ 18 Ἐπιτροπῆς καὶ προσυπογραφομένων ὑπὸ τοῦ

Δημάρχου ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν ὑποβολῆς τοῦ ἐντάλματος, παρερχομένων δὲ τούτων ἀπράκτων καὶ μὴ ὑπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Δημάρχου τοῦ ἐντάλματος, τοῦτο πλέον προσυπογράφει ἀντὶ τοῦ Δημάρχου ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας.

Περατουμένων τῶν ἔργων καὶ τῶν πληρωμῶν, θέλει κλείσει ὁριστικῶς ἡ τοιαύτη μὲ τὴν Τράπεζαν χρεωπίστωσις καὶ τὸ προκύπτον ποσόν, τὸ ὁποῖον ὑποχρεοῦται ν' ἀναγγείλῃ ἀμέσως ἡ Τράπεζα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀπαρτίζει πλέον τὸ πάγιον δάνειον, τοῦ μὴ πραγματοποιηθέντος τυχὸν ὑπολοίπου αὐτοῦ ἀκυρουμένου, τῆς δὲ ἐγγυήσεως τοῦ Κράτους περιοριζομένης εἰς τὸ ἐκ τοῦ κλεισίματος τοῦ λογαριασμοῦ τούτου προκύπτον ὡς καταβληθὲν ποσόν.

Πᾶσαι αἱ ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως εἰσπράξεις, ἀπαγορευομένης πάσης κατασχέσεως ἐπ' αὐτῶν, εἴτε πραγματοποιοῦνται ὑπὸ τοῦ Δήμου ὡς ἐκμεταλλευτοῦ, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου, εἰς ὃν ἤθελε τυχὸν παραχωρήσει τὸ προνόμιον τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἢ ἐκμισθώσει τὰ ἔργα καὶ ἐγκαταστάσεις αὐτοῦ, θέλουν κατατίθεσθαι ἀμέσως καὶ ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν Τράπεζαν παρὰ τῶν ἐπιτετραμμένων εἰσπρακτόρων, ἀπαγορευομένης τῆς εἰσκομίσεως τούτων εἰς τὸ Δημοτικὸν Ταμεῖον καὶ ἀναμίξεως μὲ ἄλλα δημοτικὰ ἔσοδα. Πᾶσα βραδύτης ἢ ἀμέλεια περὶ τὴν ἄμεσον ταύτην κατάθεσιν καὶ πᾶσα ἀνάμιξις ἐπιμωρεῖται, κατὰ τὰς περὶ παραβάσεως, ἀρνήσεως καὶ ὑπερβάσεως τῶν καθηκόντων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ νόμου.

Οἱ εἰσπράκτορες εὐθύνονται προσέτι κατὰ τὸν νόμον περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ, ὡσεὶ δημόσιοι ὑπόλογοι.

Ἐκ τοῦ κατατιθεμένου ἐκ τῶν εἰσπράξεων ποσοῦ ἡ Τράπεζα θέλει κρατῇ τὸ ἀνάλογον ποσοστὸν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ δανείου της, συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους αὐτοῦ, τὸ δὲ ἀπομένον θέλει ἔχει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Δήμου ἢ τοῦ τυχὸν ἀναδόχου αὐτοῦ, ἀπαγορευομένης πάσης ἄλλης διαθέσεως τοῦ ὑπολοίπου τούτου ὑπὸ τοῦ Δήμου, ἐκτὸς διὰ τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ 22 διαλαμβανομένους σκοπούς.

Ἄρθρον 18.

Ἀνατίθεται εἰς τετραμελῆ Ἐπιτροπὴν ἡ διοίκησις ἐν γένει καὶ διαχείρισις τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, τοῦ Δήμου περιοριζομένου εἰς ἁπλῆν παρακολούθησιν αὐτῶν διὰ μηχανικοῦ τῆς ἐκλογῆς του. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἀνωτέρους ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας (ὧν ὁ μὲν εἷς ὑδραυλικὸς μηχανικός, ὁ δὲ ἕτερος ἠλεκτρολόγος μηχανικὸς) καὶ ἀπὸ δύο ἀντιπροσώπους τοῦ Δήμου ἐκλεγομένους ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Νομάρχου μεταξὺ προσώπων μὴ ἐνδιαφερομένων ὁπωσδήποτε ἀμέσως ἢ ἐμμέσως διὰ τοιαύτης φύσεως ἔργα. Τὰ δύο πρῶτα μέλη ἐκ δημοσίων ἀνωτέρων ὑπαλλήλων διορίζονται διὰ Β. Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου διορίζονται καὶ τὰ ἀναπληρωματικὰ μέλη, ἐν κωλύματι ἢ ἀπουσίᾳ τῶν τακτικῶν. Ἂν παραστῇ ἀνάγκη, τῇ αἰτήσει τοὐλάχιστον μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, προκαλεῖται διορισμὸς καὶ πέμπτου μέλους ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν. Τὸ πέμπτον τοῦτο μέλος λαμβάνει μέρος μόνον ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον καλεῖται πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῶν δύο μελῶν λόγῳ διαφωνίας τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἰσοψηφίας.

Ἡ ἐξουσία τῆς Ἐπιτροπῆς ὑφίσταται μέχρι τοῦ πέρατος τῆς ἐκτελέσεως ὅλων τῶν ἔργων καὶ τῆς παραδόσεως αὐτῶν εἰς τὸν Δῆμον, παύει δὲ αὐτοδικαίως ἅμα τῇ παραλαβῇ τῶν ἔργων ὑπὸ τῆς κατωτέρω ὁρισθησομένης εἰδικῆς ἐπὶ τῆς παραλαβῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἕδρα τῆς Ἐπιτροπῆς ὁρίζονται αἱ Ἀθῆναι, αἱ ἀποφάσεις δὲ αὐτῆς λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, παρόντων καὶ τῶν τεσσάρων μελῶν αὐτῆς. Τὰ τῆς ἐν γένει λειτουργίας της, τὰ τῶν συνεδριάσεων καὶ τῶν ἀμοιβῶν τῶν μελῶν δι' ἓν ἕκαστον ἰδιαιτέρως, τὰ τῶν ποινῶν των ἀδικαιολογήτως ἀπεχόντων μελῶν, τοῦ τρόπου τῆς βεβαιώσεως τούτων καὶ τῶν ἐντεῦθεν συνεπειῶν, ὡς καὶ πᾶσα ἐν γένει ἄλλη ἀναγκαία λεπτομέρεια, καθὼς καὶ ἡ ἐπὶ Δικαστηρίων ἐκπροσώπησις αὐτῆς ὡς ἰδιαιτέρου νομικοῦ προσώπου ἀνεξαρτήτου τοῦ Δήμου, κανονισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος. Καθήκοντα εἰσηγητῶν παρὰ τῇ Ἐπιτροπῇ θέλουσιν ἐκτελῇ διὰ μὲν τὰ ὑδραυλικὰ ζητήματα ὁ ὡς ἀνωτέρω διορισθησόμενος ὑδραυλικὸς μηχανικὸς τοῦ Κράτους, μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ δὲ τὰ ἠλεκρομηχανολογικά, ὁ μηχανικὸς ἠλεκτρολόγος τοῦ Κράτους μέλος αὐτῆς.

Ἡ δικαιοδοσία τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι γενικὴ καὶ ἀνεξάρτητος, ἰδίως δὲ ἀπὸ παντὸς περιορισμοῦ ἐκ τῶν κειμένων νόμων ἐν σχέσει μὲ τὴν μελέτην καὶ τὴν κατασκευὴν τοιούτων ἔργων.

Τῆς ἐπιτροπῆς ἔργα εἶνε ἰδίως·

1) ἡ ἐκπόνησις λεπτομεροῦς μελέτης καὶ π)σμῶν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων καὶ ὁ καταρτισμὸς τῶν οἰκείων συγγραφῶν ὑποχρεώσεων.

2) ἡ ἀνάθεσις ὑπ' αὐτῆς τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων ἐν ὅλῳ

ἢ ἐν μέρει κατὰ τμήματα εἰς ἐργολάβους, εἴτε ἐπὶ μειοδοτικῇ δημοπρασίᾳ εἴτε ἐπὶ ἰδιαιτέρας συμφωνίας.

3) ἡ προμήθεια ὑλικῶν ὁθενδήποτε ἐπὶ δημοπρασίᾳ ἢ δι' ἰδιαιτέρων συμφωνιῶν.

4) ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ ἐποπτεία τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων καὶ ἐν γένει ἡ διεύθυνσις τῆς κατασκευῆς αὐτῶν.

5) ἡ πρόσληψις τοῦ ἀναγκαίου τεχνικοῦ καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἐξ ἰδιωτῶν διά τε τὴν μελέτην καὶ ἐπιστασίαν τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων, ἐπὶ ἀποδοχαῖς καὶ ὅροις ἀποφασιζομένοις ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς.

6) ἡ ἐξέλεγξις τῶν λογαριασμῶν καὶ ἡ ἔκδοσις ἐντολῶν πρὸς πληρωμὴν τῶν δικαιούχων.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων τὰ ἀνωτέρω σχέδια καὶ μελέται τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης ὑποβάλλονται εἰς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Χανίων, ὅπως ἐπιφέρῃ ἐπ' αὐτῶν τὰς τυχὸν παρατηρήσεις του, ὀφεῖλον νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς. Μετὰ τὴν ὁπωσδήποτε παρέλευσιν τοῦ μηνὸς τούτου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς ἡ ἐπὶ τῶν ἔργων ὡς ἀνωτέρω τετραμελὴς Ἐπιτροπή, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἐγκρίνει τοῦτο ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας, δύναται νὰ ἄρξηται τῆς ἐκτελέσεως τούτων καὶ ἄνευ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 19.

Εἰς πάντα τὰ ἔργα καὶ τὰς ἀποφάσεις της, καθὼς καὶ εἰς τὰς συνεπείᾳ τούτων συμβάσεις της, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐνεργεῖ ἐλευθέρως καὶ κατὰ ἀνεξάρτητον κρίσιν της, ἄνευ ἄλλων διατυπώσεων, μὴ περιοριζομένη ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων, ἐφ' ὅσον σχετίζονται πρὸς τὰ περὶ ὧν πρόκειται ἔργα, μόνον δὲ προκειμένου περὶ προμηθείας ὑλικῶν καὶ ἀναθέσεως τῆς κατασκευῆς εἰς ἐργολάβους περιορίζεται ἵνα, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξία τούτων ὑπερβαίνει τὰς 30.000 δραχ. ἐνεργεῖ δημοπρασίας καθ' οὓς ἰδιαιτέρους ὅρους καὶ ἐπὶ εἰδικαῖς συγγραφαῖς ὑποχρεώσεων θέλει ὁρίσει, οἵτινες ὅροι καὶ συγγραφαὶ ὑποχρεώσεων δέον προηγουμένως νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν γνώμην τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὀφείλοντος νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς. Μετὰ τὴν ὁπωσδήποτε παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης καὶ ἐφ' ὅσον ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἤθελεν ἐγκρίνει τοῦτο ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 18 Ἐπιτροπὴ προβαίνει ἐλευθέρως εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς δημοπρασίας καὶ ἄνευ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Κατωτέρω τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν τριακοντακισχιλίων δραχμῶν τὸ ἔργον δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ οὐ μόνον ἄνευ δημοπρασίας, ἀλλὰ καὶ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς δι' ἡμερομισθίων ἐργατῶν ἢ ὁπωσδήποτε ἄλλως ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ καθὼς καὶ ἡ προμήθεια ὑλικῶν. Ἐπιτρέπεται ἡ ἄνευ δημοπρασίας ἐκτέλεσις ἔργων ἢ προμήθεια ὑλικῶν ἕστω καὶ ἂν ἡ ἀξία αὐτῶν εἶναι ἀνωτέρα τῶν 30.000 δραχ. ἐφ' ὅσον τὰ ἔργα ταῦτα ἤθελον ἐκτελεσθῇ ἢ τὰ ὑλικὰ ταῦτα ἤθελον προμηθευθῇ ἐπὶ πιστώσει ἢ δι' ἄλλου τρόπου μὴ ἀπαιτοῦντος τὴν ἄμεσον καταβολὴν τοῦ ἀντιτίμου καὶ ἐφ' ὅσον οἱ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ὅροι ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ἢ προμηθείας τῶν ὑλικῶν ἤθελον ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Χανίων.

Ἐπὶ πάσης ἐκ τῶν γνωμοδοτήσεων τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου προερχομένης διαφωνίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 18 ἐπιτροπῆς ἀποφαίνεται τελεσιδίκως ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας.

Ἄρθρον 20.

Πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου της κατὰ πρότασιν καὶ ἐκλογὴν τῆς ἐπιτροπῆς δύνανται παρ' αὐτῇ ν' ἀποσπασθῶσι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας εἰδικοὶ ἐπὶ τῶν ἔργων τεχνικοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, μέχρι τὸ πολὺ τριῶν, καὶ κατώτεροι ὑπάλληλοι μέχρι τὸ πολὺ πέντε, αἱ ἰδιαίτεραι δὲ ἀποζημιώσεις τούτων κανονίζονται προτάσει τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

Ἐκ τῶν δύο τεχνικῶν ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς δύναται, κατόπιν ἀποφάσεως αὐτῆς, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ν' ἀνατεθῇ εἰς θάτερον τούτων ἡ παρακολούθησις ἐπὶ τόπου καὶ διαρκὴς ἐπίβλεψις τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων.

Ἐκτὸς τῶν ὁδοιπορικῶν του τὸ μέλος τοῦτο δικαιοῦται καὶ προσθέτου ἀποζημιώσεως, κανονιζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας μετὰ γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁδοιπορικῶν δικαιωμάτων καὶ ἡμερησίας ἀποζημιώσεως ἀπολαμβάνει ἐπίσης καὶ πᾶν ἕτερον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξερχόμενον προσωρινῶς τῆς ἕδρας του πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας τῶν ἔργων ἀνατεθησομένης αὐτῷ δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Πάντα τὰ ἀνωτέρω ἔξοδα ὡς καὶ τὰ ἐν γένει ἔξοδα πληρώνονται δι' ἐντάλματος τῆς Ἐπιτροπῆς, προσυπογεγραμμένου ὑπὸ τοῦ Δημάρχου, ὑπὸ τῆς Τραπέζης ἐκ τοῦ παρ' αὐτῇ λογαριασμοῦ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 17 δανείου.

Ἄρθρον 21.

Ἡ ἐκτελεστικὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τῶν ἔργων Ἐπιτροπὴ ὀφείλει καθ' ἑξαμηνίαν καὶ εἰς τὸ τέλος αὐτῆς νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν Δῆμον ἔκθεσιν λεπτομερῆ τῆς προόδου τῶν ἔργων, λο-

γαριασμὸν τῶν πραγματοποιηθεισῶν δαπανῶν ἀναλυτικῶς κατὰ κονδύλιον, κατάστασιν τοῦ ὑπάρχοντος ὑλικοῦ καὶ πᾶσαν ἐν γένει πληροφορίαν ἣν ἤθελε ζητήσει ὁ Δῆμος.

Περατουμένων τῶν ἔργων, ἡ Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ ἀμέσως τὸν Δῆμον ὅπως γίνῃ ἡ παραλαβὴ αὐτῶν, τὴν παραλαβὴν δὲ ἐνεργεῖ ἡ κατὰ νόμον Δημαρχικὴ Ἐπιτροπή, δυναμένη νὰ συμπεριλάβῃ ἐπὶ τούτῳ καὶ δύο ἐμπειρογνώμονας εἰδικούς, ἕνα ἠλεκτρολόγον καὶ ἕνα ὑδραυλικόν.

Περὶ τῆς παραλαβῆς συντάσσεται πρωτόκολλον εἰς τριπλοῦν, ὑπογραφόμενον ὑφ' ὅλων, οὗ ἓν ἀντίτυπον ὑποβάλλεται τῷ Ὑπουργείῳ, ἕτερον κατατίθεται εἰς τὸν Δῆμον καὶ τὸ τρίτον κρατεῖ ἡ παραδώσασα ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπή.

Ἡ παραλαβὴ δύναται νὰ γίνῃ καὶ τμηματικῶς ἑκάστοτε τῇ αἰτήσει τῆς ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκτελέσεως παραδόσεως καὶ τὴν ὑπογραφὴν τῶν πρωτοκόλλων παύει αὐτοδικαίως ἡ ἐξουσία καὶ ἡ εὐθύνη τῆς ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς, τὰ παραδοθέντα δὲ ἔργα μεταβιβάζονται εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τοῦ Δήμου διὰ τὴν περαιτέρω, κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον, ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 22.

Μετὰ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων καὶ ἐντὸς ἔτους ὁ Δῆμος ὀφείλει νὰ συστήσῃ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους Ἑλληνικὴν Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἔργων εἰς ἣν, διὰ συμβάσεως ἐγκριθησομένης διὰ Β. διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, περιλαμβανούσης δὲ τὸ τιμολόγιον καὶ πάντας τοὺς ὅρους ὑφ' οὓς θέλει γίνει ἡ ἐκμετάλλευσις, θέλουν μεταβιβασθῇ ἢ ἐκμισθωθῇ τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ Δήμου ἐκ τοῦ παρόντος νόμου.

Ἡ Ἑταιρεία θὰ διοικῆται ὑπὸ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ δύνανται ν' ἀντιπροσωπεύωνται τὸ Κράτος καὶ ὁ Δῆμος δι' ἀριθμοῦ μελῶν ὁρισθησομένων ἐν τῷ Καταστατικῷ.

Τὸ Καταστατικὸν τῆς Ἑταιρείας, συνταχθησόμενον ἐντὸς τῶν ἄνω προθεσμιῶν, ὑποβληθήσεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, παρ' οὗ μὲ τὰς ἀναγκαίας ὑποδείξεις διαβιβασθήσεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας πρὸς ἔγκρισιν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους, ἔσται δὲ σύμφωνον καὶ μὲ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐὰν δι' οἱονδήποτε λόγον καταστῇ ἀδύνατος καὶ δὲν πραγματοποιηθῇ ἡ σύστασις τῆς ἄνω ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τοῦ Δήμου ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω ἔτους, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ πρωτεβουλία τῆς συστάσεως Ἑταιρείας ἐκμεταλλεύσεως ἀνήκει

εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ πάροδον δὲ ὑπὸ τούτου ἀπράκτου ἑξαμήνου, διὰ Β. διατάγματος ὁρισθήσεται ἄλλος τρόπος ἐκμεταλλεύσεως.

Διὰ Β. διατάγματος κανονισθήσεται πᾶσα ἐν γένει οἱαδήποτε λεπτομέρεια ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης διατάξεως.

Ἄρθρον 23.

Ἡ ἐκμετάλλευσις ὑπάγεται πάντοτε εἰς τὸν τεχνικὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους κατὰ τοὺς κειμένους νόμους. Ἐπίσης τὸ Κράτος, ἐφ' ὅσον ἤθελε παράσχει τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 17 πρὸς τὴν Τράπεζαν ἐγγύησίν του καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς, δύναται ν' ἀσκῇ καὶ οἰκονομικὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως κατὰ τρόπον καὶ μέσα κανονισθησόμενα γενικώτερον διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρον 24.

Πᾶσα πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου οἱαδήποτε ἄλλη λεπτομέρεια, καίτοι μὴ προβλεπομένη, ὡσε. δύναται νὰ κανονισθῇ διὰ Β. διαταγμάτων προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας».

Περὶ ἐπιβολῆς φόρων ὑπὲρ τοῦ δήμου Χανίων, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Χανίων ἵνα ἐπιβάλῃ πρόσθετον ὑπὲρ ἑαυτοῦ φόρον ἐπὶ τῶν εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ἢ ἐκ τοῦ λοιποῦ Κράτους μεταφερομένων ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων.

Ὁ φόρος οὗτος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ διὰ μὲν τὰ ὑποκείμενα εἰς εἰσαγωγικὰ τέλη ἐμπορεύματα τὰ ἓξ ἑκατοστὰ τῶν ἑκάστοτε εἰσπραττομένων ἀντιστοίχων εἰσαγωγικῶν τελῶν, διὰ δὲ τὰ κατὰ τὸ τελωνειακὸν δασμολόγιον ἀτελῆ ἐμπορεύματα καὶ τὰ ἐκ τοῦ λοιποῦ Κράτους μεταφερόμενα ἐμπορεύματα καὶ προϊόντα τὰ πεντήκοντα ἑκατοστὰ τοῦ ἐν τῷ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων 2125 καὶ 2305 τοῦ ἔτους 1920 ἐκδοθέντι δημοτικῷ δασμολογίῳ ὁριζομένου φόρου.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἐπιβολὴ τοῦ ὡς ἄνω φόρου γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐγκρινομένης διὰ Β. διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἡ δὲ διάρκεια αὐτοῦ ὁρίζεται ἐπὶ τετραετίαν τὸ πολὺ ἑκάστοτε, ἐφαρμοζομένου οὐχ ἧττον τοῦ ἄρθρου 4 τῆς διὰ τοῦ νόμου ΒΓΞΑ' τοῦ 1897 κυρωθείσης μεταξὺ τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συμβάσεως.

Ἄρθρον 3.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν αὐτὸν δῆμον, ἵνα ἀντικαταστήσῃ τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2125 ἐπιβληθέντα καὶ ἐν τῷ διὰ τοῦ ἀπὸ 21 Αὐγούστου 1920 Β. διατάγματος κυρωθέντι δημοτικῷ δασμολογίῳ ὁριζόμενον φόρον ἐπὶ τῶν εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ ἐξ ἑτέρων δήμων τῆς Κρήτης μεταφερομένων ἐλαίου, ἐλαιῶν καὶ μουργελαίου διὰ φόρου ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, τῶν ἐλαιῶν, τοῦ πυρηνελαίου καὶ σάπωνος, ἴσου πρὸς τὸν ἐν τῷ δημοτικῷ δασμολογίῳ ὁριζόμενον ἢ καὶ μικροτέρου, εἰσπραττομένου κατὰ τὴν ἐκ τῆς περιφερείας τοῦ δήμου ἐξαγωγὴν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἢ μεταφορὰν ἐντὸς τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 4.

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀντικατάστασις τοῦ φόρου γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐγκρινομένης διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρον 5.

Ὁ φόρος ἐπὶ τῶν διὰ θαλάσσης εἰς τὸν δῆμον εἰσαγομένων ἢ ἐκ τοῦ λοιποῦ Κράτους μεταφερομένων ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων ὡς καὶ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ δήμου ἐξαγομένων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἢ ἐντὸς τοῦ Κράτους μεταφερομένων ἐλαίου, πυρηνελαίου, μουργελαίου καὶ σάπωνος θέλουσιν εἰσπράττεσθαι ὑπὸ τῶν τελωνιακῶν ἀρχῶν. Παραδίδονται δὲ αἱ εἰσπράξεις αὐτοῦ εἰς τὸν δημοτικὸν ταμίαν κατὰ μῆνα.

Ἄρθρον 6.

Καταργεῖται ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 2125 ἐπιβαλλόμενος δημοτικὸς φόρος ἐπὶ τῶν καταναλισκομένων λαχανικῶν καὶ ὀπωρικῶν ὅσον ἀφορᾷ τὸν δῆμον Χανίων».

Περὶ ἀναθεωρήσεως προστίμων ἐπιβληθέντων ἢ ἐπιβληθησομένων κατὰ τὰς ἐπιτάξεις κτηνῶν καὶ ὀχημάτων κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἐπιστράτευσιν, μὴ γενομένων δεκτῶν τῶν τροπολογιῶν τῶν κ. κ. Γ. Σχοινᾶ καὶ Γ. Σπηλιοπούλου, ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον 1.

Πρόστιμα, περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 48 καὶ 49 τοῦ νόμου ΑΦΜΓ' περὶ στρατιωτικῶν εἰσφορῶν, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ὑπὸ στοιχεῖα ΓΥΓ' τῆς 5 Νοεμβρίου 1909, καὶ ΔΗΟ' τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1912 ὁμοίου, ἐπιβληθέντα ἢ ἐπιβληθησόμενα παρὰ τῶν Προέδρων Ἐπιτροπῶν ἐπιτάξεως ἢ ταξινομήσεως κτηνῶν καὶ ὀχημάτων ἀπὸ τῆς 11 Μαρτίου 1921 μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διατάγματος τῆς γενικῆς ἀποστρατεύσεως, δύνανται νὰ ἀρθῶσιν ἢ μειωθῶσιν, ὄντα μέχρι τοῦδε ἀμετάκλητα, συντρεχόντων πρὸς τοῦτο λόγων νομικῶν ἢ πραγματικῶν, κρινομένων ὡς κατωτέρω ἐν ἄρθρῳ 2ῳ καθορίζεται.

Ὁμοίως δύνανται νὰ ἀρθῶσιν ἢ μειωθῶσι πρόστιμα, περὶ ὧν τὰ ὡς ἄνω 48 καὶ 49 ἄρθρα τοῦ νόμου περὶ στρατιωτικῶν εἰσφορῶν, ἐπιβληθέντα ὅμως ἀπὸ τῆς 25 Αὐγούστου 1917 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1918, διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ὁποίων ἐξεδόθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 1794 νομοθετικὸν Διάταγμα, καὶ δι' ἅτινα οἱ ἐνδιαφερόμενοι δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν ὑπέβαλον ἐγκαίρως ἢ δὲν ὑπέβαλον ποσῶς τὴν πρὸς ἀναθεώρησιν αἴτησίν των.

Ἄρθρον 2.

Ἐπιτροπὴ τετραμελής, εὑρεύουσα ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ οἰκείου Σώματος Στρατοῦ, Μεραρχίας ἢ Ἀναπληρωματικῆς Διοικήσεως, καὶ ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἑνὸς Πρωτοδίκου, συνιστωμένη δὲ παρὰ τῶν ὡς ἄνω Ἀρχῶν, ἀποφαίνεται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἠτιολογημένως καὶ ἀμετακλήτως ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ προστίμων, τουτέστιν ἐὰν ταῦτα δέον ν' ἀρθῶσι, νὰ μειωθῶσιν ἢ νὰ παραμείνωσιν ἀμετάκλητα.

Ἡ δικαιοδοσία τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ ἐκτίμησις τῶν προτεινομένων παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων λόγων, ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν προστίμων τῶν ἐπιβληθέντων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Σώματος Στρατοῦ, Μεραρχίας ἢ Ἀναπληρωματικῆς Διοικήσεως, παρ' ἣ ἐδρεύει ἡ Ἐπιτροπή.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται κατὰ πλειονοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ τῶν μελῶν, αὕτη ἀποφαίνεται τὴν γνώμην τὴν εὐνοϊκωτέραν διὰ τὸν εἰς ὃν ἐπεβλήθη τὸ πρόστιμον.

Ὁ τε Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη οὐδεμιᾶς δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 3.

Ἐξ μῆνας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατάγματος περὶ γενικῆς ἀποστρατεύσεως δι' ἃ πρόστιμα δὲν ὑπεβλήθη ἡ πρὸς ἄρσιν ἢ μείωσιν αἴτησις, παραμένουσι ταῦτα ἀνέκκλητα, ὡς ὁρίζεται ἐν τῷ 50ῷ ἄρθρῳ τοῦ νόμου ΑΦΜΓ' περὶ στρατιωτικῶν εἰσφορῶν, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ὑπὸ στοιχεῖα ΓΥΓ' τῆς 5 Νοεμβρίου 1909 καὶ ΔΗΟ' τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1912 ὁμοίου. Ἐπίσης παραμένουσιν ἀνέκκλητα δι' ὅσα ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται ὅτι δέον νὰ μὴ ἀρθῶσιν ἢ νὰ μὴ ἐλαττωθῶσιν.

Ἄρθρον 4.

Ἐπὶ τῇ ἀποφάσει τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἄρσεως ἢ μειώσεως τοῦ προστίμου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διατάσσει τὴν ἄρσιν ἢ μείωσιν τούτου, ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει τοῦτο ἔχει εἰσπραχθῇ, διατάσσει τὴν ἀνάληψιν αὐτοῦ ἢ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὴν μείωσιν μέρους, ἐὰν οἱ ἐνδιαφερόμενοι αἰτήσωνται τοῦτο ἐντὸς

ἑξαμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἀνέκκλητοι, χωρὶς οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ δικαιοῦνται προσφυγῆς εἰς τὰ δικαστήρια, τὰ δὲ κρινόμενα παρὰ ταύτης ὡς ἐπιβλητέα πρόστιμα εἰσπράττονται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεων τῶν δημοσίων ἐσόδων.

Ἄρθρον 5.

Ἡ εἴσπραξις τῶν μὴ εἰσπραχθέντων ὡς ἄνω προστίμων ἀναστέλλεται μέχρις ἐκπνεύσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 ὁριζομένης προθεσμίας.

Διὰ Β. Διατάγματος κανονισθήσονται τὰ περὶ τῶν ὡς ἄνω Ἐπιτροπῶν καὶ αἱ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος νόμου».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 1325 «περὶ ἐκπαιδευτικῶν τελῶν τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς φοιτητὰς τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου», ἐχόντως»

Ἄρθρον μόνον.

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 1325 «περὶ τῶν Ἐκπαιδευτικῶν τελῶν τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς φοιτητὰς τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς·

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἑκατέρου τῶν Πανεπιστημίων ἐπιστρέπεται ἡ ἀναγραφὴ κατ' ἔτος πιστώσεως μέχρι δραχ. 60.000 διὰ δαπάνας, μὴ προβλεπομένας ὑπὸ τῶν νόμων καὶ ἀφορώσας, εἴτε εἰς προσθήκην προσωπικοῦ, εἴτε εἰς ἄλλας ἀνάγκας τῶν Πανεπιστημίων, εἴτε εἰς ἔξοδα παραστάσεως τοῦ Πρυτάνεως καὶ τῶν μελῶν τῆς Συγκλήτου, καὶ ὡς πρὸς τὴν αὔξησιν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἤδη διωρισμένου ἐκτάκτου προσωπικοῦ.

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Πανεπιστημιακοῦ ἔτους 1921—1922».

Γίνονται εἶτα δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου·

«Περὶ προσωρινοῦ καθιερωτικοῦ τῶν εἰς τοὺς δήμους καὶ κοινότητας τῆς Θράκης ἀποδοτέων χορηγήσεων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων».

«Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 2353 περὶ τῆς δημοτικῆς καὶ κοινοτικῆς φορολογίας τῶν ἐν Πελοποννήσῳ παραγομένων σταφίδος καὶ σύκων».

«Περὶ ἐπιβολῆς δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ Ὑποδιοικήσει Ἠλωμαρίου παραγομένου ἐλαίου».

«Περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων».

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν τὸ σχέδιον νόμου·

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 964 καὶ 2576 περὶ συστάσεως Νομοπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπείας πρὸς σύνταξιν σχεδίων διοικητικῶν κωδίκων».

Πρόεδρος α' συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

Ὁ κ. ***Ν. Καλογερόπουλος***, λαμβάνων τὸν λόγον ὡς Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἣν παρεπέμφθη πρὸς ἐπεξεργασίαν τὸ νομοσχέδιον, δηλοῖ ὅτι τὸ χθὲς διανεμηθὲν τροποποιημένον, νομοσχέδιον δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς νομοσχέδιον ἐγκριθὲν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς. Κατὰ τὴν γενομένην ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ συζήτησιν ὑπεβλήθησαν πλεῖσται τροπολογίαι, ὑπεστηρίχθησαν δὲ διάφοροι ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου γνῶμαι, αἵτινες ἀπεφασίσθη λόγῳ τῶν ἀντιγνωμιῶν νὰ παραπεμφθῶσι πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν Συνέλευσιν. Τὴν τελευταίαν δὲ στιγμὴν ἀπεφασίσθη ὅπως πᾶν μέλος, λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐπιτροπήν, ὑποβάλῃ τὰς τροπολογίας αὐτοῦ, αἵτινες νὰ τυπωθῶσιν ἐν ἰδιαιτέρῳ κεχωρισμένῳ φύλλῳ, ὑπεβλήθησαν δὲ τοιαῦται εἴκοσι καὶ τέσσαρες τὸν ἀριθμὸν, ἐξ ὧν τέσσαρες ἀφορῶσιν τροπολογίας 20 ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου. Ἔχομεν οὕτω, προσθέτει, οὐσιαστικῶς τεσσαράκοντα τροπολογίας τοῦ νομοσχεδίου. Σήμερον δὲ ὑπεβλήθη καὶ ἄλλη ἀκόμη καὶ κύριος οἶδεν ὁπόσαι ἀκόμη θέλουσιν ὑποβληθῆ. Φρονεῖ ὅτι οὕτω καθίσταται δυσχερεστάτη ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐπιφέρει εἰς τὴν Συνέλευσιν νὰ κρίνῃ περὶ τούτου, διότι οὗτος εὑρίσκεται ἐν ἀδυναμίᾳ καὶ νὰ συζητήσῃ καὶ νὰ ψηφίσῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τόσον σπουδαῖον καὶ ἀσυνήθους νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Γ. Ραδινὸς*** λέγει ὅτι ἡ πρότασις πρὸς παραπομπὴν τοῦ νομοσχεδίου εἰς ἐπιτροπήν, ὡς καὶ ὁ κατατισμὸς τῆς ἐπιτροπῆς, ἀπεγοήτευσεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τοὺς ἐκ Θεσσαλίας ἀγροτικοὺς πληρεξουσίους, καίτοι ἡ πρότασις ἡ

γενομένη ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἐγένετο ὅπως τεθῇ τέρμα εἰς τὰς διαφόρους περὶ τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος συζητήσεις καὶ κριθῇ κατὰ πόσον εἶχον δίκαιον ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀπεκάλεσαν δημευτικὸν τὸ νομοσχέδιον τοῦ κ. Τερτίπη καὶ μπολσεβικικόν, Λενὶν δ' ἐκεῖνον. Οὐδὲν συνεπῶς κατόπι τούτου δικαιολογεῖ ὅπως τὸ νομοσχέδιον ἀναβληθῇ καὶ πάλιν, ὡς φαίνεται ὑποστηρίζων ὁ κ. Καλογερόπουλος· τοὐναντίον ἐπιβάλλεται ἡ ταχεῖα ψήφισις αὐτοῦ, οὐ μόνον πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἀκτημόνων, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἱκανοποίησιν πάντων ἐκείνων, οἵτινες μάχονται ἐν τῷ Μετώπῳ, θυτιάζοντες τὸ πᾶν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ὑποβληθείσας τροπολογίας, αὐταὶ δύνανται νὰ τυπωθῶσιν ὅσον τάχιστα καὶ νὰ διανεμηθῶσιν, ὥστε νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν ἄρθρων.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου. Προκειμένου περὶ τροπολογιῶν, αὐταὶ δύνανται νὰ συζητῶνται ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** ἀναγνωρίζων τὴν σπουδαιότητα καὶ σοβαρότητα τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ρυθμίζει σχέσεις καὶ θίγει μέγιστα συμφέροντα καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀκτημόνων, φρονεῖ οὐχ ἧττον ὅτι τεχνικῶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διεξαχθῇ λυσιτελῶς ἡ συζήτησις, ἐφόσον πρόκειται νὰ λάβωσι τὸν λόγον ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου ἐκ τῶν 47 ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου οἱ διάφοροι ῥήτορες. Προτείνει διὰ τοῦτο ὅπως ἄρξηται ἡ συζήτησις ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου, ἀφοῦ κάμωσι πρῶτον εἰσήγησιν οἱ δύο ἀντιφρονοῦντες εἰσηγηταί, οἵτινες νὰ ἐκθέσωσι τὰς ἀνταλλαγείσας ἐν τῇ ἐπιτροπῇ γενικὰς γνώμας καὶ τὰς διατυπωθείσας διαφωνίας, ὥστε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ καταστῇ καὶ τεχνικῶς καλύτερα ἡ συζήτησις ἀλλὰ νὰ διεξαχθῇ καὶ ἁπλούστερον αὕτη.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι, παρακολουθήσας τὴν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ συζήτησιν, ἐπείσθη ὅτι κατ' ἀρχὴν οὐδεὶς ἀντιφρονεῖ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων καὶ τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως. Ὥστε κατ' ἀρχήν, λελυμένου ὄντος τοῦ ζητήματος ἐπὶ τῶν 1ου ἄρθρου, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἀρχὴν αὐτήν, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ συζήτησις. Τὸ 2ον ἄρθρον, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, ὡς καὶ τὰ λοιπά, τὰ

ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς τὰς διαφόρους περιπτώσεις τῆς ἐφαρμογῆς, τοῦτο εἶναι τὸ ὁποῖον θὰ παρουσιάσῃ δυσχερείας κατὰ τὴν συζήτησιν. Διὰ τοῦτο νὰ προηγῶνται οἱ εἰσηγηταὶ τῶν ἄλλων ἀγορητῶν, τῶν ἐγγεγραμμένων νὰ ὁμιλῶσιν ἐπὶ τῶν ἄρθρων, καὶ νὰ ἐκθέτωσι τὰς ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ἀνταλλαγείσας γνώμας, ὥστε νὰ διευκολυνθῇ ἡ συζήτησις.

Ν. Λεβίδης. Ἀκριβῶς τοῦτο προτείνω καὶ ἐγώ.

Ὁ κ. **Δ. Κατσάνος** λέγει ὅτι ἐν τῇ ἐπιτροπῇ κατὰ τὰ ἐννέα δέκατα τὰ μέλη ἔμειναν σύμφωνα, πλὴν ἐλαχίστων διαφωνιῶν παρατηρηθεισῶν ἐκεῖ, αἵτινες ἀφέθησαν νὰ λυθῶσιν ἐν τῇ Συνελεύσει. Νομίζει ὡς ἐκ τούτου ὅτι ἂν οἱ Θεσσαλοὶ πληρεξούσιοι περιορισθῶσιν εἰς τὴν βάσιν τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἀφήσωσι κατὰ μέρος τὰς ἀπληστίας, τὰς ὁποίας διατυπώνουσι διὰ τῶν προπολογιῶν αὐτῶν, ἡ συζήτησις θὰ διεξαχθῇ καὶ ταχέως καὶ ὁμαλῶς.

Ὁ κ. **Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος**, συμπληρωματικῶς πρὸς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Γούναρη, φρονεῖ ὅτι ἂν ἐπιτραπῇ διαλεκτικὴ συζήτησις, ὥστε νὰ διευκρινίζωνται διάφορα σημεῖα κατὰ τὰς ἀγορεύσεις, ἡ συζήτησις θέλει ταχύτερον παρατωθῇ.

Ἡ γνώμη αὕτη τοῦ κ. Ἀργυροπούλου ἀποκρούεται, εἰσέρχεται δ' ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἄρθρον 1ον (ἀναγινώσκεται).

Ν. Καλογερόπουλος. Ἡ συζήτησις θὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τροπολογηθέντος σχεδίου ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς;

Πρόεδρος. Μάλιστα.

Ὁ κ. **Π. Στάϊκος**, εἰσηγητὴς ἐν τῇ ειδικῇ ἐπὶ τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου ἐπιτροπῇ, λέγει ὅτι αὕτη διεξῆλθε τοῦτο τοσον κατὰ τὰς κεφαλαιώδεις αὐτοῦ διατάξεις ὅσον καὶ κατὰ τὰς λεπτομερείας. Πλὴν ἡ Ἐπιτροπή, μὴ προκαμίσασα αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, εἰς οὐδὲν πόρισμα κατέληξεν· ἐμφανίζεται κατ' ἀκολουθίαν τὸ ὑπὸ συζήτησιν σχέδιον παρατύπως, καθόσον ἐν αὐτῷ δὲν περιλαμβάνονται τελικαὶ καὶ ὁριστικαὶ φράσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ παρατίθενται διάφοροι κατ' ἰδίαν προτάσεις τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ι. Κίνας. Ὅπου δὲν διατυποῦνται ἀντιρρήσεις ἐν τῷ σχεδίῳ, ὑπάρχει ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Π. Στάϊκος. Δὲν ἐλήφθησαν ἀποφάσεις, διότι ἔδει νὰ γίνῃ ψηφοφορία.

Ν. Καλογερόπουλος. Ἐπανειλημμένως ἐδηλώθη ὅτι τὸ ὑποβληθὲν σχέδιον δὲν ἀπωτελεῖ ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. *Δ. Π. Γούναρης* προσεπιβεβαιῶν τοῦτο, λέγει ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπεδίωξεν τὴν διευκρίνισιν τῶν διαφόρων ζητημάτων, τὸν καθορισμὸν τῆς θέσεως αὐτῶν καὶ τὴν ὑπόδειξιν τῶν ἐπιτυχεστέρων λύσεων. Τοῦτο ἐγένετο μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ταχύτητος καὶ φιλοτιμίας. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐν τῇ συζητήσει ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου, ἢ κατέληγεν εἰς τὴν διατύπωσιν αὐτοῦ ἄνευ τινὸς ἀντιρρήσεως, ὅπότε θὰ ἠδύνατο νὰ λεχθῇ ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ ἀπόφασιν αὐτῆς, ἢ ὑπερίσχυσεν διαφωνιῶν σεσημειῶντο αὐταί. Οὕτω κατηρτίσθη τὸ ἀνὰ χεῖρας σχέδιον νόμου καὶ νομίζω ὅτι ἡ μεθοδος αὕτη εἶναι ἡ συντελεστικωτέρα διὰ τὴν σαφῆ κατανόησιν τῶν διαφόρων περιπτώσεων τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. *Π. Σκάϊκος* ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι κυρίως τρία εἰσὶ τὰ σημεῖα ἐφ' ὧν ἐξεδηλώθη ἔντονος διαφωνία· α') ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν ὁρισμὸν τῶν ἀπαλλοτριωτέων κτημάτων· β') εἰς τὸν ὁρισμὸν τῶν κληρούχων καὶ γ') ἐπὶ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως.

Εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου παρατηρεῖ ὅτι δὲ ἔχει νὰ εἰσηγηθῇ τι, διότι τοῦτο θέτει μίαν γενικὴν ἀρχήν, ἐφ' ἧς οὐδεμία ἐξηδηλώθη διαφωνία. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς ταύτης θὰ γίνῃ κατὰ τοὺς ὅρους, οἵτινες ἤθελον καθορισθῇ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις, ἐφ' ὧν ἐπιφυλάσσεται νὰ λάβῃ τὸν λόγον.

Ὁ κ. *Ν. Γερμανός*, ὁμιλῶν διὰ μακρῶν ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἀναφερόμενος ἰδίως εἰς τὰ ἐν Μακεδονίᾳ κτήματα, κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς ὅτι πρέπει νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι ταῦτα μέχρι τοῦ βαθμοῦ, ὥστε νὰ ἐγκατασταθῶσιν ὁλοσχερῶς οἱ μοιρῖται καὶ οἱ διάφοροι καλλιεργηταί. Ἐκτὸς δὲ τούτου νὰ λάβωσι γαίας ἐπαρκεῖς καὶ οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων Χαλκιδικῆς καὶ τῶν ἄλλων χωρίων, ἀδιάφορον ἂν τὰ ἀπαλλοτριωθησόμενα εἶναι ἰδιωτικὰ ἢ δημόσια ἢ Μοναστηριακά. Συνιστᾷ δὲ τὴν ἀνάγκην μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν νὰ παρασχεθῶσιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα ἐφόδια εἰς τοὺς καλλιεργητὰς διὰ νὰ προαγάγωσι τὴν καλλιέργειαν νὰ

ὁδηγῶνται δὲ καταλλήλως ὑπὸ τῶν γεωπόνων, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ ἀρήσωσι τὰ γραφεῖα καὶ νὰ ἐξέλθωσιν ὅλοι ἔξω διὰ νὰ διδάσκωσι πρακτικῶς τοὺς καλλιεργητὰς εἰς τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην χρησιμοποίησιν τῶν γαιῶν· καὶ πρωτίστως νὰ δοθῶσιν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης δάνεια εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐπαρκῆ διὰ τὴν ἐργασίαν των. Τονίζει ἐπίσης τὸ ζήτημα τῆς ἐλονοσίας, τῆς μασιζούσης τοὺς χωρικοὺς καὶ προκαλούσης μεγίστας ζημίας, καὶ συνιστᾷ τὸν σχηματισμὸν κοινοτικῶν συνεταιρισμῶν πρὸς ἀποξήρανσιν τῶν μιρῶν ἑλῶν. Ἄνευ τῆς τοιαύτης ὑποστηρίξεως, φρονεῖ ὅτι δὲν ἔχουσι νὰ κερδίσωσι πολὺ οἱ καλλιεργηταὶ μόνον διὰ τῆς παραχωρήσεως γαιῶν.

Ἀπὸ δεκαετηρίδων ἤδη ἐλευθερωθείσης τῆς Θεσσαλίας συχνὰ μελετῶνται τὰ ὑδραυλικὰ αὐτῆς ἔργα καὶ οὐδὲν ἔμεινε τίποτε κάτοπιν. Διὰ τοῦτο τονίζει τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποξηράνσεως τῶν μιρῶν ἑλῶν, διότι δὲν θελεμνὸς παρέμεινεν ὅπως δικαιοῦται καὶ νὰ μὴ γίνῃ τίποτε εἰς τὴν Μακεδονίαν, διότι ἡ χώρα μας καλῶς ἐμπεταλευομένη δύναται ν' ἀποτελέσῃ χρυσοφόρος ἔκτασις ἱκανὴ νὰ διαθρέψῃ ὁλοκλήρον τὴν Ἑλλάδα. Ἀφ' ἑτέρου ἐξετάζει τὸ ζήτημα τῶν μεγάλων αὐτοκαταλλιεργουμένων κτημάτων, τὰ ὁποῖα φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει, παρὰ μόνον ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ νὰ θιχθῶσι, τὸ δὲ ὑποψήφιον νὰ ἀφεθῇ εἰς τοὺς καλλιεργητὰς ἀκατάλληλον. Ὑπάρχει δ' εὐτυχῶς ἀρκετὴ ἔκτασις, ὥστε καὶ οἱ καλλίγαιοι νὰ δώσωσι καὶ αὐτοὶ τοὺς μεγαλομαλλιεργητὰς νὰ μειώσωσι τοὐλάχιστον τὰ 2/3 ἑκάστης ἐκτάσεως. Ἐπίσης συνιστᾷ νὰ ληφθῶσι πέλος πάντων μέτρα διὰ τοὺς πρόσφυγας καλλιεργητάς, διὰ νὰ ἐφοδιάσωσι καὶ οὗτοι παραγωγικὸν κεφάλαιον ἔχουσιν ἀνάγκην μεγάλην χειρῶν. Τέλος ἐξετάζει τὸ ζήτημα τῆς ἀποξηράνσεως τῶν ἀπεράντων τελμάτων καὶ ἑλῶν ἐκτάσεων τῆς Μακεδονίας ὑπὸ ἑταιρειῶν, εἰς ἃς ἔτοιμος νὰ δοθῶσι προνόμια διὰ πολλὰ ἔτη. Ἐὰν ταῦτα γίνωσιν, ἡ Μακεδονία θὰ ἀποβῇ πηγὴ πλούτου καὶ εὐημερίας διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ φέρῃ αὕτη καὶ μόνη τὴν πολυθρύλλητον σιτάρκειαν, ἵνα μὴ ἀναγκαζώμεθα νὰ ἐξαγόμεν περὶ τὰ ὀκτὼ ἑκατομμύρια λιρῶν ἐτησίως μόνον διὰ δημητριακά.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὡρᾳ 9 καὶ 25' διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν 11ην π. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ὥρα 11 καὶ 10′ μ. μ.

Ἐπαναληφθείσης τῆς συνεδριάσεως, συνεχίζεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

Ὁ κ. **Θ. Ζαΐμης** λαμβάνων τὸν λόγον, λέγει ὅτι δὲν ἀντικρούει τὸ νομοσχέδιον, ἐφ' ὅσον τοῦτο σκοπεῖ νὰ ἀποκαταστήσῃ τοὺς πραγματικοὺς γεωργούς. Ἀλλὰ μόνον οἱ γεωργοὶ πρέπει νὰ ἀποκατασταθῶσιν, οἱ ἔχοντες τὰ ἐρόδια νὰ καλλιεργήσωσι τὴν γῆν, διότι ἂν δοθῇ κλῆρος καὶ εἰς τοὺς ἀκτήμονας, ἤτοι τοὺς παρακεντεδες, οὗτοι δὲν θὰ εὐδοκιμήσωσι, διότι θὰ χρεωθῶσι καὶ θὰ συμβῇ ὅτι συνέβη ἐν Ἀχαΐᾳ, ὅπου οἱ μεταφερθέντες Ἰταλοὶ ἀπέτυχον, καθὼς καὶ εἰς τὰ Στεφανοβίκεια, ὅπου οἱ λαβόντες κλῆρον, τὸ μὲν πρῶτον ἔτος ἔμειναν χρεῶν 60 χιλ. δραχ., τὸ δὲ δεύτερον 160 χιλιάδων δραχμῶν, ἐκτὸς καὶ ἂν ἀναλάβῃ τὸ Κράτος νὰ πληρώσῃ τὸ βάρη τῶν τοιούτων ἀποκατασταθησομένων ἀκτημόνων, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς δηλαδὴ καὶ πάλιν. Ἐξ ἄλλου ὅμως, λέγει, πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ τῶν ἰδιοκτητῶν, ὁποίους νὰ ἀποζημιωθῶσιν οὗτοι, διότι αἱ ἐν τοῖς νομοσχεδίοις καθοριζόμεναι τιμαί, μεθ' ὅλας τὰς ὁριζομένας αὐξήσεις, δὲν ἀνταποκρίνονται οὐδὲ εἰς τὸ ἐλάχιστον τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων. Προκειμένου περὶ τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, ταῦτα φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀπαλλοτριωθῶσιν, ὄχι μόνον διότι ἱστορικοὶ λόγοι ἐπιβάλλουσι τοῦτο, τῶν Μοναστηρίων προσενεγκόντων πάντοτε ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους, ἀλλὰ καὶ διότι τὰ εἰσοδήματα τούτων προικίζουσι τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον, ἐξ οὗ καὶ οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ καθηγηταὶ τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς, πληρώνονται, καὶ τὸ Κράτος εἰσπράττει περὶ τὸ ἥμισυ ἑκατομμύριον. Ἀλλ' ἂν πρόκειται, συνεχίζει, ν' ἀπαλλοτριωθῶσιν, ἡ ἀπαλλοτρίωσις νὰ γίνῃ, οὐχὶ ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὁρίζεται καὶ ὡς ἐγένετο ἡ ἀπαλλοτρίωσις τοῦ κτήματος Γέρακα, τὸ ὁποῖον ἐδόθη εἰς πλουσίους καὶ οὐχὶ εἰς ἀκτήμονας, ἀλλὰ διὰ δημοπρασίας, διότι ἂν δὲν συμβῇ τοῦτο, τὸ Κράτος θὰ ἐπιβαρυνθῇ μὲ 10 ἑκατομμύρια, ἵνα γίνωσι πλουσιώτεροι οἱ ἤδη ὄντες πλούσιοι χωρικοὶ ἀγρόται.

Ἀλλὰ μετ' ἐκπλήξεώς του, λέγει, ἤκουσεν ὅτι καὶ τὰ τοῦ Δημοσίου κτήματα πρόκειται ν' ἀπαλλοτριωθῶσι, λησμονηθέντος φαίνεται ὅτι πρὸ ὀλίγου ταῦτα κατέστησαν

ὑπέγγυα διὰ τὸ ἀναγκαστικὸν δάνειον καὶ ἀπορεῖ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῇ τοῦτο.

Π. Πρωτοπαπαδάκης. (Πρωθυπουργός). Λαμβάνεται πρόνοια περὶ τούτου, ὥστε τὸ πρωτεῖον τὸ ὁποῖον θὰ εἰσπραχθῇ νὰ κατατεθῇ διὰ τὸ δάνειον.

Θ. Ζαΐμης. Ὅτι δήποτε καὶ ἂν συμβῇ, ἡ ἐκποίησις τῶν κτημάτων τούτων δὲν πρέπει νὰ γίνῃ, διότι τὸ Κράτος θὰ χάσῃ τὸ κῦρός του. Ἀλλ' ἐὰν γίνῃ δεκτὸν νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι, νὰ γίνῃ τοῦτο διὰ δημοπρασίας, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καθορισθῇ ἡ ἀξία τῶν κτημάτων πρὸς 30 δραχ. κατὰ στρέμμα πρὸς δραχ. δὲ 40 κατὰ ἐλαιοδένδρον, ἀφοῦ ἕκαστον ἐλαιοδένδρον εἰς ξύλα κοπτόμενον, δύναται νὰ δώσῃ σήμερον δραχμὰς ἑκατὸν καὶ πλέον.

Ὁ κ. ***Γ. Καλαντζόπουλος*** ὑπομιμνήσκων ὅτι ἐλήφθη ἀπόφασις νὰ ψηφισθῇ σήμερον τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐπιδόματος τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, παρακαλεῖ νὰ ψηφισθῇ τοῦτο.

Πρόεδρος. Κατὰ τὴν κυριακὴν συνεδρίασιν.

Ὁ κ. ***Ἀντ. Ζουρμπᾶς*** λαμβάνων μετὰ τοῦτο τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου, λέγει ὅτι ἔχων ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὰ νομοσχέδια τοῦ κ. Τερτίπη, τὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, κατ' ὃς καὶ διαφόρους τροπολογίας, φρονεῖ ὅτι τρία ζητήματα προκύπτει ὅτι πρέπει νὰ ἐξετασθῶσι· 1, τὸ ζήτημα τῶν ἀποκαταστάσεων· 2, τὸ ζήτημα τῶν ἀπαλλοτριωτέων κτημάτων, καὶ 3, τὸ ζήτημα ἀποκαταστάσεως τῶν πλημμυριτῶν. Ἀπορεῖ δὲ πῶς, ἐνῷ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τοῦ κ. Τερτίπη κατονομάζονται οἱ ἀποκαταστατέοι, ἐν τῷ τῆς Ἐπιτροπῆς γίνεται γενικῶς λόγος, χωρὶς νὰ ἀναφέρωνται καὶ τὰ δικαιούμενα νὰ ἀποκατασταθῶσι πρόσωπα.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι ἡ ἐξαίρεσις ἐκ τοῦ νομοσχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς τῶν κατηγοριῶν, εἰς ἃς θὰ δοθῶσι κτήματα, ἐγένετο πρὸς αὐτοῦ, διότι ἐπὶ παντὸς νόμου πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται αἱ γενικότητες. Ἐν τῷ νόμῳ πρέπει νὰ τίθενται αἱ διατάξεις. Τὸ ἄρθρον συνεπῶς θὰ περιέχῃ ὅ,τι χρειάζεται.

Ὁ κ. ***Ζουρμπᾶς*** συνεχίζων μετὰ ταῦτα, λέγει ὅτι μεταξὺ τῶν ἀποκαταστατέων πρέπει νὰ περιληφθῶσι καὶ οἱ σκηνῖται. Ἐπεκτείνων δὲ τὸν λόγον γενικῶς ἐπὶ τῶν ἀπαλλοτριώσεων, λέγει ὅτι καὶ λόγοι δικαιοσύνης καὶ λόγοι κοινωνικῆς ἀνάγκης ἐπιβάλλουσιν ὅπως ἀποκατασταθῶσι πάντες οἱ ἀκτήμονες, εἴτε ἔχουσιν, εἴτε δὲν ἐ-

χουσι τὰ ἐρόδια γεωργικῆς καλλιεργείας, ἀλλὰ καὶ διὰ γενικωτέρους ἀκόμη λόγους συμφερόντολογικούς, ἤτοι διὰ λόγους αὐταρκείας τοῦ Κράτους. Ἀντικρούων δὲ τοὺς ἀντιφρονοῦντας εἰς τοῦτο, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ἰδιοκτησία εἶναι ἱερά, ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ἱερότης τῆς ἰδιοκτησίας δὲν στηρίζεται ἐπὶ τῆς παραδόσεως ἢ ἁπλῶς ἐπὶ τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου, ἀλλ' ἐπὶ τῆς παραγωγικότητος, τοὐτέστιν, ἐπὶ τοῦ πρακτέου. Ἐφ' ὅσον ἡ γῆ ὑπὸ τὴν ἰδιοκτησίαν ἑνὸς κτήμονος δὲν καθίσταται παραγωγική, δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τοῦτο τὴν ἱερότητα τῆς ἰδιοκτησίας. Ἀναφερόμενος δὲ τὰς γνώμας τοῦ Λόυδ Γεώρτζ περὶ τῆς διαθέσεως τῆς γῆς ἐν Ἀγγλίᾳ εἰς τοὺς κτήμονας, ὑποστηρίζει ὅτι κατὰ μείζονα λόγον δέον νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ ἐν Ἑλλάδι ὅσα ἐφαρμόζονται καὶ ἐφαρμόσθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ.

Ὁ κ. **Ἀλ. Ἰωαννίδης** παρατηρεῖ ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ ἐδόθησαν ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν ἐκουσίως αἱ γαῖαι δι' ἐλευθέρας ἀγορᾶς, ἐνῶ ἐδῶ γίνεται ἀναγκαστικὴ ἡ ἀπαλλοτρίωσις.

Ὁ κ. **Ρηγ. Πάντος** ὑποστηρίζει ὅτι δι' εἰδικῶν νόμων τῷ 1864 καὶ 1907 τὰ κτήματα τῶν γαιοκτημόνων παρεχωρήθησαν εἰς τοὺς μικροὺς καλλιεργητὰς ἐν Ἀγγλίᾳ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς μικροκαλλιεργείας καὶ τοῦτο πρέπει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα εἰς ἡμᾶς.

Ὁ κ. **Ζουρμπᾶς** ἐξακολουθῶν καὶ ἀναφέρων διαφόρους συγγραφεῖς, εὑρίσκει δικαιοτάτην τὴν ἐπιδιωκομένην ἀπαλλοτρίωσιν, ἀντικρούει δὲ τοὺς ὑποστηρίζοντας ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου θέλει ἰδρυθῇ μικροκαλλιέργεια, ἥτις δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα. τὰ ὁποῖα ἔσχε μέχρι τοῦδε ἡ μεγάλη καλλιέργεια. Φρονεῖ, τοὐναντίον, ἀναφέρων ὅτι ἐκ τῶν 1500 τσιφλικίων ἐν ἀποσῃ τῇ Ἑλλάδι, μόνον 70 τσιφλίκια καλλιεργοῦνται μηχανικῶς, διότι τὰ ἄλλα καλλιεργοῦνται μὲ τὴν μικρὰν καλλιέργειαν, ἀφοῦ ἐπεξεργάζονται ταῦτα οἱ ὑποτῖται, ὅτι διὰ τῆς μικροκαλλιεργείας θέλει αὐξήσει ἡ παραγωγή, ἀρκεῖ μόνον οἱ ἀποκατασταθησόμενοι γεωργοὶ νὰ ἐνισχυθῶσιν οἰκονομικῶς, ὥστε νὰ μὴ συμβῇ καὶ ἐν Ἑλλάδι ὅ,τι συνέβη ἐν Ρωμουνίᾳ, ὅτε τὸ πρῶτον ἐγένετο ἡ ἀπαλλοτρίωσις, διότι ὡς ἐκεῖ ἀπέτυχεν αὕτη καὶ ἐδέησε νὰ ἐπέλθῃ κατόπιν ἡ ἐπανάστασις πάντων ἀγοραστῶν, ἵνα ῥυθμισθῶσιν αἱ σχέσεις τῶν καλλιεργητῶν πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἔπειτα δὲ ἡ παράδοσις τῶν κτημάτων ὑπὸ τοῦ Ψευδοναπόλου πρὸς τοὺς

ἀγρότας, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπέλθῃ πλήρης ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀγροτῶν, οὕτω θέλει συμβῇ καὶ ἐν Ἑλλάδι. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ παραγωγὴ ἐμειώθη ἐκεῖ, κατὰ τὸ ἥμισυ σχεδόν, ἀλλὰ τοῦτο συνέβη, διότι δὲν ἐπροστατεύθησαν πιστωτικῶς οἱ καλλιεργηταί, καὶ διὰ ταῦτα, ἐπαναλαμβάνει, πρέπει νὰ δοθῇ μὲν ἡ γῆ εἰς τοὺς κτήμονας, ἀλλὰ νὰ δοθῶσιν εἰς αὐτοὺς καὶ τὰ ἔξοδα πρὸς καλλιέργειαν αὐτῆς, ἵνα μὴ ἀποτύχῃ ἡ ἀπαλλοτρίωσις καὶ ἀπονεμηθῇ οὕτω εἰς τοὺς πολλοὺς τὸ δίκαιον, τὸ ὁποῖον ἐστέρουν μέχρι τοῦδε αὐτοὺς οἱ ὀλίγοι οἱ κατέχοντες τὴν ἐξουσίαν.

Ἐξετάζων μετὰ ταῦτα τίνα κτήματα δέον ν' ἀπαλλοτριωθῶσιν, ὑποστηρίζει ὅτι πρωτίστως δέον ν' ἀπαλλοτριωθῶσι τὰ τοῦ δημοσίου δεύτερον δὲ τὰ μοναστηριακά, διότι τὰ πλεῖστα τούτων καὶ οὐχὶ τιμίως ἐκτήθη, καὶ τελευταῖα νὰ ἀπαλλοτριωθῶσιν αἱ ἰδιοκτηταὶ γαῖαι. Περατοῖ δὲ τὴν ἀγόρευσιν του ἰσχυριζόμενος ὅτι διὰ τῆς ἀπαλλοτριώσεως καὶ διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως μικρᾶς καλλιεργείας, ἡ παραγωγὴ θέλει αὐξήσει καὶ θέλει ἐπέλθει ἡ ἐπιδιωκομένη ὑπὸ τοῦ Κράτους αὐταρκεια τῆς Χώρας.

Ὁ κ. **Α. Χριστομάνος** λέγει ὅτι τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου ἐδεχθημεν πάντες, ὑφισάμενοι αὐτό. Ἤδη ὅμως δέον νὰ ἐρευνήσωμεν τὰς βάσεις αὐτοῦ καὶ τοὺς σκοποὺς πρὸς οὓς δέον νὰ κατατείνῃ καὶ δή· α') ἂν εἶναι συμφέρον διὰ τὴν Πολιτείαν καὶ τινα ἔκτασιν δέον νὰ λάβῃ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρου τούτου, ὥστε νὰ εἶναι συμφέρον ἀπὸ ἀπόψεως αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς· β') ἂν ἔχωμεν τὸ δικαίωμα νὰ λάβωμεν τὰς γαίας ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1φ διαλαμβανομένων κατηγοριῶν, καὶ γ') κατὰ τίνα τρόπον δέον νὰ γίνῃ ἡ ἀφαίρεσις, ὥστε νὰ μὴ καταφάγωμεν τὸ ἱερὸν δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τὸ πρῶτον, νομίζει ὅτι ἡ ἀποκατάστασις τῶν κτημόνων δέον νὰ γίνῃ βαθμιαίως, τμηματικῶς καὶ ἀναλόγως πρὸς τὰ παρὰ τούτων διατιθέμενα μέσα, τὴν γεωργικὴν ἐπίδοσιν κτλ. ἵνα μὴ ἐλαττωθῇ ἡ παραγωγή, καθόσον παρατηρεῖ ὅτι ἕνεκα κλιματολογικῶν καὶ γεωλογικῶν λόγων παρ' ἡμῖν, μὴ ὑπαρχούσης σταθερότητος παραγωγῆς, εἶναι προτιμητέα καὶ μᾶλλον πρόσοδοφόρος ἡ μεγάλη καλλιέργεια ἢ ἡ μικρά, ἀλλὰ καὶ χάριν αὐτῶν τῶν ἀποκατασταθησομένων εἰς μικρὰς ἰδιοκτησίας κτημόνων,

εἶναι τὸ σύστημα τοῦτο πρότιμητέον, διότι δὲν θὰ δυνηθῶσιν οὕτω ἀλλιῶς νὰ ἀντεπεξέλθωσιν κατὰ τῶν διαφόρων ἐλαττώσεων τῆς παραγωγῆς λίαν συνήθων ὡς ἐκ τῶν διαφόρων κλιματολογικῶν λόγων. Εἰς τὸ σημεῖον δὲ τοῦτο ἀνταιρούει ὁ ῥήτωρ τὸ λεχθὲν ὅτι δὲν ὑπάρχει παρὰ ἓν μόνον κτῆμα καλλιεργείας μετ' ἐγκαταστάσεων, ὑποστηρίζων τὸ ἐναντίον καὶ ἀναφερων τὰ κτήματα τοῦ Χρυσοκόπου, Μαραθέκ καὶ ἄλλα, ἅπερ ἀποδίδουσι, κατὰ στατιστικάς, ἃς ἀναγινώσκει, ἀρκετὰ προϊόντα.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ δεύτερον, συμφωνεῖ πρὸς τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1ῳ καθοριζομένας κατηγορίας ἰδιοκτητῶν καὶ μόνον ποιεῖται μικρὰς ἐπιφυλάξεις περὶ τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, παρατηρῶν ὅτι καὶ οἱ μοναχοὶ εἶναι καλλιεργηταὶ καὶ δέον καὶ οὗτοι νὰ λυτρωθῶσιν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν.

Προκειμένου διὰ τὸ τρίτον, φρονεῖ ὅτι ἡ ἀπαλλοτρίωσις δέον νὰ γίνῃ κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ μὴ καταργῇ τὸ ἱερὸν τῆς ἰδιοκτησίας δικαίωμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου βασίζεται ἡ κοινωνικὴ τάξις. Δέον νὰ ἐναρμονισθῶσι τὰ ἀντίθετα συμφέροντα κατὰ τρόπον μὴ ἀδικοῦντα οὐδένα, συντελοῦντα δὲ εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς.

Οὕτω, προσθέτει, πολιτευόμενοι καὶ ἀποφεύγοντες τὰς ἀνισότητας καὶ τὰς ἀκρότητας θὰ δυνηθῶμεν νὰ φέρωμεν εἰς πέρας τὸ προκείμενον ζήτημα περὶ οὗ σοβαρῶς ἐνδιαφερόμεθα.

Ὁ κ. *Ι. Ἀντωνιάδης* παρατηρεῖ ὅτι τὸ πρῶτον καθῆκον φέρει τὴν σφραγῖδα τῶν ἐλλείψεων καὶ ἐλαττωμάτων, ὧν δὲν ὑστερεῖ καὶ τὸ ὅλον νομοσχέδιον, ὡς δημιούργημα, ἀφ' ἑνὸς μὲν συντηρητικῶν ἀντιλήψεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀντιθέτων ἄκρων, ριζοσπαστικῶν. Ἐν τούτῳ, τονίζει, παρουσιάζεται ἔλλειψις προνοίας πρὸς διαφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν γαιῶν, αἵτινες κατὰ τὸν περὶ γαιῶν ὀθωμανικὸν νόμον καθίστανται, ἀμεμφεῖς ἐπὶ τριετίαν ἀκαλλιέργητοι διαθέσιμοι.

Ὁ κ. *Δ. Π. Γούναρης* (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης), λέγει, ὅτι τὰ δικαιώματα, ἅτινα δὲν διατίθενται, σημαίνει ὅτι διατηροῦνται. Ἑπομένως δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ γίνῃ μνεία περὶ τούτου. Τὸ δημόσιον, ἂν ἔχει δικαιώματα, ἔχει αὐτὰ κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν ἐν Ἑλλάδι καὶ δὲν

ἀπαιτοῦνται πράξεις διακρινάξεως τούτων, ἀλλὰ ἐκείνων, ἃς ὁρίζουσιν οἱ σχετικοὶ νόμοι.

Ι. Ἀντωνιάδης. Πρόκειται περὶ τῶν κτημάτων ἐκείνων, ἐφ' ὧν ἡ κυριότης δὲν ἔχει καθορισθῇ εἰς τίνα ἀνήκει.

Δ. Γούναρης. Περὶ οἱωνδήποτε κτημάτων καὶ ἂν πρόκειται, ἐφόσον τὸ δημόσιον, κατὰ τὸν νόμον ὃν ἀναφερετε, ἔχει δικαιώματα ἐπ' αὐτῶν ἐγκαθίστανται κατόχοι ἐπ' αὐτῶν, δὲν ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ τοὺς ἰδιοκτήτας. Ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐξέπεσαν οἱ ἰδιοκτῆται τῆς κυριότητος, τοῦτο δὲν εἶναι ζήτημα ὅπως ρυθμισθῇ νομοθετικῶς, ἀλλὰ παρ' ἐκείνων, οἵτινες εἶναι ἁρμόδιοι νὰ λύσωσι τὰ τοιαῦτα ζητήματα.

Ὁ κ. *Ι. Ἀντωνιάδης* ἐκφράζων τὴν χαρὰν τὴν δι' τὰς δηλώσεις ταύτας τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, θεωρεῖ οὐχ ἧττον ἐπαναγκες νὰ ἀναπτύξῃ συντόμως τὴν αἰτιολογίαν τῆς τροπολογίας, ἣν προτίθεται νὰ προτείνῃ.

Εἰς τὰς Νέας Χώρας, λέγει, ἰσχύει ὁ περὶ γαιῶν ὀθωμανικὸς νόμος. Κατὰ τὸ ἄρθρον 68 αὐτοῦ αἱ γαῖαι, αἵτινες ἄνευ λόγου ἀφίενται ἀκαλλιέργητοι περαν τῆς τριετίας καθίστανται διαθέσιμοι διὰ παπιοῦ. Ἡ διάταξις αὕτη βασίζεται ἐπὶ τῆς ἰδιοτητος τῶν γαιῶν ἐν ταῖς Νέαις Χώραις. Ὡς γνωστόν, αἱ καλλιεργούμεναι γαῖαι τῶν Νέων Χωρῶν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν δημοσίων γαιῶν, τῶν ὁποίων ἡ κυριότης ἀνήκει εἰς τὸ Δημόσιον, ἡ δὲ χρῆσις καὶ κάρπωσις μόνον εἰς τοὺς καλλιεργητάς. Ἀλλ' ἡ χρῆσις αὕτη παραχωρεῖται διὰ τοῦ Δημοσίου εἰς τοὺς διώτας ὑπὸ τὴν καταβολὴν 1) προκαταβολικοῦ μισθώματος, ἤτοι ἀντιτίμου ταπίου καὶ 2) ἐμπροθέσμου μισθώματος, λαμβανομένου ἐκ τῶν προϊόντων τῆς καλλιεργείας, ἤτοι τῆς δεκάτης. Ἐκ τῆς ἐννοίας ταύτης τῆς δεκάτης ὡς μισθώματος καὶ οὐχὶ φόρου, ἀπορρέει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 68 τοῦ περὶ γαιῶν νόμου.

Ἐξετάζων δὲ τὴν ὑποία τις ἡ κατάστασις ἐν ταῖς Ν. Χώραις, λέγει ὅτι ἀπὸ εἰκοσαετίας καὶ ἐντεῦθεν ἐλαττώθησαν οἱ κολλῆγαι εἰς τὰ διάφορα τσιφλίκια τῶν Ν. Χωρῶν, καὶ ἐὰν, φερ' εἰπεῖν, εἰς τὸ ἓν τσιφλίκι ἐκαλλιεργοῦντο πρὸ εἰκοσαετίας 5 χιλ. στρεμμάτων, σήμερον καλλιεργοῦνται μόνον 2 χιλ. ἔτος πρὸ ἔτους. Τί θὰ γίνωσιν αἱ ὑπόλοιποι 3 χιλιάδες στρεμμάτων; Κατὰ τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ἀνήκοντα εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας. Κατὰ

τὸ ἄρθρον 68 ἐν τούτοις τοῦ Ὀθωμανικοῦ νόμου, αἱ τρεῖς χιλιάδες αὗται ἀνήκουσιν εἰς τὸ δημόσιον. Ἰδοὺ λοιπόν, λέγει, ὅτι διὰ τῶν 3 χιλιάδων τούτων σπρεμμάτων τῶν περιστευόντων τὸ γεωργικὸν ζήτημα λύεται, καὶ διὰ τοῦτο ὑποβάλλει σχετικὴν τροπολογίαν.

Ὁ κ. *Δ. Τσουκαλᾶς* λέγει ὅτι ἠγέρθη ζήτημα ἰδιοκτησίας καὶ ὑπεστηρίχθη ἡ κατάργησις αὐτῆς, θεωρηθείσης ὡς οὐχὶ πραγματικοῦ δικαίου, ἀλλ' ἐκ παραδόσεως τοιούτου. Οὐδεμία πλάνη μεγαλειτέρα. Τὸ Κράτος, ἡ Πολιτεία, ἡ Κοινωνία στηρίζονται ἀπολύτως ἐπὶ τῶν βασεωτάτης ἐλευθερίας τοῦ πολίτου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας. Ἅπαντα τὰ Κράτη, ἅπαντες οἱ λαοὶ ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων, ἐπὶ τούτου ἐστηρίχθησαν. Κατήργησαν τὸ δίκαιον τοῦτο οἱ Ρῶσσοι, ἀλλὰ κατεστράφησαν. Λαὸς εὐημερῶν, τροφοδοτῶν τὸν κόσμον, θνήσκει σήμερον τῆς πείνης, τὰ πανδεινὰ ὑπομένων, καὶ ἀναγιγνώσκει διάφορα συγγράμματα καταδρήτορα περιγραφόντα τὸν ἐμφύλιον σπαραγμὸν, τὴν ἀνθρωποφαγίαν τὴν πλήρη καταστροφὴν τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ. Προχωρῶν δ' ἀναφέρει τὰς διαφόρους παραστάσεις τοῦ δικαίου τῆς ἰδιοκτησίας εἰς ἅπαντα τὰ Κράτη, ἀπὸπας τὰς Συνταγτικὰς Συνελεύσεις καὶ τὰς διακηρύξεις τοῦ δικαίου τοῦ ἀνθρώπου καὶ πολίτου ἐν Γαλλίᾳ, ἐν Ἀγγλίᾳ, Ἰταλίᾳ κλπ. ἀπὸ τοῦ 1710 καὶ ἐντεῦθεν καθ' ἃς καθορίζεται ὡς ἱερὸν καὶ ἀπαραβίαστον τοῦτο.

Βεβαίως λέγει, ἐπιτρέπεται ἡ ἀπαλλοτρίωσις, ἐρώσαν πρόκειται περὶ αἰτίας τῆς παραγωγῆς, ὅτε δικαιολογεῖται ἡ δι' ἀποζημιώσεως δικαίας καὶ προηγουμένης ὅμως κατὰ τὰς διακηρύξεις τοῦ δικαίου τοῦ ἀνθρώπου ἀπαλλοτρίωσις ὡς καὶ ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῶν μοναστηριακῶν καὶ δημοσίων κτημάτων, περὶ ὧν ὅμως ἐπιφυλάσσεται νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. *Χ. Μητσόπουλος* ἀρχόμενος τοῦ λόγου του, διὰ μακρῶν διακηρύσσει τὸν πόθον αὐτοῦ ὅπως ἴδῃ ἀποκαθιστωμένους ὅλους τοὺς ἀκτήμονα καὶ ὠθουμένους εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, ἐξ ὧν θὰ ἐπήρχοντο μέγιστα ὀφέλη, θὰ ἐφετριάζετο ἡ μετανάστευσις, θὰ περιωρίζετο σημαντικῶς ἡ ἐξαγωγὴ ξένου συναλλάγματος καὶ θὰ ἐξησφαλίζετο ἀσφαλῶς ἡ ἐπάρκεια τῆς χώρας, τῆς ἡ ἔλλειψις τόσον ἐστοίχησεν πρόσφατος, ὡς πάντες ἐνθυμοῦνται.

Κατόπι τούτου δὲν φοβεῖται, λέγει, μὴ παρεξηγηθῇ διατεθὲν περιορισμούς, ὑφ' οὓς ἀπεδέχεται τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς περὶ ἧς ἀποβλέπει τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, καθόσον παρατηρεῖ ὅτι ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου, ὅπερ πάντες ὑφίστανται, μέχρι τοῦ σημείου εἰς ὃ ἐκτείνεται τὸ νομοσχεδίον, ὑπάρχει μεγάλη ἀπόστασις.

Εἰσερχόμενος εἶτα εἰς τὴν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἐξέτασιν τοῦ νομοσχεδίου, εὑρίσκει ὅτι τοῦτο ἀφαιρεῖ ἰδιοκτησίας κυηθείσας κατὰ τὸ πλεῖστον διὰ τῶν ἱδρώτος τῶν κεκτημένων καὶ ζητεῖ τὴν ἀποκατάστασιν, οὐχὶ μόνον τῶν κωλήγων, ἀλλὰ καὶ τῶν παρακεντέδων. Τοῦτο θὰ ἐπεθύμει νὰ ἐγίνετο, οὐχὶ ὅμως εἰς βάρος τῆς ἱερότητος τῆς ἰδιοκτησίας, δικαιώματος ὅπερ ἀναγνωρίσθη ὑφ' ὅλων τῶν συνταγμάτων καὶ ὅπερ ἀναγνωρίζεται καὶ ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου ἐν ἄρθρῳ 17. Προχωρῶν δὲ προσθέτει ὅτι θὰ ἐδέχετο τὸν διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου εἰσαγόμενον θεσμὸν τῆς ἐξαιρετικῆς ἀπαλλοτριώσεως, παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου, ἀλλ' ἐντὸς ἐνὸς ὁρίου, καὶ παρατηρεῖ ὅτι ἄνευ ἐπαρκοῦς δικαιολογίας χωρίζονται αἱ γεωργικαὶ περιφέρειαι ἐξ ὧν, εἰς ἄλλας μὲν ὅλα τὰ κτήματα θεωροῦνται ἀπαλλοτριωτέα, εἰς ἄλλας δὲ μέρος τούτων, ὅπερ δὲν εὑρίσκει συνεπὲς πρὸς τὴν διακαλυπτομένην ἀντὶ τοῦ δικαίου τῆς ἰδιοκτησίας. Ἀναφέρει πρὸς βεβαίωσιν τὴν καθιερουμένην διαφορὰν μεταξὺ τοῦ νομοῦ Τρικκάλων καὶ τῶν ἄλλων νομῶν τῆς Θετταλίας.

Ὁ κ. *Χ. Καρρᾶς* ἐξηγεῖ ὅτι ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων αἱ ἐκτάσεις εἶναι μικραὶ ἐν ἀντιθέτει πρὸς τὸν πληθυσμὸν ἐστὶν εἶναι μεγάλαι, ὥστε ἐὰν δὲν ἐφαρμοσθῇ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις, ὁ δοθησόμενος κλῆρος δὲν θὰ εἶναι συμφυής.

Ὁ κ. *Χ. Μητσόπουλος*, μὴ εὑρίσκων ἐπαρκῆ τὴν δικαιολογίαν αὐτὴν διὰ τὴν καθιερουμένην ἀνισότητα, ἐξ ἧς θὰ προκύψωσιν ἀνωμαλίαι ἀδικήματα, προσθετεῖ ὅτι θὰ ἦτο διατεθειμένος νὰ δεχθῇ καὶ τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀπαλλοτρίωσιν, ἐὰν ὅμως ἐφηρμόζετο ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος, ὁριζούσης ἀποζημιώσεως συμφώνως πρὸς τὴν τρέχουσαν τιμὴν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀπαλλοτριώσεως.

Καὶ ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου, εἰδικῶς ὁρίζοντος τὰς κατηγορίας τῶν ἰδιοκτητῶν, ὧν τὰ κτήματα ἀπαλλοτριοῦνται, ἀντιτίθεται ὅπως περιληφθῶσιν ἐν αὐτῇ τὰ κτήματα τῶν Μονῶν καὶ Ἐκκλησιῶν, ὑποστηρίζων διὰ μακρῶν τὸ

ἀσύμφορον τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν κτημάτων τούτων, ἐξ ὧν συντηρεῖται καὶ ἐνισχύεται τὸ ἐκκλησιαστικὸν μεῖον, παρέχον καὶ συντηροῦν τὸν Ἱερὸν Κλῆρον, οὗτινος ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ συντήρησις θὰ βαρύνῃ τὸ Κράτος. Ἐξ ἄλλου, ἂν ἠκολουθοῦμεν κατὰ τοιοῦτον τρόπον κατὰ τῶν Μονῶν, θὰ δώσωμεν κάκιστον παράδειγμα εἰς τὸν ὅμορον ἐχθρὸν διὰ νὰ συμπεριφερθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον πρὸς τὰς ἐν τῇ ὑποδούλῳ Χώρᾳ ἡμετέρας Μονάς. Εἰδικῶς δὲ περὶ τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ Ἁγίου Ὄρους λέγει ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ θίξωμεν ταύτην, καθόσον ὑπάρχουσιν αἱ συνθῆκαι τοῦ Βερολίνου, τοῦ Λονδίνου καὶ πελευταία ἡ τῶν Ἀθηνῶν, αἵτινες ἀπαγορεύουσι ῥητῶς νὰ θίξωμεν τὸ καθεστὼς τοῦ Ἁγ. Ὄρους. Ἐν τέλει ὑποστηρίζων ὅτι καὶ χάριν τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος δὲν πρέπει νὰ θίξωμεν τὰ μοναστηριακὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, καὶ φρονεῖ ὅτι δέον ν' ἀπαλειφθῇ ἐκ τοῦ 1ου ἄρθρου ἡ κατηγορία τῶν κτημάτων τούτων.

Ὁ κ. **Ἀμπῆ Σές-Μπὲς** φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἀπαλλοτρίωσις, ὥστε ὅλοι νὰ ἀποκατασταθῶσιν, ἀλλ' ἡ ἀποκατάστασις νὰ γίνῃ διὰ δικαίου κόμου. Νὰ ἀποκατασταθῶσιν οἱ ἔχοντες τὰ ἐρῶδια νὰ καλλιεργήσωσιν εἰς ἰδιωτικὰ κτήματα, οἱ δὲ παρακειτεύοντες νὰ ἐγκατασταθῶσιν εἰς τὰ δημόσια κτήματα. Ὑποστηρίζει ἔπειτα ὅτι ἡ μικρὰ καλλιέργεια δὲν δύναται νὰ ἀποδώσῃ τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα δίδει ἡ μεγάλη καλλιέργεια, καὶ λέγει ὅτι τὰ μοναστηριακὰ κτήματα καλλιεργοῦνται πολὺ καλύτερα ἀπὸ τὰ ἰδιόκτητα. Φρονεῖ ὡς ἐκ τούτου ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπαλλοτριωθῶσιν ἐξ αὐτῶν, παρὰ ἐκεῖνα μόνον ἅτινα ἐνοικιάζονται. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀπαλλοτριωτέας ἐκτάσεις ὑποστηρίζει ὅτι τὰ 1000 στρέμματα, ἐξ ὧν ἀποζῶσιν οἰκογένειαι ἀριθμοῦσαι 5—7 ἄτομα, θὰ ἦτο μέγα ἄδικον νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι, δὲν θὰ ἐγίνετο δὲ νόμος δίκαιος δι' ὅλους, ἀλλ' ἀδικώτατος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κάμῃ ἡ Συνέλευσις, διότι πρέπει ὅλοι νὰ ζήσωσι καὶ οὐχὶ μόνον ὀλίγοι. Εὑρίσκει μετὰ τοῦτο ἀσαφῆ τὸν νόμον, ὡς ἔχει, καὶ λέγει ὅτι ὁ νόμος πρέπει νὰ καταστῇ σαφὴς καὶ ἁπλοῦς διότι ἄλλως, ἀντὶ ὠφελιῶν θέλουσι προκύψει μέγισται ζημίαι, τόσον εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ὅσον καὶ εἰς τοὺς ἀκτήμονας, οἵτινες θέλουσι περιπλακῇ εἰς τὰ δικαστήρια. Τελευτῶν ἀναφέρει χαρακτηριστικήν τινα μῦθον ἑνὸς Χότζα

καὶ ἑνὸς χωρικοῦ, ἵνα καταδείξῃ τὴν ἀπληστίαν τῶν χωρικῶν καὶ ἐφιστᾷ ἐπὶ τούτου καὶ τὴν προσοχὴν τῆς Συνελεύσεως, ἵνα μὴ πάθωσι καὶ οἱ χωρικοὶ ὅ,τι ἔπαθεν ὁ τελωνοῦ τιμωρηθεὶς διὰ τὴν ἀπληστίαν του χωρικός.

Ὁ κ. **Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος** τασσεται λέγει, ὑπὲρ τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἐξ ἀνάγκης, οὐχὶ ἐξ ἐπιστημονικῆς πεποιθήσεως, διότι φρονεῖ ὅτι ἡ ἀπαλλοτρίωσις θὰ ἦτο ὠφελιμωτέρα διὰ τοὺς χωρικοὺς ἂν ἐγίνετο βραδύτερον, ὡς ἦτο ὠφελιμώτερον κατὰ Κοραῆν διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ ἐπανάστασις, ἐὰν ἐγίνετο μετὰ πεντήκοντα ἔτη, ἐπωφελεστέρα δὲ ἡ καθολικὴ ψηφοφορία διὰ τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ἐὰν προεῖχετο εἰς αὐτὸν ἡ ψῆφος ἀργότερον. Οὐχ ἧττον πεποιθεν ὅτι, λόγῳ τῆς ἀφοσιώσεως τοῦ χωρικοῦ πρὸς τὴν ἀγρόν του, σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ὠφελήσῃ ἡ ἀπαλλοτρίωσις καὶ θὰ καταστήσῃ αὐτὴν αὐτάρκες τὸ Κράτος εἰς τὴν παραγωγὴν αὐτῶν. Ἐκεῖνο ὅμως, λέγει, ὅπερ φέρει ἰδίαν αὐτὸν εἰς τὸ βῆμα εἶναι τὸ ἀπευθυνθὲν εἰς τὴν Συνέλευσιν ἔγγραφον, ἐνσχέσει πρὸς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, τὸ ὅρος καὶ ἡ διατύπωσις τοῦ ὁποίου λυπεῖ πάντα θέλοντα ἐκ σεβασμοῦ νὰ βλέπῃ τὸν κλῆρον ἱστάμενον εἰς τὸ ὕψος σεμνοῦ Κατηγόρου. Διὰ τοῦτο τὸν τρόπον τῆς συντάξεως τοῦ ἐγγράφου ἐπικρίνει δ' ἐντυπῷ καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πρωτοφανῆ ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα, λέγει, ἂν ἐσπηρίζοντο ἐπὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ἔπρεπε νὰ γίνῃ αὐτῶν χρῆσις, οὐχὶ τώρα ἀλλ' εὐθὺς ὡς ἀπεκατεστάθη μετὰ τὴν ἐκλειψιν τῆς τυραννίδος ἡ Ἱεραρχία. Ἄλλως τε δέ, λέγει, ἀπαλλοτρίωσις μοναστηριακῶν κτημάτων, δὲν γίνεται τὸ πρῶτον σύν' ἐγένετο καὶ πρότερον καὶ ὁμοίως ἡ Ἱεραρχία δὲν διεμαρτυρήθη.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιας** λέγει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπικαλεῖται τοῦτο σήμερον, διότι τότε ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶχε τὴν ἐλευθερίαν νὰ διαμαρτυρηθῇ.

Ὁ κ. **Ἀργυρόπουλος** συμφωνεῖ εἰς τοῦτο, ἀλλ' ὠφελεν, ἐπαναλαμβάνει, νὰ διαμαρτυρηθῇ ἡ Ἱεραρχία εὐθὺς ὡς ἀπεκατεστάθη ἡ ἐλευθερία, διότι τώρα διαμαρτυρομένη μειοῖ αὐτὴ ἡ ἰδία τὸ κῦρος τοῦ ἐγγράφου της, μειοῖ τοῦτο, ὑποδεικνύουσα καὶ τρόπον συμβατικῆς λύσεως μετὰ τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι οὐχὶ οἱ Ἱεροὶ Κανόνες, ἀλλ' ἄλλοι νόμοι ἐπιτάσσουσιν αὐτῇ νὰ διαμαρτύρεται καὶ νὰ ἀπειλῇ.

Ὁ κ. **Κ. Τερτίπης** λέγει ὅτι κάμνουσι τοῦτο οἱ Ἱεραρχαι διὰ νὰ καλύψωσι τὰ μέχρι τοῦδε γενόμενα παρ' αὐτῶν τῶν ἰδίων, διότι πολλὰ κτήματα μοναστηριακὰ ἐπώλησαν ἤδη οὗτοι ἐκουσίως, χωρὶς νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας.

Ὁ κ. **Ἀργυρόπουλος** ἐξακολουθῶν καὶ ἐξετάζων καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς διαχειρίσεως τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων τὸ ζήτημα, εὑρίσκει ὅτι χειρίστη διαχείρισις ἐγένετο μέχρι τοῦδε τῶν τοιούτων περιουσιῶν, ἐνῶ ἔπρεπε καὶ σχολαὶ ἱερατικαὶ καὶ ἀποστολαὶ ἱερατικαὶ νὰ εἶχον γράψει καὶ πλεῖστα ἄλλα χρήσιμα καὶ ὠφέλιμα, ἅτινα δὲν ἐγένοντο. Ἄλλως δέ, προσθέτει, δὲν πρόκειται περὶ ἀφαιρέσεως τῶν ἐν λόγῳ περιουσιῶν, ἀλλὰ περὶ ρυθμοποιήσεως εἰς χρῆμα αὐτῶν, ἵνα καταστῶσιν αὗται χρησιμώτεραι, ἀπαλλάξωσι δὲ καὶ τοὺς καλογήρους ἀπὸ τὰς ἀγροτικὰς καὶ τὰς ἄλλας ἀσχολίας καὶ περιορίσωσιν αὐτοὺς ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀποστολήν των. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ μὴ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ἔγγραφον τῆς Ἱεραρχίας, νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι δὲ τὰ μοναστηριακὰ κτήματα, ἀφοῦ ἐπιτακτικὴ ἄλλως τε ἀνάγκη ἐπιβάλλει τοῦτο.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** λέγει ὅτι, ὀφείλετος πρὸς τὸ ἔγγραφον τῆς Ἱεραρχίας, τὸ περιεχόμενον τοῦ ὁποίου δύναται νὰ περιλαμβάνῃ ὑπερβολικὰς ἐκφράσεις καὶ ἄλλας μὴ ἐπιτρεπομένας παρατηρήσεις, προβάλλει ἕτερον ζήτημα, προκειμένου περὶ ἀπαλλοτριώσεως τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, τὸ ζήτημα τοῦ ἂν δύναται τὸ Κράτος νὰ προβῇ εἰς ἀπαλλοτρίωσιν αὐτῶν, μετὰ τὴν προχθεσινὴν ἀκόμη ψήφισιν τοῦ ΚΘ' ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύει τὴν πώλησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων. Προβάλλει, λέγει, διὰ τοῦτο τὴν ὕπαρξιν τοῦ δυνταγματικῶς ἀπορριπτέου τῆς προτεινομένης διὰ τοῦ νομοσχεδίου προτάσεως καὶ προτείνει ὅπως, πρὸ πάσης ἀποφάσεως, σχηματισθῇ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἵνα νὰ συμμετάσχωσιν ὁ κ. Εὐταξίας, ὁ κ. Μουφφέττας καὶ ἄλλοι εἰδικοί, ἵνα ἀποφανθῶσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ εἶτα νὰ προβῇ ἡ Συνέλευσις εἰς ἀπόρασιν, ὥστε οὐδ' εἰς τὴν συνείδησιν ἡμῶν, οὔτε εἰς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας νὰ προσκρούσωμεν.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης), ἀποκρουόμενος τὸν κ. Μπούσιον, λέγει ὅτι, οὔτε τὸ Σύνταγμα ἀπαγορεύει τὴν διαχείρισιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν περιουσιῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, οὔτε οἱ Ἱεροὶ Κανόνες δύνανται νὰ κανονίζωσι σχέσεις τοῦ Ἀστικοῦ δικαίου, περὶ οὗ πρόκειται ἐν προκειμένῳ, καὶ ὅπερ παρεῖδον οἱ συντάξαντες τὸ ἔγγραφον τῆς Ἱεραρχίας.

Ὁ κ. **Ι. Κίνιας** ἀντιλογῶν ἐπίσης, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰδικοῦ συγγράμματος τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου κ. Κ. Ράλλη, τὰς γνώμας τοῦ κ. Μπούσιου, ἰσχυρίζεται ὅτι καὶ οἱ Ἱεροὶ καὶ Ἀποστολικοὶ Κανόνες ἐπιτρέπουσι τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ἐν περιπτώσει ἀναγκῶν τῆς Πολιτείας, ὡς συμβαίνει ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** ἐμμένων εἰς τὰς γνώμας αὐτοῦ, ἐμμένει καὶ εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ ὑποβληθεῖσαν ἔνστασιν τοῦ συνταγματικῶς ἀπαραδέκτου τῆς διατάξεως. Ἐξετάζων δὲ μετὰ τοῦτο ἀπὸ ἀπόψεως διατυπώσεως τὸν Ἰον ἄρθρον, εὑρίσκει κακῶς γλωσσικῶς διατετυπωμένον τοῦτο, διότι τοῦτο ὁμιλεῖ περὶ γεωργικῆς ἐγκαταστάσεως, ἐν εἴδει ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους, καὶ οὐχὶ περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων. Φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ μεταβληθῇ ἄρδην τοῦτο, ἄλλως θέλει εἶσθαι ἄκυρον.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** ἐπεξηγῶν διὰ μακρῶν καὶ ἐρμηνεύων λεπτομερῶς καὶ ἀπὸ γλωσσικῆς καὶ ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως τὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου, εὑρίσκει ἀβασίμους τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Μπούσιου καὶ φρονεῖ ὅτι δὲν δύνανται αὗται νὰ παρακωλύσωσι τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** περαιτέρω, διαφωνεῖ, λέγει, καὶ ὡς πρὸς τὰς ἄλλας γενικὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, ἐφ' ὧν θέλει ὁμιλήσει συνεχιζομένης τῆς συζητήσεως, κατέρχεται δὲ τοῦ βήματος δηλῶν ὅτι ἐμμένει εἰς τὴν ὑποβληθεῖσαν ἔνστασίν του.

Λύεται μετὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ κ. **Προέδρου** ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 3 καὶ 30' μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ἵνα ἐπαναληφθῇ ὥρᾳ 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Περ. Μπούτος
(δυσανάγνωστος)

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΙΓ'

Της 14 Ιουνίου 1922.

Ω.χ.6 και 45' μ. μ. ο κ. **Πρόεδρος** ελθών επί της έδρας κηρύσσει την έναρξιν της συνεδριάσεως και διατάσσει ν' ανοιχθώσι τα θεωρεία και επιτρέπη η είσοδος εις τον λαόν.

Αναγιγνώσκονται και επικυρούνται τα πρακτικά της προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ανακηρύσσονται τα εξής:

— Η έκτακτος συνέλευσις των μελών της Λεσχης των Δημοσίων υπαλλήλων δι' υπομνήματος της ζητεί, όπως το επίδομα των υπαλλήλων ορισθή εις ποσοστόν 60 τοις 0/0, 50 0/0 και 40 0/0 αναλόγως των βαθμών των υπαλλήλων.

— Ο Σύλλογος των διδασκάλων Ροδόπης και οι διδάσκαλοι Αργοστολίου και Τριπολιτσάς διαμαρτύρονται διά την μη επιψήφισιν των εκπαιδευτικών νομοσχεδίων.

— Ο Ιεράτειος Σύνδεσμος Θηβών παρακαλεί όπως η Εθνική Συνέλευσις, όπως μη αποκλεισθώσιν αι κόραι των Μονών.

— Οι πολιτικοί συνταξιούχοι Μεσολογγίου αιτούσιν αύξησιν της συντάξεως αυτών.

— Διάφοροι σύλλογοι διαμαρτύρονται διά την απόλυσιν των πληρωμάτων και την παραχώρησιν των ατμοπλοίων εις το Πολεμικόν Ναυτικόν.

— Διάφοροι κάτοικοι των χωρίων της περιφερείας Μολίστης ζητούσι την αποστολήν διδασκάλων εις τα Ελληνικά Σχολεία Μολίστης.

— Το Σωματείον αρτοποιών Πειραιώς και Περαίας διαμαρτύρεται διά την απόλυσιν των πληρωμάτων των κρατικών ατμοπλοίων.

— Ο Σύνδεσμος χηρών, ορφανών και θυγατέρων των αξιωματικών του στρατού παρακαλεί την Συνέλευσιν, όπως μεριμνήση δι' την απονομήν συντάξεως εις όλους εν γένει τους στρατιωτικούς, ανεξαρτήτως της εποχής της αποστρατείας των, τροποποιούσα τον ψηφισθέντα νόμον 2769.

— Ο Σύνδεσμος Τροχιοδρομικών Α. Η. Π. εκφράζει ευχήν, όπως μεσολαβήση η Εθνοσυνέλευσις διά την υπέρ των ναυτεργατών λύσιν των ζητημάτων της ναυτικής απεργίας.

— Ο Ιωάννης Μουχάνης, αποστρατος ταγματάρχης, ζητεί, όπως περιληφθή εις τους πίνακας προς προαγωγήν.

— Οι κάτοικοι Κρεστανίνων και Βούνης παρακαλούσιν, όπως ψηφισθή υποβληθείσα τροπολογία του εμφυτευτικού νόμου.

— Οι κάτοικοι της Κοινότητος Λάγγου, του τέως Δήμου Αιγιαλείων, παρακαλούσιν όπως εκτελεσθώσιν τα προ καιρού αποφασισθέντα έργα της διευθετήσεως της κοίτης του ποταμού Φοίνικος, προς προστασίαν της κοινότητός των.

— Οι πληρεξούσιοι Αττικής και Βοιωτίας κ. κ. **Δημ. Σηηλιωτόπουλος** και **Α. Γκιόκας** υποβάλλουσι τροπολογίαν του σχεδίου νόμου «περί συστάσεως επιτροπείας προς σύνταξιν δικαστικού κώδικος περί δικηγόρων».

— Ο πληρεξούσιος Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. **Δ. Ι. Κατσάνος** υποβάλλει πρότασιν νόμου «περί υπαγωγής διοικητικής και οικονομικής εις την επαρχίαν Τριχωνίας των Κοινοτήτων Αγίου Βλασίου, Αραχώβης, Σαγιάδας, Τερίβης, Χούνης, Αγίου Βασιλείου, Σολοβάκου συνιστώσιν τον πρώην Δήμον Παρακαμπυλίων».

— Οι πληρεξούσιοι κ. κ. **Γ. Χλωρός**, Φθιώτιδος και Φωκίδος, και **Ι. Ν. Χριστοδουλιάς**, Αιτωλίας και Ακαρνανίας, υποβάλλουσι τροπολογίας επί σχεδίου νόμου περί αγροτικού νόμου.

— Ο κ. **Κ. Πολυγένης** (Υπουργός προσωρινώς επί της Γεωργίας) υποβάλλει τα εξής σχέδια νόμων:

1) «Περί θήρας» και

2) «Περί πυρκαιών των δασών».

— Ο κ. **Ν. Στράτος** (Υπουργός επί των Εσωτερικών) υποβάλλει σχέδιον νόμου «περί παροχής εκ του Δημοσίου Ταμείου συνδρομής εις τινα κοινωφελή ιδρύματα».

— Ο κ. **Κ. Πολυγένης** (Υπουργός επί της Παιδείας) υποβάλλει τα εξής σχέδια νόμων:

1) «Περί του αριθμού των προσόντων και των αποδοχών των γενικών Επιθεωρητών».

2) Περί διοικήσεως της Δημοτικής και της Μέσης εκπαιδεύσεως.

3) Περί διδακτικών βιβλίων των σχολείων της Μέσης και Δημοτικής Εκπαιδεύσεως».

4) Περί αναγραφής εν τω προϋπολογισμώ του Κρά-

τους πιστώσεως πρὸς ἔκδοσιν τῶν ἀνεκδότων συγγραμμάτων καὶ λοιπῶν καταλοίπων τοῦ καθηγητοῦ Σπ. Λάμπρου».

Ὁ πληρεξούσιος Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. **Ἀναστ. Γκιόνας** ὑποβάλλει τροπολογίαν του «ἀγροτικοῦ νόμου».

Οἱ ὑπουργοὶ κ. κ. **Δ. Γούναρης**, (ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης), **Μ. Γούδας**, (ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας), **Κ. Πολυγένης**, (ἐπὶ τῆς Γεωργίας), **Ε. Λαδόπουλος**, (ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ **Κ. Λυκουρέζος** (ἐπὶ τοῦ Δ. Θησαυροῦ), ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 11 Ἰουνίου 1922 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος περὶ τῆς ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου πληρωμῆς ἀποζημιώσεως ἰδιοκτητῶν ἀναγκαστικῶς ἀπαλλοτριουμένων ἀγροτικῶν κτημάτων μέχρι ποσοῦ ἐν συνόλῳ ἑκατὸν ἑκατομμυρίων (δρ. 100.000.000)».

Οἱ Ὑπουργοὶ κ. κ. **Κ. Λυκουρέζος**, ἐπὶ τοῦ Δ. Θησαυροῦ, καὶ **Μ. Γούδας**, ἐπὶ τῶν Ταχυδρομείων, Τηλεγράφων καὶ Τηλεφώνων, ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τῶν Τ. Τ. Τ».

— Οἱ πληρεξούσιοι Θρᾴκης κ. κ. **Δ. Ἀντωνιάδης, Κ. Σπυρίδης καὶ Σ. Σαραντίδης**, ὁ κ. **Ἀμπὰς-Σὲς-Μπέ**, Θεσσαλονίκης, ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

— Ὁ πληρεξούσιος Μεσσηνίας κ. κ. **Θεόδωρος Μοσχούλας, Γεώργιος Σπηλιόπουλος** καὶ **Δ. Αἰλιανὸς** ὑποβάλλουσιν τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐξαγορᾶς τῆς ψιλῆς κυριότητος τῶν ἐμφυτευτικῶν κτημάτων».

— Ὁ πληρεξούσιος Ἀρκαδίας κ. **Στέφ. Ν. Σακελλεριάδης** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κανονισμοῦ πωλήσεως ἐφημερίδων».

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Ἀθ. Εὐταξίας**, Φθιωτιδοφωκίδος, **Γ. Μπούσιος**, Κοζάνης, **Ἀντ. Γ. Καρτάλης** Λαρίσης, καὶ **Γ. Ματσόπουλος**, Ροδόπης, κλπ. ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν

τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων

Ὁ κ. **Ι. Κούσουλας**, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς διαφόρων

ὑπαλλήλων Βόλου καὶ Τρικκάλων, παρακαλεῖ, ὅπως ψηφισθῇ τάχιστα τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἐπιδόματος εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους».

Ὁ κ. **Νικόλ. Καμπάνης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Συλλόγου ἐργατῶν Κουρέων.

Ὁ κ. **Γ. Σπηλιόπουλος**, ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ δημοσιογράφου καὶ συγγραφέως κ. Γεωργίου Ἀσπρέα, αἰτουμένου τὴν ὑλικὴν ἐνίσχυσιν τῆς Συνελεύσεως διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν «Πολιτικὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος,» ὑποστηρίζει ὅτι εἶναι ἔργον ἐθνικῆς ἀνάγκης, ἔργον κοινωνικοῦ συμφέροντος ἡ ἠθικὴ βράβευσις καὶ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τῶν ἐργατῶν τοῦ πνεύματος καὶ συνιστᾷ τὴν αἴτησιν ἀφιέμενος εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς Κυβερνήσεως.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις κάμνουσι καὶ οἱ κ. κ. **Μ. Καβαλλιεράτος** καὶ **Ν. Καμπάνης**.

Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζῆς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν) λέγει ὅτι ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης ὁμόθυμος ἐξεδηλώθη ἡ γνώμη τῆς Συνελεύσεως καὶ ὑπόσχεται ὅτι θὰ τύχῃ ὁ συγγραφεὺς τῆς δεούσης ὑποστηρίξεως.

Πρόεδρος. Καὶ εἰς ἐμὲ παρουσιασθεὶς ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος συγγραφεύς, ἐζήτησεν ὅπως καὶ ἡ Συνέλευσις προστέλθῃ ἀρωγὸς πρὸς πλήρη ἔκδοσιν τοῦ ἱστορικοῦ ἔργου του.

Δ. Γούναρης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης). Νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ ὑμᾶς, κ. Πρόεδρε, ἡ Συνέλευσις, ὅπως ἐνισχυθῇ ὁ συγγραφεὺς διὰ τὴν ἔκδοσιν.

Πρόεδρος. Θέλω προτείνει ν' ἀναγραφῇ εἰδικὸν κονδύλιον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. **Γ. Βαρβούτης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Συνδέσμου κτηματιῶν Κοζάνης.

Ὁ κ. **Γ. Δασκαλόπουλος** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν ἐπιστράτων δημοδιδασκάλων Θεσσαλίας.

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῆς «Ἐφημερίδος τοῦ Χρηματιστηρίου», ἐπιρυλασσόμενος ν' ἀναπτύξῃ ταύτην κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ αὐξήσεως τῆς τιμῆς τῶν ἐφημερίδων».

Ὁμοίας συστάσεις κάμνουσι καὶ οἱ κ. κ. **Ν. Λεβίδης** καὶ **Ν. Κουλάνδρου**.

Ὁ κ. **Γ. *Δασκαλόπουλος*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν κολλήγων ἀγροκτήμακος Ἀκαραντζᾶς.

Ὁ κ. **Γ. *Σπηλιόπουλος*** ὁμοίως συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ προέδρου τῆς Κοινότητος Μπούγα Μεσσηνίας.

Ὁ κ. **Ν. *Κρίτσας*** συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς τῆς Βασιλικῆς χήρας Νικ. Ζορμπᾶ, ζητούσης τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεώς της.

Ὁ κ. **Ν. *Καλλαντζάκος***, καταθέτων ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῆς Κοινότητος Πλατανιᾶς, Τριφυλλίας, λέγει ὅτι ἐκ καθιζήσεως τοῦ ἐδάφους ἐπῆλθε μεταβολὴ τῆς κοίτης τοῦ παρακειμένου παραποτάμου, ἐξ οὗ προῆλθον πλήμμυραι εἰς τὰς γαίας. Παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἀναστείλῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ.

Οἱ κ. **Ι. *Κούσουλας***, καὶ **Ν. *Κρίτσας*** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κτηματικοῦ Συλλόγου Ἀμφίσσης καὶ παρακαλοῦσι τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ λάβῃ σχετικὴν μέριμναν.

Ν. *Στράτος* (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν), παρακαλεῖ νὰ τῷ διαβιβασθῇ ἡ ἀναφορά.

Ὁ κ. **Α. *Μάτεσις***, συνηγορῶν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Κτηματικοῦ Συνδέσμου Ἀθηνῶν, ἐπιφυλάσσεται ν' ἀναπτύξῃ ἐν καιρῷ ἐκτενέστερον ταύτην.

Ὁ κ. **Ν. *Μαργαρίτης*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων Μαγνησίας.

Οἱ κ. κ. **Α. *Μάτεσις*, Λ. *Τσουκαλᾶς*. Γ. *Ἀλεξάνδρου*, *Ἠλ. Μπασδέκης*, Ι. *Κούσουλας*, Ν. *Κρίτσας*** καὶ **Ν. *Λεβίδης***, συνηγοροῦσι θερμῶς ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς τῆς Βασιλικῆς χήρας Ν. Τσολάκου, οὕτινος περιγράφουσι τὸν θάνατον ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς καταλυθείσης τυραννίας, καὶ παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνητιν νὰ δεχθῇ τὰ αἰτήματα τῆς χήρας τούτου.

Οἱ κ. κ. **Ν. *Κουλάνδρου***, **Α. *Μάτεσις*** καὶ **Λ. *Τσουκαλᾶς*** ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐπαγγελματιῶν τῆς Ἑλλάδος, παρακαλοῦσιν, ὅπως ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ Ἐπιμελητηρίων.

Οἱ κ. κ. **Ι. *Κούσουλας*** καὶ **Δ. *Καζάκης*** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τῶν προσωρινῶν διδασκάλων τοῦ Κράτους καὶ παρακαλοῦσι τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας, ὅπως λάβῃ περὶ τούτων μέριμναν.

Ὁ κ. **Α. *Μάτεσις***, ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐργασθέντων κατὰ τὸν Μακεδονικὸν ἀγῶνα, λέγει ὅτι ἐπανειλημμένως ἀπησχόλησε τὴν Συνέλευσιν τὸ ζήτημα καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, ἵνα μεριμνήσῃ περὶ τούτου.

Οἱ κ. κ. **Λ. *Τσουκαλᾶς*, Δ. *Σπηλιωτόπουλος*** καὶ **Α. *Μάτεσις*** συνιστῶσι ἀναφορὰν τῶν κολλήγων τοῦ κτήματος Κορυδαλλοῦ καὶ παρακαλοῦσι τὸν ἁρμόδιον ὑπουργόν, ὅπως μὴ περιληφθῇ τὸ κτῆμα τοῦτο εἰς τὰ ἀπαλλοτριωτέα.

Ὁ κ. **Ν. *Λεβίδης***, ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, ἀποστρατευθέντων πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1921, τονίζει τὸ προσγινόμενον εἰς αὐτοὺς ἄδικημα διὰ τῆς παροχῆς δυσανάλογου συντάξεως, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἀποστρατευομένους μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1921, τόσον, ὥστε ἡ σύνταξις ἀντιστρατήγου νὰ εἶναι μικροτέρα τῆς συντάξεως ταγματάρχου, καὶ συνιστᾷ νὰ ἀρεθῇ ἡ ἀνισότης αὕτη.

Ὁμοίως καὶ ὁ κ. **Λ. *Τσουκαλᾶς*** συνηγορεῖ ὑπὲρ τοῦ δικαίου τῶν αἰτημάτων τούτων.

Λόγῳ τῆς σοβαρότητος τοῦ θέματος καὶ τῆς ἀπουσίας τοῦ ἁρμοδίου ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ ἀναβάλλεται ἡ ἐπ' αὐτῆς συζήτησις.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν γεωργῶν τοῦ χωρίου Λιόπεσι Ἀττικῆς, οἱ κ. **Α. *Μάτεσις*** καὶ **Χ. *Μητσόπουλος*** συνιστῶσι θερμῶς τὴν ἀναφοράν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ μεταξουργῶν ὁ κ. **Ν. *Λεβίδης*** συνιστᾷ θερμῶς ταύτην καὶ παρακαλεῖ νὰ διαβιβασθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. **Α. *Μάτεσις*** λέγει ὅτι οἱ μεταξουργοὶ ζητοῦσι νὰ τεθῇ φόρος ἐπὶ τῶν ἐκ μετάξης εἰδῶν, ἵνα δυνηθῶσι νὰ συναγωνισθῶσι τὰ ἔξωθεν εἰσαγόμενα εἴδη, καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ λάβῃ ταύτην ὑπ' ὄψιν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Ἱερατικοῦ Συνδέσμου Τριφυλλίας, ὁ κ. **Ν. *Καλλαντζάκος*** συνιστᾷ τὴν ἀναφορὰν καὶ ζητεῖ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς ταχίστην ἐνέργειαν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Σπερχειάδος, ζητούντων ὅπως συσταθῇ γυμνάσιον, ἐνεργησάντων δὲ καὶ συλλαλητηρίων πρὸς τοῦτο, ὁ κ. **Κούσουλας** συνιστᾷ θερμῶς τὴν ἀναφορὰν τονίζων τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

'Ο κ. **'Υπουργὸς** ἐπὶ τῆς Παιδείας ἀπαντᾷ ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ τοῦτο ἐλλείψει καθηγητῶν.

'Ο κ. ***Ν. Μαργαρίτης*** ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς ἐνορίας τοῦ 'Αγίου Νικολάου Βόλου, παρακαλεῖ νὰ σταλῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Γεωργίας ὑπουργεῖον πρὸς ἐνέργειαν.

'Ο κ. ***Ν. Καλαντζάκος,*** ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Γεωργίου Χατζηαργύρη, Προέδρου τῆς κοινότητος Ραχῶν, 'Ολυμπίας, ζητοῦντος νὰ ἐνισχυθῶσιν οἱ παθόντες ἐκ θεομηνίας, συνιστᾷ τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῇ αὕτη ὑπ' ὄψιν, ὥστε νὰ δοθῇ ἐγκαίρως εἰς αὐτοὺς μικρόν τι βοήθημα.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις κάμνει καὶ ὁ κ. ***Γ. Σπηλιόπουλος.***

'Επὶ ἀναφορᾶς τῶν δικαστικῶν κλητήρων τοῦ Πρωτοδικείου Τρικκάλων, ζητούντων νὰ ληφθῇ περὶ αὐτῶν πρόνοια, ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** ζητεῖ νὰ γενικευθῇ τὸ μέτρον δι' ὅλους τοὺς δικαστικοὺς κλητῆρας.

'Ο κ. ***Δ. Γούναρης,*** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, λέγει ὅτι ὑπάρχει ἕτοιμον περὶ τούτου νομοσχέδιον, πρὸς ὑποβολήν.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

'Ημερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου

Γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως τὰ σχέδια νόμου.

Περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν δημοτικῶν Στρατολόγων» καὶ

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 961 καὶ 2573 περὶ συστάσεως Νομοπαρασκευαστικῆς 'Επιτροπείας πρὸς σύνταξιν σχεδίων διοικητικῶν κωδίκων».

'Επὶ τοῦ εἰς α' συζήτησιν σχεδίου νόμου «Περὶ μετατροπῆς καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2189 περὶ ἐξαγορᾶς κυριότητος ἐμφυτευτικῶν κτημάτων», ζητοῦσι τὸν λόγον οἱ κ. κ. ***Ν. Καλλογερόπουλος*** καὶ ***'Αντ. Μομφεράτος,*** ζητοῦντες ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Μετὰ τινας παρατηρήσεις τῶν κ. ***Γούναρη, Γ. Σπηλιοπούλου*** καὶ ***Ν. Καλλαντζάκου,*** ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνονται δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι σχέδια νόμου·

«Περὶ ὑδρεύσεως τῆς πόλεως 'Αμαλιάδος».

«Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 1710 περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης.

«Περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης δραχ. τεσσαράκοντα πέντε (45) χιλιάδων πρὸς ἀποπληρωμὴν τῶν ἐκτελεσθεισῶν ἔργασιῶν ἐν τῷ Β. Σταθμῷ αὐτοκινήτων.

— «Περὶ κατασκευῆς καὶ ἀποπερατώσεως Δημοσίων Ἔργων ὁδοποιΐας».

— «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1908 περὶ ἐκτελέσεως ἔργων ρυμοτομίας ἐν τῷ ἀποτερματισθέντι τμήματι τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης.

—«Περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν νόμον 1709 περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς πρὸς ἐκπόνησιν νέου σχεδίου τῶν 'Αθηνῶν, Καλλιθέας, Φαλήρων καὶ Πειραιῶς».

—«Περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 467 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ΓΥΚΒ' νόμου περὶ ὁδοποιΐας».

—«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1381 καὶ περὶ διαβαθμίσεως ἀποδοχῶν κτλ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 2384».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ σχεδίου νόμου·

«Περὶ τοῦ νομοσχεδίου μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου 815, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων 1016, 1145, 1889, 2195 καὶ τοῦ ἀπὸ 18)31 Ὀκτωβρίου 1920 Νομοθ. Διατάγματος «περὶ κανονισμοῦ πωλήσεως ἐφημερίδων κτλ.», μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. ***Γ. Μπουσίου,*** συνιστῶντος νὰ ἀφεθῇ ἐλευθερία εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ κανονίσωσιν αὗται τὴν πώλησιν καὶ τὰς σελίδας τῶν ἐφημερίδων των, καταργουμένων τῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου προϋπαρχόντων νόμων.

Παρατηρήσεις τινὰς κάμνουσι σχετικῶς οἱ κ. κ. ***Τσουκαλᾶς*** καὶ ***Μητσόπουλος.***

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου·

«Περὶ κυρώσεως ἀτμοπλοϊκῶν συμβάσεων διομολογηθεισῶν μεταξὺ τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας ὑπουργείου καὶ διαφόρων ἀτμοπλοϊκῶν ἑταιρειῶν.

Γίνονται κατόπι δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ κάτωθι σχέδια νόμου·

Περὶ ἐπιβολῆς φόρου ὑπὲρ τοῦ δήμου καὶ τῶν κοινοτήτων τῆς νήσου Σάμου ἐπὶ τῶν εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ἢ ἐκ τοῦ λοιποῦ Κράτους μεταφερομένων ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων, ἔχον οὕτως·

"Αρθρον 1.

Ἐπιβάλλεται ὑπὲρ τοῦ δήμου καὶ τῶν κοινοτήτων τῆς νήσου Σάμου φόρος ἐπὶ τῶν εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ἢ ἐκ τοῦ λοιποῦ Κράτους μεταφερομένων ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων.

"Αρθρον 2.

Ὁ φόρος οὗτος, ὅστις εἶναι ἄσχετος πρὸς τοὺς διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2125 ἐπιβεβλημένους, ὁρίζεται, διὰ μὲν τὰ ὑπαγόμενα εἰς εἰσαγωγικὰ τέλη ἐμπορεύματα εἰς δώδεκα ἑκατοστὰ τῶν ἑκάστοτε εἰσπραττομένων ἀντιστοίχων εἰσαγωγικῶν τελῶν, διὰ δὲ τὰ κατὰ τὸ τελωνειακὸν δασμολόγιον ἀτελῆ ἐμπορεύματα καὶ τὰ ἐκ τοῦ λοιποῦ Κράτους μεταφερόμενα ἐμπορεύματα καὶ προϊόντα ἴσος πρὸς τὸν ὁριζόμενον ἐν τῷ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων 2125 καὶ 2305 τοῦ ἔτους 1920 ἐκδοθέντι δημοτικῷ δασμολογίῳ.

"Αρθρον 3.

Ὁ ὡς ἄνω φόρος εἰσπράττεται ὑπὸ τῶν τελωνειακῶν Ἀρχῶν.

"Αρθρον 4.

Αἱ εἰσπράξεις τοῦ φόρου τούτου κατατίθενται κατὰ μῆνα εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐπαρχιακὸν ταμεῖον διὰ λογαριασμὸν τῶν δικαιούχων, δήμου καὶ κοινοτήτων, τῆς νήσου Σάμου.

Διανέμονται δὲ εἰς αὐτοὺς κατ' ἔτος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πληθυσμοῦ, λαμβανομένων ἅμα ὑπ' ὄψιν καὶ ἄλλων ἐνδεικτικῶν τῆς ἐν ἑκάστῳ καταναλώσεως τῶν φορολογουμένων εἰδῶν τεκμηρίων.

Ἡ διανομὴ ἐνεργεῖται δι' ἐκθέσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ νόμου 2435 Ἐπιτροπῆς, κυρουμένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

"Αρθρον 5.

Διὰ Β. Διατάγματος κανονισθήσονται τὰ τῆς καταθέσεως τῶν εἰσπράξεων εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ ταμεῖα, τὰ τῆς ἀποδόσεως αὐτῶν εἰς τὸν δῆμον καὶ τὰς κοινότητας καὶ πᾶσα ἄλλη ἀναγκαία πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου λεπτομέρεια».

«*Περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν πιστώσεως δραχμῶν 30,000 πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὴν ἔκδοσιν συλλογῶν τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τούτου καὶ τῶν εἰς αὐτὸ ὑπαγομένων Ἀρχῶν ἐφαρμοζομένων νόμων καὶ γενικοῦ εὑρετηρίου τῶν περιεχομένων ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως*», ἔχον οὕτως·

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν).

"Αρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται, ἵνα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1922—23 ἀναγραφῇ πίστωσις δραχμῶν τριάκοντα χιλιάδων (30,000) πρὸς ἀποζημίωσιν κατ' ἴσην μοῖραν τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὴν ἔκδοσιν συλλογῶν τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τούτου καὶ τῶν εἰς αὐτὸ ὑπαγομένων Ἀρχῶν ἐφαρμοζομένων νόμων καὶ γενικοῦ εὑρετηρίου τῶν περιεχομένων ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

"Αρθρον 2.

Τὸ ποσὸν τοῦτο κατακληθήσεται εἰς τοὺς δικαιούχους ἐν ὅλῳ ἢ τμηματικῶς κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν».

«*Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων 345 «περὶ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τοῦ εἰς τὸν Δῆμαρχον Λευκαδίων ἀνατεθειμένου κληροδοτήματος Εὐσταθίου Ζάκα» καὶ 1182 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΨΞΣΤ' περὶ διανομῆς τῆς ἐπαρχιακῆς περιουσίας Λευκάδος*» ἔχον οὕτως.

"Αρθρον 1.

Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου 343 θητεία τῶν μελῶν τῆς διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ ἡ ἐν τῷ ἐδαφίῳ 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1182 θητεία τῶν ἐκλεκτόρων ὁρίζεται τετραετής.

Ἡ λειτουργεία τῆς ἤδη ὑφισταμένης διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἐκλεκτόρων παύει, ἅμα, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου, ἐνεργηθῶσι τὰ ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ.

"Αρθρον 2.

Ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐνεργεῖται νέα ἐκλογὴ πρὸς ἀνάδειξιν δύο κρίτων μελῶν

τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ νόμου 345 καὶ 8 ἐκλεκτόρων τοῦ νόμου 1182, συμφώνως πρὸς τὰς λοιπὰς διατάξεις τῶν νόμων τούτων.

Ἅμα τῇ ἐκλογῇ τῶν ἐκλεκτόρων τοῦ νόμου 1182 θέλουσι συνέλθει καὶ οὗτοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰδίου νόμου πρὸς ἐκλογὴν νέων μελῶν τοῦ Ἀδελφάτου, τῆς θητείας τῶν ἤδη ὑριστημένων παρατεινομένης μέχρις τῆς ἐκλογῆς τῶν νέων».

«Περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου 247 περὶ ἐγροτικῆς περιουσίας τοῦ 1914»·

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου 247 προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτως.

«Ὁμοίως ἑκάστοτε θὰ καθορίζηται ἡ ἐξέτασις ἑκάστης περιφερείας, ὡς καὶ αἱ ἕδραι αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιφυλάκων».

Καὶ παράγραφος τρίτη, ἔχουσα οὕτως.

«Συνιστᾶται Ἐποπτικὸν Συμβούλιον ἀγροφυλακῆς Λευκάδος ἐδρεῦον ἐν τῇ πόλει Λευκάδος καὶ ἀποτελούμενον ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῶν Πρωτοδικῶν, ὡς Πρόεδρον, τὸν Πρόεδρον τοῦ Ταμείου Ἀμύνης, τὸν τῶν Οἰνοπαραγωγῶν καὶ τὸν Ἀστυνομικὸν Διευθυντὴν Λευκάδος, ὡς μέλη ἢ τοὺς νομίμους αὐτῶν ἀναπληρωτάς».

Περὶ συστάσεως Εἰδικοῦ Ταμείου Σελινοῦντος.

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐγκρίνεται ἡ μελέτη καὶ ἐκτέλεσις τῶν ἀναγκαίων ὑδραυλικῶν, ἀντιπλημμυρικῶν καὶ παντὸς εἴδους μηχανικῶν ἔργων πρὸς ὁριστικὴν διευθέτησιν τῆς κοίτης τοῦ χειμάρρου Σελινοῦντος, ὡς καὶ τοῦ παρακειμένου μικροῦ τοιούτου Μηλιάγκου, Λίγίου, συμφώνως πρὸς τὰς περὶ Δημοσίων ἔργων διατάξεις.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ συντήρησιν τῶν ἔργων τούτων συνιστᾶται Εἰδικὸν Ὑδραυλικὸν Ταμεῖον, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Εἰδικὸν Ὑδραυλικὸν Ταμεῖον Σελινοῦντος».

Πόροι τοῦ Ταμείου εἰσι·

1) Αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῆς ὡς κατωτέρω ὁριζομένης στρεμματικῆς φορολογίας ἐπὶ τῶν κατακλυζομένων ὑπὸ τοῦ χειμάρρου ἐκτάσεων τῶν Κοινοτήτων Κουλούρας, Ἐλίκης, Τερμένης, Βαλιμιτίκων καὶ Αἰγίου, ὡς καὶ τῶν ἀπειλουμένων ἐκ τῶν χειμάρρων ἐκτάσεων τῶν ἄνω Κοινοτήτων.

2) Φόρος ἐπὶ τοῦ διὰ τοῦ λιμένος Αἰγίου ἐξαγομένου σταφιδοκάρπου ἢ μεταφερομένου εἰς τὸ ἐσωτερικὸν σιδηροδρομικῶς ἐκ τῶν σταθμῶν Αἰγίου, Μουρλᾶ, Σελιανιτίκων, Τερμένης καὶ Ριζομύλου καὶ ὅστις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δέκα δραχμὰς κατὰ χιλιόλιτρον.

3) Ἐτησία εἰσφορὰ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Αἰγίου, μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὸ ἥμισυ τῶν ἐτησίων καθαρῶν εἰσπράξεων τούτου, καθοριζομένη δὲ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνώμην τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς.

4) Ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου ὁριζομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνώμην τῆς ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ ἐπιτροπῆς, ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἐτησίως δαπανᾷ τὸ Δημόσιον πρὸς συντήρησιν τῆς συγκοινωνίας, διακοπτομένης ἐκ τῶν ἀνωτέρω χειμάρρων.

5) Ἐτησία εἰσφορὰ τῆς Ἑταιρείας Σιδηροδρόμων Π.Α.Π. ἀναλόγως τῇ προσγινομένῃ ταύτῃ ὠφελίᾳ ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων. Τὸ ποσὸν τῆς εἰσφορᾶς ταύτης καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνώμην Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων, τοῦ Νομομηχανικοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Ἑταιρείας, ὁριζομένου ὑπὸ ταύτης.

Ἄρθρον 3.

Ἡ στρεμματικὴ εἰσφορὰ ὁρίζεται διὰ τὰς ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω χειμάρρων κατακλυζομένας καὶ ἀπειλουμένας ἐκτάσεις, εἰς δραχμὰς ἓξ (6) κατὰ στρέμμα σταφιδαμπέλων, ἀμπέλων, περιβολίων, οἰκιῶν, ἐλαιοστασίων, ἐσπαρμένων ἀγρῶν καὶ τριφυλλίων, δραχμὰς δὲ δύο (2) κατὰ στρέμμα ἀκαλλιεργήτων γαιῶν καὶ λειβαδίων, ἐφόσον δὲν ἤθελον καλλιεργηθῇ ταῦτα, ἄλλως νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἀνωτέρω τιμὴν τῶν δραχμῶν ἓξ (6) καὶ ταῦτα.

Ἐπιτροπή, συγκροτουμένη ἐκ τοῦ Νομομηχανικοῦ Ἀχαϊοήλιδος, ἢ τούτου κωλυομένου, τοῦ Μηχανικοῦ Αἰγιαλείας, τοῦ Εἰρηνοδίκου Αἰγίου, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Αἰγιαλείας, συμπληρουμένη ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ οἰκείου προέδρου ποῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, καθορίζει τὰς ὑπὸ τῶν χειμάρρων κατακλυζομένας ἢ ἀπειλουμένας ἐκτάσεις καὶ ἐπιβάλλει εἰς ταύτας τὴν ὡς ἄνω εἰσφοράν. Οἱ ἐντὸς τῆς προσδιορισθείσης ὡς φορολογητέας περιμέτρου τῶν ἄνω Κοινοτήτων ἰδιοκτῆται δηλώνουσι τὰ εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα κτήματα αὐτῶν κατά τε τὸ εἶδος καὶ τὴν ἔκτασιν.

Τὸ περιεχόμενον τῶν δηλώσεων τούτων ἐξελέγχεται ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς, δυναμένης νὰ προσῇ εἰς καταμέτρησιν. Τὰ ἀποκρυβέντα δὲ ἢ ἀτελῶς δηλωθέντα κτήματα μὲ διαφορὰν κατὰ 1)10 ἐπὶ μεῖον τῆς πραγματικῆς αὐτῶν ἐκτάσεως ὑποβάλλονται εἰς διπλάσιον τοῦ ἀνήκοντος ὅρου τῆς εἰσφορᾶς διὰ τὴν προκύπτουσαν ἐκ τῆς καταμετρήσεως διαφοράν.

Οἱ χρηματικοὶ κατάλογοι τῶν εἰσφορῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω συντάσσονται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ παραπέμπονται εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον πρὸς εἴσπραξιν.

Ἄρθρον 4.

Ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ὑπ' ἀριθ. 2 φόρος τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, προτάσει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 11 Ἐπιτροπῆς. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας δύναται, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημ. Ἔργων, νὰ τροποποιῇ τὴν ὡς ἄνω πρᾶσιν.

Ἄρθρον 5.

Οἱ φόροι καὶ εἰσφοραὶ εἰσπράττονται διὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δημοσίων ἐσόδων νόμου, δυναμένου νὰ χρησιμοποιήσῃ καὶ εἰδικοὺς εἰσπράκτορας, ἀποζημιουμένους συμφώνως πρὸς τὰ διὰ τοὺς δημοσίους εἰσπράκτορας ἰσχύοντα.

Τὰ ποσὰ ταῦτα καταπίθενται καθ' ἑκάστην ἐντόκως ἢ ἀτόκως καὶ ὑπὸ ἴδιον λογαριασμὸν εἰς τὸ ἐν Αἰγίῳ Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, εἰς ὃ καταπίθενται ἐπίσης μέχρι τέλους Μαΐου ἑκάστου ἔτους ἡ ἐτησία εἰσφορὰ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου, ἡ ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου καὶ ἡ εἰσφορὰ τῆς Ἑταιρείας τοῦ Σιδηροδρόμου Σ.Π.Α.Π., χρησιμοποιοῦνται δὲ πρὸς κατασκευήν, συντήρησιν τῶν ὁριστικῶν ἔργων καὶ μισθοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου, λοιπὰς δαπάνας αὐτοῦ καὶ ἐξυπηρέτησιν δανείου.

Τὰ ἔξοδα ἐν γένει τοῦ Ταμείου πληρώνονται εἰς τοὺς δικαιούχους δι' ἐνταλμάτων, ἐκδιδομένων καὶ ὑπογραφομένων ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ εἰς βάρος τοῦ Ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐν Αἰγίῳ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν ἐγκεκριμένων πιστώσεων ἢ τῶν δι' εἰδικῶν διαταγῶν χορηγηθεισῶν ἐπὶ τῇ βάσει δικαιολογητικῶν ἐγγράφων καταρτιζομένων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ καὶ περὶ τῆς ἐκτελέσεως Δημοσίων Ἔργων ἐν γένει.

Ἄρθρον 6.

Τὰ ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ μνημονευόμενα ἔργα εἶναι δημοσίας

ἀνάγκης, τὰ δὲ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν προσωρινῶς ἢ ὁριστικῶς καταληφθησόμενα κτήματα ἀπαλλοτριοῦνται ὑποχρεωτικῶς, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἰσχυόντων περὶ δημοσίων ἔργων νόμων.

Ἄρθρον 7.

Ἅπασαι αἱ πράξεις τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸ πάσης ἐκτελέσεως αὐτῶν ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ὅπερ ἐγκρίνει, μεταρρυθμίζει ἢ ἀπορρίπτει αὐτὰς ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς των.

Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης ἀπράκτου, αἱ πράξεις θεωροῦνται ἐγκεκριμέναι ὡς ἔχουσιν.

Ἄρθρον 8.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου καὶ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους, ἡ συνομολόγησις δανείου πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων καὶ ἡ ἐξόφλησις αὐτοῦ διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου δημιουργουμένων πόρων τοῦ Ταμείου. Οἱ πόροι οὗτοι δὲν δύνανται νὰ καταργηθῶσιν ἢ νὰ μειωθῶσι μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου.

Ἄρθρον 9.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν διὰ τῶν πόρων τοῦ ταμείου ἤθελον ἐκτελεσθῇ τεχνικὰ ἔργα ἀρδεύσεων, αἱ ἐκ τῶν ἀρδεύσεων τούτων πρόσοδοι θέλουσι διατίθεσθαι πρὸς ἐξόφλησιν τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὅλου ἔργου γενομένων δαπανῶν.

Ἄρθρον 10.

Ἐκτάσεις γαιῶν, καταλαμβανόμεναι ὑπὸ τοῦ Σελινοῦντος καὶ χειμάρρου Μηλιαγκοῦς καὶ διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων μέλλουσαι νὰ παύσωσι κατακλυζόμεναι ὑπὸ τῶν ὑδάτων τούτων, περιέρχονται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου ἐκποιούμεναι ἀμέσως πρὸς αὔξησιν τῶν πόρων τῶν ἀπαιτουμένων δι' ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἐφόσον δὲν ἤθελον παρουσιασθῇ νόμιμοι τίτλοι ἰδιοκτησίας, διεκδικοῦντες ταύτας ἐντὸς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς πρὸς τοῦτο προσκλήσεως κατὰ τὰ διὰ Β. Δ. ὁρισθησόμενα.

Ἄρθρον 11.

Ἡ διοίκησις, διαχείρισις καὶ ἐκπροσώπησις τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νόμου συνισταμένου ταμείου ἀνατίθεται εἰς Ἐπιτροπὴν ἀποτελουμένην ἐκ τοῦ Εἰρηνοδίκου Αἰγίου, ἐκτελοῦντος χρέη Προέδρου, τοῦ Μηχανικοῦ Αἰγιαλείας, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Αἰγιαλείας, ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου ἐξ ἑκάστης κοινότητος, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ δύο

μελῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, προτάσει τοῦ οἰκείου Νομάρχου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ λογίζεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ἐὰν παρίστανται πλὴν τοῦ Προέδρου καὶ 4 μέλη. Ἐν ἰσοψηφίᾳ νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου. Τὰ αἱρετὰ καὶ διοριζόμενα μέλη δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἢ βουλευτικὸν ἀξίωμα καὶ λαμβάνονται ἐκ τῶν μᾶλλον ἐγγραμμάτων, θεωροῦνται δ' ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι, καὶ ὑπάκεινται εἰς πάσας τὰς ἐκ τῶν ἰσχυόντων νόμων συνεπείας, διὰ πᾶσαν ὑπέρβασιν ἢ παράβασιν τοῦ ἰδίου καθήκοντος, μὴ προσερχόμενοι δὲ τρὶς, μετὰ ἔγγραφον πρόσκλησιν τοῦ Προέδρου, παύονται ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ ἐκλεγῶσιν ἐκ νέου ἢ νὰ διορισθῶσιν ἐπὶ μίαν διετίαν.

Ἡ θητεία τῶν τε αἱρετῶν καὶ διοριζομένων μελῶν ἔστω τετραετής. Ληξάσης τῆς τετραετοῦς περιόδου ἐπιτρέπεται ἡ ἐπανεκλογὴ ἢ ὁ ἐπαναδιορισμὸς αὐτῶν, πάντως ὅμως διατηροῦνται μέχρις ἀντικαταστάσεως αὐτῶν. Ἀνὰ διετίαν γίνεται ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἡμίσεος τῶν αἱρετῶν καὶ διοριζομένων μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς. Διὰ τὴν πρώτην διετίαν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου τὰ ἀντικαθιστάμενα μέλη ὁρίζονται διὰ κλήρου ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐν περιπτώσει χηρεύσεως θέσεως μέλους ὁ ἀντικαταστάτης αὐτοῦ ἐκλέγεται διὰ τὸ ὑπόλοιπον χρονικὸν διάστημα τῆς θητείας τοῦ ἀντικαθισταμένου μέλους.

Ἄρθρον 12.

Διὰ Β. Δ. γνωμοδοτήσει ἐπιτροπῆς συγκαλουμένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ ἀποτελουμένης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ, ἑνὸς ἀνωτέρου τεχνικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ ἑνὸς δασολόγου, δύναται ν' ἀπαγορευθῇ ἡ ὑλοτομία ἢ ἐκχέρσωσις, ἡ βοσκή, ἡ καλλιέργεια ἐπὶ ὡρισμένων ἐκτάσεων, αἵτινες θέλουσι προσδιορισθῇ διὰ Διατάγματος συνταχθησομένου ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας τεχνικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ἀπαγορεύεται ἡ κατασκευὴ γεφυρῶν, προχωμάτων, τοίχων ἀντιστηρίξεως φραγμάτων, ὑδραγωγῶν κρεμαστῶν ἢ ὑπογείων διαχετεύσεων λήψεως ὕδατος, οἰκοδομῶν καὶ ἐν γένει παντὸς ἔργου ἐπαγομένου μεταβολάς, εἴτε εἰς τὸ ὕψος τῆς ἐπιφανείας καὶ τὴν δίαιταν τῶν ὑδάτων, εἴτε εἰς τὸ ῥεῖθρον καὶ τὰς ὄχθας αὐτοῦ, ἄνευ ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ὅστις κανονίζει τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων τούτων.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ τὴν κατεδάφισιν εἰς βάρος τοῦ παραβάτου οἱουδήποτε ἔργου ἐκτελεσθέντος ἄνευ ἐγκρίσεως αὐτοῦ, διὰ τῆς ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἥτις ὀφείλει ἀμελλητὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν τοιούτων ἔργων. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκρίζωσις ἢ ἡ ἀποκοπὴ δένδρων ἢ δενδρυλλίων, ἢ οἱωνδήποτε ἐμφυτεύσεων παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ῥείθρων.

Ἀπαγορεύεται ἡ μετατόπισις, ἀφαίρεσις καὶ καταστροφὴ τῶν δεικτικῶν στύλων, τῶν ὑψομέτρων, ποταμομέτρων ἢ μετεωρολογικῶν ἐργαλείων χρησίμων εἰς τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα.

Ἄρθρον 13.

Οἱ παραβάται τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διατάξεων, ὡς καὶ οἱ προκαλοῦντες καταστροφὰς ἐπὶ τῶν ἔργων, ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ τοῦ προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς, τιμωροῦνται διὰ προστίμου ἀπὸ δραχμῶν 5—1000 ἢ φυλακίσεως ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν μέχρις ἓξ μηνῶν ἢ δι' ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν, ἐπιβαρύνονται δὲ καὶ διὰ τῆς δαπάνης τῆς ἀναγκαίας πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ φθαρέντος ἔργου ἢ ἐκτάσεως.

Ἡ ἀξία τῆς φθορᾶς ἐκτιμᾶται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου μηχανικοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων τῆς περιφερείας, ὅστις συντάσσει τὸ σχετικὸν πρωτόκολλον ζημίας, διαβιβάζει τοῦτο πρὸς τὸ Δημόσιον ταμεῖον, ὅπερ εἰσπράττει τὸ ποσόν, ὡς καὶ διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλάς, καὶ καταθέτει ἐπ' ὀνόματι τοῦ εἰδικοῦ ταμείου Σελινοῦντος.

Ἔνστασις ἐπὶ τῶν πρωτοκόλλων τούτων ἐπιτρέπεται μόνον ἐνώπιον τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων τῆς περιφερείας, οὗτινος ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀνέκκλητος.

Ἄρθρον 14.

Ἐπιτρέπεται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γραφείου τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ἐπίβλεψιν ἐκτελέσεως, συντηρήσεως τῶν ἔργων καὶ φυλάξεως τῆς ὑπὸ ἀναβάσωσιν ἐκτάσεως ἡ πρόσληψις τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἐν τῷ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ ἀναγεγραμμένη σχετικὴ πίστωσις.

Τὸ προσωπικὸν τοῦτο διορίζεται καὶ παύεται δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἄνευ εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Διὰ Β. διατάγματος καθορισθήσονται ἅπασαι αἱ λεπτομέρειαι αἱ ἀναγκαῖαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ μελέτη τῶν ἐκτελεσθησομένων ἔργων θέλει ἐνεργεῖσθαι ὑπὸ τοῦ μηχανικοῦ τοῦ Δημοσίου καὶ εἰς βάρος τούτου, ὡς καὶ ἡ ἐπίβλεψις τῶν ἔργων».

Περὶ τῆς παρανόμου μεταφορᾶς προσώπων ὁμάδων ἐρχομένων εἰς Ἑλληνικοὺς λιμένας ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐν Ἑλλάδι ἀποβίβασις προσώπων ὁμάδων ἀριθμουμένων ἐξ ἀλλοδαπῆς, ἐφόσον οὗτοι δὲν εἶναι ἐφωδιασμένοι διὰ τακτικῶν διαβατηρίων νομίμως τεθεωρημένων ἢ διὰ τῶν ἐγγράφων τῶν ἑκάστοτε ὁριζομένων διὰ Β. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Περιθάλψεως Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 2.

1. Πᾶς πλοιοκτήτης, πράκτωρ, πλοίαρχος ἢ ἄλλο οἱονδήποτε μέλος τοῦ πληρώματος πλοίου τινός, ὅστις ἤθελεν ἀναλάβει, διευκολύνει ἢ δεχθῇ τὴν εἰς Ἑλλάδα μεταφορὰν τῶν περὶ ὧν ἡ ἐν ἄρθρῳ 1 ἀπαγόρευσις προσώπων τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἓξ τοὐλάχιστον μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἀπὸ τρισχιλίων μέχρι δεκαπεντακισχιλίων δραχμῶν δι' ἕκαστον κατὰ παράβασιν τοῦ παρόντος νόμου μεταφερόμενον πρόσωπον.

2. Προκειμένου περὶ πλοιάρχου ἢ ἄλλου μέλους τοῦ πληρώματος, ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις δύναται ν' ἀπαγγείλῃ εἰς βάρος τοῦ ἐνόχου καὶ τὴν ὁριστικὴν ἢ προσωρινὴν στέρησιν τοῦ δικαιώματος τῆς παρ' αὐτοῦ ἀσκήσεως τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος.

3. Αἱ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ὑποθέσεις εἰσάγονται δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πλημμελειοδικείου.

Ἄρθρον 3.

Τὸ ἐνεργῆσαν παράνομον μεταφορὰν πλοῖον θεωρεῖται ὑπέγγυον διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ποινῆς, ὑποχρεουμένης τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ τὸν ἀπόπλουν αὐτοῦ μέχρι τῆς ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως κατὰ τῶν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 ὑπαιτίων παρανόμου μεταφορᾶς καὶ τῆς καταβολῆς τῶν χρηματικῶν ποινῶν.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου, οὗτινος αἱ λεπτομέρειαι δύνανται νὰ ὁρίζωνται διὰ Β. διαταγμάτων, ἄρχεται ἀπὸ τῆς καταχωρίσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχεδιον νόμου· «Περὶ ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν γένει».

Πρόεδρος β' συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ παροχῆς ἐπιδόματος εἰς τοὺς δημοσίου πολιτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας».

Ὁ κ. **Ε. Λαδόπουλος**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, λέγει ὅτι τίσιν αἱ αἰτήσεις τῶν ὑπαλλήλων, ὅταν καὶ αἱ συστάσεις τῶν κ. κ. Πληρεξουσίων πρὸς αὔξησιν τοῦ ἐπιδόματος, εἶναι τελείως δεδικαιολογημέναι. Ἀλλὰ τὸ καθορισθὲν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ποσοστὸν καθωρίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατόπι μακρᾶς καὶ ἐπισταμένης μελέτης καὶ δὲν δύναται δυστυχῶς νὰ αὐξηθῇ περισσότερον, ἀφοῦ καὶ διὰ τοῦ καθορισθέντος ποσοστοῦ ἡ αὔξησις τῶν δαπανῶν ἀνέρχεται εἰς 60 ἑκατομμύρια. Ἐὰν δ' εἰς ταῦτα προστεθῶσι καὶ ἕνδεκα ἑκατομμύρια, τὰ ὁποῖα θὰ διατεθῶσι διὰ τὰς αὐξήσεις τῶν ποσοστῶν διὰ τοὺς μισθοὺς τῶν χωροφυλάκων, τὸ ὅλον ποσὸν θέλει ἀνέλθει εἰς 71 ἑκατομ.

Ἀναφέρων δὲ μετὰ τοῦ ὁ κ. Ὑπουργὸς τὰς δοθείσας αὐξήσεις πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν καὶ συγκρίνων ταύτας πρὸς τὰς διδομένας εἰς τοὺς ὑπαλλήλους αὐξήσεις, λέγει ὅτι οὐδόλως σχεδὸν διαφέρουσιν αὗται καὶ πέποιθεν ὅτι οἱ ὑπάλληλοι θὰ θεωρήσωσιν ἱκανοποιητικὸν τὸ διδόμενον αὐτοῖς ποσοστὸν αὐξήσεως. Τὰς δηλώσεις ταύτας, προσθέτει, κρίνει ἀναγκαῖον νὰ κάμῃ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως λάβωσιν ὑπ' ὄψιν αὐτῶν ταύτας οἱ κ. κ. Πληρεξούσιοι.

Ἄρθρον 1ον. Ἀναγινώσκεται.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν), ὑποβάλλει τροπολογίαν, καθ' ἣν περιλαμβάνονται ἐν αὐτῷ καὶ οἱ ὑπαξιωματικοὶ καὶ οἱ ὁπλῖται καθόλου τῆς Χωροφυλακῆς. Ἀναφέρων δ' ὁ κ. Ὑπουργὸς τὰς διδομένας εἰς αὐτοὺς αὐξήσεις, παρατηρεῖ ὅτι αὗται ἀνέρχονται εἰς ἑνδεκα ἑκατομμύρια, προσθέτει δ' ὅτι δὲν ἦτο, οὐδὲ εἶναι δυνατὸν νὰ δοθῶσιν αὐτοῖς μείζονες αὐξήσεις, λόγῳ τοῦ πολυαριθμου τοῦ Σώματος. Τὸ διδόμενον δέ, λέγει, δίδεται ἐκ τῶν ὑστερημάτων τοῦ Κράτους, καίτοι τοῦτο ἀναγνωρίζει ὅτι δὲν εἶναι τὸ ἀπαιτούμενον.

Ὁ κ. **Γ. Καλλαντζόπουλος**, χαρακτηρίζων ὡς πολὺ γλίσχρον τὸ παρεχόμενον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐπίδομα, ἰδίᾳ διὰ τοὺς κατωτέρους ὑπαλλήλους, ζητεῖ νὰ λαμβάνωσι τὸ ἐπίδομα καὶ οἱ ἡμερομίσθιοι ὑπάλληλοι.

Ὁ κ. **Α. Βιτάλης** ἐπιμένει εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ποποστοῦ τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν του, ὅπως συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν αὔξησιν οἱ ἀρχιερεῖς, καθηγηταὶ κλπ. καὶ ὅλοι οἱ μισθοδοτούμενοι ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου.

Ὁ κ. **Ν. Καλλαντζάκος** συνιστᾷ νὰ περιληφθῶσι καὶ οἱ μαχανικοὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, οἵτινες λαμβάνουσιν ἐλάχιστον μισθόν.

Ὁ κ. **Ἐμ. Λαδόπουλος**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, δηλοῖ ὅτι, ἐφόσον οὗτοι εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι, περιλαμβάνονται. Εἰδικῶς δὲ ὡς πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, δηλοῖ ὅτι περιλαμβάνονται.

Ὁ κ. **Ἄγγ. Παππαζαχαρίου** ζητεῖ νὰ μάθῃ ἂν περιλαμβάνονται καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν Κρατικῶν σιδηροδρόμων.

Ἐμμ. Λαδόπουλος, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν. Ὄχι δὲν περιλαμβάνονται. Περὶ αὐτῶν θέλει ληφθῇ εἰδικὸν μέτρον.

Ὁ κ. **Γ. Ἀλεξάνδρου** συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν νοσοκόμων ἀδελφῶν τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** δηλοῖ ὅτι περιλαμβάνει περὶ αὐτῶν τὸ 3ον ἐδάφιον τοῦ 1ου ἄρθρου.

Ὁ κ. **Μιλτ. Καβαλλιεράτος** συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν στρατευθέντων ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν.

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης**, Ὑπουργός, δηλοῖ ὅτι, ἐφόσον εἰδικοὶ νόμοι δὲν προνοοῦσι περὶ αὐτῶν, περιλαμβάνονται.

Ὁ κ. **Ι. Κούσουλας** συνιστᾷ νὰ αὐξηθῇ τὸ ἐπίδομα εἰς τοὺς μικροὺς ὑπαλλήλους, ἔστω καὶ κατὰ 5 τοῖς ο/ο, προσθέτει δὲ ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ διὰ τοὺς πολιτικοὺς συνταξιούχους, προστιθεμένου τοῦ 30 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν συντάξεών των, διότι τὸ ἀπαιτηθησόμενον ποσὸν δὲν θέλει εἶσθαι ἀνώτερον τῶν 2 ἑκατομμυρίων.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 1ον ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου, ἀναβάλλεται δ' ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου, λόγῳ τῶν τροπολογιῶν.

Ἐξακολουθητὶς ἐπὶ τῆς α συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου» ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1ου.

Λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Α. Μάτεσις**, ὅστις λέγει ὅτι εἶναι δυσχερὴς ἡ θέσις τοῦ θέλοντος νὰ μορφώσῃ γνώμην

ἀσφαλῆ ἐπὶ τοῦ συζητουμένου θέματος, διότι δὲν παρεσχέθησαν ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ του νομοσχεδίου τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα, ἤτοι τὰ δεδομένα ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ἐφαρμογῆς τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου. Ὁ νόμος οὐδόλως ἀντιτίθεται πρὸς τὸ Σύνταγμα. Ὑποστηρίζων δ' ὅτι δύνανται ν' ἀπαλλοτριωθῶσι τὰ κτήματα τῶν μονῶν, λέγει ὅτι αἱ Μοναὶ ἀπετέλεσαν κατὰ τὸ διάστημα τῆς τουρκικῆς κατακτήσεως ἐθνικὰς Ἀκροπόλεις, ἔνθα ἐφυλάσσοντο αἱ ἐθνικαὶ παραδόσεις καὶ ἡ ἐθνικὴ γλῶσσα, καὶ εἶναι ἄξιαι παντὸς σεβασμοῦ. Ἀλλὰ σήμερον ἀποτελοῦσιν ἁπλῶς ἱστορικὰ κειμήλια καὶ τύπους καταργῆς τῶν ἀπαγορευμένων τὰ ἐγκόσμια· ἑπομένως αἱ μεγάλαι αὐτῶν κτηματικαὶ περιουσίαι δέον νὰ χρησιμοποιηθῶσι πρὸς συγχρόνους κοινωνικοὺς σκοπούς, λαμβανομένης προνοίας, ὅπως ἐξασφαλισθῇ εἰς αὐτὰς ἡ ἀπαιτουμένη οἰκονομικὴ ἐπάρκεια. Κατόπι ἐξετάζει τὰ ζητήματα ἀπὸ τριῶν ἀπόψεων, πολιτικοκοινωνικῆς, κοινωνικοοικονομικῆς καὶ δημοσιονομικῆς, καὶ λέγει ὅτι δὲν ἀμφιβάλλει περὶ τῆς τελικῆς ἐπιτυχίας τῆς ἀπαλλοτριώσεως, διότι ἡ δημιουργία τῶν ἀκτημόνων εἰς κτηματίας, θέλει καταστήσει τάξιν συμπαγοῦς συντηρητικότητος καὶ ἐθνικῆς συνοχῆς. Πρέπει ὅμως, προσθέτει, νὰ δοθῇ προσοχὴ κυρίως εἰς τὰ ἀποτελέσματα τοῦ μέσου χρόνου, τοῦτέστι μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἡ δημιουργουμένη νέα κατάστασις θέλει ἀποδώσει τοὺς καρπούς της, καὶ νὰ ληφθῶσι τὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενα μέτρα.

Ἐρωτᾷ δ' ἂν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου μέχρι σήμερον, ὑστέρησεν ἡ εἰς σπορὰν ἀπόδοσις, καθόσον, ὡς παρὰ πολλῶν ὑποστηρίζεται, αὕτη πράγματι ὑστέρησεν.

Χ. Καρρᾶς. Ἂν ὑστέρησε, τοῦτο προῆλθε λόγῳ τῶν καιρικῶν μεταβολῶν.

Ὁ κ. **Κ. Τερτίπης** παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἐφαρμόσθη τὸ προτεινόμενον σύστημα διὰ νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῇ ὅτι ὑστέρησεν ἕνεκα τούτου ἡ παραγωγή. Οὔτε ἐν κτῆμα ἐπεδιαιτήθη. Ἡ παρατηρηθεῖσα δὲ ἐλάττωσις τῆς παραγωγῆς, ὀφείλεται εἰς τὴν πολυυδρίαν τοῦ χειμῶνος καὶ τὴν ἀνομβρίαν τῆς ἀνοίξεως.

Ὁ κ. **Ἰ. Χριστάκης**, ἀντιθέτως φέρει παραδείγματα ἐν Μακεδονίᾳ ὅπου μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2052 ἡ παραγωγὴ ηὔξησεν.

Ὁ κ. **Α. Χριστομάνος** παρατηρῶν ὅτι ἀκριβῶς τὸ ἀ-

σταθὲς τῆς παραγωγῆς δὲν συναγορεῦ ὑπὲρ τῆς ἀθρίας ἀποκαταστάτεως τῶν κτημόνων, ἀμφισβητεῖ τὸ λεχθὲν ὅτι εἰς οὐδὲν κτῆμα ἀπεκαπεστάθησαν ἐν Θεσσαλίᾳ οἱ κολλῆγοι. καὶ ἀναφέρει δύο ἐξ αὐτῶν, ὅπου ἐγένετο ἡ ἐγκατάστασις καὶ τῶν ὁποίων ἡ παραγωγὴ ἠλαττώθη σημαντικώτατα.

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** ζητεῖ ὅπως ἐρωτηθῶσιν οἱ νομάρχαι τηλεγραφικῶς καὶ παράσχωσιν πρὸ τῆς δευτέρας συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου τὰς σχετικὰς πληροφορίας.

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας, λέγει ὅτι ἐζητήθησαν τοιαῦται πληροφορίαι καὶ αἱ ἀπαντήσεις εἶναι ὅτι ἡ παραγωγὴ εἶναι ἴση σχεδὸν πρὸς τὴν περισυνήν.

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** συνεχίζων, λέγει ὅτι πρέπει νὰ κατατεθῶσι τὰ ἔγγραφα ταῦτα καὶ ἐξακριβωθῇ τὸ ζήτημα, διότι, ἂν ἡ Θεσσαλικὴ παραγωγὴ ὑστερήσῃ πολύ, θὰ ἀντιμετωπίσωμεν μεγίστας ἐθνικὰς περιπετείας. Ἐν τάσῃ περιπτώσει φρονεῖ, ὅτι λόγῳ τῆς ἐν γένει κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς συνθέσεως τῶν νέων Χωρῶν, Μακεδονίας καὶ Θράκης, ἡ εἰς αὐτὰς ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου εἶναι ἀκόμη πρόωρος, καὶ ἐπικαλεῖται τὴν φιλοπατρίαν τῶν ἀντιπροσώπων καὶ τοῦ λαοῦ τῶν Χωρῶν τούτων, ὅπως ἀναμείνωσι πρῶτον τὴν ὁριστικὴν λύσιν τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων πρὶν ἢ προβῶσιν εἰς τὸν ἀναδασμὸν τῆς Μακεδονικῆς καὶ Θρακικῆς γῆς.

Ὁ κ. **Π. Ἰακώβου**, ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς προσαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου πρὸς τὰς ἑκασταχοῦ συνθήκας, ἐν σχέσει μὲ τοὺς κτηματίας καὶ ἀκτήμονας, οἵτινες εἶναι διάφοροι εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἀπὸ τοὺς τῆς ὑπολοίπου Ἑλλάδος, καὶ δὴ τῆς Μακεδονίας καὶ Θρᾴκης, κρούει τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου ἀποκαταστάσεως ἀντεθνικῶν στοιχείων καὶ εἰσηγεῖται μεταρρυθμίσεις σχετικὰς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο. Ἀναγνωρίζει ἐν τέλει τὴν ἀνάγκην τῆς οὕτω ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου, καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους, πρὸ παντὸς ὅμως διὰ τὴν χειραφέτησιν τῶν ἀγροτικῶν πληθυσμῶν ἀπὸ τῶν δημαγωγικῶν παραγόντων, οἵτινες ἀπανταχοῦ ὀργιάζουσιν ἐπ' ἐσχάτων, ἀγόμενοι καὶ ἄγοντες εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε τοὺς συνεταιρισμούς.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 καὶ 25, μ. μ. ὅπως ἐπαναληφθῇ τὴν 10 καὶ 30' μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὥρα 11 καὶ 20' μ. μ.

Ὁ κ. **Ρήγ. Πάνιος**, ἀρχηγούμενος ἱστορικῶς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος ἐν Θεσσαλίᾳ, διαφωνεῖ πρὸς τὸν κ. Τσουκαλᾶν, ἀποκαλέσαντα δημαγωγικὴν τὴν ἐπιδιωκομένην ἀπαλλοτρίωσιν, διότι ἡ ἀπαλλοτρίωσις, λέγει, δὲν εἶναι θεσμὸς τὸ πρῶτον εἰσαγόμενος ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ προϋπῆρξε καὶ ἐφαρμόσθη καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐν Θεσσαλίᾳ δὲ ἦτο ἀνάγκη νὰ γίνῃ ἡ ἀπαλλοτρίωσις μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Θεσσαλίας, διὰ λόγους καθαρῶς οἰκονομικοὺς καὶ κοινωνικούς, ὅπου τὸ ἴδιον συνέβη καὶ εἰς τὰ ὄρεα, διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, Βαλκανικὰ Κράτη. Ἄλλως δέ, καὶ ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ τὸ ἴδιον συνέβη καὶ ἐπεβλήθη ἀπὸ πολλοῦ νὰ γίνῃ καὶ ἐν Ἑλλάδι ἵνα διακανονισθῶσιν αἱ σχέσεις τῶν κολλήγων καὶ ἰδιοκτητῶν, ὥστε νὰ μὴ φθάσωσιν αὗται εἰς ὀξὺ σημεῖον. Τοῦτο δὲ διότι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ σχέσεις κολλήγων καὶ ἰδιοκτητῶν καὶ διακανονιζόμεναι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τουρκικῶν νόμων καὶ ἐθίμων, ἀλλ' ἐφαρμόσθη πρὸς διακανονισμὸν αὐτῶν νομοθεσία ἀντιφατικὴ πρὸς πάντα ταῦτα. Ἀναφέρων δ' ὅτι κατόπι τούτου ὑπάρχει ἀγροτικὴ ἀναρχία ἐν Θεσσαλίᾳ, παρατηρεῖ ὅτι καὶ διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου δὲν λύεται ἐπαρκῶς τὸ ζήτημα, διότι ὁ κ. Τερτίπης ἔσπευσε νὰ ὑποβάλῃ τὸ νομοσχέδιον χωρὶς νὰ συμμερισθῇ καὶ τὰς γνώμας τῶν εἰδικῶν.

Ποιεῖται κατόπι στατιστικὰς ἀνακοινώσεις διὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἀπαλλοτριωθέντα κτήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων 2052 καὶ τῶν συναφῶν αὐτῷ, καὶ λέγει ὅτι τὸ ἐφαρμοσθὲν σύστημα δὲν ἀπέδωκε τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα, διότι οἱ συνεταιρισμοὶ πᾶν ἄλλο ἢ ἀλληλέγγυοι ἐθεωρήθησαν μεταξὺ τῶν κληρούχων. Φρονεῖ δ' ὅτι ἡ καλυτέρα λύσις τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος ἤθελεν εἶσθαι, καὶ χάριν τῆς σιτηρεσίας τοῦ Κράτους, καὶ χάριν ἄλλων κρατικῶν καὶ παραγωγικῶν συμφερόντων, ἡ δημιουργία μικρῶν καλλιεργειῶν διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως, οὐ μόνον τῶν κολλήγων, ἀλλὰ καὶ τῶν γεωργοκαλλιεργητῶν, τῶν παρακεντέδων, τουτέστι, οἵτινες ἀποτελοῦσι σπουδαῖον παράγοντα ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι, καὶ οἵτινες εἰς τὴν

πρώτην γραμμὴν τοῦ πυρὸς ἐπολέμησαν ἐν τοῖς προτράτοις πολέμοις.

Ὁ κ. ***Γ. Βαρβούτης*** παρατηρεῖ ὅτι τὸ συζητούμενον θέμα δὲν εἶναι πατριωτικόν, ἀλλὰ καθαρῶς οἰκονομικόν, καὶ ἐπ' αὐτοῦ δέον νὰ περιορισθῶμεν.

Ὁ κ. ***Πάντος*** συνεχίζων, ἐξετάζει τὸ ζήτημα τῆς παροχῆς τῶν κλήρων καὶ ὑποστηρίζει ὅτι τοὺς κλήρους τούτους πρέπει νὰ καταστήσωμεν ἐπαρκεῖς καὶ βιωσίμους, ἐὰν θέλωμεν πράγματι νὰ ἀποκαταστήσωμεν τοὺς ἀκτήμονας. Χαιρετίζει διὰ τοῦτο εὐχαρίστως τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ συνάψεως δανείου 100 ἑκατομμυρίων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, καὶ πέποιθεν ὅτι θέλει ἐπιτευχθῇ ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπός.

Ἐξετάζει εἶτα ὁ ὁμιλητὴς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν νομάδων κτηνοτρόφων, καὶ θεωρεῖ ἐπάναγκες νὰ ἀποκατασταθῶσι καὶ οὗτοι, καὶ μέμφεται τῆς ἐπιτροπῆς, διότι παρέλιπε τὸ σημεῖον τοῦτο, τὸ ὁποῖον εἶναι σπουδαιότατον. Περατοῖ δὲ τὴν ἀγόρευσιν αὐτοῦ, φρονῶν ὅτι θέλει ληφθῇ καὶ περὶ τούτου ἡ δέουσα πρόνοια, ὅτε θέλει διανοιχθῇ νέα περίοδος διὰ τὴν γεωργίαν ἐν Ἑλλάδι, τὴν τόσῳ ἐπωφελῆ καὶ χρήσιμον σήμερον δι' αὐτήν.

Ὁ κ. ***Δ. Βοκοτόπουλος***, ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου ὁμιλῶν, λέγει ὅτι τὸ πρὸς ψήφισιν νομοσχέδιον ἦτο συνταγματικῶς ἔκτροπον, ὡς ἤδη ἐχαρακτήρισε τοῦτο, ὅτε τὸ πρῶτον εἰσήχθη πρὸς συζήτησιν, διότι οὐδεμίαν τῶν ἀρμοδίων ὑπουργῶν ὑπογραφὴν ἔφερε. Διὸ καὶ ὑπεδείκνυεν ὅπως νιοθετηθῇ συνταγματικῶς τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ρυθμισθῇ κατὰ τρόπον μὴ θίγοντα τὴν ἰδιοκτησίαν εἰς βάρος καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν ἀλλὰ καὶ τοῦ Κράτους, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐγένετο. Ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ μετὰ τοῦτο δὲν κατηρτίσθη ὡς ἔδει τὸ νομοσχέδιον, οὔτε περιεβλήθη μὲ τὰς ἐγγυήσεις καὶ τὸ κῦρος τὸ κυβερνητικόν, καὶ δὲν ἔχομεν καὶ πάλιν νομοσχέδιον, ἀλλὰ μόνον ἁπλοῦν σχέδιον γνωμῶν τῆς ἐπιτροπῆς. Καὶ ἐρωτᾶται· εἶναι δυνατὸν νὰ συζητήσῃ ἡ Συνέλευσις τοιοῦτον ἔκθετον, νόθον καὶ φροντιστηριακὸν ἔργον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου, οὔτε οἱ ἐνδιαφερόμενοι, οὐδ' οἱ ὑπουργοὶ συμφωνοῦσι, πλὴν μόνον τῶν Θεσσαλῶν πληρεξουσίων; Ἡ Πελοπόννησος, λέγει ὁ ῥήτωρ, ἡ Μακεδονία, ἡ Κρήτη, αἱ Ἰόνιοι νῆσοι, οὐδόλως συμφωνοῦσι πρὸς τὸ νομοσχέδιον. Ἐπὶ πλέον

δὲ καὶ ἡ Ἐκκλησία εἶναι κατὰ τοῦ νομοσχεδίου. Πῶς εἶναι δυνατὸν λοιπὸν νὰ συζητηθῇ τοιοῦτο νομοσχέδιον; Φρονεῖ διὰ τοῦτο ὅτι ἡ Συνέλευσις δὲν πρέπει νὰ ἀνεχθῇ τοιαύτην πρωτοφανῆ συνταγματικὴν παρέκβασιν συζητοῦσα παράνομον νομοσχέδιον, διότι πρόκειται περὶ ἀνειλικρινείας καὶ ἀνευλαβείας πρὸς τὸ Σύνταγμα, τὸ πρῶτον ἐμφανιζομένης, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναλάβῃ αὐτὴ τὴν εὐθύνην τῆς ψηφίσεως τοιούτου νομοσχεδίου, διότι μεθαύριον θὰ διεξαχθῇ ἀγὼν πρὸς ἐπικράτησιν τοῦ δικαίου τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ κατὰ τὸν ἀγῶνα τοῦτον θέλει διασαλευθῇ καὶ αὐτὴ ἡ δημοσία τάξις, σαρωνομένων ὅλων τῶν οὕτω ἀδίκως καὶ παρανόμως κατασκευαζομένων ἐδῶ μέσα. Στραγγαλίζεται τερατωδῶς τὸ δίκαιον, φωνάζει ὁ κ. Βοκοτόπουλος, καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ τοῦτο ἀνεκτόν.

Ἡ Θεσσαλία, συνεχίζει εἶτα ὁ ῥήτωρ, δικαιοῦται νὰ μεμψιμοιρήσῃ πρὸς λύσιν τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος, περὶ οὗ τὸ πρῶτον ἐμεμψιμοίρησε τὸ θεσσαλικὸν κόμμα, οὗτινος ὁπαδὸς ὑπῆρξεν. Ἀλλὰ διὰ τίνα λόγον νὰ ἐπεκταθῇ τοῦτο εἰς ὅλα τὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος, καὶ δὴ εἰς τὰ μοναστηριακὰ κτήματα, ἀφοῦ οὐδαμοῦ ἀλλοῦ ἠγέρθη ἀγροτικὸν ζήτημα; Καὶ διατί καλούμεθα ὑπὸ τοιαύτην πίεσιν νὰ ψηφίσωμεν τὸ νομοσχέδιον, χωρὶς οὐδὲ λογαριασμὸν νὰ μᾶς δώσωσιν ὁπόσα χρήματα θὰ χρειασθῶσι διὰ τὴν λύσιν αὐτοῦ, μᾶς ἔφεραν δὲ μόνον ὡς πρώτην δόσιν τὴν σύμβασιν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῶν 100 ἑκατομμυρίων;

Ταῦτα ὡς πρὸς τὴν ἀρχήν.

Ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς λεπτομερείαις ἐξετάζων τὸ σχέδιον ὁ κ. Βοκοτόπουλος, παρατηρεῖ ὅτι διὰ τῆς ζητουμένης νὰ δημιουργηθῇ βιομηχανίας γεωργῶν, πᾶν ἄλλο ἢ λύσις τοῦ γεωργικοῦ ζητήματος ἐπιδιώκεται· διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι ἔσεται πλήρης ἡ ἀποτυχία τοῦ νομοθετήματος.

Στρέφων μετὰ τοῦτο τὸν λόγον ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, λέγει ὅτι δὲν ὁρμᾶται ὑπὸ ἰδιαιτέρου τινος λόγου, μαχόμενος ὑπὲρ τοῦ ῥάσου, τὸ ὁποῖον δι' αὐτὸν εἶναι σημαία, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ἐνδιαφέροντος πρὸς τὴν ἀνόρθωσιν τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις καὶ μόνη δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων τῆς Ἑλλάδος. Δὲν βλέπει δὲ τίνες εἶναι οἱ λόγοι, δι' οὓς ἡ Κυ-

ξέρνησις ζητεῖ νὰ θίξῃ τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσιν ἐθνικὸν κεφάλαιον, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν αὐτῆς ὅτι καὶ δευτέραν συνταγματικὴν παρακέκασις γίνεται, διότι οἱ Ἱεροὶ Κανόνες ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπουσι τὴν ἀποξενωτρίωσιν τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων παρὰ μόνον ἐκουσίως. Τονίζων δ' ὅτι διὰ τῆς ἐκποιήσεως τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων καταστρέφεται τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον, τὸ ὁποῖον τροφοδοτεῖ ἑλληνικὸν τὸν κλῆρον, ποιεῖται ἔκκλησιν πρός τε τὴν Κυβέρνησιν καὶ πρὸς τὴν Συνέλευσιν ὅπως μὴ ψηφίσῃ αὕτη τοιοῦτο νομοσχέδιον, οὔτω ἀντισυνταγματικῶς, οὔτω παρανόμως, οὔτω ἀδίκως εἰσαχθέντα εἰς τὴν Συνέλευσιν.

Ὁ κ. *Δ. Κρεμέζης* λέγει ὅτι ὑπανίως ἔλαβε τὸν λόγον, ἀφ' ἧς εἰσῆλθεν ἐν τῇ Βουλῇ· εἶναι ὅμως ἀναγκασμένος ἐκὼν ἄκων νὰ λάβῃ σήμερον τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἀγροτικοῦ λεγομένου ζητήματος, διὰ νὰ εἴπῃ μίαν ἀλήθειαν, ὅτι οὐδεμία Κυβέρνησις ἔτυχε μέχρι τοῦδε γεωργικὴν πολιτικήν, πολὺ δὲ περισσότερον ἡ μετανεμόμενη. ἡ ὁποία ὤφειλεν εἰς τὸ νέον Σύνταγμα νὰ καθορίσῃ τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς ἰδιοκτησίας, ἥτις ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ ὡς ἐθεσπίσθη κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς φεουδαρχίας.

Κύριοι Συνάδελφοι, λέγει εἶτα ὁ ῥήτωρ, ἡ σημερινὴ ἰδεολογία εἶναι καὶ θὰ ἐπιβάλῃ ὑποχρεώσεις ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας, ὄχι ὅμως μόνον ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς βιομηχανικῆς καὶ ἐν γένει τῆς ἀστικῆς, μεθ' αὐτῶν τῶν κατοικιῶν ἐξαιρουμένων. Δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀνεχθῇ ὁ δουλεύων λαός, ὁ παράγων τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς, νὰ στερῆται αὐτὸς τούτων, καὶ νὰ καταστρατηγῶνται αὐτὰ οἱ ὀλίγοι ἐκμεταλλευταί του.

Ἂς πιστέξωμεν πάντες ἐπὶ τῆς καταστάσεως ταύτης, ἥτις διεμορφώθη μετὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν πόλεμον, διότι πολὺ συντόμως θ' ἀντιμετωπίσωμεν θύελλαν κοινωνικήν.

Ἡ Κυβέρνησις ἀτυχῶς, δὲν ἔχει, οὔτε γεωργικήν, οὔτε ἐργατικὴν πολιτικήν, διότι ἐὰν εἶχε τοιαύτην, δὲν θὰ παρουσιάζετο ἐνώπιον ἡμῶν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο τὸ ψευδικόν, ὅπερ ὅμως δὲν θὰ ὑπερψηφίσῃ, διότι πλήττει τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς ἰδιοκτησίας. Θὰ ἐπεθύμουν, λέγει, νὰ ἐφαρτοποιήσῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν γῆν καὶ νὰ δημιουργήσῃ συνεργεῖα ἐργατικῶν ταγμάτων πρὸς ἐντατικὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, διὰ νὰ εὐθυνήνῃ τὸ ψωμὶ τοῦ λαοῦ, καταπέσῃ δὲ

καὶ τὸ συναλλαγμα, ὅπερ κατὰ τὰ τρία τέταρτα ἐξάγεται διὰ τὴν εἰσαγωγὴν σίτου.

Ἓν τελεῖ, λέγει ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ ἡ γῆ εἰς ἐκείνους, οἵτινες τὴν καλλιεργοῦσιν, ἀλλὰ μόνον εἰς ἐκείνους, καὶ οὐχὶ εἰς ἀνθρώπους, οἵτινες οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι μὲ τὴν γῆν.

Ὁ κ. *Μ. Καλαντζάκος* ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν τσιφλικίων λέγει ὅτι ταῦτα προῆλθον ἢ ἐκ τοῦ τουρκικοῦ δεσποτισμοῦ ἢ κατόπι τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Κράτους, διὰ τῆς παροχῆς γαιῶν εἰς τοὺς διαπρέψαντας κατὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ἀνεξαρτησίας, καίτοι ἑλληνικὸς ὁ λαὸς ἐπαναστατήσας συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν. Φρονεῖ ὅθεν ὅτι δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ κατάστασις αὐτὴ τοῦ δεσποτισμοῦ, πρὸ τοῦ ὁποίου ἐθρηνεῖτο μέχρι τοῦδε πᾶσα προσπάθεια τοῦ λευτέρου δούλου, τοῦ ἀκτήμονος ἐργάτου, πρὸς διεκδίκησιν αὐτοῦ ἀποκαταστάσεως, καὶ ἡ Συνέλευσις ἀναγνωρίζουσα εἰς τινα ἀνήκει τὸ δίκαιον, θέλει ἀποδώσει αὐτό. Συνεχίζων, ἀντικρούει τὸ ἐπιχείρημα τοῦ κ. Κυριακοπούλου, ὅτι τὰ μοναστηριακὰ κτήματα δὲν δύνανται ν' ἀπαλλοτριωθῶσι, διότι τοῦτο θ' ἀντέκειτο πρὸς τὸ ἄρθρον 9ον τοῦ Συντάγματος, καὶ παρατηρεῖ ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου καθορίζονται μόνον οἱ δογματικοὶ κανόνες καὶ οὐχὶ τὰ δικαιώματα τῆς ἰδιοκτησίας τῶν Μονῶν, καθ'ὅσον ἄλλως τε τοῦτο θὰ ἐμνημονεύετο ἐν τῷ ἄρθρῳ 17 τοῦ Συντάγματος.

Ἐρώτων, προσθέτει, γενικὸν εἶναι ἡ γνώμη τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων, δὲν ὁρίσκει δεδικαιολογημένας τὰς προβαλλομένας ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς ψηφίσεως αὐτοῦ, καὶ φρονεῖ ὅτι, ἂν που τοῦτο ἀντίκειται πρὸς τὸ Σύνταγμα, δύναται ἡ Συνέλευσις ἐν τῷ κυριαρχικῷ αὐτῆς δικαιώματι νὰ τὸ θεραπεύσῃ.

Ὁ κ. *Π. Στάϊκος* παρεμβαίνων, ἀναγινώσκει τὴν ἔμμεσον νευτικὴν δήλωσιν τῆς διπλῆς Βουλῆς εἰς τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος, δι' ἧς ὁρίζεται ὅτι ἐπὶ τῶν Θεσσαλικῶν μόνον κτημάτων δὲν ἐπιβάλλεται ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων περιφερειῶν.

Ὁ κ. *Δ. Γούναρης*, ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, λέγει ὅτι ἡ ἐρμηνεία ἐγένετο ἐπὶ προβληθείσης ἀπορίας. Διὰ ταύτης ἐδηλώθη ἡ ἔννοια, ἣν ἔχει τὸ ἄρθρον 17ον τοῦ Συντάγματος. Καὶ ἡ ἔννοια αὕτη δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ εἶναι μία καὶ μόνη. Ἐπομένως τὸ ἐπιτρεπόμενον, ἐφ'ὅσον τοι-

αὐτὴ εἶνε ἡ ἔνοια τοῦ ἄρθρου, ἐν Θεσσαλίᾳ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἐπὶ ὁμοίων περιπτώσεων καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην περιφέρειαν τοῦ Κράτους. Ἄλλως, ἂν ἤθελε νὰ ὁρίσῃ ἐκεῖνα ἅπερ ὑποστηρίζει ὁ κ. ἐξ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Συνάδελφος, θὰ ἔλεγεν ὅτι «ἐναντίον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17ου ἐπιτρέπεται ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις τῶν τσιφλικίων τῆς Θεσσαλίας».

Ὁ κ. ***Ν. Καλαντζάκος*** συνεχίζων, δὲν εὑρίσκει σοβαρὰ τὰ ἐπιχειρήματα ὅτι τὸ νομοσχέδιον, μὴ φέρον ὑπογραφήν, ἀντισυνταγματικῶς εἰσάγεται, καθόσον ἐξεπονήθη καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνέλευσιν ὑπὸ τοῦ τέως ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας, τὸν ὁποῖον ἐπ' εὐκαιρίᾳ συγχαίρει. Ἐξετάζων τὴν δικαιολογητικὴν βάσιν τοῦ νομοσχεδίου, λέγει ὅτι δὲν ὑποστηρίζεται νὰ ἀποκατασταθῶσιν οἱ κατήμονες, διότι μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν ἐρχόμενοι ἐνταῦθα, αὐτοὶ μὲν θὰ εὕρωσι τὴν στέρησιν, οἱ δὲ υἱοὶ τῶν τσιφλικιούχων τὴν ἄνεσιν. Ἀντικρούων τὰ λεγόμενα ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι μπολσεβικικόν, παρατηρεῖ τὴν ἀνάγκην τῆς οἰκονομικῆς ἰσότητος πάντων, διότι ἡ τελευταία δεκαετία, ἐνῶ ἔφερεν κοινωνικὴν ἰσότητα, ἐπέφερεν ὅμως μεγίστην οἰκονομικὴν ἀνισότητα, ἣν καλούμεθα νὰ θεραπεύσωμεν. Ἐν τέλει προτρέπει τοὺς ἀντιδρῶντας νὰ παύσωσι τὰς ἀντιδράσεις αὐτῶν, χάριν τοῦ ἰδίου αὐτῶν συμφέροντος, καὶ νὰ μὴ ἐξωθήσωσι τὰ πράγματα εἰς τὸ ἀπροχώρητον διότι ἄλλως δὲν πρέπει νὰ λησμονῶσιν οὗτοι τὰ ἐν Ρωσσίᾳ γενόμενα.

Ὁ κ. ***Ἐμμ. Λαδόπουλος***. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καταθέτει σχέδιον νόμου·

«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συναφθείσης ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1922 Συμβάσεως περὶ χορηγήσεως προσωρινοῦ δανείου δραχμῶν 50.000.000 καὶ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2812 περὶ ἱδρύσεως Συνδικάτου τῶν Τραπεζῶν».

Ἀναπτύσσων δὲ τὴν ἀνάγκην τῆς διατηρήσεως τοῦ θεσμοῦ τοῦ Συνδικάτου, ἅτις τό γε νῦν ἔχον κατέστη ἀναγκαία καὶ ἀναπόφευκτος, προτείνει ὅπως τὸ νομοσχέδιον κηρυχθῇ κατεπείγον καὶ ψηφισθῇ κατ' ἀρχήν.

Συναινέσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται ***κατεπείγον*** τὸ νομοσχέδιον καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

Ὁ αὐτὸς κ. ***Ὑπουργὸς*** καταθέτει σχέδιον νόμου.

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως κλάσεών τινων τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου καὶ διατάξεων τοῦ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελωνειακοῦ δασμολογίου».

Ἀναπτύσσων τοῦτο θεωρεῖ ἀπαραίτητον ὅπως ποιήσηται σύστασιν πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν νὰ περιορίσῃ τὰς δαπάνας αὐτοῦ εἰς τὸ ἐλάχιστον, ἀφῆμι καὶ μέχρι στερήσεως, ἵνα βοηθήσῃ τὴν Χώραν εἰς τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν ἣν διερχόμεθα, ἐφόσον ἄλλως τε εὑρισκόμεθα καὶ ἐν ἐμπολέμῳ καταστάσει, ἐνῷ ἂλλα Κράτη πλουσιώτερα ἡμῶν ἐστερήθησαν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου.

Ὁ κ. ***Ν. Λεβίδης*** ζητεῖ τὸν λόγον.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Σωτηριάδης*** παρατηρεῖ ὅτι δὲν ὑπάρχει θέμα πρὸς συζήτησιν, καθόσον ἐγένετο ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἁπλῆ κατάθεσις νομοσχεδίων, συνοδευθεῖσα ὑπὸ συντόμου εἰσηγήσεως.

Ὁ κ. ***Ν. Λεβίδης*** φρονεῖ ὅτι δύναται νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τῶν συστάσεων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Πρόεδρος. Δὲν δύνασθε νὰ ὁμιλήσητε, διότι δὲν ὑπάρχει θέμα.

Τὸν λόγον ἔχει ἐπὶ τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου ὁ κ. Ἰ. Κίνας.

Ὁ κ. ***Ν. Λεβίδης*** διαμαρτύρεται, διότι δὲν τῷ δίδεται ὁ λόγος, παρατηρῶν ὅτι καλῶς πράττει τοῦτο ὁ κ. Πρόεδρος.

Ὁ κ. ***Ι. Κίνιας***, λαμβάνων μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου, ἀντικρούει τὸν κ. Δ. Βοκοτόπουλον ὑποστηρίξαντα ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν ἔχει ἠθικὴν βάσιν καὶ ὅτι εἰσήχθη εἰς τὴν Συνέλευσιν χωρὶς νὰ φέρῃ τὰς ὑπογραφὰς τῆς Κυβερνήσεως καὶ χαρακτηρίσαντα τοῦτο ὡς ἐκθετον καὶ νόθον. Τὸ νομοσχέδιον, λέγει, ὑπεβλήθη ὡς πρότασις νόμου καὶ ἐπομένως ἠδύνατο καὶ δύναται νὰ ψηφισθῇ. Ἐπίσης καὶ ἡ ἔνστασις τοῦ κ. Βοκοτοπούλου περὶ τοῦ ἀντισυνταγματικῶς ἀπαραδέκτου, προκειμένου περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, δὲν εἶναι ὀρθή, διότι οὐδόλως δεσμευόμεθα ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἵνα συζητήσωμεν καὶ ψηφίσωμεν τὸ νομοσχέδιον, καθόσον καὶ οἱ Συνοδικοὶ καὶ οἱ Ἀποστολικοὶ Κανόνες ἐπιτρέπουσι τὴν ἀπαλλοτρίωσιν, ἀναφέρει δὲ τὴν τὸ πρῶτον ἐπὶ Ἰωάννου τοῦ Β' γενομένην ἀπαλλοτρίωσιν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, ὑπὲρ ἃς ἀπεράνθη αὐτὸς ὁ Πατριάρχης Κύριλ-

λος, γνωματεύτας ότι ήδύναντο ν' απαλλοτριωθώσιν ωρισμένα εκκλησιαστικά κτήματα. Εξετάζων είτα από εκκλησιαστικού δικαίου τό ζήτημα, ορονεί ότι ή ιδιοκτησία ως αποτέλεσμα οικονομίας, κόπων και ρειδοῦς, καὶ οὐχὶ ἁρπαγῆς, εἶναι σεβαστή, καὶ διὰ τοῦτο τάσσεται ὑπὲρ αὐτῆς. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου μέχρι τῶν κοινωνικῶν στοιχείων του δικαίου, ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ καὶ δεν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τοῦτο, παρασυρόμενοι ἐκ τοῦ δικαίου τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας καὶ παροράντες τοὺς ἀκινήτους καλλιεργητάς.

Οὕτω τεθέντος τοῦ ζητήματος, δέον νὰ συνεχθῶμεν ἰδιοκτῆται καὶ ἀκτήμονες, καὶ νὰ ἐπιλύσωμεν τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα, καὶ χάριν τῆς οἰκονομικῆς ἐπαρκείας τῆς Χώρας, ἀλλὰ καὶ χάριν τῶν ἐν τῷ Μετώπῳ μαχομένων, οἵτινες δικαίως θὰ ἔλθωσι μεθαύριον νὰ ζητήσωσι γῆν, ἣν ὠφείλομεν καὶ ὑποχρεούμεθα νὰ δώσωμεν αὐτοῖς. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, ἵνα μὴ πληγῇ τὸ δίκαιον τῆς ἰδιοκτησίας, περὶ τούτου οὐδεὶς θέλει ἔχει ἀντίδικον καὶ θὰ εὑρεθῇ καὶ περὶ τούτου ἡ δέουσα λύσις, ὅταν συζητηθῇ τὸ σχετικὸν ἄρθρον. Ἐφ' ᾧ τάσσεται ὑπὲρ τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. *Α. Τσουκαλᾶς* λέγει ὅτι κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ὡμίλησε διὰ μακρῶν, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἰδιοκτησίας, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς κοινωνίας καὶ ἥτις παρέμεινεν ἡ αὐτὴ ἀπὸ τῆς πρώτης διακηρύξεως τῶν δικαίων τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι δὲ ἱερὰ καὶ ἀπαραβίαστος αὕτη, ἐκτὸς ὅταν πρόκειται περὶ δημοσίας ἀνάγκης, ὅτε δέον νὰ ἀποζημιῶνται οἱ ἰδιοκτῆται. Ἐν τῷ προκειμένῳ νομοσχεδίῳ ὁρίστανται τὰ δύο στοιχεῖα. Ἡ ἀποζημίωσις, ἀδιαρρήκτου τοῦ ποσοῦ, εἶναι ἡ δέουσα, ὡς ἐτυρίσθησάν τινες καὶ ἥτις ἀποτελεῖ τέρμα τοῦ ἄρθρου δώδεκα, καὶ ἡ δημοσία ἀνάγκη, ἥτις εἶναι ζήτημα παραγωγῆς, καὶ τοῦτο ἐξεταστέον εἰς ἄρθρον 19. Περὶ μοναστηριακῶν κτημάτων καὶ δημοσίων λέγει ὅτι, οὔτε πρὸς τὸ Σύνταγμα, οὔτε πρὸς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας ἀντίκειται ἡ ἀπαλλοτρίωσις καὶ δέον νὰ γίνῃ κατ' ἐξαίρεσιν. Ἔπρεπε πρὸ πολλοῦ μάλιστα τοῦτο νὰ εἶχε γίνῃ. Τέλος ἀναφέρει ὅτι τὴν 6 Μαΐου 1916, προβλέπων τὴν σημερινὴν οἰκονομικὴν κρίσιν, ἀνέπτυξεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διάφορα μέτρα πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγῆς, ἐν οἷς καὶ τὸ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν κτημάτων

τῶν Μονῶν καὶ τοῦ Δημοσίου. Ὡμίλησε δὲ ἐν ἐκτάσει περὶ τούτων καὶ ὁ κ. Δ. Γούναρις καὶ ὁ κ. Ν. Λεβίδης. Ἀτυχῶς δὲν εἰσηκούσθη, καὶ οὕτω σήμερον ἐρχόμεθα εἰς τοιαύτην ἐλλείψεως παραγωγῆς.

Ὁ κ. *Γ. Ἀλεξάνδρου* συγχαίρων τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νομοσχεδίου, ἐπικρίνει τοὺς ἀντιδρῶντας κατὰ τῆς ψηφίσεως αὐτοῦ καὶ φρονεῖ ὅτι, ἐὰν τοῦτο παραμείνῃ καὶ πάλιν ἄλυτον, θὰ ἀποτελέσῃ στίγμα διὰ τὴν Πολιτείαν, ἡ ὁποία ὀφείλει νὰ εἶχεν ἤδη ἐπιλύσει αὐτό. Οἱ κολλῆγαι, συνεχίζει, ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἦσαν εὐτυχέστεροι. Ὅτε ὅμως τὰ κτήματα περιῆλθον εἰς τοὺς χριστιανοὺς πλουσίους, ἡ κατάστασις τῶν κολλήγων κατέστη ἀφόρητος καὶ ἀναφέρει τὸ χωρίον Γιννουλή, τὸ ὁποῖον ἀγόρασεν ὁ Χαρίλαος Τρικούπης. Τὸ παρὸν ἐπεξετάθη, προσθέτει, καὶ πέραν τῆς Θεσσαλίας, ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ ἀποφαίνεται πῶς ὑπάρχουν καὶ τὴν ἐξουσίαν ἐνδιαφερόμενοι κατὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου. Ἐπικρίνει εἶτα τοὺς ὑποστηρίζοντας τὸ ἀναπαλλοτρίωτον τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων καὶ τελευτῶν συνιστᾷ τὴν ἄμεσον ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, διότι ἄλλως πρῶτος θέλει ὑψώσει τὴν σημαίαν τῆς βιαίας λύσεως αὐτὸς καὶ θὰ θεωρήσῃ σῴαν αὐτοῦ τοῦτο, ἐὰν διὰ τοῦτο χρεμασθῇ.

Μηδενὸς ἑτέρου ζητήσαντος τὸν λόγον, ἡ συζήτησις κηρύσσεται περατωμένη, γίνεται δὲ δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ 1ον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου.

Λύεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 καὶ 45' τοῦ μετονυκτίου ἵνα ἐπαναληφθῇ τὴν προσεχῆ Δευτέραν ὥρᾳ 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Ἀργ. Λεμβέρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Π. Ἰακώβου
(Δυσανάγνωστος)

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΙΔ'

Τῆς 13 Ἰουνίου 1922

Ὥρᾳ 6 καὶ 45' μ. μ. ὁ κ. *Πρόεδρος* ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Σωτηριάδου**, δηλοῦτος, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἀναγραφομένην περικοπὴν περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἐδόθη ὁ λόγος παρ' αὐτοῦ προεδρεύοντος εἰς τὸν κ. Λεβίδην, ὅτι τοῦτο ἐγένετο ἐκ παρεξηγήσεως καὶ ὅτι περιβάλλει μεθ' ὅλου τοῦ σεβασμοῦ του τὸν ἐξ Ἀττικῆς πληρεξούσιον.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς.

— Ἡ Σχολικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ε'. μικτοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Θεσσαλονίκης παρακαλεῖ, ὅπως ψηφισθῇ πίστωσις 15.000 δραχμῶν δι' ἐπισκευὴν δημοσίου κτιρίου πρὸς χρησιμοποίησιν διὰ σχολεῖον.

— Ὁ Ἐμποροβιομηχανικὸς Σύλλογος Τριπόλεως ὑποβάλλει ψήφισμα διαμαρτυρίας κατὰ τῶν μελετωμένων νέων φόρων.

— Ἡ κοινότης Καρτερολίου, τῆς ἐπαρχίας Μεσσήνης, ὑποβάλλει εὐχὴν πρὸς τὴν Συνέλευσιν, περὶ ταχείας ἐπιψηφίσεως τοῦ περὶ ἀγροφυλακῆς νομοσχεδίου.

— Οἱ καλλιεργηταὶ ἐμφυτευτικαὶ κτήσεις ἀγροκτήματος «Γέρακα» ζητοῦσιν, ὅπως ἀποδοθῇ τὸ κτῆμα εἰς τοὺς πραγματικῶς ἀκτήμονας γεωργούς.

— Ἡ Πανελλήνιος σιδηροδρομικὴ Ἕνωσις προσωπικοῦ ἕλξεως παρακαλεῖ, ὅπως αἱ ὑπὸ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ ταμείου Συντάξεων Σ. Π. Α. Π. ὑποβληθεῖσαι τροποποιήσεις ἀναβληθῶσιν.

— Οἱ δημοδιδάσκαλοι Ἡρακλείου Κρήτης, μὴ λαβόντες γνῶσιν λήξεως ὑποβολῆς αἰτήσεων δι' ἀποζημίωσιν, παρακαλοῦσιν ὅπως παραταθῇ ἡ ὑποβολὴ τούτων.

— Οἱ λειτουργοὶ τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως Τριπόλεως παρακαλοῦσιν, ὅπως κανονισθῇ ἡ μισθοδοτικὴ διαβάθμισίς των πρὸς τοὺς δικαστικούς.

— Ὁ Ἱερὸς Σύνδεσμος Χαλκίδος διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων.

— Ὁ Πανελλήνιος ἀγροτικὸς Σύνδεσμος Κορίνθου ὑποβάλλει εὐχήν, πρὸς ὁλοτελῆ ἀπαλλοτρίωσιν τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων.

— Οἱ Δημοδιδάσκαλοι Αἰγιαλείας καὶ Καλαβρύτων παρακαλοῦσιν, ὅπως ἐπισπευθῇ ἡ ψήφισις τῶν ἐκπαιδευτικῶν νομοσχεδίων.

— Ὁ Σύνδεσμος τῶν ἀποστράτων ὑπλιτῶν ζητεῖ, ὅπως διὰ νέου νόμου αὐξηθῇ ἡ σύνταξίς των.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος διαβιβάζει διαφόρους διαμαρτυρίας τῶν Ἱερατικῶν Συνδέσμων διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν μοναστηριακῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

— Ἡ καπνεργατικὴ Ὁμοσπονδία τῆς Ἑλλάδος παρακαλεῖ ὅπως ἀναθεωρηθῇ ἡ κυβερνητικὴ ἀπόφασις, ἐν σχέσει μὲ τοὺς ναυτεργάτας.

— Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ζητοῦσι τὴν ἀπαλλαγὴν των ἐκ τῆς πληρωμῆς τοῦ συνθετικοῦ φόρου.

— Ὁ Ἀθανάσιος Διαμαντάκος ὑποβάλλει παράπονα διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς λειτουργίας τοῦ ἐν Πάτραις καταστήματός του.

— Ὁ πληρεξούσιος Κυκλάδων κ. **Β. Μαρκεζίνης** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεων, ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας».

— Ὁ πληρεξούσιος Λαρίσσης κ. **Ν. Φίλιος** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2716 νόμου «περὶ διαλύσεως ἐργολαβιῶν κτλ.»

— Ὁ πληρεξούσιος Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. **Ι. Κίνιας** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ νόμου 2189.

— Ὁ πληρεξούσιος κ. **Ἀλ. Ἰωαννίδης** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ νόμου «περὶ ἀγορᾶς ἐμφυτευτικῶν κτημάτων».

— Ὁ πληρεξούσιος Κοζάνης κ. **Ι. Ἀντωνιάδης** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως τιμήματος βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας».

— Οἱ πληρεξούσιοι Λαρίσσης κ. κ. **Ν. Φίλιος** καὶ **Μ. Σιάπκας** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— Οἱ πληρεξούσιοι Μεσσηνίας κ. κ. **Γ. Σπηλιόπουλος**, **Α. Αἰλιανὸς** καὶ **Περ. Μποῦτος** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν Δημοτικῶν Στρατολόγων».

—**Πολλοὶ Πληρεξούσιοι** ὑποβάλλουσι πρότασιν νόμου «περὶ Ταμείου αὐτοβοηθείας τῶν Βουλευτῶν.»

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Μ. Στεφανίδης** καὶ **Π. Λε-**

βέντης ὑποβάλλουσιν τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους, ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας».

— Οἱ πληρεξούσιοι *Γ. Δασκαλόπουλος*, *Κ. Στεργιόπουλος*, *Χ. Χαρρᾶς* καὶ *Δ. Κουκουλέτσος*, ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κατασκευῆς δημοσίων ἔργων».

— Ὁ κ. *Ἀγ. Σλῆμαν* ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

— Ὁ κ. *Δ. Βοκοτόπουλος* ὑποβάλλει δύο τροπολογίας τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.»

Ὁ κ. *Κ. Πολυγένης*, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας, ὑποβάλλει σχέδια νόμων·

1) «Περὶ ἀδείας συνάψεως δανείου εἰς τὸ Ταμεῖον Προνοίας Ἐλαιοπαραγωγῆς Πηλίου», ὅπερ κηρύσσεται *κατεπεῖγον*, συναινούσης τῆς Συνελεύσεως, καὶ γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν καὶ

2) «Περὶ προσθήκης διατάξεών τινων περὶ τῆς Διευθύνσεως Ἐποπτείας», ὅπερ κηρύσσεται ἐπίσης *κατεπεῖγον*, συναινούσης τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ κ. *Μ. Γούδας*, Ὑπουργὸς τῶν Ταχυδρομείων Τηλεγράφων καὶ Τηλεφώνων, ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 2613 «περὶ ἀναθεωρήσεως μονιμοποιήσεως καὶ προαγωγῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τ. Τ. Τ.»

Ὁ κ. *Ξενοφ. Στρατηγάς*, Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας, ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων «περὶ συστάσεως ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημ. Ἔργων».

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων

Ὁ κ. *Πρόεδρος* λέγει ὅτι, παραλλήλως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1 ἐρώτησιν, ὑπάρχει καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 45 ἐρώτησις τοῦ κ. Σλῆμαν, περὶ τοῦ διακανονισμοῦ τῶν ἀποζημιώσεων. ὑπὸ τῶν παθόντων τῶν Συμμάχων διαρκούντος τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτῶν τούτων τῶν Συμμάχων. Ἡ ἐρώτησις αὕτη, ὡς συναρτής, συγχωνεύεται πρὸς τὴν πρώτην καὶ θὰ γίνῃ μία ἐπ' ἀμφοτέρων συζήτησις.

Ἄρχεται μετὰ ταῦτα ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν παθόντων διὰ πολιτικοὺς λόγους.

Ὁ κ. *Γ. Μπούσιος*, ὁμιλῶν διὰ μακρῶν, λέγει ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῶν παθόντων ὑποβληθὲν ὑπόμνημα τίθησι τινὰ ζητεῖ· α') Νὰ ἐπεκταθῇ ὁ χρόνος τῶν προθεσμιῶν πρὸς ὑποβολὴν τῶν αἰτήσεων ἐκ μέρους τῶν παθόντων καὶ νὰ διατυχθῇ ἡ ταχεῖα περατωσις τῆς ἐκδικάσεως τῶν ὑποβαλλομένων αἰτήσεων· β) Νὰ καταλεχθῶσι μεταξὺ τῶν παθόντων καὶ αἱ ἐρημερίδες, ὅσαι ἀναγκάσθησαν, λόγῳ τοῦ κατ' αὐτῶν διωγμοῦ, νὰ διακόψωσι τὴν ἐκδοσίν των, καὶ γ') τὸ καὶ σπουδαιότερον, νὰ ἐξευρεθῇ ὁ κατάλληλος τρόπος τῆς ἀμέσου ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων.

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ζήτημα, τοῦτο δύναται νὰ ταχτοποιηθῇ διὰ σχετικῆς τροπολογίας τοῦ σχετικοῦ νόμου. Τὸ δεύτερον εἶναι ζήτημα ἐκτιμήσεως τῶν δικαστηρίων. Περὶ τοῦ τρίτου ὅμως ἀπαιτεῖται, λέγει, ἡ λῆψις μέτρων καὶ ἀποφάσεων. Ὅτε τὸ νομοσχέδιον παρεπέμφθη εἰς ἐπιτροπήν, προέτεινεν αὕτη τὴν σύστασιν εἰδικοῦ ταμείου, ἣν καὶ αὐτὸς ὑπεστήριξεν, ὑπολογίζων ὅτι τὰ ἀπαιτηθησόμενα διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν παθόντων θὰ ἀνήρχοντο εἰς μέγα ποσόν. Ἀλλ' ὅτε τὸ συνεῖδον συνέστη, οὔδε οἱ εἰδικοὶ αὐτοῦ πόροι ἐξευρέθησαν, ἐξ ὧλλου δὲ καταδείχθη ὅτι τὸ ἀπαιτηθησόμενον ποσὸν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 80 ἕως 100 ἑκατομμύρια. Προτείνει διὰ τοῦτο ὅπως, ἐπειδὴ δύσκολον εἶναι νὰ ἐξευρεθῶσιν οἱ εἰδικοὶ πόροι διὰ τὴν προικοδότησιν τοῦ εἰδικοῦ ταμείου, τὸ ποσὸν τοῦτο ἀντιμετωπισθῇ διὰ πιστώσεων ἀναγραφομένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐξ 25 ἑκατομμυρίων ἑκάστης δόσεως καὶ εἰς τέσσαρας χρήσεις, ὥστε διὰ τῆς παροχῆς κατ' ἔτος εἰς ἕκαστον δικαιούμενον τοῦ 1/4 νὰ ἐξοφληθῇ καὶ ἡ ὑποχρέωσις αὕτη, ἣν ὁ κ. Μπούσιος χαρακτηρίζει ὡς ἱεράν. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ ποσά, τὰ ἀναγραφόμενα ἐν τῷ νόμῳ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ταῦτα νὰ διατεθῶσιν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, Ἐάν, προσθέτει, τὴν πρότασίν μου ταύτην ἤθελεν ἀπορρίψει ἡ Κυβέρνησις, ἐρωτῶ ὅτι παρελκει ἡ περαιτέρω συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς.

Πλεῖστοι Πληρεξούσιοι. Ὑποβάλλονται ὡς πρότασις νόμου ταῦτα;

Α. Μάτεσις. Πρότασιν ὁμοίαν ὑποβάλλω ἐγώ, κ. Πρόεδρε, ἣν ἔχω ἑτοίμαν.

Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος. Καὶ ἐγὼ ὑποβάλλω, κ. Πρόεδρε, σχετικὴν πρότασιν.

Πρόεδρος. Ὑπεβλήθησαν σχετικῶς αἱ ἑξῆς προτάσεις νόμων·

Ὁ πληρεξούσιος Ἀττικοβοιωτίας κ. ***Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος*** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἄρθρων 1 καὶ 13 τοῦ νόμου 2613».

Ὁ πληρεξούσιος Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. ***Α. Μάτεσις*** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 2613».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. ***Δ. Ἰωαννίδης***, Κοζάνης, ***Α. Αἰλιανός***, Μεσσηνίας, ***Σ. Γάτος***, Φθιωτιδοφωκίδος, ***Π. Σπυράκης***, Ἀρκαδίας, ***Σ. Σωτηριάδης***, Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, κτλ. ὑποβάλλουσι πρότασιν νόμου «περὶ μεταρυθμίσεως τοῦ νόμου 2613.

Δ. Γούναρης, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης. Ἀφοῦ ὑπεβλήθησαν σχετικαὶ προτάσεις, ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ εἴπῃ ἤδη γνώμην. Αἱ προτάσεις αὗται νὰ ἀναγραφῶσιν ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει, καὶ ἐπειδὴ ἀφορῶσι εἰς τὸ ἴδιον θέμα, νὰ ἀναγραφῶσι κατὰ σειρὰν καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν νὰ ὑποβάλλωσι τὰς ἑαυτῶν τροπολογίας καὶ ὅσοι ἐκ τῶν κ. Συναδέλφων ἔχουσι τοιαύτας, ἵνα καὶ αὗται συζητηθῶσι καὶ ἴδωμεν εἰς ὁποῖον θέλομεν καταλήξει ἀποτέλεσμα.

Ὁ κ. ***Δ. Καζάκης*** παρατηρεῖ ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 45 ἐρώτησις, δέον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ ἀναβληθῇ, διότι στηρίζεται ἐπὶ ἄλλης βάσεως.

Δ. Γούναρης. Μάλιστα, διότι δὲν εἶναι παρὼν καὶ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἡ πρότασις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ διαγράφεται ἐκ τῆς Ἡμ. Διατάξεως ἡ σχετικὴ ἀναφορά, γίνεται δ' ἐπίσης δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅπως αἱ ὑποβληθεῖσαι ἀνωτέρω ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου προτάσεις νόμων, συζητηθῶσιν εὐθὺς μετὰ τὴν εἰς α' συζήτησιν ψήφισιν τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

Ὁ κ. ***Μ. Καβαλλιεράτος*** ἀναπτύσσει ἀναφορὰν κατοίκων Κεφαλληνίας, παραπονουμένων διὰ τὴν ἀδικαιολόγητον ὑπερτίμησιν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, ὀσπρίων, ὀρύζης κλπ. καὶ προτεινόντων ὅπως τὸ Κράτος προβῇ εἰς τὴν προμήθειαν πλείστων ἐκ τῶν εἰδῶν τούτων καὶ παράσχῃ ταῦτα εἰς λογικὰς τιμὰς πρὸς τοὺς καταναλωτάς, ἵνα δυνηθῶσι ν' ἀποζήσωσι· παταχθῇ δὲ καὶ ἡ αἰσχροκέρδεια· ἀφοῦ ἤδη ὑπάρχει τὸ Ὑπουργεῖον Ἐπισιτισμοῦ. Τὴν ἀναφορὰν ταύτην συνιστᾷ ὁ κ. Καβαλλιεράτος.

Ὁ κ. ***Γ. Μερκούρης***, ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Ἐπισιτισμοῦ, λέγει ὅτι μετ' ἰδιαιτέρας ἀγανακτήσεως παρακολουθεῖ τὴν παρατηρουμένην αἰσχροκέρδειαν καὶ διετάχθη νὰ καταρτισθῇ πίναξ ὅπως ἐξακριβωθῇ πότε εἰσήχθησαν τὰ διάφορα ταῦτα εἴδη. Δὲν δύναται ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον ν' ἀναλάβῃ, πλὴν τοῦ σίτου, τὴν προμήθειαν καὶ ἄλλων εἰδῶν. Ἀλλ' ἂν ληφθῇ ἀνάγκη, καὶ τοῦτο θὰ πράξῃ τὸ Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. ***Καβαλλιεράτος*** δευτερολογῶν, ἀναπτύσσει εὐρύτερον τὴν ἀναφορὰν καὶ ὑποστηρίζει ὅτι μόνον δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου θὰ ἐπέλθῃ θεραπεία τοῦ κακοῦ.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς διαφόρων Συλλόγων δημοδιδασκάλων, ζητούντων τὴν πρόταξιν τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου, οἱ κ.κ. ***Δ. Σπηλιωτόπουλος***, ***Α. Μάτεσις***, ***Λ. Τσουκαλᾶς*** καὶ λοιποὶ συνιστῶσιν ταύτην ὡς ἐπείγουσαν καὶ παρακαλοῦσι νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς Γεωργίου Μυλωνᾶ, παραπονουμένου διὰ τὴν κατάληψιν χώρου παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βόλου ὑπὸ τοῦ ἐργοστασιάρχου Σταματοπούλου, ὁ κ. ***Ν. Μαργαρίτης*** ἀναπτύσσει καὶ συνιστᾷ τὴν ἀναφοράν, ὑποστηρίζων ὅτι εἶναι δικαιοτάτη ἡ αἴτησις καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, πρὸς δικανονισμὸν τοῦ ζητήματος τούτου, τὸ ὁποῖον ἐνδιαφέρει τὴν κοινωνίαν Βόλου.

Ἐπὶ ἀναφορῶν κατοίκων Τρικκάλων, Ἱερατικοῦ Συμβουλίου Ῥωθείου, Ἱεροῦ κλήρου Θήρας, Γεωργικῆς Ἑνώσεως Μακεδονίας καὶ Προέδρου Λαϊκοῦ Πολιτικοῦ Συλλόγου Καστορίας, ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** παρακαλεῖ νὰ ἀναβληθῶσιν, ὡς σχετιζόμεναι πρὸς τὸ ἀγροτικὸν νομοσχέδιον, κατὰ τὸ ὁποῖον καὶ θὰ ὑποστηριχθῶσιν.

Ὁ κ. ***Ν. Κρίτσας***, ἐπὶ ἀναφορᾶς γιοκτημόνων Φθιώτιδος, συνιστᾷ τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ συνδέσμου Ξενοδόχων Ἀθηνῶν, ζητούντων ὅπως τὰ πολύτιμα ἀντικείμενα παραδίδωνται εἰς τὰς διευθύνσεις καὶ ὅπως ἀσφαλίζωνται οὗτοι ἀπέναντι τῶν κακῆς πίστεως πελατῶν των, οἱ κ. κ. ***Γ. Μπούσιος***, ***Α.***

Μάτεσις καὶ **Κ. Δροσόπουλος** συνιστῶσι τὴν ἀναφορὰν καὶ ὑποστηρίζουσι νὰ ληφθῇ εἰδικὸν μέτιον.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, παρακαλεῖ νὰ σταλῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ ἀναφορά.

Οἱ κ. κ. **Λ. Τσουκαλᾶς**, **Δ. Βοκοτόπουλος**, **Σ. Σωτηριάδης**, **Α. Μάτεσις**, ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ζητοῦσης νὰ ἐξαιρεθῶσι τῆς ἀπαλλοτριώσεως τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** διὰ μακρῶν ὁμιλιῶν, λέγει ὅτι τὰ ἐν τῷ ὑπομνήματι ἀναφερόμενα δέον νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, διότι τὰ δίκαια τῆς Ἐκκλησίας καταστρέφονται. Τὰ μονοστηριακὰ κτήματα κατὰ τοὺς Ἱεροὺς κανόνας, οὓς τὸ Κράτος ἀνεγνώρισεν ἄρτι, δὲν δύνανται νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι, διότι καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον καταστρέφεται καὶ αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία, ἥτις εἶναι ἡ μόνη τηρήσασα ἀλώβητον τὴν ἐθνικὴν παρακαταθήκην καὶ ἔχουσα μεγάλην ἀποστολὴν ἐν Ἀνατολῇ, θέλει καταστραφῇ.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἐπερωτήσεων.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, προτείνει ὅπως οἱ ἐγγεγραμμένοι ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει τῶν ἐπερωτήσεων δεχθῶσιν, ἵνα ἀναβληθῶσιν αὗται, ὥστε νὰ δυνηθῇ ἡ Συνέλευσις νὰ συνεχίσῃ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** παρατηρεῖ ὅτι ἡ Τετάρτη εἶναι ἡμέρα ὡρισμένη διὰ τὸν κοινοβουλευτικὸν ἔλεγχον· ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθῇ καὶ πάλιν ἡ συζήτησις, διότι οὕτω ὁ κοινοβουλευτικὸς ἔλεγχος ματαιοῦται.

Δ. Γούναρης. Δὲν πρόκειται νὰ ζητήσωμεν τὴν παρακώλυσιν τοῦ κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου. Ἐγένετο ἡ πρότασις ὅπως δυνηθῶμεν νὰ ἐξοικονομήσωμεν πολύτιμον χρόνον, ἐὰν ἤθελον δεχθῇ οἱ ἐγγεγραμμένοι νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις. Ἂν δὲν στέρξωσιν εἰς τοῦτο, ὁ κ. Πρόεδρος θὰ καλέσῃ τούτους κατὰ τὴν ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει σειρὰν νὰ λάβωσι τὸν λόγον.

Καλοῦνται ὑπὸ τοῦ κ. **Προέδρου** οἱ ἐγγεγραμμένοι καὶ δέχονται τὴν ἀναβολὴν μέχρι τῆς 16ης ἐπερωτήσεως.

Ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τῆς ἀφορώσης τὸ ζήτημα τῆς ἐκτυ-

πώσεως τῶν ὁμολογιῶν τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου, ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ νὰ προσαγάγῃ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα καὶ δώσῃ πληροφορίας εἰς τὴν Συνέλευσιν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ὁ κ. **Κ. Λυκουρέζος**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ, λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἐκτυπώσεως τῶν ὁμολογιῶν ἀπησχόλησε τὴν Κυβέρνησιν, ἀφ' ἧς ἐπραγματοποιήθη τὸ δάνειον τῶν 1 δισεκ. 600 ἑκατομμυρίων. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα κατόπι προκηρύξεως ἐδέχθη προσφορὰς διαφόρων πρὸς παρασκευὴν τῶν ὁμολογιῶν. Αἱ προσφοραὶ ἀπεσυραγίσθησαν ἐνώπιον ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν κ. κ. Πρωτοπαπαδάκη καὶ ἑνὸς ἐκ τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Τὸ ζήτημα ἦλθε κατόπι ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὅτε ἐσχηματίσθη ἡ νέα Κυβέρνησις, ἥτις ἐθεώρησεν ὅτι εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συνεχίσῃ τὴν μέριμναν τῆς προκατόχου περὶ τῆς ὅσον ἐνέστι ταχυτέρας καὶ ἀσφαλεστέρας ἐκτυπώσεως τῶν ὁμολογιῶν, ἀποβλέψασα ἰδίως εἰς τὴν ἀνάγκην ὅπως αἱ ἐκτυπωθησόμεναι ὁμολογίαι, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ἀνέρχεται εἰς πέντε ἑκατομμύρια ὀκτακοσίας χιλιάδας καὶ αἵτινες εἶναι προωρισμέναι νὰ κυκλοφορῶσι κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις, παρέχωσιν ἐκ πρώτης ὄψεως τὴν ἐντύπωσιν τῆς σοβαρότητος τῆς ἐμφανίσεως αὐτῶν καὶ τὰς δυνατὰς ἐγγυήσεις ὅτι προλαμβάνεται ἡ τυχὸν πλαστογραφία των. Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισε διὰ τοῦτο νὰ προκρίνῃ τὸ σύστημα τῆς διὰ χαλκογραφίας ἐκτυπώσεως τῶν ὁμολογιῶν, διότι αὐτὴ παρέχει τὰς ἐγγυήσεις αὐτὰς καὶ δι' αὐτῆς ἐκτυποῦνται καὶ τὰ χαρτονομίσματα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Κατόπι τούτου ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ ἐξετάσῃ τὰς δύο ὑποβληθείσας προσφορὰς, τῆς διὰ χαλκογραφίας ἐκτυπώσεως, ἑνὸς Ἀγγλικοῦ καταστήματος, τὸ ὁποῖον ἀνέλαβεν ἤδη τὴν ἐκτύπωσιν, καὶ ἑνὸς Ἀμερικανικοῦ. Ἡ διαφορὰ ὅμως τῆς τιμῆς μεταξὺ τῶν δύο ἦγαγε τὴν Κυβέρνησιν ὅπως προτιμήσῃ τὸ Ἀγγλικόν, ἐφόσον αἱ ἐγγυήσεις ἀμφοτέρων ἦσαν ἐξίσου ἀσφαλεῖς. Τὸ μὲν Ἀγγλικὸν ἐζήτησε 44,660 λιρῶν στερλινῶν, τὸ δὲ Ἀμερικανικὸν 261 χιλιάδας δολλαρίων. Ὅτε ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ προτιμήσῃ τὴν ἐκ χαλκογραφίας ἐκτύπωσιν, δὲν ὑπῆρχον ἄλλαι προσφοραὶ ἢ μόνον αἱ δύο, περὶ ὧν ἀνωτέρω

ώμίλησα. Την 26 Μαΐου ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ, ἔκλεισε, κατ' ἐντολὴν τῆς Κυβερνήσεως, συμφωνίαν μετὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ καταστήματος.

Μετὰ 8 ἡμέρας τὸ κατάστημα τοῦ κ. Ἀσπιώτου ἔκαμε προτάσεις, διὰ τῶν ὁποίων ἐδήλου ὅτι ἀντὶ 41000 λιρῶν ἠδύνατο ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ὁμολογιῶν διὰ χαλκογραφίας. Μολονότι εἶχε κλείσει ἡ συμφωνία μετὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ καταστήματος, ἡ Κυβέρνησις ἐξήτασε καὶ τὴν αἴτησιν τοῦ οἴκου Ἀσπιώτη ἐπὶ τῇ γνώμῃ, εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ὅροι τοῦ κ. Ἀσπιώτη ἦσαν πραγματικῶς συμφέροντες, νὰ ἐξετάσῃ ἂν θὰ ἦτο δυνατὸν δι' οἱουδήποτε νομικοῦ μέσου νὰ προκαλέσωμεν τὴν κατάργησιν τῆς συμβάσεως. Ἀλλὰ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, μετὰ τὴν μελέτην τῶν προτάσεων τοῦ κ. Ἀσπιώτη, εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μὴ ἀποδεχθῇ αὐτάς, διότι τὸ κατάστημα Ἀσπιώτη δὲν ἔκαμνε χαλκογραφίας. Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ κατάστημα Ἀσπιώτη εἶχε κάμει γραμματόσημα ἐπὶ χαλυβδύνης πλακός, δὲν ἦτο ἀπόδειξις ὅτι ἦτο εἰς θέσιν νὰ κάμῃ καὶ ὁμολογίας. Ὥφειλε νὰ ἐγκαταστήσῃ νέα μηχανήματα καὶ νέαν εἰδικὴν ὑπηρεσίαν.

Ν. Λεβίδης. Ἠρωτήθησαν οἱ ἐμπειροτέχναι, ἵνα βεβαιώσωσιν ὅτι τὸ κατάστημα Ἀσπιώτη δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ χαλκογραφίαν.

Κ. Δυκουρέζος. Ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶχεν ἀνάγκην ν' ἀποστείλῃ ἐμπειροτέχνας, διότι ἔχει ἀκριβῆ γνῶσιν τοῦ καταστήματος Ἀσπιώτη, μετὰ τοῦ ὁποίου ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν συναλλάσσεται. Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἠναγκάσθη τότε, λόγῳ τῶν ἐγγυήσεων, τὰς ὁποίας παρεῖχε διὰ τὴν ἐκτύπωσιν, νὰ προτιμήσῃ τὸ Ἀγγλικὸν κατάστημα, παγκοσμίου φήμης, τὸ ὁποῖον σήμερον ἐκτυπώνει ὅλα τὰ χαρτονομίσματα, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας ἐπείγε, τὸ δὲ κατάστημα Ἀσπιώτη εὑρίσκετο ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ ἐκτελέσῃ αὐτήν. Εἶναι ἀνακριβέστατον τὸ γραφὲν ὅτι τὸ Ἀγγλικὸν κατάστημα δὲν ἐδέχθη ποινικὴν ῥήτραν· τοὐναντίον ἐδέχθη ποινικὴν ῥήτραν 10 50 λιρῶν ἡμερησίως, ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως. Ἐπίσης καὶ ἡ προθεσμία δὲν εἶναι ὡς λέγουσι μακρά. Συνεφωνήθη νὰ ἀρχίσῃ ἡ παράδοσις μετὰ 4 καὶ 1)2 μῆνας νὰ παραδοθῇ δὲ ὁλόκληρος ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁμολογιῶν ἐντὸς 9 μηνῶν, ἐνῶ ὁ κ. Ἀσπιώτης προέτεινε νὰ παραδώσῃ ἐντὸς ἐννέα καὶ ἡμίσεως μηνῶν τὰς ὁμολογίας.

Ὁ κ. ***Π. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος*** λέγει ὅτι ὁ οἶκος Ἀσπιώτη ὑπέβαλε μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας τὰς προτάσεις του, διότι ἠγνόει ὅτι ἡ Κυβέρνησις συνεννοεῖτο μετὰ τῶν καταστημάτων Ἀγγλικοῦ καὶ Ἀμερικανικοῦ ἐπὶ ἄλλων βάσεων, δηλαδὴ ἐπὶ τῆς ἐκτυπώτεως τῶν ὁμολογιῶν χαλκογραφικῶς. Ὁ οἶκος Ἀσπιώτη ὅθεν ὑπέβαλε τὰς προτάσεις του μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας, διότι ἄγνωστον πως ἀπερασίσατε νὰ γίνῃ ἡ ἐκτύπωσις χαλκογραφικῶς.

Κ. Λυκουρέζος. Κύριε Συνάδελφε· δὲν εἶναι τίποτε τὸ ἄγνωστον. Τὸ ἄγνωστον τὸ ἔγραψαν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐνόμισαν ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου δημιουργοῦσι τὸ σκάνδαλον καὶ τὴν ἐκβίκσιν. Τὰ πάντα εἶναι γνωστὰ καὶ δύναμαι νὰ σᾶς διαβεβαιώσω κατηγορηματικῶς ὅτι ὁ κ. Ἀσπιώτης ἐγνώριζεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε διὰ χαλκογραφίας νὰ ἐκτυπώσῃ τὰς ὁμολογίας.

Ὁ κ. ***Πρωτοπαπαδάκης***, Πρωθυπουργός, λέγει ὅτι ὁ κ. Ἀσπιώτης εἶχε κληθῇ πρὸ δύο μηνῶν, ὅπως ὑποβάλῃ προτάσεις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκτυπώσεως διὰ χαλκογραφίας. Ἐξιστορῶν δὲ τὰ τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς παραχώρησιν τῆς ἐργασίας τῆς ἐκτυπώσεως, λέγει ὅτι ἀρχικῶς ἐγένετο σκέψις, ὅπως αἱ ὁμολογίαι ἐκτυπωθῶσι διὰ λιθογραφίας. Κατόπι ὅμως, ὅτε ἡ Κυβέρνησις ἐπείσθη ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκτυπωθῶσι χαλκογραφικῶς, δηλαδὴ διὰ χαράξεως ἐπὶ χαλυβδίνης πλακός, διεπραγματεύθημεν μετὰ τοῦ Ἀμερικανικοῦ καὶ Ἀγγλικοῦ οἴκου καὶ τοῦ κ. Ἀσπιώτη, ὅστις ὅμως εἶπεν εἰς ἡμᾶς ὅτι, διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν ταύτην, θὰ ἔφερε μηχανήματα ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, ἵνα τὰ ἐγκαταστήσῃ εἰς τὸ ἐργοστάσιόν του καὶ προβῇ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας. Ἐπειδὴ ἐβιαζόμεθα διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ εἴχομεν ἤδη κλείσει συμφωνίαν μὲ τὸν ξένον οἶκον, ὅστις ἐνῷ ἀρχικῶς ἐζήτησεν 52 χιλιάδας λιρῶν, ἐπείσθη κατόπι μακρῶν διαπραγματεύσεων νὰ κάμῃ ἔκπτωσιν 8 χιλιάδων λιρῶν, δὲν ἦτο δυνατὸν πλέον νὰ ἀναθέσωμεν ταύτην εἰς τὸ κατάστημα Ἀσπιώτη.

Ὁ κ. ***Π. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος*** ἐξηγῶν διατὶ διετύπωσε τὴν ἀπορίαν του πῶς ἀπεφασίσθη ἡ ἐκτύπωσις διὰ χαλκογραφίας, φρονεῖ ἐπ' εὐκαιρίᾳ ὅτι πρέπει τὸ ἐρ-

γροστάσιον τοῦ κ. Ἀσπιώτου πρέπει νὰ ἐνισχύηται ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε Κυβερνήσεων.

Π. Πρωτοπαπαδάκης. Τὸ κατάστημα Ἀσπιώτη ὑποστηρίζεται σοβαρῶς ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, διότι ὅλαι αἱ ἐκτυπωτικαὶ ἐργασίαι δίδονται εἰς αὐτό. Ἂν ὑπάρχῃ καὶ ὑρίστακαι, ὑρίστακαι λόγῳ τῶν ἐργασιῶν τῶν κυβερνητικῶν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν.

Ὁ κ. **Δ. Κρεμέζης** λέγει ὅτι οἱ ἐργάται Κερκύρας διαμαρτύρονται, διότι ἡ ἐργασία τῆς ἐκτυπώσεως ἐδόθη εἰς ξένα ἐργοστάσια, παραβιάσεις τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαπαδάκης** λέγει ὅτι δὲν παραβλέπει ἡ Κυβέρνησις τὴν ἑλληνικὴν βιομηχανίαν, διότι συμφέρον ἔχει νὰ ὑποστηρίζῃ τὸ ἑλληνικὸν ἐργοστάσιον. Τὴν στιγμὴν ὅμως, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀναγνωρίζομεν ὅτι ἀπαιτεῖται αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ ἐργασία, αὐτοῦ δὲ τοῦ εἴδους τὴν ἐργασίαν τὸ ἴδιον κατάστημα Ἀσπιώτη ὁμολογεῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐκτελέσῃ, τί ἠθέλαμεν νὰ κάμωμεν; Οἱ ἐργάται Κερκύρας διαμαρτύρονται, ὡς λέγετε, ἀλλὰ διαμαρτύρονται διότι δὲν γνωρίζουσι πῶς ἔχουσι τὰ πράγματα.

Δ. Παναγιώτου. Ἐπείσθημεν τώρα ὅτι εὑρίσκεσθε ἐν τῷ δικαίῳ.

Κ. Λυκουρέζος. Θὰ μάθωσι καὶ οἱ ἐργάται αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν καὶ δὲν θὰ παραστέωνται ἀπὸ τὰς δημοσιεύσεις.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** θεωρεῖ τὸ ζήτημα ἐξηντλημένον. Ἀλλ' ἐρωτᾷ· ἡ Κυβέρνησις ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ἀπέρασισε τὴν διὰ χαλκογραφίας ἐκτύπωσιν τῶν ὁμολογιῶν ἢ κατόπι ἐκθέσεως;

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαπαδάκης** λέγει ὅτι, προκειμένου νὰ ἐκτυπώσωμεν πέντε ἑκατομμύρια ἑπτακοτίας χιλιάδας ὁμολογιῶν, αἵτινες κατ' ἐξαίρεσιν θὰ κυκλοφορήσωσι καὶ εἰς τὰ τελευταῖα χωρία τῆς Κύλλάδος, δαπάνη ἑνὸς ἐπὶ πλέον ἑκατομμυρίου, ἐφ' ὅσον θὰ ἔχωμεν τὴν ἀσφάλειαν, ἡ ὁποία ἔπρεπε, ἐδικαιολογεῖτο. Καὶ ἐγὼ μὲ τὸν Διοικητὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἴδομεν ὅτι ἀξίζει πόνον νὰ κάμωμεν αὐτὴν τὴν θυσίαν. Δηλῶ δὲ κατηγορηματικῶς ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καθ' ἣν ἀπεφασίσαμεν τὴν διὰ χαλκογραφίας ἐκτύπωσιν, ἐχάραξον ἐντελῶς ἂν τὸ κατάστημα Ἀσπιώτη ἠδύνατο ἢ δὲν ἠδύνατο νὰ κατασκευάσῃ τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἐργασίας τῆς χαράξεως ἐπὶ χαλυβδίνης πλακός, καὶ ἡ ἐπιθυμία μου ἦτον ὅπως ἡ ἐργασία αὐτὴ δοθῇ εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κ. Ἀσπιώτη.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἀμερικανικῶν καὶ Ἀγγλικῶν καταστημάτων ἐξέθηκαν ἐνώπιον ἡμῶν, δηλαδὴ ἐνώπιον ἐμοῦ, τοῦ κ. Γούναρη, τοῦ κ. Θεοτόκη καὶ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὅτι ὁ καλύτερος τρόπος, ὅπως ἀσφαλισθῶμεν κατὰ πάσης πλαστογραφίας τῶν ὁμολογιῶν, ἦτο ἡ κατασκευὴ διὰ χαλκογραφίας. Ἀπεφασίσθη, ὅπως ἡ ἐκτύπωσις γίνῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, δὲν ἐγνώριζον δὲ τότε ποσῶς ἐγώ, ὅτι ὁ οἶκος Ἀσπιώτη δὲν ἠδύνατο νὰ καπάσκευάσῃ τὴν χάραξιν ἐπὶ χαλυβδίνης πλακός. Τότε παρουσιάσθη ὁ κ. Ἀσπιώτης, ὅστις εἶπεν ὅτι δὲ δὲν δύνατοι νὰ κάμῃ αὐτό, ἀλλὰ δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν εἰς χάρτην εἰδικόν, ὅστις δύναται νὰ προφυλάσσῃ ἀπὸ παραχαράξεις. Ἄλλα ἐπὶ τοῦ χάρτου τούτου, τὸν ὁποῖον μᾶς ἔδειξεν ὁ κ. Ἀσπιώτης, ἡμεῖς ὑστερα μεγάλης δυσκολίας ἠδυνήθημεν νὰ διακρίνωμεν τὰ ἰδιαίτερα σημεῖα, τὰ ὁποῖα θὰ μᾶς ἐξησφάλιζον ἐκ τῆς πλαστογραφίας. Πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ διακρίνῃ αὐτὰ ὁ ἁπλοῦς χωρικός; Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ἀπερασίζομεν νὰ ἐκτυπώσωμεν εἰς τὸν χάρτην αὐτὸν μὲ τὰς ὑδατίνους γραμμὰς τὰς ὁμολογίας, καὶ ἂν ἀκόμη ὁ χωρικὸς ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὴν γνησιότητα, πάλιν θὰ ἐδιστάζομεν, διότι τὸν χάρτην αὐτὸν ὑπάρχουσι πολλὰ καταστήματα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ κατασκευάσωσιν, ἐνῶ τώρα θὰ ἔχωμεν ἓν μόνον κατάστημα, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὑπεύθυνον διὰ τὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν θὰ μᾶς παραδώσῃ. Ἔτσι δὲν ἔγινεν Ἐπιτροπή, ἡ ὁποία νὰ μᾶς εἴπῃ αὐτὸ πρέπει νὰ κάμωμεν καὶ αὐτὴ ἡ ἐργασία εἶναι ἡ ἀσφαλεστέρα. Τοῦτο ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ ἐμοῦ, κατόπι τῆς συζητήσεως, ἡ ὁποία ἔγινε μὲ τοὺς δύο ξένους οἴκους. Οὕτως ἔχουσι τὰ πράγματα.

Οἱ ἐγγεγραμμένοι ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως κύριοι **Ν. Δ. Λεβίδης, Δ. Βοκοτόπουλος** καὶ **Κ. Μαρούλης** δηλοῦσιν ὅτι, κατόπι τῶν δοθεισῶν ἐξηγήσεων, ἃς θεωροῦσιν ἐπαρκεῖς, παρακιτοῦνται τοῦ λόγου.

Ὁ κ. **Χ. Βασιλακάκης,** ἐν σχέσει πρὸς τὴν δρᾶσιν τοῦ Ἀρμοστοῦ ἐν Σμύρνῃ κ. Σεργιάδου, λέγει ὅτι, ἐνῶ ὁ κ. Σεργιάδης περιποιεῖται πᾶν ἀλλόφυλον στοιχεῖον, ἴδιν δὲ τοὺς Μουσουλμάνους, πρὸς τοὺς ὁποίους σφέτεται πατριωτικώτατα, ἀδικεῖ τὰ ὁμόφυλα στοιχεῖα.

Π. Πρωτοπαπαδάκης. Ἐρώτον δὲν ἔχετε στοιχεῖα θετικά, δὲν σᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ὁμιλῆτε δι' ἀοριστολογιῶν περὶ τοῦ κ. Στεργιάδου.

Χ. Βασιλακάκης. Οἱοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι, τίθεται ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν κοινοβουλευτικῶν.

Π. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος. Τώρα διατί ἔτσι οὕτως ἢ καὶ μὲ τὸ προηγούμενον καθεστώς; Διατί ἐξανίσταται ἡ ψυχή σας καὶ ἐξεγείρεσθε τώρα διὰ τὴν ἀπολυταρχικὴν αὐτοῦ διοίκησιν;

Χ. Βασιλακάκης. Πῶς λαμβάνετε ὕφος ἀνακριτοῦ;

Δ. Γούναρης. Δὲν σας ἀνακρίνει ὁ κ. Συνάδελφος, ἀλλὰ λέγει κάτι τι, τὸ ὁποῖον ἔχει δικαίωμα νὰ εἴπῃ. Ὅτι δὲν δικαιοῦσθε, ἐπειδὴ εἴσθε πληρεξούσιοι, νὰ κατακρίνητε ἀπὸ τοῦ βήματος ἐκεῖνον, ὅστις δὲν σᾶς ἀρέσει, διότι εἰς τὸν τόπον ὑπάρχουσιν ἀξίαι, αἵτινες εἶναι χρήσιμοι, καὶ διὰ τοῦτο δὲν σᾶς ἐπιτρέπεται, ἐπαναλαμβάνω, νὰ διασύρητε, διὰ νὰ ἱκανοποιήσητε τὰ συμφέροντά σας καὶ τὰ προσωπικά σας πάθη, τοιούτους ἄνδρας. (χειροκροτήματα). Ἐγώ, ὅστις ἔχω γνῶσιν τῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας παρέχει ὁ ὑπάλληλος, περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλεῖτε, ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσω νὰ μείνητε ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἐλέγχου, καὶ ἂν παραβῆτε τὰ ὅρια τοῦ ἐλέγχου, νὰ σᾶς παραδώσω εἰς τὴν κατάκρισιν ὁλοκλήρου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν σᾶς ἀκολουθεῖ εἰς τοιαύτην ἐπίθεσιν ἐναντίον τῶν προσώπων, ὧν αἱ ὑπηρεσίαι πανθομολογοῦνται.

Χ. Βασιλακάκης. Ἐγὼ θέλω νὰ εἴπω ὅτι ὁ κ. Στεργιάδης δὲν φέρεται στορνικῶς πρὸς τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον καὶ ζητῶ ν' ἀποστείλῃ ἡ Κυβέρνησις ἐξεταστικὴν ἐπιτροπήν.

Γ. Μερκούρης, Ὑπουργὸς τοῦ Ἐπισιτισμοῦ. Μήπως μερικοὶ Ἕλληνες εἶναι χειρότεροι ἀπὸ τοὺς Τούρκους;

Πολλοὶ Πληρεξούσιοι. Κατονομάσατε γεγονότα.

Χ. Βασιλακάκης. Εἶναι πολλά.

Δ. Ζάχος. Μήπως ἐννοεῖτε τὸ τοῦ κ. Λάμπρου;

Χ. Βασιλακάκης. Ὁ κ. Λάμπρος δὲν ἔπαθε τίποτε. Παραμένει ἐν Ἀθήναις. Ἐπὶ τοῦ γεγονότος αὐτοῦ δύναται νὰ σᾶς δώσῃ πληροφορίας ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὁ κ. Ν. Στράτος, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, λέγει ὅτι ὁ ὕπατος Ἀρμοστὴς κ. Στεργιάδης ἀπήλασε τὸν δικηγόρον κ. Ἀχιλέα Λάμπρου, δικηγοροῦντα ἐν Σμύρνῃ, ὅστις ἐζήτησε τὰ διαβατήριά του διὰ τὴν Εὐρώπην, ὡς μέλος ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐπρόκειτο νὰ μεταβῇ ἐκεῖ διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ ἐθνικὰ δίκαια τοῦ Μικρασιατικοῦ ἀγῶνος. Τὰ ἄλλα δύο μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἦσαν Σμυρναῖοι καὶ ἐκ τῶν ἐπιλέκτων. Ὁ κ. Στεργιάδης ἐχορήγησεν εἰς αὐτὰ διαβατήρια καὶ μετέβησαν εἰς τὴν Εὐρώπην, ἀλλὰ τὸν κ. Λάμπρου ἔθηκεν ὑπὸ κράτησιν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ ἀπέλασιν, προσδιορίσας καὶ τόπον διαμονῆς του τὴν νῆσον Νάξον. Ὅτε ὁ κ. Λάμπρου ἀρίκετο ἐντεῦθα, ὑπὸ συνοδείαν δύο χωροφυλάκων καὶ ἐνεφανίσθη εἰς ἐμέ, ὡς Ὑπουργόν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἔφηνα ὅτι, προκειμένου περὶ τῆς ἀπελάσεως, ἦτο δικαίωμα τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ, δρῶντος ἐντὸς τῆς περιφερείας του καὶ ἀσκοῦντος καὶ ἐφαρμόζοντος τὸν νόμον περὶ στρατιωτικῶς κατεχομένων χωρῶν, νὰ τὸν ἀπελάσῃ. Προκειμένου ὅμως περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ τόπου διαμονῆς ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, ἔφηνα ὅτι δὲν ὑπάρχει ἑλληνικὸς νόμος ἐφαρμοστέος, ἐζήτησα δὲ ἀπὸ τὸν κ. Στεργιάδην τηλεγραφικῶς πληροφορίας ἐπὶ τῇ βάσει τίνος νόμου διέταξε τὸν προσδιορισμὸν τοῦ τόπου. Δὲν γνωρίζω διὰ τίνα λόγον δὲν μοὶ ἀπήντησεν οὗτος, καὶ ὅταν παρῆλθον ὀκτὼ ἡμέραι, ἐγὼ ἐφήρμοσα τὸν ἑλληνικὸν νόμον καὶ ἄφησα ἐλεύθερον τὸν κ. Λάμπρου. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ κ. Στεργιάδου πρὸς τὸν κ. Λάμπρου ἔχω ν' ἀνακοινώσω τὰ ἑξῆς πρὸς τὴν Συνέλευσιν.

Ὅτε ὁ κ. Λάμπρου παρουσιάσθη εἰς τὸν Ὕπατον Ἀρμοστὴν καὶ ἐζήτησε τὸ διαβατήριόν του, ἔτυχεν ὁμολογουμένως σκληρᾶς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ, καὶ διέταξε τὴν προφυλάκισιν του. Ἀλλὰ τί ἦτο τὸ προηγούμενον; Ἦτο ὅτι ὁ κ. Λάμπρου πρό τινων ἡμερῶν εἶχε μεταβῇ παρὰ τῷ Ὑπάτῳ Ἀρμοστῇ καὶ εἶχεν ὑποδείξει εἰς αὐτὸν ὅτι ἦτο ἀνάγκη νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ κινήματος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κατὰ παράκλησιν τοῦ Βενιζέλου. Ἠθέλησε νὰ ἐνοχοποιήσῃ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὡς ἀγῶνα Βενιζελικόν, ὡς ἀγῶνα κομματικόν, καὶ δεύτερον νὰ ἐνοχοποιήσῃ τὸν Ὕπατον Ἀρμοστήν, ὡς κομματιζόμενον. Ὅτε παρουσιάσθη ὁ κ. Λάμπρου εἰς τὸν κ. Στεργιάδην, ζητῶν τὸ διαβατήριόν του διὰ τὴν Εὐρώπην, ἔχων ὑπ' ὄψει του ὁ κ. Στεργιάδης ὅτι πρόκειται περὶ προσώπου, τὸ ὁποῖον ἦτο ὅλως ἐπικίνδυνον διὰ τὰ συμφέροντα τῆς Χώ-

ρας, τὸν ἔθηκεν ὑπὸ κράτησιν. Ἐρέρθη ἴσως σκληρά, ἀλλ' ἀπέναντι τοιούτων προθέσεων, τοιούτων σκοπῶν καὶ τοιούτων μέσων, πρὸς διαφήμισιν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος τῶν Μικρασιατῶν καὶ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀπέναντι τῶν μέσων, ἵνα τὰ ζητήματα ταῦτα χρησιμεύσωσι πρὸς δημιουργίαν κομματισμοῦ καὶ ὄχι πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ἐλευθερίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀπέναντι τοιούτων μέσων καὶ τοιούτων σκοπῶν, καὶ ἡ σκληρότης τὴν ὁποίαν μετεχειρίσθη ὁ κ. Ὕπατος Ἀρμοστὴς ἦτο μικρά. (χειροκροτήματα).

Ὁ κ. Ἀλιμπρου ἐλθὼν ἐντεῦθα καὶ ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ ἐλευθερίας, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ζήτημα τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς του, ἐνόμισεν ὅτι ἐφορσύνεθη ὑπὸ πνεύματός τινος ἀνατροπῆς τῶν ἔργων τῆς Ὑπάτης Ἀρμοστείας, καὶ σήμερον ὑπέβαλεν αἴτησιν, ἵνα ἐκδώσω ἐγὼ εἰς τὸν κύριον αὐτοῦ διαβατήριον διὰ τὸ Λογδῖνον. Ἡ ἀπάντησίς μου ἐννοεῖται ὅτι ἦτο κατηγορηματικῶς ἀρνητική. Φωναὶ ἐκ τῆς αἰθούσης. Εὖγε Εὖγε!

Ἔκρινα αὐτόν, κατόπι τῶν ληφθέντων ἐναντίον του μέτρων, ὡς ἐπικίνδυνον εἰς τὰ συμφέροντα τῆς Χώρας, καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐξαπολύσω εἰς τὸ Λογδῖνον ἕνα ἐπικίνδυνον. Γνωρίζετε ὅτι εἰς πολλοὺς πληρεξουσίους, οἵτινες ἐζήτησαν νὰ μετακόσωσιν εἰς τὴν Εὐρώπην δι' οἰκογενειακοὺς λόγους, ὡς εἰς τὸν κ. Δαγκλῆν καὶ τὸν κ. Μελᾶν, ἔδωκα προθύμως διαβατήρια, ἔστω καὶ ἂν ἐπρόκειτο ὅλοι, μεταβαίνοντες εἰς τὰς Λουτροπόλεις, νὰ μετακόσωσιν ἐκεῖθεν καὶ συγκεντρωθῶσιν εἰς Συνέδριον ἐν Παρισίοις. Αἱ ἐνδείξεις ὅμως περὶ τοῦ κ. Ἀλιμπρου ἦσαν ἱκαναὶ ὅπως τῷ ἀρνηθῶ τὸ διαβατήριον λόγῳ τῆς ἐπιβούλου διαγωγῆς του καὶ τῆς προσπαθείας του πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων πρὸς κομματικοὺς σκοπούς.

Χ. Βασιλακάκης. Εἴχετε καμμίαν ἔνδειξιν ἐναντίον του;

Ν. Στράτος. Καὶ ἐχρειάζετο μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν ἀπέλασιν του ἐκ Σμύρνης, ὡς ἐπικινδύνου, εἰς τὰ συμφέροντα τῆς Χώρας; Τοῦτο δι' ἐμὲ ἦτο ἀρκετόν. Ἐδῶ τὸν ἀφῆκα ἐλεύθερον, διότι ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου δὲν ὑπάρχουσι παρὰ δύο νόμοι, οἱ ὁποῖοι νὰ ἐπιτρέπωσιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν τὴν ἐκτόπισιν ἢ μᾶλλον τὸν περιορισμὸν εἰς ἕνα τόπον οἱουδήποτε πολίτου· εἶναι ὁ νόμος «περὶ ληστείας», εἰς ὃν

δὲν ἠδυνάμην νὰ ὑπαγάγω τὸν κ. Ἀλιμπρου, καὶ δεύτερος νόμος ἦτο ὁ κατάπτυστος ἐκεῖνος νόμος, διὰ τοῦ ὁποίου χιλιάδες πολιτῶν ἐξετοπίσθησαν ὑπὸ τῆς βενιζελικῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τὰς οἰκίας των καὶ ἐστάλησαν εἰς τὰς νήσους. Ὁ νόμος αὐτὸς κατηργήθη, ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν κατηργεῖτο, τοιοῦτον νόμον κατάπτυστον δὲν θὰ ἐφήρμοζον ἐγὼ ποτέ.

Χ. Βασιλακάκης. Δὲν πρόκειται περὶ τοῦ κ. Ἀλιμπρου. Ἐγὼ ἦλθον νὰ καταγγείλω τὸν κ. Στεργιάδην, διότι φέρεται κυθαιρέτως. Θόρυβος καὶ διαμαρτυρίαι.

Γ. Μερκούρης, Ὑπουργὸς τοῦ Ἐπισιτισμοῦ. Σεῖς, κύριε Βασιλακάκη, ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου βήματος τῆς Συνελεύσεως διαμαρτύρεσθε ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων τῆς Σμύρνης διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπερηφανεύεται ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνισμός; Ἐὰν ἁπλῶς κατηγγέλλετε ὡρισμένας ἐνεργείας ἐναντίον ἐνίων Ἑλλήνων, λάβετε ὑπ' ὄψιν ὅτι οὗτοι εἶναι Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι εἶναι χειρότεροι ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανούς, οἵτινες εὑρίσκονται ὑπὸ τὸν κ. Στεργιάδην, διότι οὗτοι ὑπερκάπτυστον διὰ τῶν πράξεων των τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος καὶ τὸν ἑλληνικὸν στρατόν.

Δ. Γούναρης. Δὲν μὲ ἐκπλήττει διόλου, ὅτι ἐκ τῆς πτέρυγος ἐκείνης ἠκούσθη ἡ μόνη φωνὴ ἐναντίον τῆς Διοικήσεως τῆς Σμύρνης.

Πολλοὶ βενιζελικοί. Εἶναι ἀτομικὴ γνώμη τοῦ ἐπερωτήσαντος. Παρακαλοῦμεν νὰ ἀπευθύνητε τὰ λεχθέντα.

Δ. Γούναρης. Δὲν ἀπευθύνω ποτὲ τίποτε ἐξ ὅσων λέγω. Εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἦτο φυσικὸν ἐκεῖθεν νὰ προέλθῃ ἡ φωνή, ἥτις σκοπὸν εἶχε νὰ ρυπάνῃ τὸ ἐπιτυχὲς ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐγένετο ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος. Καὶ τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ὁλόκληρος ὁ κόσμος ἀναγνωρίζει ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, διὰ τῶν αἰωγδήποτε ἀντιπροσώπων αὐτῆς κυβερνᾷ καὶ διοικεῖ κατὰ τρόπον ἀποτελοῦντα πρότυπον Κυβερνήσεως καὶ διοικήσεως, ἔπρεπεν ἐκ τῆς βενιζελικῆς πτέρυγος νὰ εὑρεθῇ ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος νὰ προσπαθήσῃ νὰ ἐξευτελίσῃ τὸ ἔργον αὐτὸ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Συνελεύσεως. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἐχωμεν καθήκον νὰ ἐξεγερθῶμεν ἅπαντες οἱ ἔχοντες συναίσθησιν τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ ἔργου τῆς Ἑλλάδος ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, τὸ ὁποῖον ἔργον θὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ Ἑλλὰς ἐπιτελοῦσα παρ' ὅλας τὰς δυσφημήσεις, τὰς ὁποίας ἀποπει-

φώναι εντεῦθεν νὰ ἐπιχειρήσωσι. Νομίζω δ' ὅτι ἐκφράζω τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως συσσώρευσιν τὸ τοιοῦτον αἴσθημα.

Πολλοὶ Πληρεξούσιοι. (Φωναί). Μάλιστα. Μάλιστα.

Δ. Γούναρης. Καὶ χαίρω πολὺ διότι πληρεξούσιοι ἀνήκοντες εἰς τὴν πτέρυγα ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ὁ τοιοῦτος ἀπὸ τοῦ βήματος ἀποπειραθείς, δὲν συμφωνοῦσι πρὸς τὰ λεχθέντα ὑπ' αὐτοῦ. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ κ. Αὐτὸς δὲν ἀνήκει ἐκεῖ, ὅτι δὲν προῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ὅτι δὲν ἔχει αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα πολλάκις ἐξεδηλώθησαν, ὄχι μετὰ παρομοίας ἀποστροφῆς ἀποδοκιμασθέντα ἀπὸ τοὺς κυρίους τοὺς ἐξεγερθέντας ἀπόψε, ἵνα εὐτυχῶς κατὰ τῆς ἀποπείρας ταύτης ταχύτατα διαμαρτυρηθῶσι. (Χειροκροτήματα παρατεταμένα).

Ὁ **κ. Ν. Παρίτσης** λέγει ὅτι, καὶ ὡς πληρεξούσιος Λέσβου, καὶ ὡς μέλος τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων, ἔχει καθῆκον νὰ δηλώσῃ ὅτι τὰ αἰσθήματα ἡμῶν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν δρᾶσιν τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ Σμύρνης, δὲν εἶναι καθόλου διάφορα ἐκείνων, τὰ ὁποῖα πάντες ὑμεῖς ἔχετε. Οὐδεὶς περισσότερον ἡμῶν ἐκτιμᾷ τὸ ἐν Μ. Ἀσίᾳ ἔργον τοῦ κ. Στεργιάδου, χάρις εἰς τὸ ὁποῖον δύναται σήμερον ἡ Ἑλλὰς νὰ ἐπιδεικνύῃ ὑπερήφανος, διοίκησιν πρότυπον, πεπολιτισμένην καὶ τιμῶσαν τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος.

Τὰς κρίσεις τας ὁποίας ὁ κ. Βασιλακάκης διετύπωσε περὶ ὑπερβολῶν τυχὸν τινῶν ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κ. Στεργιάδου θεωροῦμεν πάντες οἱ πληρεξούσιοι τῆς πτέρυγός μας ὡς ἐκπροσωπούσας γνώμας προσωπικὰς μόνον τοῦ προβαλήσαντος, ἀλλὰ μὴ θιγούσας τὴν ἐθνικὴν δρᾶσιν τοῦ κ. Ἀρμοστοῦ. Ἐκφράζων ἐν τέλει τὴν λύπην του διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν προσπάθειαν, ὅπως αἱ ἀτομικαὶ κρίσεις τοῦ κ. Βασιλακάκη ἀποδοθῶσιν εἰς τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, δηλοῖ καὶ ἐξ ὀνόματος τῶν ἐνταῦθα παρόντων συναδέλφων ὅτι εἶναι πάντες σύμφωνοι πρὸς τὴν ὁμόφωνον γνώμην τῆς Συνελεύσεως περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ.

Συνεκίσει μετὰ τοῦτο τῶν λοιπῶν ἐγγεγραμμένων ἐπὶ τῶν ὑπολειπομένων πρὸς συζήτησιν ἐπερωτήσεων ἀναβάλλονται αὗται. Διακόπτεται δ' ἡ συνεδρίασις ὥρα 9 καὶ 30' μ. μ. ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου μὲ τὴν δήλωσιν ὅτι θὰ ἐπαναληφθῇ αὕτη τὴν 10 καὶ 30' μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρα 11 καὶ 10' μ. μ.

Ἐπαναληφθείσης τῆς συνεδριάσεως, ἡ Συνέλευσις εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου.

Περὶ παροχῆς ἐπιδόματος εἰς τοὺς δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας.

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ), ἔχον οὕτως

Ἄρθρον 1.

1. Ἀπὸ 1 Μαΐου 1922 παρέχεται εἰς πάντας τοὺς δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας (πακτικούς, ἐκτάκτους, δοκίμους, ἀναπληρωτὰς στρατευθέντων) μηνιαῖον ἐπίδομα 30 ο/ο ἐπὶ τοῦ μηνιαίου αὐτῶν μισθοῦ, μὴ συνυπολογιζόμενον διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως, μηδὲ ὑποκείμενον εἰς τὰς λόγῳ ταύτης κρατήσεις, μηδὲ εἰς οἱανδήποτε κατάσχεσιν.

2. Τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἐπίδομα παρέχεται καὶ εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς ἢ τῆς θαλάσσης, ὡς ἑφέδρους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας, ἐφόσον οὗτοι δικαιοῦνται εἰς ἀπόλημψιν μισθοῦ.

3. Ὡσαύτως τὸ ἐπίδομα τοῦτο παρέχεται καὶ εἰς τοὺς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας τῆς ἁρμοδιότητος τῶν Ὑπουργείων Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν, καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Εἰδικῶν Ταμείων, ὧν οἱ προϋπολογισμοὶ περιλαμβάνονται ἐν τῷ τεύχει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, εἰς τοὺς Ἐπισκόπους καὶ τοὺς μισθοδοτουμένους ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, καὶ εἰς τοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας ἐν γένει τῆς Χωροφυλακῆς. Αἱ δὲ ἀποδοχαὶ καὶ τὸ ἐπίδομα τῶν ναυτοχωροφυλάκων ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰ τῶν μαθητῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἄρθρον 2.

Ἐξαιροῦνται τῆς διατάξεως τοῦ προηγουμένου ἄρθρου οἱ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, περὶ ὧν προυνόησεν ὁ νόμος 2751 τῆς 8 Ἀπριλίου 1922 «περὶ ἀποδοχῶν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων» καὶ οἱ ἐκπαιδευτικοί, περὶ ὧν προυνόησεν ὁ νόμος 2755, ὡς καὶ οἱ ὑπάλληλοι, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ πληρώνονται εἰς ξένον νόμισμα.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τοὺς εἰδικοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐξόδων τῶν οἰκείων Ὑπουργείων καὶ τῶν Εἰδικῶν Ταμείων θέλει ἐγγράφεσθαι ὑπὸ ἰδίαν ἄρθρον ἡ ἀπαιτουμένη πρὸς πληρωμὴν τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νόμου καὶ τοῦ νόμου 2755 παρεχομένου ἐπιδόματος πίστωσις.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ κατ' ἀρχὴν τὰ κατωθι σχέδια νόμου·

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως κλάσεών τινων τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου καὶ διατάξεων τοῦ κώδικος τοῦ νόμου περὶ τελωνειακοῦ δασμολογίου.

Περὶ συστάσεως σώματος ἀξιωματικῶν τῶν πληρωμάτων τοῦ Στόλου.

Περὶ ἐπανορθώσεως ἀδικημάτων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ προσγενομένων ἀπὸ τοῦ 1917 μέχρι τῆς 1ης Νοεμβρίου 1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν προσκτηθέντων σχολείων τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου.

Περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθήκης διατάξεων ἐν τοῖς νόμοις τῶν Τ. Τ. Τ.

Περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ δασῶν νόμων καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων αὐτῶν.

Περὶ ἀνεγέρσεως ἐν Ἀθήναις Δημοσίου Μαιευτηρίου.

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2612 περὶ Συνδικάτου Τραπεζῶν.

Περὶ τῶν ἐν Βόλῳ ναῶν Ἁγίου Νικολάου καὶ Ἁγίου Κωνσταντίνου.

Περὶ προσδιορισμοῦ καθορισμοῦ τῶν εἰς τοὺς δήμους καὶ κοινότητας τῆς Θράκης ἐποδοτέων ἐπιχορηγήσεων ἐκ τῶν εἰσπράξεων τοῦ δημοτικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Μέχρις οὗ κανονισθῶσιν ὁριστικῶς διὰ νόμου τὰ τοῦ καθορισμοῦ τῶν εἰς τοὺς δήμους καὶ κοινότητας τῆς Θράκης ἀποδοτέων ἐπιχορηγήσεων ἐκ τοῦ δημοτικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων, αἱ διατάξεις τῶν

ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ νόμου 2125 ἐφαρμοσθήσονται ἐν Θράκῃ ὑπὸ τὰς ἀκολούθους τροποποιήσεις.

Ἄρθρον 2.

Δικαιοῦνται ἐπιχορηγήσεως· α') οἱ ὑφιστάμενοι δῆμοι καὶ β') αἱ κοινότητες αἱ ἔχουσαι ἄνω τῶν 5000 κατοίκων.

Ἄρθρον 3.

Ἐπιτρέπεται ἡ πρὸς παροχὴν ἐπιχορηγήσεων εἰς τοὺς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δήμους καὶ κοινότητας διάθεσις κατ' ἔτος μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῶν ἐν ταῖς τελωνείοις τῆς Θράκης πραγματοποιουμένων εἰσπράξεων ἐκ δημοτικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων.

Ὁρίζεται δὲ τὸ διαθετέον ποσὸν ἐντὸς τοῦ κατὰ τὰ προηγούμενον ἑδάφιον ὁρίου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἀποδοτέα εἰς ἕκαστον δῆμον καὶ κοινότητα ἐπιχορήγησις ὁρίζεται κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, λαμβανομένων ἅμα ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν ἄλλων ἐνδεικτικῶν τῆς καταναλώσεως τεκμηρίων καὶ τῆς ὅλης ἐμπορικῆς κινήσεως.

Ἄρθρον 5.

Διὰ τὸν ὁρισμὸν τῆς ἀποδοτέας εἰς ἕκαστον τῶν ὡς ἄνω δήμων καὶ κοινοτήτων ἐπιχορηγήσεως συνιστᾶται ἐν Ἀδριανουπόλει ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ παρὰ τοῖς αὐτόθι Ἐφέταις Εἰσαγγελέως, τῶν ἐν τῇ Γεν. Διοικήσει Θράκης Διευθυντῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ δήμου Ἀδριανουπόλεως, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ οἰκείου δημοτικοῦ συμβουλίου.

Καθήκοντα γραμματέως τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ εἷς τῶν παρὰ τῇ Γεν. Διοικήσει ὑπαλλήλων, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ.

Τῆς Ἐπιτροπῆς προεδρεύει ὁ παρὰ τοῖς Ἐφέταις Εἰσαγγελεύς.

Ἡ ἐπιτροπὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ καταστήματι τῆς Γεν. Διοικήσεως.

Κατὰ τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς παρίσταται ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου Ἀδριανουπόλεως.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου καὶ ὁ γραμματεὺς δικαιοῦνται εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ νόμου 2125 ὁριζομένην ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρον 6.

Αἱ ἐπιχορηγήσεις ὁρίζονται κατ' ἔτος.

Ἄρθρον 7.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς δημοσιεύονται ἐν περιλήψει

διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Γεν. Διοικήσεως. Ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις αὐτῶν τῇ αἰτήσει τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ ἐνδιαφερομένου δήμου ἢ κοινότητος ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν. Κατὰ τῶν οὕτως ἐκδιδομένων ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, αἵτινες ἐπίσης δημοσιεύονται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Γενικῆς Διοικήσεως, οὐδὲν ἔνδικον μέσον ἐπιτρέπεται.

Αἱ ὁριστικαὶ καθιστάμεναι ἀποφάσεις κυροῦνται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ.

Ἄρθρον 8.

Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς δύνανται νὰ χορηγῶνται εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰς κοινότητας προκαταβολαὶ ἐπὶ τῇ βάσει προσωρινῆς ἀποφάσεως τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 9.

Αἱ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐπιχορηγήσεις πληρώνονται δι' ἐνταλμάτων τοῦ Γεν. Διοικητοῦ Θράκης, ἐκδιδομένων εἰς βάρος τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 1914 τιθεμένης εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ πιστώσεως.

Ἄρθρον 10.

Ἐγκρίνονται αἱ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἐπὶ τῇ βάσει προσωρινῶν ἀποφάσεων τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 Ἐπιτροπῆς ἐνεργηθεῖσαι εἰς δήμους καὶ κοινότητας τῆς Θράκης προκαταβολαί.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου· «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 2353 περὶ τῆς δημοτικῆς καὶ κοινοτικῆς φορολογίας τῶν ἐν Πελοποννήσῳ παραγομένων σταφίδος καὶ σύκων», ἀναβάλλεται δ' ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ, λόγῳ τῶν ἐπενεχθεισῶν τροπολογιῶν.

Γίνονται δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου·

«Περὶ ἐπιβολῆς δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ Ὑποδιοικήσει Πλωμαρίου παραγομένου ἐλαίου.

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται ἵνα ἐπιβάλληται ὑπὲρ τοῦ δήμου καὶ τῶν κοινοτήτων τῆς Ὑποδιοικήσεως Πλωμαρίου φόρος ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑκάστου τούτων παραγομένου ἐλαίου συνιστάμενος εἰς τὴν λῆψιν τῶν μετὰ τὴν συλλογὴν τοῦ ἐλαίου ὑπολειπομένων ταγαρελαίων.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἐπιβολὴ τοῦ φόρου τούτου γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΔΝΖ'.

Ἄρθρον 3.

Ἡ βεβαίωσις τοῦ ὡς ἄνω φόρου γίνεται ἐν τοῖς ἐλαιοτριβείοις.

Ὁ καθορισμὸς δὲ τοῦ τρόπου τῆς συλλογῆς καὶ ἡ διαχείρισις τῶν ταγαρελαίων ὑπὸ τοῦ δήμου καὶ τῶν οἰκείων κοινοτήτων ἀνατίθεται εἰς τὰ οἰκεῖα δημοτικὰ ἢ κοινοτικὰ συμβούλια.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ κοινοτικοῦ ἢ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἐργοστασιαρχῶν, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς συλλογῆς τῶν ταγαρελαίων, ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ὁ νομάρχης.

Ἄρθρον 4.

Τὰ ἔσοδα τοῦ ὡς ἄνω φόρου διατίθενται κατὰ προτίμησιν ὑπὲρ τῆς ἀγροφυλακῆς τοῦ οἰκείου δήμου ἢ τῆς κοινότητος.

Ἄρθρον 5.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει καὶ διὰ τὰ ταγαρέλαια ἐσοδείας 1920—21.

Ἄρθρον 6.

Ἐπιτρέπεται ἵνα διὰ Β. Διατάγματος ἐπεκτείνηται ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου καὶ εἰς ἄλλα τμήματα τῆς νήσου Λέσβου.

Ἄρθρον 7.

Καταργεῖται ἀνακλητικῶς ὁ νόμος 2459 τῆς 25 Ἰουλίου 1920».

Περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἀσφαλίζεται ὑποχρεωτικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν τῶν ἀτυχημάτων ἐν τῇ ἐργασίᾳ, τοῦ θανάτου, τοῦ γήρατος καὶ ἐγγενεῖ τῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, πᾶν πρόσωπον μὴ αὐτοτελῶς ἐργαζόμενον ἐν βιομηχανικῇ, βιοτεχνικῇ καὶ ἐμπορικῇ ἐπιχειρήσει ἢ ἐργασίᾳ συμπεριλαμβανομένων τῶν ἐργασιῶν οἰκοδομικῆς καὶ μεταφορῶν.

Ὡς μὴ αὐτοτελῶς ἐργαζόμενα πρόσωπα θεωροῦνται οἱ ὑπάλληλοι, ἐργάται καὶ ὑπηρέται ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἐπ' ἀνει-

μισθία παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν, ἀδιαφόρως τοῦ τρόπου τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀντιμισθίας ταύτης.

Ἄρθρον 2.

Ἐργάται οἰκιακῆς βιομηχανίας δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν πρὸς ἀσφάλειαν ὑποχρέωσιν, δυνάμενοι προαιρετικῶς νὰ ζητήσωσι τοῦτο. Τοιοῦτοι θεωροῦνται οἱ ἐργάται οἱ ὁποῖοι μόνοι ἢ τῇ συνεργασίᾳ προσώπων τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ἐργάζονται εἰς βιομηχανικὰς ἢ βιοτεχνικὰς ἐργασίας εἰς τὴν οἰκίαν των ἢ εἰς ἴδια ἐργαστήρια κατ' ἐντολὴν ἢ διὰ λογαριασμὸν τρίτου ἐπαγγελματίου.

Ἐπίσης πρόσωπα μὴ ἐργαζόμενα εἰς ἐργασίαν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου συνήθως, ἀλλὰ μόνον παροδικῶς καὶ ἀκανονίστως, ὡς καὶ πρόσωπα προσλαμβανόμενα δι' ἐργασίας παροδικῆς φύσεως, δὲν ὑπόκεινται εἰς ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλειαν.

Ἄρθρον 3.

Ἀντικείμενον τῆς ἐργατικῆς ἀσφαλείας εἶνε ἡ χορηγία·

Α') Συντάξεως εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους·

α') Ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος προελθόντος ἐκ βιαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἕνεκα ταύτης, ὅπερ ἐπιφέρει ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν ὁλικὴν ἢ μερικὴν πρόσκαιρον ἢ διαρκῆ.

β') Ἐν περιπτώσει ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν λόγῳ γήρατος ἢ πολυχρονίου ἐργασίας.

γ') Ἐν περιπτώσει ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, λόγῳ νόσου σωματικῆς ἢ πνευματικῆς.

Β') Συντάξεως εἰς τὰ κάτωθι πρόσωπα·

α') Εἰς τὴν μὴ διαζευχθεῖσαν χήραν καὶ τὰ ἐκ νομίμου γάμου ἀνήλικα ὀρφανά, ἠσφαλισμένου κατὰ τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις καὶ ἀποθανόντος.

β') Εἰς ἐνηλίκους, ἀλλ' ἀναπήρους κατιόντας.

γ') Εἰς ἀνηλίκους ἀδελφὰς ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἐνηλίκους τοιαύτας καὶ τοιούτους, ἀλλ' ἀναπήρους.

δ') Εἰς γονεῖς, ἐφόσον ὁ ἠσφαλισμένος ἦτο στήριγμα αὐτῶν.

ε') Εἰς ἀνάπηρον πάππον ἢ μάμμην.

Ἡ ἀνηλικιότης, ἐπὶ μὲν ἀρρένων λήγει τὸ 15ον ἔτος, ἐπὶ δὲ τῶν θηλέων τὸ 20όν.

Ἡ ἀναπηρία κρίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ἐπὶ ἰατρικῇ ἐκθέσει.

Ὑπαρχούσης χήρας ἢ τέκνων ἀποκλείονται αἱ ἄλλαι τάξεις προσώπων δικαιουμένων εἰς σύνταξιν. Ἐλλείψει χήρας καὶ ὀρφανῶν, ἡ σύνταξις μεταβιβάζεται εἰς ἀδελφούς, ἀδελφὰς καὶ γονεῖς κατὰ τ' ἀνωτέρω, ἐλλείψει δὲ καὶ τούτων εἰς ἀνάπηρον πάππον καὶ μάμμην.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἐργατικὴ ἀσφάλεια ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν Ἱδρυμάτων Ἀσφαλείας καὶ Συντάξεων·

1) Τῶν Ταμείων Συντάξεων ὡρισμένων ἐπιχειρήσεων.

2) Τῶν Ταμείων Συντάξεων τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων.

3) Τῶν Ταμείων Συντάξεων τῶν Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων.

4) Τῶν Κρατικῶν Ταμείων Συντάξεων τῶν ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

Πρόσωπα τοῦ ἄρθρου 1, μὴ ὄντα ἠσφαλισμένα εἰς τι Ταμεῖον τῶν τριῶν πρώτων κατηγοριῶν, ἀσφαλίζονται ὑπὸ τῶν Κρατικῶν Ταμείων Συντάξεων.

Ἄρθρον 5.

Ἡ σύστασις καὶ ἡ λειτουργία ἑκάστου ἐργατικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ἱδρύματος ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς Πολιτείας, ἀσκούμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἕκαστον ἵδρυμα ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον καὶ διέπεται ὑπὸ κανονισμοῦ ἐπέχοντος θέσιν Καταστατικοῦ, ἐγκρινομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου Ἐποπτείας Ἐργατικῶν Ἀσφαλίσεων.

Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ δέον νὰ κανονίζωνται·

α') Αἱ ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα τῶν ἀσφαλιζομένων, τὸ ποσοστὸν τῶν εἰσφορῶν τῶν ἀσφαλιζομένων, τὸ ποσοστὸν τῶν εἰσφορῶν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐν γένει οἱ λοιποὶ πόροι αὐτῶν.

β') Ἡ σύνθεσις τῆς διοικήσεως τοῦ Ταμείου καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῆς.

γ') Ὁ τρόπος τῆς τοποθετήσεως καὶ ἐξασφαλίσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ Ταμείου.

δ') Ὁ τρόπος τῆς λογοδοτήσεως, τοῦ ἐλέγχου τῆς διαχειρίσεως καὶ τῆς ἐγκρίσεως αὐτῆς.

ε') Ὁ τρόπος τῆς ἐκπροσωπήσεως, ἐξωδίκου ἢ ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν καὶ λοιπῶν δημοσίων Ἀρχῶν.

ζ') Αἱ διατυπώσεις τῆς τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἄρθρον 6.

Ὄργανον διοικητικὸν τῶν Ταμείων Συντάξεων θεωρεῖται μόνον τὸ συμφώνως τῷ παρόντι νόμῳ καὶ τῷ ἰδιαιτέρῳ Κανονισμῷ ἑκάστου Ταμείου ὁριζόμενον Διοικητικὸν Συμβούλιον.

Εἰς Ταμεῖα Συντάξεων τῶν ἐδαφίων 1 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 4 ἡ διοίκησις καταρτίζεται κατὰ τὰ 2)3 ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν ἠσφαλισμένων, κατὰ τὸ ἕτερον δὲ τρίτον ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ δημοσίων ὑπαλλήλων, κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ ἑκάστου ὁριζόμενα.

"Αρθρον 7.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας δικαιοῦται νὰ ἐκδώσῃ ὁδηγίας περὶ τοῦ τρόπου τῆς λογιστικῆς ἑκάστου Ταμείου καὶ νὰ καθορίσῃ τὸν τύπον τοῦ κανονισμοῦ αὐτῶν.

Οἱ ἀπολογισμοὶ τῶν Ταμείων ἐλέγχονται ὑπὸ Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς διοριζομένης καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ἀποτελουμένης ἐκ δύο ἡσφαλισμένων καὶ ἑνὸς δημοσίου ὑπαλλήλου.

Οἱ ἀπολογισμοὶ μετὰ ἐκθέσεως τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

"Αρθρον 8.

Πᾶσα ὀφειλὴ Ταμείου Συντάξεων κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἱδρυομένου πρὸς συνταξιοῦχον αὐτοῦ, παραγράφεται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου μετὰ πενταετίαν ἀφ' ἧς ἡμέρας κατέστη αὕτη ἀπαιτητή.

"Αρθρον 9.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκχώρησις καὶ ἡ κατάσχεσις τῶν συντάξεων τῶν χορηγουμένων παρὰ Ταμείου Συντάξεων κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἱδρυομένου, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων διατροφῆς συζύγου, ἀνιόντων ἢ κατιόντων, ὁπότε ἐπιτρέπεται ἡ ἐκχώρησις ἢ κατάσχεσις μέχρι τοῦ τρίτου τῆς συντάξεως. Ἡ κατάσχεσις δύναται νὰ κάθῃ χώραν συντηρητικῶς μόνον κατόπιν ἀδείας τοῦ ἁρμοδίου Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν καὶ μόνον μέχρι τοῦ ἑνὸς τρίτου τῆς συντάξεως.

"Αρθρον 10.

Τὰ κατὰ τὸν παρόντα νόμον Ταμεῖα Συντάξεων παρέχουσι συντάξεις περιοδικῶς κατὰ μῆνα προπληρωτέας.

Ἡ σύνταξις καταβάλλεται δι' ὁλόκληρον τὸν μῆνα καὶ ἂν ὁ δικαιοῦχος ἀποβιώσῃ πρὸ τοῦ τέλους τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Ἅπασαι αἱ δικαστικαὶ καὶ διοικητικαὶ πράξεις αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν ἐνέργειαν δικαιούχου Ταμείων Συντάξεων ἢ τῶν συγγενῶν αὐτῶν δικαιουμένων εἰς σύνταξιν κατὰ τὸν παρόντα νόμον πρὸς κτῆσιν τῶν ἐκ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου δικαιωμάτων αὐτῶν ἢ πρὸς λῆψιν τῆς ἀπονεμηθείσης συντάξεως, συντάσσονται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου ἀπαλλασσόμεναι ἐπίσης καὶ τῶν δικαστικῶν τελῶν.

Ὁμοίως αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 123 τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου περὶ ἐπιτροπικῶν ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰ ἐπιτροπικὰ τῶν Συνταξιούχων Ταμείου Συντάξεων κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἱδρυμένου.

"Αρθρον 11.

Ἡ ἐπίβλεψις τῆς ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων Κοινωνικῆς Προ-

νοίας καὶ ἡ ἐποπτεία τῶν Ταμείων Συντάξεων, Ταμείων Ἀλληλοβοηθείας καὶ περιθάλψεως καὶ τῶν Ταμείων Ἀπεργίας ἀνατίθεται εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν Κοινωνικῆς Πρανοίας ὑπαγομένην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, (Διεύθυνσις Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας).

Ἡ ἐπιθεώρησις τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα ἐπιθεωρητὴν α' ἢ β' τάξεως καὶ δύο ἐπόπτας α' ἢ β' τάξεως.

Ὁ ἐπιθεωρητὴς α' τάξεως ἔχει βαθμὸν καὶ μισθὸν τμηματάρχου α' τάξεως, ὁ δὲ ἐπιθεωρητὴς β' τάξεως ἔχει βαθμὸν καὶ μισθὸν τμηματάρχου β' τάξεως.

Ὁ ἐπόπτης α' τάξεως ἔχει βαθμὸν καὶ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως, ὁ δὲ β' τάξεως τοιοῦτος ἔχει βαθμὸν καὶ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως β' τάξεως.

Εἰς κενὴν θέσιν Ἐπιθεωρητοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας προάγεται ὁ ἐπὶ διετίαν μὲν ἐὰν ἔχῃ δίπλωμα Ναμικῆς ἢ ἐπὶ τριετίαν ἐὰν στερῆται διπλώματος εὐδοκίμως ὑπηρετήσας ὡς ἐπόπτης παρὰ τῷ Τμήματι Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Συνεταιρισμῶν μετὰ σύντομον γνωμοδότησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου.

Ἐπόπτης παρὰ τῇ Ἐπιθεωρήσει Κοινωνικῆς Προνοίας διορίζεται ὁ ἔχων τὰ προσόντα τοῦ ἄρθρου 40 παράρ. 4 τοῦ νόμου 1577 καὶ ἐπιτυχὼν ἐν διαγωνισμῷ.

Διὰ Β. Διατάγματος θέλουσι κανονισθῇ λεπτομερῶς τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπιθεωρητοῦ καὶ ἐποπτῶν τούτων, ὡς καὶ ὁ τρόπος τῆς τελέσεως τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ τῶν ἐξεταστέων θεμάτων διὰ τὸν διορισμὸν τῶν ἐποπτῶν.

"Αρθρον 12.

Διὰ Β. Διαταγμάτων ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ κανονισθήσονται λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος τίθεται ἐν ἰσχύϊ διὰ Π. Διατάγματος δι' οὗ ὁρισθήσεται καὶ ἡ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας τὰ λειτουργοῦντα ἰδιωτικὰ Ταμεῖα Συντάξεων δέον νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς διατάξεις αὐτοῦ".

Περὶ ὑδρεύσεως τῆς πόλεως Ἀμαλιάδος, ἔχουν οὕτως·

"Αρθρον 1.

"Αμα ὡς ἐγκατασταθῇ ὑδραγωγεῖον ἐν τῇ πόλει τῆς Ἀμαλιάδος, ἐπιβάλλεται ὑποχρεωτικὴ λῆψις ὕδατος ὑφ' ὅλων τῶν οἰκιῶν καὶ καταστημάτων, ὧν ἡ ἐτησία πρόσοδος ὑπερβαίνει τὰς 500 δραχμάς.

Δι' ἑκάστην κατοικίαν ἐπιβάλλεται ὑποχρεωτικῶς ἡ λῆψις

δδατος, τουλάχιστον ήμίσεος κυβικού μέτρου ήμερησίως, εφόσον ή απόστασις της κατοικίας από του δημοτικού αγωγού δεν υπερβαίνει τα 150 μέτρα.

Άρθρον 2.

Η ετησία πληρωμή του παραχωρουμένου ύδατος κατά ήμισυ κυβικόν μέτρον ημερησίως ισούται προς τον πληρωνόμενον φόρον οικοδομών. Εν περιπτώσει δε καθ' ην ο ιδιοκτήτης έχει ανάγκην περισσοτέρου ύδατος, πληρώνει δι' έκαστον ήμισυ κυβικόν μέτρον ημερησίως επί πλέον πεντήκοντα τοις εκατόν του αρχικώς πληρωνομένου ποσού.

Άρθρον 3.

Εις μέρη, ένθα αι οικίαι δεν αποφέρουσιν ετήσιον έσοδον πλέον των 500 δραχμών και ευρίσκονται αύται εγγύς αλλήλων, ούτως ώστε εις επιφάνειαν 4,000 τετρ. μέτρων να υπάρχωσι τουλάχιστον 8 κατοικίαι, υποχρεούται η Κοινότης Αμαλιάδος να εγκαταστήση κοινοτικήν κρήνην επί κοινοτικής οδού ή πλατείας, δυναμένου παντός να λαμβάνη ύδωρ δωρεάν.

Άρθρον 4.

Πάντα τα έσοδα εκ του ύδατος κατατίθενται εις την Εθνικήν Τράπεζαν προς εξόφλησιν των εξόδων εγκαταστάσεως του υδραγωγείου και την εξυπηρέτησιν του συναφθησομένου δανείου. Μετά την εξόφλησιν του δανείου δικαιούται η Κοινότης Αμαλιάδος, κατόπιν ψηφίσματος του Κοινοτικού Συμβουλίου, να διαθέση τους εκ του ύδατος πόρους δι' άλλους σκοπούς ή να ελαττώση τα μισθώματα αναλόγως, απαγορευομένης ρητώς πάσης ελαττώσεως προ της ολοσχεροΰς εξοφλήσεως του δανείου. Εάν τυχόν παραστή ανάγκη και άλλων πόρων δια την εξυπηρέτησιν του δανείου, δύναται το Κοινοτικόν Συμβούλιον να διαθέση και άλλους πόρους προς εξυπηρέτησιν αυτού, κατόπιν οικείου ψηφίσματος.

Άρθρον 5.

Πας μη λαμβάνων ύδωρ κατά το άρθρον 1 του παρόντος νόμου εκ του υδραγωγείου, υποχρεούται εις την πληρωμήν του μισθώματος ως αν έλαβεν ύδωρ.

Άρθρον 6.

Αι εισπράξεις των δικαιωμάτων ύδροληψίας γίνονται κατά τα τεταγμένα περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων, του οικείου Οικονομικού Εφόρου υποχρεουμένου συν τη βεβαιώσει του φόρου οικοδομών να βεβαιωση και το μίσθωμα του ύδατος, ο δε ταμίας να εισπράττη ταύτο μετά του φόρου οικοδομών και καταθέτη αυτό εις το εν Αμαλιάδι Υποκατάστημα της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος.

Άρθρον 7.

Δικαιούται η Κοινότης Αμαλιάδος να συνάψη δάνειον μέχρι ποσού ενός εκατομμυρίου δραχμών επί τόκω ουχί ανωτέρω των 8 τοις εκατόν διά την κατασκευήν του υδραγωγείου της.

Άρθρον 8.

Η κατασκευή του υδραγωγείου θα γίνη συμφώνως προς τα διατεταγμένα περί εκτελέσεως δημοσίων και δημοτικών έργων εν γένει.

Άρθρον 9.

Η Κοινότης Αμαλιάδος συν τη εγκαταστάσει του υδραγωγείου, δύναται να συμβληθή μετά κτηματιών διά την παραχώρησιν αρδευτικού ύδατος.

Αι εισπράξεις εκ τούτου κατατίθενται συμφώνως τω άρθρω 4 του παρόντος νόμου. Τα αρδευτικά δικαιώματα καθορίζονται κατ' έτος διά Β. Διατάγματος εκδιδομένου υπό του Υπουργείου της Γεωργίας, κατόπιν γνωματεύσεως του οικείου Τμήματος της Γεωργικής Υδραυλικής και Μηχανικής, τη αιτήσει του Κοινοτικού Συμβουλίου.

Άρθρον 10.

Τα έξοδα της μελέτης της τε υδρεύσεως και αρδεύσεως επιβαρύνουσι τα Υπουργεία Συγκοινωνίας και Γεωργίας.

Περί συστάσεως Επαγγελματικών Επιμελητηρίων, έχον ούτως

Άρθρον 1.

Δύνανται να ιδρυθώσι διά Β. Διατάγματος εις τας πρωτευούσας των Νομών Επαγγελματικά Επιμελητήρια, θεωρούμενα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και σκοπούντα την προστασίαν και προαγωγήν των συμφερόντων των βιοτεχνικών και επαγγελματικών τάξεων της περιφερείας των, ως εν τοις επομένοις άρθροις ορίζεται.

Η περιφέρεια εκάστου Επαγγελματικού Επιμελητηρίου, καθορίζεται διά του ιδρύοντος αυτό Β. Διατάγματος, δύναται δε να τροποποιηθή και διά μεταγενεστέρου τοιούτου. Περιλαμβάνει δε η περιφέρεια εκάστου τοιούτου Επιμελητηρίου τας διοικητικάς περιφερείας ενός ή και πλειόνων νομών του Κράτους.

Επίσης διά Β. Διατάγματος δύναται να ορισθή έδρα του Επιμελητηρίου αντί της πρωτευούσης του νομού άλλη πόλις αυτού καταλληλοτέρα ή ως περιφέρεια του Επιμελητηρίου άλλη ή του νομού.

"Αρθρον 2.

Τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐπιμελητηρίου εἶνε αἱρετά, ὁ δ' ἀριθμὸς αὐτῶν ὁρίζεται διὰ τοῦ ἱδρύοντος αὐτὸ Β. Διατάγματος. Πάντως δὲν δύνανται νὰ εἶναι ὀλιγώτερα τῶν 16, οὐδὲ πλείονα τῶν 80.

"Αρθρον 3.

Πᾶν Ἐπιμελητήριον διαιρεῖται κατὰ κανόνα εἰς δύο τμήματα, τὸ Βιοτεχνικὸν καὶ τὸ Ἐπαγγελματικόν. Δύναται ὅμως νὰ διαιρεθῇ καὶ εἰς πλείονα τμήματα δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, μετὰ γνώμην τοῦ Ἐπιμελητηρίου, δημοσιευομένην εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Δι' ὁμοίας Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, λαμβανομένης ὁμοίως μετὰ γνώμην τοῦ Ἐπιμελητηρίου, ὁρίζεται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν ἑκάστου τμήματος.

"Αρθρον 4.

Μέλη τοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἔχοντα ἅπαντα τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ συνεισφέρειν εἰς τοὺς πόρους τοῦ Ἐπιμελητηρίου, εἶνε :

α') Πάντες οἱ ἀσκοῦντες βιοτεχνικὸν ἐπάγγελμα καὶ ἰδιοκτῆται ἐργοστασίων ἢ ἐργαστηρίων, ἐν οἷς δὲν γίνεται χρῆσις κινητηρίου δυνάμεως, ἀπασχολοῦνται δὲ τακτικῶς 10 τὸ πολὺ ἐργάται.

β') Ἅπαντες οἱ ἐπαγγελματίαι, κρεοπῶλαι, ἰχθυοπῶλαι, λαχανοπῶλαι καὶ ὀπωροπῶλαι, καφεπῶλαι, ἰδιοκτῆται ἑστιατορίων ἐν γένει, ξενοδοχείων ὕπνου, μαγειρείων, οἰνοπωλείων, γαλακτοπωλείων, ἀνθρακοπωλείων, ἔμποροι καυσίμου ὕλης, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ ἀνήκοντες εἰς ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν δυναμένην νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὸ Ἐπαγγελματικὸν Ἐπιμελητήριον, κατόπιν ἀποφάσεως ἐπιτροπῆς, ἀπαρτιζομένης ὑπὸ δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν καὶ μέχρι τῆς συστάσεως τῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

"Αρθρον 5.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 184.

Ἀποκλείονται τῆς ἐν τῷ καταλόγῳ ἐγγραφῆς καὶ στεροῦνται τοῦ δικαιώματος ψήφου, καὶ ἂν ἐκ παραδρομῆς ἐγγραφῶσιν, οἱ καταδικασθέντες ἐπὶ κακουργήματι ἢ ἐπὶ πλημμελήματι ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 22 τοῦ Ποινικοῦ νόμου ὁριζομένων, ἢ ἐπὶ λαθρεμπορίᾳ ἢ ἐπὶ παραβάσει τῶν νόμων περὶ φορολογίας τοῦ καπνοῦ καὶ σιγαροχάρτου καὶ τῶν εἰδῶν τοῦ Μονοπωλίου, ἢ ἐπὶ ἀξιοποίνῳ πράξει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΓΨΜ' (3940) τοῦ 1911 νόμου «περὶ προστατευτικῶν μέτρων ὑπὲρ τῶν δανειστῶν», τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΩΛΖ' (3827) τοῦ 1911 «περὶ συμβατικοῦ τόκου, τοκογλυφίας καὶ αἰσχροκερδείας», ὡς καὶ οἱ κηρυχθέντες εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως καὶ μήπω ἀποκαταταθέντες καὶ ἐν γένει οἱ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἐστερημένοι τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων.

Οὐδεὶς δύναται νὰ ἔχῃ πλείονας τῆς μιᾶς ψήφου.

"Αρθρον 6.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τηρουμένου πρωτοκόλλου τῶν μελῶν τοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ τῶν φορολογικῶν καταλόγων, ἐκλογικὴ ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας διὰ τὸ Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν ἢ τοῦ Εἰρηνοδίκου τῆς ἕδρας τοῦ Ἐπιμελητηρίου διὰ τὰ λοιπὰ καὶ ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἐκλεγομένων ὑπ' αὐτοῦ, ἢ, προκειμένου περὶ ἐκλογῆς Ἐπιμελητηρίου τὸ πρῶτον καταρτιζομένου, ἐκ δύο ἐπαγγελματιῶν, ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ Νομάρχου τοῦ νομοῦ, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου θέλει εὑρίσκεσθαι ἡ ἕδρα τοῦ Ἐπιμελητηρίου, προβαίνει εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τοῦ Ἐπιμελητηρίου, τρεῖς μῆνας πρὸ ἑκάστης ἐκλογῆς. Οἱ κατάλογοι οὗτοι ἀποτελοῦνται ἐξ εἰδικῶν καταλόγων ἰσαρίθμων πρὸς τὰς κατηγορίας τῶν ἐπαγγελμάτων, ἐξ ὧν γενήσεται ἡ ἐκλογή, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 184, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 1863.

"Αρθρον 7.

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς προσκλήσεως τῶν ἐκλογέων καὶ τὴν φροντίδα τῆς προπαρασκευῆς καὶ τοῦ τρόπου διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ νόμου 184, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τοῦ νόμου 1863.

"Αρθρον 8.

Ἐκλόγιμοι εἶνε οἱ ἐκλογεῖς οἱ ἀπὸ πενταετίας τοὐλάχιστον ἀσκοῦντες τὸ ἐπάγγελμά των καὶ ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Ἐπιμελητηρίου.

"Αρθρον 9.

Καθ' ἑκάστην τριετίαν γίνεται ἡ σύνταξις τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων.

"Αρθρον 10.

Τὰ μέλη τοῦ Ἐπιμελητηρίου ἐκλέγονται διὰ μίαν ἐξαετίαν.

Κατὰ τριετίαν ὅμως ἀνανεοῦται τὸ ἥμισυ τῶν μελῶν ἑκάστου Τμήματος, καθοριζομένων τῶν ἐξερχομένων κατὰ μὲν τὴν πρώτην τριετίαν διὰ κληρώσεως, ἐφεξῆς δὲ κατ' ἀρχαιότητα ἐκλογῆς.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 184, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1863, ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐκδίκασιν τοῦ κύρους τῶν ἐκλογῶν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 184.

Ἄρθρον 11.

Τὰ ἄρθρα 13, 14, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ νόμου 1863, 15, 16 τοῦ νόμου 184 ἐφαρμόζονται ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν Ἐπιμελητηρίων.

Ἄρθρον 12.

Ὁ διορισμὸς καὶ ἡ ἀπόλυσις τῶν ὑπαλλήλων γίνεται ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Ὁ ἀριθμὸς καὶ ὁ μισθὸς τῶν ὑπαλλήλων κανονίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ τῶν προσόδων αὐτοῦ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ μισθὸς αὐτῶν καὶ αἱ ἀποδοχαί των ἐν γένει δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰ 50 ο)ο τῶν τακτικῶν ἐσόδων τοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Οἱ ὑπάλληλοι τῶν Ἐπιμελητηρίων, ἐκτὸς τῶν ὡς ἐκτάκτων προσληφθησομένων, ἀπολύονται τῆς θέσεώς των μόνον κατὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 17 τοῦ νόμου 184, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 1863. Ἐπίσης ἐφαρμόζονται ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν Ἐπιμελητηρίων αἱ περὶ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου διατάξεις τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου.

Ἄρθρον 13.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 18, 19, 20, 21, ὡς ἐπίσης τῶν 22 καὶ 23 τοῦ νόμου 184, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν ἄρθρων 14 καὶ 15 τοῦ νόμου 1863, ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν Ἐπιμελητηρίων.

Ἐπίσης ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 184.

Δικαιοδοσία.

Ἄρθρον 14.

Τὰ Ἐπαγγελματικὰ Ἐπιμελητήρια ἔχουσι γενικῶς τὰ ὑπὸ τῶν νόμων ἢ Β. Διαταγμάτων διαγραφόμενα δικαιώματα ἢ καθήκοντα, εἰδικώτερον δέ:

1) Μελετῶσιν εἴτε οἰκοθεν, εἴτε τῇ προσκλήσει τῶν ἀρχῶν, πᾶν ζήτημα συνεχόμενον μὲ τὰ συμφέροντα τῶν βιοτεχνικῶν

καὶ ἐπαγγελματικῶν τάξεων, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, συλλέγουσι πληροφορίας ἢ στατιστικὰς καὶ παρέχουσι τοιαύτας πρὸς τὰς ἀρχάς.

2) Τηροῦσι πρωτόκολλον πασῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν των.

3) Γνωμοδοτοῦσι περὶ νομοσχεδίων καὶ Β. Διαταγμάτων σχετιζομένων μὲ τὰ ἐπαγγελματικὰ καὶ βιοτεχνικὰ συμφέροντα ἢ συστάσεως Ἐπαγγελματικῶν Ἐπιμελητηρίων ἢ ἀποσπάσεως τμήματος ἐκ τῆς δικαιοδοσίας των.

4) Ὑποβάλλουσι κατ' ἔτος, μέχρι τέλους Ἀπριλίου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἔκθεσιν περιληπτικὴν τῆς γενομένης κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐπαγγελματικῆς καὶ βιοτεχνικῆς κινήσεως μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς παρατηρήσεων καὶ συστάσεων αὐτῶν.

5) Δύνανται, κατόπι Β. Διατάγματος, ν' ἀναλάβωσιν οἰκοθεν ἢ τῇ συνδρομῇ τοῦ Κράτους ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων, δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν, τὴν ἵδρυσιν ἢ διοίκησιν ἱδρυμάτων βιοτεχνικῆς ἢ ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως ἢ καὶ τὴν διοίκησιν τῶν παρὰ τοῦ Κράτους ἱδρυομένων τοιούτων, ἢ παρὰ ἰδιωτῶν διὰ πράξεως ἐν ζωῇ ἢ τῆς τελευταίας βουλήσεως, νὰ διοργανώσιν εἰδικὰ μαθήματα, νὰ ψηφίζωσιν ἐπιχορηγήσεις πρὸς εἰδικοποίησιν προϊσταμένων καὶ τεχνιτῶν διαφόρων ἐπιτηδευμάτων, νὰ τηρῶσι μεσιτικὰ γραφεῖα πρὸς πρωμήθειαν ἢ τοποθέτησιν τεχνιτῶν ἢ ἐργατῶν.

Διὰ Β. Διατάγματος, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀνατίθεται ἡ ἵδρυσις ἢ διοίκησις τοιούτων ἱδρυμάτων εἰς τὰ Ἐπαγγελματικὰ Ἐπιμελητήρια, τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν αἱ ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς τοῦ Κράτους ἀναγραφόμεναι πιστώσεις πρὸς ἵδρυσιν καὶ συντήρησιν αὐτῶν, τὰ δὲ οἰκεῖα ἐνταλματα ἐκδίδονται ἐπ' ὀνόματι τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Ὁμοίως διὰ Β. Δ., μετὰ γνώμην τῶν Ἐπιμελητηρίων, κανονίζονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς λειτουργίας, διοικήσεως καὶ ἐποπτείας τῶν τοιούτων ἱδρυμάτων.

6) Δύνανται ν' ἀναλάβωσι, μετ' ἄδειαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τὴν ὀργάνωσιν τῶν κατὰ τόπους περιοδικῶν ἐμπορικῶν πανηγύρεων καὶ ἀγορῶν.

7) Δύνανται νὰ συγκαλῶσιν εἰς σύσκεψιν ὡρισμένας κατηγορίας ἢ καὶ πάντα σύλλογον, τὸν σύλλογον τῶν ἐκλογέων τῆς περιφερείας των, πρὸς ἐξέτασιν εἰδικῶν ζητημάτων ἐπαγγελματικῶν ἢ βιοτεχνικῶν.

Τὸ δικαίωμα τῆς συγκλήσεως ἀνήκει καὶ εἰς τοὺς ἐκλογεῖς, ἐφ' ὅσον τὸ ἐν εἰκοστὸν τοὐλάχιστον αὐτῶν ζητήσῃ τὴν

σύγκλησιν τούτων. Τὸ ἓν εἰκοστὸν ἐπίσης τῶν ἐκλογέων ὡρισμένου τμήματος ἢ κατηγορίας δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν σύγκλησιν συσκέψεως τῶν τῆς κατηγορίας ταύτης ἐκλογέων.

8) Δύνανται νὰ ἑνῶνται μετ' ἀλλήλων εἰς συνέδρια καὶ συνελεύσεις ἢ νὰ μετέχωσι τοιούτων, νὰ συνιστῶσιν Ἐπιτροπάς, ἐκθέσεις ἢ συνδέσμους διαρκεῖς πρὸς ἐξέτασιν διαφόρων ζητημάτων τῆς δικαιοδοσίας των.

Ὁ κανονισμὸς τῶν ἐργασιῶν τοιούτων συνεδρίων ἢ συνελεύσεων καὶ ὁ ὀργανισμὸς τῶν τοιούτων ἑνώσεων ἢ συνεδρίων ἐκδίδεται, μετὰ γνωμοδότησιν τῶν οἰκείων Ἐπιμελητηρίων, διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρον 15.

Τὰ Ἐπαγγελματικὰ Ἐπιμελητήρια ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλωσι πᾶσαν ἐνέργειαν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν, εἴτε κατ' ἐπαγγέλματα, εἴτε γενικῶς, πιστωτικῶν καὶ προμηθευτικῶν συνεταιρισμῶν διὰ τὴν ἀπ' εὐθείας προμήθειαν τῶν ἀναγκαιούντων εἰς τοὺς ἐπαγγελματίας ὀργάνων, ἐργαλείων, πρώτης ὕλης καὶ λοιπῶν χρειωδῶν πρὸς ἐνάσκησιν τῆς τέχνης ἢ τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν.

Ἡ διοίκησις τῶν συνεταιρισμῶν τούτων ἀνατίθεται κατὰ προτίμησιν εἰς τὸ οἰκεῖον ἀνεγνωρισμένον ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ περὶ συνεταιρισμῶν νόμου. Δύναται δὲ εἰς τὴν Διοίκησιν τῶν Συνεταιρισμῶν νὰ ἀντιπροσωπεύηται καὶ τὸ Ἐπαγγελματικὸν Ἐπιμελητήριον.

Ἄρθρον 16.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ νόμου 184 «περὶ συστάσεως Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων» ἐφαρμόζονται ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν τοιούτων.

Πόροι καὶ διαχείρισις.

Ἄρθρον 17.

Πόροι τῶν Ἐπαγγελματικῶν Ἐπιμελητηρίων εἶνε·

1) Αἱ ἐκούσιαι ἐπιχορηγήσεις τῶν μελῶν, τοῦ Κράτους, τῶν δήμων ἢ τρίτων.

2) Τὰ ἐκ τῆς περιουσίας των εἰσοδήματα.

3) Ὁ πόρος ἐκ τῆς ὑποχρεωτικῆς εἰσφορᾶς τῶν μελῶν. Ἡ εἰσφορὰ αὕτη ὁρίζεται ἐτησίως εἰς δραχμὰς εἴκοσι διὰ τὰ ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Ἐπιμελητηρίου ἀσκοῦντα τὸ ἐπάγγελμά των μέλη, εἰς δραχμὰς δὲ δέκα πέντε ἐτησίως διὰ τὰ λοιπὰ ἐντὸς τῆς περιφερείας του, ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ἕδρας μέλη.

4) Δικαίωμα ἐγγραφῆς τῶν ἐπωνυμιῶν τῶν βιοτεχνικῶν

καὶ ἐπαγγελματικῶν ἐπιχειρήσεων, καθοριζόμενον εἰς δραχ. δέκα δι' ἑκάστην ἐπωνυμίαν.

Ἄρθρον 18.

Ἡ οἰκονομικὴ χρῆσις τῶν Ἐπιμελητηρίων ἄρχεται τὴν 1 Ἀπριλίου καὶ λήγει τὴν 31 Μαρτίου τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου ἑκάστου ἔτους συντάσσεται καὶ ὑποβάλλεται ὑπὸ τὴν γνώμην τοῦ συλλόγου τῶν ἐκλογέων, ὑποχρεωτικῶς πρὸς τοῦτο συγκαλουμένων, ὁ προϋπολογισμὸς τῆς προσεχοῦς χρήσεως, μέχρι δὲ τοῦ τέλους Ἀπριλίου ἑκάστου ἔτους ὑποβάλλεται πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Τὸ Ὑπουργεῖον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν του καὶ τὴν γνώμην τοῦ συλλόγου τῶν ἐκλογέων, δύναται νὰ αὐξήσῃ ἢ ἐλαττώσῃ τὰ παρὰ τῶν Ἐπιμελητηρίων ἀναγραφόμενα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔσοδα ἢ ἔξοδα.

Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ὑποβάλλουσιν ὁμοίως εἰς τὸν σύλλογον τῶν ἐκλογέων καὶ μέχρι τῆς 1 Αὐγούστου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς ἔγκρισιν τὸν ἀπολογισμὸν τῆς παρελθούσης χρήσεως μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων καὶ κατάστασεως περὶ τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς περιουσίας τοῦ Ἐπιμελητηρίου, κατὰ τὸν διὰ Β. Διατάγματος ὁρισθησόμενον τύπον.

Ἄρθρον 19.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 καὶ 39 τοῦ νόμου 184 ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν Ἐπιμελητηρίων.

Ἄρθρον 20.

Ὁ ἀσκῶν ἐπάγγελμα ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰ Ἐπαγγελματικὰ Ἐπιμελητήρια ὑποχρεοῦται ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν νὰ ἀναγγείλῃ τοῦτο εἰς τὰ Ἐπιμελητήρια, ὅπου ἀσκεῖται τὸ ἐπάγγελμα ἢ ἡ βιοτεχνία. Ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρόνου ὑποχρεοῦται νὰ ἀναγγείλῃ πᾶσαν μεταβολήν.

Ἐπὶ τῶν Ἑταιρειῶν τὴν ὑποχρέωσιν φέρει ὁ διευθυντὴς αὐτῶν.

Ἡ ἀναγγελία ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ ἀναγγέλλοντος καὶ περιέχει τὰ ἑξῆς στοιχεῖα·

1) Τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον καὶ κατοικίαν τοῦ ἀναγγέλλοντος ἢ τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρείας.

2) Τὴν ἐπωνυμίαν ὑφ' ἣν διεξάγονται αἱ ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ τὸν τυχὸν διακριτικὸν τίτλον τῆς ἐπιχειρήσεως.

3) Τὴν ἕδραν καὶ τὸ εἶδος τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀναγγελιῶν τούτων τὰ Ἐπιμελητήρια

τηροῦσιν εἰδικὰ πρωτόκολλα τῶν μελῶν περιέχοντα τὰ ἐν ἄρθρῳ 56 τοῦ νόμου 184 στοιχεῖα.

Τὰ Ἐπιμελητήρια προβαίνουσιν ἐξ ἐπαγγέλματος εἰς τὴν ἐγγραφὴν τῶν ἐπωνυμιῶν, περὶ ὧν δὲν ἐγένετο ταχεῖα ἀναγγελία.

Τὸ πρωτόκολλον δύναται ἄνευ πληρωμῆς τινὸς νὰ ἐξετάσῃ πᾶς τις, ζητῶν τοῦτο παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Ἐν περιπτώσει ἐσφαλμένης ἐγγραφῆς ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ νόμου 184.

Ἄρθρον 21.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 59, 60 καὶ 61 τοῦ νόμου 184 ἰσχύουσι κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν Ἐπιμελητηρίων.

Ἄρθρον 22.

Διὰ Β. Διατάγματος κανονισθήσεται ἡ τύχη τῶν παντὸς εἴδους καταβολῶν, εἰς ἃς ὑπεχρεώθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 184 οἱ εἰς τὰ Ἐπαγγελματικὰ Ἐπιμελητήρια ὑπαγόμενοι ἐπαγγελματίαι καὶ βιοτέχναι κατὰ τὸ ἔτος 1921—1922 καὶ 1922—1923.

Ἄρθρον 23.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου, ὡς καὶ ἡ ἔναρξις τῆς ἰσχύος του, κανονισθήσονται διὰ Β. Δ».

«Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 6)19 Νοεμβρίου 1920 διεθνοῦς Συμφωνίας πρὸς ἵδρυσιν Διεθνοῦς Κεντρικοῦ Γραφείου Διπλωμάτων Εὑρεσιτεχνίας», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον πρῶτον

Κυροῦται ἡ ἀπὸ 6)19 Νοεμβρίου 1920 διεθνὴς Συμφωνία πρὸς ἵδρυσιν Κεντρικοῦ Γραφείου Διπλωμάτων Εὑρεσιτεχνίας, συναφθεῖσα μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Βελγίου, τῆς Βραζιλίας, τῆς Δημοκρατίας τῆς Κούβας, τῆς Δημοκρατίας τοῦ Ἰσημερινοῦ, τῆς Γαλλίας, τῆς Δημοκρατίας τῆς Αἰτῆς, τῆς Ἰαπωνίας, τῆς Δημοκρατίας Λιβερίας, τῆς Δημοκρατίας τῆς Νικαράγουας, τῆς Δημοκρατίας τοῦ Παναμᾶ, τοῦ Περοῦ, τῆς Πολωνίας, τῆς Πορτογαλλίας, τῆς Ρωμουνίας, τοῦ Βασιλείου τῶν Σέρβων Κροατῶν καὶ Σλοβένων, τοῦ Σιάμ, τῆς Τσεχοσλοβακικῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Οὐρουγουάης, ἧς τὸ κείμενον ἐξ ἄρθρων 26 ἐν γαλλικῇ μεταφράσει ἔχον ὡς ἑξῆς·

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

ΠΡΟΣ ΙΔΡΥΣΙΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Οἱ ὑπογεγραμμένοι, πληρεξούσιοι τῶν Κυβερνήσεων τῶν ἀνωτέρω μνημονευομένων Χωρῶν συνελθόντες ἐν Συνδιασκέψει ἐν Παρισίοις, συνεφώνησαν τὰς ἀκολούθους διατάξεις.

Ἄρθρον 1.

Αἱ συμβαλλόμεναι χῶραι συνομολογοῦσι νὰ ἱδρύσωσι κοινῇ δαπάνῃ κεντρικὸν διεθνὲς Γραφεῖον τῶν διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας.

Ἕδρα τοῦ Γραφείου τούτου ὁρίζονται αἱ Βρυξέλλαι.

Ἄρθρον 2.

Τὸ Διεθνὲς Κεντρικὸν Γραφεῖον τῶν διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας νὰ ἐνεργῇ·

1ον Τὴν διεθνῆ καταχώρησιν τῶν αἰτήσεων διπλωμάτων, τουτέστι τὴν ἀποδοχὴν τῶν καταθέσεων καὶ τὴν διεθνῆ μεταβίβασιν τῶν αἰτήσεων τούτων.

2ον Τὴν ἐξέτασιν τῶν αἰτήσεων διπλωμάτων.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου διεξάγονται συμφώνως πρὸς τὰς κατωτέρω διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Διεθνὴς καταχώρησις τῶν αἰτήσεων διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας.

Ἄρθρον 3.

Οἱ ὑπήκοοι ἢ πολῖται ἑκάστης τῶν συμβαλλομένων Χωρῶν, οἵτινες ἔχουσι κανονικῶς καταθέσει ἐν μιᾷ τούτων αἴτησιν διπλώματος, δύνανται νὰ ζητήσωσιν εἰς πάσας τὰς λοιπὰς Χώρας ἢ μόνον εἰς μίαν ἢ πλειοτέρας ἐξ αὐτῶν τὴν προστασίαν τῆς σχετικῆς ἐφευρέσεως, διὰ καταθέσεως τῆς αἰτήσεως πραγματοποιουμένης εἰς τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον τῶν Βρυξελλῶν, διὰ μεσολαβήσεως τῆς διοικήσεως τοῦ τόπου τῆς προελεύσεως τῆς εἰρημένης αἰτήσεως.

Ἄρθρον 4.

Ἐξομοιοῦνται πρὸς ὑπηκόους ἢ πολίτας τῶν συμβαλλομένων Χωρῶν οἱ ὑπήκοοι ἢ πολῖται τῶν χωρῶν, τῶν μὴ προσχωρησασῶν εἰς τὴν παροῦσαν συμφωνίαν, οἵτινες κα-

τοικοῦτον ἢ ἔχουσιν ἐγκαταστήσει πραγματικὰς καὶ σοβαρὰς ἐμπορικὰς καὶ βιομηχανικὰς ἐγκαταστάσεις των, ἐπὶ τῆς περιφερείας μιᾶς τῶν Χωρῶν τῆς Ἑνώσεως τῆς συσταθείσης διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας.

Ἄρθρον 5.

Τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον θὰ ἐγγράψῃ ἀμέσως ἐν εἰδικῷ καταστίχῳ τὰς πραγματοποιηθείσας αἰτήσεις, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 μνημονεύαν τῶν περιγραφῶν καὶ τῶν σχεδίων τῶν συνημμένων εἰς ἑκάστην αἴτησιν.

Θὰ γνωστοποιήσῃ τὴν ἐγγραφὴν ταύτην εἰς τὰς ἁρμοδίας διοικήσεις πασῶν τῶν συμβαλλομένων Χωρῶν.

Ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἀποδοχῆς τῆς αἰτήσεως τῆς διεθνοῦς καταχωρήσεως, παρὰ τῆς διοικήσεως τῆς ἀρχικῆς Χώρας, ἡ νομικὴ τατάστασις τοῦ αἰτησαμένου, ἐν πάσῃ τῶν συμβαλλομένων χωρῶν τῶν μνημονευομένων ἐν τῇ αἰτήσει ἢ τῶν μεταγενεστέρως μνημονευθησομένων, ἐντὸς δωδεκαμήνου ἀπὸ τῆς καταθέσεως τῆς αἰτήσεως εἰς τὴν ἀρχικὴν χώραν, ἔσται ἡ αὐτὴ ὡσεὶ ἡ αἴτησις καὶ τὰ σχέδια νὰ εἶχον ἀπευθείας καταπεθῇ.

Πάντως ἐν τῇ χώρᾳ, ὅπου ἡ ἐσωτερικὴ νομοθεσία τὸ ἀπαιτήσῃ, ἡ αἴτησις δὲν θὰ θεωρηθῇ ὡς ἐγκύρως διατυπωθεῖσα πριν ἢ πλήρως ὁ φάκελλος διαβιβασθῇ εἰς τὴν διοίκησιν τῆς χώρας ταύτης, ἐντὸς δωδεκαμήνου διαστήματος ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς καταθέτεως ἐν τῇ ἀρχικῇ Χώρᾳ.

Ἄρθρον 6.

Τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον θὰ προβαίνῃ ἐν ἀνάγκῃ εἰς τὴν μετάφρασιν τῶν περιγραφῶν εἰς τὴν ἐπίσημον γλῶσσαν τοῦ Γραφείου ἢ εἰς τὰς γλώσσας τῶν διαφόρων Χωρῶν, τῶν ὑποδεικνυομένων παρὰ τῶν αἰτουμένων, καὶ εἰς τὴν ἀναπαραγωγὴν τῶν σχεδίων ἐν ἐπαρκεῖ ἀριθμῷ, ἐπιτρέποντι τὴν κοινοποίησιν τῶν αἰτήσεων καὶ τῶν συνημμένων ταύταις ἐγγράφων εἰς ἑκάστην τῶν διοικήσεων τῶν συμβαλλομένων χωρῶν, δι' ἃς ἡ διεθνὴς καταχώρησις ἤθελε ζητηθῇ.

Ἑκάστη τῶν συμβαλλομένων Χωρῶν θὰ ἔχῃ τὴν εὐχέρειαν ν' ἀπαιτῇ τὴν προσαγωγὴν ἀντιγράφου τῆς συνταγείσης περιγραφῆς εἰς τὴν ἐπίσημον γλῶσσαν τοῦ Γραφείου ἢ μιᾶς μεταφράσεως τῆς περιγραφῆς εἰς τὴν γλῶσσαν ταύτην, πραγματοποιουμένην ἢ ἐταληθευομένην καὶ πιστοποιουμένην ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου.

Ἡ ὀφειλομένη πληρωμὴ ὑπὸ τοῦ αἰτουμένου εἰς τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον ἐπί τινι μεταφράσει ἢ ἐπὶ τῇ ἐπαληθεύσει μιᾶς μεταφράσεως, ποικίλλουσα ἀνάλογως τῆς γλώσσης καὶ τὸ τιμολόγιον τῶν ἐξόδων ἀντιγραφῆς τῶν σχεδίων, ὁρισθήσονται δι' ἐκτελεστικοῦ κανονισμοῦ.

Αἱ εἰς τὰς διοικήσεις τῶν συμβαλλομένων χωρῶν διαβιβασθεῖσαι αἰτήσεις ὑπόκεινται ἐν ἑκάστῃ χώρᾳ εἰς τοὺς αὐτοὺς ὅρους, εἰς οὓς καὶ αἱ ἐν αὐταῖς ἀπευθείας κατατιθέμεναι αἰτήσεις καὶ ἀκολουθοῦσι τὴν τειράν, ἥτις τέτακται ἐν τῇ νομοθεσίᾳ τῆς εἰρημένης χώρας.

Ἄρθρον 7.

Ἡ Διοίκησις τῆς ἀρχικῆς χώρας θὰ δύναται νὰ ὁρίζῃ κατ' ἀρέσκειαν καὶ νὰ εἰσπράττῃ πρὸς ὄφελός της τέλος ζητούμενον παρὰ τοῦ αἰτοῦντος τὸ δίπλωμα, οὗτινος ἐζητήθη ἡ διεθνὴς καταχώρησις. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, θὰ εἰσπραχθῇ πρὸς ὄφελος τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου διεθνὴς ἀμοιβή, ἧς τὸ ποσὸν ὁρισθήσεται διὰ τοῦ ἐκτελεστικοῦ κανονισμοῦ.

Ἐν ἑκάστῃ χώρᾳ, ὅπου διαβιβασθήσεται ἡ περὶ διπλώματος αἴτησις, ὁ ἐνδιαφερόμενος θὰ ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ πάντα τὰ τέλη τὰ προβλεπόμενα πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν τῆς εἰρημένης χώρας, ἐν τῇ καθοριζομένῃ προθεσμίᾳ, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ αἴτησις καὶ ἐπιτευχθῇ ἡ παραχώρησις τίτλου καὶ διαφυλαχθῶσι τὰ δικαιώματα τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τούτου.

Τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον ἐξουσιοδοτεῖται νὰ μεριμνᾷ διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τελῶν εἰς τὰς συμβαλλομένας χώρας ἀντὶ εἰδικῆς ἀποζημιώσεως, συμφώνως πρὸς τὸ τιμολόγιον τὸ καθοριζόμενον ὑπὸ τοῦ ἐκτελεστικοῦ κανονισμοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ II.

Ἐξέτασις τῶν αἰτήσεων διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας.

Ἄρθρον 8.

Πᾶσα αἴτησις διπλώματος εὑρεσιτεχνίας κατατεθεῖσα ἐν μιᾷ τῶν συμβαλλομένων χωρῶν, εἴτε ἀπευθείας, εἴτε διὰ τῆς διεθνοῦς καταχωρήσεως, θὰ δύναται ἢ ὀφείλει, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἀξιοῖ ἡ νομοθεσία τῆς εἰρημένης χώρας, νὰ ὑπόκειται εἰς ἐξέτασιν ἐκ μέρους τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου,

τρὸς ἔρευναν καὶ βεβαίωσιν τῶν προκυπτουσῶν προτεραιοτήτων, εἴτε διότι παρεχωρήθησαν καὶ ἐδημοσιεύθησαν ἤδη διπλώματα, εἴτε διότι προηγήθησαν δημοσιεύσεις καθοριζθησόμεναι ἐν τῷ ἐκτελεστικῷ κανονισμῷ.

Ἄρθρον 9.

Ὅταν αἱ ἐνεργηθεῖσαι ἔρευναι παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου δὲν ἀπολήγουσιν εἰς ἀνεύρεσιν αἰτήσεως οὐδεμιᾶς προτεραιότητος δυναμένης ν' ἀντιτίθηται εἰς διεκδικήσεις περὶ τοῦ νέου διπλώματος, τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον παραχωρεῖ «πιστοποιητικὸν περὶ ἀνυπαρξίας προτεραιοτήτων.»

Ὅταν αἱ προτεραιότητες τοῦ εἴδους τούτου ἀνευρίσκονται, τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον παραχωρεῖ «προσωρινὸν πιστοποιητικὸν περὶ ὑπάρξεως προτεραιοτήτων» μετ' ἀκριβοῦς προσδιορισμοῦ αὐτῶν.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξετάσεως τῆς ἐνεργηθείσης ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου, διαβιβάζεται ὑπὸ τὸν ὡς ἄνω προβλεπόμενον τύπον, εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς ἀρχικῆς αἰτήσεως καὶ εἰς τὴν ἐπίσημον γλῶσσαν τοῦ Γραφείου, εἰς τὴν Διοίκησιν τῆς ἀρχικῆς χώρας, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς παραχωρήσεως τοῦ αἰτουμένου διπλώματος εἰς τὰς Διοικήσεις τῶν λοιπῶν συμβαλλομένων χωρῶν, τῶν ὑπὸ του ἐφευρέτου καταδειχθεισῶν, αἵτινες θὰ ἐζήτουν, παρὰ τοῦ Γραφείου τὴν διαβίβασιν ταύτην.

Ἡ ἀνακοίνωσις τῷ ἐφευρέτῃ ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῆς ἀρχικῆς χώρας.

Ἄρθρον 10.

Ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἀνακοινώσεως ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῆς ἀρχικῆς χώρας πρὸς τὸν ἐφευρέτην προσωρινοῦ πιστοποιητικοῦ, περὶ ὑπάρξεως προτεραιοτήτων, παρέχεται προθεσμία εἰς τὸν ἐφευρετὴν τοῦτον, προσδιοριζομένη συμφώνως τῷ ἐκτελεστικῷ κανονισμῷ, ὅπως διατυπώσῃ τὰς ἀντιρρήσεις κατὰ τῶν προκυψασῶν προτεραιοτήτων καὶ ὅπως προτείνῃ κατὰ τὸ ἐνὸν τροποποιήσεις εἰς τὰς διεκδικήσεις, περὶ ὧν τὸ ἐν λόγῳ πιστοποιητικόν.

Μετ' ἐξέτασιν καὶ συζήτησιν, ἐν ἀνάγκῃ τῶν διατυπωθεισῶν ἀντιρρήσεων ἢ τῶν προταθεισῶν τροποποιήσεων, τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον παραχωρεῖ, κατὰ τὰς περιστάσεις, εἴτε πιστοποιητικὸν ἀνυπαρξίας προτεραιοτήτων, εἴτε ὁριστικὸν πιστοποιητικὸν περὶ ὑπάρξεως αὐτῶν, μετ' ἀκριβοῦς αὐτῶν προσδιορισμοῦ.

Ὅταν ὁ ἐφευρέτης ἀπέχῃ τοῦ νὰ διατυπώσῃ ἐντὸς τῆς τεταγμένης προθεσμίας ἔνστασιν κατὰ τοῦ προσωρινοῦ πιστοποιητικοῦ περὶ ὑπάρξεως προτεραιοτήτων καὶ δὲν παραιτηθῇ τῆς αἰτήσεώς του περὶ διπλώματος, τὸ προσωρινὸν πιστοποιητικὸν ὁριστικοποιεῖται.

Αἱ Διοικήσεις τῶν συμβαλλομένων χωρῶν δύνανται νὰ ἀντιτίθηνται εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου, κατὰ τὰς ἐν τῇ ἐσωτερικῇ νομοθεσίᾳ ἑκάστης χώρας κειμένας διατάξεις, καὶ νὰ παραχωρῶσιν ἢ ν' ἀρνῶνται τὴν παραχώρησιν τοῦ αἰτουμένου διπλώματος.

Τὸ δίπλωμα θὰ δύναται, ἐνδεχομένως, νὰ μνημονεύῃ τὴν ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου γενομένην ἐξέτασιν καὶ νὰ συμπεριλαμβάνῃ τὰς ἐνδείξεις τῶν προτεραιοτήτων, ἃς τοῦτο ἐθεώρησε κώλυμα.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ νομοθεσία συμβαλλομένης χώρας θὰ τῇ ἐπέτρεπε, ἡ Διοίκησις ἑκάστης χώρας θὰ ἠδύνατο ἀκόμη μετὰ τὴν παραχώρησιν ὁριστικοῦ πιστοποιητικοῦ περὶ ὑπάρξεως προτεραιοτήτων, νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου τὴν ἔνδειξιν τροποποιήσεων, ἃς θὰ προσήκε νὰ ἐπενεγκωσιν εἰς τὰς διεκδικήσεις περὶ τοῦ νέου του ἐφαρνιζομένου ἐν τῇ περιγραφῇ, ὅπως ἐπενεχθῶσιν εἰς τὴν περιγραφὴν ταύτην.

Τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ παραχωρήσῃ νέαν βεβαίωσιν ἢ νέον πιστοποιητικόν, μνημονεύον τῶν τροποποιήσεων τούτων.

Ἄρθρον 11.

Αἱ Διοικήσεις τῶν συμβαλλομένων χωρῶν θὰ δύνανται πάντοτε νὰ ζητῶσι παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου, πρὸς τὸ γενικὸν συμφέρον, τὴν ἐξέτασιν αἰτήσεως περὶ διπλώματος εὑρεσιτεχνίας.

Ἐὰν τοῦτο ἐπιτάσσηται ἐν τῇ νομοθεσίᾳ μιᾶς τῶν συμβαλλομένων χωρῶν, τὰ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ παραχωρηθέντα διπλώματα, θὰ δύνανται ἐπίσης νὰ ὑποβάλλωνται πρὸς ἐξέτασιν εἰς τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον, πάντως ἐκτὸς ἂν σχετικὴ αἴτησις περὶ διπλώματος δὲν ἔχει ἤδη ἐξετασθῇ παρ' αὐτοῦ.

Ὁ διπλωματοῦχος θὰ δύναται μάλιστα νὰ ὑποχρεῶται εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις, προσδιοριζομένας ἐν τῇ ἐσωτερικῇ νομοθεσίᾳ μιᾶς των χωρῶν, νὰ προκαλῇ τὴν τοιαύτην ἐξέτασιν, τὰ δὲ πιστοποιητικὰ περὶ ἀνυπαρξίας προτεραιο-

τήτων ἢ ὑπάξεως αὐτῶν κατόπι ἐξετάσεως θὰ δύνανται νὰ περιέχωνται ἐν ταῖς ἐπισήμοις δημοσιεύσεσι τῆς χώρας τῆς παραχωρησάσης τὸ δίπλωμα καὶ ἡ Διοίκησις τῆς χώρας ταύτης θὰ ἐξουσιοδοτῆται νὰ παρέχῃ ἀντίγραφον ἐπὶ αἰτήσει.

Ἄρθρον 12.

Πᾶσα ἐξέτασις, ἐνεργουμένη ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου, ἔσται παντοτε ἄνευ ἐγγυήσεως καὶ οὐδεμιᾶς εὐθύνης.

Ἄρθρον 13.

Πᾶσα ἔρευνα, πρὸς ἐξέτασιν αἰτήσεως περὶ διπλώματος, παρέχει δικαίωμα πρὸς εἴσπραξιν ἐπ' ὠφελίᾳ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου μιᾶς διεθνοῦς ἀποζημιώσεως.

Ἐν περιπτώσει προσφυγῆς κατὰ προσωρινῶν πιστοποιητικῶν περὶ ὑπάρξεως πρωτερκιοτήτων, εἰσπράττεται νέον τέλος, ἐπ' ὠφελίᾳ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου.

Τὸ ποσὸν τῶν ὡς ἄνω προβλεπομένων ἀποζημιώσεων καὶ τελῶν καθορισθήσεται διὰ τοῦ ἐκτελεστικοῦ κανονισμοῦ.

Τὸ τιμολόγιον διπλασιάζεται, προκειμένου περὶ ἐξετάσεως διπλώματος, προγενεστέρως παραχωρηθέντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙΙ.

Γενικαὶ Διατάξεις.

Ἄρθρον 14.

Τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον τῶν διπλωμάτων θὰ συγκεντροῖ ἀποδεικτικὰ καὶ πληροφορίας ὡς πρὸς τὰ διπλώματα εὑρεσιτεχνίας καὶ πάσης φύσεως δημοσιεύσεις, ἀφορώσας εἰς τὰς διαφόρους βιομηχανίας.

Θὰ λαμβάνῃ ἐκ μέρους ἁπασῶν τῶν διοικήσεων τῶν συμβαλλομένων χωρῶν τὰ ἀποδεικτικά, τὰ παρ' ἑκάστης αὐτῶν δημοσιευόμενα, καὶ μάλιστα τὰ τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως, ἅτινα ἐνδέχεται νὰ διευκολύνωσι τὸ ἔργον του.

Τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον τίθεται πάντοτε εἰς τὴν διάθεσιν τῶν διοικήσεων τῶν συμβαλλομένων χωρῶν, ὅπως ταῖς προμηθεύῃ διὰ τὴν διεθνῆ ὑπηρεσίαν τῶν διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας, τὰς εἰδικὰς πληροφορίας, ὧν θὰ εἶχον ἀνάγκην.

Θὰ δύνηται νὰ δημοσιεύῃ περιοδικὰ φύλλα περὶ τῶν ζητημάτων, τῶν σχετιζομένων πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῶν τοιούτων παραχωρήσεων.

Ἡ ἐν λόγῳ δημοσίευσις θὰ ἐνεργεῖται γαλλιστὶ καὶ ἐν ἀνάγκῃ διὰ τῶν παρὰ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ὑποδεικνυομένων ἄλλων γλωσσῶν.

Ἄρθρον 15.

Αἱ πρὸς ἵδρυσιν τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου τῶν διπλωμάτων προσχωρήσασαι χῶραι, δικαιοῦνται νὰ δηλώσωσι ρητῶς, ὅτι αἱ διοικήσεις των θὰ προσφεύγωσιν εἰς τὴν μεσολάβησιν τοῦ ἑκάστοτε διὰ τὴν διεθνῆ καταχώρησιν καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν διπλωμάτων ἢ μόνον διὰ μίαν τῶν ἐνεργειῶν τούτων.

Ἄρθρον 16.

Αἱ συμβαλλόμεναι χῶραι ὑποχρεοῦνται νὰ μετέχωσι τῶν δαπανῶν τῆς γενικῆς διοικήσεως τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου, διὰ τῆς καταβολῆς ἐνιαίας ἐτησίας συνδρομῆς, καθορισθησομένης ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως. Ἡ συνδρομὴ αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν πεντακισχιλίων φράγκων δι' ἕκαστον Κράτος.

Εἱ ἐτήσιοι πρόσοδοι τοῦ Γραφείου περιλαμβάνουσιν, ἐκτὸς τοῦ συνόλου τῆς ἐν τῇ προβλεπομένῃ παραγράφῳ προβλεπομένης συνδρομῆς, τὰ ἐκ τῶν διεθνῶν ἀποζημιώσεων προκύπτοντα ποσά, τέλη καὶ οἱασδήποτε ἄλλας ἀποζημιώσεις, εἰσπραττομένας ὡς ἀμοιβὴ δι' ἐργασίας σχετικὰς πρὸς τὴν διεθνῆ καταχώρησιν καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν αἰτήσεων, συμφώνως πρὸς τὸ διὰ τῶν ἐκτελεστικῶν κανονισμῶν καθορισθὲν τιμολόγιον.

Ἄρθρον 17.

Αἱ διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Γραφείου ἀναγκαῖαι προκαταβολαί, ἐνεργοῦνται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς χώρας ἔνθα ἑδρεύει τὸ Γραφεῖον.

Τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα, τὰ πρὸς τὴν γενικὴν διοίκησιν τοῦ Γραφείου σχετιζόμενα ἢ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς διεθνοῦς καταχωρήσεως ἢ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐξετάσεως, καταστρώνονται ἐν τῷ ἐτησίῳ λογαριασμῷ τῆς διαχειρίσεως τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου, ἐν τρισὶ διακεκριμένοις Κεφαλαίοις.

Ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας τῶν ἐσόδων, τὸ ἐλλεῖπον δύναται νὰ καλυφθῇ διὰ τῶν δαπανῶν, βαρύνει χρονικῶς τὰς προσχωρησάσας χώρας, ἀναλόγως τῶν κάτωθι προσδιοριζομένων βάσεων.

Διὰ τὰς ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς γενικῆς διοικήσεως

δαπάνας, αἱ χῶραι διαιροῦνται εἰς ἓξ τάξεις, ἑκάστη ἐν ἀναλογίᾳ ἑνὸς ὡρισμένου ἀριθμοῦ μονάδων, ἤτοι·

1η	κλάσις	25 μονάδες
2α	»	20 »
3η	»	15 »
4η	»	10 »
5η	»	5 »
6η	»	3 »

Οἱ συντελεσταὶ οὗτοι θὰ πολλαπλασιάζωνται ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν χωρῶν ἑκάστης τάξεως, καὶ τὸ ποσὸν τῶν γινομένων θὰ δίδῃ τὸν ἀριθμὸν μονάδων, δι' οὗ ἡ συνολικὴ δαπάνη θὰ διαιρῆται. Τὸ πηλίκον θὰ δίδῃ τὸ ποσὸν τῶν δαπανῶν τῆς μονάδος.

Ἡ τάξις, ἐν ᾗ ἑκάστη τῶν προσχωρησασῶν χωρῶν θὰ ὑπάγηται, θὰ κατατάσσηται καὶ θὰ προσδιορίζηται κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῶν ἀπεσταλμένων τῶν προσχωρησασῶν χωρῶν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν συγχρόνως τῆς βιομηχανικῆς σημασίας καὶ τοῦ πληθυσμοῦ ἑκάστης χώρας.

Τὸ ἔλλειμμα τῆς ὡς πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς διεθνοῦς καταχωρήσεως δαπάνης ἀφ' ἑνός, πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐξετάσεως, ἀφ' ἑτέρου, θὰ ἐπιπίπτῃ ἐπὶ τῶν χωρῶν, αἵτινες θὰ ἔχωσι προσχωρήσει εἰς ταύτας τὰς ὑπηρεσίας, κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἀναλογίαν·

Τὸ τρίτον τοῦ ἐλλείμματος, διανέμεται ἀναλόγως τοῦ μεριδίου συνδρομῆς ἑκάστης χώρας, κατὰ τὴν ἀνωτέρω προβλεπομένην κατάταξιν.

Τὰ δύο τρίτα τοῦ ἐλλείμματος ἀναλόγως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν αἰτήσεων περὶ διεθνοῦς καταχωρήσεως καὶ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν αἰτήσεων περὶ ἐξετάσεως τῶν εἰς τὸ Γραφεῖον ὑποβαλλομένων διὰ μέσου ἑκάστης συμβαλλομένης χώρας.

Ἄρθρον 18.

Τὸ Διεθνὲς Κεντρικὸν Γραφεῖον διοικεῖται, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, παρ' ἑνὸς Διευθυντοῦ τῇ συνεργασίᾳ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐξ ἑπτὰ μελῶν, ὧν εἷς πρόεδρος, δύο ἀντιπρόεδροι καὶ εἷς Γενικὸς Γραμματεύς, ἐκλεγόμενοι ἀνὰ τριετίαν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, τῶν ἀπεσταλμένων τῶν Κυβερνήσεων ἑκάστης τῶν προσχωρησασῶν χωρῶν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ψήφων, ὅστις ἀναγνωρίζεται εἰς τοὺς ἀπεσταλμένους τούτους, καθορίζεται κατὰ τὴν τάξιν εἰς ἣν ἑκάστη χώρα κατετάγη.

1η	κλάσις	Ἀριθ. ψήφων 6
2α	»	» » 5
3η	»	» » 4
4η	»	» » 3
5η	»	» » 2
6η	»	» » 1

Ὁ Διευθυντὴς διορίζεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ προσωπικὸν τῆς διοικήσεως τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου, θὰ ἐκλέγηται μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῶν προσχωρησασῶν χωρῶν καὶ θὰ διορίζηται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῇ προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ.

Ὑπολογίζεται διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου ἡ σπουδαιότης τῶν ἐνεργηθεισῶν ἐργασιῶν, παρ' ἑκάστης τῶν προσχωρησασῶν χωρῶν.

Ἄρθρον 19.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καταρτίζει προϋπολογισμὸν τῶν δαπανῶν τῆς πρώτης ἐγκαταστάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου, τῇ συνδρομῇ τῶν ἀπεσταλμένων καὶ τεχνικῶν εἰμπειρογνωμόνων, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων τῶν προσχωρησασῶν χωρῶν.

Ὁ οὕτως συνταγεὶς προϋπολογισμὸς θὰ ὑποβάλληται ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως.

Τὰ ἔξοδα τῆς πρώτης ἐγκαταστάσεως θὰ διανέμωνται μεταξὺ τῶν προσχωρησασῶν χωρῶν, συμφώνως πρὸς τὴν ἐνεργηθεῖσαν κατάταξιν διὰ τὰς μερίδας τῶν συνδρομῶν τὰς ἐν ἄρθρῳ 17 καθορισθείσας.

Ἄρθραν 20.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν ἀπεσταλμένων τῶν προσχωρησασῶν χωρῶν καταρτίζει τοὺς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης συμφωνίας ἀναγκαιοῦντας κανονισμούς, καὶ ὑδίως ὅσον ἀφορᾷ τὸ τιμολόγιον τῶν ἀποζημιώσεων τελῶν καὶ ἄλλων τιμημάτων τῶν παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου εἰσπραττομένων, τὴν ἐσωτερικὴν λειτουργίαν τοῦ Γραφείου, τὴν ὑποβολὴν τῶν περιγραφῶν καὶ διεκδικήσεων περὶ τοῦ νέου τῶν διατυπωθεισῶν ἐν ταῖς περιγραφαῖς τῶν διπλωμάτων

ών ζητεῖται ἡ διεθνὴς καταχώρησις καὶ ἐξέτασις παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου.

Ἄρθρον 21.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν ἀπεσταλμένων τῶν προσχωρησασῶν χωρῶν συνεδριάζει ὁσάκις παραστῇ ἀνάγκη, ἢ τοὐλάχιστον ἀνὰ τριετίαν, ὅπως ἐνεργῇ τὴν ἀνανέωσιν τῶν ἐξουσιῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐν ἀνάγκῃ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ ἐκτελεστικοῦ κανονισμοῦ, πρὸς ἐνέργειαν τροποποιήσεων καὶ πρὸς βελτίωσιν τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου Διπλωμάτων. Δύναται ἐπίσης νὰ προτείνῃ τροποποιήσεις τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 22.

Αἱ προσχωρήσασαι χῶραι ἐπιφυλάσσουσιν ἑαυταῖς τὸ δικαίωμα τῆς μεταξὺ αὐτῶν συνάψεως εἰδικῶν συμφωνιῶν, πρὸς ἐξασφάλισιν εἰδικῶν ἀμοιβαίων πλεονεκτημάτων ἐπ' ὠφελίᾳ τῶν ὑπηκόων των, ἐφόσον αἱ ἐν λόγῳ συμφωνίαι δὲν ἀντίκεινται πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 23.

Αἱ χῶραι, αἱ μεταγενεστέραι τῆς παρούσης συμφωνίας, δύνανται νὰ γίνωσι δεκταὶ ἐπὶ τῇ αἰτήσει των, ἀπευθυνομένῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς ἕδρας τοῦ Γραφείου. Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς ἐπικυρώσεως διὰ τῆς πλειονοψηφίας τοὐλάχιστον τῶν 2/3 τῶν ψήφων τῶν ἀναγνωριζομένων εἰς τὰς χώρας τὰς ὑπογραψάσας τὴν παροῦσαν συμφωνίαν, κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 18ον.

Ἡ μεταγενεστέρα προσχώρησις χώρας, μὴ ὑπογραψάσης, συνεπάγεται τὴν καταβολὴν ἐκ μέρους ταύτης τῷ κεντρικῷ Γραφείῳ, ποσοῦ ἴσου πρὸς τὴν συμμετοχὴν τῶν ὑπογραψασῶν χωρῶν, εἰς τὰ ἔξοδα τῆς πρώτης ἐγκαταστάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 19ον. Κοινοποιεῖται μετὰ τὴν καταβολὴν ταύτην παρὰ τῆς Βελγικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰς λοιπὰς Κυβερνήσεις, ὅπως ἐπιφέρῃ τὰ ἀποτελέσματά της, ἵνα μὴ να μετὰ τὴν κοινοποίησιν ταύτην, ἐκτὸς ἐὰν μεταγενεστέρα χρονολογία ὑποδειχθῇ ὑπὸ τῆς προσχωρησάσης χώρας.

Ἄρθρον 24.

Αἱ συνομολογοῦσαι χῶραι δικαιοῦνται πάντοτε νὰ προσχωρήσωσι διὰ λογαριασμὸν τῶν κτήσεων, ἀποικιῶν, ἐξαρτημάτων καὶ προτεκτοράτων αὐτῶν ἢ διά τινας ἐξ αὐτῶν.

Τὰ Κράτη, κτήσεις, ἢ ἀποικίαι, αἵτινες διοικοῦνται αὐτοτελῶς καὶ ἔχουσιν ἀνεξαρτησίαν Γραφείου, διὰ τὴν κατάθεσιν αἰτήσεων καὶ τὴν παραχώρησιν διπλωμάτων, θεωροῦνται ὡς διακεκριμένως προσχωροῦσαι χῶραι εἰς τὴν παροῦσαν συμφωνίαν.

Ἄρθρον 25.

Αἱ προϋπτουσαι διαφοραί, ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τῆς παρούσης συμφωνίας, θὰ διακανονίζωνται κατὰ τὰς μεθόδους, ἃς ἀπεδέξατο ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, διὰ παρομοίας περιπτώσεις.

Ἄρθρον 26.

Ἡ παροῦσα συμφωνία ἄρχεται ἰσχύουσα, ἀφ' ἧς ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τῶν δύο τρίτων τῶν ὑπογραψασῶν χωρῶν.

Αἱ ἐπικυρώσεις θ' ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν καὶ θὰ παραμένωσι κατατεθειμέναι εἰς τὸ ἀρχεῖον της.

Πᾶσα χώρα δύναται νὰ καταγγείλῃ, εἴτε δι' ἑαυτήν, εἴτε διὰ λογαριασμὸν τῶν κτήσεων, ἀποικιῶν, ἐξαρτημάτων καὶ προτεκτοράτων αὐτῆς, τὴν παροῦσαν συμφωνίαν, καὶ ν' ἀποσυρθῇ τῆς Ἑνώσεως, ἓν ἔτος μετὰ τὴν καταγγελίαν ταύτην. Διὰ τοῦ γεγονότος τούτου θὰ παραιτῆται παντὸς δικαιώματός της, ἐπ' ὠφελίᾳ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου.

Ἐγένετο ἐν Παρισίοις, τὴν δεκάτην ἐνάτην Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐνεκκαιδεκάτου ἑξηκοστοῦ ἔτους, ἐν ἑνὶ πρωτοτύπῳ ὅπερ θὰ παραμείνῃ κατατεθειμένον ἐν τῷ ἀρχείῳ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας καὶ ρητινος αὐθεντικὰ ἀντίγραφα θ' ἀποσταλῶσιν εἰς ἑκάστην τῶν ὑπογραψασῶν χωρῶν.

Τὸ εἰρημένον πρωτότυπον, χρονολογηθὲν ὡς ἄνω, δύναται νὰ ὑπογραφῇ μέχρι καὶ τῆς 31 Μαΐου 1921.

Εἰς πίστωσιν τούτων, οἱ κάτωθι πληρεξούσιοι, ὧν τὰ πληρεξούσια ἀνεγνωρίσθησαν ἐν τάξει, ἔχοντα, ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν.

Διὰ τὸ Βέλγιον.
Ch. MAVAUT,
Διὰ τὴν Βραζιλίαν.
Raul FERNANDES
Διὰ τὴν Δημοκρατίαν τῆς Κούβας.

.....

Διὰ τὸν Ἰσημερινόν.
E. DORNY DE ALSUA

Διὰ τὴν Γαλλίαν.
AUG ISAAC.
LUO —CAEN
C. LEROUETS.
Διὰ τὴν Ἑλλάδα
I. YOUPIS
Διὰ τὴν Δημοκρατίαν τῆς Αἰτῆς
.....
Διὰ τὴν Ἰαπωνίαν
.....
Διὰ τὴν Δημοκρατίαν τῆς Λιβερίας
.....
Διὰ τὴν Δημοκρατίαν τῆς Νικαράγουας.
G. ρο V. [illegible]
Διὰ τὴν Δημοκρατίαν τοῦ Παναμᾶ.
.....
Διὰ τὴν τοῦ Περοῦ.
.....
Διὰ τὴν Πολωνίαν.
ERANCOIS DOLEZAL.
Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν.
.....
Διὰ τὴν Ρωσσυνίαν.
G. ANTONIADES.
Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σερβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων.
R. M. AVRA OVITCH
Διὰ τὸ Σιάμ.
PAYA VISAL BACHANAKICH
Διὰ τὴν Δημοκρατίαν τῆς Τσεχοσλοβακίας
VANICEK
Διὰ τὴν Οὐρουγουάην.
.....

Ἄρθρον δεύτερον

Ἡ αἴτησις περὶ διεθνοῦς καταχωρήσεως ὑποχρεοῖ τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν, ἀφ' ἧς πλήρης ὁ περὶ ἑκάστης ἐφευρέσεως φάκελλος περιέλθῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἐντὸς δωδεκαμήνου ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς καταθέσεως ἐν τῇ ἀρχικῇ χώρᾳ, πλήρης δὲ θεωρεῖται ὁ φάκελος ὅταν πληροῖ τοὺς ὅρους τῶν διατάξεων τῶν ἑλληνικῶν νόμων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν αὐτῶν Β. Διαταγμάτων.

Ἄρθρον τρίτον

Ὁ αἰτούμενος τὴν διεθνῆ καταχώρησιν διπλώματος εὑρεσιτεχνίας καταβάλλει πρόσθετον τέλος δραχμῶν ἑκατόν, διὰ τῆς προσαγωγῆς διπλοτύπου ἰσοπόσου εἰσπράξεως δημοσίου ταμείου ἢ εἰσπράκτορος. Εἰς τὸ πρόσθετον τέλος τοῦτο δὲν συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ ἐπ' ὠφελίᾳ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου καταβληθησόμενον, τὸ ὁποῖον ὁρισθήσεται διὰ διεθνοῦς ἐκτελεστικοῦ κανονισμοῦ τῆς κυρουμένης Συμφωνίας.

Ἄρθρον τέταρτον

Ἡ παρὰ τῆς Ἑλλάδος ἀποδοχὴ μιᾶς ἢ ἁπασῶν τῶν ἀρμοδιοτήτων τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου, γενήσεται διὰ δηλώσεως τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, μετὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου. Ἡ οὐσιαστικὴ ἰσχὺς τοῦ περιεχομένου αὐτῆς θ' ἄρξηται ἀπὸ χρονικοῦ σημείου δι' αὐτῆς προσδιορισθησομένου, ὁπότε καὶ θὰ συνεχίσωσιν αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῆς κυρουμένης συμφωνίας.

Ἄρθρον πέμπτον

Πᾶσα λεπτομέρεια ἀρορῶσα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῆς δι' αὐτοῦ κυρουμένης Συμφωνίας καθορισθήσεται διὰ Β. Δ.

Διὰ Β. Διατάγματος κυρωθήσεται ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 τῆς κυρουμένης Συμφωνίας κατάταξις τῆς Ἑλλάδος, ὡς πρὸς τὴν συμμετοχήν της εἰς τὰς δαπάνας τῆς γενικῆς διοικήσεως τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζητήσιν σχεδίου νόμου «περὶ προσθήκης, διατάξεων εἰς τοὺς νόμους περὶ σιδηροδρόμους», ὁ κ. ***Ι. Ράλλης*** ζητεῖ τὴν ἀναβολήν, διότι ὡς ἔχει συνταχθὲν τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἄκυρον. Παραχωρεῖται ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ εἰς τοὺς ἐργάτας συριδωρύκτας, οἵτινες δὲν ἀποτελοῦσι νομικὸν πρόσωπον, οὐδὲ εἶναι ὀρθὸν νὰ παραχωρηθῇ ἡ γραμμή, ἀνήκουσα εἰς τὸ Δημόσιον.

Ὁ κ. ***Π. Πρωτοπαπαδάκης*** (Πρωθυπουργός), παρατηρεῖ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ παραχωρήσεως, ἀλλὰ περὶ ἐκμεταλλεύσεως. Δέχεται ἐν τούτοις τὴν ἀναβολήν, καὶ τὸ νομοσχέδιον ἀναβάλλεται.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς κ' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου.

«Περὶ συζήτησεως τοῦ μισθοῦ τῶν δημοτικῶν Στρατολόγων».

«Περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1189 περὶ ἐξαγορᾶς κυριότητος ἐμφυτευτικῶν κτημάτων», ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, μετὰ παρατηρήσεις τῶν κ. κ. ***Ν. Καλογεροπούλου***, ***Ἀλ. Ἰωαννίδου*** ζητούντων νὰ ἀναβληθῇ τὸ νομοσχέδιον, τῶν κ. κ. ***Γ. Σπηλιοπούλου*** ***Γ. Σχοινᾶ***, ζητούντων τὴν ψῆφισίν του καὶ τοῦ κ. ***Ν. Καλλαρτζάκου*** δηλοῦντος ἐπὶ πλέον ὅτι πρέπει νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον, ὅπως δοθῇ λύσις ὑπὲρ τῶν καλλιεργητῶν, δουλευόντων εἰσέτι πρὸς τοὺς τσιφλικούχους.

«Περὶ συστάσεως Ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν κώδικος περὶ δικηγόρων».

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' συζήτησιν σχεδίου νόμου «περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου 845, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων 1016, 1145, 1889, 2495 καὶ τοῦ 18/31 Ὀκτωβρίου 1920 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ κανονισμοῦ πωλήσεως ἐφημερίδων κλπ.». ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** λέγει ὅτι δέον ν' ἀφεθῶσιν ἐλεύθεραι αἱ ἐφημερίδες νὰ ἐκδίδωνται εἰς ὅσας θέλουσι σελίδας καὶ νὰ μὴ περιορίζηται ὁ χῶρος των διὰ νόμου, ἐπίσης δὲ νὰ μὴ κανονισθῇ διατίμησις τῆς πωλήσεώς των, διότι αἱ διατιμήσεις τίθενται διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐπὶ πλέον πώλησιν καὶ ὄχι τὴν ἐπὶ ἔλαττον. Ἑκάστη ἐφημερὶς θὰ ἐκτιμηθῇ ἐκ τοῦ περιεχομένου της καὶ θὰ πωληθῇ ἀναλόγως. Ζητεῖ προσέτι ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ καταθέσῃ πίνακα τῶν πληρωνομένων εἰς τὰς ἐφημερίδας προσῶν διὰ τὰς δημοσιεύσεις τῶν Ὑπουργείων, διότι γίνεται ἀφειδὴς χρησιμοποίησις τῶν δημοσιεύσεων αὐτῶν καὶ ἐνισχύεται οὕτως ἡ ἔκδοσις ἡμερησίων ἐφημερίδων πρὸς ζημίαν τῶν παλαιῶν σοβαρῶν καὶ ἐγκύρων ἐφημερίδων. Προσθέτει ὅτι ἡ Συνέλευσις ὀφείλει νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ ἐλευθερίας τοῦ τύπου, ὅστις εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων ὀργάνων τῆς Πολιτείας, ὥστε νὰ τροφθῇ οὗτος εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς του καὶ νὰ μὴ ὑποβιβασθῇ ἡ κατάπτωσίς του. Ζητεῖ ἐν πάσῃ περιπτώσει τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Δ. Ταυκαλᾶς*** ἐπιμένει εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, ὑποστηρίζων ὅτι ἀλλαχοῦ αἱ ἐφημερίδες καὶ ἐνισχύονται ὑπὸ τοῦ Κράτους, προτείνει δὲ τροπολογίαν

ὅπως δοθῶσι περισσότερα ποσοστὰ εἰς τὰς ἐφημεριδοπώλας.

Ὁ κ. ***Μ. Γούδας***, ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ζητεῖ ὅπως ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον, λέγει δ' ὅτι ἔχει λάβει ἤδη ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Τσουκαλᾶ, μεθ' ὃ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' συζήτησιν σχεδίου νόμου «περὶ καταγγέλσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 2486 περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου ΧΜΗ'» ὁ κ. ***Ι. Ράλλης*** ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου, διότι πρέπει νὰ συζητηθῇ εὐρέως τοῦτο, καθότι δὲν βλέπει, λέγει, τὸν λόγον τῆς ψηφίσεως νόμου, δι' οὗ θέλουσιν εἰσπηδήσει καὶ πάλιν εἰς τὸ κοινοβούλιον ἀριθμὸς πληρεξουσίων ὅλως διόλου περιττός.

Ὁ κ. ***Ν. Στράτος***, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, φρονεῖ ὅτι ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου, εἶναι ἀπαραίτητος, καὶ δὲν ἀποδέχεται τὴν πρότασιν τοῦ κ. Ράλλη. Δηλοῖ δ' ὅτι θέλει προσκομίσει πίνακα, ὅπως καταδείξῃ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν πληρεξουσίων δὲν εἶναι περιττός. Ἄλλως δὲ ὁ ὑπάρχων νόμος εἶναι ἄκυρος, διότι προέρχεται ἐκ Σώματος ἀκύρου καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐκλογαὶ μὲ τοιοῦτον νόμον.

Ὁ κ. ***Ράλλης*** παρατηρεῖ ὅτι καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι νόμοι, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἀρχῆς ταύτης, εἶναι ἄκυροι, καὶ ὅμως ἰσχύουσι, ἐπιμένει δ' εἰς τὴν γνώμην αὐτοῦ, λέγων ὅτι δὲν πρέπει νὰ διαιωνίζηται ὁ ἀριθμὸς τῶν 360 πληρεξουσίων ἐνταῦθα, διότι οὐδένα λόγον ἔχουσι τόσοι πληρεξούσιοι.

Ὁ κ. ***Α. Μάτεσις*** διαμαρτύρεται διὰ τὴν φρασεολογίαν τοῦ κ. Πληρεξουσίου, λέγων ὅτι οὐδεὶς τῶν κ. Πληρεξουσίων εἶναι ἐνταῦθα περιττός.

Ὁ κ. ***Ν. Στράτος*** λέγει ὅτι οὐδεὶς τῶν κ. Πληρεξουσίων εἶναι περιττός· τοὐναντίον, ὅσον περισσότεροι πληρεξούσιοι ὑπάρχουσι, τόσον εὐρυθμότερον καὶ κανονικώτερον καὶ λυσιτελέστερον λειτουργεῖ τὸ πολίτευμα, καὶ εἰς τοῦτο πρέπει νὰ ἀποβλέπωμεν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν δαπάνην, εἰς ἣν ἀποβλέπει ὁ κ. Ράλλης, διότι πᾶσα δαπάνη ἀφορῶσα εἰς τοῦτο δὲν εἶναι διόλου περιττή.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἰσχὺν τῶν λοιπῶν νόμων, οἱ νόμοι οὗτοι εἰσιν ἄκυροι, ἀλλ' ἡ Συνέλευσις ἐδέχθη ἤδη τούτους

λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης, ὡς νόμους *de facto*, καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἀκυρώθησαν. Δέχεται οὐχ ἧττον, ὅπως ἀναβληθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου μέχρι τῆς Τετάρτης, ἀναγραφῇ δὲ τοῦτο πρῶτον πρὸς συζήτησιν.

Ἡ πρότασις γίνεται δεκτὴ καὶ τὸ νομοσχέδιον ἀναβάλλεται.

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συνακφθείσης ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1922 συμβάσεως περὶ χορηγήσεως προσωρινοῦ δανείου φράγκων 50,000,000 καὶ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2011 περὶ ἱδρύσεως Συνδικάτου Τραπεζῶν», ὁ κ. **Ἀγ. Σλῆμαν** ποιεῖται τὴν παρατήρησιν, ὅτι τοῦτο εἶναι συναφὲς πρὸς τὸ ψηφισθὲν ἤδη ὑπ' ἀριθ. 11 ἐν τῇ Ἡμ. Διατάξει νομοσχέδιον, περὶ Συνδικάτου τῶν Τραπεζῶν· συνεπῶς προτείνει ὅπως ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου ἀναβληθῇ καὶ συγχωνευθῇ τοῦτο μετ' ἐκείνου, τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11 τιθεμένου ὡς τροπολογίας τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου.

Ἡ πρότασις γίνεται δεκτὴ καὶ τὸ σχέδιον νόμου ἀναβάλλεται.

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ ἐκποιήσεως τῆς κληροδοτηθείσης ὑπὸ τοῦ Μάρκου Λιβανίου συλλογῆς γραμματοσήμων εἰς τὴν Ἱστορικὴν καὶ Ἐθνολογικὴν Ἑταιρείαν τῆς Ἑλλάδος», ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** δὲν βλέπει, λέγει, τὸν λόγον διατὶ νὰ ἐκποιηθῇ ἡ Συλλογή, προτείνει δὲ νὰ ἀποσυρθῇ τὸ νομοσχέδιον, διότι δὲν πρέπει νὰ ἐκποιηθῇ συλλογὴ πολύτιμος διὰ τὸ Κράτος, δωρηθεῖσα δὲ νὰ παραμένῃ ὡς κειμήλιον αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ διαθέτου. Ἄλλως δὲ ἡ ἀξία αὐτῆς δὲν δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ ἐνταῦθα, ἀλλ' ἐν Εὐρώπῃ.

Τὰς αὐτὰς γνώμας ὑποστηρίζουσι καὶ οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Ν. Καλογερόπουλος, Γ. Μπούσιος, Ἀντ. Χριστομάνος, Ἀστ. Ζουρμπᾶς** καὶ **Κ. Τερτίπης**, τονίζοντες, οὐ μόνον τὸ ἀντικατάστατον καὶ σπάνιον τοιούτων συλλογῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν μεγάλην ἀξίαν, ἀφοῦ μόνον δύο γραμματόσημα ἐπωλήθησαν ἀντὶ 224 χιλ. φράγκων πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν.

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος**, τὴν αὐτὴν ἔχω γνώμην, ζητεῖ νὰ κατατεθῇ ἡ διαθήκη τοῦ διαθέτου, διὰ νὰ ἴδωμεν ἂν δυνάμεθα νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἐκποίησιν τῆς συλλογῆς.

Ὁ κ. **Καλαντζάκος** λέγει ὅτι ἡ συλλογὴ ἐδωρήθη πρὸς τὸ ἔθνος καὶ οὐδεὶς δικαιοῦται νὰ ἐκποιήσῃ αὐτήν.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος**. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, λέγει ὅτι ἡ συλλογὴ ἐν πρώτοις δὲν ἀνήκει εἰς τὸ Κράτος ἀλλ' εἰς τὴν Ἐθν. Ἱστορ. Ἐθνολ. Ἑταιρείαν, ἥτις μόνον καὶ μόνον ὅπως λάβῃ τὴν ἀδειαν τοῦ Κράτους νὰ μεταβάλῃ τὴν διαθήκην, ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ εἰσαγάγῃ τὸ πρὸς τοῦτο νομοσχέδιον. Ἄλλως ἠδύνατο νὰ ἐκποιήσῃ καὶ μόνη αὐτήν, ὡς οὖσαν ἰδίαν αὐτῆς περιουσίαν. Ἐν τούτοις δέχεται νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως προσκομισθῇ ὅλα τὰ αἰτηθέντα στοιχεῖα εἰς τὴν Συνέλευσιν, περί τε τῆς ἀξίας αὐτῆς κλπ., ἵνα ἀποφανθῇ αὕτη.

Πλεῖστοι πληρεξούσιοι ζητοῦσιν ὅπως ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον ὁ κ. Ὑπουργός.

Ὁ κ. **Ι. Ράλλης** συνιστᾷ ἐπίσης νὰ ἀποσυρθῇ τὸ νομοσχέδιον, ἵνα μὴ ἀνατραπῇ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ἡ τελευταία βούλησις τοῦ διαθέτου, διότι τοῦτο εἶναι καὶ νομικῶς ἀνήθικον, καὶ δὲν πρέπει τοιαύτη ἀνήθικος νομικὴ ἀρχὴ νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως. Δύναται, λέγει, νὰ ἔχῃ καὶ συβαρωτέρας ἀκόμη συνεπείας αὕτη.

Ὁ κ. **Περ. Ι. Ἀργυρόπουλος** συνιστᾷ ἐπίσης ὅπως τὸ νομοσχέδιον ἀποσυρθῇ.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** παρατηρεῖ ὅτι ἡ τοιαύτη ἀρχὴ ἐγένετο ἐν τῷ παρελθόντι δυστυχῶς δεκτή· οὐχ ἧττον, μὴ δυνάμενος νὰ ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον, προτείνει νὰ παραπεμφθῇ τοῦτο εἰς εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν κ. κ. **Ι. Ράλλη, Ι. Λεωνίδα**, Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν **Ν. Καλογεροπούλου, Ἀντ. Χριστομάνου** καὶ **Κ. Τερτίπη**, ἵνα ἐξετάσῃ τὴν συλλογὴν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς ἀποφανθῇ ἡ Συνέλευσις.

Ἀναβάλλεται κατόπι τούτου τὸ νομοσχέδιον, παραπεμπόμενον εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐπιτροπήν, γενομένης δεκτῆς ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῆς προτάσεως τοῦ κ. Στράτου.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ προσόντων διαβαθμίσεως καὶ ἀποδοχῶν τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῶν Δημοτικῶν Σχολείων», μετὰ παρατηρήσεις τῶν κ. κ. **Γ. Καλαντζοπούλου, Χρ. Καρρᾶ καὶ Σπ. Ἀλεξιάδου**, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Πρόεδρος. Ἐπὶ συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 18 ἐδ. 1. τοῦ νόμου 2521 ὑπ᾽ἀριθ. 24 Σεπτεμβρίου 1920 περὶ παραχωρήσεως τῆς ἐσοδείας τῶν κολληγικῶς καλλιεργουμένων γαιῶν καὶ συμπληρώσεως τῆς ἀγροτικῆς νομοθεσίας».

Ὁ κ. ***Ἀντ. Χριστομάνος*** παρατηρεῖ ὅτι ὁ νόμος 2521 εἶναι ἄκυρος, διότι ἡ ὑπογραφὴ τοῦ ἀειμνήστου βασιλόπαιδος Ἀλεξάνδρου, ἣν φέρει, εἶναι πλαστή. Δὲν εἶναι δυνατὸν κατ᾽ ἀκολουθίαν νόμον τοιοῦτον, ὅστις εἶναι χάρτης ἄγραφος, ν᾽ ἀναγνωρίσῃ ἡ Συνέλευσις καὶ ἑρμηνείαν τῶν ἄρθρων αὐτοῦ νὰ δώσῃ, ἐπιδεικνύει δὲ ὁ κ. Πληρεξούσιος πρὸς τὴν Συνέλευσιν τὸ πρωτότυπον τῆς πλαστικῆς ὑπογραφῆς. Προτείνει διὰ τοῦτο τὴν ἀνάκλησιν τῆς ψηφίσεως τοῦ νόμου καὶ τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰσαγωγὴν ἄλλου ὁμοίου νόμου πρὸς ψήφισιν, ἵνα ἀπορευχθῇ οὕτως, οὐ μόνον ἡ ἐφαρμογὴ νόμου ἀκύρου, ἀλλὰ καὶ ἀντισυντάγματικοῦ.

Ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης συνηγορεῖ καὶ ὁ κύριος ***Γ. Μπούσιος.***

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης***, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, μὴ ἀποδεχόμενος τὰς γνώμας τῶν προλαλησάντων ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἀκυρότητος αὐτοῦ, διότι ὅλοι οἱ νόμοι οἱ ψηφισθέντες ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῆς 31 Μαΐου εἶναι ἄκυροι, ὁρονεῖ ὅτι, ἐπειδὴ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου ἐφηρμόσθησαν ἤδη καὶ ἐδημιούργησαν νομικὰς σχέσεις, δύνανται νὰ κυρωθῶσιν ἤδη ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ νὰ θεωρηθῶσιν ἰσχύουσαι ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, προστιθεμένης ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἰδίας προσθήκης. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν πλαστότητα, ἐπειδὴ αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀποδειχθῇ τὴν στιγμὴν αὐτήν, νὰ ἀποτελέσῃ αὕτη ἀντικείμενον ἰδίας ἐξετάσεως, ὥστε νὰ ληφθῶσι κατὰ τῶν ὑπαιτίων τὰ προσήκοντα μέτρα ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς βεβαιώσεως, διὰ νὰ στηριχθῇ ἡ σχετικὴ δίωξις.

Ὁ κ. ***Ν. Καλογερόπουλος*** δυσκολεύεται, λέγει, νὰ ἀποδεχθῇ τὴν γνώμην ταύτην, διότι εἰς τὸ ἄκυρον τοῦ νόμου τῆς ψευδοβουλῆς προστίθεται ἤδη καὶ ἡ βδελυρὰ πρᾶξις τῆς πλαστότητος τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Βασιλέως Ἀλεξάνδρου, ἣν ἐρχόμεθα ἡμεῖς νὰ ἀναγνωρίσωμεν καὶ νὰ κυρώσωμεν, κυροῦντες οὕτω βδελυρὸν ἔγκλημα. Τοῦτο λέγει δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ, ἀλλὰ νὰ εὑρεθῶσιν οἱ διαπράξαντες τὸ ἔγκλημα τοῦτο, ἵνα δώσωσιν εὐθύνας.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** λέγει ὅτι θεωρεῖ ὡς δεδομένον τὸ ἔγκλημα τῆς πλαστογραφήσεως. Πρὸς δίωξιν ὅμως τῶν ὑπευθύνων, ἀπαιτεῖται ἡ βεβαίωσις τῆς πράξεως, καὶ εἰς τοῦτο ἀρμόζει ἡ πρότασις του.

Ὁ κ. ***Ν. Καλογερόπουλος*** λέγει, ὅτι οὐδαμῶς χρήζει ἀποδείξεως τὸ ἔγκλημα, ἅμα, ὅτε φέρεται ὑπογραφεὶς ὁ νόμος, ὁ Βασιλεὺς ἐκεῖνος οὐδὲν ἐνόει, εὑρισκόμενος εἰς τὴν ἀγωνίαν τοῦ θανάτου. Δέχεται ὅτι, ἐδημιουργήθησαν διὰ τοῦ νόμου σχέσεις, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ ἀνατραπῶσι, διότι θὰ περιπέσωμεν εἰς ἄλλο ἄτοπημα δι᾽αταράξεως τῆς δημοσίας τάξεως. Πάντως ὅμως ὁρονεῖ ὅτι, τὸ ἔγκλημα πρέπει νὰ πατάχθῃ διὰ τῆς ἀκυρώσεως τοῦ νόμου ἐκείνου καὶ διὰ τῆς ψηφίσεως ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ἑτέρου ὁμοίου νόμου ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ κ. ***Ν. Στράτος***, ἀναφέρων κατὰ τίνα τρόπον ὑπογράφονται πολλάκις τὰ ἐντολὴ τοῦ Βασιλέως, εἴτε ἀσθενοῦντος, εἴτε ἐν ἐκστρατείᾳ εὑρισκομένου, οἱ σχετικοὶ καὶ ἐπείγοντες νόμοι, λέγει ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ συμβῇ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τούτου. Ἀλλ᾽ ἐνταῦθα πρόκειται περὶ καθαρᾶς πλαστογραφίας, εἰς ἣν ἐνέχονται τρεῖς ὑπουργοί, ὁ τῆς Γεωργίας, ὁ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας καὶ ὁ τῆς Δικαιοσύνης, οἵτινες ἀπὸ κοινοῦ προέβησαν εἰς τοῦτο, ὅτε εἶδον ὅτι ὁ βασιλόπαις Ἀλέξανδρος δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπογράψῃ. Φρονεῖ διὰ τοῦτο ὅτι πρέπει νὰ ὑποβληθῇ ἀμέσως αἴτησις περὶ καταδίκης τῶν τριῶν Ὑπουργῶν, ὅπως δώσωσι λόγον τῆς ἀνηθίκου πράξεώς των ταύτης.

Ὁ κ. Ι. ***Ράλλης***, παρατηρεῖ ὅτι, μετὰ τὰς ἄλλας ἐγκληματικὰς ἐκείνας πράξεις, ἃς διέπραξεν ἡ Κυβέρνησις ἐκείνη τῆς τυραννίας, ἡ παροῦσα εἶναι ἀναξία λόγου, καὶ νομίζει ὅτι οὐδεμία πρέπει νὰ γίνῃ δίωξις.

Ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** λέγει ὅτι τὴν εὐθύνην τῆς πλαστότητος φέρουσιν οὕτως οἱ πλαστογραφήσαντες τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἀειμνήστου βασιλόπαιδος. Τὴν εὐθύνην ὅμως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου φέρει ἡ Κυβέρνησις, ἡ ἀναλαβοῦσα μετὰ τὸ ἐκλιπὸν καθεστὼς τὴν Ἀρχήν, διότι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτῆς ἐφηρμόσθη ὁ νόμος, καίτοι αὐτὴ ἦτο ἐν γνώσει τῆς πλαστότητος τῆς ὑπογραφῆς.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** λέγει ὅτι, εὐθὺς ὡς ἀνελάβο-

μεν τὴν ἐξουσίαν, ἐτέθη ἡ ἀρχὴ ὅπως αἱ νομοθετικαὶ πράξεις τοῦ καθεστῶτος ἐκείνου θεωρηθῶσιν ἰσχυραί, διότι τοῦτο ἦτο ἀναπόφευκτον τότε. Ἐφόσον δὲ οἱ νόμοι ἐκεῖνοι ἦσαν κεκυρωμένοι καὶ ἔφερον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ὑπευθύνου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, ὅστις πιστοποιεῖ διὰ τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως, ἕτερον τοιοῦτόν ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς κυρώσεως αὐτῶν, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προβῶμεν εἰς ἔλεγχον, ζητοῦντες τὰ πρωτότυπα, οὐδὲ τὸν πρὸς τοῦτο καιρὸν εἴχομεν. Ἄλλως δέ, ὅλοι οἱ νόμοι ἐκεῖνοι ἦσαν ἄκυροι, καὶ ἀφοῦ ἐδεχθημεν ἐκείνους, ἐδεχθημεν καὶ τὸν παρόντα ὡς ἕνα ἐξ ἐκείνων, ἀφοῦ ἐρημοσθη καὶ οὗτος καὶ ἐδημιουργήθησαν δι' αὐτοῦ ἔννομοι σχέσεις. Κατ' ἀκολουθίαν δύνασθε νὰ καταλογίσητε εἰς ἐμὲ τὴν εὐθύνην διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου, ἀλλὰ θὰ μοὶ καταλογίσητε ταύτην οὐχὶ μόνον διὰ τὸν παρόντα, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλους τοὺς ἄλλους νόμους ἢ μᾶλλον τὰ κατασκευάσματα τῆς Βουλῆς τῆς 31 Μαΐου.

Γ. Μποφσιος. Εἰδίκευσα τὴν εὐθύνην, διότι ἐγκαίρως ἡ Συνέλευσις ἐγνωστοποίησεν εἰς ὑμᾶς τὴν πλαστότητα τοῦ νόμου.

Δ. Γούναρης. Ἡ Συνέλευσις δὲν γνωστοποιεῖ· ψηφίζει ἓν ψήφισμα καὶ ἀκυροῖ τοὺς τοιούτους νόμους. Δὲν τὸ ἔκαμεν ὅμως, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κάμῃ τοῦτο τότε, δι' οὓς λόγους καὶ τότε καὶ τώρα ἐξέθηκα.

Γ. Μπούσιος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐφόσον μάλιστα ἐγένετο πρότασις περὶ διώξεως τῶν παραχαρακτῶν ἐκείνων, ἡ Συνέλευσις, οὔτε κατ' ἀρχήν, ἀλλ' οὐδὲ ἐν ταῖς λεπτομερείαις δύναται νὰ συζητήσῃ τὸ νομοσχέδιον καὶ πρέπει νὰ ἀναβληθῇ τοῦτο.

Ὁ κ. ***Ἀλ. Παπαποστόλου*** λέγει ὅτι, ἐφόσον ὁ νόμος ἐκεῖνος ἴσχυσεν, ὡς ἴσχυσαν καὶ οἱ ἄλλοι νόμοι, οὐδὲ τὰ δικαστήρια δύνανται νὰ μὴ δεχθῶσιν αὐτόν, ὑπάρχει δὲ περὶ τούτου γνώμη καὶ αὐτοῦ τοῦ πρώην εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Χατζάκου. Συνεπῶς δὲν δύνανται νὰ ἀναβληθῇ τὸ νομοσχέδιον, ἕνεκα τῶν λόγων τούτων.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** προτείνει σχετικὴν διατύπωσιν, ἵνα περιληφθῇ εἰς τὸ νομοσχέδιον, ὥστε νὰ κυρωθῶσιν αἱ διατάξεις αὐτοῦ.

Ὁ κ. ***Ν. Καλογερόπουλος*** παρατηρεῖ ὅτι, διὰ τῆς

διατυπώσεως ταύτης, ἀποσβέννυνται ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τὰ στοιχεῖα τῆς κατηγορίας.

Ὁ κ. ***Ι. Κίνας*** λέγει ὅτι, ἐφόσον ἔχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν ἅπτὸν τὸ ἔγκλημα, νὰ κηρύξωμεν πλαστὸν τὸν νόμον, καὶ νὰ ζητήσωμεν εὐθύνην παρὰ τῶν διαπραξάντων τὸ ἀνοσιούργημα τοῦτο. Πρὸς τοῦτο προτείνω, προσθέτει, νὰ παραπέμψωμεν τοὺς παραχαράκτας εἰς Εἰδικὸν Δικαστήριον, διότι ἄλλως θέλομεν δικαίως μυκτηρίζεσθαι ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ κεκτημένα δικαιώματα, τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου, ταῦτα νὰ τηρήσωμεν ψηφίζοντες ψήφισμα.

Ὁ κ. ***Δ. Τσουκαλᾶς*** ἀποκρούει τὴν ἀκυρότητα τοῦ νόμου, ὡς νόμου *de facto*. Δὲν πρόκειται δ' ἄλλως, προσθέτει, περὶ νόμου πλαστοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀκύρου αὐτοῦ καθ' ἑαυτόν, ὡς ψηφισθέντος ὑπὸ Βουλῆς ἀκύρου, ὡς ἔχουσι ψηφισθῇ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι νόμοι. Διὰ τοῦτο καὶ συμφωνεῖ μετὰ τοῦ κ. Ράλλη, ὅπως οὐδὲ δίωξις γίνῃ δικαστικὴ διὰ τὸ παρὸν πλαστογράφημα. Ἔχομεν ὅμως, λέγει, ἕτερα σοβαρώτερα ἐγκλήματα ὁλοκλήρου τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης καὶ ὅτι τὸ πρώτιστον, τὸ ὁποῖον διέπραξε, πατήσασα τῇ προστασίᾳ ξένων λογχῶν τὸν πόδα αὐτῆς ἐνταῦθα, ἦν ἡ καταργησις τῆς δικαστικῆς ἰσοδιότητος, κατηργήθη δηλ. θεμελιώδης διάταξις τοῦ Συντάγματος, διὰ Β. Διατάγματος ὑπογραφέντος ὑπὸ Βασιλέως, ὅστις ἦτο δορυάλωτος τότε. Διὰ τοῦτο προτείνει, ὅπως, οὐχὶ τοὺς τρεῖς μόνον Ὑπουργούς, ἀλλ' ὁλόκληρον τὴν Κυβέρνησιν ἐκείνην, παραπέμψῃ ἡ Συνέλευσις εἰς Εἰδικὸν Δικαστήριον.

Ὁ κ. ***Χ. Μητσόπουλος*** λέγει ὅτι ἡ Συνελευσις, εὑρισκομένη ἐνώπιον ἑνὸς ἐγκλήματος, δι' οὗ ἐπλαστογραφήθη ἡ ὑπογραφὴ ἑνὸς Βασιλέως, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παρέλθῃ τοῦτο ἀνεξέτασον, διότι τότε ἔδει, συνῳδὰ τῇ ἀποφάσει ταύτῃ, νὰ ἀρήσωμεν ἀμέσως ἐλευθέρους ὅλους τοὺς ἐν φυλακαῖς καταδικασθέντας ἐπὶ πλαστογραφίᾳ.

Ἐφόσον ἐν τῇ Συνελεύσει ἐγεννήθη τόσον σοβαρὸν ζήτημα, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ παρέλθῃ αὐτὴ ἄνευ ἐξακριβώσεως, διότι ἄλλως θὰ παρουσίαζε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι δὲν ἐνδιαφέρεται περὶ τῆς Δικαιοσύνης. Ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ ἐξέλθωμεν τῆς αἰθούσης ταύτης, ἐὰν δὲν ἀποφασίσωμεν περὶ τῆς παραπομπῆς τοῦ ὑπαιτίου τῆς πράξεως ταύτης εἰς

δίκην, εἴτε ὁ κ. Τσιριμῶκος, εἴτε ἄλλως εἶναι οὗτος, καὶ ζητῶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ὁ κ. ***Ρήγας Πάντος*** λέγει ὅτι ἡ κοινὴ πλάνη παράγει δίκαιον· φρονεῖ ἐντεῦθεν ὅτι δέον νὰ θεωρηθῇ ὁ νόμος οὗτος ὡς ἔγκυρος, ἐρρέθη πρὸ μακροῦ ἐφαρμόσθη καὶ ἐδημιούργησε ἐννόμους σχέσεις, ἃς δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ἀκύρους.

Ὁ κ. ***Ν. Καλέλης*** λέγει ὅτι, ἀνεξαρτήτως ἂν ὁ νόμος 2521 εἶναι ἔγκυρος ἢ οὔ, ἡ ὑποβληθεῖσα παρὰ τοῦ ἀξιοτίμου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ πρότασις περὶ προσθήκης ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίῳ, δι' ἧς νὰ ἀνακηρύσσηται τὸ ἔγκυρον τοῦ νόμου τούτου, θὰ μᾶς ἀνάγῃ εἰς παραβίασιν τοῦ Συντάγματος, διότι διὰ μιᾶς πράξεως παρενείροντες προσθήκην εἰς διατάξεις νομοσχεδίου, θεωροῦμεν τὰς διατάξεις νόμου τοῦ ὁποίου κηρυσσομένου ἔγκυρος, ὡς ἰσχυούσας ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν. Φρονεῖ ἑπομένως ὅτι δὲν ἡ Συνέλευσις, δι' ἰδίου ψηφίσματος νὰ κυρώσῃ τὸν περὶ οὗ πρόκειται νόμον, μεθ' ὃ νὰ προβῇ εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** ἀποδέχεται τὴν γνώμην, ὅπως ἐκδοθῇ ψήφισμα.

Πρόεδρος. Δέχεται ἡ Συνέλευσις τὴν πρότασιν τοῦ πληρεξουσίου κ. Ν. Καλέλη;

Ἡ Συνέλευσις δι' ἀναστάσεως ἀποδέχεται τὴν πρότασιν καὶ ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὸ ψήφισμα ὅπερ γίνεται δεκτὸν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, ἔχον ὡς ἑξῆς.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Ἡ Γ΄ Ἐν Ἀθήναις Συντακτικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις

Ψηφίζει

«Αἱ διατάξεις αἱ ὁποῖαι, καίτοι μὴ ἔχουσαι τὰ στοιχεῖα τοῦ νόμου, ἐδημοσιεύθησαν ὡς νόμος 2521 «περὶ παραχωρήσεως τῆς ἐσοδείας τῶν κολληγικῶς καλλιεργουμένων γαιῶν» κυροῦνται, θεωρούμεναι ὡς ἀποτελοῦσαι νόμον ἀπὸ τῆς ἐναρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῶν, ὡς ἐπίσης κυροῦνται καὶ αἱ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τούτων γενόμεναι ρυθμίσεις ἐννόμων σχέσεων».

Α. Χριστομάνος. Ἡ εὐθύνη τῶν ὑπαιτίων τῆς πλαστότητος τοῦ νόμου τούτου τότε αἴρεται;

Πρόεδρος. Ὄχι.

Εἰσερχόμεθα ἤδη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1, τὸ 2 μετὰ παρατηρήσεων τῶν κ. κ. ***Γ. Μπουσίου*** καὶ ***Ν. Καλογεροπούλου***, ὅτι τοῦτο δὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸν νόμον 2521, καὶ ὅτι δὲν συμφέρει εἰς τὸ Δημόσιον, καὶ τὸ 3ον, ὡς ἐν δὲ ἄρθρον τίθενται αἱ δύο πρῶται ἐκ τῆς ὑπὸ τῶν κ. Ἀγ. Σλήμᾶν καὶ Δ. Κιζάκη ὑποβληθείσης τροπολογίας, ἀναβαλλομένης τῆς ψηφίσεως ταῦ συνολου λόγῳ τῶν ἐπενεχθεισῶν τροπολογιῶν.

Μεθ' ὃ λύεται ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ἡ συνεδρίασις, ὥρᾳ 2 καὶ 5΄ μ. μεσονύκτιον, ἵνα ἐπαναληφθῇ κὰθημερόν, τὴν ὥραν 6. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος	Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀργ. Ἀομβάρδος	**Ν. Μουζάκης**
	Περ. Μποῦτος

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΙΕ΄

Τῆς 14 Ἰουνίου 1922.

Ὥρᾳ 6 καὶ 15΄ μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς·

— Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ἐν Ἀθήναις διδακτηρίων τῶν δημοτικῶν σχολείων ζητοῦσιν αὔξησιν τοῦ ἐνοικίου.

— Ἡ πανθεσσαλικὴ ἀγροτικὴ Ἕνωσις ζητεῖ τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν τσιφλικίων.

— Ἡ πανελλαδικὴ Ὁμοσπονδία τῶν ἐργατῶν ἠλεκτρισμοῦ καὶ φωταερίου παρακαλεῖ, ὅπως ἀναβληθῇ ἡ διαταγὴ τῆς ἀπολύσεως τῶν ναυτεργατῶν.

— Ἡ γεωργικὴ Ἕνωσις Τσαριτσαίνης, ἐκφράζουσα τὰ θερμὰ συγχαρητήρια πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῶν κατηργημένων ἀγροτῶν, αἰτεῖται τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἁπάντων τῶν βακουφικῶν κτημάτων.

— Ὁ διδασκαλικὸς σύλλογος Ἀμορίστης, ἐκφράζων τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας διὰ τὰς ἀρίστας διαθέσεις, ἃς ἔχει ὑπὲρ τῶν διδασκάλων, εὐελπιστεῖ ὅτι καὶ ἡ Συνέλευσις θέλει συντείνει πρὸς τὸν ἱκανοποιητικὸν τοῦτον σκοπόν.

— Οἱ παθόντες Ἕλληνες ὑπήκοοι κατὰ τὸν πανευρωπαϊκὸν πόλεμον ζητοῦσι δάνειον ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἀπέναντι ἐκδικαθεισθῶν ἀποζημιώσεων, ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους.

— Ὁ Σύνδεσμος χηρῶν καὶ ὀρφανῶν θυγατέρων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ, παρακαλεῖ ἵνα νομοθετηθῇ μέτρον, ἁρμοῖον τὰς συντάξεις ἀνεξαρτήτως τῆς ἐποχῆς τῆς ἀποστρατεύσεως.

— Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων Δουνέϊκα, Καρδαμᾶ, Μεσολογγάκι καὶ συνοικισμοῦ Κερτεζέϊκα, δι' αἰτήσεώς των ζητοῦσιν, ἵνα ἀναληφθῇ τὸ ἀπὸ τοῦ 1887 Β. Διάταγμα περὶ ἐξαιρέσεως ἐκ τῆς δικαιοδοσίας πρὸς δημοσίους καὶ δημοτικοὺς σκοποὺς τῶν γαιῶν τῶν κειμένων μεταξὺ τοῦ χωρίου Δερβιτσελεπῆ, ἤδη Ἀμαλιάδος, καὶ τῆς θέσεως Στενοῦ τῆς ἐπαρχίας Ἦλείας.

— Ὁ πληρεξούσιος Τρικκάλων κ. **Σπ. Ἀλεξιάδης** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— Ὁ κ. **Γ. Κρεστενίτης**, πληρεξούσιος Ἀχαιοηλιδος, ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ δασῶν νόμων καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων αὐτῶν».

— Ὁ πληρεξούσιος Τρικκάλων κ. **Χρῖστος Καρᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ ἀποδοχῶν κτλ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως» καὶ 2249 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2145».

— Ὁ κ. **Κ. Δυκουρέζος**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Θησαυροῦ, ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμων·

1) Περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν νόμον 2721 περὶ συστάσεως Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων διαφόρων νόμων ἀφορώντων εἰς τὰς περιελθούσας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ὑπηρεσίας· καὶ

2) «Περὶ κοπῆς μεταλλικῶν κερμάτων λεπτῶν 50, 20, 10 καὶ 5».

Ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν νομοσχεδίων τούτων, καὶ ἰδίᾳ τοῦ δευτέρου, ὁ κ. Ὑπουργὸς ποιεῖται βραχεῖαν εἰσήγησιν.

— Οἱ πληρεξούσιοι κ.κ. **Κ. Δροσόπουλος**, καὶ **Χρ. Μητσόπουλος** Ἀττικοβοιωτίας, **Ν. Καλογερόπουλος** Εὐβοίας, καὶ **Δ. Βοκοτόπουλος** Κυκλάδων, ὑποβάλλουσι πρότασιν περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Παραπέμπεται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς Ἐπιτροπήν.

— Οἱ κ. κ. **Ι. Λεωνίδας**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, καὶ **Κ. Λυκουρέζος**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δ. Θησαυροῦ, ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸν νόμον 2769 περὶ ἀπονομῆς συντάξεων ἕνεκα στρατιωτικῆς ἢ ναυτικῆς ὑπηρεσίας».

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Ἀγ. Σλῆμαν**, **Μ. Σιάπκας** καὶ **Κ. Οἰκονομίδης**, Ἀκρίτης, **Ἠλ. Μπασδέκης** καὶ **Γ. Ραδινός**, Τρικκάλων, **Φ. Δραγούμης** καὶ **Σ. Διούμπης**, Φλωρίνης, **Ν. Ζουρπᾶς** Δράμας, **Δ. Μπούσδρας**, **Α. Παπαποστόλου**, **Δ. Κουκουλέτσος**, Τρικκάλων, ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμου·

1) Περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ὑποθηκοφυλάκων, ληξιάρχων, συμβολαιογράφων καὶ δικαστικῶν κλητήρων» καὶ

2) Περὶ προσθήκης εἰς τὰ ἄρθρα 124, 276, 420, 431 κλπ. τῆς Ποιν. Δικονομίας καὶ περιορισμοῦ τῶν ἐπανειλημμένων ἀναβολῶν τῶν ἐνώπιον τοῦ κακουργιοδικείου δικῶν.

Ἀμφότερα κηρύσσονται ἐγκαίρει τῆς Συνελεύσεως **κατεπείγοντα** καὶ γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχήν.

Οἱ Ὑπουργοὶ κ. κ. **Κ. Δυκουρέζος** καὶ **Ξ. Στρατηγὸς** ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «περὶ καθορισμοῦ χρόνου ὑπηρεσίας καὶ τῆς συντάξεως τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων ἔργων τῶν προϋπηρετησάντων ὡς τακτικῶν ὑπαλλήλων».

Οἱ Ὑπουργοὶ κ. κ. **Ἐμμ. Λαδόπουλος** καὶ **Χ. Δυκουρέζος** ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «περὶ συστάσεως οἰκονομικῆς ἐφορείας».

Ὁ κ. **Ἐμμ. Λαδόπουλος** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἐπιβολῆς συμπλη-

ρώματικῶν εἰσαγωγικῶν τελῶν ἐπὶ τῶν ἀπὸ 1ης ἕως καὶ τῆς 12 Ἰουνίου 1922 ἐκτελωνισθέντων ἐμπορευμάτων.

Ὁ κ. **Μ. Σιάπκας** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ τιμωρίας εἰδικῶν ἀδικημάτων κατὰ Ἰσραηλιτῶν κτλ.», ἥτις ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, κηρύσσεται **κατεπείγουσα** καὶ γίνεται δεκτὴ κατ' ἄρχήν.

Οἱ κ. κ. **Γ. Μπούσιος** καὶ **Βασ. Μαρκεζίνης** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ σχετικοῦ νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ναυτικῶν συμβολαιογράφων νόμων».

Ὁ πληρεξούσιος Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. **Α. Ἀγγελόπουλος** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2189 περὶ ἐξαγορᾶς κοριότητος ἐμφυτευτικῶν κτημάτων».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Α. Ἀγγελόπουλος, Ν. Καλαντζάκος, Ε. Δηλιγιάννης** κλπ. ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας».

Ὁ κ. **Γ. Κρεστενίτης** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου 2180 περὶ ἐξαγορᾶς ἐμφυτευτικῶν κτημάτων κλπ.».

Οἱ κ. κ. **Θ. Χρυσοβέργης, Ἀγ. Σλῆμαν, Μ. Λαΐλιος** καὶ λοιποὶ πληρεξούσιοι περὶ τοὺς εἴκοσι, ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λαμβάνων τὸν λόγον, συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Γεωργίας νὰ προσκομίσῃ τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον «περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου περὶ γεωργικῶν συνεταιρισμῶν», τὸ ὁποῖον σπουδαίως διαφέρει τοὺς κατοίκους Ἀττικῆς.

Ὁ κ. **Κ. Δροσόπουλος** ποιεῖται τὴν αὐτὴν παράκλησιν.

Ὁ κ. **Ν. Δεβίδης**, ἐπίσης ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις, κατόπι τηλεγραφήματος τῶν κατοίκων Κακοσάλεσι.

Ὁ **ἴδιος** συνιστᾷ ὑπόμνημα τῶν συνταξιούχων ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς, τὸ ὁποῖον παρακαλεῖ νὰ σταλῇ εἰς τὸ Ἐφετεῖον Ὑπουργεῖον καὶ νὰ λήφθῃ ὑπ' ὄψιν.

Προκειμένου μετὰ τοῦτο νὰ εἰσέλθῃ ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων, πλεῖστοι πληρεξούσιοι ζητοῦσι νὰ ἀναβληθῶσιν αἱ ἐπ' αὐτῶν συζητήσεις.

Γενομένου τούτου δεκτοῦ ὑπὸ τῶν ἐγγεγραμμένων ἐπὶ διακρίσεων ἀναφορῶν, ἡ Συνέλευσις εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου.

Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 18 ἐδ. 1 τοῦ νόμου 2521 τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1920 «περὶ παραχωρήσεως τῆς ἐσοδείας τῶν κολληγικῶς καλλιεργουμένων γαιῶν καὶ συμπληρώσεως τῆς ἀγροτικῆς Νομοθεσίας».

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' συζήτησιν), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 2521 «περὶ παραχωρήσεως τῆς ἐσοδείας τῶν κολληγικῶς καλλιεργουμένων γαιῶν» εἶναι ὅτι ὁ νόμος 670 «περὶ προσωρινῆς ρυθμίσεως τῶν σχέσεων μεταξὺ ἰδιοκτητῶν τσιφλικίων καὶ ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν, ὡς οὗτος συνεπληρώθη δι' ἄλλων νόμων» ἰσχύει καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν μέχρι τῆς διὰ Β. Διατάγματος ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἄρσεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ ὅτι ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάντων τῶν ἐν τῷ νόμῳ ἐκείνῳ ἀναφερομένων σχέσεων, ἀδιαφόρως τοῦ ἂν τὰ κτήματα ἐκηρύχθησαν ἢ μὴ κατὰ τὸν ἀγροτικὸν νόμον ἀπαλλοτριωτέα.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου 2521 εἶναι ὅτι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κτημάτων τοῦ Δημοσίου δὲν ὑπάγονται τὰ τέως Ζαππεῖα κτήματα, ἐφ' ὧν ἰσχύουσιν οἱ περὶ διανομῆς καὶ ἐκποιήσεως αὐτῶν κείμενοι νόμοι· αἱ δὲ τυχὸν ἀντίθετοι πρὸς τὴν ἑρμηνείαν ταύτην ἀποφάσεις τῆς ἐν Τρικκάλοις Ἐπιτροπῆς ἀπαλλοτριώσεως εἶναι ἄκυροι καὶ μὴ οὖσαι.

Ἄρθρον 3.

1. Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 2052 εἶναι ὅτι τὰ δικαιούμενα εἰς γεωργικὴν ἀποκατάστασιν πρόσωπα δὲν ἀποστεροῦνται τοῦ δικαιώματος πρὸς ἐκλογὴν προσωρινῆς ἐπιτροπῆς καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς δεκαήνου προθεσμίας, μὴ οὔσης ἀνατρεπτικῆς, δικαιούμενα εἰς ἐκλογὴν τοιαύτης ἐγκύρως καὶ νομίμως καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν αὐτῆς.

2. Αἱ ὑποβληθεῖσαι καὶ τυχὸν ἀπορριφθεῖσαι ὑπὸ τῶν Εἰρηνοδικείων αἰτήσεις παραχωρήσεως κολληγικῆς ἐσοδείας διὰ τὸ τρέχον γεωργικὸν ἔτος, ἕνεκα τῆς ἐκπροθέσμου συστάσεως

τῶν ἐπιτροπῶν, ὑποβαλλόμενα ἐκ νέου ἐπανεκδικάζονται ὑπὸ τῶν Εἰρηνοδικείων, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2521 ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, προκειμένου περὶ κυρίας φθινοπωρινῆς σπορᾶς, καὶ ἐντὸς δύο μηνῶν προκειμένου περὶ κυρίας ἐαρινῆς τοιαύτης.

"Αρθρον 4.

«Ἡ ἰσχὺς τῶν ἄρθρων ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον τῆς ἰσχύος τῆς ἑρμηνευομένης διατάξεως».

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ κατ' ἀρχὴν τὰ κάτωθι σχέδια νόμου.

«Περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1921, τῆς διεθνοῦς συμφωνίας τῆς 18 Μαΐου 1904 καὶ τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς 4 Μαΐου 1910, περὶ καταστολῆς τῆς σωματεμπορίας των λευκῶν».

«Περὶ συστάσεως σώματος ἀξιωματικῶν των πληρωμάτων τοῦ Στόλου».

«Περὶ συμπληρώσεως του ὀργανισμοῦ τῶν προσηρτημένων σχολείων τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου».

Ἐπὶ τοῦ κατ' ἀρχὴν σχεδίου νόμου «περὶ μετατιθεμένων ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν εἰς σχολεῖα τῶν νεων Χωρῶν», ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου εἰσάγονται ἀνισότητες μεταξὺ τῶν ἐκεῖ ἐργαζομένων λειτουργῶν καὶ τῶν ἐντεῦθεν μετατιθεμένων, αἵτινες θέλουσι δημιουργήσει καὶ πράγματα καὶ ἀδικίας. Παρακαλεῖ διὰ τοῦτο νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Κ. Πολυγένης*** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Παιδείας, παριστῶν τὰς δυσκολίας πρὸς ἐξεύρεσιν διδασκάλων, λόγῳ τῆς ὑπαρχούσης ἐλλείψεως προσωπικοῦ, λέγει ὅτι, ἀκριβῶς, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐγένετο τὸ νομοσχέδιον. Θέλει οὐχ ἧττον ληφθῇ πᾶν μέτρον, ὥστε νὰ θεραπευθῶσι καὶ τῶν ἐκεῖ ἐργαζομένων τὰ δίκαια παράπονα καὶ παρακαλεῖ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον. Μετὰ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι σχέδια νόμου.

«Περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ δασῶν νόμων καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων αὐτῶν», μετὰ παρατηρήσεις του κ. ***Χρ. Μητσοπούλου*** ἐπὶ του 2ου ἐδ. τοῦ 7ου ἄρθρου, ἐξ ὧν δηλοῖ ὅτι λαμβάνει ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ ὁ κ. Ὑπουργός.

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθήκης διατάξεων ἐν τοῖς νόμοις τῶν ΤΡΤ».

«Περὶ ὑπηρεσίας ἐλέγχου ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν»

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀνεγέρσεως ἐν Ἀθήναις Δημοσίου Μαιευτηρίου», ὁ κ. ***Χ. Μητσόπουλος*** παρατηρεῖ ὅτι τὸ δαπανώμενον ποσὸν εἶναι μέγα, κατὰ τὰς κρισίμους ταύτας περιστάσεις, καὶ ζητεῖ ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Κ. Πολυγένης*** (Ὑπουργός), δίδων τὰς σχετικὰς ἐξηγήσεις, λέγει ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ Μαιευτηρίου εἶναι τοιαύτη, ὥστε ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου ἐπιβάλλεται.

Ὁ κ. ***Ἀργυρόπουλος*** συνιστᾷ ἐπίσης τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς α' ἀνάγνωσιν.

Ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ τῶν ἐν Βόλῳ ναῶν Ἁγίου Νικολάου καὶ Ἁγίου Κωνσταντίνου», ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος,*** ἀναγινώσκων τηλεγράφημα τῶν ἐνοριτῶν τοῦ ναοῦ Ἁγίου Νικολάου, ζητεῖ ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου, διότι ζητεῖται ἡ δημοτικοποίησις τῶν ἐνοριακῶν ναῶν, παρὰ τοὺς ὑφισταμένους ἐνοριακοὺς νόμους. Καταθέτει, προσθέτει, τὸ τηλεγράφημα μετὰ τῶν διαμαρτυριῶν τῶν παραπονουμένων.

Ὁ κ. ***Ρήγ. Πάντος,*** συνηγορῶν ὑπὲρ τῆς προτάσεως νόμου, παρακαλεῖ νὰ ψηφισθῇ αὕτη, διότι δὲν εἶναι, λέγει, ἄξιον τῆς πόλεως Βόλου νὰ στερῆται Μητροπολιτικοῦ ναοῦ. Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὴ εἰς α' ἀνάγνωσιν ἡ πρότασις νόμου.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου·

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συναφθείσης ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1922 συμβάσεως περὶ χορηγήσεως προσωρινοῦ δανείου φράγκων 50.000.000 καὶ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2612 «περὶ ἱδρύσεως Συνδικάτου Τραπεζῶν», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 3145 «περὶ ἀποδοχῶν, ἀδειῶν καὶ συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως» καὶ 2249 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῶν νόμων 2145 καὶ 1242 περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως» μετὰ παρατηρήσεις του κ. ***Χ. Μητσοπούλου.***

Ἐπὶ τοῦ εἰς κ' κατ' ἄρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας», ὁ κ. **Περ. Ι. Ἀργυρόπουλος** ζητεῖ τὰ λόγῳ τῶν λόγων, διότι, λέγει, ἂν ψηφισθῇ τοῦτο ὡς ἔχει, θὰ κινδυνεύσῃ νὰ γίνωσι συνταξιοῦχοι ὅλοι οἱ Ἕλληνες καὶ ὅλαι αἱ Ἑλληνίδες.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαπαδάκης**, Πρωθυπουργός, παρατηρεῖ ὅτι ἐζήτησεν οὗτος τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου, καὶ τοι ἐνδιαφέρεται δι' αὐτό, διὰ δύο ἕως τρεῖς ἡμέρας, ὅπως μελετηθῶσιν αἱ διάφοροι τροπολογίαι, μεθ' ὃ τὸ νομοσχέδιον ἀναβάλλεται.

Ἀποσύρεται μετὰ ταῦτα πρότασις, τοῦ ἀρμοδίου κ. Ὑπουργοῦ, τὸ σχέδιον νόμου «περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἐδαφ. 1 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 1381 κλπ. περὶ διοικήσεως τῶν λειτουργῶν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως».

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν ἐκ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου ζημιῶν» ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι, καίτοι τὰ ὑπὸ τῆς Γερμανίας ὀφειλόμενα ἐδόθησαν εἰς εἶδος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐν τούτοις οἱ ἔχοντες ληφθέντα ζημιοῦνται ἐκ ζημιῶν τῆς ξηρᾶς τε καὶ θαλάσσης οὐδὲν ἔλαβον. Συνιστᾷ ὅπως τὰ εἰς εἶδος ληφθέντα ἀποτιμηθῶσιν εἰς χρῆμα καὶ δοθῇ μέρος αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους εἰς τοὺς ζημιωθέντας. Ἄλλως νὰ ἐγγυηθῇ τοῦτο εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἵνα λάβωσιν ἀπέναντι αὐτῶν δάνεια οἱ παθόντες. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐριστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ ἐπὶ τῶν παθόντων καὶ ἐξορισθέντων ἐξ Αἰγύπτου ὁμογενῶν καὶ συνιστᾷ ὅπως καὶ οὗτοι, οὐ μόνον ἀποζημιωθῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς ἑστίας των, διότι οὐδένα πλέον λόγον ἔχει ἡ ἐξορία αὐτῶν.

Ὁ κ. **Σλῆμαν** συνιστᾷ ὅπως ταχύτατα ὑποβληθῇ ἐκ μέρους τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ νομοσχεδίου, προβλέπον περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων ἐκ μέρους τῶν Συμμαχικῶν Ἀρχῶν ἐκ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ εἰσεπράχθη εἰς εἶδος, δυνάμει τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλιῶν, ἀπὸ τὴν Γερμανίαν. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀνέρχεται ἤδη εἰς 60 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Παρακαλεῖ δ' ὅπως συζητηθῇ τὸ ὑποβληθησόμενον νομοσχέδιον παρακλήλως πρὸς τὸ νομοσχέδιον περὶ παθόντων, τοῦ ὁποίου τὴν ταχεῖαν συζήτησιν ὑπεσχέθη προχθὲς ὁ κ. Γούναρης.

Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζῆς**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, λέγει ὅτι, ὅπως δοθῶσιν εἰς τοὺς παθόντας ἀποζημιώσεις ἐκ τῶν ληφθέντων ἤδη εἰς εἶδος χρημάτων, ἀπαιτεῖται ἡ ψήφισις εἰδικοῦ νόμου, τὸν ὁποῖον θέλει ἐγκαίρως ὑποβάλει.

Ὁ κ. **Ἀργυρόπουλος**, προκειμένου περὶ τῶν γραφείων ζημιῶν, λέγει ὅτι, ἂν τὰ δαπανώμενα διὰ τὰ γραφεῖα καὶ διὰ τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῶν ἐν Παρισίοις ἐδίδοντο εἰς τοὺς παθόντας ἀπὸ τοὺς ξένους θὰ ἐλύετο τὸ ζήτημά των.

Ὁ κ. **Ἀγ. Παπαζαχαρίου** συνιστᾷ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν οἱ ἐν Μακεδονίᾳ παθόντες ὑπὸ ξένων, οἵτινες ἔχουσι καταστραφῇ.

Ὁ κ. **Α. Βιτάλης**, συνιστᾷ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον τῶν παθόντων, καὶ ὑπεραμύνεται τῶν πρέσβεως κ. Π. Σκάσσης, ἐξιστορῶν τὰς μεγάλας ὑπηρεσίας ἃς προσέφερεν.

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** συνιστᾷ νὰ παρατεθῇ ἡ προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων, ἐπὶ δέκα τοὐλάχιστον ἡμέρας.

Ὁ κ. **Μπαλταζτῆς** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὑποβληθῇ ἀπὸ τοῦ 1920. Συνεπῶς ἀποκρούει τὴν σύστασιν.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 ὁ κ. **Μάτεσις** ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ, ὅπως περιληφθῶσιν ἐν αὐτῷ καὶ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι συνταξιοῦχοι, ἥτις γίνεται δεκτή.

Γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 2ον.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ τὰ ἄρθρα 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, καὶ 15.

Ἐπὶ τοῦ 16 ὁ κ. **Κ. Φίλανδρος** ζητεῖ νὰ μάθῃ ἂν Ἕλληνες τὸ γένος ἐννοοῦνται καὶ οἱ μὴ ὑπήκοοι Ἕλληνες.

Γ. Μπαλτατζῆς. (Ὑπουργός). Ὄχι, ἀλλὰ πάντες οἱ Ἕλληνες τὸ γένος.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ἀναβάλλεται δὲ τὸ σύνολον λόγῳ τῶν τροπολογιῶν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ κανονισμοῦ ἀρχαιότητος τῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ», ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος** παρατηρεῖ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν προνοεῖ περὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν, περὶ ὧν ὑπέβαλεν ἤδη σχετικὰς τροπολογίας.

Ι. Λεωνίδας, (Υπουργός). Ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ τροπολογίαι τοῦ κ. Πληρεξουσίου.

Ὁ κ. ***Ν. Καλαντζάκος*** λέγει, ὅτι πρόκειται περὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν τῶν πρὸ τοῦ 1917, οἵτινες δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, ἐνῶ ὑπαξιωματικοὶ τῆς Ἀμύνης ἐγένοντο πλοίαρχοι.

Ὁ κ. ***Περ. Ἰ. Ἀργυρόπουλος***, λέγει, ὅτι ἔχουσι κανονισθῆ τὰ ζητήματα ταῦτα, καὶ ἀδίκως ἀσχολεῖται ἡ Συνέλευσις ἐπ' αὐτῶν.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ἀναβάλλεται δ' ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου λόγῳ τροπολογιῶν.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου·

Περὶ συστάσεως εἰδικοῦ Ταμείου Ἐλισσῶνος.

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῶν κ. Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Συγκοινωνίας), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐγκρίνεται ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀναγκαίων ὑδραυλικῶν, ἀντιπλημμυρικῶν καὶ παντὸς εἴδους μηχανικῶν ἔργων πρὸς διευθέτησιν τῆς κοίτης τοῦ χειμάρρου Ἐλισσῶνος (Κιάτου), συμφώνως πρὸς τὰς περὶ δημοσίων ἔργων διατάξεις.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ συντήρησιν τῶν ἔργων τούτων συνιστᾶται εἰδικὸν ὑδραυλικὸν ταμεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «εἰδικὸν ὑδραυλικὸν ταμεῖον Ἐλισσῶνος», ἑδρεῦον ἐν Σικυωνίᾳ.

Πόροι τοῦ Ταμείου εἶσι·

1) Αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῆς ὡς κατωτέρω ὁριζομένης στρεμματικῆς φορολογίας ὑπὸ τῶν κατακλυζομένων καὶ ἀπειλουμένων ὑπὸ τοῦ χειμάρρου ἐκτάσεων τῆς κοινότητος Σικυωνίας.

2) Αἱ εἰσπράξεις ἐκ προσθέτου ἐτησίου φόρου ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν τῆς κωμοπόλεως Σικυωνίας, ὅστις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 2 ο)ο τῆς ἀξίας αὐτῶν.

3) Ἐτησία εἰσφορὰ τῆς κοινότητος Σικυωνίας ἐκ τῶν ἀναλογουσῶν αὐτῇ εἰσπράξεων τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος δημοτικοῦ φόρου ὁριζομένη ὡς κατωτέρω.

4) Ἐτησία εἰσφορὰ τοῦ λιμενικοῦ ταμείου Κιάτου μέχρι 10000 δραχμῶν, μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ ὅμως τὸ ἥμισυ τῶν ἐτησίων καθαρῶν εἰσπράξεων τούτου, καθοριζομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας μετὰ γνώμην τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς.

5) Ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου ὁριζομένη εἰς 20,000 δραχμὰς ἐτησίως, καὶ

6) Ἐτησία εἰσφορὰ τῆς Ἑταιρείας Σιδηροδρόμων Π.Α.Π. ἀναλόγως τῇ προσγιγνομένῃ ταύτῃ ὠφελείᾳ ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων. Τὸ ποσὸν τῆς εἰσφορᾶς ταύτης καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας μετὰ γνώμην ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ Δημ. Ἔργων, τοῦ Νομομηχανικοῦ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Ἑταιρείας ὁριζομένου ὑπὸ ταύτης.

Ἄρθρον 3.

Ἡ στρεμματικὴ εἰσφορὰ ὁρίζεται διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ χειμάρρου κατακλυζομένας ἐκτάσεις ἐτησίως μέχρι·

1) Δραχ. 5 κατὰ στρέμμα σταφιδαμπέλου, περιβολίων καὶ οἰκιῶν.

2) Δραχ. 4 κατὰ στρέμμα ἀμπέλων καὶ ἐλαιοστασίων.

3) Δραχ. 2 κατὰ στρέμμα πασῶν τῶν λοιπῶν καλλιεργουμένων γαιῶν, εἰς τὸ ἥμισυ δὲ διὰ τὰς ἀπειλουμένας ἐκ τοῦ χειμάρρου ἐκτάσεις. Ἐπιτροπὴ συγκροτουμένη ἐκ τοῦ Νομομηχανικοῦ Ἀργολιδοκορινθίας ἢ, τούτου κωλυομένου, τοῦ Μηχανικοῦ Κορινθίας, τοῦ Εἰρηναδίκου Κιάτου, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Κορινθίας καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Σικυωνίας καθορίζει τὰς προφανῶς ὑπὸ τοῦ χειμάρρου κατακλυζομένας ἢ ἀπειλουμένας ἐκτάσεις καὶ καθορίζει τὴν ἀξίαν τῶν εἰς πρόσθετον φορολογίαν ὑποκειμένων οἰκοδομῶν. Οἱ ἐντὸς τῆς προσδιοριζομένης ὡς φορολογητέας περιμέτρου τῆς ὡς ἄνω κοινότητος ἰδιοκτῆται δηλοῦσι τὰ εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα κτήματα αὐτῶν κατά τε τὸ εἶδος καὶ τὴν ἔκτασιν.

Τὸ περιεχόμενον τῶν δηλώσεων τούτων ἐξελέγχεται ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς, δυναμένης νὰ προβῇ εἰς καταμέτρησιν. Τὰ ἀποκρυβέντα δὲ ἢ ἀτελῶς δηλωθέντα κτήματα μὲ διαφορὰν κατὰ 1)10 ἐπὶ μεῖον τῆς πραγματικῆς αὐτῶν ἐκτάσεως ὑποβάλλονται εἰς διπλάσιον τοῦ ἀνήκοντος ὅρου τῆς εἰσφορᾶς διὰ τὴν προκύπτουσαν ἐκ τῆς καταμετρήσεως διαφοράν. Οἱ χρηματικοὶ κατάλογοι τῶν εἰσφορῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω συντάσσονται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ παραπέμπονται εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον πρὸς εἰσπραξιν.

Ἄρθρον 4.

Ἡ εἰσφορὰ τῆς κοινότητος Σικυωνίας ἐκ τῶν ἀνηκουσῶν αὐτῇ εἰσπράξεων τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος δημοτικοῦ φόρου δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὴν ἀναλογίαν δραχμῶν δέκα κατὰ χιλιάδα ἐνετικῶν λιτρῶν. Ὁρίζεται δὲ δι' ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2353 ἐπιτροπῆς καὶ κατατίθεται κατ' ἐντολὴν αὐτῆς εἰς τὸ ἐν Κορίνθῳ Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς

Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν λῆξιν ἑκάστου σταφιδικοῦ ἔτους, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 6.

Ἄρθρον 5.

Οἱ ὡς ἄνω φόροι καὶ εἰσφοραὶ τίθενται εἰς ἐφαρμογὴν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας τῇ προτάσει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 10 ἐπιτροπῆς, ἥτις ὁρίζει ἐντὸς τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω διατεταγμένων κατ' εἶδος καὶ ποσὸν τὴν ἐπιβλητέαν φορολογίαν ἢ εἰσφορὰν ὡς καὶ τὸν χρόνον ἐναρξέως, ὅστις δύναται νὰ εἶναι καὶ διάφορος δι' ἕκαστον. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας δύναται μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημ. Ἔργων νὰ τροποποιήσῃ τὴν ὡς ἄνω πρότασιν.

Ἄρθρον 6.

Οἱ ὡς ἄνω ἐπιβαλλόμενοι φόροι καὶ ἡ εἰσφορὰ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου εἰσπράττονται διὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δημοσίων ἐσόδων νόμου.

Τὰ ὡς ἄνω εἰσπραττόμενα ποσὰ κατατίθενται κατὰ τριμηνίαν ἐντόκως ἢ ἀτόκως καὶ ὑπὸ ἴδιον λογαριασμὸν εἰς τὸ ἐν Κορίνθῳ Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, εἰς ὃ κατατίθενται ἐπίσης μέχρι τέλους Μαΐου ἑκάστου ἔτους ἡ ἐτησία εἰσφορὰ τοῦ Λιμεν. Ταμείου καὶ ἡ ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου, χρησιμοποιοῦνται δὲ πρὸς μελέτην, κατασκευὴν, συντήρησιν τῶν ἔργων, μισθοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ταμείου τούτου, λοιπὰς δαπάνας αὐτοῦ καὶ ἐξυπηρέτησιν δανείου.

Τὰ ἔξοδα ἐν γένει τοῦ Ταμείου πληρώνονται εἰς τοὺς δικαιούχους δυνάμει χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐκδιδομένων καὶ ὑπογραφομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ εἰς βάρος τοῦ Ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐν Κορίνθῳ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν ἐγκεκριμένων πιστώσεων ἢ τῶν δι' εἰδικῶν διαταγῶν χορηγηθεισῶν ταμπώνων, ἐπὶ τῇ βάσει δικαιολογητικῶν ἐγγράφων καταρτιζομένων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ καὶ περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων ἐν γένει.

Ἄρθρον 7.

Τὰ ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ μνημονευόμενα ἔργα εἶσι δημοσίας ἀνάγκης, τὰ δὲ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν καταληφθησόμενα κτήματα προσωρινῶς ἢ ὁριστικῶς ἀπαλλοτριοῦνται ὑποχρεωτικῶς συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἰσχυόντων περὶ δημοσίων ἔργων νόμων.

Ἄρθρον 8.

Ἅπασαι αἱ διατάξεις τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸ πάσης ἐκτελέσεως αὐτῶν ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας, ὅπερ

ἐγκρίνει, μεταρρυθμίζει ἢ ἀπορρίπτει αὐτὰς ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς των.

Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης ἀπράκτου αἱ πράξεις θεωροῦνται ἐγκεκριμέναι ὡς ἔχουσιν.

Ἄρθρον 9.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ εἰδικοῦ Ταμείου, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου καὶ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους, ἡ συνομολόγησις δανείου πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων καὶ ἡ ἐξόφλησις αὐτοῦ διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου δημιουργουμένων πόρων τοῦ Ταμείου. Οἱ πόροι οὗτοι δὲν δύνανται νὰ καταργηθῶσιν ἢ νὰ μειωθῶσι μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου.

Ἄρθρον 10.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν διὰ τῶν πόρων τοῦ Ταμείου ἤθελον ἐκτελεσθῇ τεχνικὰ ἔργα ἀρδεύσεων, αἱ ἐκ τῶν ἀρδεύσεων τούτων πρόσοδοι θέλουσι διατίθεσθαι πρὸς ἐξόφλησιν τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἐν γένει γενομένων δαπανῶν.

Ἄρθρον 11.

Ἡ διοίκησις, διαχείρισις, ἥτις εἶναι ἀνεξάρτητος τῶν λοιπῶν κοινοτικῶν προσόδων, καὶ ἐκπροσώπησις τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νόμου συνιστωμένου Ταμείου ἀνατίθεται εἰς Ἐπιτροπὴν ἀποτελουμένην ἐκ τοῦ Εἰρηνοδίκου Κιάτου, ἐκτελοῦντος χρέη Προέδρου, τοῦ ἐπαρχιακοῦ Μηχανικοῦ, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Κορινθίας, ἐκ τριῶν ἀντιπροσώπων τῆς κοινότητος Σικυωνίας, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου κοινοτικοῦ συμβουλίου κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἑνὸς μέλους ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, προτάσει τοῦ οἰκείου Νομάρχου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ λογίζεται ἐν ἀπαρτίᾳ ἐὰν παρίστανται, πλὴν τοῦ Προέδρου καὶ τρία μέλη. Ἐν ἰσοψηφίᾳ νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου. Τὰ αἱρετὰ καὶ διοριζόμενα μέλη δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἢ βουλευτικὸν ἀξίωμα καὶ λαμβάνονται ἐκ τῶν μᾶλλον ἐγγραμμάτων, θεωροῦνται δὲ ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ ὑπόκεινται εἰς πάσας τὰς ἐκ τῶν ἰσχυόντων νόμων συνεπείας διὰ πᾶσαν ὑπέρβασιν ἢ παράβασιν τοῦ ἰδίου καθήκοντος, μὴ προσερχόμενοι δὲ τρὶς, μετὰ ἔγγραφον πρόσκλησιν τοῦ Προέδρου, ἀπολύονται, ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ ἐκλεγῶσιν ἐκ νέου ἢ νὰ διορισθῶσιν ἐπὶ μίαν διετίαν.

Ἡ θητεία τῶν τε αἱρετῶν καὶ διοριζομένων μελῶν ἔσται τετραετής. Λῆξάσης τῆς τετραετοῦς περιόδου, ἐπιτρέπεται ἡ ἐπαγεκλογὴ ἢ ὁ ἐπαναδιορισμὸς αὐτῶν, πάντως ὅμως διατηροῦνται μέχρις ἀντικαταστάσεως αὐτῶν. Ἀνὰ διετίαν γίνεται ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἡμίσεος τῶν αἱρετῶν καὶ διοριζομένων με-

λων τῆς Ἐπιτροπῆς. Διὰ τὴν πρώτην διετίαν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου τὰ ἀντικαθιστώμενα μέλη ὁρίζονται διὰ κλήρου ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐν περιπτώσει χηρεύσεως θέσεως μέλους, ὁ ἀντικαταστάτης αὐτοῦ ἐκλέγεται διὰ τὸ ὑπόλοιπον χρονικὸν διάστημα τῆς θητείας τοῦ ἀντικαθιστωμένου μέλους.

Ἄρθρον 12.

Διὰ Β. διατάγματος, γνωμοδοτήσει Ἐπιτροπῆς, συγκαλουμένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου, ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ, ἑνὸς ἀνωτέρου τεχνικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ ἑνὸς δασολόγου, δύναται ν' ἀπαγορευθῇ ἡ ὑλοτομία, ἡ ἐκχέρσωσις, ἡ βοσκή, ἡ καλλιέργεια ἐπὶ ὡρισμένων ἐκτάσεων, αἵτινες θέλουσι πρόσθιορισθῇ διὰ Διατάγματος συνταχθησομένου ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας τεχνικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ἀπαγορεύεται ἡ κατασκευὴ γεφυρῶν, προχωμάτων, τειχῶν ἀντιστηρίξεως φραγμάτων, ὑδραγωγῶν κρεμαστῶν ἢ ὑπογείων διοχετεύσεων, λήψεων ὕδατος, οἰκοδομῶν καὶ ἐν γένει παντὸς ἔργου ἐπαγομένου μεταβολάς, εἴτε εἰς τὸ ὕψος τῆς ἐπιφανείας καὶ τὴν δίαιταν τῶν ὑδάτων, εἴτε εἰς τὸ ῥεῖθρον καὶ τὰς ὄχθας αὐτοῦ ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ὅστις κανονίζει τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων τούτων.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ τὴν κατεδάφισιν εἰς βάρος τοῦ παραβάτου οἱουδήποτε ἔργου ἐκτελεσθέντος ἄνευ ἐγκρίσεως αὐτοῦ διὰ τῆς ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἥτις ὀφείλει ἀμελλητὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν τοιούτων ἔργων.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκρίζωσις ἢ ἡ ἀποκοπὴ δένδρων ἢ δενδρυλλίων ἢ οἱωνδήποτε ἄλλων ἐμφυτεύσεων παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ῥείθρων.

Ἀπαγορεύεται ἡ μετατόπισις, ἀφαίρεσις καὶ καταστροφὴ τῶν δεικτικῶν στύλων τῶν ὑμβρομέτρων, ποταμομέτρων ἢ μετεωρολογικῶν ἐργαλείων χρησίμων εἰς τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα.

Ἄρθρον 13.

Οἱ παραβάται τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διατάξεων ὡς καὶ οἱ προκαλοῦντες καταστροφὰς ἐπὶ τῶν ἔργων, ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ τοῦ προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς, τιμωροῦνται διὰ προστίμου ἀπὸ δραχμῶν 5—1000 ἢ φυλακίσεως ἀπὸ 3 ἡμερῶν μέχρις 6 μηνῶν, ἢ δι' ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν, ἐπιβαρύνονται δὲ καὶ διὰ τῆς δαπάνης τῆς ἀναγκαίας πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ φθαρέντος ἔργου ἢ ἐκτάσεως.

Ἡ ἀξία τῆς φθορᾶς κανονίζεται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου μηχανικοῦ τῶν δημοσίων ἔργων τῆς περιφερείας, ὅστις συντάσσει τὸ σχε-

τικὸν πρωτόκολλον ζημίας, διαβιβάζει τοῦτο πρὸς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, ὅπερ εἰσπράττει τὸ ποσόν, ὡς καὶ διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλάς, καὶ καταθέτει ἐπ' ὀνόματι τοῦ εἰδικοῦ Ταμείου Ἐξωστῶν.

Ἔνστασις ἐπὶ τῶν πρωτοκόλλων τούτων ἐπιτρέπεται μόνον ἐνώπιον τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοσίων ἔργων τῆς περιφερείας, οὗτινος ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀνέκκλητος.

Ἄρθρον 14.

Ἐπιτρέπεται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γραφείου τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ἐπίβλεψιν ἐκτελέσεως, συντηρήσεως τῶν ἔργων καὶ φυλάξεως τῆς ὑπὸ ἀναβάσωσιν ἐκτάσεως ἡ πρόσληψις τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἐν τῷ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ ἀναγεγραμμένη σχετικὴ πίστωσις.

Τὸ προσωπικὸν τοῦτο διορίζεται καὶ παύεται δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἄνευ εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

Ἄρθρον 15.

Διὰ Β. Διαταγμάτων καθορισθήσονται ἅπασαι αἱ λεπτομέρειαι αἱ ἀναγκαῖαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ».

« Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων « περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ ταμείου ».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μετὰ τὸν α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐν τῷ ἐδαφίῳ γ' τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ,ΓΣΚΖ' ἀπαλείφονται αἱ λέξεις· « τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ ὁρίζεται εἰς δραχμὰς πέντε, δι' ἕκαστον τοιοῦτον, συγκείμενον ἐκ πεντήκοντα φύλλων, καὶ εἰς δραχμὰς δέκα, δι' ἕκαστον τοιοῦτον ἐξ ἑκατόν », καὶ ἀντικαθίστανται διὰ τῶν ἑξῆς· « Τὸ ἀντίτιμον τῶν ἡμερολογίων ὁρίζεται, εἰς δραχμὰς μὲν δέκα διὰ τὰ ἐκ πεντήκοντα φύλλων, εἰς δραχμὰς δὲ δεκαπέντε διὰ τὰ ἐξ ἑκατὸν φύλλων ».

Ἐπίσης προστίθεται ἐν τέλει τοῦ ἐδαφίου τούτου τὰ ἑξῆς· « Τὸ ἀντίτιμον τῶν βιβλιαρίων, δι' ὧν ἐφοδιάζονται τὰ πλοῖα, τὰ πλοιάρια καὶ αἱ ῥορτηγίδες, καὶ ἐφ' ὧν ἐπικολλᾶται τὸ ἔγγραφον εὐθυνότητος καὶ τὸ πρωτόκολλον καταμετρήσεως, ὁριζόμενον εἰς δραχμὰς δέκα ».

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἐδάφιον ιε' τοῦ ἄρθρου 2 καὶ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ νόμου ΓΣΚΖ' τοῦ 1907 « περὶ Ν. Α. Ταμείου » καταργοῦνται.

Ἄρθρον 3.

Τὸ ἐδάφιον κ' τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ,ΓΣΚΖ' «περὶ τοῦ Ν. Α. Ταμείου» ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἑξῆς·

«Ἐν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ναύλου ἑκάστου εἰσιτηρίου ἢ φορτωτικῆς ἀτμοπλοΐων, ἐφόσον ὑπερβαίνει οὗτος τὸν δραχμήν.

«Διὰ τὰ εἰσιτήρια ἢ τὰς φορτωτικὰς τὰ ἔχοντα ναῦλον 1500 δραχμῶν καὶ ἄνω ἐπιβάλλεται πάγιον τέλος δραχμῶν 15.

«Τὸ τέλος τοῦτο βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται, ὅπου μὲν ὑπάρχει Αἰμενικὴ Ἀρχὴ παρὰ ταύτης, εἰς τὰ λοιπὰ δὲ μέρη ὑπὸ τῆς Τελωνιακῆς Ἀρχῆς, κατὰ τὰ κανονισθησόμενα διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργῶν».

Ἄρθρον 4.

Τὸ ιθ' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ,ΓΣΚΖ', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων, ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς·

«Φόρος ἐπιτηδεύματος τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν φορτηγίδων καὶ τῶν μὴ ἐφωδιασμένων διὰ ναυτολογίου ρυμουλκῶν, ὁριζόμενος εἰς δραχμὰς ἑκατὸν εἴκοσι ἐτησίως δι' ἑκάστην φορτηγίδα καὶ εἰς δραχμὰς ὀγδοήκοντα ἐτησίως δι' ἕκαστον ρυμουλκόν. Τὰ τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου τούτου κανονισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας».

Ἄρθρον 5.

Τὸ ἄρθρον 23 τοῦ ,ΓΣΚΖ' (ὑπ' ἀριθ. 3226) τοῦ 1907 «περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου» ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἑξῆς·

«Εἰς σύνταξιν ἐκ τοῦ Ταμείου δικαιοῦνται ἐκ τῶν κατονομαζομένων ἐν τῷ 3ῳ ἄρθρῳ τοῦ παρόντος νόμου πολιτῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.

α') Ὁ μετὰ εἰκοσιπενταετῆ ὑπηρεσίαν καὶ εἰς ἡλικίαν 56 ἐτῶν ἀποσυρόμενος τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος.

β') Ὁ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Β. Ναυτικοῦ ἀποστρατευόμενος.

«γ') Ὁ ἐξ αἰφνιδίου δυστυχήματος, ἕνεκα ὑπηρεσίας ἐπισυμβάντος, καὶ ἀνίκανος πρὸς ἄσκησιν τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος καθιστάμενος.

«δ') Ὁ μετὰ δεκαπενταετῆ ὑπηρεσίαν ἀνίκανος πρὸς ἄσκησιν τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος καθιστάμενος.

«ε') Ἡ χήρα καὶ τὰ ὀρφανὰ συνταξιούχου ἐργάτου θαλάσσης, ἐφόσον ὁ γάμος ἐτελέσθη ἐγκύρως.

«στ') Ἡ χήρα καὶ τὰ ἐκ νομίμου γάμου ὀρφανά, ἢ ἐλλείψει τούτων, ὁ ἀπολύτως καὶ διαρκῶς ἀνίκανος πατήρ, πατρὸς δὲ μὴ ὑπάρχοντος ἢ ἐκλιπόντος, ἡ μήτηρ, καὶ γονέων μὴ ὑπαρχόντων, οἱ ἀνήλικες ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἄγαμοι ἀδελφαὶ ἐργάτου θαλάσσης θνήσκοντος ἐξ αἰφνιδίου δυστυχήματος ἐπισυμβάντος ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας.

«ζ') Ἡ χήρα καὶ τὰ ἐκ νομίμου γάμου ὀρφανά, ἢ, ἐλλείψει τούτων, ὁ ἀπολύτως καὶ διαρκῶς ἀνίκανος πατήρ, πατρὸς δὲ μὴ ὑπάρχοντος ἢ ἐκλιπόντος, ἡ μήτηρ, καὶ γονέων μὴ ὑπαρχόντων, οἱ ἀνήλικες ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἄγαμοι ἀδελφαὶ ἐργάτου θαλάσσης, θνήσκοντος μετὰ δεκαπενταετῆ ὑπηρεσίαν.»

Ἄρθρον 6.

Ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου ,ΓΣΚΖ' ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἑξῆς·

«Αἱ χρόνιοι τῶν ὀρθαλμῶν παθήσεις, οἱ ρευματισμοὶ καὶ ἡ βουβωνοκήλη δὲν παρέχουσι δικαίωμα εἰς σύνταξιν κατὰ τὸ γ' ἢ στ' ἐδάφιον τοῦ 23 ἄρθρου.»

Ἄρθρον 7.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 24 τοῦ νόμου ,ΓΣΚΖ' τοῦ 1907 «περὶ τοῦ Ν. Α. Ταμείου» προστίθεται τελευταία παράγραφος ἔχουσα οὕτως·

«Ἀπόλυτος καὶ διαρκὴς ἀνικανότης θεωρεῖται ὑπάρχουσα, ἄνευ ἄλλης τινὸς διατυπώσεως, διὰ τοὺς συμπληρώσαντας τὸ 70ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν».

Ἄρθρον 8.

Τὸ στ' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου ,ΒΧΚΖ', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 1690 ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἑξῆς·

στ') Τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰ ἐδάφια στ' καὶ ζ' πατρὸς ἢ μητρὸς μὲν τὸ ἥμισυ τῆς εἰς τὸν υἱὸν κεχορηγημένης ἢ ἀναλογούσης συντάξεως, ἀδελφοῦ δὲ τὰ 30 ο/ο, ἐὰν εἶναι εἷς, αὐξανόμενα κατὰ 10 ο/ο αὐτῆς δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον ἀδελφόν, δικαιούμενον εἰς σύνταξιν. Ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει τὸ εἰς ἀδελφοὺς ἐργάτου θαλάσσης χορηγούμενον πο-

σὸν συντάξεως ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 50 ο/ο τῆς κεχορηγημένης ἢ ἀναλογούσης εἰς αὐτὸν συντάξεως.

Τὰ ἑκατοστὰ τῆς δραχμῆς τοῦ συνιστῶντος τὴν μηνιαίαν σύνταξιν ποσοῦ παραλείπονται μέν, ἐφόσον εἶναι ὀλιγώτερα τῶν πέντε, αὐξάνονται δὲ εἰς δέκα, ἐὰν εἶναι πέντε ἢ περισσότερα.

"Αρθρον 9.

Τὸ τρίτον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ νόμου ΓΣΚζ' ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἑξῆς·

«γ'. Κατὰ τὸ Δ' ἐδάφιον, ἐὰν ἀπεγράφη τὸ πρῶτον ὑπερβεβηκὼς τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος».

"Αρθρον 10.

Εἰς τὸ ε' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ νόμου ΓΣΚζ' προστίθενται τὰ ἑξῆς·

«καὶ αἰτήσηται σύνταξιν πρὶν συμπληρώσῃ τὸ ἑξηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ.»

"Αρθρον 11.

Τὸ ἄρθρον 17 τοῦ νόμου ΓΣΚζ' ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἑξῆς·

«Γάμος, τελεσθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐργάτου θαλάσσης μετὰ τὴν παρ' αὐτοῦ ἀπόκτησιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως, δὲν γεννᾷ δικαίωμα συντάξεως ὑπὲρ τῆς συζύγου καὶ τῶν ὑπὲρ τοῦ γάμου τούτου τέκνων, πλὴν ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ μεθ' ἧς ἡ τέλεσις τοῦ γάμου διετέλει ἐν ἐξωγάμῳ συμβιώσει μετὰ τοῦ ἐργάτου θαλάσσης, ἐν τοὐλάχιστον ἔτος πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ δικαιώματος συντάξεως. Τὰ ἐκ τῆς ἀνωτέρω συμβιώσεως τέκνα ἐξομοιοῦνται, ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα συντάξεως, πρὸς τὰ γνήσια».

"Αρθρον 12.

Τὸ ἄρθρον 35 τοῦ ΓΣΚζ' νόμου τοῦ 1907 «περὶ Ν. Α. Ταμείου» ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἑξῆς·

«Συντάξιοῦχος, ὅστις δὲν γνωστοποιεῖ εἰς τὸ Ταμεῖον πράγματικὸν γεγονὸς ἐπιφέρον κατὰ νόμον ἐλάττωσιν τῆς ἀπονεμηθείσης εἰς αὐτὸν συντάξεως καὶ λαμβάνει οὕτω ὡς σύνταξιν ποσὸν ἀνώτερον ἐκείνου, οὗ δικαιοῦται, ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Ταμεῖον τὸ διπλάσιον τοῦ ἐπὶ πλέον ληφθέντος παρανόμως ποσοῦ, ἐκτὸς ἂν κατόπι ἀπόφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ν. Α. Τ. θεωρηθῇ δεδικαιολογημένη ἡ μὴ γνωστοποίησις αὐτη, ὅτε ὁ συντάξιοῦχος ἐπιστρέφει ἁπλῶς τὸ παρανόμως ληφθὲν ποσόν».

"Αρθρον 13.

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ νόμου ΓΣΚ' τοῦ 1907 «περὶ τοῦ Ν. Ε. Ταμείου» ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἑξῆς·

«Πάντα τὰ ὑπὲρ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου τελῆ τὰ βεβαιούμενα διὰ τῶν ναυτολογίων πλοίων διπλασιάζονται, ὅσακις καταβάλλονται ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἢ καὶ ἐσάκις ἔλαβε χώραν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ οἱαδήποτε, πλὴν τῆς λόγῳ ἀπωλείας τοῦ πλοίου, περιπτώσεως συνεπαγομένης τὴν κατὰ τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 47 κατεβολὴν αὐτῶν. Ἡ μετατροπὴ εἰς τὸ νόμισμα τοῦ τόπου τῆς καταβολῆς τῶν οὕτω ὀφειλομένων, ἐφόσον δὲν καταβάλλονται ταῦτα εἰς δραχμάς, γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς πληρωμῆς τρεχούσης ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ τιμῆς τοῦ ἑλληνικοῦ συναλλάγματος.

"Αρθρον 14.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ Ν. Α. Ταμείου, ὅπως κατὰ πρότασιν τοῦ Γραμματέως τοῦ Λογιστηρίου, στηριζομένην εἰς δεδικαιολογημένην καὶ πραγματικὴν ἀδυναμίαν εἰσπράξεως, ἀπορρίπτῃ κατὰ πλειψηφίαν, ἀμφοτέρων καὶ τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ κατόπι ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, τὴν ἀποσβεστὴν χρηματικῶν ποσοτήτων ὀφειλομένων ἐν τοῖς βιβλίοις τοῦ Ν. Α. Τ. εἰς χρέωσιν ὑπολόγων διαχειριστῶν ἐκ τῶν κατὰ νόμον ἐντεταλμένων τὴν εἴσπραξιν τῶν διαφόρων πόρων αὐτοῦ ἢ τὴν πληρωμὴν συντάξεων πλέον τῆς πεντηκοστῆς.

"Αρθρον 15.

Εἰς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 1690 προστίθεται δευτέρα παράγραφος ἔχουσα οὕτως·

«Ἐπίσης ἐπιστρέφονται κατὰ τὰ ἀνωτέρω αἱ πρὸς τὸ Ν. Α. Τ. καταβολαὶ τῶν δικαιοπαρόχων οἰκογενειῶν δικαιουμένων συντάξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 1821 τοῦ 1920».

"Αρθρον 16.

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1690 ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἑξῆς·

«Ἡ ὑπηρεσία, τὴν ὁποίαν ἐπαναλαμβάνει συνταξιοῦχος, προσμετρεῖται εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ ὑπηρεσιαν κατὰ τὸν ἐν νέον κανονισμὸν τῆς συντάξεως αὐτοῦ. Ἐὰν ἡ οὕτω ἀνήκουσα αὐτῷ σύνταξις εἶναι κατωτέρα ἐκείνης, ἣν ἀπε-

λαμβάνει πρὸ τῆς παρ' αὐτοῦ ἐπαναλήψεως τῆς ὑπηρεσίας, ὁ συνταξιοῦχος λαμβάνει τὴν προγενεστέραν αὐτοῦ σύνταξιν».

Ἄρθρον 17.

Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τὸ ὑπερεξάμηνον χρονικὸν διάστημα λογίζεται ὡς πλῆρες ἔτος. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐκκρεμουσῶν αἰτήσεων περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἀπορριφθεισῶν ἐκ τοιούτου λόγου. Ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει αἱ ὑποθέσεις εἰσάγονται ἐκ νέου εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ Ν. Α. Ταμείου, εἴτε κατεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου, εἴτε ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἐνδιαφερομένων.

Ἄρθρον 18.

Πᾶσαι αἱ συντάξεις τοῦ Ν. Α. Ταμείου αὐξάνονται ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1921 κατὰ τὴν ἀκόλουθον κλίμακα·

1) Ἐπὶ ποσοῦ μέχρις 20 δραχμῶν μηνιαίως, κατὰ 100 ο/ο.

2) Ἐπὶ ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν 20 δραχμῶν καὶ κατωτέρου τῶν 30 δραχμῶν μηνιαίως, κατὰ 70 ο/ο.

3) Ἐπὶ ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν 30 δραχμῶν καὶ κατωτέρου τῶν 40 δραχμῶν μηνιαίως, κατὰ 50 ο/ο.

4) Ἐπὶ ποσοῦ ἀνωτέρω τῶν 40 δραχμῶν μηνιαίως, κατὰ 40 ο/ο.

Ὁσάκις τὸ σύνολον τῆς συντάξεως, περιλαμβανομένης καὶ τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον αὐξήσεως, εἶναι κατώτερον τῆς ἀνωτάτης συντάξεως τῆς προηγουμένης κατηγορίας, ἀπονέμεται τὸ ποσὸν τῆς ἀνωτάτης ταύτης συντάξεως.

Ἄρθρον 19.

Πᾶσαι αἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταστᾶσαι ἀπαιτητὰ ἢ εἰσπραχθεῖσαι ὀφειλαὶ εἰς χρυσὸν ὑπὲρ τοῦ Ναυτ. Ἀπομ. Ταμείου θεωροῦνται ὑπολογισμέναι νομίμως, ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου, καθ' ὃν διετυπώθη ὁ χρυσός.

Ἄρθρον 20.

Εἰς τὴν δευτέραν παράγραφον τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1919 Β. Διατάγματος «περὶ διοικήσεως τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου» προστίθενται τὰ ἑξῆς·

«α') Δαπάνη μέχρι 30.000 δραχμῶν ἐτησίως διατιθεμένη κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου ἀφορῶσα εἰς ἐξυπηρέτησιν γενικωτέρων συμφερόντων τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἐν γένει διὰ τῆς ἐκδόσεως βιβλίων, συγγραμμάτων ἢ μελετῶν ἐν γένει, διατιμωμένων εἰς ὄρεια τοῦ Ν. Α. Τ. κατὰ τὰ διὰ Β. διατάγματος ὁρισθησόμενα.

Ἄρθρον 21.

Ἐξαιρετικῶς θεωρεῖται ὑπάρχον αἰρνίδιον δυστύχημα ἐπιτυμβὸν ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας, ὅταν ἐργάτης θαλάσσης, ὑπηρετῶν ἐπὶ πλοίου προσληφθέντος ὁπωσδήποτε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλληνικῆς, ἢ, ἐν καιρῷ πολέμου, συμμάχων Κυβερνήσεων, ἀποθάνῃ διακοῦσης τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἀποδεδειγμένως ἐξ ἐπιδημικῆς νόσου.

Ἡ διάταξις ἐφαρμόζεται ἀναδρομικῶς ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων θανάτων, οἵτινες συνέβησαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν Βαλκανικῶν πολέμων.

Ἄρθρον 22.

Διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, δύναται νὰ κωδικοποιηθῶσιν εἰς ἐνιαῖον κείμενον νόμου, φέροντος τὸν ἀριθμὸν τοῦ παρόντος, ἅπαντες αἱ διατάξεις νόμων, αἵτινες ἀφορῶσιν εἰς τὸ Ν. Α. Ταμεῖον. Κατὰ τὴν κωδικοποίησιν ταύτην ἐπιτρέπεται νέα ἀρίθμησις τῶν ἄρθρων, διάφορος κατάταξις, τῶν παραγράφων καὶ ἐδαφίων αὐτῶν, σχηματισμὸς νέων ἄρθρων, ἐκ τμημάτων ὑπαρχόντων, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διαρρύθμισις τῶν ὑπαρχουσῶν διατάξεων, σκοπούσα τὴν διευκόλυνσιν καὶ διασαφήνισιν τῆς κωδικοποιήσεως.

Ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω κωδικοποιουμένου νόμου παύει ἡ ἰσχὺς τῶν νόμων περὶ Ν. Α. Ταμείου, ἰσχύοντος ἀποκλειστικῶς τοῦ κωδικοποιουμένου.

Ἄρθρον 23.

Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος νόμου κανονισθήσονται διὰ Β. διαταγμάτων, ἡ δὲ ἰσχὺς αὐτοῦ ἄρξεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, πλὴν τοῦ ἄρθρου 3, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ὁρισθήσεται διὰ Β. διατάγματος».

«Περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης δρχ. τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν ἐν τῷ Β. Σταθμῷ αὐτοκινήτων», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Ἐγκρίνεται ἡ γενομένη ἐπισκευὴ καὶ ἀνακαίνισις τοῦ ἐν τῇ ὁδῷ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ στάθμου Βατιλικῶν Αὐτοκινήτων, ἡ συνταλεσθεῖσα τὸ παρελθὸν ἔτος, πρὸς ἐκπλήρωσιν δὲ τῶν ὀφειλομένων εἰς τὸν ἐργολάβον ἐγκρίνεται εἰς

βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας πίστωσις δραχμῶν τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδων».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1381 «περὶ διοικήσεως, ἀποδοχῶν κλπ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 2384 «περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῶν ἐκπαιδευτικῶν νόμων 1381, 1122, 1405, 997, 2171 καὶ 1282», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον

Καταργοῦνται αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ ἀποσπάσεων δι' ὑπουργικῆς πράξεως λειτουργῶν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως εἰς κενὰς θέσεις σχολείων κατὰς ἢ πρὸς ἀναπλήρωσιν στρατευθέντων, διατηρουμένου ἐν τοῦ 1 ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου 1381 «περὶ διοικήσεως, ἀποδοχῶν κλπ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως» τῶν λέξεων «ἢ τῇ προτάσει τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου δι' ἀποσπάσεως ἐξ ἄλλου τῆς αὐτῆς ἢ ἄλλης πόλεως σχολείου» καὶ καταργουμένου τοῦ ἐδαφίου 12 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2384 «περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῶν ἐκπαιδευτικῶν νόμων 1381, 1122, 997, 1405, 2171 καὶ 1282» τοῦ ἔτους 1920, ἔχοντος οὕτως· «κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύνανται νὰ πληρῶνται προσωρινῶς καὶ αἱ ἕνεκα οἱουδήποτε λόγου κεναὶ θέσεις, τῆς ἀποσπάσεως μὴ δυναμένης νὰ παρατείνῃ πέρα τοῦ τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐγένετο αὕτη, καὶ μὴ δυναμένης νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος, ἂν δ' ἡ ἀπόσπασις ἐγένετο ἐξ ἄλλης πόλεως, τῶν ἀποσπωμένων δικαιουμένων μόνον εἰς τὴν ἀπόληψιν τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς».

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

Περὶ κυρώσεως ἀτμοπλοϊκῶν συμβάσεων διομολογηθεισῶν μεταξὺ τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργείου καὶ τῶν ἑξῆς ἀτμοπλοϊκῶν ἑταιρειῶν», ἔχον οὕτως·

1) Τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ἀριστείδης».

2) Τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Μάγνα».

3) Τῆς «Πειρωτικῆς» ἀτμοπλοΐας. (Πρόσθετος)

4) Τῆς ἀτμοπλοΐας «Ἠθάκης». (Πρόσθετος)

5) Τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἁγία Βαρβάρα»

6) Τῆς Ἐθνικῆς Ἀτμοπλοΐας τῆς Ἑλλάδος. (Πρόσθετος).

7) Τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἀστραπή».

8) Τῆς **Πειραϊκῆς** Ἀτμοπλοΐας.

9) Τῆς Ἀτμοπλοΐας Ἠλία Κ. Χατζηκωνσταντῆ καὶ Σίας

10) Τῆς Ἀτμοπλοΐας Γ. Π. Γεωργίου.

Ἄρθρον μόνον

Κυροῦνται αἱ κάτωθι ἀτμοπλοϊκαὶ συμβάσεις, ὧν τὸ κείμενον ἔχει ὡς ἑπεται·

1) Ἡ τὴν 29 Μαρτίου 1921 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ τοῦ κ. Κωνσταντίνου Γ. Δθακάσουλα, ἰδιοκτήτου τοῦ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ἀριστείδης».

2) Ἡ τὴν 3ην Μαΐου 1921 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, κα τοῦ κ. Ὀσκὰρ Δίρτγκ, ἰδιοκτήτου τοῦ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Μάγνα».

3) Ἡ τὴν 3 Μαΐου 1921 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ τοῦ κ. Ἠ. Βλασσοπούλου, διαχειριστοῦ τῆς «Πειρωτικῆς Ἀτμοπλοΐας».

4) Ἡ τὴν 3 Μαΐου 1921 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ τοῦ κ. Ἕκτορος Δρακούλη, συνιδιοκτήτου τῆς **Ἀτμοπλοΐας** «Ἠθάκη».

5) Ἡ τὴν 28 Ἰουνίου 1921 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ τοῦ κ. Ἀλ. Παπαποστόλου, συνιδιοκτήτου τοῦ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ἁγία Βαρβάρα».

6) Ἡ τὴν 4 Ἰουλίου 1921 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ τοῦ κ. Δ. Γ. Ἱερώνυμου, πληρεξουσίου τῆς Ἐθνικῆς Ἀτμοπλοΐας τῆς Ἑλλάδος.

7) Ἡ τὴν 17 Ἰουλίου 1921 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ

Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, κα τοῦ κ. Ἐλευθερίου Λεούση, συνιδιοκτήτου τοῦ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ἀστραπή».

8) Ἡ τὴν 11 Νοεμβρίου 1921 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ τοῦ κ. Γεωργίου Δομεστίνη πληρεξουσίου τῆς Περσαϊκῆς Ἀτμοπλοΐας.

9) Ἡ τὴν 30 Νοεμβρίου 1921 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ'. Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς Ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ τοῦ κ. Ἡλία Κ. Χατζηκωνσταντῆ συνιδιοκτήτου τῆς Ἀτμοπλοΐας Ἡλία Κ. Χατζηκωνσταντῆ καὶ Σια.

10) Ἡ τὴν 31 Ἰανουαρίου 1922 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ τοῦ κ. Γ. Π. Γεωργίου, Διευθυντοῦ τῆς ὁμωνύμου Ἀτμοπλοΐας. (Ἕπονται αἱ συμβάσεις).

(Παραλείπεται ἐνταῦθα ἡ δημοσίευσις τῶν κειμένων τῶν ἄνω συμβάσεων, αἵτινες ἀναγνωσθεῖσαι καὶ ἐγκριθεῖσαι ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, ὑπογραφεῖσαι δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, δημοσιευθήσονται εἰς ἰδίον τεῦχος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας).

Πρόεδρος. Ἐξακολούθησις τῆς α' συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

Ἄρθρον 2 (ἀναγινώσκεται).

Ὁ κ. ***Π. Στάϊκος,*** εἰσηγητὴς ἐν τῇ ἐπιτροπῇ, λέγει ὅτι τὸ 2ον ἄρθρον ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τοῦ νομοσχεδίου.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐκρίθη κατὰ πλειοψηφίαν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς γεωργικῶς ὀλεθριον καὶ κοινωνικῶς ἐπιζημιώτατον, διότι δὲν ἀφήνει εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, οὔτε κἂν τὴν ἔκτασιν, ἣν ὁρίζει ὁ νόμος 2052. Ἀναγινώσκων τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ τέως Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας, παρατηρεῖ ὅτι πρὸς καθορισμὸν τοῦ γεωργικοῦ ζητήματος καὶ τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἐλήφθησαν αἱ συνθῆκαι, αἱ κρατοῦσαι ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων. Ἀλλ' ὁ νομὸς Τρικκάλων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χρησιμεύσῃ ὡς *formula*. Ὁ κ. συντάκτης τοῦ νομοσχεδίου ἔδει νὰ ἐξετάσῃ τὸ γεωργικὸν ζήτημα ἐν τῷ συνόλῳ του, ὁπότε θὰ ἐδείκνυτο ὅτι ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις δὲν συνηγορεῖ οὐδεὶς λόγος νὰ

ἐφαρμοσθῇ, διότι ἐν Θεσσαλίᾳ λ. χ. ὑπάρχουσι, κατ' ἐπισήμους στατιστικὰς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας 6.000 μορτικαὶ οἰκογένειαι ἔχουσαι δικαίωμα κλήρου κατὰ τὸν νόμον 2052 καὶ τὸ παρὸν νομοσχέδιον, καὶ ἐὰν εἰς ἑκάστην τούτων παραχωρηθῶσι 150 στρέμματα, ἀπαιτεῖται ἔκτασις 900.000 στρεμμ. ὑπολειπομένης ἐκτάσεως 3.100.000 στρεμμάτων. Κατὰ μείζονα λόγον οὐδεμία ἀνάγκη συντρέχει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ καὶ Στερεᾷ Ἑλλάδι, ὅπου ὑπάρχουσι μεγάλαι ἐκτάσεις ἀκαλλιέργητοι.

Ὁ εἰσηγούμενος τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀπαλλοτρίωσιν δὲν ποσοκρίζει καταλόγων καὶ στατιστικῶν τῶν στοιχείων τούτων, διὰ νὰ κρίνῃ ἡ Συνέλευσις περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἥτις ἐφαρμοζομένη θὰ μαράνῃ τὰς γεωργικὰς ἐπιχειρήσεις.

Τὸ δεύτερον ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀπαλλοτριώσεως καὶ τῶν κατω τῶν 1000 στρεμμάτων, ὅτι ἡ ἔκτασις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀξιώσῃ τὰ εὐεργετήματα τῆς μεγάλης καλλιεργείας, παρέχει τὸ ἐνδιαφέρον ὅτι ὁ εἰσηγητὴς τοῦ νομοσχεδίου ἀναγνωρίζει ὅτι ἡ μεγάλη καλλιέργεια ἔχει πλεονεκτήματα. Ἀλλ' ἐνῶ ἔχει τοιαύτην ἀντίληψιν περὶ τῶν πλεονεκτημάτων τῆς μεγάλης καλλιεργείας, προβαίνει εἰς τὴν κατάλυσιν αὐτῆς διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀπαλλοτριώσεως.

Ὁ κ. ***Μ. Σιάπκας*** ἀναφέρει ὅτι κατὰ στατιστικὰς ἐν τῷ νομῷ Λαρίσης, δυνάμει τοῦ 2052, νόμου, 900 000 στρεμ. περίπου ἐδόθησαν εἰς τοὺς μορτίτας, ἀφεθησαν δὲ 750.000 στρεμμάτων εἰς τὴν μεγάλην καλλιέργειαν.

Ὁ κ. ***Π. Στάϊκος*** λέγει ὅτι δὲν ἐξετάζει τὰ δημιουργηθέντα διὰ τοῦ νόμου 2052, ἀλλ' ἐπικρίνει τὴν ἔκτασιν, ἣν λαμβάνει τὸ νομοσχέδιον, ἐπεκτείνον τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἐφ' ὅλων τῶν περιφερειῶν, ἄνευ ἀποχρώντος λόγου καὶ εὐχαριστεῖ τὸν κ. Συνάδελφον, διότι αἱ παρατηρήσεις του ἐνισχύουσι τὰ ἐπιχειρήματά του.

Ὁ κ. ***Ρήγας Πάντος*** παρατηρεῖ ὅτι πρέπει νὰ διακρίνωμεν τοὺς νομοὺς Τρικκάλων τῶν ἄλλων νομῶν τῆς Θεσσαλίας, διότι οὗτος κατοικεῖται πυκνῶς, καὶ συνεπῶς ἐκεῖ δέον νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις.

Ὁ κ. ***Π. Στάϊκος*** λέγει ὅτι ἀκριβῶς τοῦτο ἐτόνισεν ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου του.

Ὁ κ. **Ι. Κίνιας** λέγει ὅτι βάσις τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀκτημόνων. Ἐὰν δὲν ὑπάρχουσιν ἀρκετοὶ τοιοῦτοι, ὡς ὑποστηρίζει ὁ ἀγορεύων, εἰς τὰς διαφόρους περιφερείας, ἀναλόγως πρὸς τὰς γαίας, δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ φοβῆται ὁ κ. Συνάδελφος τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀπαλλοτρίωσιν.

Ὁ κ. **Π. Στάϊκος** λέγει ὅτι σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀκτημόνων καλλιεργῶν, τῶν συνδεδεμένων μετὰ τοῦ κτήματος. Ἐκείνων ὧν βεβαίως πάντες θέλομεν τὴν οἰκονομικὴν καὶ ἠθικὴν ἀπελευθέρωσιν. Ἀλλὰ κατὰ παρεκκλισιν τῆς βάσεως ταύτης, τὸ νομοσχέδιον ἐπεκτείνει τὸν κλῆρον εἰς πρόσωπα, μὴ ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὸ κτῆμα, ἐγκαθιστημένων ξένων γεωργοεργατῶν καὶ ἀποβαλλομένου τοῦ ἰδιοκτήτου.

Ἐπανερχόμενος ἐπὶ τῆς ἀντικρούσεως τοῦ δευτέρου ἐπιχειρήματος τοῦ Εἰσηγητοῦ, λέγει ὅτι ὁ νόμος 2052 κηρύσσων τὸ ἀναπαλλοτρίωτον τῶν 1000 στρεμμάτων, ἔπραττε ἔργον δικαιοσύνης.

Ὁ νομοθέτης τοῦτο, ἔχων συναίσθησιν τῶν πλεονεκτημάτων τῆς μεγάλης καλλιεργείας, ἐπεδίωξε τὴν ἐνίσχυσιν ταύτης, πλὴν ἐπεδίωξε τοῦτο διὰ κακοῦ συστήματος, τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, οἵτινες ἀπέτυχον, ὡς διακηρύσσει ἐν τῇ ἰδίᾳ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει του ὁ κ. Εἰσηγητής.

Ὁ κ. **Ι. Χριστάκης** λέγει ὅτι οἱ συνεταιρισμοὶ ἐξαγορᾶς κτημάτων, ἐπέτυχον ἐν ταῖς νέαις Χώραις.

Ὁ κ. **Π. Στάϊκος**, ἐπαναλαμβάνει ὅτι ὁ εἰσηγητὴς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου ἀναφέρει ὅτι ἡ συνεταιρικὴ ἐμμετάλλευσις, ὅπως ἐγένετο, ἀπέτυχε, καὶ δὲν δύναται νὰ πιστεύσῃ εἰς τὰς βεβαιώσεις τοῦ κ. Τερτίπη πρώην Ὑπουργοῦ.

Ὁ κ. **Χ. Καρρᾶς** ὁμολογεῖ ὅτι ἡ μεγάλη καὶ ἡ μικρὰ καλλιέργεια λυσιτελὲς εἶναι νὰ συνυπάρχωσιν, ὅπου ὅμως ἐπιτρέπει τοῦτο ἡ ἔκτασις. Ἄλλως δὲν νὰ προτιμᾶται ἡ μικρὰ καλλιέργεια.

Ὁ κ. **Π. Στάϊκος** εὐχαριστεῖ τὸν κ. Συνάδελφον, διότι διὰ τῶν λεχθέντων του συνεπεισώρευ τὰς γνώμας του. Ἐξακολουθῶν παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου καταλύεται ἡ μεγάλη καὶ μεσαία ἰδιοκτησία, ὥστε νὰ καταστῇ ἀνέφικτος ἡ μεγάλη καλλιέργεια.

Ὁ κ. **Κ. Τερτίπης** ἐξηγεῖ ὅτι, ἐρώτων ὁ σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν καὶ δὲν εἶναι ἐπακριβῶς ἐξακριβωμένον πόσοι εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες δέον ν' ἀποκατασταθῶσι, λαμβάνεται ἡ μέριμνα αὕτη, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις, ὅπου ἡ πληθὺς τῶν ἀκτημόνων θὰ ἐπέβαλε τοῦτο, ὑποστηρίζει δ' ὅτι τοῦτο δὲν ταράσσει τὴν μεγάλην καλλιέργειαν.

Ὁ κ. **Π. Στάϊκος** ἐκφράζει τὴν ἔκπληξίν του διὰ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. τέως Ὑπουργοῦ, ὅτι προέβη εἰς τὴν ὑποβολὴν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν σοβαρωτάτου νομοσχεδίου, χωρὶς νὰ ἐξακριβώσῃ ποῖα εἶναι τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα θὰ ἀποκαθίσταντο. Τοῦτο, λέγει, κλονίζει τὴν πεποίθησιν, ἣν εἶχε διὰ τὴν σοβαρότητα τῆς ἐργασίας του κ. Τερτίπη, ἐπαναλαμβάνει δὲ τὰς παρατηρήσεις του, ὅτι καταλύεται ἡ μεγάλη καλλιέργεια.

Ὁ κ. **Κ. Τερτίπης** λέγει, ὅτι ἂν ὁ ἀγορεύων ἐμελέτα τὸ νομοσχέδιον, θὰ ἔβλεπεν ὅτι προστατεύει τὴν αὐτοκαλλιέργειαν, καθόσον θὰ μείνωσιν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας περισσότερα τῶν 1000 στρεμμάτων, καὶ ἡ ἀποκαταστάσεως θὰ περιορισθῇ μόνον εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἔχουσι τὰ πρὸς τοῦτο ἐφόδια καὶ οὐχὶ εἰς πάντας, ὡς ὁρίζει ὁ νόμος 2052.

Ὁ **Π. Στάϊκος**. Διατί, ἐρώτων ἀναγνωρίζετε τὸ πλεονέκτημα τῆς μεγάλης ἰδιοκτησίας, προτείνετε διὰ τοῦ νομοσχεδίου σας τὴν διανομὴν τῆς γῆς;

Κ. Τερτίπης. Οὐδέποτε ἐκηρύχθην κατὰ τῆς μεγάλης ἰδιοκτησίας. Ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχουσι τόσοι ἀκτήμονες καλλιεργηταί, ἔχοντες τὰ προσόντα ὅπως λάβωσι γῆν, ὥστε νὰ μὴ ἀπομένῃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἔκτασις γῆς, θὰ διανεμηθῇ αὕτη εἰς τοὺς καλλιεργητάς. Ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα, καὶ μετὰ τὴν διανομὴν τῆς γῆς εἰς τοὺς καλλιεργητάς, ἀπομένουσι μεγάλαι ἐκτάσεις εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας.

Π. Στάϊκος. Ἐρώτων τὰ τῆς διανομῆς τῆς γῆς καὶ τιμῆς αὐτῆς ἀνατίθενται εἰς τὸν Ὑπουργόν, δὲν νομίζετε ὅτι δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ Ὑπουργός, μὴ ἔχων τὴν ἐντιμότητα ὑμῶν καὶ τὴν εἰλικρίνειαν ὑμῶν, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ κάμῃ κατάχρησιν τοῦ δικαιώματός του, ἀφαιρῶν τὴν γῆν ἀπὸ τὸν μὲν διὰ νὰ τὴν δώσῃ εἰς τὸν ἄλλον, πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν συμφερόντων του;

Ν. Δεβίδης. Νὰ εἶναι μάλιστα καὶ παραμεναὶ ἐκλογῶν.

Δ. Γούναρης. (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης). Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἡ ἀρχὴ τῆς διακρίσεως τῶν διαφόρων περιφερειῶν, διότι τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα παρουσιάζεται ὡς ἑξῆς. Ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔχομεν τοὺς ἰδιοκτήτας, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἔχομεν ἕνα δεδομένον πληθυσμὸν ἀσχολούμενον περὶ τὴν γῆν καὶ κριθέντα ὡς δικαιούμενον, ἡ λέξις δὲν εἶναι ἀκριβολόγος, διότι δὲν πρόκειται περὶ δικαιώματος, νὰ καταστῇ κύριος τῆς γῆς ἐκείνης, τὴν ὁποίαν καλλιεργεῖ. Ἡ σχέσις τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ πληθυσμοῦ αὐτοῦ πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς γῆς τῶν διαφόρων περιφερειῶν, παρουσιάζει ἀλλοίαν ἀναλογίαν ἐκεῖ, ὅπου ὁ πληθυσμὸς αὐτὸς, ἀνεξαρτήτως τῶν διαφόρων αὐτοῦ κατηγοριῶν, εὑρηται εἰς τοσοῦτον ἀριθμόν, ὥστε ἡ προσήκουσα αὐτοῦ ἐγκατάστασις νὰ δύναται νὰ ἀπορροφήσῃ ὁλόκληρον τὴν ἔκτασιν τῆς καλλιεργητέας γῆς. Ἐκεῖ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῇ τις ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ χωρισμὸς ἐκτάσεως τμήματος παραμένοντος εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, διότι, πρὸ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ πληθυσμοῦ τούτου, ὀφείλει νὰ ὑποχωρήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ ἰδιοκτήτου, διότι ὑπάρχει μακρὰ σειρὰ λόγων, κριθέντων ἤδη ὑπὸ τῆς κοινῆς συνειδήσεως καὶ ἐπιβαλλόντων τὴν λύσιν ταύτην. Πρέπει δὲ ν' ἀπομακρύνωμεν ἐντελῶς τῆς διανοίας ἡμῶν τὴν ἔννοιαν τῆς στερήσεως τῆς ἰδιοκτησίας. Διότι πρόκειται μόνον περὶ μεταβολῆς στοιχείου περιουσίας εἰς ἕτερον στοιχεῖον ἰσάξιον. Ὅλαι αἱ νομοθεσίαι παρεδέχθησαν ὅτι, ὁσάκις λόγοι κοινωνικοὶ ἐπιβάλλουσι τὴν μεταβολὴν αὐτοῦ τοῦ στοιχείου τῆς περιουσίας, οὐδεὶς δύναται ν' ἀντιτάξῃ οἱανδήποτε ἀντίστασιν. Εἶναι ἀρχαὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ στηριχθῇ ἡ ἐξέλιξις οἱασδήποτε Χώρας, ἵνα χωρήσῃ αὕτη πρὸς τὴν πρόοδον.

Τὸ δικαίωμα εἶναι ἀπολύτως σεβαστὸν ἀλλ' οὐχὶ ἡ συγκεκριμένη μορφὴ τοῦ δικαιώματος, ὁσάκις ἡ κοινωνικὴ συνειδησις ἢ ἡ μεταβολὴ τῶν πραγμάτων καθιστᾷ τὴν μορφὴν ταύτην τοῦ δικαιώματος ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν πρόοδον τῆς Χώρας, οἱ δὲ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους κρίνεται ἀναγκαία καὶ ἀπαραίτητος ἡ ἐγκατάστασις ἀκτημόνων καλλιεργητῶν, εἶναι λόγοι ἀναγόμενοι εἰς οὐσιωδεστάτους παράγοντας τῆς προόδου τῆς Χώρας. Ἑπομένως εν ταῖς περιφερείαις ἐκείναις, ἐν ταῖς ὁποίαις ἡ διαθέσιμος ἔκτασις τῆς καλλιεργησίμου γῆς δὲν εἶναι τοιαύτη, ὥστε να περισσεύσῃ μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν, τὴν ὑπὸ τοιούτων λόγων ὑπαγορευομένην, δὲν δύνανται νὰ γίνῃ ἀφαίρεσις ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου, ἀλλὰ θέλει χορηγηθῇ ὁλόκληρος ἡ ἔκτασις εἰς τοὺς καλλιεργητάς. Ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις ἐν ταῖς ὁποίαις ἐν τῷ συνόλῳ τῆς λαμβανομένη ἡ ἔκτασις παρουσιάζει περίσσευμα, διὰ ν' ἀποφύγωμεν τὰς ἐνδεχομένας αὐθαιρεσίας, αἱ ὁποῖαι θὰ δύνανται νὰ τοποθετήσωσι τοὺς ἐν τῷ συνόλῳ ἐλλιπεῖς κατ' ἀριθμὸν ἐν σχέσει πρὸς τὰς διαθεσίμους καλλιεργησίμους ἐκτάσεις ἀγρότας εἰς ὡρισμένα μέρη ἐπὶ ζημίᾳ ὡρισμένων ἰδιοκτητῶν, ἐκεῖ ἐθέσαμεν τὴν διάταξιν ὅτι ἐξαιρεῖται ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου μία ἔκτασις. Ἡ διάταξις αὐτὴ σκοπὸν ἔχει νὰ προστατεύσῃ κατὰ τὸ δυνατὸν τὴν μεταξὺ ἰδιοκτητῶν ἴσην διανομὴν του παραμείναντος ἀδιαθέτου μέρους τῆς ἐκτάσεως, καὶ οὐχὶ νὰ κανονίσῃ προτίμησίν τινα τῶν ἰδιοκτητῶν ἀπέναντι τῶν καλλιεργητῶν. Ἐν ἄλλαις ἐπαρχίαις, ἐν αἷς ἔτι μείζων εἶναι ἡ ἔκτασις τῆς γῆς, ἐν αὐταῖς ἔτι μεῖζον ἀρέθη τὸ δικαίωμα τοῦ ἰδιοκτήτου, τοῦ νὰ χαρακτηρισθῇ ἀναπαλλοτρίωτος ἔκτασις τῆς ἰδιοκτησίας του. Εἰς τας νέας χώρας. μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν κολλήγων τοῦ κτήματος, ἀρέθησαν πεντε ἕως δέκα χιλιάδες, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, στρεμμάτων, τὰ ὁποῖα δύνανται καὶ ν' ἀνήκωσιν εἰς περισσότερα χαρακτηριζόμενα ὡς ἀναπαλλοτρίωτα, διότι ἐκεῖ ἡ ἀναλογία τῶν καλλιεργητῶν εἶναι πολὺ μικροτέρα.

Καταλήγων ὁ κ. Γούναρης θεωρεῖ ὡς ἀδύνατον τὴν ἐξεύρεσιν ἄλλου συστήματος ἐνιαίου δι' ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος, πρὸς διανομὴν τῆς γῆς. Λέγει δ' ὅτι τὸ ἐνιαῖον τοῦτο σύστημα εἶναι ἀδύνατον, ὡς εἶναι ἀδύνατον, εἰς πῖλος, νὰ προσαρμόζῃ εἰς ὅλας τὰς κεφαλάς, εἶναι οὐχ' ἧττον τὸ μόνον δίκαιον.

Ὁ κ. Ν. Δεβίδης λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ πῶς, ἐνῷ ἀφαιρεῖται τὸ κτῆμα ἀπό τινα καὶ διανέμεται εἰς τοὺς ἀκτήμονας, διότι πρέπει νὰ ἔχωσι γῆν, δὲν κρίνεται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην εἰς ἐπαρχίας τινὰς νὰ ἔχῃ τοὐλάχιστον καὶ αὐτὸς ὀλίγην γῆν, ἀφοῦ ἐνδέχεται εἰς τὸ κτῆμα αὐτὸ νὰ ἔχῃ καὶ τὴν κατοικίαν του.

Δ. Γούναρης. Δὲν πρόκειται περὶ ἀφαιρέσεως γῆς ἀπὸ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος τὴν ἔχει διὰ νὰ δοθῇ εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν γῆν. Ἐπὶ τούτου ἐρωτῶ σοβαρῶς τὴν προσοχὴν ὑμῶν. Ἐὰν πρόκειται περὶ συστήματος, διὰ τοῦ ὁποίου ἠθέλομεν δυνηθῇ νὰ καταστήσωμεν γαιοκτήμονας τοὺς μὴ

ὄντας τοιούτους, ἐγὼ πρῶτος θὰ ἐξηγειρόμην ἐναντίον τοῦ μέτρου.

Ἂς ἀπομακρύνωμεν τῆς διανοίας ἡμῶν τοιαύτην ὑπόνοιαν. Πρόκειται περὶ ἐντελῶς διαφόρου ζητουμένου. Ὑπάρχει ἕκτασις γῆς, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἀντικείμενον μιᾶς ἐκμεταλλεύσεως οἰκονομικῆς, χρησίμου καὶ ἀπαραιτήτου διὰ τὴν κοινωνίαν. Εἰς αὐτὴν τὴν γῆν συντρέχουσι δύο πρόσωπα, ἓν τὸ ὁποῖον ἐργάζεται τὴν γῆν αὐτὴν καὶ τὸ ὁποῖον διὰ τὰς ἐργασίας του δίδει εἰς τὴν κοινωνίαν τὸ προϊὸν τῆς γῆς αὐτῆς, δὲν εἶναι δὲ τοῦτο ἁπλοῦν προϊὸν τῆς γῆς ἀλλὰ προϊὸν τῆς ἐργασίας του, ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῶν φυσικῶν δυνάμεων τῆς γῆς, καὶ ἕτερον, ὅπερ ἔχει σχέσιν τινὰ νομικὴν μόνον. Ἡ σχέσις ἡ πρώτη εἶναι ἡ σχέσις, ἡ ὁποία χορηγῇ εἰς τὴν κοινωνίαν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δίδει ἡ γῆ. Αὐτὴ εἶναι ἡ σχέσις ἡ οὐσιαστική.

Ἡ ἑτέρα σχέσις εἶναι σχέσις ἰδανική.

Σεβασταὶ ἀμφότεραι. Αὐτὴ ἡ συνάντησις τῶν δύο αὐτῶν προσώπων ἐπὶ τῆς αὐτῆς γῆς, δημιουργεῖ κατάστασιν πραγμάτων, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ, διότι καὶ ὁ ἔχων τὴν σχέσιν τὴν οὐσιαστικὴν ἀξιοῖ ὅπως εἶναι σεβαστή. Οἱ δύο οὗτοι συγκρούονται πρὸς ἀλλήλους κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε κινδυνεύομεν νὰ ἴδωμεν τὴν ἐργασίαν τοῦ ἑνὸς καὶ τὴν δύναμιν τῆς γῆς παραλυομένας τελείως, λόγῳ τῆς συγκρούσεως.

Τί ποιητέον λοιπόν;

Ἐὰν ἐλέγομεν εἰς τὸν ἔχοντα τὸ δικαίωμα αὐτό, τὸ ὅτι δικαιοῦται ν' ἀποκλείσῃ ἐκ τῆς γῆς του ὅλους τοὺς δουλεύοντας ἐν αὐτῇ, θὰ διεπράττομεν σφάλμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐγκληματικόν. Διότι θὰ ἀπετέλει σφάλμα ἐγκληματικὸν ἡ ἐπικράτησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἔχοντος τὴν ἰδανικὴν σχέσιν. Δέον ν' ἀναγνωρίσωμεν, ὅτι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐν οὐσιαστικῇ εὑρίσκεται σχέσει πρὸς τὴν γῆν, ἂν ἐγκατασταθῇ καὶ γίνῃ κύριος αὐτῆς, θέλει ἀποκτήσει καὶ ἰδανικὴν σχέσιν, τὴν ὁποίαν λέγομεν δικαίωμα ἰδιοκτησίας. Ἀλλὰ διὰ νὰ καταστα θῇ κύριος καὶ τῆς ἰδανικῆς ταύτης σχέσεως, θ' ἀπολέσῃ ὁ ἕτερος βεβαίως τοῦτο, ἀλλὰ δὲν θὰ ἀπολέσῃ καὶ τὸ περιουσιακὸν δικαίωμα, διότι, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοῦτο, θὰ ἀποζημιωθῇ. Ἰδοὺ τίς εἶναι ἡ λύσις τὴν ὁποίαν δίδουσι τὰ πράγματα. Τούτων οὕτως ἐχόντων, δὲν ὑπάρχει θέσις διὰ τὸ ἐρώτημα, τὸ ὁποῖον

ὁ κ. Συνάδελφος ἐξ Ἀττικῆς μοὶ ἀπηύθυνε, διότι δὲν ἀφαιροῦμεν τὴν ἰδιοκτησίαν ἀπὸ τὸν ἔχοντα, ἵνα δώσωμεν αὐτὴν εἰς τὸν μὴ ἔχοντα. Καθιστῶμεν δικαίωμα ἰδιοκτησίας ἢ μᾶλλον προσθέτομεν δικαίωμα ἰδιοκτησίας πρὸς προϋπάρχουσαν σχέσιν τῆς οὐσιαστικῆς συναφείας πρὸς τὸ κτῆμα, χάριν εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἡ γῆ δίδει εἰς τὴν κοινωνίαν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡ φύσις προώρισε, καὶ ἡ ἐργασία τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν δίδει εἰς τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κατὰ τύπους εἶναι προωρισμένη νὰ παρέχῃ. Πᾶσα ἄλλη λύσις τῶν πραγμάτων θὰ κατέστρεφε τοὺς δύο αὐτοὺς κεφαλαιώδεις ὅρους, τὴν γῆν καὶ τὴν ἐργασίαν. Πρέπει ἡ γῆ καὶ ἡ ἐργασία νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὴν λύσιν, νὰ παραμείνῃ δὲ καὶ ἡ ἄλλη σχέσις τῆς ἰδιοκτησίας ἀπολύτως σεβαστή, ἀλλ' ὑπὸ ἄλλους ὅρους. (Χειροκροτήματα ἐκ τῆς αἰθούσης καὶ τῶν θεωρείων).

Προκειμένου νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀγόρευσίν του ὁ κ. Στάϊκος, διακόπτεται ἡ συνεδριακὴ, ὡρᾳ 30 μ. μ. ὅπως ἐπαναληφθῇ τὴν 10 καὶ 30' Μ. Μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ὥρα 11 καὶ 20' μ. μ.

Ἐπαναλαμβανομένης τῆς συνεδριάσεως ὁ κ. **Π. Στάϊκος** συνεχίζων τὴν ἀγόρευσίν του, ποιεῖται μνείαν τοῦ τρίτου ἐπιχειρήματος τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ κ. Εἰσηγητοῦ τοῦ νομοσχεδίου καὶ παρατηρεῖ ὅτι τοῦτο δὲν στηρίζεται ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἀλλὰ ἐπὶ τῶν προθέσεων τοῦ κ. Εἰσηγητοῦ, ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης τῶν ἀπαλλοτριουμένων κτημάτων, διὰ νὰ καλύψῃ τὴν εἰς αὐτὸν προσγενομένην ζημίαν, θὰ πωλήσῃ τοῦτο εἰς τοὺς ἐγκατασταθησομένους μορτίτας, ὧν ὁ κλῆρος θὰ εἶναι ἀνεπαρκής, ἐκμεταλλευόμενος τούτους. Τοῦτο ὅμως εἶναι φαντασιοκοπία. Ἀντιθέτως, φρονεῖ ὅτι τὸ κατάλοιπον αὐτὸ τοῦ κτήματός του, πρὸς τὸ ὁποῖον τὸν συνδέουσι πάντοτε, εἴτε οἰκογενειακαὶ παραδόσεις, εἴτε προσωπικὴ ἀπόλαυσις, δὲν θὰ τὸ πωλήσῃ, ἔστω καὶ ἂν πρόκειται νὰ τῷ προσφέρῃ ἀρκετὰ ὀφέλη.

Ὁ κ. **Ε. Γαρουφαλιᾶς**, παρεμβαίνων, λέγει ὅτι ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἤπειρον οἱ ἰδιοκτῆται οὐδεμίαν καλλιέργειαν ἐνεργοῦσιν, οὐδὲ δαπάνην τινὰ καταβάλλουσι πρὸς βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς. Δὲν εἶναι δὲ μόνον ὁ λόγος ὅτι δὲν ἡ γῆ

νὰ ἀποδοθῇ εἰς τοὺς καλλιεργητάς, ὡς μονιμοποιοῦντας αὐτὴν διὰ τῆς ἐργασίας των, ὡς ὑπεστήριξεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἀλλὰ κυρίως ὁ λόγος εἶναι ὅτι πρέπει ν' ἀποδοθῇ γῆ εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἔχουσι τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ κ. **Ἠλ. Μπασδέκης** ἐπίσης τονίζει ὅτι δέον νὰ ἀποδοθῇ ἡ γῆ εἰς ἐκείνους, οἵτινες καλλιεργοῦσιν αὐτὴν καὶ οἵτινες σήμερον εὑρίσκονται ἐν ἐλεεινῇ καταστάσει.

Ὁ κ. **Π. Στάϊκος** ἐξακολουθῶν, λέγει ὅτι ὁ νομοθέτης τοῦ νόμου 2052, βαθύτερος ψυχολόγος, ἀφῆκεν ἀναπαλλοτρίωτον τὴν ἔκτασιν μέχρι τῶν 1000 στρεμμάτων, μὲ τὴν πρόοψιν ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης, συγκεντρῶν ὁλοκλήρους τὰς προσπαθείας του εἰς τὸ ἀφιερωμένον αὐτῷ τμῆμα, θὰ καταστήσῃ αὐτὸ παραγωγικώτερον. Εἶναι ἀλήθεια ἐκ τῶν πραγμάτων εἰλημμένη.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** παρατηρῶν, ὅτι οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ἐδικαίωσαν τὰς προσδοκίας ταύτας τοῦ νομοθέτου τοῦ νόμου 2052, εὑρίσκει ὀρθωτάτους τοὺς ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ πρώην ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργοῦ ἀναφερομένους λόγους, τοὺς συνηγοροῦντας ὅπως μὴ ἀφεθῇ οὐδὲ ἔκτασις 1000 στρεμμάτων εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, ἐκεῖ ὅπου ἡ ἀναλογία τοῦ πληθυσμοῦ, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔκτασιν, εἶναι τόσον μεγάλη, ὥστε νὰ μὴ ἐπαρκῇ διὰ παροχὴν κλήρου ἐπαρκοῦς, ἵνα μὴ γίνηται ἐκμετάλλευσις ἐκ μέρους τῶν ἰδιοκτητῶν.

Ὁ κ. **Π. Στάϊκος** ἀντικρούει τὰ ἐπιχειρήματα ὅτι δὲν εἶναι ἀλήθες ὅτι οἱ ἰδιοκτῆται ἀγροκτημάτων δὲν καλλιεργοῦσι τὰ κτήματα αὐτοκαλλιεργείας. Μόλις ὅμως ἤρχισε παρατηρουμένη ἡ αὔξησις ἐντατικῆς καλλιεργείας, εἰσαχθέντων καὶ τῶν νέων μηχανημάτων, ἀνεκόπη αὐτὴ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 2052, οὗτινος συνέχεια εἶναι τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον. Τὸ δεύτερον ἐπιχείρημα ὅτι θὰ πωλήσῃ τὸ κτῆμα ὁ ἰδιοκτήτης διὰ νὰ καλύψῃ τὴν εἰς αὐτὸν προσγενομένην ζημίαν, θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον ἂν δὲν περιείχετο ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει, διότι διὰ ταύτης ὁμολογεῖται ὅτι οἱ ἰδιοκτῆται ἀσφαλῶς θέλουσι ζημιωθῇ.

Ὁ κ. **Κ. Τερτίπης** ἐξηγεῖ, ὅτι λόγῳ τῆς ἐπελθούσης διαφορᾶς τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν καὶ τοῦ καθορισμοῦ ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τιμῆς, ἣν εἶχον τὰ κτήματα κατὰ τὸ 1914, βεβαίως ἐπέρχεται ζημία εἰς τοὺς

ἰδιοκτήτας, ἥτις εἶναι ὅμως φαινομενική. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ εἰς τὸ γεγονὸς τῆς πωλήσεως ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν εἰς μορτίτας τοῦ καταλειφθέντος αὐτοῖς κτήματος, πλεῖστα παραδείγματα ἤδη τὸ ἐπεβεβαίωσαν, καὶ φρονεῖ ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτὴ θὰ εἶναι πλέον ἢ βεβαία ὅταν οἱ κληροῦχοι αὐξήσωσιν.

Ὁ κ. **Π. Στάϊκος** συνεχίζων, φρονεῖ ὅτι θὰ ἠδύνατο ὁ νόμος ν' ἀπαγορεύσῃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τὴν πώλησιν τοῦ καταλοίπου ὅπως εἰς τὸν κολλῆγον ἀπαγορεύεται νὰ πωλήσῃ τὸ μερδιόν του.

Δ. Γούναρης. Δὲν δυνάμεθα νὰ θέτωμεν τοιαύτην διάταξιν.

Π. Στάϊκος. Διατί, ἐφόσον καὶ ὁ νόμος 2052 ἀπαγορεύει τοῦτο;

Δ. Γούναρης. Ὁ νόμος 2052 ὑπῆρξεν προπαρασκευαστικὸς τῆς ρυθμίσεως τῶν σχέσεων τούτων, ἐνῷ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον προώρισται νὰ καθορίσῃ ταύτας τελειωτικῶς· ἑπομένως δὲν πρέπει ν' ἀφεθῇ μία κατάστασις ἀόριστος, δίδουσα τὸ ἐνδίσιμον ὅτι δὲν ἐπετεύχθη ἡ ριζικὴ τῶν σχέσεων, μεταξὺ ἰδιοκτητῶν καὶ κολλήγων ρύθμισις.

Ὁ κ. **Π. Στάϊκος** ἐξακολουθῶν, παρατηρεῖ ὅτι τὸ περίεργον ἀλλὰ καὶ τὸ καταπληκτικὸν εἶναι αἱ διατάξεις των ἐδαφ. 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 2, δι' ὧν ἀπαλλοτριοῦνται καὶ τὰ αὐτοκαλλιεργούμενα ἀκόμη κτήματα, καὶ δὴ καὶ ἐκεῖνα ἀκόμη, τὰ ὁποῖα αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ ἀγρόται καλλιεργοῦσιν ἰδίαις χερσίν, ἵνα ἀποκατασταθῶσιν ἐν αὐτοῖς ἀμοιβόλου ἐργατικότητος καὶ γεωργικότητος καλλιεργηταί. Ταῦτα λέγει, θέτει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ αὐτοῦ ὁ κ. Τερτίπης. Ἐκτίθεται δέ, προσθέτει, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ταύτην τοῦ νομοσχεδίου, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν βάσιν, ἐφ' ἧς στηρίζεται καὶ ἡ γνωμάτευσις τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Γούναρη καταρτισθὲν νομοσχέδιον. Πρόκειται δηλ. περὶ κοινωνικῆς ἰδεολογίας, ἣν οὔτε ὁ κομμουνισμὸς παραδέχεται καὶ μόνον λιτστρικὴ συμμορία ἠδύνατο νὰ ἐφαρμόσῃ. Αἴσθησις.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ἐπὶ 5' λεπτά.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ὥρᾳ 10 καὶ 45' μ. μ.

Ἐπαναληφθείσης τῆς συνεδριάσεως ὁ κ. **Στάϊκος** συνεχίζων τὴν ἀγόρευσιν αὐτοῦ, λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον, ἔχον τοιαύτην βάσιν, ἣν ἐξέθηκεν, ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν εὗρεν ὀρθόν, καὶ

διὰ τοῦτο προσέβη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν περιφερειῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς γεωργικῶν συνθηκῶν καὶ κατεληξεν εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν τριῶν μορφῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρατηρήσεων τῶν ἀντιπροσώπων ἑκάστης περιφερείας, ὡς ἑξῆς· α') Ὅπως τὰ ἐν Τρικκάλοις κτήματα ἀπαλλοτριωθῶσιν ὁλοκληρωτικῶς. Τοῦ κανόνος τούτου ποιεῖται ἐξαίρεσιν ὁ κ. Α. Παπαποστόλου, προτείνων τροπολογίαν ὅπως 200 στρέμματα μὴ ἀπαλλοτριῶνται. β') Ἐξητάθη ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Κανούτα ὑποβληθεῖσα τροπολογία, δι' ἧς οὗτος, ἐξ ἰδίας πείρας κρίνων τὰ πράγματα, προτείνει ὅπως μὴ ἀπαλλοτριῶνται ἐν τῇ περιφερείᾳ Τρικκάλων 1000 ἕως 1500 στρέμματα. Πλὴν δὲ τούτων καὶ δι' ἑτέρων τροπολογιῶν τῶν κ. Ζάχου, Μπουσίου κλπ. προτείνεται, ἀντιθέτως πρὸς τὰς γνώμας τῶν ἐκ Τρικκάλων, ὅπως μὴ γίνῃ ἀπαλλοτρίωσις τῶν ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων καὶ δὴ τοῦ διὰ τοῦ νόμου 2052 κτηματομεριδίου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Συνελεύσεως, διότι δι' αὐτοῦ ἐπιρρώννυται ὁ σεβασμὸς καὶ τῆς μικρᾶς ἔστω ἰδιοκτησίας παρ' αὐτῶν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς περιφερείας Τρικκάλων. γ') Τρίτος τύπος εἶναι ὅπως ἐν ταῖς Ν. Χώραις ἀφίενται 5-10 χιλ. στρεμμάτων εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν κατηγοριῶν τοῦ κτήματος.

Αὐταί, λέγει, εἰσιν αἱ τροπολογίαι αἱ εἰσαχθεῖσαι ἐν ταῖς ἐπιτροπαῖς καὶ συζητηθεῖσαι. Περατῶν δὲ τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ, λέγει ὅτι τὸ ζῆν ἄρθρον, ὡς ἔχει διατυπωθῇ, ἀποτελεῖ ἴδιον σχέδιον νόμου καὶ ἂν ψηφισθῇ ἀκέραιον σύγχυσιν μᾶλλον θὰ ἐπιφέρῃ. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι ἡ Συνέλευσις κατὰ τὴν συζήτησιν δέον πρωτίστως νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς ἄνω τροπολογίας, ἵνα χωρήσῃ εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς.

Ὁ κ. **Ἀλ. Ἰωαννίδης** λέγει ὅτι δὲν ἀντιτίθεται κατὰ τῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἀλλ' ἵνα γίνῃ αὕτη ἐν Ἑλλάδι, δέον νὰ ἐξετασθῇ τίνα ἀποτελέσματα ἔφερον κατὰ τὴν τελευταίαν ἑκατονταετηρίδα ἀλλαχοῦ αἱ ἀπαλλοτριώσεις. Ἡ πρώτη ἀπαλλοτρίωσις ἢ μᾶλλον ὁ πρῶτος ἀποικισμός, ἐγένετο ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Πρωσσίᾳ ἐπὶ Φρειδερίκου τοῦ Μεγάλου, καὶ ἔφερεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν δημιουργίαν 300 χιλ. γεωργῶν. Ἐξηκολούθησε δ' ἔκτοτε αὕτη, δεχομένη πάντοτε καὶ τὴν μεγάλην καλλιέργειαν, μὲ 5 χιλ. στρέμματα, τὴν μέσην μὲ

2000 καὶ τὴν μικρὰν μὲ 1000 στρέμματα καὶ μὲ 700 στρέμματα τὴν γεωργικὴν ἰδιοκτησίαν. Τὸ σύστημα τοῦτο ἔφερε θαυμάσια ἀποτελέσματα, διότι ἀπετέλει γεωργικὴν πολιτικήν, ἡ ὁποία δὲν καθιερώθη ἐν Ἑλλάδι. Δευτέρα ἀπαλλοτρίωσις ἐγένετο ἐπὶ τοῦ Τσάρου Νικολάου τοῦ Μοσχοβίτου, ἐν Ρωσίᾳ, ἀρξαμένη τῷ 1861, δι' ἧς ἐδίδετο ἡ ἀπελευθέρωσις εἰς τοὺς γεωργούς, καὶ τέλος ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις, δι' ἧς ἀπετελέσθη εἶδος συνεταιρισμοῦ κοινοτικοῦ μὲ κοινὴν ἰδιοκτησίαν πλήρη καὶ ἀνεξάρτητον, ἐφ' ἧς ὅλα τὰ μέλη τῆς κοινότητος εἶχον δικαίωμα νὰ ἐργάζωνται. Δι' αὐτῆς ἀπηλευθερώθησαν 9 ἑκατομμύρια γεωργῶν ἐν Ρωσίᾳ. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐπέφερε τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Βίτε καὶ ὁ Στολύπιν μετέτρεψαν τὴν κοινὴν ἰδιοκτησίαν εἰς ἀτομικὴν ἰδιοκτησίαν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἤρεσεν εἰς τοὺς ἐπιδιώκοντας τὴν κοινωνικὴν ἐπανάστασιν, καὶ ὁ Στολύπιν ἐδολοφονήθη, πρὶν ἢ δυνηθῇ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Ἕνεκα τούτου τὰ πράγματα ἐπανῆλθον εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν κατάστασιν, ἡ ὁποία ἐπέφερεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν σημερινὴν ὑπὸ τοῦ Λενὶν κατάστασιν, ἡ ὁποία εἶναι εἰς πάντας γνωστή.

Ἐξετάζει μετὰ τοῦτο ὁ κ. Ἰωαννίδης τὰς ἐν Ἀγγλίᾳ γενομένας ἀπαλλοτριώσεις, αἵτινες ἐγένοντο ὅπως προληφθῇ ἡ κάθοδος τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὰς πόλεις. Ἀλλ' ἐκεῖ δὲν ὑπῆρξεν ἀγροτικὸν ζήτημα. Ἀγροτικὸν ζήτημα ὑπῆρξεν ἐν Ἰρλανδίᾳ, τὸ ὁποῖον ἐκανονίσθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ Γλάδστωνος, ὁ ὁποῖος προέβλεπε μεγάλους ἐνοικιαστάς, ἵνα καταστήσῃ τούτους ἔπειτα ἰδιοκτήτας, ὡς καὶ συνέβη, καὶ ἔδωκεν οὕτω τὴν ἀρχὴν τῆς λύσεως τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος τελειωτικῶς. Τοῦτο δέ, προσθέτει, ἐπέφερε καὶ τὴν δημιουργίαν ἔπειτα τοῦ ἀνεξαρτήτου Ἰρλανδικοῦ Κράτους.

Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος. Ὁποῖον τὸ συμπέρασμα.

Ἀλ. Ἰωαννίδης. Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἐν Γερμανίᾳ ἡ τοιούτου εἴδους γεωργικὴ πολιτικὴ ἐπέφερε τὸν ἐκγερμανισμὸν τῶν κατοίκων, ἐν Ἰρλανδίᾳ δὲ τὸ ἀνεξάρτητον κράτος.

Τοιαῦτα ὅμως δὲν ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι. Τὸ ἐν Ἑλλάδι ἀγροτικὸν ζήτημα, τὸ Θεσσαλικὸν ἐδημιουργήθη τῷ 1897, οὐχὶ ἐκ γεωργικῆς πολιτικῆς, ἀλλ' ἐκ τῆς ἰδέας τῆς ἀντι-

λήψεως τοῦ κολλήγου, ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἰδιοκτήτης, ἀποδιωκομένου τοῦ μέχρι τοῦδε κρατοῦντος τούρκου ἰδιοκτήτου. Καὶ ἔπρεπεν ἡ κολληγικὴ αὕτη κατάστασις νὰ μὴ παραμείνῃ ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ μάλιστα τῷ 1907 ὅτε ἠγοράσθησαν κτήματα καὶ μετερρέθησαν καὶ ἐνεκατεστάθησαν ἐν αὐτοῖς πρόσφυγες διὰ χρημάτων τοῦ Ἕλλην. Κράτους, χρημάτων δηλ. αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Θεσσαλοῦ. Δὲν ἦτο δυνατὸν λοιπὸν νὰ παραμείνῃ ἡ κατάστασις αὐτή. Ἀλλ' ἔλαστε ἀρχίζει τὸ σφάλμα τῶν ἰδιοκτητῶν, τὸ ὁποῖον πληρώνουσιν οὗτοι σήμερον. Δὲν ἔσπευσαν νὰ κανονίσωσι τὰς σχέσεις των μεταξὺ τῶν κολληγῶν καὶ νὰ λύσωσιν αὐτοὶ τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα, τιθέμενοι ἐπὶ κεφαλῆς τῶν κολληγῶν. Διατί δὲν τὸ ἔπραξαν οὗτοι, δὲν γνωρίζω.

Τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι, ἐπελθόντος τοῦ Βενιζέλου, τὸ ζήτημα ἀντὶ νὰ λυθῇ περιεπλάκη πλεῖον ἔτι, διότι ἀπηγορεύθη ἡ πώλησις τῆς ἰδιοκτησίας, ἐνῶ ἂν δὲν ἀπηγορεύετο θὰ ἐλύετο μόνον του τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα, κατόπι τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν προϊόντων κατὰ τὸν πόλεμον. Ἤδη ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Ἰωαννίδης, εὑρισκόμεθα πρὸ νέου ἀναδασμοῦ γῆς καὶ πέρα τοῦ νόμου 2052.

Ἀλλ' ἐπιτρέπεται, λέγει ὁ ῥήτωρ, νὰ χωρήσωμεν πέρα τοῦ νόμου 2052, ἀφήνοντες νὰ ἐννοηθῇ ὅτι κατ' ἔτος ἑκάστη Βουλὴ καὶ ἑκάστη Κυβέρνησις θὰ δύναται νὰ προσβάλλῃ τὴν ἰδιοκτησίαν ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως, διὰ νὰ φθάσωμεν κατόπι καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχίας, πλὴν τῆς Θεσσαλίας; νὰ ἐπεκταθῶμεν δηλ. καὶ εἰς τοὺς ἐν ὑπαίθρῳ οἰκοῦντας, καὶ εἰς τοὺς ἀστικούς, καὶ εἰς ἄλλους ἀκτήμονας; Ἐπιτρέπεται νὰ δώσωμεν τὴν ἰδέαν τῆς ἀνατροπῆς τῆς τε ἀγροτικῆς ἀλλὰ καὶ πάσης ἰδιοκτησίας; Ἐπιτρέπεται νὰ λάβωμεν μίαν μικροϊδιοκτησίαν 1000 – 1500 στρεμμάτων γῆς, ἡ ὁποία εἶναι προϊὸν ἐργασίας, ἰδίου κόπου καὶ ἰδίου μόχθου; Ὄχι, φρονῶ, ὄχι, διότι μεθαύριον θὰ φθάσωμεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα, κατόπι πολιτικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, ὥστε οὐδὲ τὰς ἀποζημιώσεις τὰς σήμερον καθοριζομένας νὰ πληρώσωσιν οἱ χωρικοί!

Περατῶν ὁ ῥήτωρ, ὑποστηρίζει ὅτι, ἵνα μὴ ἀπομακρυνθῶμεν τοῦ νόμου 2052, πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία δι' ὅλους τοὺς νομοὺς ὅπως μείνωσιν ἀναπαλλοτρίωτα τὰ 1000 στρέμματα, εἴτε μορτιτικῶς, εἴτε μὴ καλλιεργοῦνται ταῦτα, διὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι μένοντας ἰδιοκτήτας.

Τὸ ζήτημα εἶναι καθαρῶς κοινωνικόν, λέγει ὁ κ. Ἰωαννίδης, καὶ ἂν δὲν ἐξετασθῇ καλῶς, θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα σοβαρὰς συνεπείας, τὰς ὁποίας πρὸ ἡ ψηφίσῃ τὸ νομοσχέδιον ἡ Συνέλευσις, ἐὰν τὸ ψηφίσῃ, πρέπει νὰ ὑπολογίσῃ.

Προκειμένου νὰ λάβῃ εἶτα τὸν λόγον ὁ κ. **Χριστάκης** πλεῖστοι πληρεξούσιοι ζητοῦσι νὰ διακοπῇ ἡ συνεδρίασις, λόγῳ τοῦ προκεχωρημένου τῆς ὥρας.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** φρονεῖ ὅτι δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις.

Δ. Βοκοτόπουλος. Κύριε Πρόεδρε, ὑποβάλλω ἔνστασιν ἀπαρτίας.

Πρόεδρος. Δηλῶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὅτι αὔριον θὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ ἀγροτικοῦ.

Δ. Βοκοτόπουλος. Ἐγώ, κ. Πρόεδρε, ὑποβάλλω ἔνστασιν ἀπαρτίας.

Πρόεδρος. Πολὺ καλά, ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἔχω ἔγγραφον πρότασιν τοιαύτην.

Νικ. Καλογερόπουλος. Ὑποβάλλομεν τοιαύτην κ. Πρόεδρε, ἀμέσως.

Πρόεδρος. Ὑπεβλήθη ἔνστασις ἀπαρτίας ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τῶν κ. κ. ***Ν. Καλλογεροπούλου, Δ. Βοκοτοπούλου, Ἀμπᾶ-Σεΐτ. Ἀλῆ Τευφήκ, Χατζῆ*** καὶ ***Π. Στάϊκου.***

Καλοῦνται ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ὡς ψηφολεκταί, ἐκ μέρους μὲν τῶν ὑποβαλόντων τὴν ἔνστασιν ὁ κ. ***Π. Στάϊκος,*** ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ὁ κ. ***Γ. Κρεστενίτης*** καὶ ἄρχεται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτῶν.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως του καταλόγου καὶ μὴ ὑπαρχούσης ἀπαρτίας, λύεται ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 2 καὶ 35' μ. μεσονύκτιον διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ αὔριον 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Μισυρλῆς
Π. Ἰακώβου

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΙΓ'

Τῆς 15 Ἰουνίου 1922

Ὥρα 6 καὶ 45' μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως

Ἀνακοινοῦνται τὰς ἑξῆς.

— Ἡ Πανεργατικὴ Ἕνωσις Καρδίτσης διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν τληρωμάτων τῶν κρατικῶν πλοίων καὶ τὴν παραχώρησιν αὐτῶν εἰς τὸ πολεμικὸν Ναυτικὸν καὶ τὴν ἐκποίησιν εἰς ξένους κεφαλαιούχους.

— Ὁ κλῆρος Θήρας ζητεῖ νὰ μὴ ἐκποιηθῶσι τὰ κτήματα τῆς Ἐκκλησίας.

— Ἡ Ἀχαϊκὴ Ἱερατικὴ Ἕνωσις ἱκετεύει, ὅπως μὴ ἀπαλλοτριωθῶσι τὰ μοναστηριακὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα.

— Οἱ κάτοικοι Κρεστανίνων ἐκφράζουσι χαρὰν ἐπὶ τῇ εἰδήσει τῆς ψηφίσεως κατ' ἀρχὴν τοῦ ἐμφυτευτικοῦ νομοσχεδίου.

— Ὁ Σύνδεσμος τῶν ἀποστράτων ὁπλιτῶν ζητεῖ ἁρμοίωσιν τῆς συντάξεως τῶν ὁπλιτῶν μὲ τὴν τῶν ἤδη ἢ εἰς τὸ μέλλον ἀποστρατευομένων.

— Ὁ κ. Σπυρ. Κουτσόπουλος διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἄδικον φυλάκισίν του καὶ τὴν δήμευσιν τῆς περιουσίας του δι' ἐντάλματος τοῦ Διοικητοῦ τοῦ 20οῦ Συντάγματος.

Αἱ συνταξιοῦχοι οἰκογένειαι τῶν παλαιῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων ζητοῦσιν αὔξησιν τῶν συντάξεων.

— Οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Ἁγίων Θεοδώρων τῆς ὁμωνύμου κοινότητος τῆς Ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ τοῦ Νομοῦ Λαρίσης ζητοῦσι τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἄρθρων 9 καὶ 10 τοῦ ΔΝΖ' νόμου.

— Τὸ ἐν Σιδηροκάστρῳ Τμῆμα τῆς Πολιτικῆς Ἑνώσεως Μακεδονικῆς Νεολαίας ζητεῖ, ὅπως οἱ ἔχοντες πατέρα ἢ ἀδελφὸν θανόντα ἐν ὁμηρείᾳ, τύχωσι μεταφορᾶς εἰς τὴν 9ην κλάσιν τῆς Βας σειρᾶς Ἐφεδρείας.

— Ὁ συναιτερισμὸς Καμινάδων ζητεῖ, ὅπως οἱ τσιφλικοῦχοι διαταχθῶσι νὰ δεχθῶσιν ἀποζημίωσιν εἰς ἀκέραια χαρτογραμμάτια.

— Ἡ ἀγροτικὴ ἕνωσις Λαρίσης-Τυρνάβου-Ἁγιάς-Ἐλασσῶνος ζητεῖ τὴν μὴ κατάργησιν τῶν συναιτερισμῶν καὶ παρακαλεῖ, ὅπως τὸ νομοσχέδιον, βάσιν ἔχον τὸν νόμον 2052, ψηφισθῇ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

— Ὑποβάλλουσι τροπολογίας·

— Ὁ πληρεξούσιος Λαρίσης κ. **Ν. Φίλιος** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ Ὑπουργείου Περιθάλψεως μετονομαζομένου εἰς Ὑπουργεῖον Ὑγείας» κλπ.

— Ὁ πληρεξούσιος Κοζάνης κ. **Ἀμπᾶς Σεΐτ** τῆς προτάσεως νόμου «περὶ ἐπιχειτισμοῦ Θρᾴκης καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν κατοίκων αὐτῆς.

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Ν. Καμπάνης** (Κυκλάδων), **Κ. Κότσιανος**. **Γ. Χατζηγεωργίου** (Θεσσαλονίκης) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεων, ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας».

— Ὁ πληρεξούσιος Φλωρίνης **Σιμ. Διούμπης** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κατασκευῆς καὶ ἀποπερατώσεως δημοτικῶν ἔργων ὁδοποιΐας.

— Οἱ πληρεξούσιοι Κυκλάδων κ. κ. **Ε. Ἐμπειρίκος** καὶ **Ν. Καμπάνης** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κατασκευῆς καὶ ἀποπερατώσεως Δημ. Ἔργων ὁδοποιΐας.

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Α. Ζουρμπᾶς** (Δράμας) **Α. Σχλῆμαν** (Λαρίσης). **Ν. Καλέλης** (Ἄρτης) καὶ **Γ. Βαρβούτης** (Κοζάνης) τοῦ ἀγρυτικοῦ νομοσχεδίου.

— Ὁ πληρεξούσιος Κυκλάδων κ. **Α. Βιτάλης** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐνοριῶν».

— Ὁ πληρεξούσιος Ἀττικοβοιωτίας κ. **Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ Νομικῶν Συμβούλων νόμων».

— Οἱ πληρεξούσιοι Τρικκάλων κ. κ. **Γ. Ραδινός**, **Δ. Κουκουλέτσος** καὶ **Γ. Δασκαλόπουλος** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ δάτων νόμων καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων αὐτῶν».

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Κ. Μαρούλης** (Σερρῶν) **Κ. Κότσανος**. **Δ. Τσαλόπουλος** (Θεσσαλονίκης) **Ν. Φίλιος** (Λαρίσης) κλπ. τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συνομολογηθείσης ἀπὸ 1ης Ἰουνίου

1922 Συμβάσεως» «περὶ χορηγήσεως προσωρινοῦ δανείου ἐκ δρὰχ. 50.000.000 καὶ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2612 τῆς 11ης Μαΐου 1921 περὶ ἱδρύσεως Συνδικάκου Τραπεζῶν».

— Οἱ πληρεξούσιοι Ἀττικοβοιωτίας κ. κ. **Ν. Λεβίδης Λ. Τσουκαλᾶς, Α. Μάτεσις, Χρ. Μητσόπουλος Η. Μπασδέκης** (Τρικκάλων) **Ἐμμ. Χατζηδάκης** (Σάμου) κλπ. τοῦ σχεδίου «περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων».

— Οἱ πληρεξούσιοι Λαρίσης κ. κ. **Μ. Σιάπκας, Α. Παπαποστόλου** καὶ **Ν. Φίλιος** καὶ Σερρῶν κ. **Α. Χριστομᾶνος** τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Α. Ἰωαννίδης** Κοζάνης καὶ **Στμ. Διούμπης** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἰονικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συναφθείσης ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1922 συμβάσεως.

— Ὁ πληρεξούσιος Κυκλάδων κ. **Α. Βιτάλης** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 2145 «περὶ ἀποδοχῶν κτλ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως» καὶ 2249 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2145».

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Περ. Μποῦτος, Γ. Δικαιᾶκος, Γ. Σχοινᾶς** (Μεσσηνίας) **Ι. Καρελλᾶς** καὶ **Παν. Κοσσονᾶκος** (Λακωνίας), τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ δασῶν νόμων καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων αὐτῶν».

— Ὁ πληρεξούσιος Κυκλάδων κ. **Β. Μαρκεζίνης** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προστόντων, διαβαθμίσεως καὶ ἀποδοχῶν τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων».

— Οἱ κ. κ. **Δ. Βοκοτόπουλος, Ἀστ. Ζουρμπᾶς, Γ. Κανούτας, Θ. Χρισοβέργης, Γ. Βαρβούτης, Σ. Ἀλεξιάδης** κλπ. τοῦ Ἀγροτικοῦ νόμου.

— Ὁ κ. **Ἀλ. Μάτεσις** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ νομικῶν Συμβούλων νόμου».

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης**, λαμβάνων τὸν λόγον, ὑποβάλλει πρότασιν νόμου, ὑπογεγραμμένην ὑπὸ πλείστων κ. κ. Πληρεξουσίων, «περὶ ἀφομοιώσεως τῶν πρὸ τοῦ 1912 στρατιωτικῶν συντάξεων». Κατόπι τῶν γενομένων μακρῶν συζητήσεων, κατελήξαμεν, λέγει, πάντες οἱ ὑπογράφοντες τὴν πρότασιν εἰς τὸ συμπέρασμα, τὸ ὁποῖον διατυποῦμεν ἐν αὐτῇ καὶ παρακαλῶ νὰ ἀναγραφῇ ἡ πρότασις ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ὅπως ψηφισθῇ.

— Οἱ κ. κ. **Ἰω. Λεωνίδας** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν) καὶ **Μ. Γούδας** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλουσιν σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2620 «περὶ ὑπαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας μεταφορῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Προτάσει τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν καὶ συναινέσει τῆς Συνελεύσεως τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κηρύττεται **κατεπείγον** καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Πρόεδρος. Κάμνω τὴν δήλωσιν ὅτι ἐφ' ἑκάστου νομοσχεδίου ἀναγραφομένου πρὸ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου, ἐφ' οὗ θέλει ζητηθῇ ὁ λόγος, ἡ συζήτησις θέλει ἀναβληθῇ, συμφώνως πρὸς εἰλημμένην ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ἀπόφασιν.

Ὁ κ. **Περ. Ι. Ἀργυρόπουλος** λέγει ὅτι ἐξαίρετις θέλει γίνει ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας.

Πρόεδρος. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δὲν θέλει συζητηθῇ σήμερον.

Περ. Ι. Ἀργυρόπουλος. Τότε νὰ ὁρισθῇ ἡμέρα πρὸς συζήτησιν, διότι ὑπάρχουσι τροπολογίαι, αἵτινες πρέπει νὰ συζητηθῶσι.

Π. Πρωτοπαπαδάκης (Πρωθυπουργός). Φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ σταλῶσιν ὅλαι αἱ ὑπάρχουσαι τροπολογίαι εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ἵνα λάβῃ ταύτας ὑπ' ὄψιν, ὥστε νὰ καταστῇ οὕτω εὐχερεστέρα ἡ συζήτησις.

Ὁ κ. **Ἀργυρόπουλος** ἀποκρούει τοῦτο, τονίζων ὅτι ἐὰν ἀκολουθηθῇ τὸ σύστημα τοῦτο, τὸ Δημόσιον θέλει ὑποστῇ κολοσσιαίας ζημίας. Φρονεῖ ὅτι ἤθελεν εἶσθαι πρακτικώτερον, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὅπως καταρτισθῇ πενταμελὴς κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπή, ἡ ὁποία νὰ μελετήσῃ τὰς διαφόρους τροπολογίας καὶ μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς ἐκθέσεώς της νὰ ὁρισθῇ ἡμέρα, ἵνα συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον καὶ ἐπιψηφισθῇ. Λέγω ταῦτα, λέγει ὁ κ. Ἀργυρόπουλος, διότι

ἔχω μελετήσει τὸ ζήτημα καὶ ἐνδιαφέρομαι νὰ ψηφισθῇ οὐχὶ ἐπὶ βλάβῃ, ἀλλ' ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ Δημοσίου.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαπαδάκης** (Πρωθυπουργὸς) δηλοῖ ὅτι δὲν ἀναλαμβάνει τὴν εὐθύνην τῆς παραπομπῆς εἰς τοιαύτην ἐπιτροπὴν τοῦ νομοσχεδίου, γνωρίζει ὅμως ὅτι ὁ κ. Ἀργυρόπουλος δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν καταρτίσασαν τὸ νομοσχέδιον εἰδικὴν ἐπιτροπήν.

Ὁ κ. **Ι. Κούσουλας** λέγει ὅτι ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἔχουσι τυπωθῇ αἱ σχετικαὶ τροπολογίαι, δὲν ἔχουσιν ὅμως διανεμηθῇ καὶ συνιστᾷ τὴν διανομήν.

Ὁ κ. **Μιλτ. Καβαλλιεράτος** συνιστᾷ τὴν ταχυτέραν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, διότι πλεῖστοι ὑπάλληλοι, καταλαμβανόμενοι ἐν τῷ μεταξὺ ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ὑπάγονται εἰς τοὺς κειμένους νόμους περὶ συντάξεως, ὅπερ δὲν εἶναι δίκαιον.

Ἀποφάσει μετὰ τοῦτο τῆς Συνελεύσεως, ὁρίζεται εἰδικὴ ἡμέρα συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου ἡ παρασχεῖσα Τρίτη.

Γίνονται ἔπειτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια·

«Περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1921 τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς 18 Μαΐου 1904 καὶ τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς 4 Μαΐου 1910 περὶ καταστολῆς τῆς σωματεμπορίας τῶν λευκῶν».

«Περὶ ὑπάρξεως ἐλέγχου ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν».

«Περὶ συστάσεως τηλεγραφείων καὶ κινητικῶν τηλεφωνίων».

«Περὶ ἀδείας συνάψεως δανείου εἰς Ταμεῖον Προνοίας ἐλαιουπαραγωγῆς Πηλίου».

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν «περὶ νομικῶν συμβούλων νόμων», μετὰ παρατηρήσεις τῶν κ. κ. **Β. Μαρκεζίνη** καὶ **Μ. Καβαλλιεράτου**, ὅπως ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ σχετικαὶ τροπολογίαι, καὶ τοῦ κ. **Ἀργυροπούλου**, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τροπολογία αὐτοῦ περὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συμβουλίου.

«Περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ νόμου 2613 «περὶ ἀναθεωρήσεως, νομιμοποιήσεως καὶ παραγωγῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τ.Τ.Τ.».

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ κάτωθι σχέδια νόμου·

Περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τοὺς νόμους περὶ ὁμιλίδος ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἀναγραφὴ πιστώσεως δραχμῶν 475.000 διὰ τὴν κατασκευὴν σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ἀπὸ τῆς θέσεως Ἀσπαλαθρώπου τῆς περιφερείας τῶν ὀρυχείων Ἀπειράνθου μέχρι τοῦ δημοσίου περιβόλου τοῦ ὅρμου Μουτσούνης δι' ἐργολαβίας συνολικῶς, εἴτε τμηματικῶς ἢ καὶ κατ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, συμφώνως πρὸς τὴν συνταχθεῖσαν ἀπὸ 14 Αὐγούστου 1919 μελέτην τοῦ διευθυντοῦ τῶν Σμυριδωρυχείων Νάξου Τιμοθέου Γεωργακοπούλου.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς διατυπώσεις, ὑποχρεώσεις, ὅρους καὶ περιορισμοὺς ἐπιτρέπεται ἡ ἐπέκτασις πρὸς τὰ ὀρυχεῖα Ἀπειράνθου τῆς ὡς ἀνωτέρω ἐγκατασταθησομένης γραμμῆς μέχρι τῆς θέσεως Κακορρύακος, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν μελέτην τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Σμυριδωρυχείων Νάξου. Διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην δύναται νὰ ἀναγραφῇ πίστωσις μέχρι δραχμῶν 175.000 εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἐπιτρέπεται ὡσαύτως ἡ ἀναγραφὴ πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας δραχμῶν 500.000 διὰ τὴν μελέτην καὶ κατασκευὴν ὁμαλοῦ ἢ ἄλλου ἔργου μεταφορᾶς σμύριδος ἐκ τῶν ὀρυχείων Κορωνίδος μέχρι τοῦ ὅρμου Λιῶνος, ἐφαρμοζομένων κατ' ἀναλογίαν καὶ διὰ τὸ ἔργον τοῦτο ἁπασῶν τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν κατασκευὴν σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ἀπὸ τῆς θέσεως Ἀσπαλαθρώπου τῆς περιφερείας τῶν ὀρυχείων Ἀπειράνθου μέχρι τοῦ δημοσίου περιβόλου τοῦ ὅρμου Μουτσούνης.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ὡς ἄνω μελέτη ἐν τῇ ἐκτελέσει αὐτῆς ἢ καὶ πρὸ τούτου δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2716.

Ἄρθρον 3.

Ἡ κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα δαπάνη ἀποτελοῦσα προκαταβολὴν τοῦ Κράτους πρὸς τοὺς σμυριδωρύκτας διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ὡς ἄνω σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἀποδοθήσεται παρ' αὐτῶν διὰ δεκαετίας ἀποσβέσεως μετὰ τόκου 6 ο/ο ἐτησίως καὶ διὰ κρατήσεων ἀπὸ τοῦ ἐργατικοῦ αὐτῶν δικαιώματος.

Ἄρθρον 4.

Οἱ τυχὸν ἰδιόκτητοι χῶροι ἐξ ὧν θὰ διέλθῃ ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ ἀπαλλοτριωθήσονται, ἐφόσον οἱ ἰδιοκτῆται δὲν

θὰ παρεχώρουν αὐτοὺς οἰκεία βουλήσει καὶ ἄνευ ἀποζημιώσεως πρὸς τὸν ἄνω σκοπόν, συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις περὶ ἀπαλλοτριώσεως διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ δαπάνη βαρύνει τοὺς σμυριδωρύκτας.

Οἱ τυχὸν δημόσιοι χῶροι παραχωρηθήσονται ἄνευ ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 5.

Ἡ συντήρησις τῆς γραμμῆς ταύτης μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων της ἐπιβαρύνει ἀποκλειστικῶς τοὺς σμυριδωρύκτας, παρ' ὧν καταβάλλεται καὶ ἡ πρὸς τοῦτο δαπάνη.

Ἄρθρον 6.

Κατὰ τὰς αὐτὰς διατυπώσεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων ἐπιτρέπεται ἡ κατασκευὴ ὁδῶν συγκοινωνίας ἀπὸ τῶν ὀρυχείων Κορωνίδος καὶ Ἀπειράνθου εἰς τοὺς ὅρμους τῆς Ληῶνος καὶ Μουτσούνης, τῆς δαπάνης μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς 80.000 δι' ἕκαστον τῶν ὅρμων.

Ἄρθρον 7.

Μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῆς κατασκευῆς τῶν ἄνω μεταφορικῶν μέσων καὶ ὁδῶν συγκοινωνίας ἐπιτρέπεται ἡ διὰ Β. διατάγματος αὔξησις τοῦ ἐργατικοῦ δικαιώματος τῶν σμυριδωρυκτῶν κατὰ στατῆρα σμύριδος μέχρι μὲν δραχμῆς μιᾶς καὶ ἡμισείας ὅλων τῶν ποιοτήτων, ἐξαιρέσει τῶν μικρῶν τεμαχίων δευτέρας ποιότητος (ΒΨ''), καὶ Κωξακῆς δι' ἃς ἐπιτρέπεται αὔξησις μέχρι μιᾶς δραχμῆς κατὰ στατῆρα.

Ἄρθρον 8.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν σμυριδωρυχείων Νάξου προστίθενται· α') Προσωρινῶς μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁδῶν καὶ μεταφορικῶν μέσων εἷς γεωμέτρης ἐπὶ μισθῷ ὁριζομένῳ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας οὐχὶ ἀνωτέρω τῶν δραχμῶν 750 μηνιαίως. β') Δύο ἐπόπται διαλογῆς, ἐκτελοῦντες τὰ χρέη ζυγιστοῦ, εἷς δι' ἑκάτερον τῶν ὅρμων ἐπὶ βαθμῷ γραφέως β' τάξεως καὶ ὧν τὰ προσόντα ὁρισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος ἐφάπαξ ἐκδιδομένου καὶ προαγόμενοι ἀνὰ διετίαν μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀκολούθου, καὶ πέντε διαλογεῖς, ἐξ ὧν τρεῖς διὰ τὸν ὅρμον Ληῶνος καὶ εἷς διὰ τὸν ὅρμον Μουτσούνης. Εἰς τὸν ἄνω ἀριθμὸν διαλογέων περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἤδη ὑφιστάμενοι ἐπιστάται ἐξορύξεως μετονομαζόμενοι εἰς διαλογεῖς.

Ἄρθρον 9.

Αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου 2650 τοῦ 1921 προβλεπόμεναι ἔρευναι πρὸς ἀνεύρεσιν σμύριδος ἐν τῇ νήσῳ Πάρῳ ἐνεργηθήσονται ὑπὸ τὴν γενικὴν ἐποπτείαν τῆς Διευθύνσεως τῶν Σμυριδωρυχείων

Νάξου, εἴτε ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Κράτους δι' ἐπιστατῶν καὶ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, εἴτε δι' ἐργολάβων, ἐπιβλεπομένων ὑπὸ ἐπιστάτου τελοῦντος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Διευθυντοῦ τῶν σμυριδωρυχείων Νάξου.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν προσληπτέων ἐπιστατῶν, ἡ μισθοδοσία αὐτῶν καὶ ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας των κανονισθήσονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας μετὰ γνώμην τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 10.

Αἱ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου λεπτομέρειαι κανονισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος.

Νόμος 2650.

Ἄρθρον 1.

Παράγραφος 2.

α') Διὰ τὴν σμύριδα ἐξαιρετικῆς ποιότητος, μεγάλα τεμάχια καὶ μικρὰ τεμάχια, μέχρι δραχμῶν δέκα.

β') Διὰ τὴν σμύριδα πρώτης ποιότητος, μικρὰ καὶ μεγάλα τεμάχια, μέχθι δραχμῶν ὀκτὼ καὶ 50 ο/ο.

γ') Διὰ τὴν σμύριδα δευτέρας ποιότητος α' μεγάλα τεμάχια μέχρι δραχμῶν ἑπτὰ καὶ 50 ο/ο, β' μικρὰ τεμάχια μέχρι δραχμῶν ἓξ καὶ 50 ο/ο.

δ') Διὰ σμύριδα Κωξακῆς μέχρι δραχμῶν πέντε.

Νόμος 907.

Ἄρθρον 1.

Τὸ προσωπικὸν τῶν σμυριδωρυχείων Νάξου ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς Διευθυντοῦ, δύο τεχνικῶν ἐποπτῶν, ἑνὸς γραφέως, δύο διαλογέων, δύο ἀρχιφυλάκων καὶ δύο φυλάκων.

Νόμος 2113,

Ἄρθρον 3.

Παράγρ. 1.

Προστίθεται εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν σμυριδωρυχείων Νάξου εἷς τεχνικὸς ἐπόπτης, εἷς λογιστής, δυνάμενος νὰ ἐκτελῇ καὶ χρέη ταμίου τῶν σμυριδωρυχείων, καὶ εἷς κλητὴρ ὑπηρετῶν παρὰ τῇ ἕδρᾳ τῆς Διευθύνσεως τῶν Σμυριδωρυχείων.

Νόμος 2650.

Ἄρθρον 2.

Ἐπιτρέπεται ἡ ἐνέργεια ἔργων ἐρευνητικῶν ἐπὶ τῶν ἐν τῇ νήσῳ Πάρῳ ἐμφανίσεων σμύριδος. Ἡ διὰ τὰ ἔργα ταῦτα πίστωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 30.000 ἐγγραφομένης

εθνικῆς πρὸς τοῦτο πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης συναφθείσης τῇ 17 Φεβρουαρίου 1922 συμβάσεως περὶ αὐξήσεως τῶν διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς κυκλοφορούντων τραπεζιτικῶν γραμματίων κατὰ 550 ἑκατομμύρια, ἔχων οὕτως

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται ἡ μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συναφθεῖσα τὴν 17 Φεβρουαρίου 1922 σύμβασις περὶ αὐξήσεως τῶν διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς κυκλοφορούντων τραπεζιτικῶν γραμματίων κατὰ πεντακόσια πεντήκοντα ἑκατομμύρια, ἔχουσα ὡς ἑξῆς·

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Πέτρου Πρωτοπαπαδάκη καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. Ι. Δ. Ράλλη, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς κ. Δ. Μαξίμου, συνεφωνήθησαν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρον 1ον. Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος νὰ αὐξήσῃ τὰ διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς κυκλοφοροῦντα τραπεζικὰ γραμμάτια κατὰ δραχμὰς πεντακόσια πεντήκοντα ἑκατομμύρια (550.000.000) πέραν τοῦ ποσοῦ, ὅπερ δικαιοῦται αὕτη νὰ κυκλοφορῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συμβάσεων ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1914, 27 Μαΐου 1920, 21 Σεπτεμβρίου 1920 καὶ 31 Μαρτίου 1921.

Ἄρθρον 2ον. Ἡ ἐκ δραχμῶν 550 ἑκατομμυρίων πρόσθετος αὕτη κυκλοφορία θέλει ἔχει ὡς κάλυμμα βραχυπροθέσμους ἐμπορικὰς χορηγήσεις ἢ ὁμολογίας ἐθνικῶν δανείων.

Ἄρθρον 3ον. Ἡ συμμετοχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου εἰς τὰ προκύπτοντα ἐκ τῆς διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος παραγωγικῆς κυκλοφορίας τραπεζικῶν γραμματίων κέρδη ρυθμίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5ου τῆς ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1914 συμβάσεως, τῆς κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 656 τῆς 20 Φεβρουαρίου 1915.

Ἄρθρον 4ον. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως χορηγήσῃ τῷ Ἑλληνικῷ Δημοσίῳ δάνειον δραχμῶν 550.000.000 ἔναντι ἴσου ποσοῦ ὁμολογιῶν, δικαιουμένη μέχρι τῆς διαθέσεως αὐτῶν πρὸς τρίτους προμηθείας ½ ο/ο ἐτησίως ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς χορηγήσεως καὶ χρεωλύτρου 3 ο/ο ἐτησίως ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ κεφαλαίου.

Τὸ διὰ τῶν συμβάσεων τῆς 27 Μαΐου 1920 (ἄρθρον 2ον) 21 Σεπτεμβρίου 1920 (ἄρθρον 3ον) καὶ 31 Μαρτίου 1921 (ἄρθρον 10ον) συμφωνηθὲν χρεωλύτρου πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν διὰ τούτων συγκεκλεγμένων δανείων ὑπερβιβάζεται εἰς 3 ο/ο ἐτησίως ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ κεφαλαίου, ἐξομαρυμένου πρὸς τὸ διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως καθοριζόμενον ὡς ἀνωτέρω ταμοῦρον.

Ἀρξεται δὲ ἡ τοιαύτη χρεωλυτικὴ ἀπόσβεσις τῶν διὰ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένων συμβάσεων συνομολογηθέντων δανείων καθὼς καὶ τοῦ τῆς παρούσης ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1923.

Ἡ πρώτη ἐτησία καταβολὴ χρεωλύτρου ἐκ δρ. 19.500.000 καταβληθήσεται παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῇ 31 Δεκεμβρίου 1923 τροποποιουμένων οὕτω τῶν ρηθεισῶν συμβάσεων ὡς πρὸς τὸ ποσοστὸν τοῦ χρεωλυσίου καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐναρξέως τῆς καταβολῆς τούτου.

Ἐν ᾗ περιπτώσει αἱ ἐκδοθησόμεναι ὁμολογίαι διατεθῶσι πρὸς πρίτους, τὸ προσοστὸν τοῦ τόκου καὶ τοῦ χρεωλύτρου ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια κανονισθήσονται δι' εἰδικῆς συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Μέχρι τῆς διαθέσεως πρὸς πρίτους τῶν ὁμολογιῶν τοῦ ἐν δρ. 550.000.000 παρόντος δανείου τὸ παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κεχορηγημένον ἔναντι αὐτοῦ ποσὸν δὲν συνυπολογίζεται εἰς τὴν παραγωγικὴν κυκλοφορίαν καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον δὲν συμμετέχει ἐπὶ τῶν σχετικῶν κερδῶν.

Μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως καὶ τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παρούσης συμβάσεως χορηγηθησομένου τῷ Ἑλληνικῷ Δημοσίῳ δανείου ὡς καὶ τῶν χορηγηθέντων αὐτῷ δανείων συμφώνως ταῖς ὑπὸ χρονολογίαν 27 Μαΐου 1920, 21 Σεπτεμβρίου 1920 καὶ 31 Μαρτίου 1921 συμβάσεσι, δὲν δύναται νὰ ἀρθῇ ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζιτικῶν γραμματίων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως συνομολογουμένου δανείου ἀσφαλίζεται ἐφ' ἑνὸς ἐκ τοῦ ποσοστοῦ καθ' ὃ τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον μετέχει εἰς τὰς ὠφελείας τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῶν πλεονασμάτων τῶν δημοσίων ὑπεγγύων προσόδων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν καταθεμένων παρὰ τῇ Ἐθν. Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, ἐν ἀνεπαρκείᾳ δὲ τούτων ἡ διαφορὰ καταβάλλεται ἐκ τῶν καθαρῶν εἰσπράξεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει ἀπὸ τοῦδε ὡς ὁριστικὸν καὶ ἀμετάκλητον δικαίωμα τῆς

Εθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἵνα, τόσον ἐκ τῆς συμμετοχῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου εἰς τὰ κέρδη τῆς Τραπέζης, ὅσον καὶ ἐκ τῶν κατατιθεμένων παρ' αὐτῇ πλεονασμάτων τῶν δημοσίων ὑπεγγύων προσόδων κρατῇ ἑκάστοτε τὰ ἀναγκαιοῦντα πρὸς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ παρόντος δανείου.

Αἱ παριστῶσαι τὸ δάνειον ὁμολογίαι φέρουσι τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν· τόσον δὲ αὗται καθὼς καὶ ἡ καταβολὴ τῆς προμηθείας καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν κεφαλαίων ἀπαλλάσσονται παντὸς ἐν τῷ παρόντι καὶ τῷ μέλλοντι φόρου, τέλους, κρατήσεως καὶ χαρτοσήμου.

Ἄρθρον 5ον. Ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως συνομολογουμένου δανείου ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δικαιοῦται νὰ ἐξοφλήσῃ συμψηφιστικῶς καὶ ἄνευ ἄλλης συμπράξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου· 1) Τὸ ὑπολειπόμενον χρεωστικὸν ὑπόλοιπον 28 Ἰουνίου 1921 συμβάσεως κεχορηγημένου προσωρινοῦ δανείου 150.000.000. 2ον) Τὸ ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1921 προσωρινὸν δάνειον ἐκ δραχμῶν 150.000.000 τὸ δυνάμει τῆς ἀπὸ τῆς αὐτῆς χρονολογίας συμβάσεως συνομολογηθέν, ἀποδίδουσα τὰς παριστώσας τὰ δάνεια ταῦτα ὁμολογίας, καὶ 3ον) πᾶσαν χορηγηθεῖσαν μέχρι σήμερον αὐτῷ προκαταβολὴν ἐντόκως πρὸς 6 ο/ο μέχρι σήμερον.

Ἄρθρον 6ον. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἀπαλλαγείσης τελῶν χαρτοσήμου καὶ ὑποβληθησομένης πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν Βουλήν, ἄρχεται ἀπὸ τῆς σήμερον.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Φεβρουαρίου 1922.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Π. Ε. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας
Ι. Δ. ΡΑΛΛΗΣ

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος
Δ. ΜΑΞΙΜΟΣ

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ τελωνειακοῦ κώδικος, τοῦ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελωνειακοῦ δασμολογίου καὶ τοῦ προσηρτημένου αὐτῷ δασμολογίου.

(Ὡς τροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὴν κατ' ἀρχὴν συζήτησιν), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἅπαντα τὰ εἰσαγωγικὰ τέλη, τὰ ὁριζόμενα ἐν τῷ προσηρτημένῳ εἰς τὸ ἀπὸ 25 Ἰουλίου 1920 Β. Διάταγμα «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων τῶν ἀφορώντων τὸ τελωνιακὸν δασμολόγιον» δασμολογίῳ, ὡς καὶ τὰ εἰσαγωγικὰ τέλη τῶν ἐμπορευμάτων τῶν ὑποβαλλομένων κατ' ἐκτίμησιν εἰς τέλος ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν, εἰσπράττονται εἰς μεταλλικὸν ἢ τραπεζικὰ γραμμάτια, ὑπολογιζομένης τῆς ἀξίας τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς ἀπὸ τῆς ἑνάτης Ἰουλίου 1921 μέχρι καὶ τῆς ἑβδόμης Μαρτίου 1922 εἰς δραχμὰς δύο καὶ λεπτὰ πεντήκοντα (2,50), ἀπὸ δὲ τῆς ὀγδόης Μαρτίου 1922 ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ Συνδικάτου τῶν Τραπεζῶν καθοριζομένης ἑκάστοτε τιμῆς τῆς Ἀγγλικῆς λίρας, διατιμωμένης πρὸς εἴκοσι πέντε (25) μεταλλικὰς δραχμάς.

Ἄρθρον 2.

Τὰ δικαιώματα ὑπερημερίας καὶ ἀποταμιεύσεως εἰσπράττονται εἰς μεταλλικὸν ἢ τραπεζικὰ γραμμάτια, κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

Οἱ ἐν τοῖς Τελωνείοις εἰσπραττόμενοι δημοτικοὶ φόροι ἀπὸ τῆς ὀγδόης Μαρτίου 1922 θὰ εἰσπράττωνται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀπὸ τῆς ὀγδόης Μαρτίου 1922, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄρθρον 1, εἰσπραττομένων τελωνιακῶν δασμῶν, πλὴν τοῦ δημοτικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἀτελῶν κατὰ τὸ τελωνιακὸν δασμολόγιον εἰδῶν, ὅστις παραμένει ἀμετάβλητος, εἰσπραττόμενος συμφώνως πρὸς τὸ ἐν ἰσχύϊ δημοτικὸν δασμολόγιον εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια.

Οἱ λιμενικοὶ φόροι θὰ εἰσπράττωνται ὡς μέχρι τοῦδε εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια.

Ἄρθρον 3.

Ὁ ὑφιστάμενος δασμὸς εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια τοῦ ἐν τῇ κλάσει 62 Β καὶ ἐδαφίοις α' καὶ β' καὶ εἰς τὰς Νέας Χώρας εἰσαγομένου πετρελαίου θὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ αὐτὸς πληρωνόμενος εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια, ὡς καὶ ὁ σχετικὸς πρὸς τὸν σῖτον καὶ τὰ ἐκ σίτου ἄλευρα δασμός.

Ἄρθρον 4.

Διὰ τὰ ἐμπορεύματα, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἀναγράφεται εἰς τὸ τελωνιακὸν δασμολόγιον τέλος εἰς μεταλλικόν, ἀλλὰ μόνον εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια, δέον ν' ἀναγραφῇ καὶ δασμὸς εἰς μεταλλικόν, ὑπολογιζόμενος διὰ μετατροπῆς τοῦ εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια ἀναγραφομένου τέλους εἰς μεταλλικόν, ὑπολογιζομένης τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς πρὸς 1,45 διὰ τὴν μετατροπήν.

Ἄρθρον 5.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἰσχύουσιν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταθέσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν».

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1240, 1920 καὶ 1665 «περὶ ἐκδόσεως γραμματίων Ἐθνικῆς Ἀμύνης».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἔχον οὕτως)

Ἄρθρον 1.

Τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1240 καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 30 Μαΐου 1919 τοῦ κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1920 ὁριζόμενον ἀνώτατον ὅριον κυκλοφορίας γραμματίων Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ὡς καὶ τῶν πρὸς κάλυψιν τῆς ἀποδοχῆς τούτων ἐκδιδομένων ὁμολογιῶν, ἐπιτρέπεται νὰ αὐξηθῇ κατὰ διακόσια εἰσέτι ἑκατομμύρια πέραν τῆς διὰ τοῦ νόμου 3663 ἐγκριθείσης αὐξήσεως.

Ἄρθρον 2.

Πλὴν ἐὰν διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 1240 «περὶ ἐκδόσεως γραμματίων Ἐθνικῆς Ἀμύνης» ὁριζομένων τιμηματων τῶν δραχμῶν 25, 100, 500, 1000, 10000, 100000, ἐπιτρέπεται νὰ ἐκδοθῶσι καὶ συναλλαγματικαὶ εἰς τιμήματα τῶν δραχμῶν 5000, 25000 καὶ 500000.

Ἐπὶ τῶν συναλλαγματικῶν τῶν τιμημάτων τούτων ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἀπωλείας συναλλαγματικῶν δραχμῶν 1000, 10000 καὶ 10000 ἰσχύουσαι διατάξεις.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1921».

Περὶ κυρώσεως τῶν μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης συναφθεισῶν συμβάσεων 1) ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου 1920, δι' ἧς συνωμολογήθη δάνειον ἐκ δραχμῶν 12,000,000, καὶ 2) ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1921, δι' ἧς παρετάθη ἡ προθεσμία τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου τούτου, ἔχων οὕτως.

Ἄρθρον πρῶτον.

Κυροῦται ἡ μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συναφθεῖσα τῇ 23 Δεκεμβρίου 1920 σύμβασις, περὶ συνομολογήσεως δανείου ἐκ δραχμῶν δώδεκα ἑκατομμυρίων (12.000.000), ἔχουσα ὡς ἑξῆς.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Οἱ κύριοι Νικόλαος Καλογερόπουλος, Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ Πέτρος Μαυρομιχάλης Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, κατόπιν ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀφ' ἑνός, καὶ ὁ κ. Ἀλέξανδρος Θρασυβούλου Α. Ζαΐμης, Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἀφ' ἑτέρου, συνεφώνησαν τὰ ἑξῆς:

Ἄρθρον 1.— Πρὸς καταβολὴν τῆς διὰ τοῦ νόμου 2525 τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1920 καθοριζομένης ἀποζημιώσεως πρὸς τοὺς ἀπολυθέντας λόγῳ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν μηχανῶν σιγαροποιοὺς καὶ ἐργάτας καπνοσοπτηρίου, ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος χορηγεῖ πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον δάνειον ἐκ δραχμῶν δώδεκα ἑκατομμυρίων (δρ. 12.000.000) ἐξοφλητέον ἐντὸς προθεσμίας ἓξ μηνῶν καὶ ἐπὶ ἐτησίῳ τόκῳ 6 ο/ο καταβλητέῳ εἰς τὸ τέλος τῆς ἑξαμηνίας.

Ἄρθρον 2.— Τὸ ποσὸν τοῦ παρόντος δανείου θέλει καταβληθῇ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον κατόπιν ἐντολῆς τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 3.— Πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ διὰ τοῦ παρόντος συνομολογουμένου δανείου μετὰ τῶν τόκων, τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἐγχωρεῖ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τὰ πλεονάσματα τῶν, εἰς τὴν Διεθνῆ Οἰκονομικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκκεχωρημένων καὶ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ κατατιθεμένων ὑπαγγύων προσόδων, χορηγοῦν εἰς αὐτὴν τὴν ἐντολὴν καὶ τὸ δικαίωμα ὅπως ἀμέσως μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ κεκανονισμένου ποσοῦ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν μέχρι τοῦδε ὑφισταμένων δανείων, ὧν ἡ ὑπηρεσία ἔχει ἐξασφαλισθῇ διὰ τῶν ἐν λόγῳ πλεονασμάτων, ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος συμψηφίζῃ τὸ ἀπομένον ἑκάστοτε ὑπόλοιπον εἰς τοὺς ληξιπροθέσμους τόκους τοῦ παρόντος δανείου καὶ μετὰ τὴν ἀπόσβεσιν τούτων εἰς τὸ κεφάλαιον, μέχρι τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου.

Ἄρθρον 4.— Ἡ παροῦσα σύμβασις γενομένη εἰς διπλοῦν καὶ ἀπαλλασσομένη παντὸς τέλους χαρτοσήμου ἰσχύει ἅμα τῇ ὑπογραφῇ αὐτῆς. θέλει δὲ ζητηθῇ ἡ κύρωσις αὐτῆς ὑπὸ τῆς προσεχῶς συνερχομένης Βουλῆς.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ν. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸς
Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1920.

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΘΡ. Α. ΖΑΪΜΗΣ

Ἄρθρον δεύτερον.

Κυροῦται ἡ μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συναφθεῖσα τῇ 22 Δεκεμβρίου 1921 σύμβασις, περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τῆς ἐξο-

ρλήσεως τοῦ προσωρινοῦ δανείου ἐκ δραχμῶν δώδεκα ἑκατομμυρίων (12,000,000) τοῦ ἔτους 1920», ἔχουσα ὡς ἑξῆς :

Σ Υ Μ Β Α Σ Ι Σ

Μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας ἐξοφλήσεως τοῦ προσωρινοῦ δανείου δραχ. 12,000,000 τοῦ 1920.

Μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἀφ' ἑνός, ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ κ. Πέτρου Πρωτοπαπαδάκη καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ κ. Ἰωάννου Ράλλη, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς κ. Δημ. Μαξίμου, συνεφωνήθησαν τὰ ἑξῆς :

Ἄρθρον μόνον.— Ἡ προθεσμία τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ διὰ τῆς ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου 1920 μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συμβάσεως συνομολογηθέντος προσωρινοῦ δανείου δραχ. 12,000,000 πρὸς καταβολὴν τῆς διὰ τοῦ νόμου 2525 καθοριζομένης ἀποζημιώσεως πρὸς τοὺς ἀπολυθέντας σιγαροποιοὺς καὶ ἐργάτας καπνοκοπτηρίου, παρατείνεται ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἔτος ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅσους τοὺς διαλαμβανομένους ἐν τῇ ὡς ἄνω συμβάσει.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1921.

Ὁ Ὑπουργὸς Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Η. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Ὁ Ὑπουργὸς Ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ι. Δ. ΡΑΛΛΗΣ

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος Δ. ΜΑΞΙΜΟΣ

Ἄρθρον τρίτον.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Γίνεται δ' ἀναστάσεως δεκτὸν κατ' ἀρχὴν τὸ σχέδιον νόμου, Περὶ μεταπτυχιακῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν εἰς σχολεῖα τῶν Ν. Χωρῶν»,

Γίνεται δ' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζητηθὲν τὸ κάτωθι σχέδιον νόμου·

Περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν δημοτικῶν στρατολόγων.

Ἄρθρον 1.

Ἡ α' παράγραφος τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 483 τῆς 16 Δεκεμβρίου 1914, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2607 τῆς 18 Μαΐου 1921, ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἑξῆς·

«Οἱ δημοτικοὶ στρατολόγοι διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις·

1) Εἰς δημοτικοὺς στρατολόγους α' τάξεως μὲ μηνιαῖον μισθὸν 500 δραχμῶν.

2) Εἰς δημοτικοὺς στρατολόγους β' τάξεως μὲ μηνιαῖον μισθὸν 450 δραχμῶν, καὶ

3) Εἰς δημοτικοὺς στρατολόγους γ' τάξεως μὲ μηνιαῖον μισθὸν 400 δραχμῶν».

Ἄρθρον 2.

Ὁ ἀρχικὸς μηνιαῖος μισθὸς τῶν δημοτικῶν στρατολόγων προσαυξάνεται κατὰ πᾶσαν τριετίαν καὶ μέχρι τριῶν τὸ πολὺ τριετιῶν κατὰ δέκα τοῖς ἑκατόν.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης συνυπολογίζεται καὶ ὁ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου διανυθεὶς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ δημοτικοῦ στρατολόγου χρόνος ὑπηρεσίας, ἀλλὰ διὰ τὴν πρώτην μόνον τριετίαν.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τοὺς ἐγγάμους στρατολόγους παρέχεται ἐπιπροσθέτως διὰ ἓξ ἄρρενα μὲν ἡλικίας μέχρι 17 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, θήλεα δὲ μέχρι τοῦ 21ου ἔτους συμπεπληρωμένου 10 ο)ο ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ αὐτῶν δι' ἕκαστον τέκνον.

Ἄρθρον 4.

Καταργοῦνται τὰ κατὰ τὸν νόμον 1562, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 1817, χορηγούμενα εἰς τοὺς δημοτικοὺς στρατολόγους ἐπιδόματα.

Ἄρθρον 5.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1922».

Περὶ συστάσεως Ἐπιτροπείας πρὸς σύνταξιν δικαστικοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων», μὲ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Ι. Τσύνερη, Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὅτι ἡ Ἐπιτροπεία αὕτη δὲν θέλει λαμβάνει οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐπιτρέπεται ἡ συγκρότησις ἑπταμελοῦς Ἐπιτροπείας ἐν Ἀθήναις πρὸς σύνταξιν σχεδίου δικαστικοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων, περατωθησομένου ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἐπιτροπείας.

Ἄρθρον 2.

1) Ἡ Ἐπιτροπεία αὕτη ἀποτελεσθήσεται ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς Προέδρου αὐτῆς, καὶ ἐκ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείου, ἐξ ἑνὸς καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς, ὑπὸ τῆς Σχολῆς ὁριζομένου

καὶ τεσσάρων δικηγόρων διωρισμένων παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, ὁριζομένων δὲ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, μετὰ πρότασιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν.

2. Εἰς τὴν Ἐπιτροπείαν ταύτην δύνανται νὰ προστεθῶσιν ἀμέσως ἢ καὶ βραδύτερον καὶ πρὸ τοῦ πέρατος τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καὶ ἀνὰ εἷς δικηγόρος διωρισμένος παρ' Ἐφέταις ἐκ τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων τῶν εὑρεθέντων εἰς ὅσας πόλεις καὶ Ἐφετεῖα, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου. μετὰ ἔγγραφον πρόσκλησιν τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 3.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εἶναι ἐν ἀπαρτίᾳ συμμετεχόντων τεσσάρων τοὐλαχίστον ἐκ τῶν κατὰ τὸ 1 ἐδάφιον τοῦ προηγουμένου ἄρθρου μελῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὰ μέλη τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον Ἐπιτροπείας οὐδεμία ἀμοιβὴ ἢ ἀποζημίωσις παρέχεται.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς καταχωρίσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Προτεινόντων νὰ συζητηθῇ τὸ σχέδιον νόμου περὶ συστάσεως εἰδικοῦ ταμείου διὰ τὴν κατασκευὴν μονίμων ὁδοστρωμάτων εἰς τὰς δημοσίας ὁδοὺς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ περιχώρων, πλεῖστοι πληρεξούσιοι ζητοῦσι νὰ ἀναβληθῇ ἡ ψήφισις, διότι ἔχουσιν ὑποβληθῇ πολλαὶ τροπολογίαι καὶ ἀντιρρήσεις.

Ὁ κ. **Περ. Ι. Ἀργυρόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι αἱ ὑπάρχουσαι ἀντιρρήσεις δύνανται νὰ ληφθῶσι, κατὰ τὴν συζήτησιν χωρὶς νὰ παρακωλυθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου.

Τὰς ἰδίας συστάσεις κάμνει καὶ ὁ κ. **Κ. Δροσόπουλος**, ὑποστηρίζων ὅτι πρέπει νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** παρατηρεῖ ὅτι, γενικῆς αὐτοῦ καὶ τῶν μάλα ἐνδιαφερόμενος ὑπὲρ τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου, τοῦ ἀφορῶντος εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν περιχώρων, θὰ ἔσπευδε πρῶτος νὰ ζητήσῃ τὴν ψῆφισιν αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, σοβαρώτατον αὐτὸ καθ' ἑαυτό, περιέχει καὶ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι πρέπει λεπτομερῶς νὰ ἐξετασθῶσι καὶ νὰ διορυχτισθῶσιν. Ἐπιβάλλει φορολογίας, οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς, καὶ θέλει δι-

καίως ἐξεργείσει διαμαρτυρίας τὰς ὁποίας δὲν πρέπει νὰ παρίδωμεν. Διὰ τοῦτο ζητεῖ τὴν ἀναβολήν. Φρονεῖ δ' ὅτι καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει παρόμοια νομοσχέδια νὰ πρωτάσσῃ τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου καὶ νὰ ζητῇ τὴν ψήφισιν αὐτῶν ἐν ψυχολογικῇ βίᾳ, παρατείνουσα μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν τὰς συνεδριάσεις. Ἔχει, ἐξακολουθεῖ, τὴν ὑποχρέωσιν αὐτὴ νὰ καθορίσῃ τίνα νομοσχέδια θέλουσι ἐπείγοντα καὶ ὑψίστης σπουδαιότητος καὶ τούτων νὰ ζητήσῃ τὴν ψήφισιν, διότι καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἐθνικῆς, δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ἀσχολώμεθα εἰς τὴν ψήφισιν πάσης φύσεως νομοσχεδίων. Καθ' ἣν στιγμὴν καταθάλλουσιν ἐνταῦθα στρατιωτικοὶ Ὑπατοι Ἀρμοστεῖς, ὑπὸ τὸ ἐνδιαφέρον περὶ τῆς μελλούσης ἐθνικῆς ὑποθέσεως κλπ., ὁλόκληρον δὲ τὸ ἔθνος ἐστραμμένον πρὸς τὸ Μέτωπον καὶ ὁ τύπος διακηρύττει ὅτι πρόκειται νὰ τελεσθῶσι μεγάλα ἔργα, φρονεῖ ὅτι ὁ κ. Λεβίδης, ὅτι ἡμῶν πρωτίστως ἡ προσοχὴ πρέπει νὰ εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὰ ἐκεῖ, διότι ἂν παραταθῇ ἡ κατάστασις αὐτὴ θὰ κατακρεουργήσῃ ὅλον τὸ ἔθνος. Ἐκτὸς πλέον, λέγει, καὶ ἂν ζητεῖται νὰ μεταβληθῶμεν εἰς Βουλὴν Ἀρώνων καὶ νὰ ψηφίζωνται ἀσυζητητεὶ διάφορα νομοσχέδια, εἴτε χρήσιμα, εἴτε ἄχρηστα.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) ἀπαντῶν, λέγει ὅτι, ὁ τρόπος, καθ' ὃν κατατρτίζεται ἡ Ἡμερ. Διάταξις, εἶναι φυσιολωτατος, οὐδεμία δ' ἐπεβλήθη ψυχολογικὴ βία εἰς οἱονδήποτε θέλοντα νὰ ὁμιλήσῃ ἐφ' ἑκάστου νομοσχεδίου. Ἂν δέ, κατ' ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως, ἀποφασισθῇ, ὅπως, πρὸ τῆς συζητήσεως τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου, ψηφίζωνται νομοσχέδιά τινα ἀπαραίτητα διὰ τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας, τοῦτο ἐγένετο, διότι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου θὰ παρετείνετο καὶ ἴσως παρετάθη ἐπί τινας ἀκόμη ἡμέρας. Ὥστε ἡ καθ' ἡμῶν αἰτίασις ὅπως τὰ διάφορα νομοσχέδια ψηφισθῶσιν ἀσυζητητεὶ εἶναι ἀβάσιμος.

Ἀναβάλλεται μετὰ τοῦτο, μετὰ παρατηρήσεις τινὰς τῶν κ. κ. **Ἀργυροπούλου, Δροσοπούλου καὶ Κ. Μητσοπούλου**, ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου, ἀποφασίζεται δ' ὅπως συζητηθῇ τοῦτο μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ σχεδίου νόμου ἐπὶ τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ κατ' ἀρχὴν τὰ σχέ-

δικ νόμου·

«Περὶ τῆς διοικήσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ νέου».

«Περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τῶν Τ.Τ.Τ.».

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι σχέδια νόμου·

«Περὶ προσθήκης ἐδαφίου εἰς τὸν νόμον ΔΙΓ'», «περὶ τροποποιήσεως τοῦ 578 νόμου περὶ χημικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ Β. Ναυτικῷ καὶ τοῦ τροποποιήσαντος τοῦτον νόμου 2042», μετὰ παρατηρήσεις τῶν κ. **Π. Ι. Ἀργυροπούλου** καὶ **Κ. Δροσοπούλου.**

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΩΝΚ'», «περὶ συνδρομῶν καὶ ἑτέρων δαπανῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν».

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ κάτωθι σχέδια νόμου·

Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 8/21 Ἰουνίου 1920 διεθνοῦς συμβάσεως πρὸς ἵδρυσιν ἐν Παρισίοις Διεθνοῦς Ἰνστιτούτου τοῦ ψύχους.

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται ἡ ἀπὸ 8)21 Ἰουνίου 1920 διεθνὴς σύμβασις περὶ ἱδρύσεως ἐν Παρισίοις Διεθνοῦς Ἰνστιτούτου τοῦ ψύχους συναφθεῖσα μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἀργεντινῆς Δημοκρατίας, τοῦ Βελγίου, τῆς Χιλῆς, τῆς Κίνας, τῆς Κολομβίας, τῆς Δημοκρατίας τῆς Κοσταρίκας, τῆς Δημοκρατίας τῆς Κούβας, τῆς Δανιμαρκίας, τῆς Ἱσπανίας, τῆς Φινλανδίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἀλγερίας, τῶν Ἀποικιῶν τῆς Γαλλικῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς, τῶν Γαλλικῶν Ἀποικιῶν καὶ Προτεκτοράτων ἐν Ἰνδοκίνᾳ, τῆς Μαδαγασκάρης, τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ τῶν κτήσεών της Νοτίου Ἀφρικῆς, τοῦ Καναδᾶ, τῆς Ἀποικίας (Κομμονβάλθης) τῆς Αὐστραλίας, τῆς Νέας Ζηλανδίας τῶν Ἰνδιῶν, τῆς Γουατεμάλας, τῆς Δημοκρατίας τῆς Αἴτης, τῆς Ἰταλίας καὶ τῶν Ἀποικιῶν της ἐν Ἐρυθραίᾳ, τῶν Σομάλις καὶ Τριπολίτιδος, τῆς Ἰαπωνίας, τοῦ Λουξεμβούργου, τοῦ Μαρόκου, τοῦ Πριγκηπάτου τοῦ Μονακό, τῆς Νορβηγίας, τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Παναμᾶ, τῶν Κάτω Χωρῶν καὶ τῶν ἐν ταῖς Νεοϊορλανδικαῖς Ἰνδίαις Ἀποικιῶν, τῶν τοῦ Περοῦ, τῆς Πολωνίας, τῆς Πορτογαλλίας, τῆς Ῥωμουνίας, τοῦ Κράτους τῶν Σέρβων-Κροατῶν καὶ Σλοβένων, τοῦ Σιάμ, τῆς Σουηδίας, τῆς Ἑλβετίας, τῆς Τσεχοσλοβακικῆς Δημοκρατίας, τῆς Τύνιδος καὶ τῆς Οὐρουγουάης, ἧς τὸ κείμενον ἐξ ἄρθρων 11 ἔχει ἐν Ἑλληνικῇ μεταφράσει, ὡς ἕπεται

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΙΣ

ΠΡΟΣ ΙΔΡΥΣΙΝ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΤΟΥ ΨΥΧΟΥΣ

Ἄρθρον 1.

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ ἱδρύσωσι καὶ διατηρῶσι Διεθνὲς Ἰνστιτοῦτον τοῦ ψύχους, ἑδρεῦον ἐν Παρισίοις. Πᾶν Κράτος, Κυρίαρχον ἢ ἀποικιακόν, τὸ ὁποῖον δὲν ὑπέγραψε τὴν παροῦσαν σύμβασιν, δύναται νὰ προσχωρήσῃ εἰς ταύτην ἐπὶ τῇ αἰτήσει του, ἐὰν ἡ ἀποδοχὴ του εἰς τὸ Διεθνὲς Ἰνστιτοῦτον τοῦ ψύχους, ἀπορασισθῇ παρὰ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ κατωτέρω ἄρθρου 4 διὰ πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν παρόντων ἢ ἀντιπροσωπευομένων μελῶν. Ἡ αἴτησις ὀφείλει νὰ ἀπευθύνῃ εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ἰνστιτούτου, περιέχουσα τὴν ὑποχρέωσιν συμμετοχῆς εἰς ἐνιαυσίαν συνδρομὴν τῶν δαπανῶν τοῦ Ἰνστιτούτου, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 ὁριζόμενα. Ἐπὶ τῇ ἀναγνωρίσει τῆς προσχωρήσεως ὁ Διευθυντὴς γνωστοποιεῖ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ὅστις ἀνακοινοῖ τοῦτο εἰς τὰς συμμετεχούσας Κυβερνήσεις.

Ἄρθρον 2.

Τὰ νομικὰ καὶ φυσικὰ πρόσωπα, τὰ δράσαντα ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ ταῖς βιομηχανίαις τοῦ ψύχους, καὶ οἱ εὐεργέται τοῦ Διεθνοῦς Ἰνστιτούτου τοῦ ψύχους, δύνανται δι' ἀποφάσεως τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς, νὰ λάβωσι τὸν τίτλον τοῦ ἀντεπιστέλλοντος μέλους τοῦ Ἰνστιτούτου.

Ἄρθρον 3.

Τὸ Ἰνστιτοῦτον, περιορίζον τὴν ἐνέργειάν του ἐν τῇ διεθνεῖ δράσει, σκοπεῖ κυρίως·

1. Τὴν διάδοσιν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πρακτικῆς περὶ ψύχους, ὡς καὶ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐκλαΐκευσιν τῶν ἐπιστημονικῶν ἢ τεχνικῶν μελετῶν καὶ ἐρευνῶν τῶν σχετικῶν πρὸς τοῦτο.

2. Τὴν προαγωγὴν τῆς μελέτης, πρὸς ἐπίλυσιν τῶν ζητημάτων τῶν ἀναφυομένων εἰς τὴν διατήρησιν καὶ μεταφορὰν καὶ διανομὴν τῶν φθειρομένων τροφίμων.

3. Τὴν μελέτην καὶ δημοσίευσιν τῶν πληροφοριῶν τῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν παγκόσμιον κατάστασιν τῶν ψυχομένων τροφίμων, ἀπὸ τριπλῆς ἀπόψεως τῆς παραγωγῆς, τῆς κυκλοφορίας καὶ τῆς καταναλώσεως αὐτῶν.

4. Τὴν συγκέντρωσιν καὶ δημοσίευσιν τῶν ἐπιστημονικῶν, τεχνικῶν καὶ οἰκονομικῶν πληροφοριῶν καὶ μελετῶν τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ τεχνητοῦ ψύχους.

5. Τὴν συγκέντρωσιν καὶ μελέτην τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν τῶν σχετιζομένων πρὸς τὰς βιομηχανίας τοῦ ψύχους καὶ τὴν ἐν ἀνάγκῃ ὑποβολὴν παρὰ ταῖς Κυβερνήσεσι προτάσεων ἀποσκοπουσῶν τὴν βελτίωσιν καὶ ἀποδοχὴν ὁμοιομόρφων κανονισμῶν, ὡς πρὸς τὴν διεθνῆ κυκλοφορίαν τῶν ἀπολαμβανόντων τῶν εὐεργετικῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ψύχους προϊόντων.

6. Τὴν ὀργάνωσιν διεθνῶν συνεδρίων τοῦ ψύχους.

7. Τὴν διατήρησιν συνεχοῦς ἐπικοινωνίας μετὰ τῶν συναφῶν ἐπιστημονικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ προγράμματός των.

Πάντα τὰ ζητήματα ἅτινα ἐνδιαφέρουσι τὰ οἰκονομικά, τὴν νομοθεσίαν καὶ τὴν διοίκησιν ἑνὸς Κράτους, ἀποκλείονται τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Διεθνοῦς Ἰνστιτούτου τοῦ ψύχους.

Ἄρθρον 4.

Τὸ Διεθνὲς Ἰνστιτοῦτον τοῦ ψύχους τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ τὸν ἔλεγχον Γενικῆς Συνδιασκέψεως συγκροτουμένης ἐξ ἀντιπροσώπων ὁριζομένων ὑπὸ τῶν μετεχόντων Κρατῶν. Τὰ Κράτη ἅτινα δὲν ἐπιθυμοῦσι νὰ ὁρίσωσιν ἐπισήμως ἀντιπροσώπους, δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἐκ μέρους τοῦ Διεθνοῦς Ἰνστιτούτου τοῦ ψύχους ἀποδοχὴν μιᾶς ὡρισμένης ὁμάδος πρὸς ἀντιπροσωπείαν των.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων ἑκάστου Κράτους ἐν τῇ γενικῇ συνδιασκέψει εἶναι ὁ καθοριζόμενος διὰ τοῦ ἄρθρου 9 τῆς παρούσης συμβάσεως τοῦ κανονίζοντος τὴν συμμετοχὴν τῶν Κρατῶν εἰς τὰς δαπάνας τοῦ Ἰνστιτούτου. Τὰ μέλη τῆς συνδιασκέψεως κωλυόμενα νὰ παρευρεθῶσιν εἷς τινα συνεδρίασιν δύνανται νὰ ἐξουσιοδοτήσωσι πρὸς τοῦτο ἕνα τῶν ἐν τῇ διασκέψει συνέδρων.

Ἡ γενικὴ συνδιάσκεψις συνέρχεται τοὐλάχιστον ἀνὰ διετίαν.

Ἄρθρον 5.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία τοῦ Διεθνοῦς Ἰνστιτούτου τοῦ ψύχους, ἀσκεῖται παρ' ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς ἥτις, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς Γενικῆς Συνδιασκέψεως,

ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις καὶ παρασκευάζει προτάσεις πρὸς ὑποβολὴν εἰς αὐτήν.

Ἡ ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ὑπὸ μελῶν ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων Κυβερνήσεων. Ἕκαστον Κράτος, κυρίαρχον ἢ ἀποικιακῶν προσχωρούν, δ' ἀντιπροσωπεύεται ἐν τῇ ἐκτελεστικῇ ἐπιτροπῇ παρ' ἑνὸς μέλους.

Οἱ Πρόεδροι τῶν διεθνῶν ἐπιτροπῶν τῶν προβλεπομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 τῆς παρούσης συμβάσεως, μετέχουσι τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς μετὰ ψήφου συμβουλευτικῆς.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ συνέρχεται δὶς κατ' ἔτος, ἐπιφορτίζεται διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς γενικῆς συνδιασκέψεως. Ἀσκεῖ πλήρη ἔλεγχον ἐπὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Ἰνστιτούτου. Ὁρίζει διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τὸν διευθυντὴν ὅστις ἐκπληροῖ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γενικοῦ γραμματέως τῆς γενικῆς συνδιασκέψεως. Ὁρίζει τὸν ὀργανικὸν κανονισμὸν τοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ πάσας τὰς ἀναγκαίας διατάξεις πρὸς λειτουργίαν τοῦ Ἰνστιτούτου.

Τὰ μέλη τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς καλούμενα νὰ παρευρεθῶσι, εἷς τινα συνεδρίασιν, δύνανται νὰ ἐξουσιοδοτήσωσιν ἕνα τῶν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ συναδέλφων των. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ δύνανται νὰ συστήσῃ ἐν τῷ κύκλῳ της μίαν διευθύνουσαν ἐπιτροπήν.

Κατὰ τὸ διάστημα τῶν συνεδρίων, ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ ἀσκεῖ τὴν ἐξουσίαν τῆς γενικῆς συνδιασκέψεως ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς παρ' αὐτῆς κυρώσεως τῶν λαμβανομένων ἀποφάσεων.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ ἐν τῷ κύκλῳ της ἐκλέγει ἕνα πρόεδρον, ἕξ ἀντιπροέδρους καὶ μίαν δωδεκαμελῆ διοικοῦσαν ἐπιτροπήν, ἥτις παρασκευάζει τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ὑποβάλλει μίαν ἐνιαυσίαν ἀναφορὰν ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ Ἰνστιτούτου. Ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς διοικούσης ἐπιτροπῆς, ὁ διευθυντὴς ἐντέλλεται τὰς δαπάνας καὶ ἐνεργεῖ τὰς εἰσπράξεις. Ὑπογράφει πᾶσαν ἐξόφλησιν καὶ πᾶσαν εἴσπραξιν, ἐξοφλεῖ, ἀποδέχεται, ὀπισθογράφει ἢ ἐκδίδει πᾶσαν συναλλαγματικήν, γραμμάτιον ἢ ἐντολὴν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ἰνστιτούτου.

Ἄρθρον 6.

Ἡ λειτουργία τοῦ Ἰνστιτούτου ἐνεργεῖται ὑπὸ μισθωτοῦ προσωπικοῦ, ἀποτελουμένου ἐξ ἑνὸς διευθυντοῦ, διοριζομένου ὑπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἀναγκαίων πρακτόρων διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Ἰνστιτούτου.

Ὁ διορισμὸς καὶ ἡ ἀπόλυσις τῶν ὑπαλλήλων πάσης κατηγορίας, ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ διευθυντοῦ.

"Αρθρον 7.

Αἱ μελέται αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τῆς παρούσης συμβάσεως ἐνεργοῦνται καὶ παρακολουθοῦνται παρὰ διεθνῶν ἐπιτροπῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς καθορίζεται ὑπὸ τῆς γενικῆς συνδιασκέψεως.

Αἱ μελέται αὐται ἀνάγονται εἰς ζητήματα σχετιζόμενα πρὸς τὴν παραγωγὴν καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ ψύχους, εἰς ὅλους τοὺς κλάδους καὶ ἰδίως·

Εἰς τὴν ἐπίτευξιν χαμηλῆς θερμοκρασίας.
Εἰς τὸ ὑλικὸν καὶ τὰς ἐγκαταστάσεις ψυγείων.
Εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐφαρμογὰς τοῦ ψύχους.
Εἰς τὰς μεταφοράς.
Εἰς τὴν νομοθεσίαν.
Εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν.
Εἰς τὴν γενικὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν στατιστικήν.

Ὁ πρόεδρος ἑκάστης τῶν ἐπιτροπῶν τούτων ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς γενικῆς συνδιασκέψεως καὶ εἶναι ὁ εἰσηγητὴς ἐνώπιον αὐτῆς.

Ἡ σύνθεσις ἑκάστης ἐπιτροπῆς ὁρίζεται ἐπίσης ὑπὸ τῆς γενικῆς συνδιασκέψεως ἐπὶ προτάσεων ὑποβαλλομένων ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτῆς ὑποδεικνυομένου προέδρου λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν εὐχῶν τῶν ἐκφρασθεισῶν ὑπὸ τῶν συνδέσμων τοῦ ψύχους ἢ ἄλλων ἐπιστημονικῶν ἢ βιομηχανικῶν ὀργανώσεων τῶν Χωρῶν, αἵτινες προσεχώρησαν εἰς τὴν παροῦσαν σύμβασιν.

"Αρθρον 8.

Αἱ ἐργασίαι τῶν ἐπιτροπῶν καὶ αἱ συλλεγόμεναι πάσης φύσεως πληροφορίαι, συγκεντρούμεναι παρὰ τοῦ κεντρικοῦ γραφείου τοῦ Ἰνστιτούτου, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 τῆς παρούσης συμβάσεως, δημοσιεύονται διὰ δελτίου. Ἡ ἐπίσημος αὕτη δημοσίευσις γίνεται ἀγγλιστὶ καὶ γαλλιστὶ ἀλλ' ἔκδοσις εἰς πᾶσαν ἄλλην γλῶσσαν τῶν προσχωρησασῶν εἰς τὴν παροῦσαν σύμβασιν χωρῶν, δύναται νὰ δημοσιευθῇ ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς ἐνδιαφερομένης χώρας ἐν ᾧ μέτρῳ ἐπιτρέπουσι τὰ τακτικὰ καὶ ἔκτακτα ἔσοδα τοῦ Ἰνστιτούτου.

Ἡ δωρεὰν ὑπηρεσία τοῦ δελτίου ἐνεργεῖται διὰ πάσας τὰς εἰς τὴν παροῦσαν σύμβασιν προσχωρησάσας χώρας εἰς ἀναλογίαν καθοριζομένην, συμφώνως τῇ κατηγορίᾳ ἐν ᾗ ἐνεγράφησαν ὑπὸ τῆς γενικῆς συνδιασκέψεως.

"Αρθρον 9.

Αἱ διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Ἰνστιτούτου ἀναγκαῖαι δαπάναι καλύπτονται.

1ον. Διὰ τῶν ἐτησίων ἐπιχορηγήσεων τῶν Κρατῶν

ἅτινα δέχονται νὰ μετάσχωσιν εἰς τὴν λειτουργίαν του καὶ ὧν ἡ συνδρομὴ ὡρίσθη κατὰ τὰς ἑπομένας κατηγορίας.

Κατηγορίαι ἐτήσιαι ἐπιχορηγήσεις ἀριθμὸς ἀντιπροσώπων εἰς τὴν γενικὴν συνδιάσκεψιν.

α'.	φρ. 12.000	Ἀντιπρ.	6
β'.	» 9.000	»	5
γ'.	» 6.000	»	4
δ'.	» 4.000	»	3
ε'.	» 2.000	»	2
στ'.	» 1.000	»	1

2ον. Διὰ τῶν εἰσπράξεων τῶν συνδρομῶν τοῦ δελτίου καὶ ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν δημοσιευμάτων τοῦ Ἰνστιτούτου τῶν πραγματοποιουμένων κατὰ τοὺς ὑπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς καθοριζομένους ὅρους.

3ον. Διὰ τῶν συνδρομῶν, δωρεῶν καὶ κληροδοτημάτων, ἅτινα δύνανται νὰ περιέλθωσιν αὐτῷ δυνάμει ἰδίως τοῦ ἄρθρου 2 τῆς παρούσης συμβάσεως. Τὰ ποσὰ τὰ ἀφορῶντα τὰς συνδρομὰς τῶν συμβληθεισῶν χώρων καταβάλλονται ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν ἀρχὴν ἑκάστου ἔτους εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ἰνστιτούτου, διὰ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

"Αρθρον 10.

Ἡ παροῦσα σύμβασις συνάπτεται διὰ μίαν δεκαετίαν. Ἐπὶ τῇ ἐκπνεύσει τοῦ ὁρίου τούτου, θὰ ἀνανεοῦται σιωπηρῶς ἀπὸ πενταετίας εἰς πενταετίαν, ἑκάστης Κυβερνήσεως δυναμένης ν' ἀποσυρθῇ τοῦ Ἰνστιτούτου ἢ νὰ τροποποιήσῃ τὴν κατηγορίαν εἰς ἣν ἐτάχθη, μεθ' ἑκάστην περίοδον ἐπὶ εἰδοποιήσει προηγουμένῃ ἓν ἔτος τοὐλάχιστον.

Πᾶσα Κυβέρνησις προσχωροῦσα μεταγενεστέρως ὑποχρεοῦται μέχρι λήξεως τῆς πρώτης δεκαετοῦς περιόδου, ἐὰν γίνῃ δεκτὴ κατὰ τὰ πρῶτα πέντε ἔτη τῆς περιόδου ταύτης. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ὑποχρεοῦται μέχρι λήξεως τῆς προσθέτου πενταετοῦς περιόδου ἥτις ἕπεται ἐκείνης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἐγένετο δεκτή.

"Αρθρον 11.

Ἡ παροῦσα σύμβασις ἐπικυρωθήσεται. Ἑκάστη δύναμις θ' ἀποστείλῃ τὸ ταχύτερον τὴν ἐπικύρωσίν της, εἰς τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν ἐπιμελείᾳ τῆς ὁποίας εἰδοποιηθήσονται καὶ αἱ λοιπαὶ ὑπογράψασαι χῶραι.

Αἱ ἐπικυρώσεις θὰ μένωσιν κατατεθειμέναι ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα σύμβασις θὰ ἰσχύσῃ δι' ἑκάστην ὑπογρά-

ψασαν χώραν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταθέσεως τῆς ἐπικυρωτικῆς πράξεώς της.

Ἐγένετο ἐν Παρισίοις τῇ εἰκοστῇ πρώτῃ Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ἔτους ἐν ἑνὶ πρωτοτύπῳ τὸ ὁποῖον θὰ μείνῃ κατατεθειμένον ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Κυβερνήσεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ ὁποίου τὰ αὐθεντικὰ ἀντίγραφα θὰ ἀποσταλῶσιν εἰς ἑκάστην τῶν ὑπογραψασῶν χωρῶν.

Τὸ εἰρημένον ἀντίγραφον χρονολογούμενον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δύναται νὰ ὑπογραφῇ μέχρι καὶ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1920.

Εἰς πίστωσιν τούτων οἱ κάτωθι πληρεξούσιοι, ὧν τὰ πληρεξούσια ἀνεγνωρίσθησαν κατὰ τὰς κεκανονισμένας διατυπώσεις, ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν:

Διὰ τὴν Ἀργεντινὴν Δημοκρατίαν:
DE ALVEAR JORGE GUERRERO

Διὰ τὸ Βέλγιον:
WALTER PEEREBOOM

Διὰ τὴν Χιλήν:
MAXIMILIANO IBANEZ

Διὰ τὴν Κίνα:
YO TSAO YEU

Διὰ τὴν Κολομβίαν:
.....

Διὰ τὴν Δημοκρατίαν τῆς Κοστα-Ρίκας:
MANUEL DE PERALTA

Διὰ τὴν Δημοκρατίαν τῆς Κούβας
RAFAEL MARTINEZ ORTIZ

Διὰ τὴν Δανιμαρκίαν:
H. A. BERNHOFT.

Διὰ τὴν Ἱσπανίαν:
MARIANO BASTOS

Διὰ τὴν Φινλανδίαν:
ENCHELL

Διὰ τὴν Γαλλίαν:
J. RICHARD, ANDRE LEBON, MAURICE LESAGE

Διὰ τὴν Ἀλγερίαν:
E. GERARD

Διὰ τὰς Ἀποικίας τῆς Γαλλικῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς καὶ τὴν Μαδαγασκάρην
YOU

Διὰ τὰς Ἀποικίας καὶ τὰ Γαλλικὰ Προτεκτοράτα τῆς Ἰνδοκίνας:
CARNIER

Διὰ τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν
DERBY

Διὰ τὰς Κτήσεις τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς
HARDINGE OF

Διὰ τὸν Καναδᾶ:
PELLIPPE ROY

Διὰ τὴν Κομονβάλθην τῆς Αὐστραλίας
ANDREY FISCHER

Διὰ τὴν Νέαν Ζηλανδίαν:
HARDINGE OF LENSHURS

Διὰ τὰς Ἰνδίας:
PERAY

Διὰ τὴν Ἑλλάδα:
ΣΚΟΥΖΕΣ

Διὰ τὴν Γουατεμάλαν:
.....

Διὰ τὴν Δημοκρατίαν τῆς Αἴτης:
CLEMENT DARTIGUENAVE

Διὰ τὴν Ἰταλίαν:
ADREA SABINI

Διὰ τὰς Ἰταλικὰς Ἀποικίας τῆς Ἐρυθραίας τῆς Τριπολιτιδος καὶ τῆς Σομάλης
LE Dr VBERTO FERRETI

Διὰ τὴν Ἰαπωνίαν
H. ASHIDA

Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον:
J. PH. WAGNER

Διὰ τὸ Μαρόκον:
NAGIVET

Διὰ τὸ Πριγκηπᾶτον τοῦ Μονακὸ
DALNY D' AVRICOURT

Διὰ τὴν Νορβηγίαν:
CHRISTOFFER SMITH

Διὰ τὴν Δημοκρατίαν τοῦ Παναμᾶ:
R. A. AMADOR

Διὰ τὰς Κάτω Χώρας καὶ διὰ τὰς Νεοζηλανδικὰς Ἰνδίας.
KAMERLINGH ONNES

Διὰ τὸ Περοῦ:
E. DE LA FUENTE

Διὰ τὴν Πολωνίαν:
STANISLAS SOKOLOWSKI

Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν:
SOSE DE MATTOS BRAANGAMPS

Διὰ τὴν Ρουμανίαν:
D. I. OHIPA

Διὰ τὸ Σερβο-Κροατο-Σλοβενικὸν Κράτος.
DOUCHANS TOMITCH

Διὰ τὸ Σιάμ:
PHRA PRADIVATI

Διὰ τὴν Σουηδίαν:
ALBERT EHRENSWARD

Διὰ τὴν Ἑλβετίαν:
DUNANT., CH GUILLAUME

Διὰ τὴν Τσεχο-Σλοβακικὴν Δημοκρατίαν
V. G. VANICEK

Διὰ τὴν Τυνίδα:
H. GEOFEROU SAINT-HILAIRE

Διὰ τὴν Οὐρουγουάην.:
I. C. BLANCO

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸν εἰδικὸν Προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας ἐγγράφεται ἐτησίως ἡ ἀνάλογος πίστωσις πρὸς πληρωμὴν τῆς ἐτησίας ἐπιχορηγήσεως τῆς Ἑλλάδος πρὸς λειτουργίαν τοῦ Ἰνστιτούτου».

«*Περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν νόμον 1709 «περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς πρὸς ἐκπόνησιν νέου σχεδίου τῶν Ἀθηνῶν, Καλλιθέας, Φαλήρων καὶ Πειραιῶς»*, μετὰ παρατηρήσεως τῶν κ. κ. *Κ. Ἀροσκοπούλου, Ι. Χριστοδουλᾶ, ζητησάντων τὴν ἀναβολήν*, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον

1. Διὰ Β. Διαταγμάτων, ἐκδιδομένων πρότασει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, δύνανται νὰ παρατεθῇ ἡ ὑπὸ

τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 1709 ὁριζομένη προθεσμία ἐπὶ μίαν διετίαν.

2. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου 1709 προβεπομένη πίστωσις αὐξάνεται κατὰ ἑκατὸν χιλιάδας δραχμῶν.

3. Μετὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 1709 ἔγκρισιν τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκπονηθησομένων νέων σχεδίων ἢ τμημάτων αὐτῶν, πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διὰ τούτων ἐπενεχθησομένων ριζικῶν μεταρρυθμίσεων, δύναται νὰ συσταθῇ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ ἐκ πέντε κατ' ἀνώτατον ὅριον μελῶν καὶ ἑνὸς γραμματέως. Ἀντικατάστασις τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης δὲν ἐπιτρέπεται, εἰμὴ ἅπαξ ἀνὰ πᾶν ἔτος, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς ἑκάστην τοιαύτην ἀντικατάστασιν ἀντικαθισταμένων μελῶν, μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὰ 2/3 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

Διὰ Β. Διαταγμάτων κανονισθήσονται τὰ τῆς συστάσεως, τῆς λειτουργίας, τῆς ἀρμοδιότητων καὶ τῆς δικαιοδοσίας τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὰ τῆς ἀμοιβῆς τῶν μελῶν της».

«*Περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 467 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ΓΨΚΖ' (3127) νόμων περὶ ὁδοποιΐας*» ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Πᾶσαι αἱ ὑπὲρ τοὺς ἀρχικῶς ἐγκριθέντας προϋπολογισμοὺς συμπληρωματικαὶ δαπάναι τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 467 ἐκτελουμένων ἔργων κατασκευῆς ἢ ἀποπερατώσεως ὁδῶν, γεφυρῶν, ἢ οἱωνδήποτε μεμονωμένων ἔργων ὁδοποιΐας, ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἐφόσον αὐταὶ δὲν ὑπερβαίνουσι τὸ 1/4 τοῦ ἀρχικῶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐγκριθέντος ποσοῦ».

«*Περὶ ὑδραυλικῶν ἐν γένει ἔργων*», ἔχον οὕτως·

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ὑδραυλικὰ ἔργα δημοσίας ὠφελείας.

Ἄρθρον 1.

Θεωροῦνται ὑδραυλικὰ ἔργα δημοσίας ὠφελείας τὰ ἀκρο-

ῶντα·

α') Αποξήρανσιν ελών, αποστράγγισιν ή εξυγίασιν ελωδών εκτάσεων, αποξήρανσιν ή διευθέτησιν λιμνών.

β') Υπεράσπισιν συνοικισμών, εξασφάλισιν παραγωγικών εκτάσεων και προστασίαν συγκοινωνιών από πλημμυρών, χειμάρρων και ποταμών.

γ') Ανεύρεσιν, συλλογήν, μεταφοράν και αποχέτευσιν ύδατος δι' αρδεύσεις και υδραλιπάνσεις.

δ') Υδρεύσεις και εξυγιάσεις πόλεων και συνοικισμών εν γένει.

ε') Στερεοποίησιν ολισθαινόντων ή καταρρεόντων εδαφών εκ της ενεργείας των υπογείων ή επιφανειακών υδάτων.

ς') Ίδρυσιν και βελτίωσιν συγκοινωνιών εσωτερικής ναυσιπλοΐας επί ποταμών και διωρύγων.

Αρμόδιος προς χαρακτηρισμόν του υδραυλικού έργου, εν περιπτώσει αμφισβητήσεως, είναι ο Υπουργός της Συγκοινωνίας, μετά γνωμοδότησιν του Συμβουλίου των Δημοσίων Έργων.

Τα έργα ταύτα υπάγονται εις την αρμοδιότητα του Υπουργείου της Συγκοινωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ειδικά Υδραυλικά Ταμεία.

Άρθρον 2.

Προς εκτέλεσιν υδραυλικών εν γένει έργων δύνανται εκάστοτε διά Β. Δ. να ιδρύωνται, είτε επί τη αιτήσει των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων των ενδιαφερομένων διά την εκτέλεσιν δήμων ή κοινοτήτων, είτε αφ' εαυτής υπό του Υπουργείου της συγκοινωνίας, «Ειδικά Υδραυλικά Ταμεία», αποτελούντα ίδια νομικά πρόσωπα.

Η διοίκησις, διαχείρισις και εκπροσώπησις εκάστου τούτων ανατίθεται εις επιτροπήν αποτελουμένην εκ του οικείου Νομάρχου ή Ειρηνοδίκου (εφ' όσον η διά του Β. Δ. ορισθησομένη έδρα του Ειδικού Υδραυλικού Ταμείου δεν είναι η πρωτεύουσα του Νομού), ως Προέδρου, εξ αντιπροσώπων των ενδιαφερομένων διά την εκτέλεσιν των έργων δήμων και κοινοτήτων, εκλεγομένων υπό του αρμοδίου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, αλλ' ουχί εκ των μελών αυτού, και εκ μελών οριζομένων υπό του Υπουργού της Συγκοινωνίας, πρτάσει του οικείου Νομάρχου. Ο αριθμός των τε αιρετών, ως και των υπό του Υπουργού της Συγκοινωνίας οριζομένων μελών, καθορίζεται εκάστοτε διά του Β. Δ. της συστάσεως του Υδραυλικού Ταμείου, αναλόγως των εκπροσωπουμένων συμφερόντων δι' εκάστην κοινότητα ή δήμον ως προς τα αιρετά μέλη και αναλόγως του αριθμού τούτων ως προς τα διοριζόμενα κατά την προς τούτο κρίσιν του Υπουργού.

Υπό της Επιτροπής και εκ των μελών αυτής εκλέγεται κατ' απόλυτον πλειοψηφίαν εις αντιπρόεδρος, αναπληρών απόντα ή κωλυόμενον τον Πρόεδρον.

Όσάκις τα προς εκτέλεσιν έργα υπάγονται εις πλείονας της μιάς περιφερείας, ο Νομάρχης ή ο Ειρηνοδίκης Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται υπό του Υπουργού της Συγκοινωνίας.

Τα τε αιρετά και διοριζόμενα μέλη δεν δύνανται να κατέχωσι δημοσίαν θέσιν ή βουλευτικών αξίωμα, λαμβάνονται εκ των μάλλον εγγραμμάτων, θεωρούμενα δε ως δημόσιοι υπάλληλοι, υπόκεινται εις τας εκ του νόμου συνεπείας δι' άρνησιν, υπέρβασιν, ή παράβασιν καθήκοντος.

Τα αίρετα μέλη δεν αντικαθίστανται επί μίαν διετίαν, εκτός αν υποπέσωσιν εις έγκλημα προβλεπόμενον υπό των άρθρων 21, 22, και 24 του Ποινικού νόμου, εάν εστερήθησαν του δικαιώματος της διαχειρίσεως της ιδίας περιουσίας και δια παρατεταμένην αδικαιολογήτως, κατά την γνώμην της πλειονοψηφίας των λοιπών μελών της Επιτροπής, αποχήν από της εκτελέσεως των καθηκόντων, ότε απολύονται υπό του Υπουργού της Συγκοινωνίας ή του Γενικού Διοικητού, προτάσει του αρμοδίου Νομάρχου.

Εν περιπτώσει απολύτεως μέλους της Επιτροπής εκ των αιρετών, προσκαλείται διά του Νομάρχου το εκλέξαν αυτό σώμα όπως προβή εις αντικατάστασίν του, μη δυνάμενον να εκλέξη και πάλιν το απολυθέν μέλος επί μίαν διετίαν.

Εάν εντός μηνός από της προσκλήσεως του Νομάρχου δεν ενεργηθή ή ως άνω ανικατάστασις, το Υπουργείον της Συγκοινωνίας ή ο Γενικός Διοικητής προβαίνει αφ' εαυτής εις τον διορισμόν αντικαταστάτου του παυθέντος, προτάσει του Νομάρχου.

Τα της απαρτίας, καταρτίσεως και της εν γένει λειτουργίας της Επιτροπής κανονισθήσονται διά Β. Δ.

Άρθρον 3.

Πόροι των υδραυλικών Ταμείων ορίζονται:

α') Γενικώς μεν ετησία στρεμματική εισφορά επί των εκτάσεων της περιοχής, εν ή τα υδραυλικά έργα, δυναμένη να επεκταθή εφ' όλης της περιφερείας των ενδιαφερομένων διά την εκτέλεσιν των έργων δήμων ή κοινοτήτων, μη υπερβαινούσα τας δραχ. 5 κατά στρέμμα.

Επί πλέον δε ταύτης ετησία στρεμματική εισφορά επί των

μεσώτερον ἐκ τῶν ἔργων ὠφελουμένων ἐκτάσεων, μὴ ὑπερβαίνουσα τὰς δραχ. 10 κατὰ στρέμμα ἐπὶ τῶν ἀποστραγγιζομένων καὶ γενικῶς ἐξυγιαινομένων ἐκτάσεων, δραχ. εἴκοσιν (20) ἐπὶ τῶν ἀρδευομένων συνεπείᾳ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, δραχμὰς εἴκοσι πέντε (25) ἐπὶ τῶν ἀποξηρανομένων ἑλωδῶν ἐκτάσεων ἢ λιμνῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποστράγγισις, ἐξυγίανσις, ἄρδευσις ἢ ἀποξήρανσις ἐπιτυγχάνεται διὰ φυσικῆς ροῆς, ἄλλως (ἐν περιπτώσει μηχανικῆς ἀνυψώσεως τοῦ ὕδατος) αὐξανομένη μέχρι δραχμῶν πέντε κατὰ στρέμμα.

β΄) Τὸ ἀντίτιμον πωλήσεως τοῦ πρὸς ἄρδευσιν ὕδατος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ πέντε λεπτὰ κατὰ κυβ. μέτρον, ἐφ' ὅσον ἡ ἄρδευσις γίνεται διὰ φυσικῆς ροῆς, ἢ τὰ λεπτὰ δέκα ἐν περιπτώσει μηχανικῆς ἀνυψώσεως τοῦ ὕδατος.

γ΄) Δικαίωμα τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς προερχομένης ἐκ τῶν ἔργων ὑδραυλικῆς δυνάμεως. Δύναται, ἐν τούτοις, νὰ διατεθῇ αὕτη εἰς τρίτους καθ' ὃν τρόπον αἱ λοιπαὶ ὑδραυλικαὶ δυνάμεις τοῦ Κράτους, ἀποζημιουμένου τοῦ ὑδραυλικοῦ Ταμείου κατ' ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνίας καὶ Ἐσωτερικῶν μετὰ γνώμην πρὸς τοῦτο τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων.

δ΄) Αἱ ἀποκαλυπτόμεναι ἐκτάσεις αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὸ Δημόσιον, ἐρήτων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἠθέλων παραχωρηθῇ, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, εἰς τὸ ὑδραυλικὸν Ταμεῖον, ὅτε ἀπαλλάσσεται ὡς πρὸς τὴν παραχωρουμένην ἔκτασιν τὸ Δημόσιον τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον εἰσφορῶν.

ε΄) Φόρος ἐτήσιος ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν τῶν συνοικισμῶν τῶν προσβαλλομένων ἢ ὁπωσδήποτε ἀπειλουμένων ἐκ τῶν πλημμυρῶν, μὴ ὑπερβαίνων τὰ 2 ο/ο τῆς ἀξίας τῆς οἰκοδομῆς.

ς΄) Εἰσφορὰ σιδηροδρομικῶν ἢ ἄλλων ἐπιχειρήσεων διὰ τὴν τυχὸν ἐκ τῶν ἔργων προσγενομένην αὐταῖς ὠφέλειαν.

ζ΄) Εἰσφορὰ ἐπίσης τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων διὰ τὴν ἐκ τῶν ἔργων προστασίαν τῶν συγκοινωνιῶν ἢ ἄλλων αὐτοῖς ἀνηκόντων ἔργων ἢ καὶ ἄλλην ἐκ τῶν ἔργων ὠφέλειαν.

η΄) Ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου.

θ΄) Εἰσφοραὶ ἐκούσιαι.

Τὸ ὁριζόμενον ποσὸν ὡς ἀνώτατον ὅριον τῶν φόρων τούτων δύναται εἰς εἰδικὰς περιστάσεις ν' αὐξηθῇ καὶ μέχρι τοῦ διπλασίου μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ Β. διατάγματος ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

Ἐπιβάλλονται δὲ οἱ φόροι οὗτοι ὡς καὶ αἱ εἰσφοραὶ ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει εἴτε ἀθροιστικῶς ἅπαντες εἴτε κεχωρισμένως τινὲς τούτων διὰ Β. διατάγματος, διὰ τοῦ ὁποίου καθορίζονται καὶ αἱ καθ' ἕκαστα λεπτομέρειαι αἱ ἀφορῶσαι τούτους καὶ ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον, τὸ ποσόν, τὴν διάρκειαν κλπ. τῶν ἐπιβαλλομένων φόρων καὶ εἰσφορῶν. Τὸ περὶ τούτου Β. διάταγμα ἐκδίδεται μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν ἐπιτροπῆς ἀπαρτιζομένης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου, Νομομηχανικοῦ, Νομογεωπόνου καὶ ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτος ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, καὶ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν των, ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου ἑκάστου τῶν ἐνδιαφερομένων δήμων ἢ κοινοτήτων καὶ ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἐνδιαφερομένων σιδηροδρομικῶν Ἑταιρειῶν ἢ ἄλλων ἐπιχειρήσεων.

Ἀρμόδιοι ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων εἶναι ἐκεῖνοι εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς δικαιοδοσίας τῶν ὁποίων ὑπάγονται τὰ δι' ἃ οἱ φόροι καὶ αἱ εἰσφοραὶ ἔργα καὶ ἐφ' ὅσον συμπίπτει ἡ δικαιοδοσία πλειόνων ἀποφαίνεται περὶ τοῦ ἀρμοδίου ἑκάστοτε ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας, ὅστις καὶ γενικῶς ἀποφαίνεται περὶ οἱασδήποτε σχετικῆς ὡς πρὸς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν προσώπων ἀμφιβολίας ἢ ἀμφισβητήσεως.

Οἱ ὑποκείμενοι εἰς τὴν φορολογίαν δύνανται νὰ ὑποβάλλωσιν ἐνστάσεις κατὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς εἰς δημόσια κέντρα τῶν ἐνδιαφερομένων Δήμων καὶ Κοινοτήτων τοιχοκολλήσεως ταύτης, ἐφ' ὧν ἀποφασίζει τελεσιδίκως ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ὡς ἁρμόδιος διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ σχετικοῦ Β. Διατάγματος μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν καὶ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Διὰ τὴν ὑπὸ στοιχείων 0΄ ἀρωγὴν τοῦ Δημοσίου ἀναγράφεται εἰδικὴ πίστωσις μέχρις ὀκτὼ ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ὑπὸ ἴδιον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους.

Ἐπίσης ἀναγράφεται εἰδικὴ πίστωσις ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ κράτους ὑπὸ ἴδιον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον διὰ τὴν πληρωμὴν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων τῶν ὡς ἄνω Ἐπιτροπῶν.

Ἡ ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου κατανέμεται μεταξὺ τῶν διαφόρων ὑδραυλικῶν ταμείων ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τούτων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων.

Ἡ ὑπὸ στοιχεῖον η΄ εἰσφορὰ τοῦ Δημοσίου καταβάλλεται ἐκ τοῦ Κεφαλαίου τῆς συντηρήσεως ὁδῶν.

Ἄρθρον 4.

Ἡ διοικοῦσα τὸ ταμεῖον Ἐπιτροπὴ δι' ἕκαστον οἰκονομικὸν ἔτος, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου, καταρτίζει ἐγκαίρως τὸν πίνακα τῶν στρεμματικῶν ἐκτάσεων καὶ τῶν οἰκοδομῶν ἑκάστου τῶν ὑποχρέων καὶ τῆς ἀναλογούσης ἑκάστῳ εἰσφορᾶς. Μέχρι

τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ κτηματολογικοῦ χάρτου τῆς περιοχῆς ὑπὸ τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας τοῦ εἰδ. Ταμείου ὀφείλουσιν οἱ ὑπόχρεοι, προσκαλούμενοι ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς ἐντὸς τῆς ταχθησομένης ὑπ' αὐτοῦ προθεσμίας, νὰ δηλώσωσιν αὐτῷ τὴν ἔκτασιν τῆς ἰδιοκτησίας των μὲ προσέγγισιν 1/10 καὶ τὰς οἰκοδομάς αὐτῶν. Ὁ ὑποβάλλων δήλωσιν ψευδῆ ἢ μὴ ἐγκύρως τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ἀπὸ ἑκατὸν μέχρι χιλίων δραχμῶν καὶ ἐν ὑποτροπῇ μὲ πρόστιμον διπλοῦν καὶ φυλάκισιν μέχρι τριῶν μηνῶν.

Ὁ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων ἐξελεγχομένων ὑπὸ ταύτης ἐπιτοπίως συνταχθησόμενος πίναξ τοιχοκολλᾶται μέχρι τῆς 1 Ἰανουαρίου εἰς τὴν ἕδραν τοῦ ταμείου καὶ τὰ δημόσια κέντρα. Αἱ ἐπὶ τοῦ πίνακος ἐνστάσεις τῶν ἰδιοκτητῶν κοινοποιοῦνται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ εἰδικοῦ ὑδραυλικοῦ ταμείου, ἐκδικάζονται δὲ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου τῆς ἕδρας τοῦ Ταμείου τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 1 Ἀπριλίου, ἀφ' ἧς ὁ πίναξ εἶναι ἐκτελεστός.

Ἅπασαι αἱ κοινοποιήσεις, δικαστικαὶ πράξεις καὶ ἀποφάσεις τυντάσσονται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, ἔξοδα δὲν ἐπιδικάζονται, ἀλλ' ἕκαστος τῶν διαδίκων βαρύνεται διὰ τῆς δαπάνης τῶν παρ' αὐτοῦ ἐνεργουμένων πράξεων.

Τὰ ὁδοιπορικὰ καὶ λοιπαὶ δαπάναι καταρτισμοῦ τοῦ πρώτου πίνακος φορολογίας καταβάλλονται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐκ τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ πιστώσεως, ἐπιστρέφονται δὲ ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ Ταμείου ἅμα τῇ εἰσπράξει τῶν ἐπιβληθησομένων φόρων.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου ὁ πίναξ αὐτὸς δύναται νὰ τοιχοκολληθῇ καὶ μετὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου.

Ἄρθρον 5.

Ἡ εἴσπραξις τῶν φόρων καὶ εἰσφορῶν ἐνεργεῖται κατὰ τὰ περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ταμείου τῆς περιφερείας ἐπὶ ἀμοιβῇ ἑνὸς τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ, προαφαιρουμένη ἐκ τῶν εἰσπράξεων καὶ διανεμομένη μεταξὺ τοῦ ταμίου καὶ τῶν παρ' αὐτῷ ὑπηρετούντων δημοσίων εἰσπρακτόρων, κατατιθεται ὡς καὶ ἡ ὁριζομένη δι' ἕκαστον ταμεῖον ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου εἰς τὸ πλησιέστερον τῇ ἕδρᾳ τοῦ ταμείου ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐντόκως ἢ ἄτοκος, χρησιμοποιεῖται δὲ πρὸς μελέτην, κατασκευήν, συντήρησιν τῶν ἔργων, πρὸς μισθοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ταμείου, λοιπὰς δαπάνας αὐτοῦ καὶ ἐξυπηρέτησιν τοῦ τυχὸν συναφθησομένου δανείου. Ἐφ' ὅσαν ἡ φορολογουμένη περιοχὴ ὑπάγεται εἰς τὰς περιφερείας δύο χρηματοδοτούντων δημοσίων ταμείων, διὰ Β. διατάγματος τῶν Ὑ-

πουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνίας θέλει ὁρισθῇ τὸ ἁρμόδιον πρὸς εἴσπραξιν τῶν φόρων καὶ εἰσφορῶν δημόσιον ταμεῖον.

Ἄρθρον 6.

Τὰ ἔξοδα τῶν εἰδικῶν ὑδραυλικῶν ταμείων πληρώνονται εἰς τοὺς δικαιούχους δυνάμει χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐκδιδομένων καὶ ὑπογραφομένων ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς καὶ εἰς βάρος τοῦ Ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, εἰς ὃ καταθέτονται αἱ εἰσπράξεις τοῦ ταμείου ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν ἐγκεκριμένων πιστώσεων ἢ τῶν ἐκ εἰδικῶν διαταγῶν χορηγηθεισῶν ἐπὶ τῇ βάσει δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, καταρτιζομένων κατὰ τὰς διατάξεις περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ καὶ περὶ ἐκτελέσεως Δημοσίων Ἔργων ἐν γένει.

Ἄρθρον 7.

Ἅπασαι αἱ πράξεις τῆς ἐπιτροπῆς πρὸ πάσης ἐκτελέσεως αὐτῶν ὑποβάλλονται τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Συγκοινωνίας, ὅπερ ἐγκρίνει, μεταρρυθμίζει ἢ ἀπορρίπτει αὐτάς.

Ἄρθρον 8.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὰς ἐπιτροπὰς τῶν εἰδικῶν ὑδραυλικῶν Ταμείων, τῇ ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, ἡ συνομολόγησις δανείου πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων καὶ ἡ ἐξόφλησις ἐκ τῶν πόρων αὐτοῦ ὡς καὶ ἡ παροχὴ ἀσφαλειῶν διὰ τούτων. Οἱ φόροι δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσι μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου. Ἀποφάσει τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Συγκοινωνίας, δύναται νὰ παρασχεθῇ διὰ τὸ δάνειον ἐγγύησις ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 9.

Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς δικαιοῦται μηναίου ἐπιδόματος ὁριζομένου διὰ πράξεως τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ὑποκειμένου εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 7.

Ἡμερήσια ἔξοδα καὶ χιλιομ. ἀποζημιώσεις τοῦ μηχανικοῦ τοῦ ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν διαφωνιῶν ἐπὶ τῷ ἐν ἄρθρῳ 4 πίνακος, ὅμοια πρὸς τὰ τῶν μηχανικῶν τῶν Δημοσίων Ἔργων, καταβάλλονται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἡττημένου.

Ὁμοίων δὲ ἡμερησίων ἀποζημιώσεων δικαιοῦνται τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ὁ πρόεδρος αὐτῆς διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ὡς ἄνω πίνακος.

Ἄρθρον 10.

Ἐπιτρέπεται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γραφείου τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐπίβλεψιν ἐκτελέσεως καὶ συντηρήσεως τῶν ἔργων, εἴτε ἀναμιὴν τοῦ πρὸς ἄρδευσιν ὕδατος καὶ φύλαξιν τῆς ὑπὸ ἀ-

γαβάσωσιν ἐκτάσεως, ἡ πρόσληψις τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ, ἐφόσον ὑπάρχει ἐν τῷ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ ἀναγεγραμμένη σχετικὴ πίστωσις.

Τὸ προσωπικὸν τοῦτο διορίζεται καὶ παύεται ἀποφάσει τῆς Ἐπιτροπῆς, ἄνευ εἰδικῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ εἰδικοῦ Ταμείου διατιθεμένης πρὸς τοῦτο πιστώσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Μελέτη, ἐκτέλεσις καὶ ἐπίβλεψις τῶν ἔργων.

Ἄρθρον 11.

Ἐφ' ὅσον ὑφίσταται εἰδικὸν ὑδραυλικὸν Ταμεῖον καὶ διὰ τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς προμελέτης ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου καταρτιζομένης βεβαιοῦται ἡ ἐπάρκεια τούτου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἥτε τοπογραφικὴ ἐργασία καὶ ἡ πλήρης μελέτη ἐκτελοῦνται κατὰ κανόνα ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάναις τοῦ Κράτους.

Δύνανται ἐν ταύτοις νὰ ἀνατεθῶσιν αὗται παρὰ τοῦ ὑδραυλικοῦ Ταμείου εἴτε εἰς ἰδιώτας μηχανικοὺς δι' εἰδικῆς συμβάσεως, ἥτις, ἐφόσον ἡ δαπάνη ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς 10.000, δέον νὰ θεωρηθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, εἴτε εἰς μηχανικοὺς τοῦ Δημοσίου, διατασσομένους πρὸς τοῦτο παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ ἀμοιβῇ ὁριζομένῃ καὶ καταβαλλομένῃ αὐτοῖς παρὰ τοῦ ὑδραυλικοῦ Ταμείου, ὑποκειμένῃ ὅμως εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ.

Αἱ μελέται ὑποβάλλονται κατὰ τὰ κεκανονισμένα πρὸς γνωμάτευσιν τοῦ Συμβουλίου Δημοσίων Ἔργων καὶ ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου.

Ἰδιῶται μηχανικοὶ ἐκπονοῦντες τοιαύτας μελέτας ἐξομοιοῦνται πρὸς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τυγχάνουσι πάσης προστασίας ἐκ μέρους τῶν δημοσίων ἀρχῶν.

Αἱ δημόσιαι τεχνικαὶ ὑπηρεσίαι παρέχουσιν εἰς αὐτοὺς πᾶν στοιχεῖον καὶ ὁδηγίαν, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἀποφαίνεται ἐπὶ οἱασδήποτε ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς συντάξεως τῆς μελέτης.

Οἱ ἰδιοκτῆται εἰσὶν ὑπόχρεοι νὰ δέχωνται εἰς τὴν ὕπαιθρον ἰδιοκτησίαν των τοὺς μηχανικοὺς καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν, νὰ ἀνέχωνται ἐπ' αὐτῆς τὴν ἵδρυσιν τοπογραφικῶν σημάνσεων, δικαιούμενοι ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἐκ τούτων προσγενομένην εἰς τὸ κτῆμα ἢ εἰς τὴν καλλιέργειαν ζημίαν.

Οἱ παραβαίνοντες τὰ ἀνωτέρω τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἀπὸ 10—1000 δραχμῶν.

Ἡ μελέτη τῶν ἔργων θὰ συνοδεύηται ὑπὸ ἰδιαιτέρας διαγράμματος τῆς ὠφελείας. Τοῦτο συνίσταται ἐξ ἁπλῆς ὁριζοντιογραφίας τῆς ὠφελουμένης ἐκτάσεως. Ἡ μελέτη τῶν ἔργων θὰ συνοδεύηται ἐπίσης, ἐφόσον παρίστανται ἀνάγκη, καὶ ὑπὸ οἰκονομικῆς μελέτης συνταχθείσης ὑπὸ γεωπόνου, δαπάνης καὶ ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰδικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 12.

Τὰ ἔργα ἐκτελοῦνται, εἴτε ἀπολογιστικῶς, εἴτε δι' ἐργολαβειῶν, κατὰ τὰ περὶ Δημοσίων Ἔργων διατεταγμένα. Ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν γίνεται ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ εἰδικοῦ ὑδραυλικοῦ Ταμείου, τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, δύναται ὅμως καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ μελέτη νὰ ἀνατεθῇ εἰς μηχανικοὺς τῶν Δημοσίων Ἔργων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου ἑνδεκάτου.

Ἐν περιπτώσει ἀμελείας τοῦ Εἰδικοῦ Ὑδραυλικοῦ Ταμείου περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑποχρεώσεών του εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἴτε μελέτην, εἴτε τὴν ἐκτέλεσιν, εἴτε τὴν συντήρησιν ἢ ἐπισκευὴν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελουμένων ἔργων, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας δύναται νὰ διατάξῃ τὴν μελέτην, ἐκτέλεσιν, ἢ συντήρησιν τοῦ ἔργου εἰς βάρος τῆς πιστώσεως τοῦ ἄρθρου 3, εἰσπραττομένων τῶν καταβληθησομένων δαπανῶν παρὰ τοῦ ὑποχρέου ὑδραυλικοῦ ταμείου. Οἱ Νομομηχανικοὶ τοῦ Κράτους ὀφείλουσι νὰ ἐπιθεωρῶσιν ἅπαξ τοὐλάχιστον κατ' ἔτος τὰ ἐν τῇ περιοχείᾳ των ἐκτελεσθέντα ἔργα καὶ νὰ διατάσσωσι τὴν ἐκπόνησιν μελετῶν συντηρήσεως ἢ ἐπισκευῆς αὐτῶν. Αἱ μελέται αὗται διὰ δαπάνας κάτω τῶν 5000 δραχ. διαβιβάζονται ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ εἰδικοῦ ταμείου διὰ τοῦ Νομομηχανικοῦ εἰς τὸν Νομάρχην, ὅστις διατάσσει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων. Διὰ δαπάνας ἄνω τῶν 5000 δραχ. ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας, ὡς ἁρμόδιον, ὅπως διατάξῃ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτην.

Ἄρθρον 13.

Διὰ Β. διατάγματος κανονισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς λειτουργίας τῶν εἰδικῶν ὑδραυλ. ταμείων, ὁ τρόπος συντάξεως τῶν προϋπολογισμῶν, ἀπολογισμῶν καὶ τῆς τηρήσεως τῶν διαφόρων λογιστικῶν βιβλίων, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ λεπτομέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἐκτέλεσις προχείρων ἐπειγόντων ἔργων.

Ἄρθρον 14.

Περιστατικοῦ περὶ ἔργων προχείρων καὶ ἐπειγόντων κατασκευαζομένων κατὰ τὴν περίοδον τῶν πλημμυρῶν χειμάρ-

ρων ἢ ποταμῶν πρὸς ὑπεράσπισιν συνοικισμῶν καὶ καλλιτερειῶν ἐδήλως ἀπειλουμένων ἢ περὶ τοιούτων ἐκ λόγων δημοσίας, ὑγείας ἐπιβαλλομένων, δύνανται νὰ ἐκτελῶνται παρὰ τοῦ Κράτους, μετὰ προηγουμένην πρὸς τοῦτο γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημ. Ἔργων, κατ' ἀπόφασιν μὲν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας μέχρι ποσοῦ δαπάνης 30000 δραχ., ἀποφάσει δὲ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ ποσὰ μεγαλείτερα. Ἡ δαπάνη δ' αὐτὴ ἐπιβαρύνει τοὺς ἐνδιαφερομένους δήμους ἢ κοινότητας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἔργων ὠφελουμένους ἰδιοκτήτας, συμμετέχουσι δὲ καὶ τὸ Κράτος, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ὠφελοῦνται σιδηρόδρομικαὶ ἑταιρεῖαι καὶ ἄλλαι ἐπιχειρήσεις. Τὸ καταβλητέον ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ποσοστῶν τῆς δαπάνης, ὅπερ εἰσπράττεται καὶ ἐτησίας ἀτόκους δόσεις, καθορίζεται ὑπὸ τῆς ἐν ἄρθρῳ 3 ἐπιτροπῆς, ἥτις καθορίζει καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὡς ἄνω δόσεων. Ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς καὶ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της δύνανται νὰ ὑποβάλωσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐνστάσεις πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ὅπερ ἀποφασίζει τελεσιδίκως, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημ. Ἔργων. Ἐφ' ὅσον οἱ ἐνδιαφερόμενοι δῆμοι ἢ κοινότητες εἶνε ἄποροι, τὸ ἀναλογοῦν αὐτοῖς ποσοστὸν τῆς δαπάνης δύναται νὰ καταβληθῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον ἔργων ἀναγράφεται κατ' ἔτος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους πίστωσις μέχρι δύο ἑκατομμυρίων δραχ. ὑπὸ ἴδιον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον. Ἐκ τῆς ὡς ἄνω πιστώσεως δύνανται νὰ ἐκδίδωνται κατ' Ἀπρίλιον ἑκάστου ἔτους ἐντάλματος ἐπ' ἀποδόσει λογαριασμοῦ μέχρι δραχ. 10000 ἐπ' ὀνόματι τῶν Νομομηχανικῶν τῶν ἀπειλουμένων περιφερειῶν διὰ τὴν ἔμπεσον τῶν ἔργων ἐκτέλεσιν.

Ἄρθρον 15.

Κατασκευὴ μονίμων μεμονωμένων ἔργων τοπικοῦ ἐνδιαφέροντος ἐν τῇ πεδινῇ κοίτῃ τοῦ χειμάρρου ἀπαγορεύεται ἐφ' ὅσον τὰ ἔργα ταῦτα δὲν ἀποτελοῦσι μέρος ὁριστικῆς μελέτης ριζικῆς τοῦ χειμάρρου διευθετήσεως.

Εἰς ἐξαιρετικὰς μόνον περιστάσεις κατὰ κανὸν καὶ μεγάλου κινδύνου συνοικισμοῦ ἢ γεωργικῆς ἐκτάσεως διαπιστωθέντος δι' αὐτοψίας τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ Δημ. Ἔργων δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἐκτέλεσις μεμονωμένων ἔργων ἐν τῇ πεδι-

νῇ κοίτῃ τοῦ χειμάρρου συμφώνως πρὸς τὴν ἐγκεκριμένην μελέτην αὐτῶν. Τὰ ἔργα ταῦτα ἐκτελοῦνται κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 14 Δ, ἡ δὲ δαπάνη αὐτῶν κατανέμεται μεταξὺ τῶν ὑποχρέων, κατὰ τὰς ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ διατάξεις.

Οἱ ἄνευ ἀδείας ἐκτελοῦντες τοιαῦτα ἔργα καταγγέλλονται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Νομομηχανικοῦ καὶ τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους, παραμενούσης ἀνεπηρέαστος τῆς πολιτικῆς αὐτῶν εὐθύνης διὰ ζημίας ἐκ τούτων προκληθείσας.

Ἄρθρον 16.

Ἑλώδεις ἐστίαι παρουσιαζόμεναι ἐντὸς ἢ περιξ συνοικισμοῦ ἢ ἐντὸς ἀκτῖνος 2 χιλιομέτρων καὶ ἀπαιτοῦσαι κατὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἢ Νομομηχανικοῦ ἢ Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου ἁπλᾶς πρὸς ἀποξήρανσιν αὐτῶν ἐργασίας ἀποξηραίνονται διὰ προσωπικῆς ἐργασίας ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ συνοικισμοῦ. Ἡ ἀπόφασις περὶ ἀποξηράνσεως τοιούτων ἑλῶν διὰ προσωπικῆς ἐργασίας λαμβάνεται παρὰ τοῦ Νομάρχου, εἴτε αὐτεπαγγέλτως εἴτε προσκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος. Ὁ καταρτισμὸς τῶν καταλόγων τῶν ὑποχρέων εἰς προσωπικὴν ἐργασίαν, ὡς καὶ ὁ τρόπος κατανομῆς τῆς ἐργασίας ἢ τοῦ ἀντιτίμου αὐτῆς κανονίζεται, κατὰ τὰ ἄρθρα 26—31 τοῦ νόμου ΓΥΚΖ', ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ΓΩΚΒ'. Οἱ μηχανικοὶ τοῦ Κράτους καλούμενοι παρὰ τοῦ οἰκείου Νομάρχου ὅπως δώσωσιν ὁδηγίας ἢ ἐκτελέσωσιν ἀναγκαίας χωροσταθμίσεις διὰ τὰ ἔργα ταῦτα ὑποχρεοῦνται νὰ ἐνεργήσωσιν ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἐπειγούσης ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Διανομὴ τῶν Δημοσίων ὑδάτων.

Ἄρθρον 17.

Οὐδεὶς δύναται νὰ κατασκευάσῃ ἄνευ ἀδείας ἔργα ἐν τῇ κοίτῃ καὶ τῇ περιοχῇ τῶν πλημμυρῶν, ποταμῶν, χειμάρρων, ρυάκων, ὀχετῶν καὶ διωρύγων.

Ἡ ἄδεια χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Νομάρχου κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ ἁρμοδίου Νομομηχανικοῦ ἐφ' ὅσον τὰ ζητούμενα ἔργα δὲν παραβλάπτουσι τὴν ῥοὴν τῶν ὑδάτων, τὴν δημοσίαν ὑγείαν καὶ ἐπιφέρουσι βλάβην εἰς δικαιώματα τρίτων. Αἱ γραμμαὶ μέχρι τῶν ὁποίων νοεῖται ὡφισμένη ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου καθορίζονται ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, μετὰ γνώμην τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Δημ. Ἔργων.

Ἄρθρον 18.

Δὲν δύναται νὰ ἐκδοθῇ ἄδεια πρὸς ἐκτέλεσιν ἐντὸς τῆς κοί-

της, τῶν ὀχθῶν καὶ τῶν ἐνισχύσεων αὐτῶν τῶν κάτωθι ἔργων καὶ πράξεων.

α') Ἐμφυτεύσεων αἵτινες προχωροῦσιν ἐντὸς τῆς κοίτης τῶν ποταμῶν, χειμάρρων, ρυάκων καὶ διωρύγων.

β') Ἐκριζώσεως ἢ ἐμπρησμοῦ τῶν κορμῶν τῶν δένδρων τῶν ὑποστηριζόντων τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν καὶ χειμάρρων.

γ') Ἐμφυτεύσεων ἐπὶ τῶν προσχώσεων τῶν ποταμῶν καὶ τῶν νήσων αὐτῶν.

δ') Ἐμφυτεύσεων οἱασδήποτε φύσεως δένδρων καὶ θάμνων ὡς καὶ καλλιεργείας ἐν γένει ἐπὶ τῆς στέψεως τῶν πρανῶν τῶν προχωμάτων καὶ τῶν μεταξὺ τούτων καὶ τῆς κοίτης ἐκτάσεων καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῶν ποταμῶν, χειμάρρων, καὶ νευσιπλόων διωρύγων.

ε') Ἐμφυτεύσεων δένδρων καὶ φραχτῶν καὶ κατασκευῆς παντὸς εἴδους οἰκοδομῶν, ἢ λάκκων ὡς καὶ ἀνακινήσεως τοῦ ἐδάφους εἰς ἀπόστασιν πέντε μέτρων ἀπὸ τῆς ἐξωτερικῆς βάσεως τῶν προχωμάτων καὶ τῶν παρεπομμάτων αὐτῶν.

ϛ') Βοσκῆς καὶ διαμονῆς κτηνῶν ἐπὶ τῶν προχωμάτων καὶ τῶν παρεπομμάτων αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὀχθῶν καὶ ἐπὶ τῶν πρανῶν καὶ διωρύγων καὶ τῶν παρεπομμάτων αὐτῶν.

ζ') Ἀνοίγματος λάκκων, φρεάτων καὶ ὁμοίων τούτοις εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν ποταμῶν, χειμάρρων καὶ διωρύγων μικροτέραν τῶν 10 μέτρων ἀπὸ τῶν ὀχθῶν καὶ 5 μέτρων ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ ποδὸς τοῦ πρανοῦς τῶν ἀναχωμάτων.

η') Μετατοπίσεως, ἀφαιρέσεως καὶ καταστροφῆς τῶν δεικτικῶν στύλων, ὧν ὑμβρομέτρων, ποταμομέτρων ἢ μετεωρολογικῶν ὀργάνων χρησίμων εἰς τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα.

Ἄρθρον 19.

Δὲν δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσιν εἰμὴ εἰδικῇ ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τηρήσεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ τιθεμένων ὅρων αἱ ἑπόμεναι ἐργασίαι.

1) Μετατροπὴ προσωρινῶν καὶ κινητῶν ὑδροφρακτῶν παροχετεύσεως ἐπὶ ποταμῶν καὶ χειμάρρων εἰς ὑδροφράκτας μονίμους.

2) Μεταβολαὶ τῆς μορφῆς καὶ τῆς θέσεως τόσον τῶν στομίων τῶν παροχετεύσεων καθὼς καὶ τῶν μονίμων ὑδροφρακτῶν καὶ πᾶσα ἐργασία τείνουσα ν' αὐξήσῃ τὸ ὕψος τούτων.

3) Ἐργασίαι ἐπὶ τῶν ὀχθῶν ποταμῶν καὶ χειμάρρων αἱ ὁποῖαι δύνανται ν' ἀλλοιώσωσιν ἢ νὰ τροποποιήσωσι τοὺς ὅρους τῶν παροχετεύσεων.

4) Αἱ ἐν τῇ κοίτῃ τῶν ποταμῶν, χειμάρρων, ρυάκων, ὀχετῶν καὶ διωρύγων νέαι κατασκευαὶ ὑδροφρακτῶν καὶ ἄλλων μονίμων ἔργων πρὸς παροχέτευσιν, αἱ κατασκευαὶ γεφυρῶν,

ὑπογείων στοῶν, καθὼς καὶ διαρρυθμίσεις ἐπὶ τοιούτων ἔργων ὑφισταμένων ἤδη, καὶ

5) Κατασκευὴ νέων ὀχετῶν διὰ μέσου τῶν προχωμάτων καὶ κατάργησις τῶν ὑφισταμένων.

Ἄρθρον 20.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ τὴν κατεδάφισιν εἰς βάρος τοῦ παραβάτου οἱουδήποτε ἔργου ἐκτελεσθέντος κατὰ παράβασιν τῶν προηγουμένων ἄρθρων διὰ τῆς ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἥτις ὀφείλει ἀμελητὶ νὰ προβῇ εἰς κατεδάφισιν τῶν τοιούτων ἔργων. Αἱ σχετικαὶ δαπάναι καταβάλλονται ἐκ τῶν πιστώσεων τοῦ ἄρθρου 14, εἰσπράττονται δὲ ὑπὸ τοῦ κατασκευάσαντος τὰ ἔργα.

Πᾶσα παράβασις τῶν διὰ τῶν ἄρθρων τούτων κανονιζομένων διατάξεων, γενομένη μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, καταδιώκεται καὶ τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 25 μέχρι 1000, ἐν ὑποτροπῇ δὲ καὶ διὰ φυλακίσεως μέχρι 15 ἡμερῶν.

Ἡ βεβαίωσις τῶν ἄνω παραβάσεων γίνεται μετ' ἐπιτόπιον αὐτοψίαν διὰ πρωτοκόλλου συνταχθησομένου ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ τῶν σιδηροδρόμων ἀσκούντων ἐν προκειμένῳ ἀστυνομικὰ καθήκοντα κατὰ τὰ διὰ Β. διατάγματος ὁρισθησόμενα.

Ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τούτῳ, συνταχθησομένῳ εἰς διπλοῦν, βεβαιοῦται ἰδιολογηματικῶς ἡ γενομένη παράβασις, ἀντίτυπον δὲ αὐτοῦ ἀποστελλόμενον εἰς τὸν ἁρμόδιον εἰσαγγελέα ἔχει τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 134 τῆς ποινικῆς δικονομίας ἰσχύν, ἀποτελοῦν ἀπόδειξιν περὶ τῆς διαπραχθείσης κολασίμου πράξεως μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως.

Πᾶν ἔργον ἢ φυτεία γενομένη κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων τούτων πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου δύναται ν' ἀρθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, ἂν ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ Νομάρχου, ἑνὸς Πρωτοδίκου καὶ τοῦ Νομομηχανικοῦ γνωμοδοτήσῃ ὅτι ἐκ τούτων ὑφίσταται κίνδυνος διὰ συνοικισμοὺς ἢ λόγοι δημοσίας ὑγείας ἐπιβάλλουσι τὴν ἄρσιν.

Ἄρθρον 21.

Ἐντὸς συνοικισμῶν καὶ ζώνης 1500 μέτρων περιβαλλούσης αὐτοὺς ἀπαγορεύεται ἡ κατασκευὴ ἔργων ἢ ἐργασιῶν ἐξ ὧν δύνανται νὰ προκληθῶσι συλλογαὶ στασίμων ὑδάτων ἐπικίνδυνοι εἰς τὴν δημοσίαν ὑγείαν.

Ὁ κίνδυνος τῆς δημοσίας ὑγείας διαπιστοῦται διὰ πρωτοκόλλου ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἀπὸ τὸν Μηχανικόν, τὸν Ὑγειονομικὸν Σύμβουλον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἢ τὸν σχολικὸν ἰατρὸν καὶ τὸν Δήμαρχον ἢ Πρόεδρον τῆς κοινότητος.

Ἡ ἀστυνομικὴ Ἀρχὴ προβαίνει εἰς τὴν κατεδάφισιν, καταστροφὴν ἢ τροποποίησιν τοιούτων ἔργων ἢ καὶ εἰς διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν, συμφώνως τῷ πρωτοκόλλῳ καὶ εἰς βάρος τοῦ ἰδιοκτήτου, ἐφόσον οὗτος κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Νομάρχου δὲν συνεμορφώθη πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ πρωτοκόλλου, τῶν ἐξόδων καταβαλλομένων καὶ εἰσπραττομένων ὡς ἐν ἄρθρῳ 20.

Εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ὑπόκεινται καὶ ἔργα ἐκτελεσθέντα πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

Ἡ διοχέτευσις τῶν βιομηχανικῶν ὑδάτων ἐνεργεῖται μέχρις ἀποστάσεως 500 μέτρων ἀπὸ τοῦ τέρματος τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ἢ τῆς τελευταίας οἰκοδομῆς, ἐφόσον δὲν ὑπάρχει ἐγκεκριμένον σχέδιον διὰ κεκλεισμένων στεγανῶν ἀγωγῶν.

Ἐὰν ἡ ἐκβολὴ αὐτῶν ἐντὸς τῶν ὁρίων τούτων γίνεται εἰς τὴν θάλασσαν, δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἰδιοκτήτης νὰ προεκτείνῃ τὸν κλειστὸν ἀγωγὸν ἐντὸς τῆς θαλάσσης καὶ μέχρι βάθους 6 μέτρων.

Ὁμοίως ἡ ἐκροὴ τῶν ὑδάτων βιομηχανικῆς φύσεως δύναται νὰ λάβῃ χώραν καὶ εἰς γειτνιάζοντα ρεύματα, ἔχοντα συνεχῆ ροὴν καθ' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ θέρους καὶ ἐφόσον τοῦτο δὲν παραβλάπτει τὴν δημοσίαν ὑγείαν.

Ἐὰν οἱ ἰδιοκτῆται προσκαλούμενοι ἀμελῶσι νὰ συμμορφωθῶσιν ἐντὸς ὁρισθησομένης προθεσμίας εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἓξ μηνῶν καὶ ἡ ἀστυνομικὴ Ἀρχὴ μετὰ τοῦ Μηχανικοῦ τοῦ Κράτους κατασκευάζουσι τὰ ἀναγκαῖα ἔργα εἰς βάρος τοῦ ἰδιοκτήτου, τῆς σχετικῆς δαπάνης κατακλαλομένης καὶ εἰσπραττομένης κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 20.

Μέχρι ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τούτων ἐπιτρέπεται, διαταγῇ τοῦ Νομάρχου, ἡ διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν τοῦ βιομηχανικοῦ καταστήματος. Ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπαγορεύεται ἡ ἐν ὑπαίθρῳ ἐκροὴ τῶν οἰκιακῶν ὑδάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ ἀπαλλοτριώσεων.

Ἄρθρον 22.

Τῶν ἔργων, εἰς ὧν τὴν ἐκτέλεσιν ἀποβλέπει ὁ παρὼν νόμος, θεωρουμένων ὡς ἔργων δημοσίας ὠφελείας, αἱ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ τὴν συντήρησιν αὐτῶν ἀναγκαιοῦται ἐκτάσεις, οἱαδήποτε ἕτερα δικαιώματα, ἤτοι δουλεῖαι, κυριότητες

ὑδάτων κλπ. ἀπαλλοτριοῦνται ἀναγκαστικῶς παρ' οἱωνδήποτε καὶ ἂν ἐκτελῶνται τὰ ἔργα κατὰ τὰς ἑπομένας διατάξεις.

Ἄρθρον 23.

Ἡ δημοσία ὠφέλεια τοῦ ἔργου βεβαιοῦται διὰ τῆς ἐγκρίσεως τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ, αἱ δὲ ἀναγκαῖαι δι' αὐτοῦ ἀπαλλοτριώσεις βεβαιοῦνται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρον 24.

Ἡ ἐκτίμησις τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπαλλοτριουμένων ἐκτάσεων ἢ δικαιωμάτων γίνεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3 καὶ 4 τοῦ ΓΨΝΑ' νόμου τῆς 4ης Δεκεμβρίου 1911 καὶ τοῦ περὶ ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 103 νόμου τῆς 26ης Δεκεμβρίου 1913 ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν τῆς περιφερείας ἀπαλλοτριουμένων ἐκτάσεων.

Ἄρθρον 25.

Ἐὰν ἡ ἀπαλλοτρίωσις παρουσιάζῃ χαρακτῆρα ἐπείγοντα, κηρυσσόμενον ὡς τοιοῦτον διὰ Β. Διατάγματος, ἡ ἐκτίμησις τῶν ἀπαλλοτριουμένων κτημάτων δύναται προσωρινῶς νὰ ἐνεργηθῇ συνολικῶς ἐπὶ τῇ βάσει ἁπλοῦ διαγράμματος ὁριζοντιογραφίας συνοδευομένου ὑπὸ πίνακος προχείρου ἐκτιμήσεως.

Ὁ πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως ὁρίζει ἡμέραν ἐπιτοπίου ἐξετάσεως, εἰς ἣν δικαιοῦνται νὰ περίστανται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

Ἐπιμέλεια τοῦ ἐπισπεύδοντος καὶ διὰ τοιχοκολλήσεων εἰς τὰς κοινότητας ἢ εἰς τὴν κοινότητα, εἰς ἣν ὑπάγονται αἱ ἀπαλλοτριωτέαι ἐκτάσεις κοινοποιεῖται ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιτοπίου ἐξετάσεως καὶ κεκυρωμένον ἀντίγραφον τοῦ διαγράμματος τῶν ἀπαλλοτριωτέων ἐκτάσεων.

Ὁ πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν ἐντὸς 12 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιτοπίου ἐξετάσεως ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ τῆς προσωρινῆς καταβλητέας τοῖς δικαιούχοις συνολικῆς ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 26.

Ἅμα τῇ καταθέσει εἰς τὸ Δημόσιον ταμεῖον·

α'). Τοῦ οὕτως ὁρισθέντος ποσοῦ, ηὐξημένου κατὰ 20 ο/ο δι' ἐνδεχομένην κατὰ τὴν ὁριστικὴν ἐκτίμησιν αὔξησιν καὶ διὰ τοὺς διαμέσους τόκους.

β'). Χρηματικοῦ ποσοῦ ἐκ δραχμῶν τόσων, ὅσα εἶναι τὰ στρέμματα τῆς ἀπαλλοτριωτέας ἐκτάσεως διὰ τὴν ἐκτέλε-

σιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 29 ἐργασίας, δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως εἰδοποίητις περὶ τῆς γενομένης καταθέσεως καὶ ἐνεργεῖται ἀκωλύτως ἡ κατάληψις τῶν ἀπαλλοτριωθέντων χώρων.

Ἄρθρον 27.

Ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς περὶ καταθέσεως εἰδοποιήσεως ὁ ἐνεργήσας τὴν κατάληψιν ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸν Πρόεδρον Πρωτοδικῶν κανονικὴν κτηματολογικὸν διάγραμμα τῆς καταληφθείσης ἐκτάσεως καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐνεργεῖται, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς, ἡ ὁριστικὴ ἐκτίμητις.

Εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν ἀπαλλοτριωθεισῶν ἐκτάσεων ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ὁριστικῶς ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως καταβάλλονται καὶ τόκοι πρὸς 6 ο/ο ἐτησίως ἐπὶ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τοῦ μεσολαβοῦντος μεταξὺ τῆς ἡμέρας καταλήψεως καὶ τῆς ἡμέρας ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῆς ἐκτιμήσεως.

Ἐὰν κατὰ τὴν ὁριστικὴν ἐκτίμησιν τὸ συνολικῶς ἐπιδικασθὲν τοσὸν ὑπερβαίνει τὸ προσωρινῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 27 ὁρισθέν, ὁ ὑπὲρ οὗ ἡ ἀπολλοτρίωσις ὑποχρεοῦται ἐντὸς μηνὸς νὰ καταβάλῃ τὴν διαφοράν, ἐφόσον αὕτη δὲν καλύπτεται ὑπὸ τοῦ περιθωρίου τῶν 20 ο/ο τοῦ ἄρθρου 27 μειωθέντος κατὰ τοὺς ἐνδιαμέσους τόκους.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ διαφορὰ αὕτη ὑπερβαίνει τὸ περιθώριον τῶν 20 ο/ο, ὁ ὑπὲρ οὗ ἡ ἀπολλοτρίωσις δικαιοῦται νὰ ἐφεσιβάλῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου, μέχρις ὁριστικῆς ὅμως ἀποφάσεως ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τόκου 6ο/ο ἐπὶ τῆς τελεσιδίκως ἐκδικασθείσης ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 28.

Ἐὰν ἐντὸς τῆς διμήνου προθεσμίας δὲν ὑπεβλήθη τὸ κτηματολογικὸν διάγραμμα, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἐπὶ τῇ αἰτήσει παντὸς ἐνδιαφερομένου, ἀναθέτει τὴν ἐκπόνησιν αὐτοῦ εἰς κατάλληλον μηχανικόν, εἴτε τοῦ Κράτους, εἴτε καὶ ἰδιώτην, ἐπὶ ἀμοιβῇ καὶ εἰς βάρος τοῦ ἐπὶ τούτῳ καταβληθέντος κατὰ τὸ ἄρθρον 27 ποσοῦ.

Τὸ διάγραμμα τοῦτο ὑποβάλλεται εἰς τὸν Πρόεδρον τῶν Πρωτοδικῶν καὶ ἐνεργεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 28 ἡ ὁριστικὴ ἐκτίμησις.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ καταβλητέα τοῖς δικαιούχοις

ἀποζημιώσεις λογίζεται ἔντοκος μὲ ἐπιτόκιον 6 ο/ο ἐπὶ χρονικὸν διάστημα λογιζόμενον ἀπὸ τῆς κατακλήψεως μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, οὐδέποτε ὅμως ὑπερβαῖνον τὸ ἔτος, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ὑπὲρ οὗ ἡ ἀπαλλοτρίωσις ἤσκησε τὸ διὰ τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 28 χορηγούμενον αὐτῷ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως, ὁπότε οἱ τόκοι λογίζονται μέχρις ἐκδόσεως τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 29.

Οἱ τίτλοι τῶν δικαιούχων ἐλέγχονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, παρ' οὗ ἐκκαθαρίζονται οἱ λογαριασμοί, ἐκδιδομένων τῶν σχετικῶν ἐνταλμάτων πρὸς πληρωμὴν τῶν δικαιούχων παρὰ τῶν ὑποχρέων πρὸς τοῦτο εἰδικῶν ὑδραυλικῶν ταμείων ἢ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ἐφόσον πρόκειται περὶ ἐργασιῶν, αἵτινες ἐπιβαρύνουσι τὸ Κράτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Ἄρθρον 30.

Τὰ δυνάμει εἰδικῶν νόμων ἱδρυθέντα τοπικὰ ταμεῖα πρὸς κατασκευὴν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐξακολουθοῦσιν ὑφιστάμενα καὶ τὰ σχετικὰ ἔργα ἐκτελοῦνται κατὰ τὰς οἰκείας τῶν νόμων τούτων διατάξεις. Δύνανται ὅμως νὰ αὐξηθῶσι διὰ Β. Δ. οἱ ὑφιστάμενοι φόροι ἢ νὰ προστεθῶσι νέοι τοιοῦτοι ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν διαλαμβανομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 3.

Ἄρθρον 31.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

Διὰ Β. διαταγμάτων ἑκάστοτε ἐκδιδομένων ὁρισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου».

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν νόμων 2353 καὶ 2435 «περὶ τῆς δημοτικῆς καὶ κοινοτικῆς φορολογίας τῶν ἐν Πελοποννήσῳ παραγομένων σταφίδος καὶ σύκων» ***ἔχον οὕτως·***

Ἄρθρον 1.

Ὁ κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 2353 τῆς 29 Ἰουνίου 1920 καὶ τὸ ἄρθρον 10, § 1, τοῦ νόμου 2435 τῆς 11 Ἰουλίου 1920 δημοτικὸς φόρος ἐπὶ τῆς σταφίδος τῆς παραγομένης ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τοῖς νομοῖς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας καὶ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος, ὁρίζεται ἐπὶ μὲν τῆς ξηρᾶς εἰς δραχ. εἴκοσι καὶ πέντε (25) κατὰ χιλιάδα ἑκατικῶν λιτρῶν,

ἐπὶ δὲ τῆς χλωρᾶς εἰς δραχμὰς δέκα (10) κατὰ χιλιάδα ἀκάδων.

Εἰς τὸν φόρον τοῦτον ὑπόκειται καὶ ἡ λευκὴ σταφὶς (σουλτανίνα), ἡ ἐξαγομένη εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἢ μεταφερομένη εἰς τὸ ἐσωτερικόν.

Ἄρθρον 2.

Ὁ κατὰ τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 τοῦ νόμου 2353 δημοτικὸς φόρος ἐπὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ παραγομένων σύκων ὁρίζεται εἰς δραχμὰς δύο καὶ λεπτὰ πεντήκοντα (2,50) κατὰ στατῆρα.

Ὁ φόρος οὗτος βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται συγχρόνως μετὰ τοῦ ἀντιστοίχου δημοσίου φόρου καὶ κατὰ τὰς περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως αὐτοῦ διατάξεις. Διὰ τ/. διατάγματος δύναται νὰ περιορισθῇ διὰ πάντας ἢ διά τινας δήμους ἢ καινότητας ἡ διάθεσις τῶν ἀνωτέρω προσθέτων φόρων μόνον εἰς κοινωφελῆ ἔργα ἢ εἰς τὴν ἀγροτικὴν ἀσφάλειαν.

Ἄρθρον 3.

Ἐκ τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος δημοτικοῦ φόρου εἴκοσι πέντε δραχμῶν κατὰ χιλιάδα ἐνετικῶν λιτρῶν τῶν περιφερειῶν τῶν πρώην δήμων Λετρίνων, Ὀλυμπίων καὶ Ὠλένης δραχμαὶ τέσσαρες κατὰ χιλιόλιτρον θὰ ἀποδίδωνται εἰς τὸ Λιμενικὸν Ταμεῖον Κατακώλου, πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτοῦ δι' ἀναγκαίας ἐπισκευὰς καὶ συντήρησιν τοῦ λιμένος Κατακώλου.

Ἐκ τοῦ φόρου τῶν περιφερειῶν πάντων τῶν πρώην δήμων τῆς ἐπαρχίας Ἠλείας· α') θὰ διατίθενται δραχμὴ μία κατὰ χιλιόλιτρον πρὸς βελτίωσιν τῆς ὑδρεύσεως τῆς πόλεως Πύργου (ἐπισκευὴν τοῦ ὑδραγωγείου αὐτῆς καὶ ἀντικατάστασιν ὅπου παρίσταται ἀνάγκη) καὶ β') θὰ ἀποδίδωνται δραχμὴ μία κατὰ χιλιόλιτρον εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἀδελφάτου τοῦ δημοτικοῦ νοσοκομείου Πύργου «Μανωλοπούλειον», πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτοῦ διὰ κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ νοσοκομείου, εἰς τὰ ὁποῖον θὰ εἰσάγωνται δωρεὰν πρὸς νοσηλείαν ἄποροι ἀσθενεῖς δημόται πάντων τῶν πρώην δήμων τῆς ἐπαρχίας Ἠλείας.

Ἐκ τοῦ φόρου τῆς περιφερείας τοῦ πρώην δήμου Λετρίνων θὰ διατίθενται δραχμὴ μία κατὰ χιλιόλιτρον πρὸς διατήρησιν τῆς Φιλαρμονικῆς ἐν Πύργῳ.

Ἄρθρον 4.

Ἐκ τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος δημοτικοῦ φόρου εἴκοσι πέντε δραχμῶν κατὰ χιλιάδα ἐνετικῶν λιτρῶν τῆς περιφερείας τοῦ πρώην δήμου Πυλίων διατίθενται ὑποχρεωτικῶς δραχμαὶ δέκα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἀποπεράτωσιν τῶν κοινοτικῶν ὁδῶν Πύλου—Κυνηγοῦ, Πύλου—Μεσοχωρίου, Πύλου—Σγάρπας — Ἰκλένης —Καραμανώλη καὶ Ὀσμάναγα—Ρωμανοῦ — Πετροχῶρι καὶ διὰ τὴν διοχέτευσιν ὕδατος ἐν τῷ χωρίῳ Ὀσμάναγα.

Ὁμοίως ἐκ τοῦ δημοτικοῦ φόρου τῶν 25 δραχμῶν κατὰ ἐνετικὸν χιλιόλιτρον τῆς περιφερείας τοῦ πρώην δήμου Κολωνίδων διατίθενται ὑποχρεωτικῶς δραχμαὶ δέκα διὰ τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ ὑδραγωγείου Κορώνης.

Ὁμοίως διατίθενται ὑποχρεωτικῶς ὑπὲρ τῆς Φιλαρμονικῆς Καλαμῶν δραχμὴ μία κατὰ χιλιόλιτρον ἐνετικὸν σταφίδος καὶ λεπτὰ εἴκοσι κατὰ σταθμὸν σύκων ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ λιμένος Καλαμῶν ἐξαγομένων σταφίδος καὶ σύκων τῆς περιφερείας τοῦ πρώην δήμου Καλαμῶν.

Ἄρθρον 5.

Ἐκ τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος δημοτικοῦ φόρου εἴκοσι πέντε δραχμῶν κατὰ χιλιάδα ἐνετικῶν λιτρῶν τῆς περιφερείας τοῦ πρώην δήμου Ἐλίσσης διατίθενται ὑποχρεωτικῶς· α') δραχμαὶ τρεῖς διὰ τὴν κατασκευὴν νεκροταφείου ἐν Ἀμαλιάδι, β') δραχμαὶ δύο ὑπὲρ τῆς ἀγροφυλακῆς τῆς ὁμωνύμου κοινότητος, καὶ γ') δραχμὴ μία διὰ τὴν κατασκευὴν ἀγροτικῶν ὁδῶν τῆς αὐτῆς κοινότητος.

Ἐκ τοῦ φόρου τῆς περιφερείας τοῦ πρώην δήμου Μυρτουντίων θὰ διατίθενται δραχμαὶ τρεῖς κατὰ χιλιόλιτρον πρὸς βελτίωσιν τῆς ὑδρεύσεως τῆς κωμοπόλεως Λεχαινῶν (ἐπισκευὴν τοῦ ὑδραγωγείου αὐτῆς καὶ ἀντικατάστασιν, ὅπου παρίσταται ἀνάγκη).

Ἄρθρον 6.

Ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῶν δημοτικῶν φόρων ἐπὶ τῆς σταφίδος καὶ τῶν σύκων τῶν περιφερειῶν τῶν πρώην δήμων τῆς ἐπαρχίας Μεσσήνης α') θὰ ἀποδίδωνται 20 ο)ο εἰς τὸ Ὑδραυλικὸν Ταμεῖον Ἁμίσου, ἅτινα θέλουσι χρησιμεύσει κατὰ πρῶτον λόγον πρὸς διευθέτησιν τῆς κοίτης τῶν χειμάρρων τῶν πρώην δήμων Ἀνδανείας καὶ Οἰχαλίας καὶ εἶτα πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων Ἁμίσου, καὶ β') 5 ο)ο θὰ διατίθενται ὑποχρεωτικῶς πρὸς κατασκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν κοινοτικῶν ὁδῶν τῶν κοινοτήτων τῆς πρώην ἐπαρχίας Μεσσήνης.

Ὁμοίως ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῶν ἐπὶ τῆς σταφίδος καὶ τῶν σύκων δημοτικῶν φόρων τῶν 25 δραχ. κατὰ χιλιάδα ἐνετικῶν λιτρῶν τῶν ἀνηκούσῶν εἰς τὴν κοινότητα Ἀνδρούσης θὰ διατίθενται ὑποχρεωτικῶς 3 ο)ο διὰ τὴν διοχέτευσιν ἐκ τῶν πηγῶν Ἀνδρομοναστηρίου εἰς τὰ χωρία τῆς κοινότητος Ἀνδρούσης ὕδατος πρὸς ὕδρευσιν τῶν χωρίων τούτων.

"Αρθρον 7.

Τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 3—7 ἀποδοτέα εἰς ὡρισμένα νομικὰ πρόσωπα ἢ διαθετέα ὑπὲρ εἰδικῶν σκοπῶν ποσὰ ὁριζονται κατ' ἔτος δι' ἀποφάσεων τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 ἢ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 10 § 1 τοῦ νόμου 2353 Ἐπιτροπῆς.

Ἐπιτρέπεται δ' ἵνα διὰ Β. διατάγματος κανονισθῶσι τὰ τῆς ἀποδόσεως ἢ διαθέσεως τῶν ποσῶν τούτων.

"Αρθρον 8.

Ἐπιβάλλονται ἐπὶ τῆς ἐν ταῖς περιφερείαις τῆς ἐπαρχίας Αἰγιαλείας καὶ τῶν πρώην δήμων Κραθίδος, Φελλόης, Κερπινῆς καὶ Ἐρινεῶν παραγομένης σταφίδος, πλὴν τῆς γλωρᾶς, οἱ ἑξῆς πρόσθετοι εἰδικοὶ φόροι· α') μιᾶς δραχμῆς καὶ εἴκοσι λεπτῶν (1,20) κατὰ χιλιάδα ἑνετικῶν λιτρῶν ὑπὲρ τοῦ νοσοκομείου Αἰγίου. β') λεπτῶν πεντήκοντα (0,50) κατὰ χιλιάδα ἐπίσης ἑνετικῶν λιτρῶν ὑπὲρ τῆς Φιλαρμονικῆς Αἰγίου καὶ γ') δραχμῆς μιᾶς (1,00) κατὰ χιλιάδα ἑνετικῶν λιτρῶν πρὸς ἐπισκευὴν ἢ ἀνακαίνισιν τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ ὑδραγωγείου Αἰγίου.

Οἱ φόροι οὗτοι εἰσπράττονται κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 2353. Αἱ δὲ εἰσπράξεις τῶν μὲν ὑπὸ στοιχ. α' καὶ β' φόρων ἀποδίδονται εἰς τὰ δικαιοῦχα ἱδρύματα, τοῦ δὲ ὑπὸ στοιχ. γ' εἰς τὴν κοινότητα Αἰγίου, κατὰ μῆνα.

Εἰς τὸ νοσοκομεῖον Αἰγίου θὰ εἰσάγωνται δωρεὰν πρὸς νοσηλείαν ἄποροι ἀσθενεῖς δημόται τῶν πρώην δήμων τῆς ἐπαρχίας Αἰγιαλείας καὶ Κραθίδος, Φελλόης, Κερπινῆς καὶ Ἐρινεῶν.

Καταργεῖται ἡ § 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 2435.

"Αρθρον 9.

Ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῆς διὰ τοῦ λιμένος Πατρέων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγομένης ἢ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μεταφερομένης σταφίδος πρόσθετος δημοτικὸς φόρος μιᾶς δραχμῆς κατὰ χιλιάδα ἑνετικῶν λιτρῶν πρὸς σύστασιν νοσοκομείου λοιμοδῶν νόσων ἐν τῷ δήμῳ Πατρέων.

Ὁ φόρος οὗτος εἰσπράττεται ὑπὸ τῆς τελωνειακῆς Ἀρχῆς αἱ δὲ εἰσπράξεις αὐτοῦ κατατίθενται κατὰ μῆνα εἰς τὸ ἐν Πάτραις Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ ἴδιον λογαριασμόν.

Τὸ ἀνωτέρω ἔργον ἐκτελεσθήσεται ὑπὸ τοῦ δήμου Πατρέων κατὰ τὰς περὶ ἐκτελέσεως δημοτικῶν ἔργων διατάξεις.

"Αρθρον 10.

Ἡ ἰσχὺς τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3—9 ἄρχεται ἀπὸ τοῦ σταφιδικοῦ ἔτους 1920—23».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2109 περὶ ἐλέγχου βεβαιώσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν ἐκ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου ζημιῶν».

(Ὡς ἐτροποποιήθη) ἔχον οὕτως·

"Αρθρον 1.

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2109 ἀντικαθίσταται οὕτω· «Αἱ ζημίαι, αἱ βεβαιοι, ὑλικαὶ καὶ ἄμεσοι, αἱ προξενηθεῖσαι ἐκ τῶν γεγονότων τοῦ Εὐρωπαικοῦ πολέμου ἐν Ἑλλάδι ἢ ἀλλαχοῦ καθ' Ἑλλήνων ὑπηκόων ἐπὶ περιουσιῶν αὐτῶν ἀκινήτων ἢ κινητῶν ἢ κατὰ τοῦ προσώπου αὐτῶν, ἐλέγχονται, βεβαιοῦνται καὶ ἐκτιμῶνται, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τῶν νόμων 2109, 2336 καὶ τοῦ παρόντος νόμου».

Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2109 ἀντικαθίσταται οὕτω· «Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου δὲν εἶναι δεκταὶ ἐν τοῖς ἄνω Γραφείοις δηλώσεις ζημιῶν προξενηθεῖται ἐκ τοῦ Εὐρωπαικου πολέμου».

"Αρθρον 2.

Αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2109 ἀντεκαθίστανται οὕτω. «Τὸ τακτικὸν προσωπικὸν τοῦ Γραφείου Ζημιῶν ἐκ τοῦ κατὰ ξηρὰν πολέμου ἀπαρτίζεται ἐκ Πρωτοδικῶν, ἐξ ὧν διὰ πράξεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ προσλαμβάνεται ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου Ζημιῶν ξηρᾶς, εἰρηνοδικῶν, μέχρις ἐν συνόλῳ 5, καὶ ἐκ κατωτέρων τούτων δικαστικῶν ὑπαλλήλων, οὐχὶ πλειόνων τῶν τριῶν, εἰς οὓς πάντας ἀνατίθενται τὰ καθήκοντα ταῦτα τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, οἵτινες κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναθέσεως τῶν καθηκόντων τούτων δὲν ἀπαλλασσονται τῆς δικαστικῆς αὐτῶν ὑπηρεσίας. Ἐπίσης ἐκ πτυχιούχων τῆς Νομικῆς ἢ συνταξιούχων δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἢ δι' ἀποσπάσεως διοικητικῶν ὑπαλλήλων πρώην συνταξιούχων δικαστικῶν λειτουργῶν, μέχρις ἐν συνόλῳ 20, προσλαμβανομένων τῇ αἰτήσει τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἢ ἀποσπωμένων ἐκ τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ὁπλιτῶν ἢ ἀξιωματικῶν οἱασδήποτε κλάσεως, τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ. Ἡ παρὰ τοῖς γραφείοις τῶν ζημιῶν πολέμου ὑπηρεσία τῶν ἐκ συνταξιούχων δικαστικῶν ὑπαλλήλων προσλαμβανομένων εἶναι συντάξιμος.

Τὸ κατώτερον προσωπικὸν τοῦ Γραφείου ἀπαρτίζεται ἐξ ἰδιωτῶν προσλαμβανομένων διὰ πράξεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου, ἢ ὑπαλλήλων οἱασδήποτε κλάσεως, ἀποσπωμένων τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ κεκτημένων ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ ἀνωτέρας Ἐμπορικῆς Σχολῆς, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς τριάκοντα, καὶ μέχρι τριῶν δακτυλογράφων, τὸ δ' ὑπηρετικὸν τοιοῦτον ἐκ τῶν ἐχόντων τ' ἀπαιτούμενα προσόντα, προσλαμβανομένων διὰ πράξεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου.

Εἰς τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2109 προστίθεται τὸ ἑξῆς ἐδάφιον· «Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων τοῦ Γραφείου Ζημιῶν ἐκ τοῦ κατὰ θάλασσαν πολέμου, τὸ Γραφεῖον παραμένει ὑπὸ τὴν αὐτὴν Διεύθυνσιν καὶ τίτλον, καταργουμένων τῶν λοιπῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, πλὴν τοῦ Τμήματος Ἀρχείου τῆς Στατιστικῆς. Διὰ Β. διατάγματος ἐκδιδομένου ἐφαπαξ θέλει κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς περαιτέρω λειτουργείας του, ὡς καὶ ὁ περιορισμὸς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου οὕτινος, ἡ λειτουργία δύναται νὰ ἐξακολουθῇ ἐφόσον ὑπάρχει διαθέσιμος πίστωσις ἐκ τῆς διὰ τοῦ κατωτέρω ἄρθρου ὁριζομένης.

Ἄρθρον 3.

Ἡ διὰ τοῦ νόμου 2580 καθορισθεῖσα δαπάνη αὐξάνεται κατὰ ἐννεακοσίας χιλιάδας δραχμῶν διὰ τὸ Γραφεῖον Ζημιῶν ἐκ τοῦ κατὰ ξηρὰν πολέμου, καὶ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδας δραχμῶν διὰ τὸ Γραφεῖον Ζημιῶν ἐκ τοῦ κατὰ θάλασσαν πολέμου. Αἱ ὡς ἄνω πιστώσεις διατίθενται πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ὑφισταμένων ἢ καθιστερουμένων ὑποχρεώσεων τῶν δύο Γραφείων καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου δαπανῶν.

Ἄρθρον 4.

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 2109 ἀντικαθίσταται οὕτω· «Αἱ πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ἐν ταῖς δηλώσεσιν ἀναγραφομένων ζημιῶν τῶν προξενηθεισῶν ἐν Παλαιᾷ Ἑλλάδι, Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ ἀναγκαῖαι ἐνέργειαι ἀνατίθενται εἰς πρωτοδίκας, ἀντισαγγελεῖς, εἰρηνοδίκας, πταισματοδίκας, γραμματεῖς Πρωτοδικῶν καὶ Εἰρηνοδικῶν ὁριζομένους ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἢ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ διὰ τοὺς ἐν Θράκῃ δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες δύνανται νὰ ἀναθέτωσιν εἰς ἑτέρους δικαστικούς, ἀστυνομικοὺς ἢ ἄλλους διοικητικοὺς ὑπαλλήλους τὴν ἐξέτασιν τῶν παθόντων ἢ μαρτύρων, τὴν ἐνέργειαν αὐτοψίας, πραγματογνωμοσύνης, τὴν συλλογὴν ἐγγράφων ἢ ἄλλων πληροφοριῶν καὶ ἐν γένει πᾶσαν ἀνακριτικὴν πρᾶξιν.

Αἱ πρὸς ἔλεγχον καὶ ἐξακρίβωσιν τῶν ζημιῶν τῶν προξενηθεισῶν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἀναγκαῖαι ἐνέργειαι ἀνατίθενται εἰς τοὺς παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ Ὑπάτῃ Ἀρμοστείᾳ ἀπεσπασμένους δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, συνῳδὰ τῷ ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου 1921 Β. διατάγματι, οἵτινες, προκειμένου περὶ ζημιῶν προξενηθεισῶν ἐντὸς τοῦ ἐδάφους τοῦ κατεχομένου ὑπὸ στρατιωτικῶν δυνάμεων, δύνανται νὰ ἀναθέσωσι πᾶσαν ἀνακριτικὴν πρᾶξιν εἰς τοὺς παρὰ τοῖς σώμασι τοποθετουμένους στρατοδίκας.

Αἱ ἀναγκαῖαι ἐνέργειαι διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ βεβαίωσιν τῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας προξενηθεισῶν ζημιῶν ἀνατίθενται, ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τοὺς ἐν τῇ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 1 παραγράφῳ ἀναφερομένους δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δύνανται τὴν ἐξέτασιν τῶν παθόντων, μαρτύρων καὶ ἐν γένει τὴν ἐνέργειαν πάσης ἀνακριτικῆς πράξεως νὰ ἀναθέσωσιν εἰς τὰς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἑλληνικὰς Προξενικὰς ἀρχάς, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὰ μέρη ἔνθα ὑφίστανται ἴδιαι ἑλληνικαὶ δικαστικαὶ Ἀρχαί, ὡς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Κωνσταντινουπόλει, εἰς τοὺς δικαστικοὺς τούτους, ὧν ἡ ἁρμοδιότης περιορίζεται διὰ τὰς ζημίας τὰς προξενηθείσας ἐντὸς τῆς περιφερείας των.

Ἄρθρον 5.

Τοὺς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζομένους διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν ζημιῶν τῶν προξενηθεισῶν ἐν Παλαιᾷ Ἑλλάδι, Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας δικαστικοὺς ὑπαλλήλους δύνανται ἐν περιπτώσει ἀνάγκης ἀναγνωρίζομένης ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ζημιῶν ἐκ τοῦ κατὰ ξηρὰν πολέμου, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρ' ἑκάστῳ δικαστικῷ ὑπαλλήλῳ διανεμομένων δηλώσεων, νὰ βοηθῶσιν ἀνὰ εἷς πτυχιοῦχος τῆς Νομικῆς Σχολῆς, ἐκ τῶν παρὰ τῷ Γραφείῳ τούτῳ ὑπηρετούντων, τοποθετούμενοι ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου, οἵτινες, ἔχοντες οἷα καὶ οἱ ἀνακρίται καθήκοντα, ἐνεργοῦσι κατὰ παραγγελίαν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἢ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου ἀπευθείας, πᾶσαν ἀνακριτικὴν πρᾶξιν.

Οἱ ὡς ἄνω τοποθετούμενοι πτυχιοῦχοι τῆς Νομικῆς Σχολῆς, δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τοὺς ὀκτώ.

Αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου 1921 Β. διατάγματος δὲν θίγονται.

Ἄρθρον 6.

Τὸ ἐδάφιον 1 τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 2109 ἀντικαθίσταται οὕτω· Ἐν τῇ βεβαιώσει τῶν ζημιῶν οἱ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἢ πτυχιοῦχοι τῆς Νομικῆς καλοῦσι τοὺς ζημιωθέντας ἐκ τῶν ὑποβαλλόντων δηλώσεις, προβαίνουσιν εἰς τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν ἐνόρκως, μεταβαίνοντες, εἰ δεήσῃ, ἐπὶ τόπου, ἐνεργοῦσι πᾶσαν κατὰ κρίσιν αὐτῶν ἀναγκαίαν ἔγγραφον ἢ προφορικὴν ἐξέτασιν, δυνάμενοι νὰ ζητῶσι πληροφορίας πρὸς τοῦτο παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν, πολιτῶν καὶ νομικῶν προσώπων, ὡς καὶ ἀνακοινώσεις ἐκ δικογραφιῶν.

Οἱ παθόντες παρίστανται ἢ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου των, παρεχομένης πρὸς τοῦτο εἰδικῆς πληρεξουσιότητος, εἴτε διὰ δημοσίου ἐγγράφου, εἴτε δι' ἰδιωτικοῦ. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει δέον νὰ ἐπικυρῶται ἀρμοδίως ἡ ὑπογραφὴ τοῦ ἐντολέως.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου 12 προστίθεται 2 ἐδάφιον, ἔχον οὕτως· Ὅσάκις ὁ αὐτεπάγγελτος ἔλεγχος τῶν δηλώσεων καθίσταται ἀδύνατος, εἴτε διότι οἱ παθόντες ἀπέθανον ἢ ἀπεδήμησαν εἰς ἄγνωστον μέρος καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ παράσχῃ πληροφορίας περὶ τῶν ἐν ταῖς δηλώσεσιν αὐτῶν ἀναγραφομένων ζημιῶν ἐν τῷ τόπῳ ἔνθα ἐν τῇ δηλώσει ἀναφέρεται ὡς τόπος τῆς ζημίας ἢ ἐν πάσῃ ἄλλῃ οἱαδήποτε παρομοίᾳ περιπτώσει, μετὰ προηγουμένην βεβαίωσιν τούτων ὑπὸ τοῦ οἰκείου δημάρχου ἢ προέδρου τῆς κοινότητος τοῦ τόπου ἔνθα προύξενήθη ἡ ζημία ἢ τοῦ τόπου τοῦ ἐν τῇ δηλώσει ἀναφερομένου ὡς τόπου κατοικίας τοῦ δηλοῦντος, οἱ ἐνεργοῦντες τὸν ἔλεγχον ὑπάλληλοι ἀποστέλλουσι τὰς σχετικὰς δηλώσεις μετὰ πορίσματος καὶ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἐν ᾧ ἀναγράφεται καὶ ὁ ἀριθμὸς πρωτοκόλλου ἑκάστης δηλώσεως εἰς τὰ ὡς ἄνω Γραφεῖα, ἅτινα καλοῦσι διὰ προσκλήσεως δημοσιευομένης ἐφάπαξ εἰς ἡμερησίαν ἐφημερίδα τοῦ τόπου τῆς ἐν τῇ δηλώσει ἀναγραφομένης ὡς κατοικίας τοῦ δηλοῦντος ἢ τοῦ τόπου τῆς ζημίας του, ὅπως ἐντὸς μηνὸς γνωστοποιήσωσι τὴν μόνιμον αὐτῶν κατοικίαν καὶ τὰ διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν ἐν ταῖς

δηλώσεσιν ἀναγραφομένων ζημιῶν των ὑποδεικνυόμενα μέσα, ἀπράκτου δὲ παρερχομένης τῆς προθεσμίας, δύναται ὁ Διευθυντὴς ἑκάστου Γραφείου διὰ πράξεως αὐτοῦ νὰ ἀπορρίψῃ τὰς δηλώσεις ταύτας ὡς ἀναποδείκτους τῆς πράξεως αὐτοῦ γνωστοποιουμένης διὰ δημοσιεύσεως εἰς ἡμερησίαν ἐφημερίδα, κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

Κατὰ τῆς πράξεως ταύτης οὐδὲν μέσον ἐπιτρέπεται εἰμὴ τὸ τῆς ἀναθεωρήσεως, ἐπιτρεπομένης διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ τοῦ νόμου 2109 ἀναφερομένους λόγους καὶ ἐντὸς τῆς ἐν ἄρθρῳ 22 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζομένης προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς πράξεως, ἥτις ἐπέχει καὶ τόπον κοινοποιήσεως. Διὰ τοὺς ἐν ἐπιστρατεύσει διατελοῦντας ἡ δίμηνος πρὸς ἀναθεώρησιν προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀποστρατεύσεώς των, νομίμως ἀποδεικνυομένης. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν ἐκδίδεται ἡμερησία ἐφημερὶς εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀναφερόμενα μέρη, τότε αἱ ἀνωτέρω γνωστοποιήσεις γίνονται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ νομοῦ ἢ ἄλλως εἰς μίαν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένων ἐφημερίδων.

Ἄρθρον 7.

Τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου 2109 ἀντικαθίσταται οὕτως·

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀναγκαίων ἐνεργειῶν διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐφ' ἑκάστης δηλώσεως ζημιῶν οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἢ πτυχιοῦχοι τῆς Νομικῆς Σχολῆς συντάσσουσι λεπτομερεῖς κατὰ κατηγορίας πόρισμα τῆς παρ' αὐτῶν γενομένης ἀνακρίσεως, ὑπογραφόμενον παρ' αὐτῶν, δικαιβαζουσι δὲ τοὺς οὕτω σχηματισθησομένους φακέλλους μετὰ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ἐν ᾧ ἐμφαίνεται τὸ στοιχεῖον καὶ ὁ ἀριθμὸς πρωτοκόλλου ἑκάστης δηλώσεως εἰς τὸ Γραφεῖον Ζημιῶν ἐκ τοῦ κατὰ ξηρὰν πολέμου, ὅπερ θέλει μεριμνήσει διὰ τὴν εἰς τὰς ἐν τῷ κατωτέρῳ ἄρθρῳ 10 ἀναφερομένας Ἐπιτροπὰς εἰσαγωγὴν τούτων. Οἱ ὡς ἄνω ὀνομαστικοὶ κατάλογοι δέον νὰ συντάσσωνται κεχωρισμένως διὰ τὰς δηλώσεις, αἵτινες θέλουσιν ἐκτιμηθῇ ὑφ' ἑκάστης τῶν κατωτέρων Ἐπιτροπῶν, ὡς καὶ διὰ τὰς δηλώσεις ἐφ' ὧν ἡ αὐτεπάγγελτος ἀνάκρισις κατέστη ἀδύνατος κατὰ τὰ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ ὁριζόμενα.

Τὰ ἄρθρα 17 καὶ 18 τοῦ νόμου 2109 καταργοῦνται.

Ἄρθρον 8.

Οἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 4 τοῦ παρόντος νόμου δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, ἐπιλαμβανόμενοι τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς ἐκτι-

μήσεως τῶν ζημιῶν, οὐδεμίαν ἄλλην λαμβάνουτιν ἀποζημίωσιν εἰμὴ μόνον μέχρι δραχμῶν τριῶν (3) δι' ἑκάστην ὁριστικὴν ἀπόφασιν ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ὑπ' αὐτῶν συνταχθησομένου πορίσματος τῆς ἀνακρίσεως ἐφ' ἑκάστης δηλώσεως, ἧς τὸν ἔλεγχον τῶν ἐν αὐτῇ ἀναγραφομένων ζημιῶν ἐνήργησαν οἱ ἴδιοι, ἐφόσον οὗτος ἐγένετο ἐν τῇ ἕδρᾳ ἔνθα ἐξασκοῦσι τὰ δικαστικὰ αὐτῶν καθήκοντα, μέχρι δὲ δραχμῶν ἓξ (6) ἐν αἷς συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα, ἐφόσον διὰ τὸν ἔλεγχον παρέστη ἀνάγκη ἀπομακρύνσεώς των ἐκ τῆς ἕδρας των. μετ' ἔγκρισιν καὶ κρίσιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 9 τοῦ παρόντος νόμου Ἐπιτροπῶν ἀναλόγως τῆς ἀρμοδιότητος ἑκάστης. Δι' ἑκάστην δήλωσιν, ἐφ' ἧς παρητήθησαν οἱ παθόντες, ἢ ἐπὶ ἐκείνων, ἐφ' ὧν ὁ αὐτεπάγγελτος ἔλεγχος κατεστη ἀνεφικτος κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα, δύναται νὰ χορηγηθῇ ἀποζημίωσις μέχρι δραχμῶν τριῶν δι' ἑκάστην δήλωσιν δι' ἐντολῆς τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ γραφείου, τῇ ἐγκρίσει τοῦ προέδρου τῆν ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ ἀνωτέρας Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 9.

Τὸ ἄρθρον 19 τοῦ νόμου 2109 καταργεῖται, ἀντικαθιστάμενον οὕτως·

Διὰ τὸν ὁριστικὸν καθορισμὸν καὶ ἐκτίμησιν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξελεγχθεισῶν ζημιῶν ἐκ τοῦ κατὰ ξηρὰν πολέμου συνιστῶνται δύο Ἐπιτροπαί. Ἡ μὲν ἀνωτέρα ἀπαρτίζεται ἐξ ἑνὸς ἀρεοπαγίτου ὡς προέδρου καὶ τεσσάρων ἐφετῶν ὡς τακτικῶν μελῶν, καὶ ἐξ ἰσαρίθμων ὁμοιοβάθμων ὡς ἀναπληρωματικῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη συνεδριάζει παρόντων πέντε μελῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ προέδρου, καὶ ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν δηλώσεων, ὧν τὸ αἰτούμενον ποσὸν ὑπερβαίνει τὰς τριάκοντα χιλιάδας δραχμῶν.

Ἡ δευτέρα Ἐπιτροπὴ ἀπαρτίζεται ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ζημιῶν ἐκ τοῦ κατὰ ξηρὰν πολέμου ὡς προέδρου ἢ ἑτέρου Πρωτοδίκου ἢ ἀντιπροέδρου ἢ προέδρου Πρωτοδικῶν καὶ τεσσάρων πρωτοδικῶν, ἁπάντων ἐκ τῶν παρὰ τοῖς Πρωτοδικείοις Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ὑπηρετούντων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη θὰ ἀποφαίνηται ἐπὶ τῶν δηλώσεων, ὧν τὸ αἰτούμενον ποσὸν δὲν ὑπερβαίνει τὰς τριάκοντας χιλιάδας δραχμῶν.

Τὰ ὡς ἄνω δικαστικὰ μέλη ἀμφοτέρων τῶν Ἐπιτροπῶν

ὁρίζονται διὰ πράξεως τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Τὸν Πρόεδρον τῆς Ἀνωτέρας Ἐπιτροπῆς, κωλυόμενον ἢ ἀπόντα, ἀντικαθιστᾷ ἕτερος ἀρεοπαγίτης, ὁριζόμενος κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἢ ὁ ἀρχαιότερος ἐν τῇ δικαστικῇ ὑπηρεσίᾳ ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν. Τὸν δὲ Πρόεδρον τῆς ἑτέρας Ἐπιτροπῆς ὁ ἐκ τῶν λοιπῶν μελῶν ἀρχαιότερος ἐν τῇ δικαστικῇ ὑπηρεσίᾳ.

Αἱ περὶ ἐξαιρέσεως τῶν δικαστικῶν ἐν τῇ Πολιτικῇ Δικονομίᾳ διατάξεις ἐφαρμόζονται ἀναλόγως.

Αἱ ἐπιτροπαὶ συγκαλοῦνται τῇ προτάσει τῶν Προέδρων ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν, ἀποφαίζουσι δὲ κατὰ πλειονοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχυούσης τῆς γνώμης τοῦ Προέδρου. Ἡ δευτέρα Ἐπιτροπὴ συνεδριάζει παρόντων, τοὐλάχιστον τριῶν μελῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Προέδρου.

Ὡς γραμματεὺς τῶν ἀνωτέρω Ἐπιτροπῶν ὁρίζεται ἀνὰ εἷς δικαστικὸς ὑπάλληλος, ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ γραμματέως Πρωτοδικῶν καὶ ἄνω, ἐκ τῶν ὑπηρετούντων παρὰ τῷ Γραφείῳ Ζημιῶν ἐκ τοῦ κατὰ ξηρὰν πολέμου.

Ἕκαστον μέλος τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἐπιτροπῶν λαμβάνει, τῆς μὲν Ἀνωτέρας δραχμὰς τέτταρας (4) καθ' ὁριστικὴν ἀπόφασιν, ἥτις ἐξεδόθη τῇ εἰσηγήσει του, τὰ δὲ τῆς δευτέρας δραχ. τρεῖς (3) καθ' ὁριστικὴν ἀπόφασιν, ἥτις ἐξεδόθη τῇ εἰσηγήσει του.

Ἄρθρον 10.

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 2109 ἀντικαθίσταται οὕτω· «Αἱ ὡς ἄνω Ἐπιτροπαὶ κρίνουσι κατὰ τὸ δίκαιον καὶ ἐπιεικές, ἀπαλλάσσονται ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς δικαιοδοσίας των πάσης ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ ἀκολουθῶσι νομοθετίαν τινὰ ἢ νὰ αἰτιολογῶσι τὰς ὑπ' αὐτῶν ἐκδιδομένας ἀποφάσεις ἐγγράφως, κανονίζουσι δ' αὐταὶ τὴν παρ' αὐτῶν τηρητέαν διαδικασίαν. Αἱ συνεδριάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν εἶναι μυστικαί, μόνον δὲ οἱ αἰτοῦντες δύνανται καὶ διὰ πληρεξουσίου των νὰ ὑποβάλλωσι διὰ τοῦ Γραφείου ὑπομνήματα. Τὰ πρακτικὰ τῶν Ἐπιτροπῶν συντάσσονται περιληπτικῶς, ὑπογραφόμενα ὑπὸ τῶν Προέδρων ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν καὶ τῶν γραμματέων, αἱ δὲ ἀποφάσεις καὶ ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ἑκάστης ὑποθέσεως.

Ἄρθρον 11.

Τὸ ἄρθρον 23 τοῦ νόμου 2109 ἀντικαθίσταται οὕτως· «Αἱ αἰτήσεις ἀναθεωρήσεως, εἰσάγονται ἐνώπιον τῆς Ἀνωτέρας Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐξετάζουσα τὸ βάσιμον ἢ μὴ τῆς αἰτήσεως ἢ ἀπορρίπτει ὁλοσχερῶς ταύτην ἢ δεχομένη τροποποιεῖ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν ἢ διατάσσει νέαν ἐξέτασιν, ὁριζομένου πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ, εἰς ὃν θὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις.

Ἄρθρον 12.

Ἅπασαι αἱ δηλώσεις, ἐφ' ὧν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2109 ἔχουσι διεξαχθῇ αἱ πρὸς ἐξακρίβωσιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν ἐν τῇ ξηρᾷ προξενηθεισῶν ζημιῶν ἐνέργειαι, θέλουσι διαβιβασθῇ εἰς τὸ Γραφεῖον Ζημιῶν ἐκ τοῦ κατὰ ξηρὰν πολέμου, ὅπερ θέλει μεριμνήσει πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τας ἀνωτέρω Ἐπιτροπὰς ἵνα συνταχθῇ παρὰ τῶν παρ' αὐτῷ δικαστικῶν λειτουργῶν ἢ πτυχιούχων τῆς Νομικῆς τὸ ἐφ' ἑκάστης δηλώσεως πόρισμα, ἐὰν τυχὸν δὲν ἔχει συνταχθῇ τοιοῦτον παρὰ τῶν ἐνεργησάντων τὴν ἀνάκρισιν.

Ἄρθρον 13.

Τὴν ἐπικύρωσιν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2109 ἐξακριβωθεισῶν ζημιῶν, ἐφ' ὧν ἤδη ἔχουσιν ἐκδοθῇ μὴ ὁριστικαὶ ἀποφάσεις ὑπὸ τῶν ἐπιτοπίων Ἐπιτροπῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου 2109 θέλουσιν ἐνεργήσει αἱ διὰ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ παρόντος νόμου συνιστώμεναι Ἐπιτροπαί, κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ὁριζομένην ἁρμοδιότητά των. Αἱ Ἐπιτροπαὶ αὗται ἔχουσι τὰ ἐν ἄρθρῳ 21 τοῦ νόμου 2109 ἀναφερόμενα δικαιώματα.

Ἄρθρον 14.

Εἰς τοὺς ὑποστάντας ζημίας ἐν τῷ ἐδάφει τῆς Ἰταλίας, Γαλλίας, Σερβίας καὶ Ρωμουνίας, ὡς καὶ εἰς τὰ ἐδάφη τῶν ξένων καὶ Συμμάχων Κρατῶν, καθ' ὧν ὑπάρχουσιν εἰδικαὶ συμφωνίαι, παρέχεται τὸ δικαίωμα ὅπως ὑποβάλλωσιν ἀπευθείας τὰς δηλώσεις των εἰς τὰς ἐν τοῖς Κράτεσι τούτοις ὑφισταμένας εἰδικὰς πρὸς τοῦτο Ἐπιτροπὰς ἢ δικαστήρια, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν ἰσχυόντων αὐτόθι νόμων ὁριζομένην διαδικασίαν. Αἱ ἀποράσεις τούτων, ἀναγνωριζόμεναι ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, θέλουσι συγκεντρωθῇ ὑπὸ τῶν αὐτόθι Πρεσβευτικῶν ἢ Προξενικῶν Ἀρχῶν καὶ

ἀποσταλῶσιν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Γραφεῖον Ζημιῶν ἐκ τοῦ κατὰ ξηρὰν πολέμου.

Ἄρθρον 15.

Τὸ ἀπὸ 27 Ὀκτωβρίου 1921 Β. διάταγμα περὶ ἐλέγχου βεβαιώσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν ζημιῶν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ οὐδόλως θίγεται διὰ τῶν παρόντος νόμου, δυνάμενον ἐτέρως διὰ Β. διατάγματος νὰ τροποποιηθῇ.

Ἄρθρον 16.

Διὰ Β. διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, δύναται νὰ τυποποιηθῶσιν ἢ καὶ καταργηθῶσιν αἱ ἐν ἄρθρῳ 10 τοῦ νόμου 2109 ὁριζόμεναι κατηγορίαι, ὡς καὶ νὰ καθορισθῇ ἡ τύχη τῶν δηλώσεων ζημιῶν εἰς τὰς τροποποιουμένας ἢ καταργουμένας κατηγορίας ἀναφερομένων. Ὡσαύτως διὰ Β. διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἁρμοδιότης τῶν Γραφείων Ζημιῶν πολέμου καὶ διὰ ζημίας προελθούσας ἐκ γεγονότων τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου Ἑλλήνων τὸ γένος.

Ἄρθρον 17.

Ἡ σύστασις τῶν πρὸς ἐκτίμησιν τῶν ζημιῶν Ἐπιτροπῶν, ὡς καὶ ἡ διεύθυνσις ἁρμοστέων τῶν Γραφείων Ζημιῶν, δύναται διὰ Β. διατάγματος, ἐκδιδομένου ἑκάστοτε καὶ κατόπι ἀποράσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, νὰ ρυθμισθῇ ἄλλως.

Βασιλικὸν Διάταγμα, ἐκδιδόμενον κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, δύναται νὰ προνοήσῃ περὶ διορισμοῦ παρὰ ταῖς Ἐπιτροπαῖς ἀντιπροσώπων τοῦ Δημοσίου, καθορίζον συγχρόνως τὰ καθήκοντα καὶ τὴν ἁρμοδιότητα αὐτῶν καὶ καθιζῶν προσετι ἐπὶ πλέον τὴν τύχην τῶν ἤδη ἐνεργειῶν καὶ ἐκτιμηθεισῶν δηλώσεων.

Βασιλικὸν διάταγμα, ἐκδιδόμενον προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, θέλει ρυθμίσει τὰς λεπτομερείας τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη πρὸς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

«Περὶ κανονισμοῦ τῆς ἀρχαιότητος τῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἀρχαιότης τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ τεχνιτῶν ἐν γένει θέλει κανονισθῆ οἷα ἦτο κατὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1916, ἐκτὸς τῶν νῦν ὑπαρχόντων ἀρχικελευστῶν μηχανικῶν, ὧν θέλει κανονισθῆ οἷα ἦτο τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1912, λογιζομένης ἡμέρας προϋπάρξεως ὡς πρὸς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας καὶ τὰς ἐν γένει ἀποδοχάς, τῆς ἡμερομηνίας καθ' ἣν προήχθη νεώτερός του κατ' ἀρχαιότητα ἢ κατώτερος κατὰ βαθμὸν τοῦ ἰδίου κλάδου ἢ εἰδικότητος, πρὸς τοῦτο δὲ θέλει διορισθῆ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν πενταμελὴς ἐξ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν Ἐπιτροπή. Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν θέλει προσκληθῆ καὶ εἷς κατώτερος οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς ὡς γραμματεὺς ταύτης.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θέλει κανονισθῆ καὶ ἡ ἀρχαιότης τῶν ὑπαξιωματικῶν τῆς Ναυτικῆς ἀεροπορικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν μηχανικῶν ἀεροπλάνων, τῶν δυνάμει τοῦ νόμου 257 μετατεχθέντων εἰς τὸ σῶμα τῶν μηχανικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ εἰς τὴν Ναυτικὴν ἀεροπορικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θέλει καταρτίσει πίνακας, ἐν οἷς θὰ ἀναγράφωνται οἱ ὑπαξιωματικοὶ κατὰ βαθμοὺς καὶ κλάδους καὶ κατὰ τὴν κανονισθησομένην ἀρχαιότητα αὐτῶν.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἀρχαιότης τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπαρχόντων μηχανικῶν β' τάξεως τοῦ Β. Ναυτικοῦ κανονίζεται οἷα ἦτο κατὰ τὴν 1 Νοεμβρίου 1916, ὁπότε οὗτοι ὑπηρέτουν ὡς ἀρχικελευσταί.

Ἄρθρον 3.

Καταργεῖται ὁ 1313 νόμος τῆς 10 Ἀπριλίου 1916».

Ἄρχεται κατόπι μυστικὴ διὰ σφαιριδίων ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν ἀντιστράτηγον Παπούλαν Ἀναστάσιον», ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ὡς ψηφολεκτῶν τῶν κ. κ. ***Ι. Χριστοδουλιᾶ*** καὶ ***Κ. Φιλάνδρου*** (πληρεξουσίου Καλλιπόλεως).

Ἐνεργουμένης τῆς διαλογῆς οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. ***Ν. Καλαντζάκος*** καὶ ***Κ. Δροσόπουλος*** παρατηροῦσιν ὅτι κακῶς διενεργεῖται αὕτη, συμμετέχοντος τοῦ γραμματέως κ. Α. Μισυλῆ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος κ. ***Σ. Σωτηριάδης*** λέγει, ὅτι μετὰ τῶν ὁρισθέντων δύο ψηφολεκτῶν δύναται νὰ ἐποπτεύῃ εἰς τὴν διαλογὴν καὶ ὁ κ. Γραμματεύς, ὅστις οὐδόλως ἐμποδίζεται.

Ἀνέρχεται καὶ κατακλαμβάνει τὴν ἕδραν ὁ Πρόεδρος κ. ***Κ. Λομβάρδος***, ὅστις λέγει ὅτι, ἐρχόμενον ὑπεβλήθησαν ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐνηργήθη ἡ ψηφοφορία, ἵνα μὴ νομισθῇ ὅτι ἐγένετο καὶ ἐπ' ἐλαχίστου παράβασίς τις, δηλοῖ ὅτι αὕτη θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη καὶ θέλει ἐπαναληφθῇ κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν.

Ἐξακολουθήσεις τῆς α' συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2ου τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

Ὁ κ. ***Ι. Χριστάκης*** λέγει ὅτι ὁ νόμος 2052, ἂν μετερρυθμίζετο εἴς τινα σημεῖα θὰ ἐρρύθμιζε πληρέστερον τὸ γεωργικὸν ζήτημα ἢ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, διότι τοῦτο, περιέχον πολλὰς διατάξεις, αἵτινες προέρχονται ἐκ τῶν πολλῶν ἀντιδράσεων, δὲν θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν εὐχερῆ καὶ λυσιτελῆ ρύθμισιν τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος. Κεκηρυγμένος ὤν, ὄχι μόνον ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν κολλήγων, ἀλλὰ καὶ τῶν παρακεντέδων, κακίζει τὸν διὰ τοῦ νομοσχεδίου ὁρισμὸν τῶν κληρούχων, διότι φρονεῖ ὅτι ἂν δὲν δώσωμεν κλῆρον καὶ εἰς αὐτοὺς θὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ἀνώμαλος αὕτη κατάστασις. Ἀναπτύσσων εἰδικώτερον πῶς ἔχει τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ νομοῦ Φλωρίνης, καὶ ὅτι ἡ τῶν τσιφλικίων ἔκτασις ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ εἶναι 270.000 στρεμμάτων, αἱ δὲ κολληγικαὶ οἰκογένειαι περὶ τὰς 2,056, λέγει ὅτι ἂν ἐφαρμοσθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου ἑκάστῳ κλήρῳ θὰ εἶναι ἐκτάσεως 82 μόνον στρεμμάτων, λίαν ἀνεπαρκής. Διὸ ὑποστηρίζει, ὅπως καὶ ἐν τῷ νομῷ τούτῳ ἐφαρμοσθῇ, ὡς καὶ ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων, ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις, δεδομένου ἄλλως τε ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν τσιφλικιούχων εἶναι ξένοι ὑπήκοοι.

Ἐξακολουθῶν φέρει παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ § β τοῦ ἄρθρου 2 καὶ ὑποστηρίζει ὅτι δέον ν' ἀπαλλοτριῶνται καὶ τὰ δάση.

Ὁ κ. ***Α. Χριστομάνος*** φρονεῖ ὅτι, ὅτε χθὲς ὁ ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ἀνέπτυσσε τὰς ἐπὶ

τοῦ ἄρθρου 2 γνώμας του, εἶχεν ὑπ' ὄψει του τὴν θεωρίαν, καθ' ἣν τὰ κτήματα ἀνήκουσιν εἰς τὸ Δημόσιον, ὁ δὲ ἰδιοκτήτης εἶναι ἁπλοῦς ἐπικαρπωτής, διὸ καὶ τὸ Κράτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν μεταβολὴν τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως, χωρὶς νὰ θίξῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τούτου, ἀλλὰ περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἡ Κυβέρνησις ἔρχεται νὰ ρυθμίσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο, ὅπερ δέον νὰ τακτοποιηθῇ οὕτως, ὥστε νὰ ἀνταποκρίνηται πρὸς τὸ γενικὸν συμφέρον, καὶ νὰ ἐξετασθῇ ἐν ὅλαις αὐτοῦ ταῖς λεπτομερείαις. Ἔγραψεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Τερτίπη ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, λέγει ὅτι πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος δέον νὰ ἐξετάσωμεν τὸν σκοπὸν τοῦ νομοσχεδίου, ὅστις εἶναι οὐχὶ ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῆς ἰδιοκτησίας, ἀλλὰ ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀκτημόνων. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς ταύτης, φρονεῖ, ὡς καὶ διὰ σχετικῆς τροπολογίας προτείνει, ὅτι δέον νὰ συνενωθῶσιν τὰ α', β', γ', δ' καὶ ε' ἐδάφια τοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου εἰς ἓν καὶ μόνον, αἰρομένης οὕτω τῆς διακρίσεως τῶν κτημάτων κατὰ περιφερείας, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὸν ἐν τῷ νομῷ λ. χ. Τρικκάλων ἔνθα ὁρίζεται ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις, κτῆμά τι νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τῶν μορτιτῶν καλλιεργητῶν, καὶ νὰ ὑπολειφθῇ καὶ τμῆμα, ὅπερ δέον νὰ παραμείνῃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, ἐνῶ ἀντιθέτως, ἐν τῷ νομῷ λ. χ. Λαρίσης ἔνθα ὁρίζεται ὅτι ἀπαλλοτριοῦνται τὰ κτήματα πέρα τῆς ἐκτάσεως τῶν 1000 στρεμμάτων καὶ ἐν ταῖς Ν. Χώραις πέρα τῶν 5 χιλιάδων στρεμμάτων, εἶναι δυνατὸν κτῆμά τι, μόλις ἐν τῷ συνόλῳ του νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἐν αὐτῷ δουλευόντων καλλιεργητῶν.

Ἐπίσης προτείνει τὴν τροποποίησιν τῆς 2 ᾗ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νομοσχεδίου, καθιερουμένης δευτέρας ἀρχῆς τῆς προασπίσεως ὅσον ἔνεστι τῆς καλλιεργείας διὰ τῆς συνενώσεως εἰς μίαν ᾗ τῶν ἐδαφίων 3, 4 καὶ 5.

Ὁ κ. **Δ. Π. Γούναρης** παρατηρεῖ ὅτι, ὡς εἶναι διατετυπωμένη ἡ ι ᾗ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἐξασφαλίζει ἐπαρκέστερον τὴν αὐτοκαλλιέργειαν ἢ ὡς ἐπιδιώκει τοῦτο ὁ ἀγορεύων διὰ τῆς τροπολογίας του.

Ὁ κ. **Α. Χριστομάνος** συνεχίζων, ὑποστηρίζει ὅτι, ἐκ τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων δέον ν' ἀπαλλοτριωθῇ ἡ ἀσκεπὴς ἰδιοκτησία, καὶ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ἐξ αὐτῆς

τάσης ἐκτάσεως ὅση ἀναγκαία διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ προορισμοῦ τῆς Μονῆς καὶ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς, καὶ ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο προτείνει σχετικὴν τροπολογίαν τοῦ ἐδαφίου ε' τῆς 1 ᾗ τοῦ ἄρθρου 2. Ἐπιφέρων μικρὰς παρατηρήσεις ἐν τῇ 8 ᾗ τοῦ ἄρθρου 2 ὑποστηρίζει τὴν τροποποίησιν τῆς 10 ᾗ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καθοριζομένου ὅτι τὰ δάση γενικῶς δὲν ἀπαλλοτριοῦνται.

Ὁ κ. **Κ. Τερτίπης** ἐξηγεῖ τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐτέθη ὅτι ἀπαλλοτριοῦνται καὶ τὰ δάση, ἐρίσον παρεμβάλλονται ἐντὸς ἀπαλλοτριουμένου κτήματος.

Ὁ κ. **Δ. Π. Γούναρης** παρατηρεῖ ὅτι τὰ δάση παραμένουσιν ἀναπαλλοτρίωτα καὶ μόνον προσειμένου περὶ μικρῶν δασῶν ἐκτάσεως ἐλάσσονος τῶν 200 ἢ καὶ 100 στρεμμάτων παρεμβαλλομένων μεταξὺ ἀπαλλοτριωτέων κτημάτων δέον νὰ ἐπιτρέπηται ἡ ἀπαλλοτρίωσις, καὶ διότι δὲν θὰ δύναται νὰ ἐννοηθῇ ὕπαρξις ἰδιοκτήτου ἐντὸς ἐκτάσεως ἀπαλλοτριωθείσης καὶ διότι εἶναι συμφέρον διὰ τὸ δάσος ἡ ἀπαλλοτρίωσις, δεδομένου ὅτι ὁπωσδήποτε καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τὸ δάσος δέον νὰ διατηρηθῇ.

Ὁ κ. **Α. Χριστομάνος** συνεχίζων, ὑποστηρίζει τὴν διαγραφὴν τῆς 13 ᾗ τοῦ ἄρθρου 2.

Ὁ κ. **Δ. Π. Γούναρης**, φρονεῖ ὅτι δέον νὰ παραμείνῃ τοῦτο, καθόσον διὰ τούτου καθορίζεται, ὅτι ἅπαξ καταλειφθῇ τινι τμῆμα τοῦ κτήματος του ὡς ἀναπαλλοτρίωτον, δὲν θὰ δύναται πλέον νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τούτου ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις. Τοῦτο δὲ τὸ θεωρεῖ ἀπαραίτητον χάριν τῆς αὐτοκαλλιεργείας, ἵνα μὴ παραμείνῃ παρὰ τῷ ἰδιοκτήτῃ ἡ ἀσυδοσία ὅτι εἶναι ἀβέβαιοι ἡ τύχη καὶ τοῦ ὑπολειφθέντος αὐτῷ κτήματος ὡς ἀναπαλλοτρίωτον. Ἐπὶ τῶν κτημάτων ὅμως, ἃ τινὰ ἤθελον παρακινεῖ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, οὐχὶ ὡς ἀναπαλλοτρίωτα, ἀλλὰ δι' ἄλλους λόγους λ. χ. ἔλλειψιν κληρούχων κτλ., δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ, κατόπι ἐπιγιγνομένων περιπτώσεων συμφώνως πρὸς τὸν παρόντα νόμον, ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις.

Ὁ κ. **Α. Χριστομάνος** ἐξακολουθῶν ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῆς 14 ᾗ τοῦ ἄρθρου τροποποιουμένης συνωδὰ τῇ ἀρχῇ, ἣν ἀνωτέρω ἔθηκεν, ὅτι διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου θὰ ἐπέρχετο ἡ ἀποκατάστασις τῶν μορτιτῶν οὕτως, ὥστε ἡ ὑπολειφθησομένη τῷ ἰδιοκτήτῃ ἔκτασις νὰ εἶναι αὐτοκαλλιεργουμένη. Ἓν τελεῖ συνιστᾷ ὅπως τεθῇ

μία προσωπική ἐξαίρεσις, προλεμμένου περὶ τῶν ἰδιωτικῶν τῶν ἐκείνων οἵτινες προσφάτως ἀγοράσαντες γαίας εἰς τιμὰς μεγάλας, ἐπιστρατευθέντες δὲ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὰς καλλιεργήσωσιν, ἵνα μὴ δοθῇ εὐκαιρία εἰς τοὺς ὁμόρους μορτίτας, ἀκριβῶς ἐκείνους, παρ' ὧν ἠγόρασαν τὰ κτήματα οἱ ἰδιοκτῆται, νὰ τὰ λάβωσιν ὀπίσω, καὶ μάλιστα εἰς τιμὴν πολὺ μικροτέραν ἐκείνης εἰς ἣν τὰ ἐπώλησαν.

Ὁ κ. **Γούναρης** λέγει ὅτι ἐπὶ τούτου ἔχει σχετικὴν τροπολογίαν, δι' ἧς λαμβάνεται μέριμνα.

Ὁ κ. **Α. Χριστομάνος** παρατῶν, προτείνει τὴν ἀπάλειψιν τῶν §§ 6, 15 καὶ 16 ἐν αἷς καθορίζεται τὸ ἀναπαλλοτρίωτον τῶν κτημάτων ἐντὸς τοῦ σχεδίου ἢ καὶ τῆς ζώνης τῶν πόλεων, καθόσον φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει ἡ ἰδιοκτήτης ν' ἀπολαύῃ τῶν ἀγαθῶν, ἅτινα δὲν προετοίμασεν αὐτῷ ἡ ἐργασία του καὶ αἱ προπάθειαί του, ἀλλ' ἡ ἐκ τῆς κοινωνικῆς ἐξελίξεως ἐπελθοῦσα ἀπότομος ὕφωσις τῶν οἰκοπέδων.

Ὁ κ. **Γούναρης** παρατηρεῖ ὅτι, ἐφόσον ὁ σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἡ ἐγκατάστασις τῶν κτημόνων ἐπὶ καλλιεργησίμων γαιῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγκαταστήσωμεν τούτους ἐπὶ οἰκοπέδων, καὶ μόνον ἐπὶ ἐκτάσεων ὑπαρχουσῶν ἐντὸς τῆς ζώνης πόλεώς τινος ἐπιτρέπεται ἡ ἀπαλλοτρίωσις τούτων ὑπὲρ τῶν ἐν αὐτοῖς ἐγκατοίκων μορτιτῶν.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 καὶ 50' μ. μ. διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ὥραν 11 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρα 11 καὶ 25'.

Ἐπαναλαμβανομένης τῆς συνεδριάσεως, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Αστ. Ζουρμπᾶς**, ὅστις λέγει ὅτι τὸ 2ον ἄρθρον ἀποβλέπει εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν κτημάτων, ἅτινα δέον ν' ἀπαλλοτριωθῶσι καὶ συμφωνεῖ εἰς τὴν καθοριζομένην διάκρισιν τοῦ νομοῦ Τρικκάλων καὶ τῶν ἄλλων περιφερειῶν. Φρονεῖ ὅμως, ὅτι ὡς βάσις τοῦ 2ου ἄρθρου ἔδει νὰ τεθῇ ὅπως διαιρεθῇ ἡ καλλιέργεια εἰς τὴν μικρὰν μέχρι τῶν 200 στρεμμάτων, τὴν μέσην μέχρι 1000 στρεμ. καὶ τὴν μεγάλην ἀπὸ 1000 καὶ ἄνω, διότι ὁ σκοπὸς λέγει τοῦ νόμου δὲν εἶναι ν' ἀντικαταστήσῃ τοὺς πρώην

ἰδιοκτήτας διὰ νέων, ἀλλὰ νὰ κατανείμῃ κατὰ τοιοῦτον τρόπον τὴν γῆν, ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ βιώσῃ ἡ μικροκαλλιέργεια, ἥτις καὶ κοινωνικῶς καὶ πλουτοπαραγωγικῶς τυγχάνει ὠφελιμος, ἀλλὰ νὰ ἐνισχυθῇ καὶ ἡ παραγωγή.

Εἰσέρχεται εἶτα εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν διαφόρων παραγράφων τοῦ 2ου ἄρθρου ὁ κ. Ζουρμπᾶς καὶ προτείνει διαφόρους ἐπ' αὐτῶν τροποποιήσεις, ὑποβάλλει δὲ εἰδικὰς τροπολογίας ἐπὶ τῶν παραγράφων 4, 6 καὶ 10, ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἀναπτύξῃ ταύτας κατὰ τὴν γ' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Γ. Κανούτας** ἐξετάζων τὰς διατάξεις τοῦ 2 ἄρθρου, παρατηρεῖ ὅτι μόνον ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων ὑπάρχει, τῇ εἰσηγήσει τῶν ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ συνεργασθέντων ἀντιπροσώπων αὐτῶν, ἡ διάταξις τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ νομὸς Τρικκάλων εἶναι πυκνοκατῳκημένος. Ἀλλὰ ἡ γνώμη αὕτη τῶν πληρεξουσίων δὲν στηρίζεται ἐπὶ ἀληθοῦς βάσεως καὶ ἐξηνέχθη αἰθαιρέτως, ἵνα βαρύνῃ τοὺς ἰδιοκτήτας, διὸ φρονεῖ ὅτι δικαιοῦται νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τοιαύτης κακῆς τιθεμένης ἀρχῆς, ἡ ὁποία καθιερεῖ δίφορα συστήματα ἀπαλλοτριώσεως εἰς τοὺς διαφόρους νομούς, ὅπερ δὲν εὑρίσκει ὀρθόν. Φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἐπικρατήσῃ τὸ αὐτὸ σύστημα δι' ὅλους τοὺς νομοὺς καὶ οὐχὶ ἴδιον δι' ἕκαστον νομόν· σύστημα, καὶ δὴ διὰ τὸν νομὸν Τρικάλων ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις, ἐνῶ διὰ τὸν νομὸν Λαρίσης ἐξασφαλίζονται ἐκ τῶν πρωτέρων 1000 στρέμματα. Πραγματικὸς λόγος, λέγει, δὲν ὑπάρχει ὥστε ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων ἀπαλλοτριωθῶσιν ὁλοκληρωτικῶς τὰ κτήματα, διότι ὁ πληθυσμὸς αὐτοῦ δὲν εἶναι τόσον πυκνός, ὥστε νὰ ἐφαρμοσθῇ παρομοία διάταξις. Ἄλλως δὲ οἱ περιστότεροι κτήμονες ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων ἔχουσιν ἤδη ἀποκατασταθῇ καὶ εἰς τὰ δημόσια καὶ εἰς τὰ ἄλλα κτήματα, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ νόμος τοιοῦτος, ὁ ὁποῖος θέλει συντρίψει τοὺς ἰδιοκτήτας, οἵτινες ἀποτελοῦνται ἐκ μικρῶν οἰκογενειῶν, ἀπὸ ζώσων ἐκ τῶν κτημάτων αὐτῶν. Καταλήγων, προτείνει τροπολογίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς § α' τοῦ μετὰ τοῦ ἄρθρου 2, ὅπως ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων ἀπαλλοτριοῦται ὅση ἔκτασις ἀπαιτεῖται πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν μορτιτῶν τῶν ἐγκατοίκων ἐν τῷ κτήματι καὶ τῶν ὁμόρων τοιούτων ἐρότου ἤθελον περισσεύσει μορτῖται μετὰ

την ἐξάντλησιν τῶν κλήρων τοῦ ὁμόρου κτήματος. Ἂν μετὰ τοῦτο ὑπολείπεται ἔκτασις γαιῶν, χωρίζονται ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου δέκα στρέμματα κατὰ μορτίτην χωρὶς τὸ ὁλικὸν ποσὸν νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 300 στρέμματα, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἀπαλλοτριοῦται ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ 3 ἄρθρῳ κληρούχων. Ἡ χωρισθεῖσα ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου ἔκτασις καὶ πᾶσα ἄλλη τυχὸν περιτείνουσα θεωρεῖται ἀνεπαλλοτρίωτος.

Ὁ κ. **Α. Παπαθανασίου** λέγει ὅτι ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀκτημόνων ἐπιβάλλεται, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κοινωνικῆς ἀνάγκης ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ πλουτοπαραγωγικοῦ παράγοντος ἀφ' ἑτέρου. οὕτινος μεγίστην ἀνάγκην ἔχει σήμερον ἡ Χώρα. Ἡλίκη δ' αὐτοῦ καὶ συνταγματικοί λόγοι, λέγει, πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὅπως δικαιολογηθῇ ἡ ἀπαλλοτρίωσις, διότι ἄλλως δὲν εἶναι, οὔτε ὀρθή, οὔτε ἐπωφελὴς ἡ παραχάραξις τῆς συνταγματικῆς ὕλης, «δημοσία ὠφέλεια» καὶ «δημοσία ἀνάγκη». Καὶ ἀναπτύσσων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τριῶν τούτων ἀρχῶν τὰς γνώμας αὐτοῦ ὁ κ. Παπαθανασίου, ὑποστηρίζει πρῶτον ὅτι ἡ μεγάλη ἰδιοκτησία, οὔτε τὴν παραγωγὴν παρεκώλυσεν, οὔτε παρημπόδισε τὴν μικρὰν καλλιέργειαν, ἡ κατηγορία δὲ ἡ ἐξενεχθεῖσα κατὰ τῆς μεγάλης καλλιεργείας ὑπὸ τῶν Θετταλῶν πληρεξουσίων δὲν εἶναι παρὰ ἱστορικὴ κατηγορία.

Καὶ ἐκθέτων σίνα ἀποτελέσματα ἐπιφέρει ἡ μεγάλη καλλιέργεια, ἥτις ἔχει μεγάλην ἀπόδοσιν, ἐνῶ ἡ μικρὰ ἔχει μόνον τὴν ποικιλίαν οὐχὶ καὶ τὴν ἀπόδοσιν, ἀντικρούει τὰς γνώμας τοῦ κ. Ῥαΐνερ, λέγων ὅτι ἂν δεχθῶμεν τὰς γνώμας ταύτας, πρέπει νὰ δεχθῶμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον ἰδιοκτησία, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι τελείως καὶ ἄδικον καὶ ἄτοπον, διότι καὶ ὁ ἰδιοκτήτης μέλος τοῦ συνόλου τοῦ πολιτειακοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι καὶ συνεισφέρει καὶ οὗτος καὶ δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ τὸν παιδώμεν. Φέρων εἶτα τὸν λόγον ἐπὶ τῆς μικρᾶς καὶ ἐπὶ τῆς μεγάλης ἰδιοκτησίας, τονίζει ὅτι οὐδὲν συμφέρον ἔχει ἡ Πολιτεία νὰ καταργήσῃ τὴν μεγάλην καλλιέργειαν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα νὰ ἐνισχύσῃ τὴν μικρὰν καλλιέργειαν διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων. Νὰ ἀποκατασταθῶσι, λέγει, οἱ ἀκτήμονες, ἀλλ' οὐδὲν πέρα τῶν δυνάμεων αὐτῶν νὰ δοθῇ αὐτοῖς. Νὰ δοθῇ αὐτοῖς τόσον, ὅσον δύνανται νὰ καλλιεργήσωσιν αὐτοὶ καὶ οὐδὲν περισσότερον.

Ὑποστηρίζει ἔπειτα ὅτι ἡ ἐξαίρεσις ἡ ἀναγνωρισθεῖσα

ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς δι' ὡρισμένων ποσῶν ὑπὲρ ἰδιοκτητῶν ἐπιβάλλεται, καὶ οἱ λόγοι οἵτινες ἐπέβαλον τοῦτο εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν εἶναι τελείως βάσιμοι. Μόνον ὡς πρὸς τὸν νομὸν Τρικάλων, λέγει, ἔχει ἀμφιβολίας περὶ τούτου, καὶ ἐπιφυλάσσεται νὰ ὁμιλήσῃ κατὰ τὸν καθορισμὸν τῶν κλήρων.

Ὡς πρὸς τὰ δάση, ὁρονεῖ ὅτι οὐδεμία πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ἐξαίρεσις, διότι πᾶσα ἐξαίρεσις θὰ καταλήξῃ εἰς βάρος τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ εἰς ὄφελος τῶν ἀγροτῶν, δι' οὓς γίνονται δωρεαὶ εἰς βάρος τῶν ἐχόντων, ἐνῶ προκειμένου περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποζημιώσεων τῶν ἰδιοκτητῶν καταφεύγομεν εἰς θεωρίας καὶ μόνον εἰς θεωρίας. Ἄλλως τὰ πλεῖστα τῶν δασῶν ἐν Θεσσαλίᾳ εἶναι ἐπίδικα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς θέλει λάβει τὴν ἀποζημίωσιν καὶ πῶς θέλει κανονισθῇ ἡ ἀποζημίωσις αὐτή, αἱ δὲ δίκαι αὐταὶ θέλουσι δικασθῇ καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ ὁ ἰδιοκτήτης νὰ ἐλπίσῃ τερματισμὸν τῶν δικῶν τούτων, ἵνα δυνηθῇ νὰ λάβῃ τὴν προσήκουσαν αὐτῷ ἀποζημίωσιν, ἐνῶ ἤδη λαμβάνει τὴν κάρπωσιν τοῦ ἀνήκοντος αὐτῷ δάσους.

Ἐξετάζει μετὰ τοῦτο τὰς περὶ λειβαδίων διατάξεις καὶ λέγει ὅτι πρέπει μέρος τούτων νὰ ἀπαλλοτριωθῇ, καὶ δὴ τόσον, ὅσον χρειάζεται διὰ τοὺς συνοικισμούς. Καταλήγων δέ, λέγει ὅτι, προκειμένου περὶ τοῦ πυσοῦ γῆς, τὸ ὁποῖον δέον νὰ δοθῇ εἰς τοὺς ἀκτήμονας καὶ ἐκείνου τὸ ὁποῖον θὰ μείνῃ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, θὰ ὁμιλήσῃ ὅτε θέλει συζητηθῇ τὸ ἄρθρον ἢ τὸ καθορίζον τοὺς δικαιουμένους νὰ λάβωσι κλήρους.

Ὁ κ. **Ν. Καλέλης**, ἀναπτύσσων τὰ ἀγαθὰ τὰ προκύψαντα ἐκ τοῦ νόμου 2052 καὶ ἐξιστορῶν τὴν δουλικὴν κατάστασιν ἐν ᾗ διετέλουν οἱ μορτῖται, φέρων δὲ καὶ παραδείγματα τῆς τοιαύτης καταστάσεως, ὁρονεῖ ὅτι ἡ ἀπαλλοτρίωσις ἐπιβάλλεται καὶ δι' κοινωνικοὺς καὶ διὰ πλουτολογικοὺς λόγους. Τοῦτο δὲ τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον αἱ ἐνυπάρχουσαι μεταξὺ ἰδιοκτητῶν καὶ κολλήγων σχέσεις ὀξύνονται καθ' ἑκάστην εἰς βάρος καὶ τῶν δύο παραγόντων, καὶ διὰ τοῦτο λέγει καὶ ἔχει κυρηχθῇ ὑπὲρ τῆς ὁλοκληρωτικῆς καὶ ἀμέσου ἀπαλλοτριώσεως τῶν μορτικῶς καλλιεργουμένων, ἀντιθέτως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τὸ ὁποῖον καθιστᾷ δυνητικὴν

τὴν διάταξιν περὶ ἀπαλλοτριώσεως καὶ ἐξαρτᾷ αὐτὴν ἐκ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας.

Π. Στάϊκος. Καλῶς ἔχει ὁ νόμος, διότι πρέπει πρῶτον νὰ ἐξακριβωθῇ τὸ στοιχεῖον τῆς μορτιτικῆς σχέσεως καὶ εἶτα νὰ διαταχθῇ ἡ ἀπαλλοτρίωσις, διότι ἄλλως θὰ εὑρισκώμεθα πρὸ ἀγροτικῆς ἐπαναστάσεως. Τοῦτο δέ, προσθέτει, ἀποτελεῖ τὴν μόνην ἀρετὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Ν. Καλέλης*** ἀπαντῶν, λέγει ὅτι τοῦτο ἐξασφαλίζεται διὰ τῆς παρεμβάσεως τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἐδ. ε΄ τοῦ ἄρθρου 2, ὅπως, μόνον οἱ μορτῖται ἀλλὰ καὶ οἱ καλλιεργηταὶ ἀκόμη περιληφθῶσιν, οἱ παντοίας ἔχοντες σχέσεις πρὸς τὸ κτῆμα. Ἐπίσης φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἐδαφ. στ΄. τοῦ ἄρθρου 1 περὶ χιλίων στρεμμάτων, ὥστε νὰ ἐγταταστα θῶσιν ἐν αὐτοῖς καὶ οἱ τῶν ὁμόρων κτημάτων μορτῖται. Ὁμιλεῖται ἔπειτα παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐδαφίων τοῦ ἄρθρου 2 καὶ καταλήγει, τονίζων ὅτι θεωρεῖ ἐπιβεβλημένην τὴν λύσιν τὴν ὁριστικὴν τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος, πρὶν ἡ ἐπιλυθῇ αὕτη διὰ τῆς βίας παρ' ἐκείνων, οἵτινες, ζωηρότερον ἴσως καὶ ἐπικινδυνωδέστερον διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, θὰ ἐκδηλώσωσιν συντόμως τὴν ἀγανάκτησίν των, ἐὰν δὲν προλάβωμεν ταύτην.

Ὁ κ. ***Δ. Κατσάνος*** λέγει ὅτι ἡ ὑψεσινὴ ἀγόρευσις τοῦ κ. Γούναρη τὸν ἐνθουσίασεν τόσον, ὥστε ἂν εἶχε κτήματα θὰ τὰ διένειμεν ἀμέσως εἰς τοὺς γεωργούς, διότι ἡ θεωρία τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ λαικοῦ κόμματος εἶναι καὶ σοφὴ καὶ δικαία Ἐὰν ἐπρόκειτο μόνον περὶ τῶν ἐγκατεστημένων ἐν τῷ κτήματι μορτιτῶν, οὐδεὶς θὰ εἶχε τὴν ἐλαχίστην ἀντίρρησιν εἰς τὴν θεωρίαν ταύτην. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ ἐγκαταστάσεων ὁμόρων τῷ κτήματι μορτιτῶν, φρονεῖ ὅτι ὑπάρχουσιν ἐπιφυλάξεις τινες. Τὸ ἔδαφος, ἐν Ἑλλάδι, θὰ ἐπαρκέσῃ ἴσως πρὸς ἱκανοποίησιν ὅλων τῶν ἐχόντων ἀξιώσεις νὰ ἀποκατασταθῶσι. Διὰ τοῦτο κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς θεωρίας τοῦ κ. Γούναρη, ἀλλ' ἀποκρούει τὴν δικαιωμὴν τῆς γῆς εἰς τοὺς ὁμόρους μορτίτας, οἵτινες οὐδαμῶς ἔχουσι συνυφανθῇ μετ' αὐτοῦ.

Πρόεδρος. Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. ***Α. Ζουρπᾶς, Αγ. Σλῆμαν, Ν. Καλέλης, Γ. Βαρβούτης*** κτλ., ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ σχεδίου τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου ὅπως

τὰ εἰσπραττόμενα ποσὰ ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν δημοσίων γαιῶν διατεθῶσιν πρὸς ἵδρυσιν Γεωργικῆς Τραπέζης.

Ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** παρατηρῶν, ὅτι τὸ ἄρθρον 2ον εἶναι συνδεδεμένον μετὰ τῶν ἄρθρων 5ου, 8ου καὶ 22, νομίζει ὅτι δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ἀπόφασις ἐπὶ τούτου ἄνευ καὶ τῆς συσχετίσεως καὶ συζητήσεως τῶν ἄρθρων τούτων, ὧν ἡ τοιαύτη ἢ τοιαύτη ἀποδοχὴ ἐπηρεάζει σοβαρῶς τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον. Ἐξετάζων ποῖον ἔδει νὰ εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, συνῳδὰ πρὸς τὸ Σύνταγμα, πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἀκτημόνων, λέγει ὅτι πρὸ ταύτης ἔδει νὰ ἐξετασθῇ τίνες καὶ πόσοι εἶναι οἱ ἀκτήμονες οἱ δικαιούμενοι ἐγκαταστάσεως, καὶ πόση ἡ καταβλητέα δικαία ἀποζημίωσις, ὥστε νὰ μὴ ἀδικηθῶσιν ἐκεῖνοι, ὧν ἡ ἰδιοκτησία ἀφαιρεῖται χάριν τῆς κοινωνικῆς ὠφελείας.

Συνεχίζων, καλεῖ τὴν Κυβέρνησιν, διότι δὲν ἔχει γεωργικὴν πολιτικὴν καὶ ἀκολουθεῖ προχείρως τὴν ἀγροτικὴν πολιτικήν, ἣν καθώρισαν οἱ νόμοι 2052 καὶ 2521. Ὁμολογεῖ ὅτι ἔπρεπε νὰ παύσῃ ὑφισταμένη ἡ μεταξὺ ἰδιοκτητῶν καὶ κολλήγων σχέσις, πλὴν τοῦτο ἔδει νὰ ἐγίνετο ἄνευ ζημίας τῶν ἰδιοκτητῶν, καὶ ἐκ παραλλήλου νὰ ἐλαμβάνετο μέριμνα γενικωτέρα ὑπὲρ τῆς γεωργίας διὰ τῆς ἐφαρμογῆς καταλλήλου συστήματος πιστώσεως, συγκοινωνιῶν καὶ ἀσφαλείας.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** ἀπαντῶν, λέγει ὅτι ὁ κ. ἐκ Κοζάνης πληρεξούσιος ἂν ἦτο τὸ ἄρθρον 5 πρὸ τοῦ 2ου θὰ ὑπεστήριζεν ὅτι ἔπρεπε νὰ τεθῇ πρὸ τοῦ 2ου καὶ οὐχὶ τὸ 5ον καὶ τοῦτο, ἵνα φανῇ ὅτι ἀντιπολιτεύεται τὴν Κυβέρνησιν, ἀφοῦ δὲν ἀγνοεῖ ὅτι τὰ ἄρθρα νόμου τινὸς ἀποτελοῦσιν ἓν ὅλον. Ἀλλὰ δὲν ἠρκέσθη εἰς τοῦτο.

Κατηγόρησε τὴν Κυβέρνησιν ὅτι δὲν ἔχει ἀγροτικὴν πολιτικήν, ὅτι δὲν ἐφρόντισε νὰ ῥυθμίσῃ ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἰδιοκτησίας σύστημα πίστεως συγκοινωνιῶν καὶ ἀσφαλείας. Τοῦτο λέγων, ἐλησμόνησε, φαίνεται, ὁ κ. ἐκ Κοζάνης πληρεξούσιος ὅτι περὶ τοῦ συστήματος τῆς πίστεως ἔχει ληφθῇ ἡ δέουσα μέριμνα, καὶ ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἐπιτετραμμένον ν' ἀφεθῇ ἄλυτον τὸ ζήτημα τῆς ῥυθμίσεως τῶν σχέσεων τῶν κολλήγων πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἐπειδὴ δὲν ἐλήφθη ἡ δέουσα μέριμνα περὶ συγκοινωνιῶν καὶ ἀγροτικῆς ἀσφαλείας. Ἐφωράθη λοιπὸν ἀγνοῶν ὅτι τὸ ἀρχικῶς ἐπεξεργασθὲν καὶ ὑποβληθὲν ὑπὸ τοῦ τέως Ὑπουργοῦ τῆς

Γεωργίας κ. Τερτίπη νομοσχέδιον ὑπεβλήθη ἐν συμφωνίᾳ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Κατηγόρησεν ἐπίσης ὅτι ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ, εἰς ἣν ἀρχικῶς τοῦτο παρεπέμφθη, οὐδὲν ἐγένετο. Ἀλλ' ἐν τῇ εἰδικῇ Ἐπιτροπῇ, εἰς ἣν τελευταίως τῇ εἰσηγήσει του παρεπέμφθη τὸ νομοσχέδιον καὶ εἰς ἣν συμμετεῖχεν ὡς μέλος καὶ ὁ κ. ἐκ Κοζάνης πληρεξούσιος, οὐδὲν συνεβάλλεν πρὸς ρύθμισιν τοῦ σοβαρωτάτου τούτου ζητήματος, οὐδὲν προσεκόμισεν, ὥστε νὰ φανῇ ὅτι ἔχει γεωργικὴν πολιτικήν, ἐξ τῆς ἔλλειψιν κατηγόρησεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τοῦ βήματος.

Κηρύσσεται μετὰ ταῦτα περατωμένη ἡ συζήτησις ὑπὸ τοῦ κ. ***Προέδρου*** ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** δηλοῖ ὅτι πᾶσαι αἱ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 ὑποβληθεῖσαι τροπολογίαι, θέλουσι συζητηθῇ κατὰ τὴν Δ' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, μεθ' ὃ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 2ον.

Ἄρθρον 3ον (ἀναγινώσκεται).

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** ποιεῖται τὴν αὐτὴν δήλωσιν ὡς πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ὑπαρχούσας τροπολογίας καὶ δι' αὐτὸ παραιτοῦνται οἱ ἐπ' αὐτοῦ ἐγγεγραμμένοι νὰ ὁμιλήσωσι.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρ. 3.

Ἐπὶ τοῦ 4ου ἄρθρου ὁ κ. ***Α. Ζουρμπᾶς*** παρατηρεῖ ὅτι ἐπανέρχεται δι' αὐτοῦ τὸ γεώμορον, ἀντικαθιστᾷ δηλ. τὸν νόμον 2521 περὶ ἡρτημένης ἐσοδείας, ὁ ὁποῖος καθορίζει τὰς οἰκονομικὰς σχέσεις μεταξὺ ἰδιοκτήτου καὶ κολλήγου καὶ ἀποκαθιστᾷ τὸν κολλῆγον εἰς τὸ κτῆμα. Ἀλλὰ διὰ τοῦ **4** ἄρθρου ὁ κολλῆγος ἐπανέρχεται εἰς τὴν πρὸ τοῦ νόμου 2521 κατάστασιν, ὅπερ δὲν εἶναι ὀρθόν, καὶ φρονεῖ ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο πρέπει νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ νόμου 2521.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 4, δηλοῖ δὲ ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ὅτι ἄριστον θέλει συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἄρθρων τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

Μεθ' ὃ λύεται ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ἡ συνεδρίασις περὶ ὥραν 2αν τοῦ μεσονυκτίου, ἵνα ἐπαναληφθῇ ἄριστον ὥρᾳ 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος	Οἱ Γραμματεῖς
Κων. Ἀργ. Λομβάρδος	**Σπ. Τσιακόπουλος**
	Περ. Μπεῦτος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΙΖ'

Τῆς 16 Ἰουνίου 1922.

Ὥρᾳ 6 καὶ 50' μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ ἐπιτρέπει ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

—Ὁ στρατιώτης Κουμπάγιαννης Γεώργιος, κάτοικος Καλαμῶν, ζητεῖ ὑποστήριξιν πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ὑπ' αὐτοῦ μόνου γιγνωσκομένου γραμμάκου κατὰ τῆς ἐπιληψίας.

—Ὁ Σύνδεσμος Διδασκάλων Λακεδαίμονος ζητεῖ τὴν ἐπίσπευσιν τῆς ψηφίσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν νομοσχεδίων τροποποιουμένων συμφώνως τῷ ὑπομνήματι τῆς Δημοδιδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας.

—Οἱ ἐν Καλάμαις ἰδιοκτῆται οἰκιῶν καὶ ἐργαστηρίων ζητοῦσι τὴν τροποποίησιν τοῦ ἐνοικιοστασίου.

—Οἱ πρόσφυγες Βερειοηπειρῶται ἐκφράζουσιν ἀγανάκτησιν διὰ τὴν κατὰ τοῦ Μητροπολίτου Ἰωαννίνων ἐπερώτησιν τοῦ πληρεξουσίου κ. Φλώρου.

—Ὁ Σύνδεσμος Καπνοπωλῶν, μεταπωλητῶν καπνῶν Πατρῶν, ζητεῖ νὰ παρασχεθῇ αὐτοῖς διὰ νόμου ἐν πιστωτὶν ὡρισμένων ὑπὸ τῶν καπνοπωλῶν, ἀνταποκρινομένων εἰς τὰς σημερινὰς ἀνάγκας διὰ τοὺς καπνοπώλας μεταπωλητάς.

—Ἡ Συντεχνία τῶν Καταστηματαρχῶν ἐπιπλοποιῶν καὶ ξυλουργῶν Ἀθηνῶν ζητεῖ, ὅπως μὴ ἐπιβληθῇ ἐπὶ πλέον φόρος ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πρώτων ὑλῶν.

—Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ματσικόβου, καταγγέλλων τὴν αὐθαίρετον ἐκδίωξιν τῶν κατοίκων ἐκ τῶν ἀγρῶν αὐτῶν παρὰ τοῦ ἐπόπτου ἐποικισμοῦ Κιλκισίου, παρακαλεῖ ὅπως ἀποδοθῶσιν αὐτοῖς αἱ περιουσίαι των καὶ τιμωρηθῇ ὁ παρεκτραπεὶς ὑπάλληλος.

—Ὁ Διονύσιος Κρητικὸς ζητεῖ τὴν μὴ κατάργησιν τῶν ἐπαρχιακῶν ἐμπορικῶν ἐπιμελητηρίων.

—Ὁ ἐμπορικὸς κόσμος Θεσσαλονίκης διαμαρτύρεται διὰ τὴν δικαιδομένην φήμην περὶ δασμολογικῆς ἀναδρομικότητος τῶν τελωνειακῶν δασμῶν, τῶν ἐπικαλλομένων διὰ τοῦ νέου νομοσχεδίου.

— Οἱ Β. Παπαχρηστόπουλος, Χρ. Παπαχρηστόπουλος, Δ. Γρεκιώτη, καὶ Ἀθ. Ἀναστασόπουλος παρακαλοῦσι νὰ μὴ ψηφισθῇ τὸ περὶ ἐπιτρεπτεύσεως νομοσχέδιον.

— Ἡ Κοινότης καὶ ὁ Πολιτικὸς Σύλλογος Κονίτσης διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἐπερώτησιν τοῦ πληρεξουσίου Ἰωαννίνων κ. Φλώρου τὴν ἀρορῶσαν εἰς τὰ συνεχῆ ταξείδια τοῦ Μητροπολίτου Ἰωαννίνων.

— Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ συναιτερισμοῦ συνιδιοκτητῶν τοῦ κτήματος Σάλεσι παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἐπιτρέψῃ τὴν ὑποβολὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 602.

— Ἡ ἀδελφότης τῶν ἐργατῶν ἐπιπλοποιῶν παρακαλεῖ, ὅπως μὴ ἀπαγορευθῇ ἡ εἰσαγωγὴ τῶν μὴ παραγομένων ἐνταῦθα ὑλικῶν.

— Οἱ ἐνορῖται Ἁγίου Νικολάου καὶ Ἁγίου Κωνσταντίνου τῆς πόλεως Βόλου ζητοῦσιν τὴν ἐπίσπευσιν τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὑπαγωγῆς τῶν ναῶν τούτων εἰς τὸν δῆμον Παγασῶν.

— Ἡ ἀγροτικὴ Ἕνωσις Λαρίσης, Τυρνάβου, Ἀγυιᾶς καὶ Ἐλασσῶνος διαμαρτύρεται διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Λαρίσης ἀπαγόρευσιν του συλλαλητηρίου τῶν ἀγροτῶν.

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ. κ.

Ἀλ. Ἰωαννίδης, Κοζάνης, τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ λιμένων καὶ λιμενικῶν ταμείων».

— ***Π. Λεβέντης*** (Εὐβοίας) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κατασκευῆς καὶ ἀποπερατώσεως δημοτίων ἔργων ὁδοποιίας».

— ***Γ. Σπηλιόπουλος***, ***Ν. Καλαντζάκος*** (Μεσσηνίας) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσόντων διακαθαίρεως καὶ ἀποδοχῶν τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν δημ. σχολείων».

— ***Δ. Παναγιώτου***, ***Α. Μάτεσις***, ***Δ. Κρεμέζης*** (Ἀττικοβοιωτίας), ***Ν. Καμπάνης*** (Κυκλάδων), ***Σ. Ἀλεξιάδης*** (Τρικκάλων), τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων».

— ***Δ. Καζάκης*** (Λαρίσης) τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου».

— Ὁ κ. ***Κ. Πολυγένης*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 1375» περὶ προσωρινοῦ διακανονισμοῦ τῆς ὑδρονομῆς διὰ τῶν ἀρδευτικῶν ὑδάτων τοῦ χειμάρρου Γλαύκου τῆς μετημβρινῆς πεδιάδος Πατρῶν ὅπερ ἐγκρίσει τῆς

Συνελεύσεως κηρύσσεται ***κατεπείγον*** καὶ γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν.

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ. κ.

— ***Γ. Κανούτας***, (Τρικκάλων), τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— ***Α. Τσουκαλᾶς*** (Ἀττικοβοιωτίας) καὶ ***Δ. Βοκοτόπουλος*** (Κυκλάδων) τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— ***Ι. Χριστοδουλιᾶς*** (Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας), ***Δ. Κουκουλέτσος*** (Τρικκάλων), ***Σ. Παϊπέτης*** (Κερκύρας), ***Χρ. Μητσόπουλος*** (Ἀττικοβοιωτίας), ***Ε. Γαρουφαλιᾶς*** (Ἄρτης), ***Α. Πετραλιᾶς*** (Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ δασῶν νόμων καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων αὐτῶν».

— Οἱ ***Ν. Καλογερόπουλος*** καὶ ***Ν. Μαργαρίτης*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου».

— ***Ἐπ. Δεληγιάννης***, 1) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας» καὶ 2) «περὶ τῶν ἀποδοχῶν κλπ. τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῶν Δημ. Σχολείων».

Ἀναγγελλομένης τῆς ἀνακοινώσεως, ὅτι ἡ Ἀγροτικὴ Ἕνωσις Λαρίσης, Τυρνάβου, Ἀγυιᾶς, Ἐλασσῶνος διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Λαρίσης συλλαλητηρίου τῶν ἀγροτῶν, ὁ κ. ***Δ. Καζάκης*** παρατηρεῖ ὅτι, καθ' ἣν στιγμὴν πάντες ἀγωνιζόμεθα ὑπὲρ ἀποκαταστάσεως τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ, ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ συλλαλητηρίου ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἥκιστα φιλελευθέραν καὶ ἐννοεῖ νὰ διαμαρτυρηθῇ.

Ὁ κ. ***Ν. Φίλιος*** λέγει ὅτι πολὺ καλῶς ἔπραξεν ὁ κ. Νομάρχης ἀπαγορεύσας τὸ συλλαλητήριον, διότι οἱ ὑπομνοῦντες τοῦτο οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι μὲ τοὺς ἀγρότας. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἦσαν ὄργανα τοῦ βενιζελισμοῦ καὶ ἤδη διὰ τὸν αὐτὸν λόγον προσπαθοῦσι νὰ ἐξεγείρωσι τοὺς ἀγρότας, ὑπείκοντες εἰς προτροπὰς τῆς ἐν Βόλῳ βενιζελικῆς ὀργανώσεως. Συνεπῶς ἄριστα ἔκαμεν ὁ κ. Νομάρχης καὶ παρημπόδισεν τὸ συλλαλητήριον τοῦτο, τῶν δῆθεν κυρίων φιλαγροτικῶν.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαλουκᾶς*** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου περὶ καταργήσεως τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 1092 τῆς 19 Δεκεμβρίου 1917 καὶ τοῦ νόμου (τοῦ κυρώσαντος αὐτοῦ) «περὶ ἀναστολῆς διατάξεων τοῦ ΓΠΟΓ' νόμου περὶ δικηγόρων συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως

αὐτοῦ» καὶ περὶ ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ πλήρει τοῦ νόμου ,ΓΠΟΙ"».

Ἀναπτύσσων διὰ μακρῶν τὴν πρότασίν του λέγει ὅτι διὰ τοῦ ἄνω Νομοθετικοῦ Διατάγματος ἐπεχειρήθη διὰ λόγους πολιτικῆς σκοπιμότητος ἡ ἀχρήστευσις τῶν κυριοτέρων διατάξεων τοῦ ,ΓΠΟΙ" νόμου οὕτως, ὥστε νὰ παραλυθῇ ἡ ἰδέα τῆς αὐτοδικαιώσεως τῶν δικηγορικῶν Συλλόγων, καὶ ὑποστῶσιν οὕτοι διὰ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὸ κέντρον τὴν ἐπήρειαν τῆς διοικούσης τότε τὴν Χώραν πολιτικῆς μερίδος, κατὰ τὸ σύστημα, ὅπερ ἐφηρμόσθη δι' ὅλας τὰς κρατικὰς ἐξουσίας. Ὑπομνήσκων ὁ κ. Παταλουκᾶς τὴν μεγάλην συμβολήν, ἣν παρέσχον οἱ δικηγορικοὶ Σύλλογοι εἰς τὸν ἀγῶνα πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ συστήματος ἐκείνου διὰ τῆς θαρραλέας στάσεώς των κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας τοῦ 1918 κλπ., ποιεῖται ἔκκλησιν πρὸς τὴν Συνέλευσιν, ἵνα ψηφίσῃ ἀμέσως τὴν πρότασίν του, ὅπως τὰ περὶ δικηγόρων καὶ Δικηγορικῶν Συλλόγων ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν κανονικὴν των τροχιάν.

Ὁ κ. ***Δ. Σπηλιωτόπουλος*** λέγει ὅτι ἐψηφίσθη ὁ νόμος διὰ τοῦ ὁποίου συνιστῶνται Νομοπαρασκευαστικαὶ ἐπιτροπαί, αἵτινες θὰ κανονίσωσι τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ι. Παπαλουκᾶς. Μάλιστα, ἀλλὰδὲν πρέπει νὰ ἀναμένωμεν τὰς ἐργασίας τῶν ἐπιτροπῶν αὐτῶν, αἵτινες θὰ διαρκέσωσιν ἴσως πέραν τοῦ ἔτους, ἐνῶ διὰ τῆς προτάσεώς μου λύεται ἀμέσως τὸ ζήτημα.

Εἰσέρχεται ἡ Στενέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν καὶ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου.

Περὶ προσθήκης ἑδαφίου εἰς τὸ ἄρθρον 49 τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 31 Δεκεμβρίου 1919 «περὶ Κώδικος τῆς περὶ πολιτικῶν συντάξεων νομοθεσίας».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Εἰς τὸ ἄρθρον 59 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1919 Β. Διατάγματος «περὶ Κώδικος τῆς περὶ πολιτικῶν συντάξεων νομοθεσίας» προστίθεται ἑξῆς νέον ἑδάφιον ὡς ἑξῆς·

«Ὁ Ἡγεμὼν ὡσαύτως καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐξερχόμενοι ὁπωσδήποτε τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τριάκοντα πέντε ἐτῶν ὑπηρεσίαν ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Πρωτοδίκου ἢ τοῦ Ἀντεισαγγελέως Πρωτοδικῶν καὶ ἄνω, ἐξ ὧν τὰ πέντε τοὐλάχιστον ἐν τῇ θέσει ἐκ τῆς ὁποίας ἐξέρχονται ἢ ἐν ἀνωτέραις τῆς ἀνωτάτης θέσεσιν, ἀπολαύουσι τὸν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. πρώτῳ πλεονεκτημάτων καὶ δὴ ὁλοκλήρου τοῦ κατὰ τὸν νόμων 1805 τελευταίου μισθοῦ των. Ἡ αὐτὴ πενταετὴς ταύτην ὑπολογίζεται καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ἀντεισ.. Ἀρείου Πάγου».

«Ὁ παρὼν νόμος, ἰσχύει ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου 1921 .

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ δικαιωμάτων τῶν ὑπουργοφυλάκων, συμβολαιογράφων καὶ διασσ. κλητήρων».

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ τῶν τυχόντων ἀναστολῆς προσελεύσεως εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

Ἐπὶ τῆς εἰς α' συζήτησιν προτάσεως νόμου «περὶ τιμωρίας εἰδικῶν ἀδικημάτων κατὰ Ἱερῶν στῶν» ὁ κ. ***Ν. Κουλάνδρου*** λαμβάνει τὸν λόγον καὶ λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον ὑπεβλήθη ἐξ ἑνὸς ἁπλοῦ ἐπεισοδίου ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἀλλὰ τοιοῦτο νομοσχέδιον εἶναι τελείως ἀνεπίκαιρον καὶ φρονεῖ ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ πρέπει νὰ ψηφισθῇ, διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Θεσσαλονίκη φαίνεται ὅτι τρομοκρατεῖ τοὺς Ἕλληνας, ἐνῶ τοιοῦτο ζήτημα οὐδέποτε ὑπῆρξεν οὐδ' ὑφίσταται. Ἑβδομήκοντα, Ἕλληνες καὶ Ἑβραῖοι ζοῦσιν ἐν τακτῇ ἀδελφότητι. Ψηφίζοντες τὴν πρότασιν, δεχόμεθα προλήψεις ἀνυπάρκτους καὶ φαινόμεθα πιστεύοντες ὅτι οἱ Ἑβραῖοι πραγματικῶς πίνουσι τὸ αἷμα καὶ τὰ παράμοια, τοῦτο δὲ θέλει συσταυρωθῇ καὶ ἔξω τῶν ὁρίων τῆς Χώρας καὶ θ' ἀποτελῇ στίγμα διὰ τὴν Χώραν πιστευόμενον. Διαμαρτύρεται διὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς προτάσεως ταύτης καὶ παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ μὴ ὑιοθετήσῃ οὐδὲ νὰ ψηφίσῃ αὐτήν.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, λέγει ὅτι ἡ πρότασις ὑπεβλήθη πρὸς ἄρσιν τῆς ὑπαρχούσης συκοφαντίας ὅτι οἱ Ἑβραῖοι μεταχειρίζονται αἷμα χριστιανικὸν κατὰ τὰς θρησκευτικὰς αὐτῶν τελετάς. Ἡ πρό-

ται· Πρέπει νὰ ἀρκεσθωμεν εἰς τὴν συνήθη τιμωρίαν τῶν κειμένων νόμων ἢ νὰ λάβωμεν καὶ ἄλλο μέτρον ὅπως ἀρθῇ ἡ συκοφαντία αὕτη; Τὸ δεύτερον εἶναι, προσθέτει, τὸ ὀρθὸν καὶ φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ψηφισθῇ ἡ πρότασις, ὅπως πιστοποιηθῇ ὅτι ἡ Ἑλλὰς τιμωρεῖ καὶ ἐκείνους ἀκόμη, οἵτινες καὶ διαδίδουσι καὶ ἐμπεπλεγμένοι τυγχάνουσι τὴν ἀπὸ αἰώνων ὑπάρχουσαν διάδοσιν, οὐ μόνον ἐν Ἑλλάδι ἀλλὰ παντοῦ. Δὲν ἔρχεται συνεπῶς νὰ βεβαιώσῃ ὡς ἀληθὲς τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ κ. Κουλάνδρου ἡ πρότασις αὕτη. Ἡ συνείδησις παντὸς πεπολιτισμένου λαοῦ, καὶ δὴ ἡ Ἑλλὰς, ἐξηγέρθη πάντοτε κατὰ τῆς τοιαύτης προλήψεως καὶ διαδόσεως καὶ φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ψηφισθῇ ἡ πρότασις, διότι σύδδηλος βλάπτει.

Σουλιώτης Νικολαΐδης. Χάριν τῶν Ἰσραηλιτῶν, τῶν ὁποίων τὰς παντοειδεῖς ἀρετὰς τὰ μέγιστα ἐκτιμῶ, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀληθὴς ἀγάπη μὲ συνδέει ἀπὸ τῶν τελευταίων μάλιστα ἐκλογῶν, καθ' ἃς ἐθαύμασα τὸν πατριωτισμὸν αὐτῶν καὶ τὴν γενναιότητα, χάριν αὐτῶν τῶν ἀδελφῶν Ἰσραηλιτῶν, παρακαλῶ ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τῆς προτάσεως τὸ νομοσχέδιον. Νόμος, ὡς αὐτός, σύδδηλος ὑπάρχει. Διὰ τίνα λόγον θὰ ὑπάρξῃ ἐν Ἑλλάδι; Ὑπάρχει ὁρισμὸς Ἰσραηλίτης ἢ Ἕλλην ὁ ὁποῖος πιστεύει ὅτι οἱ Ἰσραηλῖται ἀδελφοὶ κινδυνεύουσιν ὁπωσδήποτε ἐνταῦθα;

Ὁ κ. ***Χαρ. Βοζίκης*** παρατηρεῖ ὅτι πρόκειται περὶ δυσφημήσεως συκοφαντικῆς ἀπὸ πολλοῦ ὑπαρχούσης κατὰ τῶν Ἑβραίων. Τὴν τιμωρίαν τῆς δυσφημήσεως ταύτης προβλέπει ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις καὶ φρονεῖ ὅτι δὲν βλάπτει ἂν ψηφισθῇ. Ἀναφέρει εἶτα ὅτι περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἡ Διοίκησις Θρᾴκης ἰδιαιτέρας ἔκαμεν ἐνεργείας καὶ δι' ἐγκυκλίων καὶ δι' ἄλλων μέτρων, ὅπως πᾶσα τοιαύτη πρόληψις ἐξαφανισθῇ. Παρατηρεῖ ὅμως, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑποβληθεῖσαν πρότασιν, ὅτι αὐτὴ τοῦτο μόνον ἔχει τὸ ψεκτόν, ὅτι ἐν τῇ αἰτιολογικῇ αὐτῆς ἐκθέσει περιλαμβάνει πράγματα ἀνακριβῆ, ἅτινα πρέπει νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἐξ αὐτῆς.

Ὁ κ. ***Σουλιώτης Νικολαΐδης*** δευτερολογῶν, λέγει ὅτι χάριν τῶν Ἰσραηλιτῶν πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις.

Ἂν ἐγένοντο, συνεχίζει ἐπεισόδιά τινα, οἱ κείμενοι νόμοι ὑπῆρξαν καὶ θὰ ὑπάρξωσιν ἱκανοὶ νὰ τὰ καταστείλωσιν. Ἐν γένει, σύδδηλοι οἱ Ἰσραηλῖται εἶναι περισσότερον ἀγαπητοὶ παρὰ μεταξὺ ἡμῶν. Καὶ ἐξαιρετικὸς νόμος ὡς ὁ προταθείς, κανένα καλὸν δὲν θὰ ἐπιφέρῃ. Θὰ δυσαρεστήσῃ μόνον ἴσως τοὺς χριστιανοὺς ὡς νόμος σχεδὸν ἱεροεξεταστικὸς καὶ τοιοῦτος, ὥστε πάντως νὰ θίγῃ τοὺς καθ' ὧν στρέφεται ὡς προληπτικῶς προταθεὶς ὑπὸ Ἰσραηλίτου. Ἀφ' ἑτέρου δὲν εἶναι δύσκολον νὰ εὑρίσκωνται συχνὰ ἀνήθικοι ἢ κακόβουλοι, οἱ ὁποῖοι διὰ ψύλλου πήδημα νὰ καταγγέλλωσι συμπολίτας των ὡς διαδίδοντας τὴν θρησκευτικὴν κατὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν συκοφαντίαν. Ποῖον θὰ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα; Νὰ δημιουργηθῇ ἐρεθισμὸς καὶ ἀντιπάθεια μεταξὺ Χριστιανῶν Ἰσραηλιτῶν Ἑλλήνων, ἡ ὁποία τώρα σύδδηλος ὑπάρχει. Διὰ τοῦτο ζητεῖ ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις καὶ παρακαλεῖ τὸν ἐκ Θεσσαλονίκης κ. Συνάδελφον νὰ σκεφθῇ μὴ ἀντὶ καλοῦ προξενήσῃ κακὸν διὰ τῆς προτάσεώς του.

Ὁ κ. ***Ν. Λεβίδης*** ὁμιλῶν διὰ μακρῶν, λέγει ὅτι τὸ ζήτημα δὲν εἶναι τόσον ἁπλοῦν ὅσον ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται. Ἡ πρόληψις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὑπάρχει, καθὼς βεβαιοῖ ὁ κ. Πληρεξούσιος Ἀρκαδίας οὐ μόνον ἐν Ἑλλάδι ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις κράτεσιν. Ἐν τούτοις σύδδηλον ἔχει ψηφισθῇ εἰδικὸς νόμος πρὸς τιμωρίαν τῶν διαδιδόντων τὴν τοιαύτην πρόληψιν καὶ ἀπορεῖ πῶς θὰ ψηφίσῃ τοιοῦτον νόμον ἡ Ἑλλάς. Ὑπάρχουσι κατὰ τῶν συκοφαντιῶν, συνεχίζει, οἱ ποινικοὶ νόμοι, καὶ φρονεῖ ὅτι ἐὰν εἷς πλουσιοξούσιος, εἴτε ἐκ πλάνης, εἴτε ἐξ ἀγνοίας εἰσάγει μίαν τοιαύτην πρότασιν, δὲν πρέπει νὰ δεχθῶσιν αὐτὴν οἱ λοιποὶ κ. Πληρεξούσιοι καὶ νὰ τὴν ψηφίσωσιν. Ἐὰν ὑπάρχωσιν ἠλίθιοι πιστεύοντες ὅτι τελεῖται τοιαύτη παῖξις, δὲν εἶναι ἔργον τῶν Κοινοβουλίων νὰ ἀσχολῶνται μὲ τοὺς ἠλιθίους, ἀφοῦ ὑπάρχουσιν οἱ νόμοι οἱ εἰδικοὶ οἱ ἀσχολούμενοι περὶ αὐτῶν.

Ἀναφέρει μετὰ ταῦτα ὁ κ. Λεβίδης ὅτι ὑπῆρχεν ἄλλοτε, ἐν Ἑλλάδι ἕτερον ἔθιμον, τὸ τῆς καυστέως ἐνὸς ὁμοιώματος ἀχυρίνου, ὡς ὁμοιώματος τοῦ Ἰούδα, ἐξ οὗ συνέβη καὶ τὸ γνωστὸν ἐπεισόδιον τοῦ Πατριάρχου, διὸ ἡ Ἑλλὰς πολλὰς ἐπλήρωσε χιλιάδας δραχμῶν. Ἀλλὰ τὸ ἔθιμον τοῦτο δὲν ὑπάρχει πλέον, διότι σύδδηλος πεπολιτισμένος λαὸς ἐν τῷ κόσμῳ πιστεύει εἰς τοιαύτας ωμὰς προλήψεις. Νομίζει διὰ τοῦτο ὅτι δὲν πρέπει νὰ ψηφισθῇ ἐν Ἑλλάδι παράνομος νόμος, διότι ἡ Ἑλλὰς εἶναι τὸ μόνον ἀνεξίθρησκον Κράτος ἐν τῷ κόσμῳ τὸ ὁποῖον ὅλα τὰ θρησκεύ-

ματα περιβάλλει μετὰ τῆς κύτης ἐκτιμήσεως καὶ μετὰ τοῦ κύτοῦ σεβασμοῦ.

Ὁ κ. **Α. Σιακῆς**, Ἰσραηλίτης, λέγει ὅτι δὲν ἐφαντάζετο ὅτι ἡ πρότασίς του θὰ συνήντα τοιαύτας ἀντιρρήσεις ἐν τῇ Συνελεύσει καὶ ὅτι θὰ ἐθεωρεῖτο, ψηφιζομένη, ὅτι ἀπετέλει στίγμα κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ὃν οὗτος πολλάκις ἀπὸ τοῦ βήματος ἐξῆρεν. Ἐν τούτοις φρονεῖ, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐν Ἀδριανουπόλει, ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐν Βόλῳ, ἐν Σμύρνῃ, ἐπὶ δύο κατὰ συνέχειαν ἔτη, ὅτι ἡ πρότασις αὐτοῦ πρέπει νὰ ψηφισθῇ, ὥστε νὰ μὴ ἀναγκάζηται μία ὁλόκληρος κοινωνία νὰ παραμένῃ ἐν ἀγωνίᾳ, ἔστω καὶ ἐπὶ μίαν ὥραν, διότι εὑρέθη τις, εἴτε ἐξ ἀνταγωνισμοῦ ἐμπορικοῦ, εἴτε ἐξ ἄλλου λόγου, νὰ θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν ὅτι εἰς Ἑβραῖος ἥρπασεν ἐν κοράσιον ἢ ἐν ἀγόριον διὰ νὰ κάμωσι διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ τὸ Πάσχα οἱ Ἑβραῖοι. Ἡ ψήφισις τῆς προτάσεώς του, λέγει, ὄχι μόνον εἶναι καθῆκον τῆς Συνελεύσεως, διδούσης πρώτης τὸ παράδειγμα ὅπως παταχθῇ ἡ βδελυρὰ αὕτη κατὰ τῶν Ἑβραίων συκοφαντία, ἀλλὰ καὶ ὑποχρέωσις.

Χαρ. Βοζίκης. Αἱ ἀντιρρήσεις γίνονται, διότι ὑπάρχουσιν οἱ κείμενοι νόμοι, οἵτινες διώκουσι τας ψευδεῖς διαδόσεις καὶ συκοφαντίας.

Α. Σιακῆς. Διὰ τῶν κειμένων νόμων χρειάζεται νὰ προηγηθῶσιν ἀνακρίσεις ἀστυνομικαὶ καὶ ἄλλαι διατυπώσεις, αἵτινες βραδύνουσι νὰ τερατωθῶσι. Ἐπειδὴ δέ, νομίζει, ὅτι καὶ οἱ Ἑβραῖοι ἔχουσι δικαιώματα ζωῆς καὶ ὑπάρξεως, φρονεῖ ὅτι, ἐφόσον ὑπάρχουσι καὶ τὰ μεμονωμένα γεγονότα, ἅτινα ἔλαβον χώραν, εἶναι ἐπιβεβλημένη ἡ ψήφισις τῆς προτάσεως, διότι ἄλλως θὰ ἠδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι αἱ προβαλλόμεναι ἀντιρρήσεις θεωροῦσιν ὡς ἀληθεῖς τας διαδόσεις.

Ὁλόκληρος ἡ Συνέλευσις διαμαρτύρεται εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀποκρούουσα ταῦτα.

Πρόεδρος. Ὑπεβλήθη πρότασις ὑπογεγραμμένη ὑπὸ 15 πληρεξουσίων ζητούντων, ὅπως γίνῃ ψηφοφορία ἵνα ἀπορριφθῇ ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις νόμου.

Δ. Γούναρης. (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης). Παρακαλῶ ν' ἀναβληθῇ, κ. Πρόεδρε, ἡ συζήτησις.

Ἡ πρότασις αὕτη γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ ἡ συζήτησις ἀναβάλλεται.

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι σχέδια νόμου·

«Περὶ συστάσεως Ἐπιτροπείας πρὸς σύνταξιν Κώδικος περὶ δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

«Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 3 ἐδ. 2 τοῦ νόμου 2431 τοῦ 1920 περὶ ἀνανεώσεως τῶν βιβλίων ὑποθηκῶν κλπ.».

«Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ νόμου 2668».

«Περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 2643 «περὶ ἀναθεωρήσεως μονιμοποιήσεως καὶ προαγωγῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τ. Τ. Τ.» μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. ***Τσουκαλᾶ***, ὑποβαλόντις καὶ σχετικὴν τροπολογίαν, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

«Περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τῶν Τ. Τ. Τ.» ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Προκειμένου νὰ συζητηθῇ τὸ σχέδιον νόμου «περὶ μετατιθεμένων ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν εἰς σχολεῖα τῶν νέων Χωρῶν» πλεῖστοι Μακεδόνες πληρεξούσιοι ζητοῦσι τὴν ἀναβολήν.

Ὁ κ. ***Κ. Πολυγένης*** (Ὑπουργὸς) διαμαρτυρόμενος, ἀπευθύνεται, λέγει, τῆς εὐθύνης, ὑφ' ἣν τὸ νομοσχέδιον ἀναβάλλεται.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν καὶ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου·

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 964 καὶ 2576 περὶ συστάσεως Νομοπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπείας πρὸς σύνταξιν σχεδίων δικαιητικῶν κωδίκων», ἔχον οὕτως.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου 964 ἡ παραταθεῖσα διὰ τοῦ νόμου 2576 τῆς 27 Ἀπριλίου 1921 παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1922.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἀμοιβὴ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπείας αὐξάνεται κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου ποσοῦ αὐτῆς, τοῦ ὁριζομένου ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ νόμου 964, τῶν δὲ εἰσηγητῶν διπλασιάζεται.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἐν ἄρθρῳ 6 του νόμου 961 ἀποζημίωσις δημοσίων ὑπαλλήλων ὁρίζεται εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ των».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὴν εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν ἡ πρότασις νόμου· «Περὶ τῆς διοικήσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου».

Ἐπὶ τῆς εἰς β' κατ' ἄρθρον συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου· «Περὶ κατασκευῆς καὶ ἀποπερατώσεως δημοσίων ἔργων ὁδοποιΐας», πλεῖστοι πληρεξούσιοι ζητοῦσι τὴν ἀναβολὴν τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου, ἕτεροι δὲ ἀντιθέτως ὑποστηρίζουσι τὴν ψήφισιν αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Κ. Δροσόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου προβλέπεται ἡ κατασκευὴ δευτερευουσῶν ὅλως δ.άτου ὁδῶν, δι' ἃς θέλουσι δαπανηθῆ εἴκοσι καὶ πέντε ὅλα ἑκατομμύρια, ὅπερ δὲν εὑρίσκει ὀρθὸν καὶ συνιστᾷ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου, ἵνα συζητηθῶσι πρότερα ταῦτα.

Ὁ κ. **Ἀγ. Σλῆμαν** παρατηρεῖ ἐπίσης ὅτι ἐκ τοῦ νομοσχεδίου ἔχει παρακλευσθῆ τελείως ἡ κατασκευὴ ἀρτηριακῶν ὁδῶν ἐν τῇ πεδιάδι τῆς Θεσσαλίας καὶ δὲν νὰ ἀναβληθῇ τὸ νομοσχέδιον ὅπως συμπληρωθῇ.

Μετὰ παρατηρήσεις διαφόρων κ. κ. Πληρεξουσίων ἀποφασίζεται νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον, τοῦ κ. **Δ. Γούναρη** δηλοῦντος ὅτι διὰ τὰς παραλειφθείσας ὁδοὺς θέλει ὑποβληθῇ συμπληρωματικὸν νομοσχέδιον.

Ὁ κ. **Μητσόπουλος** ζητεῖ νὰ περιληφθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τὸ τμῆμα τῆς ὁδοῦ Ὁσίου Λουκᾶ - Ἀραχώβης.

Ξ. Στρατηγὸς (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας). Θέλω τὸ περιλάβῃ.

Οἱ κ. **Γ. Καλαντζόπουλος** καὶ **Π. Σισμάνης** ζητοῦσι νὰ περιληφθῶσι καὶ αἱ ὁδοὶ Ναυπάκτου - Λομποτίνης καὶ Ναυπάκτου - Πυλλήνης εἰς τὸν πίνακα τῶν κατασκευαστέων ὁδῶν.

Ὁ κ. **Α. Γκιόκας** ἐρωτᾷ ἂν διατηροῦνται ἐν ἰσχύι οἱ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντες νόμοι, διὰ τῶν ὁποίων ἔχει ψηφισθῇ ἡ κατασκευὴ καὶ ἀποπεράτωσις διαφόρων δημοσίων ἔργων ὁδοποιΐας καὶ ὡσαυτως ἡ κατασκευὴ τῆς ὁδοῦ Βιλλίων — Γερμανοῦ.

Ξ. Στρατηγὸς (Ὑπουργὸς). Βεβαίως διατηροῦνται οἱ νόμοι οὗτοι ἐν ἰσχύι καὶ θὰ συντελεσθῇ ἡ κατασκευὴ αὐτῶν.

Α. Γκιόκας. Παρακαλῶ νὰ σημειωθῇ τοῦτο εἰς τὰ ἐπίσημα πρακτικά, ὡς ἐπίσημος ἐρμηνεία.

Ξ. Στρατηγός. Μάλιστα.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον, ἀναβαλλεται δὲ ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου, λόγῳ τῆς ἀναμονῆς τῶν τροπολογιῶν.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθιον συζήτησιν τὰ κάτωθι σχέδια νόμου.

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ διανομῆς γαιῶν ἐν Θεσσαλίᾳ».

«Περὶ Ὀργανισμοῦ Ἐξωτερικῆς Φυτοπαθολογικῆς Ὑπηρεσίας».

«Περὶ ὁρισμοῦ ἡμέρας ἐνάρξεως τοῦ τραγητοῦ τῶν σταφιδαμπέλων κλπ.».

«Περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 2144 περὶ διοικήσεως τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

«Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τῆς παραγράφου 2 τοῦ νόμου 2097 περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν νόμων ΓΩΚΓ' καὶ ΓΩΚΕ'» μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Α. Χριστομάνου**, εἰς ἃς δίδει ἐξηγήσεις ὁ κ. Ὑπουργός.

«Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2371 περὶ τροποποιήσεως τοῦ 99 ἄρθρου τοῦ νόμου ΓΥΚΖ' περὶ ὁδοποιΐας».

«Περὶ καταργήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 1351 περὶ συμπληρώσεως τοῦ ν μου 823 περὶ προσωρινῆς ἀπαγορεύσεως τῶν οἰκοδομικῶν ἐργατιῶν ἐπὶ τοῦ ἀποτεφρωθέντος τμήματος τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης».

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ ἀπ' ἀριθ. 2716 νόμου περὶ διαλύσεως ἐργολαβιῶν ἐκτελέσεως δημοσίων καὶ λοιπῶν ἔργων, συνομολογηθεισῶν μέχρι τέλους Μαρτίου 1921 καὶ ἀναθεωρήσεως τῶν τιμῶν τῶν ὡρισταμένων ἐργολαβιῶν καὶ τῶν ἀναληφθησομένων ἐφεξῆς τοιούτων».

«Περὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 2576 περὶ ἀνοικοδομήσεως τῆς πόλεως Σερρῶν ἐπὶ νέου σχεδίου».

«Περὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ συστάσεως ειδικοῦ Ταμείου Μίσθου ὑπ' ἀριθ. 2437 νόμου του ἔτους 1920.

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων ΙΦΑ' 3501 389 περὶ λιμενικοῦ Ταμείου Πειραιῶς».

«Περὶ ἐξηγιάσεως τοῦ Νέου Ψαλιδίου» ὡς ἐτροποποιήθη, μετὰ παρατηρήσεως τοῦ κ. *Κ. Δροσοπούλου*.

Ἀναγιγνώσκονται μετὰ τοῦτο καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἄρχεται μετὰ τοῦτο ἡ ἐξακολούθησις τῆς α' συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

Ἄθρον τον (ἀναγινώσκεται).

Ὁ κ. *Α. Χριστομάνος* ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου, τοῦ ὁρίζοντος τοὺς κληρούχους, λέγει ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ ἡ βάσις, ἐφ' ἧς θὰ καθορισθῇ ἡ ἀκτὴ τῶν γαιῶν καὶ τὴν βάσιν ταύτην ἔρχεται νὰ καθορίσῃ τὸ ἄρθρον τοῦτο. Ἐξετάζων τὸν ὁρισμὸν τοῦ μορτίτου ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 § 11 καὶ συνάγων ὅτι διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου καθορίζεται οἰκογενειακὸς κλῆρος, λέγει ὅτι τοῦτο εἶχε παρίδει ὁ νόμος 2052, ὅστις ὡρίζεν ἀτομικοὺς κλήρους, ὅπερ κακίζει. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὁρίζει τὴν κλάσιν τῶν ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν ἐν τῷ α' ἐδαφ. τῆς 1 §. Ἑπομένως, λέγει, δὲν εὑρίσκει τὸν λόγον τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ διακρίσεως τῶν διαφόρων αὐτῶν κατηγοριῶν, ἐγγάμων, ἀγάμων, ἀνηλίκων, ἐνηλίκων, ἀρρένων, θηλέων κλπ. καὶ φρονεῖ ὅτι ἔδει νὰ ἀπαλειφθῶσιν αὗται. Ἐπίσης, ἐπὶ τοῦ ε' ἐδαφίου τῆς 1 §, ἐπιφέρει παρατηρήσεις καὶ ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν ἐκείνων, οἵτινες πρόκειται νὰ ἐφαρμόσωσι τὴν ἐν λόγῳ διάταξιν, ὅπως μὴ καταστρέφωσιν οἱ μὴ ἔχοντες τὰ ἀπαιτούμενα ἐφόδια.

Ὁ κ. *Π. Στάϊκος* ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἀναφέρει τὰς ἐν τῇ ἐπιτροπῇ γενομένας ἀνακοινώσεις ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου Ἀρχηγοῦ τοῦ λαϊκοῦ κόμματος, βασιζομένας δ' ἐπὶ ἐπισήμων στατιστικῶν καὶ κατὰ τὰς ὁποίας ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων ἐπὶ 334 ἀποκατασταθέντων παρακεντέδων 60 ἐξεμίσθωσαν τὸν κλῆρόν των, 50 δὲ οὐδὲ τοῦτο ἐκαμαν, ἀλλ' ἐγκατέλιπον τὸν κλῆρόν των. Ἐκ τούτων 13 μόνον ἦσαν στρατιῶται. Ἐπίσης ἐν τῷ νομῷ Λαρίσης ἐπὶ 655 παρακεντέδων ἀποκατασταθέντων, 69 μὲν ἐξεμίσθωσαν τὸν κλῆρόν των, 118 δὲ ἐγκατέλιπον αὐτὸν τελείως, ἐνῶ μόνον 21 ἦσαν στρατιῶται.

Ὁ κ. *Α. Χριστομάνος* προσεπιβεβαιῶν ταῦτα, ἀναφέρει στατιστικάς, καθ' ἃς ἠλαττώθη ἡ παραγωγή, εἰς ἃ κτήματα ἐγένετο ἀποκατάστασις παρακεντέδων.

Ὁ κ. *Κ. Τερτίπης* λέγει ὅτι ὁ νόμος 2052 καθώριζε

δυσμενεῖς τοὺς ὅρους τῆς παραχωρήσεως τῆς γῆς εἰς τοὺς κληρούχους, καὶ διὰ τοῦτο, καὶ λόγῳ ἐλλείψεως χρημάτων, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ καλλιεργήσωσι τὸ κτῆμα πολλοὶ παρακεντέδες καὶ οὐχὶ διότι δὲν εἶχον τὰ ἐφόδια ἢ διότι δὲν ἦσαν ἐξ ἐπαγγέλματος γεωργοί.

Ὁ κ. *Α. Χριστομάνος* ἐπιμένων, λέγει ὅτι τοῦτο προῆλθεν ἐκ τοῦ ὅτι οὗτοι δὲν ἦσαν γεωργοί, καὶ ἀναφέρει τοὺς εἰς κτῆμά τι τῆς Θεσσαλίας διαμένοντας, ἐξ ὧν πλεῖστοι ἔχουσι διάφορα ἐπαγγέλματα.

Συνεχίζων, ἐπιφέρει παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς 1 §, καὶ λέγει ὅτι ὤφειλε, ὁ καθοριστὴς τῆς ἐκτάσεως τοῦ κλήρου νὰ γίνῃ ἀναλόγως τῆς παραγωγικότητος τοῦ ἐδάφους καὶ οὐχὶ γενικῶς καθ' ἅπασαν τὴν ἔκτασιν. — Κακίζει τὸ ἐν τῇ § 5 ὁριζόμενον ὅτι θεωροῦνται καὶ οἱ συμπληρώσαντες τὸ 18 ἔτος ἐνήλικοι παρατηρῶν ὅτι διὰ τούτου γίνεται ἀνατροπὴ τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου καὶ ἐξομοιοῦνται οὗτοι πρὸς τοὺς Βασιλεῖς, οἵτινες μόνον ἐξαιρετικῶς ἐνηλικοποιοῦνται ἀπὸ τοῦ 18ου ἔτους.

Ἐξ ἄλλου οὗτοι, μετὰ δύο ἔτη στρατευόμενοι, θὰ ἐγκαταλίπωσι τὸν κλῆρον αὐτῶν· διὸ φρονεῖ ὅτι δέον ὁ κλῆρος νὰ παρέχηται ἅμα τῇ ἐπληρώσει τῆς στρατιωτικῆς θητείας καὶ ὡς ἱκανοποίησις.

Ἐπὶ τῆς 16 § ἐπίσης κακίζει τὴν παροχὴν κλήρου εἰς τοὺς ὑπερβάντας τὸ 65 ἔτος, διότι αὐτοὶ δὲν θὰ δύνανται νὰ τὸν καλλιεργήσωσι. Θὰ ἠδύνατο, λέγει, νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰς αὐτοὺς εἰς πόρος χρηματικός, ὄχι ὅμως νὰ τοῖς δίδηται κλῆρος. Ἐν τέλει, λέγει ὅτι εἶναι σύμφωνος νὰ δοθῇ κλῆρος εἰς ὅλους, πλὴν εἰς ἐκείνους, οἵτινες δὲν θὰ δύνανται ἐλλείψει ἐφοδίων νὰ καλλιεργήσωσι τὴν γῆν, δι' οὓς λόγους καὶ ἄλλοτε καὶ σήμερον εὐρέως ἀνάπτυξεν.

Ὁ κ. *Α. Ζουρμπᾶς* ἀπαντῶν εἰς τὸ λεχθέν, ὅτι εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ Κράτη δὲν ἔχει ἐγκαταλειφθῇ ἡ κολληγικὴ καλλιέργεια, ἀναφέρει διαφόρους στατιστικὰς ἐν τοῖς διαφόροις Κράτεσιν, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ἀντιθέτως ἐλάττωσις τῆς μορτικῆς καλλιεργείας. Ἐξετάζων εἶτα τὸ 5 ἄρθρον, παρατηρεῖ ὅτι ἐτέθη ἐν αὐτῷ σωρεία διατάξεων, πολλάκις ἀλληλοσυγκρουομένων, διὰ νὰ διατυπωθῇ ἐκεῖνο, ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ ὁρισθῇ δι' μιᾶς διατάξεως.

Ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ μορτίτου, ὅτις ἐν τῷ νομο-

σχεδίῳ εἶναι μακροσκελέστατος, λέγει ὅτι μορτίτης εἶναι ὁ δι' ἰδίων χειρῶν καλλιεργῶν ξένην γῆν.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν αὐτοκαλλιέργειαν, λέγει ὅτι κατ' αὐτὸν αὐτοκαλλιέργεια εἶναι ἡ γενομένη διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν τοῦ ἰδιοκτήτου. Συνεπῶς ὁ ὁρισμὸς οὗτος δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὑπονοούμενον. Ἐπίσης ὁ ὁρισμὸς «ἀγροληψία», ὡς διατυποῦται, δὲν εἶναι παρεμφερὴς ἢ πρὸς τὴν κολληγείαν, διαφέρων μόνον, ὅτι αὕτη δὲν εἶναι ἐκ παραδόσεως ἀλλ' ἐκ συμφωνίας. Συνεχίζων, παρατηρεῖ ὅτι τὸ ὑπὸ κρίσιν ἄρθρον θέτει μίαν ὀπισθοδρομικότητα τρομακτικήν, διότι ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸν κληροῦχον νὰ ἔχῃ τὰ ἀπαιτούμενα ἐφόδια. Θὰ ἔδει, λέγει, ἡ Πολιτεία νὰ δώσῃ τοιαῦτα καὶ εἰς τοὺς μὴ δυνηθέντας διὰ διαφόρους λόγους νὰ ἀποκτήσωσι ταῦτα, ἵνα μὴ ἀδικήσωμεν τούτους. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, ἀποκρουόντων τοὺς προσκομίσαντας στατιστικάς, δι' ὧν ὑπεστήριζαν ὅτι δὲν πρέπει νὰ δοθῇ κλῆρος εἰς αὐτούς, λέγει ὅτι ἔδει νὰ ἐξετάσωσι τὸ ζήτημα ἐκ τῆς ἀντιθέτου ὄψεως, ἵνα ἴδωσιν ὁπόσαι ἐκτάσεις τσιφλικίων μένουσιν ἀκαλλιέργητοι.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἔκτασιν ἑκάστου κλήρου, λέγει ὅτι ἐν Ρωμυνίᾳ ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ κλήρου ὑπεχρέωσε τοὺς κληροῦχους νὰ ὑποθηκεύσωσι τοῦτον. Ἤρὸς ἀπορρίψιν τούτου καὶ συνεπεῖς πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, δέον νὰ καθορισθῇ κλῆρος ἐπαρκὴς καὶ διὰ τοῦτο προέτεινε νὰ ὁρισθῇ εἰς 200 στρέμματα ἑκαστος κλῆρος.

Ἐξακολουθῶν φέρει παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ζ' ἐδαφίου τῆς 1 ᾗ καὶ νομίζει ὅτι δέον νὰ τεθῇ, ὅτι κάτοικοι κεφαλαιοχωρίων δύνανται νὰ ἀποκατασταθῶσιν, ἐφόσον ἡ ἔκτασις τῶν κτημάτων δὲν ἐπαρκεῖ, καὶ εἰς τὰ ὅμορα τοιαῦτα.

Καταλήγων, λέγει ὅτι ὅλοι οἱ κληροῦχοι δέον νὰ συμπτυχθῶσιν εἰς δύο κατηγορίας, εἰς τὴν τῶν μορτιτῶν καὶ τὴν τῶν καλλιεργητῶν, οἵτινες νὰ λάβωσι τὸν κλῆρόν των.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 καὶ 15' μ. μ. διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν 10 καὶ 30' μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὥρᾳ 11 καὶ 20' μ. μ.

Ἐπαναλαμβανομένης τῆς συνεδριάσεως λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. ***Α. Σλῆμαν***, ὅστις λέγει ὅτι, ὑποβαλὼν διαφόρους τροπολογίας, ἐπιφυλάσσεται ὅπως κατὰ τὴν β' συζήτησιν ὑποστηρίξῃ ταύτας. Ἐρωτᾷ μόνον διατί ὁ νομάρχης Λαρίσης ἀπηγόρευσε τὴν συγκρότησιν συλλαλητηρίου τῶν ἀγροτῶν ἐν Λαρίσῃ τὴν προσεχῆ Κυριακήν, καὶ παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν, ἀπουσιάζοντος τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, νὰ φέρῃ ἄριον τὴν ἀπάντησιν ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος. Προηγήθη διαταγὴ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἢ αὐτοβούλως πρᾶξις ὁ νομάρχης Λαρίσσης καὶ διατί, εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ συλλαλητηρίου, ἐν ᾧ σκοπὸς τῶν ἀγροτῶν ἦτο νομοταγῶς, νὰ ἐκδηλώσωσι τὸ φρόνημα των καὶ νὰ ζητήσωσι τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος***, ἐπὶ τοῦ ὅλου ἄρθρου τοῦ ἀγροτικοῦ, λέγει ὅτι μὲ ἔκπληξίν του εἶδεν ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπῃξιώσε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς προτάσεις του, διὰ τὴν παροχὴν κλήρου τιμῆς εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν θανόντων ἐν πολέμῳ κλήρου κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τοὺς ἀναπήρους, καὶ τοιούτου εἰς ὡρισμένην κατηγορίαν μαχητῶν ἐν ταῖς Νέαις Χώραις. Συνιστᾷ δ' εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ προσθέτῃ ταῦτα εἰς τὸ νομοσχέδιον.

Ὁ κ. ***Ν. Καλογερόπουλος*** λέγει ὅτι εἰς τὴν ἐπιτροπὴν δὲν ὑπεβλήθη τοιαύτη πρότασις.

Ὁ κ. ***Α. Ἰωαννίδης***, ἐπὶ τοῦ γ' ἐδαφίου λέγει ὅτι, ὡς εἶναι διατετυπωμένον, δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ὅτι ὅλοι οἱ κάτοικοι ἑνὸς χωρίου ἐν Ἀττικῇ δύνανται νὰ ἀξιώσωσι δικαίωμα ἐγκαταστάσεως. Φρονεῖ ὅτι δέον νὰ διασαφηνισθῇ τοῦτο. Εὑρίσκει δ' ἐπιβεβλημένην τὴν διασάφησιν, τοσούτῳ μᾶλλον, καθότον ἡ διάταξις αὕτη εὑρίσκεται ἐν ἀντιφάσει πρὸς τὴν 12 ᾗ τοῦ ἄρθρου, ἐν ᾗ καθορίζεται ἡ ἔννοια τῆς αὐτοκαλλιεργείας.

Ὁ κ. ***Ἰ. Δ. Ράλλης*** λέγει ὅτι δύναται νὰ θεραπευθῇ τὸ πρᾶγμα διὰ τῆς προσθήκης ἐν τῷ γ' ἐδαφίῳ «οἱ ἀπὸ διετίας καλλιεργοῦντες».

Εἰς τοῦτο συμφωνεῖ καὶ ὁ κ. ***Δ. Τσουκαλᾶς***.

Ν. Καλογερόπουλος. Νὰ προστεθῇ ὅμως καὶ ἡ λέξις «ἀπὸ τήμερα».

Οἱ κ. ***Ἰ. Δ. Ράλλης*** καὶ ***Δ. Τσουκαλᾶς***, ἀποκρούουσι τὴν προσθήκην ταύτην, καθόσον παρατηροῦσιν ὅτι ἐν Ἀττικῇ δὲν παρουσιάζεται τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα ὑπὸ τὴν μορφήν, ὑφ' ἣν παρουσιάζεται ἐν ταῖς ἄλλαις περιφε-

ρείας, ὥστε νὰ δύναται νὰ τεθῇ ἡ γενικὴ ἀρχὴ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀπολύτως ἀκτημόνων, διότι τοῦτο δὲν θὰ συνετέλει εἰς τὴν λύσιν, ἀλλ' ἀντιθέτως εἰς τὴν δημιουργίαν ἀγροτικοῦ ζητήματος ἐν Ἀττικῇ.

Ὁ κ. **Δ. Π. Γούναρης**, ἐξηγῶν τίς εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου, ἐν αἷς περιπτώσεσιν ὑπάρχουσι κτήματα καλλιεργούμενα ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν πέριξ χωρίων, ὡς συμβαίνει ἐν Ἀττικῇ, ὁρονεῖ ὅτι δύναται νὰ ἀρθῇ πᾶσα ἀμφιβολία, ἂν προστεθῇ «κατ' ἐπάγγελμα καλλιεργηταὶ καὶ ἀπὸ διετίας καλλιεργοῦντες τὸ κτῆμα».

Ὁ κ. **Γ. Ἀλεξάνδρου** λέγει ὅτι δὲν πρέπει νὰ τεθῇ τὸ «πρὸ διετίας», διότι ἐφ' ὅσον ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου εὕρῃ τινὰ καλλιεργοῦντα ἔν τινι κτήματι, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μὴ λαμβάνῃ οὗτος κλῆρον διότι δὲν ἔχει συμπληρώσει διετίαν.

Ὁ κ. **Π. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος** προτείνει νὰ προστεθῇ «ἢ ἐν ὁμόροις κτήμασι» πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀτελείας τοῦ τ' ἐδαφίου.

Ὁ κ. **Ι. Δ. Ράλλης** συμφωνεῖ πρὸς τοῦτο καὶ τονίζει τ' ἀγαθά, ἅτινα θὰ προκύψωσι, διότι θὰ ἐνισχυθῇ ἡ παραγωγή.

Ὁ κ. **Α. Ἰωαννίδης** ἐξακολουθῶν, φρονεῖ ὅτι δέον νὰ ἀποκαθίστανται μόνον οἱ ἀκτήμονες καὶ ὄχι οἱ ἔχοντες ἰδιόκτητον κτηματικὴν περιουσίαν.

Ὁ κ. **Ἀργυρόπουλος** λέγει ὅτι περὶ τούτου πρόκειται, πλὴν θὰ λάβωσι μέρος καὶ οἱ ἔχοντες μικρὰν κτηματικὴν περιουσίαν.

Ὁ κ. **Ι. Ράλλης** παρατηρεῖ ὅτι θὰ παρέχηται εἰς πάντας τόση ἔκτασις, ὅση ἀπαιτεῖται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ κλήρου.

Ὁ κ. **Θ. Χρυσοβέργης** προτείνει ὅπως ἐν τῷ ἐδαφίῳ τούτῳ προστεθῇ «καὶ ἐν Θράκῃ».

Ὁ κ. **Α. Παπαποστόλου**, ποιούμενος τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ 5ου ἄρθρου, ἀποκρούει τὰς ἐν αὐτῷ διατάξεις περὶ διακρίσεως τῶν κληρούχων εἰς ἀγάμους ἄρρενας, εἰς ἐγγάμους κλπ. καὶ ὁρονεῖ ὅτι ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο δέον νὰ μείνωσιν αἱ διὰ τοῦ νόμου 2052 καθιερωμέναι διατάξεις, καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους καὶ διότι δὲν εἶναι δυνατὸν ψυχολογικῶς νὰ λάβωμεν παρὰ τῶν χωρικῶν ὅ τι τοῖς ἐδώκαμεν ἤδη.

Ἑτέραν παρατήρησιν ποιεῖται ὡς πρὸς τὴν διάταξιν περὶ τῶν αὐτοκαλλιεργουμένων κτημάτων, ζητῶν διασάρησιν αὐτῆς καὶ ὑποστηρίζων ὅπως οἱ καλλιεργηταὶ θεωρῶνται, οὐχὶ οἱ διὰ μισθωτῶν ἀλλ' οἱ δι' ἰδίων χειρῶν καλλιεργοῦντες τοῦτο, καὶ εἰς αὐτοὺς νὰ δίδῃ κλῆρος.

Ὁ κ. **Δ. Π. Γούναρης** ἀποκρούει, ὡς μὴ ὀρθήν, τὴν παρατήρησιν ταύτην.

Ὁ κ. **Γ. Ἀλεξάνδρου** συνιστᾷ νὰ μὴ ἀτομακρυνθῶμεν ἀπὸ τὴν βάσιν τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλὰ νὰ περιμενήτωμεν νὰ ἀποκατασταθῶσιν ὅσον τάχιστα οἱ διάφοροι κατήμονες, διότι καθὰ παρατηρεῖ διὰ τῶν γενομένων συζητήσεων καὶ διακρίσεων ἀπομακρυνόμεθα τοῦ σκοποῦ ἡμῶν.

Ὁ κ. **Δ. Καζάκης** λέγει ὅτι δὲν λαμβάνεται πρόνοια ἐν τῷ ἄρθρῳ διὰ τοὺς ἀκτήμονας καλλιεργητὰς τῶν κεφαλοχωρίων τοὺς καλλιεργοῦντας ὁμόρους κτήματα ἐπὶ ἀντισπόρῳ, μισθώσει ἢ παρριοίᾳ σχέσει καὶ μὴ διαμένοντας ἐν αὐτοῖς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κειμένην Νομοθεσίαν ἡ ὁποία καὶ περὶ τῶν μὴ καλλιεργούντων εἴς τι κτῆμα κατοίκων κεφαλοχωρίων στερουμένων ἐπαρκοῦς ἰδιοκτησίας λαμβάνει φροντίδα πρόνοιαν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῶν. Εἰς τὰ ὀρεινότερα μέρη τοῦ νομοῦ Λαρίσης ὑπάρχουσι κεφαλοχώρια, λόγῳ τοῦ βραχώδους τοῦ ἐδάφους αὐτοζώντα, καὶ ἀναγκαζόμενα νὰ καλλιεργῶσιν εἰς γειτονικὰ κτήματα κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνήκοντα εἰς Μονάς, εὐαγῆ ἱδρύματα ἢ εἰς ἰδιοκτήτας, μονίμως κατοικοῦντας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Ἐὰν τοὺς κατοίκους τῶν χωρίων τούτων στερήσωμεν τῆς κεκτημένου ἤδη δικαιώματος ἀποκαταστάσεως, θέλομεν ἐξωθήσει αὐτοὺς εἰς μετανάστευσιν ἐπὶ ζημίᾳ καὶ τῆς παραγωγῆς καὶ ἐν γένει τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Δίκαιον εἶναι καὶ σύμφωνον πρὸς τὴν δικαιολογικὴν βάσιν τοῦ νομοσχεδίου ὅπως καὶ οὗτοι περιληφθῶσιν εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ καὶ ὑποβάλλει σχετικὴν τροπολογίαν τοῦ δου ἄρθρου.

Ὁ κ. **Σπ. Ἀλεξιάδης** ὑποστηρίζει τροπολογίαν καθ' ἣν οἱ κάτοικοι κεφαλοχωρίων οἱ καλλιεργοῦντες εἰς ὁμόρα μοναστηριακὰ κτήματα ἐπὶ μισσώματα ἢ ἀντισπόρῳ καὶ ἔχοντες ἀνεπαρκεῖς ἐκτάσεις πρὸς καλλιέργειαν, δέον νὰ λαμβάνωσι κλῆρον ἐξ αὐτῶν, ἀπαλλοτριουμένων ἀναγκαστικῶς.

Ὁ κ. **Ν. Γερμανὸς** ἀναπτύσσει τροπολογίαν αὐτοῦ,

ὡς πρὸς τοὺς κεφαλαιοχωρίτας τῆς Χαλκιδικῆς, τοὺς καλλιεργοῦντας γαίας μετοχίων Ἁγίου Ὄρους, καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἔλθῃ εἰς συνεννόησιν μετὰ τῶν μοναχῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους πρὸς τακτοποίησιν τοῦ ζητήματος τούτου, ἀφοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὡς πρὸς αὐτοὺς αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, διότι ἄλλως οὗτοι θέλουσι μείνει ἄπαντες ἀκτήμονες.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι ἔχει τεθῇ διάταξις σχετικὴ διὰ τοὺς ἐν Ἠπείρῳ καὶ Μακεδονίᾳ κεφαλαιοχωρίτας. Ἀλλὰ πρόκειται ἐνταῦθα περὶ περιπτώσεως δυστρεπτάτης, περὶ ἧς δὲν εἶναι εὔκολον νὰ τεθῇ σχετικὴ διάταξις. Ἀφοῦ οὗτοι, οὔτε κατοικοῦσιν, οὔτε καλλιεργοῦσι τὴν γῆν, ἐφ' ἧς ἐγείρουσιν νῦν ἀξιώσεις ἰδιοκτησίας, διότι δὲν ἀρκοῦσιν αὐτοῖς αἱ γαῖαι ἃς ἔχουσι, πῶς δυνάμεθα ἡμεῖς νὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς ἰδιοκτησίαν;

Ν. Γερμανός. Δὲν κατοικοῦσιν οὗτοι, διότι, καίτοι ἄλλοτε τὰ κτήματα ταῦτα ἦτον ἰδικά των, ὅμως ἀφῃρέθησαν παρ' αὐτῶν παρὰ τῶν μοναχῶν διὰ διαφόρων τρόπων καὶ δέον νὰ ληφθῇ περὶ τούτου μέριμνα. Ἄλλως ἂς τεθῇ ἡ διάταξις ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, καὶ ἐὰν δυνηθῶμεν, δίδομεν αὐτοῖς κλῆρον, ἄλλως θέλομεν σκεφθῇ πῶς νὰ διευθετηθῇ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι τελείως ἰδιόρρυθμον καὶ θέλει μελετηθῇ, ὥστε νὰ ἴδωμεν ἂν δυνάμεθα νὰ καταρτίσωμεν εἰδικὴν νομοθετικήν, ἥτις ἢ νὰ τεθῇ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, εἴτε ἐν ἄλλῳ εἰδικῷ νόμῳ.

Ὁ κ. **Δ. Τσιτσάρας**, ζητεῖ ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ὑποβάλῃ σχετικὸν πίνακα τῆς ὅλης ἐκτάσεως τοῦ Ἑλλην. Βατιλείου, ξηρᾶς τε καὶ θαλάσσης, ἵνα ἴδωμεν ὁπόση εἶναι ἡ ἔκτασις αὐτὴ καὶ ὁπόσοι εἶναι οἱ δικαιούμενοι νὰ ἀποκατασταθῶσι, διότι, λέγει, ἀπεμακρύνθημεν τελείως ἀπὸ τῆς βάσεως, ἣν ἐθέσαμεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ. Ὅσον καὶ ἂν φαίνεται παράδοξος ἡ παρατήρησίς μου αὐτη, προτιθέτει, εἶναι οὐχ ἧττον ἀρκετὰ σοβαρά, καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διότι ἄλλως δὲν συζητοῦμεν περὶ ἀποκαταστάσεως ἀκτημόνων, ἀλλὰ περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν κτηματιῶν διὰ τῶν ἀκτημόνων εἰς ἁπάσας τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐκτὸς μερῶν τινῶν αὐτῆς, τῆς Θεσσαλίας, Ἠπείρου, κλπ. οἱ κάτοικοι ἔχουσιν ἀρκετὰς γαίας, ὥστε νὰ μὴ θεωρῶνται ἀκτήμονες. Καὶ ἂν δὲν ἔχωσι γαίας,

ἔχουσιν ἐλαιῶνας, ἀμπελῶνας, λαχανοκήπους κλπ. ἄτινα πάντα ἀποτελοῦσιν ἰδιοκτησίαν σεβαστήν, μάλιστα. Ἐν Ἀττικῇ π. χ. οὐδεὶς σχεδὸν εἶναι ἀκτήμων. Πῶς εἶναι δυνατὸν πάντας τούτους νὰ χαρακτηρίσωμεν ὡς ἀκτήμονας καὶ νὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς καὶ ἄλλας γαίας; Ἐριστᾷ, λέγει, ἐπὶ τούτου τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ λαϊκοῦ κόμματος, ὅπως μὴ διαπραχθῶσιν ἀδικίαι ἀνεπανόρθωτοι.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο περατωμένη ἡ συζήτησις καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 5.

Ἄρθρον 6ον (ἀναγινώσκεται).

Ὁ κ. **Ἀντ. Χριστομάνος** λέγει, ὅτι ἐπειδὴ τὰ ἄρθρα 6, 7 καὶ 8 εἶναι συναφῆ, θέλει κάμει καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν ἄρθρων τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ, ὥστε νὰ μὴ λάβῃ ἐφ' ἑκάστου τούτου τὸν λόγον. Καὶ συνιστᾷ ὅπως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6ου τροποποιηθῇ ἡ φράσις ἡ ἀφορῶσα τοὺς λιποτάκτας καὶ ἀνυποτάκτους, τεθεμένης τῆς προθεσμίας μέχρι τῆς 1 Ἰανουαρίου 1922, ἐφ' ὅσον ἄλλως τε ἐξακολουθεῖ ἀκόμη ὁ Μικρασιατικὸς πόλεμος.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7ου συνιστᾷ ὅπως ἐπανυξηθῇ ὁ ἐπαγματικὸς κλῆρος, μετονομαζόμενος μάλιστα, εἰ δυνατόν, καλλιεργητικὸς κλῆρος, καθόσον φρονεῖ ὅτι ὁ ἐπαγγελματίας, ὁ ὁποῖος θέλει ἀποκατασταθῇ ἐν τῷ χωρίῳ, δέον νὰ εἶναι ἐπαρκὴς καὶ ὡς πρὸς τοῦτο, ὥστε νὰ συνδέηται μετὰ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλει ἐγκατασταθῇ.

Ἐπὶ τοῦ 8ου ἄρθρου συνιστᾷ ὅπως ἀντὶ 25 προβάτων, τροποποιηθῇ οὕτως ἡ διάταξις ὥστε νὰ ἔχῃ ὁ γεωργὸς τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃ καὶ τὸν ἀνάλογον ἀριθμὸν μεγάλων ζώων, χωρὶς νὰ παρεμποδίζηται ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης εἰς τοῦτο, καθόσον τὰ μεγάλα ζῶα θέλουσι χρησιμεύσει αὐτῷ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς.

Δ. Γούναρης. Ἐνταῦθα πρόκειται περὶ καλλιεργείας τῆς γῆς καὶ δύναται νὰ ἔχῃ περισσότερα ζῶα, καὶ δὴ ὅσα τοῦ ἐπαρκεῖ ἡ γῆ, ἥτις θέλει τῷ παραχωρηθῇ. Δύναται νὰ ἔχῃ καὶ πᾶν εἶδος ζώου, δύναται νὰ μὴ ἔχῃ καὶ οὐδέν.

Ὁ κ. **Α. Χριστομάνος** συνεχίζων, ποιεῖται παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐκτάσεως τοῦ γεωργικοῦ κλήρου. Φρονεῖ ὅτι ὁ ἐν Θεσσαλίᾳ καθοριζόμενος εἶναι ἀρκετὰ μέγας, καθόσον ἡ γῆ ἐν Θεσσαλίᾳ εἶναι γονιμος καὶ θὰ ἦτο ἀρκετὸς ὁ ἥμισυς τοῦ καθοριζομένου κλήρου δι' ἑκάστην γεωργικὴν οἰκογένειαν. Νομίζει δ' ὅτι, ἂν εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο προστεθῇ

καὶ τὸ 1/4 κλήρου δι' ἕκαστον μέλος ἑκάστης γεωργικῆς οἰκογενείας, τότε ἑκάστη οἰκογένεια ἐν τῇ περιφερείᾳ Λαρίσης θέλει λάβει 700 περίπου στρέμματα, τὰ ὁποῖα δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ καλλιεργήσῃ κἂν. Ἐρωτᾷ ἐπὶ τῶν παρατηρήσεών του τούτων τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ πρὸς πρόληψιν καὶ ἀδικιῶν ἄλλων καὶ πρὸς σαφήνισιν τῶν ἀκτημόνων ἐγκαταστάσεων.

Ὁ κ. *Ν. Καλέλης* ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ ὑπ' ὄψιν ἄρθρου παρατηρεῖ ὅτι ἀδικοῦνται οἱ ἐν τῇ μητροπόλει, ἐξ ἧς ἀναγράφει τὸ νομισχέδιον, περιλαμβανόμενοι καὶ ἀποκλειόμενοι τῆς ἀποκτήσεως κλήρου. Ἐξετάζων συγκεκριμένως τὰ διάφορα ἐδάφια τῆς 1 ᾗ εὑρίσκει ἀδικαιολογήτων τὸν ἀποκλεισμὸν ἐκ τοῦ κλήρου τῶν καταδικασθέντων ἐπὶ λιποταξίᾳ ὡς καὶ ἐπὶ ζωοκλοπῇ. Θὰ ἐδέχετο μόνον ὅπως ἀποκλείωνται τοῦ κλήρου οἱ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ὑποπίπτοντες εἰς τὰ ἀδικήματα ταῦτα, καθόσον φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποκλεισθῶσιν οὗτοι διὰ πράξεις, ἃς ἐπετέλεσαν κατὰ τὸ παρελθόν, καὶ εἰς τὸ διηνεκὲς τοῦ ν' ἀποκτήσωσι περιουσίαν, ἀναγκαζόμενοι οὕτως οἱ ζωοκλέπται νὰ γίνωσι λῃσταί.

Ὁ κ. *Κ. Τερτίπης* παρατηρεῖ ὅτι ἀποκλείονται οἱ ζωοκλέπται, διότι δὲν θὰ ἦτο εὔκολον εἰς αὐτοὺς ν' ἀποκτήσωσι τὰ ἀπαιτούμενα ἐφόδια διὰ τῆς ζωοκλοπῆς.

Ὁ κ. *Π. Ι. Ἀργυρόπουλος* παρατηρεῖ ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ ἄρθρου εἶναι ἠθικώτατος.

Ὁ κ. *Ν. Καλέλης* συνεχίζων, ὑποστηρίζει τὴν ἀδικίαν, ἥτις προσγίνεται εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἀναγκάσθησαν ἐκ διαφόρων λόγων καὶ δὴ ἐξ ἀνάγκης νὰ πωλήσωσι τὴν ἣν εἶχον ἰδιοκτησίαν. Καταφρονεστέρα δέ, λέγει, εἶναι ἡ ἀδικία, διότι ἀποκλείονται καὶ τὰ ὀφθαλμῶ ὑπεύθυνα εἰς τοῦτο τέκνα αὐτῶν. Ἐξακολουθῶν ἐπιφέρει παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου δ' τοῦ ὁρίζοντος ὅτι ἀποκλείονται καὶ τὰ τέκνα μαρτύρων καλλιεργητῶν, ἐφ' ὅσον οἱ γονεῖς αὐτῶν ἔχουσι ἐπαρκεῖ γαίας. Καταψηφίζει τὸ ε' ἐδάφιον, καθ' ὃ ἀποκλείονται καὶ οἱ σύζυγοι ὅταν αἱ σύζυγοι κέκτηνται περιουσίας ἐκ γαιῶν ἐπαρκεῖς, διότι οὕτω καθίστανται ὑπέροχοι τῆς συζύγου. Καταψηφίζει εἶτα καὶ τὸ στ' ἐδάφιον, καθ' ὃ ἀποκλείονται καὶ οἱ ὑποβάλλοντες ψευδεῖς δηλώσεις, καθόσον φρονεῖ ὅτι παρὰ τῷ ἀγρότῃ τῷ ἀπαιδεύτῳ, εἶναι σύνηθες τὸ ψεύδεσθαι, καὶ ἔδει πρώτιστον νὰ διαπαιδαγωγήσωμεν αὐτόν

καταλλήλως καὶ εἶτα νὰ θέσωμεν τοιαύτην διάταξιν, διότι οὕτω κινδυνεύομεν νὰ ἴδωμεν πλείστους ἀγρότας μὴ ἀποκαθισταμένους.

Κ. Τερτίπης. Ὁ νόμος περὶ Στερανοδικείων ἀπέτυχεν, ἀκριβῶς λόγῳ τῶν ψευδῶν δηλώσεων.

Ὁ κ. *Ν. Καλέλης* παρατηρεῖ ὅτι ἔχομεν τὸν Ποιν. Νόμον, δι' οὗ δυνάμεθα νὰ κολάσωμεν τὴν ψευδῆ βεβαίωσιν, οὐχὶ ὅμως νὰ στερήσωμεν διὰ τοῦτο δικαίως τοὺς κληρούχους τοῦ δικαιώματος παροχῆς κλήρου. Ἐξετάζων εἶτα τὴν 2 ᾗ τοῦ ἄρθρου 6 παρατηρεῖ ὅτι τὸ πρῶτον αὐτῆς μέρος δημιουργεῖ ἀπαράγραπτον ἀδίκημα, ἐφόσον ὁρίζει ὅτι, ὅταν κατὰ λάθος λάβῃ τις κλῆρον, μὴ δικαιούμενος κατὰ τὰ ἀνωτέρω, κυρύσσεται ἄκυρος ἡ ἀπόφασις τῆς παροχῆς. Ἐν τέλει κατακρίνων καὶ τὴν ἑτέραν διάταξιν τῆς 2 ᾗ, καθ' ἣν στεροῦνται καὶ οἱ μὴ καλλιεργήσαντες ἐπὶ διετίαν τοὐλάχιστον τὰ 3/4 τοῦ κλήρου αὐτῶν, προτείνει τὴν μεταβολὴν τοῦ ἄρθρου κατὰ τὰς ἀντιλήψεις ταύτας.

Ὁ κ. *Ν. Καλογερόπουλος* ἀντικρούων τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Καλέλη λεχθέντα καὶ συγχαίρων, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἄρθρον τοῦτο τὸν συντάκτην αὐτοῦ, εὑρίσκει λίαν δεδικαιολογημένον τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν καταδικασθέντων ἐπὶ λιποταξίᾳ ὡς καὶ ἐπὶ ζωοκλοπῇ, οὓς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀμείψωμεν διὰ τὰς τοιαύτας πράξεις των.

Ὁμοίως καλῶς ἀποκλείονται οἱ πωλήσαντες τὸν κλῆρον αὐτῶν ἢ τὰ κτήματά των τὰ ἰδιόκτητα, καθόσον ἀπέδειξαν ἐμπράκτως ὅτι δὲν ἐπιθυμοῦσι νὰ εἶναι καλλιεργηταί. Ὡσαύτως δεδικαιολογημένως ἀποκλείονται καὶ οἱ ἔχοντες συζύγους ἐχούσας ἐπαρκῆ γαιοκτησίαν, διότι οὐδεὶς λόγος συνηγορεῖ νὰ προικοδοτηθῶσι καὶ ἐκ δευτέρου, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ ὑποβάλλοντες ψευδεῖς δηλώσεις, ἵνα παραπλανήσωσι περὶ τῆς οἰκονομικῆς αὐτῶν καταστάσεως. Μόνον παρατηρεῖ ὅτι ἐν τῇ 2 ᾗ ὑπάρχει ἀτέλειά τις, μὴ καθοριζομένου τίς θὰ εἶναι ἁρμόδιος νὰ κηρύσσῃ ἀκύρους τὰς ἀποφάσεις παροχῆς κλήρου κατὰ λάθος γενομένας, διὸ προτείνει ὅπως κηρύσσωνται ἄκυροι αἱ ἀποφάσεις περὶ κλήρων, δι' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου τῆς περιφερείας ἐν ᾗ κεῖται τὸ κτῆμα.

Ὁ κ. *Κ. Τερτίπης* πληροφορεῖ ὅτι ὑπάρχει ἤδη ἐν τῷ Ὑπουργείῳ ἁρμόδιον πρὸς τοῦτο Συμβούλιον, ὅπερ ἐκτελεῖ ἐπιτυχῶς τὸ καθῆκόν του. Συμφωνεῖ οὐχ ἧττον πρὸς

τὴν προσθήκην ταύτην, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι δέον νὰ καθορισθῇ, ἐν ἐλλείψει ἐνισταμένου ἔχοντος συμφέρον, τὴν ἐνστάσιν νὰ ἐγείρῃ τὸ Συμβούλιον τοῦτο.

Ὁ κ. **Δ. Κουκουλέτσος** λέγει ὅτι δὲν εὑρίσκει δεδικαιολογημένην τὴν ἀναδρομικὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τοῦ ἐδαφίου α' τῆς 1 § τοῦ ἄρθρου 6 καὶ φρονεῖ ὅτι ἂν ἐπιθυμοῦμεν ν' ἀπαλλάξωμεν τὴν Ἑλλάδα τῆς ζωοκλοπῆς, δέον νὰ καταστήσωμεν ὅλους ἰδιοκτήτας, καθόσον παρατηρεῖται ὅτι τὸ ἀδίκημα τῆς ζωοκλοπῆς εἶναι συνηθέστερον εἰς τὰς περιφερείας, ὅπου εἶναι περισσότεροι κτήμονες. Ἐπίσης δὲν εὑρίσκει δεδικαιολογημένον τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν τέκνων, ὧν οἱ γονεῖς ἐπώλησαν τὰ κτήματα αὐτῶν, διότι διὰ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν ταῦτα νὰ εὐθύνωνται, ὥστε νὰ ἀποκλείωνται. Ἐν τέλει δὲν εὑρίσκει ὀρθῶς ἔχουσαν τὴν διάταξιν τῆς 2 § καθ' ἣν στεροῦνται τοῦ ληρθέντος κλήρου οἱ μὴ καλλιεργήσαντες ἐπὶ δεκαετίαν τοὐλάχιστον τὰ 3/4 τοῦ κλήρου των, καθόσον παρατηρεῖ ὅτι κατ' ἔτος καλλιεργεῖται συνήθως τὸ 1/3 τοῦ κτήματος.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὸ ἄρθρον 8ον, τὸ ὁρίζον τὴν ἔκτασιν τῶν κλήρων, φρονεῖ ὅτι ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων δέον νὰ μεταβληθῇ τοῦτο, ὁριζομένου μόνον κατωτάτου ὁρίου 70 στρεμμάτων οὐχὶ δὲ καὶ ἀνωτάτου, ὅπερ δέον νὰ μείνῃ ἀόριστον.

Πολλῶν ζητούντων τὸν λόγον, ὁ κ. **Π. Στάϊκος** παρατηρεῖ ὅτι, ἐφόσον ἀπεφασίσθη κατὰ τὴν 6' συζήτησιν νὰ συζητηθῶσιν αἱ διάφοροι τροπολογίαι, εἶναι περιττὸν νὰ γίνεται ἤδη ἀπὸ τοῦδε ἀνάπτυξις αὐτῶν εἰς τὴν κατ' ἄρθρον κ' συζήτησιν.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** λέγει ὅτι εἶναι εὐτύχημα, ὅτι διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου 6 ἀποκλείονται ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις οἱ ὑποπίπτοντες εἰς τὸ ἀδίκημα τῆς ζωοκλοπῆς, ἥτις πράγματι μαστίζει τὴν Ἑλλάδα. Φρονεῖ ὅμως ὅτι δέον νὰ βελτιώσωμεν τὴν διάταξιν ταύτην, ὁρίζοντες ὅτι ἂν ἀποκαταστάθῃ τις καταδικασθεὶς ἐπὶ ζωοκλοπῇ ἅπαξ πρὸ τῆς ἀποκαταστάσεώς του, μεθ' ἣν καταδικασθῇ ἐκ δευτέρου ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἀδικήματι, νὰ στερῆται τοῦ κλήρου του, καὶ ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο θέλει ὑποβάλει σχετικὴν τροπολογίαν εἰς τὸ ἄρθρον 6ον.

Ὁ κ. **Περ. Ἰ. Ἀργυρόπουλος** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ 8ου ἄρθρου ὑποστηρίζει ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον ἵνα ὁρισθῇ τὸ κατώτερον ὅριον τῆς ἐκτάσεως τοῦ κλήρου, ὡς ὡρίσθη τὸ ἀνώτερον.

Τοῦτο δὲ διότι συνέβη ἤδη ἡ κατάχρησις, χάριν ἐξοικονομήσεως πολλῶν κληρούχων, καὶ νὰ διαιρεθῇ ὁ κλῆρος ὥστε νὰ μὴ ἐξυπηρετῆται ὁ σκοπὸς δι' ὃν ἐδόθη. Παράδειγμα, λέγει, ἡ Ἀττική, ὅπου ὁ κλῆρος ἐμειώθη κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ὁ κ. **Τερτίπης** ἀντικρούων τὴν γνώμην τοῦ κ. Ἀργυροπούλου, φρονεῖ ὅτι οἱ κλῆροι δὲν δύνανται νὰ ὦσι βιώσιμοι, ἐὰν αὕτη γίνῃ ἀποδεκτή, διότι θὰ παραστῇ τότε ἀνάγκη νὰ διωχθῶσιν οἱ λοιποὶ ἐκ τοῦ χωρίου κάτοικοι, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τις ποῦ νὰ τοποθετήσῃ τούτους.

Ὁ κ. **Γ. Ἀλεξάνδρου** συνιστᾷ, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἐν τῷ 6ῳ ἄρθρῳ λιποτάκτας καὶ ἀνυποτάκτους, νὰ περιληφθῶσι καὶ οἱ ἰδιοκτῆται λιποτάκται, ὧν νὰ στερῆται ἡ ἰδιοκτησία. Ἐπίσης νὰ στερῶνται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτῶν καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες ποιοῦνται ψευδεῖς δηλώσεις περὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς γῆς, ἣν κατέχουσι, διότι κατέχουσι γαίας πολὺ περισσοτέρας ἐκείνων ἃς δικαιοῦνται, δυνάμει τῶν τίτλων αὐτῶν.

Ὁ κ. **Ἰ. Χριστάκης** φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὁρισθῇ, οὔτε τὸ ἀνώτατον, οὔτε τὸ κατώτατον ὅριον τοῦ κλήρου, ἀλλὰ νὰ ἀφεθῇ νὰ διακανονίσῃ τοῦτο ἡ ἐπιτροπή, διότι ὑπάρχουσι πολλὰ κτήματα ἐν τοῖς ὀρεινοῖς μέρεσι, τὰ ὁποῖα καταστρέφονται διὰ τῶν βροχῶν καὶ δὲν δύνανται νὰ εἶναι μόνιμα.

Ἐπίσης νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἔκτασις τῶν παραχωρουμένων γαιῶν διὰ τὰ 25 βοσκήσιμα πρόβατα, διότι ἡ διδομένη ἔκτασις εἶναι ἀνεπαρκής.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** φρονεῖ, ὡς πρὸς τοὺς κλήρους, ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπικρατεστέρα καλλιέργεια τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ἡ ἀπαρτιζομένη ἀπὸ τὴν ὄψιμον καὶ ἀπὸ τὴν πρώϊμον καλλιέργειαν. Ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ τοῦ μεγίστου καὶ τοῦ ἐλαχίστου, δυνάμεθα νὰ κανονίσωμεν τὸν γεωργικὸν κλῆρον, ὅστις δύναται νὰ ὁρισθῇ εἰς 100 στρέμματα, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ποσῶν τὰ ὁποῖα δύναται νὰ καλλιεργήσῃ ἑκάστη οἰκογένεια γεωργική, διότι τὰ ἥμισυ ἐξ αὐτῶν δὲν θὰ καλλιεργῶνται λόγῳ τῆς ἀγραναπαύλας.

Ἔχομεν, λέγει, ἔπειτα τὰς ποτιστικὰς γαίας, τὰς σκαλιστικὰς τοιαύτας, τὴν ψιλήν, ἥτοι τὴν ὀρεινὴν γῆν καὶ οὕτω καθεξῆς, αἵτινες λόγῳ τῆς ποικιλίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτελέσωσιν ὁμοιόμορφον τύπον κλήρου. Διὸ

τοῦτο προτείνει νὰ συσταθῇ ἐπιτροπὴ ἐξ εἰδικῶν, ἥτις νὰ λάβῃ πάντα ταῦτα ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ καθορίσῃ δικαίως τὸν κλῆρον δι' ἑκάστην περιφέρειαν. Ὡς πρὸς τοὺς δικαιουμένους κλήρου, φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ προσκυζηθῇ οὗτος διὰ παροχῆς καὶ εἰς τὰ μέλη ἑκάστης γεωργικῆς οἰκογενείας, διότι οὐδεὶς γινώσκει διὰ τί θέλει προορισθῇ ἕκαστον μέλος τῆς γεωργικῆς οἰκογενείας καὶ ἂν θὰ ἐπιζήσωσιν ἢ οὐ τὰ μέλη ταῦτα τῆς οἰκογενείας. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ὑπολογίσωμεν ὡς ἔχει σήμερον ἡ κατάστασις τῆς γεωργικῆς οἰκογενείας, ἵνα καὶ τὴν γῆν καταστήσωμεν παραγωγικὴν καὶ δίκαιον ἀναδασμὸν κάμωμεν αὐτῆς.

Ὁ κ. ***Ι. Ἀντωνιάδης*** εὑρίσκει αὐστηρὰς καὶ ἀνίσους τὰς διατάξεις διὰ τοὺς στερουμένους τοῦ δικαιώματος τῆς λήψεως κλήρου καὶ συνιστᾷ νὰ ἐπικρατήσῃ ἐπείκεια πρὸς ὄρελος αὐτῆς ταύτης τῆς γεωργίας, ἀλλὰ καὶ πρὸς μέλλουσαν ἠθικοποίησιν ἐκείνων ἐκ τῶν δικαιουμένων νὰ λάβωσι κλῆρον.

Παρατηρήσεις τινὰς ποιεῖται ἐπὶ τοῦ 8ου ἄρθρου ὁ κ. ***Δ. Τσιτσάρας***, μεθ' ὃ κηρύσσεται περατωμένη ἡ συζήτησις καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 καὶ 21 τοῦ νομοσχεδίου.

Λύεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 2 καὶ 30' τοῦ μεσονυκτίου ἵνα ἐπαναληφθῇ κύριον ὥραν 6 μ. μ., ὅτε θέλει συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Ἀντωνιάδης
Π. Κοσονάκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΙΗ'

Τῆς 17 Ἰουνίου 1922.

Ὥρᾳ 6 καὶ 45' μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς·

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀνακοινοῖ δι' ἐγγράφου του πρὸς τὴν Συνέλευσιν ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς εὐηρεστήθη ν' ἀποδεχθῇ τὴν παραίτησιν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ προσωρινῶς ἐπὶ τῶν Ταχυδρομείων, Τηλεγράφων καὶ Τηλεφώνων ὑπουργοῦ κ. ***Μιχ. Γούδα***, καὶ νὰ διορίσῃ ὑπουργοὺς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας τὸν κ. ***Λουκῆν Κανακάρην Ροῦφον***, ἐπὶ τῶν Ταχυδρομείων, Τηλεγράφων καὶ Τηλεφώνων τὸν κ. ***Μιχ. Γούδαν*** καὶ Ὑπουργὸν Γενικὸν Διοικητὴν Θρᾴκης τὸν κ. ***Χαρ. Βοζίκην***.

— Ἡ Ὁμοσπονδία Συνεργατῶν ἑνώσεως ἀρβυλοποιῶν δι' ὑπομνήματός της διαμαρτύρεται, διότι παρηγκωνίσθη παρὰ τῆς Ἐπιμελητείας Στρατιᾶς Μ. Ἀσίας, ἥτις ἀνέθεσεν εἰς ἐργολάβον, μὴ ἀνήκοντα εἰς αὐτήν, τὴν κατασκευὴν 240 χιλιάδων ἀρβυλῶν, καὶ παρακαλεῖ τὴν Συνέλευσιν νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῶν δικαίων της.

— Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ. κ.

— ***Ν. Λεβίδης*** τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ σχεδίου νόμου τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

— ***Δ. Κρεμέζης*** καὶ ***Δ. Παναγιώτου*** 1) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ α' ἄρθρου τοῦ περὶ ἀποδοχῶν, τροφαγωγῶν κτλ. τῶν λειτουργῶν τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως» καὶ 2) τοῦ 2ου ἄρθρου τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 2145 περὶ ἀποδοχῶν κτλ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως.»

— ***Σ. Μερκούρης*** (Ἀργολιδοκορινθίας) καὶ ***Ν. Φίλιος*** (Λαρίσης) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὑπηρεσίας ἐλέγχου Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν».

— ***Κ. Στεργιόπουλος*** (Τρικκάλων) τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— ***Δαυὶδ Ἀλχανάτης, Κίρκος Κότσανος, Γ. Χατζηγεωργίου*** καὶ ***Ν. Φίλιος*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συναφθείσης ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1922 Συμβάσεως περὶ χορηγήσεως προσωρινοῦ δανείου ἐκ φράγκων 50.000.000».

— ***Α. Παπαποστόλου, Χ. Καρᾶς*** καὶ ***Ν. Φίλιος*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 2643».

— Ο κ. **Δ. Κ. Ροΰφος** (Υπουργός ἐπὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάτεως ναυτικοῦ βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας»

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων

Ὁ κ. **Γ. Δασκαλόπουλος** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐρώτησις αὐτοῦ, ἣν πρὸ πολλοῦ εἶχεν ὑποβάλει καὶ ἥτις εἶχεν ἀναγραφῆ ἐν τῇ Ἡμ. Διατάξει, δὲν φέρεται ἀναγεγραμμένη ἐν τῇ σημερινῇ τοιαύτῃ.

Πρόεδρος. Φαίνεται ὅτι, ὅτε ἐξεφωνήθη δὲν ἦσθε παρών καὶ συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμὸν διεγράφη. Ἤδη τως, παρακαλῶ, ἀναφέρατε συγκεκριμένως περὶ τίνος ἐρωτήσεως πρόκειται, ἵνα ἐξετάσω.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ναυτικῶν Ἐργατῶν Σωματείων, παραπονουμένων διὰ τὴν μὴ χρησιμοποίησιν τῶν παραδοθέντων εἰς τὸ Ἑλλην. Κράτος ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀποζημιώσεων πλοίων καὶ διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν πληρωμάτων αὐτῶν, ὁ κ. **Α. Μάτεσις** ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τὴν ἀναφοράν τῆς ὁμοσπονδίας τῶν ναυτιλλομένων καὶ λέγει ὅτι δικαίως συγκινεῖται ὁ ναυτικὸς κόσμος ἐκ τῶν κυκλοφορουσῶν διαδόσεων ὅτι τὰ ἐμπορικὰ ἀτμόπλοια, τὰ παραδοθέντα εἰς τὸ Κράτος δυνάμει τῶν Συνθηκῶν, πρόκειται νὰ πωληθῶσιν. Ἡ χρησιμοποίησις, λέγει, τῶν ἀτμοπλοίων τούτων εἰς κρατικὰς μεταφορὰς ἐπιβάλλεται κατὰ προτίμησιν τῶν ναυλουμένων, διότι λόγῳ τοῦ ἀριθμοῦ των ἀσφαλίζονται ταῦτα ἀμοιβαίως καὶ ἀπομένει εἰς τὸ Κράτος τὸ κέρδος τῶν ἀσφαλίσεων καὶ τὸ βιομηχανικὸν κέρδος τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἅτινα περιέχονται ἐντὸς τῶν ναύλων τοὺς ὁποίους πληρώνει τὸ Κράτος εἰς τὰ ἰδιωτικὰ ἀτμόπλοια. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου δὲν κατοδικάζει εἰς ἀργίαν μέγαν ἀριθμὸν τοῦ ναυτικοῦ κόσμου ἡ χρησιμοποίησις των. Περαιτῶν δὲ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ὅπως προβῇ εἰς τὰς σχετικὰς δηλώσεις.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας** (Ὑπουργὸς τῶν Τ.Τ.Τ. καὶ ἐπὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας) λέγει ὅτι, διευθύνας τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας κατὰ τὴν μακρὰν ἀπουσίαν τοῦ κ. Λουκᾶ

Καναλάκη Ρούφου εἰς τὴν Εὐρώπην, εἶναι εἰς θέσιν αὐτὸς ἰδίως νὰ δώσῃ τὰς ζητουμένας ἐξηγήσεις καὶ ἐκφράζει τὴν χαράν του, διότι τῷ δίδεται ἡ εὐκαιρία, ὅπως ἐκθέσῃ ἐν λεπτομερείᾳ τὰ τοῦ ζητήματος τῶν ἐν λόγῳ ἀτμοπλοίων, ὁ διακανονισμὸς τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ κεφάλαιον τιμῆς διὰ τὸ λαϊκὸν κόμμα. Ὅτε ἀνέλαβε, λέγει, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας, εὗρεν ἐννέα ἀτμόπλοια, ἐξ ὧν τὸ ἓν, «ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος», ἀνελαβε καὶ ἐξετέλεσε τὸ ταξείδιον μεταφορᾶς σίτου ἐξ Ἀμερικῆς, ὁπόθεν ἐπέστρεψε πρό τινων ἡμερῶν. Εἶναι τὸ μόνον ἀτμόπλοιον, τὸ ὁποῖον προσέφερεν ὑπηρεσίαν. Ἀναφέρων τὸ προσωπικόν, τὸ ὁποῖον εὗρε ἐπὶ τῶν πλοίων τούτων ὅτε ἀνέλαβε τὸ Ὑπουργεῖον, λέγει ὅτι τὸ προσωπικὸν ἦτο πράγματι πολυτελέστατον, ἀφοῦ περιελαμβάνοντο εἰς τὸ πλήρωμα καὶ 21 θαλαμηπόλοι τοῦ πληρώματος, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ λιμενάρχου οὐδέποτε εὑρίσκετο ἐπὶ τῶν πλοίων. Αἱ δαπάναι διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἀτμοπλοίων τούτων εἶχον ἀνέλθει εἰς δύο ἑκατομμύρια περίπου δραχμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων 1,428,900 εἶχε δαπανηθῆ διὰ τὴν τροφοδοσίαν τῶν πληρωμάτων. Διὰ τοῦτο ἡ πρώτη σκέψις μου, ὅτε ἀνέλαβον τὸ Ὑπουργεῖον, ἦτο νὰ ἐξετάσω τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐξετέλεσαν τὰ ἀτμόπλοια ταῦτα. Πρὸ τούτου ὅμως, ἀμέσως δὲ τὸ ἑσπέρας τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, προέβην εἰς τὴν ἀπόλυσιν ὅλων τῶν τεριττῶν πληρωμάτων τῶν ἀργούντων τούτων πλοίων, ἕνα παρέμενον προσδεδεμένα εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς, πλὴν τῶν πλοιάρχων καὶ δύο ἕως τριῶν ναυτῶν διὰ τὴν φρούρησιν. Οὕτω ἐπῆλθεν οἰκονομία ἀνερχομένη εἰς 178 χιλ. δραχ. μηνιαίως. Ἀλλὰ πλὴν τῶν ἐννέα τούτων πλοίων ὑπάρχουσι καὶ δύο ἄλλα, ἓν ἰστιοφόρον, εἰς ἕνα λιμένα Ὁλλανδικόν, καὶ ἕτερον ἀτμόπλοιον εἰς Γαλλικόν τινα λιμένα. Ὅτε ἐζήτησα πληροφορίας περὶ τοῦ ἐν Ὁλλανδίᾳ ἰστιοφόρου, τὸ ὁποῖον ἐγένετο σκέψις ὅπως χρησιμοποιηθῇ δι' ἐκπαιδευτικοὺς πλοῦς, ἐπληροφορήθην ὅτι εἶχον δαπανηθῆ ἑκατὸν πέντε χιλιάδες καὶ 684 δραχ. πρὸς φύλαξίν του καὶ ὅτι τοῦτο σχεδὸν δὲν ἦτο εἰς κατάστασιν νὰ πλεύσῃ. Εἰς τὸ Λονδῖνον δὲ παρέμενεν ἄλλο ἀτμόπλοιον ἐκ τῶν ἐκχωρηθέντων εἰς τὴν Ἑλλάδα, δέκατον τοῦτο. Περὶ τοῦ ἀτμοπλοίου τούτου ἔλαβον ἡμέραν τινὰ ἔγγραφον διὰ τοῦ ὁποίου ἐζητοῦντο χίλιαι ἀγγλικαὶ λίραι πρὸς ἐπισκευὴν τῶν κύλων του. Ἐπειδὴ εἶμαι ναυτικός, ἐξεπλάγην ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ

τούτου, διότι ἔπρεπε τὸ ἀτμόπλοιον νὰ ἔχῃ χιλίους τοὐλάχιστον ἵππους πρὸς ἐπισκευὴν διὰ νὰ καλυφθῇ ἡ αἰτουμένη δαπάνη. Ἐξ ἀφορμῆς ὅλων τούτων ἐξήτασα πῶς ἔχει τὸ ζήτημα τοῦ ἐν λόγῳ ἀτμοπλοίου καὶ ἐξηκρίβωσα ὅτι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1921 τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας δι' ἐγγράφου του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἀνήγγειλεν ὅτι εἶχε πλοῖον εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ ἐν Λονδίνῳ. Ἐν τούτοις ἔκτοτε οὐδεμία μεταφορὰ ἐγένετο δι' αὐτοῦ, διὰ τὸ ἀπλούστατον λόγον ὅτι τὸ πλοῖον τοῦτο ἦτο ἀνίκανον νὰ πλεύσῃ. Καὶ ὅμως ἐδαπανήθη ἐν Λονδίνῳ διὰ τὸ ἀτμόπλοιον αὐτὸ ἐν ὅλῳ ποσὸν πέντε χιλιάδων ἑξακοσίων λιρῶν ἀγγλικῶν, ἤτοι περὶ τὸ ἓν ἑκατομμύριον, ἐνῷ ἡ σημερινὴ ἀξία τοῦ ἀτμοπλοίου τούτου, τὸ ὁποῖον ἔχει ἡλικίαν 20 ἐτῶν, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς διακοσίας χιλιάδας δραχμῶν.

Πολλοὶ Πληρεξούσιοι. Πῶς ὀνομάζεται τὸ ἀτμόπλοιον αὐτό;

Μ. Γούδας. Βαβυλών.

Πολλοὶ πληρεξούσιοι, Ὄνομα καὶ πρᾶγμα!

Ὁ ***Ν. Καμπάνης*** λέγει ὅτι τὰ ἐννέα Γερμανικὰ ἀτμόπλοια, περὶ τῶν ὁποίων πρόκειται, ἐξετέλεσαν πολλοὺς πλοῦς, ἐξ ὧν τὸ Κράτος ἐκερδήθησεν ἀρκετὰ ἑκατομμύρια.

Μ. Γούδας. Ὄχι βεβαίως ἐπὶ τῆς ὑπουργείας μου, διότι ἐπὶ τῆς ὑπουργείας μου μόνον ἓν ἀτμόπλοιον, ὁ «Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος» ἐξετέλεσεν ἓν ταξείδιον.

Ν. Λεβίδης. Δύνασθε νὰ μᾶς εἴπητε πόσον ἐστοίχισεν ὁ πλοῦς αὐτός;

Μ. Γούδας. Εἶπον ὅτι τὸ ἀτμόπλοιον ἐπέστρεψεν ἐξ Ἀμερικῆς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν καὶ δὲν ἐγένετο ἀκόμη ἡ σχετικὴ ἐξελεγξις.

Συνεχίζων ὁ κ. ***Γούδας***, λέγει ὅτι, θέλων νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὸ ζήτημα τοῦ πλοίου ἐν Λονδίνῳ, ἀπέστειλεν ἀξιωματικὸν πρὸς ἐνέργειαν ἀνακρίσεων. Κατόπι δ' αὐτῶν διέταξε τὴν ταχυτέραν ἐπισκευὴν τοῦ πλοίου, διὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐδαπανῶντο 450 λίραι διὰ νὰ ἴδῃ ἡ Κυβέρνησις πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ τὸ χρησιμοποιήσῃ ὅτε θὰ κατέπλεεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Κατελήγων ὁ κ. Γούδας ἐρωτᾷ ἂν ἦτο δυνατὸν ἡ Κυβέρνησις νὰ πράξῃ ἄλλως περὶ τῶν ἐν λόγῳ πλοίων καὶ νὰ μὴ τὰ ἀπολύσῃ, ἐρώτων, ἀργούντων τῶν πλοίων, τὰ πληρώματα ἦσαν ἄνδρες ἀργόμισθοι.

Ὁ κ. ***Π. Πρωτοπαπαδάκης*** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισεν ὁριστικῶς τὴν ἀπόλυσιν τῶν πληρωμάτων, ἀροῦ μάτην ἐπὶ ἡμέρας ἐζήτει ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὅπως ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τὰς καταστάσεις τῆς μισθοδοσίας τῶν πληρωμάτων πρὸς ὑπογραφὴν τῶν σχετικῶν ἐνταλμάτων.

Ὁ κ. ***Μ. Γούδας*** συνεχίζων, λέγει ὅτι ἡ ἀπόλυσις ὀρθῶς ἐγένετο, διότι καὶ οἱ ἐφοπλισταὶ ἀπολύουσι τὰ πληρώματά των ὁσάκις δένουσι τὰ ἀτμόπλοιά των. Τὰ ἀτμόπλοια ἔμενον προσδεδεμένα μέχρις οὗ παρέστη ἀνάγκη ὅπως στεγασθῶσιν εἷς τινα ἐκ τούτων πρόσφυγες. Ἀπεφασίσθη νὰ διατεθῶσι τέσσαρα ἐκ τῶν ἀρχῶν τούτων πλοίων πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, διότι οἱ οἰκίσκοι τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου δὲν ἦσαν ἀρκετοί, διὰ τὴν στέγασιν τόσων δυστυχῶν ἀνθρώπων. Δὲν ἔχουσι δὲ δίκαιον οἱ ναυτεργάται τοῦ Πειραιῶς διαμαρτυρόμενοι διὰ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτὴν τῶν ἀτμοπλοίων. Ἕτερα τρία ἐκ τῶν ἀτμοπλοίων διετέθησαν ὡς ἀνθρακοφόρα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στόλου ἐρθάσαν δὲ εἰς αὐτὰ πληρώματα ἐκ Πειραιῶς.

Ὁ κ. ***Μάτεσις*** ἐπιμένει ὁρονῶν ὅτι ἔπρεπε νὰ διατηρηθῶσι τὰ πληρώματα, τὰ ὁποῖα εἶχον τὰ πλοῖα.

Ὁ κ. ***Ι. Λεωνίδας*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν) λέγει ὅτι, ὁσάκις πλοῖα ἰδιωτικὰ διατίθενται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στόλου ἐπιτασσόμενα, τοποθετοῦνται εἰς αὐτὰ πληρώματα τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Ὁ κ. ***Μ. Γούδας*** ἐκθέτων εἶτα τὰς ἐνεργείας του ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν πλοίων, ἀφ' ἧς παρεκλήθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἐπιληφθῇ τούτου, λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐν πρώτοις οὐδέποτε ἐσκέφθη νὰ πωλήσῃ τὰ πλοῖα ταῦτα καὶ νὰ πλουτήσῃ διὰ τῆς πωλήσεως αὐτῶν τὰ βαλάντια οἱωνδήποτε. Ἡ Κυβέρνησις σκέπτεται μόνον πῶς νὰ χρησιμοποιηθῶσι καλύτερον τὰ πλοῖα ταῦτα διὰ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους. Ἄλλως τε κακῶς λέγεται καὶ κακῶς νομίζεται ὑπὸ πολλῶν ὅτι τὰ πλοῖα ταῦτα ἐδόθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν τορπιλισθέντων πλοίων, διότι ὡς γνωστὸν οἱ ἐφοπλισταὶ ἔλαβον παχυτάτας ἀποζημιώσεις διὰ τὰ τορπιλισθέντα πλοῖα των, καὶ οὐδεμίαν φυσικὰ δύνανται νὰ ἐγείρωσιν ἀξίωσιν ὅπως τὸ Κράτος τὰ ἀντικατα-

στήση. Τὰ ἐν λόγῳ πλοῖα ἐδόθησαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ὡς ἐδόθησαν ὑπὸ τῆς Γερμανίας καὶ εἰς ἄλλας Κυβερνήσεις, ἵνα μὴ ὑστερήσωσιν αὗται μέχρι τῆς ναυπηγήσεως νέων πλοίων εἰς τὰς μεταφοράς. Ὑπομένως ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται ἐπίσης νὰ τὰ διαθέσῃ πρὸς ἐμμετάλλευσιν εἰς τὰς διαφόρους ναυτικὰς ὁμοσπονδίας, διότι εἶναι πλοῖα τὰ ὁποῖα ἔχει πρὸς ἰδίαν αὐτῆς χρῆσιν.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** λέγει ὅτι, δι' ὅσων ὁ κ. Μ. Γούδας ἐξέθηκε, δικαιολογεῖται πλήρως ἡ ἐνέργειά του καὶ διαρωτίζεται πλήρως ἡ κατάστασις τοῦ ζητήματος κατὰ τὴν ὑπουργείαν του. Ἐρωτᾷ ὅμως, ποῖος εἶναι ὁ εὐθυνόμενος κατὰ τὸ παρελθὸν διὰ τὴν κατάστασιν ταύτην τῶν πλοίων, ἰδίως δὲ ἐν Λονδίνῳ; Παρακαλεῖ τὸν κ. Γούδαν νὰ δώσῃ, ἐὰν εἶναι εἰς θέσιν, τοιαύτας ἐξηγήσεις, καὶ συνιστᾷ ὅπως προσκομίσῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν ἐμπεριστατωμένην κατάστασιν τῶν δαπανηθέντων ποσῶν, ἀναφέρων καὶ τίνες ἦταν οἱ ὑπαίτιοι τῆς δαπάνης ταύτης.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας** (Ὑπουργός), ἀπαντᾷ ὅτι κατήρτισεν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἔλεγχον γενικὸν τῆς ὑπηρεσίας τῶν μεταφορῶν, ἥτις εἶναι μία ἁμαρτωλὴ ὑπηρεσία, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐκληροδότησε τὸ καταλυθὲν καθεστώς. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη συνεταθεῖσα πρὸ τριῶν ἡμερῶν μελετᾷ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. **Ι. Ράλλης** λέγει ὅτι ἀνεφέρθη ὅτι ἐγένοντο σπατάλαι καὶ δαπάναι ὑπερβολικαὶ διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ ἀτμοπλοίου «Βαβυλών.» Ζητεῖ νὰ προσκομισθῇ λεπτομερὴς πίναξ τῶν δαπανῶν αὐτῶν, νὰ ὁρισθῇ δὲ εἰδικὴ ἡμέρα πρὸς συζήτησιν, ἵνα καταδειχθῇ ἂν αἱ δαπάναι αὗται ἀφορῶσιν εἰς τὴν ὑπουργείαν αὐτοῦ.

Παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν νὰ δηλώσῃ, ἐὰν οὗτος δὲν παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ δεχθῇ νὰ προσαρτηθῇ ἡ ὑπηρεσία τῶν Μεταφορῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαπαδάκης** δηλοῖ ὅτι, πράγματι, παρεκάλεσε τὸν κ. Ράλλην ὅπως ἀναλάβῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον του καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Μεταφορῶν, ὅπως καταστῇ ὁ ἔλεγχος αὐτῆς εὐχερέστερος.

Ὁ κ. **Π. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος**, λαμβάνων μετὰ ταῦτα τὸν λόγον, λέγει ὅτι εἰς αὐτὸν ἀνήκει νὰ διαρωτίσῃ τὴν

Συνέλευσιν περὶ τῶν πλοίων τοῦ Κράτους, διότι εἰς αὐτὸν ὀφείλεται ἡ εὐθύνη ἀλλὰ καὶ ἡ τιμὴ τῆς περισώσεως τῶν πλοίων καὶ τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν εἰς Ἑλλάδα. Ἐξηγεῖ ὅτι οἱ ἐν Λονδίνῳ Ἕλληνες ἐφοπλισταὶ εἶχον λάβει διαβεβαιώσεις παρὰ τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως ὅτι θὰ ἐπωλοῦντο εἰς αὐτοὺς τὰ ἐν λόγῳ πλοῖα, καὶ ἐξιστορεῖ πῶς οἱ ἐφοπλισταὶ οὗτοι παρενέβαλλον μυρία προσκόμματα, ἵνα μὴ ἐπιτευχθῇ ἡ κάθοδος τούτων εἰς Ἑλλάδα ἀλλὰ δοθῶσι ταῦτα εἰς αὐτοὺς ἀντὶ εὐτελεστάτης τιμῆς.

Ἀναφέρει μετὰ τοῦτο ὅτι, καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος, κατὰ τὸ παρελθόν, καὶ ἰδιαιτέρως, ὑπέδειξε τίς ὁ τρόπος τῆς καταλληλοτέρας αὐτῶν χρησιμοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐμπολέμου Κράτους, ὥστε τὰ ὀφέλη τούτου ν' ἀποβῶσι μέγιστα ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου. Δυστυχῶς ὅμως πάντοτε δὲν εἰσηκούσθη ὑπὸ τῶν ὑπευθύνων καὶ ἄσκοπος σπατάλη καὶ πάλιν ἐγένετο. Δηλοῖ ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ πρέπει τὰ πλοῖα ταῦτα νὰ πωληθῶσι καὶ ὅτι βαρεῖαν θὰ φέρῃ τὴν εὐθύνην ἐκεῖνος ὅστις θὰ ἐπώλει ταῦτα.

Ὁ κ. **Ι. Ράλλης** συμφωνεῖ εἰς ταῦτα, διότι αἱ προτεφερθεῖσαι λεγειτιμαὶ ὑπῆρξαν ἐξευτελιστικώτατα.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης**, (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Ἐπισιτισμοῦ), παρέχει τὴν πληροφορίαν ὅτι ἐγένετο ἀπόπειρα χρησιμοποιήσεως τῶν πλοίων τούτων ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς μεταφορὰν σίτου. Ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν λίαν δυσμενῆ, διότι τὸ Κράτος ὑπεχρεώθη νὰ πληρώσῃ καὶ ἀποζημιώσεις, καθόσον τὸ ἀποσταλὲν πλοῖον δὲν ἔφθασεν ἐγκαίρως εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ του.

Π. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος. Αὐτὸ εἶναι ἄλλο ζήτημα. Δὲν ἔπεται δ' ἐκ τούτου ὅτι διὰ καλυτέρας διαχειρίσεως τὰ πλοῖα ταῦτα δὲν δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ἐπωφελῶς ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Προκειμένου μετὰ τοῦτο νὰ ὁμιλήσῃ ὁ κ. Καμπάνης, πλεῖστοι πληρεξούσιοι ζητοῦσι νὰ περατωθῇ ἡ συζήτησις νὰ ὁρισθῇ δὲ ἡμέρα συζητήσεως διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Τὰς ἰδίας συστάσεις κάμνει καὶ ὁ κ. **Μπαλτατζῆς**, φρονῶν ὅτι πρόκειται περὶ ἐρωτήσεως καὶ οὐχὶ περὶ ἐπερωτήσεως.

Ὁ κ. **Ν. Καμπάνης** ἐμμένων, λαμβάνει τὸν λόγον καὶ ἀπαντῶν εἰς ὅσα εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργός, λέγει ὅτι ὀνο-

τως εἶνε ἀξία συγχαρητηρίων ἡ Κυβέρνησις τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος διὰ τὴν μέχρι τοῦδε διαχείρισιν τῶν κυβερνητικῶν ἀτμοπλοίων, διότι τὰ ἀτμόπλοια ταῦτα δὲν ἦσαν δεμένα ἐν τῷ λιμένι Πειραιῶς, ἀλλ' ἀφ' ἧς, παραληφθέντα ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κατέπλευσαν ἐνταῦθα, ἐξετέλεσαν εἴκοσι καὶ ἓν ταξείδιον καὶ μετέφεραν ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους εἰς Σμύρνην καὶ Μουδανιὰ, πολεμοφόδια, βενζίνην, στρατόν, ὑλικὰ διάφορα διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ στρατοῦ, καὶ ἐκ τῶν ταξειδίων τούτων, ἀφαιρουμένων ὅλων τῶν γενομένων δαπανῶν διὰ τὴν ἐπισκευὴν αὐτῶν, ὅλων τῶν δαπανηθέντων διὰ τὴν μισθοτροφοδοσίαν ἐκέρδισε τὸ Δημόσιον περὶ τὰ 2 ἑκατομμύρια 250 χιλιάδας δραχμὰς ἃς θὰ ἐπλήρωνεν ἂν ἐνοίκιαζε ἄλλα ἀτμόπλοια. Ἑπομένως, λέγει, πᾶν ἄλλο παρὰ ἀργύμισθα ἦσαν τὰ πληρώματα τῶν ἀτμοπλοίων, ἀφοῦ μάλιστα ὑπηρέτουν εἰς αὐτὰ λόγῳ τῆς τότε ὑπαρχούσης ταμειακῆς δυσχερείας, στερούμενα ἐπὶ δύο καὶ πλέον μῆνας τῆς μισθοτροφοδοσίας, καὶ συνιστᾷ τὴν ἀναφορὰν τῆς Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ἀναπτύσσων λεπτομερῶς τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους δὲν πρέπει νὰ πωληθῶσι τὰ ἀτμόπλοια εἰς ἰδιώτας ἀλλὰ νὰ παραμείνωσιν ἤδη ὑπὸ τὴν διαχείρισιν τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον ἐπὶ μεγάλῃ αὐτοῦ ὠφελίᾳ νὰ ἐνεργῇ τὰς μεταφοράς του, ὡς ἔπραττε μέχρι πρὸ δύο μηνῶν, ὁπότε θὰ δώσῃ ἐργασίαν καὶ ἄρτον καὶ εἰς τριακοσίας καὶ πλέον οἰκογενείας φιλοπατρίδων Ἑλλήνων ναυτικῶν.

Ὁ κ. **Δ. Κρεμέζης** λέγει, ὅτι οἱ ἐργάται τῆς θαλάσσης περιάγουσιν ἀνὰ τὸν κόσμον ὑπερήφανον τὴν κυανόλευκον καὶ δὲν πρέπει νὰ μένωσιν ἀργοί. Προστθέτει δ' ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς προσεχοῦς Δευτέρας θὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου διὰ μακρῶν.

Ἀποράσει μετὰ τοῦτο τῆς Συνελεύσεως, ὁρίζεται εἰδικὴ ἡμέρα συζητήσεως ἡ προσεχὴς Δευτέρα, ἀναγραφομένης ἐκ τῶν πρώτων ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ τῆς ἐρωτήσεως ταύτης.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Σιακῆ** καθὼς καὶ τοῦ κ. **Κ. Δρασοπούλου**, ὡς πρὸς τὸ Δελτίον τοῦ Τύπου.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου.

«Περὶ κατασκευῆς καὶ ἐκπερατώσεως Δημοσίων Ἔργων ὁδοποιΐας».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ) ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐγκρίνεται ἡ κατασκευὴ τῶν ἐν τῷ παρατιθεμένῳ κατωτέρω πίνακι ἀναγραφομένων δημοσίων ἔργων ὁδοποιΐας.

Διὰ τὴν κατασκευὴν αὐτῶν ἐγκρίνεται ὁλικὸν ποσὸν εἴκοσι πέντε ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐγκριθησομένων προϋπολογισμῶν, τῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἐν λόγῳ ἔργων ὑπαρχουσῶν μελετῶν ἢ τῆς πιθανῆς δαπάνης αὐτῶν, συναγομένης ἐξ ἄλλων στοιχείων, ἐντὸς ἐξαμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ἡ ἀνωτέρω πίστωσις θέλει κατανεμηθῇ εἰς ἓν ἕκαστον τῶν ρηθέντων ἔργων διὰ Β. διατάγματος, ἐκδοθησομένου ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων.

Κατ' ἔτος ἀναγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους ὑπὸ ἴδιον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον πίστωσις οὐχὶ μικροτέρα τοῦ ἑνὸς δεκάτου τῆς ὡς ἀνωτέρω ὁλικῆς πιστώσεως πρὸς πληρωμὴν τῶν δαπανῶν τῶν ἐκτελέστει ἔργων.

Ἄρθρον 2.

Οἱ προϋπολογισμοὶ τμήματος ἢ τοῦ συνόλου ἑκάστου τῶν ἔργων τούτων ἐγκριθήσονται διὰ Β. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων ἔργων, ὅπερ προσδιορίζει πρὸ τῆς συντάξεως τῶν μὴ μελετηθέντων μέχρι τοῦδε ἔργων κατασκευῶν ὁδῶν τὰ κύρια σημεῖα κατευθύνσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 3.

Διὰ Β. διαταγμάτων κανονισθήσονται αἱ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου λεπτομέρειαι.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται».

ΠΙΝΑΞ

Ἐμφαίνων τὰ πρὸς κατασκευὴν καὶ ἀποπεράτωσιν Δημόσια ἔργα ὁδοποιΐας δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3427 Νόμου «περὶ κατασχεύης καὶ ἀποπερατώσεως Δημοσίων Ἔργων Ὁδοποιΐας».

Καθορισμὸς Ἔργων

Ὁδοὶ	Γέφυραι
ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	
Ναυπάκτου - Πλατάνου καὶ Πλατάνου - Κρικέλλου	
Ναυπάκτου—Λομποτινᾶς	
Κατούνης - Λουτρακίου.	
Καρπενησίου - Πρυσσοῦ - Παραβόλας (βατή)	
Ὁδὸς Καρπενησίου—Καρδίτσης	Γέφυρα Ἀγαλιανοῦ
Ἀποπεράτωσις ὁδοῦ Καρπενησίου - Ἀγρινίου.	
Ἀπὸ θέσεως Κρικέλλου τῆς ἁμαξιτῆς ὁδ. Ἀμφιλοχίας—Ἄρτης εἰς Δούνιστραν - Χαλκιοπούλους καὶ Δούνιστραν - Πατσόπουλον.	
Ἀπὸ γεφύρας Σπολάϊτα Ἀγελώου, διὰ Κιεκουκίου καὶ Ποδαφορᾶς εἰς Ἐμπεσσὸν - Πατσόπουλον - Μενίδιον, μετὰ διακλαδώσεως Δουνίστης - Ἐμπεσσοῦ.	
Κατούνης εἰς Σαμάρι.	
Μύτικα - Ζαβέρδα καὶ Μύτικα - Κατούνα (βατή).	
Ἀπὸ θέσεως Ταμβακόμυλος ἁμαξιτῆς ὁδοῦ Ἀγρινίου — Καρπενησίου διὰ γεφύρας Κακαβᾶ καὶ χωρ. Σκουτέρας εἰς Σιτόμενα (βατή).	
Μεσολογγίου - Ναυπάκτου.	

Καθορισμὸς ἔργων

Ὁδοὶ	Γέφυραι
ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	
Κατασκε ἡ ὁδοῦ ἀπὸ σιδηροδρ. σταθμοῦ Ἴσαρι πρὸς τὴν κωμόπολιν Ἴσαρι.	
Ἁγίου Πέτρου - Ἁγίου Ἰωάννου.	
Κατούνης διὰ Λουτρῶν Καλυβίων εἰς ὁδὸν Τριπόλεως - Πύργου.	
Στενοῦ - Βερζοβᾶς	
Πικερνίου εἰς ὁδ. Τριπόλεως - Κακουρίου.	
Ἁγίου Πέτρου - Ἀραχάβης.	
Βουτσίου - Τουμπιτσίου.	
Ἀποπεράτωσις τῆς ὁδοῦ Μπεζενίκου - Βυτίνης	
Ἡδήματος - Βάχλιας - Διβρίτσης καὶ διαρρύθμισις Τροπαίων.	
Κακουρίου - Καναδήλας.	Γέφυρα ἐπὶ ποταμοῦ Ἐλισσῶνος
Μαγουλιάνων - Βαλτεσυνίκου.	
Δαβιᾶς - Χρυσοβιτσίου - Ζυγοβιστίου—Δημητσάνης.	
Δελῆ Νασὰν - Ἀνδριτσαίνης διὰ Λυκοσούρας καὶ ναοῦ Ἐπικ. Ἀπόλλωνος	
Πλαγιακερασιᾶς - Κολλινῶν.	
Ἡσυνοῦ - Δαβιῶν.	
Μοναστηράκι—Κουμανέϊκα Κάπελη τῆς (ὁδοῦ Δημητσάνης—Πατρῶν) Βαλτεσινίκου—Κατσουλιᾶς (τῆς ὁδοῦ Τριπόλεως—Δημητσάνης—Πατρῶν) μέχρι τῆς συναντήσεως τῆς ὁδοῦ Δημητσάνης—Πατρῶν.	
ΑΡΤΗΣ	
Ἄρτης Φιλιππιάδος διὰ γεφύρας Καλογήρου.	
Μπάνι - Κομμένου τῆς ὁδοῦ Ἄρτης - Κομμένου.	

Καθορισμὸς ἔργων

Ὁδοὶ	Γέφυραι
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	
Ἀθηνῶν - Κοντοπήγαδο - Βάρης - Βουλιαγμένης καὶ διακλάδωσις εἰς Ἅγ. Κοσμᾶν καὶ Μπραχάμι.	
Μουλκίου (Κωπαΐδος) εἰς ὁδὸν Θηβῶν—Δομβραίνης διὰ Παλαιοπαναγιᾶς.	
Μενιδίου - Πάρνηθος·	
Ἀποπεράτωσις ὁδοῦ Παλαιοῦ Φαλήρου-Βουλιαγμένης.	
Καλάμου - Σκάλας Ὠρωποῦ.	
Σχηματαρίου-Χαλκίδος διὰ Βαθέος.	
Καπαρελίου (Πλαταιῶν) εἰς Θήβας διὰ Μπαλτσίου.	
Ἀραχώβης—Λεβαδείας-Ὁσίου Λουκᾶ.	
ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΙΑΣ	
Μαλαπασίου - Μαντέϊκα (τμῆμα τῆς ὁδ. Πύργου - Δελήμπαλη).	
Γαστούνης - Βαρθολομιοῦ.	
Χάβαρι - Σιμόπουλο.	
Χάβαρι—Μπουρδάκι	
Μπάστα - Ἀχαΐα (τμῆμα τῆς ὁδοῦ Πύργου - Πατρῶν).	
Σώστη - Παλαιόπολις (τμῆμα τῆς ὁδ. Πύργου - Δελήμπαλη).	
Ἠλιου - Στρεζόβης - Ἡδήμια (ποταμοῦ Λάδωνος).	
Μαζεϊκων - Γκούρα. (Κορινθίας).	
Ἀκράτας - Ζαρούχλης.	
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ	
Χαλκίδος - Στενῆς.	
Πλατάνας - Κύμης - Ὀξυλίθου - Αὐλωναρίου.	

Καθορισμὸς Ἔργων

Ὁδοὶ	Γέφυραι
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ	
Σκύρου Λινοριᾶς καὶ διακλάδωσις Καλαμίτσης.	
Συμπλήρωσις ὁδ. Χαλκίδος Ξηροχωρίου.	
Ἀλιβερίου—Καρύστου.	
Λίμνης-Αἰδηψοῦ.	
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	
Ἁγ. Λέοντος - Κοιλιωμένου.	
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	
Λαγκαδικίων - Ζαγκλιβερίου.	
Ἀπὸ Γεωργικῆς Σχολῆς εἰς Ἐπανωμήν, Βάλλην καὶ Ἅγ. Νικόλαον.	
Πολυγύρου - Ἱερισσοῦ διὰ Παλαιοχωρίου, Νεοχωρίου, Ἰσβόρου καὶ Λιαριγκόβης.	Γέφυρα Πέλεκα ἐπὶ ὁδοῦ, Λικατερίνης—Ἐλασσῶνος.
Ρεσιτνικίων - Πολυγύρου καὶ διακλάδωσις Βάβδου.	
Ἐξ ὁδοῦ Θεσσαλονίκης - Λαγκαδᾶεις Σαρηγιάρ, Βασσώκαν, Γκριμίτς, Σωχόν, Μαύροβαν καὶ Σούλοβον.	
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	
Ἰωαννίνων διὰ Περάματος εἰς Γέφυραν Λυκοστόμου.	
Φιλιατῶν - Σαγιάδος.	
Ζίτσης εἰς ὁδὸν Ἰωαννίνων - Πηγαμενίτσης.	
Ἅγ. Ἀθανάσιος - Σοποτσέλι - Μπάγια (ὑπολειπόμενον τμῆμα ὁδοῦ Ζαγορίου).	
Βελτσίστης—Ζίτσης	
Μονῆς Ζελόβης (Φανερωμένης) εἰς Γραμμένο.	

Καθορισμὸς Ἔργων

Ὁδοί	Γέφυραι
ΝΩΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	
Καμάρας - Ἁγ. Δέκα.	
Ἁγ. Σπυρίδωνος - Ρόδας.	
Ἐπισκέψεως διὰ Παντελεήμονος εἰς ὁδὸν Ἁγ. Σπυρίδωνος - Ρόδας.	
Ζυγοῦ - Σγουράδων.	
Κορακιόνας - Ἁγ. Μάρκου.	
Ἐξανθείας - Κομηλιοῦ.	
Βελανείου—Κυπαρισσάδων.	
Πύργου—Χαλκιὰ Πηγάδι (Σ. Ο. Βασιλικῆς—Λευκάδος).	
Εὐγήρου, Μαραντοχωρίου—Παναγιᾶς στὸ Φάο (Σ. Ο. Βασιλικῆς—Λευκάδος).	
Ἀλεξάνδρου—Λαζαράτων. (Σ. Ο. Λευκάδος—Καρυᾶς—Ἐγκλουβῆς).	
ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	
Ἀποπεράτωσις ὁδοῦ Ληξουρίου - Δελλαπορτάτα - Πετανάς.	
Καταράχου - Τζανάτων.	
Νεοχωρίου - Δενδρινάτων.	
Ληξουρίου—Χανδάτων—Χαριάτων.	
ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	Γέφυρα Ἀλιάκμονος εἰς θέσιν Γιάγκουβον
Γρεβενῶν - Καλαμπάκας.	
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	
Νάξου—Ἐγκαρῶν.	
Νάξου - Ἀγερσανῆς.	
Κέας - Παναγίας Σκλαβονικόλα—Ἁγ. Μαρίνης. —Κέας - Πλαγιᾶς.	

Καθορισμὸς ἔργων

Ὁδοί	Γέφυραι
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	
Πίσσες - Παναγίας Σκλαβονικόλα, Χώρας—Προφήτου Ἠλία - Ἀστρᾶ—Κατωμεριὰ - Καμπί, Ἀστρᾶ - Ἁγ. Συμεῶνος, Βρύσης Βενιαμίν-Δοσονάρι—Ὀτζιᾶ.	
Χώρας—Παναγίας Καστριανῆς.	
Σερίφου—Ἁγ. Ἀντωνίου ἐς Λαγκάδια, Μύλων Σερίφου—Γαλανῆς.	
Κύθνου—Κύθνου-Μέριχα (βατή), Κύθνου—Δρυοπίδος—Μέριχα (διαρρύθμισις).	
Ἑρμουπόλεως—Βάρης.	
Ἀντιπάρου—Παροικίας.	
Νάουσα—Τσιπίδος — Λεῦκες Κῶστος Παροικίας.	
Χαλκολιμένος—Ἄνδρου	
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	
Πανίτσης - Γυθείου.	
ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ	Γέφυρα ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Πηνειοῦ εἰς θέσιν Κουτσόχερο.
Πορταριᾶς - Μακρυνίτσης.	
Χορεύτρας—Νεοχωρίου.	
Λαρίσης—Μαϊμουλίου (12 χιλ.)	Γέφυρα Πυργετοῦ ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ.
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	
Ζούρτσης εἰς Σιδηρ. Σταθμὸν Θαλοῦ	
Διαβολιτσίου - Γαράτζας.	
Βελίκας - Πεταλιδίου - Λογκᾶ.	
Νησίου - Ἀβραμίου - Ἀριστομένους.	
Μαραθουπόλεως - Γιαλόβης.	
Σιδ. Στάσεως Ἀετοῦ - Ψάρι.	
» » » - Ἀετοῦ.	

Καθορισμὸς Ἔργων

Ὁδοὶ	Γέφυραι
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	
Σιδ. Στάσεως Σιδηροκάστρου - Σιδηρόκαστρον.	
Καλαμῶν—Ἀλμυρῆς - Κάμπου (Ἀβίας).	
Μπισχινίου—Ζαχάρως	
Ἀγουλινίτσης—Ἰχθυοτροφείου	
ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ	
Ἐδέσσης—Δραγομάντσι.	
ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΛΩΝ	
Καρδίτσης - Παλαμᾶ καὶ ὑπόλοιπον τμῆμα Καρδίτσης-Φυναρίου.	
Καρδίτσης - Λαρίσης.	
Καρδίτσης - Χαλαμπρετσίου - Ρεντίνης - Εὐρυτανίας - Μπελετσίου - Μουζακίου.	
Τρικκάλων - Καρδίτσης.	Γέφυρα Μεσδάνι
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΩΚΙΔΟΣ	
Σιδηροδρ. Σταθ. Λιανοκλαδίου διὰ Κομποτάδων καὶ Λουτρῶν Ὑπάτης εἰς Σπερχειάδα.	
Καστελλίου - Μαυρολιθαρίου.	
Δεσφίνης - Ἰτέας.	
Ὁδὸς ἀπὸ Σιδ. Σταθμοῦ Στίρφακα εἰς ἐθνικὴν ὁδὸν Λαμίας-Καρπενησίου.	

Καθορισμὸς ἔργων

Ὁδοὶ	Γέφυραι
ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ	
Σόροβιτς-Κλεισούρας-Καστορίας.	Εἰς τὴν τρίτην ὁδὸν (Φλωρίνης-Καστορίας) ἐπὶ τοῦ παραποτάμου Μπέρικ α') μεταξὺ Ῥούλιας καὶ Γαβρεσίου, β') παρὰ τὸ χωρίον Γαβρέσιον, γ') μεταξὺ Γαβρεσίου καὶ Ἀποσκέπου, δ') μεταξὺ Ἀποσκέπου καὶ Καστορίας.
Καστορίας - Χρουπίστης - Βογατσικοῦ-Κοζάνης.	Εἰς τὴν τετάρτην ὁδὸν (Καστορίας - Ἀλβανικῶν συνόρων) ἐπὶ τοῦ Ἀλιάκμονος α') παρὰ τὸ χωρίον Μαγιάκοι, β') μεταξὺ Ζελίνης καὶ Τικβενης, γ') παρὰ τὸ χωρίον Νεστράμιο, β') παρὰ τὸ χωρίον Γιαννοβαίνη.
Φλωρίνης-Πισοδερίου-Ζελόβου-Ῥούλιας-Καστορίας.	Παρὰ τὸ χωρίον Σλήβενης.
Καστορίας - Νεστραμίου - Γιαννοβαίνης-Σλημνίτσης-Ἀλβανικῶν συνόρων.	Παρὰ τὸ χωρίον Παπρατσκο, παρὰ τὸ χωρίον Κλαδοράκι-Φλωρίνης.
Καστορίας - Σλήβενης - Κωστενετσίου - Καπεστίτσης-Ἀλβανικῶν συνόρων.	
ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ (Κρήτης)	
Φουρνὲ - Μεσκλῶν.	
ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ	
Χίου - Καρδαμύλων.	

Ἄρχεται κατόπι μυστικὴ διὰ σφαιριδίων ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ εἰς α' συζήτησιν σχεδίου νόμου· «Περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν ἀντιστράτηγον Παπούλαν Ἀναστάσιον» ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ὡς ψηφολεκτῶν τῶν πληρεξουσίων κ. κ. ***Α. Σκιαδαρέση*** (Κερκύρας) καὶ ***Ν. Καλέλη*** (Ἄρτης.

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ ἐνεργηθείσης τῆς διαλογῆς ὁ κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει τὸ ἀποτέλεσμα ὡς ἑξῆς·

Πρόεδρος. Ἐψήφισαν ἐν ὅλῳ 136
Ὑπὲρ τοῦ σχεδίου νόμου 106
Κατὰ » » » 30

Ἐπομένως γίνεται δεκτὸν εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν ἀντιστράτηγον Παπούλαν Ἀναστάσιον».

Προκειμένου νὰ διακοπῇ ἡ συνεδρίασις ὁ κ. ***Πρόεδρος*** προτείνει ὅπως ἅμα τῇ ἐπαναλήψει τῆς συνεδριάσεως ἡ Συνέλευσις ἄρξηται ἀμέσως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου», παραλειπομένων τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ἀναγραφομένων.

Πολλοὶ Πληρεξούσιοι. Μάλιστα, Μάλιστα.

Διακόπτεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ τῇ 10 καὶ 30' μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὥρᾳ 11 καὶ 15' ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις.

Πρόεδρος. Ἐξακολούθησις τῆς α' συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου· «Περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

Ἄρθρον 22 (ἀναγινώσκεται).

Ὁ κ. ***Α. Ἰωαννίδης*** λέγει ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τοῦ Κράτους πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν στερουμένων τῆς ἰδιοκτησίας των εἶναι ἐπιβεβλημένη, ὄχι μόνον ἐκ τοῦ Συντάγματος ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἀντιλήψεως τῆς κοινῆς συνειδήσεως, καὶ τοῦτο ἀνεγνώρισε καὶ ὁ ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος εἰπὼν ὅτι δὲν θὰ στερηθῶσι τῆς περιουσίας αὐτῶν οἱ ἰδιοκτῆται ἀλλὰ θὰ ἱκανοποιηθῶσι δι' ἰσαξίου στοιχείου περιουσίας ἀποζημιούμενοι. Φοβεῖται ὅμως μὴ τοῦτο δὲν καταστῇ δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ, ἕνεκα τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, αἵτινες κρατοῦσι σήμερον. Ἐξετάζων τὸ ἄρθρον 22 λέγει ὅτι τοῦτο θέτει τὸν κανόνα ὅτι ἡ ἀποζημίωσις θέλει ὁρισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προπολεμικῆς ἀξίας

τοῦ κτήματος μετὰ μικρᾶς προσαυξήσεως. Τοῦτο δύναται τὸ Κράτος νὰ τὸ πράξῃ, πλὴν ὅμως ὀφείλει ν' ἀναμολογήσῃ ὅτι ζημιοῖ τοὺς ἰδιοκτήτας, καὶ νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς λόγους οἵτινες ἐπιβάλλουσι τοῦτο, καὶ οὐχὶ ὑπὸ τὸν τύπον τῆς δικαιοσύνης νὰ καθορίσῃ οὕτω τὸ μέτρον καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως. Ἂν θέλῃ νὰ εἶναι συνεπὲς πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις του, δὲν δικαιοῦται νὰ θέτῃ ὅρους, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων τὰ δικαστήρια ὑποχρεοῦνται νὰ ὁρίσωσι τὴν ἀποζημίωσιν, ἐκτὸς ἂν ἤθελε δηλώσει ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποβληθῶσιν οἱ ἰδιοκτῆται εἰς θυσίας, ὁπότε δέον νὰ ἐξετασθῇ μέχρι τίνος σημείου θὰ ὀρθώσωσιν ἢ δύνανται νὰ ὁρισθῶσιν αἱ θυσίαι αὗται. Ἐξετάζων ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τὰς προτάσεις τῆς ἐπιτροπῆς, τοῦ κ. Ν. Καλογεροπούλου καὶ τοῦ κ. Δ. Τσιττσάρα, ἐπαναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους ἢ ν' ἀποζημιώσῃ τοὺς ἰδιοκτήτας, πρᾶγμα ὅπερ εἶναι δυσχερέστατον, ἢ νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ζητεῖ θυσίαν παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν. Δύναται, λέγει, τὸ Κράτος νὰ κρατήσῃ ὑπὲρ οἱουδήποτε γενικοῦ συμφέροντος τὴν προσαύξησιν τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων, ἥτις ἐπῆλθε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἐφόσον ὅμως αὐτὴ ἤθελε ἐπεκταθῇ ἐφ' ὅλων τῶν κατόχων τῶν κτημάτων, οὐχὶ δὲ εἰς μίαν ὁμάδα τούτων, διότι τότε δὲν ἐφαρμόζει δικαιοσύνην παρὰ μόνον ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι ζητεῖ θυσίας ἀπὸ μίαν ὡρισμένην τάξιν δι' ὡρισμένας ἀνάγκας.

Ὁ κ. ***Ρήγας Πάντος*** παρατηρεῖ ὅτι ἡ αὔξησις τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων δὲν προῆλθεν ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν ἰδιοκτητῶν, ἀλλ' ἐξ ἀνωτέρων οἰκονομικῶν αἰτίων, ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεως τῶν ἰδιοκτητῶν, ὥστε νὰ μὴ δικαιοῦνται ν' ἀπαιτήσωσιν οὗτοι ἀποζημίωσιν, ἀναλόγως τῆς σημερινῆς τῶν κτημάτων ἀξίας.

Ὁ κ. ***Αλ. Ἰωαννίδης*** παρατηρεῖ ὅτι εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὰ οἰκονομικὰ αἴτια, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων προῆλθεν ἡ αὔξησις τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων δὲν προῆλθον ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν ἰδιοκτητῶν, ἀλλὰ καὶ οὗτοι ὑφίστανται ἐν τῷ καθόλου αὐτῶν βίῳ τὴν ἐπίδρασιν τῶν αἰτίων εἰς ἁπάσας αὐτῶν τὰς ἀνάγκας.

Α. Μάτεσις. Δὲν πρόκειται περὶ αὐξήσεως τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων, ἀλλὰ μᾶλλον περὶ ὑποτιμήσεως τῆς ἀνταλλακτικῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος.

Ὁ κ. ***Α. Ἰωαννίδης*** συμφωνῶν εἰς τοῦτο καὶ ἀναγνω-

ρίζων τὰς δυσχερείας, εἰς ἃς θέλει εὑρεθῆ τὸ Κράτος, ἵνα ἐκπληρώσῃ ἐξ ὁλοκλήρου τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, ἕνεκα τῶν ἐξαιρετικῶν καὶ δυσμενῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, εἰς ἃς εὑρίσκεται, φρονεῖ ὅτι τοῦτο ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ζητεῖ θυσίας παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, θέτων ὅρους καὶ ποσὸν ἀποζημιώσεως, ἐκεῖνοι δὲ ὑπὲρ ὧν γίνονται αἱ θυσίαι αὗται νὰ συνεισθανθῶσι τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν καὶ νὰ φανῶσι συνεπεῖς πρὸς αὐτάς.

Ὁ κ. ***Χριστομάνος*** ἀνακεφαλαιῶν τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας συζητήσεις, λέγει ὅτι ἐκ τῶν τριῶν οὐσιωδῶν ζητημάτων, ἅτινα ἔδει νὰ ἐξετασθῶσι διὰ τὴν λύσιν τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος, τὰ δύο, ἤτοι ἡ ἔκτασις ἣν ἠδύνατο νὰ λάβῃ τὸ Κράτος ὅπως ἀποκαταστήσῃ τοὺς ἀκτήμονας, καὶ δεύτερον ὁ καθορισμὸς ἐκείνων, οἵτινες δικαιοῦνται νὰ λάβωσι κλῆρον πρὸς ἐπωφελῆ ἀποκατάστασιν, συνεζητήθησαν.

Πρόκειται ἤδη περὶ τοῦ τρίτου, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἰδιοκτητῶν.

Τοῦτο, συνεχίζει, εἶναι δυσχερέστατον, διότι, ἀφ' ἧς τὸ Κράτος ἐπὶ τοῦ ἀειμνήστου Γ'. Θεοτόκη ἐπενόησε νὰ διακανονίσῃ αὐτό, ἐγεννήθη δυσπιστία ἡ ὁποία δὲν ὑπῆρξεν ἀδικαιολόγητος. Οἱ χωρικοί, προσθέτει, εὗρον πάντοτε ἐποχὰς καὶ εἶχον καὶ χρήματα καὶ ἠδύναντο ν' ἀποκατασταθῶσιν, ὡς ἀπεκατεστάθησαν πλεῖστοι τούτων. Ἀλλ' ἡ ἐπέμβασις τοῦ Κράτους, ἐὰν δὲν ἐματαίωσεν, ἐδυσχέρανε τὴν ἀποκατάστασιν ταύτην διὰ τῶν τιμῶν τῶν ἀποζημιώσεων, ἃς ὥρισεν εἰς βάρος τῶν ἰδιοκτητῶν. Ἡ δυσπιστία αὕτη πρὸς τὸ Κράτος ὅτι ἐπεκάθη πλειότερον ἔτι, ὅτε τὸ πρώην καθεστώς, καθορίσαν οἵας καθώρισε προπολεμικῶς τιμάς, οὐ μόνον ἀνέλαβε νὰ πληρώσῃ εἰς ὁμόλογα τὰς ἀποζημιώσεις, δι' αὐτῶν δὲ οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἐπληρώθη ἀλλὰ καθώρισε διὰ τῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν τιμὰς ἐκτιμήσεως αὐτόχρημα ἀστείας, καθότι ἐξετιμήθησαν γαῖαι πρὸς δραχ. 2 καὶ 80 κατὰ στρέμμα. Ἄλλαι δὲ πρὸς 7, 12, 14 καὶ τινες 20. Καὶ ναὶ μὲν ἐν Λαρίσῃ τὸ Ὑπουργεῖον διατείνεται ὅτι αἱ τιμαὶ ὡρίσθησαν εἰς δραχ. 37 καὶ 50 κατὰ στρέμμα, ἀλλ' ὁ μέσος ὅρος ἀποδεικνύει ὅτι ὡρίσθη τιμὴ μόνον διαχυμῶν 20, ὅπερ εἶναι ἀδικώτατον. Μόνον ἑνὸς κτήματος ὡρίσθη ἡ τιμὴ εἰς δραχ. 100.000. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι μοναδικόν.

Ἐντεῦθεν ἡ πρὸς τὸ Κράτος δυσπιστία, ἡ ὁποία ἐπιτείνεται ἀκόμη περισσότερον σήμερον, διότι καίτοι ἡ ἀξία τῆς δραχμῆς κατέπεσεν, οὐδόλως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τοῦτο καὶ καθορίζεται τιμὴ ἀποζημιώσεως προπολεμική, καίτοι ἐξέλιπον σήμερον οἱ πολεμικοὶ λόγοι καὶ ἔδει ἡ τιμὴ νὰ κανονισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σημερινῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἀξία τῆς γῆς δὲν ὑπέστη τὴν διακύμανσιν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ἡ δραχμὴ ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν τῆς γῆς. Μόνον τὸ συνάλλαγμα ὑψώθη, ἀλλ' ἡ ὕψωσις αὕτη θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν κανονικὴν αὐτῆς θέσιν.

Δ. Γούναρης (ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης). Δὲν ἐξέλιπον οἱ πολεμικοὶ λόγοι, διότι σήμερον ἡ ἀξία τοῦ σίτου κοστίζει εἰς τὸ Κράτος 39 λεπτὰ χρυσᾶ καὶ 6 ὀβ ἤτοι κοστίζει περὶ τὰς δραχμὰς 2 καὶ 40.

Ὁ κ. ***Χριστομάνος*** συνεχίζων, δέχεται τοῦτο, ἀλλά, λέγει, καθ' οἱονδήποτε τρόπον καὶ ἂν ἐξετασθῇ τὸ ζήτημα, οἱ ἰδιοκτῆται ζημιοῦνται μὲ τὰς διδομένας αὐτοῖς σήμερον τιμὰς καὶ δέον νὰ ἐπικρατήσῃ δικαιότερος διακανονισμὸς αὐτῶν, ὥστε νὰ ὑποστῶσι καὶ οὗτοι τὰς ἀναλόγους θυσίας, ὡς ὑπέστη τοιαύτας πᾶσα κινητὴ περιουσία, ἀλλ' ἀναλόγους. ἐπαναλαμβάνει, καὶ οὐχὶ ἀνίσους.

Φρονεῖ διὰ τοῦτο ὅτι κατόπι πάντων τούτων, πρέπει, νὰ ἐξευρεθῇ ἡ λογικὴ βάσις, ἐφ' ἧς νὰ καθορισθῇ ἡ ἀξία τοῦ κτήματος, ὥστε νὰ πληρωθῇ μὲν δικαίως ὁ ἰδιοκτήτης ἀλλὰ νὰ μὴ ἐπιβαρυνθῇ καὶ ὁ γεωργός, ὁ ὁποῖος θὰ ἀγοράσῃ τὰ κτήματα. Διὰ νὰ γίνῃ δὲ τοῦτο πρέπει ἡ γῆ τοῦ ἰδιοκτήτου νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀξία ἴση πρὸς ἀξίαν χρυσοῦ, νὰ μὴ ληφθῇ δ' ὑπ' ὄψιν ἡ ἀξία τοῦ προϊόντος ἡ ὁποία παρακολουθεῖ τὴν ἀξίαν τῆς δραχμῆς καὶ δὲν εἶναι μεγάλη ὡς ὑπολογίζομεν ἡμεῖς ταύτην σήμερον.

Ἐξετάζων μετὰ τοῦτο τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς ὁ κ. Χριστομάνος, φρονεῖ ὅτι ὁ τρόπος οὗτος πρέπει νὰ κανονισθῇ οὕτως, ὥστε νὰ μὴ ἐπιβαρυνθῶσι καὶ οἱ ἀγρόται οἵτινες συνάπτουσι σήμερον συμφωνίαν, ἥτις θὰ διαρκέσῃ ἐπὶ 28 ἔτη.

Ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** ἀναφερόμενος εἰς τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐπεκράτει κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου 2052 καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ συζητουμένου νῦν νομοσχεδίου, εὑρίσκει ὅτι εἰς ἀμφότερα τὰ νομοθετήματα κατεβλήθη προσπάθεια πρὸς σταθεροποίησιν τοῦ ἑνὸς παράγοντος πρὸς ὁρισμὸν τῆς

ἀξίας τῶν ἀπαλλοτριουμένων ἀγροτικῶν κτημάτων, ὅστις εἶνε ἡ τιμὴ τῶν γεωργικῶν προϊόντων, ἐλήφθη δ' ὡς βάσις ἡ προπολεμικὴ αὐτῶν ἀξία, διότι ἀπὸ τοῦ 1915 ἤρχισεν ἡ ἐκ γνωστῶν λόγων ἐπελθοῦσα ὑπερτίμησις. Καθ' ὃν καιρὸν ἐψηφίζετο ὁ νόμος 2052 ὑπῆρχεν ἰσοτιμία τῆς δραχμῆς πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα, καὶ ἐδικαιολογεῖτο ἡ σκέψις ἐκείνη, ἐνῶ σήμερον, ἕνεκα τῆς ὑποτιμήσεως τῆς δραχμῆς, ἔχομεν νὰ φροντίσωμεν καὶ διὰ τὸν ἕτερον συντελεστήν, τὸν νομισματικόν, ὅστις παίζει τὸν σοβαρώτερον ρόλον. Ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ σταματήσωμεν εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ψηφίσεως τοῦ νόμου 2052 καὶ νὰ ἱκανοποιήσωμεν τοὺς ἰδιοκτήτας μὲ τὴν τότε τιμὴν τοῦ συναλλάγματος, θὰ ἤμεθα πολὺ δικαιότεροι, ἐνῷ σήμερον κάμνομεν ἀδικίαν, ἀναγκάζοντες αὐτοὺς νὰ λάβωσι τοῖς μετρητοῖς τὸ τέταρτον τῆς ἀποτιμωμένης ἀξίας τοῦ κτήματος καὶ τὰ λοιπὰ εἰς ὁμολογίας τῆς αὐτῆς νομισματικῆς βάσεως ἀγνώστου μελλοντικῆς ἀξίας. Ἡ διαφορὰ 15 ἕως 30 ο/ο, ἡ διδομένη ὑπεράνω τῆς προπολεμικῆς ἀξίας, εἶναι ἀστεία ἀποζημίωσις τῆς κολοσσιαίας ζημίας, ἣν ὑφίστανται οἱ ἰδιοκτῆται ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως τῆς δραχμῆς. Ὑπάρχουσιν ἰδιοκτῆται ἔχοντες μεγάλα εἰσοδήματα, ὑπέρτερα τῶν ἀναγκῶν τῆς διαβιώσεώς των, οἱ περισσότεροι ὅμως εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες ζῶσιν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἐπενταπλασιάσθησαν μέν, ἀλλ' ἔχουσι ν' ἀντικρύσωσι καὶ πενταπλασίας δαπάνας τοῦ συνήθους αὐτῶν βίου οὗτοι. Ἡ ὑπερτίμητις τῆς ἀγροτικῆς, ὡς καὶ τῆς ἀστικῆς ἰδιοκτησίας πλήττεται διὰ τετραπλοῦ φόρου, ἀναλυτικοῦ, συνθετικοῦ, ὑπερτιμήματος, ὑπερειτοδήματος. Δέον νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐνυπόθηκα δάνεια εἰς βάρος τῆς ἀπαλλοτριουμένης ἰδιοκτησίας, ὅσα εἶναι συνωμολογημένα εἰς αὐτούσιον χρυσόν· πῶς θὰ ἐξοφληθῶσι μὲ τὴν εἰς δραχμὰς γενομένην ἀποζημίωσιν ταῦτα;

Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ λάβωμεν πάντα ταῦτα ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ δώσωμεν δικαίαν ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, διότι διαπράττομεν ἀδίκημα πολὺ μεγαλείτερον τοῦ νόμου 2052. Ἄλλως περιπίπτομεν εἰς τὸ συνταγματικῶς ἀσυμβίβαστον, ὅπερ δὲν εἶναι εὔκαλον νὰ παρίδῃ τις.

Π. Πρωτοπαπαδάκης (Πρωθυπουργός). Ὁ νόμος 2052, ὁ νῦν ἐφαρμοζόμενος, δὲν περιέχει τὰ ἐλαττώματα τὰ ὁποῖα λέγεται ὅτι ἔχει ὁ ψηφιζόμενος νῦν νόμος;

Γ. Μπούσιος. Μάλιστα. Ἀλλὰ δυνάμεθα διὰ συμπληρωματικοῦ νομοθετήματος νὰ διορθώσωμεν τὸν νόμον 2052, ἐνῶ ἐδῶ ψηφίζοντες τὸν παρόντα νόμον οὐδὲν κάμνομεν, καὶ τοιοῦτον νόμον ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ ἐγκρίνω. Ἀπαντῶν δὲ μετὰ τοῦτο ὁ κ. Μπούσιος εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. Παναγιώτου, περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων ἀστικῶν ἐργατῶν, λέγει καιρὸς παντὶ πράγματι. Ἂς τελειώσωμεν πρῶτον τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀγροτῶν καὶ θὰ ἔλθωμεν καὶ εἰς τοὺς ἀκτήμονας ἀστούς. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος πρόκειται περὶ τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων καθ' ὧν διαπράττεται μεγάλη ἀδικία, εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος δὲν δύναται νὰ συντελεσῃ διὰ τῆς ψήφου του.

Προκειμένου νὰ λυθῇ ἡ συνεδρίασις, ὁ κ. ***Πρόεδρος*** δηλοῖ, κατόπι παρατηρήσεων τοῦ κ. ***Γ. Πώπ***, ὅτι αὔριον θὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου, θέλουσι δὲ ψηφισθῇ πρὸ αὐτοῦ καὶ ὅσα νομοσχέδια δὲν ἀπαιτοῦσι μακρὰν συζήτησιν.

Λύεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 καὶ 15' τοῦ μετονυκτίου, ἵνα ἐπαναληφθῇ αὔριον ὥρᾳ 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος: **Κων. Ἀργ Λομβάρδος**

Οἱ Γραμματεῖς: **Ἠλ. Μπασδέκης**, **Α. Σκιαδαρέσης**

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΙΘ'

Τῆς 18 Ἰουνίου 1922.

Ὥρᾳ 6 καὶ 50' μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ διαταχθῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς·

— Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Καλογερέσι, Μεσσηνίας, παρακαλεῖ, ὅπως ψηφισθῇ νόμος πρὸς περιστολὴν τῆς ζωοκλοπῆς.

— Τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Πατρῶν παρακαλεῖ, ὅπως ἀποσυρθῶσι τὰ νομοσχέδια περὶ αὐξήσεως τῶν εἰσαγωγικῶν τελῶν μὲ ἀναδρομικὴν ἰσχύν.

— Οἱ ὁπλαρχηγοὶ Ἠπείρου παρακαλοῦσι τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἐν τῇ μερίμνῃ της ὑπὲρ βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισαμένων συμπεριλάβῃ καὶ τοὺς ὡς ὁπλαρχηγοὺς πολεμήσαντας εἰς ἐθελοντικὰ σώματα.

— Ὁ Γεώργιος Κωνσταντίνου, ἀπόστρατος ἐνωμοτάρχης, αἰτεῖται αὔξησιν τῆς συντάξεώς του.

— Ἡ Ἕνωσις τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τῶν Τ. Τ. Τ. Χανίων παρακαλεῖ, ὅπως συμπεριληφθῶσι καὶ οὗτοι εἰς τὰ νομοσχέδια τὰ ἀφορῶντα τὴν χορήγησιν στολῶν καὶ δίδραχμον ἀποζημίωσι δι' ὑπερωρίαν.

— Ὁ ἐμπορικὸς κόσμος Πατρῶν διαμαρτύρεται διὰ τὴν ὑποβολὴν νομοσχεδίων περὶ ἀναδρομικῆς αὐξήσεως τῶν τελωνειακῶν τελῶν.

— Οἱ ἐμφυτευταὶ τῶν χωρίων Ζούγρα, Φικουλάζου, Δενδρό, Ρέθι, Γελνιάτικα καὶ Τρικκάλων, Κορινθίας, συνελθόντες ἐν συλλατητηρίῳ ἐκφράζουσι τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὸ πατριωτικὸν ἐνδιαφέρον, ὅπερ ἐπέδειξε καὶ ἐπιδεικνύει ὑπὲρ τῶν ἐμφυτευτικῶν καὶ τῶν ἀκτημόνων γεωργῶν.

— Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῶν ἐκ Γευγελῆς πρόσφύγων παραπονεῖται διὰ τὴν μὴ ἐγκατάστασιν καὶ οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν αὐτῶν.

— Ἡ Ὁμοσπονδία τῶν ἐπαγγελματιῶν Πειραιῶς ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην της διὰ τὴν ψήφισιν τοῦ περὶ ἐπαγγελματικῶν Ἐπιμελητηρίων νομοσχεδίου.

— Ἡ Ἰσραηλιτικὴ Κοινότης Λαρίσης ὑποβάλλει θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὴν ψήφισιν νομοσχεδίου πατάσσοντος τὴν γνωστὴν μυσαρὰν κατὰ τῶν Ἑβραίων συκοφαντίαν.

— Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Δημητσάνης Κουρῆς παρακαλεῖ ὅπως συσταθῇ Πρωτοδικεῖον ἐν Γορτυνίᾳ.

Ὑποβάλλουσι προπολογίας οἱ κ. κ. ***Δ. Κανακάρης Ῥοῦφος***, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως τμήματος βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας»·

Α. Βιτάλης, τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Ἐνορίων».

— ***Ἄγγελ. Ἀγγελλόπουλος*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 2145 περὶ ἀποδοχῶν κλπ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως, καὶ 2249 περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου 2145».

— ***Ν. Καμπάνης***, ***Ἀ. Μεσσηνέζης***, ***Μ. Καμπάνης*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2494, περὶ προσωπικοῦ τῶν Πολιτικῶν Ὑπουργείων.

— ***Ἀ. Μεσσηνέζης*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων».

— Ὁ κ. ***Μάρκος Θεοδωρίδης***, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Περιθάλψεως, ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ ἀνεγέρσεως καὶ λειτουργίας περιπτέρων ὑπὲρ τῶν τραυματιῶν καὶ ἀναπήρων πολέμου ἐν ταῖς δημοσίαις καὶ δημοτικαῖς ὁδοῖς».

Προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συνακινέσει τῆς Συνελεύσεως τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κηρύσσεται ***κατεπείγον*** καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

— ***Ὁ αὐτὸς*** κ. Ὑπουργὸς ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἱδρύσεως Ἐθνικῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων ἀπόρων μαθητῶν».

— ***Ἡ ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς*** ὑποβάλλει τροπολογίας τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

— Ὁ πληρεξούσιος Μεσσηνίας κ. ***Ἄγγελος Μισυρλῆς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν νόμον 2761. περὶ συστάσεως Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων διαφόρων νόμων ἀφορώντων εἰς τὰς περιελθούσας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον του ὑπηρεσίας.

— Ὁ κ. ***Κ. Πολυγένης***, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας, ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἀποστολῆς ὑποτρόφων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πρὸς σπουδὴν τῆς Γεωργικῆς Μηχανικῆς».

— Ὁ κ. ***Γ. Μπαλτατζῆς***, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὑποβάλλει νομοσχέδιον «περὶ ἐφαρμογῆς τῆς παραγράφου 4 τοῦ Παραρτήματος τοῦ Τμήματος Δ΄ τοῦ Μέρους Η΄ τῆς Συνθήκης τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ μετὰ τῆς Αὐστρίας καὶ τοῦ Νεϊγὺ μετὰ τῆς Βουλγαρίας».

Προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συνακινέσει τῆς Συνελεύσεως τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κηρύσσεται ***κατεπείγον***.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α΄ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια·

« Περὶ τροποποιήσεως διαταξεών τινων τῶν νόμων περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν δημοσίων Ἔργων».

« Περὶ κοπῆς μεταλλικῶν κερμάτων λεπτῶν 50, 20, 10 καὶ 5».

« Περὶ ὑπαγωγῆς τῆς περιοχῆς Τὸπ-Ἀλτὶ εἰς τὸν δῆμον Ἀρτκίων».

« Περὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β΄ κατ' ἄρθρον συζήτησιν καὶ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου·

« Περὶ κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1921, τῆς Διεθνοῦς Συμφωνίας τῆς 18 Μαΐου 1904 καὶ τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς 4 Μαΐου 1910 περὶ καταστολῆς τῆς σωματεμπορίας τῶν λευκῶν», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦνται ἡ Διεθνὴς Σύμβασις τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1921 «περὶ καταστολῆς τῆς σωματεμπορίας τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παίδων», ἐπιτρέπεται δὲ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὴν Διεθνῆ Συμφωνίαν τῆς 18 Μαΐου 1904 καὶ τὴν Διεθνῆ Σύμβασιν τῆς 4 Μαΐου 1910 μετὰ τοῦ τελικοῦ πρωτοκόλλου «περὶ καταστολῆς τῆς σωματεμπορίας τῶν λευκῶν», ὧν τὰ κείμενα ἔπονται ἐν Γαλλικῷ πρωτοτύπῳ καὶ Ἑλληνικῇ μεταφράσει.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΙΣ
ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΣΩΜΑΤΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Ἐπιθυμοῦσαι νὰ ἐξασφαλίσωσι κατὰ τρόπον ἀρτιώτερον τὴν καταστολὴν τῆς σωματεμπορίας τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παίδων τῆς ἐκτεθειμένης εἰς τὰ προοίμια τῆς Συμφωνίας τῆς 18 Μαρτίου 1904 καὶ τῆς Συμβάσεως τῆς 4 Μαΐου 1910 ὑπὸ τὸ ὄνομα «Σωματεμπορία τῶν Λευκῶν».

Λαβοῦσαι γνῶσιν τῶν συστάσεων τῶν ἀναγραφεισῶν ἐν τῷ τελικῷ Πρωτοκόλλῳ τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς συνελθούσης ἐν Γενεύῃ, προσκλήσει τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἀπὸ τῆς 30 Ἰουνίου μεχρι τῆς 5 Ἰουλίου 1921, καὶ

Ἀποφασίσασαι νὰ συνάψωσι Σύμβασιν πρόσθετον εἰς τὰς προμνησθείσας Συμφωνίαν καὶ Σύμβασιν (αἱ ὑπογεγραμμέναι Δυνάμεις)

Διώρισαν πρὸς τοῦτο ὡς ἀντιπροσώπους αὐτῶν (ἕπονται τὰ ὀνόματα), οἵτινες ἀνακοινώσαντες ἀλλήλοις τὰ πληρεξούσια αὐτῶν ἔγγραφα, εὑρεθέντα καλῶς ἔχοντα, συνεφώνησαν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρον 1.

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνοῦσιν ὅπως, ἐφόσον δὲν ἀπεδέχθησαν εἰσέτι τὴν Συμφωνίαν τῆς 18 Μαρτίου 1904 καὶ τὴν Σύμβασιν τῆς 4 Μαΐου 1910, διαβιβάσωσιν ὡς οἷόν τε τάχιον καὶ κατὰ τοὺς ὁριζομένους ὑπὸ τῶν προμνησθεισῶν Συμφωνίας καὶ Συμβάσεως τρόπους, τὰς ἐπικυρώσεις ἢ τὰς προσχωρήσεις εἰς τὰς πράξεις αὐτάς.

Ἄρθρον 2.

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνοῦσιν, ὅπως λάβωσι πᾶν μέτρον πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ τιμωρίαν τῶν προσώπων, ἅτινα ἐπιδίδονται εἰς τὴν σωματεμπορίαν τῶν παίδων τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου φύλου, τοῦ ἀδικήματος τούτου νοητέου ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τῆς Συμβάσεως τῆς 4 Μαΐου 1910.

Ἄρθρον 3.

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνοῦσι νὰ λάβωσι τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς τιμωρίαν τῆς ἀποπείρας καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου, τῶν προπαρασκευαστικῶν πράξεων τῶν ἀδικημάτων τῶν προβλεπομένων ἐν τοῖς ἄρθροις 1 καὶ 2 τῆς Συμβάσεως τῆς 4 Μαΐου 1910.

Ἄρθρον 4.

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνοῦσιν ὅπως, ἐν ἡ περιπτώσει δὲν θὰ ὑπῆρχον μεταξὺ των συμβάσεις ἐκδόσεως, λάβωσιν ἅπαντα τὰ εἰς τὴν διάθετιν αὐτῶν μέτρα πρὸς ἔκδοσιν τῶν πρωτώπων τῶν κατηγορουμένων ἐπὶ ἀδικήμασι προβλεπομένοις ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τῆς Συμβάσεως τῆς 4 Μαΐου 1910, ἢ καταδεδικασμένων διὰ τοιαῦτα ἀδικήματα.

Ἄρθρον 5.

Εἰς τὴν παράγραφον Β τοῦ τελικοῦ πρωτοκόλλου τῆς Συμβάσεως τοῦ 1910, αἱ λέξεις «εἴκοσι ἔτη συμπεπληρωμένα» θὰ ἀντικατασταθῶσι διὰ τῶν λέξεων «εἴκοσι καὶ ἓν ἔτη συμπεπληρωμένα».

Ἄρθρον 6.

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνοῦσιν ὅπως, ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν θὰ εἶχον εἰσέτι λάβει νομοθετικὰ ἢ διοικητικὰ μέτρα ἀφορῶντα εἰς τὴν ἔγκρισιν ἢ ἐποπτείαν τῶν πρακτορείων καὶ τῶν γραφείων εὑρέσεως ἐργασίας, ἐκδώσωσι κανονισμοὺς ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο, ἵνα ἐξασφαλίσωσι τὴν προστασίαν τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παίδων τῶν ζητούντων ἐργασίαν εἰς ἄλλην χώραν.

Ἄρθρον 7.

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνοῦσιν ὅπως, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν ἐποικισμοῦ καὶ μεταναστεύσεως, λάβωσι τὰ διοικητικὰ καὶ νομοθετικὰ μέτρα τὰ προσδιορισμένα νὰ κατοπολεμήσωσι τὴν σωματεμπορίαν τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παίδων, συμφωνοῦσιν ἰδίᾳ νὰ ἐκδώσωσι τοὺς ἀναγκαίους κανονισμοὺς διὰ τὴν προστασίαν τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παίδων τῶν ταξειδευόντων διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῶν μεταναστῶν, οὐ μόνον κατὰ τὴν ἀναχώρησιν καὶ τὴν ἄφιξιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξειδίου καὶ νὰ λάβωσι μέτρα διὰ τὴν τοιχοκόλλησιν εἰς τοὺς σταθμοὺς καὶ τοὺς λιμένας ἀγγελιῶν, δι' ὧν νὰ ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παίδων ἐπὶ τῶν κινδύνων τῆς σωματεμπορίας καὶ νὰ ὑποδεικνύωνται τὰ μέρη ἔνθα δύνανται νὰ εὕρωσι κατάλυμα, βοήθειαν καὶ συνδρομήν.

Ἄρθρον 8.

Ἡ παροῦσα σύμβασις, ἧς τὸ γαλλικὸν καὶ τὸ ἀγγλικὸν κείμενον ἔχουσιν ἴσην ἰσχύν, θὰ φέρωσι τὴν χρονολογίαν τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπογραφῇ μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1922.

Ἄρθρον 9.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις ὑπόκειται εἰς ἐπικύρωσιν, τὰ ἔγγραφα τῆς ἐπικυρώσεως θὰ διαβιβασθῶσιν εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὅστις θὰ κοινοποιήσῃ τὴν λῆψιν εἰς τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Κοινωνίας καὶ εἰς τὰ Κράτη, ἅτινα εἶσι δεκτά, ὅπως ὑπογράψωσι τὴν

Σύμβασιν. Τὰ ἔγγραφα τῆς ἐπικυρώσεως θὰ κατατεθῶσιν εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Γραμματείας.

Συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θὰ καταχωρήσῃ τὴν παροῦσαν Σύμβασιν εὐθὺς ὡς συντελεσθῇ ἡ κατάθεσις τῆς πρώτης ἐπικυρώσεως.

Ἄρθρον 10.

Τὰ μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἅτινα δὲν ἔχουσιν ὑπογράψει τὴν παροῦσαν Σύμβασιν πρὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1922, δύνανται νὰ προσχωρήσωσιν εἰς αὐτήν.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ Κράτη τὰ μὴ μέλη τῆς Κοινωνίας, εἰς τὰ ὁποῖα τὸ Συμβούλιον τῆς Κοινωνίας δύναται νὰ ἀποφασίσῃ νὰ ἀνακοινώσῃ ἐπισήμως τὴν παροῦσαν Σύμβασιν.

Αἱ προσχωρήσεις θὰ κοινοποιηθῶσιν εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας, ὅστις θὰ γνωστοποιήσῃ τοῦτο εἰς ἁπάσας τὰς ἐνδιαφερομένας Δυνάμεις, ἀναφέρων τὴν χρονολογίαν τῆς κοινοποιήσεως.

Ἄρθρον 11.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύι δι' ἕκαστον Μέρος ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς καταθέσεως τῆς ἐπικυρώσεώς του καὶ τοῦ ἐγγράφου τῆς προσχωρήσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον 12.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις δύναταί νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ παντὸς μέλους τῆς Κοινωνίας ἢ Κράτους συμβεβλημένου εἰς τὴν Σύμβασιν, διὰ γνωστοποιήσεως γενομένης δώδεκα μῆνας πρότερον. Ἡ καταγγελία θὰ γίνῃ δι' ἐγγράφου κοινοποιήσεως ἀπευθυνομένης εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας. Οὗτος θὰ διαβιβάσῃ ἀμέσως εἰς ἅπαντα τὰ λοιπὰ Μέρη ἀντίγραφα τῆς κοινοποιήσεως ἀναφέρων τὴν ἡμερομηνίαν τῆς λήψεως.

Ἡ καταγγελία θὰ ἐπιφέρῃ ἀποτελέσματα μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα καὶ θὰ ἰσχύῃ μόνον διὰ τὸ κοινοποιῆσαν αὐτὴν Κράτος.

Ἄρθρον 13.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Κοινωνίας θὰ τηρῇ πίνακα ὅλων τῶν Δυνάμεων, αἵτινες ὑπέγραψαν, ἐπεκύρωσαν ἢ κατήγγειλαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν καὶ προσεχώρησαν εἰς αὐτήν. Τοῦ πίνακος τούτου δύνανται νὰ λάβωσι γνω-

σιν ἐν παντὶ χρόνῳ τὰ μέλη τῆς Κοινωνίας, θὰ δημοσιεύηται δεόσον τὸ δυνατὸν συχνότερα συμφώνως ταῖς ὁδηγίαις τοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 14.

Πᾶν μέλος ἢ Κράτος ὑπογεγραμμένον δύναται νὰ δηλώσῃ ὅτι ἡ ὑπογραφὴ αὐτοῦ δὲν δεσμεύει, εἴτε τὸ σύνολον, εἴτε τινὰ τῶν ἀποικιῶν, τῶν πέραν τῶν θαλασσῶν κτήσεων, προτεκτοράτων ἢ ἐδαφῶν, τῶν ὑποκειμένων εἰς τὴν κυριαρχίαν ἢ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, καὶ δύναται μεταγενεστέρως νὰ προσχωρήσῃ κεχωρισμένως ἐν ὀνόματι μιᾶς οἱασδήποτε τῶν ἀποικιῶν του, τῶν πέραν τῶν θαλασσῶν κτήσεων, προτεκτοράτων ἢ ἐδαφῶν, τῶν ἀποκλειστθεισῶν διὰ τῆς δηλώσεως ταύτης.

Ἡ καταγγελία δύναται ἐπίσης νὰ γίνῃ κεχωρισμένως διὰ πᾶσαν ἀποικίαν, πέραν τῶν θαλασσῶν κτῆσιν, προτεκτοράτον ἢ ἔδαφος ὑποκείμενον εἰς τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν αὐτοῦ. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 ἐφαρμοσθήσονται εἰς τὴν καταγγελίαν ταύτην.

Ἐγένετο ἐν Γενεύῃ τὴν τριακοστὴν Σεπτεμβρίου χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ πρώτου ἔτους ἐν ἑνὶ πρωτοτύπῳ κατατεθησομένῳ εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Νότιος Ἀφρική
E. H. WALTON

Ἀλβανία
F. S. NOLI

Αὐστραλία
S. M. BRUSE

Αὐστρία
ALBERT MENSDORFF

Βέλγιον
MICHEL LEVIE

Βραζιλία
GASTAO DA CUNHA

Βρεττανικὴ Αὐτοκρατορία
ARTHUR JAMES BALFOUR

Καναδᾶς
CHARLES J. DOHERTY

Χιλή
AGUSTIN EDWARDS
MANUEL RIVAS VICUNA

Κολομβία
FRANCISCO JOSE URRUTIA
A. J. RESTREPO

Κόστα Ρίκα
MANUEL M. DE PERALATA

Ἐσθονία
ANT. PIIP

Ἑλλάς
VASSILI DENDRAMIS

Ἰταλία
IMPERIALI

Ἰαπωνία
HAYASHI

Λετονία
M. V. SALNAIS

Λιθουανία
GALVANAUSKAS

Νορβηγία
FRIDTJOF NANSEN

Περσία
PRINCE AREA — ED — DOWLEH

Πορτογαλλία
A. FREIRE D' ANDRADE

Σιὰμ
CHAROON

Ἑλβετία
MOTTA

Νέα Ζηλανδία
J. ALLEN

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Ἀποσκοποῦσα τὴν ἐξασφάλισιν πραγματικῆς προστασίας ἐναντίον τοῦ ἐγκληματικοῦ ἐμπορίου τοῦ γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα «σωματεμπορία τῶν λευκῶν», ὑπογραφεῖσα ἐν Παρισίοις τῇ 18 Μαρτίου 1904.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ Ἰρλανδίας καὶ τῶν πέραν τῶν θαλασσῶν Βρεττανικῶν κτήσεων, Αὐτοκράτωρ τῶν Ἰνδιῶν· Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας,

Βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας ἐξ ὀνόματος τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τοῦ Βελγίου. Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Δανίας. Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας. Ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας. Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας. Ἡ Α. Μεγαλειότης ἡ Βασίλισσα τῶν Κάτω Χωρῶν. Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας καὶ τῶν Ἀλγκάβρ. Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσιῶν. Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας καὶ τὸ Ὁμοσπονδιακὸν Ἑλβετικὸν Συμβούλιον, ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐξασφαλίσωσιν εἰς τὰς ἀνηλίκους γυναῖκας, ἐξαπατωμένας ἢ ἐκβιαζομένας, ὡς καὶ εἰς τὰς ἀνηλίκους γυναῖκας καὶ κοράσια, πραγματικὴν προστασίαν ἐναντίον τοῦ ἐγκληματικοῦ ἐμπορίου, γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Σωματεμπορία Λευκῶν», ἀπεφάσισαν νὰ συνάψωσι Συμφωνίαν πρὸς τὸν σκοπὸν ἐξευρέσεως μέσων, δυναμένων νὰ ἐπιτύχωσι τοῦ σκοποῦ τούτου καὶ ὥρισαν ὡς πληρεξουσίους αὐτῶν τοὺς ἑξῆς·

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἡγωμένου Βασιλείου τῆς Μ. Βρεττανίας καὶ Ἰρλάνδιας καὶ τῶν πέραν τῶν θαλασσῶν Βρεττανικῶν κτήσεων, Αὐτοκράτωρ τῶν Ἰνδιῶν, τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν Sir Edmund Monson ἔκτακτον Πρέσβυν καὶ πληρεξούσιον Αὐτοῦ παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, Βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας τὴν Α. Υ. τὸν Πρίγκηπα Radolin, ἔκτακτον Πρέσβυν καὶ πληρεξούσιον Αὐτοῦ παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τοῦ Βελγίου τὸν κ. A. Leghait, ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον Ὑπουργὸν Αὐτοῦ παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Δανίας τὸν Κόμητα E. Reventlow, ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον Ὑπουργὸν Αὐτοῦ παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν κ. F. de Leon y Castillo Martuis del Muni, ἔκτακτον Πρέσβυν καὶ πληρεξούσιον Αὐτοῦ παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν Κόμητα Th. Delcassè, Βουλευτὴν Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν Κόμητα Tornielli Brusati di Vergano, ἔκτακτον Πρέσβυν καὶ πληρεξούσιον Αὐτοῦ παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ἡ Βασίλισσα τῶν Κάτω Χωρῶν τὸν Ἱππότην de Stuars, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον Ὑπουργὸν Αὐτῆς παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας καὶ τῶν Ἀλγκάβρ τὸν κ. T. de Souza, ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον Ὑπουργὸν Αὐτοῦ παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας

Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν κ. Nelidow, ἔκτακτον Πρέσβυν καὶ πληρεξούσιον Αὐτοῦ παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας τὸν κ. Akerman ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον Ὑπουργὸν Αὐτοῦ παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας. καὶ

Τὸ Ὁμόσπονδιακὸν Συμβούλιον τῆς Ἑλβετίας τὸν κ. Cahrles Edouard Lorby, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Ἑλβετικῆς Ὁμοσπονδίας παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, οἵτινες μετ' ἀνταλλαγὴν τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν, εὑρεθέντων ἐν τάξει, συνεφώνησαν τὰς ἀκολούθους διατάξεις.

Ἄρθρον 1.

Ἑκάστη τῶν συμβαλλομένων Κυβερνήσεων ὑποχρεοῦται νὰ ἐγκαταστήσῃ ἢ ὑποδείξῃ Ἀρχήν τινα ἐπιφορτισμένην νὰ συγκεντρώσῃ πᾶσαν πληροφορίαν σχετικὴν πρὸς ἀποπλάνησιν γυναικῶν καὶ κορασίων πρὸς σκοπὸν διαφθορᾶς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Ἡ Ἀρχὴ αὕτη θὰ ἔχῃ τὴν εὐχέρειαν τῆς ἀπευθείας συνεννοήσεως μετὰ τῆς ἀντιστοίχου ὑπηρεσίας τῆς ἐγκατεστημένης ἐν ἑκάστῳ τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν.

Ἄρθρον 2.

Ἑκάστη τῶν συμβαλλομένων Κυβερνήσεων ὑποχρεοῦται νὰ ἐνασκῇ ἐποπτείαν πρὸς σκοπὸν ἀναζητήσεως ἰδιαιτέρως εἰς σιδηροδρομικοὺς σταθμούς, εἰς λιμένας ἐπιβιβάσεων καὶ διαρκούντος τοῦ ταξειδίου τοὺς προαγωγοὺς γυναικῶν καὶ κορασίων προωρισμένων εἰς διαφθοράν.

Ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ θέλουσι δοθῆ ὁδηγίαι εἰς τοὺς

ὑπαλλήλους ἢ εἰς πάντα τὰ πρόσωπα τὰ πρὸς τοῦτο προσδιωρισμένα, ἵνα παρέχωσιν ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων πᾶσαν πληροφορίαν δυναμένην νὰ θέσῃ ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ ἐγκληματικοῦ ἐμπορίου.

Ἡ ἄφιξις προσώπων παρεχόντων σαφὲς ἐνδόσιμον ὅτι εἶναι αὐτουργοί, συνεργοὶ ἢ θύματα τοιούτου ἐμπορίου, θέλει γνωστοποιεῖται, κατὰ τὰς περιστάσεις, εἴτε εἰς τὰς Ἀρχὰς τοῦ τόμου τῆς κατευθύνσεως, εἴτε εἰς πᾶσαν ἄλλην ἁρμοδίαν Ἀρχήν.

Ἄρθρον 3.

Αἱ Κυβερνήσεις ὑποχρεοῦνται νὰ δώσωσι τὰς δεούσας διαταγάς, ἵνα δοθείσης περιπτώσεως καὶ ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων, λαμβάνωνται αἱ καταθέσεις τῶν γυναικῶν ἢ κορασίων, ξένης ἐθνικότητος, τῶν παραδιδομένων εἰς τὴν πορνείαν, πρὸς σκοπὸν ἀποδείξεως τῆς ταυτότητος καὶ τῆς ἀστικῆς αὐτῶν καταστάσεως, καὶ ἀναζητοῦνται οἱ καταπείσαντες αὐτὰς νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς πατρίδας των. Αἱ συλλεγόμεναι πληροφορίαι δέον νὰ ἀνακοινῶνται εἰς τὰς Ἀρχὰς τοῦ τόπου τῆς καταγωγῆς τῶν ἐν λόγῳ γυναικῶν ἢ κορασίων δι' ἐνδεχομένην περίπτωσιν παλινοστήσεως.

Αἱ Κυβερνήσεις ὑποχρεοῦνται, ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων καὶ ἐφόσον εἶναι τοῦτο ἐφικτόν, νὰ ἐμπιστεύωνται προσωρινῶς καὶ προόψει ἐνδεχομένης παλινοστήσεως τὰ θύματα τοῦ ἐγκληματικοῦ ἐμπορίου, τὰ στερούμενα τῶν μέσων, εἰς ἱδρύματα ἀντιλήψεως δημόσια ἢ ἰδιωτικά, εἴτε καὶ εἰς ἰδιώτας παρέχοντας τὰς ἀναγκαίας ἐγγυήσεις.

Αἱ Κυβερνήσεις ὑποχρεοῦνται ὡσαύτως ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων καὶ κατὰ τὸ δυνατόν, νὰ ἀποστέλλωσιν εἰς τὴν Πατρίδα των τὰς γυναῖκας ἢ τὰ κοράσια, αἵτινες ἤθελον ζητήσει τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπιστροφήν των ἢ ἤθελον ζητηθῇ παρὰ προσώπων ἐνασκούντων ἐπ' αὐτῶν ἐξουσίαν. Ἡ παλινόστησις θέλει πραγματοποιεῖται μόνον, ἀφοῦ γνωσθῇ ἡ ταυτότης καὶ ἡ ἐθνικότης, ὡς καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος τῆς εἰς τὰ σύνορα ἀφίξεως.

Ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν θὰ διευκολύνῃ τὴν διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἐδάφους μεταφοράν.

Ἡ σχετικὴ πρὸς τὰς παλινοστήσεις ἀλληλογραφία θὰ ἀποστέλληται δι' ἀπευθείας κατὰ τὸ δυνατὸν ὁδοῦ.

Ἄρθρον 4.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ μέλλουσα νὰ παλινοστήσῃ γυνὴ ἢ κοράσιον δὲν δύναται νὰ καταβάλλῃ ἐξ ἰδίων τὰ ἔξοδα μεταφορᾶς ἢ στερεῖται συζύγου, συγγενῶν ἢ κηδεμόνος δυναμένων νὰ συμπληρώσωσιν ἀντ' αὐτῆς, τὰ ἔξοδα παλινοστήσεως θὰ ἐπιβαρύνωσι τὸ Κράτος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ὁποίου παραμένει μέχρι τῆς εἰς τὰ σύνορα ἀφίξεως ἢ τὸν λιμένα ἐπιβιβάσεως πρὸς τὴν εἰς τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς κατεύθυνσιν, τὰ δὲ ἐπὶ πλέον ἔξοδα θὰ ἐπιβαρύνωσι τὸ Κράτος ἐκ τοῦ ὁποίου κατάγεται.

Ἄρθρον 5.

Τὰ ἀνωτέρω 3 καὶ 4 ἄρθρα δὲν θέλουσιν ἐπιφέρει κατάργησιν τῶν ἐνδεχομένως ὑπαρχουσῶν ἰδιαιτέρων συμφωνιῶν μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων Κυβερνήσεων.

Ἄρθρον 6.

Τὰ συμβαλλόμενα Κράτη ὑποχρεοῦνται ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων νὰ ἐξασκῶσι κατὰ τὸ δυνατὸν ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν γραφείων ἢ πρακτορείων ἐξευρέσεως ἐργασίας γυναικῶν καὶ κορασίων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Ἄρθρον 7.

Τὰ μὴ ὑπογράψαντα Κράτη εἶναι δεκτὰ ὅπως προσχωρήσωσιν εἰς τὴν παροῦσαν συμφωνίαν. Πρὸς τοῦτο δέον νὰ γνωστοποιήσωσι τὴν πρόθεσιν αὐτῶν διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ εἰς τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν, ἥτις θὰ φέρῃ τοῦτο εἰς γνῶσιν πάντων τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν.

Ἄρθρον 8.

Ἡ παροῦσα συμφωνία θέλει τεθῇ ἐν ἰσχύϊ μετὰ πάροδον ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἓν τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἤθελε καταγγείλει ταύτην, ἡ καταγγελία αὕτη θὰ ἰσχύσῃ μόνον διὰ τὸ καταγγεῖλαν Κράτος καὶ τοῦτο μετὰ πάροδον δώδεκα μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταγγελίας.

Ἄρθρον 9.

Ἡ παροῦσα συμφωνία θέλει ἐπικυρωθῇ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θέλουσιν ἀνταλλαγῇ εἰς Παρισίους ἐντὸς τῆς συντομωτέρας δυνατῆς προθεσμίας.

Πρὸς πίστωσιν τούτων οἱ οἰκεῖοι πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν συμφωνίαν καὶ ἔθεσαν τὰς ἰδίας αὐτῶν σφραγῖδας.

Ἐγένετο ἐν Παρισίοις τῇ 18 Μαΐου 1904 εἷς ἐν καὶ μόνον ἀντίτυπον, ὅπερ θέλει παραμένῃ κατατεθειμένον ἐν τοῖς Ἀρχείοις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ ὁποίου πιστὸν κεκυρωμένον ἀντίγραφον θέλει παραδοθῇ εἰς ἑκάστην τῶν συμβαλλομένων Δυνάμεων.

(L. S.) (Signé) EDMOND MONSON
(L. S.) (Signé) RADOLIN
(L. S.) (Signé) A. LEGHAIT
(L. S.) (Signé) F. REVENTLOW
(L. S.) (Signé) F. DE LEON Y CASTILLO
(L. S.) (Signé) DELKASSE
(L. S.) (Signé) G. TORNELLI
(L. S.) (Signé) A. DE STUARS
(L. S.) (Signé) T. DE SOUZA ROZA
(L. S.) (Signé) NELIDOW
(L. S.) (Signé) AKERMAN (Pour la Suède et pour la Norvège)»
(L. S.) (Signé) LARDY

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΕΩΣ ΤΗΣ «ΣΩΜΑΤΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΛΕΥΚΩΝ»

(Ὑπογραφεῖσα ἐν Παρισίοις τῇ 4 Μαΐου 1910).

Οἱ Ἡγεμόνες, ὡς ἀρχηγοὶ Κρατῶν, καὶ αἱ Κυβερνήσεις τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων Δυνάμεων.

Ἐξ ἴσου ἐπιθυμοῦντες ὅπως συντελέσωσιν, ὅσον αἰῶν τε ἀποτελεσματικώτερον εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ ἐμπορίου τοῦ γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Σωματεμπορία Λευκῶν» ἀπεφάσισαν νὰ συνάψωσι πρὸς τοῦτο Σύμβασιν, καταρτισθέντος δὲ σχεδίου ἐν πρώτῃ Συνδιασκέψει συνελθούσῃ ἐν Παρισίοις ἀπὸ τῆς 15 μέχρι τῆς 25 Ἰουλίου 1902, ὑπέδειξαν τοὺς πληρεξουσίους Αὐτῶν, οἵτινες συνελθόντες εἰς δευτέραν Συνδιάσκεψιν ἐν Παρισίοις ἀπὸ τῆς 18 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 4 Μαΐου 1910 συνέθεντο τὰ ἑπόμενα·

Ἄρθρον 1.

Δέον νὰ τιμωρῆται πᾶς ὅστις, πρὸς ἱκανοποίησιν ἀλλοτρίων παθῶν, διέφθειρε, παρέσυρεν ἢ ἀπεπλάνησεν, ἔστω καὶ ἑκουσίως, γυναῖκα ἢ κόρην ἀνήλικον πρὸς σκοπὸν ἀσελ-

γείας, ἔστω καὶ ἂν αἱ διάφοροι πράξεις, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰ συστατικὰ τοῦ ἀδικήματος στοιχεῖα συνετελέσθησαν εἰς διαφόρους Χώρας.

Ἄρθρον 2.

Δέον νὰ τιμωρῆται πᾶς ὅστις πρὸς ἱκανοποίησιν ἀλλοτρίων παθῶν, διὰ δόλου, βίας, ἀπειλῶν, καταχρήσεως ἐξουσίας ἢ οἱοδήποτε ἄλλου μέσου ἐξαναγκασμοῦ, διέφθειρε παρέσυρεν ἢ ἀπεπλάνησε γυναῖκα ἢ κόρην ἐνήλικον πρὸς σκοπὸν ἀσελγείας, ἔστω καὶ ἂν αἱ διάφοροι πράξεις, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰ συστατικὰ τοῦ ἀδικήματος στοιχεῖα συνετελέσθησαν εἰς διαφόρους χώρας.

Ἄρθρον 3.

Αἱ συμβαλλόμεναι Δυνάμεις, τῶν ὁποίων ἡ νομοθεσία δὲν εἶναι ἀπὸ τοῦδε ἐπαρκὴς πρὸς καταστολὴν τῶν ἀδικημάτων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως λάβωσιν ἢ προτείνωσι εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν των τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ἵνα τὰ ἀδικήματα ταῦτα τιμωρηθῶσιν ἀναλόγως τῆς βαρύτητος αὐτῶν.

Ἄρθρον 4.

Τὰ συμβαλλόμενα Μέρη θὰ ἀνακοινώσωσι ἀμοιβαίως μέσῳ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας τοὺς ἐκδοθέντας ἢ ἐκδοθησομένους, εἰς τὰ Κράτη αὐτῶν νόμους τοὺς σχετικοὺς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης Συμβάσεως.

Ἄρθρον 5.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ ἡ παροῦσα Σύμβασις, τὰ ἀδικήματα τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 θὰ θεωρηθῶσιν ἐγγεγραμμένα αὐτοδικαίως μεταξὺ τῶν ἀδικημάτων δι' ἃ χωρεῖ ἔκδοσις κατὰ τὰς ἤδη ὑφισταμένας συμβάσεις μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ προηγουμένη διάταξις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἄνευ τροποποιήσεως τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας, τὰ συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ λάβωσι καὶ νὰ προτείνωσιν εἰς τὴν νομοθετικὴν αὐτῶν ἐξουσίαν τὰ ἀναγκαῖα μέτρα.

Ἄρθρον 6.

Ἡ διαβίβασις τῶν ἀνακριτικῶν παραγγελιῶν, τῶν σχετικῶν πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως προβλεπόμενα ἀδικήματα, θὰ ἐνεργῆται·

1) Εἴτε δι' ἀπευθείας κοινοποιήσεως μεταξὺ τῶν δικαστικῶν ἐξουσιῶν.

2) Εἴτε μέσω τοῦ διπλωματικοῦ ἢ προξενικοῦ πράκτορος τοῦ αἰτοῦντος Κράτους ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ πρὸς ὃ ἡ αἴτησις Κράτους· ὁ πράκτωρ οὗτος θὰ ἀποστείλῃ τὴν ἀνακριτικὴν παραγγελίαν ἀπευθείας εἰς τὴν ἁρμοδίαν δικαστικὴν Ἀρχὴν καὶ θὰ λάβῃ ἀπευθείας ἐκ μέρους τῆς Ἀρχῆς ταύτης τὰ ἔγγραφα τὰ πιστοποιοῦντα τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀνακριτικῆς παραγγελίας.

(Εἰς τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις ἀντίγραφον τῆς ἀνακριτικῆς παραγγελίας θὰ ἀπευθύνηται πάντοτε συγχρόνως εἰς τὴν ἀνωτέραν Ἀρχὴν τοῦ πρὸς ὃ ἡ αἴτησις Κράτους).

3) Εἴτε διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ.

Ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων Μερῶν θὰ γνωστοποιῇ διὰ κοινοποιήσεως ἀπευθυνομένης εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων, τὸν τρόπον ἢ τοὺς τρόπους τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων διαβιβάσεων, τὸν ὁποῖον δέχεται διὰ τὰς ἀνακριτικὰς παραγγελίας τῆς Χώρας ταύτης.

Αἱ δυσχέρειαι, αἵτινες ἤθελον τυχὸν προκύψει ἐξ ἀφορμῆς τῶν διαβιβάσεων τῶν γενομένων εἰς τὰς περιστάσεις 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου θὰ κανονίζωνται διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ.

Πλὴν ἐναντίας συμφωνίας ἡ ἀνακριτικὴ παραγγελία δέον νὰ ᾖ συντεταγμένη εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς πρὸς ἣν ἀπευθύνεται Ἀρχῆς ἢ εἰς τὴν γλῶσσαν τὴν συμφωνηθεῖσαν ὑπὸ τῶν δύο ἐνδιαφερομένων Κρατῶν· δύναται ἐπίσης νὰ συνοδεύηται ὑπὸ μεταφράσεως εἰς μίαν τῶν δύο αὐτῶν γλωσσῶν κεκυρωμένης ὑπὸ διπλωματικοῦ ἢ προξενικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ αἰτοῦντος Κράτους ἢ ὑπὸ ἐπισήμου μεταφραστοῦ τοῦ πρὸς ὃ ἡ αἴτησις Κράτους.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀνακριτικῶν παραγγελιῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς ἐπιστροφὴν τῶν τελῶν ἢ ἐξόδων οἱασδήποτε φύσεως.

Ἄρθρον 7.

Αἱ συμβαλλόμεναι Δυνάμεις ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κοινοποιῶσιν ἀμοιβαίως τὰ δελτία καταδίκης ὁσάκις πρόκειται περὶ παραβάσεων προβλεπομένων ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ τῶν ὁποίων τὰ συστατικὰ στοιχεῖα συνετελέσθησαν εἰς διαφόρους Χώρας.

Τὰ ἔγγραφα ταῦτα θὰ διαβιβάζωνται ἀπευθείας ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν τῶν ὑποδεικνυομένων, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τῆς Συμφωνίας τῆς ὑπογραφείσης ἐν Παρισίοις τῇ 18 Μαΐου 1094 εἰς τὰς ἀντιστοίχους Ἀρχὰς τῶν λοιπῶν συμβαλλομένων Κρατῶν.

Ἄρθρον 8.

Τὰ μὴ ὑπογράψαντα Κράτη εἶναι δεκτὰ ὅπως προσχωρήσωσιν εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν. Πρὸς τοῦτο θὰ ἀνακοινώσωσι τὴν πρόθεσιν αὐτῶν δι' ἐγγράφου κατατεθησομένου εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας. Αὕτη θὰ ἀποστείλῃ διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ κεκυρωμένον ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου εἰς ἕκαστον τῶν συμβαλομένων Κρατῶν, γνωστοποιοῦσα συγχρόνως αὐτῷ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς καταθέσεως. Διὰ τοῦ ἐγγράφου τούτου τῆς ἀνακοινώσεως θὰ κοινοποιῶνται οἱ νόμοι οἱ ἐκδοθέντες ὑπὸ τοῦ προσχωροῦντος Κράτους ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης Συμβάσεως.

Ἐξ μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς καταθέσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀνακοινώσεως, ἡ Σύμβασις θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύι ἐφ' ὁλοκλάρου τοῦ ἐδάφους τοῦ προσχωροῦντος Κράτους ὅπερ θὰ γίνῃ οὕτω συμβαλλόμενον Κράτος.

Ἡ προσχώρησις εἰς τὴν Σύμβασιν συνεπάγεται αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ εἰδικῆς ἀνακοινώσεως, συναφῆ καὶ πλήρη προσχώρησιν εἰς τὴν Συμφωνίας τῆς 18 Μαΐου 1904, ἥτις, θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύι τὴν ἰδίαν καθ' ἣν καὶ ἡ Σύμβασις ἡμέραν, ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ ἐδάφους τοῦ προσχωροῦντος Κράτους.

Διὰ τῆς προηγουμένης διατάξεως δὲν ἐπέρχεται μεταβολὴ τοῦ ἄρθρου 7 τῆς προμνησθείσης Συμφωνίας τῆς 18 Μαΐου 1904, ἥτις παραμένει ἐφαρμοστέα εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν Κράτος τι θὰ προετίμα νὰ προσχωρήσῃ μόνον εἰς τὴν Συμφωνίαν ταύτην.

Ἄρθρον 9.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις συμπληρουμένη διὰ πρωτοκόλλου λήξεως ἀπρτελοῦντος ἀναπόσπαστον αὐτῆς μέρος, θέλει ἐπικυρωθῇ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θὰ κατατεθῶσιν ἐν Παρισίοις εὐθὺς ὡς ἓξ τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν ὧσιν εἰς θέσιν νὰ πράξωσι τοῦτο.

Δι' ἑκάστην κατάθεσιν ἐπικυρώσεως θὰ συντάσσηται πρακτικόν, οὗτινος κεκυρωμένον ἀντίγραφον θὰ δίδηται εἰς

ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ.

Ἡ παροῦσα σύμβασις θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ ἓξ μῆνας μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς καταθέσεως τῶν ἐπικυρώσεων.

Ἄρθρον 10.

Ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς Συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, ἡ καταγγελία θὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα μόνον εἰς τὸ Κράτος τοῦτο.

Ἡ καταγγελία θὰ κοινοποιῆται δι' ἐγγράφου κατατεθησομένου εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Κυβερνήσεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας. Αὕτη θὰ ἀποστείλῃ εἰς ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου τούτου, γνωστοποιοῦσα συγχρόνως αὐτὰ περὶ τῆς ἡμερομηνίας τῆς καταθέσεως.

Μετὰ δώδεκα μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας αὐτῆς ἡ Σύμβασις θὰ παύσῃ ἰσχύουσα ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ ἐδάφους τοῦ καταγγέλλοντος Κράτους.

Ἡ καταγγελία τῆς Συμβάσεως δὲν συνεπάγεται αὐτοδικαίως συναφῆ καταγγελίαν τῆς Συμφωνίας τῆς 18 Μαΐου 1904, ἐκτὸς ἐὰν γίνηται ρητὴ μνεία τούτου ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταγγελίας· ἄλλως τὸ συμβαλλόμενον Κράτος ὀφείλει ἵνα καταγγείλῃ τὴν εἰρημένην συμφωνίαν νὰ ἐνεργήσῃ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 τῆς τελευταίας ταύτης Συμφωνίας.

Ἄρθρον 14.

Ἐὰν συμβαλλόμενόν τι Κράτος ἐπιθυμῇ νὰ θέσῃ ἐν ἰσχύϊ τὴν παροῦσαν σύμβασιν εἰς μίαν ἢ πλείονας τῶν ἀποικιῶν, κτήσεων ἢ προξενικῶν δικαστικῶν περιφερειῶν αὐτοῦ, θὰ κοινοποιήσῃ τὴν περὶ τούτου πρόθεσίν του δι' ἐγγράφου κατατεθησομένου εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Κυβερνήσεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας. Αὕτη θὰ ἀποστείλῃ διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ κεκυρωμένου ἀντίγραφον τούτου εἰς ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, γνωστοποιοῦσα αὐτὰ συγχρόνως περὶ τῆς ἡμερομηνίας τῆς καταθέσεως.

Ἐν τῷ εἰρημένῳ ἐγγράφῳ τῆς κοινοποιήσεως δέον νὰ ἀνακοινῶνται οἱ νόμοι, οἵτινες ἐξεδόθησαν σχετικῶς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης Συμβάσεως διὰ τὰς ἀποικίας, κτήσεις ἢ προξενικὰς δικαστικὰς ταύτας περιφερείας. Οἱ νόμοι, οἵτινες ἤθελον ἐκδοθῆ δι' αὐτὰς μεταγενεστέρως

δέον νὰ ἀνακοινῶνται ἐπίσης εἰς τὰ συμβαλλόμενα Κράτη, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4.

Ἐξ μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς καταθέσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς κοινοποιήσεως, ἡ Σύμβασις θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ εἰς τὰς ἀποικίας, κτήσεις ἢ προξενικὰς δικαστικὰς περιφερείας τὰς ἀναφερομένας ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς κοινοποιήσεως.

Τὸ αἰτοῦν Κράτος θὰ γνωστοποιήσῃ, δι' ἀνακοινώσεως ἀπευθυνομένης εἰς ἕκαστον τῶν λοιπῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, τὸν τρόπον ἢ τοὺς τρόπους διαβιβάσεως, οὓς ἀποδέχεται διὰ τὴν διαβίβασιν τῶν ἀνακριτικῶν παραγγελιῶν τῶν προοριζομένων διὰ τὰς ἀποικίας, κτήσεις ἢ προξενικὰς δικαστικὰς περιφερείας, αἵτινες ἀπετέλεσαν τὸ ἀντικείμενον τῆς κοινοποιήσεως τῆς προβλεπομένης ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἡ καταγγελία τῆς Συμβάσεως ὑφ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν διὰ μίαν ἢ πλείονας τῶν ἀποικιῶν, κτήσεων ἢ προξενικῶν δικαστικῶν περιφερειῶν αὐτοῦ γενήσεται κατὰ τοὺς τύπους καὶ τοὺς ὅρους τοὺς ὁριζομένους εἰς τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ παρόντος ἄρθρου. Θὰ ἔχῃ ἀποτέλεσμα δώδεκα μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς καταθέσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Κυβερνήσεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

Ἡ προσχώρησις εἰς τὴν Σύμβασιν συμβαλλομένου τινὸς Κράτους διὰ μίαν ἢ πλείονας ἀποικίας, κτήσεις ἢ προξενικὰς δικαστικὰς περιφερείας αὐτοῦ συνεπάγεται αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ εἰδικῆς κοινοποιήσεως, συναφῆ καὶ πλήρη προσχώρησιν εἰς τὴν Συμφωνίαν τῆς 18 Μαρτίου 1904. Ἡ Συμφωνία αὕτη θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ εἰς αὐτὰς τὴν αὐτὴν καθ' ἣν καὶ ἡ Σύμβασις ἡμερομηνίαν· οὐχ ἧττον ἡ καταγγελία τῆς Συμβάσεως ὑπό τινος τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν διὰ μίαν ἢ πλείονας τῶν ἀποικιῶν, κτήσεων ἢ προξενικῶν δικαστικῶν περιφερειῶν αὐτοῦ δὲν συνεπάγεται αὐτοδικαίως συναφῆ καταγγελίαν τῆς Συμφωνίας τῆς 18 Μαρτίου 1904, ἐκτὸς ἐὰν γίνῃ ρητὴ μνεία ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς κοινοποιήσεως· ἄλλως παραμένουσιν ἐν ἰσχύϊ αἱ δηλώσεις, ἃς τυχὸν ἔκαμον αἱ ὑπογράψασαι τὴν Συμφωνίαν τῆς 18 Μαρτίου 1904 Δυνάμεις, σχετικῶς πρὸς τὴν προσχώρησιν τῶν ἀποικιῶν των εἰς τὴν εἰρημένην Συμφωνίαν.

Οὐχ ἧττον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης Συμβάσεως αἱ προσχωρήσεις ἢ καταγγελίαι, αἱ

ἀφορῶσαι τὴν Συμφωνίαν ταύτην καὶ σχετικαὶ πρὸς τὰς ἀποικίας κτήσεις ἢ προξενικὰς δικαστικὰς περιφερείας τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν θὰ γίνωνται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 12.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις, φέρουσα ἡμερομηνίαν 4 Μαΐου 1910, δύναται νὰ ὑπογραφῇ ἐν Παρισίοις μέχρι τῆς 31 προσεχοῦς Ἰουλίου ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων τῶν Δυνάμεων τῶν ἀντιπροσωπευομένων εἰς τὴν Δευτέραν Διάσκεψιν τὴν σχετικὴν πρὸς τὴν κατάστολὴν τῆς ἐμπορίας τῶν λευκῶν.

Ἐγένετο ἐν Παρισίοις τὴν τετάρτην Μαΐου χιλιοστοῦ ἐννεακοστοῦ δεκάτου ἔτους εἰς ἓν ἀντίτυπον, οὗτινος κεκυρωμένον ἀντίγραφον δοθήσεται εἰς ἑκάστην τῶν ὑπογραψάντων Δυνάμων.

Διὰ τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν
(L. S.) FRANCIS BERTIE

Διὰ τὴν Γερμανίαν
(ὑπὸ ἐπιφύλαξιν τοῦ ἄρθρου 6)
(L. S.) ALBRECHT LENTZE
(L. S.) CURT JOEL

Διὰ τὴν Αὐστροουγγαρίαν
(L. S.) A. NEMES
Ἐπιτετραμμένος τῆς Αὐστροουγγαρίας

Διὰ τὴν Αὐστρίαν
(L. S.) J. EICHHOFF
Αὐτοκρατορικὸς καὶ Βασιλικὸς Αὐστριακὸς Σύμβουλος Τμήματος

Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν
(L. S.) G. LERS
Βασιλικὸς Οὐγγρικὸς Σύμβουλος Ὑπουργείου

Διὰ τὸ Βέλγιον
(L. S.) JULES LEJEUNE
(L. S.) ISIDORE MAUS

Διὰ τὴν Βραζιλίαν
(ὑπὸ ἐπιφύλαξιν τοῦ ἄρθρου 5)
(L. S.) J. C. DE SOUZA BANDEIRA

Διὰ τὴν Δανιμαρκίαν
(L. S.) C. E. COLD

Διὰ τὴν Ἱσπανίαν
(L. S.) OCTAVIO CUARTERO

Διὰ τὴν Γαλλίαν
(L. S.) R. BERENGER

Διὰ τὴν Ἰταλίαν
(L. S.) J. C. BUZZATTI
(L. S.) GEROLAMO CALVI

Διὰ τὰς Κάτω Χώρας
(L. S.) A. DE STUARS
(L. S.) RETHAAN MACARE

Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν
(L. S.) COMPTE DE SOUZA ROZA

Διὰ τὴν Ρωσσίαν
(L. S.) ALEXIS DE BELLEGARDE
(L. S.) WLAADIMIR DERUGINSKU

Διὰ τὴν Σουηδίαν
(L. S.) F. DE KLERCKER

ΤΕΛΙΚΟΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς ὑπογραφῆς, τῆς ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν Συμβάσεως, οἱ ὑπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι θεωροῦσι χρήσιμον νὰ ὑποδείξωσι τὴν ἔννοιαν, ὑφ' ἣν δέον νὰ νοηθῶσι τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τῆς Συμβάσεως ταύτης, συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν εὐκταῖον εἶναι ὅπως ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς νομοθετικῆς αὐτῶν ἐξουσίας τὰ συμβαλλόμενα Κράτη προβῶσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συμπεφωνημένων ὅρων ἢ εἰς τὴν συμπλήρωσιν αὐτῶν.

Α'. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 θεωρητέαι ὡς «ἐλάχιστον» ἀλλ' εἶναι αὐτονόητον ὅτι τὰ συμβαλλόμενα Κράτη παραμένουσιν ἀπολύτως ἐλεύθερα νὰ τιμωρήσωσιν ἄλλα ἀνάλογα ἀδικήματα, ὡς ἐπὶ παραδείγματι τὴν ἐξώθησιν εἰς διαφθορὰν ἐνηλίκων καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν ὑπάρχῃ οὔτε δόλος, οὔτε ἐξαναγκασμός.

Β'. Διὰ τὴν κατάστολὴν τῶν ἀδικημάτων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 ἐννοεῖται ὅτι αἱ λέξεις «γυνὴ ἢ κόρη ἀνήλικος, γυνὴ ἢ κόρη ἐνήλικος» σημαίνουσι τὰς γυναῖκας ἢ τὰς κόρας ἀνηλίκους ἢ ἐνηλίκους εἴκοσι ἐτῶν συμπεπληρωμένων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει διὰ νόμου δύναται νὰ ὁρισθῇ ἀνωτέρα ἡλικία προστασίας, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι θὰ εἶναι ἡ αὐτὴ διὰ τὰς γυναῖκας καὶ τὰς κόρας πάσης ἐθνικότητος.

Γ'. Διὰ τὴν καταστολὴν τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων ὁ νόμος ἔδει νὰ ὁρίσῃ, εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις, ποινὴν ἀποστερικὴν τῆς ἐλευθερίας ἄνευ μειώσεως πάσης ἄλλης ποινῆς κυρίας ἢ παρακολουθούσης· ἔδει ὡσαύτως νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἡλικίας τοῦ θύματος, τὰς διαφόρους ἐπιβαρυντικὰς περιπτώσεις, αἵτινες δυνατὸν νὰ ὑπαρξωσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁποῖαι αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 ἢ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ θῦμα παρεδόθη πράγματι εἰς τὴν ἀσέλγειαν.

Δ'. Ἡ περίπτωσις τοῦ περιορισμοῦ εἰς οἶκον ἀνοχῆς γυναικὸς ἢ κόρης παρὰ τὴν θελησίν της δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ περιληφθῇ, παρὰ τὴν σοβαρότητα αὐτῆς, εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, καθόσον ὑπάγεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐσωτερικὴν νομοθεσίαν.

Τὸ παρὸν τελικὸν Πρωτόκολλον θεωρεῖται ὡς ἀποτελοῦν μέρος ἀναπόσπαστον τῆς σημερινῆς Συμβάσεως καὶ θὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν ὡς καὶ ἐκείνη ἰσχύν, ἀξίαν καὶ διάρκειαν.

Ἐγένετο καὶ ὑπεγράφη ἐν ἑνὶ πρωτοτύπῳ ἐν Παρισίοις τῇ 4 Μαΐου 1910».

Προκειμένου νὰ συζητηθῇ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ συστάσεως τηλεγραφείων καὶ κοινοτικῶν τηλεφωνείων» ζητεῖ τὸν λόγον ὁ κ. **Β. Μαρκεζίνης.**

Μ. Γούδας. (Ὑπουργὸς τῶν Τ.Τ.Τ.). Παρακαλῶ, κ. Πρόεδρε, νὰ ἀποσυρθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Πλεῖστοι πληρεξούσιοι διαμαρτύρονται, ζητοῦντες νὰ ψηφισθῇ τοῦτο.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαπαδάκης** (Πρωθυπουργός), ἐξηγεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἀποβλέπει εἰς τὴν σύστασιν κοινοτικῶν τηλεφωνείων, δαπάνας αὐτῶν τῶν κοινοτήτων, διότι τὸ Κράτος δὲν δύναται νὰ ἐπιβαρύνῃ διὰ τοιαύτης τὸν προϋπολογισμόν.

Ὁ κ. **Περ. Ι. Ἀργυρόπουλος** ἀπορεῖ πῶς παρακωλύεται ἡ ψήφισις νομοσχεδίου τοιαύτης λυσιτελείας καὶ συνιστᾷ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Παρομοίας συστάσεις κάμνουσι καὶ οἱ κ. κ. **Ν. Κουλάνδρου, Δ. Σπηλιωτόπουλος** καὶ πλεῖστοι ἄλλοι πληρεξούσιοι.

Τοῦ κ. **Μαρκεζίνη** ἐπιμένοντος νὰ ὁμιλήσῃ, ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνονται κατόπι δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου·

«Περὶ ἀδείας συνάψεως δανείου εἰς Ταμεῖον Προνοίας ἐλαιοπαραγωγῆς Ἠλείων», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Τὸ Ταμεῖον Προνοίας ἐλαιοπαραγωγῆς, Ἠλείου, δύναται νὰ συνάπτῃ δάνεια παρ' οἱουδήποτε προσώπου φυσικοῦ ἢ νομικοῦ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ σκοποῦ του, ἐκχωρουμένου παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου τοῦ ἐν ἄρθρῳ 4 τοῦ νόμου 2753 ὁριζομένου ὄρους ἐπὶ τοῦ ἐλαίου καὶ ἐλαιῶν. Ἐρώσιον τὸ δάνειον τοῦτο συνομολογηθῇ μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἐφαρμόζονται ἐπ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τῆς ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1880 συμβάσεως μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπέζης, κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου ΩΞΖ' τοῦ 1880 καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τῆς ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1896, συμβάσεως κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου ΒΥΞΑ' τοῦ 1897, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου προβλεπομένου Β. Διατάγματος.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

«Περὶ συστάσεως σώματος ἐξιωματικῶν τῶν πληρωμάτων τοῦ στόλου», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Συνιστᾶται Σῶμα ἀξιωματικῶν τῶν πληρωμάτων τοῦ στόλου, τὴν βαθμολογίαν τοῦ ὁποίου ἀποτελοῦσιν οἱ ἑξῆς βαθμοί·

Σημαιοφόρος, ἀνθυποπλοίαρχος, ὑποπλοίαρχος, διὰ τὰς εἰδικότητας ἁρμένων, πυροβολητῶν καὶ τορπιλλητῶν

Τηλεγραφητὴς α', β' καὶ γ' τάξεως
Ἀρχειοφύλαξ α' β' καὶ γ' τάξεως
Διδάσκαλοι α', β' καὶ γ' τάξεως
Ξυλουργοὶ α', β' καὶ γ' τάξεως
Νοσοκόμοι α', β' καὶ γ' τάξεως
Ἀποθηκάριοι α', β' καὶ γ' τάξεως, ὁμοιόβαθμοι πρὸς τοὺς ὑποπλοιάρχους, ἀνθυποπλοιάρχους καὶ σημαιοφόρους διὰ τὰς εἰδικότητας τῶν τηλεγραφητῶν, ἀρχειοφυλάκων, διδασκάλων, ξυλουργῶν, νοσοκόμων καὶ ἀποθηκαρίων.

Ἄρθρον 2.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν πληρωμάτων τοῦ Στόλου χρησιμοποιοῦν-

ται εἰς τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Β. Ναυστάθμου, εἰς τὸ Κεντρικὸν Πρωτοβουλιαστήριον, εἰς τὰς Ν. Ἀποθήκας, εἰς τὰ Νοσοκομεῖα, εἰς τὰς Ν. Σχολάς, ὡς πυροβολασταὶ καὶ διδάσκαλοι καὶ ὡς κυβερνῆται, ὑπάρχοι καὶ ἀξιωματικοὶ τῶν ὑπηρετικῶν πλοίων τοῦ Στόλου, ἀναλόγως τῆς εἰδικότητος ἑκάστου, καὶ ὡς τηλεγραφηταὶ καὶ ἀρχειοφύλακες εἰς τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 3.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Σώματος τῶν ἀξιωματικῶν τῶν πληρωμάτων τοῦ Στόλου ὑπάγονται εἰς ἁπάσας τὰς διατάξεις τῶν ἀγορώντων καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Β. Ναυτικοῦ νόμου, καὶ ἀπολαύουσι τῶν ἀποδοχῶν τῶν μαχίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ἐκτὸς τῶν σημαιοφόρων καὶ τῶν τούτοις ὁμοιοβάθμων, οἵτινες λαμβάνουσι τὰς τοῦ λοχαγοῦ.

Ἄρθρον 4.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Σώματος τῶν πληρωμάτων τοῦ Στόλου προέρχονται ἐκ τῶν ἀρχικελευστῶν α' τάξεως, τῶν ἀνηκόντων εἰς τοὺς μαχίμους κλάδους ὡς καὶ εἰς τοὺς κλάδους τῶν πυροβολοτεχνιτῶν τῶν Συνεργείων, πρὸ τῆς ἀνηκόντων εἰς τὸν κλάδον τῶν πυροβολομηχανικῶν, τῶν τορπιλλομηχανικῶν, τῶν πυροβολομηχανικῶν, τῶν πρὸ τῆς πυροβολομηχανικῶν μεταταχθέντων εἰς τὸν κατὰ ξηρὰν στρατόν, τῶν ἠλεκτρομηχανικῶν, τῶν ἠλεκτριστῶν, τῶν τηλεγραφητῶν, τῶν διδασκάλων, τῶν γραφέων, τῶν ξυλουργῶν, νοσοκόμων, ἀποθηκαρίων καὶ ἀρχιεργοδηγῶν α' τάξεως ξυλουργῶν, ἅμα δὲ τῇ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ σημαιοφόρου ἢ τοῦ ὁμοιοβάθμου τούτου προαγωγῇ των, διατηροῦσι τὰς εἰδικότητας τοῦ κλάδου αὐτῶν ἐκτὸς τῶν πυροβολομηχανικῶν καὶ πυροβολοτεχνιτῶν καὶ ὁπλιτῶν καταταττομένων εἰς τὴν τῶν πυροβολητῶν, τῶν τορπιλλομηχανικῶν, τῶν ἠλεκτρομηχανικῶν, τῶν ἠλεκτριστῶν εἰς τὴν τῶν τορπιλλητῶν, τῶν γραφέων εἰς τὴν τῶν ἀρχειοφυλάκων, τῶν ἀρχιεργοστασιαρχῶν α' τάξεως ξυλουργῶν εἰς τὴν τῶν ξυλουργῶν.

Ἄρθρον 5.

Οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν πληρωμάτων τοῦ Στόλου κατὰ βαθμοὺς ὁρισθήσονται διὰ Β. διαταγμάτων ἐκδοθησομένων κατόπι γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἀνωτέρου Ναυτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν ἀριθμῶν, τῶν μὲν σημαιοφόρων καὶ τῶν ὁμοιοβάθμων αὐτοῖς κατ' εἰδικότητας, τῶν δὲ λοιπῶν βαθμῶν ὁμοῦ δι' ἁπάσας τὰς εἰδικότητας.

Ἄρθρον 6.

Ὁσάκις ὑπάρχουσι κεναὶ θέσεις εἰς τινα τῶν εἰδικοτήτων τῶν ἀξιωματικῶν τῶν πληρωμάτων τοῦ Στόλου, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν προκηρύσσει διαγωνισμόν, ἅπαξ τὸ πολὺ τοῦ ἔτους πρὸς πλήρωσιν αὐτῶν.

Εἰς τὸν διαγωνισμὸν εἶναι δεκτοὶ ἀρχικελευσταὶ α' τάξεως καὶ ἀρχιεργοδηγοὶ α' τάξεως ἐκ τῶν ἐν τῷ 4 ἄρθρῳ ἀναγραφομένων κλάδων ἐχόντων διετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ καὶ προτεινομένων ὑπὸ τῶν κυβερνητῶν ἢ τῶν διευθυντῶν τῶν ὑπηρεσιῶν.

Τὰ ἐξεταστέα μαθήματα δι' ἑκάστην εἰδικότητα καὶ τὰ τοῦ διαγωνισμοῦ ἐν γένει κανονισθήσονται διὰ Β. διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου.

Ἄρθρον 7.

Συνιστᾶται Σχολεῖον Ἀξιωματικῶν τῶν πληρωμάτων τοῦ στόλου, εἰς ὃ εἰσάγονται ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων ἐν τῷ διαγωνισμῷ κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας τόσοι εἰς ἑκάστην εἰδικότητα, ὅσοι κατὰ τὴν προκήρυξιν τοῦ διαγωνισμοῦ ὑπάρχουσι κενοὶ ἀριθμοὶ σημαιοφόρων εἰς τὴν εἰδικότητα ταύτην.

Ἡ ἐν τῷ σχολείῳ φοίτησις εἶναι τοὐλάχιστον 6 μηνῶν. Τὰ τῆς διοικήσεως τοῦ Σχολείου καὶ ἐν γένει τὰ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ κανονισθήσονται διὰ Β. διατάγματος. Τὰ προγράμματα τῶν μαθημάτων κανονίζονται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὸ ὁποῖον ὁρίζει καὶ τὸν χρόνον τῆς φοιτήσεως ἐν τῷ σχολείῳ ἐν σχέσει πρὸς τὴν 2 παράγραφον τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Διὰ Β. διατάγματος κανονισθήσονται τὰ ἐπιμίσθια τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Σχολείου καὶ τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων.

Ἄρθρον 8.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῷ Σχολείῳ φοιτήσεως οἱ ἀρχικελευσταὶ α' τάξεως καὶ ἀρχιεργοδηγοὶ α' τάξεως λαμβάνουσι πλήρη τὸν μισθὸν αὐτῶν, τὰ ἔξοδα τραπέζης καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς τροφοδοτικῆς μερίδος καὶ συσσιτοῦσιν ἰδιαιτέρως.

Ἄρθρον 9.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 φοιτήσεως ἐν τῷ Σχολείῳ οἱ ἀρχικελευσταὶ καὶ οἱ ἀρχιεργοδηγοὶ α' τάξεως ὑποβάλλονται εἰς ἐξετάσεις κανονισθησομένας διὰ Β. διατάγματος, ἐκ τούτων δέ, οἱ μὲν ἐπιτυχόντες προάγονται διὰ Β. διατάγματος εἰς σημαιοφόρους ἢ τοὺς ὁμοιοβάθμους βαθμοὺς τοῦ σώματος τῶν ἀξιωματικῶν τῶν πληρωμάτων τοῦ στόλου, οἱ δὲ μὴ ἐπιτυχόντες ἐπανέρχονται εἰς τὸν στόλον ὡς ἀρχικελευσταὶ α' τάξεως ἢ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν οἱ ἀρχιεργοδηγοὶ α' τάξεως ξυλουργοί.

Ἄρθρον 10.

Ἡ ἀρχαιότης τῶν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ σημαιοφόρου ἢ τοῦ ὁμοιοβάθμου προβιβαζομένων ἀρχικελευστῶν καὶ ἀρχιεργοδη-

γῶν α' τάξεως εἶναι ἐκείνη, ἣν εἶχον ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ ἀρχικελευστοῦ α' τάξεως ἢ ἀρχιεργοδηγοῦ α' τάξεως.

Ἄρθρον 11.

Οἱ σημαιοφόροι καὶ οἱ ἀνθυποπλοίαρχοι καὶ οἱ ὁμοιόβαθμοι τούτων τοῦ Σώματος τῶν ἀξιωματικῶν τῶν πληρωμάτων τοῦ στόλου δύνανται νὰ προαχθῶσιν εἰς τοὺς ἀμέσως ἀνωτέρους βαθμούς, θέσεων ὑπαρχουσῶν, μετὰ διετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν εἰς ἑκάτερον τῶν βαθμῶν κατὰ σειρὰν ἀρχαιότητος μεταξὺ πάντων τῶν ὁμοιοβάθμων αὐτῶν, κατόπι προτάσεων τῶν κυβερνητῶν ἢ διευθυντῶν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἀνωτέρου Ναυτικοῦ Συμβουλίου. Τὰ τῆς ἀρχαιότητος τούτων κανονισθήσονται διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρον 12.

Ὅριον ἡλικίας πάντων τῶν βαθμῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῶν πληρωμάτων τοῦ Στόλου ὁρίζεται τὸ ἑξηκοστόν. Οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν πληρωμάτων τοῦ Στόλου, ὡς καὶ οἱ ἀρχικελευσταὶ α' τάξεως καὶ οἱ ὁμοιόβαθμοι τούτων, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ ταμείων τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ν. καὶ περὶ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Ἄρθρον 13.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου θέλουσιν εἰσέλθει εἰς τὸ σχολεῖον, κατόπι προτάσεων τῶν κυβερνητῶν καὶ διευθυντῶν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐξ ἑνὸς Γενικοῦ Ἀξιωματικοῦ, ἑνὸς πλοιάρχου καὶ ἑνὸς ἀντιπλοιάρχου, τόσοι ἀρχικελευσταὶ α' τάξεως καὶ ἀρχιεργοδηγοὶ α' τάξεως ξυλουργοί, ὅσοι ἀπαιτοῦνται πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀριθμῶν τῶν σημαιοφόρων καὶ τῶν ὁμοιοβάθμων ἑκάστης εἰδικότητος. Ἡ διάρκεια τῆς ἐν τῷ Σχολείῳ φοιτήσεως τούτων ὁρισθήσεται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Β. Ναυτικοῦ. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμοσθήσονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου. Οἱ πρώην ἀρχικελευσταὶ α' τάξεως πυροβολομηχανικοί, μεταταχθέντες εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς ἐπὶ τῇ αἰτήσει των, ἐπαναφέρονται μὲ τὸν ἀντίστοιχον βαθμόν, ὃν φέρουσιν ἤδη εἰς τὸ Σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν τῶν πληρωμάτων κατὰ εἰς τὴν εἰδικότητα τῶν πυροβολητῶν.

Ἄρθρον 14.

Β. Διάταγμα θέλει κανονίσει τὰ τῆς στολῆς καὶ τῶν διακριτικῶν σημείων ἐν γένει τοῦ Σώματος τῶν ἀξιωματικῶν τῶν πληρωμάτων τοῦ Στόλου.

Οἱ νῦν ἀνώτεροι τηλεγραφηταί, ἀρχειοφύλακες καὶ διδάσκαλοι ἀξιωματικοὶ θέλουσι μετονομασθῆ, συμφώνως πρὸς τὴν βαθμολογίαν τοῦ παρόντος νόμου, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ ὃν φέρουσιν, ἡ δὲ μέχρι τοῦδε ὑπηρεσία αὐτῶν ὑπολογισθήσεται εἰς τὴν πρὸς ἀπόκτησιν τῶν προσόντων πρὸς προαγωγὴν αὐτῶν.

Ἄρθρον 15.

Β. Διάταγμα θέλει κανονίσει τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ὡς καὶ πᾶσαν λεπτομέρειαν ἀφορῶσαν τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

Καταργοῦνται οἱ νόμοι 1747 καὶ 2361, τὸ ἄρθρον 9 τοῦ 2132 νόμου, αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον σχετικαὶ διατάξεις τοῦ 1830 νόμου καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις ἀντικειμένη τῷ παρόντι.

Περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθήκης διατάξεων ἐν τοῖς νόμοις τῶν Τ. Τ. Τ.

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν α' συζήτησιν) μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. ***Ν. Καλαντζάκου***, πρὸς ὃν ἔδωκε σχετικὰς ἐξηγήσεις ὁ Ὑπουργὸς κ. ***Μ. Γούδας***, καθὼς καὶ ὁ κ. ***Πρωθυπουργός***, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου ΒΨΞΘ', ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων ΓΥΔ', 859 καὶ 2312, ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑπομένου.

Τὰ ταχ. τέλη διὰ τὸ ἐσωτερικὸν ὁρίζονται ὡς ἑξῆς·

Α') Ἐπιστολαί.

Παράγρ. 1. Τεσσαράκοντα λεπτὰ διὰ τὸ πρῶτον βάρος 15 γραμμαρίων. Ἄνω δὲ τοῦ πρώτου βάρους τῶν 15 γραμμαρίων προστίθενται 20 λεπτὰ δι' ἕκαστον βάρος 15 γραμμαρίων ἢ κλάσματος 15 γραμμαρίων.

Παράγρ. 2. Ἐξαιρετικῶς δι' ἐπιστολὰς διευθυνομένας εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν, κωμόπολιν ἢ συνοικισμόν, ἔνθα καὶ κατετέθησαν, καταβάλλεται τέλος 30 λεπτῶν μέχρι βάρους 15 γραμμαρίων. Ἄνω δὲ τοῦ πρώτου βάρους τῶν 15 γραμμαρίων προστίθενται 15 λεπτὰ ἀνὰ 15 γραμμάρια ἢ κλάσμα 15 γραμμαρίων.

Παράγρ. 3. Αἱ ἐπιστολαὶ ἐπ' οὐδεμιᾶς τῶν πλευρῶν αὐτῶν δύνανται νὰ ἔχωσι διαστάσεις ἀνωτέρας τῶν 35 ἑκατοστῶν ἢ, ἐὰν ἔχωσι κυλινδρικὸν σχῆμα, 50 ἑκατοστῶν εἰς μῆκος καὶ 10 ἑκατοστῶν εἰς διάμετρον.

Β') Βραχεῖαι ἐπιστολαί.

Αἱ βραχεῖαι ἐπιστολαὶ ὑπόκεινται εἰς τέλος λεπτῶν 40, τούτων δὲ μόνον ἡ ἐσωτερικὴ πλευρά, συμπτυσσομένη καὶ κλειομένη, δύναται νὰ καλυφθῇ ὑπὸ γραφῆς.

Γ') Ἐπιστολικὰ δελτάρια τοῦ Κράτους.

Ταῦτα ὑπόκεινται εἰς τέλος λεπτῶν 25. Τὸ τέλος τοῦτο διπλασιάζεται ἐν ἡ περιπτώσει τὰ δελτάρια εἶναι μετ' ἀπαντήσεως εἰς δύο φύλλα συναπτὰ καὶ ἀμφότερα σεσημασμένα διὰ γραμματοσήμου ἁπλοῦ τέλους ἑκάτερον.

Δ') Ἐπιστολικὰ δελτάρια ἰδιωτικῆς κατασκευῆς.

Τὰ ἐπιστολικὰ δελτάρια ἰδιωτικῆς κατασκευῆς, εἰκονογραφημένα ἢ μή, ἔχοντα διαστάσεις οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν δελταρίων τοῦ Κράτους, ὑπόκεινται εἰς τέλος λεπτῶν 25.

Ε') Ἔγγραφα ὑποθέσεων.

Ταῦτα ὑπόκεινται εἰς τέλος λεπτῶν 30 μέχρι βάρους 50 γραμμαρίων, ἄνω δὲ τοῦ πρώτου βάρους τῶν 50 γραμμαρίων προστίθενται 15 λεπτὰ ἀνὰ 50 γραμμάρια ἢ κλάσμα 50 γραμμαρίων.

Ϛ') Δείγματα ἐμπορευμάτων.

Ταῦτα ὑπόκεινται εἰς τέλος λεπτῶν 20 μέχρι βάρους 50 γραμμαρίων, ἄνω δὲ τοῦ πρώτου βάρους 50 γραμμαρίων προστίθενται 10 λεπτὰ ἀνὰ 50 γραμμάρια ἢ κλάσμα 50 γραμμαρίων.

Δὲν γίνονται δεκτὰ ὅμως πρὸς ἀποστολὴν τὰ ἔχοντα ἀγοραίαν ἀξίαν, τὰ ὑπερβαίνοντα τὰ 30 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου κατὰ μῆκος, τὰ 20 κατὰ πλάτος καὶ 10 καθ' ὕψος, ἢ ἂν ὧσι κυλινδρικῶς συνεσκευασμένα τὰ 30 ἑκατοστὰ κατὰ μῆκος καὶ 15 κατὰ διάμετρον, ὡς καὶ τὰ ἀνωτέρου τῶν 350 γραμμ. βάρους. Ἐὰν μετὰ τὴν ἀποστολὴν των εὑρεθῶσιν ἔχοντα ἀγοραίαν ἀξίαν ἢ ὑπερβαίνοντα τὰς ἀνωτέρω διαστάσεις καὶ βάρος, εἰσπράττεται ἐν τῷ ταχ. γραφείῳ τοῦ προορισμοῦ των παρὰ τοῦ παραλήπτου ἢ ἐν ἀρνήσει τούτου παρὰ τοῦ ἀποστολέως τριπλοῦν πληρωτικὸν τέλος ταχυδρομικοῦ δέματος.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει δέον νὰ ὦσιν οὕτω συνεσκευασμένα, ὥστε ἡ ἐξέλεγξις τοῦ περιεχομένου νὰ εἶνε εὔκολος.

Τὰ ἀπαγορευτέα πρὸς μετακόμισιν εἴδη ὑπὸ τύπον δειγμάτων ὁρίζονται διὰ Β. διαταγμάτων.

Ζ') Ἔντυπα παντὸς εἴδους.

Παράγρ. 1. Ἐφημερίδες καὶ ἔντυπα εἰς φύλλα ἀποστελλόμενα ἀνοικτὰ ὑπὸ κυρίαν ταινίαν ἢ φέροντα ἐπ' αὐτῶν τὴν ἐπιγραφήν, ὑπόκεινται εἰς τέλος 1 λεπτοῦ ἀνὰ 50 γραμμάρια. Δι' ἐφημερίδας ὅμως ἀποστελλομένας παρὰ τῶν ἐκδοτῶν αὐτῶν ὁρίζεται τέλος 1 λεπτοῦ ἀνὰ 100 γραμμάρια. Ἐφημερίδες καὶ ἔντυπα εἰς φύλλα ἐπιγραφόμενα πρὸς διαφόρους ἕκαστον παραλήπτας δύνανται νὰ περιληφθῶσιν ἐν μιᾷ δέσμῃ εὐθυνομένῃ εἰς τὸ αὐτὸ ταχυδρομικὸν γραφεῖον πρὸς καταβολὴν τέλους ἐπὶ τοῦ οὕτως ἡνωμένου βάρους αὐτῶν. Δέσμαι διὰ δύο ἢ πλείονα ταχ. γραφεῖα δὲν ζυγίζονται ὁμοῦ.

Παράγρ. 2. Περιοδικὰ δημοσιεύματα, ἐκδιδόμενα ἅπαξ τοὐλάχιστον τοῦ μηνός, ὑπόκεινται εἰς τέλος 2 λεπτῶν ἀνὰ 500 γραμμάρια, ἐπιτρέπεται δ' ἵνα καὶ ταῦτα συνενῶνται εἰς δέσμας χωριστὰς δι' ἕκαστον ταχ. Γραφεῖον καὶ περιλαμβάνουσας φύλλα πρὸς πλείονας παραλήπτας.

Παράγρ. 3. Ἐπιτραπτόρια εἰς ἀνοικτοὺς φακέλλους ἄνευ λέξεων ἐπεχουσῶν θέσιν ἀλληλογραφίας, πλὴν βραχυλόγων συγχαρητηρίων ἢ συλλυπητηρίων εὐχῶν ἢ ἀφράσεων χαιρετισμοῦ ὑπόκεινται εἰς τέλος 10 λεπτῶν ἕκαστον διὰ τὴν ἐντὸς τῆς αὐτῆς πόλεως διαμοιβὴν καὶ λεπτῶν 15 δι' οἱονδήποτε ἄλλο μέρος τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Παράγρ. 4. Βιβλία, φωτογραφίαι ἐπὶ χαρτονίου, ταινίαι κινηματογραφικαὶ καὶ παντὸς εἴδους ἔντυπα, μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας, ὑπόκεινται εἰς τέλος 10 λεπτῶν ἀνὰ 50 γραμμάρια.

Παράγρ. 5. Ἀνάγλυφοι ἐκτυπώσεις πρὸς χρῆσιν τῶν τυφλῶν ὑπόκεινται εἰς τέλος 5 λεπτῶν ἀνὰ 500 γραμμάρια.

Αἱ δέσμαι τῶν ἐντύπων καὶ τῶν ἐγγράφων ὑποθέσεων δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι διαστάσεις εἰς οὐδεμίαν τῶν πλευρῶν των ἀνωτέρας τῶν 45 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου. Γίνονται ὅμως δεκταὶ πρὸς μεταφορὰν δέσμαι κυλινδρικαί, ὧν ἡ διάμετρος δὲν ὑπερβαίνει τὰ 10 ἑκατοστά, τὸ δὲ μῆκος τὰ 75 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου.

Τὰ κλάσματα τῆς μονάδος βάρους, ὅπερ ὁρίζεται δι' ἑκάστην κατηγορίαν πάντων τῶν ὡς ἄνω ἀντικειμένων πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ ἀντιστοίχου τέλους, ὑπόκεινται εἰς ὁ καὶ ὁλόκληρος ἡ μονὰς τέλος.

"Αρθρον 2.

Ἡ παράγρ. 6 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου ΒΨΠΘ' ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

"Απασαι τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων αἱ ταχυδρομικαὶ ἀποστολαὶ μεταβιβάζονται καὶ ἐπὶ συστάσει ἀντὶ προσθέτου μονίμου τέλους λεπτ. 50, ἐπὶ ἐπιστροφῇ δὲ ἀποδείξεως παραλαβῆς ἀντὶ τοιούτου ἑτέρων λεπτῶν 50.

Τὸ ἐν τῇ παραγρ. 8 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 4 ὁριζόμενον εἰκοσάλεπτον τέλος διὰ τὴν κατεπείγουσαν παράδοσιν αὐξάνεται εἰς μίαν δραχμήν.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 4 προστίθεται καὶ δεκάτη παράγραφος, ἔχουσα οὕτω·

Ταχ. ἀποστολαὶ πάσης προελεύσεως διευθυνόμεναι «μενέτω ἐν τῷ ταχυδρομείῳ» (Poste-Restante) ὑπόκεινται εἰς πρόσθετον μόνιμον τέλος 20 λεπτῶν ἀνὰ ἀντικείμενον, εἰσπρατ-

τόμενον παρὰ τοῦ παραλήπτου. Ὅμοιαι ἀποστολαὶ (Poste-Restante), ἀλλ' ἐσωτερικῆς μόνον διαμοιβῆς, φέρουσαι διεύθυνσιν συνθηματικὴν μὲ ἀρχικὰ ψηφία, ἁπλᾶ ὀνόματα, ἀριθμοὺς ἢ καὶ ψευδώνυμα, ὑπόκεινται καὶ εἰς ἕτερον εἰδικὸν πρόσθετον τέλος 1 δραχμῆς, εἰσπραττόμενον τοῦτο παρὰ τοῦ ἀποστολέως καὶ οὗτινος ἡ προκαταβολὴ εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν ἀποστολέα, αἱ ἀποστολαὶ δ' αὗται αἱ μὴ φέρουσαι πλήρες τὸ εἰδικὸν τοῦτο μονόδραχμον τέλος, δὲν διαβιβάζονται εἰς τὸν ὅρον των ἀλλὰ κατατίθενται εἰς τὰ ἄχρηστα.

Ἄρθρον 3.

Τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου ΒΨΞΘ' ὁριζόμενον εἰκοσάλεπτον τέλος αἰτήσεων πληροφοριῶν αὐξάνεται εἰς πεντηκοντάλεπτον.

Ἄρθρον 4.

Τὸ ἐν ἄρθρῳ 8 τοῦ νόμου ΒΨΞΘ' ὁριζόμενον τριακοντάλεπτον τέλος αἰτήσεων ἀποζημιώσεως αὐξάνεται εἰς ἑξηκοντάλεπτον.

Ἄρθρον 5.

1. Ὁ ἀποστολεὺς ἀντικειμένου τινὸς ἀλληλογραφίας δύναται νὰ τὸ ἀποσύρῃ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἢ νὰ μεταβάλῃ τὴν ἐπιγραφὴν αὐτοῦ, ἐφόσον τὸ ἀντικείμενον τοῦτο δὲν παρεδόθη τῷ ἐπιγραφομένῳ.

2. Ἡ πρὸς τοῦτο αἴτησις διαβιβάζεται ταχυδρομικῶς ἢ τηλεγραφικῶς, δαπάναις τοῦ ἀποστολέως, ὅστις ὀφείλει νὰ καταβάλῃ·

α') Διὰ πᾶσαν ταχυδρομικῶς πεμπομένην αἴτησιν τέλος πεντήκοντα λεπτῶν εἰσπραττόμενον διὰ γραμματοσήμων ἐπικολλωμένων ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης.

β') Διὰ πᾶσαν τηλεγραφικῶς διαβιβαζομένην αἴτησιν τὸ κατὰ τὸ σύνηθες τιμολόγιον τέλος τοῦ τηλεγραφήματος.

Ἡ τηλεγραφικὴ αἴτησις δέον νὰ ἐπιβεβαιῶται καὶ διὰ ταχυδρομικῆς τοιαύτης, συγχρόνως συνταχθησομένης, ἐφ' ἧς ἐπικολλᾶται κατὰ τὸ ἐδάφιον α' ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως γραμματόσημον πεντήκοντα λεπτῶν.

Ἁπλῆ συμπλήρωσις ἢ διόρθωσις τῆς ἐπιγραφῆς μὴ συνεπαγόμενα τροποποίησιν τοῦ ὀνοματεπωνύμου ἢ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐπιγραφομένου, δύνανται νὰ ζητηθῶσι ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως ἀπευθείας παρὰ τοῦ Γραφείου τοῦ πρὸς ὃν ὅρον, ἄνευ τῶν εἰρημένων διατυπώσεων.

Ἄρθρον 6.

Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου ΓΥ' ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑπομένου:

«Ἡ ἐν μιᾷ ἀποστολῇ συνένωσις ἐφημερίδων, ἐντύπων, βιβλίων, ζευγμάτων καὶ ἐγγράφων ὑποθέσεων ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους·

1) Ἕκαστον ἀντικείμενον, μεμονωμένως λαμβανόμενον, νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ βάρος καὶ τὰς διαστάσεις αὐτοῦ κεκανονισμένα ὅρια.

2) Τὸ ὁλικὸν βάρος νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ 2 χιλιόγραμμα κατ' ἀποστολήν.

Αἱ ἀποστολαὶ αὗται ὑπόκεινται εἰς τέλος ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τιμολογίου τοῦ ἐκ τῶν ἐν ἑκάστῃ συνηνωμένῃ ἀποστολῇ περικλειομένων ἀντικειμένου ὑποκειμένου εἰς τὸ μεγαλύτερον τέλος».

Ἄρθρον 7.

Τὰ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2009 ὁρισθέντα τέλη ἀντικαθίστανται διὰ τῶν ἑξῆς·

1) Διὰ δέματα, ὧν αἱ διαστάσεις δὲν ὑπερβαίνουσι τὰ 0.25 κατὰ πλάτος καὶ ὕψος καὶ τὰ 0.40 κατὰ μῆκος.

Μέχρις ἑνὸς χιλιογράμμου	1.50
Ἄνω τοῦ 1 καὶ μέχρι 2 χιλιογράμμων	2.50
» τῶν 2 » » 3 »	3.50
» » 3 » » 4 »	4.50
» » 4 » » 5 »	5.60
» » 5 » » 6 »	6.80
» » 6 » » 7	8

Ἄνω τῶν 7 χιλιογράμμων προστίθεται εἰς τὸ ἀνωτέρω τέλος τῶν 8 δραχμῶν καὶ μία δραχμὴ ἀνὰ πᾶν χιλιόγραμμον ἢ κλάσμα χιλιογράμμου.

Τὸ ἀνωτέρω τιμολόγιον ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῶν κυλινδρικῶς συνεσκευασμένων δεμάτων, ὧν τὸ περιεχόμενον δὲν δύναται νὰ συμπτυχθῇ.

2) Διὰ δέματα, ὧν μία τῶν πλευρῶν ὑπερβαίνει τὰς ἀνωτέρω διαστάσεις·

Μέχρις ἑνὸς χιλιογράμμου	3.50
Ἄνω τοῦ 1 καὶ μέχρι 2 χιλιογράμμων	4.50
» » 2 » » 3 »	5.50
» » 3 » » 4 »	6.50

Ἄνω τῶν 4 χιλιογράμμων προστίθεται εἰς τὸ ἀνωτέρω τέλος τῶν δραχμῶν ἓξ καὶ λεπτῶν πεντήκοντα δραχμὴ μία καὶ ἡμίσεια ἀνὰ πᾶν χιλιόγραμμον ἢ κλάσμα χιλιογράμμου.

Ἄρθρον 8.

Τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 5, 6, 7, 8, 9, 10 καὶ 12 τοῦ νόμου 496 διαλαμβανόμενα τέλη κατ' οἶκον διανομῆς, κατεπειγούσης παραδόσεως αἰτήσεων ἀναθεωρήσεως τελωνισμοῦ, αἰτήσεων ἐπιστροφῆς κ.λ., ἐκ νέου ἀποστολῆς, ἀποδείξεων παραλαβῆς,

αιτήσεων πληρφοριῶν καὶ αἰτήσεων ἀποζημιώσεως αὐξάνονται ὡς ἀκολούθως·

Τὸ τέλος τῆς κατ' οἶκον διανομῆς ὁρίζεται εἰς πεντήκοντα λεπτά, τὸ τέλος τῆς κατεπειγούσης παραδόσεως εἰς 1 δραχμὴν καὶ 20 λεπτά, τὸ τέλος τῶν αἰτήσεων περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ τελωνισμοῦ ὁρίζεται εἰς πεντήκοντα λεπτά. Τὸ τέλος αἰτήσεων περὶ ἐπιστροφῆς, ἀλλαγῆς διευθύνσεως κτλ. εἰς πεντήκοντα λεπτά. Τὸ τέλος τῆς ἐκ νέου ἀποστολῆς εἰς 1 δραχμήν. Τὸ τέλος τῶν ἀποδείξεων παραλαβῆς εἰς πεντήκοντα λεπτά. Τὸ τέλος τῶν αἰτήσεων πληροφοριῶν εἰς 50 λεπτά, καὶ τὸ τέλος τῶν αἰτήσεων ἀποζημιώσεως εἰς 60 λεπτά.

Ἄρθρον 9.

Τὰ τέλη τῶν ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν ὁρίζονται ὡς ἑξῆς, τροποποιουμένου τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 850·

Λεπτὰ 30 διὰ ποσὰ μέχρι δραχ. 25.

Λεπτὰ 50 διὰ ποσὰ ἄνω τῶν δραχ. 25 μέχρι δραχ. 50.

Λεπτὰ 80 διὰ ποσὰ ἄνω τῶν δραχ. 50 μέχρι δραχ. 100.

Ἄνω τοῦ ποσοῦ τῶν 100 δραχ. προστίθενται λεπτὰ πεντήκοντα (50) ἀνὰ ἑκατὸν δραχμὰς ἢ κλάσμα αὐτῶν μέχρι δραχμῶν χιλίων.

Ἄρθρον 10.

Διὰ τὴν κατ' οἶκον πληρωμὴν τῶν ἐπιταγῶν καταβάλλεται εἰκοσάλεπτον τέλος, διὰ δὲ τὴν ἀπόδειξιν περὶ ἐξοφλήσεως τῆς ἐπιταγῆς πεντηκοντάλεπτον τέλος καὶ διὰ τὰς αἰτήσεις ἀναστολῆς πληρωμῆς τῆς ἐπιταγῆς, ἀλλαγῆς τῆς διευθύνσεως ἢ μεταβολῆς τῆς ὅλης ἐπιγραφῆς αὐτῆς καὶ ἀλλαγῆς τοῦ γραφείου προορισμοῦ καταβάλλεται ἐπίσης τέλος λεπτῶν πεντήκοντα (50), τροποποιουμένων τῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 368.

Ἄρθρον 11.

Ἅπαντα τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμενα ταχυδρομικὰ τέλη ὡς καὶ τὰ τέλη ἀποθηκεύσεως ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν ταχυδρομικῶν δεμάτων δύνανται ἑκάστοτε νὰ αὐξομειῶνται διὰ Β. διαταγμάτων στηριζομένων ἐπὶ ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Δι' ὁμοίων διαταγμάτων δύνανται νὰ τροποποιῶνται καὶ αἱ ὡς ἄνω ὑποδιαιρέσεις τῆς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, αἱ μονάδες βάρους, αἱ διαστάσεις καὶ ἐν γένει οἱ ὅροι διαβιβάσεως αὐτῆς. Ἐπίσης δι' ὁμοίων Β. διαταγμάτων δύνανται νὰ αὐξομειῶνται τὰ μισθώματα τῶν γραμματοθυρίδων ὡς καὶ νὰ ποικίλλωσι ταῦτα κατὰ πόλεις ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν.

Ἄρθρον 12.

Εἰς τὸν νόμον 2453 «περὶ ἐσωτερικῆς τηλεγραφικῆς καὶ τηλεφωνικῆς ἀνταποκρίσεως» ἐπιφέρονται αἱ ἑξῆς τροποποιήσεις·

1. Ἡ ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 2 φράσις «ἐφ' ὅσον θεωρεῖται ἀναγκαῖον ἐκ τῶν περιστάσεων» ἀπαλείφεται.

2. Αἱ ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 3 λέξεις «τὴν ἠθικὴν» ἀντικαθιστῶνται διὰ τῶν λέξεων «χρηστὰ ἤθη». Εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον προστίθεται ὡς ἐδάφιον β' τὸ ἑξῆς· «Τὰ τέλη τῶν τυχὸν γενομένων δεκτῶν τοιούτων τηλεγραφημάτων, ἀλλὰ μὴ μεταβιβαζομένων ἢ μὴ ἐπιδιδομένων, ἐπιστρέφονται».

3. Τὸ ἄρθρον 4 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

«Τὰ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καταβαλλόμενα τέλη διὰ τὰ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ Κράτους μεταβιβαζόμενα ἀπὸ οἱονδήποτε εἰς οἱονδήποτε τηλεγραφεῖον ἢ τηλεφωνεῖον συνήθη τηλεγραφήματα ἢ ἔγγραφα τηλεφωνήματα ὁρίζονται εἰς εἴκοσι λεπτὰ κατὰ λέξιν, προστιθεμένου ἑνὸς μονίμου τέλους δραχμῆς κατὰ τηλεγράφημα ἢ τηλεφώνημα.

Τὸ κατὰ λέξιν τέλος μειοῦται εἰς τὸ τέταρτον ἐπὶ τηλεγραφημάτων «Τύπου».

4. Ἡ ἐν τῷ β' ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου 5 φράσις «καθ' ὡρισμένας ὥρας καὶ μέσῳ ἑτέρου σταθμοῦ», ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς· «καθ' ὡρισμένας ὥρας ἢ δι' ἀναμεταβιβάσεως μέσῳ ἑτέρου σταθμοῦ». Ἐν τέλει δὲ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθενται τὰ ἑξῆς· «Τὰ διὰ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐπείγοντος καταβληθέντα τέλη δὲν ἐπιστρέφονται ὁσάκις ἡ καθυστέρησις αὐτοῦ προῆλθεν ἐξ ἀνωτέρας βίας».

5. Αἱ ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου 9 καὶ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ λέξεις «-ῶν 50 λεπτῶν» ἀντικαθιστῶνται διὰ τῶν «τῆς μιᾶς δραχμῆς».

6. Τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 10, 12, 14, 22, 40, 41, 62, 74, 82, 83 καὶ 84 ὁριζόμενα τέλη διπλασιάζονται.

7. Τὸ ἄρθρον 17 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

Ἐπιτρέπεται ἡ ἐκμίσθωσις σύρματος τοῦ τηλεγραφικοῦ συμπλέγματος τοῦ Κράτους πρὸς διεξαγωγὴν ἰατρικοῦ συμβουλίου ἐπὶ καταβολῇ δραχμῶν τεσσαράκοντα δι' ἕκαστον τέταρτον ὥρας ἢ κλάσμα τετάρτου, ἐφόσον γίνεται πρὸς τοῦτο χρῆσις τοῦ συστήματος Μόρς, διπλασίου δὲ ποσοῦ, ὅταν τὸ συμβούλιον διεξάγηται διὰ ταχέος συστήματος.

Τοιαύτη μίσθωσις ἐπιτρέπεται ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῶν αὐτῶν τελῶν καὶ πρὸς διεξαγωγὴν ἄλλης φύσεως ἀνταποκρίσεως μετ' εἰδικὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ. Τ. Τ.

Οἱ Ὑπουργοὶ καὶ οἱ Βουλευταὶ συνεννοούμενοι τηλεγραφικῶς καταβάλλουσι τὸ τέταρτον τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ τελῶν, ἐφόσον δὲν πρόκειται περὶ ἰατρικῶν συμβουλίων, ἢ ἡ τηλεγραφικὴ συνεννόησις δὲν ἀφορᾷ εἰς ἐμπορικά, βιομηχα-

νικὰ ἢ τοῦ ἰδιαιτέρου ἐπαγγέλματος τοῦ Βουλευτοῦ συμφέροντα.

Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραταθῇ ἡ μίσθωσις πλέον τῶν 6 τεταρτων τῆς ὥρας ἐπὶ ἰατρικῶν συμβουλίων, τῆς ἡμισείας δὲ ὥρας ἐπὶ τῶν λοιπῆς φύσεως συνεννοήσεων.

8. Ἐν συνεχείᾳ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 22 προστίθενται τὰ ἑξῆς· «ὅταν γίνεται χρῆσις συστήματος Μόρς, διπλασιάζονται δὲ ταῦτα ἐπὶ ταχέων συστημάτων».

9. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 23 λέξις «τελικὸν» ἀπαλείφεται.

10. Τὸ ἄρθρον 25 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

Λογίζονται ὡς μία λέξις·

α') Αἱ πρὸ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ τηλεγραφήματος ἀναγραφόμεναι ὑπὸ συγκεκομμένον τύπον ἐνδείξεις.

β') Τὸ ἐπώνυμον τοῦ ἀποστολέως καὶ τοῦ ἀποδέκτου παντὸς τηλεγραφήματος ὡς καὶ ἡ λέξις ἡ δηλοῦσα τὸν τίτλον, τὴν ἰδιότητα, ἢ τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν ἐξ ὁσωνδήποτε γραμμάτων καὶ ἂν σύγκειται.

γ') Αἱ ἀναγνωρισμέναι πάσης φύσεως συμβολικαὶ διευθύνσεις. Ἐκ τούτων αἱ συγκείμεναι ἐκ τῆς ἑνώσεως λέξεων αὐτοτελῶν καὶ πλήρων, ὅταν εὑρίσκωνται ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ τηλεγραφήματος, λογίζονται κεχωρισμένως.

δ') Τὸ ὄνομα τοῦ τόπου τοῦ προορισμοῦ τοῦ τηλεγραφήματος, τῆς ὁδοῦ ἢ πλατείας τῆς διευθύνσεως αὐτοῦ ἐξ ὁσωνδήποτε λέξεων καὶ ἂν ἕκαστον τούτων σύγκειται.

ε') Πᾶσα λέξις τοῦ κειμένου τηλεγραφήματος συντεταγμένου ἐξ ὁλοκλήρου εἰς σαφῆ γλῶσσαν μὴ ὑπερβαίνουσα τὰ 15 γράμματα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπολογίζονται καὶ αἱ ἐν τῷ κειμένῳ ἀριθμογραφικοῦ τηλεγραφήματος παρεντιθέμεναι τυχὸν λέξεις, αἱ μὴ ἔχουσαι συμβολικὸν χαρακτῆρα, ὡς καὶ αἱ ἀποτελοῦσαι φράσιν σαφοῦς ἐννοίας.

ϛ') Πᾶσα λέξις μὴ ὑπερβαίνουσα τὰ 10 γράμματα ἐν τῷ κειμένῳ τηλεγραφήματος συντεταγμένου ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς γλῶσσαν συνθηματικήν. Ἐν τούτοις αἱ ἐν τῷ κειμένῳ ἑνὸς τοιούτου τηλεγραφήματος τεχνηταὶ λέξεις αἱ ὑπερβαίνουσαι τὰ ἕξ γράμματα, ὡς καὶ αἱ ἀποτελούμεναι ἐκ συλλαβῶν ἀσυνήθους προφορᾶς διατιμῶνται ὡς γλῶσσα ἀριθμογραφικὴ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἐδάφιον.

ζ') Πᾶς μεμονωμένος ἀριθμὸς ἢ ὁμὰς ἐκ πέντε ἀριθμῶν ἢ κλάσμα αὐτῆς, ὡς καὶ πᾶν μεμονωμένον γράμμα ἢ ὁμὰς ἐκ πέντε γραμμάτων ἢ κλάσμα αὐτῆς ὅταν ἡ τοιαύτη ὁμὰς δὲν ἀποτελεῖ λέξιν σαφοῦς ἢ συνθηματικῆς γλώσσης.

Ἡ τελεία, τὸ κόμμα καὶ ἡ κλασματικὴ ἢ ἑνωτικὴ γραμμὴ

παρεντιθέμενα ἐν τῇ ὁμάδι ἀριθμῶν ἢ γραμμάτων λογίζονται ὡς ἐν ψηφίον ἢ χαρακτήρ.

Ὡς εἷς ἐπίσης χαρακτὴρ μιᾶς ὁμάδος λογίζονται·

1) Ἕκαστον τῶν γραμμάτων τῶν προστιθεμένων εἰς τὸν ἀριθμὸν πρὸς σήμανσιν τακτικῶν ἀριθμῶν.

2) Τὸ θαυμαστικὸν, τὸ παρακολουθοῦν ὁμάδα γραμμάτων πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ

3) Τὸ γράμμα, τὸ προστιθέμενον εἰς τὸν ἀριθμὸν κατοικίας.

η') Οἱ σύνθετοι ἐμπορικοὶ τύποι, ὅταν τὸ ποσὸν τῶν ἀριθμῶν καὶ γραμμάτων, ἐξ ὧν ἑκάστη ὁμὰς ἀποτελεῖται, δὲν ὑπερβαίνῃ τὰ πέντε. Τηλεγράφημα περιέχον ἐν τῷ κειμένῳ μίαν ἢ πλείονας ὁμάδας ἀποτελουμένας ἀναμίξ ἐξ ἀριθμῶν καὶ γραμμάτων, πλὴν τῶν ἀνεγνωρισμένων ὡς ἐμπορικῶν τύπων, δὲν γίνεται δεκτόν.

θ') Ἡ παρένθεσις, ἡ ὑπογραμμὴ καὶ τὰ εἰσαγωγικὰ σημεῖα.

ι') Τὰ σημεῖα τῆς στίξεως καὶ τῆς ἑνώσεως καὶ ἡ ἀπόστροφος, ὅταν ζητῆται ἡ μεταβίβασις τούτων παρὰ τοῦ ἀποστολέως.

Αἱ τελεῖαι αἱ τιθέμεναι πρὸς διαχωρισμὸν τῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τοῦ κειμένου καὶ τούτου ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ τηλεγραφήματος δὲν διατιμῶνται.

Ἐπίσης εἰς οὐδὲν νέλος ὑπάκεινται αἱ λέξεις αἱ ἀποτελοῦσαι τὴν ἐπικεφαλίδα τοῦ τηλεγραφήματος.

ια') Τὰ ἐν τῷ κειμένῳ ἢ ὑπογραφῇ ὀνόματα πόλεων, χωρῶν, τόπων, πλατειῶν, λεωφόρων, ὁδῶν, τὰ ὀνόματα πλοίων, οἱ ὁλογράφως γραφόμενοι ἐν γένει ἀριθμοί, ὅταν τὰ τοιαῦτα ὀνόματα ἢ ἀριθμοὶ γράφωνται ὡς μία μόνη λέξις ἄνευ ἀποστρόφου ἢ ἑνωτικοῦ σημείου.

Αἱ τοιαῦται ὅμως λέξεις περιέχουσαι πλείονα τῶν 15 γραμμάτων λογίζονται ὡς δύο.

11. Τὸ ἄρθρον 31 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

Διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν νομίμων τελῶν εὐθύνεται προσωπικῶς ὁ εἰσπράξας ὑπάλληλος. Θεωροῦνται ἐν τούτοις ἀλληλεγγύως συνυπεύθυνοι καὶ δύνανται νὰ καταλογισθῶσιν, ὁ παρ' αὐτοῦ παραλαμβάνων τὰς εἰσπράξεις λογιστὴς ἢ ὁ ἐνεργῶν τὸν προέλεγχον τῶν τελῶν ὑπάλληλος ἢ καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ οἰκείου γραφείου, ἐφ' ὅσον διὰ τῶν ἐνεργειῶν ἢ παραλείψεων αὐτῶν, ἠθέλων ἀποδειχθῇ ὑπαίτιοι τῆς ἐπὶ ἔλαττον εἰσπράξεως.

Ὁ καταλογισμὸς τῶν ἀνωτέρω ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ οἰκείου Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου.

12. Τὸ ἄρθρον 35 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

Τὰ καθαρῶς τηλεγραφικὰ τέλη, ἤτοι τ' ἀνήκοντα εἰς τὴν τηλεγραφικὴν ὑπηρεσίαν, διὰ τὰ ραδιοτηλεγραφήματα, τὰ καταγόμενα ἢ προοριζόμενα δι' Ἑλλάδα, ὅταν ταῦτα ἀνταλλάσσωνται ἀπευθείας μεθ' ἑλληνικῶν παρακτίων σταθμῶν, ὁρίζονται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Τ.Τ.Τ.

13. Εἰς τὸ ἄρθρον 38 προστίθεται δευτέρα παράγραφος ὡς ἑξῆς·

Εἰκοσάλεπτον ἐπίσης τέλος εἰς γραμματόσημον ἐπικολλᾶται καὶ ἐπὶ πάσης ἄλλης αἰτήσεως ἢ δηλώσεως πρὸς τὴν τηλ)κὴν ὑπηρεσίαν ἐκ μέρους τοῦ ἀποστολέως ἢ ἀποδέκτου τηλ)του καὶ ἀφορώσης εἰδικὴν διαχείρισιν τούτου.

Πᾶσαι αἱ αἰτήσεις ἢ δηλώσεις περὶ ὧν πραγματεύεται τὸ παρὸν ἄρθρον ἀπαλλάσσονται τελῶν χαρτοσήμου καὶ προσθέτων.

14. Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 39 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς: «Πᾶσα κατὰ τὸν παρόντα νόμον αἴτησις περὶ ἐπιστροφῆς τηλεγραφικῶν τελῶν κλπ., ὑποβαλλομένη μετὰ τρίμηνον ἀπὸ τῆς καταθέσεως τοῦ τηλεγραφήματος εἶναι ἀπαράδεκτος».

15. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 40 προστίθεται καὶ γ' ἐδάφιον ὡς ἑξῆς·

«Τὰ παρὰ τῶν ἀνεγνωρισμένων σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν αἰτούμενα ἀντίγραφα τηλεγραφημάτων ἀποστελλομένων ἐκ μέρους αὐτῶν ἢ πρὸς αὐτὰ ἀπευθυνομένων».

16. Τὸ ἄρθρον 44 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

«Δι' ἕκαστον τηλεγράφημα διὰ τὸ ἐξωτερικόν, ὑπαγόμενον εἰς τὰς ἀνταποκρίσεις τῆς κατηγορίας τῆς Εὐρωπαϊκῆς διελεύσεως, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως, πλὴν τῶν κατὰ λέξιν τελῶν καὶ πρόσθετον τέλος μόνιμον πεντήκοντα ἑκατοστῶν τοῦ φράγκου.

Τὸ τέλος τοῦτο δύναται νὰ ἐλαττωθῇ ἢ νὰ καταργηθῇ διὰ Β. Διατάγματος.

Τὸ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ μόνιμον τέλος ὡς καὶ τὸ τέλος τῆς ἀποδείξεως τῆς χορηγουμένης τῷ ἀποστολεῖ ἐξωτερικοῦ τηλεγραφήματος εἰσπράττονται καθ' ὃν τρόπον καὶ τὰ κύρια τέλη τούτου.

17. Εἰς τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ ἄρθρου 56 καὶ α' τοῦ ἄρθρου 60 προστίθεται μετὰ τὴν λέξιν «Βασιλέως» ἡ φράσις «καὶ τῶν μελῶν τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας».

Ἡ προσθήκη αὕτη θεωρεῖται ὡς ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ οὗ πρόκειται νόμου.

Τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 56 ἀντικαθίστᾶται ὡς ἑξῆς

«Τῶν κατὰ τόπους ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν ὡς καὶ τῶν Ἀρχηγῶν ξένων θρησκευμάτων», εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ ἐν συνεχείᾳ προστίθεται τὸ κάτωθι ἐδάφιον.

«Αἱ ὑπὸ τοῦ ταχυδρομείου συνταχθησόμεναι τηλεγραφικαὶ ἐπιταγαί, δι' ὧν ἐμβάζονται χρήματα πρὸς ἐξυπηρέτησιν δημοσίας ἀνάγκης».

18. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 59 λέξις «ταύτας» ἀντικαθίστανται εἰς «αὐτά».

19. Ἐν τῷ ἄρθρῳ 60 προστίθεται καὶ ε') ἐδάφιον ὡς ἑξῆς·

«Τὰ κατ' αἴτησιν καὶ εἰς βάρος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἀποστελλόμενα ἐκ μέρους τηλεγραφικῶν πρακτορείων ἢ πρὸς ἐφημερίδας καὶ Τηλεγραφικὰ πρακτορεῖα ἀπευθυνόμενα εἰδησεολογικῆς φύσεως ἐσωτερικὰ ἢ ἐξωτερικὰ τηλεγραφήματα, ἅτινα προώρισται νὰ ἐξυπηρετήσωσιν ἐθνικὰ συμφέροντα». Ἡ δὲ τελευταία παράγραφος τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου ἀντικαθιστᾶται ὑπὸ τῶν ἑξῆς·

«Τὰ τέλη τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ τηλεγραφημάτων καταβάλλονται ἐν τοῖς οἰκείοις Τηλεγραφείοις τοῖς μπρητοῖς εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνός, πλὴν τῶν ἐν τῷ ε' ἐδαφίῳ ὁριζομένων, τῶν ὁποίων τὰ τέλη καταβάλλονται διὰ χρηματικοῦ ἐντάλματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ.Τ.Τ.

»Δι' ἕκαστον ἀποστελλόμενον ἐπὶ πιστώσει τηλεγράφημα Τραπέζης ἢ διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἑταιρείας Eastern εἰσπράττονται προσθέτως εἴκοσι λεπτὰ διὰ τὴν τήρησιν τῶν σχετικῶν λογαριασμῶν.

20. Ἡ ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου 95 λέξις «κατὰ» ἀντικαθίστανται διὰ τῆς «μετά».

21. Ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἄρθρου 68 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

«Διὰ τὰς ἐκτὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ἐγκαταστάσεις καταβάλλονται προσθέτως κατ' ἔτος, ἀσχέτως πρὸς τὴν ἄνω ὁριζομένην συνδρομὴν καὶ τὰ λοιπὰ τέλη, δραχμαὶ πέντε ἀνὰ 100 μέτρα ἢ κλάσμα αὐτῶν διὰ τὸ πέρα τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως τμῆμα τῆς γραμμῆς. Ἐξαιροῦνται αἱ πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου ὑφιστάμεναι τοιαῦται ἐγκαταστάσεις ἀγαθοεργῶν ἱδρυμάτων κοινῆς ὠφελείας, δι' ἃς εἰσπράττονται 100 δραχμαὶ ἐτησίως ἀνὰ ἑκάστην πεντάδα χιλιομέτρων ἢ κλάσμα αὐτῆς διὰ τὸ πέρα τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως τμῆμα τῆς γραμμῆς».

22. Τὸ ἄρθρον 89 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

«Τὰ τέλη συνδιαλέξεως, μὴ πραγματοποιηθείσης ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας, εἰς ἃ περιλαμβάνονται καὶ τὰ τυχὸν διὰ πρόσκλησιν καταβληθέντα, ἐπιστρέφονται εἰς τὸν αἰτησάμενον τὴν συνδιάλεξιν· τοὐναντίον δὲ παραμένουσιν

εἰς ὄφελος τοῦ Δημοσίου ἅπαντα τὰ προκαταβληθέντα τέλη κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν.

23. Ἐν τῷ ἄρθρῳ 96·

α') Ἐν συνεχείᾳ τοῦ ἐδαφίου 1 προστίθενται «καὶ τῶν μελῶν τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας».

β') Αἱ ἐν τῷ ἐδαφίῳ 5 λέξεις «καὶ τῶν τούτοις ὁμοιοβάθμων» ἀπαλείφονται. Αἱ δ' ἐν τῷ ἐδαφίῳ 9 λέξεις «ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας» ἀντικαθιστῶνται διὰ τῶν «Τ. Τ. Τ.».

γ') Προστίθεται καὶ 17 ἐδάφιον ὡς ἑξῆς·

«Τοῦ Προέδρου Ἀρείου Πάγου καὶ Εἰσαγγελέων Ἐφετῶν».

Ἄρθρον 13.

Ἐπιστρέφονται εἰς τοὺς καταβαλόντας·

1. Τὰ τέλη τῶν περὶ ὧν πραγματεύεται τὸ ἄρθρον 36 τοῦ νόμου 2453 ὑπηρεσιακῶν εἰδοποιήσεων, ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι τὸ περὶ οὗ ἐπρόκειτο τηλεγράφημα δὲν ἀφίκετο εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον.

2. Τὰ τέλη τῆς ὑπηρεσιακῆς πρὸς ἐπανάληψιν τηλεγραφήματος εἰδοποιήσεως, ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι τὸ ἀρχικῶς ληφθὲν τηλεγράφημα ὑπέστη ἀλλοίωσιν ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας. Ἐπίσης ἐπιστρέφεται τὸ δι' οἱανδήποτε εἰδικὴν ὑπηρεσιαν εἰσπραχθὲν πρόσθετον τέλος, ἤτοι ἐι εἰδοποίησιν παραλαβῆς, ἀντιπαραβολήν, ἐπείγουσαν μεταβίβασιν κλπ., ὅταν ἡ ὑπηρεσία αὕτη δὲν ἐπραγματοποιήθη. Πάντα τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2453 ἐπιστρεφόμενα τέλη δύνανται νὰ καταλογίζωνται εἰς βάρος τῶν ὑπαιτίων ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 14.

Πᾶς τις δικαιοῦται νὰ προσδιορίσῃ ἐγγράφως ὡρισμένον τρόπον ἢ ὡρισμένον πρόσωπον πρὸς ἐπίδοσιν, ἐφάπαξ ἢ διὰ χρονικὴν περίοδον συνεχῆ, τῶν πρὸς αὐτὸν ἀπευθυνομένων τηλεγραφημάτων, ἢ νὰ ζητήσῃ ὅπως τῷ ἐπιφέρωνται καθ' οἱανδήποτε ὥραν τῆς νυκτὸς καὶ ἂν φθάνωσι ταῦτα.

Δι' ἕκαστον ὑποδεικνυόμενον ἐν τῇ σχετικῇ δηλώσει τρόπον ἐπιδόσεως κατὰ χρονικὴν περίοδον συνεχῆ προκαταβάλλονται δραχμαὶ δύο καθ' ἑξαμηνίαν. Κατ' ἐξαίρεσιν οἱ ἔχοντες διεύθυνσιν Τραπεζικὸν ἢ Ἐμπορικὸν γραφεῖον, ἴδρυμα ἢ κατάστημα, ἐπιρρέπεται νὰ ζητήσωσιν ὅπως τὰ κατὰ τὰς ἐν τοῖς ἄρθροις 1 καὶ 2 τοῦ νόμου ΓΥΝΕ' (1909) ὁριζομένας ἡμέρας ἀργίας ἀφικνούμενα τηλ)ματά των ἐπιδίδωνται εἰς ἄλλην εἰδικὴν διεύθυνσιν.

Διὰ τὴν εἰδικὴν ταύτην ἐπίδοσιν προκαταβάλλον αι δραχμαὶ δέκα καθ' ἑξαμηνίαν.

Ἄρθρον 15.

Αἱ ἀποδείξεις ἐπιστροφῆς τηλ)κῶν ἐν γένει τελῶν συντάσσονται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου. Αἱ ἀποδείξεις αὗται ὡς καὶ πᾶσα ἐκδιδομένη ὑπὸ τῆς τηλ)κῆς ὑπηρεσίας ἀπόδειξις ἐπὶ τῇ καταβολῇ ἑλῶν πάσης φύσεως ἐξαιροῦνται εἰς πρόσθετα τέλη χαρτοσημάνσεως.

Ἄρθρον 16.

Τὸ ἄρθρον 45 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

Ἡ λογιστικὴ τηλεγραφ. ὑπηρεσία τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ Διευθύνσεως Κεντρικῶν γραφείων, καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν, ἐκείνων, ὧν αἱ εἰσπράξεις ἐξ ἐσωτερικῶν τηλεγραφημάτων ὑπερβαίνουσι κατὰ μέσον ὅρον τὰς τρισχιλίας δραχμὰς κατὰ μῆνα διεξάγεται παρ' ἑνὸς λογιστοῦ ἔχοντος βαθμὸν τηλεγραφητοῦ ἢ ἐπιστάτου.

Εἰς τὰ ἐν τῇ ἕδρᾳ Διευθύνσεως Κεντρικὰ γραφεῖα τῶν πόλεων πληθυσμοῦ ὑπὲρ τὰς 150 χιλιάδας κατοίκων, ἡ λογιστικὴ ὑπηρεσία δύναται ν' ἀνατίθηται εἰς διευθυντὴν β' τάξεως.

Ἐλλείψει καταλλήλου τηλεγραφητοῦ ἢ ἐπιστάτου, καὶ μέχρι τοποθετήσεως τοιούτου, δύναται νὰ τοποθετηθῇ ὡς λογιστὴς καὶ βοηθὸς α' τάξεως.

Ἐξαιρετικῶς, ἂν ὁ εἷς καὶ μόνον ὑπήρετων βοηθὸς α' τάξεως παρὰ γραφείῳ, οὗτινος τὸ ὑποδεέστερον προσωπικὸν ἀποτελεῖται ἀποκλειστικῶς ἐκ βοηθῶν, κρίνηται ἀκατάλληλος εἰς τὸ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ καθήκοντα ὁ λογιστής, ἐπιτρέπεται ἡ προσωρινὴ ἀνάθεσις τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ γραφείου.

Κατὰ πάσας τὰς περιπτώσεις ἡ λογιστικὴ ὑπηρεσία ἀνατίθεται δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ μετὰ πρότασιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ οἰκείου γραφείου.

Ἄρθρον 17.

Τὸ ἄρθρον 46 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

Ὁ διοριζόμενος ὡς λογιστὴς, πρὸ τῆς ὁριστικῆς ἀναλήψεως τῆς εἰδικῆς ταύτης ὑπηρεσίας, ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν ἐφ' ἅπαξ ἢ κατὰ δόσεις ἐγγυήσεως χρηματικῆς ἢ ἐκ χρεογράφων τῶν Ἐθνικῶν Δανείων, εἰς μὲν τὰ Κεντρικὰ γραφεῖα τῶν πόλεων πληθυσμοῦ ὑπὲρ τὰς 150 χιλιάδας κατοίκων ἐκ δραχμῶν τρισχιλίων, εἰς τὰ γραφεῖα ὧν αἱ συνολικαὶ εἰσπράξεις ὑπερβαίνουσι τὰς 15 χιλιάδας δραχμὰς κατὰ μῆνα ἐκ δραχμῶν χιλίων, εἰς πάντα δὲ τὰ λοιπὰ γραφεῖα ἐκ δραχμῶν πεντακοσίων.

Ἡ τοιαύτη ἐγγύησις, εἴτε τὸ πρῶτον παρέχεται εἴτε πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἤδη παρασχεθείσης, ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι καὶ κτηματικὴ, διπλασίου ὅμως ποσοῦ, ἢ προσωπικὴ ἐνδομένη παρ' ἀξιοχρέου προσώπου, ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἐγγύησις παρασχεθεῖσα δι' ἑτέραν διαχείρισιν ὑπηρεσίας τῶν Τ. Τ. Τ., ἧς ὁ ἔλεγχος εἰσέτι δὲν ἐπερατώθη, δύναται νὰ ἰσχύσῃ ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ ὑπαλλήλου μέλλοντος ν' ἀναλάβῃ τὴν τηλεγραφικὴν λογιστικὴν ὑπηρεσίαν, κατόπι ἐγκύρου δηλώσεως τοῦ ἐγγυητοῦ.

Ἄρθρον 18.

Ἐν τοῖς τηλεγραφείοις ὧν αἱ εἰσπράξεις ἐξ ἐσωτερικῶν τηλεγραφημάτων δὲν ὑπερβαίνουσι τὰς τρισχιλίας δραχμάς, ἡ λογιστικὴ ὑπηρεσία ἐνεργεῖται αὐτοπροσώπως ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ γραφείου, μὴ ὄντος ὑποχρέου εἰς καταβολὴν ἐγγυήσεως.

Ἄρθρον 19.

Τὸ ἄρθρον 49 τοῦ περὶ οὗ πρόκειται νόμου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

Εἰς τοὺς διεξάγοντας τὴν τηλεγραφικὴν λογιστικὴν ὑπηρεσίαν τῶν τηλεγραφείων, ἐξαιρέσει τῶν γ' τάξεως, χορηγεῖται ἀμοιβὴ 15 δραχμῶν κατὰ μῆνα διὰ ποσὸν συνολικῶν εἰσπράξεων μέχρι δέκα χιλιάδων δραχμῶν μηνιαίως, προστιθεμένων δύο δραχμῶν κατὰ χιλιάδα ἢ κλάσμα αὐτῆς διὰ τὸ τυχὸν ἐπὶ πλέον ποσόν.

Ἡ ἀμοιβὴ αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς πεντήκοντα δραχμὰς μηνιαίως, οἱονδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ ποσὸν τῶν τηλεγραφικῶν εἰσπράξεων, πλὴν τοῦ λογιστοῦ τῆς Ταχ. καὶ τηλ. Διευθύνσεως Ἀττικοβοιωτίας καὶ Κορινθίας οὗτινος ἡ ἀμοιβὴ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς ἑκατὸν δραχμὰς μηνιαίως.

Ὁμοία ἀμοιβὴ ἴση πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς λαμβανομένης ὑπὸ τοῦ λογιστοῦ, ἀλλὰ μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὰς 25 δραχμὰς μηνιαίως, παρέχεται καὶ εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν ἐν τῷ γραφείῳ ὑπαλλήλων τῶν ἀσχολουμένων ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν εἰσπραξιν τῶν Τηλ)των.

Ἄρθρον 20.

Μέχρις ἀναλήψεως τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας ὑπὸ τακτικοῦ λογιστοῦ ἢ ἐν περιπτώσει κωλύματος οἱουδήποτε τούτου, ὁ προϊστάμενος τοῦ γραφείου δύναται νὰ ἀναθέσῃ προσωρινῶς τὴν διεξαγωγὴν τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας εἰς ἕνα κατάλληλον πρὸς τοῦτο ὑπάλληλον, λαμβάνοντα ἐν τῷ μεταξὺ τὴν κεκανονισμένην ἀμοιβὴν καὶ μέχρι τριῶν μηνῶν τὸ πολύ.

Ἄρθρον 21.

Τὸ ἄρθρον 51 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

Εἰς τοὺς λογιστὰς τῶν γραφείων τῆς ἡνωμένης ὑπηρεσίας, τῶν ὁποίων αἱ εἰσπράξεις ἐξ ἐσωτερικῶν τηλεγραφημάτων δὲν ὑπερβαίνουσι τὰς πέντε χιλιάδας δραχμὰς κατὰ μῆνα, δύναται ν' ἀνατίθηται καὶ ἡ διεξαγωγὴ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐπι-

ταγῶν ἢ τοῦ Ταμευτηρίου ἐπὶ τῇ προσθέτῳ ἀπολήψει τῶν ἐνομισμένων ἀποδοχῶν.

Οὗτοι ὅμως ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ὁριζομένης διὰ τὰς ἐπιταγὰς μόνον ἐγγυήσεως, ἥτις καλύπτει τὰς καιπὰς διαχειρίσεις.

Ἄρθρον 22.

Ὑποθέσεις δημοσίας ὑπηρεσίας δύνανται νὰ διεξάγωνται καὶ διὰ τηλεγραφικῶν συνεννοήσεων.

Αἱ ἀρχαὶ αἱ δικαιούμεναι τοιούτων συνεννοήσεων ὁρίζονται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρον 23.

Διὰ τὰ τηλεγραφήματα τοῦ τε ἐξωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ γίνεται χρῆσις ἐφεξῆς τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογίου κανονίζεται καὶ πᾶσα σχετικὴ τηλεγραφικὴ ὑπηρεσία.

Ἄρθρον 24.

Τὸ ἄρθρον 66 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

Συνδρομητὴς αἰτούμενος πρὸς χρῆσίν του καὶ δευτέραν συγκοινωνίαν μετὰ τοῦ τηλεφωνικοῦ κέντρου καταβάλλει προσθέτως κατ' ἔτος ἐπὶ μὲν τηλεφωνικῶν συμπλεγμάτων πόλεως ὑπὲρ τὰς 30 χιλιάδας κατοίκων δραχμὰς 300 ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν δραχμὰς 200.

Οὗτος καὶ ἐκ τῆς δευτέρας ταύτης ἐγκαταστάσεως ἔχει τὰ αὐτὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα ἔχει καὶ ἐκ τῆς πρώτης.

Ὁσάκις ζητεῖται τοιαύτη δευτερεύουσα ἐγκατάστασις ἐν καφενείοις, ξενοδοχείοις καὶ λοιποῖς ἐν τῷ ἄρθρῳ 77 κατονομαζομένοις καταστήμασιν, αὕτη, ὅσον ἀφορᾷ τὴν συνδρομὴν καὶ τὰ λοιπὰ τέλη, θεωρεῖται ὡς κυρία ἐγκατάστασις καὶ εἰσπράττονται τὰ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ὁριζόμενα τέλη, διὰ δὲ τὴν ἄλλην τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ὁριζόμενον πρόσθετον.

Μία τοιαύτη δευτερεύουσα ἐγκατάστασις δύναται νὰ συνδεθῇ καὶ ἀπ' εὐθείας, ἄνευ τουτέστι παρεμβολῆς τοῦ κέντρου.

Ἄρθρον 25.

Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 77 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζόμεναι συνέπειαι διὰ τοὺς ἐκπροθέσμως καταβάλλοντας τὴν συνδρομήν των δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν διὰ τοὺς συνδρομητὰς τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐπλήρωσαν τὴν συνδρομήν των μέχρι τέλους Φεβρουαρίου.

Ἄρθρον 26.

Ἡ τηλεφωνικὴ συνδρομὴ μετὰ τῶν τυχὸν συμπαρομαρτούντων προσθέτων τελῶν τοῦ ἔτους 1923, αὐξανομένη κατὰ τὸ ἓν τέταρτον, θέλει ἰσχύει μέχρι τέλους Μαρτίου 1924, ἔκποτε δὲ κανονίζεται ἡ συνδρομὴ κατὰ τὸ λογιστικὸν ἔτος, καταβαλλομένη, ὅταν εἶναι ἐτησία, ἐντὸς τοῦ Ἀπριλίου ἑκάστου ἔτους.

Ἄρθρον 27.

Ἅπαντα τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμενα τηλεγραφικὰ καὶ τηλεφωνικὰ τέλη δύνανται νὰ αὐξάνωνται διὰ Β. διαταγμάτων στηριζομένων ἐπὶ ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 28.

Κατ' ἐξαίρεσιν τῶν περὶ παραγραφῆς ἐν ἰσχύϊ διατάξεων ἐπιτρέπεται, ὅπως καταβληθῶσιν εἰς τὴν Ἑταιρείαν The Eastern Telegraph Company Ltd τὰ ... ταύτης ὑπὸ τοῦ Δημοσίου δυνάμει τοῦ ἄρθρου 10 τῆς ἀπὸ 16/28 Νοεμβρίου 1883 συμβάσεως κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου ΑΡΛΔ' τοῦ 1884, ἐκ μισθώματος καλωδίων, ἀναγομένου εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 29 μέχρι καὶ τῆς 31 Αὐγούστου 1881.

Ἄρθρον 29.

Τὰ ἄρθρα 47, 48, 50, 52, 53, 54 καὶ 67 τοῦ νόμου 2153 καὶ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1412 τοιούτου καταργοῦνται.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος νόμου κανονισθήσονται διὰ Β. διαταγμάτων.

Ἄρθρον 30.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2711 προστίθενται αἱ λέξεις «καὶ ἀποζημιώσεων».

Ἄρθρον 31.

Εἰς τὸν νόμον 2710 προστίθεται καὶ τρίτον ἄρθρον ἔχον ὡς ἑξῆς:

«Τὰ μὴ σταθερῶς καθωρισμένα διὰ τῆς παρούσης Συμβάσεως τέλη, ἀπαλοιρίζονται κατὰ τὸν καθορισμόν, δυνάμει τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, τῆς εἰς δραχμὰς καὶ λεπτὰ ἰσοδυναμίας των, εἰς τὸ ἀνώτατον ὅριον αὐτῶν, δυνάμενον καὶ νὰ μειῶται διὰ Β. διαταγμάτων».

Περὶ ἀνεγέρσεως ἐν Ἀθήναις Δημοσίου Μαιευτηρίου, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγράφεται ἐτησίως πίστωσις δραχ. 300.000, ἐν δὲ τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου ἀναγράφεται ἐτησίως πίστωσις δραχ. 50.000 πρὸς ἐξυπηρέτησιν χρεωλυτικοῦ δανείου 4.500.000 συνομολογηθησομένου ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου, μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἐν Ἀθήναις Δημοσίου Μαιευτηρίου, ἐν ᾧ θέλει λειτουργεῖ καὶ ἡ μαιευτικὴ κλινικὴ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἐν ἄρθρῳ 1 Μαιευτήριον θέλει ἀνεγερθῆ ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου τοῦ περιελθόντος τῷ Πανεπιστημίῳ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 110301. τῆς 14 Φεβρουαρίου 1904, συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Ἠλία Γλυκορρύδου.

Ἐὰν ἡ ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου τούτου ἀνέγερσις θέλει κριθῆ ὑπὸ τῆς Πανεπ. Συγκλήτου ἀσύμφορος, ἐπιτρέπεται ὅπως τὸ Πανεπιστήμιον προβῆ εἰς ἀπαλλοτρίωσιν τοῦ οἰκοπέδου τούτου, γενησομένην διὰ δημοσίου πλειστηριασμοῦ. Ἐὰν οὗτος ἤθελεν ἀποτύχει ἢ ἐὰν τὸ ἀποτέλεσμα αὐτοῦ ἤθελε θεωρηθῆ ὑπὸ τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου ἀσύμφορον, δύναται ἡ ἀπαλλοτρίωσις νὰ γίνῃ, μετ' ἀπόφασιν αὐτῆς, δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας, ὑποκειμένης εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως. Τὸ ἐκ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τίμημα θέλει χρησιμοποιηθῆ ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου πρὸς ἀγορὰν οἰκοπέδου καταλλήλου πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ Μαιευτηρίου καὶ πρὸς πλουτισμὸν τῆς ἐν αὐτῷ πανεπιστημιακῆς κλινικῆς.

Περὶ τῶν ἐν Βόλῳ ἱερῶν ναῶν Ἁγίου Νικολάου καὶ Ἁγίου Κωνσταντίνου, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Οἱ ἐν Βόλῳ ἱεροὶ ναοὶ Ἁγίου Νικολάου καὶ Ἁγίου Κωνσταντίνου ἀναγνωρίζονται ὡς δημοτικοί.

Ἄρθρον 2.

Ἡ διαχείρισις τῆς ὑπαρχούσης καὶ προσκτηθησομένης περιουσίας τῶν Ναῶν περιέρχεται εἰς εἰδικὰς Ἐπιτροπὰς ἀποτελουμένης ἑκάστης ὑπὸ τοῦ Δημάρχου Βόλου, ὡς Προέδρου, καὶ τεσσάρων μελῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 3.

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον, καθ' ἕκαστον δεύτερον ἔτος, θὰ ἀντικαθίστανται ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου δύο ἐκ τῶν μελῶν τῶν Ἐπιτροπῶν, δυνάμενα νὰ ἐκλεχθῶσιν ἐκ νέου. Ἡ ἀντικατάστασις τῶν δύο πρώτων μελῶν θὰ γίνῃ τὸ πρῶτον τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1925.

Ἄρθρον 4.

Αἱ Ἐπιτροπαὶ δικαιοῦνται, χάριν τῆς ἀνοικοδομήσεως τῶν Ναῶν, νὰ ἐνεργῶσιν ἐράνους καὶ νὰ διορίζωσιν εἰδικοὺς πρὸς τοῦτο ἀντιπροσώπους.

"Αρθρον 5.

Αἱ Ἐπιτροπαὶ ἔχουσιν ἅπαντα τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ νόμου «περὶ ἐνοριῶν», πλὴν τῶν ἀφορώντων τὴν ἐκλογοδοσίαν αὐτῶν, τῶν σχετικῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἀπολογισμῶν ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Νομάρχου.

"Αρθρον 6.

Αἱ ἐπιτροπαὶ θὰ δικαιοῦνται διὰ τὴν ἀνέφαρτον τῶν ναῶν νὰ συνάπτωσι συμβάσεις, νὰ ἐνεργῶσι διαπραστίας καὶ νὰ συνομολογῶσι δάνεια ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Δήμου Πατρέων, δικαιουμένου νὰ παραχωρήσῃ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν αὐτῶν ὡρισμένας δημοτικὰς προσόδους.

"Αρθρον 7.

Ἐπιτρέπεται δ' ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Πατρέων, νομίμως λαμβανομένης, ὅπως ἐπιβληθῇ πρόσθετος δημοτικὸς δασμὸς ἴσος πρὸς τὰ εἴκοσι πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (25 ο/ο) τοῦ εἰσπραχθησομένου τοιούτου συνόλου τῶν ἑκάστοτε ἰσχυόντων νόμων καὶ δημοτικοῦ δασμολογίου, ἐπὶ τῶν εἰς τὸν Δῆμον Πατρέων εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἀλλοδαπῆς ἢ ἡμεδαπῆς προελεύσεως, εἰσπραττόμενος ἅμα τῇ εἰσαγωγῇ των δι' ὀργάνων τοῦ Δήμου ἢ δι' ἐκμισθώσεως. Ὁ φόρος οὗτος θέλει διατεθεῖσθαι ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου καὶ λοιπῶν Φιλανθρωπικῶν Ἱδρυμάτων τοῦ Δήμου, κατὰ ποσοστὸν ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Πατρέων ἑκάστων τῶν Ἱδρυμάτων».

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων 1431 «περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης» καὶ ΓΦΝΗ' «περὶ τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης», ἔχον οὕτως·

"Αρθρον μόνον

α') Τὰ δύο τελευταῖα ἐδάφια τοῦ 2 ἄρθρου ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 3, 5, 6, 7, 8, τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 9, τὰ ἄρθρα 10 καὶ 13 τοῦ νόμου 1431 καταργοῦνται.

β') Τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ νόμου ΓΦΝΗ' καταργοῦνται.

γ') Ὁ νόμος 463 καταργεῖται.

δ') Τὸ προσωπικὸν τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἑξῆς·

1) τοῦ Ἐφόρου, ὅστις εἶναι ὁ Διευθυντὴς τοῦ σχολείου τῶν Καλῶν Τεχνῶν, συνεργαζομένου μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ τὸν πλουτισμὸν αὐτῆς, καὶ λαμβάνοντος τὸ νενομισμένον ἐπιμίσθιον.

2) Τοῦ Διευθυντοῦ, ἐκτελοῦντος καὶ καθήκοντα ἀνωτέρου Ἐπιμελητοῦ (conservateur) πρὸς διάσωσιν καὶ διατήρησιν τῶν ἐν τῇ Πινακοθήκῃ εἰκόνων.

3) Τοῦ Ἐπιμελητοῦ.

4) Τοῦ βοηθοῦ τοῦ Ἐπιμελητοῦ.

5) Τριῶν φυλάκων, ὧν εἷς ἀρχιφύλαξ.

6) Ἑνὸς ὑπηρέτου καὶ μιᾶς καθαριστρίας.

Διευθυντὴς καὶ Ἀνώτερος Ἐπιμελητὴς (conservateur) διορίζεται καὶ ἀπολύεται διὰ Β. Διατάγματος, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Διευθυντοῦ Ὑπουργείου α' τάξεως, τῇ ὑποδείξει τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης δόκιμος ζωγράφος ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ μορφωθεὶς καὶ ἔχων ἀνεγνωρισμένην ειδικότητα πρὸς συντήρησιν καὶ διάσωσιν ἔργων ζωγραφικῆς, ἢ ἐπὶ δεκαετίαν τοὐλάχιστον διατελέσας Ἐπιμελητὴς ἐν τῇ Ἐθνικῇ Πινακοθήκῃ.

Ὁ Διευθυντὴς ἔχει καὶ τὴν ἐπίβλεψιν πρὸς συντήρησιν καὶ διάσωσιν πάντων τῶν ἔργων ζωγραφικῆς, τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ Δημόσιον, ἐπὶ τῷ νέῳ συνεδρίῳ ἐπιμισθίῳ. Ἐπιμελητὴς διορίζεται διὰ Β. Διατάγματος, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Ταγματάρχου β' τάξεως, προαγόμενος μετὰ τριετῆ ὑπηρεσίαν εἰς Ταγματάρχην α' τάξεως, τῇ ὑποδείξει τῆς Ὑπιτροπῆς τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης δόκιμος ζωγράφος, ἔχων ἀνεγνωρισμένην ειδικότητα πρὸς συντήρησιν καὶ διάσωσιν ἔργων ζωγραφικῆς ἢ ἐπὶ πενταετίαν τοὐλάχιστον διατελέσας δεύτερος ἐπιμελητὴς ἐν τῇ Ἐθνικῇ Πινακοθήκῃ.

Βοηθὸς τοῦ Ἐπιμελητοῦ ἐν ἐργαστηρίῳ τῆς Πινακοθήκης διορίζεται, διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῇ ὑποδείξει τοῦ διευθυντοῦ καὶ τῇ ἐγκρίσει τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης, δόκιμος τεχνίτης ξυλουργὸς ἐπὶ τριετίας τοὐλάχιστον μαθητεύσας ἐν τῇ Πινακοθήκῃ, ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχμῶν 125, μετὰ τριῶν κατὰ τριετίαν προσαυξήσεων ἀνὰ δραχμὰς 10. Φύλαξ διορίζεται, διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῇ προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχ. 200 μετὰ τριῶν προσαυξήσεων ἀνὰ δραχμὰς 10 κατὰ τριετίαν ὁ ἐκπληρώσας τὴν στρατιωτικὴν αὐτοῦ ὑποχρέωσιν, γνωρίζων ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν καὶ ἔχων κλίσιαν

25 -30 ἐτῶν. Ἐκ οὗτοι διοριζομένων ρυθμῶν εἰς δύναται νὰ προσχθῇ εἰς ἀρχιτεκτονικὰ τῇ πρότασει τοῦ Διευθυντοῦ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχμῶν 220 μετὰ τριῶν πρωτοκλήσεων ἀνὰ 10 δραχμὰς κατὰ τετράμηνον.

Ὁ ὑπηρέτης καὶ ἡ καθαρίστρια διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῇ προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχμῶν 150 ἑκάστης. Τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἐξαιρεῖται τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τοῦ Ὑπηρετικοῦ πίνακος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἐγκρίσει τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης.

Διὰ Β Διατάγματος κανονισθήσονται τὰ καθήκοντα τοῦ προσωπικοῦ, τὰ τῆς ἐσωτερικῆς λειτουργίας τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης καὶ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου.

Καταργεῖται πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον τοῦ ὁποίου ἡ ἰσχὺς ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκατρίων εἰς α' κατ' ἄρθρον τὴν ζήτησιν τὸ σχεδίον νόμου «περὶ πουθλικῆς εἰς τὰ ἄρθρα 124, 277, 131, κλπ. τῆς ποινικῆς διαφορᾶς ὡς καὶ περιορισμοῦ τῶν ἐπανειλημμένων ἀναβολῶν τῶν ἐνώπιον του κακουργοδικείου δικῶν» μετὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. *Π. Στάϊκου*, καὶ τοῦ κ. *Α. Μάτεσι*, πρὸς οὓς δίδουσι σχετικὰς ἐξηγήσεις οἱ Ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης κ.κ. *Δ. Γούναρης* καὶ *Κ. Πολυχρόνης*.

Συνεχίζεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

Ὁ κ. *Γ. Κανούτας* λαμβάνων τὸν λόγον, λέγει ὅτι ὅσα εἶπεν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ὁ κ. Γούναρης, ὃν μετ' ἐπιστοσύνης ἀκολουθεῖ τὸ κόμμα, ὅπερ διηύθυναν δύο μεγάλοι τῆς Ἑλλάδος πολιτευταί, ὁ Χαρίλαος Τρικούπης καὶ ὁ Γ. Θεοτόκης, περὶ τοῦ δικαίου ἀμφοτέρων τῶν ἐνδιαφερομένων ἐν τῷ συζητουμένῳ νομοσχεδίῳ, ἰδιοκτητῶν τε καὶ ἀκτημόνων καλλιεργητῶν, καὶ ὅτι τὸ δίκαιον τῶν ἰδιοκτητῶν πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὸ δίκαιον τῶν ἀκτημόνων, διὰ νὰ δύνανται νὰ λέγωσιν καὶ οὗτοι ὅτι ζῶσιν ἐν ἐλευθέρῳ Βασιλείῳ, ἐδέχθη ἀνεπιφυλάκτως. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ

ἄρθρον 22, εὑρίσκει ὅτι τὰ στοιχεῖα ἐφ' ὧν ζητεῖται νὰ στηριχθῇ ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, δὲν εἶναι σταθερά, καὶ πᾶσα ἀποζημίωσις θέλει ἀποβῇ εἰς βάρος τῶν καλλιεργητῶν, χωρὶς ἐξ ἄλλου νὰ εἶναι ὠφέλιμος καὶ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας. Εἶναι ἀνάγκη κατ' ἀκολουθίαν νὰ καθορισθῶσιν ἐπακριβῶς τὰ στοιχεῖα ταῦτα, ἤτοι ἡ ἀξία τῆς προσόδου πρὸ τοῦ πολέμου κλπ. καὶ εἶτα νὰ καθορισθῇ ἡ ἀποζημίωσις.

Ἐξετάζων μετὰ ταῦτα τὸ τῆς καταστάσεως τῶν καλλιεργητῶν, παρατηρεῖ ὅτι οὗτοι δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρυνθῶσι μὲ τοὺς προπολεμικοὺς τόκους, μὲ τὴν προσαύξησιν τοῦ 15 -20 ο/ο, διότι δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ ἀνταποξέλθωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν. Κύριον μέλημα, συνεχίζει, πάντων ἡμῶν πρέπει νὰ εἶναι νὰ ἀπαλλαγῇ ὁ γεωργὸς ἀπὸ ὑπέργεια ἄχθη. Ἡ ἐτησία δόσις, ἣν θὰ ὑποχρεωθῶσι νὰ δίδωσι, δέον νὰ ὑπολογισθῇ νὰ δίδηται ἐπὶ τῆς προπολεμικῆς ἀξίας τοῦ γεωμορίου, ὅπερ οὗτοι ἔδιδον, διότι πᾶς ἄλλος τρόπος θέλει συντρίψει τὸν γεωργόν. Δὲν ἐγκρίνει διὰ τοῦτο τὸν ὑπὸ τοῦ κ. Χρυσταλλίνου προτεινόμενον τρόπον, διότι θέλει οὗτος ἀποβῇ ἐπιβλαβὴς εἰς τὸν γεωργόν. Κατ' αὐτὸν ἡ ἀποζημίωσις δέον νὰ προσδιορισθῇ εἰς κεφάλαιον, ἀποδίδον τόκον ἐτήσιον πρὸς 6 τοῖς ο/ο τὸ ἐτήσιον καθαρὸν καὶ προπολεμικὸν ἔσοδον τοῦ ἀπαλλοτριουμένου κτήματος. Τὸ ἔσοδον τοῦτο νὰ προσδιορίζηται ἐπὶ τῇ βάσει α' τῆς ἐκτάσεως τῶν ἐτησίως καὶ ὑπὸ οἱουσδήποτε ὅρους καλλιεργουμένων γαιῶν, ἐξ ὧν ἐξαρτᾶται καὶ ἡ ἰδιοκτησία· β') τῆς κατὰ στρέμμα καὶ κατὰ μέσον ὅρον παραγωγῆς αὐτῶν εἰς τὰ συνήθως καλλιεργούμενα εἴδη· γ' τῆς προπολεμικῆς τιμῆς αὐτῶν, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν· δ') τοῦ τυχὸν ἐτησίου παγίου (ασυρδ-ιδετ) ἐσόδου, καὶ ε') τῆς συγχρόνου νομισματικῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ χρυσοῦν φράγκον. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἐτησίου ἐσόδου, νὰ ἰσχύσωσι τὰ περὶ ἀξίας τῶν προϊόντων ἀπὸ τῆς πεντατεύτου προπολεμικῆς περιόδου, ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1910 μέχρι τοῦ 1914.

Τοῦτο δέ, λέγει, διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ λάβῃ πλειότερα ὁ ἰδιοκτήτης, ἀφοῦ ἀπαξ ἔπαυσε νὰ μετέχῃ εἰς γεωργίαν, διότι ἄλλως ὁ γεωργὸς θὰ εἶναι καὶ πάλιν ὑπόχρεως πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην ἐφ' ὅρου ζωῆς.

Ἐξετάζει εἶτα ὁ κ. Κανούτας τὴν ἀποζημίωσιν διὰ τραπεζογραμματίων καὶ εὑρίσκει ταύτην ἐπιζήμιον, τόσον διὰ

τὸν καλλιεργητήν, ὅσον καὶ διὰ τὸν ἰδιοκτήτην, διότι ὁ μὲν ἰδιοκτήτης, ἐὰν ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ 4—5 ἔτη ἡ μείωσις τῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς θὰ ὑποστῇ φοβερὰν ζημίαν μέχρι καταναλώσεως ὅλων των τῶν κεφαλαίων καὶ δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἀναπληρώσῃ αὐτὴν ἡ προσδιδομένη αὔξησις τῶν 15—30 ο/ο. Μόνον δ' ἂν ἡ ἀξία τῆς δραχμῆς ὑπερτιμηθῇ τότε ὁ ἰδιοκτήτης θέλει κερδίσει εἰς βάρος τοῦ καλλιεργητοῦ 50 ο/ο ἐπὶ τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ. Ὁ δὲ καλλιεργητὴς ἐξ ἄλλου, καὶ ἐν τῇ μιᾷ καὶ ἐν τῇ ἑτέρᾳ περιπτώσει, δὲν ἔχει νὰ ὑποστῇ ζημίας, διότι μειουμένης τῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς, θὰ πωλῇ ἀκριβώτερον τὰ προϊόντα του, αὐξανομένης δὲ τῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς, οὐδὲν πλέον θὰ ἔχῃ νὰ κερδήσῃ, ἀλλὰ μᾶλλον ζημίαν θὰ ἔχῃ. Ἀνάγκη κατ' ἀκολουθίαν νὰ ἐξευρεθῇ ὁ τρόπος, ὥστε ὁ μὲν ἰδιοκτήτης νὰ ἔχῃ σταθερὸν ἔσοδον, ὁ δὲ γεωργὸς νὰ ἔχῃ κέρδος, ὥστε νὰ δυνηθῇ ν' ἀνταποκριθῇ καὶ εἰς τὰς γεωργικὰς αὐτοῦ ἀνάγκας καὶ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους του.

Ὁ κ. *Ε. Γαρουφαλιᾶς*. παυόμενος παρατηρήτεις ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων τῶν κτημάτων Ἠπείρου, ἀναφέρει διὰ μακρῶν τὴν ὅλην γεωργικὴν κατάστασιν, τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν Ἠπείρῳ, καθὼς καὶ τὰς σχέσεις αἵτινες διέπουσι τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ μορτίτας, οἵτινες, οὔτε νὰ ἐξωσθῶσιν εἶναι δυνατόν, ἔχουσι δὲ ἐπὶ πλέον τὸ δικαίωμα οὗτοι νὰ μεταβιβάσωσι δι' οἱασδήποτε δικαιοπραξίας τὰ κτήματα τῶν ἅτινα καλλιεργοῦσιν. Ἀναφέρει σχετικὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, κυρούτας ταῦτα, καὶ λέγει ὅτι μεταξὺ ἰδιοκτήτου καὶ μορτίτου ὑπάρχει συγχωρητής. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει προτείνει, ὅπως προστεθῇ διάταξις, δι' ἧς ἡ τιμὴ τῶν ἐν Ἠπείρῳ τσιφλικίων νὰ ὁρισθῇ μικροτέρα τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις.

Δ. Γούναρης. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομοσχεδίου θέλει κανονισθῇ ἡ τιμή, ἀδιαφόρως πρὸς ἐμπράγματα ἢ μὴ δικαιώματα ἅτινα ἔχουσιν ἑκάτεροι ἐπὶ τοῦ κτήματος.

Ὁ κ. *Γαρουφαλιᾶς* συνεχίζων λέγει, ὅτι πάντως πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἰδιάζουσα κατάστασις τῶν τσιφλικίων Ἠπείρου καὶ νὰ προστεθῇ ἰδιαιτέρα διάταξις δι' αὐτά, ὥστε νὰ μὴ ἐπιβαρυνθῶσιν οἱ καλλιεργηταί, καθ' ὃν τρόπον θὰ ἐπιβαρυνθῶσιν οἱ κολλῆγαι τῶν ἄλλων μερῶν.

Ὁ κ. *Ν. Καλέλης* λέγει ὅτι, ἐφόσον ἡ Κυβέρνησις ἤθελε δεχθῇ ὡς βάσιν ἀποζημιώσεως τὴν βάσιν τοῦ νόμου 2052, καὶ πρὸ αὐτοῦ ἐκείνην, ἣν ἐδέχθησαν καὶ ἄλλα κράτη, καὶ δὴ τὸ Ἀγγλικόν, τὴν βάσιν τοιαύτην τῶν προπολεμικῶν τιμῶν, τοῦτο θὰ ἦτο δίκαιον. Ἀλλὰ τὸ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχέδιον δὲν πράττει τοῦτο, ἀλλὰ θέτει περιορισμούς, οἵτινες δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκπροσωπῶσι τὴν εἰλικρινῆ ἐπιθυμίαν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ λύσωσι τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα, διότι ὁρίζει παγίαν ἀποζημίωσιν τὸ εἰκοσαπλάσιον τῆς καθαρᾶς προσόδου, τοῦθ' ὅπερ δὲν εἶναι σταθερόν, καὶ λόγῳ τῆς ποιότητος τῆς γῆς ἄλλα καὶ τῆς ποιότητος τῶν καλλιεργητῶν. Εὑρίσκει συνεπῶς τοῦτο ἄδικον.

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἑτέρας βάσεως, τῆς καθοριζούσης τὴν αὐτὴν ἀποζημίωσιν δι' ὅλα τὰ τσιφλίκια, τὸ νομοσχέδιον εἶναι σφαλερόν. Ὁ νόμος 2052, λέγει, ἐξαιρεῖ τὴν Ἤπειρον καὶ τὴν Μακεδονίαν, προκειμένου περὶ ἀποζημιώσεως, καὶ λόγῳ τῶν περιστάσεων καὶ λόγῳ τῶν σχέσεων ἀγροτῶν τῶν Ἠπειρωτῶν πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας, περὶ ὧν ὡμίλησεν ἤδη ὁ κ. Γαρουφαλιᾶς. Καὶ ἀναφερόμενος πῶς αἱ σχέσεις αὗται ἐδημιουργήθησαν ἐπὶ Ἀλῆ Πασᾶ διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἡμίσεος ἢ μέρι (γεωμόρου) ἐπὶ 400 τσιφλικίων, ἅτινα ὑπάρχουσιν ἐν Ἠπείρῳ, δημιουργηθέντα ὑπὸ τοῦ ἰδίου Ἀλῆ Πασᾶ, λέγει ὅτι δὲν πρόκειται περὶ δικαιωμάτων τῶν ἰδιοκτητῶν, ἀλλὰ περὶ φόρου. Φρονεῖ διὰ τοῦτο ὅτι εἶναι δικαία ἡ ἀξίωσις τῶν Ἠπειρωτῶν μορτίτων νὰ μειωθῇ δι' αὐτοὺς ἡ ἀποζημίωσις, ἡ ὁριζομένη διὰ τὰ ἄλλα μέρη, καὶ ὅτι πρέπει ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὡς βάσις ἡ πρὸ τοῦ 1912 ἀξία τῶν προϊόντων. Τὰ περὶ ἀντισυνταγματικότητος λεχθέντα, ἐν σχέσει πρὸς τοῦτο, φρονεῖ ὅτι δὲν εἶναι σοβαρὰ καὶ δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ τοῦτο ὑπ' ὄψιν, προκειμένου μάλιστα νὰ ἐπέλθῃ ἡ ἁρμονία μεταξὺ δύο κοινωνικῶν τάξεων, δι' ἣν πάντες ἐνδιαφερόμεθα.

Ὁ κ. *Δ. Βοκοτόπουλος*, λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἄρθρου, λέγει ὅτι οἱ προλαλήσαντες περιωρίσθησαν εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως. Αὐτὸς ὅμως παρερχόμενος τοῦτο, θὰ ἐξετάσῃ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν συνταγματικότητά του, διότι φρονεῖ ὅτι παραβιάζεται ἀρριδήλως τὸ Σύνταγμα, ἐφόσον ἀνατίθεται εἰς Ἐπιτροπὴν διοικητικὴν δικαστικὴ ἐξουσία. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη θέλει συλλέγει τὰς

ἀποδείξεις καὶ θέλει ἐπιφυλάσσεται περὶ τῆς κατακλητέας ἀποζημιώσεως, οὐδόλως δ' ἔχει σημασίαν τὸ ὅτι θὰ ἐκδίδῃ ἀπόφασιν τὸ Πρωτοδικεῖον, καθόσον τοῦτο θὰ κρίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων, ἅτινα θὰ προσκομίζῃ αὐτῷ ἡ Ἐπιτροπή, ἅτις δὲν ὁρίζεται κατ' οὐδένα δικονομικὸν διατάξεις θέλει συλλέγει τὰς ἀναγκαίας ἀποδείξεις καὶ ἐνεργεῖ τὰ τῆς διαδικασίας της.

Δ. Π. Γούναρης, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης. Τὸ Πρωτοδικεῖον θὰ ἐκδίδῃ τὴν ἀπόφασιν κατ' ἰδίαν καὶ ἀπόλυτον κρίσιν. Ἡ Ἐπιτροπή, ἅτις θ' ἀποτελεῖται οὐχὶ ἀπὸ δικαστικὰ ὄργανα, ἀλλὰ κατὰ πλειονοψηφίαν ἀπὸ δικαστικά, θὰ συλλέγῃ τὰς ἀποδείξεις καὶ τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα κατὰ τὰς ἰσχυούσας δικονομικὰς διατάξεις.

Ὁ κ. *Δ. Βοκοτόπουλος* συνεχίζων, ἐπαναλαμβάνει ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, πράγματι θὰ ἐκδίδῃ τὴν ἀπόφασιν, ἐφόσον τὸ δικαστήριον θὰ καλεῖται νὰ κρίνῃ ἐπὶ τῶν στοιχείων, ἅτινα θὰ προσκομίσῃ εἰς αὐτὸ ἡ Ἐπιτροπή, συλλέγουσα ταῦτα κατ' ἰδίαν ἀρέσκειαν, καταλήγει οὕτως τὴν συνεστοχὴν εἰς ταύτην δικαστικῶν προσώπων καὶ μάλιστα ἐκείνων, ἅτινα πρόκειται ν' ἀποτελέσωσι τὸ μέλλον νὰ δικάσῃ δικαστήριον.

Ὁ κ. *Δ. Γούναρης* λέγει, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ εἶναι ἁπλῶς συλλεκτικὴ στοιχείων. Δὲν θ' ἀποφασίζῃ αὕτη, ἀλλὰ τὸ Δικαστήριον. Ἐρώτησιν δὲ ἡ ἀπόφασις ἀνήκει εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ τὸ Ἐφετεῖον, τί ἄλλο σημαίνει τοῦτο ἢ ὅτι ταῦτα θὰ δικάζωσι καὶ θ' ἀποφασίζωσι;

Ὁ κ. *Δ. Βοκοτόπουλος* ἐπιμένων εἰς τὰς γνώμας αὐτοῦ, λέγει ὅτι αἱ Ἐπιτροπαὶ πράγματι θὰ δικάζωσι καὶ οὐχὶ τὰ δικαστήρια, τὰ ὁποῖα θὰ περιορίζωνται ἐν τῇ κρίσει αὐτῶν ἐκ τῶν στοιχείων ἃ θὰ προσκομίζῃ εἰς αὐτὰ ἡ Ἐπιτροπή, προτιθέτει δ' ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη δὲν θὰ δύνανται πολλάκις νὰ συλλέξῃ τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα, ἐφόσον δὲν ὁρίζονται δικονομικαὶ διατάξεις, καθ' ἃς θέλει ἐνεργεῖ.

Ὁ κ. *Δ. Γούναρης* λέγει ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ συλλέξῃ πᾶσαν πληροφορίαν. Θὰ ἔχωσι δὲ πλήρη ἐλευθερίαν ἐνώπιον αὐτῆς οἱ διάδικοι, ὅπως προσαγάγωσιν ὅλας τὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἀποδείξεις καὶ τὰ στοιχεῖα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων θὰ γνωματεύσῃ ἡ Ἐπιτροπή, χωρὶς νὰ εἶναι καὶ ὑποχρεωτικὴ διὰ τὰ Δικαστήρια ἡ γνώμη αὐτῆς.

Ἐξ ἄλλου ἂς μὴ λησμονεῖται ὅτι οὐδεμία ἐκτίμησις γίνεται, ἄνευ τῆς γνώμης τῶν πραγματογνωμόνων. Ἡ διαδικασία αὕτη τῆς ἐκτιμήσεως, μὴ ἀντικειμένη πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Δικονομίας, θὰ διαιρεῖται εἰς δύο στάδια, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 22. Πρῶτον εἰς τὸ στάδιον τῆς πρώτης Ἐπιτροπῆς, ἥτις καθῆκον ἔχει νὰ συλλέξῃ ἀποδείξεις, εἴτε αὐτεπαγγέλτως, εἴτε παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου, εἴτε παρὰ τῶν μελλόντων νὰ διανεμηθῶσι τὴν γῆν, εἴτε παρὰ τοῦ Δημοσίου, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τούτων νὰ γνωματεύσῃ. Καὶ δεύτερον εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐνώπιον τοῦ τακτικοῦ Δικαστηρίου εἰσαγωγῆς τῆς δίκης πρὸς τελικὴν ἀπόφασιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως. Ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς, οὐχὶ μόνον δικαιοῦνται νὰ προσέλθωσιν ἐλεύθεροι πάντα τῶν ὁποίων θὰ θεωρήσῃ αὕτη ἀναγκαῖον, ὅπως συλλέξῃ τ' ἀπαιτούμενα στοιχεῖα, ἀλλ' ὀφείλουσι καὶ νὰ παρουσιασθῶσιν. Ἐὰν ὑπάρχῃ γνώμη ὅτι τοῦτο δὲν καθορίζεται σαφῶς ἐν τῷ σχετικῷ ἐδαφίῳ τοῦ νομοσχεδίου, δύναται νὰ προστεθῇ καὶ ἡ λεπτομέρεια αὕτη.

Π. Στάϊκος. Νὰ καθορισθῇ σαφῶς ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχει δικαίωμα καὶ ὑποχρέωσιν νὰ ἐξετάζῃ ἐνόρκως τοὺς μάρτυρας καὶ συντάσσῃ ἐκθέσεις, συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας δικονομικὰς διατάξεις.

Ὁ κ. *Χ. Μητσόπουλος* ἐμιλῶν διὰ μακρῶν, λέγει ὅτι βεβαίως ἡ Ἐθνοσυνέλευσις δύναται νὰ ὁρίσῃ οἱανδήποτε Ἐπιτροπὴν ἐκτιμήσεως ἀξίας κτημάτων καὶ νὰ τάξῃ ἐν αὐτῇ μέλη δικαστικὰ μετὰ ὑπαλλήλων, γεωπόνων καὶ ὅ,τι ἄλλο. Ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον πρωτοτυπεῖ μετὰ λήθης τῶν κανόνων τοῦ δικαίου ἀλλὰ καὶ τῆς λογικῆς, ὅταν τοὺς δύο δικαστάς, τοὺς ὁποίους θέτει ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ὅπως γνωματεύσωσι, θέτει μετὰ ταῦτα καὶ νὰ δικάσωσιν οἱ ἴδιοι ὡς δικασταί, γνωματεύσει ἤδη ἔχοντες.

Ὁ κ. *Δ. Γούναρης* παρατηρεῖ, ὅτι τὰ δικαστήρια ἐνεργοῦσι πάντοτε κατὰ τὰ δύο στάδια, τὸ τῆς συλλογῆς τῶν ἀποδείξεων καὶ τὸ τῆς ἐκδικάσεως. Ὥστε οὐδὲν τὸ καινοφανὲς καθιεροῦται.

Ὁμοίας παρατηρήσεις ποιεῖται καὶ ὁ ***Κ. Πολυγένης***

Ὁ κ. *Χ. Μητσόπουλος*, εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ 22 ἄρθρου, ἀναγνωρίζει καὶ θέλει ὅπως ὅλοι οἱ Ἕλληνες, καὶ οἱ κολλῆγαι καὶ παραπεντέδες καὶ πᾶς ἄνθρωπος, νὰ ὦσιν ἰδιοκτήτης γῆς ἐξ ἧς νὰ ζῇ. Θεωρεῖ ὅτι βάσις

τοῦ δικαίου τοῦ κολλήγου ἔναντι τοῦ μεγαλοιδιοκτήτου διὰ τὴν ἀπόκτησιν γῆς εἶναι τὸ γεγονὸς πρώτιστα, ὅτι τὸ κτῆμα τοῦ ἰδιοκτήτου ἐπέκτησεν ἀξίαν διὰ τὸν ἴδιον ἰδιοκτήτην, διότι ἄνθρωποι ἐργάται τῆς γῆς ἔζησαν ἐν τῷ κτήματί του καὶ τῷ προσέδωκαν τὴν ἀξίαν τῆς περιουσίας των καὶ τῆς ἐργασίας των. Ἀλλ' ἐὰν πάντες οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι δίκαιον πόθον νὰ γίνωσιν ἰδιοκτῆται, ἄνθρωποι εἶναι καὶ οἱ νῦν γαιοκτήμονες καὶ ἔχουσι καὶ αὐτοὶ δίκαιον πόθον νὰ μὴ στερηθῶσι γῆς. Ἴσως, λέγει, σήμερον, ἐὰν κατὰ πρώτην φορὰν εἰσήγετο ζήτημα ἀγροτικῆς νομοθεσίας, ἄλλως πως μετ' ἄλλης ἐλευθερίας θὰ προβαίνομεν εἰς λύσιν αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα εὑρηται τεθειμένον ἐκ τοῦ παρελθόντος καὶ τώρα ἡμεῖς μόνον νὰ τὸ τελειώσωμεν καλούμεθα. Βεβαίως δὲ κακῶς θὰ τὸ ἀντικρύσωμεν ἐὰν ἀπογυμνοῦμεν καθολοκλήρων τὸν σημερινὸν γαιοκτήμονα, ἢ ἐὰν, ἀπογυμνοῦντες αὐτὸν τῷ ἐδίδομεν πινάκιον φακῆς ἐκ τοῦ κτήματός του. Θέλει νὰ ὁρισθῶσι κανόνες διανομῆς καὶ ἐκτάσεως κλήρου καὶ ἐκτιμήσεως ἀξίας διάφοροι κατὰ τὰς διαφόρους γεωγραφικὰς περιοχάς. Ἄλλα ὀφείλουσι, λέγει, νὰ ἰσχύσωσι διὰ τὴν Μακεδονίαν, ἄλλα διὰ τὴν Θρᾴκην, ἄλλα διὰ τὴν Ἤπειρον, ἄλλα διὰ τὴν Θεσσαλίαν καὶ ἄλλα διὰ τὴν Παλαιὰν Ἑλλάδα. Δέον νὰ ἀφεθῇ τῷ ἰδιοκτήτῃ πολὺ περισσοτέρα ἔκτασις τῆς νῦν δεδομένης, καὶ ἀναλόγως τῶν ἰδιαιτέρων ὅσων τῶν παρουσιαζομένων ἐν ἑκάστῃ περιοχῇ. Τὰ ὑπολειφθησόμενα διὰ τοῦτο μέρος νὰ μὴ ἀπαλλοτριοῦται πλέον δι' ἐξαιρετικῶν νόμων ὅπως ὁ σημερινός, ἀλλὰ νὰ προστατεύηται ὑπὸ τῶν τακτικῶν θεσμῶν τῆς ἐκποιήσεως, λογῳ δημοσίας ἀνάγκης κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος. Τοῦτο δὲ νὰ ὁρισθῇ διὰ ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως. Ὁ μεγαλύτερος οὗτος κλῆρος, ὁ ὑπολειφθησόμενος τῷ γαιοκτήμονι, θὰ εἶναι καὶ ἡ μεγαλυτέρα του ἱκανοποίησις, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἀποζημίωσιν. Πρὸ παντὸς νὰ μὴ θελήσητε νὰ θίξητε τὰ μοναστηριακά, εἰμὴ μόνον ἐκ συνεννοήσεως πρὸς τὰ μοναστήρια, ὅπως προστεθῇ ὁ τύπος τῆς συγκατανεύσεως εἰς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῆς ἰδιοκτησίας των ὑπὲρ τῶν χωρικῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουσι πράγματι δικαίωμα νὰ γείνωσι καὶ αὐτοὶ κάτοχοι γῆς.

Τοῦτο οὐχὶ δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας τοῦ Ἐλευθέρου Βασιλείου, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ δοθῇ κακὸν παράδειγμα εἰς τοὺς

Τούρκους, τοὺς Αἰγυπτίους καὶ τοὺς Ἄραβας νὰ δημεύσωσι καὶ αὐτοὶ μοναστήρια τῶν δούλων ἀδελφῶν, καὶ κλονίσωσι διὰ παντὸς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν τύχην τοῦ Γένους.

Ὁ κ. **Ν. Γερμανὸς** διακόπτων, λέγει ὅτι θὰ ἦτο προφανῶς ἄδικον, προκειμένου νὰ λυθῇ τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα δι' ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα, νὰ μείνῃ ἔξω τοῦ εὐεργετήματος αὐτοῦ τμῆμα τῆς Ἑλλάδος κατῳκημένον ὑπὸ ἀκραιφνοῦς ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, ἐργατικοῦ, ἀλλὰ στερουμένου καθολοκλήρων καλλιεργησίμων γαιῶν, καὶ νὰ μὴ λάβῃ τοιαύτας διὰ τὸν λόγον καὶ μόνον ὅτι συνέλεσε τὸ τμῆμα αὐτό, ἡ Χαλκιδική, νὰ καταλαμβάνηται ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον ὑπὸ μοναστηριακῶν ἀγροκτημάτων. Ἡ Συνέλευσις ὀφείλει νὰ περιλάβῃ καὶ τούτους ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἐὰν δὲ συνθῆκαι ἢ λόγοι ἄλλοι δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν μοναστηριακῶν ἀγροκτημάτων, ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ εὑρῃ μέσον συνεννοήσεως μὲ τὰς ἰδιοκτητρίας Μονὰς καὶ ν' ἀπαλλοτριωθῶσιν ὅπωσδήποτε αἱ ἀναγκαιοῦσαι γαῖαι, χάριν τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν τῆς Χαλκιδικῆς.

Ἄλλως τε ἔχομεν διδόμενα ὅτι αὐταὶ αὗται αἱ Μοναί, ἄλλοτε ἔδειξαν ὅλην τὴν ἀγαθὴν διάθεσιν νὰ προέλθωσιν εἰς συμφωνίας καὶ ἱκανοποιήσωσι τὰς δικαίας ἀξιώσεις τῶν ἀγροτῶν, πολὺ δὲ περισσότερον θὰ πράξωσι τοῦτο νῦν, ὅτε ἐτέθη ἐπὶ τάπητος ἡ ἐπίλυσις τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος.

Ὁ κ. **Χ. Μητσόπουλος** λέγει ὅτι τὴν περιουσίαν τοῦ Ἁγίου Ὄρους δὲν δύνασθε νὰ τὴν θίξητε. Τὴν κελεύουσι σειραὶ συνθηκῶν, τοῦ Βερολίνου, τοῦ Λονδίνου, τῶν Ἀθηνῶν, τῶν Σεβρῶν. Ἂμα θίξητε τὰ κτήματα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, θὰ ἐμποδισθῆτε ὑπὸ τῆς Εὐρώπης. Ὁμιλεῖ εἶτα περὶ τοῦ ἄλλου μεγάλου κινδύνου, ὅτι ἐκ τῆς μεταβολῆς τοῦ ζητήματος τῆς γαιοκτησίας ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θρᾴκῃ, θὰ ἀνεζωογονεῖτο ὁ βουλγαρισμὸς εἰς βάρος τοῦ Ἔθνους.

Διακόπτεται ἐντεῦθα ἡ συνεδρίασις ὥρα 9 καὶ 45' ἵνα ἐπαναληφθῇ τὴν 11 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ὥρα 11 καὶ 25 μ. μ.

Ἐπαναληφθείσης τῆς συνεδριάσεως, ὁ κ. **Δ. Κρεμέζης**, λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς συνεχιζομένης συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 22 ἄρθρου τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου, ἀντικρούει τὸν κ. Μη-

τσόπουλον ὑποστηρίξαντα τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν, καὶ λέγει ὅτι, ἂν ὁ κ. Μητσόπουλος ὑπεστήριζε τὴν ἐθνικοποίησιν τῆς γῆς, ἡ ὁποία θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὸ γενικὸν καλὸν καὶ οὐχὶ τὸν σοσιετισμόν, ὡς τινες ὑποστηρίζουσιν, καίτοι, προσθέτει, ὁ σοσιετισμὸς δὲν πρέπει νὰ τρομάζῃ, θὰ ὑπεστήριζε μίαν ἀλήθειαν. Ἀλλὰ δὲν ὑπεστήριξε τοῦτο. Διὰ τοῦτο, λέγει, ἵνα οἱ γεωργοὶ εὐδοκιμήσωσι, πρέπει νὰ ἐνισχυθῶσιν οἰκονομικῶς, ἄλλως θὰ γίνωσι θύματα τοῦ παντοπώλου τοῦ χωρίου, τοῦ τοκογλύφου, ὡς ἐγένοντο τοιοῦτοι οἱ τοῦ χωρίου Καστρὶ καὶ ἄλλων.

Ὁ κ. **Χρ. Καρᾶς**, ἀντικρούων λέγει ὅτι ἡ ἀποτυχία τῶν χωρικῶν Καστρὶ δὲν ὀφείλεται παρὰ εἰς τὴν ἄγνοιαν τῆς γεωργίας, ἣν ἀνελάβον ἐλθόντες ὡς πρόσφυγες ἐνταῦθα.

Δ. Κρεμέζης. Δὲν εἶναι ἀλήθεια αὐτό. Ἡ ἀποτυχία ὀφείλεται εἰς τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκῶν μέσων, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐνισχυθῶσι ὑλικῶς οἱ μέλλοντες νὰ ἀποκατασταθῶσιν, ἄλλως θὰ ἀποτύχωσιν. Ὁ διδόμενος, συνεχίζει, κλῆρος ἐκ 200 στρεμμάτων ἐν Λαρίσῃ, δὲν ἀρκεῖ καὶ πρέπει νὰ αὐξηθῇ. Εἰς τὴν Καρδίτσαν καὶ Τρίκκαλα πιθανὸν νὰ ἀρκῇ, ἀλλ' εἰς τὰ ἄλλα μέρη ὁ διδόμενος κλῆρος εἶναι ἀνεπαρκέστατος, καὶ ἐὰν δὲν αὐξηθῇ καὶ δὲν ἐνισχυθῶσιν οἰκονομικῶς οἱ χωρικοί, τότε ἀντὶ εὐτυχῶν γεωργῶν θὰ δημιουργηθῶσι δυστυχέστεροι ἀγρόται. Ἄλλως, ἵνα καταστῇ ἐπαρκὴς ἡ Νάουσα καὶ εἰς σιτάρκειαν καὶ εἰς ἄλλους δημητριακοὺς καρπούς, καὶ ἵνα καλλιεργηθῇ ἐντατικῶς ἡ γῆ, ἂς καταρτίσῃ ἡ Κυβέρνησις τάγματα γεωργικὰ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, εἰδεμή, ἂν μείνῃ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει, θὰ δημιουργηθῇ κατάστασις λίαν ἐπικίνδυνος. Εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 22 ὁμιλῶν ὁ κ. Κρεμέζης, ἐρωτᾷ τὴν πρόσοχὴν τῶν πληρεξουσίων ἐπ' αὐτοῦ, καὶ συνιστᾷ ὅπως αἱ ἀποζημιώσεις διὰ τοὺς ἰδιοκτήτας μειωθῶσιν εἰς τὸ ἐλάχιστον, νὰ ἐνισχυθῶσι δ' ἐξ ἄλλου οἱ καλλιεργηταί, ὥστε νὰ μὴ περιπέσωσιν εἰς τὰς χεῖρας τῶν τοκογλύφων, ὁπότε οὐδεμία ἀποκατάστασις θέλει γίνει.

Ὁ κ. **Παναγιώτου** λέγει ὅτι διὰ νὰ λύσῃ ἡ πραγματικὴ διανομὴ τῆς γῆς, πρέπει νὰ δοθῶσι δωρεὰν αἱ γαῖαι, εἰς τοὺς χωρικούς, ἄλλως οἱ γεωργοὶ δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ ἀντεπεξέλθωσιν εἰς τὰς δαπάνας των καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης ἀποκαταστάσεως θὰ καταλήξωσιν εἰς δυσάρεστα ἀποτελέσματα. Ἡ γῆ δὲν ἀνήκει εἰς κανένα.

πρωσθέτει, οἱ ἔχοντες δὲ πολλὰς γαίας τὰς ἀπέκτησαν οὐχὶ ἐντίμως καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ δυσαρεστηθῶσιν ἂν τὰς ἀπολέσωσιν. Ἀναφέρει δ' ὅσα Γάλλος συγγραφεύς, ὁ Κλός, λέγει περὶ τοῦ ζητήματος τῆς γῆς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι, ἀπορῶν πῶς εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπανάστατιν τοῦ 1821 δὲν διενεμήθη ἡ γῆ εἰς τοὺς πολεμιστὰς γεωργούς, καὶ καταλήγει συνιστῶν ὅπως ἡ Κυβέρνησις, σοβαρῶς μελετῶσα τὸ ζήτημα, μὴ κατεργήσῃ ἀλλ' ἀνασυγκροτήσῃ τοὺς γεωργικοὺς συνεταιρισμοὺς καὶ παράσχῃ εἰς αὐτοὺς τὴν γῆν, ἂν θέλῃ νὰ ἀποκαταστήσῃ τοὺς γεωργούς. Καίτοι δὲ φρονεῖ ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου μία μόνον ἀποκαθίστατκι τάξις καὶ δικαίως διὰ τοῦτο παραπονοῦνται οἱ ἰδιοκτῆται ἐνῶ ἂν ἐθνικοποιεῖτο δι' ὅλους ἡ γῆ τοῦτο θὰ ἦτο κοινὸν ὄφελος, δὲν ἀποκρούει ἐν τούτοις τὴν προτεινομένην λύσιν. Κακίζει μετὰ τοῦτο τοὺς τσιφλικούχους, οὓς, καλεῖ δημίους, διότι οὐδεμίαν ἔδωκαν προσοχὴν εἰς τοὺς μορτίτας ἐφ' ὅσον εἶχον αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν των, καὶ ἐπαναλαμβάνει ὅτι πρέπει νὰ ἐνισχυθῶσιν οἱ συνεταιρισμοὶ ἐφ' ὅσον θέλομεν νὰ ἀποκατασταθῶσιν οἱ ἀκτήμονες γεωργοί. Τάσσεται ἐν τέλει ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι τὸ δίκαιον τῆς ἰδιοκτησίας ὑπῆρξε πάντοτε ἀπὸ τῆς *Carta Magna* τοῦ 1720 τῆς διακηρυξάσης τὰ δίκαια τοῦ ἀνθρώπου μέχρι τοῦ τελευταίου Γερμανικοῦ Συντάγματος, πλὴν ὅποταν ὑπῆρξε δημοσία ἀνάγκη. Τὸ νομοσχέδιον ἀναγνωρίζει τὸ δίκαιον τοῦτο, καὶ διὰ τοῦτο παρέχει ἀποζημίωσιν εἰς ἐκείνους, ὧν λαμβάνει τὰ κτήματα. Ἀλλ' ἡ δι δομένη ἀποζημίωσις εἶναι δικαία καὶ βάσιμος; Ὄχι, ἀπαντᾷ, ὁ ῥήτωρ, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν προπολεμικῶν τιμῶν ἐν συγκρίσει μὲ τὴν σημερινὴν ἀξίαν τῆς δραχμῆς, διὸ καὶ δὲν εὑρίσκει δικαίαν τὴν καθοριζομένην ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀποζημίωσιν. Ἡ βάσις, προσθέτει, τῆς ἀποζημιώσεως εἶναι ἄνισος καὶ ἄδικος. Ἀλλὰ θὰ εἴπῃ τις ὅτι πρόκειται περὶ ζητήματος δημοσίας τάξεως καὶ δημοσίας ἀνάγκης, ὅπως μὴ ἐπακολουθήσῃ ἐξέγερσις μεγάλων ὁμάδων, πρόκειται περὶ τῆς ἀνοίξεως μιᾶς ἀσφαλιστικῆς δικλεῖδος. Ἀλλὰ καὶ τούτου δεδομένου, πρόκειται πάντοτε περὶ ἀδικίας. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ λάβῃ τὸ Κράτος πρόνοιαν συνιστῶν εἰδικὸν Ταμεῖον ὅμοιον, πρὸς τὰ ἄριστα λειτουργῆσαν Θεσσαλικὸν γεωργικὸν Ταμεῖον, ἐρχόμενον καὶ

εἰς ἀρωγὴν τοῦ ταμείου τούτου ἐκ τοῦ Δημοσίου, ἔστω καὶ ἂν ἐπιβαρυνθῶσι κατά τι αἱ ἀστικαὶ τάξεις. Ἡ ἐπιβάρυνσις αὕτη θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ δικαίου τῆς ἰδιοκτησίας τῶν ἀστῶν καὶ ἑπομένως ἡ μικρὰ ζημία αὐτῶν θὰ εἶναι κατὰ πολὺ ὀφελιμωτέρα τῆς καταλύσεως τῆς ἰδιοκτησίας των καὶ τῆς εἰσαγωγῆς μπολσεβικισμοῦ, Ἡ δικαιοσύνη τῶν γαιῶν ἐν Ρωσίᾳ ἀπετέλεσε τὴν βάσιν τοῦ μπολσεβικισμοῦ ὅστις καὶ ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τῶν ἀστικῶν κτημάτων καὶ ἐπέφερε τὸ ἀποτέλεσμα, ὁτι Κράτος βαθύπλουτον, εὐημεροῦν καὶ τροφοδοτοῦν ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην, σήμερον εὑρίσκεται ἐν πλήρει ἀποσυνθέτει, τῶν κατοίκων λιμοκτονούντων καὶ θνησκόντων κατὰ ἑκατομμύρια καὶ ἀλληλοτροφωμένων! Θέαμα σπαραξικάρδιον, προϊὸν τῆς δικαιοσύνης τῶν γαιῶν, ἥτις ἠρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ ὡς δῶρον, ἐνῶ ἀπετέλει θανατηφόρον δηλητήριον. Φροντίσωμεν νὰ διαφωτίσωμεν τὸν λαὸν ἵνα μὴ φθάσῃ εἰς τὸ ἀξιοθρήνητον τοῦτο σημεῖον.

Ὁ κ. ***Α. Μάτεσις*** λέγει ὅτι ἐν τῇ ἀποτιμήσει τοῦ ἀπαλλοτριωτέου κτήματος πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ὑποτίμησις τοῦ ἀνταλλακτικοῦ νομίσματος, ἐφ' ὅσον ἡ σημερινὴ ὑψωσις τῆς τιμῆς τῶν πραγμάτων εἶναι φαινομενική, οὐσιαστικῶς δὲ ἀντιπροσωπεύει τὴν ὑποτίμησιν τοῦ νομίσματος. Ἀλλ' οὕτω δύνανται ν' ἀδικηθῶσιν οἱ ἀποκαθιστάμενοι καλλιεργηταὶ ἐὰν ἐν τῷ μέλλοντι ἐπέλθῃ ἡ ἀνατίμησις τοῦ νομίσματος καὶ ἑπομένως ἡ ἔκπτωσις τῆς τιμῆς τῶν προϊόντων. Ἂν ὅμως, πρὸς ἄρσιν τῆς ἀδικίας ταύτης, καταστήσωμεν γενικῶς ἀσταθεῖς τὰς ὀφειλομένας δόσεις τοῦ τιμήματος, θὰ καταφέρωμεν τραῦμα ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς πίστεως τῶν τε πωλητῶν καὶ ἀγοραστῶν. Πρὸς δικαίαν ρύθμισιν τῶν ζητημάτων τούτων προτείνει τὸν διχασμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἤτοι εἰς στοιχεῖον πάγιον ἀντιπροσωπεῦον τὴν προπολεμικὴν τιμὴν καὶ εἰς τὸ στοιχεῖον τὸ ἀντιπροσωπεῦον τὴν σημερινὴν λόγῳ ὑποτιμήσεως τοῦ νομίσματος αὔξησιν τῆς τιμῆς. Τὸ δεύτερον τοῦτο στοιχεῖον νὰ εἶναι μεταβλητὸν ὑπὲρ τῶν ἀγοραστῶν καλλιεργητῶν, ἀναλόγως τῆς ἐν τῷ μέλλοντι βελτιώσεως τῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος. Τοῦτο δύνατκι νὰ γίνῃ διὰ τῆς ἱδρύσεως ἀροτριδίας δικαιοδοσίας, καθοριζούσης ἐτησίως τὴν ἐπὶ ἔλαττον διαφορὰν ἑκάστης ὀφειλομένης δόσεως ἀναλόγως τῆς ἑκάστοτε τρεχούσης τιμῆς τῆς ἐπικαταλλαγῆς.

Ὁ κ. ***Ν. Καλογερόπουλος***, ἀνομολογῶν ὅτι εἶναι δυσχερὴς ἡ λύσις τοῦ ζητήματος, ὅπερ ἀφορᾷ εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀναλαβοῦσα ἐν ταῖς παρούσαις οἰκονομικαῖς δυσχερείαις νὰ ἀποκαταστήσῃ τοὺς κολλήγας ἐπεξέτεινε τὴν ἀρχὴν ταύτην πρὸς δημιουργίαν παντὸς ἀκτήμονος εἰς ἰδιοκτήτην ἐξ οὗ περιῆλθεν εἰς ἀδιέξοδον. Καὶ ἐρθάσαμεν μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ ἀκούσωμεν σήμερον ὅτι τὸ Κράτος δέον ν' ἀποκαταστήσῃ πάντα ἀκτήμονα καὶ μάλιστα δωρεάν, ἵνα προλάβῃ ἀσφαλεῖς ἐξεγέρσεις.

Παρερχόμενος τοῦτο καὶ ἐξετάζων τὸ ἄρθρον 22 λέγει ὅτι δὲν πιστεύει ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὸ σύστημα τὸ καθιερωθὲν ὑπὸ τοῦ νόμου 2052 περὶ κανονισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προπολεμικῶν τιμῶν, αἵτινες ὑπῆρχον πρὸ ὀκταετίας. Ἵνα κανονισθῇ τὸ τίμημα, δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀξία τοῦ κτήματος κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀπαλλοτριώσεως, δεδομένου ὅτι ἡ ἀνταλλακτικὴ ἀξία τῆς δραχμῆς σήμερον δὲν εἶναι οἵα ἦτο πρὸ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου. Ἂν τότε, λέγει, εἶχε τις εἰς χρῆμα τὴν τιμὴν τῶν κτημάτων του, θὰ ἠδύνατο, μετατρέπων αὐτὸ εἰς χρυσοῦν νόμισμα, νὰ τὸ ἔχῃ ἐξαπλασιάσει. Ἀντὶ τούτου σήμερον θ' ἀποζημιωθῇ μὲ τὸ αὐτὸ ποσὸν νομίσματος εἰς δραχμάς, ὡς καὶ κατὰ τὸ 1914, ἐνῷ ἡ ἀνταλλακτικὴ ἀξία τῆς δραχμῆς ἠλαττώθη σημαντικώτατα καὶ μάλιστα ἡ τιμὴ αὐτὴ θὰ δοθῇ μόνον κατὰ τὸ 1)4 εἰς δραχμάς, κατὰ δὲ τὰ 3)4 εἰς ὁμολογίας. Ἀνομολογεῖ τὴν δυσχέρειαν τοῦ Κράτους νὰ δώσῃ ἱκανοποιητικὴν ἀποζημίωσιν, λόγῳ τῶν ἐξαιρετικῶς δυσμενῶν συνθηκῶν, πλὴν φρονεῖ ὅτι τὸ Κράτος δὲν ὤφειλε νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου, πρὶν ἢ ἐξασφαλίσῃ τὰ μέσα τῆς δικαίας ἱκανοποιήσεως τῶν ἰδιοκτητῶν. Ἐξετάζων τὴν πρότασιν τοῦ κ. Μάτεσι, εὑρίσκει ταύτην χειροτέραν τῆς καθιερωθείσης λύσεως ὑπὸ τοῦ νόμου 2052, ἣν ἀτυχῶς υἱοθέτησε καὶ ἡ παροῦσα Κυβέρνησις ἐν τῷ παρόντι νομοσχεδίῳ. Συνεχίζων, εὑρίσκει πενιχρὸν τὸ ἤδη καθοριζόμενον ποσὸν τῶν 100 ἑκατομμ. ὡς πρώτην δόσιν, καὶ ἐρωτᾷ ἂν ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ὑπεσχέθη νὰ παράσχῃ καὶ ἑτέραν ποσόν, ὡς προχθὲς ἐν τῷ λόγῳ του ἀνέφερεν ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος.

Δ. Γούναρης. Μάλιστα.

Ὁ κ. **Ν. Καλογερόπουλος** ἀμφιβάλλει ἂν θὰ εἶναι εὐχερὲς τοῦτο νὰ πραγματοποιηθῇ, διότι δὲν ἔχομεν στατιστικὰς τοῦ ἀπαιτηθησομένου ποσοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν.

Ἐξακολουθῶν, ἀναγινώσκει ὑπόμνημα τῶν ἀγροτικῶν γεωργικῶν ἑνώσεων, ἐν ᾧ ἀναφέρονται διάφορα κτήματα, εἰς ἃ ἐφηρμόσθη ὁ νόμος 2052, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ἐνεκατεστάθησαν, οὐχὶ μόνον οἱ μορτῖται, ἀλλὰ καὶ διάφοροι ἄλλοι ἔχοντες ἐπαγγέλματα ξένα πρὸς τὴν γεωργίαν, οὕτως ὥστε ἠλαττώθη σημαντικώτατα ἡ παραγωγή. Τὰ κτήματα ταῦτα ἀπηλλοτριώθησαν εἰς ἐξευτελιστικὰς τιμάς, ὁρισθείσας ὑπὸ τῶν δικαστηρίων.

Ὁ κ. **Π. Στάϊκος** προσεπιβεβαιοῖ τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἐν τῷ ἐντύπῳ ὑπομνήματι ἀναφερομένων.

Ὁ κ. **Δ. Π. Γούναρης** ἀναφέρει διάφορα συμβάλκια, καθ' ἃ ἐκουσίως ἐγένοντο ἀγοραπωλησίαι κτημάτων εἰς τιμὰς 35 ἕως 40 δραχμὰς τὸ στρέμμα, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ νομίζει ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ γίνηται ἡ κρίσις περὶ τοῦ δικαίου τῆς δοθείσης τιμῆς ἐκ τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς τιμῆς κατὰ στρέμμα, ἐφόσον ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ κτήματι ὑπάρχουσι διάφοροι γαῖαι, διαφόρου ἀξίας καὶ παραγωγικότητος.

Ὁ κ. **Ν. Καλογερόπουλος** συνεχίζων τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὑπομνήματος, ἐπικαλεῖται τὴν μαρτυρίαν τῶν πληρεξουσίων τῶν περιφερειῶν, ἐν αἷς κεῖνται τὰ κτήματα ταῦτα, περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ ὑπομνήματος.

Ὁ κ. **Σπ. Ἀλεξιάδης** ἐπιβεβαιοῖ τὴν ἀλήθειαν τούτου διὸν ἀφορᾷ εἰς τὰ κτήματα τῆς περιφερείας του. Οἱ κ. κ. **Χρ. Καρρᾶς**, **Α. Παπαποστόλου** καὶ **Μ. Σιάπκας** ἀντιθέτως ἀμφισβητοῦσι τὴν ἀκρίβειαν τούτου, ἐφ' ὡρισμένων κτημάτων.

Ὁ **Ν. Καλογερόπουλος** ἐξακολουθῶν, λέγει, ὅτι καλοῦμεθα ν' ἀκολουθήσωμεν τὸ σύστημα τοῦτο τοῦ νόμου 2052, ὅπερ ἐπέφερε τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα ἀνέγνωσεν ἐν τῷ ὑπομνήματι. Ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ Κράτους ὅπως κανονίσῃ δικαίαν ἀποζημίωσιν, καίτοι ἀναγνωρίζει τὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας αὐτοῦ, διότι δὲν νομίζει ὅτι εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ προβῇ εἰς δήμευσιν σχεδὸν τῶν περιουσιῶν. Καταλήγων, ἀναπτύσσει εὐρέως τροπολογίαν, ἣν ἔχει ὑποβάλει, ὅπως ἡ ἀποζημίωσις κανονισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῆς ἐτησίας καθαρᾶς προσόδου τῆς τελευταίας πρὸ τῆς ἀπαλλοτριώσεως πενταετίας καὶ προτείνει τὴν παραδοχὴν αὐτήν.

Ὁ κ. **Ρήγας Πάντος**, παρατηρῶν ὅτι ὁ κ. Καλογερόπουλος ὑπῆρξεν δριμὺς ἐν τῇ ὁμιλίᾳ αὐτοῦ, χαρακτηρίσας ἀδίκους καὶ δημευτικὰς τὰς καθοριζομένας τιμάς, ἔν τε τοῖς νόμοις 2052 καὶ τῷ συζητουμένῳ νομοσχεδίῳ, λέγει ὅτι δὲν ὑπῆρξε δίκαιος εἰς τοῦτο, διότι αἱ τιμαὶ αὐταὶ εἶναι δικαιότατα, στηριζόμεναι εἰς τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ κτημάτων. Ἀναφερόμενος δ' εἰς τὴν γνώμην τοῦ κ. Μπουσίου ὅπως βάσις τῆς ἀποτιμήσεως τῆς ἀποζημιώσεως τεθῇ ἡ ἀξία τοῦ συναλλάγματος, ἀποκρούει ταύτην καὶ ὡς ἀσύμφορον καὶ ὡς ἀδύνατον καὶ ὑποστηρίζει ὅτι οἱ Θεσσαλοὶ θέλουσι νὰ ἀποζημιωθῶσιν οἱ ἰδιοκτῆται ἀλλὰ νὰ ἀποζημιωθῶσι δικαίως καὶ οὐχὶ ὡς οὗτοι ἀξιοῦσι. Πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰσχυρισμῶν του ἀναφέρει σειρὰν κτημάτων, ἅτινα ἐπωλήθησαν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀντὶ δραχμῶν 20 καὶ 25 πρὸ τοῦ πολέμου. Εὑρίσκει, κατόπι τούτου, ὅτι τὸ ζητούμενον ὅπως τεθῇ ὡς βάσις τῆς ἀποτιμήσεως τῶν κτημάτων ἡ μεταπολεμικὴ ἀξία αὐτῶν, δὲν εἶναι δίκαιον. Ὡς βάσις, λέγει, πρέπει νὰ τεθῇ ἡ προπολεμικὴ ἀξία τῶν κτημάτων διὰ νὰ δυνηθῶσι νὰ ἀποκατασταθῶσι πλήρως καὶ ἐπωφελῶς οἱ Θεσσαλοὶ γεωργοί, οὓς ἀδικεῖ ὁ κ. Καλογερόπουλος μεμφόμενος αὐτούς, διότι ζητοῦσι νὰ ἀποκατασταθῶσι.

Μὴ λαβόντος ἑτέρου τὸν λόγον, κηρύσσεται περατωμένη ἡ συζήτησις, γίνεται δὲ δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 22.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ εἰς α' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 31, 32 εἰς ἃ προνοεῖνε προπολογίαν ὁ κ. **Πώπ**, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46 καὶ 47.

Λύεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρα 1 καὶ 50' τοῦ μεσονυκτίου, ἵνα ἐπαναληφθῇ τὴν προσεχῆ Δευτέραν ὥραν 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Ἀργ. Λομβάρδης

Οἱ Γραμματεῖς
Π. Ἰακώβου
Ἀριστ. Φωτήλας

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΚ'

Τῆς 20 Ἰουνίου 1922.

Ὥρα 6 καὶ 50' μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

— Ὁ Χρῆστος Νικολετόπουλος, πρώην χωροφύλαξ, ζητεῖ ὅπως τῷ δοθῶσι καθυστερούμενοι μισθοί.

— Ὁ Ἀπόστολος Κουτελόπουλος κάτοικος Ματαράγκας παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἔλθῃ ἀρωγὸς εἰς τὴν δυστυχίαν του.

— Ἡ ἀγροτικὴ ἕνωσις Λαρίσης ἐκφράζει τὴν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην της πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀκτημόνων γεωργῶν.

— Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῶν ἱερῶν μονῶν Μετεώρων διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν μοναστηριακῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

— Ὁ Σύνδεσμος τραυματιῶν ἀναπήρων πολέμου τῆς Ἐπαρχίας Καρδίτσης λόγῳ τῆς οἰκτρᾶς οἰκονομικῆς των καταστάσεως, παρακαλεῖ τὴν Συνέλευσιν ὅπως εἰς τὸ ἀγροτικὸν νομοσχέδιον τεθῇ ἄρθρον παροχῆς γῆς εἰς ἀπόρους ἀναπήρους.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ὡς ἐντολοδόχος τῆς Ἱεραρχίας, διαβιβάζει 59 ἀντίγραφα διαμαρτυριῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν κατὰ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

— Οἱ κάτοικοι τῆς Λήμνου παρακαλοῦσιν, ὅπως ἐξακολουθήσῃ ἡ ἀνέγερσις κτιρίου ἐκπαιδευτικοῦ, ἥτις ἐσταμάτησε κατόπι παρεμποδίσεως τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, διότι ἐκτίζετο εἰς κτῆνα ἀνῆκον αὐτῷ.

— Ὁ λαὸς Ἀργαλαστῆς καὶ περιχώρων παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἀπαλλαγῇ τῆς φορολογίας τῆς καθαρᾶς προσόδου, ἐλαιοπαραγωγῆς 1920 – 21.

— Οἱ πρακτικοὶ ὀδοντιατροὶ τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2573 πρὸ ἔτους λειτουργοῦντος νόμου, παρακαλοῦσι τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἐπιληφθῇ τῆς ὑποθέσεώς των καὶ διὰ συμπληρωματικοῦ Νομοθ. Διατάγματος ἐπανορθώσῃ τὴν πρὸς αὐτοὺς γενομένην ἀδικίαν.

— Αἱ μητέρες, σύζυγοι καὶ ἀδελφαὶ ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν, ὑπηρετούντων εἰς τὸ Μέτωπον, ὑποβάλλουσιν ὑπόμνημα περὶ ἐλαφρᾶς τροποποιήσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου.

— Οἱ καπνοπαραγωγοὶ τοῦ Νομοῦ Σερρῶν ζητοῦσι τὴν κατάργησιν τοῦ φόρου δεκάτης ἐπὶ τοῦ καπνοῦ.

— Οἱ συνταξιοῦχοι τῆς Χωροφυλακῆς καὶ Ἀστυφυλακῆς ζητοῦσι τὴν βελτίωσιν τῆς συντάξεώς των.

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ. κ.

Γ. Ματσόπουλος τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2643 «περὶ πραγωγῶν καὶ μονιμοποιήσεων τῶν ὑπαλλήλων».

— ***Γ. Κανούτας*** τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— ***Λουκᾶς Κανακάρης Ροῦφος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως τμήματος Βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας».

— ***Σ. Σωτηριάδης*** (Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας) ***Α. Βιτόλης*** (Κυκλάδων) ***Κ. Δροσόπουλος, Α. Μάτεσις, Δ. Τσουκαλᾶς*** (Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας) ***Π. Σισμάνης*** κτλ. τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων ἔργων».

— ***Α. Κυρώζης, Κ. Οἰκονομίδης, Ἀγ. Σλῆμαν, Γ. Ἀλεξάνδρου*** κλπ. τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ δικαιωμάτων ὑποθηκοφυλάκων, συμβολαιογράφων καὶ δικαστικῶν κλητήρων».

Ὁ κ. ***Ξ. Στρατηγὸς*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμων·

1) «Περὶ διαθέσεως τῶν ἐντὸς τοῦ νέου σχεδίου τῆς καιρίσης ἐκτάσεως Θεσσαλονίκης περιλαμβανομένων ἀκινήτων καὶ

2) «Περὶ ἀνεγέρσεως οἰκοδομῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ συνοικισμοὺς τῆς Μακεδονίας».

— Ὁ κ. ***Ν. Στράτος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμων·

1) «Περὶ πληρωμῆς τῶν δαπανῶν τῆς συντάξεως καὶ ἐκτυπώσεως τῆς Ἑλληνικῆς Φαρμακοποιίας» καὶ

2) «Περὶ ἱδρύσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ σχολείου τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλλην. Κράτους».

— Οἱ κ. κ. **Λουκᾶς Κανακάρης Ρούφος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) **καὶ Α. Κ. Λυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δ. Θησαυροῦ) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «περὶ ἐξερευνήσεως ἐν Ἀνατολῇ καὶ Δυτικῇ Μακεδονίᾳ πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ ἐκμετάλλευσιν πετρελαίων.

— Ὁ κ. **Εμ. Λαδόπουλος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει τροπολογίας τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως κλάσεών τινων τοῦ Δασμολογίου».

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ.κ.

Ν. Καλογερόπουλος τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2189 περὶ ἐξαγορᾶς κυριότητος ἐμφυτευτικῶν κτημάτων».

— Ὁ **Ι. Χριστοδουλιᾶς** τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— Ὁ κ. **Α. Χριστομάνος** τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς Πολιτικῆς Ἑνώσεως τῆς Μακεδονικῆς Νεολαίας Σερρῶν, περὶ ἐκκρεμείας τοῦ νόμου περὶ τῶν εἰς β΄ σειρὰν μεταφερομένων, ὁ κ. **Ν. Κουλάνδρου** συνιστᾷ νὰ μελετηθῇ τὸ ὑπόμνημα καὶ νὰ μεταφερθῶσιν εἰς β΄ σειρὰν οἱ ἔχοντες θανόντας ἐν ὁμηρείᾳ ἐν Βουλγαρίᾳ.

Ὁ κ. **Π. Ἰακώβου** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ Βενιζέλου θανόντας ἐν ἐξορίᾳ καὶ παρακαλεῖ νὰ μελετηθῇ ἡ ἀναφορά, ὅπως κανονισθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως τῶν μηχανικῶν οἱ κ. κ. **Δ. Κρεμέζης** καὶ **Σ. Σωτηριάδης** συνιστῶσι τὴν ἀναφοράν, παρακαλοῦντες νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς γαιοκτημόνων Λαρίσης, παραπονουμένων τηλεγραφικῶς διὰ τὸν ψηφισθέντα νόμον περὶ καθορισμοῦ τοῦ τρίτου ὡς καθαρᾶς προσόδου καὶ πληρωμῆς ἐπ' αὐτοῦ

συνθετικοῦ φόρου, παρατηρεῖ ὅτι ἡ τιθεμένη φορολογία εἶναι βαρυτάτη καὶ θὰ κινδυνεύσῃ νὰ μὴ γίνῃ σπορὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος. Ἀναφέρων δὲ καὶ σχετικὸν περὶ τούτου ὑπόμνημα τοῦ προϊσταμένου τοῦ Ἐποικισμοῦ Λαρίσης, παρακαλεῖ νὰ τροποποιηθῇ ὁ νόμος χάριν αὐτῆς τῆς γεωργίας δι' ἣν τώρα λαμβάνονται σήμερον νομοθετικὰ μέτρα πρὸς προαγωγὴν αὐτῆς.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις κάμνει καὶ ὁ κ. **Α. Χριστομάνος**.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀφορώσης τὴν Ἰουλίαν, χήραν τοῦ ἐθνομάρτυρος Γεωρ. Καραμανώλη, ὁ κ. **Γ. Χατζηγεωργίου** συνιστᾷ θερμῶς τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀναφέρων τοὺς ἀγῶνας τοῦ Καραμανώλη καὶ φρονῶν ὅτι πρέπει νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ μείνασα χήρα.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν ἐν Ἀθήναις ἰδιοκτητῶν διδακτηρίων, ζητούντων ἀναθεώρησιν τῶν ἐνοικιαστικῶν συμβάσεων, οἱ κ. κ. **Ν. Κουλάνδρου** καὶ **Χρ. Μητσόπουλος** συνιστῶσιν ὡς δικαίαν τὴν ἀναφοράν.

Οἱ κ. κ. **Ν. Κουλάνδρου** καὶ **Δ. Παναγιώτου** ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἐν Σιδηροκάστρου τμήματος τῆς Πολιτικῆς Ἑνώσεως τῆς Μακεδονικῆς νεολαίας, συνιστῶσι ταύτην καὶ παρακαλοῦσι νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἐμπορικοῦ κόσμου Θεσσαλονίκης, ἐν σχέσει πρὸς τὸ νέον δασμολόγιον, οἱ κ. κ. **Ν. Κουλάνδρου, Γ. Χατζηγεωργίου** καὶ **Α. Σιακκῆς**, συνιστῶσι τὴν ἀναφοράν, παρακαλοῦντες νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Πολιτικοῦ Συλλόγου καὶ τῆς κοινότητος Κονίτσης, διαμαρτυρομένων κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Φλώρου ὑποβληθείσης ἐρωτήσεως διὰ τὴν ἐν Ἀθήναις παρουσίαν τοῦ Μητροπολίτου Ἰωαννίνων, ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** ἀποκρούει τὴν ἐρώτησιν, λέγων ὅτι ὁ Μητροπολίτης Ἰωαννίνων ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκηται, δρᾷ ἐθνικῶς καὶ δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπερώτησις τοῦ κ. Φλώρου, ἣν ἀποδοκιμάζει καὶ αὐτὸ τὸ ποίμνιον τοῦ Μητροπολίτου Ἰωαννίνων.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις κάμνουσι καὶ οἱ κ. κ. **Α. Ἰωαννίδης** καὶ **Α. Ζάχος**.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς Διοικητικοῦ Συμβουλίου Σωματειρισμοῦ Συνδιοκτητῶν «Σάλεστι», ζητούντων τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου 602 «περὶ συνεταιρισμῶν συνδιοκτησίας», οἱ κ. κ. **Χρ. Μητσόπουλος** καὶ **Ν. Δεβίδης** συνιστῶσι τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλοῦσι νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀναφορὰ νὰ

μὴ βραδύνῃ δὲ νὰ ὑποβάλῃ τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον, πρὸς πρόληψιν αἱματηρῶν σκηνῶν.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις κάμνει καὶ ὁ κ. **Κ. Δροσόπουλος.**

Ὁ κ. **Ν. Καλογερόπουλος**, ἀνακοινῶν τηλεγράφημα τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἀνδριανῶν, εὑρισκομένου πλησίον τοῦ λυγνιτωρυχείων Κεντρικῆς Ἑταιρείας, συνιστᾷ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ τηλεγράφημα, διότι ἀπειλοῦνται νὰ κατερρεύσωσιν αἱ οἰκίαι καὶ νὰ θρηνήσωμεν θύματα, ἐξ ἄλλου δὲ νὰ παραστῶμεν καὶ θεαταὶ αὐτοδικίας κατὰ τῶν ἐργατῶν τοῦ λιγνυτωρυχείου πρὸς διακοπὴν τῆς ἐργασίας.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ἐλήφθη καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον παρόμοιον τηλεγράφημα καὶ διετάχθησαν αἱ ἁρμόδιοι Ἀρχαὶ νὰ λίβωσι τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς πρόληψιν δυστυχημάτων.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς ἀδελφότητος ἐργατῶν ἐπιπλοποιῶν, παραπονουμένων διὰ τὰς νέας διατάξεις τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου, δι' ὧν ἀπαγορεύεται ἡ εἰσαγωγὴ πρώτων ὑλῶν καὶ ἐξαρτημάτων, ἐνῶ ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγὴ ἑτοίμων ἐπίπλων, ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** παριστᾷ τὸ ἐπιζήμιον τῶν διατάξεων καὶ συνιστᾷ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπόμνημα, ὅπως μὴ μείνωσιν ἄεργοι τρεῖς χιλιάδες ἐργατῶν. Ἐξαίρων δὲ τὴν πρόοδον τῆς βιομηχανίας ταύτης, συνιστᾷ νὰ μὴ παρορασθῇ τοῦτο. Ἄλλως τε δὲν εἶναι καιρός, λέγει, ἐν τοιαύταις στιγμαῖς νὰ ῥίπτωνται εἰς τοὺς δρόμους ἐργάται οἰκογενειάρχαι.

Οἱ κ. κ. **Χρ. Μητσόπουλος, Δ. Σπηλιωτόπουλος, Δ. Παναγιώτου** καὶ **Δ. Κρεμέζης** ὁμιλοῦσι σχετικὰ ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἐφιστῶντες τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς.

Ὁ κ. **Ἐμμ. Λαδόπουλος**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀπαντῶν λέγει τὰ ἑξῆς· Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἐπιπλοποιΐα ἔφθασε παρ' ἡμῖν εἰς μέγιστον βαθμὸν τελειότητος, ἀντιπρόσωποι δὲ τῶν Ἀδελφοτήτων τούτων, τῶν ἐπιπλοποιῶν καὶ ἐπιπλοεργατῶν, ἦλθον καὶ πρός με καὶ μοὶ διετύπωσαν τὰ αὐτὰ παράπονα, ἅτινα διετύπωσαν καὶ εἰς τὸν ἀξιότιμον ἐξ Ἀττικῆς συνάδελφον. Ἀλλ' ὅτε ὑπέδειξα αὐτοῖς τὴν ὕψωσιν τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος, πλήσσοντος τὰ ἔπιπλα διὰ βαρέων δασμῶν, σχεδὸν ἀπαγορευτικῶν, διότι ἓν κάθισμα ἐκ μετάξης ἢ δωρᾶς πλήσσεται δι' εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ πεντακοσίων περίπου δραχμῶν, ἀνεγνώρισαν ὅτι δικαίως δὲν ὑπεβλήθη ἐπ' αὐτῶν πρόσθετος φορολογία. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἐρωτήσεως τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου, τὸ σχέσιν ἔχον πρὸς τὰ πολύτιμα ξύλα, δηλῶ ὅτι συμπεριελήφθησαν καὶ ταῦτα εἰς τὰ εἴδη πολυτελείας.

Διὰ τὰ ἔπιπλα, τὰ φέροντα ὑάλους λοξοτετμημένους, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἡ εἰσαγωγὴ τῶν λοξοτετμημένων ὑάλων ἀπηγορεύθη, βεβαίως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἰσαγωγὴ αὐτῶν διὰ τῶν ἐπίπλων.

Δέον νὰ προσθέσω, Κύριοι, ὅτι σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶναι νὰ πλήξῃ τὴν βιομηχανίαν, ἀλλὰ τοὐναντίον νὰ ἐνισχύσῃ αὐτήν. Ἐὰν ἑπομένως νομίζῃ τις τῶν ἀξιοτίμων συναδέλφων ὅτι ὑπάρχει τι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ χρῆζον διορθώσεως, ἂς ὑποβάλῃ σχετικὴν τροπολογίαν, ἵνα ληφθῇ ἡ δέουσα μέριμνα.

Ὁ κ. **Δ. Μάτεσις** παρακαλεῖ, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὅπως ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ὑποβληθησόμεναι τροπολογίαι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος**, ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τοῦ Φωτίου Ζήρα, ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Ἐνιαίας ἀπολυθέντος παρανόμως ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας, λόγῳ τῶν βατιλοφρόνων αὐτοῦ φρονημάτων, καίτοι ὁλοκλήρους ἢ ἐπὶ δεκαετίαν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἄψογος, λέγει ὅτι ἡ δίωξις καὶ ἡ ζητουμένη ἐξόντωσις αὐτοῦ ὀφείλεται εἰς τοὺς συμβούλους Κυριακοῦ καὶ ἄλλων, οἵτινες καὶ εἰς φυλάκισιν κατώρθωσαν νὰ ὁδηγήσωσιν αὐτὸν διὰ διαφόρων μηνύσεων. Καίτοι δὲ εἰς πολιτικὰ φρονήματα ὀφείλεται ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ, ἐν τούτοις ἀρνεῖται τοῦτο ἡ Ἐνιαία καὶ δὲν θέλει νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτὸν εἰς τὴν θέσιν του. Διὰ τοῦτο συνιστᾷ ὅπως τὸ Ὑπουργεῖον ἐπεμβῇ καὶ ἐπανέλθῃ ὁ εἰρημένος ὑπάλληλος, εἴτε νομοθετικῶς, εἴτε ἄλλως εἰς τὴν θέσιν του, πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ δικαίου κυρίως καὶ οὐχὶ διὰ τὰς ἀπολαύσεις τῆς θέσεως. Ἂς ληφθῇ δ' ὑπ' ὄψιν, προσθέτει ὁ κ. Καλαντζάκος, ὅτι εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ εἰρημένου ὑπαλλήλου ἔχει ἐπεμβῇ καὶ ἡ Γαλλικὴ Πρεσβεία, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δέον νὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Συνελεύσεως ἔτι πλέον.

Ὁ κ. **Δ. Ροῦφος Κανακάρης**, (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας), ἀναγνωρίζων τὸ δίκαιον τοῦ παρα-

πονουμένου Ζήρα, ἔλαβεν ἤδη τὰ μέτρα αὐτοῦ, ὁ ἴδιος ἐπεμβὰς παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ καλέσας δὲ παρ' ἑαυτῷ καὶ τὸν διευθυντὴν αὐτῆς κ. Γαλανόπουλον, πρὸς ὃν ὑπέδειξε τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ ἀπολυθέντος ὑπαλλήλου. Ὁ διευθυντὴς ὅμως τῆς Ἑταιρείας εἶπεν αὐτῷ, ὅτι τὸ Συμβούλιον ἐν συνειδήσει προέβη εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπαλλήλου, μὴ ἐκτελοῦντος τὸ καθῆκον αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ διὰ τὰ φρονήματά του. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, προσέθηκε, θέλει ἐξασκήσει ἅπασαν τὴν ἐπιρροὴν αὐτοῦ, ὅπως ἐπανορθωθῇ τὸ προσγενόμενον εἰς τὸν ὑπάλληλον ἀδίκημα, ὅπερ καὶ οὗτος ἀναγνωρίζει.

Ὁ κ. **Γ. Σπηλιόπουλος**, ἐξαίρων τὸν ἀδαμάντιον χαρακτῆρα τοῦ κ. Ζήρα ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, καθ' ἣν δὲν ὠκνήσεν νὰ καταγγείλῃ ἁπάσας τὰς κλοπάς, αἵτινες διεπράχθησαν ὑπὸ διαφόρων ὑπαλλήλων τῆς Ἑταιρείας, λέγει ὅτι εἰς τοῦτο κυρίως ὀφείλεται ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ καὶ ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς δέον νὰ εἰσαγάγῃ εἰδικὸν νόμον πρὸς ἐπαναφορὰν τοῦ ἐν λόγῳ ὑπαλλήλου, ἱκανοποιῶν οὕτω τὸ δίκαιον.

Παρομοίας συστάσεις κάμνει καὶ ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς**, καθὼς καὶ ἄλλοι πληρεξούσιοι.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν Ἐπερωτήσεων

Ὁ κ. **Γ. Ἀλεξανδρόπουλος**, λαμβάνων τὸν λόγον καὶ ἀναφερόμενος ἐπὶ ἐπερωτήσεως τοῦ ἐκ Θεσσαλονίκης πληρεξουσίου κ. **Α. Παπαζαχαρίου** περὶ τῆς γενομένης μισθώσεως τοῦ κτήματος "Μικρὰ Μπεσίκια" εἰς τὸν ὑποστράτηγον Ι. Δημητρακόπουλον, ἐλθέτει ὡς Γενικὸς Διοικητὴς τότε Μακεδονίας πῶς ἔχει τὸ ζήτημα. Ὁ κ. Δημητρακόπουλος ἦτο μισθωτής, ὡς διεκδικῶν δικαίωμα κυριότητος τοῦ κτήματος τούτου ἀπὸ τοῦ 1913, ὅτε κατὰ τὸ 1916 ἀπεβλήθη ὑπὸ τοῦ Βενιζέλου, ἐξ οὗ καὶ ἐζημιώθη σημαντικώτατα. Ἤδη δι' αἰτήσεώς του ἐζήτησεν ὅπως, συμφώνως καὶ πρὸς τὸν νόμον, ἐνοικιασθῇ εἰς αὐτὸν τὸ κτῆμα ἐπὶ διετίαν, ἀπέναντι τῶν μεγάλων ζημιῶν ἃς ὑπέστη ἐκ τῆς βιαίας ἀποβολῆς. Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης τὸ Κτηματικὸν Συμβούλιον ἀπεφάνθη κατὰ τὴν ἀπουσίαν του, ἐγκρίναν τὴν μίσθωσιν ἐπὶ ἓν ἔτος, ἐνῷ αὐτὸς ἂν ἦτο

ἐκεῖ θὰ ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν καὶ διὰ τὰ δύο ἔτη, λόγῳ τῶν ζημιῶν, ἃς ὑπέστη.

Ἀναπτύσσων διεξοδικώτερον τὸ ζήτημα, λέγει ὅτι κατὰ τὸν νόμον, τοῦ κτήματος ὄντος μεσεγγυημένου, ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ἐγκρίνῃ τὴν μίσθωσιν πρὸς τὸν διεκδικοῦντα δικαίωμα κυριότητος κ. Δημητρακόπουλον πρὸς ὃν αὐδόλως ἐχαρίσθη, ἐξασφαλίσας ὅλους τοὺς συμφέροντας ὅρους διὰ τοὺς χωρικούς, καὶ ἀνάλογον μίσθωμα, δρ. 6000 περίπου ἐτησίως, καίτοι ἡ μίσθωσις ἐγένετο κατὰ τὸν νόμον ἄνευ δημοπρασίας, ἐφόσον τὸ μὲν εἰσόδημα τοῦ κτήματος κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς Ἐφορείας ἀνήρχετο εἰς 6000 δραχ. ἐτησίως περίπου, τὸ δὲ κατὰ τὴν τελευταίαν δημοπρασίαν δοθέν, μὴ πληρωθὲν ὅμως, δὲν ὑπερέβαινε τὸ ποσὸν τῶν 9000 δραχμῶν.

Τὸ ζήτημα ὅμως, λέγει, φαίνεται ἀνεκινήθη ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων κ. κ. **Παπαζαχαρίου** καὶ **Χρ. Γρόλλιου**, ἐπειδὴ προηγουμένως καὶ καθ' ὃν χρόνον ἦτο ἀποβεβλημένος τοῦ κτήματος ὁ κ. Δημητρακόπουλος, εἶχεν ἐκμισθωθῇ τοῦτο εἴς τινας ἀδελφοὺς ὀνόματι Γρόλλιον, ἴσως συγγενεῖς τοῦ κ. Πληρεξουσίου. Οἱ δύο οὗτοι πληρεξούσιοι ἐζήτησαν παρ' αὐτοῦ ὅπως ἀκυρώσῃ τὸ συμβόλαιον τῆς μισθώσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ κτῆμα ἀνῆκεν εἰς χωρικοὺς κατὰ τὸ μέγιστον μέρος. Τοῦτο ὅμως ἠρνήθη νὰ πράξῃ, διότι οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους προέβαλλον οἱ κ. Πληρεξούσιοι δὲν ἐθεωρήθησαν παρ' αὐτοῦ ἱκανοὶ πρὸς τοῦτο καὶ οὐδεὶς ἄλλος συνέφρεσε λόγος, ἐφόσον καὶ οἱ ἐν αὐτῷ κολλῆγαι οὐδόλως ἐξεδήλωσαν ὅτι ἐπιθυμοῦσιν ἀκυρωθῇ ἡ μίσθωσις καὶ ἐδόθη πρὸς μίσθωσιν μόνον τὸ μέρος τοῦ κτήματος, ἐφ' οὗ διεκδικεῖ δικαιώματα κυριότητος ὁ κ. Δημητρακόπουλος.

Ὁ κ. **Δ. Τσαλόπουλος** λέγει ὅτι ὁ Δημητρακόπουλος ἐμίσθωσε τὸ κτῆμα εἰς τοὺς κολλήγας ἀντὶ 6 δραχμῶν μόνον τὸ στρέμμα, ἐνῷ ἐδικαιοῦτο νὰ τὸ ἐνοικιάσῃ μέχρι 12 δραχμῶν. Ἐξαίρει τὸ ἔργον τοῦ στρατηγοῦ Δημητραχοπούλου καὶ ἐρωτᾷ ἂν ὑπάρχει τις ἰσχυριζόμενος, κατόπι τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Ἀλεξανδροπούλου, ὅτι ἡ Διοίκησις τῆς Θεσσαλονίκης ἐσφαλε, ἐνοικιάσασα νομίμως τὸ κτῆμα εἰς τὸν στρατηγόν.

Ὁ κ. **Γ. Ἀλεξανδρόπουλος** εὐχαριστῶν τὸν κ. Τσαλόπουλον διὰ τὴν πληροφορίαν, ἐξ ἧς ἀποδεικνύεται ὅτι καὶ τὰ συμφέροντα τῶν κολλήγων ἐξυπηρετήθησαν, ἐπανα-

λαμβάνει ὅτι ἡ μίσθωσις ἦτο ἐκ τοῦ νόμου ἐπιβεβλημένη καὶ παρακαλεῖ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεώς του ταύτης νὰ δηλωθῇ ποῦ ὑπῆρξεν ἡ κακὴ ἢ παράνομος ἐνέργειά του.

Ὁ κ. **Ν. Κουλάνδρου** λέγει ὅτι ὁ κ. Γενικὸς Διοικητὴς συνεμορφώθη πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, πλὴν κακίζει ὡς ὑπαίτιον τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας.

Ὁ κ. **Γ. Σπηλιόπουλος**, ἐξαίρων διὰ μακρῶν τὰς οἰκογενειακὰς καὶ προσωπικὰς ἀρετὰς τοῦ στρατηγοῦ Ἰωάννου Δημητρακοπούλου, τονίζει ὅτι δὲν ἦτο ποτὲ δυνατόν, τὴν ἀδικίαν μισῶν καὶ τὴν φιλαληθίαν θάλπων, νὰ πλήξῃ οὗτος τὰς εὐγενεῖς παραδόσεις τῆς οἰκογενείας του ἡ ὁποία κοσμᾶται διὰ τῶν ὡραιοτέρων εἰκόνων πάσης ἀρετῆς. Καταλήγων, φρονεῖ ὅτι ἀποδειχθείσης τῆς ἀληθείας, θ' ἀρεθῇ εἰς τὸ ὕψος της ὑπερήφανος ὅλη ἡ ἠθικὴ δύναμις καὶ ὅλη ἡ ἠθικὴ μορφὴ τοῦ ἀνδρός.

Ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς** λέγει ὅτι, μετὰ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Ἀλεξανδροπούλου, κατεδηλώθη ὅτι ἡ γενομένη πρὸς τὸν κ. Δημητρακόπουλον μίσθωσις ἦτο νόμιμος καὶ ἐπιβεβλημένη, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἤρχετο ν' ἀποκαταστήσῃ καὶ ἐπανορθώσῃ ἀδίκημα ὅπερ προσεγένετο εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς τυραννίας. Περιγράφων τὰς ἠθικὰς ἀρετὰς τοῦ Δημητρακοπούλου καὶ ἀναφερων, ὅτι κατὰ τὰς πληροφορίας, ἃς προσήγαγεν ὁ κ. Ἀλεξανδρόπουλος, ἡ μίσθωσις ἦτο συμφέρουσα διὰ τὸ Δημόσιον, ἐπαναλαμβάνει ὅτι ἦτο δικαίωμα τοῦ στρατηγοῦ Δημητρακοπούλου νὰ ζητήσῃ νὰ τῷ ἐπανορθωθῇ τὸ γενόμενον ἀδίκημα. Ὑποστηρίζει ἐν τέλει ὅτι καλῶς ἐνήργησεν ἐν τῇ προκειμένῃ ὑποθέσει ὁ Γενικὸς Διοικητὴς κ. Ἀλεξανδρόπουλος.

Ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος** λέγει ὅτι, μετὰ τὰ λεχθέντα διέλαμψεν ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ θέμα κατέληξεν εἰς βάρος τοῦ ἐπερωτήσαντος ἀποδειχθέντος ὅτι ὁ Γ. Διοικητὴς καλῶς ἐνήργησεν.

Ὁ κ. **Γ. Ματσόπουλος** λέγει ὅτι ὁ στρατηγὸς Ι. Δημητρακόπουλος ἐμίσθωσε τὸ κτῆμα ὃ κατεῖχε δυνάμει ἐπισήμων ἐγγράφων. Ἑπομένως ὁ κ. Παπαζαχαρίου ὤφειλε ν' ἀποταθῇ εἰς τὴν Δικαιοσύνην καὶ τὰς προϊσταμένας στρατιωτικὰς Ἀρχάς. Ὁ στρατηγὸς Δημητρακόπουλος ἐξαιρετικῶς ἀποσταλεὶς εἰς τὴν Δυτικὴν Θράκην πρὸς φρούρισιν καὶ ἐξασφάλισιν τῶν Ἑλληνοβουλγαρικῶν συνόρων ἀπὸ τὴν παρείσδυσιν τῶν Βουλγάρων κομιτατζίδων, ὑπῆρξεν

ἐκεῖ ῥρεὺς τῶν ἀγαθῶν τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, ὑπῆρξεν ὁ ἀνὴρ ὁ μεταλαμπαδεύσας τὴν ἰσονομίαν, τὴν ἰσοπολιτείαν καὶ τὴν δικαιοσύνην.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος**, ἀναγινώσκων τηλεγραφικὴν ἀναφορὰν τοῦ στρατηγοῦ Δημητρακοπούλου πρὸς πλείστα μέλη τῆς Συνελεύσεως, κακίζει τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, διότι ἐν πολλοῖς ὑπερβαίνει πᾶν ὅριον καὶ ἐκφράζεται κατὰ τρόπον ἀνεπιλαβῆ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑβριστικὸν διὰ μέλη τοῦ Κοινοβουλίου.

Ὁ κ. **Γ. Σπηλιόπουλος** ὁμολογεῖ, ὅτι, τῷ ὄντι ἡ διατύπωσις, ἣν μετεχειρίζεται ὁ στρατηγὸς ἐν τῷ τηλεγραφήματι, εἶναι ἀτυχής, φαίνεται ὅμως ὅτι τοῦτο ἦτο ἀποτέλεσμα τῆς ψυχολογικῆς ταραχῆς ὑφ' ἧς δικαίως κατελήφθη δι' ὅσα ἐναντίον του ἐλέχθησαν ἐν τῇ Συνελεύσει.

Ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς** λέγει ὅτι ὁ στρατηγὸς Δημητρακόπουλος, εὑρεθεὶς ἐν ἀμύνῃ, ἠναγκάσθη νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὴν Συνέλευσιν διὰ τοῦ τηλεγραφήματος, θὰ εἶχε δὲ ἐπίγνωσιν τῶν φράσεων τὰς ὁποίας ἔγραφε.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** παρατηρεῖ ὅτι ὁ κ. Πληρεξούσιος, ἐγκρίνων τὸ περιεχόμενον τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ στρατηγοῦ, προσβάλλει τοὺς συναδέλφους του, ἐκφράζεται δὲ δυσμενῶς διὰ τοὺς πιστεύοντας εἰς τὰ ἐν τῷ τηλεγραφήματι ἀναφερόμενα.

Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἐνείρεται θόρυβος καὶ ἀνταλλάσσονται δριμεῖαι φράσεις μεταξὺ κ. κ. Μπουσίου καὶ Σχοινᾶ, ἕνεκα δὲ τούτου ὁ κ. **Πρόεδρος** διακόπτει ἐπὶ ὅ' λεπτὰ τὴν συνεδρίασιν.

Ἐπαναλαμβανομένης τῆς συνεδριάσεως ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** λέγει ὅτι καὶ ἄλλος συνάδελφος ὡμολόγησεν ὅτι αἱ φράσεις, ἃς μετεχειρίσθη ὁ κ. Δημητρακόπουλος, ὃν ἄλλως τιμᾷ καὶ οὗτινος ἀναγνωρίζει τὰς πρὸς τὸ Ἔθνος ὑπηρεσίας, ἦσαν ἀποτέλεσμα ταραχῆς, ὑφ' ἧς κατελήφθη, ὁ στρατηγὸς ὅτε ἔγραφε ταύτας, θὰ ὤφειλε δὲ καὶ ὁ κ. Σχοινᾶς νὰ συμφωνήσῃ εἰς τοῦτο, ὁπότε θὰ ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ δηλώσῃ ὅτι ἀνακαλεῖ φράσιν ἄτοπον λεχθεῖσαν ἐν παραφορᾷ.

Ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς**, διασαφηνίζων λέγει ὅτι δι' ὅσων εἶπεν ἠθέλησε νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ὁ κ. Δημητρακόπουλος τηλεγραφῶν ὅ,τι ἐτηλεγράφησεν, εἶχεν ἐπίγνωσιν τῶν φρά-

σεών του καὶ ὅτι ὁ κ. Παπαζαχαρίου δέον νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἀνακριβὲς αὐτῶν.

Κατόπι τούτου τὸ ἐπεισόδιον θεωρεῖται λῆξαν.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** εἶτα, ἐξακολουθῶν ἐξετάζει τὸ δεύτερον μέρος τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ κ. Δημητρακοπούλου καὶ ζητεῖ ὅπως τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἀπαντήσῃ εἰς αὐτὸν κατὰ πόσον εἶνε δίκαιος ὁ ἰσχυρισμός του ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ κτήματος Μπετικίων.

Ὁ κ. **Σ. Παπᾶς** φρονεῖ ὅτι ἡ συζήτησις παρεξέκλινε τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπερωτήσεως, ἀφορώσης ἔλεγχον τῶν ἐνεργειῶν τῆς Γενικῆς Διοικήσεως, ἡ ὁποία δὲν ἐτήρησε καὶ ἐν τῇ ἐκμισθώσει τοῦ κτήματος «Μικρὰ Μπεσίκια» τὴν τακτικήν, ἣν ἐφήρμοσε διὰ τὰ ἄλλα κτήματα τοῦ δημοσίου, τὰ ὁποῖα ἐξεμίσθωσε διὰ δημοπρασίας, οὐδόλως δ' ἐσκόπει νὰ θίξῃ τὸν στρατηγὸν Δημητρακόπουλον.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο περατωμένη ἡ συζήτησις.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Πειραιῶς, ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς** ζητεῖ τὴν ἀναβολήν, λόγῳ τῆς σπουδαιότητος τῆς ἀναφορᾶς καὶ τῆς μὴ καταθέσεως τῶν ἐγγράφων ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Τὴν ἀναβολὴν ὑποστηρίζουσι καὶ οἱ κ. κ. **Μάτεσις** καὶ **Καμπάνης** καὶ ἡ ἐπερώτησις ἀναβάλλεται διὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν.

Ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς**, ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεώς του, διαμαρτύρεται διὰ τὴν μὴ ἀποστολὴν καπνοῦ καὶ σιγαρέττων εἰς τὸν ἐν Μετώπῳ μαχόμενον στρατὸν καὶ διὰ τὴν μὴ προσαγωγὴν τῶν αἰτηθεισῶν πληροφοριῶν.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαπαδάκης** (Πρωθυπουργός), ἀπαντῶν λέγει ὅτι συχνάκις στέλλονται σιγαρέττα καὶ καπνός, θὰ ἐξακολουθήσῃ δ' ἡ μέριμνα πρὸς ἀποστολὴν τοιούτων.

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς τίνα θέσιν διώρισεν ὁ Ὕπατος Ἀρμοστὴς κ. Στεργιάδης τὸν βενιζελικὸν χαφιὲ ὀνόματι Ῥοδᾶν, ὅστις καταφυγὼν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Σύρον κατὰ Νοέμβριον 1916, εἰργάσθη ἐκεῖ ὡς ὄργανον τῆς τυραννίας μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 1918. Παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅπως πληροφορήσῃ τὴν Συνέλευσιν τίνα ὅρκον ἔδωκεν ὁ Ῥοδᾶς καὶ ἂν ὤμοσεν ἐν Ἀθήναις ἢ ἐν Σμύρνῃ. Ἀναπτύσσων δὲ τὴν ἐπερώτησίν του περὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ ἀνωτάτου δικαστικοῦ συμβουλίου ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης περὶ τῆς μεταθέσεως τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν κ. Πουλίτσα. Ἐπικρίνει δὲ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀνωτάτου συμβουλίου ὡς ἐπεμβασιν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Τὸ συμβούλιον, φρονεῖ ὁ κ. Βοκοτόπουλος δὲν δικαιοῦται νὰ ἐξετάσῃ τοὺς λόγους, ὧν ἕνεκα ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐρωτᾷ περὶ τῆς μεταθέσεως τοῦ κ. Πουλίτσα· συνιστᾷ ἐπομένως νὰ ὑποδειχθῇ εἰς τὸ ἀνώτατον συμβούλιον ἡ παράνομος αὐτοῦ ἐνέργεια, διατάξαντος ἀποδείξεις περὶ τῶν κατηγοριῶν τοῦ δικηγορικοῦ συλλόγου Ἀθηνῶν, τοὺς προκαλέσαντας τὸ ἐρώτημα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ περὶ τῆς μεταθέσεως τοῦ κ. Πουλίτσα.

Ὁ κ. **Ν. Κουλάνδρου** ψέγει τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐγένοντο ἐν Θεσσαλονίκῃ ἔρανοι ὑπὸ Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν φανέλλαν τοῦ στρατιώτου, διότι κατὰ πληροφορίας, ἃς ἔχει, ὁ ἔρανος δὲν ἐνηργήθη καλῶς καὶ ζητεῖ ὅπως ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαπαδάκης** (Πρωθυπουργός) λέγει ὅτι δὲν γνωρίζει ἂν ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ ὑπόκειται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἢ εἶναι ἐπιτροπὴ ἑράνου φιλανθρωπικοῦ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δηλοῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. **Δ. Καζάκης** ὁμιλῶν ἐπὶ ἐπερωτήσεώς του ἀφορώσης εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἰδίως Ἐλασσῶνος καὶ Κοζάνης, λέγει ὅτι εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος σημειοῦται ἐμφάνισις ληστοσυμμοριῶν καὶ περιγράφει πολλὰ κακουργήματα τῆς συμμορίας Γκαικόρα εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἐλασσῶνος. Ὁμολογεῖ ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἔλαβε σοβαρὰν μέριμναν, πλὴν παρακαλεῖ τοῦτον ὅπως, ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰ μέτρα ταῦτα, προβῇ καὶ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἀστυνομικῶν σταθμῶν.

Ὁ κ. **Κ. Τσιτσελίκης** λέγει ὅτι αἰσθάνεται τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συγχαρῇ τὸν Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, διότι καθ' ἣν στιγμὴν συζητεῖται ἡ ἐπερώτησις αὕτη, ἀγγέλλεται ὁ φόνος πέντε ληστῶν τῆς ληστοσυμμορίας Καρρο-Ἀλῆ, τῆς λυμαινομένης τὴν περιφέρειαν Κοζάνης. Δὲν εἶναι ὅμως, λέγει, ἀσφαλῆ καὶ ἱκανὰ τὰ ληφθέντα μέτρα διὰ τῆς ἀποστολῆς στρατοῦ, ἀλλὰ θεωρεῖ ἀναγκαίαν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ δικαστικοῦ προσωπικοῦ, προτείνει δ' ὅπως κηρυχθῇ ὁ στρατιωτικὸς νόμος, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ καὶ τὴν εὐχὴν τοῦ πληθυσμοῦ Κοζάνης.

Ο κ. *Ι. Χριστάκης*, αναπτύσσων και ούτος την εν λόγω επερώτησιν και επαναλαμβάνων όσα είπον οί άνωτέρω, προσθέτει, ότι δημοσιεύονται εις τας εφημερίδας ειδήσεις εν αις αναγράφονται τα ονόματα των οδηγών των καταδιωκτικών αποσπασμάτων. Τούτο δε δεν έπρεπε να γίνηται, λόγω του κινδύνου, τον οποίον διατρέχουσι τα άτομα ταύτα.

Ο κ. *Στουγιαννάκης* αναφερων ότι εν Μακεδονία έχει διαταραχθή σοβαρώτατα ή δημοσία ασφάλεια, φρονεί ότι επιβάλλεται ταχυτάτη ενέργεια προς αποκατάστασιν αυτής.

Ο κ. *Ν. Στράτος* (Υπουργός επί των Εσωτερικών) λέγει ότι, ότε παρέλαβε το Υπουργείον, εύρεν εις τρείς Μακεδονικούς νομούς καταστάσιν ήκιστα ανθηράν, ή κατάστασις, δ' αυτή δεν εβύνει ουδένα πολιτικόν προϊστάμενον, άλλ' οφείλεται εις το ότι, οί παλαιοί χωροφύλακες μετεθησαν εις Θράκην και Μικράν Ασίαν, το έργον δε της φρουρήσεως εν Μακεδονία ανετέθη κατ' ανάγκην εις νέους χωροφύλακας, οί οποίοι δεν ήδυνήθησαν να ανταποκριθώσιν εις την αποστολήν των και διά τούτον τον λόγον και διότι ή χωροφυλακή εκτελεί δύο έργα, αστυνομικά, άλλα και έργα καταδιωκτικά, πράγμα το οποίον παρουσιάζει δυσχέρειας εις την εκτέλεσιν. Διά ταύτα, φρονεί ότι πρέπει να χωρισθώσι ταύτα, εάν θέλωμεν και αστυνομίαν καλήν να έχωμεν και αγροφυλακήν και Σώμα καταδιωκτικόν, σώμα κυρίως δημοσίου ασφαλείας. Και επ' αυτού ακριβώς του ζητήματος ασχολείται, ώστε να είσαγάγη ειδικά νομοσχέδια προς χωρισμόν των υπηρεσιών τούτων.

Ειδικώς δ' ως προς την κατάστασιν της δημοσίου ασφαλείας, λέγει ότι αυτη διεταράχθη εν τοις νομοίς Κοζάνης, Φλωρίνης, Ελασσώνος και Φθιωτίδος, όπου παρουσιάσθησαν σοβαρά κρούσματα ληστειών, καθ' ών έλαβεν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα, προκηρύξας γενικάς αμοιβάς διά τους καταδότας και πάν ο,τι άλλο ήτο συντελεστικόν προς καταδίωξιν των ληστρομμοριών. Ιδία επέσπευσε την αποστολήν καταδιωκτικών αποσπασμάτων εν Φθιώτιδι, τα οποία επέφεραν ευχάριστα αποτελέσματα, διότι επληγώθη εκεί καιρίως ο δυσμενής ληστάρχης Παραράς, φονευθησαν δε και αί δύο υπάρχηγοι ληστάρχιναι. Διώκεται όμως και ούτος και πέποιθεν ότι ταχιστα θέλει εξοντωθή.

Ως προς την Μακεδονίαν, απέστειλε, λέγει, δύναμιν εξ

700 ανδρών, ήτις προστετέθη εις την υπάρχουσαν εκεί δύναμιν καθωρίσθη δε και σύστημα καθαρμού εκ των ληστοσυμμοριών εκάστου νομού διά παγανιών, το οποίον και έδωκεν εύθυς εξ αρχής ευχάριστα αποτελέσματα, διότι εν Κοζάνη κατεστράφη ή ληστοσυμμορία ή λυμαινομένη τον νομόν εκείνον.

Μένει ακόμη ή ληστοσυμμορία Καραλή, ήτις δρα εν Κατλαρίοις, ή οποία πεποίθεν ότι ταχιστα θα εξοντωθή. Αναλόγα, λέγει, μέτρα ελήφθησαν και διά την Ελασσώνα.

Προκειμένου δε περί της τηρήσεως της εχεμυθίας διά τους καταδότας, το αναγραφέν ότι εδόθησαν παρόμοιαι πληροφορίαι εκ του Υπουργείου δεν είναι αληθές. Η πληροφορία εγράφη εν αντικρίσει εφημερίδος και εκφράζει την λύπην του διά τούτο, φρονεί δ' ότι ο αρμόδιος Υπουργός θα λάβη τα προσήκοντα μέτρα επί του προκειμένου.

Η εχεμυθία είναι σπουδαιοτάτον μέσον προς αποτελεσματικην δρασιν των αποσπασμάτων και διά τούτο συνεστήνει εις τας διαφόρους Αρχάς, όπως ούχι διά τρομοκρατίας αλλά δι' άλλων μέσων εξελκύσωσι την εμπιστοσύνην των χωρικών, ίνα μανθάνωσι τα κρυσφύγετα των ληστών.

Ο κ. *Τσιτσελίκης* συνιστά όπως ληφθή νομοθετικόν μέτρον κατά των παραβιαζόντων την εχεμύθειαν, διότι άλλως θέλουσι κινδυνεύσει πλείσται οικογένειαι εκ τούτου δε θέλει αποτύχει και ή εξόντωσις των ληστοσυμμοριών.

Ο κ. *Περ. Ι. Αργυρόπουλος* φρονεί, ότι αί δηλώσεις του κ. Υπουργού θέλουσι ανακουφίσει τους κ. Πληρεξουσίους. Συνιστά όμως την εύρεσιν ανεσυγκοτήσιο της εφίππου χωροφυλακής διά την ορεινήν της ορεινού Χώρας, διότι μόνον αύτη θέλει συμπληρώσει το έργον του κ. Υπουργού, ευρυνθέντων ήδη των ορίων της Χώρας.

Ο κ. *Ν. Στράτος* λέγει ότι παρετήρησε την έλλειψιν ταύτην και θέλει συμπληρώσει αυτην εν τη συνθέσει του Σώματος. Ζητεί δ' επί πλεον ο κ. Υπουργός όπως τω χορηγηθή πίστωσις, τις ίνα και χωροφύλακας ποδηλάτας περιλάβη εις το Σώμα, διότι θεωρεί τούτο απαραίτητον.

Λύεται μετά τούτο υπό του κ. Προέδρου ή συνεδρίασις ώρα 9 και 45' μ. μ. ίνα επαναληφθή αύριον ώρα 6 μ. μ.

Ο Πρόεδρος
Κ. Αργ. Λαμβάρδος

Οί Γραμματείς
Ανδρ. Μισυρλής
Αρ. Φωτήλας

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΚΑ'

Τῆς 21 Ἰουνίου 1922

Ὥρᾳ 6 καὶ 55' μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς·

— Ὁ Σύνδεσμος καπνοπωλῶν καὶ μεταπωλητῶν Πατρῶν ζητεῖ, ὅπως προνοήσῃ ἡ νέα φορολογία ἐπὶ τοῦ καπνοῦ, περὶ ἀναλόγου καὶ εἰς αὐτοὺς κέρδους.

— Οἱ ἀμπελοκτήμονες Ἀττικῆς παρακαλοῦσι τὴν Συνέλευσιν, ὅπως λάβῃ πρόνοιαν διὰ τὸν ἐκ νωπῶν σταφυλῶν παραγόμενον οἶνον.

— Οἱ κάτοικοι Καρκαλιανῶν, Κύμης, παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως μεριμνήσῃ περὶ σωτηρίας των ἐκ τῆς ἀπειλουμένης καταῤῥεύσεως τῶν οἰκιῶν των ἐκ τῶν ἐργασιῶν τῆς Κεντρικῆς [illegible] λιγνυσωρυχείου.

— Οἱ κάτοικοι Μιτυλήνης παρακαλοῦσιν, ὅπως ψηφισθῇ ἡ πρότασις νόμου «περὶ παρατάσεως ἀδειῶν ἐξαγωγῆς ἐλαίου».

— Οἱ ἐκ Τρικκάλων καπνοβιομήχανος **Δημ. Ι. Χρόνης** ζητεῖ, ὅπως ἐλαττωθῇ κατὰ τὸ ἥμισυ τοὐλάχιστον, ἡ ὑφισταμένη φορολογία ἐπὶ τῶν καπνῶν διὰ τὴν κατασκευὴν πούρων, χρησιμοποιουμένων ἀποκλειστικῶς ἐν Ἑλλάδι.

— Ὁ ὁμιλος καθηγητριῶν Ἀθηνῶν δι' αἰτήσεως των ζητοῦσιν, ὅπως ἐξισωθῶσι πρὸς τοὺς καθηγητάς.

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Α. Μάτεσις** (Ἀττικοβοιωτίας) καὶ **Ν. Καμπάνης** (Κυκλάδων) ὑποβάλλουσι πρόταστιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου «περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως».

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ. κ.

Ἀναστ. Σκιαδαρέσης (πληρεξούσιος Κερκύρας) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Συγκοινωνίας» καὶ «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων».

Αλ. Κυρώζης τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— Ὁ κ. **Κ. Δυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δ. Θησαυροῦ) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ χορηγήσεως πιστώσεως εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1922—1923 διὰ τὴν πληρωμὴν ἐπιδομάτων εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ ὑπαλλήλους.

Παρίσταται τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συναινέσει τῆς Συνελεύσεως τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κηρύσσεται **κατεπείγον** καὶ **ψηφίζεται κατ' ἀρχήν**.

— Ὁ κ. **Λουκᾶς Καρακάρης Ρούφος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας) ὑποβάλλει τροπολογίας τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὑπηρεσίας ἐλέγχου Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν».

Ὁ κ. **Δ. Κρεμέζης** (πληρεξούσιος Ἀττικοβοιωτίας) ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν προστηρτημένων σχολείων τοῦ Ἐθνικοῦ Μ. Πολυτεχνείου».

Προκειμένου νὰ εἰσέλθῃ ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἀναφορῶν, ζητεῖ τὸν λόγον ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος**, ὅστις παραπονεῖται κατὰ τῆς ἐν Πάτραις ἐφημερίδος «Νεολόγος» ὡς διαστρεψάσης τὸν λόγον αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἀγροτικοῦ καὶ ἐφαρμοστικοῦ νομοσχεδίου καὶ γραψάσης ὅτι εἶναι κατὰ τῶν ἀμπέλων ἐνῷ τὸ ἐναντίον συμβαίνει. Παρακαλεῖ νὰ διαψευσθῶσι τὰ γραφέντα ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἀληθείας.

Πρόεδρος. Βεβαίως ἀπὸ σκοποῦ καὶ ἐκ προθέσεως διαστρεφονται τὰ παρ' ὑμῶν λεγόμενα ἐνταῦθα, διότι καὶ ἄλλοτε ἠναγκάσθην νὰ κάνω ἐπίσημον διάψευσιν εἰς πράγματα ἀποδοθέντα εἰς ὑμᾶς ὡς λεχθέντα, χωρὶς ποτὲ νὰ λεχθῶσι. Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ὑποθέτω ὅτι δὲν ἀξίζει τὸν κόπον κάθε ἡμέραν νὰ διαψεύδωμεν τὰ γραφόμενα ὑπὸ τῶν πρακτικογράφων τῶν διαφόρων ἐφημερίδων.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης**, πρὸ τῆς Ἡμερησίας ἐπίσης διατάξεως ὁμιλῶν ἀναφωνεῖ ὑπόμνημα τοῦ ὁμίλου τῶν καθηγητριῶν Ἀθηνῶν παραπονουμένων ὅτι κακῶς ἀποκλείονται ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν μαθημάτων εἰς τὰ κορίτσια, ἐνῷ τὰ ἴδια μαθήματα ἀνατίθενται καὶ διδάσκονται ὑπὸ καθηγητῶν. Εὑρίσκει ὅτι κακῶς συμβαίνει τοῦτο, ἀφοῦ ἐκ τῆς αὐτῆς πνευματικῆς ἑστίας προρχονται ἄμφοτεροι. Φρονεῖ ὅτι αἱ γυναῖκες ἐπεδείξαντο πάντοτε ἱκανότητα πνευματικήν,

καὶ πάλαι καὶ νῦν, καὶ ἔχει τὴν γνώμην ὅτι αἱ θέσεις, αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὰς καθηγητρίας, πρέπει νὰ δίδωνται εἰς αὐτάς. Ἐπὶ πλέον συνιστᾷ, ὅπως αἱ καθηγήτριαι ἀποτελῶσι καὶ αὐταὶ μέλη τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ἔστω καὶ κατὰ ἓν τέταρτον, ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου, νὰ ἀποτελῶσιν ἐπίσης μέλη τῶν ἐπιτροπῶν διὰ τὰ διδακτικὰ βιβλία, νὰ διορίζωνται καὶ αὐταὶ ἐπιθεωρήτριαι κλπ. Καταθέτει ἐν τέλει τὸ ὑπόμνημα καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τοῦτο καὶ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Παιδείας) λέγει ὅτι ἐν τῷ ὑποβληθέντι σχετικῷ νομοσχεδίῳ αἱ καθηγήτριαι διορίζονται ἐπιθεωρήτριαι, τοποθετοῦνται δὲ καὶ εἰς ἄλλας ἀνωτέρας θέσεις.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν διορισμὸν τῶν καθηγητριῶν πρὸς διδασκαλίαν ὡρισμένων μαθημάτων, παρουσιάζονται τυπικαί τινες δυσχέρειαι, αἵτινες σὺν τῷ χρόνῳ θέλουσι διακανονισθῆ.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων

Ἐπὶ ἀναφορᾶς ἀποστράτων ἀξιωματικῶν ξηρᾶς καὶ θαλάσσης περὶ συντάξεων, ὁ κ. **Περ. Ἰ. Ἀργυρόπουλος** λέγει ὅτι συζητουμένου τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου εἶπε γνωστὴν ὅτι οἱ παλαιοὶ στρατιωτικοὶ δικαιοῦνται εἰς τὴν ἀρμοίωσιν τῶν νέων συντάξεων. Ἀναφέρεται εἰς ὅσα εἶπε τότε, καὶ συνιστᾷ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀναφορά.

Ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς**, ἀναλύων πόσα λαμβάνουσιν οἱ ἀποστρατευθέντες πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1921 καὶ 1 Ἰανουαρίου 1922, φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἐξισωθῶσιν αἱ συντάξεις τῶν στρατιωτικῶν τούτων καὶ συνιστᾷ τὴν ἀναφοράν.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις κάμνουσι καὶ οἱ κ. κ. **Α. Μάτεσις, Γ. Σπηλιόπουλος**, καὶ **Ν. Λεβίδης**, ὁ ὁποῖος καταθέτει καὶ σχετικὸν ὑπόμνημα διὰ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, **Α. Βιτάλης, Γ. Ἀλεξάνδρου, Ν. Καλλέλης, Ἡλ. Μπασδέκης** καὶ **Δ. Τσουκαλᾶς**, φρονοῦντες ὅτι εἶναι ἐκδεδηλωμένη ἡ γνώμη τῆς Συνελεύσεως, ὅπως οἱ παλαιοὶ ἀξιωματικοὶ τύχωσι τῆς δεούσης ἱκανοποιήσεως.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς διαφόρων Συλλόγων καὶ ἰδιωτῶν Κυπαρησσίας, ἀποστελλόντων διάφορα τηλεγραφήματα, δι' ὧν διαμαρτύρονται κατὰ τῆς μεταθέσεως τοῦ ταμίου Κυπαρησσίας Κωνσταντίνου Ἐμμ., ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος** ἀναγινώσκει τὰ τηλεγραφήματα ταῦτα καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τοῦ Δημ. Θησαυροῦ νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν τοὺς λόγους, οἵτινες προεκάλεσαν τὴν μετάθεσιν τοῦ ἐν λόγῳ βασιλόφρονος καὶ ἱκανοῦ ὑπαλλήλου τηλεγραφικῶς. Παρόμοια τηλεγραφήματα, λέγει, ἔχουσι σταλῆ καὶ δι' ἄλλους ὑπαλλήλους, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπιδοκιμάζει πάντα ταῦτα, θέλει παύσει παντελῶν τὴν ψῆφον αὐτοῦ εἰς Κυβέρνησιν, ἥτις διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐννοεῖ νὰ εἰσαγάγῃ τὴν κακοδιοίκησιν εἰς τὸν τόπον, ἐνῷ πάντες ἐξελέγημεν νὰ ἀποκαταστήσωμεν ἀρτίαν ἐτωτερικὴν διοίκησιν. Ἐὰν τοιαύτη τις κατάστασις ἐξακολουθήσῃ, ὡς αἱ ἐν λόγῳ πράξεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τοῦ Δημ. Θησαυροῦ, ἀσφαλῶς θὰ ἔχωμεν ἐξέγερσιν λαϊκὴν πρὸς κατάλυσιν ἡμῶν καὶ θὰ ἦ παρομοία ἡ λαϊκὴ ὀργὴ ἐκείνης τοῦ 1909, ἥτις, ὡς φαίνεται, δὲν ἐσυνετισε τὸν κ. Ὑπουργὸν τοῦ Δημ. Θησαυροῦ, σχόντα πικρὰν τότε πεῖραν.

Ὁ κ. **Κ. Λυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δημ. Θησαυροῦ) λέγει ὅτι τὴν μετάθεσιν προυκάλεσαν λόγοι καθαρῶς ὑπηρεσιακοί. Δὲν εὑρίσκει ὅμως δεδικαιολογημένην τὴν τοσὴν θόρυβον, τὸν γενόμενον διὰ τὴν μετάθεσιν ταύτην, ἀλλ' οὐδὲ καὶ πρὸς ἔπαινον τοῦ ὑπαλλήλου συντελεῖ οὗτος. Ἄλλως τε ὁ ἀναφερόμενος Σύλλογος ἐργατῶν θαλάσσης εἶναι ἀνύπαρκτος, πολλὰ δ' ἐκ τῶν τηλεγραφούντων προσώπων, γνωστὰ εἰς ἐμέ, ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸν κ. Πληρεξούσιον καὶ τινα ἐξ αὐτῶν ἐργολάβοι τῶν προμηθειῶν σίτων καὶ ἀλεύρων, εἶναι τὰ ἥκιστα ἀρμόζοντα πρόσωπα, ἵνα ἀναμιχθῶσιν εἰς διοικητικὴν ἐνέργειαν, ἀρρώστων καθαρῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὸ συμφέρον αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος** δευτερολογῶν, λέγει ὅτι οὐδένα δικαιολογοῦσιν αἱ σημεριναὶ περιστάσεις ἐκ τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν νὰ προβαίνωσιν εἰς μεταθέσεις ὑπαλλήλων. Ἀλλ' οὐδὲ ἐπιτρέπεται, νὰ παραβλέπῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς τὰ παράπονα τῶν διαμαρτυρομένων διαφόρων τάξεων, διότι δι' αὐτῶν ἐξελέγησαν ἅπαντες οἱ πληρεξούσιοι. Ἐλέγχει καὶ πάλιν τὸν κ. Ὑπουργὸν διὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ ταύτην καὶ συνιστᾷ ν' ἀναβληθῇ ἡ μετάθεσις τοῦ ταμίου Κυπα-

ρατίας, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐξαγγέσεως ὁλοκλήρου τῆς Τριφυλλίας.

Ὁ κ. **Κ. Δημουρέζος** (Ὑπουργὸς Δευτερογόνων) λέγει ὅτι ὁλοκλήρου ἡ παρελθοῦσα σταδιοδρομία αὐτοῦ, ὅ,τε ἰδιωτικὴ καὶ ἡ δημοτικὴ, ὡς καὶ ὁ πολιτικὸς αὐτοῦ βίος, ὑπῆρξεν ὑπόδειγμα ἀρετῆς, τὸ ὁποῖον θὰ ἔπρεπε νὰ μιμηθῇ ὁ πλησιέστερος Μεσσηνίας. Τὴν ἰδέαν δὲ ταύτην, ἣν ἐτιμήσαμεν ἐν τῷ βίῳ του, ἐννοεῖ νὰ μετατρέψῃ καὶ εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, τοῦτο δὲ καὶ πράττει, ἀφ' ἧς ἀνελάβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Δ. Θησαυροῦ, ἐννοῶν νὰ πατάξῃ τὸν συναλλαγὴν. Πᾶσα δὲ ἰσχυρὰ ἐνέργεια, προσθέτει, γενομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ, παυσεῖ πάσχουσα ν' ἀποκαταστήσῃ τὴν τάξιν καὶ τὴν εὐνομίαν, νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀξιοπρεπειαν τῶν ὑπαλλήλων, ἵνα μὴ γίνωνται τὰ ἀντικείμενον τῆς ἐπιμεταλλεύσεως τινῶν κομματαρχῶν· νὰ κτυπήσῃ τὴν ἀφορμωμένην καὶ νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τὴν προσήλωσιν εἰς τὰ καθήκοντα καὶ οὐχὶ τὴν ὑποταγὴν εἰς τὰ ἰσχύοντα κόμματα. Σχετικῶς δὲ μὲ τὴν ταμειακὴν κλάδον ν' ἀποκαταστήσῃ τὴν ἰσχύν ἐν τῇ εἰσπράξει τῶν δημοσίων προσόδων μετὰ πάντων τῶν τρόπων. Εἰς δὲ τὸ λοιπὸν ἐνδιαφερόντος πρὸς τὴν Κυπαρισσίαν μετὰ περισσοτέρου ἐνδιαφέροντος ἐπιδιώκει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν τούτων. Καὶ ἀπόδειξις τούτου εἶναι ὅτι καὶ εἰς τὸν εἰς Κυπαρισσίαν μετατεθέντα ταμίαν καὶ εἰς τὸν ἐν Καλάμαις ἐπίτιμα, τοποθετηθέντα, ἐκλεγέντας ἐκ τῆς πρώτης τάξεως τῶν ταμειακῶν ὑπαλλήλων, ἔδωκε τὴν ἐντολὴν ἐνωπίων καὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου, ὅτι ἐφείλουσι, μεταβαίνοντες εἰς τὰς θέσεις των, νὰ ἐπισημάνωσιν ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Θησαυροῦ εἶναι πληρεξούσιος Μεσσηνίας, καὶ ὅταν παρασχῶσι τὴν ἐντύπωσιν ταύτην, θὰ χωσιν ἀμέριστον τὴν ὑποστήριξιν αὐτοῦ. Τοιαύτας ἀρχὰς, λέγει, ἔχει ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Θησαυροῦ καὶ ταύτας ἐννοεῖ νὰ ἐφαρμόσῃ καθ' ὅλην τὴν Κράτος καὶ ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ πατρίδι.

Ὁ κ. **Π. Σχοινᾶς** παρατηρεῖ ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν ἀνέφερεν οὐχ ἧττον εἰς τὴν Συνέλευσιν τοὺς ὑπηρεσιακοὺς λόγους, οἵτινες ἠναγκασαν αὐτὸν νὰ προβῇ εἰς τὴν μετάθεσιν τοῦ ταμίου Κυπαρισσίας. Φρονεῖ δ' ὅτι πᾶσα μεταβολὴ ἐνεργουμένη ὑφ' οἱασδήποτε Ὑπουργοῦ, καὶ μάλιστα ἐν τῷ νομῷ αὐτοῦ, δέον προσηκόντως νὰ δικαιολογεῖται, διότι

ἄλλως δὲν δύναται παρὰ νὰ παράγῃ ἡ ἐντύπωσις ὅτι τοιοῦτοι ἐνεργεῖαι δὲν γίνονται παρὰ δι' ἄλλους ἀπωτέρους λόγους. Εἰδικῶς δ' ὡς πρὸς τὸν ταμίαν Κωνσταντίνου, ἔχει τὴν ὑποχρεωτὶν, λέγει, ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ ἀποκατασταθῇ τοῦτον καὶ πάλιν ἐν τῇ θέσει αὐτοῦ, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὴν θέλησιν ὁλοκλήρου τοῦ λαοῦ τῆς Τριφυλλίας.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς γαιοκτημόνων Λαρίτης, παραπονουμένων τηλεγραφικῶς διὰ τὸν ψηφισθέντα νόμον περὶ καθορισμοῦ τοῦ τρίτου τῆς καθαρᾶς προσόδου καὶ πληρωτέ ἐπ' αὐτοῦ συνθετικοῦ φόρου ὁ κ. **Κ. Οἰκονομίδης** παρατηρεῖ ὅτι ἡ τιθεμένη φορολογία εἶναι βαρυτάτη, καὶ θὰ κινδυνεύσῃ νὰ μὴ γίνῃ σπορὰ τὸ καλοῦμον ἔτος. Ἀνακεφαλαιῶν δὲ καὶ σχετικὸν περὶ τούτου ὑπόμνημα τοῦ προϊσταμένου τοῦ Ἐφοριστρίου Λαρίσης, παρακαλεῖ νὰ τροποποιηθῇ ὁ νόμος χάριν αὐτῆς τῆς γεωργίας, δι' ἧς τόσα λαμβάνονται σήμερον νομοθετικὰ μέτρα πρὸς προαγωγὴν αὐτῆς.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις κάμνει καὶ ὁ κ. **Α. Χριστομάνος**.

Πρόεδρος. Παρελθούσης τῆς ὥρας, διακόπτεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, καὶ ἡ Συνέλευσις εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Πρὸ τούτου ὅμως, ἀνακοινῶ εἰς τὴν Συνέλευσιν ὅτι οἱ πληρεξούσιοι κ.κ. **Δ. Κατσάνος, Ξ. Μαυρομάτης, Χρ. Ἀσιμῆς, Γ. Παπαγιαννόπουλος** καὶ **Βογιατζῆς** ὑποβάλλουσι πρότασίν περὶ παραπομπῆς εἰς ἐπιτροπὴν τῆς προτάσεως «περὶ συστάσεως Ταμείου αὐτοβοηθείας τῶν Βουλευτῶν».

Δέχεται ἡ Συνέλευσις ἁπλῶς ἐκλέξω τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς ἣν νὰ παραπέμψω τὴν πρότασιν ταύτην;

Πλεῖστοι πληρεξούσιοι. Μάλιστα. Μάλιστα.

Ὁ κ. ***Ἐμ. Δαδόπουλος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) λαμβάνων μετὰ τοῦτο τὸν λόγον, ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς νομοσχέδια·

1) «Περὶ καταργήσεως καὶ συγχωνεύσεως θέσεων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῶν νόμων περὶ ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Δημοσίου Θησαυροῦ».

2) « Περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων περὶ συνθετικοῦ φόρου ἐπὶ τῆς συνολικῆς καθαρᾶς προσόδου καὶ καθορισμοῦ τοῦ ποσοστοῦ αὐτοῦ ».

3) « Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος νόμου 971 τοῦ 1917 ».

4) « Περὶ ἐπιβολῆς προσθέτου φορολογίας ἐπὶ τῶν κερδῶν τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν ἐν γένει ».

5) « Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν περὶ φορολογίας τοῦ ζύθου νόμων ».

6) « Περὶ φορολογίας τῶν κεντρῶν διασκεδάσεως ».

7) « Περὶ αὐξήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν αὐτοκινήτων κλπ. εἰδικοῦ τέλους καὶ ἐπιβολῆς προσθέτου εἰδικοῦ τοιούτου ἐπ' αὐτῶν » καὶ

8) « Περὶ ἐπαναφορᾶς τῆς φορολογίας τῶν ἐκτάκτων κερδῶν ».

Ποιούμενος γενικὴν εἰσήγησιν τῶν νομοσχεδίων τούτων εἰς τὴν Συνελευσιν ὁ κ. Ὑπουργὸς λέγει ὅτι, ὀρθὸν θὰ ἦτο πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων ἢ σὺν τῇ ὑποβολῇ αὐτῶν νὰ καθίστατο δυνατὴ καὶ ἡ κατάθεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, διότι οὕτω θὰ καθίστατο δυνατὸν καὶ εἰς τὴν Συνελευσιν καὶ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ν' ἀντιληφθῶσι τὰς προσπαθείας τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν πάσης δυνατῆς οἰκονομίας. Δυστυχῶς τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν, διότι οἰκονομίαι δὲν σημαίνουσι κατάργησιν τῆς ταδε ἢ τῆς δεῖνα θέσεως, δὲν σημαίνουσιν ἀπόλυσιν ὑπαλλήλων τινῶν. Οἰκονομίαι σημαίνουσιν ἀναμόρφωσιν ὅλου τοῦ κρατικοῦ ὀργανισμοῦ, καὶ εἰς τοιαύτην ἀναμόρφωσιν σκοπεῖ νὰ προβῇ ἡ Κυβέρνησις. Δὲν εἶναι ἄλλως ἐπιτετραμμένον εἰς μίαν Κυβέρνησιν ν' ἀπευθύνηται εἰς τὸν λαὸν καὶ νὰ βαρύνῃ αὐτὸν διὰ νέας φορολογίας ὅταν δὲν ἐξήντλησεν τελείως τὸ κεφάλαιον τῶν οἰκονομιῶν. Καὶ ἄλλοτε ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλήσω ἐντεῦθεν περὶ οἰκονομιῶν, ἐκινδύνευτα δὲ νὰ ἐκληφθῶ ὅτι κατελήφθην ἐξ ἐμμόνου ἰδέας πρὸς τὰς οἰκονομίας. Εἶναι ἀνάγκη διὰ τοῦτο νὰ προσθέσω ὅτι ὅλαι αἱ Ἐπιτροπαί, ὅλα τὰ Συνέδρια, ὅλαι αἱ διασκέψεις, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο ἀπὸ τῆς ἀνακωχῆς καὶ ἐντεῦθεν, κατέληξαν πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν ἐπῳδὸν τῶν οἰκονομιῶν. Ἐπὶ παραδείγματι εἰς τὸ Συνέδριον τῶν Γερμανῶν τραπεζιτῶν, τὸ ὁποῖον συνῆλθεν ἐν Βερολίνῳ τῷ 1920, ἡ ἔκθεσις ἡ ὁποία εἰλκυσε

τὴν προσοχὴν ὅλων ἦτο ἡ τοῦ Γερμανοῦ Τραπεζίτου Βάρμπουργ. Οὗτος, ἀφοῦ ἐξέθηκε τὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα συντελοῦσιν εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος καὶ τοῦ νομίσματος, ἐξέθηκε δὲ μετὰ πολλῆς δυνάμεως τοὺς οἰκονομικοὺς συντελεστάς, οἵτινες τείνουσιν εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς κυκλοφορίας, καθώρισε τὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ προηγηθῶσι πάσης ἐξυγιάσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὰ ὁποῖα συντελοῦσιν εἰς τοῦτο. Εἶναι δὲ ταῦτα πρῶτον αἱ οἰκονομίαι, κατόπι αὔξησις τῆς παραγωγῆς, ἐνίσχυσις τῆς ἐξαγωγῆς τῶν προϊόντων τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς γῆς, περιορισμός, μέχρις ἀπαγορεύσεως, ὅλων τῶν εἰδῶν τῆς πολυτελείας, τάξις καὶ ἀσφάλεια εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἀποκοπὴ παντὸς ἐπιδόματος καὶ πάσης περιθάλψεως διδομένης εἰς ἀέργους, καὶ τέλος ἡ κατὰ προτίμησιν παροχὴ εἰς τὴν βιομηχανίαν πάντων τῶν εἰδῶν τῶν χρησίμων εἰς αὐτήν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐχρησίμευσε καὶ ὡς βάσις, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὠργανώθη ἡ ἐσωτερικὴ διαρρύθμισις τοῦ Συνδικάτου τῶν Τραπεζῶν. Ἡ Ἐπιτροπή, ἥτις συνῆλθεν ἐν Λονδίνῳ καὶ τῆς ὁποίας Πρόεδρος ἦτο ὁ νέος Διοικητὴς τῆς Τραπέζης τῆς Ἀγγλίας λόρδος Κόνλιφ, εἰς τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα κατέληξεν, διότι συνέστησε τὴν ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγῆς, τὴν ἐλάττωσιν τῶν δαπανῶν, τῶν τε κρατικῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν καὶ μὴ συνομολόγησιν πλέον κυβερνητικοῦ δανείου. Εἰς τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα κατέληξαν καὶ αἱ συνεδριάσεις αἱ γενόμεναι ἐν τῇ διεθνεῖ οἰκονομικῇ συνδιασκέψει τῆς Βελγικῆς πρωτευούσης, τῆς ὁποίας εἶναι γνωστὸν ὅτι συμμετέσχον 39 ἐν ὅλῳ Κράτη καὶ τῆς ὁποίας αἱ συζητήσεις ἐδημοσιεύθησαν ἤδη εἰς πέντε τόμους κυκλοφορούντας. Κατόπι τούτου, νομίζω, ὅτι εἶναι δεδικαιολογημένον ὅτι κατέχομαι ὑπὸ τῆς ἐμμόνου ταύτης ἰδέας πρὸς τὰς οἰκονομίας.

Ἡ φορολογία, κύριοι Συνάδελφοι, δὲν εἶναι τι γενόμενον εὐχαρίστως ἀποδεκτόν. Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ διέπηται πάντοτε ἀπὸ δύο κυρίως παράγοντας, τὴν ἰσότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην. Κατὰ φορολογικοῦ συστήματος, πλήσσοντος πάντας τοὺς ἐμπόρους, πάντας τοὺς κερδίζοντας καὶ πρὸ παντὸς πάντας τοὺς διασκεδάζοντας, δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ἀντίθετος γνώμη. Οἱ πολλὰ κερδίζοντες, πολλὰ δέον νὰ καταβάλλωσιν εἰς τὸ Κράτος, οἱ ὀλίγα κερδίζοντες ὀλίγον δέον νὰ φορολογῶνται, καὶ οἱ διὰ-

σκεδάζοντες βαρέως δσον να φορολογῶνται. Αὐταὶ εἶναι αἱ γενικαὶ ἀρχαί, αἱ ὁποῖαι ἐφάτησαν, προσ τῇ Κυβερνήσει, κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα θὰ ὑποβάλω ταύτην τὴν στιγμὴν εἰς τὴν Συνέλευσιν, ἀρου δηλώσω ὅτι, ἐπειδὴ ἔχω πλήρη τὴν ἀντίληψιν ὅτι οὐδεὶς ἐν τῷ κοσμῳ εἶναι ἀλάθητος, θὰ δεχθῶ προθύμως πᾶσαν τροπολογίαν τείνουσαν εἰς βελτίωσιν αὐτῶν. Ἐπίσης ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι δύο ἐκ τῶν ὑποβαλλομένων νομοσχεδίων ἔχουσι τι τὸ ἀντιεπιστημονικὸν ἴσως, ἴσως μάλιστα καὶ τὶ μὴ συμφωνον πρὸς τὰς συνταγματικὰς διατάξεις, τοῦτέστιν ἔχουσι τὴν ἀναδρομικὴν ἰσχύν. Ἀλλὰ τὴν στιγμήν, καθ' ἣν τοῦτο ἐγένετο καὶ ἄλλοτε παρ' ἡμῖν, ἐγένετο δὲ καὶ εἰς ἄλλας Ἐπικρατείας, ἐνόμισεν ἡ Κυβέρνησις ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ αὐθις, λόγῳ τῶν ἐξαιρετικῶν οἰκονομικῶν περιστάσεων ὑφ' ἃς διατελεῖ ἡ Χώρα. Πρόκειται περὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν» καὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐκτάκτων κερδῶν». Τὸ νομοσχέδιον τῶν ἀνωνύμων ἑταιριῶν περιλαμβάνει δύο τάξεις, τὴν τάξιν τῶν ἀνωνύμων Τραπεζικῶν ἑταιριῶν καὶ τὴν τάξιν τῶν ἀνωνύμων βιομηχανικῶν ἑταιριῶν, διαιρεῖται δὲ καὶ εἰς δύο συστήματα, εἰς τὸ σύστημα τὸ φορολογοῦν ἀναδρομικῶς τὸ ἔτος 1921, καὶ εἰς τὸ σύστημα τὸ φορολογοῦν τὸ ἔτος 1922 καὶ ἐπέκεινα. Διὰ τὴν φορολογίαν τοῦ 1921, ἀρου ἀφαιρεῖται ποσοστὸν ἴσον πρὸς τὸ 6 ο/ο ἐπὶ τῶν κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένων τῶν τε τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἀποθεματικῶν, τὸ ὑπόλοιπον διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, ὧν τὸ μὲν ἥμισυ λαμβάνει τὸ Δημόσιον, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ μένει εἰς τὰς Τραπέζας, ἤτοι εἶναι μία φορολογία 50 ο/ο μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν 6 ο/ο τοῦ τόκου ἐπὶ τῶν κεφαλαίων.

Α. Φωτήλας. Τὸ ἥμισυ;

Ε. Λαδόπουλος. Μένει εἰς τὰς τραπέζας τὸ διανεμηθέν. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ φορολογία αὐτὴ εἶναι ἀρκετὰ βαρεῖα. Ἡ Κυβερνήτις ἑτερωθὲν ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐνισχύσῃ τὰ παρ' ἡμῖν πιστωτικὰ ἱδρύματα ἅτινα χρηστελοῦσι τοὺς κυριωτέρους οἰκονομικοὺς παράγοντας τῆς Χώρας καὶ εἰστρέφαν πάντοτε προθύμως τὴν ἑαυτῶν συμβολὴν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅσακις ἐζητήθη αὕτη, τελευταῖον δὲ κατὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ συνδικάτου τῶν Τραπεζῶν, ἐνῶ εἶχον ἀντιθέτων ὅλως γνώμην περὶ τῆς ἀναδιοργάνωσιν ταύτην, βασιζομένην, ὅπως καὶ ἄλλοτε εἶπον,

ἐπὶ λόγων καὶ ἐπιστημονικῶς καὶ πρακτικῶς βασίμων. Ἐν τούτοις μόλις ἐδηλώθη εἰς αὐτὰς ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔλαβεν ὡρισμένην ἀπόφασιν διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Συνδικάτου τῶν Τραπεζῶν, ἐσπευσαν αὐταὶ προθύμως νὰ μεταρρυθμίσωσι τὸ Συνδικάτου καὶ νὰ παράσχωσι τὰς πολυτίμους αὐτῶν ὑπηρεσίας. Λέγω πολυτίμους ὑπηρεσίας, διότι ἡ συναλλαγματικὴ κίνησις εἶναι ἐργασία κατ' ἐξοχὴν Τραπεζῶν. Διὰ τοῦτο ἐνόμισεν ἡ Κυβέρνησις ὅτι πρέπει νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὰς πᾶσαν συνδρομὴν διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου. Καὶ ἐὰν μὲν δὲν ὑπάρχῃ παρά τισι τῶν πιστωτικῶν τούτων ἱδρυμάτων δυσχέρεια διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ φόρου τούτου, οὗτος θέλει κατακληθῇ τοῖς μετρητοῖς, ἐὰν ὅμως ὑπάρχῃ δυσχέρεια, παρέχεται δι' ἄρθρου τινὸς τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου ἡ εὐκολία, ἵνα διὰ δανείου, ἐξοφληθησομένου ἐντὸς δεκαετοῦς προθεσμίας κατ' ἴσας δόσεις, συντελεσθῇ ἡ καταβολὴ τοῦ φόρου τούτου. Τὰ τοῦ δανείου κανονισθήσονται βραδύτερον διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, ἐὰν καὶ ἐρόσον ὑπάρχει τοιαύτη ἀνάγκη. Ἡ διαρρύθμισις αὕτη ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀναδρομικὴν δύναμιν τοῦ νόμου διὰ τὴν φορολογίαν τοῦ ἔτους 1921. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν φορολογίαν ἀπὸ τοῦ 1922 καὶ ἐντεῦθεν, ἡ φορολογικὴ διαρρύθμισις ἐγένετο κατ' ἐπιστημονικὸν τρόπον, διότι ἐγένετο κατὰ κλιμακία, τὰ ὁποῖα ἀρχόμενα ἀπὸ ποσοστοῦ ἴσου πρὸς 20 ο/ο καταλήγουσιν εἰς 50 ο/ο.

Ν. Λεβίδης. Ἐλπίζετε νὰ τὰ εἰσπράξητε καὶ πόσα θὰ εἰσπράξητε;

Ἐμ. Λαδόπουλος. Ἐπὶ τῆς ἀναδρομικῆς φορολογίας τῶν Τραπεζῶν περίπου 72 ἑκατομμύρια.

Β. Μαρκεζίνης. Διὰ τὸ 1921;

Ἐμ. Λαδόπουλος. Μάλιστα κατὰ τὸ 1921 περὶ τὰ 72 ἑκατομμύρια ἀπὸ τὰς Τραπέζας.

Ν. Λεβίδης. Διὰ τὰ δύο ἔτη;

Ἐμ. Λαδόπουλος. Διὰ τὸ ἔτος 1921, διότι διενεμήθησαν κέρδη περίπου 700 ἑκατομμυρίων, ἀφαιρεῖται ὁ τόκος ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου πρὸς 6 ο/ο, τὸ ἥμισυ δὲ, τὸ ὁποῖον ὑπολείπεται ἐκ τῶν καθαρῶν κερδῶν, ἀνέρχεται ὡς εἶπον εἰς 72 ἑκατομμύρια περίπου. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν φορολογίαν τῶν Ἀνωνύμων Βιομηχανικῶν Ἑταιριῶν, ἐλήφθη ἡ αὐτὴ βάσις, τοῦτέστιν ὁ ὑπολογισμὸς ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τόκου ἴσου πρὸς 8 ο/ο. Ἐκ δὲ τοῦ ἀπομένοντος ὑπολοίπου τῶν κερδῶν,

τὸ Δημόσιον λαμβάνει 30 ο/ο ἀπὸ δὲ τοῦ 1922 καὶ ἐντεῦθεν ἐπίσης ἀφαιρεῖται ὁ τόκος 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων, ἐπαναλαμβάνω, τῶν ἐκτάκτων καὶ ταμιευτικῶν ἀποθεματικῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ ὑπολοίπου λαμβάνεται ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου κατὰ ἐπιστημονικὴν κλίμακα φόρος ἀρχόμενος ἀπὸ 10 ο/ο καὶ καταλήγων εἰς 30 ο/ο. Καὶ διὰ ταύτης ἐλήφθη ἐπίσης τὸ μέτρον, ἵνα ἐν περιπτώσει δυσχερειῶν διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ φόρου ἐπιτραπῇ ἡ συνομολόγησις δανείου ἐξοφληθησομένου κατὰ δέκα ἐτησίας δόσεις.

Ὀπούλος. Πόσας εἰσπράξεις ὑπολογίζετε;

Ἐμ. Λαδόπουλος. Διὰ τὸ 1921 ἐπὶ τῶν Τραπεζῶν 50 τοῖς ο/ο, 72 ἑκατομμύρια, ἐπὶ δὲ τῶν ἀνωνύμων ἑταιριῶν 10 ἑκατομμύρια, τὰ ὁποῖα θὰ εἰσπραχθῶσιν ἀτραλῶς καὶ ἀκεραίως ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐλλείψεως.

Ἐπίσης ὑποβάλλω νομοσχέδιον περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν ἐκτάκτων κερδῶν.

Ὁ νόμος «περὶ ἐκτάκτων κερδῶν» κακῶς κατηγγήθη, κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς Κυβερνήσεως, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1919, ἐνῶ ἔδει λόγῳ τῆς παρατάσεως τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας ὁ φόρος οὗτος νὰ διατηρηθῇ. Ἐπαναφέρομεν ὅθεν αὐτόν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀναδρομικὴ δύναμις ἀπὸ τοῦ 1920 ἦτο μακρά, ὁρίζεται αὐτὴ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1921. Ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ περιλαμβάνεται ἡ διάταξις, καθ' ἣν ἡ ὑποχρέωσις τὴν ὁποίαν οἱ ἐφοπλισταὶ τῆς ἀγορᾶς ξένων ἀτμοπλοίων εἶχον διὰ τῶν ἐναπομενόντων εἰς χεῖρας αὐτῶν 85 ο/ο παρατεθῇ μέχρι τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1923. Ἐκ τῆς φορολογίας ταύτης θὰ εἰσπραχθῇ, διὰ μὲν τὸ ἔτος 1921 ποσὸν 25 ἑκατομμυρίων, ἀπὸ τοῦ ἔτους δὲ 1922 καὶ ἑξῆς μεταξὺ 15 καὶ 20 ἑκατομμυρίων.

Λαμβάνω ἐπίσης τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω νομοσχέδιον «περὶ φορολογίας τῶν αὐτοκινήτων».

Κατὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὁ φόρος ὁ καταβαλλόμενος ἐτησίως διπλασιάζεται. Πρὸς τούτοις προστίθεται καὶ εἰδικὸς φόρος ἐπὶ τῶν αὐτοκινήτων, ἀναλόγως τῶν θέσεων αὐτῶν. Ἡ φορολογία αὐτὴ, ἥτις ἐπιβάλλεται ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως, θὰ ἀποδώσῃ πρόσοδον περίπου δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ὡς ὑπολογίζεται.

Ἐκρίθη σκόπιμον, κύριοι, ἄλλως τε ὑπεδείχθη ὅτι τοῦτο ἦτο ἀπαίτησις τῆς κοινῆς γνώμης, νὰ ὑποβληθῇ φόρος ἐπὶ τῶν κέντρων διασκεδάσεως. Πρὸς τοῦτο ὑποβάλλω σχε-

τικὸν νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ἀδεία μὲν πρὸς ἵδρυσιν τοῦ κέντρου τούτου, ἴση πρὸς τὸ ἐτήσιον ἐνοίκιον αὐτοῦ. Πρὸς δὲ 25 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν φόρος ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τῶν κέντρων τούτων. Εἰς τὰ τοιαῦτα κέντρα ὑπάγονται τὰ καφωδεῖα, αἱ αἴθουσαι, ἔνθα δίδονται χοροί, τσίρκα, γεύματα, αἴθουσαι πεδιλοδρομιῶν κλπ. Ἐν τῷ δευτέρῳ κεφαλαίῳ τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ἀναγράφονται καὶ ποιναὶ διατάξεις, διὰ τοὺς παραβάτας τῆς τηρήσεως τοῦ νόμου.

Κατατίθεται ἐπίσης εἰς τὴν Συνέλευσιν σχέδιον νόμου, σχέσιν ἔχον πρὸς τὴν φορολογίαν τοῦ ζύθου. Ἐπὶ τῆς βίννης, ὡς εἶναι γνωστόν, τὸ εἰσαγωγικὸν τέλος, ἐν μὲν τῇ Παλαιᾷ Ἑλλάδι ἀνέρχεται εἰς 123,75 μετάλλικῶν δραχμῶν, ἐν δὲ τῇ Νέᾳ Ἑλλάδι 55,75. Διὰ τοῦ καταβαλλομένου νομοσχεδίου ἀφορμοιοῦται ὁ φόρος οὗτος προστιθεμένων καὶ 10 λεπτῶν κατ' ὀκᾶν.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀναπτύσσει τοὺς λεπτομερείας καὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Ν. Λεβίδης. Τί προβλέπετε ὅτι θὰ εἰσπράξητε διὰ τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν προηγουμένων, τῶν κέντρων διασκεδάσεως.

Ἐμ. Λαδόπουλος.* Τρία ἑκατομμύρια ἀπὸ τὰ κέντρα διασκεδάσεως. Ὀφείλω νὰ προσθέσω, ὅτι ὑπάρχει ἕτερον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον θὰ κατατεθῇ ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος πιθανῶς, φορολογοῦν τὰς χαρτοπαικτικὰς λέσχας. Ἡ ἐκ τοῦ νομοσχεδίου τούτου πρόσοδος ὑπολογίζεται εἰς δέκα ἑκατομμύρια.

Ὁ κ. ***Ν. Λεβίδης.*** Καλύτερον νὰ καταργήσητε τὰ χαρτοπαίγνια.

Ν. Στράτος. Θὰ καταργηθῶσιν ἐντὸς τῶν πόλεων καὶ θὰ φορολογηθῶσιν εἰς τὰς λουτροπόλεις.

Ἐμ. Λαδόπουλος. Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καταθέσω πρὸς τούτοις νομοσχέδιον φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπιβαρύνεται ἁπλῶς τὸ οἰνόπνευμα τὸ ἀναμεμιγμένον μετὰ γλεύκους καὶ οἴνου καὶ καταναλισκόμενον ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, εἴτε ἐπιβάλλεται εἰς τὴν φορολογίαν τῆς καταναλώσεως οἰνοπνεύματος, δηλαδὴ 3,70 κατ' ὀκᾶν. Πρὸς τούτοις, καὶ ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι τοῦτο ἐζήτησαν οἱ ποτοποιοί, ἀναβιβάζεται ἡ ἄδεια τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος εἰς τὸ ἑξαπλάσιον, ἥτοι ἀπὸ 500

δραχμὰς εἰς 5 χιλιάδας. Τὸ ρωτιστικὸν οἰνόπνευμα δὲν φορολογεῖται. Ὁ κ. Λαδόπουλος ἀναπτύσσει λεπτομερείας τὰ τοῦ νομοσχεδίου, καὶ προθέτει ὅτι διὰ τοῦ φόρου τούτου ἡ πρόσοδος ὑπολογίζεται εἰς 5 ἑκατομμύρια τριακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας, ἡ δὲ ἐκ τοῦ φόρου τούτου πρόσοδος εἰς τρία ἑκατομμύρια.

Πρὸς τούτοις ὑποβάλλω νομοσχέδιον περὶ καταργήσεως καὶ συγχωνεύσεως πολιτικῶν ὑπαλλήλων. Ὡς γνωρίζετε, ἔχει ἤδη ψηφίσει ἡ Συνέλευσις νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου καθίστανται ἐπιτροπαὶ εἰς τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα πρὸς διαρρύθμισιν τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου δίδεται ἡ ἄδεια εἰς τοὺς ὑπουργοὺς ἵνα καταργῶσιν ὑπηρεσίας, συγχωνεύσωσι τοιαύτας καὶ ὑποβιβάζωσιν ἐπαρχιακὰ γραφεῖα. Συγχρόνως διὰ τοῦ ἰδίου νομοσχεδίου καταργεῖται ὁ νόμος τῶν δοκίμων οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων.

Ὡς εἶναι γνωστόν, λόγῳ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἀποστολῆς ὑπαλλήλων εἰς Θρᾴκην, εἶχε ψηφισθῇ ὁ νόμος οὗτος διὰ τοῦ ὁποίου ὡρίζετο ὅτι ἠδύνατο νὰ γίνεται δαπάνη τετρακοσίων χιλιάδων δραχμῶν μηνιαίως. Ἤδη ἡ δαπάνη αὕτη ὑποβιβάζεται εἰς τὸ ἐλάχιστον, καταργεῖται δὲ καὶ ὁ νόμος οὕτως, ὥστε εἰς τὸ μέλλον δόκιμοι ὑπάλληλοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προσλαμβάνωνται, ἀλλ' οἱ ὑπάλληλοι θὰ προσλαμβάνωνται καθ' ὃν τρόπον προσλαμβάνονται μέχρι τοῦδε οἱ μόνιμοι ὑπάλληλοι. Οἱ ὑπάρχοντες μονίμως θὰ συσταθῶσιν εἰς Συμβούλια καὶ θὰ μονιμοποιηθῶσι. Συγχρόνως λαμβάνεται μέριμνα περὶ τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀπολυθέντων, οἵτινες εὑρισκόμενοι εἰς τὸ Μέτωπον δὲν ἐπορίσθησαν νὰ κάμωσι χρῆσιν τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον τοῖς παρεῖχεν ὁ ψηφισθεὶς νόμος, ὁ ὁποῖος ἔληξεν τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1922.

Διὰ τοῦ νόμου τούτου παρατείνεται ἡ προθεσμία, διὰ μὲν τοὺς παθόντας, μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου, διὰ δὲ τοὺς διατελοῦντας εἰς τὸ Θρᾳκικὸν ἢ Μικρασιατικὸν Μέτωπον, μέχρι Δεκεμβρίου.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ἕτερον νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ συνθετικοῦ φόρου».

Κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀναγκαστικοῦ δανείου» ὁ ἀξιότιμος Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἶχεν ὑποσχεθῇ εἰς τὴν Συνέλευσιν, ἐπειδὴ πανταχόθεν ἐκρίθη ὡς

καταθλιπτικὸς ὁ φόρος οὗτος, ἵνα ἐν δεδομένῃ στιγμῇ μεταβάλῃ τοῦτον. Τὸν σκοπὸν τοῦτον προτίθεται νὰ πληρώσῃ τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Συνέλευσιν. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου τοῦ συνθετικοῦ φόρου καταργεῖται ὁ διπλασιασμὸς φόρου ἀπομένει δ' ἡ κλίμαξ, ἡ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀναγραφομένη, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι συνετάγη κατὰ τρόπον ἐπιστημονικώτερον, τουτέστι κατὰ κλιμάκια, ὥστε, καίτοι ἔχει προστεθῇ ἐπὶ ταύτης τριάκοντα τοῖς ἑκατόν, ἐν τούτοις καταλήγει μέ τινας παραλλαγὰς καὶ αὐξήσεις ἐπὶ τῶν μεγαλειτέρων εἰσοδημάτων εἰς τὴν αὐτὴν κλίμακα, τὴν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀναγραφομένην.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐκθέτει διαφόρους λεπτομερείας τοῦ νομοσχεδίου. Λέγει δέ, ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου τούτου ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων, ὅτι καθορίζεται ἵνα αὐτὴ, διὰ μὲν τὸ τρέχον ἔτος γένηται ἐντὸς προθεσμίας ἑπτὰ μηνῶν, διὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη γίνηται μηνιαίως.

Τοιοῦτον εἶναι, Κύριοι, τὸ πρῶτον τμῆμα τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων, ἅτινα λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καταθέσω εἰς τὴν Συνέλευσιν. Ἀλλὰ ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ προσθέσω δύο λέξεις, ὅπως ἐκφράσω τὸν θαυμασμόν μου διὰ τὴν οἰκονομικὴν ῥώμην καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἀκμὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ὅστις, καίτοι ἐν ἐπιστρατεύσει ἀπὸ δεκαετίας, ἐν τούτοις, ἐὰν κρίνω ἐκ τῶν πολλῶν ἐπιτροπῶν αἵτινες διὰ διαφόρους λόγους ἦλθον πρὸς ἐμέ, ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἀποδέχεται μετὰ προθυμίας ἀξίας παντὸς θαυμασμοῦ τὴν νέαν ταύτην φορολογίαν. Ἀλλ' ὅταν εὑρίσκεται τις πρὸ τοιούτου λαοῦ, οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία ὅτι ἐὰν εὐχερῶς ἐνικήσαμεν ἐπὶ τοῦ στρατιωτικοῦ πεδίου, ἔτι εὐχερέστερον θὰ νικήσωμεν ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ. (χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος*** ζητεῖ ἐπὶ τῶν κατατεθέντων φορολογικῶν νομοσχεδίων τὸν λόγον, ὅπως εὐαρεστηθῇ ὁ κ. Ὑπουργὸς καὶ τῷ παράσχῃ πληροφορίας τινὰς σχετικῶς πρὸς τὸ ἔλλειμμα τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Πρόεδρος. Κατὰ τὸν Κανονισμόν, δὲν ἐπιτρέπεται συζήτησις κατὰ τὴν κατάθεσιν νομοσχεδίων.

Ὁ κ. ***Ν. Δεβίδης*** φρονεῖ ὅτι δέον νὰ ἐπιτρέπωνται αἱ παρρχαὶ πληροφοριῶν, προκειμένου περὶ φορολογικῶν μέτρων ὅπως διαφωτίζεται ἡ κοινὴ γνώμη καὶ δύνανται νὰ προπαρασκευάζωνται οἱ κ. Πληρεξούσιοι διὰ τὴν συζήτησιν, ἀνα-

φέρει δὲ πλεῖστα παραδείγματα, καθ' ἃ ἐδόθησαν σχετικαὶ ἐξηγήσεις ἐπὶ διαφόρων φορολογικῶν μέτρων, ἅμα τῇ καταθέσει.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀναγινώσκων τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, καθ' ὃν δὲν ἐπιτρέπεται οἱαδήποτε συζήτησις κατὰ τὴν κατάθεσιν νομοσχεδίων, ἢ προτάσεων νόμων, εἰμὴ μόνον ἡ ἀνάπτυξις αὐτῶν ὑπὸ τῶν καταθετόντων ταῦτα, φρονεῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ οἱαδήποτε συζήτησις.

Ὁ κ. **Ἀργυρόπουλος** ἐπαναλαμβάνει ὅτι θὰ ἐζήτει μόνον τὴν πληροφορίαν ἣν ἀνωτέρω ὑπέβαλεν.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν). λέγει ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος καλῶς ἐφαρμόζων τὸν Κανονισμόν, ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται συζήτησις· πλὴν κατὰ κοινοβουλευτικὸν ἔθιμον ἐπετράπη νὰ παρέχωνται πληροφορίαι ἐπὶ τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων ἅμα τῇ καταθέσει.

Πρόεδρος. Ἐφ' ὅσον κατὰ κοινοβουλευτικὸν ἔθιμον ἐπιτρέπεται, δύναται πᾶς τις νὰ λάβῃ τὸν λόγον.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** δηλῶν ὅτι καὶ αὐτὸς διατελεῖ ἐν γνώσει τοῦ κανονισμοῦ, φρονεῖ οὐχ ἧττον ὅτι δὲν δύναται τὸ ψυχρὸν γράμμα αὐτοῦ νὰ καταργήσῃ κοινοβουλευτικὸν ἔθιμον, ὡς ἄλλως ὀρθῶς παρετήρησε καὶ ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐρωτᾷ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἂν τὸ προϋπολογισθὲν ἔσοδον ἐκ τῶν κατατεθέντων φορολογικῶν νομοσχεδίων, ἐκ δραχμῶν 143 ἑκατομμυρίων περίπου, θὰ εἶναι τὸ μόνον ἀντίκρυσμα ἀπέναντι τοῦ ἐλλείμματος τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀνερχομένου τὰ 600 ἑκατομμύρια.

Ὁ κ. **Ἐμμ. Λαδόπουλος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντῶν, λέγει ὅτι τὰ κατατεθέντα νομοσχέδια ἀποτελοῦσι μετὰ τῶν προηγουμένως κατατεθέντων τὸ πρῶτον τμῆμα τῶν οἰκονομικῶν μέτρων τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τὸ ὁποῖον θέλει ἐπακολουθήσει δεύτερον τμῆμα κατατεθειμένων καὶ ἑτέρων φορολογικῶν νομοσχεδίων, ἐξ ὧν ἐν συνόλῳ προϋπολογίζεται ἔσοδον 5'0 ἑκατομμυρίων. Διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ ὑπολοίπου ἐλλείματος θέλει ληφθῇ μέριμνα κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ 1922—23.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος,** παρατηρῶν ὅτι δὲν κατετέθη ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος, καὶ ὅτι τὰ τε ἔσοδα καὶ ἔξοδα κανονίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μὴ εἰσέτι ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ 1911—22, λέγει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ

ἔχωμεν ἀκριβῆ προϋπολογισμὸν τοῦ ἐλλείμματος, ὅπερ ὑποστηρίζει ὅτι θ' ἀνελθῇ τὰ 1000 ἑκατομμύρια.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου

Ὁ κ. **Γ. Σπηλιόπουλος** προτείνει ὅπως προτιμηθῇ ἡ πρότασις νόμου «περὶ ἐξασφαλίσεως τῆς ἀγροτικῆς περιουσίας τῶν κοινοτήτων τῶν τέως δήμων Ἐράνης» κτλ.

Δ. Γούναρης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης). Ν' ἀναγραφῇ ἐκ τῶν πρώτων κατὰ τὴν προσεχῆ συζήτησιν ἐπὶ τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Πρόεδρος. α' συζήτησις «περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς».

α') Ἀκύρωσις τῆς α' περιόδου τῆς μεταβατικῆς διατάξεως τοῦ ἐν ἰσχύϊ Κανονισμοῦ καὶ ἀντικατάστασις αὐτῆς διὰ τῆς ἑξῆς· (Ἀναγινώσκει καὶ ἐπεξηγεῖ ὅτι πρόκειται περὶ μέτρου ληφθέντος, εὐθὺς ἅμα τῇ ἀποκαταστάσει τοῦ καθεστῶτος, εἰς ἅπαντα τὰ ὑπουργεῖα).

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὴ ἡ πρότασις αὕτη.

β') Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρον 96 ἐδάφιον δ' καὶ 97 εἰς τὸ τέλος τῆς 4 ἧς ἀφορῶσα τὴν δημιουργίαν, βαθμόν, μισθὸν καὶ προϊόντα τῆς θέσεως διὰ τὸν ἤδη ἀρχικλητῆρα τὸν ἐκτελοῦντα τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ταξινόμου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὑπεβλήθη πρότασις ὑπογεγραμμένη ὑπὸ 41 πληρεξουσίων)

Πλεῖστοι πληρεξούσιοι. Νὰ διορισθῇ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως.

Πρόεδρος. Μάλιστα.

Γίνεται καὶ ἡ προτεθεῖσα αὕτη δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ὡς ἐτροπολογήθη.

Ἄρχεται μετὰ τοῦτο μυστικὴ διὰ σφαιριδίων ψηφοφορία ἐπὶ τῆς β' κατ' ἄρθρον συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου· «Περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Ἀντιστράτηγον Παπούλαν Ἀναστάσιον».

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας, ὁ κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀπαρτία, μεθ' ὃ λύεται ἡ συνεδρίας ὥρα 9 καὶ 5 μ. μ. διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ αὔριον ὥραν 6 μ. μ., ὅπως ἡ Συνελευσις ἀσχοληθῇ ἐπὶ τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Περ. Μπούτος
Ν. Καλέλης

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΚΒ'

Της 22 Ἰουνίου 1922.

Ὥρα 7 καὶ 10' μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος** λέγει ὅτι ἐν τοῖς πρακτικοῖς κατὰ τὴν χθεσινὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἐμπόρων τοῦ Συλλόγου Κυπαρισσίας φέρεται ὁ κ. Ὑπουργὸς τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ εἰπὼν «ὅτι ὁλόκληρος ἡ παρελθοῦσα σταδιοδρομία αὐτοῦ, ἥ τε ἰδιωτικὴ καὶ ἡ Δημοσία, ὡς καὶ ὁ πολιτικὸς αὐτοῦ βίος ὑπῆρξαν ὑπόδειγμα ἀρετῆς τὸ ὁποῖον θὰ ἤρχετο νὰ μιμηθῇ ὁ πληρεξούσιος Μεσηνίας.» Ἐγώ, λέγει, δὲν ἀντελήφθην ὅτι ἐλέχθησαν ταῦτα καὶ φρονῶ ὅτι κακῶς ἐτέθησαν ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐκ σημειώματος τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Ἐὰν δὲ ταῦτα φρονεῖ ὁ κ. Ὑπουργὸς τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ ὅτι ἐλέχθησαν, παρακαλῶ αὐτὸν νὰ δηλώσῃ τοῦτο διὰ νὰ δώσω ἀπάντησιν, διότι καὶ ἐγὼ δὲν δέχομαι τὸν παραλληλισμόν.

Ὁ **Κ. Λυκουρέζος**. (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ). Ἐγὼ δὲν ἔδωκα καμμίαν σημείωσιν εἰς τὰ πρακτικά· ὅ,τι γράφουσι τὰ πρακτικά, εἶναι τῆς ἀντιλήψεως τοῦ συντάσσοντος αὐτά. Ὅ,τι ἐγράφη ὅμως βεβαίως εἶναι ἀκριβές.

Ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος** παρατηρεῖ ὅτι τὰ ἐν τοῖς πρακτικοῖς μετερέρθησαν καὶ εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Συζητήσεων» τοῦ κ. Στράτου, χωρὶς νὰ παρεντεθῇ καὶ ἡ ἰδική του διακοπή, διὸ κακίζει τὸν κ. Ὑπουργόν, διότι δὲν ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ πράξῃ οὕτως τοῦτο.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** παρατηρεῖ ὅτι ἡ συζήτησις γίνεται ἐπὶ τῶν πρακτικῶν. Ἔφησεν δὲ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐβεβαίωσεν ὅτι τὰ πρακτικὰ εἶναι καλῶς συντεταγμένα, δὲν ὑπάρχει λόγος συζητήσεως ἐπ' αὐτῶν. Ἀφήσατε λοιπὸν νὰ ἐπικυρωθῶσι τὰ πρακτικά, καὶ κατόπι νὰ ζητήσητε τὸν λόγον ἐπὶ προσωπικοῦ ζητήματος καὶ ν' ἀπαντήσητε.

Ὁ **Ν. Καλαντζάκος**. Πολὺ καλά. Πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως ζητῶ τὸν λόγον.

Πρόεδρος. Συνεπῶς τὰ πρακτικὰ ἐβεβαιώθη ὅτι εἶναι καλῶς συντεταγμένα. Μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης ἀντιρρήσεως ἐπὶ τῶν πρακτικῶν, τὰ πρακτικὰ ἐπικυροῦνται.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς.

— Οἱ κάτοικοι Σιατίστης παρακαλοῦσιν νὰ ἐπισπευθῇ ἡ ταχυδρομικὴ λειτουργία τοῦ ταχυδρομείου των.

— Ὁ Ἀθανάτιος Διαμαντάκος ὑποβάλλει παράπονα διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν λειτουργίας τοῦ ἐν Πάτραις καταστήματός του.

— Οἱ κάτοικοι Αἰγίου παρακαλοῦσιν ὅπως ἐπιταχυνθῇ ἡ ψήφισις τοῦ ἐμφυτευτικοῦ νομοσχεδίου.

— Ὁ Γεώργιος Φραντζῆς, πρώην τηλεγραφητὴς α' τάξεως, ὑποβάλλει αἴτησιν περὶ ἐπαναφορᾶς καὶ ἀποζημιώσεώς του.

— Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Δαμιανῶν τῆς Ἐπαρχίας Εὐρυτανίας, παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἱδρύσῃ τηλεγραφικὸν γραφεῖον εἰς τὴν Κοινότητά των.

— Ὁ Βορειοηπειρωτικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν Πειραιῶς παρακαλεῖ τὴν Συνέλευσιν ὅπως, τροπολογουμένου τοῦ νόμου «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων», τύχωσι ταύτης καὶ ὅσοι ἐκ τῶν Βορειοηπειρωτῶν ἔπαθαν, θεωρηθῶσι δὲ αἱ ὑπροβληθεῖσαι καὶ ὑποβαλλόμεναι αἰτήσεις των ἐμπρόθεσμοι.

— Οἱ ἕδρανοι διδάσκαλοι τοῦ Μικρασιατικοῦ Μετώπου παρακαλοῦσιν ὅπως μὴ ἐξαιρεθῶσι τοῦ ἐπιδόματος καὶ οἱ ἐν ἐπιστρατεύσει διατελοῦντες διδάσκαλοι.

— Οἱ ἔκτακτοι ὑπογραμματεῖς καὶ γραφεῖς τῶν ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίων παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως τοῖς χορηγηθῇ τὸ ἐπίδομα διαμονῆς.

— Ὁ Σύνδεσμος Ἑλλήνων Καλλιτεχνῶν ὑποβάλλει ὑπόμνημα περὶ λήψεως μέτρων ὑπὲρ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τέχνης.

— Οἱ καταστηματάρχαι ἐπιπλοποιοὶ ὑποβάλλουσιν ὑπόμνημα, ζητοῦντες τὴν μὴ ὑποβολὴν προσθέτου φόρου ἐπὶ τῶν ξύλων καὶ κρυστάλλων καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν κρυστάλλων πολυτελείας ἐπὶ 6 μῆνας.

— Οἱ ὑπαξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑποβάλλουσιν ὑπόμνημα, παρακαλοῦντες τὴν Κυβέρνησιν ὅπως λάβῃ πρόνοιαν διὰ τὴν οἰκονομικήν των ἐνίσχυσιν.

— Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου

τῶν μηχανικῶν καὶ ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ὑποβάλλει διὰ τοῦ συμβουλίου αὐτῆς, ψήφισμα διαμαρτυρίας κατὰ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας αὐτοκινήτων.

— Ἡ κοινότης Πύργου Τήνου παρακαλεῖ τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν ψήφισιν τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Μεσσηνέζη ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, ἀφορῶντος εἰς τὴν ἐν γένει Διοίκησιν τοῦ Ἱεροῦ Ἱδρύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας.

— Οἱ ἀγρόται Ἀττικῆς ὑποβάλλουσι ψήφισμα διαμαρτυρίας κατὰ τῆς διατάξεως τῆς καθοριζούσης τὸ ἀναπαλλοτρίωτον τῶν ἀγροκτημάτων τῶν κειμένων ἀντὸς ἀκτῖνος 8 χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῆς πόλεως κ.τ.λ.

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ. κ.

— ***Γ. Α. Μπούσιος*** (Κοζάνης) καὶ ***Α. Μάτεσις*** τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— ***Ι. Χριστοδουλιᾶς, Π. Σισμάνης καὶ Γ. Καλαντζόπουλος,*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν νόμον 2761 περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Θησαυροῦ κλπ.».

— ***Ν. Καλογερόπουλος*** καὶ ***Δ. Βοκοτόπουλος*** τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— ***Γ. Σωτηριάδης, Δ. Κρεμέζης, Γ. Ἀλεξάνδρου, Α. Μάτεσις κ.τ.λ.*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 2643» «περὶ ἀναθεωρήσεως, κωδικοποιήσεως καὶ προαγωγῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τ. Τ. Τ.

— ***Δ. Κανακ. Ροῦφος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— ***Α. Κυρώζης*** (Λαρίσης) καὶ ***Α. Ἰωαννίδης*** (Κοζάνης) τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— ***Δ. Κανακ. Ροῦφος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προαγωγῆς τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας».

— ***Ἄγγελος Μυσιρλῆς*** (Μεσσηνίας) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας».

— ***Σιμ. Διούμπης*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως κλασεών τινων τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου κτλ.

— ***Ἐμμ. Χατζιδάκης, Δ. Πετρακάκος*** κλπ. τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας».

— ***Α. Παπαθανασίου*** τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— ***Ε. Δεληγιάννης, Ἄγγ. Ἀγγελόπουλος, Δ. Κουκουλέτσος*** κλπ. τοῦ σχεδίου νόμου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ διανομῆς γαιῶν ἐν Θεσσαλίᾳ».

— ***Φιλ. Δραγούμης*** (Φλωρίνης) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 2145 περὶ ἀποδοχῶν κλπ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ 2259 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου 2145.

— ***Κ. Φίλανδρος*** (Καλλιπόλεως) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ τελωνειακοῦ νομοσχεδίου».

— ***Δ. Στεφανόπουλος*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Συγκοινωνίας» καὶ «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων.

— ***Α. Φωτήλας,*** (πληρεξούσιος Ἀχαϊοήλιδος) ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 472—474 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἐπαναλήψεως τῆς Δίκης».

Παραπέμπεται εἰς Εἰδικὴν Ἐπιτροπήν.

— Ὁ κ. ***Ν. Στράτος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμων·

«Περὶ ἐνισχύσεως τῶν πόρων τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου κατασκευῆς ὑδραγωγείου ἐν Ἀμφιλοχίᾳ».

«Περὶ ἐπιβολῆς εἰδικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Κοινότητος Κατούνας τοῦ πρώην δήμου Ἐχίνου διαιτωμένων ζώων», καὶ

«Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐπὶ τοῦ πρώην καθεστῶτος διὰ πολιτικοὺς λόγους ἀπολυθέντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

— Οἱ κ. κ. ***Μ. Θεοδωρίδης*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Περιθάλψεως καὶ ***Κ. Λυκουρέζος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δ. Θησαυροῦ) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «περὶ ἐπιχορηγήσεως τῶν

ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως Ἀγαθοεργῶν τινων Ἱδρυμάτων, σωματείων καὶ συλλόγων».

— Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΑΥΛΗ' τῆς 29 Μαΐου 1887 «περὶ Βασιλικῆς Οἰκογενείας καὶ Ἀντιβατιλείας».

Πρυτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συναινούσης τῆς Συνελεύσεως τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κηρύσσεται *κατεπείγον* καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. ***Ν. Καλαντζάκος***, *Α.* Βιτάλης, ***Χρ. Ἀσίμης*** καὶ ***Α. Μεσσηνέζης*** ὑποβάλλουσι πρότασιν νόμου «περὶ τῶν ἀποστρατευθέντων αὐτεπαγγέλτως ἀξιωματικῶν τοῦ διαλυθέντος οἰκονομικοῦ Σώματος τοῦ Στρατοῦ».

Ὁ κ. ***Α. Βιτάλης***, πληρεξούσιος Κυκλάδων, ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῶν νόμων «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Συγκοινωνίας» καὶ «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων».

— Ὁ κ. ***Κ. Πολυχρόνης*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμου.

«Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2682, τοῦ κυρώσαντος τὸ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου Νομοθ. Διατάγματος.

Διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Παιδείας καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων Ὑπουργείων ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ προαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων».

«Περὶ ἐπανιδρύσεως τῆς Ὑστεροπόλεως Καρυστίας».

«Περὶ συγχωνεύσεως τῆς Ἐπισκοπῆς Ὕδρας καὶ Σπετσῶν εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν Ἀργολίδος».

«Περὶ καταργήσεως τοῦ τετάρτου ἄρθρου τοῦ νόμου 2676».

— Ὁ κ. ***Ἀρ. Φωτήλας***, λαμβάνων πρὸ τῆς Ἡμερ. Διατάξεως τὸν λόγον, ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρ. 472—474 τῆς Πολιτ. Δικονομίας «περὶ ἐπαναλήψεως τῆς δίκης». Ἀναπτύσσων δὲ διὰ βραχέων τὴν πρότασίν του, λέγει ὅτι, ἐπειδὴ τὸ σύστημα τῆς διὰ προτιμήσεως συζητήσεως δίκης διακοπτομένης ἀπαιτεῖ καὶ δαπάνην καὶ χρόνον, προτείνει ὅπως περὶ τῆς ἐπαναλήψεως ἀποφαίνεται ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν, ἐπιρυλασσομένου τοῦ δικαιώματος τοῦ Δικαστηρίου, παρ' ᾧ ἐκκρεμεῖ ἡ δίκη, νὰ τροποποιήσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης), λέγει ὅτι πρέπει ἡ ἐπανάληψις νὰ μὴ ἀποτελῇ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας δίκης. Ἐπειδὴ δὲ πρόκειται περὶ ζητήματος ἀξίου πολλῆς προσοχῆς, φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς εἰδικὴν ἐκ νομικῶν ἐπιτροπήν, νὰ μελετηθῇ καὶ μετὰ τοῦτο νὰ συζητηθῇ.

Ἡ πρότασις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ γίνεται δεκτὴ καὶ ἡ πρότασις παραπέμπεται εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν καταρτισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. ***Προέδρου*** ἐκ τῶν ἑξῆς κ. κ. Πληρεξουσίων ***Σ. Σωτηριάδου***, ***Ἀρ. Φρτήλα***, ***Ἐμ. Κατζηδάκη***, ***Δ. Στεφανοπούλου*** καὶ ***Ν. Καλέλη*** καὶ παρακαλουμένην νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της.

Ὁ κ. ***Ν. Καλαντζάκος***, λαμβάνων ἐπὶ προσωπικοῦ ζητήματος τὸν λόγον, λέγει ὅτι κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ὁ κ. Ὑπουργὸς τοῦ Θησκυσμοῦ δευτερολόγων φέρεται ὅτι εἶπεν ὅτι ὁλόκληρος ἡ παρελθοῦσα σταδιοδρομία αὐτοῦ, ἥ τε ἰδιωτικὴ καὶ ἡ δημοσία, ὡς καὶ ὁ πολιτικὸς αὐτοῦ βίος, ὑπῆρξεν ὑπόδειγμα ἀρετῆς, τὸ ὁποῖον θὰ ἤρχετο νὰ μιμηθῇ ὁ πληρεξούσιος Μεσσηνίας. Εἶμαι ἠναγκασμένος ν' ἀπαντήσω, διότι, ἐγὼ τοὐλάχιστον, παραλληλισμὸν δὲν δέχομαι, οὔτε διὰ τὸν ἰδικόν μου βίον, οὔτε διὰ τὸν δημόσιον. Διὰ μὲν τὸν ἰδικόν μου βίον ἂς κρίνῃ ἡ Πατρὶς ἡμῶν, ἡ ὁποία γνωρίζει κάλλιστα καὶ τὸν ἰδικόν μου καὶ τὸν ἰδικόν του βίον. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν δημόσιον βίον, ὀφείλων ν' ἀπαντήσω ὅτι ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας οὐδέποτε ἐν τῷ δημοσίῳ μου βίῳ ἡμάρτησα, ὥστε νὰ δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὑπερέβην τὴν εὐπρέπειαν. Ἀντιθέτως ὁ κ. Ὑπουργὸς ἂς ἐνθυμηθῇ ὅτι ἡ λαϊκὴ ἐπανάστασις τοῦ 1909, ἐπιβληθεῖσα ὑπὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀπεμάκρυνεν αὐτὸν ἐκ τοῦ δικαστικοῦ κλάδου.

Ν. Στράτος (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἡ πρᾶξις ἐκείνη τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἀρείου Πάγου, δὲν εἶναι πρὸς τιμήν του. Ἦτο πρᾶξις ἐμπαθείας.

Ν. Καλαντζάκος. Ἦτο πρᾶξις ἀπορρίας τῆς καταστάσεως, ἡ δὲ δικογραφία τῆς ἐκκαθαρίσεως ὁμιλεῖ περὶ τούτου.

Ὁ κ. ***Δ. Τσουκαλᾶς***, λαμβάνων μετὰ ταῦτα τὸν λόγον

καὶ ἀναφέρων τὰ παράπονα τῶν περιοίκων Σαλαμῖνος διὰ τοὺς ἐκεῖ μεταφερθέντας πρόσφυγας ἐκ Ρωσίας, καθὼς καὶ τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν ἐν ᾗ εὑρίσκονται οἱ πρόσφυγες οὗτοι, παρακαλεῖ τὸν Ὑπουργὸν νὰ δηλώσῃ τίνα μέτρα ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις διὰ τοὺς πρόσφυγας τούτους.

Ὁ κ. ***Γ. Ἀναστασόπουλος***, ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος, φρονεῖ ὅτι ὁ Ὑπουργὸς θέλει σπεύσει νὰ λάβῃ μέτρα πρὸς καθησύχασιν καὶ τῶν περιοίκων Σαλαμῖνος ἀλλὰ καὶ πρὸς πρόληψιν ἀπευκταίων διὰ τὴν δημοσίαν ὑγείαν, τόσον τῶν περιοίκων ὅσον καὶ τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Ὁ κ. ***Ν. Στράτος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) ἀπαντῶν, λέγει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις εὑρέθη πρὸ αἰφνιδιασμοῦ κατὰ τὴν ἄφιξιν τόσων χιλιάδων προσφύγων, ἀνελθόντων εἰς ὀκτὼ καὶ πλέον χιλιάδας, διότι ἐπρόκειτο οὐ μόνον περὶ διατροφῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ ἐξοικονομήσεως αὐτῶν, εὑρισκομένων εἰς οἰκτροτάτην κατάστασιν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καὶ δὴ ἀπὸ ὑγιεινῆς. Διὰ τοῦτο, ὅτε κατέπλευσαν τὰ ἀτμόπλοια ἐκ Θεσσαλονίκης, ὅπου τὸ πρῶτον μετέβησαν καὶ δὲν ἐλευθεροκοινώνησαν οἱ πρόσφυγες, ἡ πρώτη σκέψις τῆς Κυβερνήσεως ἦτο, κατὰ τίνα τρόπον θὰ ἐμεριμνῶμεν περὶ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων τούτων, ὧν τὰ 80 τοῖς ο/ο εἶναι Ἕλληνες, οἱ δὲ λοιποὶ Ἀρμένιοι καὶ Κιρκάσιοι· δεύτερον δὲ περὶ ἀπολυμάνσεως αὐτῶν πρὸς πρόληψιν μεταδόσεως διαφόρων νόσων, ἐντερίτιδος, χολέρας, ἐξανθηματικοῦ τύφου καὶ λοιπῶν, καθόσον τὸ λοιμοκαθαρτήριον Ἁγ. Γεωργίου δὲν εἶναι ἐπαρκὲς διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπηρεσίας τοσούτου πλήθους. Διὰ τοῦτο ἀπεφασίσθη καὶ ἀπεστάλησαν τέσσαρα ἀτμόπλοια, τὰ ὁποῖα ἡ Ἑλλὰς ἔλαβεν ὡς ἀποζημίωσιν ἐκ τῆς Γερμανίας, ἵνα ἀραιωθῶσιν οἱ εἰς τὰ ἀμπάρια ὑστιβαγμένοι δυστυχεῖς ἐκεῖνοι, ἐλήφθη δὲ μέριμνα καὶ περὶ τῆς τροφοδοσίας αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ πραγματικὴ κάθαρσις αὐτῶν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ ἐν τοῖς ἀτμοπλοίοις, ἀπεφασίσθη ἡ μεταφορὰ αὐτῶν εἰς Μακρόνησον, ὅπου ἐλήφθησαν ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα, περὶ ὑδροληψίας, τροφῆς κλπ. ὥστε μετὰ 15—20 ἡμέρας τελείως ἀπολυμαινόμενοι νὰ ἀρεθῶσιν ἐλεύθεροι. Ἀναφέρων δὲ μετὰ τοῦτο ὁ κ. Ὑπουργὸς τὰ τῆς ὑγιεινῆς αὐτῶν καταστάσεως, λέγει ὅτι ἐκ πάντων ὅσα εἶπε, θέλουσι πεισθῆ πάντες ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδὲν

παρέλιπε μέτρον πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ αἰφνιδιασμοῦ τούτου.

Ὁ κ. ***Γ. Ἀναστασόπουλος***, ἐκφράζων τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ ἐντείνῃ ἔτι μᾶλλον τὴν λῆψιν τῶν μέτρων αὐτοῦ, νὰ ἐπιστήσῃ δὲ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ, ὅπως οἱ πρόσφυγες οὗτοι μὴ ἔλθωσιν εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν περιοίκων.

Ν. Στράτος Περὶ τούτου ἐλήφθη εἰδικὴ μέριμνα, δι' ἐγκαταστάσεως ἀγρύπνων φρουρῶν, ἀπηγορεύθη δὲ καὶ ἡ ἁλιεία εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου

Ὁ κ. ***Κ. Δροσόπουλος***, ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λαμβάνων τὸν λόγον, συνιστᾷ νὰ προτιμηθῇ πρὸς συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ παγίας στρώσεως τῶν ὁδῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν περιχώρων» τοῦ ὁποίου ἀνεβλήθη πρό τινος ἡ συζήτησις. Ἀναφέρει δὲ καὶ σχετικὸν ὑπόμνημα ὑποβληθὲν εἰς τὴν Συνέλευσιν ὑπὸ διαφόρων Συλλόγων καὶ ἄλλων Σωματείων καὶ Συντεχνιῶν.

Τὴν αὐτὴν σύστασιν κάμνει καὶ ὁ κ. ***Ἀντ. Μάτεσις***.

Ὁ κ. ***Ν. Λεβίδης*** λέγει ὅτι, ὅτε ἐζήτησε νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου, δὲν ἐζήτησε τὴν ματαίωσιν τῆς ψηφίσεως αὐτοῦ, ἀλλὰ τὴν εὐρεῖαν αὐτοῦ συζήτησιν, διότι δὲν ἔχει καλῶς καταρτισθῆ τοῦτο ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας. Πρόκειται δὲ καὶ περὶ ἐπιβολῆς βαρείας φορολογίας εἰς τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ δέον νὰ συζητηθῇ, τὸ νομοσχέδιον, ὥστε νὰ ἀποβῇ ἄρτιον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχει καὶ τώρα καὶ εἶναι πρόθυμος νὰ συντελέσῃ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, ἀφοῦ προηγουμένως συζητηθῇ τοῦτο.

Ἀποφασίζεται μετὰ τοῦτο, ὅπως τὸ νομοσχέδιον συζητηθῇ κατὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίασιν.

Ὁ κ. ***Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος*** ζητεῖ μετὰ τοῦτο νὰ προταχθῇ καὶ ψηφισθῇ τὸ «περὶ συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας νομοσχέδιον», οὗτινος ἡ συζήτησις εἶχεν ἀποφασισθῇ νὰ γίνῃ τὴν χθὲς Τρίτην.

Ὁ κ. ***Κ. Λυκουρέζος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ), ἀπαντῶν, λέγει ὅτι, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ συγ-

χωνεύσεως ὅλων τῶν περὶ συντάξεως νόμων, ὥστε νὰ καταρτισθῇ εἰς ἐνιαῖος νόμος, χρήζει δὲ τοῦτο οὐκ ὀλίγης μελέτης καὶ ἐργασίας, εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτήν, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ἀσχολεῖται ἤδη, θέλει προσκομίσει τὸ νομοσχέδιον πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν Συνέλευσιν.

Ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου**, ἐπὶ ἐπείγοντος ζητήματος λαμβάνων τὸν λόγον, ἐρωτᾷ τὴν πρόσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τοῦ Ἐπισιτισμοῦ ἐπὶ τῆς δημιουργηθείσης ἐπισιτιστικῆς κατασταστάσεως ἐν τῇ ἀγορᾷ, ὅπου ἀπεκρούσθησαν καὶ τὰ μαραμένα καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ ἄρτος, καὶ συνιστᾷ νὰ ληφθῶσιν ἄμεσα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαικῆς ἐξεγέρσεως.

Ἄρχεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 2613» «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917—1920 διὰ πολιτικοὺς λόγους παθόντων».

Ὁ κ. **Γ. Σπηλιόπουλος** προτείνει τροπολογίαν αὐτοῦ τοῦ Λου ἄρθρου, ὅπως οἱ παθόντες καὶ καταστάντες τελείως ἀνίκανοι λαμβάνωσι σύνταξιν στρατιώτου.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** ἀναπτύσσει τροπολογίαν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ 13ου ἄρθρου τοῦ ἐψηφισμένου νομοσχεδίου, τοῦ ἀφορῶντος εἰς τὴν σύστασιν Εἰδικοῦ Ταμείου πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν παθόντων, διότι, ὡς καὶ ἄλλοτε ἀνέπτυξε, τὸ Ταμεῖον τοῦτο εἶναι ἀδύνατον νὰ λειτουργήσῃ. Προτείνει διὰ τοῦτο ὅπως καταργηθῇ τὸ Ταμεῖον ἐκεῖνο, τὸ μήπω ἱδρυθέν, καὶ ἐπιβαρυνθῇ ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τέσσαρας χρήσεις μὲ ποσὸν 100 ἑκατομμυρίων, τὰ ὁποῖα νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τέσσαρας δόσεις, ἵνα οὕτω ἀποζημιωθῶσι θετικῶς οἱ παθόντες.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης**, (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης), λέγει ὅτι, λαβὼν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὰς ὑποβληθείσας σχετικὰς προτάσεις νόμων, ὡς καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ὑποβληθείσας τροπολογίας, κατέληξε καὶ οὗτος εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ ἐν τῷ 13ῳ ἄρθρῳ τοῦ ψηφισθέντος σχετικοῦ νόμου ἀναφερόμενον Εἰδικὸν Ταμεῖον διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν παθόντων, τὸ ὁποῖον παρελήφθη ἐκ τῆς προτάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἔχει λόγον ὑπάρξεως καὶ διότι οἱ πόροι αὐτοῦ, οἱ κύριοι, θὰ ἐλαμβάνοντο ἀπὸ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον καὶ διότι οἱ ἄλλοι οἱ ἀναφερόμενοι εἰς προικισμὸν αὐτοῦ πόροι εἶναι ἀνεπαρκεῖς. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ καταργηθῇ τοῦτο. Θὰ λάβῃ ὡς ἐκ τούτου ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὰς

ὑποβληθείσας προτάσεις καθὼς καὶ τὰς τροπολογίας καὶ θὰ καταρτίσῃ ἴδιον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον θέλει φέρει εἰς συζήτησιν. Προτείνει διὰ τοῦτο νὰ ἀναβληθῇ ἡ ψῆφισις τῶν προτάσεων, μέχρις οὗ προσκομισθῇ τὸ παρ' αὐτοῦ καταρτισθησόμενον νομοσχέδιον.

Ὁ κ. **Σλῆμαν** παρακαλεῖ, ὅπως ἐν συνδυασμῷ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ οἱ παθόντες ἐν Μακεδονίᾳ ὑπὸ ξένων.

Ὁ κ. **Καζάκης** συνιστᾷ ὑπόμνημα τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ παρακαλεῖ, ὅπως ἐπιτραπῇ εἰς τοὺς παθόντας Βορειοηπειρώτας διὰ πολιτικοὺς λόγους καὶ μὴ δυνηθέντας, λόγῳ ἀνωτέρας βίας καὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν, νὰ ὑποβάλωσιν ἐμπροθέσμως σχετικὰς δηλώσεις ἀποζημιώσεως νὰ ὑποβάλωσι τοιαύτας ἤδη.

Δ. Γούναρης. Θέλω λάβει ὑπ' ὄψιν τοῦτο.

Ἀναβάλλεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου.

Ἄρχεται μετὰ τοῦτο μυστικὴ διὰ σφαιριδίων ψηφοφορία ἐπὶ τῆς 6' κατ' ἄρθρον συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Ἀντιστράτηγον Παπούλαν Ἀναστάσιον» καὶ συγχρόνως ὁμοίᾳ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως «περὶ παροχῆς ἀδείας τῆς Συνελεύσεως πρὸς ποινικὴν δίωξιν τοῦ πληρεξουσίου Ἡρακλείου κ. **Γεωρ. Κοκκινάκη**», ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ὡς ψηφολεκτῶν τῶν πληρεξουσίων κ. **Ξ. Μαυρομμάτη** (Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας) καὶ **Ν. Καλέλη** (Ἄρτης).

Περατωθείσης τῆς διαλογῆς ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἀποτελέσματα ὡς ἑξῆς:

Ἐψηφοφόρησαν ἐν ὅλῳ 135.

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν ἀντιστράτηγον Παπούλαν Ἀναστάσιον» ἐψήφισαν

Ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου 96

Κατ' αὐτοῦ 39

Ἐπομένως, μὴ ἐπιτευχθείσης ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου τῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Κανονισμοῦ πλειονοψηφίας τῶν 4/5 τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῆς ἀπαρτίας, ἡ ψηφοφορία θέλει ἐπαναληφθῇ κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως «περὶ παροχῆς ἀδείας πρὸς ποινικὴν δίωξιν τοῦ πληρεξουσίου Ἡρακλείου κ. **Γ. Κοκκινάκη** ἐψήφισαν.

Ὑπὲρ τῆς παροχῆς..... 109
Κατ' αὐτῆς..... 26

Ἐπομένως ἡ ἄδεια χορηγεῖται.

Ὁ κ. **Δ. Κατσάνος** ζητεῖ τὴν πρόταξιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν καπνεργατῶν», ἐπιμένων ὅτι πρέπει νὰ προταχθῇ καὶ ψηφισθῇ τοὐλάχιστον εἰς τὴν ἑπομένην Συνεδρίασιν τοῦτο, ἀφοῦ κατὰ τὴν δήλωσιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως δὲν δύναται ἤδη νὰ μεταβληθῇ ἡ Ἡμερησία Διάταξις.

Ἐπὶ τῆς κατ' ἀρχὴν συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν νόμον 2761 περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Θησαυροῦ καὶ περὶ τροποποιήσεως διαταξεων διαφόρων νόμων ἀφορώντων εἰς τὰς περιελθούσας εἰς τὸ Ὑπ ουργεῖον τούτου ὑπηρεσίας», ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος**, ὁμιλῶν διὰ μακρῶν, ἐπικρίνει τὸ νομοσχέδιον ὡς εἰσάγον μεγάλας δαπάνας, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ λαὸς δυστφορεῖ διὰ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς Χώρας καὶ ἀπορεῖ πῶς ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ εἰσάγει τοιοῦτο νομοσχέδιον. Ἐπικρίνει δὲ εἰδικώτερον τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, λέγων ὅτι δι' αὐτῶν καταργεῖται ἡ μονιμότης τῶν ὑπαλλήλων καὶ δίδεται τὸ δικαίωμα εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ μεταθέσῃ ἀνεξελέγκτως πάντα ὑπάλληλον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ παύσῃ πλέον, διότι ἀρκετὰ μέχρι τοῦδε ἐγένοντο. Πρέπει τέλος νὰ τεθῇ φραγμὸς εἰς τὴν πολυτελῆ διοίκησιν καὶ νὰ προστατευθῶσιν οἱ ὑπάλληλοι ὑπὸ τῆς μονιμότητος, διότι δὲν ἀνέχεται πλέον ὁ λαὸς τὴν σπατάλην καὶ τὴν ἀναστάτωσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν.

Στρέφων δὲ μετὰ ταῦτα τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ ἐπὶ τῶν δαπανῶν τῶν αὐτοκινήτων, κατακρίνει τὸν κ. Ὑπουργὸν τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ, διότι προέβη εἰς ἀγορὰν πολυτελεστάτου αὐτοκινήτου, μὴ φειδόμενος τοῦ δημοσίου πλούτου, οὕτινος ἐτάχθη φρουρός, καὶ χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, γενόμενος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἔσπευσε νὰ καταργήσῃ τὴν χρῆσιν τῶν αὐτοκινήτων καὶ νὰ θέσῃ ταῦτα εἰς ἀργίαν.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** λέγει ὅτι κατήργησε τὰ αὐτοκίνητα τὰ μεταχειριζόμενα ὑπὸ διαφόρων στρατηγῶν καὶ ἄλλα ἀνερχόμενα εἰς εἴκοσι. Δὲν κατήργησεν ὅμως τὰ χρήσιμα. Φρονεῖ ὅτι ὁ κ. Πληρεξούσιος δὲν συζητεῖ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐκτρέπεται εἰς προσωπικὰ ζητήματα, καὶ δὲν εὑρίσκει τοῦτο ὀρθόν.

Ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος**, ἀποκρούων τὴν γνώμην ταύτην τοῦ κ. Στράτου, λέγει ὅ,τι πράττει τὸ πράττει ἐξασκῶν τὸ ἐλεγκτικὸν αὐτοῦ ἔργον. Ψέγει διὰ τοῦτο, τὸ νομοσχέδιον, καὶ δηλοῖ ὅτι θέλει καταψηφίσει αὐτό, διότι προσθέτει πολυτελεῖς δαπάνας καὶ διότι ψηφιζόμενον δημιουργεῖ κατάστασιν καταστρεπτικὴν διὰ τοὺς ὑπαλλήλους, οὓς θὰ δύναται ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ παύῃ καὶ νὰ μεταθέτῃ κατ' οἰκείαν γνώμην, προβάλλων τὸ ὑπηρεσιακὸν αὐτοῦ Συμβούλιον.

Ὁ κ. **Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος** καὶ πλεῖστοι ἄλλοι πληρεξούσιοι λέγουσιν ὅτι τὰ Συμβούλια δεσμεύουσι τὴν δρᾶσιν τῶν Ὑπουργῶν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν καὶ πρέπει νὰ καταργηθῶσι.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος**, συμφωνῶν λέγει ὅτι τὰ Συμβούλια ἀφαιροῦσι πᾶσαν ὑπουργικὴν ἐνέργειαν καὶ δέον νὰ τροποποιηθῇ ὁ σχετικὸς νόμος.

Ὁ κ. **Δυκουρέζος** ἀπαντῶν λέγει, ὅτι ὁ κ. Πληρεξούσιος Μεσσηνίας μὲ ἀγανάκτησιν ἠθέλησε νὰ ἐκδηλώσῃ τὸ ἐνδιαφέρον του διὰ τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους καὶ τὴν δημοσίαν ἐν γένει ὑπηρεσίαν, προσεπάθησε δὲ νὰ δώσῃ καὶ συμβουλὰς εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις δὲν ἐζήτησε τὰ φῶτά του. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν μὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον. Σχετικῶς πρὸς ἐμέ, ὁ κ. Πληρεξούσιος λέγει ὅτι ἠγόρασα αὐτοκίνητον, καὶ ἐν τούτῳ διαβλέπει τὸν κίνδυνον τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους. Ὁ κ. Πληρεξούσιος, ἔχει, φαίνεται, τὴν ἀντίληψιν ὅτι ὁ ὑπουργὸς πρέπει νὰ μεταβαίνῃ φέρων σάκκους ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ βακτηρίαν, ὡς συμβαίνει εἰς τὰς μεταβάσεις ἐκ Κυπαρησσίας εἰς Χρυσοχώριον. Τοιαύτην ὅμως ἀντίληψιν δὲν πιστεύω νὰ ἔχῃ ἄλλος, πλὴν τοῦ κ. Πληρεξουσίου, καὶ πάντες οἱ γνωρίζοντες ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Θησαυροῦ ἐξαντλήσας ὅλας τὰς προσπαθείας ἵνα λάβῃ αὐτοκίνητον ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ καὶ μὴ εὑρὼν τοιοῦτον μετὰ κοπιώδεις προσπαθείας ἠγόρασε τὸ εὐθηνότερον αὐτοκίνητον ἐξ ὅσων μέχρι σήμερον ἠγοράσθησαν ἐν τοῖς Ὑπουργείοις. Διὰ πάντας συνεπῶς τοὺς γνωρίζοντας τοῦτο οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ κ. Πληρεξουσίου θὰ κριθῶσι δεόντως. Ἀλλὰ τοιαύτην ἔχε

ἀντίληψιν. Εἶναι δικαίωμά του ἀλλὰ καὶ δικαίωμα τῶν ἄλλων νὰ κρίνωσι.

Σχετικῶς πρὸς τὸ νομοσχέδιον ὁ κ. Πληρεξούσιος ἐστηρίχθη ἐπὶ φαντασίας, διότι ὅσα εἶπε δὲν περιέχονται εἰς τὸ νομοσχέδιον· τοὐναντίον μάλιστα τὸ νομοσχέδιον περιέχει διατάξεις ἀποκεντρωτικὰς καὶ προστατευτικὰς τῶν ὑπαλλήλων μὲ πνεῦμα ἄκρας οἰκονομίας. Ὁ κ. Πληρεξούσιος πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Θησαυροῦ καὶ διὰ τῆς διοικητικῆς του ἐνεργείας καὶ διὰ τῆς νομοθετικῆς του μεριμνῆς ἀποσκοπεῖ νὰ περιστείλῃ τὴν καταχρησιν, νὰ περιορίσῃ τὰς ἀργομισθίας, νὰ ἐξασφαλίσῃ τοὺς ὑπαλλήλους ἀπὸ τὰς ἐπιδράσεις τῶν κομματαρχισκων, καὶ ἐν γένει, διὰ τῆς αὐστηρᾶς διοικήσεως καὶ τῆς ἐξυψώσεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ν' ἀποκαταστήσῃ τὴν εὐνομίαν καὶ τὴν τάξιν.

Ὁ ***Καλαντζόπουλος*** τριτολογῶν, λέγει ὅτι ἀντὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ ἀπαντήσῃ εὐρήμως καὶ νὰ δικαιολογήσῃ τὸ νομοσχέδιον, ἔκαμε διαφόρους ἀποστροφὰς περὶ διωγμῶν τῶν καταχραστῶν καὶ περὶ ἄλλων πραγμάτων. Ταῦτα ὅμως δὲν ἀπορρώσιν αὐτὸν, καὶ καλὰ θὰ ἔκαμνεν ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ ἐσιγᾶ ἵνα μὴ ἀνασύρῃ, σελίδας τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, προστίθετει, ὅτε καὶ εἰς αὐτὸν τοῦτο θὰ εἶνε λυπηρὸν ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν λίαν ὀδυνηρόν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' συζήτησιν τὰ νομοσχέδια.

«Περὶ προσθήκης ἐδαφίου εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 615 «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν διατάξεων περὶ συστάσεως φαρμακείων μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. ***Γ. Σχοινᾶ,*** ὑποστηρίζοντος τροπολογίαν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου, ἥτις ἀπορρίπτεται ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, δηλοῦντος ὅτι ὁ ὑφιστάμενος νόμος δὲν ἐπιτρέπει νὰ δοθῶσιν ἄδειαι εἰς ἀποτάκτους ἀξιωματικοὺς φαρμακοποιούς.

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΣΝΖ' τῆς 20 Μαρτίου 1908 «περὶ τῶν ἀπολυμαντηρίων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

«Περὶ αὐξήσεως τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἀναγεγραμμένης πιστώσεως διὰ συνδρομὴν τοῦ Δημοσίου εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Φιλεκπαιδευτικὴν Ἑταιρείαν πρὸς συντήρησιν διδασκαλείων θηλέων ἐν

Ἀθήναις, Πάτραις, Κερκύρᾳ, Λαρίσῃ καὶ ἀστικῶν σχολῶν ἐν Τρικκάλοις, Λαμίᾳ, Τριπόλει καὶ Καλάμαις», μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. ***Δ. Βοκοτοπούλου*** καὶ τοῦ κ. ***Κ. Λομβάρδου,*** πρὸς οὓς δίδει σχετικὰς ἐξηγήσεις ὁ κ. Ὑπουργός, δηλῶν ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἱδρύσεως νέων ἐκπαιδευτηρίων, ἀλλὰ περὶ ἐνισχύσεως τῆς Ἑταιρείας πρὸς διατήρησιν τῶν ἱδρυομένων σχολῶν. «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 727 τοῦ 1916 περὶ κανονισμοῦ ἀποδοχῶν κλπ., τῆς Ἀνακτορικῆς Φρουρᾶς».

Γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τῶν σχεδίων νόμου·

«Περὶ πληρωμῆς τῶν δαπανῶν τῆς συντάξεως καὶ ἐκτυπώσεως τῆς Ἑλληνικῆς Φαρμακοποιίας»

«Περὶ ἱδρύσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ Φαρμακείου τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους».

Πρόεδρος. β' συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταργήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 727 τοῦ 1916 περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου ΧΜΗ κτλ».

Ἄρθρον 1ον ἀναγινώσκεται.

Ὁ κ. ***Β. Μαρκεζίνης*** παρατηρῶν ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο στερεῖται πραγματικῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, ἐνῷ εἶναι σοβαρώτατον τὸ ρυθμιζόμενον ὑπ' αὐτοῦ ζήτημα, κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, ἀποκρούων τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ὑποστηριζόντων τὸ πλεονεκτικὸν τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ βουλευτῶν, καθόσον φρονεῖ ὅτι ὅσῳ μικρότερος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν, τόσῳ περισσότερον θὰ εἶναι πρόσεκτικοὶ οἱ ἐκλογεῖς κατὰ τὴν ψῆφισιν, καὶ τόσῳ μεγαλυτέρα παρὰ τοῖς βουλευταῖς ἡ συναίσθησις τῆς εὐθύνης αὐτῶν. Ἀνασκοπῶν ἱστορικῶς τὴν ἐξέλιξιν, ἣν ἔλαβε παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν, ἐπαινεῖ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Τρικούπη γενομένην ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ τῆς εὐρείας περιφερείας, ὧν ἀναπτύσσει τὰ πλεονεκτήματα. Συνεχίζων, λέγει ὅτι ἔκτοτε καθ' ἑρῶθη νομολογία πολιτικὴ ὑπὲρ τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, ἧς ἀποκρουόμεθα ἤδη διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου ἄνευ λόγου. Ἀντιθέτως θὰ ὤφειλε νὰ σκεφθῶμεν, κατόπι τῆς αὐξήσεως τοῦ Κράτους, περὶ περιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βου-

λευτῶν, ὡς ἔπραξε καὶ ὁ νομοθέτης ἐν τῇ ἐπαναστατικῇ Βουλῇ τῷ 1920.

Ἀναλύων δὲ διαφόρους στατιστικὰς καὶ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν του τὴν γενομένην ἀπογραφήν, εὑρίσκει ὅτι ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καθοριζομένου ὁρίου, διὰ τοῦ νομοσχεδίου θ' ἀνέλθῃ εἰς 370 περίπου. Φρονῶν ὅτι ἡ τιθεμένη βάσις τῶν 17 χιλιάδων κατὰ βουλευτὴν εἶναι μικρὰ καὶ ἀντιθέτως, ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ 1920 τῶν 25 χιλιάδων κατὰ βουλευτὴν μεγάλη, προτείνει, ὅπως καθορισθῇ ὡς βάσις 20 χιλιάδες σὺν 7 κατὰ βουλευτήν, ὅτε ὑπολογίζει ὅτι ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν θὰ φθάσῃ εἰς τοὺς 312, οὓς εὑρίσκει ἀρκετούς, δεδομένου ὅτι εἰς τὰ διάφορα Κράτη ἡ ἀναλογία εἶναι πολὺ μεγαλυτέρα. Ὡς παράδειγμα φέρει τὸ Βέλγιον, ὅπερ ἔχει πληθυσμὸν ἴσον σχεδὸν πρὸς ἡμᾶς, ἔχει δηλ. βουλευτὰς 132.

Α. Μάτεσις. Ἔχει ὅμως καὶ Γερουσίαν.

Ὁ κ. ***Β. Μαρκεζίνης*** ἀπαντῶν, λέγει ὅτι, ναὶ μὲν ἔχει καὶ Γερουσίαν, ἀλλ' αὕτη ἔχει μόνον 102 γερουσιαστάς. Ὥστε καὶ ἐν τῷ συνόλῳ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Βελγίου εἶναι μικρότερος ἡμῶν. Ἐξακολουθῶν δὲ καὶ ἀναπτύσσων τὰ πλεονεκτήματα τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, ὑποστηρίζει τὴν παραδοχὴν ὡς βάσεως τὴν ἀναλογίαν τῶν 20 χιλιάδων σὺν 7 κατὰ βουλευτήν, ἢ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸν νόμον τοῦ 1886, καθ' ὃν δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων ἢ τῶν δημοτῶν, ἀλλὰ τῶν ἐκλογέων, καὶ παρακαλεῖ τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν νὰ δεχθῇ καὶ ἀναβληθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου πρὸς μελέτην τῶν τροπολογιῶν του τούτων.

Ὁ κ. ***Α. Μάτεσις*** λέγει ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς προηγουμένης Βουλῆς ψηφισθεῖσα ἐλάττωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν ἦτο ἀπόρροια ὀλιγαρχικῶν ἰδεῶν, καὶ ἐν τούτοις καὶ αὐτοὶ οἱ ψηφίσαντες τὸν νόμον ἐκεῖνον ἐγκατέλειψαν αὐτόν, διατάξαντες τὴν ἐνέργειαν τῶν τελευταίων ἐκλογῶν κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον. Τὸ σύστημα τοῦ ὀλιγαρίθμου τῶν ἀντιπροσώπων εἶναι σύστημα ὀλιγαρχικόν, ὁ δὲ δημοκρατικὸς χαρακτὴρ πολιτεύματός τινος ἐκδηλοῦται ἐν τῷ μεγάλῳ ἀριθμῷ τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας. Ὅσον αὐξάνομεν τὸν ἀριθμὸν τῶν περὶ τῆς Πολιτείας βουλευομένων, τόσῳ καθιστῶμεν τὸ πολίτευμα δημοκρατικώτερον. Ἐν τοῖς ὀλιγαρίθμοις Κοινοβουλίοις ἀναπτύσσεται μοιραίως ἡ πολιτικὴ

διαφθορά, ἐνῶ ἐν τοῖς πολυαρίθμοις, ἀντὶ τῶν ἀριθμητικῶν συνδυασμῶν περὶ μονάδας ψήφων, ἐπικρατεῖ ἡ δύναμις τῶν ἰδεῶν. Τὰ παραδείγματα ἐκ τῆς ἀναλογίας τῶν Μεγάλων Κρατῶν δὲν ἔχουσιν ἀξίαν, διότι ἕκαστον ἔθνος κανονίζει τὰ καθ' ἑαυτὸ κατὰ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἀνάγκας. Τονίζει τέλος ὅτι διὰ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ διευκολύνεται ἡ εἰς τὸ Κοινοβούλιον εἴσοδος νέων παραγόντων, δι' ὧν χύνεται ἑκάστοτε νέον αἷμα εἰς τὴν πολιτικὴν ζωήν.

Ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, οὗτινος ἀναπτύσσει εὐρέως τὰ πλεονεκτήματα. Διὰ τοῦτο ὁρνεῖ ὅτι δέον νὰ διατηρήσωμεν τὴν ἀρχὴν τὴν τεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ νόμου 2486 τῶν 25 χιλιάδων κατὰ βουλευτήν, ἀκυροῦντες αὐτὸν ὡς πρὸς τὰς ἄλλας αὐτοῦ διατάξεις. Ἄλλως τε, λέγει, ἐπιβάλλεται ὁ περιορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ διὰ λόγους οἰκονομίας.

Ὁ κ. ***Ν. Καλέλης***, ὁρῶν παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου, λέγει ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ καταργηθῇ ἡ διάταξις τοῦ νόμου 2486, καθ' ἣν τὰ Πρωτοδικεῖα ἐν τῇ ἀνακρούσει τῶν ὑποψηφίων δικαιοῦνται νὰ ἐξετάζωσιν ἂν οἱ προτεινόμενοι ὡς ὑποψήφιοι ἔχουσι παραπεμφθῆ διὰ βουλεύματος ἐπί τινι ἀδικήματι, καθ' ὃν τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ περὶ ἐκλογοδικείου νόμου καὶ πρέπει νὰ παραμείνῃ ἡ διάταξις, ἵνα μὴ παρατηρεῖται ἀντινομία.

Πολλοὶ Πληρεξούσιοι. Τοῦτο εἶναι ἀντισυνταγματικὸν καὶ ἐγένετο μὲ δόλιας προθέσεις, ὅπως ἀποκλεισθῶσιν ὡρισμένοι πολιτικοί.

Ὁ κ. ***Ν. Καλέλης*** ἐξακολουθῶν, ὑποστηρίζει τὴν παραδοχὴν τῆς προτάσεώς του.

Ὁ κ. ***Ν. Στράτος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ Ἐσωτερικῶν) ἐκφράζων τὴν λύπην του, διότι ἠκούσθησαν ἀντιρρήσεις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, λέγει ὅτι ὡς ἀνεκοινώσαμεν εἰς τὴν Συνέλευσιν καὶ κατὰ τὴν ὑποβολὴν αὐτοῦ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δὲν εἶναι ὁ ὁριστικὸς νόμος, ὁ ὁποῖος καθορίζει τὰ τοῦ ἐκλογικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Χώρας. Πρόκειται ἁπλῶς δι' αὐτοῦ ν' ἀποκατασταθῇ ἡ τάξις πραγμάτων, ἡ ὁποία ὑπῆρχε πρὶν ἡ ἄκυρος Βουλὴ ἐπιληφθῇ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἐκλογικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ προβῇ εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου τὸν ὁποῖον μᾶς ἐκληροδότησεν. Ἀνεκοινώσαμεν, λέγει, ἐπίσης ὅτι τὰ τοῦ ὁριστικοῦ ἐκλογικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Χώρας εἶναι ἐπίκαιρον νὰ συζητηθῶσιν ὁριστικῶς διὰ μακρῶν κατὰ τὴν

ψήφισιν τοῦ Συντάγματος, ὁπότε θὰ εἴχομεν πρὸ ἡμῶν ὡρισμένας συνταγματικὰς διατάξεις, αἵτινες θὰ κατευθύνωσιν ὁριστικῶς καὶ θὰ δώσωσιν τροπὴν εἰς τὰς σκέψεις τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας. Ἤδη πρόκειται περὶ ἄρσεως ἀπὸ τοῦ μέσου ἑνὸς νόμου, οὐχὶ μόνον ἀντισυνταγματικοῦ ἀλλὰ καὶ δολίου.

Διὰ τοῦ ὑπάρχοντος νόμου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πινάκων τῶν ἀπογραφῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος ἐξ 184 βουλευτῶν θὰ περιορισθῇ εἰς 120. Ἐὰν δὲν ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀπογραφῆς τῶν δημοτῶν, θὰ ἀνέλθῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν εἰς 128. Οἱ βουλευταὶ δὲ τῆς Νέας Ἑλλάδος θὰ περιορισθῶσιν εἰς 103.

Ἐρχόμενος εἶτα εἰς τὸ ζήτημα, τὸ ἐν γένει σχετιζόμενον εἰς τὸν ἐκλογικὸν ὀργανισμὸν τῆς Χώρας, λέγει ὅτι ἡ μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος κάτω τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 150, εἶναι ἀντισυνταγματική, διότι ἡ συνταγματικὴ διάταξις, ἥτις καθώρισε τὸν ἀριθμὸν τῶν βουλευτῶν οὐχὶ κατώτερον τῶν 150, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἐδαφικὴν αὐτῆς ἔκτασιν, καθ' ἣν στιγμὴν ἐψηφίζετο. Δὲν βλέπω τὸν λόγον διατὶ νὰ ζητεῖται σήμερον ἡ ἐλάττωσις τῶν βουλευτῶν εἰς 120. Θὰ ἦτο δυστύχημα διὰ τὴν Χώραν ἐὰν ἑκάστοτε ἡ συγκρότησις τοῦ Νομοθετικοῦ ὑφίστατο ἀλλοιώσεις, εἴτε διὰ λόγους οἰκονομίας, εἴτε διὰ λόγους εἰσδοχῆς τῶν νέων ἀντιπροσώπων τῆς Χώρας, οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ κανονίζωμεν τὰ τῆς πολιτειακῆς ἡμῶν ὀργανώσεως ἐπὶ τῇ βάσει συγκρίσεως τῶν ἐν ἄλλαις Χώραις γιγνομένων.

Ἐξετάζων μετὰ τοῦτο τὸν νόμον τοῦ Τρικούπη, λέγει ὅτι ὁ μέγας ὄντως Τρικούπης κατὰ τοῦτο ἔσφαλεν, ὅτε ἐψήφισε τὸν νόμον τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Ἐκ τῆς Βουλῆς προσδοκῶνται ὑπὸ τῆς Πολιτείας, ἀφ' ἑνὸς ἡ συνεργασία Βουλῆς καὶ Κυβερνήσεως πρὸς ἐνάσκησιν ἐλέγχου Νομοθετικῆς ἐργασίας καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ παραγωγὴ προσώπων πρὸς διακυβέρνησιν ἐν τῷ μέλλοντι τῆς Χώρας. Καὶ ἂν τὸ πρῶτον δὲν κατωρθώσῃ ἡ Βουλή, γίνεται τότε Σῶμα ὑπόδουλον τῶν ἑκάστοτε Κυβερνήσεων· τοῦτο δὲ ἀποφεύγεται ἐν μέρει διὰ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, ὁπότε ἡ ἐπίδρασις τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας εἶναι ὀλιγωτέρα. Εἰς τὴν ἐλάττωσιν δὲ τῆς συναλ-

λαγῆς συντελοῦσι, προσθέτει, καὶ οἱ διάφοροι ἀποκεντρωτικοὶ νόμοι, φέρει δὲ ὡς παράδειγμα τὴν Βουλὴν τοῦ 1887, δυναμένην νὰ ὀναμασθῇ ἐπικατάρατον, διότι ὑπῆρξεν τυφλὸν ὄργανον τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ συναλλαγὴ δὲ αὕτη ἐματαίωσε τὴν γιγαντιαίαν προσπάθειαν τοῦ Τρικούπη πρὸς ἀνάπλασιν τῆς χώρας. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὸ ἕτερον μέρος, τὸ τῆς παρασκευῆς προσώπων, λέγει ὅτι δὲν δυνάμεθα ν παραβληθῶμεν πρὸς ἄλλα ἔθνη, ὡς τὸ Βέλγιον καὶ τὴν Γερμανίαν, ὅπου ὑπάρχουσιν ὁμαδικαὶ ὀργανώσεις κομμάτων ὁμαδικῶς ἐμφανιζομένων ἐνώπιον τῶν ἐκλογέων, σύστημα μὴ ὑπάρχον ἐν Ἑλλάδι, ὅπου διὰ τοῦ νόμου τῆς εὐρείας περιφερείας κατωρθώθη νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἐπίδρασις τῶν μεγάλων πολιτικῶν ρευμάτων. Δὲν ἐπετεύχθη ὅμως νὰ ἐπικρατήσῃ τὸ ἐκλεκτικὸν τῶν προσωπικοτήτων, ἀλλ' ἐν τῷ καταρτισμῷ εἰσέτι τῶν πολιτικῶν συνδυασμῶν ἐπικρατεῖ ὁ κομματάρχης ὁ τοπικός, ὅστις δέον ν' ἀντιπροσωπεύηται ἐν ἑκάστῳ συνδυασμῷ καὶ ὅστις ὅμως δὲν εἶναι πάντοτε ὁ ἄριστος.

Μετὰ τὴν ἀτυχίαν τοῦ 1897 τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα τότε εἰσῆλθον εἰς τὴν Βουλὴ ἦταν οἱ κυβερνῶντες τότε. Σήμερον διατρέχομεν μίαν περίοδον σκέψεων· εὑρισκόμεθα πρὸ τοῦ ἀγνώστου, χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν τοὺς πρωτεργάτας τῆς νέας αὐτῆς καταστάσεως, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὸ καθεστὼς τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἀποκόψει τὴν ἐμφάνισιν νέων προσώπων ἐν τῷ μέλλοντι.

Καὶ ἤδη ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τοῦ κ. Πληρεξουσίου Ἄρτης ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἄρθρου, λέγει ὅτι αὗται εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἡ διάταξις τοῦ δευτέρου ἄρθρου πρέπει νὰ ψηφισθῇ διὰ νὰ ἄρῃ ἐκ τοῦ μέσου μίαν ἀτιμίαν διαπραχθεῖσαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ Νοεμβρίου. Ὁ συντάκτης τοῦ νόμου τοῦ 1920 ἀτέβλεπε διὰ τοῦ ἄρθρου 3, ἵνα μὴ παραμείνῃ ἡ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ἀπόφασις εἰς τὸ Ἐκλογοδικεῖον. Ἐφόσον τὸ Σύνταγμα ἀναθέτει εἰς τὸ Ἐκλογοδικεῖον τὴν ἐξέλεγξιν τῶν προσόντων τοῦ ἐκλεξίμου, δὲν δύναται νὰ παρεντεθῇ ἐν Πρωτοδικεῖον, δὲν εἶναι δυνατὸν μεταξὺ τοῦ Ἐκλογοδικείου ἢ οἱουδήποτε ἄλλου συστήματος νὰ παρεντεθῇ ἐν Πρωτοδικεῖον, τὸ ὁποῖον νὰ κρίνῃ προκαταβολικῶς περὶ τῶν προσόντων τοῦ ἐκλεξίμου, διότι τὸ Πρωτοδικεῖον δὲν δύναται νὰ κάμῃ τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἀριθμήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπογραφῶν καὶ νὰ βεβαιώσῃ τὴν κατάθεσιν τοῦ

γραμματίου. Λοιπὸν ὁ νόμος ἐκεῖνος τοῦ 1920 εἶναι νόμος εμπνεύσεως κακῆς, ἐμπνεύσεως δολίας, ἐσκοπεῖτο δὲ δι' αὐτοῦ ὁ ἀποκλεισμὸς ὡρισμένων πολιτικῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα εἶχον ὑποστῆ καταδίκην εἰς τὸ Στρατοδικεῖον. Ὅλοι ὅσοι ἔτυχον καταδίκης διὰ ζητήματα πολιτικά, δηλαδὴ διότι μετὰ κύρους καὶ σθένους καὶ κινδύνου ὑπεστήριξαν τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου, ἀπεκλείσθησαν. Ὁ νόμος ὅθεν ἐκεῖνος εἶναι ἀντισυνταγματικὸς καὶ διὰ τοῦτο ἐπιμένει εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, λέγων ὅτι, ὅταν τὸ Σύνταγμα καθορίσῃ τὸ ἐλάχιστον ὅριον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, τότε θὰ προβῶμεν εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ ὁριστικοῦ νόμου, προτείνει δὲ τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου 1ου.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1ον ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 2ον (ἀναγινώσκεται).

Ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον δὲν ἔχει δικαίωμα κατὰ τὸ Σύνταγμα νὰ ἐξετάζῃ τὰ προσόντα τῶν ἐκλεξίμων. Ὑποχρεοῦται δὲ μόνον νὰ βεβαιοῖ τὴν ὕπαρξιν τῶν δώδεκα ὑπογραφῶν ὑμοτῶν, τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως καὶ τὴν καταβολὴν τῶν 200 δραχμῶν, ἐνῶ τὰ λοιπὰ ἐξετάζονται ὑπὸ τοῦ Ἐκλογοδικείου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 73 τοῦ Συντάγματος. Οὕτω δὲ ἠρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὸ 1881 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1014 ἀποφάσεως, ὁμοίως δ' ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Σαριπόλου ἐν τῷ Συνταγματικῷ δικαίῳ. Ἐπίσης ἐγενετο δεκτὸν ἐν Βελγίῳ, Γερμανίᾳ καὶ Γαλλίᾳ, ἔνθα κατόπι δύο μεγάλων συζητήσεων, κατὰ τὴν 24 καὶ 25 Μαρτίου 1902, ἐθεωρήθη ὁμοίως δεκτόν. Τοῦτο ἀναγνωρίζουσιν ὡς ὀρθὸν καὶ πάντες οἱ Συνταγματικοὶ συγγραφεῖς, ὁ Ἐσμὲν κλπ. Ἐν τέλει, προσθέτει ὅτι ὁ ψηφισθεὶς ἐπὶ τῆς βενιζελικῆς τυραννίας νόμος, δι' οὗ ἐδίδετο τὸ δικαίωμα εἰς τὰ Πρωτοδικεῖα νὰ κρίνωσι τὰ προτόντα τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν, ἦτο οὐ μόνον ἀντισυνταγματικὸς ἀλλὰ καὶ τερατώδης, ἀποσκοπῶν τὴν παρεμπόδισιν εἰς ὑποψηφίους καταδικασθέντας ὑπὸ τῶν ἀπαισίας μνήμης Στρατοδικείων καὶ θα ἔπρεπε νὰ μὴ ἀκουσθῇ φωνὴ περὶ τούτου.

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρον 2ον, ἀναβάλλεται δ' ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου, λόγῳ τῆς ἐπενεχθείσης τροπολογίας.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ παροχῆς ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου συνδρομῆς εἰς τινα κοινωφελῆ ἱδρύματα».

Ἀποφάσει μετὰ τοῦτο τῆς Συνελεύσεως ὁρίζεται, ὅπως κατὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίασιν ἡ Συνέλευσις εἰσέλθῃ αὐθωρεὶ εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐργασίαν.

Μεθ' ὃ λύεται ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 11 καὶ 15' ἵνα ἐπαναληφθῇ κύριον ὥρᾳ 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Ἀργ. Λεμβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Περ. Μπούτος
Δ. Στεφανόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΚΓ'

Τῆς 23 Ἰουνίου 1922.

Ὥρᾳ 7 καὶ 10' ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι παρελείφθη ν' ἀναγραφῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἡ ἐπιτροπή, πρὸς ἣν παρεπέμφθη ἡ πρότασις νόμου· «Περὶ αὐτοβοηθείας τῶν βουλευτῶν» καὶ παρακαλεῖ νὰ ἀναγραφῇ».

Πρόεδρος. Μάλιστα. Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἀπετελέσθη ἐκ τῶν ἑξῆς κ. κ. Πληρεξουσίων. **Δ. Βοκοτοπούλου, Γ. Ἀναστασοπούλου, Γ. Ραδινοῦ, Ἐπ. Δηληγιάννη, Δ. Πετρακάκου, Ἀγ. Πετραλιᾶ, Ἠλ. Μπασδέκη** καὶ **Ν. Λεβίδη,** καὶ παρεπέμφθη εἰς αὐτήν, ἐγκρίσει καὶ τῆς Συνελεύσεως ἡ πρότασις.

Τὰ πρακτικὰ ἐπικυροῦνται μετὰ τοῦτο ὡς συνεπληρώθησαν.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς·

— Ἡ Ἐπιτροπὴ Συναιτερισμοῦ Τσιυτίου παρακαλεῖ τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἀναγραφῇ σχετικὴ διαταξις εἰς τὸ ἀγροτικὸν νομοσχέδιον ἀπαλλοτριώσεως, ὑπὲρ τῶν κολλήγων συναιτερισμοῦ, τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς καθορισθέντων ἰδιοκτήτων 1000 στρεμμάτων.

— Ὁ τέως ὑπενωμοτάρχης Μιχ. Ξυμητήρης αἰτεῖται τὴν ἐπαναφοράν του εἰς τὸ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς.

— Ἡ Κλεάνθη Κουνδούρου, χήρα τοῦ ἐν Θήβαις τυρεκισθέντος ἀνθυπασπιστοῦ τῆς χωροφυλακῆς Γεωργίου Κουνδούρου, ζητεῖ ὅπως τῇ χορηγηθῇ ἐράπαξ χρηματικὸν ἐπίδομα.

— Ὁ πληρεξούσιος Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. **Δ. Τσιτσάρας** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ προσθήκης ἄρθρου 25 εἰς τὸν Νόμον 2798».

— Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ. κ.

— **Σπ. Δηληγιάννης** καὶ **Ἀγ. Σλῆμαν**, τῆς προτάσεως νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2613» περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917—1920 διὰ πολιτικοὺς λόγους παθόντων».

— **Ὁμὲρ Δουφτῆ βέης**, κ. **Ν. Μαργαρίτης**, **Γ. Χλωρὸς**. **Σπ. Δεληγιάννης**, τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— **Ἠλ. Μπασδέκης**, τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταργήσεως καὶ συγχωνεύσεως θέσεων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων περὶ ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Δημοσίου Θησαυροῦ».

— **Π. Στάϊκος**, τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ δασῶν ν μων καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων αὐτῶν.»

— **Α. Μιουρλῆς, Γ. Σπηλιόπουλος, Γ. Σχοινᾶς** καὶ **Α. Αἰλιανὸς** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν νόμον 2761 περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Δημοσίου Θησαυροῦ.

— **Στ. Μερκούρης, Π. Σπυράκης, Δ. Τζωρτζόπουλος** κλπ. τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Συγκοινωνίας» καὶ «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημ. Ἔργων.»

— **Δ. Κρεμέζης. Δ. Παναγιώτου, Δ. Τζωρτόπουλος** καὶ **Π. Στάϊκος** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν νόμον 2761 «περὶ συστάσεων Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων διαφόρων τόμων ἀφορώντων εἰς τὰς περιελθούσας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ὑπηρεσίας.

— **Σ. Λιούμπης** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσώντων,

διαβαθμίσεως καὶ ἀποδοχῶν τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων».

— **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεων ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας».

— Ὁ κ. **Ι. Λεωνίδας** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου· «περὶ κανονισμοῦ διαφόρων διατάξεων ἀφορωσῶν εἰς τὴν κατάστασιν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

Τῇ προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συναινέσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται τοῦτο **κατεπεῖγον.**

Οἱ κ. κ. **Α. Μάτεσις, Δ. Κρεμέζης. Δ. Τσουκαλᾶς, Δ. Παναγιώτου** καὶ **Γ. Χλωρὸς** ὑποβάλλουσι πρότασιν νόμου· «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 1237 περὶ φορολογίας δημοσίων θεαμάτων.

Ὁ κ. **Περ. Ιακ. Ἀργυρόπουλος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἄρθρων τινῶν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς καὶ ἀναπτύσσει τὴν ἀνάγκην τῆς παραδοχῆς ταύτης.

Πρόεδρος. Θέλει παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐπιτροπήν.

Οἱ κ. κ. **Ν. Μαργαρίτης, Ν. Φίλιος, Ι. Χρηστάκης** κλπ. ὑποβάλλουσι τροπολογίας τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταργήσεως καὶ συγχωνεύσεως θέσεων πολιτικῶν ὑπαλλήλων».

Ὁ κ. **Θ. Χρυσοβέργης** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐκδόσεως τῶν ὀθωμανικῶν κωδίκων.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** λαμβάνων πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τὸν λόγον, λέγει ὅτι τὸ τηλεγράφημα τὸ σταλὲν ὑπὸ τοῦ Προεδρείου τῆς Συνελεύσεως πρὸς τὸν Ἀνώτατον Ἱεράρχην τῆς Ἀμερικῆς, τὸ περιέχον τὰς διαμαρτυρίας τῆς Συνελεύσεως διὰ τὰς σφαγὰς τῶν χριστιανῶν τοῦ Πόντου, ἡ ἐν Ν. Γόρκῃ ἐκδιδομένη ἐφημερὶς «Ἐθνικὸς Κῆρυξ», δημοσιεύουσα τοῦτο, ἀναγράφει ὅτι ἐστάλη πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον Ροδοστόλου, ἵνα οὗτος διαβιβάσῃ τοῦτο πρὸς τὸν Ἀνώτατον Ἱεράρχην τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ δημοσίευσις ἐνεποίησε κατάπληξιν παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ κόσμῳ τῆς Ἀμερικῆς, διότι τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ Ροδοστόλου ἀναγνωρίζεται ἐπισήμως ὡς ἀρχηγὸς τῆς Ἑλλ. Ἐκκλησίας αὐτόθι, ἔτι δὲ πλέον, διότι ἡ δημοσιεύσασα τὸ τηλεγράφημα ἐφημερίς, ἥτις εἶναι ὄργανον τοῦ βενιζελι-

σμοῦ, ἐκτρέπεται εἰς χυδαίας ὕβρεις κατὰ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἀρχιεπισκόπου Σπάρτης, ὅστις εἶναι ὁ ἐπίσημος ἀπεσταλμένος τῆς Ἑλλ. Ἐκκλησίας. Ἀπορεῖ πῶς περιῆλθε τὸ τηλεγράφημα τοῦτο εἰς τὸν Ροδοστόλου, καὶ φρονεῖ ὅτι τὸ Προεδρεῖον τῆς Συνελεύσεως ἔπρεπε νὰ ἀποστείλῃ ἀπευθείας τὸ ἐν λόγῳ τηλεγράφημα εἰς τὸν Ἀνώτατον Ἱεράρχην Ἀμερικῆς.

Πρόεδρος. Κύριε Πληρεξούσιε, ὁμιλεῖτε ἐπὶ βάσεως μὴ ὑπαρχούσης. Οὐδεμίαν ἀπολύτως ἔχω γνῶσιν περὶ ὅσων ἀνεκοινώθησαν, διότι οὐδέποτε ἀπεστάλη τηλεγράφημα τῆς Συνελεύσεως ἀποτεινόμενον πρὸς τὸν Ροδοστόλου. Πρὸ πολλῶν ἡμερῶν ἔλαβον τηλεγράφημα τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Σεβασμιωτάτου Ἐπισκόπου Σπάρτης κυρίου Τρωιάνου ἀπευθυνόμενον πρὸς ἐμὲ καὶ ἔχον ὡς ἑξῆς. «Ὁ Ἐθνικὸς Κῆρυξ» ἐδημοσίευσε τηλεγράφημα φέρον τὴν ὑπογραφὴν Ὑμῶν ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ ἀπευθυνόμενον πρὸς Ἐπίσκοπον Ροδοστόλου, ὅστις καταδιώκεται ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς δικαιοσύνης, καὶ ὅστις ἐκπροσωπεῖ ἐνταῦθα τὸν Μεταξάκην. Ἡ δημοσίευσις προεκάλεσεν ἐξέγερσιν τῆς συνειδήσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, ὅστις μένει κατάπληκτος πρὸ τῆς τοιαύτης ἐκδηλώσεως σεβασμοῦ, ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν Μεταξάκην καὶ τὰ ὄργανά του ἐκ μέρους τῆς Ὑψηλῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Ἡ θέσις ἐμοῦ ὡς μόνου ἀντιπροσώπου τῆς θελήσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κράτους καὶ ὡς κανονικοῦ Ἐπισκόπου καθίσταται προβληματικὴ καὶ παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα ὅπως τηλεγραφήσῃ ἐπειγόντως, δίδουσα κατηγορηματικὴν διάψευσιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ Ροδοστόλου.

Ὁ Συνοδικὸς Ἔξαρχος ***Σπάρτης Γερμανός.***

Εἰς τὸ τηλεγράφημα τοῦτο, ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως, ἀπήντησα ἅμα τῇ λήψει ὡς ἑξῆς·

Συνοδικὸν Ἔξαρχον Σπάρτης Γερμανὸν
Νέαν Ὑόρκην

Οὐδὲν οὐδέποτε ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἀπεστάλη τηλεγράφημα Ἐθνοσυνελεύσεως ὑπ' ἐμοῦ πρὸς Ροδοστόλου. Τὸ δημοσιευθὲν αὐτόθι τοιοῦτον ἀποτελεῖ κακόηθη πλαστογραφίαν, ἣν παρακαλῶ νὰ στηλιτεύσητε διαψεύδοντες.

Πρόεδρος Ἐθνοσυνελεύσεως
Κ. Λομβάρδος

Πάντα δὲ τὰ λοιπὰ τηλεγραφήματα ἐξακολουθεῖ, ὁ κ. Πρόεδρος, τὰ διαβιβασθέντα ἐκ μέρους τῆς Συνελεύσεως διεβιβάσθησαν διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Δ. Σπηλιωτόπουλος. Φρονῶ, κ. Πρόεδρε, ὅτι ἀμφότερα τὰ τηλεγραφήματα ταῦτα πρέπει νὰ δημοσιευθῶσιν, οὐ μόνον ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἐφημερίδας, ἵνα γνωρθῇ εἰμπρέπεια ἡ νέα αὕτη πλαστογραφία.

Πρόεδρος. Βεβαιότατα.

Ὁ κ. ***Χ. Μητσόπουλος*** δευτερολογῶν, ἀναγινώσκει πῶς εἶχε δημοσιευθῇ τὸ τηλεγράφημα τοῦτο εἰς τὸν «Ἐθνικὸν Κήρυκα», καθὼς καὶ τὰ σχόλια τὰ ὁποῖα συνώδευσαν αὐτό, παρατηρεῖ δ' ὅτι πρέπει νὰ ἐξευρεθῇ κατὰ τίνα τρόπον καὶ ποῦ ἐστάλη τὸ τηλεγράφημα.

Πρόεδρος. Κύριε Συνάδελφε, αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσατε εἶναι τὸ ψήφισμα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἐγὼ δὲ συμμεριζόμενος πληρέστατα τὰς διαθέσεις τῶν συναδέλφων μου δὲν θὰ ἀπέστελον ποτὲ τοιοῦτο τηλεγράφημα εἰς τὸν Ροδοστόλου. Οὔτε ἐστάλη τοιοῦτον. Τὸ τηλεγράφημα τὸ ὁποῖον ἐγὼ ἀπέστειλα εἶναι τὸ σταλὲν πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Ἔξαρχον Σπάρτης μετὰ τὴν λῆψιν τοῦ ἰδικοῦ του, ἔχει, δ' ἐπαναλαμβάνω ὡς ἑξῆς. (Ἀναγινώσκει ἐκ νέου τὸ τηλεγράφημα τὸ ἀνωτέρω δημοσιευόμενον).

Γ. Μπαλτατζῆς (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν). Αὐτὸ τὸ τηλεγράφημα, τὸ ὁποῖον ἐστείλατε πρὸς τὸν Ἅγιον Σπάρτης, ποτὲ ἐστάλη ἐντεῦθεν;

Πρόεδρος. Εἰς τὰς 2 Ἰουνίου.

Γ. Μπαλτατζῆς. Αὐτὸ τὸ τηλεγράφημα ὁ Ἅγιος Σπάρτης, ὅστις θὰ τὸ ἔχῃ λάβει πρὸ πολλῶν ἡμερῶν, θὰ τὸ ἐδημοσίευσεν. Αὐτὸς δὲ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Ροδοστόλου θὰ ἔλαβε γνῶσιν τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς, καὶ ἐὰν ἐλαμβάνε πράγματι τηλεγράφημα, δηλαδὴ τὸ δημοψήφισμα, θὰ ἀπευθύνετο πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως διαμαρτυρόμενος διὰ τὴν διάψευσιν. Ἀλλὰ τί συνέβη; Τὸ ψήφισμα τῆς Συνελεύσεως ἐστάλη εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὁ δὲ Ροδοστόλου ἀντέγραψε τὸ κείμενον τοῦ ψηφίσματος καὶ τὸ ἀπέδωκεν εἰς αὐτόν.

Ὁ κ. ***Κ. Δροσόπουλος***, συγκατατίθεται, ὅπως ἀνατεθῇ εἰς τὴν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν νὰ διαψεύσῃ ἐπισήμως τὰ πράγματα, ἀποκαθιστῶσα οὕτω τὴν ἀλήθειαν.

Οἱ κ. κ. ***Ν. Γερμανός***, ***Ἀλκ. Ἰωαννίδης*** καὶ ἄλλοι

πληρεξούσιοι ζητοῦσι νὰ μάθωσι πῶς ἐστάλη τὸ ἐν λόγῳ τηλεγράφημα εἰς τὸν Ροδοστόλου.

Πρόεδρος. Ὑπὸ τοῦ Προεδρείου δὲν ἐστάλη τηλεγράφημα πρὸς τὸν Ροδοστόλου. Εἶναι πλαστογραφία. Εἶναι ψεῦδος. Πῶς θέλετε νὰ ἀποκαλέσω τοῦτο;

Χ. Μητσόπουλος. Τότε ὁ Ροδοστόλου εἶναι πλαστογράφος καὶ δὲν δύναμαι νὰ μὴ ἰσχυρισθῶ ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Μεταξάκης καὶ ὁ Ροδοστόλου δὲν ὑπῆρξαν πλαστογράφοι. Οπως δήποτε ὅμως ἡ ἀφορμὴ ἐδόθη, διὰ νὰ γνωσθῇ ἄλλην μίαν φορὰν καὶ ἐδῶ καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὅτι πρόκειται διηνεκῶς περὶ ἀδιορθώτων πλαστογράφων καὶ παραποιητῶν τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς λογικῆς καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ. Ἐνόσω δὲ μέτρα δὲν λαμβάνονται καὶ δὲν πληγῇ αὐτὸς ὁ ὄρις, εἶναι ἀδύνατον ν' ἀπαλλαγῶμεν αὐτῶν τῶν ἀδικημάτων.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** λέγει ὅτι δὲν ὑπάρχει ζήτημα, τὸ ὁποῖον νὰ δύναται ν' ἀπασχολήσῃ τὴν Συνέλευσιν. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως οὐδὲν ἀπηύθυνε τηλεγράφημα εἰς οὐδένα. Ἄνθρωπος φέρων ράσα καὶ παριστῶν ἑαυτὸν ἐπίσκοπον, δὲν ἠξεύρω τίνος Χώρας, ἐδημοσίευσεν εἰς τὰς ἐφημερίδας ὅτι ἔλαβε τηλεγράφημα ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων. Τοῦτο πληροφορηθεὶς ὁ κ. Πρόεδρος, ἔσπευσε νὰ διαψεύσῃ τοῦτο ὡς ἀνεκοίνωσε.

Πρόεδρος. Τὸ τηλεγράφημα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Τρωϊάννου ἔχει ἡμερομηνίαν 1)14 Ἰουνίου. Τὸ ἔλαβον τὴν ἐπομένην καὶ αὐτοστιγμεὶ ἀπήντησα διὰ τοῦ τηλεγραφήματος, τὸ ὁποῖον σᾶς ἀνεκοίνωσα. Τὸ τηλεγράφημα κυτό, μὴ γνωρίζων τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Τρωϊάννου διεβίβασα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν διεβίβασεν αὐτὸ εἰς τὴν Πρεσβείαν διὰ νὰ ἀνακοινώσῃ τοῦτο εἰς τὸν Τρωϊάννιν.

Ἔχω δὲ πληροφορίας, παρ' ἐπιβάτου ἀφιχθέντος ἐξ Ἀμερικῆς ὅτι τὸ τηλεγράφημά μου τὸ περιέχον τὴν διάψευσιν ἐδημοσιεύθη εἰς ὅλας τὰς ἐφημερίδας.

Δ. Γούναρης. Τὸ γεγονὸς λοιπὸν εἶναι ὅτι τὸ τηλεγράφημα δὲν ἀπηυθύνθη πρὸς τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου τῆς Συνελεύσεως, οὔτε διεβιβάσθη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἐὰν αὐτὸς εἶπεν ὅτι τοῦ

ἀπεστάλη τηλεγράφημα, εἶπεν ἐν ψεῦδος τὸ ὁποῖον βαρύνει αὐτόν. Ἡ Συνέλευσις δὲ δὲν θὰ κάμῃ ἀνακρίσεις.

Ὁ κ. ***Α. Ἰωαννίδης*** λέγει ὅτι ἡ Συνέλευσις δὲν θὰ κάμῃ ἀνακρίσεις, ἀλλὰ θέλει νὰ γνωρίσῃ ὅτι παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν οὐδὲν ἐστάλη τηλεγράφημα πρὸς τὸν Ροδοστόλου, ἐκ λάθους.

Ὁ κ. ***Γ. Μπαλτατζῆς*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν). Σᾶς εἶπον ὄχι. Σᾶς εἶπον ἐπίσης ὅτι τὸ ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου τῆς Συνελεύσεως σταλὲν τηλεγράφημα διὰ τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας πρὸς τὸν Τρωϊάννον ἐδημοσιεύθη πρὸ εἴκοσι τοὐλάχιστον ἡμερῶν εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Ἀμερικῆς καὶ βεβαίως ἔλαβε γνῶσιν τῆς διαψεύσεως ὁ Ροδοστόλου, ὅστις ἐὰν εἶχε λάβει πράγματι τηλεγράφημα, θὰ διεμαρτύρετο διὰ τὴν γενομένην διάψευσιν.

Ἀθ. Σουλιώτης Νικολαΐδης. Ἐστάλη τὸ τηλεγράφημα πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ἀμερικῆς;

Γ. Μπαλτατζῆς. Κατ' ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως ἐστάλη ὅπου ἔδει, εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀμερικήν.

Ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** ζητεῖ νὰ ὑποβληθῇ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κατάλογος ὅλων τῶν προσώπων πρὸς ἃ ἐστάλη τὸ τηλεγράφημα, διότι ἐξ αὐτοῦ θέλει ἀνακαλυφθῇ πῶς περιῆλθε τὸ τηλεγράφημα πρὸς τὸν Ροδοστόλου. Ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, λέγει, κρίνων, φρονεῖ ὅτι ὑπάλληλός τις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἀπέστειλε κατὰ λάθος καὶ ἀσυναισθήτως τὸ τηλεγράφημα εἰς τὸν Ροδοστόλου, τιτλοφορούμενον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀμερικῆς, λαβὼν τὴν διεύθυνσιν ἔκ τινος ἴσως Κώδικος τοῦ ὑπουργείου.

Ὁ κ. ***Γ. Ἀναστασόπουλος*** λέγει ὅτι ὅλη ἡ ἱστορία εἶναι μία αἰσχρὰ ἐκμετάλλευσις, γενομένη ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Ροδοστόλου. Τὸ τηλεγράφημα τὸ περιέχον τὸ ψήφισμα τῆς Συνελεύσεως ἀπεστάλη εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ὁ Ροδοστόλου ἔλαβεν ἁπλούστατα τὸ κείμενον τοῦ τηλεγραφήματος αὐτοῦ, ἔθηκε πλαστῶς τὴν διεύθυνσίν του καὶ τὸ ἐδημοσίευσεν εἰς τὸν Ἐθνικὸν Κήρυκα, ὡς δῆθεν ἀποσταλὲν εἰς αὐτόν, διὰ νὰ δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι αὐτὸς ἀναγνωρίζεται ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἐν Ἀμερικῇ. Ὁ ῥήτωρ φρονεῖ ὅτι μετὰ τὴν γενομένην διάψευσιν ὁ Ἐπίσκοπος Ροδοστόλου εἶδε ἀποκαλυπτόμενον

τὸ τέχνασμά του καὶ συνεπῶς δὲν χρειάζεται νὰ γίνῃ περιστότερος περὶ τούτου λόγος.

Ὁ κ. **Α. Νικολαΐδης** συνιστᾷ νὰ σταλῇ ἐκ νέου τὸ τηλεγράφημα ἀπευθείας πρὸς τὸν Ἀνώτατον Ἀμερικανὸν Ἱεράρχην, διότι κατόπι τῆς γενομένης διαψεύσεως ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Συνελεύσεως, εἶναι ὡσὰν νὰ μὴ ἐστάλη διόλου τὸ τηλεγράφημα πρὸς αὐτόν.

Περατωθείσης τῆς συζητήσεως ταύτης, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Ἀλ. Ἰωαννίδης**, ὁ ὁποῖος παραπονεῖται κατὰ τοῦ ὑπασπιστοῦ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν διότι δὲν τὸν ἀνήγγειλεν μεταβάντα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἵνα παρουσιασθῇ πρὸς τὸν κ. Ὑπουργόν. Ἐπὶ πλέον μάλιστα διότι δὲν τῷ ἐδήλωσε τὴν ἰδιότητά του ἐφ' ᾧ καὶ διαμαρτύρεται, ὄχι πλέον ὡς πληρεξούσιος ἀλλ' ὡς ἁπλοῦς πολίτης.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι θὰ διακόψῃ τὴν διαμαρτυρίαν τοῦ κ. Πληρεξουσίου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ἐκ τῶν ἐστενογραφημένων πρακτικῶν.

Πολλοὶ πληρεξούσιοι ζητοῦσιν ὅπως ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινώσῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν καὶ τὰς ἐνεργείας, εἰς τὰς ὁποίας θὰ προβῇ τὸ Ὑπουργεῖον ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Ὁ κ. **Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος**, λαμβάνων μετὰ ταῦτα τὸν λόγον, ὑποβάλλει ἐπείγουσαν, λέγει, ἐγγράφων ἐρώτησιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, φέρουσαν τὰς ὑπογραφὰς εἴκοσι καὶ πέντε πληρεξουσίων, δι' ἧς παρακαλεῖται αὕτη ὅπως πληροφορήσῃ πρὸ τῶν διακοπῶν τὴν Συνέλευσιν περὶ τῆς θέσεως εἰς ἣν εὑρίσκεται τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν ζήτημα.

Καταθέτω τὴν ἐρώτησιν εἰς τὸ Προεδρεῖον καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Πρόεδρον ν' ἀνακοινώσῃ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς εἰς τὴν Συνέλευσιν ὡς καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ὑπογραψάντων αὐτήν.

Πρόεδρος. Ἡ ἐρώτησις ἔχει ὡς ἑξῆς·

«Παρακαλεῖται ἡ Κυβέρνησις ὅπως εἰ ἀρεστὸν εἰληνέν δηλώσῃ πρὸς τὴν Συνέλευσιν πότε σκοπεῖ, ἵνα καταστήσῃ αὐτὴν ἐνήμερον τῆς στάσεως τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων, περὶ ὧν ἡ Ἐθνικὴ Ἀντιπροσωπεία ἀπὸ πολλοῦ οὐδὲν γνωρίζει. Πάντως νομίζομεν, ὅτι πρόσφορον ἦθελεν εἶσθαι καὶ λυσι-

τελές, ἵνα τοῦτο ἀναποφεύκτως γένηται πρὸ τῆς ἐπικειμένης λήξεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς».

»Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουνίου 1922.

»Οἱ Πληρεξούσιοι

«Δ. Κατσάνος, Ν. Καλογερόπουλος, Στυλ. Χρηστέας, Περ. Ιακ. Ἀργυρόπουλος, Ἐπ. Ἐμπειρίκος, Ν. Λεβίδης, Α. Γκιόκας, Ἀντ. Χριστοφάνος, Ξ. Μαυροματάκης, Κ. Δροσόπουλος, Π. Σισμάνης, Δ. Καζάκης, Ἀθαν. Εὐταξίας, Γ. Μπούσιος, Γ. Χριστάκης, Ι. Κούσουλας, Ν. Καλλαντζόπουλος, Ι. Καυταντζόγλου, Λ. Τσουκαλᾶς, Γ. Ρουσσίδης, Ε. Στουγιαννάκης, Ἀλ. Ἰωαννίδης, Δ. Βοκοτόπουλος, Θ. Σκοῦφος, Φ. Δραγούμης».

Ὁ κ. **Κ. Λυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1924».

Τὸ νομοσχέδιον, λέγει ὁ κ. Ὑπουργός, ἀφορᾷ τὴν χορήγησιν τοῦ δικαιώματος εἰς τοὺς διατάκτας νὰ ἐκδίδωσιν ἐντάλματα προπληρωμῆς ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἐθν. Τραπέζης καὶ διὰ πληρωμὰς εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ὅπως συμβαίνει καὶ διὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Τῇ προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συνεναίσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται ***κατεπείγον*** τὸ νομοσχέδιον καὶ ψηφίζεται ***κατ' ἀρχήν***.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μετακαλουμένων κατωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς Ἀστυνομικῆς Ὀργανωτικῆς Ἀποστολῆς.

Οἱ κ. κ. **Δ. Γούναρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) καὶ **Κ. Λυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δ. Θησαυροῦ) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2613 «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917 - 1920 διὰ πολιτικοὺς λόγους παθόντων».

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης**, ὑποβάλλων τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, λέγει ὅτι κατόπι τῆς χθεσινῆς συζητήσεως κατήρτισε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον προτείνει νὰ κηρυχθῇ ***κατεπείγον*** καὶ νὰ ψηφισθῇ κατ' ἀρχήν, ἀποσυρομένων τῶν ἄλλων σχετικῶν προτάσεων, ὡς μὴ ἐχουσῶν πλέον λόγον.

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως), ὑποβάλλει σχέδιον

νόμου «περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἐκτάσεως τῆς Μονῆς Πετράκη ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου.

Εἰσηγούμενος τὸ νομοσχέδιον ὁ κ. Ὑπουργὸς λέγει ὅτι ἐν τῷ ζητουμένῳ ν' ἀπαλλοτριωθῇ χηπέδῳ πρόκειται νὰ ἀνεγερθῇ μεγάλη Βιβλιοθήκη ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα Ἀμερικανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς, πρὸς ἣν ὁ ἐν Ἀμερικῇ πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος κ. Γενν‹άδιος ἐδώρησε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὴν μεγάλην αὐτοῦ βιβλιοθήκην.

Ὁ κ. ***Π. Πρωτοπαπαδάκης*** (Πρωθυπουργός) ἀναλύων εὐρύτερον τὰ τοῦ νομοσχεδίου, λέγει ὅτι δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ ὁ ἐνταῦθα διευθυντὴς τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας τῷ ἀνακοινοῖ ὅτι ἡ Ἀμερικὴ διαθέτει διὰ τὴν ἀνέγερτιν καὶ συντήρησιν μεγάλης βιβλιοθήκης ἐν Ἀθήναις, εἰς ἣν θέλει τοποθετηθῇ ἡ πρὸς αὐτὴν δωρηθεῖσα μεγάλη βιβλιοθήκη τοῦ ἐν Λονδίνῳ πρέσβεως κ. Γενναδίου, περὶ τὰς 400 χιλιάδας δολλαρίων. Ζητεῖ κατ' ἀκολουθίαν νὰ κηρυχθῇ κατεπεῖγον τὸ νομοσχέδιον καὶ νὰ ψηφισθῇ κατ' ἀρχήν. Ἐπὶ πλέον ζητεῖ τὴν ἄδειαν τῆς Συνελεύσεως, ὅπως ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους διὰ τὴν δωρεὰν καὶ τὴν ἵδρυσιν τοιούτου μεγαλοπρεποῦς μεγάρου ἐν Ἀθήναις, διότι περὶ ἀληθοῦς μεγάρου πρόκειται.

Πλεῖστοι πληρεξούσιοι. Μάλιστα.

Ν. Λεβίδης. Εἰς τίνα θελει ἀνήκει ἡ βιβλιοθήκη; Εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἢ εἰς τὴν Ἑλλάδα;

Π. Πρωτοπαπαδάκης (Πρωθυπουργός). Εἰς τὴν Ἀμερικήν. Ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει ἤθελέ ποτε παύσει λειτουργοῦσα ἡ Ἀμερικανικὴ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, τότε θὰ περιέρχηται αὕτη εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος.

Ὁ κ. ***Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος*** ζητεῖ ν' ἀναγραφῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι ἐκφράζει τὴν ἄκραν ἀπορίαν του καὶ δυσφορίαν ὡς Ἕλλην, διότι ὁ κ. Γενν‹άδιος, τέως Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος καὶ νῦν διατηρῶν τὸν βαθμόν, ἐδώρησε τὴν πολύτιμον βιβλιοθήκην του εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Σχολὴν ἐν Ἀθήναις καὶ ὄχι εἰς τὴν Πατρίδα του. Ταῦτα, ἀνεξαρτήτως πρὸς τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει, ἐκφράζει δὲ καὶ οὗτος τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἀμερικήν.

Ὁ κ. ***Χρ. Μητσόπουλος*** ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὴν Ἀμερικὴν διὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ μεγάρου τούτου καὶ φρονεῖ ὅτι θὰ ἀποτελέσῃ τοῦτο μίαν ἀκόμη εὐκαιρίαν πρὸς σύσφιγξιν καὶ τῶν πνευματικῶν σχέσεων μεταξὺ

Ἑλλάδος καὶ Ἀμερικῆς. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ διακρίνεται καὶ ἐλπίζει πολλὰ ἐξ Ἀμερικῆς, πρὸ πάντων δὲ πιστεύει ὅτι πρῶτον τὸ Ἀμερικανικὸν Κράτος θέλει δώσει τὸ σύνθημα, ὥστε νὰ ἀναγνωρισθῇ ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος.

Κηρύσσεται μετὰ ταῦτα ***κατεπεῖγον***, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, τὸ νομοσχέδιον καὶ γίνεται ***δεκτὸν κατ' ἀρχήν***.

Ὁ κ. ***Γ. Μερκούρης*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Ἐπισιτισμοῦ) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ προμηθειῶν εἰδῶν τροφίμων ἐκ Θράκης».

Τῇ προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συνακινέσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται τοῦτο ***κατεπεῖγον*** καὶ ψηφίζεται ***κατ' ἀρχήν***.

Ἀνέρχεται ἐπὶ τὸ βῆμα ὁ κ. ***Ξεν. Στρατηγὸς*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας), καὶ ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς νομοσχέδια.

«Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1922 συμβάσεως περὶ ἐκμεταλλεύσεως σιδηροδρόμου ἀπὸ Βερτικοπ εἰς Σούμποσκο καὶ κατασκευῆς προεκτάσεως αὐτοῦ εἰς Φούστανην», ὅπερ συναινέσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται ***κατεπεῖγον*** καὶ ψηφίζεται ***κατ' ἀρχήν***.

«Περὶ σχεδίων τῶν πόλεων καὶ νομῶν τοῦ Κράτους». Τῇ προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συναινέσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται καὶ τοῦτο ***κατεπεῖγον***.

«Περὶ συστάσεως ὑδρογραφικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Συγκοινωνίας», ὅπερ κηρύσσεται ***κατεπεῖγον*** καὶ γίνεται ***δεκτὸν κατ' ἀρχήν***.

«Περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸν νόμον περὶ ἐκτελέσεως ὑδραυλικῶν ἐν γένει ἔργων», ὅπερ συναινέσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται ***κατεπεῖγον*** καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

«Περὶ παραχωρήσεως ἀδείας χρησιμοποιήσεως τῆς πτώσεως τῶν ὑδάτων εἰς τὸν ἰδιώτην Γεώργιον Πεντζίκην».

Ὁ κ. Ὑπουργὸς ποιούμενος εἰσηγητὴν τῶν νομοσχεδίων τούτων εἰς τὴν Συνέλευσιν, λέγει τὰ ἑξῆς·

Διὰ τοῦ πρώτου νομοσχεδίου προκειται περὶ κυρώσεως συμβάσεως, συναφθείσης μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Βερ. Χαριλάου, διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς στενῆς σιδηροδρομικῆς ὁδοῦ τῆς κατασκευασθείσης ὑπὸ τῶν Γάλλων καὶ διηκούσης ἀπὸ Βερτικόπ, σταθμοῦ γραμμῆς Θεσσαλονίκης Μοναστηρίου μέχρι Σούμποσκοι. Δι' αὐτῆς θέλει ἐξυπηρετηθῇ ἡ ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ἐπαρχιῶν τῆς Μακεδονίας ἡ Καρύτζηνα, χωρὶς τὸ Δημόσιον νὰ ὑποβληθῇ εἰς δαπάνην τινά·

ἀλλὰ τοὐναντίον νὰ ἀρυσθῇ καὶ κέρδη μετὰ πάροδον ὀλίγου χρόνου. Ἐξαίρει τὸ ἔργον καὶ προβλέπει ὅτι δι' αὐτοῦ, ἐπεκτεινομένου μέχρις ἐκτάσεως 80 χιλιομέτρων, θέλει ἐξυπηρετηθῇ σπουδαίως καὶ ἡ συγκοινωνία καὶ ἡ γεωργία ἰδίᾳ τῆς Μακεδονίας.

Τὸ νομοσχέδιον δὲν ἀρορᾷ μόνον εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἑλλάδος, αἵτινες ἤδη ἀνεγείρονταν, ὡς ἡ Θεσσαλονίκη καὶ αἱ Σέραι, καὶ φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ληφθωσι μέτρα, οὐ μόνον διὰ τὸ σχέδιον ἁπλῶς ἀπό τε καλλιτεχνικῆς καὶ ὑγιεινῆς ἀπόψεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν οἰκιῶν, αἵτινες πρέπει νὰ κατασκευάζωνται καὶ κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ὑγιεινῆς ἀλλὰ καὶ ἀσφαλείας, διότι πλεῖστα ὑπάρχουσι δείγματα τῆς ἀτελοῦς οἰκοδομῆς ἐπὶ προφανεῖ κινδύνῳ τῶν ἐνοικούντων.

Ἐπὶ τοῦ τρίτου νομοσχεδίου, τοῦ ἀφορῶντος εἰς τὴν ἀποξήρανσιν τῶν ἑλῶν ἐν Ἑλλάδι, ὁ κ. Ὑπουργὸς ποιούμενος μακροτάτην εἰσήγησιν, ἀναφέρει ὅτι ὑπάρχουσιν, ἔν τε τῇ Παλαιᾷ Ἑλλάδι, τῇ Μακεδονίᾳ, τῇ Ἠπείρῳ καὶ τῇ Κρήτῃ, περὶ τὰ 3 ἑκατομμύρια 700 χιλ. στρεμμάτων ἕλη, ἐκτὸς τῆς Θράκης, ἐν ᾗ ὑπάρχει περὶ τὸ ἓν ἑκατομμύριον. Τὰ ἕλη ταῦτα, ἐπὶ 4 καὶ 1)2 ἑκατομ. κατοίκων πληθυσμοῦ, καθιστῶσιν ἀσθενεῖς ἐτησίως περὶ τὸ 1 ἑκατομ. 600 χιλ., στέλλουσι δ' εἰς τὸν τάφον κατ' ἔτος περὶ τὰς 6.116 ἄτομα. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἀφ' ἑνὸς τῆς ὑγιεινῆς, προσθέτει ὁ κ. Ὑπουργός, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δ' ἐξ ἄλλου τῆς πλουτολογικῆς, ἐξ ἧς τὸ Δημόσιον θέλει κερδίζει κατ' ἔτος περὶ τὰ 100 ἑκατομμύρια, ἔναντι 740 ἑκατομ. δαπανῶν, αἵτινες θέλουσι χρειασθῇ διὰ τὴν ἀποξήρανσιν, εἶναι ἐπιβεβλημένον εἰς τὸ Κράτος νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων, μιμούμενον ἐν τούτῳ καὶ τὰ ἄλλα Κράτη, καὶ δὴ τὴν Ἰταλίαν, ἡ ὁποία ἐδαπάνησε πάμπολλα ὅπως ἀποξηράνῃ τὰ ἐν αὐτῇ ὑπάρχοντα ἕλη. Ἐξετάζων τὴν ἀξίαν τῶν γαιῶν, αἵτινες θέλουσιν ἀπελευθερωθῇ ἀπὸ τὰ ἕλη, καὶ ὑπολογίζων αὐτὴν εἰς δύο περίπου δισεκατομμύρια, φρονεῖ ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων τούτων εἶναι ἀπαραίτητος καὶ πέποιθεν ὅτι θέλει εὕρη πρόθυμον τὴν Συνέλευσιν πρὸς ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συστάσεως ὑδρογραφικῆς ὑπηρεσίας», ὁ κ. Ὑπουργὸς λέγει ὅτι θέλει ἐξετασθῇ κατὰ τίνα τρόπον θέλει κατορθωθῇ νὰ γίνηται ἡ ἐκμετάλ-

λευσις τῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπαρχουσῶν ὑδατικῶν δυνάμεων, διὰ τῆς κατασκευῆς ὑδατορραγμάτων καὶ ἄλλων τεχνικῶν μέτρων, ὥστε καὶ ἡ τιμὴ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος νὰ καταπέσῃ ἀλλὰ καὶ αἱ κωμοπόλεις αὐτὰι νὰ φωτίζωνται δι' ἠλεκτρικοῦ καὶ ἡ γεωργία ἀκόμη νὰ ἐξυπηρετηθῇ διὰ τῆς χρήσεως τῆς ἠλεκτρικῆς δυνάμεως, ἥτις θέλει προελθει ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ὑδάτων τούτων ἐν γένει. Ἐν Ἑλλάδι, λέγει, ὁ κ. Ὑπουργός, ἔχομεν σήμερον 70 χιλ. ἵππων δύναμιν, ἣν χρησιμοποιεῖ ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου, ἡ δύναμις αὐτὴ θέλει φθάσει εἰς 1 ἑκατομ. ἵππων δύναμιν, θέλει δὲ φθάσει ἡ τιμὴ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος εἰς 10 λ. τὸ χιλιόβατον. Διὰ τοῦτο πιστεύει ὅτι ἡ Συνέλευσις θέλει ψηφίσει καὶ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, διὰ τὸ ὁποῖον ἄλλως τε δὲν θὰ ἀπαιτηθῶσι καὶ δαπάναι. Ζητεῖ μάλιστα ὅπως τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κηρυχθῇ κατεπείγον.

Ὁ κ. ***Ν. Γερμανὸς*** λέγει, ἐν σχέσει πρὸς τὸ κατατεθὲν νομοσχέδιον περὶ μελέτης διὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῶν ἑλῶν, ὅτι θεωρεῖ εὐτύχημα ὅτι κατενοήθη τέλος ἡ σοβαρότης τοῦ ζητήματος καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ἔργου, τοῦ ὁποίου τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν ἀνυπολόγιστον διὰ τὸ Κράτος ὠφέλειαν, ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναπτύξῃ, ὁμιλῶν περὶ τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος, ἐνόμισε δ' ὅτι ἐπρόκειτο σήμερον περὶ νομοσχεδίου κανονίζοντος τὰ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου, εἴτε διὰ συμβάσεως μετὰ Ἑταιρειῶν εἴτε διὰ προκηρύξεως δημοπρασίας κλπ. Ἐν τούτοις βλέπει ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι πρόκειται περὶ ἱδρύσεως πάλιν ὑπηρεσίας πρὸς μελέτας ὑδρομετρικὰς κλπ. σχετικὰς διὰ τὴν μέλλουσαν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων. Τοῦτο, λέγει, σημαίνει ὅτι κἀμεῖς μέχρι τοῦδε πολυετεῖς μελέται δὲν ἀπέληξεν εἰς τίποτε ὁριστικὸν καὶ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ περιμένωμεν πάλιν τὰς νέας μελέτας καὶ ἔχει ὁ Θεός. Δηλοῖ ὅτι θὰ ὁμιλήσῃ ἐν ἐκτάσει ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, καὶ παρακαλεῖ νὰ ἀναβληθῇ ἡ ψήφισις αὐτοῦ.

Ἡ Συνέλευσις δὲν δέχεται τὰς ἀντιρρήσεις ταύτας καὶ τὸ νομοσχέδιον κηρύσσεται ***κατεπείγον*** καὶ γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν.

Ὁ κ. ***Ὑπουργὸς*** συνεχίζων μετὰ τοῦτο τὴν εἰσήγησιν αὐτοῦ, ἀναλύει τὸ νομοσχέδιον «περὶ παραχωρήσεως

ἀδείας χρησιμοποιήσεως τῆς πτώσεως τῶν ὑδάτων, εἰς τὸν ἰδιώτην Πεντζίκην», καὶ περατοῦ αὐτὴν μεσῳ τῶν ἐπευφημιῶν τῆς Συνελεύσεως.

— Οἱ κ. κ. ***Ἀντ. Σκιαδαρέσης, Π. Στάϊκος, Ν. Καλογερόπουλος, Εὐστ. Παπακωνσταντίνου, Ν. Φίλιος*** κλπ. ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Ἀγροτικοῦ νόμου».

Εἰσέρχεται ἡ Συνελευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὴ εἰς β' συζήτησιν ἡ πρότασις·

Περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν α' συζήτησιν, παραπεμφθείσης εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴν τῆς ὑποβληθείσης ὑπὸ τοῦ κ. ***Περ. Ι. Ἀργυροπούλου*** τροπολογίας, συμφώνως τῷ Κανονισμῷ, ἔχουσα οὕτως·

Εἰς ἀντικατάστασιν τῆς ἐν τῷ ἐν ἰσχύϊ Κανονισμῷ τοῦ 1917 ὑπαρχούσης Μεταβατικῆς Διατάξεως, προστίθεται ἡ ἑξῆς·

Μεταβατικὴ διάταξις.

α') Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἀπέσχον τῆς ὑπηρεσίας οἱ κατὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1917 μέχρι τῆς 4 Νοεμβρίου 1920 ἀπολυθέντες ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς καὶ ἤδη μετὰ τὴν 4ην Νοεμβρίου 1920 ἀναδιορισθέντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Βουλῆς ἢ εἰς ἄλλην δημοσίαν τοιαύτην, θεωρεῖται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας καὶ ὑπολογίζεται εἰς τὰ ἔτη τῆς συντάξεως αὐτῶν.

β') Εἰς τὸ ἄρθρον 96 ἐδάφ. δ' τοῦ Κανονιτμοῦ καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν παράγραφον προστίθεται·

Εἷς ταξινόμος τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως.

Καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 97, ἐν τέλει τῆς 4ης παραγράφου, προστίθεται·

«Ταξινόμος τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως, διορίζεται ὁ ἔχων

οἱανδήποτε ἐν τῇ Βουλῇ ὑπερεικοσαετῆ ὑπηρεσίαν, τῆς προηγουμένης ταύτης ὑπηρεσίας θεωρουμένης ὡς συνταξίμου κατὰ τὰς διατάξεις τῶν σχετικῶν νόμων καὶ συνυπολογιζομένου τοῦ χρόνου τούτης κατὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὴ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν, προτάσει τοῦ πληρεξουσίου κ. ***Γ. Σπηλιοπούλου***, ἡ πρότασις νόμου·

«Περὶ ἐξασφαλίσεως τῆς ἀγροτικῆς περιουσίας τῶν κοινοτήτων τῶν τέως δήμων Ἐράνης, Πλαταμώδους, Φλεσσιάδος, Πύλου, Κολλωνίδων, Ἀρήνης, Σκυλλοδύντος, Βώλακος, Φυγαλείας, Λετρίνων κλπ.» ἔχουσα οὕτως·

Α') Ὀργάνωσις καὶ διοίκησις.

Ἄρθρον 1.

1. Ἡ φύλαξις τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων ἐν γένει τῶν κοινοτήτων τῶν τέως δήμων Ἐράνης, Πλαταμώδους, Φλεσσιάδος, Πύλου, Κολλωνίδων, Ἀρήνης, Σκυλλοδύντος, Βώλακος, Φυγαλείας, Λετρίνων καὶ τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων τῆς περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμῶν ἀνατίθεται εἰς εἰδικὸν Σῶμα ἀγροφυλάκων καὶ ἀγρυφυλάκων κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα.

2. Ἡ ἀστυνομία τοῦ Κράτους ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐρεύνης καὶ τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον διώξεως τῶν ἀγροτικῶν ἀνομημάτων, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπελήφθη τούτων ἡ ἀγροφυλακή.

3. Τὴν ἐν γένει ἐποπτείαν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου ἀσκεῖ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας.

Ἄρθρον 2.

1. Ἀγροτικὰ κτήματα, κατὰ τὴν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἔννοιαν, θεωροῦνται ὄχι μόνον τὰ ἔξωθι τῶν πόλεων ἀκίνητα, τὰ εἰς παραγωγὴν καρπῶν προωρισμένα, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἀντικείμενον εὑρισκόμενον εἰς τὸ ὑπαίθριον, συνδεδεμένον δὲ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως μὲ ἀγροτικὰς ἐργασίας. Ἀγροτικὰ ἔθεν κτήματα εἶναι ἀγροί, λειμῶνες, λειβάδια, κῆποι, σταφιδῶνες, ἀμπελῶνες, ἐλαιῶνες, ὀπωροφόρα δένδρα, δενδροστοιχίαι καὶ παντὸς εἴδους φυτεῖαι, οἰκήματα καὶ οἰκοδομαὶ ἐν γένει, κείμεναι ἐν τῇ ὑπαίθρῳ χώρᾳ καὶ μὴ διαρκῶς κατοικούμεναι, ἀγροτικαὶ ἀποθῆκαι, στάβλοι, καλύβαι, με-

λισσῶνες, πιεστήρια, κιγκλίδες καὶ ἄλλοι φραγμοί, ὑδροστάσια, ὑδραποθῆκαι, ὑδραγωγοί, ἰδιωτικὰ ἰχθυοτρόφα ὕδατα, πηγαὶ ὑδάτων, ἀγροτικοὶ δρόμοι, ἀτραποὶ καὶ γέφυραι, συγκόμιστα προϊόντα καὶ σπορεῖα, θημωνίαι ἢ ἄλλοι σωροί, ἐργαλεῖα καὶ μηχανήματα, γεωργικὰ πτηνά, λιπάσματα κλπ.

2. Ὅπου τοῦ παρόντος νόμου ἀναφέρεται ἡ λέξις ἰδιοκτήτης, ἐννοεῖται ὄχι μόνον ὁ ἔχων τὸ δικαίωμα κυριότητος, ἀλλὰ καὶ ὁ νομεὺς τοῦ κτήματος, ὁ ἐμφυτευτής, ὁ ἐπιφανειοῦχος, ὁ ἐπικαρπωτής, ὁ ἀγρολήπτης ἢ ἄλλος ἔχων τὸ δικαίωμα τῆς καρπώσεως τοῦ κτήματος, ἐφόσον τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν εἶναι προσωρινόν.

Ἄρθρον 3.

1. Ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, τὸ συμβούλιον ἑκάστης κοινότητος, συνερχόμενον ὑποχρεωτικῶς, καθορίζει διὰ ψηφίσματος αὐτοῦ τὸν δι' ἑκάστην κοινότητα ἀναγκαιοῦντα ἀριθμὸν ἀγροφυλάκων, τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀρχιφυλάκων, οἵτινες ἀπαγορεύεται νὰ ὦσι πλείονες τῶν δύο εἰς ἑκάστην κοινότητα ἢ τῶν τεσσάρων ἐν τοῖς δήμοις τοῖς ἔχουσι κάτω τῶν 15 χιλιάδων κατοίκων, τὴν τοπικὴν δικαιοδοσίαν ἑκάστου τούτων καὶ τὸν μηνιαῖον μισθὸν αὐτῶν. Ἂν κοινότητες, ὧν τὰ ὅρια συνέχονται, ἤθελον ὁρίσει κοινοὺς ἀγροφύλακας καὶ ἀρχιφύλακας ἢ μόνον κοινὸν ἀρχιφύλακα διὰ ψηφίσματος, οἱ μισθοὶ τούτων καταβάλλονται κατ' ἀναλογίαν παρ' ἁπασῶν τῶν κοινοτήτων τούτων.

2. α') Δι' ὁμοίων ψηφισμάτων αὐξομειοῦται ἑκάστοτε ὁ ἀριθμὸς καὶ ὁ μισθὸς τῶν ἀγροφυλάκων καὶ ἀρχιφυλάκων, τῆς αὐξήσεως ἐπιτρεπομένης μετὰ πάροδον 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου καὶ μόνον ἐφόσον εἶναι ἐξησφαλισμένη ἡ ἐπὶ πλέον δαπάνη.

β') Τὸ ψήφισμα τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου δέον νὰ ἐγκριθῇ καὶ ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀγροφυλακῆς καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

3. Ἡ περιφέρεια ἑκάστης κοινότητος δύναται νὰ ὑποδιαιρεθῇ διὰ τὴν εἰδικωτέραν τοποθέτησιν τῶν ἀγροφυλάκων εἰς πλείονας κτηματικὰς περιοχάς.

Ἄρθρον 4.

Ἵνα διορισθῇ τις ἀγροφύλαξ ἀπαιτεῖται·

1) Νὰ μὴ κατεδικάσθη εἰς ποινὴν κακουργήματος ἢ εἰς φυλάκισιν ἀνωτέραν τῶν δύο μηνῶν.

2) Νὰ ἀπολαύῃ τῶν ἀστικῶν καὶ πολιτικῶν του δικαιωμάτων. Ἐν τῷ διορισμῷ δὲ δέον νὰ προτιμῶνται οἱ γνωρίζοντες γραφὴν καὶ ἀνάγνωσιν.

3) Νὰ μὴ ἔχῃ ὑπερβῇ τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του.

4) Νὰ μὴ εἶναι κύριος ἢ κάτοχος γεωργικῶν ζώων ἄνω τῶν δέκα, διαιτωμένων ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Κοινότητος.

5) Νὰ μὴ εἶναι Κοινοτικὸς Σύμβουλος ἢ ὑπάλληλος ἢ ὑπηρέτης.

Ἵνα διορισθῇ τις ἀρχιφύλαξ ἀπαιτεῖται·

1) Νὰ ἔχῃ τὰ διὰ τὴν ἰδιότητα ἀγροφύλακος ἀπαιτούμενα προϊόντα, καὶ

2) Νὰ ἔχῃ ἀπολυτήριον Ἑλληνικοῦ σχολείου, ἢ, ἐὰν τοιοῦτοι δὲν ὑπάρχωσι, Δημοτικοῦ σχολείου, προτιμωμένου τοῦ ὑπηρετήσαντος ὡς ὑπαξιωματικοῦ ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ἢ τῆς θαλάσσης ἢ τῇ χωροφυλακῇ.

Ἄρθρον 5.

1. Οἱ ἀρχιφύλακες καὶ ἀγροφύλακες, πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των, ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου τῆς περιφερείας των τὸν ὅρκον τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

Ὁ μὴ ὁρκισθεὶς ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ διορισμοῦ του λογίζεται παραιτηθείς.

2. Εἰς ἕκαστον ἀρχιφύλακα παρέχονται μηνιαίως καὶ ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ ὡς ἀποζημίωσις διὰ γραφικὴν ὕλην καὶ ἐνοίκιον γραφείου δραχμαὶ μέχρις 60 μηνιαίως, τοῦ ποσοῦ κανονιζομένου δι' ἑκάστην Κοινότητα ὑπὸ τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου.

3. Τὸ ποσὸν πάντων τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἐπιδομάτων ὁρίζει, ἐντὸς τῶν ὁρίων αὐτοῦ, τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον.

Ἄρθρον 6.

1. Οἱ ἀρχιφύλακες καὶ ἀγροφύλακες κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται. Ἐξασκοῦσι πάντα τὰ κατὰ τὴν Ποινικὴν Δικονομίαν δικαιώματα τῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων, ἐνεργοῦντες ἰδίᾳ προανακρίσεις διὰ πᾶσαν βλάβην γενομένην ἐν τοῖς ἀγροῖς ἢ κλοπὴν ζώων, ἐργαλείων καὶ καρπῶν. Τὰ ὄργανα τῆς Ἀστυνομίας ὑποχρεοῦνται ζητηθέντα νὰ παράσχωσιν εἰς αὐτοὺς πᾶσαν συνδρομήν.

2. Οἱ μισθοὶ τῶν ἀγροφυλάκων καὶ ἀρχιφυλάκων καὶ πᾶσα κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀπολαυὴ αὐτῶν δὲν ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν οὐδ' ἐκχώρησιν.

3. Ἀπαγορεύεται εἰς αὐτοὺς νὰ μετέρχωνται ἄλλο ἐπάγγελμα ἢ νὰ δεχθῶσι θέσιν ἰδιωτικῶν φυλάκων. Ὑποχρεοῦνται νὰ φυλάττωσι πᾶσαν ἐν γένει τὴν ὑπαιθρον χώραν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ μὴ διακρίτως κατοικούμενα κτίρια, πλὴν τῶν δασῶν, νὰ περιφρουρῶνται ἐν τῇ περιφερείᾳ των, περιφερόμενοι καθ' ἑκάστην εἰς ὥρας ἀπροσδιορίστους καὶ νυκτερινάς, νὰ καταβάλλωσι πᾶσαν ἐπιμέλειαν πρὸς πρόληψιν ζημιῶν, παρανόμων βοσκῶν καὶ κλοπῶν εἰς τὴν ὑπὸ τὴν φύλαξιν αὐτῶν περιφέρειαν, νὰ ἐπαγρυπνῶσι πρὸς πρόληψιν καὶ περιστολὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 65 καὶ ἑπομένοις τοῦ περὶ δημοτικῆς ἀστυνομίας νόμου τῆς 31 Δεκεμβρίου 1836 ἀπαγορευομένων πράξεων, νὰ βεβαιῶσι τὰ διαπραττόμενα ἀδικήματα, νὰ καταγγέλλωσι τοὺς δράστας καὶ νὰ συλλαμβάνωσι τὰ παρανόμως βόσκοντα ἢ περιπλανώμενα ἀδέσποτα ζῶα.

Κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων των τούτων δικαιοῦνται νὰ ὁπλοφορῶσιν.

4. Τὴν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς κοινότητος κτηματικὴν περιοχήν, ἣν φυλάττει ἕκαστος ἀγροφύλαξ, ὁρίζει ὁ οἰκεῖος ἀρχιφύλαξ.

Ἄρθρον 7.

1. Οἱ ἀρχιφύλακες προΐστανται τῶν ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ των ἀγροφυλάκων, ἐκτελοῦσι δὲ χρέη ἀγροφυλάκων ἂν ἀδίκημά τι ὑποπέσῃ εἰς τὴν ἄμεσον ἀντίληψιν των. Ὑποχρεοῦνται νὰ ἀναφέρωσι καθ' ἕκαστον μῆνα εἰς τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον περὶ τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου τῶν ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ των ἀγροφύλακος, περὶ τῶν γενομένων ζημιῶν ἢ ἀδικημάτων καὶ συνοπτικῶς περὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας.

2. Οἱ ἀγροφύλακες καὶ οἱ ἀρχιφύλακες εὑθύνονται ἀτομικῶς καὶ εἰς ὁλόκληρον μετὰ τοῦ δράστου ἐναντίον παντὸς ζημιωθέντος, ἐντὸς τῆς περιπτώσεως τῆς μὴ ἀνακαλύψεως τοῦ ζημιώσαντος κατὰ τὸ ἄρθρ. 33 καὶ ἐφόσον δὲν ἐτήρησαν τὰ κατάλληλα διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλόμενα αὐτοῖς καθήκοντα, ἔχουσι δὲ δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ τοῦ δράστου.

Ἄρθρον 8.

1. Οἱ ἀγροφύλακες καὶ ἀρχιφύλακες εἶναι μόνιμοι, ἐφόσον ὑφίστανται τὸ κατὰ τὸν παρόντα νόμον Σῶμα Ἀγροφυλακῆς τῆς κοινότητος. Ἐν περιπτώσει ἐλαττώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀγροφυλάκων ἢ ἀρχιφυλάκων, οἱ ἀπολυτέοι ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, δι' αἰτιολογημένης ἀποφάσεώς του.

2. Ἅμα τῷ διορισμῷ των καὶ πρὸ τῆς ὁρκίσεως καταβάλλουσιν εἰς τὸ οἰκεῖον ταμεῖον ἀγροφυλακῆς ὡς ἐγγύησιν χρηματικήν, οἱ μὲν ἀρχιφύλακες δραχ. 300, οἱ δὲ ἀγροφύλακες δραχ. 200. Τῶν ἐγγυήσεων τούτων οὐδεμία ἐπιτρέπεται κατάσχεσις.

Ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ὁρκωμοσίας δέον νὰ μνημονεύηται τὸ γραμμάτιον τῆς καταθέσεως τῆς ἐγγυήσεως, ὅπερ δέον νὰ τηρῆται ἐν τῷ ἀρχείῳ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

3. Οἱ ἀγροφύλακες καὶ ἀρχιφύλακες δικαιοῦνται νὰ παραιτηθῶσιν ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, ὑποχρεοῦνται ὅμως νὰ ἐξακολουθῶσιν ὑπηρετοῦντες μέχρις ἀναλήψεως ὑπηρεσίας ὑπὸ τοῦ ἀντικαταστάτου των πάντως δὲ οὐχὶ πλέον τῶν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς παραιτήσεως των.

Καὶ διὰ τὸ μετὰ τὴν παραίτησίν των χρονικὸν τοῦτο διάστημα εὑθύνονται κατὰ τὰ ἄρθρα 7 παράγρ. 2 καὶ 33. Ἡ παραίτησις ὑποβάλλεται ἐγγράφως διὰ τοῦ ἀρχιφύλακος εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

4. Ἀγροφύλαξ ἢ ἀρχιφύλαξ παραιτηθεὶς δὲν δύναται νὰ διορισθῇ εἰς οἱανδήποτε κοινότητα πρὸ τῆς παρελεύσεως ἓξ μηνῶν, ἐκτὸς ἐὰν τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον τῆς ἓξ ἧς παρητήθη κοινότητος ἤθελε, δι' αἰτιολογημένης ἀποφάσεώς του, ἀποφανθῇ ὅτι ἡ παραίτησις ἐγένετο διὰ σπουδαίους λόγους.

Ἄρθρον 9.

Πᾶς ἰδιοκτήτης, νομεὺς ἢ καλλιεργητὴς κτημάτων οἱασδήποτε ἐκτάσεως δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὸν διορισμὸν ἰδιωτικοῦ ἀγροφύλακος πληρωνομένου παρ' αὐτοῦ, ἔχοντος δὲ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 προσόντα. Ὁ διορισμὸς καὶ ἡ ἀπόλυσις γίνεται παρὰ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῇ αἰτήσει τοῦ προτείνοντος ὑποχρεωτικῶς.

Οἱ ἰδιωτικοὶ ἀγροφύλακες ἔχουσιν ἅπαντα τὰ δικαιώματα, καθήκοντα καὶ τὰς εὑθύνας τῶν ἀγροφυλάκων τῆς περιφερείας ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν φύλαξιν τῶν κτημάτων τούτων, καὶ ὑπόκεινται εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 12 πειθαρχικὰς ποινάς, τῇ αἰτήσει οἱουδήποτε. Ὁ διορισμὸς ἰδιωτικοῦ

ἀγροφύλακος οὐδαμῶς περιορίζει τὰ πρὸς φύλαξιν ἔργα τῶν δημοσίων ἀγροφυλάκων, οὐδὲ ἀπαλλάσσει αὐτοὺς τῆς εὐθύνης.

Ἄρθρον 10.

1) Συνιστᾶται δι' ἕκαστον δῆμον ἢ κοινότητα, ἐν ᾗ ἰσχύει ὁ παρὼν νόμος, «Ἐποπτικὸν Συμβούλιον Ἀγροφυλακῆς», ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ προϊσταμένου τῆς Ἀστυνομίας ἑκάστου δήμου ἢ κοινότητος, τοῦ δημάρχου ἢ προέδρου τῆς κοινότητος ἢ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν των, ἐκ δύο κτηματιῶν, ἐκ τῶν μὴ διατηρούντων ποίμνιον ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος, καὶ ἐξ ἑνὸς κτηνοτρόφου. Οἱ κτηματίαι καὶ ὁ κτηνοτρόφος λαμβάνονται κατὰ τὴν κάτωθι σειρὰν προτιμήσεως.

α') Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ τυχὸν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος Γεωργικοῦ ἢ Κτηνοτροφικοῦ Συνεταιρισμοῦ ἢ Συλλόγου, ὑποδεικνυόμενοι ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνεταιρισμοῦ διὰ πράξεως κοινοποιουμένης πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγροφυλακῆς. Ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑποδεικνύεται καὶ ἐν ἀναπληρωματικὸν μέλος διὰ τὴν περίπτωσιν νομίμου ἢ πραγματικοῦ κωλύματος τινὸς ἐκ τῶν ὑποδειχθέντων ὡς τακτικῶν μελῶν. Τοὺς ὑποδειχθέντας διορίζει δι' ἐν ἔτος ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀγροφυλακῆς δι' ἐγγράφου του ἐπιδιδομένου αὐτοῖς διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος.

Ἐὰν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος ὑπάρχουσι δύο Γεωργικοὶ Συνεταιρισμοί, τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγροφυλακῆς μετέχει ἀνὰ ἓν μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἑκάστου, ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι πλείονες τῶν δύο Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, μετέχει ἀνὰ ἓν μέλος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου δύο μόνον Συνεταιρισμῶν τῶν ἀριθμούντων πλείονας συνεταίρους. Ἐὰν ὑπάρχωσι πλείονες τοῦ ἑνὸς Κτηνοτροφικοὶ Συνεταιρισμοί, μετέχει ὁ ἔχων πλείονας συνεταίρους.

β') Ἐὰν ἐν τῇ περιφερείᾳ δήμου ἢ κοινότητος δὲν ὑπάρχῃ συνεταιρισμὸς ἢ Σύλλογος Γεωργικὸς ἢ Κτηνοτροφικός, συμμετέχουσι τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγροφυλακῆς δύο ἐκ τῶν κτηματιῶν τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος κατοικούντες μονίμως αὐτόθι, ἐνήλικοι, μὴ ἐστερημένοι τῶν πολιτικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, ἔχοντες ἐλευθέραν τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας των καὶ μὴ διατηροῦντες ποίμνιον ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος καὶ εἷς ἐκ τῶν κτηνοτρόφων τῆς κοινότητος. Οὗτοι διορίζονται ἑκάστοτε δι' ἓν ἡμερολογιακὸν ἔτος ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, ἐκλέγοντος τούτους μεταξὺ τριπλασίου ἀριθμοῦ τοιούτων κτηματιῶν καὶ κτηνοτρόφων, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τοῦ οἰκείου δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου. Ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὑποδειχθέντων κτηματιῶν καὶ κτηνοτρόφων ὁρίζει ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγροφυλακῆς καὶ ἓν ἀναπληρωματικὸν μέλος διὰ τὴν περίπτωσιν νομίμου ἢ πραγματικοῦ κωλύματος τινὸς ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν.

Δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς συνεδρίασιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου μέλος αὐτοῦ συνδεόμενον μετὰ τοῦ κρινομένου ἢ ὑποψηφίου ἀγροφύλακος διὰ συγγενείας, ἐξ αἵματος μέν, μέχρι καὶ τοῦ τετάρτου βαθμοῦ, ἐξ ἀγχιστείας δὲ μέχρι τοῦ δευτέρου.

2) Τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου προεδρεύει ὁ εἰρηνοδίκης, ὅστις καὶ συγκαλεῖ τοῦτο ὁσάκις ὑπάρχουσι θέματα πρὸς συζήτησιν, τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ μηνός, δι' ἐγγράφου πρὸς ἕκαστον μέλος προσκλήσεως διαλαμβανούσης καὶ τὰ συζητητέα θέματα. Ἡ κοινοποίησις τῆς προσκλήσεως δέον ν' ἀποδεικνύηται δι' ἀποδεικτικοῦ. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου λαμβάνονται κατὰ πλειονοψηφίαν τῶν παρόντων, ἀρκούσης πρὸς ἀπαρτίαν τῆς παρουσίας τριῶν μελῶν, ἐν οἷς ἀπαραιτήτως καὶ ὁ πρόεδρος, ὅστις ἐν ἰσοψηφίᾳ ἔχει τὴν νικῶσαν ψῆφον. Ἐλλείψει τοῦ ἁρμοδίου εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου προεδρεύει ἕτερος εἰρηνοδίκης ἐκ τῶν πλησιεστέρων, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως.

3) Δι' ἑκάστην συνεδρίασιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου δικαιοῦνται ὁ πρόεδρος αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν μελῶν οἱ κατ' αὐτὴν παραστάντες προϊστάμενος τῆς Ἀστυνομίας καὶ οἱ κτηματίαι καὶ κτηνοτρόφοι, οἱ μὴ μέλη Συνεταιρισμοῦ, δεκαδράχμου ἀποζημιώσεως, ὁ δὲ γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου πενταδράχμου τοιαύτης καταβαλλομένης, ὑπὸ τοῦ ταμείου ἀγροφυλακῆς. Ὁ προϊστάμενος τῆς Ἀστυνομίας δικαιοῦται καὶ τῶν τυχὸν ὁδοιπορικῶν αὐτοῦ ἐξόδων ἀπὸ τῆς ἕδρας του μέχρι τῆς ἕδρας τοῦ Εἰρηνοδικείου καὶ ἐπιστροφῆς.

4) Κατὰ παντὸς μέλους τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου,

ἀδικαιολογήτως μὴ προσερχομένου εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτοῦ, δύναται ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου νὰ ἐπιβάλλῃ δι' ἑκάστην ἀπουσίαν πρόστιμον μέχρι δραχ. 25 δι' ἀποφάσεώς του κοινοποιουμένης τῷ καταδικασθέντι.

Ἂν κατὰ τὴν πρώτην μετὰ πάροδον πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἄνω ἀποφάσεως συνεδρίασιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τὸ καταδικασθὲν μέλος δικαιολογήσῃ ἐπαρκῶς τὴν ἀπουσίαν του προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ὁ πρόεδρος ἀνακαλεῖ ἢ μετατροπολογίζει τὴν προηγουμένην ἀπόφασίν του, ἄλλως διαβιβάζει αὐτὴν πρὸς τὸν ταμίαν τῆς ἀγροφυλακῆς, ὑπὲρ ἧς καὶ εἰσπράττεται τὸ πρόστιμον τοῦτο καθ' ὃν τρόπον καὶ τὰ λοιπὰ ἔσοδα τοῦ ταμείου.

Καὶ τὰ μὴ δημόσιοι ὑπάλληλοι μέλη τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀγροφυλακῆς θεωροῦνται ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν ἐκ τοῦ παόντος νόμου καθηκόντων των ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 34 καὶ 36.

Διὰ Β. διατάγματος ἐφάπαξ ἐκδοθησομένου δύναται νὰ κανονισθῇ καὶ ἄλλως ἡ σύνθεσις τῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων.

Ἄρθρον 11.

Τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον διορίζει τοὺς ἀρχιφύλακας καὶ ἀγροφύλακας, ἐπιβάλλει εἰς αὐτοὺς πειθαρχικὰς ποινάς, ἀποφαίνεται περὶ ἐπιστροφῆς τῆς ἐγγυήσεως αὐτῶν, ἥτις ἐπιτρέπεται μόνον ἐὰν οὐδεμία ὑπάρχῃ κατ' αὐτῶν ἀγωγὴ ἐκ παραβάσεων περὶ τὴν ὑπηρεσίαν των, ἐνεργεῖ πάντα τὰ κατὰ τὸν παόντα νόμον καὶ τοὺς περὶ ποιμνιοβοσκῆς ἀνατεθειμένα αὐτῷ καθήκοντα καὶ ἐποπτεύει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν νόμων τούτων.

Ἄρθρον 12.

1. Χρέη Γραμματέως Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου ἐκτελεῖ ὁ Γραμματεὺς τοῦ Εἰρηνοδικείου ἢ ὁ ἀναπληρωτής του εἰς ὃν παρέχονται κατὰ μῆνα, ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ, διὰ γραφικὴν ὕλην δραχ. 20.

2. Εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἔκδοσιν χρηματικῶν ἐνταλμάτων καὶ τὴν ὅλην ἐργασίαν του ἐποπτείας τῆς ἀγροφυλακῆς καὶ ταμείου αὐτῆς χορηγεῖται μηνιαία ἀμοιβὴ δραχμῶν τριάκοντα.

3. Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει αἱ κατὰ τὸ παὸν ἄρθρον ἀμοιβαὶ ἐκ πλειόνων ταμείων ἀγροφυλακῆς δύνανται νὰ ὑπερβῶσιν ἐν συνόλῳ καὶ μηνιαίως, τοῦ μὲν γραμματέως τὰς δραχμὰς ἑξήκοντα, τοῦ δὲ Εἰρηνοδίκου τὰς ἑκατὸν εἴκοσι.

Τὸ ἀνώτατον τοῦτο δι' ἕκαστον ποσὸν συνεισφέρουσιν ἐξ ἴσου πάντα τὰ ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ Εἰρηνοδίκου Ταμεῖα ἀγροφυλακῆς.

Ἄρθρον 13.

Ἐν τοῖς ἄρθροις 2, 3, 4, 5, 115 τοῦ νόμου ΑΦΚΣ' περὶ ποιμνιοβοσκῆς, ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου ΑΧΛΗ' «περὶ βοσκῆς τῶν ζώων», ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου ΑΨΟ' «περὶ βοσκῆς ζώων», αἱ φράσεις «Δημοτικὸν Συμβούλιον» «Δημοτικοῦ Συμβουλίου» ἀντικαθίστανται δι' ὅσας κοινότητας ἰσχύει ὁ παὼν νόμος διὰ τῶν φράσεων «Ἐποπτικὸν Συμβούλιον Ἀγροφυλακῆς» καὶ «Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου ἀγροφυλακῆς».

Ἄρθρον 14.

α') Ὁσάκις τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον τῆς ἀγροφυλακῆς πρόκειται νὰ ἀποφασίσῃ περὶ λήψεως, κατὰ τοὺς περὶ ποιμνιοβοσκῆς νόμους, μέτρων ἀφορώντων εἰς τὴν πρόληψιν ζημιῶν ἐκ βοσκῆς ζώων, προκαλεῖ προηγουμένως γνωμοδότησιν τοῦ ὁικείου Δημοσίου ὑπαλλήλου Γεωπόνου, ἐφόσον ὑπάρχει τοιοῦτος ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ ἢ τῷ Νομῷ, ἥτις ὅμως γνωμοδότησις δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον.

β') Ἡ γνωμοδότησις τοῦ Δημοσίου ὑπαλλήλου γεωπόνου συνυποβάλλεται πάντοτε μετὰ τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἀρχήν, ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς ὁποίας ὑπόκειται κατὰ τοὺς περὶ ποιμνιοβοσκῆς νόμους ἡ τοιαύτη ἀπόφασις, ἡ δὲ μὴ σύμφωνος τυχὸν πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου γνωμοδότησις ἐκτιμᾶται ὑπὸ τῆς ἐγκρινούσης Ἀρχῆς ὡς ἔνστασις κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

γ') Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους γεωπόνους, ὡς πρὸς τὰ κατὰ τὸν παόντα νόμον καθήκοντά των. Τὰ ὁδοιπορικὰ καὶ αἱ ἀποζημιώσεις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων γεωπόνων διὰ μετακινήσεις των πρὸς ἐπιτόπιον ἐξέτασιν. Ἀπαραίτητον τυχὸν διὰ τὴν κατὰ τὸ παὸν ἄρθρον γνωμοδότησίν των, καταβάλλονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Β') Διορισμοί, έδειαι, απολύσεις και πειθαρχικαί ποιναί.

Άρθρον 15.

Οι αγροφύλακες και οι αρχιφύλακες διορίζονται παρά του Εποπτικού Συμβουλίου συνεπεία εγγράφου αιτήσεώς των, εις ην επισυνάπτονται τα βεβαιούντα την υπαρξιν των κατά το άρθρον 4 προσόντων αποδεικτικά. Προκειμένου διορισμού αγροφύλακος, ζητείται η γνώμη του οικείου αρχιφύλακος.

Κενουμένης δι' οιονδήποτε λόγον θέσεώς τινος αγροφύλακος ή αρχιφύλακος το Συμβούλιον οφείλει εντός 15 ημερών το πολύ να προβή εις πλήρωσιν αυτής.

Άρθρον 16.

Ένεκα νόσου ή άλλης δεδικαιολογημένης αιτίας επιτρέπεται όπως χορηγήται υπό του Συμβουλίου εις τους αρχιφύλακας και αγροφύλακας, άδεια απουσίας με πλήρεις τας αποδοχάς, μέχρις ενός μηνός εντός του αυτού έτους. Διά την άδειαν προς αγροφύλακα απαιτείται και γνωμοδότησις του αρχιφύλακος της περιφερείας του, ούσα συμβουλευτική διά το Συμβούλιον. Ο απουσιάζων αρχιφύλαξ αντικαθίσταται προσωρινώς υπό αγροφύλακος της περιφερείας του, υπ' αυτού υποδεικνυομένου, και ού τας άστικας ευθύνας, υπέχει ο επιδεικνύων.

Άρθρον 17.

1. Πειθαρχικαί ποιναί είνε αί επόμεναι·

α') Επίπληξις· β') πρόστιμον 5 μέχρι 50 δραχ. γ') προσωρινή παύσις μέχρι τριών μηνών και δ') απόλυσις.

2. Αί πειθαρχικαί ποιναί επιβάλλονται παρά του Εποπτικού Συμβουλίου, κατόπι αιτήσεως οιουδήποτε κατοίκου της κοινότητος έχοντος κτήματα ή διατηρούντος ζώα εν αυτή ή και εξ οικείας πρωτοβουλίας πάντοτε δε μετά προηγουμένην πρόσκλησιν εις απολογίαν, γινομένην, είτε εγγράφως, είτε προφορικώς ενώπιον του Συμβουλίου.

Εάν ζητηθή δι' αιτήσεως η πειθαρχική δίωξις, ο πρόεδρος του Συμβουλίου οφείλει να καλέση ανυπερθέτως τον καθ' ού αυτη εις απολογίαν και να εισαγάγη την υπόθεσιν προς συζήτησιν την πρώτην μεθ' ημέρας 8 από της κοινοποιήσεως της προς απολογίαν προσκλήσεως συνεδρίασιν του Εποπτικού Συμβουλίου.

Η εντός του αυτού έτους επιβολή τριών πειθαρχικών ποινών είναι λόγος απολύσεως υπό του Συμβουλίου.

Αί περί απολύσεως αποράσεις του Εποπτικού Συμβουλίου εκτελούνται υπό του προέδρου αυτού εντός 24 ωρών από της εκδόσεώς των, κοινοποιούνται δε συγχρόνως και εις την οικείαν κοινότητα. Αί επιβάλλουσαι πρόστιμον στέλλονται εντός της αυτής προθεσμίας προς τον ταμίαν της αγροφυλακής, αποτελούσαι έσοδον του ταμείου τούτου.

Η πειθαρχική καταδίωξις δεν κωλύει την ενώπιον των κοινών ποινικών δικαστηρίων δίωξιν.

Η καταδίκη εις φυλάκισιν υπερβαίνουσαν τον ένα μήνα επάγεται αυτοδικαίως την απόλυσιν.

Ο δι' οιονδήποτε λόγον απολυθείς δεν δύναται να διορισθή εις ουδεμίαν κοινότητα πρό της παρελεύσεως έτους.

3. Αί πειθαρχικαί αποράσεις του Εποπτικού Συμβουλίου είναι αμετάκλητοι και ανέκκλητοι.

Διά κακήν σύνθεσιν ή παράβασιν του νόμου δύνανται να γίνη αναίρεσις αυτής εντός μηνός από της εκδόσεώς της ενώπιον του Υπουργού της Γεωργίας, όστις, εάν μεν υπάρχη κακή σύνθεσις του Συμβουλίου, επαναφέρει την υπόθεσιν εις το αυτό Συμβούλιον προς επανάδικασιν, εάν δε υπάρχη παράβασις νόμου, εφαρμόζει τούτον.

4. Εντός του αυτού μηνός πρόστιμον μέχρι 10 δραχ. δύναται να επιβάλλη εις αγροφύλακα, κατόπι απολογίας του, και ο οικείος αρχιφύλαξ δι' ητιολογημένης αποφάσεώς του, ην μετά της απολογίας υποβάλλει εις τον πρόεδρον του Εποπτικού Συμβουλίου. Ούτος ή ελαττώνει το πρόστιμον ή επικυροί την απόφασιν ως έχει, και διατάσσει την εισπραξιν αυτού. Εάν όμως ήθελε κρίνει την παράβασιν ως βαρύτερον τιμωρητέαν, εισάγει ταύτην εις το Συμβούλιον.

Γενικαί διατάξεις.

Καθορισμός αγροτικών αδικημάτων. Δικαστικαί και ποιναί διατάξεις.

Άρθρον 18.

Ως αδικήματα αγροτικά, εκδικαζόμενα κατά τον παρόντα νόμον, θεωρούνται·

1) Αί αγροτικαί κλοπαί· (άρθρ. 21).

2) Η αγροτική ρθορά ή βλάβη· (άρθρ. 22).

3) Η παράνομος βοσκή· (άρθρ. 23 και 26).

4) Πάσα παράβασις α') των εν τω νόμω τούτω π. χ.

ἄρθρ. 23 § 2, ἄρθρ. 24 § 4 ἐδαφ. β', 25 § 2 καὶ 3, 28 § 2 ὁριζομένων πρὸς προληψιν ζημιῶν ἐκ ζώων ἢ προστασίαν ἀγροτικῶν ἀντικειμένων ἢ ἀγροτικῶν συμφερόντων, καὶ γ') τῶν ἀγρονομικῶν διατάξεων τῶν ἐκδιδομένων πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν ἐντὸς των ὁρίων τοῦ νόμου. ἄρθρ. 23 § 2).

Ἐφόσον διὰ τὰς ἀνωτέρω παραβάσεις προνοοῦσιν εἰδικαὶ διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ νόμου (ἄρθρ. 408 ἐλπ.) ἢ ἄλλαι εἰδικαὶ ποιναὶ διατάξεις νόμων ἀφορώντων εἰς τὴν προστασιαν εἰδικῶς ὡρισμένων πραγμάτων, οἷα τα δασικα ἀνομήματα, βλάβαι εἰς δημοσίας ὁδούς, ζωοκλοπὴ καὶ ζωοκτονία, παράνομος θήρα κλπ., δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 19.

1. Κατα τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐκδικάζονται καὶ τιμωροῦνται, αἱ κλοπαὶ καὶ αἱ ὑπ' ἀνθρώπων προξενηθεῖσαι φθοραὶ καὶ βλάβαι εἰς ἀγροτικα κτήματα, ἐφόσον ἡ ἀξία τοῦ κλαπέντος ἢ τὸ ποσὸν τῆς φθορᾶς ἢ βλάβης προξενηθείσης θετικῆς ζημίας δὲν ὑπερβαινει τὰς ἑκατὸν δραχμάς, αἱ παράνομοι δὲ βόσκαι πᾶσαι ἀνεξαρτήτως τοῦ ποσοῦ τῆς προξενηθείσης ἐξ αὐτῶν ζημίας.

2. Πᾶσαι αἱ παραβάσεις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου ἢ τῶν κατὰ τοὺς ὅρους αὐτῶν ἐκδοθεισῶν διαταγῶν, (ἄρθρ. 23 § 2) καὶ τῶν νόμων περὶ ποινικοῦ κώδικος ἀποτελοῦσι πτωχματικὴν παράβασιν καὶ δικάζονται ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων τῶν Πταισματοδικῶν.

3. Ἡ ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων τοῦ παρόντος νόμου προδικασία καὶ ἡ ἐπ' ἀκροατηρίου διαδικασία εἶναι ἡ αὐτὴ ὡς ἐπὶ τῶν κοινῶν πταισματικῶν παραβάσεων, ἐφόσον δὲν τροποποιεῖται ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου.

4. Πάντα τὰ κατὰ τοὺς νόμους περὶ ποινικοδικοσκῆς καὶ τὸν παρόντα νόμον ἀνομήματα καὶ αἱ παραβάσεις τῶν κατὰ τοὺς ὅρους αὐτῶν ἐκδοθεισῶν διαταγῶν διώκονται ἐξ ἐπαγγέλματος, εἰσάγονται δὲ πρὸς ἐκδίκασιν δι' ἀπευθείας κλήσεως καὶ ἄνευ προανακρίσεως ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς μηνύσεως.

5. Τὰ ἐπὶ ἀδικημάτων τοῦ παρόντος νόμου δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη ἐκκαθαρίζονται κατὰ τὴν ποινικὴν διατίμησιν.

6. Ἡ τυχὸν ἀποζημίωσις τοῦ βλαβέντος ὑφ' εἱαν ἀσκεῖ

ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ποινικῆς διώξεως, δύναται ὅμως, ἐφόσον ἀποδειχθῇ ἐπ' ἀκροατηρίου, νὰ λογισθῇ ὡς ἐλαφρυντικὴ περίπτωσις διὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς.

7. Οἱ ἀγροφύλακες ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τριῶν τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διαπράξεως ἀγροτικοῦ ἀδικήματος τοῦ παρόντος νόμου, ἀναγγείλωσι ταύτην εἰς τὸν ζημιωθέντα καὶ εἰς τὸν προϊστάμενον αὐτῶν ἀρχιφύλακα, κατονομάζοντες ἅμα τοὺς δράστας καὶ προσδιορίζοντες ὡς ἔγγιστα τὸ ποσὸν τῆς ζημίας. Ὁ ἀρχιφύλαξ ὡς καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ προκαλεσῶσι πραγματογνωμοσύνην.

Ὁ ἀρχιφύλαξ συντάσσει πάραυτα ἔκθεσιν προφορικῆς μηνύσεως, λαμβάνει τὸν ὅρκον βεβαίωσιν τοῦ μηνυτοῦ καὶ διαβιβάζει ταύτας ἀνυπερθέτως εἰς τὸν ἁρμόδιον δημόσιον κατήγορον.

Ἕκαστος ἀρχιφύλαξ τηρεῖ ἴδιον βιβλίον μηνύσεων.

8. Μὴ ὑπάρχοντος ἀρχιφύλακος ἢ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, ἡ καταγγελία ὑποβάλλεται ἐγγράφως εἰς τὸν ἁρμόδιον ἀστυνόμον ἢ προφορικῶς, συνταξουμένης ἐκθέσεως.

9. Ἕκαστος πταισματοδίκης προσδιορίζει μίαν τοὐλάχιστον ῥητὴν καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα ἡμέραν, καθ' ἣν δικάζει ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ προτίμησιν ἀδικήματα τοῦ παρόντος νόμου.

Οἱ δημόσιοι κατήγοροι ὑποχρεοῦνται ὅπως κατὰ πᾶσαν τοιαύτην δικάσιμον ἡμέραν εἰσαγωσιν ἁπάσας τὰς μηνύσεις ἐπὶ ἀγροτικῷ ἀνομήματι, ὁσαδήποτε καὶ ἂν ὦσι.

Ἐπιβαρυντικαὶ περιπτώσεις δι' ἅπαντα γενικῶς τὰ ἀγροτικὰ ἀνομήματα.

Ἄρθρον 20.

1. Ὡς ἐπιβαρυντικαὶ περιπτώσεις διὰ πᾶν ἀγροτικὸν ἀνόμημα, ἐπάγουσαι τὴν αὔξησιν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῆς ποινῆς μέχρι τοῦ διπλασίου, θεωροῦνται·

α') Ἐὰν τὸ ἀνόμημα διεπράχθη καθ' ἡμέραν Κυριακὴν ἢ ἄλλην ἑορτάσιμον ἐν τῷ τοπῳ ἡμέραν ἢ ἐν καιρῷ νυκτός,

β') Ἐὰν ὁ δράστης μετεχειρίσθη οἱαδήποτε μέσα διὰ νὰ καταστήσῃ ἑαυτὸν ἀγνώριστον.

γ') Ἐὰν ὁ δράστης ἠνώχλησε νὰ δηλώσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἢ τῶν συμμετόχων του ἢ τὴν κατοικίαν των εἰς τὸν ἀγροφύλακα ἢ εἰς ἄλλο τι ἁρμόδιον ὄργανον τῆς δημοσίας Ἀρ-

χῆς ἢ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἢ εἰς τὸν ἀντ' αὐτοῦ δικαιούμενον εἰς κατάσχεσιν τῶν ζώων ἢ ἐὰν ἔδωκεν ἀνακριβὲς ὄνομα ἢ ἐὰν ἐτράπη εἰς φυγήν.

δ') Ἐὰν ἦτο ἔνοπλος.

ε') Ἐὰν ἠρνήθη τὴν παράδοσιν τῶν ἐργαλείων ἢ ὅπλων, τῶν πρὸς διάπραξιν τοῦ ἀνομήματος ἐπιτηδείων.

ς') Ἐὰν τὸ ἀνόμημα διέπραξαν δύο ἢ πλείονα πρόσωπα ἀπὸ κοινοῦ.

ζ') Ἐὰν ὁ δράστης, παρὰ τὴν ἐπέμβασιν τοῦ βλαπτομένου ἢ ἄλλου τινός, ἐξηκολούθησε διαπράττων τὸ ἀνόμημα.

η') Ἡ ὑποτροπὴ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Π. νόμου.

2. Αἱ περὶ συρροῆς διατάξεις τῶν ἄρθρων 109 ἐπομ. τοῦ Ποιν. νόμου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἀγροτικῶν ἀνομημάτων, ἀλλ' αἱ ἐπιβληθεῖσαι ποιναὶ δι' ἓν ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἐκτελοῦνται ἀθροιστικῶς. Ἡ αὐτὴ ἀρχὴ ἐφαρμόζεται καὶ ἐὰν συρρέωσιν ἀνομήματα ἀγροτικὰ μετὰ μὴ τοιούτων.

3. Ἐπὶ πάσης ἐκ τοῦ παρόντος νόμου καταδίκης δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν νόμων ΓΩΙ' «περὶ μετατροπῆς μικρῶν ποινῶν κρατήσεως εἰς χρηματικάς», ΓΩΙΗ' «περὶ ἀναστολῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς» καὶ αἱ τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ΓΟΒ' νόμου.

4. Προσωπικὴ κράτησις πρὸς ἀπότισιν τοῦ πρόστιμου, τῶν δικαστικῶν ἐξόδων, τῶν συλλήπτρων καὶ τῆς ἐπιδικασθείσης τυχὸν ἀποζημιώσεως ἀπαγγέλλεται πάντοτε καὶ κατ' ἀρρένων συμπληρωσάντων κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Πταισματοδίκου τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Ἄρθρον 21.

Καθέκαστα ἀγροτικὰ ἀνομήματα καὶ ποιναί.

Α'. Ἀγροτικὴ κλοπή.

1. Ὡς ἔνοχος ἀγροτικῆς κλοπῆς τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ἢ μὲ κράτησιν ἢ μὲ ἀμφοτέρας τὰς ποινὰς ταύτας, ὅστις ἀφαιρεῖ ἀπὸ ἀγροτικὰ κτήματα·

α') Καρποὺς ἢ ἄλλα προϊόντα τοῦ ἐδάφους οἱαδήποτε (δημητριακά, χόρτον, ἄνθη, ὀπώρας, λίθους κλπ.) μήπω εἰσκομισθέντα εἰς ἀποθήκας ἢ ἄλλα μέρη κατάλληλα.

β') Χῶμα, κόπρον, λιπάσματα οἱαδήποτε.

γ') Ἐργαλεῖα ἢ μηχανήματα γεωργικὰ ἀποτεθειμένα ἐν ἀγροτικῷ κτήματι ἢ πτηνὰ διαιτώμενα ἐν αὐτοῖς.

δ') Κινητὰ πράγματα χρησιμεύοντα ὡς ὑπορθώματα

φυτουργιῶν ἢ πρὸς προστασίαν τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων ἢ τῶν προϊόντων αὐτῶν.

2. Ἡ ὡς ἄνω κλοπὴ θεωρεῖται ἀγροτικὸν ἀδίκημα καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου διὰ τῆς ὡς ἄνω ποινῆς μόνον ἐὰν ἡ ἀξία τοῦ κλαπέντος δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς ἑκατὸν δραχ., ἄλλως ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Ποιν. νόμου.

3. Κλοπαὶ πραγμάτων εὑρισκομένων ἐντὸς οἰκοδομῶν τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ποιν. νόμου.

Β'. Ἀγροτικὴ φθορὰ ἢ βλάβη.

Ἄρθρον 22.

1. Ὡς ἔνοχος φθορᾶς ἢ βλάβης ἀγροτικῆς τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ἢ μὲ κράτησιν ἢ μὲ ἀμφοτέρας τὰς ποινὰς ταύτας ὅστις·

α') Καταστρέφει ἢ βλάπτει πρᾶγμά τι, ἐκ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων.

β') Καταστρέφει ἢ βλάπτει ἀλλότρια κτίρια, κείμενα ἐν τῇ ὑπαίθρῳ χώρᾳ καὶ μὴ διακρῶς κατοικούμενα.

γ') Καταστρέφει ἢ βλάπτει ἀγροτικὰς ὁδοὺς κοινῆς χρήσεως ἢ ἰδιωτικῆς, τῶν ὁποίων ἡ χρῆσις δὲν ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτὸν ἢ τὰ παραρτήματα τοιούτων ὁδῶν.

δ') Καταστρέφει ἢ βλάπτει δένδρα, φυτείας ἢ σποράς.

ε') Χωρὶς νὰ σκοπῇ νὰ μεταβάλῃ τὴν δι' αὐτῶν σημειουμένην κατάστασιν τῶν δικαίων ἑκάστου, καταστρέφει, βλάπτει, ἀνατρέπει ἢ ἀφαιρεῖ ἢ καθιστᾷ ἀγνώριστα πασσάλους, πινακίδας, λίθους, τάφρους, λοφίσκους, δένδρα, χάνδακας, ἢ ἄλλα σημεῖα χρήσιμα πρὸς φανέρωσιν τῶν ὁρίων κτήματος, ἢ πρὸς ἀποκλεισμὸν τῆς εἰς αὐτὸ εἰσόδου.

ς') Διατράττει καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὴν κανονικὴν ροὴν ποτιστικῶν ὑδάτων ἀλλοτρίων ἢ κοινοτικῶν, εἴτε πρὸς ὑφετερισμὸν τοῦ ὕδατος, εἴτε πρὸς βλάβην ἄλλου ἢ βλάπτει ὑδραγωγοὺς αὐλακας, ἢ δεξαμενὰς τοιούτων ὑδάτων ἢ παραλείπει τὸν εἰς ὃν ὑποχρεοῦται καθαρισμὸν αὐτῶν καὶ ἐκ τούτου δυσχεραίνεται ἡ ἀκώλυτος ροὴ πρὸς ὄφελος τοῦ ἢ βλάβην ἄλλων ἢ παραβιάζει τὴν καθιερωμένην σειρὰν, τάξιν ἢ χρόνον τῆς ἀρδεύσεως ἐπὶ βλάβῃ τινὸς ἢ ἰδίᾳ ὠφελείᾳ.

Ἡ ἰδιότης τοῦ ὑδρονομέως ἀποτελεῖ ἐπιβαρυντικὴν αἰτίαν.

2. Αἱ ὡς ἄνω βλάβαι ἢ φθοραὶ θεωροῦνται ἀγροτικὰ

ἀδικήματα καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ παρόντος νόμου διὰ τῆς ἄνω ποινῆς, μόνον ἐὰν ἡ ἐξ αὐτῶν προξενηθεῖσα θετικὴ ζημία δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς ἑκατὸν δραχ. ἄλλως ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Ποιν. Νόμου.

Ἄρθρον 23.

Ἀγροτικὰ ἀνομήματα ἐκ ζώων.

1. Ἀπαγορεύεται ἡ βόσκησις ἢ ἡ εἰσαγωγὴ ζώων ἢ πτηνῶν, ἐκ τῶν ἀγεληδὸν βοσκόντων, εἰς οἱονδήποτε ξένον κτῆμα περιφραγμένον ἢ μή, καλλιεργημένον ἢ μὴ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ τοῦ ἔχοντος τὸ δικαίωμα.

Ἐὰν δὲ συμπίπτῃ ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ ἡ κυριότης τοῦ κτήματος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως τοῦ ἐν αὐτῷ χόρτου ἢ φυτειῶν ἢ τῶν ἐξ αὐτῶν καρπῶν, ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις πάντων ἐκείνων εἰς οὓς θὰ ἐπροξενεῖτο ζημία ἐκ τῆς βοσκῆς.

Ἡ συγκατάθεσις ἀποδεικνύεται μόνον δι' ἐκθέσεως συνταχθείσης ἐνώπιον τοῦ οἰκείου ἀρχιφύλακος ἢ ἀστυνόμου.

2. Τὸ Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον τῆς ἀγροφυλακῆς, ἐκτὸς τῶν κατὰ τοὺς περὶ κτηνιατροσκῆς νόμων ἀπαγορεύσεων τῆς βοσκῆς εἰς σποράδην περιτειχισμένας περιοχάς, δύναται ν' ἀπαγορεύῃ κατ' ἔτος τὴν βοσκὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὡριμάνσεως καὶ συλλογῆς τοῦ ἐλαιοκάρπου ἐπὶ τῶν ἐλαιοφόρων ἐκτάσεων ὁρίζον ἐν τῇ ἀποφάσει του τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς τοιαύτης ἀπαγορεύσεως.

Τὸ τοιοῦτον ψήφισμα τοῦ Συμβουλίου κοινοποιεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου ΑΦΚΖ', δὲν ὑποκειται ὅμως εἰς ἔφεσιν.

Ἄρθρον 25.

Σύλληψις ζώων.

1. Τὰ παρανόμως βόσκοντα ἢ περιπλανώμενα ἀδέσποτα ζῶα συλλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ ἀγροφύλακος ἢ ἰδιοκτήτου ἢ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ κτήματος καὶ ὁδηγοῦνται εἰς τὸν ἀρχιφύλακα, συνταχθείσης ἐκθέσεως, ἥτις δὲν νὰ διαλαμβάνῃ ῥητῶς ἐὰν ἐπροξενήθη τυχὸν ὑπ' αὐτῶν ζημία, εἰς ποῖον καὶ πόση κατὰ προχείρον ἐκτίμησιν.

Ἕκαστος ἀρχιφύλαξ τηρεῖ ἴδιον βιβλίον τοιούτων ἐκθέσεων.

Ἐὰν ὁ κάτοχος αὐτῶν ἀναζητήσῃ τὰ ζῶα, παρελθούσης τῆς ἡμέρας τῆς συλλήψεως, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀρχιφύλακα διὰ τὴν διατροφὴν καὶ φύλαξιν αὐτῶν μιαν δραχμὴν δι' ἕκαστον μεγάλων ζώων καὶ λεπτὰ τριάκοντα δι' ἕκαστον μικρὸν ζῶον ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν.

2. Ἐὰν παρελθωσι πέντε ἡμέραι ἀπὸ τῆς συλλήψεως χωρὶς νὰ ἀναζητηθῶσι τὰ συλληφθέντα καὶ νὰ καταβληθῶσι τὰ ἔξοδα φυλάξεως καὶ διατροφῆς, ἐκπλειστηριάζονται ταῦτα ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδικείου πῆς περιφερείας ἐν ᾗ συνελήφθησαν ἐν τῷ συνηθεῖ τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν, τὰ μὲν μικρὰ ζῶα τὴν πρώτην Κυριακήν, μεθ' ἡμέρας τρεῖς, τὰ δὲ μεγάλα μεθ' ἡμέρας ὁκτὼ ἀπὸ τῆς περιληπτικῆς δηλοποιήσεως πλειστηριασμοῦ ἐν τῷ συνηθεῖ τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν. Ἡ δηλοποίησις τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν θύραν τοῦ Εἰρηνοδικείου καὶ τῆς κεντρικωτέρας ἐκκλησίας τοῦ χωρίου, ὅπου ἐδρεύει ὁ ἀρχιφύλαξ. Προκειμένης ἐκποιήσεως μεγάλων ζώων, ἡ δηλοποίησις τοῦ πλειστηριασμοῦ κοινοποιεῖται καὶ εἰς τὸν ἀστυνομικὸν διευθυντὴν τοῦ νομοῦ, ὑποχρεούμενον πρὸς εὑρεῖαν δημοσιευσιν.

Ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος καταβάλλονται παραχρῆμα μόνον τὰ ἔξοδα τῆς διατροφῆς καὶ φυλάξεως τῶν ζώων. Τὸ πλεόνασμα, ἐὰν μὲν δὲν ὑπάρχῃ ἀξίωσις λόγῳ προξενηθείσης ζημίας, ἀποδίδεται τῷ κυρίῳ τῶν ζώων, ἄλλως κατατίθεται ὡς παρακατθήκη εἰς τὸ ταμεῖον ἀγροφυλακῆς, καὶ ἐκ τούτης πληρώνονται αἱ ἐπιδικασθεῖσαι τυχὸν ζημίαι καὶ τὰ σύλληπτρα, τὸ δὲ πλεόνασμα ἀποδίδεται τῷ δικαιούχῳ.

Ἐὰν αὐτὸς δὲν ζητήσῃ τὸ πλεόνασμα ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς καταθέσεως, παραγράφεται ἡ περὶ τούτου ἀξίωσις καὶ τὸ πλεόνασμα περιέρχεται εἰς τὸ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ταμεῖον ἀγροφυλακῆς.

3. Ἐπὶ τῶν συλλαμβανομένων ὑπ' αὐτῶν ζώων δικαιοῦνται τὰ ὄργανα τῆς ἀγροφυλακῆς συλλήπτρων, ἐκκαθαριζομένων ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 30 ἀποφάσεως.

Τὰ δικαιώματα συλλήψεως εἶναι δραχμαὶ μὲν τέσσαρες δι' ἕκαστον μεγάλον ζῶον, δραχμαὶ δύο, δι' ἕκαστην αἰγὰ ἢ χοῖρον, καὶ λεπτὰ πεντήκοντα δι' ἕκαστον μικρὸν ζῶον, μὴ δυνάμενα πάντως νὰ ὑπερβῶσι τὰς δραχ. εἴκοσι πέντε.

4. α') Ἡ σύλληψις ὑπὸ ὀργάνων ἀγροφυλακῆς ζώων ἐπὶ

τῷ ψευδεῖ ἰσχυρισμῷ ὅτι κατελήφθησαν βόσκοντα παρανόμως, συνεπάγεται τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν καὶ τὴν ποινικὴν δίωξιν ἐπὶ παραβάσει καθήκοντος.

β) Ὁ ἐπὶ ψευδεῖ ὡς ἄνω ἰσχυρισμῷ συλλαβὼν ἰδιοκτήτης ἢ ἐπιστάτης τοῦ κτήματος τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον τοὐλάχιστον 50 δραχ. ἢ κράτησιν τοὐλάχιστον 8 ἡμερῶν ἢ μὲ ἀμφοτέρας τὰς ποινὰς ταύτας.

5. Ἐπὶ τῶν καταλαμβανομένων ἐντὸς πεφυτευμένων ἐκτάσεων μικρῶν ζώων δικαιοῦται ὁ ἀγροφύλαξ ἢ ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ὁ ἐπιστάτης αὐτοῦ νὰ φονεύῃ ἐν πρόβατον ἢ δύο αἶγας ἢ χοίρους, κύνας δὲ ἐφόσον κατελήφθησαν ἐντὸς ἀμπέλων ἢ σταφιδαμπέλων. Ὁ φόνος γεωργικῶν ζώων, ἐπὶ ψευδεῖ ἰσχυρισμῷ ὅτι κατελήφθησαν ἐντὸς τοιούτων κτημάτων, τιμωρεῖται κατὰ τὸν περὶ ζωοκτονίας νόμον.

Δήλωσις ζώων.

Ἄρθρον 26.

1. Πᾶς κάτοχος προβάτων, αἰγῶν, χοίρων ἢ ἄλλων μεγάλων ζώων περισσοτέρων τῶν τριῶν ἐξ ἑκάστου εἴδους, ὑποχρεοῦται, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἢ ἐντὸς 15 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἐγένετο κάτοχος·

α') Νὰ δηλώσῃ ἐνώπιον τοῦ ἀρχιφύλακος τῆς περιφερείας ὅπου βόσκουσι ταῦτα τὸν ἀριθμόν των καὶ εἰς τίνα ἀνήκει ἡ κυριότης των.

β') Νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ εἰκεῖον ταμεῖον ἀγροφυλακῆς λόγῳ ἐγγυήσεως δραχ. 4 δι' ἕκαστον μικρὸν ζῶον καὶ 5 δι' ἕκαστον ἐκ τῶν μεγάλων, πάντως δ' οὐχὶ πλέον τῶν 500 δραχμῶν.

Τῶν ἐγγυήσεων τούτων δὲν ἐπιτρέπεται ἡ κατάσχεσις·

Παρ' ἑκάστου ἀρχιφύλακος τηρεῖται βιβλίον δηλώσεως ζώων.

Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος ἄρθρου κανονίζονται διὰ Β. διαταγμάτων.

2. Τιμωρεῖται διὰ προστίμου ἴσου πρὸς τὴν ἀποκρυβεῖσαν ἐγγύησιν, πάντως δ' οὐχὶ κάτω τῶν 25 δραχ. ἢ διὰ κρατήσεως μέχρις 8 ἡμερῶν ἢ δι' ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν τούτων, ὁ ἐνγνώσει ἐνεργῶν ψευδῆ δήλωσιν περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων, εἴτε περὶ τῆς κυριότητος τῶν ζώων, εἴτε περὶ τῆς μεταβολῆς τῆς κυριότητος αὐτῶν, εἴτε περὶ τῆς περιφερείας ὅπου βόσκουσιν, ὡς καὶ ὁ παραλείπων τὴν ἐμπρόσθεσμον δήλωσιν ἢ τὴν καταβολὴν τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἐγγυήσεως.

Διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ὁρίζεται καὶ ἡ καταβλητέα ἐγγύησις, ἥτις καὶ εἰσπράττεται ὅπως καὶ τὸ πρόστιμον.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὁρίζεται ὅτι, ἂν ἡ ἐγγύησις δὲν καταβληθῇ ἐντὸς 8 ἡμερῶν, τὰ ζῶα δύνανται νὰ ἐκδιωχθῶσιν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς ἀγροφυλακῆς ἐκ τῆς περιφερείας τῆς κοινότητος.

3. Ὁ εἰσάγων ἐκ νέου ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς κοινότητος ζῶα ἐκδιωχθέντα, ὡς ἄνω, χωρὶς νὰ ἔχῃ καταβάλει τὴν ἐπιδικασθεῖσαν ἐγγύησιν, τιμωρεῖται διὰ προστίμου ἢ κρατήσεως ἢ ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν τούτων.

Παράνομος βοσκή.

Ἄρθρον 27.

1. Μὲ πρόστιμον ἢ μὲ κράτησιν ἢ μὲ ἀμφοτέρας τὰς ποινὰς ταύτας τιμωρεῖται ὅστις βόσκει ἢ εἰσάγει ὁτα δήποτε ζῶα ἢ νὰ ἔχῃ ἐπὶ τούτῳ δικαίωμα ἢ ἄνευ τῆς συγκαταθέτεως τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ τοῦ ἔχοντος τὸ δικαίωμα τῆς συγκαταθέσεως ἢ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ δικαιώματος, ὅπερ ἔχει ἢ ἔλαβεν, ἢ ἐντὸς κτημάτων ἢ περιοχῶν, ἐν αἷς ἡ βοσκησις ἢ εἰσαγωγὴ ζώων ἀπηγορεύθη νομίμως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἢ τῶν περὶ ποιμνιοβοσκῆς νόμων (ἄ. θρ. 23 §§ 2').

2. Ἐὰν ἡ εἴσοδος τῶν ζώων ἢ πτηνῶν ἐγένετο ἐξ ἀμελείας, ἐπιβάλλεται μέχρι τοῦ ἡμίσεως τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἑκατέρας ἢ ἀμφοτέρων τῶν ἄνω ποινῶν.

3. Μὲ τὰς ποινὰς τῶν §§ 1 καὶ 2 τιμωρεῖται καὶ ὁ κύριος ἢ κάτοχος κυνῶν προξενησάντων ζημίαν εἰς ἀμπέλους, σταφιδαμπέλους ἢ ἄλλα φυτουργήματα.

4. Τὸ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους ἀνόμημα θεωρεῖται τετελεσμένον, εὐθὺς ὡς τὰ ζῶα ἢ τὰ πτηνὰ διέλθωσι τὰ σύνορα τοῦ ξένου ἢ τοῦ ἐφ' οὗ ἰσχύει ἡ ἀπαγόρευσις κτήματος ἢ περιοχῆς.

Ἐὰν ὅμως ἀποδειχθῇ ἐπ' ἀκροατηρίου ὅτι ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ζώων ἢ πτηνῶν χωρὶς νὰ συντρέχῃ ἀμελειά του ἀλλ' ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς του καὶ παρὰ τὰς προσπαθείας του δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐμποδίσῃ τὴν εἰς τὸ κτῆμα ἢ τὴν ἀπαγορευμένην περιοχὴν

εἴσοδον αὐτοῦ καὶ ὅτι ἔπρεπε πάντα ν' ἀπομακρύνῃ αὐτὰ ἐκεῖθεν, τότε δὲν καταγινώσκεται ποινὴ ἀλλὰ μόνον τὰ δικαστικὰ ἔξοδα, διὰ δὲ τῆς ἀποφάσεως ἐπιδικάζεται μόνον ἡ προξενηθεῖσα τυχὸν ζημία.

Ἰδιαίτεραι ἐπιβαρυντικαὶ περιπτώσεις διὰ τὸ ἀδίκημα τῆς παρανόμου βοσκῆς.

Ἄρθρον 28.

Ἐπιβαρυντικαὶ περιπτώσεις ἰδιαιτέρως διὰ τὰς παρανόμους βοσκὰς ἐπάγουσαι τὴν αὔξησιν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῆς ποινῆς μέχρι τοῦ διπλασίου, εἰσὶν ἐκεῖναι τῶν ἐν ἄρθρῳ 20 καὶ αἱ κάτωθι·

1) Ἐὰν ἐκ τῆς παρανόμου εἰσαγωγῆς ἢ εἰσόδου ζώων ἐπῆλθε καὶ ζημία τῆς ποινῆς ἐπιτεινομένης κατὰ λόγον ταύτης.

2) Ἐὰν καὶ μὴ προξενηθείσης ζημίας ἡ παράνομος εἰσαγωγὴ καὶ εἴσοδος ἔγεινε·

α') εἰς κτήματα περιπερραγμένα διὰ φράκτου ἢ ἄλλων μέσων ἢ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ ἰδιοκτησία ἔθεσε πινακίδας ἢ ἄλλα τινὰ σημεῖα, γνωστοποιοῦντα ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ εἴς αὐτὰ εἴσοδος·

β') εἰς κήπους, λειμῶνας, δενδρῶνας, ἀμπελῶνας, σταφιδῶνας ἢ οἱαδήποτε ἄλλα ἐπαρμένα ἢ φυτευμένα μέρη, καὶ

γ') ἐὰν τὰ εἰσαχθέντα ἢ εἰσελθόντα ζῶα εἶναι αἶγες ἢ χοῖροι.

Πρόσθετοι ἐπὶ παρανόμῳ βοσκῇ ποιναὶ καὶ στερήσεις.

1. Εἰς πρόσωπα καταδικασθέντα ἤδη δὶς ἐπὶ τινι παραβάσει τοῦ ἄρθρου 24, δύναται ἡ ἀπόφασις τοῦ Πταισματοδικείου, ἡ κηρύσσουσα αὐτὸν ἐκ τρίτου ἔνοχον διὰ τῶν αὐτῶν ἄρθρων διὰ παράβασιν διαπραχθεῖσαν ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῶν δύο προηγουμένων, νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐπιτήρησιν ἢ τὴν ὁδήγησιν ζώων ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τριῶν μηνῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους.

2. Με κράτησιν ἢ μὲ πρόστιμον ἢ μὲ ἀμφοτέρας τὰς ποινὰς τιμωρεῖται παρὰ τοῦ Πταισματοδικείου ὁ πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς παρ. 1 ἀναλαμβάνων τὴν ἐπιτήρησιν ἢ τὴν ὁδήγησιν ζώων καὶ ὁ ἐν γνώσει τῆς ἀπαγορεύσεως ἀφεθέντων εἰς αὐτὸν ταύτην.

Εὐθύνη γονέων καὶ προϊσταμένων ἐπὶ ἀδικήματι τῶν ζώων.

Ἄρθρον 30.

1. α') Διὰ ζημίαν εἰς ἀγροτικὰ κτήματα προξενηθεῖσαν ὑπὸ ζώων ὁδηγουμένων ὑπὸ γυναικῶν, ἀρρένων μὴ συμπληρωσάντων κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Πταισματοδικείου τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ ἄλλων προσώπων, στερουμένων τῆς συνειδήσεως τῶν πραττομένων ἢ ὑπὸ ὑπηρετῶν, ἐργατῶν ἢ ποιμένων, ἢ ἐξ ἀμελείας τούτων, ὑπέχει πάντοτε εὐθύνην ποινικὴν τε καὶ ἀστικὴν καὶ ὁ σύζυγος, ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ ἢ ὁ κύριος καὶ ἐν γένει τὰ πρόσωπα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἢ τὴν ἐποπτείαν τῶν ὁποίων διατελεῖ ὁ θράστης ἢ τὰ ὁποῖα εἶχον αὐτὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των.

Ἡ ἕνεκα ἀδικήματος διὰ ζώων αὐτεπαγγέλτως ποινικὴ δίωξις στρέφεται πάντοτε καὶ κατ' αὐτῶν.

β') Τὰ πρόσωπα τοῦτα ἀπαλλάσσονται μόνον τῆς ποινῆς ἐὰν ἀποδείξωσιν ὅτι ἡ παράνομος βόσκησις ἐγένετο ἐν ἀγνοίᾳ των, ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐμποδίσωσιν αὐτήν, ὅτι εἶχον δώσει εἰς τὸν πταίστην ἐπαρκεῖς ὁδηγίας, ὅπως μὴ ὑποπέσῃ εἰς τὸ ἀνόμημα καὶ ὅτι ὁ πταίστης δὲν ἦτο σωματικῶς καὶ διανοητικῶς ἱκανὸς νὰ ἐκτελέσῃ ἐπακριβῶς τὰς δοθείσας ὁδηγίας, καταδικάζονται ὅμως πάντοτε οὗτοι ὡς καὶ ὁ ἰδιοκτήτης τῶν ζώων ἀλληλεγγύως καὶ εἰς ὁλόκληρον ἕκαστος διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Πταισματοδικείου εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως των τῆς αὐτεπαγγέλτως ἐπιδικασθείσης θετικῆς ζημίας ἢ τῶν συνεπείᾳ πολιτικῆς ἀγωγῆς ἐπιδικασθεισῶν ἀστικῶν ἐν γένει ἀξιώσεων τοῦ ζημιωθέντος.

2. Τὴν αὐτὴν εὐθύνην ὑπέχουσι καὶ οἱ κάτοχοι ἢ κύριοι κυνῶν προξενησάντων ζημίας.

3. Εἰς ἀγροτικὰ κτήματα ἡ εὐθύνη τῶν ἄνω προσώπων δι' ἀδικήματα ἀγροτικῆς ὑφαιρέσεως καὶ φθορᾶς διαπραχθέντα ὑπὸ προσώπων τῆς β. 1 κρίνεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ἐπιδίκασις ἀποζημιώσεως ἐξ οἱουδήποτε ἀγροτικοῦ ἀνομήματος.

Ἄρθρον 31.

1. Πᾶσα καταδικαστικὴ ἐπὶ ἀδικήματι τινι τοῦ παρόντος νόμου ἢ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἢ τῶν περὶ ποιμνιο-

βοσκῆς νόμων νομίμως ἐκδεδομένων διαταγῶν ἀπόφασις προσδιορίζει πάντοτε καὶ αὐτεπαγγέλτως τὰ τυχὸν σύλληπτρα ζώων καὶ τὸ ποσὸν τῆς προξενηθείσης θετικῆς μόνον ζημίας ἐξ οἱουδήποτε ἀγροτικοῦ ἀνομήματος καὶ ἐπιδικάζει αὐτὸ ὑπὲρ τοῦ ζημιωθέντος, ἐκτὸς ἂν οὗτος παρίσταται ὡς πολιτικὸς ἐνάγων, ὁπότε συζητεῖται ἡ ἀπαίτησίς του περὶ πάσης πολιτικῆς ἀποζημιώσεώς του ἢ ἂν ὁ ζημιωθεὶς ἤγειρεν ἤδη πολιτικὴν ἀγωγὴν ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων καὶ δὲν παραιτεῖται ταύτης. Ἡ παραίτησις δύναται νὰ γίνῃ καὶ διὰ δηλώσεως ἐπ' ἀκροατηρίου ἀναγραφομένης καὶ ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

2. Ἀπαγορεύεται ἡ κατάσχεσις τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον αὐτεπαγγέλτως ἐπιδικαζομένων ἀποζημιώσεων.

3. Ὁ ζημιωθεὶς δικαιοῦται νὰ παρασταθῇ ὡς πολιτικὸς ἐνάγων καὶ κατὰ τὴν μετ' ἀνακοπὴν δίκην τὸ πρῶτον, καὶ πάντοτε ἄνευ προδικασίας καὶ ἄνευ κατατέσεως ἐγγράφων προτάσεων καὶ νὰ προτείνῃ πᾶν ἀποδεικτικὸν μέσον. Ἡ συζήτησις διὰ τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἐπιδίκασιν τῆς ἀποζημιώσεως γίνεται καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ζημιωτοῦ, ὡσανεὶ παρίστατο οὗτος, μὴ τεκμαιρομένης ἐκ τῆς ἀπουσίας του ὁμολογίας ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν, ἢ τὸ ποσὸν τῆς θετικῆς ζημίας ἢ τῶν ἀστικῶν ἐν γένει ἀξιώσεων,

Εἴσπραξις ἀποζημιώσεων καὶ συλλήπτρων.

Ἄρθρον 32.

1. Ἡ ἐπιδικασθεῖσα ἀποζημίωσις καὶ τὰ σύλληπτρα εἶναι εἰσπρακτέα ὡς καὶ τὸ πρόστιμον.

Οἱ γραμματεῖς τῶν Ποινικῶν Δικαστηρίων ἀποδίδουσιν εἰς τοὺς δικαιούχους τὰ ὑπ' αὐτῶν εἰσπραχθέντα ποσὰ ἐπὶ ἐξοφλητικῇ αὐτῶν ἀποδείξει γραφομένῃ ἐπὶ ἀναλόγου χαρτοσήμου.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν εἰσπραχθέντων ἀποζημιώσεων ἐκπίπτεται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς ποσοστὸν 10 ο/ο.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἐξοφλῶν δικαιοῦχος εἶναι ἀγράμματος, τὴν μέχρις 100 δραχ. τοιαύτην ἐξοφλητικήν, ἀπόδειξιν δύνανται ἀντ' αὐτοῦ νὰ ὑπογράψωσιν ἐπὶ παρουσίᾳ του καὶ ἐνώπιον τοῦ Γραμματέως δύο μάρτυρες διὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ ποσοῦ.

Τὰς ἀποδείξεις ταύτας ὑποβάλλουσιν οἱ Γραμματεῖς εἰς τοὺς Ταμίας ἀντὶ μετρητῶν.

Ἐὰν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ γραμματέως εἰσπράξεώς της δὲν ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ δικαιούχου ἡ πρὸς αὐτὸν καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως, τὸ ὑπόλοιπον αὐτῆς μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν 10 ο/ο κατατίθεται ὡς ἄνω εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἀγροφυλακῆς ὡς παρακαταθήκη ἐπ' ὀνόματι τοῦ δικαιούχου.

2. α') Οἱ Γραμματεῖς τῶν Πταισματοδικείων ὑποβάλλουσι κατὰ μῆνα εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς ἰδιαιτέρας καταστάσεως ἐμφαινούσας τὰ ποσὰ τῶν ἐπιδικασθεισῶν τυχὸν ἀποζημιώσεων, ὡς καὶ τοὺς δικαιοῦχους αὐτῶν.

β') Τὰ ὑπὸ τῶν ταμιακῶν Ἀρχῶν εἰσπραττόμενα ποσὰ ἀποζημιώσεων καὶ συλλήπτρων εἰσάγονται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς, ὡς παρακαταθήκη ὑπὲρ τῶν δικαιούχων εἰς οὓς ἀποδίδονται τῇ αἰτήσει των, συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας σχετικὰς διατάξεις, ἀφοῦ ἐκπεσθῇ ἐκ τῶν εἰσπραχθεισῶν ἀποζημιώσεων ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς ποσοστὸν 20 ο/ο ὡς ἔξοδα εἰσπράξεως.

Διὰ Β. Διατάγματος δύνανται νὰ αὐξηθῶσι μέχρι τοῦ ἡμίσεος τὰ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς ποσοστὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Μετὰ πάροδον ἔτους ἀπὸ τῆς εἰσπράξεως των αἱ ἀποζημιώσεις καταπίπτουσιν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τῆς Ἀγροφυλακῆς ὡς ἔσοδον αὐτοῦ.

3. α') Ὁ ζημιωθεὶς δύναται νὰ ἐκτελέσῃ καὶ ὁ ἴδιος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας τὴν ἀπόφασιν, ὡς πρὸς τὸ ἀφορῶν εἰς αὐτὸν πολιτικὸν μέρος, ὑποχρεοῦται ὅμως νὰ γνωρίσῃ τοῦτο προηγουμένως εἰς τὸν ἁρμόδιον Γραμματέα Πταισματοδικείου συνταχθείσης ἐκθέσεως, ὁπότε οὗτος δὲν ἀναγράφει τὸ ποσὸν τῆς ἐπιδικασθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως εἰς τὸν πρὸς τὸν ταμίαν ὑποβαλλόμενον πίνακα εἰσπρακτέων ἀποζημιώσεων, ἐν δὲ τῇ οἰκείᾳ θέσει τοῦ πίνακος καὶ ἔναντι τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ἀντιστοίχου καταδικαστικῆς ἀποφάσεως σημειοῖ ἀντὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τὸν ἀριθμὸν τῆς συνταχθείσης ἐκθέσεως. Μετὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ πίνακος εἰς τὸν ταμίαν δὲν δύναται νὰ ἐπιζητηθῇ ἡ κατὰ τὴν Πολ. Δικονομίαν ἐκτέλεσις.

β') Ἐν περιπτώσει ἐκτελέσεως κατὰ τὴν Πολ. Δικονομίαν δέον ἐν τῇ πρὸς πληρωμὴν ἐπιτυγῇ νὰ μνημονεύωνται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτῆς, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τῆς ἐνώπιον τοῦ γραμματέως ἐκθέσεως τοῦ προηγουμένου

εδαφίου. Ἡ ὑπὸ τοῦ ζημιωθέντος ἐκτέλεστις τῆς ἀπαφάσεως, ὡς πρὸς τὰς περὶ ἀποζημιώσεως διατάξεις, ἐνεργεῖται μετὰ 24 ὥρας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως ἀποσπάσματος ἐξ ἀντιγράφου ἐκτελεστοῦ ἀπογράφου τῆς ἀποφάσεως μετ' ἐπιταγῆς. Τὸ ἀπόσπασμα περιέχει τὸ διατακτικὸν μόνον τῆς ἀποφάσεως. Ἡ ἐκτέλεσις χωρεῖ καὶ ἐν προκειμένῳ καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως καὶ ἂν αὕτη δὲν ἀπαγγέλλεται ρητῶς ἐν τῇ ἀποφάσει.

4· α') Ἐὰν ἡ ἐπιδικασθεῖσα ἀποζημίωσις προέρχηται ἐκ ζημίας προξενηθείσης διὰ ζώων, αὕτη, ὡς καὶ τὰ σύλληπτρα, δύνανται νὰ εἰσπραχθῶσι καὶ ἐκ τῆς καταβεβλημένης ἐγγυήσεως τοῦ κατόχου τῶν προξενησάντων τὴν ζημίαν ζώων ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ εἰς τὸν οἰκεῖον παμίαν ἀποσπάσματος τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως.

β') Μετὰ τοιαύτην πληρωμὴν ἐκ τῆς ἐγγυήσεως ὁ ταμίας εἰδοποιεῖ ἀνυπερθέτως τὸν οἰκεῖον ἀρχιφύλακα καὶ οὗτος ἐγγράφως τὴν διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἀποίου ἐγένετο ἡ πληρωμὴ ἵνα συμπληρώσῃ τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τῆς ἐγγυήσεως.

Ἐὰν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσκλήσεως δὲν συμπληρωθῇ ἡ ἐγγύησις διενεργοῦνται τὰ ἐν ἄρθρῳ 25 § 2.

Ἔφεσις.

Ἄρθρον 33.

1. Ἡ διὰ παραβάσεις τοῦ παρόντος νόμου ἀπαρατιτῶν Πταισματοδικείων εἶναι ἀνεκκλητος, ἐὰν ἐπιβάλλῃ πρόστιμον μέχρι καὶ δραχ. 100 ἢ κράτησιν μέχρι καὶ 15 ἡμερῶν ἢ ἀμφοτέρας τὰς ποινὰς ταύτας, ἡ δὲ περὶ ἀποζημιώσεως διάταξις αὐτῆς, ἐὰν ἐπιδικάζηται ταιαύτη, μέχρι καὶ τῶν 100 δραχμῶν.

2. Ἡ ἔφεσις ἀσκεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, ἐφόσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ τοῦ παρόντος νόμου.

3. Ἡ κατὰ τῆς ποινικῆς διατάξεως τῆς ἀποφάσεως ἀσκηθεῖσα παρὰ τοῦ καταδικασθέντος ἔφεσις θεωρεῖται ἀπεμπολημένη καὶ κατὰ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως διατάξεως αὐτῆς, ἐὰν καὶ αὕτη ὡς ἐκ τοῦ ποσοῦ της εἶναι ἐκκλητή, ἐκτὸς ἐὰν ὁ καταδικασθεὶς περιώρισε διὰ δηλώσεώς του τὴν ἔφεσιν εἰς μόνην τὴν ποινικὴν διάταξιν.

Ἐπιτρέπεται ἀντιθέτως εἰς τὸν καταδικασθέντα καὶ

ὅταν εἰσέτι ἡ ποινικὴ διάταξις εἶναι ἐκκλητὴ νὰ περιορίσῃ τὴν ἔφεσιν αὐτοῦ εἰς μόνην τὴν περὶ ἀποζημιώσεως διάταξιν τῆς ἀποφάσεως, ἐφόσον αὕτη λόγῳ τοῦ ποσοῦ της εἶναι ἐκκλητή.

4. α') Παρὰ τοῦ ζημιωθέντος δύναται ν' ἀσκηθῇ ἔφεσις μόνον κατὰ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως διατάξεως τῆς ἀποφάσεως καὶ μόνον ἐὰν τὸ μὲν αἰτηθὲν παρ' αὐτοῦ ποσὸν ὑπερέβαινε τὰς 100 δραχ. καὶ ἐκδοθεῖσης καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ἀπερρίφθησαν αἱ ἀστικαὶ αὐτοῦ ἀπαιτήσεις ἢ ἐπεδικάσθη ποσὸν ὀλιγώτερον τοῦ ἡμίσεος τοῦ παρ' αὐτοῦ αἰτηθέντος.

β') Οἱ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἐφέσεως μάρτυρες καλοῦνται μόναν, ἐφόσον προμαρτυρήθησαν παρὰ τοῦ ἐφεσείοντος τὰ μαρτυρικά των δικαιώματα.

5. Ὁ παρὰ Πλημμελειοδίκαις Εἰσαγγελεὺς εἰσάγει τὴν ἔφεσιν πρὸς ἐκδίκασιν ἐντὸς 40 τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς δικογραφίας.

Ἀστικὴ εὐθύνη ἀγροφύλακος.

Ἄρθρον 34.

1. Πᾶσαν ζημίαν προξενηθεῖσαν εἰς ἀγροτικὸν κτῆμα ἐν τῇ ὑπὸ τὴν φύλαξίν του περιοχῇ, ὀφείλει ὁ ἀγροφύλαξ νὰ γνωστοποιήσῃ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διαπράξεως της εἰς τὸν ζημιωθέντα, ἐὰν μὴ οὗτος ἀποδεδειγμένως ἔλαβε γνῶσιν αὐτῆς. Ἡ παράλειψις τῆς ταιαύτης ὑποχρεώσεως ἀποτελεῖ πειθαρχικὸν παράπτωμα. Ἐὰν δὲν ἀνακαλυφθῇ ὁ δράστης τῆς ζημίας, ἐνέχεται ὁ ἀγροφύλαξ ἀστικῶς ἔναντι παντὸς ζημιωθέντος καὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς θεμιτῆς μάνον ζημίας, ἔχων δικαίωμα ἀναγωγῆς κατὰ τοῦ ζημιωτοῦ. Ἀπαλλάσσεται δὲ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν ἀνακαλυφθῇ ὁ αὐτουργὸς ἢ ἤθελεν ἀποδείξει ὅτι τοσον περὶ τὴν ἀνακάλυψιν αὐτοῦ ὅσον καὶ περὶ τὴν φύλαξιν τῶν κτημάτων τῆς περιοχῆς του κατέβαλε πᾶσαν ἐπιμέλειαν.

2. Πᾶσα ἀπαίτησις ζημιωθέντος κατ' ἀγροφύλακος ἢ ἀρχιφύλακος, προερχομένη ἐκ τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον εὐθύνης αὐτῶν, παραγράφεται μετὰ 6 μῆνας ἀπὸ τῆς παραβάσεως (ἄρθρ. 7 § 2) ἢ τῆς διαπράξεως τῆς ζημίας.

3. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ ἀξιουμένη ἀποζημίωσις ὑπερβαίνει τὰς 100 δραχ. ἐπιζητεῖται αὕτη δι' ἀγωγῆς

ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν Δικαστηρίων, ἄλλως τηρεῖται ἡ κάτωθι διαδικασία.

4. α') Ἐὰν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ζημίας, δὲν ἀνακαλύψῃ ὁ ἀγροφύλαξ τὸν ζημιωτήν, οὐδ' ἀλλοθεν γίνῃ οὗτος γνωστός, τότε γνωστοποιεῖ ταύτην εἰς τὸν οἰκεῖον ἀρχιφύλακα ὁ ζημιωθείς, ὑποδεικνύων συγχρόνως καὶ τὰ πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῆς μέσα καὶ προσάγων καὶ ἔκθεσιν ἐκτιμήσεως ὑπογεγραμμένην ὑπὸ τῶν διωρισμένων πραγματογνωμόνων.

β') Ὁ ἀρχιφύλαξ συντάσσει περὶ τούτου ἔκθεσιν καὶ προβαίνει εἰς ἐξετάσεις καὶ αὐτοψίαν, ἐὰν κρίνῃ ταύτην ἐπιβεβλημένην, ἐντὸς δὲ 8 ἡμερῶν ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσιν ταύτην εἰς τὸν Εἰρηνοδίκην μετὰ τοῦ πορίσματος τῆς ἐξετάσεως καὶ ἀντίγραφον αὐτῆς κοινοποιεῖ εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἀγροφύλακα.

3. Ἐὰν ὁ Εἰρηνοδίκης κρίνῃ τὴν ἀξίωσιν τοῦ ζημιωθέντος ὡς ἀπαράδεκτον ἕνεκα ἀναρμοδιότητος ἢ ὡς μὴ στηριζομένην εἰς τὸν νόμον ἢ ὡς ἀπορριπτέαν δι' ἄλλον τινὰ λόγον ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστέον, ἀπορρίπτει ταύτην παραχρῆμα καὶ αἰτιολογημένως διὰ πράξεως του ὑπὸ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀρχιφύλακος. Ἡ τοιαύτη πρᾶξις κοινοποιεῖται δι' ἀγροφύλακος ἐν ἀντιγράφῳ εἰς τὸν ζημιωθέντα, ὅστις δύναται νὰ καταφύγῃ δι' ἀγωγῆς εἰς τὰ πολιτικὰ Δικαστήρια, καθιστάμενα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἁρμόδια καὶ ἂν πρόκειται περὶ ζημίας κάτω τῶν 100 δραχμῶν.

6. Ἐὰν ἡ αἴτησις δὲν κριθῇ ἀπαράδεκτος ὡς ἄνω, ὁ Πταισματοδίκης διὰ πράξεώς του, συνταχθησομένης παραχρῆμα κάτωθεν τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀρχιφύλακος, ὁρίζει τὴν δικάσιμον ἡμέραν καὶ ὥραν, ὡς καὶ τὸν τόπον τῆς συνεδριάσεως καὶ τοὺς κλητευτέους τυχὸν μάρτυρας καὶ διατάσσει τὴν προσκόμισιν τῶν ἐνδεικνυομένων τυχὸν συμπληρωματικῶν στοιχείων.

β') Ἡμέρα ἐκδικάσεως δέον νὰ ὁρίζηται κατὰ κανόνα μεταξὺ τῆς 8ης καὶ τῆς 12ης ἡμέρας, ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον πράξεως τοῦ εἰρηνοδίκου.

γ') Ἡ ὡς ἄνω πρᾶξις γνωστοποιεῖται δι' ἐπιδόσεως ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀρχιφύλακος διά τινος ἀγροφύλακος εἴς τε τὸν ζημιωθέντα καὶ τὸν ἐνδιαφερόμενον ἀγροφύλακα, τρεῖς τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς συζητήσεως. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας καλοῦνται καὶ οἱ κλητευτέοι μάρτυρες.

7. Καὶ μὴ ἐμφανισθέντων τῶν διαδίκων αὐτοπροσώπως ἢ δι' οἱουδήποτε ἀντιπροσώπου ἐξουσιοδοτουμένου καὶ δι' ἁπλῆς ἐπιστολῆς, ὁ Εἰρηνοδίκης, ἐφ' ὅσον καλῶς διενηργήθησαν αἱ κατὰ τὸ ἄνω γ' ἐδάφιον κοινοποιήσεις, προβαίνει εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῷ φακέλῳ τῆς ὑποθέσεως στοιχείων, μὴ τεκμαιρομένης ὁμολογίας ἐκ τῆς ἀπουσίας τινὸς τῶν διαδίκων, ἄλλως διατάσσει νέαν κλήτευσιν δι' ὡρισμένην δικάσιμον.

8. Ἐπὶ τῶν τοιούτων ὑποθέσεων δικάζει ὁ Εἰρηνοδίκης, κατὰ τὰ ἄρθρα 11, 12, 13 καὶ 14 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν». Θέσιν ἐργάτου ἐπέχει ὁ ζημιωθείς.

9. α') Κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, κοινοποιουμένης ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀρχιφύλακος ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της, ἐπιτρέπεται ἀνακοπή, ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως, ἐνώπιον τοῦ οἰκείου ἀρχιφύλακος συνταχθησομένης ἐκθέσεως.

β') Ἀνακοπὴ ἐπιτρέπεται μόνον ἐὰν δὲν τηρηθῇ ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον προθεσμία τῆς κλητεύσεως ἢ λόγῳ νομίμου κωλύματος κατὰ τὸ ἄρθρον 338 Ποινικῆς Δικονομίας.

γ') Ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἀνακοπῆς καὶ ἡ κοινοποίησις αὐτῆς γίνεται ὡς καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης αἰτήσεως.

10. Ἀπορριπτομένης τῆς ἀνακοπῆς, ὡς ἀνυποστηρίκτου ἢ μὴ βασίμου, ἐπικυροῦται ἡ ἐρήμην ἀπόφασις, μὴ ἐπιτρεπομένης ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νέας ἀνακοπῆς.

Ἐὰν ὁ λόγος τῆς ἀνακοπῆς κριθῇ νόμιμος καὶ ἀποδειχθῇ ἀληθής, ἀκυροῦται ἡ κατ' ἐρήμην διαδικασία καὶ ἀπόφασις καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἡ συζήτησις κατὰ τὴν αὐτὴν δικάσιμον.

Ἡ μετ' ἀνακοπὴν ὁριστικὴ ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ ἀνακοπῇ ὑπὸ τοῦ μὴ παραστάντος κατὰ τὴν μετ' ἀνακοπὴν συζήτησιν διαδίκου, ὅστις εἶχεν ὑποβάλει ὁπωσδήποτε τοὺς ἰσχυρισμούς του κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ἀνακοπεῖσα ἀπόφασις.

11. Κατὰ τὰ λοιπὰ καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως διὰ τοῦ παρόντος νόμου, ἰσχύουσιν ἀναλόγως καὶ διὰ τὰς τοιαύτας ὑποθέσεις αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 4, 6, 7, ἐδάφ. α', β', γ', 19, 17, 18 καὶ 20 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν».

Ἡ κοινοποίησις καὶ τῶν ὁριστικῶν ἀποφάσεων ἐνεργεῖται ἀγροφύλακος ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀρχιφύλακος.

Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' ἔνσημον ὑπολογίζεται πρὸς λεπτὰ πεντήκοντα ἐπὶ ἑκάστης δεκάδος δραχ. τῆς ἀξιουμένης ἀποζημιώσεως καὶ κολλᾶται ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀρχιφύλακος.

12. Διὰ τῆς καταδικαζούσης τὸν ἀγροφύλακα εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ζημίας ἀποφάσεως διατάσσεται ἵνα τὸ ποσὸν τούτης καταβληθῇ εἰς τὸν ζημιωθέντα ἐκ τοῦ Ταμείου τῆς Ἀγροφυλακῆς ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ ἀποσπάσματος ἀποφάσεως (κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου ΓΦΟΔ') τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἐκ τῆς ἐγγυήσεως τοῦ ἀγροφύλακος.

Τὸ ἀπόσπασμα περιλαμβάνει τὸ διατακτικὸν μόνον τῆς ἀποφάσεως.

Ὁ ταμίας καταβάλλει ἀμέσως ἅμα τῇ προσαγωγῇ καὶ εἰδοποιεῖ τὸν ἀγροφύλακα νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἐγγύησίν του, ἄλλως κρατεῖ ἐκ τῶν μισθῶν του τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν συμπλήρωσιν ποσόν. Μὴ ὑπαρχούσης ἢ μὴ ἐξαρκούσης τυχὸν τῆς ἐγγυήσεως, ἡ ἐκτέλεσις τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως γίνεται καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Διὰ Β. διατάγματος ἅτινες ἐκδοθησόμενον δύναται νὰ τροποποιηθῇ ἡ διαδικασία τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Παραβάσεις καὶ ἀδικήματα ὀργάνων τῆς ἀγροφυλακῆς καὶ ἄλλων προσώπων.

Ἄρθρον 35.

Ἐπὶ τῶν ὀργάνων τῆς ἀγροφυλακῆς καὶ τῶν μὴ δημοσίων ὑπαλλήλων, μελῶν τῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων διὰ παραβάσεις των κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν ἐκ τοῦ παρόντος νόμου καθηκόντων των καὶ τῆς ὑπηρεσίας των ἐν γένει, ἐφαρμόζονται ἐκτὸς τῶν εἰδικώτερον ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὁριζομένων πειθαρχικῶν ποινῶν, καὶ ἂν διατάξεις τοῦ Π. Ν. περὶ παραβάσεως καθηκόντων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν.

Ἄρθρον 36.

Ἄλλοι δημόσιοι ἢ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρέται ὀφείλοντες κατὰ τὸν παρόντα νόμον νὰ προβῶσιν εἰς οἱανδήποτε ἐνέργειαν, καὶ ἀρνούμενοι ἢ ἀναβάλλοντες ὑπὸ προφάσεις οἱασδήποτε ἢ ἀμελοῦντες τὴν ἐντὸς τασσομένης προθεσμίας ἐνέργειαν ἢ δεικνύοντες ἄλλην τινὰ ἀμέλειαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐκ τοῦ παρόντος νόμου καθηκόντων των, διώκονται τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας ἐνώπιον τῶν δι' ἕκαστον ἀρμοδίων Πειθαρχικῶν ἢ Διοικητικῶν Συμβουλίων καὶ κατὰ τὰς περὶ τούτων διατάξεις, παρ' οἷς δύναται νὰ ἐκπροσωπῆται καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας δι' ἀντιπροσώπου του ὡς εἰσηγητοῦ ἄνευ ψήφου, ἐπιφυλασσομένης καὶ πάσης ποινῆς διὰ βαρυτέραν παράβασιν διατάξεώς τινος τοῦ Π. Νόμου.

Ἄρθρον 37.

Δημοτικοὶ ἢ κοινοτικοὶ ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρέται ὡς καὶ οἱ μὴ ὑπάλληλοι ἐκ τῶν μελῶν τῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων ὑποπεσόντες εἰς παράβασίν τινα ἐκ τῶν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ πειθαρχικῶν ποινῶν, δύνανται νὰ τιμωρηθῶσι καὶ διὰ προστίμου μέχρι δραχ. 200, ἐπιβαλλομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας μετὰ γνώμην τοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ Συμβουλίου τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας ἢ γεωργίας.

Ἄρθρον 38.

Τὰ κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα πειθαρχικὰ πρόστιμα βεβαιοῦνται ὡς ἔσοδα τοῦ οἰκείου Ταμείου ἀγροφυλακῆς καὶ εἰσπράττονται ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 39.

Ταμεῖα ἀγροφυλακῆς καὶ πόροι αὐτῶν.

1. Διὰ τὴν ἀγροφυλακὴν ἑκάστης Κοινότητος συνιστᾶται ἴδιον ταμεῖον ἀγροφυλακῆς, διαχειριζόμενον ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπαρχιακοῦ Ταμίου καὶ διοικούμενον ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου ἀγροφυλακῆς, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας. Διὰ τὰ ταμεῖα ἀγροφυλακῆς συντάσσεται ἴδιος προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμός, τηροῦνται χωριστοὶ λογαριασμοὶ καὶ ἴδια βιβλία ὡς Β. διατάγματι θὰ ὁρισθῇ. Τὰ ταμεῖα ἀγροφυλακῆς εἶναι νομικὰ πρόσωπα, ἐκπροσωπούμενα ὑπὸ τοῦ προέδρου των.

2. Αἱ ἐξ οἱουδήποτε λόγου πρόσοδοι τῶν ταμείων ἀγροφυλακῆς εἶναι ἀκατάσχετοι δι' οἱανδήποτε ὀφειλὴν τῆς Κοινότητος παρ' οἱουδήποτε δανειστοῦ καὶ τοῦ Δημοσίου.

Τὰ ἐκ τῶν ἐσόδων του χρήματα τοῦ ταμείου διατίθενται συμφώνως πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἀπαγορεύεται ἡ ἐγγραφὴ κονδυλίου διὰ δαπάνην μὴ προβλεπομένην ἐν τῷ παρόντι νόμῳ. Οἱ παραβάται ὑπόκεινται εἰς χρηματικὴν ποινήν, μέχρι χιλίων δραχμῶν, καὶ εἰς ἀποζη-

μίωσιν. Εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν ὑπάγεται καὶ ὁ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκπεταλιμένος ἢ πληρώσας.

3. Ὁ Δημόσιος Ταμίας, ὁ διευθύνων τὸ ταμεῖον ἀγροφυλακῆς, λαμβάνει ὡς ἀμοιβήν του καὶ διὰ γραφικὴν ὕλην μέχρι δραχ. 60 μηνιαίως.

4. Οἱ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ καὶ πᾶσα δαπάνη διὰ τὴν ἀγροφυλακὴν τῆς Κοινότητος καταβάλλεται ἐκ τοῦ Ταμείου τῆς ἀγροφυλακῆς, ἐπὶ τῇ βάσει ἐνταλμάτων, ἐκδιδομένων ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀγροφυλακῆς, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει δικαιολογητικῶν. Αἱ μισθοδοτικαὶ καταστάσεις τῶν ἀγροφυλάκων συντάσσονται ὑπευθύνως ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἀρχιφυλάκου καὶ θεωροῦνται ὑπευθύνως ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος, οἱ δὲ μισθοὶ αὐτῶν καταβάλλονται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνός.

5. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ἑξαμηνίας τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον διενεργεῖ ἐπιθεώρησιν καὶ ἔλεγχον τοῦ Ταμείου ἀγροφυλακῆς, συντασσομένης ἐκθέσεως μετὰ τῶν παρατηρήσεών του ἢ ὑποδείξεων. Ἀντίγραφον τῆς τοιαύτης ἐκθέσεως ὑποβάλλεται ἀνυπερθέτως εἰς τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας.

Ἄρθρον 40.

Ἡ εἴσπραξις πάντων τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐσόδων τοῦ ταμείου ἀγροφυλακῆς διενεργεῖται παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμιῶν καὶ ὑποταμιῶν διὰ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων ὡς καὶ παρὰ τῶν τελωνιακῶν ἀρχῶν κατὰ τοὺς νόμους περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων καὶ ἐπὶ ποσοστῷ 1 ο/ο δικνεμομένῳ ὡς καὶ τὰ ἐκ δημοτικῶν ἐσόδων πόσωτά.

Τὰ ἔσοδα τῆς ἀγροφυλακῆς εἰσάγονται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ὡς παρακαταθήκη καὶ ἀποδίδονται εἰς τὸ ταμεῖον ἀγροφυλακῆς εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνός.

Ἐν ἐλλείψει ἢ ἀνεπαρκείᾳ δημοσίου εἰσπράκτορος ἡ εἴσπραξις τῶν ἐσόδων ἀγροφυλακῆς διενεργεῖται διὰ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 72 τοῦ ΔΝΖ νόμου ε'δικοῦ διὰ τὰ κοινοτικὰ ἔσοδα εἰσπράκτορος ἐπὶ τοῖς ἀναλόγοις ποσοστοῖς.

Ἐλλείψει καὶ τοιούτου, κοινοτικοῦ εἰσπράκτορος, δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας μετὰ καὶ σύμφωνον γνωμοδότησιν τῶν ἐνδιαφερομένων Ἐποπτικῶν Συμβουλίων νὰ διορισθῇ παρ' ἑκάστῳ ἐπαρχιακῷ ταμείῳ

εἰδικὸς διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐσόδων τῆς ἀγροφυλακῆς εἰσπράκτωρ, πρόσωπον τῆς ἐγκρίσεως καὶ τοῦ ταμίου, ἐπὶ μισθῷ μέχρι δραχμῶν 300 κατὰ μῆνα καὶ ἐπὶ τοῖς ἀναλόγοις ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν ἐνδιαφερομένων ταμείων ἀγροφυλακῆς ἀναλόγως τῶν ἐσόδων ἑκάστου.

Ὁ τοιοῦτος εἰδικὸς εἰσπράκτωρ ὑπέχει τὰς εὐθύνας τοῦ δημοσίου εἰσπράκτορος, ἐγγυοδοτεῖ ὡς τοιοῦτος καὶ ἐκτελεῖ συγχρόνως καὶ χρέη βοηθοῦ ταμίου ἀγροφυλακῆς.

Ἄρθρον 41.

Ὁ προϋπολογισμὸς ἑκάστου ταμείου ἀγροφυλακῆς συντάσσεται κατ' Ἰανουάριον ἑκάστου ἔτους ὑπὸ τοῦ πρόεδρου τῆς οἰκείας κοινότητος ὡς μέλους τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑποβάλλεται ἐντὸς τοῦ πρώτου 15ημέρου τοῦ Φεβρουαρίου εἰς τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον ἀγροφυλακῆς, ὑφ' οὗ συζητεῖται καὶ ἐγκρίνεται.

Ἀντίγραφον τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ ὑποβάλλεται τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Γεωργίας, ὅπερ δύναται νὰ τροποποιήσῃ τοῦτον, ἐφόσον κονδύλια αὐτοῦ δὲν στηρίζονται εἰς τὸν νόμον ἢ ἀνεγράφησαν καθ' ὑπέρβασιν τῶν νομίμων προσῶν, ἰσχύει δὲ καὶ ἐκτελεῖται ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐγκρίσεώς του.

Διὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ὁ προϋπολογισμὸς καταρτίζεται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ψηφίσματος τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Τὸ οἰκονομικὸν ἔτος τῶν Ταμείων Ἀγροφυλακῆς συμπίπτει πρὸς τὸ τοιοῦτον τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Ἐντὸς ἑκάστου Ἰουλίου συντάσσεται ὁ ἀπολογισμὸς ὅστις ὑποβάλλεται τῷ Ἐποπτικῷ Συμβουλίῳ πρὸς ἔγκρισον. Ἀντίγραφον τοῦ ἐγκριθέντος ἀπολογισμοῦ ὑποβάλλεται ἀνυπερθέτως τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας πρὸς τελικὴν ἔγκρισιν.

Διὰ Β. διαταγμάτων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας δύναται ἡ ἔγκρισις τῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἀπολογισμῶν τῶν ταμείων ἀγροφυλακῆς ν' ἀνατίθεται εἰς ἄλλας δημοσίας ἀρχὰς ἢ συμβούλια.

Ἄρθρον 42.

Πόροι τῶν ταμείων ἀγροφυλακῆς.

1. Πρόσθετος φόρος μέχρις 1 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ συνόλου τῶν ἐν ἑκάστῃ κοινότητι συγκομιζομένων καθ' ἕκαστον ἔτος γεωργικῶν προϊόντων τῶν φορολογουμένων κατὰ

τον νόμον 2647 «περὶ φοροδογίας τῆς γεωργικῆς προαγωγῆς, συμβεβαιουμένος καὶ συνεισπραττόμενος μετὰ τοῦ δημοσίου φόρου.

Πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀγροφυλακῆς φόρου τούτου οὐδὲν ποσὸν ἐκπίπτεται ἐκ τῆς φορολογητέας ἀξίας τῶν προϊόντων.

2. α') Φόρος μέχρι 50 ο/ο τοῦ ἐν τῷ νόμῳ 2353 «περὶ δημοτικῆς καὶ κοινοτικῆς φορολογίας τῆς σταφίδος καὶ σύκων δημοτικοῦ φόρου συμβεβαιούμενος καὶ συνεισπραττόμενος μετὰ τοῦ φόρου τούτου, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπολογιζομένης τῆς ἐξ ἑκάστου δήμου ἢ κοινότητος παραγωγῆς διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ φόρου εἰς τὸ οἰκεῖον ταμεῖον ἀγροφυλακῆς.

Διὰ Β. διαταγμάτων, τῇ προτάσει τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου τούτου κατὰ δῆμον ἢ κοινότητα δύναται νὰ κανονίζηται καὶ ἄλλως.

β') Ὅπου δὲν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος 2355, φόρος μέχρις 20 ο/ο τοῦ δημοσίου φόρου ἐπὶ τῆς ἐξαγομένης ἢ εἰσαγομένης εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς παρακρατήσεως σταφίδος καὶ ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων ἢ μεταφερομένων σύκων κατεργασμένων ἢ μή.

3) Φόρος μέχρις 25 ο/ο τοῦ κατὰ τὸν νόμον 1640 δημοσίου φόρου ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων ἐκ γαιῶν.

4) Φόρος μέχρις 20 ο/ο τοῦ ἀντιστοίχου δημοσίου εἰς χρῆμα φόρου ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἢ μεταφερομένου ἐλαίου, ἐλαιῶν καὶ ἐλαιωδῶν ἢ μέχρι 2 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς ἐν τῇ Κοινότητι παραγομένης ποσότητος ἐλαίου καὶ ἐλαιῶν.

Ὅπου ὁ δημόσιος φόρος τοῦ παραγομένου ἐλαίου θὰ τίθεται εἰς ἐνοικιάσεως καὶ καταβάλλεται ὁ φόρος ὑπὸ τῶν φορολογουμένων εἰς τὸν ἐνοικιαστήν, εἰς εἶδος, ἀπαλλάσσεται εἰς τὸ οἰκεῖον Ταμεῖον ἀγροφυλακῆς ἐκ τοῦ εἰς τὸ δημόσιον καταβληθέντος ἐνοικίου ποσότης ἀνάλογος πρὸς τὸ ποσὸν τὸ προερχόμενον ἐκ τοῦ προσθέτου ὑπὲρ τῆς ἀγροφυλακῆς φόρου.

5) Φόρος μέχρις 25 ο/ο τοῦ δημοσίου φόρου ἐπὶ τοῦ καπνοῦ.

6) Ὅπου ἡ ἀγροφυλακὴ φυλάσσει καὶ ἰδιωτικὰ δάση ἢ δασικὰς ἐκτάσεις φόρος μέχρις 25 ο/ο τοῦ ἐπὶ τῆς ἀποξηλήψεως δασικῶν ἐκ τοιούτων κτημάτων προϊόντων δημοσίου φόρου ἢ δικαιώματος.

7) Ἐπὶ τῶν βοσκητίμων γαιῶν, τῶν μὴ μισθουμένων ἀλλὰ νεμομένων ὑπὸ τῶν ζώων τῶν ἰδιοκτητῶν, φόρος μέχρι 2 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς χορτονομῆς, ὁριζομένης κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 § 1 ἐδάφ. β τοῦ νόμου 2435 «περὶ δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν φόρων.

8) Φόρος ἐπὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς κοινότητος διαιτωμένων κτηνοτροφικῶν ζώων μέχρι 50 ο/ο τοῦ κατὰ κεφαλὴν καὶ εἴδος δημοτικοῦ ἐπ' αὐτῶν φόρου τοῦ ἄρθρου 8 § 1 ἐδάφ. γ' τοῦ νόμου 2135, β') ἢ φόρος ἐπὶ τῶν ἐν τῇ κοινότητι σφαζομένων ζώων μέχρι 50 ο/ο τοῦ τοιούτου δημοσίου φόρου, τοῦ παραχωρηθέντος εἰς τοὺς Δήμους.

9) Φόρος ἐπὶ τῶν ἵππων, ὄνων καὶ ἡμιόνων, μέχρις ἴσου ποσοῦ πρὸς τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 1 ἐδάφ. δ' τοῦ νόμου 2435 δημοτικοῦ φόρου.

Οἱ ὑπὲρ τῆς ἀγροφυλακῆς φόροι ἐρῶσιν τίθενται ὡς πρόσθετα ἐπὶ κειμένων δημοσίων ἢ δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν φόρων, συμβεβαιοῦνται καὶ συνεισπράττονται μετ' αὐτῶν, ἀποδιδόμενοι εἰς τὸ οἰκεῖον Ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς.

Ἀλλὰ καὶ ἐρῶσιν τίθενται αὐτοτελῶς ἐπὶ ἀντικειμένων δυναμένων νὰ φορολογηθῶσι δι' αὐτοτελῶν δημοτικῶν φόρων, ἐφ' ὧν ὅμως δὲν ὑπάρχει δημοτικὴ φορολογία, βεβαιοῦνται ἐπίσης καὶ εἰσπράττονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 21 Αὐγούστου 1920 Β. Δ. «περὶ τοῦ τρόπου βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν φόρων».

Ἐπιτρέπεται ἵνα διὰ Β. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας καὶ τῶν λοιπῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν μεταρρυθμίζονται αἱ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων τοῦ παρόντος νόμου διατάξεις αὐτοῦ.

Ἡ κατανομὴ τῶν ἐν τοῖς τελωνείοις εἰσπραττομένων εἰσόδων τῆς ἀγροφυλακῆς, τῶν προερχομένων ἐκ πλειστέρων κοινοτήτων, εἰς τὰ οἰκεῖα ταμεῖα ἀγροφυλακῆς κανονίζεται διὰ Β. Δ. ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Γεωργίας καὶ Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 43.

Διὰ Β. διαταγμάτων, τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῆς Γεωργίας καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ κατόπι συμφώνου γνωμοδοτήσεως τοῦ οἰκείου Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμ-

βουλίου καὶ Νομάρχου, δύναται διὰ Κοινότητας καὶ Δήμους γεωργικοὺς νὰ ὁρισθῇ καὶ ἡ ὑπὲρ τῆς ἀγροφυλακῆς δαπάνη ὡς ὑποχρεωτικὴ καὶ νὰ ταχθῇ μεταξὺ τῶν ὑπογρεωτικῶν δαπανῶν τοῦ ἄρθρου 64 τοῦ νόμου ΔΝΖ' «περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων».

Τὸ ποσὸν τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς Κοινότητος ὑποχρεωτικῶς ἀναγραφομένης τοιαύτης δαπάνης δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ πέμπτον τῆς ὅλης δαπάνης τῆς διὰ τὴν ἀγροτικὴν ἀσφάλειαν τῆς κοινότητος ἀπαιτουμένης.

Πρὸς ἀντίκρυσιν τῆς ὑποχρεωτικῆς ταύτης δαπάνης τίθεται ἀνάλογος κοινοτικὸς φόρος ἐπὶ ἀντικειμένων μὴ ἀναγεγραμένων ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὡς φορολογητέων ὑπὲρ τῆς ἀγροφυλακῆς, δυναμένων δὲ νὰ φορολογηθῶσιν ὑπὲρ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων κατὰ τὰς σχετικὰς κειμένας διατάξεις.

Αἱ ἐκ τῆς εἰδικῆς ταύτης ὑπὲρ τῆς Ἀγροφυλακῆς φορολογίας εἰσπράξεις ἀποδίδονται εἰς τὸ ταμεῖον ἀγροφυλακῆς, ἀπαγορεύεται δὲ νὰ διατεθῶσι παρ' οἱουδήποτε δι' ἄλλον σκοπὸν ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ μέχρι τριῶν χιλιάδων δραχμῶν καὶ φυλακίσει μέχρι τριῶν μηνῶν. Ἐπίσης ἀπαγορεύεται καὶ ἡ κατάσχεσις αὐτῶν παρ' οἱουδήποτε καὶ τοῦ Δημοσίου.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 68 τοῦ νόμου ΔΝΖ' καὶ αἱ λοιπαὶ περὶ ὑποχρεωτικῶν δαπανῶν διατάξεις αὐτοῦ.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος ἄρθρου κανονίζονται δια Β. Δ. τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Γεωργίας καὶ Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρον 44.

Ὅπου κατ' ἔθιμον ἡ χορτονομὴ τῶν ἐν ἀγραναπαύσει ἰδιωτικῶν γαιῶν ἐνοικιάζεται ἀπὸ κοινοῦ, τὸ δὲ προϊὸν τῆς ἐνοικιάσεως δὲν διανέμεται μετοξὺ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἀλλὰ διατίθεται διὰ κοινοτικοὺς ἢ ἄλλους κοινωφελεῖς σκοποὺς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐδ. γ' τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 641, δύναται δι' ἀποφάσεως τῆς πλειονότητος τῶν συγκεντρούντων συγχρόνως καὶ τὸ μεῖζον μέρος τῶν ἐνοικιαζομένων ἐκτάσεων νὰ ὁρισθῇ, ὅτι τὸ ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τῆς χορτονομῆς ταύτης μίσθωμα ἢ μέρος μόνον αὐτοῦ θὰ ἀποτελῇ ἔσοδον τοῦ ταμείου τῆς Ἀγροφυλακῆς, ὁπότε καὶ ἡ διοίκησις τῆς κοινῆς ταύτης περιουσίας δύναται ν' ἀνατεθῇ

εἰς τὸ οἰκεῖον Ἐποπτικὸν Συμβούλιον τῆς ἀγροφυλακῆς ἢ εἰς τὸν ἐν τῇ Κοινότητι λειτουργοῦντα Γεωργικὸν ἢ Κτηματικὸν Συνεταιρικὸν Σύλλογον

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος ἄρθρου κανονίζονται διὰ Β. Δ. τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας.

Ἄρθρον 45.

Ἐὰν οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 41 πόροι τοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς δὲν ἐπαρκῶσι, δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσι καὶ ἐτήσιοι εἰσφοραὶ ἑκάστου ἰδιοκτήτου, νομέως ἢ καλλιεργητοῦ ἀγροτικῶν κτημάτων ὁριζόμεναι ὡς κάτωθι·

α') Δι' ἕκαστον στρέμμα πεδινῶν βοσκῶν, βάλτων, ἀγρῶν χέρτων ἢ ἐν ἀγραναπαύσει καὶ λειμώνων φυσικῶν θεριστῶν, μέχρι λεπτῶν πεντήκοντα.

β') Δι' ἕκαστον στρέμμα ἀγρῶν ξηρικῶν σπειρομένων διὰ δημητριακῶν πρωΐμων, ἢ δι' ὀσπρίων ἢ δι' ὀψίμων προϊόντων, μέχρι δραχμῆς μιᾶς.

γ') Δι' ἕκαστον στρέμμα ἀγρῶν ποτιστικῶν σπειρομένων δι' ὀψίμων, ἀραβοσίτου, βάμβακος, γλυκανίσου, σαρωθροχόρτου, σησαμίου καὶ τῶν τοιούτων, μέχρι δραχμῶν δύο.

δ') Δι' ἕκαστον στρέμμα τεχνητῶν λειμώνων (τριφυλλίων) ἀμπέλων, σταφιδαμπέλων, καπνοφυτειῶν, ἐλαιώνων, συκώνων, ἀμυγδαλεώνων καὶ μωρεώνων, μέχρι δραχμῶν τριῶν.

ε') Δι' ἕκαστον στρέμμα περιβολίων ἐξ ὀπωροφόρων δένδρων λαχανοκήπων ἢ ἀνθοκήπων, μέχρι δραχμῶν πέντε.

Διὰ Β. Δ. μετὰ γνωμοδότησιν τῶν ἁρμοδίων Κοινοτικῶν καὶ Ἐποπτικῶν Συμβουλίων δύνανται τὰ ποσὰ τῆς παρούσης παραγράφου ν' αὐξηθῶσι μέχρι τοῦ διπλασίου.

Ἐὰν τὸ κτῆμα μεταβιβασθῇ, εἰς πληρωμὴν τοῦ καθορισθέντος ποσοῦ εὐθύνεται ὁ νέος κύριος.

Ἐπὶ τσιφλικίων ὁ μορτίτης βαρύνεται μὲ μέρος τῆς εἰσφορᾶς, ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν καρπῶν συμμετοχήν του.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος ἄρθρου κανονίζονται διὰ Β. διαταγμάτων.

Ἄρθρον 46.

Ἕκαστον Κοινοτικὸν Συμβούλιον, ἀφοῦ συλλέξῃ πληροφορίας περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ του παραγομένων προϊόντων ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 41 καὶ τῶν ἐν αὐτῇ διαιτωμένων ἢ σφαζομένων ζώων, ἐπιβάλλει δι' ἀποφάσεώς

τοῦ πάσας ἤ τινας τῶν ἐν ἄρθρῳ τούτῳ καθοριζομένων φορολογιῶν ἐντὸς τοῦ ἐν αὐτῷ ὁρίου.

Τὸ σύνολον τῶν ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τῆς ἀγροφυλακῆς ἑκάστης Κοινότητος φόρων δέον νὰ καλύπτῃ ἁπάσας τὰς δαπάνας αὐτῆς ὑπολογιζομένου ἐπὶ πλέον ποσοῦ 25 ο/ο.

2. Αἱ ἐπιβάλλουσαι φορολογίαν ἀποφάσεις δέον νὰ ἐκδοθῶσιν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ψηφίσματος τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου. Αἱ τοιαῦται ἀποφάσεις, ὡς καὶ αἱ ἑκάστοτε συμπληροῦσαι τὰς φορολογίας ἢ αὐξομειοῦσαι τὸ φορολογικὸν πόσοστον, ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς ἐπὶ Γεωργίας, δυναμένου νὰ μεταρρυθμίσῃ ταύτας.

Ἄρθρον 47.

Διὰ Β. διατάγματος τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας δύναται διὰ τὴν περιφέρειαν ἑκάστου Εἰρηνοδικείου, ἐν ᾗ ἐφαρμόζεται ὁ παρὼν νόμος, νὰ διορίζηται εἷς ἐπόπτης ἀγροφυλακῆς πασῶν τῶν Κοινοτήτων τοῦ Εἰρηνοδικείου προϊστάμενος τῶν ἀγροφυλάκων καὶ ἀρχιφυλάκων τῆς περιφερείας του, δυνάμενος δὲ καὶ νὰ ἐκτελῇ καὶ χρέα δημοσίου κατηγόρου ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων τοῦ παρόντος νόμου.

Οἱ ἐπόπται μισθοδοτοῦνται ἀναλόγως ἐκ πάντων τῶν ταμείων ἀγροφυλακῆς τῆς δικαιοδοσίας των.

Τὰ προσόντα, ὁ μισθὸς καὶ τὰ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν καθηκόντων ἐν γένει τῶν ἐποπτῶν ἀγροφυλακῆς, ὡς καὶ πᾶσα λεπτομέρεια τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου κανονίζονται διὰ Β. διαταγμάτων.

2. Διὰ τὴν περιφέρειαν ἑκάστου Ἡρωτοδικείου, εἰς ἣν ἤθελεν ἰσχύσει ὁ παρὼν νόμος, δύναται διὰ Β. διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, νὰ διορισθῇ εἷς Ἐπιθεωρητὴς ἀγροφυλακῆς, μισθοδοτούμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀπευθείας ἐξαρτώμενος. Παρ' ἑκάστῳ Ἐπιθεωρητῇ δύναται νὰ διορισθῇ ὁμοίως καὶ εἷς γραφεύς.

Τὰ καθήκοντα, τὰ προσόντα, ὁ τρόπος τοῦ διορισμοῦ καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῆς ἀγροφυλακῆς καὶ γραφέων αὐτῶν κανονισθήσονται διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρον 48.

Διὰ Β. διατάγματος ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῆς Γεωργίας, τῆς Δικαιοσύνης ἢ τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ ὁρισθῇ·

1. Ὅτι πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐπὶ παραβάσει τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἀδικημάτων μηνύσεων δύνανται τὰ Πταισματοδικεῖα νὰ συγχροτῶνται καὶ ἄνευ παραστάσεως Δημοσίου Κατηγόρου ἐπὶ τοιούτων δικῶν δύνανται νὰ ἀνατεθῶσιν εἰς ἄλλα δημόσια ὄργανα ἢ ἀρχιφύλακας ἢ ἐπόπτας τῆς ἀγροφυλακῆς.

2. Ὅτι τὰ κατὰ τὴν προδικασίαν ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων χρέη τοῦ Δημοσίου Κατηγόρου, ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς δικασίμου, τὴν σύνταξιν καὶ ἐπιμέλειαν τῆς κοινοποιήσεως τῶν κλητηρίων καὶ κλήσεων ὡς καὶ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καταδικαστικῶν ἐπὶ ταῖς ἄνω πράξεσιν ἀποφάσεων, δύνανται νὰ ἐκτελῶσι καὶ οἱ Γραμματεῖς τῶν Πταισματοδικείων, δικαιούμενοι ἀριθμῆς ἐπὶ ἑκάστου συνταχθησομένου ὑπ' αὐτῶν κλητηρίου ἢ κλήσεως μέχρι λεπτῶν εἴκοσιν, ἐκκαθαριζομένων εἰς βάρος τῶν καταδικαζομένων, καθ' ὃν τρόπον καὶ μέτρον καὶ τὰ δικαιώματα τῶν διενεργούντων τὰς ἐπιδόσεις τῶν ποινικῶν δικογράφων δικαστικῶν κλητήρων.

3. Ὅτι ἡ ἐπίδοσις τῶν διὰ τὰ ἄνω ἀδικήματα ποινικῶν δικογράφων καὶ ἐρήμην ἀποφάσεων δύναται νὰ γίνηται δι' ἀγροφυλάκων, δικαιουμένων εἰς ἀπόλαψιν ὅσον καὶ οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες δικαιωμάτων δι' ἕκαστον ὑπ' αὐτῶν κλητευθὲν καὶ ἐμφανισθὲν κατὰ τὴν δίκην πρόσωπον, καθ' ὁμοιον δὲ τρόπον βεβαιουμένων.

Ἄρθρον 49.

Ἀκροτελεύτιοι διατάξεις.

Διὰ Β. διαταγμάτων ὁρίζονται πᾶσαι αἱ ἀπαιτούμεναι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου διατάξεις.

Ἄρθρον 50.

Ὁ παρὼν νόμος τεθήσεται εἰς ἐφαρμογήν, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, καὶ δι' ἁπάσας ἢ τινας τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 κοινοτήτων δι' εἰδικοῦ Β. Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Δι' ὁμοίου Β. Διατάγματος δύναται ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς ἄλλους δήμους ἢ κοινότητας, ἐὰν ζητηθῇ τοῦτο διὰ εἰδικοῦ ψηφίσματος τοῦ ἀρμοδίου Δημοτι-

κοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, ἐκδιδομένου διὰ πλειονοψηφίας τῶν 2)3 τῶν μελῶν του.

Ἄρθρον 51.

1. Ἅμα τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ παρόντος νόμου ἐν τῷ τέως δήμῳ Ἐράνης, καταργεῖται ὁ νόμος ΓΩΜ' (3740) τῆς 22 Μαΐου 1910 «περὶ ἐπιβολῆς δημοτικοῦ φόρου διὰ τὴν ἀγροφυλακὴν ἐν τῷ δήμῳ Ἐράνης».

2. Ἐν αἷς περιφερείας ἰσχύει ὁ παρὼν νόμος, καταργοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος του αἱ ἀντιτιθέμεναι αὐτῷ διατάξεις τῶν νόμων περὶ ποινιοβοσκῆς καὶ ἀγροφυλακῆς καὶ πᾶσα ἄλλη ἀντίθετος διάταξις».

Ὁ κ. **Δ. Κατσάνος**, ζητεῖ μετὰ τοῦτο νὰ προταχθῇ τὸ ὑπ' ἀριθ. 83 νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ εἰς ἀνειλημμένας τοῦ Κράτους ὑποχρεώσεις πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν καπνεργατῶν.

Ἡ πρότασις δὲν γίνεται δεκτή.

Ἄρχεται μετὰ τοῦτο μυστικὴ διὰ σφαιριδίων ψηφοφορία ἐπὶ τῆς 6' κατ' ἄρθρον συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου· «Περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν ἀντιστράτηγον Παπουλαν Ἀναστάσιον» ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ὡς ψηφολεκτῶν τῶν πληρεξουσίων κ. κ. **Ξ. Μαυρομάτη** (Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας) καὶ **Κ. Φιλάνδρου** (Καλλιπόλεως).

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ ἐνεργηθείσης τῆς διαλογῆς ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀναγγέλλει τὸ ἀποτέλεσμα ταύτης ὡς ἐξῆς.

Ἐψηφοφόρησαν ἐν ὅλῳ . . . . . 137.

Ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου . . . . . 105.

Κατὰ δὲ . . . . . 32.

Ἐπομένως τὸ σχέδιον νόμου ἐγένετο δεκτὸν εἰς 6' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν, ἔχον ὡς ἐξῆς·

«Περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν ἀντιστράτηγον Παπούλαν Ἀναστάσιον», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ εἰς τὸν ἀντιστράτηγον Παπούλαν Ἀναστάσιον, κατὰ τοὺς κειμένους περὶ συντάξεων νόμους, προσήκουσα σύνταξις καθορίζεται, λόγῳ τῶν ἐκτάκτων πρὸς τὴν Πατρίδα ὑπηρεσιῶν του κατὰ τοὺς ἐθνικοὺς ἀγῶνας, εἰς οὓς ἔλαβε

μέρος, εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν τρισχιλίων (3,000) μηνιαίως ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἀποστρατείας του.

Ἡ σύνταξις μεταβιβάζεται εἰς τὴν οἰκογένειάν του, συμφώνως ταῖς σχετικαῖς διαταξεσι τοῦ νόμου 2769, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτέρω π σοῦ».

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΑΨΛΗ' τῆς 29 Μαΐου 1887 περὶ τῆς Β. Οἰκογενείας καὶ περὶ Ἀντιβασιλείας».

Πρόεδρος. κ' συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου· «Περὶ συστάσεως εἰδικοῦ ταμείου διὰ τὴν κατασκευὴν μονίμων ὁδοστρωμάτων εἰς τὰς δημοσίας ὁδοὺς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ περιχώρων».

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** λαμβάνων τὸν λόγον, ἀναφέρει ὅτι, ὅτε κατὰ προηγουμένην συνεδρίασιν ἐζητήθη ἡ ψῆφισις τοῦ νομοσχεδίου τούτου, προτιθέμενος νὰ ὁμιλήσῃ διὰ μακρῶν, ἀντελέξεν εἰς τὴν ψῆφισιν αὐτοῦ ἄνευ συζητήσεως, ὁ κυβερνητικὸς τύπος τὴν ἐπομένην ἐπετέθη ἐναντίον του ὡς ματαιώσαντος τὴν ψῆφισιν τούτου, ἐξ οὗ τόσα καλὰ ἀναμένει ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν.

Ὁ κ. **Δ. Π. Γούναρης** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) δηλοῖ ὅτι οὐδεμία ἐπολύτως ἐφημερὶς ἐκπροσωπεῖ τὰς γνώμας του ἀλλ' οἱ συντάσσοντες ταύτας ἐκφράζουσι τὰς ἰδίας αὐτῶν σκέψεις.

Ὁ κ. **Ξ. Στρατηγὸς** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας), ὁμοίως δίδει τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου οὐδεμίαν ἔδωκεν εἰς τὸν τύπον ἀνακοίνωσιν.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** ἀρκούμενος εἰς τὰς διαβεβαιώσεις ταύτας, λέγει ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀδιαφορήσῃ διὰ τὰ ὑπὸ τοῦ τύπου τούτου γραφέντα, καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀντίκρουσιν τοῦ νομοσχεδίου, καθόσον δὲν θεωρεῖ ἐπιτετραμμένον εἰς αὐτὸν νὰ ὁρωδήσῃ πρὸ τῶν ὑστερικῶν τοῦ τύπου κραυγῶν, ἀλλὰ θὰ πράξῃ τὸ καθῆκόν του.

Εἰσερχόμενος δ' εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ νομοσχεδίου, παρατηρεῖ ὅτι τοῦτο ὑπῆρξεν ἀμελέτητον, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ πρῶτον ὑποβληθὲν ἀντεκατεστάθη ὑφ' ἑτέρου, ἔχοντος διάφορον βάσιν, διότι ἐνῶ τὸ πρῶτον ἐφορολόγει μόνον τοὺς ἔχοντας οἰκοδομάς, τὸ δεύτερον, τὸ ἤδη ὑπὸ συζήτησιν, φορολογεῖ ὅλους τοὺς κατοίκους.

Ὁ κ. **Ξ. Στρατηγὸς** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας).

δίδει τὴν ἐξήγησιν, διὰ τίνας λόγους ἐκρίθη λυσιτελὲς νὰ ἐπεκταθῇ ἡ φορολογία ἐφ' ὅλων τῶν κατοίκων, ἐφόσον πάντες θὰ μετεῖχον τῆς ὁδοστρώσεως, καὶ ἡ φορολογία θὰ καθίστατο ἐλαφροτέρα.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** συνεχίζων, παρατηρεῖ ὅτι, ἐνῷ, ὡς συνάγεται ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, πρόκειται περὶ τῆς ὁδοστρώσεως ἓξ δημοσίων ὁδῶν τῶν Ἀθηνῶν, φορολογοῦνται ὅλοι οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Φαλήρων καὶ τῆς Κηφισίας. Πλήττονται οὕτω συμφέροντα τάξεων, αἵτινες οὐδόλως ἢ ἐλαχίστα ἐνδιαφέρονται. Ἰδίᾳ τονίζει τὴν προσγενομένην εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ζημίαν ἐκ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ νέου τούτου φόρου, καὶ ἀναπτύσσει τὰ βάρη, ἅτινα οὗτοι φέρουσι, ἤτοι φόρον ἀλκοδρομῶν, φόρον ὕδατος, φόρον συνθετικόν, φόρον ὑπερεισμάτων, ἔξοδα ὑπερόγκων ἐπισκευῶν, ὥστε νὰ ἔχωσι κατὰ τὸ πλεῖστον ὅλοι ὑποθηκεύσει τὰς οἰκίας των. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι δὲν ἐξελέγη ἡ καταλληλος στιγμή, ἵνα προβῇ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου ἐν τοιαύτῃ οἰκονομικῇ δυσπραγίᾳ, τοσῶν τῶν ἰδιοκτητῶν ὅσον καὶ τοῦ λοιποῦ λαοῦ, οἰκονομικῶς πασχόντος ἐκ τῆς ἀκριβείας τοῦ βίου, καὶ καλουμένου ἤδη νὰ πληρώσῃ νέους φόρους διὰ τῶν ὑποβληθέντων πρόχθες φορολογικῶν νομοσχεδίων καὶ τῶν ὑποβληθησομένων κατὰ τὰς δηλώσεις τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ νέων τοιούτων, καὶ ἐνῷ ἔτι συνεχίζεται ἡ τοῦ Ἔθνους προσπάθεια πρὸς περάτωσιν τοῦ μεγάλου ἀγῶνος, ὅστις καὶ μόνος ὤφειλε νὰ συγκεντρώσῃ πάντων τὴν προσοχήν, ἵνα ἀποδοθῇ διὰ τοῦ εὐτυχοῦς τερματισμοῦ τούτου ἡ γαλήνη εἰς τὸν τόπον.

Ἀλλ' ἂν ἐπρόκειτο, ἐξακολουθεῖ, νὰ μεριμνήσωμεν ὑπὲρ τῆς ὁδοστρώσεως τῶν εὐκινήτων τούτων ὁδῶν, ἔδει πραγματικῶς νὰ στρέψωμεν τὸ βλέμμα ἡμῶν πρὸς πολὺ πολυανθρώπους συνοικίας τῶν Ἀθηνῶν, αἵτινες εἰσὶ τελείως ἐγκαταλελειμμέναι καὶ τῶν ὁποίων ὅμως οἱ κάτοικοι καλοῦνται ὅπως συνεισφέρωσιν ὑπὲρ τῆς στρώσεως ὁδῶν ὧν οὐδόλως ἢ ἐλαχίστα ποιοῦνται χρῆσιν. Δὲν ἔπρεπε, λοιπόν, ἐν τοιαύτῃ, στιγμῇ νὰ ὑποβληθῇ νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον ἔχει σκοπὸς κερδαλεόφρονας, καθόσον ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ εἶναι ἀναμεμιγμένον πρόσωπον, ὅπερ δὲν εἶναι ξένον πρὸς τὴν ἀλλοτε γενομένην πλημμελεστάτην καὶ κακοτέχνον πισσοτρώσιν τῆς λεωφόρου

Κωνσταντίνου τοῦ Διαδόχου. Συνεχίζων, παρατηρεῖ ἰδιαιτέρως ὅτι οἱ ἀμαξηλάται καὶ καροταγωγεῖς φορολογοῦνται ἐν εἴδει κεφαλικοῦ φόρου ἰδιαιτέρως, ἐνῷ τυγχάνουσι κατὰ τὸ πλεῖστον ἰδιοκτῆται καὶ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν Πειραιῶς κ.τ.λ. καὶ φορολογοῦνται ὡς τοιοῦτοι. Ἐξ ἄλλου παρατηρεῖ ὅτι δέον νὰ ἀναβληθῇ ἡ ὁδοστρωσις αὐτη, ἥτις θὰ εἶναι μόνιμος, ἐφόσον δὲν ἔχει πραγματοποιηθῇ ἡ ὑδρευσις τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ συναφὴς πρὸς ταύτην κατασκευὴ ὑπονόμων, καθόσον θὰ παρασταθῇ ἀνάγκη, προκειμένου νὰ κατασκευασθῶσιν αἱ ὑπόνομοι τῆς πόλεως, ὅπερ εἶναι ἀπαραίτητον, νὰ καταστραφῶσι καὶ αἱ ὁδοὶ αὗται, πρὸς στρῶσιν τῶν ὁποίων θέλουσι δαπανηθῇ ἤδη οὐχὶ ὀλίγα. Ἐξακολουθῶν, λέγει ὅτι διὰ παρατεθειμένης ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διατάξεως, δύνανται νὰ συμμετάσχωσί καὶ οἱ Δῆμοι, προκειμένου περὶ δημοτικῶν ὁδῶν, ὥστε ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τὸ νομοσχέδιον εἶναι γενικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν ὅλης τῆς Συνελεύσεως. Καὶ ἐνῷ πρόκειται περὶ σοβαρωτάτης ἐργασίας αὐτη, προσθέτει, ἀνατίθεται εἰς πέντε Κομφουκίους, ὑδὲ ὁ λόγος γίνεται περὶ συναγωνισμοῦ, ἀλλ' ἡ πέντας αὐτὴ θέλει κανονίζει τὰ ζητήματα δικτατοριακῶς ἀποφαινομένη, μὴ λαμβανομένης μερίμνης προκειμένου οὐδὲ καὶ περὶ δημοτικῶν ὁδῶν, ὅτε ἔδει νὰ συμμετέχωσιν ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν Δήμων.

Ὁ κ. **Ξ. Στρατηγὸς** λέγει ὅτι ἔχει ἑτοίμην σχετικὴν τροπολογίαν ρυθμίζουσαν τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** συνεχίζων ἐξετάζει τὸ ἄρθρον 4, ἐν ᾧ γίνεται λόγος περὶ τοῦ προκριθησομένου συστήματος ὁδοστρωσεως, κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ δύναταί τις νὰ προεικάσῃ ὅτι πρόκειται περὶ ὡρισμένου ἐκ τῶν προτέρων τοιούτου, καὶ ὅπερ ἐπὶ μᾶλλον ἐνισχύεται ἐκ τῆς ἀμέσως παρατεθειμένης παραγράφου, ἐν ᾧ ὁρίζεται, ὅτι ἂν τινὰ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημ. Ἔργων τυγχάνουσιν ἐφευρεταὶ συστήματος δὲν συμμετέχουσιν ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ. Ἐκ τούτου, Κύριοι, δύνασθε νὰ συναγάγητε τί κρύπτεται καὶ τί τεκταίνεται ὑπὸ τὰς διατάξεις ταύτας τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Ξ. Στρατηγὸς** (Ὑπουργὸς) λέγει ὅτι ἡ προσθήκη αὕτη ἐτέθη ὑπ' αὐτοῦ, ἵνα μὴ συμμετάσχωσιν ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ μέλη, τὰ ὁποῖα ὑπαλληλοῦντες, ἔχουσιν

ερεύρει σύστημα όδοστρώσεως μονίμου, καὶ δὴ συγκεκριμένως ὁ ἔχων τοιοῦτο Διευθυντὴς τῶν Δημοσίων Ἔργων.

Ὁ κ. **Ν. Δεβίδης** λέγει ὅτι κατόπι τῆς ὁμολογίας ταύτης τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, περατώνει τὴν ἀγόρευσίν του συγιστῶν εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς ἡγέτας τῶν Κομμάτων ὅπως ἀποσύρωσι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο· ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ ὑπομιμνήσκων τὰ κατὰ τὸ 1909 τελεσθέντα, ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῶν κ. Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν ἐνεργειῶν τῶν προσώπων ἅτινα εἰσηγοῦνται πρὸς αὐτοὺς τὴν λῆψιν μέτρων μὴ ἀναγκαίων ἢ δι' ἰδιοτελεῖς σκοπούς.

Ὁ κ. **Ξ. Στρατηγὸς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) ἀπαντῶν, λέγει ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν ν' ἀποκλεισθῇ ὁ Διευθυντὴς τῶν Δημ. Ἔργων, ἐφόσον ἔχει ἐφεύρει σύστημα ὁδοστρώσεως, ἐπειδὴ τυγχάνει δημόσιος ὑπάλληλος, ὡς δὲν ἀποκλείεται καὶ ὁ ἐφευρετὴς ἀξιωματικός. Διὰ τοῦτο ἐτέθη παρ' αὐτοῦ περιοριστικὴ διάταξις, ὅτι ἐν περιπτώσει ἐξετάσεως συστήματος μέλους τινὸς τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν λαμβάνει μέρος τὸ μέλος τοῦτο. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν φορολογίαν αὐτὴ, λέγει, θὰ εἶναι πολὺ μικρά, ἐφόσον μάλιστα ἐπεκτείνεται ἐφ' ὅλων τῶν κατοίκων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς Φαλήρων καὶ Κηφισίας, οἵτινες θ' ἀπολαύουσι τῶν ἀγαθῶν τῆς ὁδοστρώσεως, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον δύνανται νὰ ἐπεκταθῇ αὐτὴ καὶ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ὁδῶν. Ἀναλύων ὅτι τὸ ποσοστὸν τοῦ φόρου ἐπὶ ἐνοικίου λ. χ. 300 δραχ. θὰ εἶναι μόλις δρ. 2 1)2 κατὰ μῆνα καὶ μέχρι 5 διὰ τοὺς παροδίους τῶν στρωθησομένων ὁδῶν, ἐξηγεῖ τοὺς λόγους δι' οὓς ἐπιβάλλεται ἰδιαιτέρα φορολογία εἰς τοὺς ἀμαξηλάτας καὶ καροαγωγεῖς, τῆς ὁποίας μάλιστα προτείνει τὴν αὔξησιν ἀπὸ 30 καὶ 50 δραχμῶν εἰς 50 καὶ 100 ἐτησίως, καὶ πληροφορεῖ τὴν Συνέλευσιν ὅτι ὑπεβλήθησαν αὐτῷ προεξέρχοντος τοῦ Σωματείου τῶν ἀμαξοκαρραγωγέων ψηφίσματα διαφόρων σωματείων περὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀναβολῆς τῆς ὁδοστρώσεως μετὰ τὴν κατάσχευὴν τῶν ὑπονόμων θὰ συνεφώνει, ἂν ἤλπιζεν ὅτι θὰ ἦτο προσεχὴς ἡ πραγμάτωσις ταύτης. Πλήν, ὡς εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ, αὐτὴ δὲν δύναται νὰ γίνηται ἐν προσεχεῖ μέλλοντι, θ' ἀπαιτήσῃ δὲ δαπάνην ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων, ἀπέναντι τῶν ὁποίων θὰ εἶναι μηδαμινὴ ἡ ζημία ἐκ τῆς καταστροφῆς τῶν ὁδοστρωμάτων, καὶ ἀδικαιολόγητος ἡ ἐπὶ τοσοῦτον ἀναβολὴ ἀναγκαιοτάτου μέτρου.

Ἐν τέλει λέγει, δὲν συμφωνῶ πρὸς τὴν γνώμην ὅτι λόγῳ τῶν σημερινῶν περιστάσεων δέον νὰ σταματήσῃ πᾶσα σκέψις περὶ κοινωφελῶν ἔργων, ἀλλ' ὅτι τοὐναντίον ἔχομεν τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἀπὸ τοῦδε προπαρασκευάσωμεν τὴν εὐημερίαν, ἧς ὁ μαχόμενος λαὸς εἶναι ἄξιος κατόπι τόσων θυσιῶν καὶ ἀγώνων.

Προκειμένου νὰ ὁμιλήσωσι μετὰ ταῦτα πλεῖστοι πληρεξούσιοι, ἀποφασίζεται ὅπως συνεχισθῇ ἡ συζήτησις κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν, προσθῇ δὲ ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τῶν ἐν τῇ Ἡμ. Διατάξει ἀναγεγραμμένων νομοσχεδίων.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως, μετονομαζομένου εἰς Ὑπουργεῖον Ὑγείας Προνοίας καὶ συντάξεως» μετὰ παρατηρήσεις τῶν κ. κ. **Χρ. Μητσοπούλου** τονίζοντος τὸ δαπανηρὸν τῶν ἱδρυομένων νέων θέσεων, καὶ τοῦ κ. **Δ. Βοκοτοπούλου**, πρὸς οὓς ὁ κ. Ὑπουργὸς δίδει τὴν ἐξήγησιν ὅτι οἰκονομίαι τοὐναντίον ἐπέρχονται διὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἀνερχόμεναι εἰς 1 ἑκατ. 230 χιλ. δραχμῶν.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν καὶ σύνολον τὰ σχέδια νόμου·

«Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 3 ἐδ. 2 τοῦ νόμου 2431 τοῦ 1920 «περὶ ἀνανεώσεως τῶν βιβλίων ὑποθηκῶν κλπ»», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον

Ἡ προθεσμία τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἐδάφ. 2 τοῦ νόμου 2431 τοῦ 1920 ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν Ἐφετῶν Ἀθηνῶν ἐνεργητέου ἐλέγχου τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις ὑποθηκῶν τῶν δήμων Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς γενομένων ἀνανεώσεων ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων, ὡς καὶ τῶν γενομένων ἐναντιώσεων κατὰ ἐξαλείψεων τοιούτων πράξεων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ εἰρημένου νόμου, παρατείνεται ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου».

«Περὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ὁ ἐν τῇ Κοινότητι Ἁγίου Λαυρεντίου τῆς ἐπαρχίας Βόλου Ἱερὸς Ναὸς τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Ἀποστόλου ἀνήκει εἰς τὴν κοινότητα Ἁγίου Λαυρεντίου, ὡς κτῆσις αὐτῆς.

Ἄρθρον 2.

Ἡ περιουσία τοῦ ναοῦ τούτου θὰ διατίθηται διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ναοῦ, τὰ δὲ περίσσευμα αὐτῆς θὰ παραδίδηται εἰς τὸ ταμεῖον τῆς κοινότητος καὶ θὰ διατίθηται ἀποφάσει τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου εἰς ἔργα κοινοτικῆς ὠφελείας.

Ἄρθρον 3.

Διαχειρισταὶ τῆς περιουσίας τοῦ ναοῦ τούτου εἶναι ἑπτὰ ἐπίτροποι λαϊκοί, καὶ δύο ἀναπληρωματικοί, ἔχοντες συμπεπληρωμένον τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, ὑπήκοοι Ἕλληνες καὶ χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι, ἀπολαύοντες τῶν πολιτικῶν καὶ ἀστικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐπιτρόπων θὰ ἐνεργῆται τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, ἡ δὲ ἐγκαταστασις αὐτῶν τὴν 5ην Ἰανουαρίου ἰδίου ἔτους.

Ἄρθρον 5.

Ἡ ἐκλογὴ θὰ ἐνεργῆται ὅπως καὶ τῶν Κοινοτικῶν Συμβούλων παρ' ὅλων τῶν καταίκων τῆς κοινότητος Ἁγίου Λαυρεντίου διὰ ψηφοδελτίων ἐνώπιον πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ μελῶν τῆς κοινότητος ἐκλεγομένης καὶ διοριζομένης ὑπὸ τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν. Ἡ δὲ διάρκεια τῶν ἐκλεχθησομένων ἐκκλησιαστικῶν ἐπιτρόπων ἔσεται τετραετὴς καὶ ἡ τοῦ Προέδρου ἐπταετίς.

Ἄρθρον 6.

Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ σύμβουλοι θὰ ὦσιν ἑπτά, οἵτινες μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν θὰ ἐκλέγωσι τὸν Πρόεδρον, τὸν ἀντιπρόεδρον, τὸν ταμίαν καὶ τὸ γραμματέα.

Ἄρθρον 7.

Οἱ ἐπίτροποι τοῦ ναοῦ τούτου ὀφείλουσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς Μαρτίου νὰ συντάσσωσι τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν

τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ναοῦ διὰ τὸ ἐπίον ἔτος, ὡς καὶ τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος, οὓς θὰ ἐκθέτωσιν ἐπὶ δεκαήμερον εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ναοῦ, ἔνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν αὐτῶν καὶ ὑποβάλλωσι τὰς κατ' αὐτῶν ἐνστάσεις των ἐνώπιον τῆς Β. Νομαρχίας Λαρίσης.

Ἄρθρον 8.

Τὸ λογιστικὸν ἔτος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου καὶ λήγει τὴν 31 Μαρτίου ἑκάστου ἔτους.

Ἄρθρον 9.

Ὁ ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων συνταχθησόμενος ἐτήσιος προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἐπιόντος, ὡς καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ παρελθόντος, θὰ ὑποβάλλωνται μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, ἐπιφυλασσομένου εἰς τοὺς ἐπιτρόπους τοῦ ναοῦ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου ἐνώπιον τοῦ οἰκείου νομάρχου.

Ἄρθρον 10.

Οἱ διαχειρισταὶ τῆς περιουσίας τοῦ ἱεροῦ τούτου ναοῦ ὑπόκεινται εἰς τὰς περὶ δημοσίων ὑπολόγων διατάξεις τῶν νόμων καὶ εὐθύνονται ἀστικῶς καὶ ποινικῶς κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἐνοχῆς ἑκάστου.

Γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ σχεδίου νόμου·

«Περὶ ἱδρύσεως ἐθνικῶν ὀρφανοτροφείων καὶ οἰκοτροφείων ἀπόρων μαθητῶν».

Γίνεται δεκτὸν εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἀθήνησιν Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου», μετὰ παρατηρήσεις τῶν κ. κ. **Ν. Δεβίδη**, **Σ. Σωτηριάδου**, φρονούντος ὅτι καθιεροῦνται μεγάλαι ἀπολαυαὶ καὶ συνταξεις εἰς τοὺς καθηγητάς, **Α. Χρηστομάνου**, ἐξαίροντος τὸ νομοσχέδιον ἀλλ' ἔχοντος ἀνάγκην νὰ συζητηθῇ διὰ τινας τῶν διατάξεων αὐτοῦ, καὶ τοῦ κ. **Α. Μάτεσι**, πρὸς οὓς δίδουσιν ἐξηγήσεις οἱ κ. **Κ. Πολυγένης** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Παιδείας, **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) καὶ **Δ. Γούναρης** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης), δηλοῦντες ὅτι θέλουσι συζητήσει εὐρέως κατὰ τὴν β' συζήτησιν τὰς ὑπαρχούσας ἀντιρρήσεις καὶ τὰς ὑποβληθείσας τροπολογίας.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου·

«Περὶ παροχῆς ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου συνδρομῆς εἰς τινα κοινωφελῆ ἱδρύματα».

«Περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν νόμον 2761 περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Θησαυροῦ καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων διαφόρων νόμων ἀφορώντων εἰς τὰς περιελθούσας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ὑπηρεσίας».

«Περὶ πληρωμῆς τῶν δαπανῶν τῆς συντάξεως καὶ ἐκτυπώσεως τῆς Ἑλληνικῆς Φαρμακοποιίας».

«Περὶ ἱδρύσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ Φαρμακείου τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ·

«Περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων «Περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν δημοσίων Ἔργων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ.

«Περὶ κοπῆς μεταλλικῶν κερμάτων λεπτῶν 50, 20, 10 καὶ 5», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ.

Γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τῶν νομοσχεδίων·

«Περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸν νόμον 2769 περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα στρατιωτικῆς ἢ ναυτικῆς ὑπηρεσίας».

«Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1922 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος περὶ τῆς ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, πληρωμῆς ἀποζημιώσεως ἰδιοκτητῶν, ἀναγκαστικῶς ἀπαλλοτριουμένων ἀγροτικῶν κτημάτων μέχρι ποσοῦ ἐν συνόλῳ δραχμῶν ἑκατὸν ἑκατομμυρίων (100,000,000)».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ἀναβαλλομένης τῆς ψηφίσεως τοῦ συνόλου, λόγῳ τροπολογιῶν, τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διαταξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2716 νόμου περὶ διαλύσεως ἐργολαβιῶν ἐκτελέσεως δημοσίων καὶ λοιπῶν ἔργων, συνομολογηθεισῶν μέχρι τέλους Μαρτίου 1921 καὶ ἀναθεωρήσεως τῶν τιμῶν τῶν ὁρισταμένων ἐργολαβιῶν καὶ τῶν ἀναληφθησομένων ἐφεξῆς τοιούτων».

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' συζητήσιν σχεδίου νόμου· «Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συναφθείσης ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1922 συμβάσεως περὶ χορηγήσεως προσωρινοῦ δανείου φράγκων 50.000.000 καὶ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2612 περὶ ἱδρύσεως Συνδικάτου Τραπεζῶν», ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** παρατηρεῖ ὅτι μετὰ τὴν ἐπανειλημμένην ὁμολογίαν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅτι ὁ θεσμὸς τοῦ Συνδικάτου ἀπέτυχε, καὶ μετὰ τὴν ὕπαρξιν ἐλευθέρας ἀγορᾶς τοῦ συναλλάγματος, ἀπορεῖ πῶς ζητεῖ αὐτὸς τὴν ψῆφιτιν αὐτοῦ καὶ τί ἐξ αὐτοῦ ἐλπίζει. Παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ εἴπῃ ἐπὶ τούτου τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ τίνα μέτρα θέλει λάβει, ψηφιζομένου τοῦ νομοσχεδίου, πρὸς διακανονισμὸν μιᾶς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος.

Ὁ κ. **Ἐμ. Λαδόπουλος** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντῶν, ὁμολογεῖ ὅτι ὁ θεσμὸς τοῦ Συνδικάτου καὶ πρακτικῶς καὶ θεωρητικῶς ἔχει ἀποτύχει. Ἀλλ' ἐφόσον ἐπικρατέστερα ἐν Εὐρώπῃ Κράτη ἐτήρησαν τοῦτον διαρκοῦντος τοῦ πολέμου, ὡς ἀναγκαῖον κακόν, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τηρήσῃ τοῦτον, ἀφοῦ ἡ Ἑλλὰς ἀκόμη δὲν ἔπαυσε πολεμοῦσα καὶ ἀφοῦ ἔλαβεν ἤδη ὅλα τὰ μέτρα, ὅπως παύσῃ ἡ διακύμανσις τοῦ συναλλάγματος.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι ἐν τῇ Διασκέψει τῆς Γενούης ἀπερασίσθη πανψηφεὶ ἡ κατάργησις τοῦ Κονσορτσιουμ. Ἀλλὰ μετὰ τὰς διατυπωθείσας παρ' αὐτοῦ ἐπιφυλάξεις ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα, πολεμοῦσαν ἔτι, ἡ Διάσκεψις, προεδρεύοντος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἀγγλίας, ἐπέτρεψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ τηρήσῃ τὸν θεσμὸν τοῦτον ἐξαιρετικῶς. Καὶ ἡ ἐξαίρεσις εἶναι φυσικωτάτη καὶ εὐλογωτάτη.

Ὁ κ. **Ν. Καλογερόπουλος** ἀντικρούων τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τὸν κ. Γούναρην, εὑρίσκει ἀτυχῆ τὴν τήρησιν τοῦ θεσμοῦ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιον. Ἀναφέρει πλεῖστα παραδείγματα πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰσχυρισμῶν του τούτων, προσθέτων ὅτι ὁσαδήποτε μέτρα καὶ ἂν ληφθῶσιν, ἐφόσον ἡ λίρα προσφέρεται καὶ ἀγοράζεται ἀντὶ δραχ. 178 ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ ἀγορᾷ, σύδεις θὰ ὑπάρξῃ ὅστις θὰ δεχθῇ νὰ προσφέρῃ ταύτην εἰς τὴν τιμὴν τοῦ Συνδικάτου τῶν δραχμ. 138, ζημιούμενος δραχμ. 40 κατὰ λίραν.

Κατακρίνει δὲ ὁ κ. Καλογερόπουλος σφοδρῶς τοὺς δια-

χειριζομένους τὸ συνάλλαγμα ὡς αὐθαιρέτους καὶ χαριζομένους.

Ὁ κ. **Δαδόπουλος** λέγει ὅτι ἡ ἐλευθέρα ἀγορὰ θέλει καταργηθῇ, ληφθέντων ὅλων τῶν διοικητικῶν μέτρων. Ἂν ὑπῆξεν αὕτη, τοῦτο συνέβη διότι ἤργησεν ἐπὶ μακρὸν ἡ λειτουργία τοῦ Κονσορτσιουμ.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος**, διαφωνῶν καὶ ἐπεκρίνων τὴν διατήρησιν τοῦ θεσμοῦ ὡς ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν καθόλου κίνησιν τοῦ ἐμπορίου, διαμαρτύρεται διὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιρρίπτει δὲ τὴν εὐθύνην εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰς γενησομένας ζημίας.

Ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι, μολονότι θεωρεῖ τὸ συνδικάτον ὡς ἔργον ἀποτυχόν, ἐπενέγκον τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος, καθ' ἃ πρὸ ἐτῶν διὰ μακρῶν ἀνέπτυξε καὶ ἀπέδειξε, προϊδὼν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν καὶ κρίσιν, ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἡ ὥρα ἔχει παρέλθει καὶ τὸ νομοσχέδιον θὰ ψηφισθῇ, δὲν ἐπαναλαμβάνει ὅσα ἄλλοτε εἶπε. Προσθέτει ὅμως ὅτι δὲν εἶναι, οὔτε δικαία οὔτε ἀμεροληπτος ἡ διανομὴ τοῦ συναλλάγματος ὑπὸ τῶν διαχειριζομένων τοῦτο ἀνθρώπων, οὐδὲν ἐχεγγυῶν ἐκδηλούντων περὶ τῆς δικαίας καὶ ἀμερολήπτου κατανομῆς αὐτοῦ. Διαχειρίζονται ἀνευθύνως καὶ ἀνεξελέγκτως ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων τρεῖς ὑπάλληλοι Τραπεζῶν, οὐδεμίαν ὑπέχοντες εὐθύνην. Δὲν δυνάμεθα, λέγει, πρὸς τὸν κ. Ὑπουργόν, νὰ σᾶς ἐπιτρέψωμεν τὴν ἄνευ ἐλέγχου διαχείρισιν δεκάδων καὶ ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων, καὶ ἀξιοῦμεν ἔλεγχον καὶ εὐθύνας καὶ ἐγγυώμεθα ὅπως διαρρυθμίσητε τὰ τοῦ συνδικάτου κατὰ τρόπον ἐγγυώμενον τὴν καλὴν διαχείρισιν, δι' ἣν ἐννοοῦμεν νὰ ζητήσωμεν εὐθύνας.

Ὁ κ. **Ν. Γερμανὸς** συνιστᾷ νὰ δοθῇ διαταγὴ ὅπως δίδηται συνάλλαγμα καὶ εἰς Θεσσαλονίκην, διότι ἔχει σταματήσει πᾶσα κίνησις τοῦ ἐμπορίου.

Ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1ον, τὸ 2ον, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου, ἀναβάλλεται δ' ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου λόγῳ τῶν τροπολογιῶν.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν καὶ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου·

«Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2371 περὶ τροποποιήσεως τοῦ 50 ἄρθρου τοῦ νόμου ΓΨΚΖ' περὶ ὀδοποιΐας, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρον 1.

Αἱ ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου 2371 καθοριζόμεναι ποιναὶ ἐπιβάλλονται καὶ εἰς τοὺς διευθύνοντας ἐργοστάσια, ἐν οἷς κατασκευάζονται τροχοί, παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω νόμου, ὡς καὶ εἰς τοὺς προμηθεύοντας τὸ παρὰ τὰς ἐν προκειμένῳ διατάξεις ὑλικόν, οὗτινος ἡ εἰσαγωγὴ ἀπολύτως ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 2.

Διὰ τὸν ἐκτελωνισμὸν ἐπισώστρων, καὶ ἐν γένει ὑλικοῦ κατασκευῆς τροχῶν, αἱ τελωνιακαὶ Ἀρχαὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἀπαιτῶσι βεβαίωσιν τῶν κατὰ τόπους νομομηχανικῶν, ὅτι δὲν ἀντιβαίνει τοῦτο εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω νόμου.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2371 ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1923.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον κατα.γεῖται».

Λύεται μετὰ ταῦτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 11 καὶ 35' μ.μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ αὔριον ὥραν 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος — Οἱ Γραμματεῖς

Κων. Ἀργ Λομβάρδος — Περ. Μπούτος

Ἐπαμ. Δεληγιάννης

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΚΔ'

Τῆς 21 Ἰουνίου 1923.

Ὥρᾳ 7 καὶ 5' μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσιν τὰ θεωρεῖα καὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς·

— Ὁ Σύνδεσμος τῶν ἐν Ἀθήναις Διευθυντῶν Καφφοδείων ὑποβάλλει ὑπόμνημα παρακαλῶν τὴν Συνθλευσιν,

ὅπως κατὰ τὴν ψήφισιν τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων λάβῃ πρόνοιαν, ἵνα μετριασθῇ ὁ ὑποβληθεὶς δι' αὐτοὺς βαρὺς φόρος.

— Οἱ ἐργολάβοι τῶν φόρων τῆς δεκάτης Κοζάνης—Καϊλαρίων παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως τοῖς δοθῇ προθεσμία διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν καθυστερουμένων.

— Οἱ καπνοπαραγωγοὶ Σερρῶν ποιοῦνται ἔκκλησιν πρὸς τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἀπαλλάξῃ αὐτοὺς τοῦ συνθετικοῦ φόρου.

— Οἱ διδάσκαλοι ἐκπαιδευτικῶν περιφερειῶν Κεσσάνης καὶ Σουρλίου παρακαλοῦσιν, ὅπως ἐπισπευθῇ ἡ ψήφισις τῶν ἐκπαιδευτικῶν νομοσχεδίων.

— Ὁ Σύλλογος τῶν παρὰ τὴν λίμνην Μουργιᾶς κτηματιῶν παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ληφθῇ πρόνοια διὰ τὰς πλημμύρας τὰς προερχομένας ἐκ τῆς λίμνης καὶ προξενούσας εἰς αὐτοὺς μεγάλας ζημίας.

— Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Βυτσίστης ὑποβάλλει εὐχὴν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα μεριμνήσῃ διὰ τὴν σύστασιν Ἑλληνικοῦ σχολείου ἐν τῇ κωμοπόλει των.

— Οἱ κάτοικοι Πύργου παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως λάβῃ πρόνοιαν πρὸς ἀποξήρανσιν τῆς εἰς ἀπόστασιν 4 χιλιομέτρων εὑρισκομένης λίμνης, ἥτις ἀποτελεῖ ἑστίαν ἑλωδῶν πυρετῶν.

— Ὁ Γεώργιος Βρέλλας, ἐργολάβος μεταφορᾶς ταχυδρομείων Κοζάνης—Λαρίσης κλπ. παρακαλεῖ, ὅπως ληφθῇ πρόνοια ἀπαλλαγῆς τῶν αὐτοκινήτων του ἐκ τῆς μελετωμένης φορολογίας τῶν αὐτοκινήτων.

— Ὁ κτηματικὸς Σύνδεσμος Θεσσαλονίκης ζητεῖ, ὅπως εἰσαχθῶσιν ἀτελῶς αἱ οἰκοδομήσιμοι ὕλαι.

— Τὸ Σωματεῖον Ἠθοποιῶν ζητεῖ τὴν αὔξησιν τῶν προσόδων τοῦ ταμείου συντάξεων τῶν ἠθοποιῶν.

— Ὁ ἀγροκτηματικὸς Σύνδεσμος τῆς ἐπαρχίας Λευκάδος ζητεῖ, ὅπως ὑποβληθῶσι καὶ ψηφισθῶσιν αἱ ὑπαδειχθεῖσαι τροποποιήσεις τοῦ εἰδικοῦ νόμου 247 τῆς ἀγροφυλακῆς Λευκάδος.

— Οἱ Ἐφοριακοὶ Ταμειακοὶ καὶ Τελωνειακοὶ ὑπάλληλοι Βόλου ζητοῦσι τὴν τροποποίησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων.

— Οἱ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπηρετοῦντες ταξινόμοι ζητοῦσιν, ὅπως ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν κλίμακα μισθοδοσίας τοῦ Γραμματέως 6ης τάξεως.

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας, οἱ πληρεξούσιοι κ. κ.

— ***Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος***, τοῦ σχεδίου νόμου· «περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν νόμον 2761, «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων διαφόρων νόμων ἀφορώντων εἰς τὰς περιελθούσας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ὑπηρεσίας».

— ***Α. Παπαθανασίου***, τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— ***Σ. Κουμουνδοῦρος***, τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταργήσεως καὶ συγχωνεύσεως θέσεων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων περὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν».

— ***Ὁ ἴδιος***, τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεων ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας.»

— ***Ν. Θεοτόκης*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) καὶ ***Ι. Δεωνίδας*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐξόδων παραστάσεως ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν τοῦ στρατεύματος.

— ***Ι. Θ. Γιαννόπουλος***, τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, καὶ «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων.»

— ***Χρ. Μητσόπουλος*** (Ἀττικῆς) ***Σ. Στεφανόπουλος*** (Ἀχαΐας) καὶ ***Ἐπ. Δεληγιάννης*** (Ἀρκαδίας), τοῦ σχεδίου νόμου· «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Προσηρτημένων Σχολείων τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου.»

— ***Ν. Φίλιος***, ***Λ. Ἰωαννίδης*** καὶ ***Δ. Τσιτσάρας***, τοῦ σχεδίου νόμου· «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2612 «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917—1920 διὰ πολιτικοὺς λόγους παθόντων».

— Ὁ πληρεξούσιος Κυκλάδων κ. ***Δ. Βοκοτόπουλος*** ὑποβάλλει πρότασιν ψηφίσματος· «Περὶ ἐκλογικῆς ἀνικανότητος τῶν συναυτουργῶν καὶ συναιτίων τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Βενιζέλου».

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ κ. κ.

— ***Γ. Σχοινᾶς***, ***Σ. Κουμουνδοῦρος*** καὶ ***Περ. Μπάντος Κ. Μαρούλης***, ***Θ. Μοσχούλας***, ***Γ. Χατζηγεωργίου*** καὶ λοιποί, τοῦ σχεδίου νόμου· «περὶ καταργήσεως καὶ συγχωνεύσεως θέσεων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τροπο-

ποιήσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων περὶ ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Θησαυροῦ.»

— **Κ. Μαρούλης, Α. Φωτήλας, Δ. Στεφανόπουλος** κλπ. τοῦ σχεδίου νόμου· «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2189 περὶ ἐξαγορᾶς κυριότητος ἐμφυτευτικῶν κτημάτων.

— **Γ. Σωτηριάδης**, τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— **Ἄγγ. Ἀγγελόπουλος**, τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων· «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Συγκοινωνίας» καὶ «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων.»

— **Α. Σλήμαν** καὶ **Δ. Καζάκης**, τοῦ σχεδίου νόμου· «περὶ τροποποιήσεως» καὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 2643 περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1919 – 1920 διὰ πολιτικοὺς λόγους παθόντων.

— **Π. Μπούτος, Θ. Μοσχούλας, Γ. Χατζηγεωργίου** κλπ. τοῦ σχεδίου νόμου· «περὶ καταργήσεως καὶ συγχωνεύσεως θέσεων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων περὶ ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Δ. Θησαυροῦ.»

— Οἱ κ. κ. **Κ. Λυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Θησαυροῦ) καὶ **Δ. Κ. Ρούβρος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «περὶ ἐγκρίσεως ἀναγραφῆς δι' ἀποζημίωσιν τοῦ Γκρούϊου Παπάζιάν.»

— Ὁ κ. **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδια νόμου·

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀργανισμοῦ καὶ περὶ προσόντων κλπ. τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, νόμων» καὶ

«Περὶ ἐπεκτάσεως εἰς Θρᾴκην τῆς ἰσχύος τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου».

— Οἱ κ. κ. **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) **Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) καὶ **Κ. Λυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Θησαυροῦ) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2509 «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν τμήματος τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, τῶν Γραφείων τῆς Κεντρικῆς Ἀσφυγμικῆς Σχολῆς, τοῦ Ἀρχηγείου τῆς Ἀστυνομίας καὶ τῶν Ἀστυνομικῶν Διευθύνσεων.»

— Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμου·

«Περὶ διαρρυθμίσεως τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας τῶν ἐγγραφῶν κτλ. ἐν τοῖς σχολείοις τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως καὶ διακανονισμοῦ ζητημάτων τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν Μ. Ἐκπαίδευσιν.

«Περὶ ἐκλογῆς διαχειριστῶν Ἐπιτροπῶν τῆς περιουσίας τῶν Μουσουλμανικῶν Κοινοτήτων».

«Περὶ ἐξευρέσεως ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του νόμου 2077 τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Παναγίας Κατακεκρυμμένης, Ἄνδρου».

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως νόμων».

«Περὶ ἀνασταλτῆς τῆς λειτουργείας του Διδασκαλείου τῆς Τεχνικῆς Ἐκπαιδεύσεως».

«Περὶ ἐπαναξετάσεως ἀπορριφθέντων μαθητῶν τῶν σχολείων τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1921 – 1922».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 403 ἐν συνδυσμῷ πρὸς τὸν νόμον 2328 περὶ διοικήσεως τῶν κληροδοτημάτων κτλ. κτλ.

— Οἱ κ. κ. **Κ. Πολυγένης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) **Ἐμμ. Λαδόπουλος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν), **Ξ. Στρατηγὸς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) καὶ **Μ. Θεοδωρίδης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Περιθάλψεως), ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2634 «περὶ συστάσεως Προσωρινῆς Γενικῆς Διευθύνσεως ἀποκαταστάσεως ἐποίκων ὁμογενῶν παρὰ τῇ Γεν. Διοικήσει Μακεδονίας».

Ὁ κ. **Κ. Λυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δ. Θησαυροῦ) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου· «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 30 Μαΐου Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1240 νόμου» περὶ ἐκδόσεως γραμματίων Ἐθνικῆς Ἀμύνης κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1920 τοῦ ἔτους 1920.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς ποιούμενος βραχεῖαν εἰσήγησιν τοῦ νομοσχεδίου, ζητεῖ νὰ κηρυχθῇ καὶ κηρύσσεται τοῦτο **κατεπείγον**, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, καὶ γίνεται δεκτὸν **κατ' ἀρχήν**.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. **Χρ. Καρρᾶς** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Συνδέσμου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν θυγατέρων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ζητοῦσι τὴν μεταβολὴν τοῦ τελευταίως ψηφισθέντος νόμου· «Περὶ συντάξεων», ὡς καθιεροῦντος ἀδικαιολογήτους ἀνισότητας.

Ὁ κ. **Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) παρακαλεῖ, ὅπως τῷ διαβιβασθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη.

Ὁ κ. **Ι. Κούσουλας** ὁμιλῶν περὶ ἀναφορᾶς πολιτικῶν συνταξιούχων, λέγει ὅτι ἡ ἀντίληψις τοῦ Κράτους, ἐγκαταλείποντος τοὺς ἐργάτας αὐτοῦ μετὰ τὴν ἀποχώρησίν των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, εἶναι πεπαιλαιωμένη καὶ ζητεῖ τὴν παροχὴν εἰς ὅλους τοὺς πολιτικοὺς συνταξιούχους 30 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῆς συντάξεώς των, διότι πένονται.

Ὁ κ. **Κ. Λυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δημ. Θησαυροῦ) λέγει ὅτι μελετᾷ τὸ ζήτημα καὶ θέλει μεριμνήσει.

Οἱ κ. κ. **Κ. Δροσόπουλος** καὶ **Α. Μάτεσις** ὁμοίως συνιστῶσι τὴν ἀναφοράν.

Ὁ κ. **Γ. Χατζηγεωργίου** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν ἐφέδρων διδασκάλων, δι' ἧς ζητοῦσι νὰ δοθῶσι καὶ εἰς αὐτούς, ὑπηρετοῦντας ἐν τῷ μετώπῳ, τὸ ἐσχάτως ψηφισθὲν ἐπίδομα ὑπὸ τοῦ νόμου 2755, διότι τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον, δι' ἧς ἀποφαίνεται ὅτι δὲν δικαιοῦνται τούτου.

Ὁ κ. **Κ. Πολυχρόνης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Παιδείας) λέγει ὅτι ὁ νόμος 2755 ὁμιλεῖ περὶ πάντων τῶν ἐκπαιδευτικῶν. Ἐν τούτοις τὸ Γεν. Λογιστήριον, ἑρμηνεύον κακῶς τὸν νόμον, φρονεῖ ὅτι δὲν δικαιοῦνται. Παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τοῦ Δημ. Θησαυροῦ νὰ ἐκδώσῃ τὰς σχετικὰς διαταγὰς πρὸς πληρωμήν.

Ὁ κ. **Κ. Λυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δημ. Θησαυροῦ) λέγει ὅτι ὡς εἶναι διατετυπωμένος ὁ νόμος, προφανῶς δικαιοῦνται πάντες οἱ ἐκπαιδευτικοὶ τοῦ ἐπιδόματος. Παρακαλεῖ ὅμως νὰ τῷ διαβιβασθῇ ἡ ἀναφορὰ καὶ ὑπόσχεται ὅτι θὰ μεριμνήσῃ ταχύτατα.

Οἱ κ. κ. **Χ. Καρρᾶς, Π. Ἰ. Ἀργυρόπουλος, Γ. Ἀλεξάνδρου, Α. Βιτάλης** καὶ **Α. Μάτεσις**, μετὰ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀρκοῦνται νὰ παρακαλέσωσιν αὐτόν, ὅπως ἐνεργήσῃ ταχύτατα.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν, παραπονουμένου διὰ τὴν ἀναδρομικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου καὶ ζητοῦντος, ὅπως μὴ εἰσαχθῶσι δασμοὶ διὰ τὰ ἐκτελωνισθέντα ἐμπορεύματα ἀπὸ 1 μέχρι 12 Ἰουνίου, ὁ κ. **Ἰω. Γιαννόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς τοῦ δασμολογίου θέλει βλάψει σπουδαίως τοὺς ἐμπόρους καὶ παρακαλεῖ, ἢ νὰ ἀποσυρθῇ ἢ νὰ τροποποιηθῇ τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον. Φρονεῖ δ' ἄλλως ὅτι εἶναι καὶ ἄδικον τοῦτο, καὶ ἐπιβάλλεται εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ μὴ παρίδῃ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν.

Ὁ κ. **Ἀρ. Φωτήλας** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαπαδάκης** (Πρωθυπουργός), ἀπαντῶν, ἀναφέρει ἐν ἐκτάσει τὰς γενομένας εἰσπράξεις ἐν τοῖς τελωνείοις Πειραιῶς, Πατρῶν κλπ., καὶ δὲν εὑρίσκει δεδικαιολογημένα τὰ παράπονα τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν. Οἱ ἔμποροι Πατρῶν, προσθέτει, μαθόντες ὅτι ἐπέκειτο νὰ τεθῇ φορολογία ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων ἐμπορευμάτων, ἔσπευσαν νὰ ἐκτελωνίσωσι τὰ ἐμπορεύματα των μὲ τὸν ὑπολογισμὸν νὰ κερδήσωσι τὴν τελωνειακὴν διαφοράν, τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἐπλήρωνον. Τούτου ἕνεκα ἐτέθη ἡ ἀναδρομικὴ ἰσχύς. Ἐν τούτοις θέλει ἐξετάσει καὶ θέλει ἴδῃ κατὰ πόσον θέλει δυνηθῇ νὰ ἐξαιρέσῃ τὰ ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα ἐπώλησαν οἱ ἔμποροι.

Ὁ κ. **Π. Ι. Ἀργυρόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι ἄξιοι μομφῆς οἱ ἔμποροι, διότι ἔσπευσαν νὰ ἐκτελωνίσωσι ταχύτερον, οὐδὲ ἔπραξάν τι τὸ παράνομον.

Π. Πρωτοπαπαδάκης. Δὲν ἔψεξα οὐδὲ ψέγω διὰ τοῦτο τοὺς ἐμπόρους, ἀλλ' ἀποκρούω τὰς ἀξιώσεις των.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς Σπυρίδωνος Καμπανάου ἢ Λαυσιώτου ἰατροῦ, παρακαλοῦντος νὰ τὸν βοηθήσῃ χρηματικῶς ἡ Συνέλευσις διὰ τὴν ἔκδοσιν χειρογράφων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὁ κ. **Ν. Δεβίδης** συνιστᾷ τὴν ἀναφοράν, φρόνων ὄντως τὰ ἐν αὐτῇ εἶναι ὡς ἀναφέρονται.

Ὁ κ. **Χ. Μητσόπουλος** συνιστᾷ ἐπίσης τὴν ἀναφοράν, ἐξαίρων τὸ ἔργον τοῦ Καμπανάου, ὅστις ἔχει ἐργασθῇ σπουδαίως διὰ τὸ ἔργον, φρονεῖ δ' ὅτι πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ καὶ τὸ περιοδικὸν αὐτοῦ, τὸ ἐπωνομαζόμενον «Ἄθως». Ἐπὶ

πλέον συνιστᾷ, ὅπως ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ τῶν κυβερνώντων, ἵνα τὸ Ἅγιον Ὄρος ἐπανέλθῃ εἰς τὴν παλαιὰν αὐτοῦ εὔκλειαν.

Οἱ Ὑπουργοὶ κ. κ. **Κ. Πολυγένης** καὶ **Γ. Μπαλτατζῆς** δηλοῦσιν ὅτι θέλουσι λάβει ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν.

Ὁ κ. **Δ. Κατσάνος** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν συνταξιούχων τοῦ Σώματος χωροφυλακῆς καὶ ἀστυφυλακῆς, παραπονουμένων διὰ τὴν σύνταξίν των, καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος** ἀναπτύσσει ἀναφορὰν τῶν ὑποδιδακτάλων Μεσσηνίας καὶ ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας αὐτῶν πρὸς τὸν κ. Ὑπουργόν, λαβόντα ὑπ' ὄψιν αὐτοὺς καὶ ἀσχολησάντα διὰ τὰ δίκαια αἰτήματά των.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς καπνοπαραγωγῶν νομοῦ Σερρῶν, ὁ κ. **Π. Ἰακώβου** συνιστᾷ τὴν ἀναφοράν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς Ὁμοσπονδίας Συνεργατικῶν ἑνώσεων ἀρβυλοποιῶν, ὁ κ. **Χ. Μητσόπουλος** ἀναπτύσσει τὴν ἀναφορὰν καὶ λέγει ὅτι τὰ αἰτήματα αὐτῶν δὲν τίθενται ἐν ἴσῃ μοίρᾳ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἀλλ' ὑφιστιῶνται, προτιμῶνται δ' εἰς τὰς προμηθείας καὶ παραγγελίας εἰδῶν διαφόρων διὰ τὸν στρατὸν οἱ ξένοι, πρὸς ζημίαν καὶ τῶν ἀρβυλοποιῶν καὶ τῆς βιομηχανίας ταύτης. Παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργόν, προκειμένου νὰ λάβῃ τὸ Κράτος τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν τῶν ἀρβυλῶν, νὰ λάβῃ πρωτίστως ὑπ' ὄψιν τὸ Σῶμα τῶν ἀρβυλοποιῶν, τὸ ὁποῖον καὶ στερεωτάτας ἀρβύλας κατασκευάζει καὶ ταχέως δύναται νὰ παραδώσῃ ταύτας.

Ἐπίσης οἱ κύριοι **Δ. Σπηλιωτόπουλος** καὶ **Ν. Καμπάνης** συνιστῶσι τὴν ἀναφοράν.

Ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος** ὑποστηρίζων τὴν αὐτὴν ἀναφορὰν συνιστᾷ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ὅπως διαταξῃ ἀνάκρισιν ἐπὶ τῶν καταγγελλομένων ὑπὸ τῆς ὁμοσπονδίας, διότι αὐτὴ ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ ἐργολάβος Παπαϊωάννου ἦτο εὐνοούμενος τῶν ἀνωτάτων ἐκεῖ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, τόσον διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ὡς καὶ δι' ἄλλας προμηθείας γενομένας ἐν Σμύρνῃ, φρονεῖ δ' ὅτι δέον νὰ διαταχθῇ ἀνάκρισις αὐστηροτάτη, ἐν ᾗ νὰ συμμετάσχῃ καὶ μέλος τοῦ Κοινοβουλίου πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ παραδειγματικὴν τιμωρίαν τῶν ὑπαιτίων.

Ὁ κ. **Π. Γ. Ἀργυρόπουλος,** λέγει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον

τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς ἐπόπτης ἁπασῶν τῶν γενομένων προμηθειῶν ὑπὸ τῆς Στρατιᾶς Μικρᾶς Ἀσίας, εἶναι ὑπεύθυνον διὰ τὰ καταγγελλόμενα. Ἀναφερὼν δὲ τὴν ἀνάμιξιν εἰς τὴν προμήθειαν 240 χιλιάδων ζευγῶν ἀρβυλῶν, Παπαϊωάννου τινός, ὅστις μόνον ὀγδοήκοντα (80) χιλιάδας παρεδώκεν, παρατηρεῖ ὅτι, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπε, πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια ὅπως τὰ ἀπαίσια ταῦτα πρόσωπα, ἅτινα ζητοῦτοῦσιν ἀναμιγνυόμενα εἰς τὰς προμηθείας εἰς κρισίμους πολεμικὰς περιστάσεις νὰ πλουτήσωσιν εἰς βάρος τοῦ Κράτους, νὰ μὴ ἀναμιγνύωνται εἰς τοιαύτας προμηθείας. Νὰ προστατευθῇ, λέγει, πρωτίστως ἡ ἐγχώριος βιομηχανία, ἀφοῦ ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐργαστικαὶ ὁμοσπονδίαι καὶ ἐργοστάσια, ἅτινα δύνανται νὰ παραδίδωσιν τὰ παραγγελλόμενα εἴδη ἐγκαίρως καὶ ἀσφαλέστερα.

Ὁ κ. **Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντῶν εἰς τοὺς ὁμιλήσαντας ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι ἀναγνωρίζει τὸ προσδευτικὸν ἔργον τῆς βιομηχανίας τῶν ἀρβυλοποιῶν ἐν Ἑλλάδι. Προσθέτει ὅτι, πλὴν τῆς περὶ ἧς πρόκειται παραγγελίας, οὐδεμία ἄλλη παραγγελία εἰδόθη ἀπὸ 18 ἤδη μηνῶν εἰς τὸ Ἐξωτερικόν. Ἐὰν δ' ἔγινέ τι ἐν Σμύρνῃ, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐν τάξει, θὰ λάβῃ ὅλα τ' ἀπαιτούμενα μέτρα. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παραγγελίας τῶν ἀρβυλῶν, θὰ δώσῃ εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν μόνην δύνατται αὐτὴ ποσότητα νὰ κατασκευάσῃ καὶ θὰ τὴν ὑποβοηθήσῃ διὰ παντὸς τρόπου εἰς τὴν ἐκτέλεσίν της.

Ὁ κ. **Α. Βιτάλης** λέγει ὅτι μετὰ τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν παραιτεῖται τοῦ λόγου, συνιστῶν καὶ αὐτὸς τὴν ἀναφορὰν τῆς Ὁμοσπονδίας.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης,** σχετικῶς μὲ τὴν ἀναφορὰν τῶν ἀρβυλοποιῶν, ἀναγινώσκει ἑτέρας ἀναφορᾶς ἑτέρων συνεργατικῶν ἑνώσεων, αἵτινες διαμαρτύρονται κατὰ τοῦ παραπόχου τῶν ἀνωτέρω ἀρβυλοποιῶν ὡς ἀστηρίκτου, παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅπως ἐξετάσῃ καὶ τὴν ἀποψιν ταύτην ἵνα κρίνῃ ἀσφαλῶς περὶ τῆς ὑποθέσεως.

Ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἀναλουφίζουσι πάντας καὶ τοὺς δυστυχεῖς ἀρβυλοποιούς καὶ χαίρει διότι ἐν τῷ μέλλοντι δὲν θὰ ἐξάγηται συνάλλαγμα δι' ἀγορὰν ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ ἀρβυλῶν, χειροτέρας ποιότητος τῶν ἐν Ἑλλάδι κατασκευαζομένων. Ἐν τούτοις ὀφείλει νὰ ζητήσῃ

τὸ τοιοῦτο καὶ παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, διότι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο αἱ προμήθειαι ἀρβυλῶν γίνονται διαρκῶς ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ. Τέλος ἀναφέρει ὅτι, ἐκτὸς τῶν πραγματικῶν συνεργατικῶν ἑνώσεων ἀρβυλοποιῶν, ὑπάρχουσι καὶ ψευδεῖς ἐκ τινων ἐλαχίστων προσώπων μεταπρατῶν, οἵτινες λαμβάνουσι τὰς προμηθείας καὶ παραδίδουσι κακῆς ποιότητος ἀρβύλας, δυσφημοῦσαι τὰς πραγματικάς. Τούτου ἕνεκα ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἔχει καθῆκον νὰ ἐξετάσῃ καὶ διαγράψῃ τὰς ψευδεῖς διατακτικάς.

Ὁ κ. **Α. Ροῦφος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Μάλιστα θὰ πράξω ὅ τι δεῖ.

Ι. Λεωνίδας (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν), δηλοῖ ὅτι, ἀφ' ἧς ἀνέλαβε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, οὐδεμίαν ἔκαμεν προμήθειαν ἀρβυλῶν ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Ὁ κ. **Α. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὅστις ἀπὸ δύο μόνον μηνῶν διατελεῖ Ὑπουργός.

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** λέγει ὅτι οἱ ἀρβυλοποιοὶ διὰ τῆς ἱδρύσεως τῶν συνεργατικῶν Σωματείων αὐτῶν ἔλυσαν τὸ ζήτημα τῆς ὁμαδικῆς βιομηχανίας τῶν ἐργατῶν, ἄνευ τῆς παρεμβάσεως τῶν ἐργοδοτῶν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς μητέρων, συζύγων καὶ ἀδελφῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν ὑπηρετούντων εἰς τὸ Μέτωπον, ὁ κ. **Χ. Μητσόπουλος** συνιστᾷ θερμῶς τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλεῖ νὰ σταλῇ αὕτη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπως λάβῃ τοῦτο αὐτὴν ὑπ' ὄψιν του, καταρτιζομένου ἤδη τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ἐπ' αὐτῆς παρομοίας συστάσεις κάμνουσι καὶ οἱ κ. κ. **Γ. Ἀλεξάνδρου, Ἀρ. Φωτήλας καὶ Α. Βιτάλης**.

Παρελθούσης τῆς ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ὁρισθείσης ὥρας πρὸς συζήτησιν τῶν ἀναφορῶν καὶ προτεινόμενου νὰ εἰσέλθῃ ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** ὁ ὁποῖος ἐξηγεῖ τὴν πρότασιν ψηφίσματος «περὶ ἐλλογιμότητος ἀνικανότητος τῶν συνταξιούχων καὶ συναιτίων τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Βενιζέλου», ἣν ὡς ἄνω ὑπέβαλεν.

Ἀναπτύσσων δ' εὐρέως τὴν πρότασιν, ἀναφέρει τοὺς λόγους τῆς ἀνάγκης τῆς ἐπιψηφίσεως ταύτης καὶ ζητεῖ νὰ στερηθῶσιν, οἱ μὲν Ὑπουργοὶ τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Ἀθηνῶν, ἀπὸ τῆς 14 Ἰουνίου 1917 μέχρι τῆς 3 Φεβρουαρίου 1920, τὸ

δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι ἰσοβίως, τὰ δὲ μέλη τῆς ψευδοβουλῆς, ἅτινα διὰ τῆς ὑφ' αὐτῶν ὑπεστήριξαν τὴν τυραννίαν, νὰ στερηθῶσι τοῦ δικαιώματος τούτου ἐπὶ δεκαετίαν. Ὑποστηρίζει ὅτι διὰ τῶν μέτρων τούτων θὰ παύσῃ ἡ ἐξακολουθοῦσα καὶ ἀπὸ τῆς 4 Νοεμβρίου 1920 μέχρι σήμερον ἀντίδρασις κατὰ τοῦ Συνταγματικοῦ καθεστῶτος. Ἡ ἐλπὶς ὅτι ὁ βενιζελισμὸς θὰ ἀπεδέχετο τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1920 ἀπεδείχθη ματαία, διότι οὐδέποτε ἔπαυσεν οὗτος βυσσοδομῶν καὶ ἐπαναστατῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατὰ τοῦ νομίμου καθεστῶτος καὶ ἐπιδιώκων νὰ τυραννήσῃ καὶ πάλιν τὸν ἑλληνικὸν λαόν.

Ὁ κ. **Δ. Γίδας** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς χθεσινῆς διαμαρτυρίας τοῦ κ. Ἰωαννίδου, κατόπι τοῦ λαβόντος χώραν ἐπεισοδίου ἐν τῷ ὑπασπιστηρίῳ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἐρωτᾷ τίνες ὑπῆρξαν αἱ ἐνέργεια τοῦ Προεδρείου τῆς Συνελεύσεως ἐπὶ τῆς διαμαρτυρίας.

Ὁ κ. **Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντῶν, λέγει ὅτι ἐξήτασε τὴν ὑπόθεσιν λαβὼν γνῶσιν ὑπὸ τῶν λεχθέντων ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωαννίδου. Εὗρε δ' ὅτι τὸ ὑπασπιστήριον ἐξετέλεσε τὸ χρέος του συμφώνως πρὸς τὰς διαταγάς, τὰς ὁποίας εἶχε. Χθὲς δ' ἄλλως ὑπασπιστὴς τῆς ὑπηρεσίας ἦτο ἀξιωματικός, ὁ ὁποῖος διακρίνεται καὶ διὰ τὴν ἄκραν ἀβρότητα καὶ ἀξιοπρέπειαν τῶν τρόπων καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν του. Ἔχω, λέγει, τὴν ἀκράδαντον πεποίθησιν ὅτι οὐδεμία πρόθεσις ὑπῆρξε παρὰ τοῦ ταγματάρχου Παπαδήμα, ὅπως θίξῃ οἱονδήποτε μέλος τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως.

Δ. Γούναρης. (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης). Ὁ κ. Παππαδήμας εἶναι ἐκ τῶν εὐγενεστέρων ἀξιωματικῶν τοὺς ὁποίους ἔχει ὁ ἑλληνικὸς στρατός.

Ν. Στράτος. Πράγματι εἶναι εὐγενέστατος.

Ἀναγινώσκονται, διανεμηθέντα, καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, προστιθεμένων εἰς τὴν εἰδικὴν ἐπιτροπήν, εἰς ἣν παρεπέμφθη ἡ πρότασις περὶ αὐτοβοηθείας τῶν Βουλευτῶν ὡς μελῶν τῶν κ. κ. **Ξ. Μαυρομάτη** καὶ **Χρ. Ἀσιμῆ**, οἵτινες παρελήφθη νὰ ἀναγραφῶσιν.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν νομοσχεδίων·

«Περὶ καταργήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 2486 περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου ΧΜΙΙ' κλπ.».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ τὴν β κατ' ἄρθρον συζήτησιν), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Καταργοῦνται ἡ δευτέρα καὶ τρίτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2486 τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1920 καὶ ἐπαναφέρονται ἐν ἰσχύϊ αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ νόμου ,ΓΛΘ' τῆς 1905 10 Ἰουνίου, τροποποιούμεναι ὡς ἑξῆς·

«Μέτρον πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ ἐξ ἑκάστης περιφερείας ἐκλεκτέου ἀριθμοῦ βουλευτῶν ὁρίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν δέκα καὶ ἓξ χιλιάδων δημοτῶν, προστιθεμένου ἑνὸς βουλευτοῦ, ὁσάκις τὸ ὑπόλοιπον ὑπερβαίνει τὸν ἀριθμὸν τῶν πέντε χιλιάδων.

Ἕνα ὡσαύτως βουλευτὴν ἐκλέγουσι καὶ περιφέρειαι ἔχουσαι ἀριθμὸν δημοτῶν ὀλιγώτερον τῶν δέκα ἓξ χιλιάδων.»

Ἄρθρον 2.

Καταργεῖται τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2486 τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1920».

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συνομολογηθείσης ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1922 Συμβάσεως «περὶ χορηγήσεως προσωρινοῦ δανείου ἐκ δραχ. 50,000,000» καὶ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2612 τῆς 11 Μαΐου 1921 «περὶ ἱδρύσεως Συνδικάτου Τραπεζῶν».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν α' συζήτησιν), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται ἡ μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συνομολογηθεῖσα ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1922 Σύμβασις «περὶ χορηγήσεως προσωρινοῦ δανείου ἐκ φράγκων 50.000.000», ἧς τὸ κείμενον ἕπεται τῷ παρόντι.

Ἄρθρον 2.

Τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2612 λειτουργοῦντος Συνδικάτου Τραπεζῶν δύνανται νὰ μετάσχωσι, κατὰ τὰς προϋποθέσεις ταῦ εἰρημένου νόμου, Τράπεζαι συνεστημέναι καὶ λειτουργοῦσαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ «περὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν».

Αἱ κατ' ἄλλον οἱονδήποτε τύπον λειτουργοῦσαι τραπεζικαὶ ἑταιρεῖαι καὶ ἰδιῶται, οἵτινες μετέσχον μέχρι τοῦδε εἰς τὸ Συνδικάτον τῶν Τραπεζῶν, δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἐπάνοδον αὐτῶν εἰς τὸ Συνδικάτον δι' αἰτήσεως ἀπευθυνομένης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ αἴτησις αὐτῶν θὰ ὑποβληθῇ πρὸς γνωμάτευσιν εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Συνδικάτου τῶν Τραπεζῶν καὶ μετὰ τὴν ἐγκριτικὴν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπόφασιν, τὸ Ὑπουργεῖον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν θὰ δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἐπάνοδον αὐτῶν.

Ἄρθρον 3.

Τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 2612 τῆς 11 Μαΐου 1922 «περὶ ἱδρύσεως Συνδικάτου Τραπεζῶν» ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς·

Οἱ παραβάται μιᾶς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένων Β. διαταγμάτων διώκονται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, καλούμενοι δι' ἀπευθείας κλίσεως καὶ ἄνευ προανακρίσεως, τῆς ὑποθέσεως εἰσαγομένης πρὸς ἐκδίκασιν τὴν πρώτην δικάσιμον μεθ' ἡμέρας τρεῖς ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πλημμελειοδικείου τοῦ δικάζοντος τὴν αἰσχροκέρδειαν, εἰς οὗ τὴν ἁρμοδιότητα καὶ τὴν δικαιοδοσίαν ὑπάγονται αἱ παραβάσεις τῶν διατάξεων τοῦ παόντος νόμου. Οἱ παραβάται τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν μέχρι δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων, ἡ ὁποία, ἂν τὸ ποσὸν τῆς κολαζομένης πράξεως ὑπερβαίνῃ τὰς 50 χιλιάδας, δύναται νὰ ἀνέλθῃ καὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς πράξεως ταύτης. Τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιβάλῃ καὶ ἐκλεκτικῶς τὴν ἑτέραν τῶν δύο τούτων ποινῶν.

Μὲ τὰς αὐτὰς ποινὰς τῆς προηγουμένης παραγράφου τιμωροῦνται καὶ οἱ ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ἀνωτέρω παραβάσεις συνεργήσαντες, οἷον μεσῖται, ἀντιπρόσωποι καὶ πᾶς ἄλλος. Ὡσαύτως τιμωρεῖται καὶ πᾶς ὅστις ἤθελε διαβεβαιώσει ἐγγράφως ἢ προφορικῶς πρὸς τὸ Συνδικάτον τῶν Τραπεζῶν ψευδῆ γεγονότα, νὰ ἐπιτύχῃ παρ' αὐτοῦ τὴν χορήγησιν συναλλάγματος πρὸς ἐκπλήρωσιν ὑποχρεώσεών του πρὸς τὴν ἀλλοδαπήν,

εἴτε νὰ ἐπιτύχῃ ἄδειαν ἐξαγωγῆς ἐμπορεύματος εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Ἐκ τῆς καταγινωσκομένης χρηματικῆς ποινῆς δι' οἱανδήποτε τῶν ἀνωτέρω παραβάσεων τὸ ἥμισυ ἀνήκει αὐτοδικαίως εἰς τὸν ἀποδεδειγμένως ὑποδείξαντα τὴν παράβασιν, ἐπιδικάζεται δ' εἰς αὐτὸν τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἐπιβαλόντος τὴν ποινὴν δικαστηρίου.

Κατὰ τῶν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων ἐκδιδομένων ἀποφάσεων ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἐφ' ὅτον καταγινώσκεται ποινὴ φυλακίσεως ἀνωτέρα τῶν τριῶν μηνῶν ἢ χρηματικὴ ποινὴ ἀνωτέρα τῶν 3000 δραχμῶν. Ἡ ἔφεσις αὕτη, εἰσαγομένη πρὸς ἐκδίκασιν τὸ βραδύτερον τὴν πρώτην δικάσιμον, μεθ' ἡμέρας 20 ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως, στερεῖται ἀναστολικῆς δυνάμεως.

Ἡ ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπόλυσις, ὡς καὶ ἡ μετατροπὴ τῆς ποινῆς φυλακίσεως εἰς χρηματικήν, ἀπαγορεύονται.

Διὰ τὴν ἔκτισιν τῆς χρηματικῆς ποινῆς οἱ διοικηταὶ πιστωτικῶν ἱδρυμάτων, ὡς καὶ οἱ διευθυνταὶ παντὸς ἐν γένει γραφείου ἐκτελοῦντος τραπεζιτικὰς ἐργασίας, εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι μετὰ τῶν ὁπωσδήποτε συνεργησάντων εἰς τὴν παράβασιν ὑπαλλήλων των.

Διὰ Β. Διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, δύνανται νὰ ἀπαγγελθῶσι καὶ ἄλλαι σχετικαὶ τῷ παρόντι νόμῳ ἀπαγορεύσεις.

Ἄρθρον 4.

Ἐπὶ τῶν παραβάσεων τοῦ νόμου 2612 «περὶ Συγδικάτου Τραπεζῶν» καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένων Β. Διαταγμάτων ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1867 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ περὶ αἰσχροκερδείας νόμου».

Ἄρθρον 5.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα της Κυβερνήσεως».

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος περὶ χορηγήσεως προσωρινοῦ δανείου φράγκων 50.000.000.

Μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἀφ' ἑνὸς, ἐκπροσωπουμένου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ κ. Ε. Λαδοπούλου, τοῦ ἐπὶ τοῦ Θησαυροῦ Ὑπουργοῦ κ. Κ. Λυκουρέζου καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ κ. Μ. Γούδα, καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑτέρου, ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς κ. Δ. Μαξίμου συνωμολογήθησαν τὰ ἑπόμενα.

Ἄρθρον 1.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος χορηγεῖ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον προσωρινὸν δάνειον εἰς συνάλλαγμα ἐπὶ Παρισίων φράγκων πεντήκοντα ἑκατομμυρίων (φρ. 50.000.000), ἀντιπροσωπευόμενον δι' ἑκατὸν χιλιάδων (100,000) ὁμολογιῶν εἰς τὸν κομιστὴν ἐκ φράγκων πεντακοσίων (φρ. 500) ἑκάστης, ἐπὶ τόκῳ πέντε καὶ ἥμισυ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐτησίως (5 ½ ο/ο), πληρωτέῳ δι' ἑξαμηνιαίων τοκομεριδίων, προσηρτημένων εἰς τὰς ὁμολογίας, ἐκ φράγκων δέκα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα πέντε ἑκατοστῶν (φρ. 13.75) ἑκάστου, λήξεως 1 Δεκεμβρίου καὶ 1 Ἰουνίου ἑκάστου ἔτους.

Τὸ πρῶτον τοκομερίδιον ἐξοφληθήσεται τῇ 1 Δεκεμβρίου 1922.

Ἄρθρον 2.

Αἱ ὁμολογίαι θὰ φέρωσι τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ταμιατάρχου τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ.

Ἡ ὑπογραφὴ τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ δύναται νὰ τεθῇ διὰ σφραγιστῆρος.

Ὁ τύπος καὶ οἱ ἀριθμοὶ τῶν ὁμολογιῶν κανονισθήσονται, κατόπι συνεννοήσεως μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Τὰ ἔξοδα τῆς κατασκευῆς τῶν τίτλων βαρύνουσι τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

Δύνανται νὰ ἐκδοθῶσι τίτλοι παριστῶντες καὶ πλείονας τῆς μιᾶς ὁμολογίας.

Ἄρθρον 3.

Τὸ δάνειον ἐξοφληθήσεται ἐντὸς πέντε ἐτῶν τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς 1 Ἰουνίου 1922, ἤτοι μέχρι τῆς 1 Ἰουνίου 1927, δι' ἑξαμηνιαίων κληρώσεων εἰς τὸ ἄρτιον ἢ δι' ἑξαμηνιαίων ἐξαγορῶν εἰς τὸ Χρηματιστήριον ὑπὸ τὸ ἄρτιον. Δύναται ὅμως νὰ μειωθῇ ἢ ἐξοφληθῇ καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τῆς παρούσης συμβάσεως. Αἱ κυρώσεις ἢ αἱ ἐξαγοραὶ θὰ ἐνεργῶνται κατὰ τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Μάϊον ἑκάστου ἔτους, ἐπὶ τῇ βάσει χρεωλυτικοῦ πίνακος ἐκτυπωθησομένου ἐπὶ τῶν τίτλων.

Ἡ πρώτη ἐξαγορὰ ἢ κλήρωσις θὰ γίνῃ κατὰ Νοέμβριον 1922.

Οἱ κληρούμενοι τίτλοι ἐξοφλοῦνται παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τρα-

τέζη τῆς Ἑλλάδος καὶ παύουσιν ἀποδίδαντες τόκον ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ πρώτου μετὰ τὴν κλήρωσιν πληρωτέου τοκομεριδίου.

Κατὰ τὴν προσαγωγὴν τῶν τίτλων πρὸς ἐξόφλησιν, τὸ ἀντίτιμον τῶν τυχὸν ἐλλειπόντων τοκομεριδίων ἐκπίπτεται ἐκ τοῦ πληρωτέου ποσοῦ.

Οἱ ἐξαγοραζόμενοι τίτλοι ἀκυροῦνται, οἱ δὲ ἀριθμοὶ αὐτῶν δημοσιεύονται εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ δὲν συμμετέχουσι πλέον τῶν ἑπομένων κληρώσεων.

Ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ αὐξήσῃ τὸ χρεωλύσιον καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξόφλησιν, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ ὑπολειπομένων τίτλων μετὰ προειδοποίησιν τριῶν μηνῶν διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὁπότε ὁ τόκος παύει ἀπὸ τῆς ὁρισθησομένης πρὸς ἐξόφλησιν ἡμέρας.

Ἐν περιπτώσει μερικῆς ἐξοφλήσεως θέλει κληρωθῇ ποσὸν ὁμολογιῶν ἀνάλογον τοῦ ἐξοφλητέου ἐκ τοῦ δανείου ποσοῦ, τοῦ σχετικοῦ πίνακος κληρώσεων δημοσιευομένου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

"Αρθρον 4.

Ἡ καταβολὴ τῶν τόκων καὶ τῆς προμηθείας, ὡς καὶ ἡ ἀπόσβεσις τοῦ κεφαλαίου τοῦ παρόντος προσωρινοῦ δανείου, ἀπαλλάσσονται παντὸς ἐν τῷ παρόντι καὶ τῷ μέλλοντι φόρου, τέλους ἢ κρατήσεως.

Ἡ παροῦσα σύμβασις, οἱ προσωρινοὶ καὶ οἱ ὁριστικοὶ τίτλοι, τὰ τοκομερίδια, αἱ ἀποδείξεις καὶ τὰ πινάκια, καὶ ἐν γένει πᾶσα πρᾶξις καὶ πᾶν ἔγγραφον σχετικῶς πρὸς τὴν συνομολόγησιν, τὴν πραγματοποίησιν, τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ παρόντος προσωρινοῦ δανείου ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους χαρτοσήμου ἢ ἄλλου.

"Αρθρον 5.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ παρόντος προσωρινοῦ δανείου θὰ ἐνεργῆται παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἀξία τῶν τοκομεριδίων καὶ τῶν ἐξοφλουμένων ὁμολογιῶν θὰ καταβάλληται, κατ' ἐπιλογὴν τοῦ Δημοσίου, εἴτε εἰς συνάλλαγμα ἐπὶ Παρισίων, εἴτε εἰς δραχμὰς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς, εἰς ἣν θὰ εἶνε συνατὴ ἡ προμήθεια τοῦ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου ἀπαιτουμένου ἑκάστοτε ποσοῦ συναλλάγματος ἐπὶ Παρισίων.

Τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος προμήθειαν ἡμίσεος τοῖς ἑκατὸν (½ ο/ο) ἐπὶ τῶν πληρωνομένων τοκομεριδίων καὶ ὁμολογιῶν.

"Αρθρον 6.

Τὰ τοκομερίδια παραγράφονται μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς

λήξεως αὐτῶν, αἱ δὲ ὁμολογίαι μετὰ τριακονταετίαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κληρώσεως αὐτῶν.

"Αρθρον 7.

Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν, ἐν περιπτώσει οἱασδήποτε καθυστερήσεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ παρόντος προσωρινοῦ δανείου, τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξαμηνιαίων τοκομεριδίων καὶ τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου, ὡς καὶ τῶν τυχὸν τόκων ὑπερημερίας καὶ ἐξόδων τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἐκχωρεῖ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος τὰς εἰσπράξεις ἐκ τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ καπνοῦ ἐν τῇ Νέᾳ Ἑλλάδι.

Ἐπὶ τῇ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν αἰτήσει τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, αἱ εἰσπράξεις αὗται, μέχρι τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου, θέλουσι κατατεθεσθαι παρ' αὐτῇ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων δημοσίων ὑπαλλήλων, ὑπεχόντων, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει προσωπικὴν εὐθύνην ἀπέναντι τῆς Τραπέζης καὶ ὑποκειμένων προσθέτως εἰς χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 500 μέχρι 5000, ἀπαγγελλομένην ὑπὸ τοῦ Πλημμελειοδικείου τῇ αἰτήσει τῆς Τραπέζης.

Τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον χορηγεῖ ἀπὸ τοῦδε εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος τὸ ὁριστικὸν καὶ ἀμετάκλητον δικαίωμα, ὅπως τὰς παρ' αὐτῇ ὡς ἄνω κατατεθεμένας εἰσπράξεις ἐκ τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ καπνοῦ ἐν τῇ Νέᾳ Ἑλλάδι κρατῇ καὶ τρέπῃ εἰς συνάλλαγμα ἐπὶ Παρισίων, καὶ συμψηφίζῃ εἰς τὰ ληξιπρόθεσμα τοκομερίδια τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τυχὸν ὀφειλομένους τόκους ὑπερημερίας καὶ ἔξοδα τοῦ παρόντος προσωρινοῦ δανείου, μέχρι τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως αὐτοῦ.

Ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας τῶν εἰσπράξεων τούτων, τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ὀφειλομένων ἐξ ἄλλων αὐτοῦ πόρων.

"Αρθρον 8.

Τὸ προϊὸν τοῦ συνομολογουμένου προσωρινοῦ δανείου θέλει χρησιμοποιηθῇ ἀποκλειστικῶς ὡς εἰσφορὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ διὰ τοῦ νόμου 2612 ἱδρυθέντος Συνδικάτου Τραπεζῶν.

Ἡ εἰσφορὰ αὕτη τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου θέλει ἐνεργηθῇ ὑφ' οὓς ἀκριβῶς ὅρους καὶ αἱ εἰσφοραὶ τῶν μετεχουσῶν εἰς τὸ Συνδικᾶτον Τραπεζῶν.

"Αρθρον 9.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ τῇ παραδόσει αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἴσου ποσοῦ ὁμολογιῶν, θέλει θέσει τὸ ποσὸν τοῦ παρόντος προσωρινοῦ δανείου εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ εἰρημένου Συνδικάτου Τραπεζῶν εἰς δύο δόσεις. Ἡ πρώτη δόσις καταβληθήσεται δέκα ἡμέρας μετὰ τὴν διὰ νόμου κύ-

ρωσιν τῆς παρούσης συμβάσεως, ἡ δὲ δευτέρα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς πρώτης καταβολῆς. Κατὰ τὴν καταβολὴν θέλουσι συμψηφισθῆ οἱ μὴ δεδουλευμένοι τόκοι τῶν ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν τοῦ παρόντος προσωρινοῦ δανείου.

Ἄρθρον 10.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐξουσιοδοτεῖται, ὅπως τὸ εἰς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα προϊὸν τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς εἰς τὸ Συνδικᾶτον τῶν Τραπεζῶν εἰσφορᾶς τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου κατὰ τὴν διάλυσιν αὐτοῦ συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ νόμου περὶ Συνδικάτου Τραπεζῶν χρησιμοποιῆ εἰς μείωσιν τοῦ συνομολογουμένου διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως προσωρινοῦ δανείου διὰ κληρώσεως ἀναλόγου ἀριθμοῦ ὁμολογιῶν εἰς τὸ ἄρτιον. Διὰ δὲ τοῦ εἰς δραχμὰς ὑπολοίπου, ἐφ' οὗ θέλει αὕτη χορηγεῖ ἀπὸ τῆς ἐκκαθαρίσεως τὸν τόκον, ὃν αὕτη καταβάλλει εἰς τὰς ἐν ὄψει καταθέσεις Ἑλληνικῶν Τραπεζῶν, ἐξουσιοδοτεῖται ὅπως προβαίνῃ εἰς ἀγορὰν συναλλάγματος ἐπὶ Παρισίων πρὸς ἐξόφλησιν ἀναλόγου ὡσαύτως ἀριθμοῦ ὁμολογιῶν διὰ κληρώσεως εἰς τὸ ἄρτιον, ἐπὶ τιμῇ συναλλάγματος ὁριζομένῃ παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 11.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ὅπως τὸ διὰ τὴν —δυνάμει τῶν ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1914 (κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 656) καὶ 27 Μαΐου 1920 (κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 2547) συμβάσεων— κυκλαφορίαν τραπεζικῶν γραμματίων κάλυμμα ἔχῃ κατὰ τὸ ἓν τέταρτον ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἴτε εἰς ὁμολογίας Ἐθνικῶν Δανείων εἰς χρυσόν, εἴτε εἰς μεταλλικὸν ἐν τοῖς ταμείοις αὐτῆς ἢ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ παρὰ Τραπέζαις κατατεθειμένον, εἴτε εἰς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα εἰς τὸ ἄρτιον τοῦ χρυσοῦ, κατὰ τὰ λοιπὰ δὲ τρία τέταρτα εἰς βραχυπρόθεσμα ἐμπορικὰ δάνεια ἢ ὁμολογίας τοῦ Δημοσίου.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν καὶ ὑπεγράφη παρ' ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουνίου 1922.

Οἱ Ὑπουργοί

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν	Ἐπὶ τοῦ Θησαυροῦ
Ε. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	Κ. ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ
Πληρεξούσιος Κυκλάδων	Πληρεξούσιος Μεσσηνίας

Ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας

ΜΙΧΑΗΛ ΓΟΥΔΑΣ

Πληρεξούσιος Δράμας

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος

Δ. ΜΑΞΙΜΟΣ».

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2716 νόμου «περὶ διαλύσεως ἐργολαβιῶν ἐκτελέσεως δημοσίων καὶ λοιπῶν ἔργων, συνομολογηθεισῶν μέχρι τέλους Μαρτίου 1921 καὶ ἀναθεωρήσεως τῶν τιμῶν τῶν ὑφισταμένων ἐργολαβιῶν καὶ τῶν ἀναληφθησομένων ἐφεξῆς τοιούτων».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ), ἔχον οὕτως.

Ἄρθρον 1.

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2716 νόμου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν λέξεων «Δημοσίων ἔργων ἐν γένει», διὰ τῶν λέξεων «τῶν ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀναφερομένων ἔργων».

Ἐκ τῆς 2ας παραγράφου τοῦ 2ου ἄρθρου ἡ περικοπὴ «Ἵνα γίνῃ δεκτὴ τοιαύτη αἴτησις καὶ πραγματοποιηθῇ ἀναθεώρησις τιμῶν, δέον διὰ μὲν τὰς συνωμολογημένας μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἐργολαβίας νὰ ἔχῃ ἐκτελεσθῇ ἤδη τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὁριζόμενον 1/5 τῆς προϋπολογισθείσης δαπάνης, ἡ δὲ αἴτησις νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς τετραμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς· «Ἵνα γίνῃ δεκτὴ τοιαύτη αἴτησις καὶ πραγματοποιηθῇ ἀναθεώρησις τιμῶν, δέον διὰ μὲν τὰς συνωμολογημένας ἐργολαβίας μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου νὰ ζητηθῇ αὕτη μετὰ τὴν προηγουμένην ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν ἀξίας ἴσης πρὸς τὸ κατὰ τὸ 1 ἄρθρον ὁριζόμενον 1/5 τῆς προϋπολογισθείσης δαπάνης».

Ἄρθρον 2.

Ἐκ τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ 3ου ἄρθρου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2716 νόμου ἡ περικοπὴ «Ἅμα ὡς τὸ Ὑπουργεῖον ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἀναθεωρήσεως» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς «Ἅμα ὡς ὑποβληθῇ ἡ πρώτη περὶ ἀναθεωρήσεως αἴτησις τοῦ ἐργολάβου».

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ 4ου ἄρθρου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν λέξεων «Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ τῆς συντάξεως τοῦ πρώτου τοιούτου πρωτοκόλλου» διὰ τῶν λέξεων «Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ τῆς ὑποβολῆς τῆς πρώτης περὶ ἀναθεωρήσεως τιμῶν αἰτήσεως τοῦ ἐργολάβου, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐγκριθήσεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου».

Εἰς τὸ τέλος τῆς 2ας παραγράφου τοῦ 5ου ἄρθρου προστίθεται ἡ ἑξῆς διάταξις·

«Μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ κατὰ τὸ 4ον ἄρθρον πρώτου πρωτοκόλλου ἀναθεωρήσεως τιμῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν, ὁ Νομομηχανικὸς ἐξακριβώνει ἐκ τῆς ἀναλύσεως τιμῶν τῆς ἐργολαβίας, ἐὰν καὶ ποῖαι αὐξήσεις ἐπέρχονται εἰς τὰς τιμὰς τοῦ ἐγκεκριμένου τιμολογίου. Κατὰ τὸ μέχρι τῆς ἐγκρίσεως

τοῦ πρώτου πρωτοκόλλου ἀναθεωρήσεως τιμῶν χρονικὸν διάστημα ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐργολάβου ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχικῶν τιμῶν τοῦ τιμολογίου δι' ὅσας ἐκ τούτων δὲν παρουσιάζεται αὔξησις ὑπερβαίνουσα τὸ ποσοστὸν τῶν 40 ο/ο, ἢ ἐπὶ τῇ βάσει προσωρινῶν τιμῶν ἴσων πρὸς τὰς ἀρχικὰς ηὐξημένας κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοστοῦ τῆς αὐξήσεως δι' ὅσας τὸ ἐν λόγῳ ποσοστὸν ὑπερβαίνει τὰ 40 ο/ο. Ἡ χρῆσις τῶν προσωρινῶν τούτων τιμῶν παύει μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ πρώτου πρωτοκόλλου ἀναθεωρήσεως τιμῶν».

Ἄρθρον 3.

Ὡς πρώτη παράγραφος τοῦ 7ου ἄρθρου τοῦ περὶ οὗ πρόκειται τοῦ νόμου προστίθεται ἡ ἑξῆς.

«Τὰς κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα ἁρμοδιότητας ἀποφάσεων καὶ ἐνεργειῶν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων δι' ἅπαντα τὰ ἔργα, ἅτινα ἐκτελοῦνται ἐν ταῖς περιφερείαις τῶν Γενικῶν Διοικήσεων, ἔχουσιν οἱ ἁρμόδιοι Γενικοὶ Διοικηταὶ καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2166 «περὶ ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων εἰς τὰς Γενικὰς Διοικήσεις», ὑπηρετοῦντα γνωμοδοτικὰ τεχνικὰ Συμβούλια.

Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, ὡς καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2716 νόμου δὲν ὑπάγονται τὰ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Ὑπουργείου ἀνάγομενα πάσης φύσεως ἔργα.

Ἄρθρον 4.

Νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τῆς 3ης παραγράφου τοῦ 3 ἄρθρου «καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐργοληπτῶν, ἐὰν καὶ ἐφόσον ὑπάρχῃ ἐκεῖσε τοιοῦτος Σύνδεσμος».

Νὰ ἀντικατασταθῇ ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ 1 ἄρθρου ὁ ἀριθμὸς «1921» διὰ τοῦ «1922».

Νὰ διαγραφῇ ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ 3ου ἄρθρου καὶ νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τῆς 4ης παραγράφου τοῦ 3ου ἄρθρου «καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐργοληπτῶν, ἐὰν καὶ ἐφόσον ὑπάρχῃ ἐκεῖσε τοιοῦτος Σύνδεσμος».

Νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ 5 ἄρθρου ἡ ἑξῆς παράγραφος: «Πᾶσα διαφωνία ἐπὶ τῶν καθοριζομένων νέων τιμῶν λύεται διὰ διαιτησίας, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως κατὰ νομαρχιακὰς περιφερείας τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2165».

Εἰς τὸ τέλος τῆς 2ας παραγράφου τοῦ 5 ἄρθρου προστίθεται ἡ ἑξῆς διάταξις: «Μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ κατὰ τὸ 4 ἄρθρον πρωτοκόλλου ἀναθεωρήσεως τιμῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν, ὁ Νομομηχανικὸς ἐξακριβώνει ἐκ τῆς ἀναλύσεως τιμῶν τῆς ἐργολαβίας, ἐὰν καὶ ποῖαι αὐξήσεις ἐπέρχονται εἰς τὰς

τιμὰς τοῦ ἐγκεκριμένου τιμολογίου. Ἐὰν παρουσιάζηται αὔξησις ὑπερβαίνουσα τὸ ποσοστὸν τῶν 25 ο/ο, τὸ κατὰ τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 χρονικὸν διάστημα τῆς πρώτης ἐξαμηνίας, περιορίζεται εἰς τρίμηνον.»

Ἄρθρον 5.

Διὰ Β. Διατάγματος ἐνεργηθήσεται ἡ κωδικοποίησις τοῦ παρόντος καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2716 νόμου».

Πρόεδρος. β' συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου· «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διαταξεών τινων τοῦ νόμου 2643» «περὶ ἀναθεωρήσεως, μονιμοποιήσεως καὶ προαγωγῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τ. Τ. Τ.».

Ἄρθρον 1ον Ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀνασταστάσεως δεκτόν.

Ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου ὁ κ. **Α. Μάτεσις** καὶ **Ν. Καμπάνης** ὑποστηρίζουσι τροπολογίαν αὐτῶν, ὅπως περιληφθῶσι μεταξὺ τῶν προσόντων καὶ οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον κατὰ τοὺς τελευταίους πολέμους.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας** (Ὑπουργὸς) ἀποκρούει τὴν τροπολογίαν καὶ τὸ ἄρθρον 2 γίνεται δι' ἀνασταστάσεως δεκτὸν ὡς ἔχει, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ ἄρθρον 3.

Ἐπὶ τοῦ 4ου ἄρθρου, ὁ κ. Σ. **Σωτηριάδης** ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ, ὅπως προάγωνται εἰς τηλεγραφητὰς καὶ οἱ κεκτημένοι ἀπολυτήριον γυμνασίου.

Ὁ κ. **Γούδας** ἀποκρούει τὴν τροπολογίαν, δι' οὓς λόγους ἀπέκρουσεν καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου προταθεῖσαν.

Γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 4, ὡς ἔχει, τὸ 5ον, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τὸ 6, τὸ 7, ὡς ἐτροποιήθη, τὸ 8 καὶ 9.

Ἐπὶ τοῦ 10ου ἄρθρου ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ ὅτι ὑπάρχουσι τροπολογίαι τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἃς ἀναγινώσκει.

Ὁ κ. **Ν. Καμπάνης** παρατηρεῖ ὅτι, ὡς διατυποῦται τὸ α' ἐδ. αὐτοῦ περὶ συστάσεως δύο νέων διευθύνσεων γεννᾶται τὸ ζήτημα κατὰ πόσον εἶναι ὀρθὸν ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία κατὰ ἐξουσιοδότησιν τῆς νομοθετικῆς νὰ ὑποκαθίσταται εἰς τὰ δικαιώματα αὐτῆς καὶ ὑποστηρίζει ὅτι τοῦτο δύναται νὰ γίνηται μόνον προκειμένου περὶ τῶν λεπτομερειῶν καὶ οὐχὶ περὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν καὶ βάσεων, εἴτε τῶν νομοσχεδίων, εἴτε τῶν δι' αὐτῶν συνιστωμένων ὑπηρεσιῶν.

Τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ὑποστηρίζει καὶ ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς**.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας** (Ὑπουργός), ἀπαντῶν, λέγει ὅτι δὲν πρόκειται περὶ δημιουργίας νέων διευθύνσεων, ἀλλὰ περὶ ὑφισταμένων ὑπηρεσιῶν, αἵτινες δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς ἱδρυομένας Διευθύνσεις.

Ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς** προτείνει τὴν δημιουργίαν τμήματος Στατιστικῆς, διότι τὸ τμῆμα τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ κάτοπτρον τῆς ἐργασίας τοῦ νέου Ὑπουργείου. Παρατηρεῖ δ' ὅτι διὰ τοῦ ὑπὸ ἐπιψήφιστιν νομοσχεδίου δημιουγεῖται τμῆμα Βιβλιοθήκης καὶ Μουσείου, εἰς στιγμὴν καθ' ἣν δὲν ὑπάρχουσι βιβλία καὶ συλλογαὶ γραμματοτήμων, καὶ προτείνει τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τμήματος Βιβλιοθήκας καὶ Μουσείου διὰ τοῦ τμήματος Στατιστικῆς.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** ἐπικρίνων τὴν ἵδρυσιν τμήματος βιβλιοθήκης μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τμηματάρχην, χωρὶς νὰ ὑπάρχωσι βιβλία, ποιεῖται παρατηρήσεις καὶ ὡς πρὸς τὴν ἵδρυσιν Μουσείου γραμματοσήμων. Ζητεῖ δ' ἐπ' εὐκαιρίᾳ νὰ μάθῃ ποῦ καὶ εἰς ὁποίαν κατάστασιν εὑρίσκεται ἡ συλλογὴ διεθνῶν γραμματοσήμων πρὸ πολλοῦ ὑπάρχουσα.

Π. Πρωτοπαπαδάκης, (Πρωθυπουργός). Τὰ γραμματόσημα πάντα ἔχουσι τοποθετηθῇ καὶ φυλάσσονται ἐντὸς κεκλεισμένων φακέλλων καὶ τηροῦνται ἀσφαλῶς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ κ. **Μητσόπουλος**, ἐπανερχόμενος εἰς τὸ ζήτημα τῆς συστάσεως βιβλιοθήκης καὶ διορισμοῦ τμηματάρχου, κακίζει τὴν ἵδρυσιν ταύτην ὡς ἀδικαιολόγητον καὶ ὡς προσθέτουσαν δαπάνας, αἵτινες ἐπίσης δὲν δικαιολογοῦνται, ἀλλ' οὐδὲ ἐπιτρέπονται κατὰ τὰς κρισίμους σήμερον οἰκονομικὰς περιστάσεις τῆς Χώρας.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας**, (Ὑπουργὸς) ἀπαντῶν, λέγει ὅτι δὲν λέγονται τὰ ἀκριβῆ ὑπὸ τοῦ πληριξουσίου, διότι ὑπάρχουσι πλεῖστα βιβλία, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἀνάγκην τινός, ἵνα τὰ ἐπιμεληθῇ. Δὲν δημιουργεῖται δὲ νέα ὑπηρεσία, ἀλλ' ἡ ὑπηρεσία τῆς στατιστικῆς, ἡ ὑφισταμένη, αὐτὴ ἀναλαμβάνει καὶ τὴν διεύθυνσιν τῆς βιβλιοθήκης, καὶ συνεπῶς δὲν δημιουργοῦνται νέαι θέσεις καὶ δὲν καθιεροῦνται νέαι δαπάναι εἰς βάρος τοῦ Ἑλλ. Λαοῦ.

Ἀναπτύσσων δὲ μετὰ τοῦτο ὁ κ. Ὑπουργὸς τὰ τοῦ προορισμοῦ καὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀσυρμάτου, καὶ τῆς Διευθύνσεως τῶν Οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν, λέγει, ὅτι ταῦτα

πάντα ἦσαν καὶ εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν λειτουργείαν οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὴν πρόοδον τῆς ὑπηρεσίας. Ἐν τούτοις λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τῶν κ. Πληρεξουσίων καὶ τροποποιεῖ συμφώνως πρὸς αὐτὰς τὸ νομοσχέδιον.

Ὁ κ. **Περ. Ι. Ἀργυρόπουλος**, ἐπὶ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Ἀσυρμάτου, λέγει ὅτι τὸν Ἀσύρματον ἵδρυσαν ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ καὶ δὲν εὑρίσκει δεδικαιολογημένας τὰς προβαλλομένας ἀντιρρήσεις.

Ὡς πρὸς τὴν συλλογὴν διεθνῶν γραμματοσήμων, λέγει ὅτι πρὸ πολλοῦ ὑπάρχει συλλογή τις πολυτίμων γραμματοσήμων καὶ ζητεῖ νὰ τῷ δοθῶσι σχετικαὶ πληροφορίαι, διὰ νὰ ἴδῃ κατὰ πόσον δικαιολογεῖται ἡ σύστασις Μουσείου γραμματοσήμων.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας** παρακαλεῖ νὰ τῷ ὑποβληθῇ σχετικὸν σημείωμα, ἵνα ἐξετάσῃ καὶ δώσῃ αὐτῷ τὰς ἀναγκαιούσας πληροφορίας.

Ὁ κ. **Κ. Δροσόπουλος** λέγει ὅτι ὑπάρχει πολιτελὴς ὑπηρεσία Ἀσυρμάτου τοῦ Ναυτικοῦ, καὶ εὑρίσκει περιττὴν τὴν ἵδρυσιν νέας ὑπηρεσίας Ἀσυρμάτου.

Μ. Γούδας. Ἡ ὑπάρχουσα ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν. Ἡ ἱδρυομένη ἀφορᾷ εἰς ὑπηρεσίαν ἀσυρμάτου διὰ τὸ κοινόν.

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 10ον, ὡς ἐτροποποιήθη, τὸ 11ον, ἐφ' οὗ ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ ὁ κ. **Παππαποστόλου**, ἣν δὲν δέχεται ὁ κ. Ὑπουργός, τὸ 12, ὡς ἐτροποποιήθη, τὸ 13, 14 καὶ 15ον, ἀναβάλλεται δ' ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου λόγῳ τῶν ἐπενεχθεισῶν τροπολογιῶν.

Γίνεται ἐπίσης δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου, «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τῶν Τ.Τ.Τ., ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀναβάλλεται δ' ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου, λόγῳ τῶν τροπολογιῶν.

Προκειμένου ν' ἀρχίσῃ ἡ ἐξακολούθησις τῆς β' συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου· «περὶ συστάσεως εἰδικοῦ ταμείου διὰ τὴν κατασκευὴν μονίμων ὁδοστρωμάτων εἰς τὰς δημοσίας ὁδοὺς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ περιχώρων», **πλεῖστοι** κ.κ. **Πληρεξούσιοι** προτείνουσιν, ὅπως τοῦτο παραπεμφθῇ πρὸς μελέτην εἰς Ἐπιτροπήν.

Ὁ κ. **Ξ. Στρατηγός**, (ὑπουργὸς ἐπὶ Συγκοινωνίας), λέγει ὅτι ἔχει ἐπιφέρει σχετικὰς τροπολογίας, αἵτινες ἱκανοποιοῦσι

κατὰ τὸ πλεῖστον τὰς ἀντιρρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἠκούσθησαν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου. Φρονεῖ δὲ ὅτι δύναται ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις μέχρις οὗ ἀνατυπωθῇ ὡς τροπολογεῖται τὸ νομοσχέδιον, ἵνα ἔχῃ ἡ Συνέλευσις ὑπ' ὄψει τὰς τροπολογίας ταύτας.

Ὁ κ. **Κ. Δροσόπουλος** ὁμιλῶν διὰ μακρῶν, ὑποστηρίζει ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι μεγίστης σημασίας, καθόσον πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ ὑψιστα συμφέροντα συγκοινωνίας τῆς Πρωτευούσης μετὰ τοῦ ἐπινείου αὐτῆς Πειραιῶς, διότι βεβαίως ἡ ὁδὸς Ἀθηνῶν—Πειραιῶς εἶναι ἡ μᾶλλον ἀπουδαία καὶ τῆς ὁποίας ἡ κατασκευὴ δέον ν' ἀρχίσῃ ταχέως καὶ, εἰ δυνατόν, πρὸ τοῦ χειμῶνος. Διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης θὰ ἐξυπηρετηθῇ ὄχι μόνον ὁ ἐμπορικὸς κόσμος Ἀθηνῶν ἀλλὰ καὶ οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοὶ τῶν περιχώρων. Ἀπορρίπτεται κατὰ τὰς φορολογίας τῆς ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου, διότι φρονεῖ ὅτι θὰ ἠδύναντο νὰ εὑρεθῶσιν αἱ πόροι δι' ἄλλων μέσων, μᾶλλον δικαίων καὶ ὀλιγώτερον ἐπαχθῶν, οἷον τὰ δίδυα κλπ. καὶ ἐπιφυλάσσεται νὰ ἀναπτύξῃ τὰς γνώμας του κατὰ τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν. Ἐν τέλει, κηρύσσεται κατὰ τῆς παραπομπῆς τοῦ νομοσχεδίου εἰς Ἐπιτροπήν, καὶ ὑπὲρ τῆς ταχίστης ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** λέγει ὅτι ἀποκρούει τὴν νέαν φορολογίαν τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ κατοίκων τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, χάριν τῆς ὁδοστρωσίας τῶν δημοσίων ὁδῶν, διότι τοῦτο εἶναι ὑποχρέωσις τοῦ δημοσίου. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου ζητεῖται ἡ εὕρεσις δανείου· ἐπομένως ἡ κατασκευὴ τῶν ὁδῶν ἀντὶ νὰ ἐπισπευθῇ τοὐναντίον θὰ ἐπιβραδυνθῇ. Προτείνει ὅπως ἀμέσως ἀρχίσῃ ἡ ὁδοστρωσία τῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, ἡ ὁποία εἶναι ἐκτάκτως ἐπείγουσα καὶ ὁρισθῶσι δίδυα, τὰ ὁποῖα προθύμως δέχονται νὰ καταβάλλωσιν οἱ ἰδιοκτῆται τῶν διερχομένων τροχαίων.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου τροποποιουμένου ὅμως ὡς ὑπεσχέθη ὁ κ. Ὑπουργός. Διὰ τοῦτο ὑποστηρίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς Ἐπιτροπὴν ἀλλὰ νὰ συζητηθῇ ἀμέσως μετὰ τὰς ἐπενεχθησομένας τροπολογίας.

Ἀπορρίπτεται ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, μέχρις οὗ ἀνατυπωθῇ τοῦτο τροπολογημένον.

Πρόεδρος. Δ'. συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου

νόμου. «Περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου (815,) ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων 1016, 1445, 1889, 2195 καὶ τοῦ ἀπὸ 18/31 Ὀκτωβρίου 1920 Νομοθετικοῦ διατάγματος «περὶ κανονισμοῦ πωλήσεως ἐφημερίδων κλπ». Ἄρθρον μόνον (ἀναγινώσκεται).

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** λέγει ὅτι ὀρθῶς τὸ νομοσχέδιον προνοεῖ περὶ τιμῆς τῶν ἐφημερίδων, διότι ἡ σημερινὴ τιμὴ τῶν 20 λεπτῶν δὲν ἀντιπροσωπεύει οὐδὲ τὴν ἀξίαν τοῦ χάρτου ἑκάστου φύλλου, καὶ κατὰ τὴν γνώμην του οὐδὲ αὐτὴ ἡ τιμὴ τῶν 30 λεπτῶν εἶναι ἐπαρκὴς καὶ δέον νὰ γίνῃ σκέψις περὶ μείζονος τιμῆς. Ἀλλ' ὅμως, προσθέτει, εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ληφθῇ πρόνοια διὰ τοὺς βιοπαλαιστὰς ἐφημεριδοπώλας καὶ ὁρισθῇ τὸ ποσοστὸν αὐτῶν εἰς ἑπτὰ λεπτὰ κατὰ φύλλον.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** συνιστᾷ τὴν αἴτησιν τῶν ἐφημεριδοπωλῶν, ὧν περιγράφει τὰς ταλαιπωρίας, καὶ ὑποστηρίζει τὴν ἀνάγκην τῆς παραδοχῆς τῆς αἰτήσεως ταύτης αὐξανομένου τοῦ ποσοστοῦ ἐπὶ ἑκάστου φύλλου, ἀπὸ λεπτῶν 6 εἰς λεπτὰ 7.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος**, παρατηρῶν ὅτι ἐκ περιεχομένης ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διατάξεως δύναταί νὰ συμπεράνῃ τις ὅτι ἡ παράβασις τοῦ νόμου ἀποτελεῖ ἀδίκημα δικαζόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ αἰτιχροκερδείας ἄνευ λόγου, ὑποστηρίζει ὅτι δὲν εἶναι συνταγματικὸν νὰ ὁρίζωμεν τὴν τιμὴν τῶν ἐφημερίδων, ἀλλὰ δέον ν' ἀφήσωμεν ταύτας ἐλευθέρας νὰ κανονίζωσι τὰ καθ' ἑαυτάς.

Πλεῖστοι πληρεξούσιοι παρατηροῦσιν ὅτι καθορίζεται μόνον ἡ δικδικατια τοῦ νόμου περὶ αἰσχροκερδείας.

Ὁ κ. **Δ. Ρούφος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας), δικαιολογεῖ τὴν μέριμναν ἣν πρέπει νὰ δείκνυῃ τὸ Κράτος ὑπὲρ τοῦ τύπου, διὸ καὶ θεωρεῖται ἀναγκαῖον πρὸς προστασίαν αὐτοῦ νὰ ὁρίζηται ἡ τιμὴ ἑκάστου φύλλου, ὅπως ἀποφεύγηται ὁ ἀνταγωνισμός.

Ὁ κ. **Δ. Κρεμέζης** ὑποστηρίζει τὰ αἰτήματα τῶν ἐφημεριδοπωλῶν, καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ καταγγέλλει ὅτι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ποσοστῶν ἅτινα παρέχονται εἰς τοὺς ἐφημεριδοπώλας παρακρατοῦνται ὑπὸ τῶν πρακτορείων.

Ὁ κ. **Στ. Σακκελαριάδης** ὁμοίως ὑποστηρίζει τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τοῦ ποσοστοῦ τῶν ἐφημεριδοπωλῶν

ἀπὸ 6 λεπτῶν εἰς 7 λεπτά, καὶ τονίζει ὅτι οἱ βιοπαλαισταὶ οὗτοι εἶναι ἄξιοι πάσης προστασίας.

Ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου** λέγει ὅτι δὲν δικαιολογεῖται ὁ κανονισμὸς τῆς τιμῆς τῶν ἐφημερίδων, ἐφόσον αὐταὶ δὲν εἶναι ἐμπορεύματα ἀλλ' εἶναι διαφωτιστικὰ ὄργανα, καὶ φρονεῖ ὅτι δέον νὰ ἀφεθῶσιν αὐταὶ ἐλεύθεραι νὰ κανονίζωσι τὰ τῆς τιμῆς αὐτῶν.

Ὁ κ. **Δ.Τσουκαλᾶς** προτείνει ὅπως τὸ ἐξάλεπτον τῶν ἐφημεριδοπωλῶν αὐξηθῇ εἰς 6 καὶ 1/4, τὸ δὲ προστιθέμενον τέταρτον ἀφαιρεθῇ ἐκ τῶν πρακτορείων, ἐπιμένει δὲ εἰς τὴν ἀποψιν ταύτην, ἵνα μὴ οἱ ἐφημεριδοπῶλαι χάσωσι καὶ τὸ τέταρτον.

Οἱ κ. κ. **Δ. Παναγιώτου, Δ. Κρεμέζης, Α. Μάτεσις Χ. Μητσόπουλος**, κλπ. ἐπιμένουσιν εἰς τὰ 7 λεπτά.

Ὁ κ. **Ι. Χριστάκης** λέγει ὅτι ἐφόσον λαμβάνεται μέριμνα διὰ τοὺς ἐφημεριδοπώλας, πρέπει ἐκ παραλλήλου νὰ μεριμνήσωμεν καὶ ὑπὲρ τῶν συντακτῶν τῶν ἐφημερίδων, καθοριζομένου ὅτι δύο λεπτὰ διατίθενται ὑπὲρ τοῦ ταμείου αὐτῶν.

Ὁ κ. **Ἀλ. Ἰωαννίδης** λέγει ὅτι, ἐφόσον ἡ Κυβέρνησις ἐπιλαμβάνεται μέτρων ἀφορώντων εἰς τὸν τύπον, πρέπει νὰ προβῇ εἰς τὴν γενικὴν ῥύθμισιν τῶν ἐφημερίδων, διότι ἡ ἐπικράτησις καὶ κυκλοφορία τῶν ἐφημερίδων, ἐξαρτᾶται κατὰ τὸ πλεῖστον παρὰ τῶν διαφόρων πρακτορείων. Διὰ τοῦτο προτείνει ὅπως καταρτισθῇ ἐπιτροπὴ ἐξ εἰδικῶν ἥτις συλλέγουσα πᾶν χρήσιμον στοιχεῖον, προπαρασκευάσῃ νομοθέτημα ῥυθμίζον ἐπιτυχῶς τὸ ζήτημα τῶν ἐφημερίδων.

Ὁ κ. **Κ. Φίλανδρος** συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν συντακτῶν τῶν ἐφημερίδων, ὑπὲρ τῶν ὁποίων προτείνει νὰ ὁρισθῇ ὅτι διατείθενται δύο λεπτὰ κατὰ φύλλον».

Ὁ κ. **Δ. Ροῦφος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) λέγει ὅτι ἀναγνωρίζει τὸ δυσχερὲς τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τῶν συντακτῶν καὶ τῶν ἐφημεριδοπωλῶν, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν ἐν τῷ παρόντι νὰ γίνῃ τι πλέον, ἄνευ ζημίας τῶν ἐφημερίδων, οὐδὲ νὰ ῥυθμισθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ νομοσχέδιον.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** ὁμιλῶν διὰ μακρῶν καὶ ἐξιστορῶν τὰς ὑπηρεσίας, ἃς προσέφερεν ὁ τύπος ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Βασιλείου, λέγει ὅτι ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ εἶναι συνάλληλος πρὸς τὰς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου· διὸ φρονεῖ ὅτι δέον

νὰ ἐνισχύσωμεν ὅσον ἐνεστι τοῦτον. Ὁ ὁρισμὸς ὅμως ἐνωτάτου ὁρίου τιμῆς ἔδει νὰ τεθῇ οὐχὶ χάριν τῶν ἐφημερίδων, ἀλλὰ χάριν τῶν ἀναγνωστῶν, ἀριεμένης ὅμως ἐλευθερίας εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν πώλησιν, καὶ εἰς κατωτέραν τιμὴν χάριν τῆς ἐλευθερίας τῆς σκέψεως. Διότι ἂν εὑρεθῇ ἔξοχος δημοσιογράφος, οὗ ὁ κάλαμος νὰ συνταράττῃ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ οὗ ὁ ἔλεγχος νὰ καθιστᾷ πρακτικὰς τὰς Κυβερνήσεις, δὲν θὰ δύναται νὰ διαθέτῃ τὴν ἐφημερίδα αὐτοῦ, καὶ ἂν θέλῃ, εἰς τιμὴν κάτω τῶν 30 λεπτῶν. Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη φρονεῖ ὅτι ἀποτελεῖ καταδυνάστευσιν τοῦ πνεύματος καὶ περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας τῆς σκέψεως· διὸ προτείνει ὅπως ἐπιτρέπηται ἡ πώλησις καὶ εἰς τιμὴν μικροτέραν τῶν 30 λεπτῶν.

Ἐπίσης θεωρεῖ ἐπικίνδυνον τὴν ἀνάθεσιν εἰς τὸ Υ. Συμβούλιον τῆς δικαιοδοσίας ὅπως αὐξάνῃ διὰ Β. Δ. τὴν τιμὴν τῶν ἐφημερίδων, τονίζων τὰς καταχρήσεις αἵτινες εἶναι δυνατὸν νὰ γίνωσι παρὰ Κυβερνήσεως κακοπίστου, ἐν ἡμέραις μάλιστα ἐκλογικῶν ἀγώνων.

Ὁ κ. **Δ. Ροῦφος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) δηλοῖ ὅτι δέχεται τὴν πρότασιν ταύτην περὶ ἀπαλείψεως τῆς διατάξεως ταύτης.

Ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος** ὑποστηρίζει τὴν αὔξησιν τοῦ ποσοστοῦ τῶν ἐφημεριδοπωλῶν, ὡς καὶ τὴν διάθεσιν, δύο λεπτῶν κατὰ φύλλον ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν συντακτῶν.

Ὁ κ. **Π. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος** συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἀποδοχῆς καὶ τῆς ἑτέρας προτάσεως τοῦ κ. Λεβίδη, ὅπως ἐπιτρέπηται ἡ ἐκουσία θελήσει πώλησις τῆς ἐφημερίδος καὶ εἰς ποσὸν κάτω τῶν 30 λεπτῶν καὶ ὑποστηρίζει τὴν αὔξησιν τοῦ ποσοστοῦ τῶν ἐφημεριδοπωλῶν καὶ τὴν διάθεσιν δύο λεπτῶν κατὰ φύλλον ὑπὲρ τῶν συντακτῶν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀναβαλλομένης τῆς ψηφίσεως τοῦ συνόλου, λόγῳ τῆς ἐπενεχθείσης τροπολογίας.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου, «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2613 περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917-1920 διὰ πολιτικοὺς λόγους παθόντων» ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** λαμβάνει τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1ου, καὶ παρακαλεῖ νὰ δοθῇ μία διασάφησις ὡς πρὸς τὴν φράσιν «συνεπείᾳ μὴ ἀναγνωρίσεως»

Νὰ ἑρμηνευθῇ ὅτι σημαίνει αὐτὴ ὄχι μόνον μὴ ἀναγνώρισιν τῶν ὑπαλλήλων ἐκ μέρους τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως ἀλλὰ καὶ μὴ ἀναγνώρισιν τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐν γένει τοῦ τότε καθεστῶτος ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων δι' ἀποδοχῆς ἀπὸ τῶν καθηκόντων των.

Δ. Γούναρης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης). Μάλιστα. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἑρμηνεία.

Πρόεδρος. Δέχεται ἡ Συνέλευσις τὴν ἑρμηνείαν ταύτην;

Πλεῖστοι Πληρεξούσιοι. Μάλιστα.

Πρόεδρος. Ἡ Συνέλευσις ἐδέχθη τὴν ἑρμηνείαν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1ον, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου εἰς α' συζήτησιν.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** προτείνει μετὰ τοῦτο ὅπως τὴν προσεχῆ Δευτέραν ἡ Συνέλευσις ἀσχοληθῇ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου», παρακαλεῖ δὲ νὰ ληφθῇ τοῦτο ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ ἀναγραφῇ ἐκ τῶν πρώτων τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν Ἡμερ. Διάταξιν.

Ὁ κ. ***Ν. Δεβίδης*** προτείνει νὰ προταχθῇ τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 125 ἐν τῇ Ἡμερ. Διατάξει νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως τοῦ ἄρθρου 8 τῆς μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας συμφωνίας περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι Βρεττανικῶν στρατιωτικῶν Νεκροταφείων, τῆς ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 9 Σεπτεμβρίου 1921», παρακαλεῖ δὲ νὰ ἀναγραφῇ μεταξὺ τῶν πρώτων ἐν τῇ αὐριανῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει καὶ νὰ ψηφισθῇ.

Ἀμφότεραι αἱ προτάσεις γίνονται δεκταὶ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, μεθ' ὃ λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 10 καὶ 15′ μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ αὔριον ὥρᾳ μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος	Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀργ. Δομβάρδος	**Ῥήγ. Πάντος**
	Σπ. Ἀλεξιάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΚΕ'

Τῆς 25 Ἰουνίου 1922.

Ὥρᾳ 7 καὶ 10′ μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς·

— Οἱ κάτοικοι τοῦ πριαστείου Καλλιθέας Ἀθηνῶν διαμαρτύρονται διὰ τὴν τελεσὰν ἐγκατάλειψιν τοῦ προαστείου των ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν.

— Ὁ ἐν ἀποστρατείᾳ ταγματάρχης Χρῆστος Κοντογιάννης δι' αἰτήσεώς του ζητεῖ, ὅπως ἀποζημιωθῇ ἕνεκα τῆς ἀπολύσεώς του ὡς ἐλεγκτοῦ τοῦ Εἰδικοῦ Ψιλεγκτηρίου δαπανῶν πολέμου.

— Οἱ κάτοικοι Βόλου, ἐξ ἀφορμῆς προσκλήσεως τῆς Τραπέζης Βορείου Σαλονίκων ὅπως ἀναλάβωσι τὰς εἰς χρυσὸν καταθέσεις των ἐξυριουμένας διὰ τραπεζιτικῶν γραμματίων ἴσης ἀξίας, παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἐπεμβῇ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἀδικαιολογήτου ταύτης ἀδικίας τῆς Τραπέζης.

— Οἱ ἀγρόται τοῦ χωρίου Γρηγορίου παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἀποκαταστήσῃ αὐτοὺς εἰς τοὺς ἀγροὺς των, οἵτινες παρεδόθησαν πρὸς καλλιέργειαν εἰς τοὺς γείτονάς των.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος παρακαλεῖ τὴν Συνέλευσιν, ὅπως προτιμήσῃ τὴν ψήφισιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας μελλόντος νὰ κατατεθῇ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως αὐτῇ οἰκοπέδου.

— Οἱ κάτοικοι τῶν Δήμων Λετρίνων Ὀλυμπίων καὶ Ὠλένης παρακαλοῦσι τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ὁ ἐξ 8 δραχμῶν φόρος ἀνὰ χιλιόμετρον σταδίδος κανονισθῇ ἀναλόγως τῆς ἐλλείψεως ἑκάστης Κοινότητος.

— Ὁ Ι. Κυζάνης παρακαλεῖ, ὅπως παύσῃ ἡ καταβολὴ τοῦ δι' ἀπηρώνην μὴ ὀφειλομένου φόρου.

— Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Κομμηνὸς Πρεβέζης ποιοῦνται ἔκκλησιν πρὸς τὴν Συνέλευσιν, ὅπως κηρύξῃ ἀπαλλοτριωτέον τὸ χωρίον των, ἕν τετρακίσιον.

— Ἡ Πανελλήνιος Ἕνωσις τραυματιῶν πολέμου ποιεῖται ἔκκλησιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως μεταφερθῶσιν εἰς νοσοκομεῖα ἔνδεα τραυματίαι κρατούμενοι ἐν ταῖς φυλακαῖς τῶν Παραπηγμάτων, αἴτιοι τῶν γεγονότων τῆς 16ης Μαΐου ἐ. ἔ.

— Οἱ ἰατροὶ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ὑποβάλλουσιν ὑπόμνημα ζητοῦντες, ὅπως ἀπαλλαγῶσι πάσης φορολογίας τὰ ἰδιόκτητα αὐτοκίνητα τῶν ἰατρῶν.

— Ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἑδρεύουσα ἀνώνυμος ἑταιρεία «Ζυθοποιΐα Ὄλυμπος Νάουσα» ὑποβάλλει τροποποιήσεις διατάξεών τινων περὶ φορολογίας τοῦ ζύθου νόμων.

— Ὑποβάλλουσι τροπολογίας·

— Ὁ κ. **Θ. Σκοῦφος** πληρεξούσιος Κυκλάδων τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 26 3 περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917—1920 διὰ πολιτικοὺς λόγους παθόντων.

— Οἱ κ. κ. **Γ. Μπούσιος, Ν. Καλέλλης, Γ. Βαρβούτης, Θεμ. Χρυσοβέργης καὶ Ἐμ. Χατζηδάκης. Ἀμπὰς Σεΐτ, Ταΐπ Μεχμὲτ, Ναδὶρ Ραμπαδὰν, Χ. Ζαρίμπας** καὶ λοιποί, τοῦ «ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου».

— Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζῆς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου· περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2780· «περὶ ἐκτελέσεως τῆς Ἑλληνοβουλγαρικῆς Συμβάσεως μεταναστεύσεως τῆς 14/27 Νοεμβρίου 1919».

Προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συναινέσει τῆς Συνελεύσεως τὸ νομοσχέδιον κηρύσσεται **κατεπείγον** καὶ ψηφίζεται **κατ' ἀρχήν**.

Ὁ κ. **Ἐ. Λαδόπουλος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου· «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος νόμων».

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) καὶ **Κ. Δυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δημ. Θησαυροῦ) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν πιστώσεως μέχρι 500,000 διὰ τὴν κατασκευὴν περιπτέρου ἐν τῷ φρεγοκομείῳ Κερκύρας.

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμου·

«Περὶ Γεωργικῶν Συναιτερισμῶν».

«Περὶ ἀντιπλημμυρικῶν καὶ προφυλακτικῶν ἔργων τῆς Γεωργικῆς περιφερείας Ἀμφίσσης καὶ Ἄρεως, Μεσσηνίας».

«Περὶ παραχωρήσεως οἰκοπέδου εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρόν».

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου· «περὶ περιθάλψεως ἀποχωρούντων ἐκ τῶν οἰκείων θρόνων ἐπισκόπων καὶ ὀνομασίας Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων».

Προκειμένου νὰ εἰσέλθῃ ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς Ἐργασίας, ὁ κ. **Γ. Μπούσιος**, ἐξ αἰτίας τοῦ πρὸς τὴν Συνέλευσιν ἀπευθυνθέντος πρὸ ὀλίγου τηλεγραφήματος τῶν κατοίκων Βόλου, περὶ προσκλήσεως τῆς Τραπέζης Βαρούχ—Σολομών, ὅπως οἱ κατατεθειμένοι ἀναλάβωσι τὰς καταθέσεις των εἰς τραπεζογραμμάτια ἴσης ἀξίας ἐξορλοῦντες οὕτω, λαμβάνει τὸν λόγον καὶ λέγει ὅτι πρόκειται περὶ σοβαρωτάτου ζητήματος, τὸ ὁποῖον, ἐφ' ὅσον δὲν διακανονισθῇ ἐγκαίρως, θέλει φέρει μεγίστην καταστροφὴν εἰς πάντας τοὺς ἔχοντας καταθέσεις εἰς χρυσὸν εἰς τὰς Τραπέζας. Διὰ τοῦτο εἶδε πρὸ πολλοῦ τοὺς ἁρμοδίους ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ συνεζήτησε τὸ ζήτημα, ὑπέδειξε δ' ὅπως ὑποβληθῇ σχετικὸν περὶ τούτου νομοθετημα.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ Κυβέρνησις δὲν ὑπέβαλεν ἀκόμη τοιοῦτο νομοσχέδιον, ὑπεβάλλεν οὗτος σχετικὴν πρότασιν νόμου καὶ παρεκάλεσε νὰ προταχθῇ καὶ νὰ συζητηθῇ αὕτη, τροποποιημένη καὶ βελτιουμένη κατὰ τὰς ἀντιλήψεις τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ μόλις ἐγνώσθη ὅτι ὑπεβλήθη τοιαύτη πρότασις, ἐκλήθησαν οἱ ἔχοντες λαμβάνειν, ἵνα ἀναλάβωσι τὰς καταθέσεις των εἰς τραπεζογραμμάτια πρὶν ἡ κανονισθῇ ὁριστικῶς τὸ ζήτημα. Σημειοῖ ὅτι τὸ Ἑρετεῖον Αἰγαίου ἐξέδωκε καὶ σχετικὴν ἀπόφασιν σύμφωνα πρὸς τὰς ἀντιλήψεις του, καὶ φρονεῖ ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον καὶ πρέπει νὰ προταχθῇ ἡ πρότασίς του, ἵνα ἐγκαίρως συζητηθῇ.

Τὰς αὐτὰς γνώμας ἀναπτύσσει καὶ ὁ κ. **Ν. Καλογερόπουλος**, φρονῶν ὅτι ταχέως πρέπει νὰ κανονισθῇ τὸ ζήτημα, διότι αἱ Τράπεζαι, ὀχυρούμεναι ὄπιθεν ἑρμηνείας τινὸς τοῦ νόμου περὶ ἀναγκαστικοῦ δανείου, ἐννοοῦσι νὰ πληρώσωσιν εἰς τραπεζογραμμάτια ἴσης ἀξίας ἐπὶ μεγάλῃ ζημίᾳ τῶν καταθετῶν, ὅπερ εἶναι ἀδικώτατον. Νὰ κανονισθῇ δὲ τὸ ζήτημα τοῦτο πρὸ τοῦ Ὀκτωβρίου, διότι ἄλλως αἱ ζημίαι αἵτινες θέλουσιν ἐπέλθει εἰς τοὺς καταθέτας θὰ εἶναι μεμεγισται.

Π. Πρωτοπαπαδάκης. Διὰ τοὺς καταθέσαντας χρήματα πρὸς φύλαξιν ὁμιλεῖτε;

Ν. Καλογερόπουλος. Ὄχι, διότι οὗτοι εἶναι ἐλάχιστοι. Ἀλλὰ καὶ δι' αὐτοὺς καὶ διὰ τοὺς ἄλλους τὸ ζήτημα εἶναι ἐν.

Δ. Γούναρης. Ἐν τούτοις, καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἐλαχίστων ὑπάρχουσι περιπτώσεις παρουσιάζουσαι δυσχερείας, διότι ἀπεθανόν καταθέται ἔχοντες ἐνοικιάσει κιβώτια ἐν ταῖς Τραπέζαις καὶ εὑρέθησαν ἐπ' αὐτῶν λίραι. Αἱ Τράπεζαι ἠθέλησαν ν' ἀποδώσωσιν ταύτας εἰς χαρτονομίσματα.

Ν. Καλογερόπουλος. Εἷς ἐπὶ πλέον λόγος ὅπως τὸ ζήτημα κανονισθῇ μίαν ὥραν ταχύτερα, διότι πρόκειται, δύσκολεύομαι νὰ τὸ εἴπω, περὶ καθαρᾶς λῃστείας. Πρέπει δὲ νὰ λυθῇ ταχισσα, διότι θὰ λάβωσι χώραν δίκαι καὶ θὰ ἐκδικασθῶσιν ἀπόφασεις, πρὸ δεδικασμένου δὲ οὐδὲν δύναται νὰ γίνῃ.

Ὁ κ. *Ἀθ. Εὐταξίας* λέγει ὅτι τὸ ζήτημα ἀπησχόλησε καὶ τὰ ἄλλα εὐρωπαϊκὰ κράτη, διαρκοῦντος τοῦ πολέμου, καὶ ἐκράτησεν ἡ ἀρχὴ ὅπως τὰ μεταλλικὰ νομίσματα ἀντιπροσωπεύωσιν ἀξίαν, ἡ ὁποία ἐξηγυριώθη μὲ τὴν φερουσαν τιμὴν τοῦ νομίσματος, διότι φαντάζεσθε, τί θὰ ἐγίνετο ἐν Αὐστρίᾳ ἢ ἀλλαχοῦ ὅπου εἶχον κατατεθῇ λίραι Ἀγγλίας. Διὰ τοῦτο, φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἐπιπευσθῇ ἡ συζήτησις τῆς προτάσεως τοῦ κ. Μπουσίου ὅπως κανονισθῇ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. *Ἀντ. Μάνεσις*, συμφώνων πρὸς τοὺς προλαλήσαντας, φρονεῖ ἐπίσης ὅτι τὸ ζήτημα πρέπει νὰ κανονισθῇ νομοθετικῶς τάχιστα, νὰ ἔχῃ δὲ ἀναδρομικὴν ἰσχὺν ὁ νόμος. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θέλουσι προκύψει μεγίσται ζημίαι καὶ ἄνομα κέρδη διὰ τὰς Τραπέζας.

Ὁ κ. *Ν. Γερμανὸς* συνιστᾷ ὅπως εἰς τὰ μέτρα ταῦτα περιληφθῶσι καὶ αἱ εἰς χρυσὸν ἀσφάλειαι.

Ὁ κ. *Δ. Τσουκαλᾶς* λέγει ὅτι εἶναι σύμφωνος πρὸς τοὺς προλαλήσαντας. Καὶ ἄλλοτε, προκειμένου περὶ τῶν καταθέσεων τῶν εἰς χρυσὸν καὶ τῶν Ἰονίων καὶ τῶν προσφύγων, ὡμίλησεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἀνέπτυξε τὴν ἐπείγουσαν ἀνάγκην· οὐχ ἧττον φρονεῖ ὅτι, ὡς ὑπεβλήθη ἡ πρότασις τοῦ κ. Μπουσίου, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τύπον ἑρμηνείας νόμου, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ὅπως ἡ Κυβέρνησις εἰσαγάγῃ σχέδιον νόμου, τὸ ὁποῖον νὰ κατατῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους,

ἄλλως θὰ φθάσωμεν εἰς ἀτελευτήτους συζητήσεις, αἵτινες θὰ καταλήξωσιν εἰς ματαίωσιν τῆς ἐπιψηφίσεως.

Ὁ κ. *Ρήγας Πάντος* ἀναφέρων ὅτι παρόμοιαι μικραὶ καταθέσεις δὲν ἔχουσι μόνον κατατεθῇ εἰς τὴν Τράπεζαν Βαρούχ ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας Τραπέζας, φρονεῖ ὅτι ἐπείγει ὁ διακανονισμὸς τοῦ ζητήματος, συμφωνεῖ δὲ μὲ τὴν γνώμην τοῦ κ. Μάτεσι ὅπως ὁ ψηφισθησόμενος νόμος ἔχῃ δύναμιν ἀναδρομικήν.

Ὁ κ. *Περ. Ἀργυρόπουλος* λέγει ὅτι πρόκειται περὶ καθαρᾶς λῃστείας καὶ πρέπει νὰ λυθῇ τάχιστα τὸ ζήτημα τοῦτο.

Γ. Μπούσιος. Παρακαλῶ νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Συνέλευσις περὶ τῆς προταξεως τῆς προτάσεώς μου.

Πλεῖστοι πληρεξούσιοι. Νὰ προταχθῇ καὶ νὰ ψηφισθῇ κατ' ἀρχήν.

Π. Πρωτοπαπαδάκης (Προσωπουργός). Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι τόσον ἁπλοῦν ὡς νομίζετε. Ἀπαιτεῖ μελέτην καὶ μελετᾶται ὑπὸ τῆς κυβερνήτεως, διότι ἐὰν ψηφισθῇ ἡ πρότασις τοῦ κ. Μπουσίου, αἱ Τράπεζαι θέλουσι χρεωκοπήσει. Θὰ συνεννοηθῶμεν μετὰ τῶν Τραπεζῶν, ἵνα κανονίσωμεν τὸ ζήτημα καὶ θὰ εἰσαγάγωμεν νομοθετημα, ὥστε νὰ μὴ ζημιωθῇ τίς. Θέλουσιν ἐπίσης ληφθῇ τὰ καταλληλα μέτρα καὶ ὡς πρὸς τὰς γενομένας ἤδη προσκλήσεις πρὸς τοὺς καταθέτας νὰ ἀναλάβωσι τὰς καταθέσεις αὐτῶν.

Ὁ κ. *Δ. Παναγιώτου* ἐρωτᾷ. Ἔχω καταθέσει εἰς τὴν Τράπεζαν εἴκοσι λίρας, προωρισμένας διὰ προῖκα τῆς ἀδελφῆς μου. Ἠδη θὰ λάβω αὐτὰς καὶ πῶς θὰ πτωχεύσῃ ἡ Τράπεζα, ἐὰν λάβω τὰ χρήματά μου;

Π. Πρωτοπαπαδάκης (Προσωπουργός). Τὸ ζήτημα εἶναι ἁπλούστατον. Ἡ Τράπεζα ἔλαβε τὰς λίρας σας, ὄχι βεβαίως διὰ νὰ τὰς φυλάξῃ. Τὰς ἐχρησιμοποίησεν ἐργασθεῖσα δι' αὐτῶν τόσε, ὅτε εἶχον τὴν ἀξίαν τὴν ὁποίαν εἶχον. Ἐπομένως δὲν δύνανται σήμερον αἱ Τράπεζαι λαβοῦσαι λίρας πρὸ 90 ἢ 10 ἐτῶν νὰ δώσωσιν ἐκάστην τεσσαράκοντα δραχμὰς δι' ἑκάστην λίραν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους, ὡς εἶπον, ἡ Κυβέρνησις μελετᾷ τὸ ζήτημα, ἵνα ἐννοηθῶσιν οἱ καταθέται ἄνευ τῆς καταστροφῆς καὶ τῶν Τραπεζῶν.

Ὁ κ. *Γ. Βαρβούτης* ἀναφέρει ὅτι, εἰς τὰς ἐπαρχίας ἰδίως, πλεῖστοι δανεισταὶ δανείζοντες δραχμὰς ἐξευτελίζοντο τὴν ἀνάγκην τῶν δανειζομένων καὶ ἐρέοντο ἐν

τοῖς δανειστικοῖς συμβολαίοις ὡς δανεισταὶ εἰς χρυσόν. Ἐὰν ὅθεν ἤθελεν κανονισθῆ ἡ ἐξόφλησις τῶν εἰς χρυσὸν ἰδιωτικῶν δανείων εἰς τὴν τρέχουσαν τιμὴν τοῦ χρυσοῦ ἢ τοῦ συναλλάγματος, ὀφειλέτης, δανεισθεὶς 920 δραχμὰς καὶ φερόμενος εἰκονικῶς ἐν τῷ δανειστηρίῳ συμβολαίῳ ὡς ὀφειλέτης 40 ὀθωμανικῶν χρυσῶν λιρῶν, θὰ ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ καταβάλῃ ἀκτὼ χιλιάδας δραχμῶν μετὰ τῶν τόκων των ἀπὸ τῆς συνάψεως τοῦ δανείου. Τὸ τοιοῦτο θὰ ἦτο καταστρεπτικόν, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀπόδειξις τῆς εἰκονικότητος εἶναι δαπανηρὰ καὶ δυσχερεστάτη ἂν μὴ ἀδύνατος, καὶ διὰ τοῦτο συνιστᾷ, ἐὰν πρόκειται νὰ ληφθῇ τὸ προτεινόμενον μέτρον, νὰ τύχῃ ἰδιαιτέρας ρυθμίσεως ἡ εἰδικὴ αὐτὴ περίπτωσις.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαπαδάκης** δηλοῖ ὅτι θέλουσι ληφθῆ ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ ζητήματα ταῦτα κατὰ τὸν διακανονισμὸν τοῦ ὅλου ζητήματος.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν κάτωθι νομοσχεδίων·

Περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 2643 «περὶ ἀναθεωρήσεως, μονιμοποιήσεως καὶ προαγωγῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τ. Τ. Τ.».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Κυροῦνται πᾶσαι αἱ δυνάμει τοῦ νόμου 2643 καὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ταύτου ἐκδοθέντος ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1921 Β. διατάγματος καὶ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἐκπροθέσμως τυχὸν γενόμεναι ἀναθεωρήσεις, καταρτισμὸς πινάκων προαγωγῶν καὶ δημοσιεύσεως αὐτῶν εἰς τὸ προσωπικὸν ἐν γένει τῆς ὑπηρεσίας τῶν Τ.Τ.Τ., ὡς καὶ τὸ ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου 1922 ἐκδοθὲν Β. διάταγμα «περὶ ὁρισμοῦ τριμήνου προθεσμίας διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν προαγωγῶν τῶν ταχ. καὶ τηλ. ὑπαλλήλων εἰς τὰς κενὰς θέσεις τῶν ἐτῶν 1917—1921» καὶ αἱ συνεπείᾳ τούτου προαγωγαί.

Ἄρθρον 2.

Ἡ κατὰ τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1921 Β. διατάγματος «περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου

2643» προθεσμία πρὸς κανοποίησιν τῶν περὶ στασιμότητος ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου παρατείνεται μέχρις ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ παρόντος νόμου Εἰδικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ. Τ. Τ. καὶ τὸ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον Ἀνωτέρων Ὑπαλλήλων, συνερχόμενα κατὰ πρόσκλησιν τοῦ ἐπὶ τῶν Τ. Τ. Τ. Ὑπουργοῦ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, θέλουσιν ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν ὑποβληθεισῶν ἐνστάσεων τῶν παραλειφθέντων ὡς κριθέντων στασίμων, αἱ δὲ προαγωγαὶ τῶν ὑπαλλήλων, ὧν αἱ ἐνστάσεις θέλουσι γίνει δεκταί, πραγματοποιοῦνται ἐντὸς 10ημέρου ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου.

Ἄρθρον 3.

Αἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 5 καὶ 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου 2643 ἀναθεωρήσεις καὶ προαγωγαὶ τῶν ταξινόμων, διανομέων καὶ συσκευαστῶν, ὡς καὶ αἱ ἀναθεωρήσεις, μονιμοποιήσεις καὶ προαγωγαὶ τῶν ἐκτάκτων, θέλουσιν ἐνεργηθῇ ἐντὸς προθεσμίας κανονισθησομένης διὰ Β. διατάγματος, ἐκδιδομένου ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

Αἱ κατὰ τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2643 προστιθέμεναι θέσεις ταξινόμων, πληροῦνται ταυτοχρόνως μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ νόμου καθοριζομένων κενῶν θέσεων, οἱ δὲ καταλαμβάνοντες ταύτας λογίζονται ὡς προαχθέντες ἀπὸ πρώτης Ἀπριλίου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Εἰς τὴν τετάρτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου 2643 μετὰ τὰς λέξεις· «διανομέως ἢ συσκευαστοῦ α' ἢ β' τάξεως ἐν τῇ Ταχυδρομικῇ» προστίθεται «καὶ Τηλεγραφικῇ». Εἰς τὸ τέλος δὲ τῆς αὐτῆς παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ νόμου προστίθενται τὰ ἑξῆς· «καὶ τιθέμενοι εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν κατὰ τὸ ἔτος τῆς προσλήψεώς των διορισθέντων μονίμων ἐκ διαγωνισμοῦ διανομέων».

Ἄρθρον 4.

Ἡ ὀρθὴ ἑρμηνεία τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2643, εἶνε ὅτι ὡς πρὸς τὴν προαγωγὴν διὰ τὰ ἔτη 1917, 1918, 1919, 1920 καὶ 1921 οἱ κεκτημένοι ἐνδεικτικὸν Γυμνασιακῆς τινος τάξεως ἢ Δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς δύνανται νὰ προαχθῶσι κατὰ τὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ παραγράφῳ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 5.

Ἡ ἀρχαιότης τῶν μετὰ τὴν 5 Νοεμβρίου 1920 πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου 2643 μονιμοποιηθέντων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων πάσης κατηγορίας τῆς ὑπηρεσίας τῶν Τ. Τ. Τ. ἢ ἐκείνων, ὧν ἡ περὶ μονιμοποιήσεως ἀπόφασις ἐτροπο-

ποιήθη, καὶ ἡ παράτεσις αὐτῶν προαγωγὴ κανονίζεται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4, 5, 6 καὶ 7 τοῦ νόμου 2513, μὴ ἐφαρμοζομένων ὡς πρὸς αὐτοὺς τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου 2643, ἐξομοιουμένους καθ' ὅλα πρὸς τοὺς ἐκ τῶν Τηλεγραφικῶν Σχολῶν προερχομένους ὑπαλλήλους.

"Αρθρον 6.

Ἡ διάταξις τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου 2643, ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Ἠλεκτρικοῦ Ἐργοστασίου τῶν Τ. Τ. Τ.

"Αρθρον 7.

Διὰ τοὺς ἀπολυθέντας ἐκτάκτους καὶ ἐπὶ θητείᾳ ὑπαλλήλους τῶν ὑπηρασιῶν τῶν Τ. Τ. Τ. ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1917 μέχρι τέλους Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους, οἵτινες εἶχον δικαίωμα μονιμοποιήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 398, ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2641 «περὶ κυρώσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ ἐπαναπορτᾶς τῶν ἀπολυθέντων μονίμων ὑπαλλήλων Νομοθετικοῦ διατάγματος», συντελουμένων δι' αὐτοὺς τῶν διατυπώσεων περὶ μονιμοποιήσεώς των ἀναδρομικῶς καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2513, ὡς οὗτος τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος ἐντὸς προθεσμίας κανονισθησομένης διὰ Β. δ' διατάγματος, μὴ ἀπαιτουμένης πράξεως ἀναδορισμοῦ, ἐφόσον ἀνεδορίσθησαν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

"Αρθρον 8.

Αἱ περὶ διορισμοῦ, προαγωγῆς, μεταθέσεων καὶ μισθοδοσίας διατάξεις τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων περὶ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Τ.Τ.Τ. ὡς ἐπίσης καὶ περὶ ἀμφοτέρων τῶν Συμβουλίων (Ἀνωτέρων Ὑπαλλήλων καὶ Κατωτέρων Ὑπαλλήλων) διατάξεις, ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν καὶ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἱδρυθέντος Ὑπουργείου τῶν Τ.Τ.Τ.

Διὰ Β. διατάγματος θέλουσιν ὁρισθῆ αἱ ἐξαιρέσιμοι ἡμέραι, καθ' ἃς παρέχεται πρόσθετος ἀμοιβὴ εἰς τὸ προσωπικὸν ἐν γένει τῆς ὑπηρεσίας τῶν Τ.Τ.Τ.

"Αρθρον 9.

Πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐνστάσεων τῶν ὡς ἀτασθάλων κριθέντων ὑπαλλήλων συνίσταται εἰδικὸν Συμβούλιον, συγκείμενον ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἢ τὸν ἀναπληρωτήν του ὡς πρόεδρον, ἕνα Ἀρεοπαγίτην καὶ δύο τῶν ἐν Ἀθήναις ὑπηρετούντων Ἐφετῶν, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Τ. Τ. Τ., τῇ συμφωνίᾳ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, τὸν Γενικὸν Γραμματέα καὶ τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ.Τ.Τ.

Χρέη Γραμματέως ἐκτελεῖ ὁ Γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου Ἀνωτέρων Ὑπαλλήλων Τ.Τ.Τ.

Γραμματεῖς τῶν ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων Τ.Τ.Τ. ὡς καὶ δύο ἀναπληρωταὶ τούτων ὁρίζονται δι' Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως μεταξὺ τῶν ἐχόντων βαθμὸν τοὐλάχιστον Γραμματέως α' τάξεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ.Τ.Τ.

"Αρθρον 10.

Διὰ Β. διατάγματος δύνανται νὰ συσταθῶσι Δ' καὶ Ε' Διευθύνσεις ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Τ. Τ. Τ., ὀνομαζόμεναι ἡ μὲν Δ' «Διεύθυνσις Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν», ἡ δὲ Ε' «Διεύθυνσις Ἀσυρμάτου Τηλεγραφίας». Τὰ προσόντα, ἡ ἁρμοδιότης καὶ τὰ καθήκοντα τῶν προϊσταμένων αὐτῶν, ὡς καὶ αἱ ὑπαχθησόμεναι εἰς τὰς Διευθύνσεις ταύτας ὑπηρεσίαι, ὁρισθήσονται ἐπίσης διὰ Β. διατάγματος.

Κατὰ τὴν πρώτην ὅμως ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου καὶ εἰς χρονικὸν διάστημα μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὰ τρία ἔτη, τῆς Ε' Διευθύνσεως προΐσταται ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, ἀποσπώμενος εἰς τὴν Διεύθυνσιν ταύτην διὰ Β. διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Τ. Τ. Τ. καὶ τῶν Ναυτικῶν.

Ἐντὸς τῶν ὑπαρχόντων Τμημάτων παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Τ.Τ.Τ. συνίστανται τὰ ἑξῆς τέσσαρα Τμήματα, ὧν προΐστανται Τμηματάρχης α' ἢ β' τάξεως·

α') Τμῆμα Προσωπικοῦ. Τὰ καθήκοντα τοῦ Τμηματάρχου τούτου ὁρισθήσονται διὰ Β. διατάγματος.

β') Τμῆμα Ταχ. Ἀλληλογραφίας καὶ Ἐνσήμων, εἰς ὃ ὑπάγονται αἱ ὑπηρεσίαι τῶν Ταχ. Ἐνσήμων, συστημένων καὶ Ταχ. Ἀλληλογραφίας ἐν γένει τοῦ ἤδη παρὰ τῇ Α' Γενικῇ Διευθύνσει τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ.Τ.Τ. λειτουργοῦντος Α' Ταχυδρομικοῦ Τμήματος μετονομαζομένου εἰς Τμῆμα Ταχυδρομικῶν συγκοινωνιῶν.

γ') Τμῆμα Βιβλιοθήκης καὶ Μουσείου, κοινὸν τῆς Ταχ. Τηλ. καὶ Τηλεγρ. ὑπηρεσίας, εἰς ὃ ἀνατίθενται αἱ ὑπηρεσίαι τῆς Βιβλιοθήκης, Μουσείου καὶ Δελτίου τῶν Τ.Τ.Τ. καὶ

δ') Τμῆμα πάντων ἐκτὸς τῶν πόλεων μεμονωμένων Τηλεφωνικῶν Συγκοινωνιῶν, τοῦ ἤδη παρὰ τῇ Γ' Διευθύνσει τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ.Τ.Τ. Τμήματος τῶν Τηλεφώνων. Συγκοινωνιῶν μεταμορφουμένου εἰς Τμῆμα Τηλεφωνικῶν Συγκοινωνιῶν τοῦ διευθύνοντος τὰς πόλεις.

Τὸ μεχρὶ τοῦδε Τμῆμα Ὑλικοῦ ἀποτελεῖ ἀνεξάρτητον ὑπηρεσίαν, κοινὴν διὰ πάσας τὰς Διευθύνσεις τοῦ Ὑπουργείου.

Διὰ Β. διατάγματος θέλουσιν ὁρισθῆ τὰ γραφεῖα, ἅτινα θὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰ ἀνωτέρω τμήματα καὶ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 11.

Ὁ Γεν. Τεχν. Ἐπιθεωρητὴς μετονομάζεται εἰς Γεν. Τεχν. Ἐπιθεωρητὴν τῆς Τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας, ἱδρυομένης ἑτέρας θέσεως Γεν. Τεχν. Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας.

Διὰ Β. διατάγματος θέλουσι κανονισθῆ τὰ καθήκοντα τῶν ἀνωτέρω Τεχν. Ἐπιθεωρητῶν, οἵτινες λαμβάνουσι μέρος εἰς ἀμφότερα τὰ ὑπηρεσιακὰ Συμβούλια

Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ προάγονται οἱ Ἐπιθεωρηταὶ καὶ οἱ ἔχοντες ὑπερτετραετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὸν βαθμὸν τὸν ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὸν τοῦ Τμηματάρχου α΄ τάξεως.

Οἱ Τμηματάρχαι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ. Τ. Τ. λαμβάνονται ἐκ τοῦ Προσωπικοῦ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης προαγόμενοι ἢ μετατιθέμενοι κατὰ τὰς ἰσχυούσας περὶ προσόντων καὶ προαγωγῆς τοῦ Προσωπικοῦ αὐτῆς διατάξεις, ἀλλ' ἡ τοποθέτησις αὐτῶν κατὰ Τμήματα γίνεται ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Τ. Τ. Τ.

Ἐξαιρετικῶς κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2762 «περὶ ἱδρύσεως Ὑπουργείου Τ. Τ. Τ.» δύναται νὰ διορισθῇ Τμηματάρχης τῆς Διεκπεραιώσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Π.Τ.Τ. ὁ κεκτημένος πτυχίον Νομικῆς τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ ἔχων ἐνασκήσῃ ἐπὶ 4ετίαν τὸ Δικηγορικὸν ἐπάγγελμα.

Ἄρθρον 12.

Ἡ ὀρθὴ ἑρμηνεία τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2762 «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Τ. Τ. Τ.» εἶνε ὅτι εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Τ. Τ. Τ. ἀνήκουσι μόνον οἱ προερχόμενοι ἐκ τῆς ἱεραρχίας τοῦ κλάδου τῶν Τ. Τ. Τ. ὑπάλληλοι.

Διὰ Β. διατάγματος θέλουσι κανονισθῆ αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου 2762.

Ἄρθρον 13.

Διὰ τὴν βοηθητικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Γενικῆς Γραμματείας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ.Τ.Τ. συνιστᾶται θέσις Γραμματέως α΄ τάξεως.

Εἰς τὴν θέσιν ταύτην μόνον κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου δύναται νὰ διορισθῇ ὁ ἔχων πτυχίον Νομικῆς.

Ἄρθρον 14.

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ νόμου 276 καὶ ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 1004, ὡς καὶ πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργοῦνται.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

Περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τῶν Τ. Τ. Τ.».

(Ὡς ἐτροποποιήθη), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Εἰς τοὺς πάσης τάξεως μονίμους Ταχυδρομικούς, Τηλεγραφικοὺς καὶ Ἀγροτικοὺς Διανομεῖς, Συσκευαστάς, Κλητῆρας, ἀχθοφόρους, ταξινόμους, πωλητρίας γραμματοσήμων, φύλακας τηλεγραφικῶν καὶ τηλεφωνικῶν γραμμῶν καὶ ἀρχιεργάτας καὶ ἐργάτας συνεργείων ἀντὶ τῆς μέχρι τοῦδε χορηγουμένης προσαυξήσεως εἴκοσι δραχμῶν ἀνὰ τριετίαν ὑπηρεσίας, χορηγοῦνται προσαυξήσεις ἴσαι πρὸς δέκα τοῖς ἑκατὸν τοῦ μισθοῦ ἀνὰ τριετίαν ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ καὶ ἐπὶ τρεῖς ἐν σύνολῳ τριετίας.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἡμερησία ἀποζημίωσις τῶν συνοδῶν ἀλληλογραφίας εἰς τὰς διαφόρους σιδηροδρομικὰς γραμμάς, ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχ. δέκα ἡμερησίως, θέλει ὁρίζεσθαι ἑκάστοτε διὰ Β. διατάγματος μετὰ γνώμην καὶ τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου Ἀνωτέρων ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 3.

Εἰς πάντας τοὺς ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καὶ Θεσσαλονίκῃ μονίμους ταξινόμους, διανομεῖς καὶ συσκευαστάς, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται ὑπὲρ τὰς 7 ὥρας ἡμερησίως, παρέχεται ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ἐπὶ πλέον ἐργάσιμον ὥραν, ὁριζομένη εἰς δραχ. δύο διὰ τοὺς ταξινόμους καὶ δραχ. μία καὶ 50 λ|ο διὰ τοὺς διανομεῖς καὶ συσκευαστάς.

Ἡ ἐπὶ πλέον ὅμως τοιαύτη ἐργασία δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ τρίωρον ἀνὰ πᾶν εἰκοσιτετράωρον.

Ἡ βεβαίωσις τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον τακτικῶν καὶ ἐπὶ πλέον ἐργασίμων ὡρῶν ἐνεργεῖται ὑπευθύνως ὑπὸ τῶν προϊσταμένων τοῦ γραφείου καὶ τοῦ ἀρμοδίου Τμήματος, ἀποτελοῦσι δὲ ἓν τῶν καθηκόντων τῶν προϊσταμένων τούτων.

Εἰς τὸ διατιθέμενον διὰ τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν τῶν ἀνταλλακτηρίων Ταχυδρομείων προσωπικὸν ταξινόμων, διανομέων καὶ συσκευαστῶν, παρέχεται ἀμοιβὴ δύο δραχμῶν καθ' ἑκάστην.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τοὺς ἀρχιεργάτας καὶ ἐργάτας τῶν τηλεγραφικῶν καὶ τηλεφωνικῶν συνεργείων καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν ἐργαζομένους τηλεγραφοφύλακας, ἐφ' ὅσον ἀσχολοῦνται εἰς ἐργασίας ἐκτὸς

τῆς ἕδρας των, παρέχεται δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργάσιμον ἀποζημίωσις δραχ. 4 εἰς τοὺς ἀρχιεργάτας, 3 εἰς τοὺς ἐργάτας α' καὶ β' τάξεως καὶ 2 εἰς τοὺς τηλεγραφοφύλακας. Ὅταν ὅμως οὗτοι, ὡς καὶ οἱ ἀνήκοντες καὶ οἱ μετέχοντες εἰς τὰ Τηλεφων. Συνεργεῖα, ἀπομακρύνωνται τῆς περιφερείας των καὶ ἐκτελοῦσιν ὑπηρεσίαν εἰς ἑτέραν περιφέρειαν, ἡ τοιαύτη ἀποζημίωσις πρὸς 30 πρώτας ἡμέρας ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἐν τῇ πρώτῃ παραγρ. τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ νόμου 2494 ὁριζομένης.

Ἄρθρον 5.

Ἡ δαπάνη δύο στολῶν κατ' ἔτος τῶν διανομέων τῶν ὑπηρετούντων ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διακομὴν τῶν Ἀνταλλακτηρίων Ταχυδρομείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Πατρῶν, Θεσσαλονίκης, Ἀδριανουπόλεως, Κερκύρας, Σύρου καὶ Βόλου τῶν εἰς τὰς πόλεις ταύτας Ταχ. Τηλ. Διευθύνσεων καὶ Γραφείων ὡς καὶ εἰς τοὺς φύλακας τῶν Τηλεφωνικῶν Κέντρων καὶ τῶν Διευθύνσεων τῶν ὡς ἄνω πόλεων καὶ εἰς τοὺς ἐργάτας τῶν Τηλεγραφικῶν καὶ Τηλεφωνικῶν συνεργείων καὶ τῶν Τηλεφωνικῶν Κέντρων τῶν αὐτῶν πόλεων καὶ ἑνὸς ἀδιαβρόχου κατὰ τριετίαν εἰς τοὺς ἀνωτέρω ὡς καὶ εἰς τοὺς φύλακας τῶν ἀγροτικῶν γραμμῶν, ἐργάτας συνεργείων, καὶ ἀγροτικοὺς διανομεῖς καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου. Ἐπίσης ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καταβάλλεται ἡ δαπάνη ἑνὸς χιτῶνος κατ' ἔτος διὰ τοὺς ἐντὸς τῶν Ἀνταλ. Ταχυδρομείων τῆς Κεντρικῆς Ἀποθήκης τοῦ Ὑλικοῦ, τῶν Παραρτημάτων αὐτῆς καὶ τῶν παρὰ τοῖς Τελωνείοις Παραρτημάτων ἐργαζομένους διανομεῖς καὶ συσκευαστάς.

Ἄρθρον 6.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

Διὰ Β. Δ. κανονισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος νόμου, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

«Περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου 815, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων 1016, 1185, 2989, 2705 καὶ τοῦ ἀπὸ 18)31 Ὀκτωβρίου 1920 Νομοθετικοῦ διατάγματος περὶ κανονισμοῦ πωλήσεως ἐφημερίδων κλπ. Ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Τὸ α' ἐδάφιον τοῦ νόμου 815 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Οὐδεμία ἐφημερίς, ἄλλων οἱονδήποτε φυλλάδιον ἢ παράρτημα, δύναται νὰ πωλῆται κάτω τῶν 30 λεπτῶν. Αἱ ἡμερήσιαι ἐφημερίδες ἐκδίδονται δισέλλιδοι ἢ τετρασέλιδοι εἰς οἱονδήποτε σχῆμα. Μέχρις 6 σελίδων δύναται νὰ ἐκδοθῇ ἐφημερὶς τοῦ σχήματος τῆς «Ἑσπερινῆς» καὶ μέχρις 8 σελίδων τοῦ σχήματος τῆς «Νέας Ἡμέρας».

Τὸ ἐδάφιον β' καταργεῖται.

Τὸ 2 ἄρθρον τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς·

«Ἐξαιρετικῶς καὶ κατ' ἀνώτατον ὅρον τὰς ἡμέρας τοῦ Νέου ἔτους, τῆς τελευταίας Κυριακῆς τῶν Ἀπόκρεω, τῆς 25 Μαρτίου τῆς 15 Αὐγούστου καὶ τῶν Χριστουγέννων, δύνανται αἱ ἐφημερίδες νὰ ἐκδίδωνται εἰς οἱονδήποτε ἀριθμὸν σελίδων».

Τὸ 3 ἄρθρον τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς·

Ὁ παραβάτης τοῦ νόμου τιμωρεῖται διὰ πᾶσαν παράβασιν μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν τριάκοντα χιλιάδων (30.000) ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τῆς Στέγης τῆς Πατρίδος. Παραβάται θεωροῦνται ἀδιακρίτως οἱ πράκτορες, ὑποπράκτορες καὶ οἱ ἐν γένει πωληταὶ ἐφημερίδων, οἱ δεχόμενοι νὰ κυκλοφορήσωσιν ἐφημερίδας ἢ ἔντυπα φυλλάδια καὶ παραρτήματα κατὰ παράβασιν τῶν ἐν τῷ β' ἄρθρῳ, ὡς τοῦτο μετερρυθμίσθη, ἀναφερομένων.

Διαδικασία τῆς ποινικῆς διώξεως ὁρίζεται ἡ κατὰ τὸ 703 περὶ πλεονεξίας καὶ ἀισχροκερδείας διωκομένου τοῦ ἀδικήματος καὶ αὐτεπαγγέλτως.

Τὸ 4 ἄρθρον τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς·

Ἐκ τοῦ τριακονταλέπτου τιμήματος παρέχονται εἰς τοὺς ἐφημεριδοπώλας 6 λεπτά, εἰς δὲ τὰ πρακτορεῖα 2 λεπτά.

Διὰ πᾶραν τῆς μεσολαβήσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι πρακτορείων ἢ ἐφημεριδοπωλῶν πώλησιν ἡμερησίων ἐφημερίδων ἐν ξέναις χώραις ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ὁριζομένης τῆς τιμῆς τῆς πωλήσεως εἰς 30 λεπτὰ τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς, κατ' ἀνώτατον ὅρον καταβλητέα τῷ ἐκδότῃ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῆς καθ' ἑκάστον μῆνα τιμῆς τοῦ συναλλάγματος.

Πᾶσα διάταξις προγενεστέρου νόμου ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος καταργεῖται.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς καταχωρίσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

«Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΑΥΛΗ' τῆς 29 Μαΐου 1887 «περὶ Βασιλικῆς Οἰκογενείας καὶ περὶ Ἀντιβασιλείας», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Γάμος συναφθεὶς ὑπό τινος τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου ΑΥΛΗ' διαλαμβανομένων προσώπων, ἄνευ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου προηγουμένης τοῦ Βασιλέως ἐγκρίσεως ἢ ἄνευ ἐπισκοπικῆς ἀδείας, δύναται καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἑνὸς ἢ ἀμφοτέρων τῶν συζύγων λύσιν αὐτοῦ νὰ κηρυχθῇ ἔγκυρος ἀπὸ τῆς συνάψεως αὐτοῦ διὰ Β. διατάγματος, προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ καὶ ἐκδιδομένου κατόπι Βασιλικῆς ἐγκρίσεως, περὶ ἧς συντάσσεται πρᾶξις καταχωριζομένη εἰς τὰ κατὰ τὸν νόμον ΣΞΔ' τῆς 13 Ἰουλίου 1868 ληξιαρχικὰ βιβλία καὶ προσυπογραφομένη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ.

Ἡ τοιαύτη κύρωσις τοῦ γάμου ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον συνεπείας καὶ οὐδεμίαν ἐπάγεται συνέπειαν ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ διαδοχῆς διατάξεων τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΑΥΛΗ' ἢ οἱασδήποτε ἄλλης νομικῆς διατάξεως ἀφορώσης εἰς τὰ μέλη τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας.

Ἄρθρον 2.

Τὰ μέλη τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρεώσεως νὰ συμμετέχωσιν εἰς συγγενικὰ συμβούλια».

Ἐπὶ τῆς ἐξακολουθήσεως εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ συστάσεως εἰδικοῦ Ταμείου διὰ τὴν κατασκευὴν μονίμων ὁδοστρωμάτων Ἀθηνῶν Πειραιῶς Περιχώρων», ὁ κ. **Ν. Δεβίδης** λαμβάνων τὸν λόγον ὡμίλει ἐν ἐκτάσει, ζητῶν τὴν ἀναβολήν, διότι δὲν διενεμήθη τὸ νομοσχέδιον, περιέχει δὲ τροπολογίας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁμιλίας αὐτοῦ, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ μελετήσῃ οὗτος. Δηλοῖ δ' ὅτι, πλὴν τῶν τροπολογιῶν τούτων, ὑπάρχουσι πλεῖστα σημεῖα τοῦ νομοσχεδίου δεόμενα εὐρείας συζητήσεως, ταῦτα δὲ θὰ συζητήσῃ οὗτος, ἀδιαφορῶν πρὸς τοὺς κατηγορήσαντας αὐτὸν δημοσιογράφους ὅτι παρακωλύει τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, ἐργαζόμενος πρὸς ἐξάπλωσιν τῆς φθίσεως ἐν τῇ πόλει.

Ξ. Στρατηγὸς (Ὑπουργός). Δὲν δέχομαι τὴν ἀναβολήν.

Ὁ κ. **Κ. Δροσόπουλος** εἰσερχόμενος εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου λέγει, ὅτι ὡς καὶ κατὰ τὴν προχθεσινὴν συζήτησιν ἐτόνισε, ἡ πρωτίστης σημασίας ὁδός, ἧς ἡ κατασκευὴ ἐπείγει, εἶναι ἡ ὁδὸς Πειραιῶς — Ἀθηνῶν, περὶ ἧς πεσβλέπει καὶ τὸ ὑπόμνημα τῶν πολυπληθῶν Σωματείων, τὸ ὁποῖον ὑπέβαλον εἰς τὸ Προεδρεῖον καὶ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας. Δεκτῆς οὔσης γενομένης τῆς κατασκευῆς τῶν κυρίων ὁδῶν κυκλοφορίας, ὡς εἶναι καὶ ἡ ὁδὸς Πατησίων καὶ Κηφισσίας, τότε τὸ γενησόμενον ὑπὸ τοῦ Ταμείου δάνειον δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ποσὸν τῶν 20 ἑκατομμυρίων, ἀφοῦ ἄλλως τε ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις προβλέπει δαπάνην δι' ὅλας τὰς ὁδοὺς μόνον 12 ἑκατομμυρίων, ἐξ ὧν μάλιστα δέον ν' ἀφαιρεθῶσι τὰ δύο ἑκατομμύρια πεντακόσιαι χιλιάδες, ἅτινα θὰ κατεβληθῶσιν ὑπὸ τῆς ἑταιρίας τῶν τροχιοδρόμων. Οὕτω ἡ ἐπιβληθησομένη φορολογία θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ κατέλθῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἢ καὶ νὰ μὴ τεθῇ καθόλου, ἀφοῦ θὰ ἠδύνατο καὶ μόνον τὸ ποσὸν τοῦ 1.200.000, τὸ ὁποῖον ἐδαπάνα σήμερον τὸ Δημόσιον πρὸς συντήρησιν τῶν ὁδῶν, νὰ ἐξήρκει διὰ τὴν ἐξεύρεσιν δανείου πρὸς κατασκευὴν τῶν κυρίων ὁδῶν. Διότι καὶ ἡ φορολογία τῶν οἰκοδομῶν εἶναι μεγάλη καὶ ἡ τῶν αὐτοκινήτων, ἀφοῦ μάλιστα προσφάτως ἐτέθησαν βαρύταται φορολογίαι. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς λεπτομερείας, βεβαίως τοῦ Συμβουλίου δέον νὰ μετάσχωσι καὶ οἱ Δήμαρχοι Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ὡς καὶ ἀνώτερος ὑπάλληλος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρείου. Ἐν τέλει, φρονεῖ ὅτι δέον νὰ περιορισθῶμεν σήμερον μόνον εἰς ὡρισμένας ὁδούς, ἃς ἀνεγράψαμεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ὁ κ. **Ξ. Στρατηγὸς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι εἶναι περιττὸν ν' ἀναγραφῶσιν αἱ ὁδοί, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον τὸ νομοσχέδιον προβλέπει ἐπέκτασιν τοῦ συστήματος καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ὁδοὺς τῶν πόλεων καὶ τῶν περιχώρων. Ἄλλως τε, διορθουμένων τῶν ὁδῶν, θὰ ἐλαττωθῇ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἡ δαπάνη τῆς συντηρήσεως τούτων, ὥστε τὸ ποσὸν τοῦτο νὰ δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ ἄλλων ὁδῶν. Δηλοῖ ὅμως ὅτι ἡ πρώτη ἐπισκευασθησομένη ὁδὸς θὰ εἶναι ἡ ὁδὸς Ἀθηνῶν Πειραιῶς καὶ εἶτα τῶν Πατησίων.

Ὑποστηρίζων ὅτι ἡ φορολογία, ὡς καὶ προχθὲς ἀνέπτυ-

ξεν, είναι πολύ μικρά καὶ ὅτι ὧν ἐπεβάλλοντο διόδια εἰς τὰ περιερχόμενα τροχαῖα θὰ ἐπεβαρύνοντο ταῦτα περισσότερον, φρονεῖ ὅτι τὸ προτεινόμενον σύστημα εἶναι μεθοδικώτατον καὶ θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα, πλὴν τῶν ἄλλων, καὶ τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐξόδων συντηρήσεως τῶν ὁδῶν.

Ὁ κ. **Α. Ἀγγελλόπουλος** ὑποστηρίζων τὸ νομοσχέδιον περὶ ὁδοστρωμάτων τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, ἀναπτύσσει ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀσχάλλωσιν οἱ κ.κ. Πληρεξούσιοι Ἀττικῆς διὰ τὴν ἐπιβαλλομένην εἰς τοὺς κατοίκους Ἀθηνῶν φορολογίαν, καθόσον ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Ἀθηνῶν ὅσις σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ἀνέλθῃ εἰς ἑκατομμύριον, αὐτοὶ ἔχουσι νὰ ὠφεληθῶσι λόγῳ τῆς αὐξήσεως τῆς ἀξίας τῆς ἀκτικῆς κτήσεως μυριαπλάσια τῶν ὅσα θὰ δαπανηθῶσιν. Φέρει δ' ὡς παράδειγμα τὰ ἀλλαχοῦ λαβόντα χώραν ὡς πρὸς τὴν καταπληκτικὴν ὕψωσιν τῶν οἰκοπέδων.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** (Ὑπουργὸς) παρακαλεῖ, ὄχι ὡς Ὑπουργὸς ἀλλὰ ὡς πληρεξούσιος Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας τοὺς κ.κ. Συναδέλφους, τοὺς ἔχοντας ἀντιρρήσεις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, ν' ἀπορρίψωσι τὴν συζήτησιν.

Ν. Λεβίδης. Εὐρυτάτη θὰ γίνῃ ἡ συζήτησις.

Γ. Μερκούρης (Ὑπουργός). Εὐχαρίστως νὰ γίνῃ.

Ν. Λεβίδης. Ὁ πατήρ σας ἀπεδοκίμασε τὸ νομοσχέδιον.

Γ. Μερκούρης (Ὑπουργός). Ὁ πατήρ μου δὲν ἀπεδοκίμασε τὸ νομοσχέδιον, ἀλλὰ δι' ὑπομνήματος ἐζήτησε νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ Δημοσίου εἰς τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ νόμου Ἐπιτροπήν, ἐφ' ὅσον φορολογοῦνται ἀμέσως οἱ δημόται τοῦ Δήμου Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς.

Ν. Λεβίδης. Αὐτὸ ἐγένετο δεκτόν.

Γ. Μερκούρης (Ὑπουργός). Βεβαίως. Ὅταν συνιστῶ φειδὼ περὶ τὰς συζητήσεις, πράττω τοῦτο ἐκ τοῦ φόβου ματαιώσεως τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον ὑπελόγισεν ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία εἰς 12 ἑκατομμύρια δραχμῶν καὶ τὸ ὁποῖον, ἐὰν ἄφινεν ἡ Κυβέρνησις τοῦ 1912 νὰ συντελεσθῇ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, θὰ ἐπραγματοποιεῖτο μὲ 450 χιλιάδας δραχμῶν. Ὁ τότε Δήμαρχος Ἀθηναίων, ὁ πατήρ μου, εἶχε ζητήσει ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν Βενιζέλου νὰ ἐξεχωρίσῃ εἰς τὸν Δῆμον τὸ καταβαλλόμενον διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ὁδῶν ποσὸν τῶν 250 χιλιάδων ἔναντι τοῦ ὁποίου διέθεσε χρεωστικοῦ δανείου θὰ ἐπραγματοποιεῖτο τὸ ἔργον τοῦτο. Διὰ νὰ ἀναβληθῇ τότε ἐκ κακοβουλίας τὸ ἔργον, μᾶς κοστίζει 12 ἑκατομμύρια σήμερον. Φοβοῦμαι μήπως μία νεωτέρα ἀναβολὴ θὰ μᾶς στοιχίσῃ ἄλλα 12 ἑκατομμύρια.

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** λέγει ὅτι εἶναι ὑπὲρ τῆς ταχυτάτης ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου, διότι πρόκειται περὶ ὑπερτάτης ἀνάγκης, ἀλλὰ πρέπει τοῦτο νὰ βελτιωθῇ. Εἶναι ἐναντίον τῆς φορολογίας τοῦ λαοῦ τῶν δύο πόλεων, διότι προκειμένου περὶ δημοσίων ὁδῶν ὑποχρεοῦται τὸ Δημόσιον Ταμεῖον νὰ καταβάλλῃ τὰς ἀπαιτουμένας δαπάνας, ἀφοῦ μάλιστα μετὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ὁδῶν τὸ Δημόσιον θὰ ἀπαλλαγῇ τῶν περαιτέρω δαπανῶν τῆς συντηρήσεως. Θεωρεῖ τὸ δόγμα τῆς νέας ταύτης φορολογίας ὡς λίαν ἐπικίνδυνον, διότι εἶναι ἄγνωστον ποῦ θὰ σταθῇ εἰς τὸ μέλλον. Ἀποκρούει τὴν κεφαλικὴν φορολογίαν τῶν κατοίκων καὶ χιλιάδων, διότι αὐτὴ θὰ εἶναι καταθλιπτικὴ καὶ θὰ δημιουργήσῃ πλῆθος προσωπικοῦ διὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ φόρου καὶ πολλὰς ἐνοχλήσεις τῶν φορολογουμένων, δηλώσεις πρωτοκόλλα πρόστιμα κλπ. καὶ προτείνει τὴν ἐπιβολὴν ἀναλόγου καὶ ἐλαφροῦ ποσοῦ διοδίων εἰς τὰ διερχόμενα τὴν ὁδὸν τροχαῖα, ὧν ἡ εἰσπραξις θὰ εἶναι ἄκοπος καὶ ἀσφαλὴς ἄνευ σπατάλης οἰκονομικῶν δυνάμεων. Ἐπίσης ἀποκρούει τὴν φορολογίαν τῶν αὐτοκινήτων, τὰ ὁποῖα ἤδη διὰ τῶν νέων νομοσχεδίων φορολογοῦνται βαρέως. Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν δέον νὰ λαμβάνωσι μέρος καὶ οἱ Δήμαρχοι τῶν δύο πόλεων. Καὶ καταλήγει προτείνων ὅπως προστεθῇ ἐν τῷ νόμῳ ὅτι ἡ πρώτη κατασκευασθησομένη ὁδὸς θὰ εἶναι ἡ ὁδὸς Ἀθηνῶν Πειραιῶς.

Ὁ κ. **Ξ. Στρατηγὸς** (Ὑπουργὸς) ἀπαντῶν εἰς σχετικὴν περικοπὴν τοῦ κ. Μάτεση ἀναγινώσκει ἔγγραφον σωματείων καροτοποιῶν καὶ ἄλλων ἐπαγγελματιῶν, δι' οὗ οὗτοι δέχονται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς φορολογίαν, ἀρκεῖ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Α. Μάτεσις. Ἔχω γνῶσιν τοῦ ἐγγράφου αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν ἐπεται ἐκ τούτου, διότι δέχονται οὗτοι ἀγνοοῦντες τὰς λεπτομερείας, νὰ δεχθῶμεν καὶ ἡμεῖς νὰ τοὺς ἐπιβάλωμεν φόρους, οὓς δὲν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ πληρώσωσι.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** παρατηρεῖ ὅτι ἐκ τῆς ἀναγνώσεως καὶ τοῦ νομοσχεδίου προκύπτει ὅτι ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ παλαιὸν μακαρίτικον σύστημα τῶν Εἰδ. Ταμείων, διὰ

διάφορα ἔργα τὰ ὁποῖον ἐχρεωκόπησεν. Ὡς πρὸς τὸ νομοσχέδιον, λέγει ὅτι, καίτοι πρόκειται περὶ δημοτικῶν ὁδῶν, οἱ δῆμοι Ἀθηνῶν, Πειραιῶς κλπ., δὲν λαμβάνουσι μέρος, ἀλλὰ συγχέονται μὲ κρατικὰς ὑποχρεώσεις καὶ ἐπιχειρήσεις, ἐνῷ δ' ἔπρεπε νὰ ὦσιν αὐτοτελεῖς, συμφώνως πρὸς τὸν σχετικὸν νόμον, μὲ ἴδιον ταμεῖον κλπ. Διὰ τοιαῦτα ζητήματα, ἐξ ἄλλου δὲ ἀδικοῦνται καὶ αἱ ἐπαρχίαι διὰ τῆς συστάσεως τοῦ Εἰδικοῦ αὐτοῦ Ταμείου, τὸ ὁποῖον καλοῦνται νὰ διευθύνωσιν ἀνώτεροι ὑπάλληλοι, οἵτινες θὰ ἀσχοληθῶσι μᾶλλον διὰ τὰς Ἀθήνας, παρὰ διὰ τὰς ἐπαρχίας. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι, προκειμένου περὶ ἀναγκῶν ὅλων τῶν πόλεων, ἁρμόδιοι ἔδει νὰ ὦσιν οἱ νομάρχαι καὶ τὰ ἁρμόδια νομαρχιακὰ καὶ δημοτικὰ Συμβούλια. Διὰ τὴν εἰδικὴν αὐτὴν μέριμναν τῶν Ἀθηνῶν, διαμαρτύρεται καίτοι κάτοικος Ἀθηνῶν, οὐδὲ εἶναι δυνατόν, λέγει, διὰ τῶν προσώπων τὰ ὁποῖα ἀναγράφονται ἐν τῷ 1ῳ ἄρθρῳ, νὰ κατασκευασθῶσιν ἐπαρχιακαὶ ὁδοί, ὧν μέγιστην ἔχομεν ἀνάγκην. Διὰ τοῦτο κατ' ἀρχὴν τάσσεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου καὶ εἰδικώτερον, διότι συνιστᾶται Εἰδ. Ταμεῖον, τοῦ ὁποίου ἔχει κηρυχθῇ πολέμιος, διότι ταῦτα ἔχουσι χρεωκοπήσει. Ἀνάγκη τὰ τοιαῦτα ἔργα νὰ ἐκτελεσθῶσιν ὑπὸ τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων, ὧν εἴμεθα ὑπόχρεοι νὰ σεβασθῶμεν τὴν αὐτοτέλειαν καὶ νὰ μὴ ὑπαγάγωμεν ταύτας εἰς τὰς κεντρικὰς ὑπηρεσίας καὶ τὰς ἐξαρανίσωμεν. Κηρύσσεται ἐν τέλει κατὰ τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, ὡς ὑπηρετοῦντος στοιχειώδη ἀνάγκην τῆς Πρωτευούσης. Εὑρίσκει δικαιοτάτην τὴν ἐπιβαλλομένην φορολογίαν, ἀφοῦ διὰ τῆς κατασκευῆς τῶν ὁδῶν ὠφελοῦνται καὶ οἱ ἰδιοκτῆται καὶ οἱ μισθωταὶ καὶ οἱ ἁμαξηλάται καὶ οἱ καραγωγεῖς. Ἀλλ' ἀποκρούει τὸν τρόπον, καθ' ὃν συγκροτεῖται ἡ διοικοῦσα τὸ ταμεῖον ἐπιτροπή, ἥτις ἀποτελεῖται ἀπὸ ὑπαλλήλους Δημοσίων ἔργων, ἀπαρτίζοντας μίαν οἰκογένειαν. Τονίζει ὅτι ἡ δικαιοδοσία τῆς ἐπιτροπῆς δὲν στρέφεται εἰς τεχνικὰ ζητήματα, ἀλλ' ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τοῦ Ταμείου. Ἐν τέλει ζητεῖ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς διατάξεως περὶ τῆς ἐξώσεως τοῦ μισθωτοῦ, προτείνων ὅπως νομικώτερον διατυπωθῇ ὅτι ἡ μὴ καταβολὴ τοῦ τέλους ἀποτελεῖ λόγον ἐξώσεως κρατοῦντος καὶ διαρκοῦντος τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ξ. **Στρατηγὸς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας). Ἀποδέχομαι τὴν τελευταίαν παρατήρησιν, ὡς καὶ τὴν πρώτην ἐν μέρει.

Ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου**, συμφώνων πρὸς τὸν κ. Σ. Σωτηριάδην ὡς πρὸς τὴν καλὴν σύνθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὸν προσδιορισμὸν αὐτῆς, φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ τροποποιηθῇ τὸ σχετικὸν ἄρθρον, μόνον ἀπομακρυνομένου τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων ἐκ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἀφαιρουμένης καὶ τῆς πλειονοψηφίας τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ἑτέραν παρατήρησιν ποιεῖται, ὅπως πληρώνῃ φόρον τὸ φορτίον καὶ οὐχὶ οἱ καραγωγεῖς καὶ οἱ ἁμαξηλάται, πρὸς δὲ διὰ τὸν φόρον τῶν ἁμαξηλατῶν νὰ ἐπικολληθῇ μία πλάξ ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν, ὥστε νὰ μὴ ἐνοχλῶνται οἱ ἁμαξηλάται ὑπὸ τῶν χωροφυλάκων.

Ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι ἀπορεῖ διὰ τὴν δυσκολίαν μεθ' ἧς διεξάγεται ἡ συζήτησις, ἐνῷ εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία ἡ κατασκευὴ τῶν ὁδοστρωμάτων κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τὴν ὁδὸν Ἀθηνῶν — Πειραιῶς καὶ Πατησίων καὶ εἶτα εἰς τὴν λεωφόρον Κηφισσίας, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰς μεγάλας ἀρτηρίας, διὰ τῶν ὁποίων συγκοινωνοῦσιν οἱ χωρικοὶ πληθυσμοί. Συνεχίζων, ἐξαίρει τὴν ἀνάγκην τῆς συγκοινωνίας καὶ λέγει ὅτι, δυοῖν θάτερον, ἢ τὸ Κράτος θὰ δαπανήσῃ διὰ τὰς ἀρτηρίας ταύτας ἢ τοῦτο γεννήσεται δι' εἰδικοῦ Ταμείου. Τὸ Κράτος ὅμως δὲν θὰ ἐπισκευάσῃ τὰς ὁδοὺς καὶ ἀναφέρει ὡς ἀπόδειξιν τὰ τῆς ἐξαπλώσεως καὶ καταστροφῆς τῶν σκύρων ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν καὶ περιχώρων χωρὶς νὰ κατασκευασθῶσιν αἱ ὁδοί, ἐλλείψει ὁδοστρωτήρων, οἵτινες παρηγγελθησαν τῇ ἐνεργείᾳ του καὶ ὅμως δὲν ἦλθον ἐξ ἀβελτηρίας τοῦ Ὑπουργείου. Ἐκ τούτου συμπεραίνει ὅτι τὸ Δημόσιον δὲν θὰ κατασκευάσῃ τὰς ὁδοὺς ταύτας καὶ μόνον εἰδικὸν Ταμεῖον δύναται νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο. Ὁμιλεῖ κατόπιν ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ νομοσχεδίου καὶ προτείνει διαφόρους τροποποιήσεις ὅπως τὸ νομοσχέδιον καταστῇ ἀρτιώτερον, θεωρῶν ἀπορριπτέαν τὴν πρόστασιν τῆς διὰ διοδίων φορολογίας, διότι αὕτη θὰ ἐμβάλῃ εἰς πολλὰς δυσχερείας τοὺς καραγωγεῖς.

Ὁ κ. **Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος** λέγει ὅτι ἀνακρίνει τις ἐκ τῶν ἐπικρίσεων καὶ ἀντιρρήσεων τῶν συναδέλφων θὰ ἠδύνατο ν' ἀμφιβάλῃ περὶ τῆς γνησιότητος ἡμῶν ὡς ἀπογό-

νων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Παντως, λέγει, δὲν ἐκληρονομήσαμεν τὴν ὡραιοπάθειαν αὐτῶν. Ἐννοεῖ τὸν κ. Λεβίδην κηρυχθέντα κατὰ τῶν ὁδοστρωμάτων, ἄνευ ὑπονόμων καὶ ὕδατος, ἀλλὰ δὲν ἐννοεῖ τὸν κ. Ματεσιν, ὅστις θέλει καὶ τὴν πήτα γερὴ καὶ τὸ σκύλο χορτάτο, καὶ ὅστις θέλει νὰ νομοθετῇ χωρὶς, ἐκ καλοκαγαθίας ἴσως, νὰ θέλῃ νὰ προσκρούῃ ποτὲ εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐκλογέων. Ἐξηγῶν τοὺς λόγους ἐμπειρείας, καὶ εἰδικοὺς ἔτι, οἵτινες ἐπιβάλλουσι τὴν κατασκευὴν τῶν ὁδοστρωμάτων, προτείνει σύστημα καθαριότητος τῶν ὁδοστρωμάτων τούτων καὶ τὴν ἀνάγκην παραδοχῆς αὐτοῦ.

Ὁ κ. ***Ι. Κούσουλας*** λέγει ὅτι ἐξεγείρεται κατὰ τῆς ἔστω καὶ μικρᾶς φορολογίας, διότι οἱ ἰδιοκτῆται ἀστικῶν κτημάτων ἀπώλεσαν τὰ δικαιώματα τῆς ἰδιοκτησίας των διὰ τοῦ ἐνοικιοστασίου, ἐνῶ πληρώνουσι τόσους φόρους. Ἐξακολουθῶν, παρατηρεῖ ὅτι ἐκ τῶν 12 ἑκατομμυρίων, εἰς ἃ προϋπελογίσθη ἡ δαπάνη διὰ τὰς 6 ὁδούς, τὰ 2 1/2 ἑκατομμύρια διὰ συμβάσεως θὰ καταβάλῃ ἡ ἑταιρεία τῶν γεφυρῶν. Μένουσι 9 1/2 ἑκατομμύρια. Δεδομένου ὅτι τὸ Δημόσιον προσφέρει 1 ἑκατομμύριον τὸ ἔτος, ἐὰν προσθέσωμεν 350 χιλ. τὸν φόρον ἐξ αὐτοκινήτων καὶ 200 χιλ. ἐξ ἱππηλάτων ὀχημάτων, σχηματίζεται ποσὸν 1 ἑκατομ. 600 χιλ. Οὕτω δυνάμεθα, ἀπαλλάσσοντες τοὺς ἰδιοκτήτας τῆς ἐνοικιάσεως τοῦ φόρου, νὰ συνάψωμεν δάνειον 10 ἑκατομμυρίων καὶ νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὰς ἓξ ὁδοὺς τοῦ Δημοσίου, ἃς καὶ θὰ κατασκευάσωμεν ἀμέσως, χωρὶς νὰ πλήξωμεν τὴν ἰδιοκτησίαν, ἡ ὁποία εὑρίσκεται ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Διὰ τοῦτο προτείνει εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ ἀπαλλάξῃ τελείως τὴν ἰδιοκτησίαν παντὸς φόρου μέχρι τῆς ἀρσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου, ἀφοῦ καθ' ὃν τρόπον προτείνει δὲν θὰ ματαιωθῇ ἡ σκυρροστρωσία τῶν Δημοσίων ὁδῶν τῶν Ἀθηνῶν.

Πλειστοι πληρεξούσιοι ζητοῦσι νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Ξ. Στρατηγὸς*** (Ὑπουργὸς) ζητεῖ νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις, διότι ἄλλως θέλει ματαιωθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου, ὅπερ εἶναι σπουδαιότατον.

Ὁ κ. ***Γούναρης*** προτείνει νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις, ἀφοῦ πρόκειται νὰ ὁμιλήσωσι πολλοὶ κ. Πληρεξούσιοι

καὶ νὰ συζητηθῇ ἑτέραν ἡμέραν, πλὴν τῆς Δευτέρας, καθ' ἣν θέλει συζητηθῇ τὸ ἀγροτικὸν νομοσχέδιον.

Δηλοῖ προσέτι ὅτι ὅσα νομοσχέδια πρὸ τοῦ ἀγροτικοῦ δὲν ἔχουσι παρὰ ἐλαχίστας συζητήσεις, ταῦτα θὰ ψηφισθῶσιν, ἄλλως θέλουσιν ἀναβληθῇ.

Ἡ πρότασις γίνεται δεκτὴ καὶ ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου.

Προκειμένου νὰ συζητηθῇ τὸ σχέδιον νόμου «περὶ τηλεγραφείων καὶ κοινοτικῶν τηλεφωνείων» οἱ κ. ***Β. Μαρκεζίνης*** καὶ ***Καμπάνης*** ὑποστηρίζουσι σχετικὰς τροπολογίας, λέγουσι δ' ὅτι ἂν αἱ τοιαῦται δὲν γίνωσι δεκταί, οὐ μόνον πλεῖσται κοινότητες μένουσιν ἄνευ τηλεφωνείων ἀλλὰ καταργοῦνται καὶ τὰ ὑπάρχοντα γ' τάξεως τηλεγραφεῖα.

Ὁ κ. ***Μιχ. Γούδας*** (Ὑπουργὸς) ἀναγινώσκων τροπολογίας ἐπενεχθείσας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι ἀκριβεῖς αἱ ἀντιρρήσεις τῶν κ. Ν. Καμπάνη καὶ Μαρκεζίνη καὶ ζητεῖ νὰ συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Οἱ κ. κ. ***Α. Μάτεσις, Ν. Καμπάνης καὶ Β. Μαρκεζίνης*** διαμαρτύρονται, θεωροῦντες ἀνεπαρκεῖς τὰς τροπολογίας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, μεθ' ὃ ὁ κ. Ὑπουργὸς δέχεται τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ ἐξερευνήσεως τῆς Ἀν. καὶ Δ. Μακεδονίας πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ ἐκμετάλλευσιν πετρελαίων».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «Περὶ προμηθείας εἰδῶν ταφίμων ἐν Θράκῃ».

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων·

Περὶ κοπῆς μεταλλικῶν κερμάτων λεπτῶν 50, 20, 10 καὶ 5.

(Ὡς ἐτροποποιήθη μετὰ τὴν κατ' ἄρχὴν ψήφισιν αὐτοῦ) ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται νὰ κατασκευασθῶσι καὶ τεθῶσιν εἰς κυκλοφορίαν κέρματα λεπτῶν πεντήκοντα ἐκ μίγματος χαλκοῦ καὶ νικελίου ἢ ἄλλων μετάλλων.

Ἐπιτρέπεται ἐπίσης νὰ κατασκευασθῶσι καὶ τεθῶσιν εἰς κυκλοφορίαν κέρματα λεπτῶν εἴκοσι, δέκα καὶ πέντε ἐκ μίγ-

ματος χαλκοῦ καὶ νικελίου ἢ ἄλλων μετάλλων νομισματικῆς ἀξίας ἐν συνόλῳ μὴ ὑπερβαινούσης τὴν ἀναλογίαν τῶν δραχμῶν τριῶν κατὰ κάτοικον.

Διὰ Β. διαταγμάτων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ ἐκδοθησομένων θέλουσιν ὁρισθῆ ἡ ἐν τῷ μίγματι ἀναλογία νικελίου καὶ χαλκοῦ ἢ ἄλλων μετάλλων, ὁ τύπος, τὸ κανονικὸν βάρος, ἡ διάμετρος, ἡ ἀπὸ τοῦ νομίμου βάρους ἀνοχὴ ἐκπροπῆς καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἐξ ἑκάστου εἴδους κατασκευασθησομένων νέων ἄνω κερμάτων.

Ἄρθρον 2.

Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος μεταλλικὰ κέρματα ἰσχύουν ὑποχρεωτικῶς δεκτὰ ἐν ταῖς συναλλαγαῖς, ἐπὶ τῇ ἐκτετυπωμένῃ ἐπ' αὐτῶν ἀξίᾳ, ἀλλ' οὐχὶ διὰ ποσὸν ὑπερβαίνον τὰς δραχμὰς πέντε δι' ἑκάστην πληρωμὴν προκειμένου περὶ κερμάτων τῶν λεπτῶν εἴκοσι, δέκα καὶ πέντε καὶ τὰς δραχμὰς πεντήκοντα προκειμένου περὶ κερμάτων τῶν λεπτῶν πεντήκοντα.

Ἄρθρον 3.

Μέχρις ὅτου τεθῶσιν εἰς κυκλοφορίαν τὰ νέα μεταλλικὰ κέρματα, ἐπιτρέπεται, ὅπως ἐκτυπωθῶσι καὶ τεθῶσιν εἰς κυκλοφορίαν χάρτινα δεκάλεπτα καὶ πεντάλεπτα κέρματα νομισματικῆς ἀξίας μέχρι δραχμῶν ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου (1.500.000).

Τὰ κέρματα ταῦτα θέλουσιν εἶσθαι ὑποχρεωτικῶς δεκτὰ ὡς νόμιμον νόμισμα ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ αὐτῶν ἀξίᾳ, ἐν μὲν ταῖς ἰδιωτικαῖς συναλλαγαῖς μέχρι ποσοῦ δραχμῶν δύο δι' ἑκάστην πληρωμήν, εἰς δὲ τὰ δημόσια ταμεῖα ἀπεριορίστως.

Διὰ Β. Διαταγμάτων, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ ἐκδοθησομένων, καθορισθήσεται ὁ τύπος, αἱ διαστάσεις, τὸ χρῶμα, ὁ ἔλεγχος τῆς διαχειρίσεως, ἡ ἐναλλαγὴ καὶ καταστροφὴ τῶν ἐφθαρμένων καὶ πᾶσα λεπτομέρεια διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῶν χαρτίνων κερμάτων.

Ἄρθρον 4.

Τὰ μέχρι τῆς θέσεως εἰς κυκλοφορίαν τῶν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος κατασκευασθησομένων μεταλλικῶν κερμάτων κυκλοφοροῦντα κέρματα, ἐκ χαλκοῦ ἢ ὀρειχάλκου ἢ καθαροῦ νικελίου ἢ καὶ ἐκ μίγματος αὐτοῦ ὡς καὶ τὰ χάρτινα πεντηκοντάλεπτα, δεκάλεπτα καὶ πεντάλεπτα τοιαῦτα θέλουσιν ἀποσυρθῆ βαθμιαίως ἐκ τῆς κυκλοφορίας καὶ ἀντικατασταθῆ διὰ τῶν ὡς ἄνω κατασκευασθησομένων νέων μεταλλικῶν κερμάτων.

Διὰ Β. διαταγμάτων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ ἐκδοθησομένων ὁρισθήσεται ὁ χρόνος καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐφαρμογῆς τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως διατάξεως τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου, ὡς καὶ ἡ προθεσμία μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὁποίας τὰ μὴ προσαχθησόμενα πρὸς ἀνταλλαγὴν κέρματα θέλουσι παύσει ἔχοντα νόμιμον κυκλοφορίαν.

Τὰ μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην ὑπολειφθησόμενα τυχὸν κέρματα θέλουσι γίνεσθαι δεκτὰ μόνον ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου τοῦ Κράτους, ἀλλ' ἐντὸς πενταετοῦς κατ' ἀνώτατον ὅρον προθεσμίας μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὁποίας θὰ παραγράφωνται ὁριστικῶς εἰς ὄφελος τοῦ Κράτους.

Διὰ Β. διατάγματος ἐγκριθήσεται καὶ πᾶσα σχετικὴ διὰ τὴν ἀντικατάστασιν καὶ ἀνταλλαγὴν ἀπαιτηθησομένη δαπάνη.

Ἄρθρον 5.

Τὰ ἐν τῷ δημοσίῳ ταμείῳ συγκεντρωθησόμενα ἐξ ἀνταλλαγῆς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, μεταλλικὰ κέρματα, θέλουσι τακῆ, τὰ δὲ ἐκ τῆς τήξεως μέταλλα ἐκποιηθήσονται, τοῦ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως προϊόντος τούτων εἰσαχθησομένου ὡς ἐσόδου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

Διὰ Β. διαταγμάτων θέλουσι καθορισθῆ τὰ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως τῆς διατάξεως τοῦ παρόντος ἄρθρου, θέλει δὲ ἐγκριθῆ καὶ πᾶσα σχετικὴ πρὸς τοῦτο δαπάνη.

Ἄρθρον 6.

Ἡ κατασκευὴ καὶ ἐκτύπωσις τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον μεταλλικῶν κερμάτων ἐπιτρέπεται νὰ ἀνατεθῆ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ εἰς κατάλληλα ἐργοστάσια ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἢ τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ἄνευ δημοσίου συναγωνισμοῦ.

Ἄρθρον 7.

Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 1280 τοῦ 1918 ὁριζόμενον ἀνώτατον ὅριον ἀποζημιώσεως τῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐλέγχου διαχειρίσεως, ἀνταλλαγῆς καὶ καταστροφῆς τῶν ἐφθαρμένων κερματικῶν γραμματίων, προσλαμβανομένων ἐργατῶν αὐξήνεται εἰς δραχμὰς τριακοσίας μηνιαίως.

Ἄρθρον 8.

Καταργεῖται ὁ νόμος 2766 τοῦ 1922 «περὶ ἐκδόσεως χαρτίνων κερμάτων τῶν δέκα λεπτῶν», ὡς καὶ πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀνατρέχει μέχρι τῆς 18 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1920, πλὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3, ὧν ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΥΜΣ' περὶ Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 495».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν τριῶν Τ. κ. κ. Στρατηγοῦ μετὰ τὴν α' ἀνάγνωσιν), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΥΜΣ' καὶ μετὰ τὴν λέξιν «ταχυδρομικὰ» προστίθενται αἱ λέξεις «καὶ τηλεγραφικά».

Τὰ ἄρθρα 4 καὶ 6 τοῦ ἰδίου νόμου, ὡς καὶ 3 τοῦ νόμου 495 καταργοῦνται ἀντικαθιστάμενα ὡς ἑξῆς·

»Αἱ εἰς τὰ Ταχ. Ταμιευτήρια ἔντοκοι καταθέσεις ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, δὲν δύνανται νὰ ὦσι κατώτεραι τῆς μιᾶς δραχμῆς, τὸ δὲ ἑκάστοτε ἐκ καταθέσεων ὑπὲρ αὐτοῦ πιστωτικὸν ὑπόλοιπον δὲν δύναται νὰ ᾖ ἀνώτερον τῶν 5000 δραχμῶν, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ὑπέρβασις προέρχεται ἐκ κεφαλαιοποιηθέντων τόκων, ὁπότε καὶ μόνον λογίζεται τόκος καὶ διὰ τὰ πέρα τῶν 5,000 δραχμῶν ποσά.

»Αἱ ἀνωτέρω ἔντοκοι καταθέσεις δύνανται νὰ αὐξομειῶνται διὰ Β. διατάγματος, προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Τ. Τ. Τ. καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν.

»Αἱ καταθέσεις νομικῶν προσώπων, ἐπιδιωκόντων τὴν ἐξυπηρέτησιν κοινῆς ὠφελείας σκοπῶν, δύνανται νὰ ἀνέλθωσι μέχρι τῶν 8000 δραχ., μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου.

»Διὰ τὰς τοιαύτου εἴδους καταθέσεις τόκος παρέχεται ἐπίσης καὶ διὰ τὰ ἐπὶ πλέον τῶν 8000 δραχ. ποσά, ἐὰν ἡ ὑπέρβασις προέρχεται ἐκ κεφαλαιοποιηθέντων τόκων».

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ΓΥΜΣ' νόμου ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς·

«Ἡ ἐπιστροφὴ μέρους ἢ τοῦ ὅλου τοῦ κατατεθειμένου ποσοῦ γίνεται εἰς τὸν κτήτορα τοῦ βιβλιαρίου ἢ εἰς τὸν νόμιμον ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ τοῦ βιβλιαρίου. Ἀλλ' ἐφόσον πρόκειται περὶ ἐπιστροφῆς ποσοῦ μείζονος τῶν 500 δραχμῶν, δὲν δύναται νὰ γείνῃ αὕτη πρὸ τῆς παρελεύσεως δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς καταθέσεως.

»Ἡ ἀπόδοσις πρὸς ἀγραμμάτους ἢ ἀδυνατοῦντας νὰ ὑπογράψωσι μέχρι μὲν τοῦ ποσοῦ τῶν 300 δραχμῶν διενεργεῖται ὑπογραφόντων δύο φερεγγύων μαρτύρων ἀλληλεγγύως ὑπευθύνων, διὰ δὲ τὰς ὑπὲρ τὰς 300 δραχμὰς ἀποδότεις, διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως ἐξοφλήσεως.»

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 1ης τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ αὐτοῦ νόμου προστίθενται τὰ ἑξῆς·

«Ἡ παραγραφὴ αὕτη ἐπέρχεται μετὰ τριετίαν ἐφόσον τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς πιστώσεως βιβλιαρίου τινὸς τῶν ταχ. ταμιευτηρίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχ. 2. Διὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου ἡ τριετία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου».

Ἄρθρον 4.

Τὸ ἄρθρον 17 τοῦ νόμου ΓΥΜΣ', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 495, καταργεῖται ἀντικαθιστάμενον ὡς ἑξῆς·

«Οἱ ἐνεργοῦντες τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ταχ. ταμιευτηρίου ὑπάλληλοι ἐν ἑκάστῳ ταχ. καὶ τηλ. γραφείῳ, διανέμονται ἀναλόγως τοῦ μισθοῦ αὐτῶν ἐκ τῶν κερδῶν τοῦ ταχ. ταμιευτηρίου εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους τὰς ἑξῆς ἀμοιβάς, ἐφόσον τὸ σύνολον αὐτῶν δι' ἕκαστον γραφεῖον ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς δέκα.

»Πεντήκοντα λεπτὰ ἀνὰ ἑκάστην χιλιάδα δραχμῶν κατατεθεισῶν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, 25 λεπτὰ ἀνὰ πανμέρον βιβλιάριον, ἐκτὸς τῶν ἀποδιδομένων πρὸς ἀντικατάστασιν ἀπολεσθέντων ἢ ἐξαντληθέντων τοιούτων, καὶ 5 λεπτὰ ἀνὰ πᾶσαν πρᾶξιν καταθέσεως.

»Τὰ ἥμισυ ἐκ τῆς εἰκοσιπενταλέπτου ὡς ἄνω ἀμοιβῆς ἀνὰ βιβλιάριον, ὡς καὶ τῆς πενταλέπτου τοιαύτης ἀνὰ πᾶσαν πρᾶξιν καταθέσεως, δίδονται εἰς τοὺς ταχυδρομικοὺς ἢ ἀγροτικοὺς διανομεῖς ἐὰν τῇ μεσολαβήσει αὐτῶν ἐξεδόθη τὸ βιβλιάριον ἢ ἐγένετο ἡ πρᾶξις τῆς καταθέσεως.

»Ἂν ἡ πεῖρα καὶ ἡ ἐφαρμογὴ ὑποδείξωσι τὴν ἀνάγκην, αἱ ὡς ἄνω ὁρισθεῖσαι ἀμοιβαὶ δύνανται νὰ τροποποιῶνται διὰ Β. διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Τ. Τ. Τ., μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

»Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἀμοιβῶν, τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον, ἐπὶ τῷ προτάσει τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ Τ. Τ. Τ., δύναται νὰ ὁρίσῃ χρηματικὰς ἀμοιβὰς ὑπὲρ τῶν ταχ. ὑπαλλήλων, ταχυδρομικῶν ἢ ἀγροτικῶν διανομέων, διευθυντῶν σχολείων ἢ ἄλλων ἱδρυμάτων, οἵτινες συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θεσμοῦ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων.

»Αἱ ἀμοιβαὶ τῆς κατηγορίας ταύτης οὐδέποτε δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰ τρία δέκατα τῶν βεβαιωθησομένων τυχὸν ἐτησίων καθαρῶν κερδῶν.

Ἄρθρον 5.

Τὸ ἄρθρον 19 τοῦ νόμου ΓΥΜΣ' ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 495 καταργεῖται ἀντικαθιστάμε-

νον ὡς ἑξῆς: «Παρὰ τῷ τμήματι τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ. Τ. Τ. τοποθετεῖται ὡς ταμίας ὑπάλληλος μὲ βαθμὸν τηλεγραφητοῦ, ἐπιστάτου ἢ γραμματέως α' ἢ β' τάξεως, ἐκλεγόμενος μεταξὺ τῶν λογιστικῶς κατηρτισμένων ὑπαλλήλων τοῦ ταχ. καὶ τηλ. κλάδου.

Ὁ ἀνωτέρω ὑπάλληλος δύναται καὶ περαιτέρω προαγόμενος νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ θέσει ταύτῃ.

Ὁ ταμίας τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων ὑπέχει ἀπάσας τὰς ὑποχρεώσεις δημοσίου ὑπολόγου καὶ καταβάλλει ἐγγύησιν δραχ. 3000 εἰς μετρητὰ ἢ χρεόγραφα τοῦ Δημοσίου καὶ λαμβάνει, πλὴν τοῦ κανονικοῦ μισθοῦ τῆς θέσεώς του ἐν τῇ ταχ. ἢ τηλεγρ. ὑπηρεσίᾳ, ἐπιμίσθιον πεντήκοντα δραχ. μηνιαίως, ἐκ τῶν βεβαιωθησομένων δὲ καθαρῶν κερδῶν δίδεται αὐτῷ, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, ἐτησία ἀμοιβὴ μέχρι δραχμῶν πεντακοσίων.

Τριμελὴς ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Θησαυροῦ, τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, καὶ τῶν Τ. Τ. Τ., μετὰ τὴν σύνταξιν καὶ ὑποβολὴν τοῦ ἐνιαυσίου ἰσολογισμοῦ, προβαίνει κατὰ πρόσκλησιν τοῦ ἐπὶ τῶν Τ. Τ. Τ. Ὑπουργοῦ, εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῆς διαχειρίσεως τοῦ ὑπολόγου ταμίου τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων, ὑποβάλλουσα περὶ τούτου εἰδικὴν ἔκθεσιν, δημοσιευομένην διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς παρὰ τοῦ ἀνωτέρω ταμίου κατατεθειμένης χρηματικῆς ἐγγυήσεως ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς αὐτῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς».

Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τοὺς μέχρι τοῦδε διαχειρισθέντας τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην.

Πᾶν βεβαιούμενον ἔλλειμμα διαχειριστοῦ ὑπηρεσίας Ταχ. Ταμιευτηρίου, εἰσπράττεται κατ' ἐντολὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Τ. Τ. Τ. ὑπὸ τῶν δημοσίων ταμιῶν, συμφώνως πρὸς τὸν λογιστικὸν νόμον, καὶ ἀποστέλλεται δι' ἀτελοῦς ταχ. ἐπιταγῆς ἢ γραμματίου εἰς διαταγὴν τοῦ ταμίου τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμοσθήσεται καὶ διὰ τὰ ἤδη βεβαιωθέντα ἐλλείμματα.

Ἄρθρον 6.

Παρὰ τῷ ἰδίῳ τμήματι τοποθετεῖται ὡς ἀρχιλογιστὴς ὑπάλληλος φέρων τὸν βαθμὸν τοῦ τηλεγραφητοῦ, ἐπιστάτου ἢ γραμματέως α' ἢ β' τάξεως, ἐκλεγόμενος ἐπίσης μεταξὺ τῶν λογιστικῶς κατηρτισμένων ὑπαλλήλων τοῦ ταχ. καὶ τηλ. κλάδου, κατόπι διαγωνισμοῦ ἐνώπιον τῆς ἐν τῷ ἀνωτέρω ἄρθρῳ ὁριζομένης ἐπιτροπῆς καὶ κατὰ τρόπον καὶ χρόνον ὑπ' αὐτῆς

καθοριζόμενον, δύναται δὲ καὶ οὗτος καὶ περαιτέρω προαγόμενος νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ θέσει ταύτῃ.

Εἰς τὸν ἀρχιλογιστὴν τοῦ Τμήματος τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων παρέχεται, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, ἐφάπαξ ἐκδιδομένην, πλὴν τοῦ κανονικοῦ μισθοῦ τῆς θέσεως του, ἐκ τῶν κερδῶν τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων μηνιαίως ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὸ τρίτον τῶν μηνιαίων κανονικῶν αὐτοῦ ἀποδοχῶν ἐφ' ὅσον οὗτος φέρει τὸν βαθμὸν τοῦ τηλεγραφητοῦ, ἐπιστάτου, ἢ γραμματέως α' ἢ β' τάξεως, τὸ τέταρτον δὲ τῶν ἀνωτέρω κανονικῶν αὐτοῦ ἀποδοχῶν ἐὰν φέρῃ βαθμὸν ἀνώτερον.

Ὡς βοηθὸς τοῦ ἀρχιλογιστοῦ ὁρίζεται εἷς τῶν μονίμων ὑπαλλήλων τοῦ Τμήματος τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων, ὅστις καὶ ἀναπληροῖ αὐτὸν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον.

Ἀρχιλογιστὴς τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων παρὰ τῷ ἀνωτέρω τμήματι, ἐν ἐλλείψει καταλλήλου ὑπαλλήλου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Τ.Τ.Τ. δύναται νὰ διορισθῇ καὶ διπλωματοῦχος δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἢ ἰσοτίμου ἰδιωτικῆς τοιαύτης, ἔχων τριετῆ τοὐλάχιστον λογιστικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ Τραπέζῃ ἢ ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ καὶ μετὰ γνώμην τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς ὑπηρεσίας ταύτης. Ὁ βαθμὸς τοῦ ὑπαλλήλου τούτου, τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ἡ περαιτέρω προαγωγή του, ὡς καὶ αἱ ἀποδοχαί του καθορισθήσονται διὰ Β. διατάγματος, ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένου.

Ὁ ἀρχιλογιστὴς ἀναπληροῖ ὑπὸ ἰδίαν αὐτοῦ εὐθύνην, ὑπέχων τὰς ὑποχρεώσεις δημοσίου ὑπολόγου, τὸν ταμίαν κωλυόμενον ἢ ἀπουσιάζοντα καὶ δικαιοῦται εἰς ἀπόλυψιν πασῶν τῶν λογιστικῶν διὰ τὸν ταμίαν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων ἀμοιβῶν διὰ τὸν πλέον τοῦ μηνὸς χρόνον ἀναπληρώσεως αὐτοῦ.

Αἱ ὡς ἄνω ἀμοιβαὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει δὲν χορηγοῦνται εἰς τὸν ταμίαν.

Ἄρθρον 7.

Τὸ ἄρθρον 21 τοῦ νόμου ΓΓΜΣ' τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Ἀπαγορεύεται ἡ ἐνεχυρίασις βιβλιαρίου τοῦ Ταχ. Ταμιευτηρίου ὡς καὶ ἡ μέχρι δραχμῶν δύο χιλιάδων κατάσχεσις τῆς ἐν αὐτῷ πιστώσεως.

»Πᾶσα τοῦ ποσοῦ τούτου κατάσχεσις εἶναι ἄκυρος καὶ οὐδαμῶς συνεπείᾳ ταύτης δύναται νὰ παρακωλυθῇ ἡ ἀπόδοσις τοῦ κατασχεθέντος.

Ἄρθρον 8.

Ἐν περιπτώσει ἀθρόων ἀναλήψεων, καθ' ἃς τὰ ρευστὰ κεφάλαια τῶν ταχ. ταμιευτηρίων δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν, δύναται, μετὰ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβου-

λίου, νὰ ἔλθῃ ἀρωγὸν τὸ Δημόσιον ταμεῖον ἐπὶ ἐπιστροφῇ τοῦ καταβληθησομένου ὑπὸ τούτου ποσοῦ.

Ὡσαύτως ἐπιτρέπεται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ ἐνεχυριάζωνται παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ ἢ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἀπέναντι προκαταβολῶν τὰ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ταμιευτηρίων τυχὸν εὑρισκόμενα χρεόγραφα τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 9.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 1555 τεθήσεται εἰς ἐφαρμογήν, ὡς πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως Β. διατάγματος ὁρίζοντος τὸν χρόνον τῆς ἐναρξεως τῆς ἰσχύος του.

Ἄρθρον 10.

Ἐν περιπτώσει χρηματικῆς ἀνεπαρκείας τῶν γραφείων πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποδόσεων ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάληψις προσωρινῶς χρηματικῶν ποσῶν ἐκ τῶν εἰσπράξεών των, ἐξαιρέσει τῶν ἐκ ταχ. ἐπιταγῶν τοιούτων.

Ἡ ἐπιστροφὴ τῶν ποσῶν τούτων ἐκτελεῖται ἀπαραιτήτως ἢ ἐκ τῶν πρώτων ἐκ καταθέσεων εἰσπράξεων ἢ δι' ἀποστολῆς ἴσου ποσοῦ παρὰ τοῦ ταμίου ταχ. ταμιευτηρίων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ. Τ. Τ., εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ζητουμένου, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ ἐπαρκείας τῶν εἰσπράξεων τῶν γραφείων, ὥστε καὶ ἐπιτρέπεται ἡ ἀναβολὴ ἀποδόσεων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος ἢ τοῦ ἄρθρου 8 ὁριζομένων διατυπώσεων, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς γνωστοποιήσεως τηλεγραφικῶς τῆς ἀναβολῆς ταύτης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Διὰ Β. Διατάγματος, προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Τ. Τ. Τ. καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, δύνανται νὰ τεθῶσι προθεσμίαι διὰ τὰς πρὸς τοὺς καταθέτας ἀποδόσεις ὡς καὶ νὰ αἴρωνται ἢ αὐξομειῶνται αὗται.

Ἄρθρον 11.

Ὁ κατὰ τὸν παρόντα νόμον καθοριζόμενος τρόπος διανομῆς τῶν ἀπονεμομένων εἰς τοὺς ἐνεργοῦντας τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ταχ. ταμιευτηρίου ἀμοιβῶν ἐφαρμοσθήσεται καὶ ἐπὶ τῶν μὴ διανεμηθεισῶν μέχρι τοῦδε τοιούτων παρελθόντων ἐτῶν.

Ἄρθρον 12.

Ἡ τρίτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου ΓΨΜΕ καὶ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 495 ἀντικαθίστανται διὰ τῶν ἑξῆς.

Τὰ ἔξοδα τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων θὰ πληρώνωνται ἐκ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ τόκου ὃν ταῦτα δίδουσιν εἰς τοὺς καταθέτας καὶ τοῦ τόκου ὃν λαμβάνουσιν ἐκ τῆς διαθέσεως τῶν κεφαλαίων αὐτῶν, εἴτε εἰς ἐθνικὰ χρεόγραφα, εἴτε εἰς ἐντόκα

γραμμάτια τοῦ Δημοσίου, εἴτε εἰς καταθέσεις αὐτῶν παρά τινι ἀνεγνωρισμένῃ Τραπέζῃ, κατόπιν ὁμολογηθησομένης μετ' αὐτῆς συμβάσεως.

Μετὰ πρότασιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου δύναται τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον νὰ ἀποφασίζῃ καὶ κατ' ἄλλον τοῦ ἀνωτέρω τρόπον περὶ τῆς διαθέσεως τῶν κεφαλαίων τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων.

Β. Διάταγμα θέλει κανονίζει τὰς λεπτομερείας τῆς ἐκτελέσεως καὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἀποφάσεων τούτων.

Ἄρθρον 13.

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 495 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

Τὰς ἐργασίας τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων ἐπιβλέπει Ἐποπτικὸν Συμβούλιον συγκείμενον ἐκ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τῶν Τ. Τ. Τ. ὡς Προέδρου, ἐκ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ Δημοσ. Λογιστικοῦ, ἐκ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ. Τ. Τ., ἐκ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἐκ τοῦ Τμηματάρχου τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων. Καθήκοντα γραμματέως τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐκτελεῖ ὁ παρὰ τῷ Τμήματι τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων νομικὸς γραμματεὺς ἢ εἰσηγητής.

Τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον συντάσσει κατ' ἔτος, τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἁρμοδίου τμηματάρχου, τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐπανῶν τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων, ἀποφασίζει περὶ τῆς συμφερωτέρας τοποθετήσεως τῶν κεφαλαίων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 12 τοῦ παρόντος νόμου, προκειμένου ὅμως περὶ τῶν ἀποθεματικῶν κεφαλαίων τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων, δύναται τοῦτο ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τοποθετήσεώς των καὶ κατ' ἄλλον τρόπον τοῦ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ 12 ὁριζομένου, γνωμοδοτεῖ περὶ τῶν χορηγητέων ἀμοιβῶν, περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 4 τοῦ παρόντος νόμου, ἐγκρίνει πᾶσαν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ θεσμοῦ τούτου ἀπαιτουμένην δαπάνην ἐκ τῶν κερδῶν τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων καὶ προτείνει τὰς πρὸς βελτίωσιν τοῦ θεσμοῦ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων τροποποιήσεις, ἃς ἤθελε κρίνει ἀναγκαίας.

Τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ. Τ. Τ. καλούμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου αὐτοῦ ἢ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὁσάκις οὗτος ἤθελε κρίνει ἀναγκαῖον τοῦτο, εὑρίσκεται δὲ ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τριῶν ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Αἱ μηνιαῖαι καταστάσεις περὶ τῆς κινήσεως τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων, ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς καὶ ἰσολογισμὸς αὐτῶν ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Τ. Τ. Τ. καὶ δημοσιεύονται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐκ τῶν καθαρῶν κερδῶν τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων χορηγεῖται ἐτησία ἀμοιβὴ ἐκ δραχμῶν ἑξακοσίων εἰς ἕκαστον τῶν

μελῶν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, τὸ ἥμισυ δὲ τούτης εἰς τὸν γραμματέα αὐτοῦ.

Πᾶσα ἡ μεταξὺ τῆς Διευθύνσεως τῶν Τ. Τ. Τ. καὶ τῶν καταθετῶν ἀνταλλασσομένη ἀλληλογραφία ἀπαλλάσσεται ταχυδρομικῶν τελῶν, δέον δὲ νὰ φέρῃ ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς τὴν σημείωσιν «Ὑπηρεσία Ταχ. Ταμιευτηρίων».

Ἄρθρον 14.

Τὸ ἐκ μονίμων ὑπαλλήλων ἀναγκαίων προσωπικὸν τοῦ τμήματος τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ. Τ. Τ. τοποθετεῖται καὶ μετατίθεται κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

Ἄρθρον 15.

Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 τοῦ νόμου 1725 διάταξις περὶ τοῦ τρόπου τῆς προαγωγῆς τῶν ἐν τῇ Γ' Διευθύνσει νομικῶν γραμματέων, α' τάξεως εἰς τμηματάρχην τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων, καταργεῖται.

Ἄρθρον 16.

Ὁ νόμος 495 καταργεῖται.

Διὰ Β. Διατάγματος ἐπιτρέπεται ἡ κωδικοποίησις τῶν ἀφορώντων τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων νόμων.

Β. Διάταγμα θέλει κανονίσει τὰς λεπτομερείας τοῦ παρόντος νόμου, ὡς καὶ κυρώσει τὸν ἐκδοθησόμενον κανονισμὸν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης».

«*Περὶ αὐξήσεως τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγεγραμμένης πιστώσεως διὰ συνδρομὴν τοῦ Δημοσίου εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Φιλοκπαιδευτικὴν Ἑταιρείαν πρὸς συντήρησιν Διδασκαλείων θηλέων ἐν Ἀθήναις, Πάτραις, Κερκύρᾳ, Λαρίσῃ καὶ ἀστικῶν σχολῶν ἐν Τρικκάλοις, Λαμίᾳ, Τριπόλει καὶ Καλάμαις*».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν α' συζήτησιν) ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ ἐν τῇ προϋπολογισμῷ τῶν ἐτόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου ἀναγραφομένη πίστωσις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 629 τοῦ 1915 ἐκ δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων, διὰ συντήρησιν Διδασκαλείων θηλέων ἐν Ἀθήναις, Πάτραις, Κερκύρᾳ, Λαρίσῃ καὶ Τρικκάλοις αὐξάνεται ἐτησίως ἀπὸ τῆς χρήσεως 1922—1923 εἰς δραχμὰς τριακοσίας χιλιάδας».

«*Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 727 τοῦ 1916 «περὶ κανονισμοῦ ἐποδοχῶν κλπ. ὁπλιτῶν τῆς Ἀνακτορικῆς Φρουρᾶς»*.

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μετὰ τὴν κατ' ἀρχὴν συζήτησιν), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 722 τοῦ 1916 ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς·

Ἐπιλοχίου	κατὰ μῆνα δραχμὰς	210
Λοχίου	» » »	190
Δεκανέως	» » »	170
Σαλπιγκτοῦ καὶ Στρατιώτου	» » »	120

Εἰς τὸν ἀνωτέρω μισθὸν προστίθενται δραχμαὶ δέκα πέντε μηνιαίως, μεθ' ἑκάστην τριετίαν συνεχοῦς ὑπηρεσίας μέχρι τριῶν προσαυξήσεων, ὁπότε πᾶσα νέα προσαύξησις παύει.

Διὰ τοὺς νῦν ὑπηρετοῦντας ὁπλίτας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ προηγούμενος χρόνος ὑπηρεσίας, ὁ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου διὰ τὴν ἀπόλυψιν τῆς πρώτης προσαυξήσεως».

Οἱ ὁπλῖται τῆς Ἀνακτορικῆς Φρουρᾶς λαμβάνουσι μηνιαίως καὶ 30 ο/ο ὡς ἐπίδομα ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ αὐτῶν, μὴ συνυπολογιζόμενον διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως, μηδὲ ὑποκείμενον εἰς τὰς λόγῳ τούτης κρατήσεις, μηδὲ εἰς οἱανδήποτε κατάσχεσιν.

Ἄρθρον 2

Τὸ ἄρθρον 3ον τοῦ ἰδίου νόμου ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς·

«Τὰ ἔξοδα γραφείου τῆς Ἀνακτορικῆς Φρουρᾶς καθορίζονται διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ μῆνα καὶ ἐπιβαρύνουσι τὸ Δημόσιον».

Ἄρθρον 3

Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος κανονισθήσονται διὰ διαταγῶν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν».

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου „ΓΣΝΣ' τῆς 20 Μαρτίου 1908 «περὶ ἀπολυμαντηρίων».

«(Ὡ ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν α' συζήτησιν) ἔχον οὕτως»

Ἄρθρον 1.

Εἰς τὸ κατὰ τὸν νόμον „ΓΝΣΣ' τοῦ 1908 προσωπικὸν τοῦ ἐν Ἀθήναις Δημοσίου Ἀπολυμαντηρίου προστίθενται· εἷς ἀποθηκάριος, εἷς θερμαστής, ἓξ τακτικοὶ ἀπολυμανταί, ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων μέχρι τριῶν, ἐφόσον λειτουργοῦσιν ἰσάριθμα ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ἀπολυμαντηρίου αὐτοκίνητα καὶ ἔκτακτοι ἀπολυμαντα͵, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὁρίζεται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν. Καταργεῖται δ' ἡ θέσις τοῦ φύλακος καὶ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀμαξηλατῶν.

Ἄρθρον 2.

Οἱ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἀπολυμαντηρίου ὁρίζονται κατὰ μῆνα ὡς ἑξῆς·

1) Διευθυντοῦ μισθὸς εἰσηγητοῦ Ὑπουργείου.
2) Μηχανοδηγοῦ μισθὸς γραμματέως α' τάξεως Ὑπουργείου.
3) Γραφέως μισθὸς γραφέως β' ἢ α' τάξεως Ὑπουργείου.
4) Ἀποθηκάριου μισθὸς ἀκολούθου Ὑπουργείου.
5) Θερμαστοῦ μισθὸς ἀκολούθου Ὑπουργείου.
6) Ἀπολυμαντοῦ μισθὸς ἀκολούθου Ὑπουργείου.
7) Ὁδηγοῦ αὐτοκινήτων μισθὸς γραμματέως β' ἢ α' τάξεως Ὑπουργείου.
8) Ἀμαξηλάτου μισθὸς ἀρχικληρος Ὑπουργείου.
9) Ἱπποκόμου ἢ καθαριστοῦ μισθὸς κληρος α' τάξεως Ὑπουργείου.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἀπολυμαντηρίου, τακτικὸν ἢ ἐκτακτον, δύναται, ὁσάκις, πρὸς καταστολὴν λοιμώδους νόσου, ὑποβάλλεται εἰς ἐκτάκτους ὅλως κόπους ἢ εἰς προφανῆ κίνδυνον τῆς ὑγείας ἢ ζωῆς του, νὰ χορηγηθῇ πρόσθετον ἐπίδομα ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, μετὰ γνωμάτευσιν τοῦ Ἰατροσυνεδρίου, μέχρι δραχ. πέντε (5) ἡμερησίως.

Ἄρθρον 4.

Θερμαστὴς διορίζεται ὁ ὑπηρετήσας ὑπὲρ τὸ ἔτος ὡς θερμαστὴς ἐν τῷ Πολεμικῷ ναυτικῷ ἢ φέρων πιστοποιητικὸν τεχνίτου ἐφαρμοστοῦ ἐν μηχανουργικῷ ἐργοστασίῳ. Ἀποθηκάριος διορίζεται ὁ γνωρίζων καλῶς νὰ τηρῇ βιβλία διαχειρίσεως καὶ κατάλληλος ἐν γένει πρὸς ἐκπλήρωσιν καθηκόντων

ἀποθηκαρίου. Γραφεὺς διορίζεται ὁ ἔχων ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ Δημοσίας Ἐμπορικῆς σχολῆς.

Ἄρθρον 5.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἀπολυμαντηρίου διορίζεται διὰ Β. διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, μετὰ πρότασιν τοῦ Ἰατροσυνεδρίου.

Τὸ λοιπὸν προσωπικὸν διορίζεται δι' ὑπουργικῆς πράξεως, μετὰ πρότασιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἀπολυμαντηρίου.

Τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν παύεται, καθ' ὃν τρόπον καὶ διορίζεται.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δύναται νὰ ἀναθέσῃ προσωρινῶς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ἀπολυμαντηρίου εἰς ὑγειονομικὸν ἐπιθεωρητήν.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἐν τῷ Δημοσίῳ Ἀπολυμαντηρίῳ ὑπηρετούντων καθίσταται συντάξιμος.

Καθίσταται ὡσαύτως συντάξιμος καὶ ἡ πρὸ τοῦ νόμου τούτου ὑπηρεσία τοῦ προσωπικοῦ διὰ καταβολῆς τῶν νενομισμένων κρατήσεων ἐκ τοῦ μισθοῦ ἐντὸς χρόνου καὶ καθ' ὅρους ὁριθησομένους διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρον 7.

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγράφεται ἐτησίως ἡ ἀναγκαία πίστωσις διὰ τὸν μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ, τὴν προμήθειαν τῶν ἀπολυμαντικῶν μηχανημάτων, σκευῶν, ὀργάνων, χημικῶν οὐσιῶν καὶ ἄλλων χρειωδῶν διὰ τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ Ἀπολυμαντηρίου.

Ἐν περιπτώσει ἐπιδημίας, αἱ πρὸς καταστολὴν αὐτῆς ἐπὶ πλέον τῶν κανονικῶν δαπάναι διὰ τὴν πρόσληψιν ἐκτάκτου προσωπικοῦ καὶ τὴν προμήθειαν παντοίας ὑλικοῦ καταλογίζονται εἰς βάρος τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγεγραμμένης πιστώσεως δι' ἔκτακτα ὑγειονομικὰ ἔξοδα.

Ἄρθρον 8.

Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου „ΓΣΝΣ', ὡς τροποποιοῦνται διὰ τοῦ παρόντος, δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ λειτουργοῦντος Ἀπολυμαντηρίου καὶ εἰς ἄλλα ἱδρυθησόμενα ἀλλαχοῦ τοῦ Κράτους Ἀπολυμαντήρια διὰ Β. διαταγμάτων, δι' ὧν θέλει ὁρισθῇ συνάμα καὶ τὸ προσωπικὸν ἑκάστου, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὸ διὰ τοῦ νόμου τούτου ὁριζόμενον».

«Περὶ προσθήκης εἰς τὰ ἄρθρα 124, 276, 420, 431 κλπ. τῆς ποινικῆς Δικονομίας, ὡς καὶ περιορισμοῦ τῶν ἐπαναληψιμένων ἀναβολῶν τῶν ἐνώπιον τοῦ κακουργιοδικείου δικῶν» ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1

Εἰς συμπλήρωσιν τῶν ἄρθρων 276 καὶ 420, προστίθενται τὰ ἄρθρα.

420 α΄. Τρίτη ἀναβολὴ ὑποθέσεως, ἐκδικαζομένης ἐνώπιον κακουργιοδικείου, δὲν ἐπιτρέπεται ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ κατηγουμένου, ἀδιακρίτως ἐὰν προσῆλθον οἱ μάρτυρες καὶ πόσοι ἐκ τούτων.

420 β΄. Αἱ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ἀναβολαὶ τῆς δίκης ὑπολογίζονται, ἐν πάσῃ ὅλως περιπτώσει ἡ διὰ τὰς ὡς εἴρηται τρεῖς ἀναβολὰς παράτασις τῆς προφυλακίσεως δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πλέον τῆς διετίας ἐν συνόλῳ.

Ἄρθρον 2

Εἰς συμπλήρωσιν τῶν ἄρθρων 124 καὶ 431 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας προστίθεται ἄρθρον·

431 α΄. Ἐὰν κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις ἐκτιθέμενα ἐμφανισθῇ ἐκ τῶν ἀντιρρήσεων τοῦ κατηγορουμένου τρίτη ἀναβολὴ τῆς ὑποθέσεως δι' ἀπουσίαν οὐσιωδῶν μαρτύρων, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐξετάζονται οἱ προσελθόντες μάρτυρες, ἀναγινώσκονται δὲ ὑποχρεωτικῶς ὅλα τὰ ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἔγγραφα καὶ αἱ ἀνώμαλοι καταθέσεις τῶν ἀπολειπομένων μαρτύρων, πλὴν τῶν κατὰ τὴν Ποιν. Δικονομίαν ἐξαιρετέων συγγενῶν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυροτητος τῆς διαδικασίας, καὶ ἕκαστος διάδικος δύναται νὰ φέρῃ ὅσας νομίσῃ χρησίμους παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἀναγιγνωσκομένων ἐγγράφων. Μετὰ τοῦτο δὲ παραδίδονται εἰς τοὺς ἐνόρκους μετὰ τῶν ἀπαριθμουμένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 431 ἄλλων ἐγγράφων καὶ ὁλόκληρος ἡ δικογραφία μετὰ τῶν ἀναγνωσθέντων ἐγγράφων καὶ ἀνωμάλων καταθέσεων τῶν μαρτύρων.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὸν νόμον ΓΨΗΓ΄ «περὶ προποποιήσεως διατάξεων τῆς Ποινικῆς Δικονομίας» προστίθεται ἄρθρον 4, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 4. Ἐὰν ὁ τυχὼν τῆς προσωρινῆς δι' ἐγγυήσεως ἀπολύσεως, νομίμως κληθεὶς, δὲν προσέλθῃ ὅπως δικασθῇ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ἡ δίκη προχωρεῖ κατὰ τὰς περὶ φυγοδίκων καὶ ἀπόντων διατάξεις».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΒΜΕ΄ περὶ ἐλέγχου τοῦ ἐμπορίου τῆς σταφίδος», ἔχον οὕτως·

Εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου ΒΜΕ΄ προστίθενται τὰ ἑξῆς·

4) Ἀπαγορεύεται ἡ ἐναποθήκευσις ἐν Αἰγίῳ καὶ ἐξαγωγὴ ἐξ αὐτοῦ σταφίδος ἄλλης πλὴν παραγωγῆς τῶν περιφερειῶν τῆς ἐπαρχίας Αἰγιαλείας, τῶν τέως δήμων Ἐρινεῶν καὶ Κραθίδος καὶ τῆς Κορινθίας, τῆς τελευταίας ὅρως ἐναποθηκευομένης εἰς ἰδίας ἀποθήκας.

5) Ἡ ἐξαγωγὴ ἐξ ἄλλων λιμένων τοῦ Κράτους, πλὴν τοῦ Αἰγίου καὶ Πατρῶν, δοχείων περιεχόντων σταφίδα παραγωγῆς Αἰγίου, τῶν τέως δήμων Ἐρινεῶν καὶ Κραθίδος καὶ ἡ ἐξαγωγὴ δοχείων μὴ σεσημασμένων περιεχόντων σταφίδα τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω περιφερειῶν ἢ σεσημασμένων κατὰ τρόπον δυνάμενον ὡς ἐκ τῆς λέξεως ἢ ἐγενετο χρῆσις νὰ προκαλέσῃ σύγχυσιν μὲ τὴν λέξιν «Βοστίτσα».

Τὸ ἄρθρον 3 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς·

Πᾶσα παράβασις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωρεῖται διὰ φυλακίτεως μέχρις ἑνὸς ἔτους καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν 10.- 30 χιλιάδων δραχμῶν. Ἐν ὑποτροπῇ δὲ διὰ στερήσεως τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του ἐπὶ δύο ἔτη.

Εἰς τὸ ἄρθρον 5 προστίθενται αἱ ἑξῆς παράγραφοι.

Οἱ διὰ τὸ Αἴγιον διοριζόμενοι ἐμπειροτεχναι ἀπαρτίζονται ἐκ πέντε σταφιδοκτημόνων καὶ τριῶν ἐμπόρων λαμβανομένων ἐκ καταλόγων ὑποβαλλομένων μέχρι τῆς 15 Ἰουλίου ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως τῶν σταφιδικῶν Συνεταιρισμῶν Αἰγιαλείας διὰ τοὺς σταφιδοκτήμονας, καὶ τοῦ ἐκεῖ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου διὰ τοὺς σταφιδεμπόρους. Ἂν ἐξ οἱουδήποτε λόγου δὲν ὑποβληθῶσιν οἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω καταλόγοι, προβαίνει ὁ εἰρηνοδίκης Αἰγιαλείας αὐτεπαγγέλτως εἰς τὸν διορισμὸν τῶν ἐμπειρογνωμόνων. Οἱ οὕτω διοριζόμενοι ἐμπειρογνώμονες δικαιοῦνται νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὰς σταφιδαποθήκας κατὰ τὸν χρόνον τῆς συσκευασίας τῆς σταφίδος καὶ νὰ καταγγέλλωσι πᾶσαν παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐπιβάλλεται τέλος ἑξήκοντα λεπτῶν κατὰ ἑνετικὸν χιλιόλιτρον ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἐκ τοῦ λιμένος τοῦ Αἰγίου σταφιδοκάρπου, εἰσπραττόμενον ὑπὸ τοῦ Τελωνείου καὶ ἀποδιδόμενον εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς εἰς τὴν Ἕνωσιν τῶν Σταφιδικῶν Συνεταιρισμῶν Αἰγιαλείας διὰ τὴν ἀμοι-

δην τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τῶν διορισθέντων ἐμπειροτεχνῶν.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύωσιν αἱ διατάξεις τῆς πρώτης παραγράφου.

Διὰ Β. Διατάγματος, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκδιδομένου, δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ ἐπὶ ἄλλων σταριδικῶν περιφερειῶν καθόλου ἢ ἐν μέρει».

Γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ σχεδίου νόμου: «Περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμφωνίας περὶ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, τοῦ τελικοῦ πρωτοκόλλου καὶ τοῦ κανονισμοῦ ἐκτελέσεως τῆς εἰρημένης συμφωνίας».

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου:

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1921 νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 1818 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΒΣΜΘ' περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας».

«Περὶ ἀναγραφῆς πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, συμφώνως τοῖς νόμοις 2160 καὶ 2525 τοῦ ἔτους 1920, δι' ἀποζημίωσιν καπνεργατῶν».

Περὶ χορηγήσεως πιστώσεως εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1922 — 23 πρὸς πληρωμὴν ἐπιδομάτων εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ ὑπαλλήλους, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Γ. Μπουσίου**, συνιστῶντος νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ πληρωμῆς τῶν ἐχόντων λαμβάνειν ἐκ κεκλεισμένων χρήσεων.

Ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου: «Περὶ μεταρρυθμίσεως, καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2189 περὶ ἐξαγορᾶς κυριότητος ἐμφυτευτικῶν κτημάτων» μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Ν. Καλογεροπούλου**, ὑπὸ τὰς διαμαρτυρίας τῶν ἐκ Μεσσηνίας κ. Πληρεξουσίων, ἀποφασιζεται δὲ προτάσει τοῦ κ. **Δ. Γούναρη** ὅπως συζητηθῇ τὴν προσεχῆ Δευτέραν τοῦτο ἀναγραφόμενον πρὸ τοῦ Ἀγροτικοῦ ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' συζήτησιν σχεδίου νόμου «περὶ προσόντων διαβαθμίσεως καὶ ἀποδοχῶν τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῶν Δημοτ. Σχολείων», ὁ κ. **Β. Μαρκεζίνης** λαμβάνων τὸν

λόγον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1ου καὶ 2ου ποιεῖται παρατηρήσεις περὶ τῶν προσόντων τῶν διὰ τοῦ νομοσχεδίου διοριζομένων Ἐπ.θεωρητῶν, ζητεῖ δὲ κατάλογον καὶ ὁρισμὸν διδασκαλικῶν περιφερειῶν καὶ συνιστᾷ νὰ μὴ μεταβάλλωνται ἑκάστοτε αἱ περιφέρειαι, μετατίθενται δ' ἀσκόπως οἱ ἐπιθεωρηταί. Ὑποστηρίζει δὲ καὶ τροπολογίαν αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου 1ου, ὥστε οἱ διατελέσαντες ἐπιθεωρηταὶ νὰ μὴ καλῶνται ἐκ δευτέρου εἰς νέαν δοκιμασίαν.

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης** ἀπαντᾷ ὅτι αἱ διδασκαλικαὶ περιφέρειαι καθορίζονται μέχρις 90, δὲν ὁρίζεται δὲ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀπὸ τοῦδε, διὰ λόγους οὐχὶ ὑπερισταμένους, ἀλλ' ἄλλους εθνικωτέρους.

Ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τῶν Ἐπιθεωρητῶν δὲν δέχεται τὰς τροπολογίας τοῦ κ. Μαρκεζίνη.

Ὁμοίας παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 ποιεῖται καὶ ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς**, φρονῶν ὅτι οἱ κατέχοντες θέσιν ἐπιθεωρητοῦ δὲν πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται εἰς νέας ἐξετάσεις.

Καὶ τὰς τροπολογίας ταύτας δὲν δέχεται ὁ κ. Ὑπουργός, ψηφίζεται δὲ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1ον.

Ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου, ὁ κ. **Γ. Γιαννόπουλος**, ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς πτυχιούχους τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, ἣν δὲν δέχεται ὁ κ. Ὑπουργός. Μετὰ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 2, τὸ 3ον ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τὸ 4ον ὡς ἐτροποποιήθη, τὰ 5, 6, 7, 8, 9, 10 καὶ 11, ἀναβάλλεται δ' ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου λόγῳ τῶν τροπολογιῶν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 2145 περὶ ἀποδοχῶν, ἀδειῶν καὶ συνταξεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως» καὶ 2249 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῶν νόμων 2145 καὶ 1242 περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως» ὁ κ. **Δ. Κρεμέζης** ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ, ὅπως διαρρυθμισθῶσιν αἱ διατάξεις αἱ σχετικαὶ πρὸς τὰς προαγωγὰς τῶν δημοδιδασκάλων, διότι κινδυνεύουσι νὰ μείνωσι στάσιμοι 1080 διδάσκαλοι.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν νεώτερα τηλεγραφήματα διαφόρων Διδασκαλικῶν Ἑνώσεων, διότι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο θεωρεῖ ἀρκούντως σοβαρὸν καὶ πρέπει νὰ μελετηθῇ.

Ὑποστηρίζει μετὰ τοῦτο τροπολογίαν αὐτοῦ, σχετικὴν πρὸς τοὺς διδασκάλους τῶν Ν. Χωρῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουσιν διπλῆν φοίτησιν εἰς τὰ Διδασκαλεῖα, δύο τριετίας δηλ., ἤτοι ἐν ὅλῳ ἓξ, καὶ ὅμως τάσσονται ἐν κατωτέρᾳ μοίρᾳ τῶν τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος διδασκάλων, ἐχόντων μόνον τριετῆ φοίτησιν.

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης** λέγει ὅτι ἔχουσι ληφθῆ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ σταλέντα ὑπὸ διαφόρων Διδασκαλικῶν Ἑνώσεων τηλεγραφήματα τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν φοίτησιν τῶν διδασκάλων τῶν Ν. Χωρῶν.

Γίνονται μετὰ τοῦτο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, ὡς ἐτροποποιήθη, καὶ 3ον ἀναγινωσκόμενα.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ὁ κ. **Θ. Σκοῦφος** ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ, ὅπως οἱ ὄντες διευθυνταί, δυνάμει τοῦ νόμου 402, μὴ ἐπανέρχωνται εἰς τὴν θέσιν τοῦ διδασκάλου, ἣν δὲν δέχεται ὁ κ. Ὑπουργός. Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 4, εἶτα τὸ ἄρθρον 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 13, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Ι. Κούσουλα**, συνιστῶντος νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῶν ἀπολυομένων ὑπεραρίθμων, διότι πολλοὶ τούτων ὑπηρετοῦσιν εἰς τὸ Μέτωπον, ἃς δηλοῖ ὅτι λαμβάνει ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ ὁ κ. Ὑπουργός, 14, 15, μετὰ παρατηρήσεις τῶν κ. κ. **Γ. Μπουσίου** καὶ **Χ. Μητσοπούλου**, ὡς πρὸς τὴν λῆψιν κανονικῶν ἀδειῶν μετὰ πλήρων, ἀποδοχῶν καὶ ὄχι ἄνευ αὐτῶν, ἃς δὲν δέχεται ὁ κ. Ὑπουργός, τὸ 15, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Θ. Σκούφου**, ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐγγύων διδασκαλισσῶν, δι' ἃς ὁ κ. Ὑπουργὸς δέχεται ὅπως τῶν μὲν δύο πρώτων μηνῶν λαμβάνωσιν αὗται πλήρη τὸν μισθόν, τῶν δ' ἑτέρων τεσσάρων κατόπι τὸ ἥμισυ, τὸ 16, ὡς καὶ τὸ 17.

Ἀναβάλλεται δ' ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου λόγῳ τῶν τροπολογιῶν.

Γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ σχεδίου νόμου· «Περὶ αὐξήξεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μετακαλουμένων κατωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς ἀστυνομικῆς ὀργανωτικῆς ἀποστολῆς».

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' συζήτησιν κατ' ἄρθρον τὰ νομοσχέδια.

«Περὶ ὑπαγωγῆς τῆς περιοχῆς «Τοπ-Ἀλτὶ» εἰς τὸν δῆμον Ἀρτάδων.

«Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων ὑδρονομῆς διὰ τῶν

ἀρδευτικῶν ὑδάτων τοῦ χειμάρρου Γλαύκου μεσημβρινῆς πεδιάδος Πατρῶν.

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἄρθρου 8 τῆς μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας συμφωνίας περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι Βρεττανικῶν στρατιωτικῶν Νεκροταφείων, τῆς ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 9 Σεπτεμβρίου 1921», μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Ἀργυροπούλου**, ὅπως ληφθῇ πρόνοια περὶ τῶν ἐν Γερμανίᾳ θανόντων, ὧν τὰ λείψανα ἐγκατελείφθησαν δι' οἰκονομίαν 80 δραχμῶν.

Γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τῶν σχεδίων νόμου.

«Περὶ ἐπιχορηγήσεως τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως Ἀγαθοεργῶν Ἱδρυμάτων, Σωματείων καὶ Συλλόγων».

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2743 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Δβρίου 1920 Νομοθετικοῦ Διατάγματος».

Γίνεται δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ δικαιωμάτων τῶν ὑποθηκοφυλάκων, συμβολαιογράφων καὶ δικαστικῶν κληρώρων, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Ἀργυροπούλου** καὶ **Ἀγ. Σλήμαν**, ἃς δέχεται ὁ κ. **Γούναρης**, ἀναβάλλεται δὲ τὸ σύνολον.

Γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ σχεδίου νόμου· «Περὶ καθορισμοῦ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας καὶ τῆς συντάξεως τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν δημοτίων ἔργων, τῶν προϋπηρεσάντων ὡς τακτικῶν ὑπαλλήλων».

Γίνονται δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου·

«Περὶ ἱδρύσεως Ἐθνικῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων ἀπόρων μαθητῶν».

«Περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸν νόμον 2769 περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα στρατιωτικῆς ἢ ναυτικῆς ὑπηρεσίας».

«Περὶ προμηθείας εἰδῶν τροφίμων ἐκ Θράκης».

Γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τῶν σχεδίων νόμου·

«Περὶ ἐπιβολῆς εἰδικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς κοινότητος τοῦ πρώην δήμου Ἐχίνου διαιτωμένων ζώων».

«Περὶ ἐνισχύσεως τῶν πρώτων τοῦ εἰδικοῦ ταμείου κατασκευῆς ὑδραγωγείου ἐν Ἀμφιλοχίᾳ».

Γίνεται ἐπίσης δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ 578 νόμου περὶ

χανικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ Β. Ναυτικῷ» καὶ τοῦ τροποποιήσαντος τοῦτον 2042 » μετὰ τροπολογίας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀναβαλλομένης τῆς ψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρα 11 μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ τὴν προσεχῆ Δευτέραν ὥρα 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κων. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Σ. Κ. Ἀλεξιάδης
Δ. Κρεμάζης

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΚΖ'.

Τῆς 27 Ἰουνίου 1929.

Ὥρα 7 καὶ 15' μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωτεῖα καὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς·

— Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Κεντρικοῦ Συνδέσμου τῶν παθόντων παρακαλεῖ τὴν Συνέλευσιν, ὅπως τροποποιηθῇ τὸ 5ον ἄρθρον τοῦ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχεδίου καὶ καταστῇ δυνατὸν νὰ πληρωθῶσιν οἱ δικαιοῦχοι ὁλοκληρωτικῶς.

— Οἱ ἀγοραστὶ οἰκοπέδων τῆς καισης ζώνης Θεσσαλονίκης ζητοῦσιν, ὅπως πρὸ τῶν διακοπῶν τῆς Συνελεύσεως ληφθῶσι μέτρα διὰ τὴν ἀτελῆ εἰσαγωγὴν ὑλῶν καὶ τὴν κατασκευὴν ὑπονόμων καὶ ὁδῶν.

— Ὁ Σύνδεσμος τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ καταστηματαρχῶν εἰδῶν αὐτοκινήτων ὑποβάλλει αἴτησιν πρὸς τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἡ νέα φορολογία ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῶν εἰσαχθησομένων αὐτοκινήτων.

— Ὁ Σύνδεσμος τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν ξηρᾶς ζητεῖ τὴν ὑπαγωγὴν τῶν στρατιωτικῶν συντάξιούχων εἰς τὴν τάξιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων διὰ τὸν συνθετικὸν φόρον.

— Οἱ μόνιμοι ὑπαξιωματικοὶ τεχνῖται παρακαλοῦσι τὴν Συνέλευσιν, ὅπως μεριμνήσῃ διὰ τὴν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν των.

— Οἱ κάτοικοι Καραστωλιανῶν ζητοῦσιν, ὅπως παύσωσιν

αἱ ἐργασίαι τοῦ λιγνυτωρυχείου κάτωθεν τοῦ χωρίου των, προκειμένου νὰ γίνωσι πρόξενοι ζημιῶν.

— Ὁ Ρεΐζῆ Μουσταφὰ Πασσᾶς, κάτοικος Ἰωαννίνων, παρακαλεῖ, ὅπως μὴ ἀπαλλοτριωθῇ τὸ τσιφλίκιον Μέγα Μπιζδούνιον.

— Οἱ ἐξόριστοι Σκύρου ὑποβάλλουσι θερμὴν παράκλησιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἀναγράψῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὴν ὑπολειπομένην διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ὁδοῦ δαπάνην, ἀπὸ τῆς παραλίας μέχρι τῆς κωμοπόλεως Σκύρου.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὑποβάλλει ἀντίγραφα τηλεγραφημάτων Ἐπισκόπων καὶ Μοναστηριακῶν Συμβουλίων ζητούντων, ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῆς ἀπαλλοτριώσεως τὰ μοναστηριακὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα.

— Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ.κ.

Θ. Χατζηδημητρίου, Κ. Ι. Κότσιανος, Γ. Ἀλεξάνδρου, Ζ. Σαβαρίκας, Δ. Τσαλόπουλος, Δ. Δαγκλῆς, Σίμ. Λιούμπης, Μ. Καμπάνης, Δ. Βοκοτόπουλος, Θ. Σκοῦφος, Ι. Χρηστάκης, Π. Στάϊκος, Χ. Ζαρίμπας, Λ. Παπαθανασίου, Δ. Πετρακάκος, Ν. Καλογερόπουλος, Γ. Μπούσιος καὶ ἕτεροι τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— ***Ι. Χριστάκης*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ διαθρήσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας».

— ***Σ. Σωτηριάδης*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς συντάξεως».

— ***Ι. Κούσουλας*** 1) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ δικηγορικῆς ἐκπαιδεύσεως» καὶ 2) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου».

— ***Α. Βιτάλης*** τοῦ σχεδίου νόμου 2613 «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων».

— ***Δ. Καζάκης, Παν. Στάϊνος, Δ. Τζωρτζόπουλος*** καὶ ***Περ. Σισμάνης*** κλπ. τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταργήσεως καὶ συγχωνεύσεως θέσεων πολιτικῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Θησαυροῦ».

— ***Γ. Ἀναστασόπουλος, Δ. Σπηλιωτόπουλος, Γ. Ραδινός, Θ. Σκοῦφος*** κλπ. τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεων Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων».

— ***Α. Μάτεσις, Δ. Πετρακάκος, Ν. Λεβίδης, Γ. Ἀναστασόπουλος*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀποζημιώσεως

τῶν ἐπὶ τοῦ πρώην καθεστῶτος διὰ πολιτικοὺς λόγους ἀπολυθέντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

— **Δ. Τζωρτζόπουλος** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν διατάξεων περὶ συστάσεως φαρμακείων.

— **Κ. Ἀράπης** καὶ **Σίμ. Λιούμπης** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κανονισμοῦ διαφόρων διατάξεων ἀφορωσῶν τὴν κατάστασιν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

— Ὁ πληρεξούσιος Ἀττικοβοιωτίας κ. **Ν. Δεβίδης** ὑποβάλλει πρότασιν Νόμου «περὶ πρακτικῶν ἐξετάσεων ὀδοντοϊατρῶν».

— Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζῆς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου· «Περὶ κυρώσεως τῆς ἐν Addis Abeba τῆς 23 Μαΐου 1922 ὑπογραφείσης συμβάσεως μεταξὺ τῆς Αἰθιοπικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τῆς Ἑλλάδος».

— Ὁ κ. **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμου.

«Περὶ ρυθμίσεως τοῦ ὀδοντοϊατρικοῦ ἐπαγγέλματος ἐν Ἑλλάδι.

«Περὶ ἰθαγενείας τῶν ἐν Ἑλλάδι ἰατρῶν».

«Περὶ συστάσεως Ἐπιτροπῆς πρὸς ἑορτασμὸν τῆς Ἑκατονταετηρίδος τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας».

Προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συναινέσει τῆς Συνελεύσεως τὸ νομοσχέδιον κηρύσσεται **κατεπείγον** καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν·

— Οἱ κκ. **Ἐμμ. Λαδόπουλος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν), **Κ. Λυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δ. Θησαυροῦ), **Ξ. Στρατηγὸς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) καὶ **Δ. Κ. Ροῦφος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς διὰ τοῦ νόμου 1700 κυρωθείσης συμβάσεως, μετὰ τῆς Ἑταιρείας Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν καὶ ἄλλων πόλεων».

Προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συναινέσει τῆς Συνελεύσεως τὸ νομοσχέδιον κηρύσσεται **κατεπείγον** καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

— Ὁ κ. **Δ. Κ. Ροῦφος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμου·

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινων νόμων» καὶ

«Περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς ἀντασφαλιστικῆς Ἑταιρείας Ἐθνικὸν Ἑλληνικὸν Λοῦδ».

— Οἱ κ. κ. **Κ. Λυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δ. Θησαυροῦ) καὶ **Δ. Κ. Ροῦφος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «Περὶ κυρώσεως συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλλ. Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος περὶ παρατάσεως προσωρινοῦ Δανείου ἐκ φράγκων 40,000,000 6 ο/ο 1921».

Προτάσει τῶν κ.κ. Ὑπουργῶν καὶ συναινέσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται **κατεπείγον** καὶ ψηφίζεται **κατ' ἀρχήν**.

Οἱ κ.κ. **Δ. Κ. Ροῦφος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας), **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν), **Ἐμμ. Λαδόπουλος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν), **Δ. Γούναρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) καὶ **Κ. Πολυγένης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «Περὶ παραχωρήσεως δημοσίων ἰαματικῶν πηγῶν εἰς εὐρεῖαν ἐκμετάλλευσιν καὶ περὶ ἀνεγέρσεως ξενοδοχείων, ὑδροθεραπευτηρίων καὶ λεσχῶν».

Προτάσσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συναινέσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται **κατεπείγον** καὶ ψηφίζεται **κατ' ἀρχήν.**

Ὁ κ. **Πρόεδρος**, προκειμένου νὰ συζητηθῇ τὸ ἀγροτικὸν νομοσχέδιον καὶ ἄλλα νομοθετήματα, προτείνει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐπερωτήσεων δι' αὔριον, ἐφ' ὅσον οἱ ἐγγεγραμμένοι ἤθελον δηλώσει ὅτι παραιτοῦνται.

Οἱ κ.κ. **Δ. Παναγιώτου** καὶ **Χρ. Καρᾶς** λέγουσιν ὅτι θέλουσι νὰ συζητηθῶσιν ἐπερωτήσεις τινὲς αὐτῶν πρὸ πολλοῦ ὡρισμέναι νὰ συζητηθῶσι.

Ὁ κ. **Ρήγας Πάντος** ζητεῖ ἐπίσης νὰ συζητηθῇ ἡ ἐρώτησίς του, ἡ ὁποία ἔχει ἐγγραφῇ ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ὑπ' ἀριθ. 37.

Ὁ κ. **Χρ. Καρᾶς** παρατηρεῖ ἐπίσης, ὅτι δὲν ἔχει ἐγγραφῇ ἡ ἐπερώτησίς του, ἡ σχετικὴ πρὸς τὴν συμπεριφορὰν τοῦ ὑπαλλήλου τῆς Γεωργίας Κουρμούλη. Παρακαλεῖ νὰ ἀναγραφῇ, διότι φρονεῖ ὅτι ἡ παραμονὴ τοῦ ἐν λόγῳ ὑπαλλήλου ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀποτελεῖ ὑπηρεσιακὸν σκάνδαλον.

Πρόεδρος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐπειδὴ οὐδεὶς δε-

χεται νὰ ἀναβληθῶσιν, αἱ ἀναφοραί, ἡ Συνέλευσις εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν πρακτικῶν ὀδοντοϊατρῶν Παλαιᾶς Ἑλλάδος, ὑποβαλόντων αἴτησιν καὶ ζητούντων νὰ ἐπιτραπῇ νὰ ὑποβληθῶσιν ἐκ νέου εἰς ἐξετάσεις, ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** ἀναπτύσσει τὴν ἀναφορὰν καὶ εὑρίσκει δίκαιον τὸ αἰτούμενον, ὑποβάλλει δὲ σχετικὴν πρότασιν νόμου παρακαλῶν νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ τυπωθῇ.

Ὁ κ. **Γ. Ἀλεξάνδρου** συνιστᾷ ἐπίσης τὴν ἀναφοράν, καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ 30 ἢ τεσσαράκοντα ὀδοντοϊατρῶν.

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης** λέγει ὅτι κατόπι τῶν γενομένων σχετικῶν ἐξετάσεων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰδικοῦ νόμου, ἐπέτυχον οἱ ἡμέτεροι, οἱ ἄλλοι ἀπερρίφθησαν. Ὡς πρὸς τοὺς ἐν τῷ Μετώπῳ ὑπηρετοῦντας θέλει ληφθῇ μέτρον, ὅπως ὑποστῶσιν ἐξετάσεις μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν.

Οἱ κ.κ. **Α. Μάτεσις, Χρ. Μητσόπουλος, Α. Βιτάλης** καὶ **Π. Κουρτίδης** ὑποστηρίζουσι τὴν ἀναφοράν.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) ἐπερωτώμενος ἐπ' εὐκαιρίᾳ εἰς τὴν συζήτησιν ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ ρυθμίσεως τοῦ ὀδοντοϊατρικοῦ ἐπαγγέλματος ἐν Ἑλλάδι».

Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ θέλει τεθῇ σχετικὴ διάταξις διὰ τοὺς ἀπορριφθέντας ὀδοντοϊατρούς.

Ἐπίσης ὑποβάλλει σχέδιον νόμου· «Περὶ ἰθαγενείας τῶν ἐν Ἑλλάδι ἰατρῶν» κατόπι τῶν πρό τινος γενομένων συζητήσεων περὶ τῶν εἰς Θεσσαλονίκην καὶ ἀλλαχοῦ εἰσρευσάντων ἰατρῶν, ποιούμενος βραχεῖαν εἰσήγησιν αὐτοῦ εἰς τὴν Συνέλευσιν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς συνταξιούχων χωροφυλάκων καὶ ἀστυφυλάκων, ζητούντων ὅπως περιληφθῶσιν εἰς τὸν νόμον 2769, ὡς πρὸς τὴν παροχὴν συντάξεων καὶ ὅπως αἱ συντάξεις αὐτῶν μεταβιβάζωνται καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας αὐτῶν, διότι εἶναι καὶ οὗτοι στρατιῶται, πολεμήσαντες ἐν τῷ πολέμῳ, ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τὰ αἰτήματα ταῦτα καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, διότι

εἶναι δικαιότατα, καθότι καὶ ἐπολέμησαν οὗτοι ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἐπληγώθησαν καὶ οἱ παλαιότεροι νόμοι ἀνεγνώριζον αὐτοὺς ὡς στρατιωτικούς.

Οἱ κ. κ. **Χ. Μητσόπουλος, Περ. Ἀργυρόπουλος, Α. Μάτεσις** καὶ **Α. Βιτάλης** ὑποστηρίζουσι τὴν ἀναφοράν, παρακαλοῦντες νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς Δημ. Χρόνη, καπνοβιομηχάνου, κατασκευάζοντος πούρα ἐγχώρια, ὁ κ. **Χρ. Καρᾶς** συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν καὶ νὰ δωρήσῃ αὐτῷ μέρος τοῦ φόρου.

Τὴν αὐτὴν ἀναφορὰν συνιστῶσι καὶ οἱ κ. κ. **Γ. Ραδινὸς** καὶ **Σπ. Ἀλεξιάδης** ὑποστηρίζουσι δ' ὅτι πρόκειται περὶ νέας βιομηχανίας καὶ παρακαλοῦσι νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀναφορά.

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος**, ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ μοναστηριακῶν κτημάτων, ὑποστηρίζει διὰ μακρῶν ταύτην, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ ἀπαλλοτρίωσις εἶναι ἀντισυνταγματικὴ καὶ ἐθνικῶς ἐπιβλαβὴς καὶ δὲν πρέπει νὰ πραγματοποιηθῇ. Δὲν ἀγωνιζόμεθα, λέγει, ὑπὲρ τῶν κτημάτων, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ μέλλοντος αὐτῆς, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ μέλλον αὐτοῦ τοῦ Ἔθνους.

Ὁ κ. **Ἀθ. Εὐταξίας** λέγει ὅτι ἡ περιουσία αὕτη ἀνήκει εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον, δι' οὗ τροφοδοτοῦνται καὶ ἐξυπηρετοῦνται τὰ τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι συνεπῶς περιουσία ἐθνικὴ ἡ μοναστηριακὴ καὶ δὲν δύναται νὰ ἀπαλλοτριωθῇ.

Ὁ κ. **Ι. Κούσουλας** ἀναπτύσσει ἀναφορὰν αὐτοῦ, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐνοικιοστάσιον, καὶ ὑποδεικνύει ὅτι πρέπει νὰ ἀποδοθῶσιν αἱ οἰκίαι εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἀναφέρει δὲ σχετικὸν γεγονός, ἐξ οὗ καταδεικνύει, ὅτι οὗτος δὲν εἶναι οὔτε κύριος τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ μίσθωμα ἔχει νὰ λάβῃ πρὸ ἐνὸς περίπου ἔτους.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) δηλοῖ ὅτι θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφοράν.

Προκειμένου ἡ Συνέλευσις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἐπερωτήσεων ὁ κ. **Δ. Γούναρης** παρατηρεῖ ὅτι ἡ σήμερον εἶναι προωρισμένη διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου. Προτείνει διὰ τοῦτο νὰ ἀναβληθῶσιν αἱ ἐπερωτήσεις.

Ὁ κ. *Ι. Ράλλης* λέγει ὅτι μετὰ λύπης του παρατηρεῖ ὅτι δὲν κατετέθησαν οἱ παρ' αὐτοῦ σχετικοὶ πίνακες, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐπισκευῆς τοῦ πλοίου «Βκβουλῶν» κατὰ τὴν πρό τινος γενομένην συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ὑπομνήματος τῆς Ναυτ. Ὁμοσπονδίας τοὺς ὁποίους ἐζήτησεν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας θίγουσι τὴν ὑπουργείαν του, ἐπιμένει εἰς τὴν κατάθεσιν τῶν ἐν λόγῳ πινάκων.

Ὁ κ. *Δ. Ροῦφος* δηλοῖ ὅτι θέλει καταθέσει τοὺς πίνακας τούτους.

Ὁ κ. *Α. Μάτεσις* συνιστᾷ ἐπ' εὐκαιρίᾳ νὰ μὴ ἀπολυθῶσι καὶ ἄλλα πληρώματα, διότι ἡ Ναυτικὴ Ὁμοσπονδία ἀναφέρει ὅτι πρόκειται νὰ ἀπολυθῶσι καὶ ἄλλοι ναῦται.

Τὰς ἰδίας συστάσεις κάμνουσι καὶ οἱ κ. κ. *Α. Κρεμέζης* καὶ *Δ. Παναγιώτου*.

Ἰ. Λεωνίδας (Ὑπουργὸς Ἐθν. Οἰκονομίας). Δὲν ἀπελύθησαν οὐδὲ θ' ἀπολυθῶσιν ἄλλοι.

Ὁ κ. *Ἀλ. Ἰωαννίδης*, ἐπανερχόμενος εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἀνακοινώσεως ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν εἰς τὴν Συνέλευσιν τῶν λαβόντων χώραν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, λέγει ὅτ. δὲν ἀμφισβητεῖ τὰ πιστοποιηθέντα περὶ τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς ὑπηρεσίας. Ἀλλ' ἂν ἐξέθηκε τὸ γεγονὸς εἰς τὴν Συνέλευσιν, ἔπραξε τοῦτο, οὐχὶ χάριν αὐτοῦ ἀλλὰ χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας τῶν κ. Πληρεξουσίων, διὰ τὴν ὁποίαν, θιγεῖσαν, ὁ κ. Ὑπουργὸς οὐδὲ τὴν λύπην αὐτοῦ ἐξέφρασε.

Ὁ κ. *Ν. Θεοτόκης* (Ὑπουργός), λέγει ὅτι, ἐπαναλαμβάνει ὅσα καὶ προχθὲς εἶπεν, ὅτι ὁ ὑπασπιστὴς ἐξετέλεσεν ἁπλῶς τὰς διαταγὰς αὐτοῦ, ὢν ἐντεταλμένος νὰ μὴ ἀναγγείλῃ οὐδένα λόγῳ τῆς σπουδαίας αὐτοῦ ἀσχολίας, οὐδέποτε δ' ἐσκέφθη ὅτι τοῦτο ἠδύνατο νὰ θίξῃ οἱονδήποτε πληρεξούσιον.

Οἱ Ὑπουργοὶ κ. κ. *Ν. Στράτος* (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν), *Ἐμ. Δαδόπουλος* (ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν), *Δ. Ροῦφος* ἐπὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας, *Δ. Γούναρης* ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης κλπ., ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «Περὶ λειτουργίας τυχηρῶν καὶ μὴ παιγνίων καὶ φορολογίας αὐτῶν».

Εἰσηγούμενος τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἰς τὴν Συνέλευσιν ὁ κ. *Ν. Στράτος*, λέγει ὅτι καίτοι εἶναι ὑπερ. τῶν ὀξέων μέτρων ἐν σχέσει πρὸς τὸ ζήτημα, ἐν τούτοις προὐτίμησεν ἐπιεικέστερον νομοθέτημα, θεωρήσας τοῦτο ὡς λυσιτελέστερον πρὸς καταπολέμησιν τοῦ κακοῦ. Ἔλαβον ὡς βάσιν, προσθέτει, τὸ νομοσχέδιον τοῦ σωτῆρος τῆς Γαλλίας κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον, τὸ τοῦ Γ. Κλεμανσώ, καθὼς καὶ τὸ σχετικὸν ἐν Ἰταλίᾳ ψηφισθὲν ἐσχάτως, μὲ μέτρα αὐστηρότερα ἐκείνων. Διαιρῶν δὲ τὰ τυχερὰ παιγνίδια εἰς τεχνικά, μικτὰ καὶ τυχηρὰ καὶ ἀναφερῶν πῶς δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου λαμβανόμενα μέτρα καὶ κατά τίνα τρόπον θὰ δύνανται νὰ ἱδρύωνται χαρτοπαικτικαὶ λέσχαι ἔν τε ταῖς Μητροπόλεσι, τοῖς ἐξοχικοῖς κέντροις, χειμερινοῖς τε καὶ θερινοῖς, ἐξηγῶν τοὺς τιθεμένους περιορισμοὺς διὰ τοὺς παίζοντας, μεταξὺ τῶν ὁποίων, δύνανται νὰ ὑπάρχωσι καὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, πρὸς οὓς ῥητῶς ἀπαγορεύεται νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὰς χαρτοπαικτικὰς λέσχας, καὶ ἀναφέρων ἐν τέλει τὴν τιθεμένην φορολογίαν εἰς τοὺς λοιποὺς παίκτας, λέγει ὅτι τὰ μέτρα ταῦτα, ὅσον καὶ ἂν ὦσιν αὐστηρά, θὰ τηρηθῶσιν ἀπαρεγκλίτως ὑπ' αὐτοῦ ὑπουργεύοντος, καὶ φρονεῖ ὅτι θὰ κατορθωθῇ δι' αὐτῶν νὰ περισταλῇ ἡ ἀπρεπὴς θέα τῆς ἀδιακρίτου χαρτοπαιξίας ἐν Ἑλλάδι, ἡ ὁποία τοσαῦτα ἀριθμεῖ θύματα.

Ἀναλύων μετὰ ταῦτα ὁ κ. Ὑπουργὸς τὴν τιθεμένην φορολογίαν ἐπὶ τῶν διαφόρων λεσχῶν, ἥτις εἶναι βαρυτάτη, διότι ἐπιβάλλεται φόρος 100 δραχμῶν εἰς ἕκαστον εἰσερχόμενον εἰς τὰ κέντρα ταῦτα, λέγει ὅτι τὸ πρόσον τῆς φορολογίας ταύτης, θέλει χρησιμοποιήσει πρὸς ἵδρυσιν ἠθοπλαστικῶν κέντρων, ἤτοι Πινακοθήκης καλλιτεχνικῆς, Μουσικῆς κλπ., διότι ἔχει τὴν γνώμην ὅτι εἷς λόγος, δι' ὃν οἱ νέοι ἐπιδίδονται εἰς τὴν χαρτοπαιξίαν, εἶναι ὅτι δὲν ὑπάρχουσι κέντρα εὐγενέστερα, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ φοιτῶσιν οὗτοι. Πέποιθεν ὅτι ἡ Συνέλευσις θέλει συντρέξει αὐτὸν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νομοσχεδίου, διὸ καὶ ζητεῖ νὰ κηρυχθῇ τοῦτο κατεπεῖγον καὶ νὰ ψηφισθῇ κατ' ἀρχήν. Πρὸ τούτου ὅμως φρονεῖ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ σταλῇ εἰς ἐπιτροπὴν κακαρτ.ζομένην ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, ὥστε νὰ ψηφισθῇ εἰς β' ἀνάγνωσιν πρὸ τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ κ. *Ι. Ράλλης* ζητεῖ νὰ μάθῃ ἂν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν

κατὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ νομοσχεδίου, ἐργασία αὐτοῦ παρεσκευασμένη ἐν τῷ Ὑπουργείῳ.

Ν. Στράτος. Ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, δὲν ἔχω δὲ λόγους νὰ ἐπαινέσω αὐτήν. Μετ' ὀλίγον θὰ ὑποβληθῇ τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον διὰ τὰς λουτροπόλεις ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας.

Ι. Ράλλης. Ἐν σχέσει πρὸς τὴν αὐστηρότητα τῶν μέτρων τὰ ὁποῖα λαμβάνονται διὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἔχω τὴν γνώμην ὅτι αἱ αὐστηραὶ ἀπαγορεύσεις δὲν φέρουσι τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα· διὸ συγκιστῶ νὰ λεχθῇ ὑπ' ὄψιν μέτρον προτεθὲν ἐν Ἰταλίᾳ ὑπὸ ὁμάδος βουλευτῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων προέχει ὁ ἄλλοτε πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας κ. Τζιολίττι, καὶ κατὰ τὸ ὁποῖον ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαίρεσιν ποὺ κανὼν ὅτι ἐξ ἀθεμίτου αἰτίας δὲν τίθενται νόμιμοι ἀξιώσεις, ἡ δι' ἀγωγῆς ἐπιδίωξις τῆς ἀποδόσεως τῶν ἐν χαρτοπαιγνίοις ἀπολεσθέντων συμπεπυθύνων κηρυσσομένων διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἱδρυτῶν ἐν οἷς τὰ ποσὰ ταῦτα ἀπωλέσθησαν.

Ὁ κ. ***Χ. Μητσόπουλος,*** ποιούμενος διαφόρους παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προβλεπομένων μέτρων, ζητεῖ ὅπως τὸ νομοσχέδιον τὸ ὑποβληθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Στράτου μὴ ψηφισθῇ κατ' ἀρχὴν ἀμέσως ἀλλὰ νὰ πεθῇ ἡ μελέτη αὐτοῦ εἰς μεγάλην Ἐπιτροπὴν ὑποβληθῇ δὲ εἰς τὴν Συνέλευσιν κατὰ τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐργασιῶν της, καθόσον, λέγει, πρέπει νὰ δοθῇ καιρὸς εἰς τοὺς ἀποζῶντας σήμερον τῇ ἀνοχῇ τῆς Πολιτείας ἐκ τοῦ χαρτοπαικτικοῦ ἐπαγγέλματος ὅπως κανονίσωσι τὰ κατ' αὐτούς.

Ν. Στράτος (Ὑπουργὸς). Κύριε συνάδελφε, νομίζω ὅτι πρὸ παντὸς ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἔχουσι καθῆκον καὶ δικαίωμα νὰ μεριμνήσωσιν περὶ ρυθμίσεως νοσηρᾶς καταστάσεως, ἥτις, δύναμαι νὰ εἰπω, ὅτι δὲν τιμᾷ τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν. Δευτερευόντως ἀνήκει εἰς τὸν Ὑπουργὸν καὶ τὴν Συνέλευσιν νὰ μεριμνήσωσι περὶ τοῦ μέλλοντος μιᾶς τάξεως προσώπων, τὰ ὁποῖα ἐκμεταλλεύονται τὴν νοσηρὰν αὐτὴν κατάστασιν. Ἀναγνωρίζω, ὅτι τὰ πρόσωπα ταῦτα δὲν ὑπέχουσι προσωπικὴν εὐθύνην, ὅτι ἐκμεταλλεύονται τὴν κατάστασιν ταύτην ἐπαγγελματικῶς, τῇ ἀνοχῇ τῆς Πολιτείας. Ἀλλ' ἀκριβῶς καὶ πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς τάξεως αὐτῆς ἀνεκοίνωσα ὅτι ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Συνελεύσεως θὰ μὲ εὕρωσι πρόθυμον νὰ τοὺς ἀκούσω. Πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς δευτέρας κατηγορίας χαρτοπαικτικῶν Λεσχῶν εἶπον ὅτι πρὸς ἀνεύρεσιν μέτρου ἱκανοῦ διὰ νὰ ρυθμισθῇ ἡ κατάστασίς των, ὥστε νὰ ἐξαλθωσι τῆς δυσχερείας εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκονται, θὰ μὲ εὕρωσι πρόθυμον νὰ συζητήσω μετὰ τῶν μελῶν τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἔχω δὲ καὶ αἰτήσεις αὐτῶν, τὰς ὁποίας θὰ καταθέσω ἐνώπιον τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἵνα συζητήσωμεν περὶ ταχυποιήσεως καὶ αὐτοῦ τοῦ ζητήματος. Νομίζω ὅμως ὅτι πρώτιστον ἔργον τῆς Συνελεύσεως εἶναι ἡ λῆψις ριζικῆς ἀποράσεως ἐπὶ τῆς καταστάσεως αὐτῆς.

Ἐν περιπτώσει δὲ κατὰ τὴν ὁποίαν ἤθελεν ἡ Συνέλευσις ἀρήσει τὴν κατάστασιν ἀθεράπευτον καὶ μὲ ἐκκρεμότητα, δυναμένην νὰ παραταθῇ πέραν τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως, δηλῶ καταγορηματικῶς ὅτι, χρώμενος δικαιώματος τὸ ὁποῖον ἔχω ἐκ τοῦ νόμου, θὰ ἀπαγορεύσω εὐθὺς ἀμέσως τὴν λειτουργίαν παντὸς εἴδους παιγνίων. Ἂν δὲ δὲν ἔπραξα τοῦτο μέχρι σήμερον, τὸ ἔκαμα, διότι ἠθέλησα μίαν νοσηρὰν κατάστασιν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐπέδειξεν ἀνοχὴν ἡ Πολιτεία, νὰ τὴν θεραπεύσω νομοθετικῶς, καθορίζων καὶ τὰς βάσεις τῆς ἠθικῆς τὰς ὁποίας ἀποδέχεται ἡ Συνέλευσις. Ἐφόσον ὅμως δὲν ἤθελε ψηφισθῇ τοιοῦτος νόμος, δὲν δύναμαι ν' ἀνεχθῶ ὡς Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν παράτασιν τῆς καταστάσεως αὐτῆς καὶ θὰ προβῶ εἰς μέτρα αὐστηρά, διὰ τῶν ὁποίων θὰ λυπηθῶ ἂν θιγῶσι πρόσωπα. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀνεχθῶ ἀντιθέτως νὰ θίγηται ἡ Πολιτεία. Ἐνῶ λοιπὸν ἐθεώρησα ἀναγκαῖον νὰ συσταθῇ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν πλήρη διανύχισιν καὶ κατάρτισι τοῦ νομοσχεδίου, ἀφ' ἑτέρου θὰ συστήσω εἰς Συνέλευσιν ἵνα θεωρήσῃ ζήτημα τιμῆς ἵνα ἀμέσως καὶ παραχρῆμα ἀποφανθῇ κατ' ἀρχὴν ὅτι δέχεται τὸ νομοσχέδιον.

Τὸ νομοσχέδιον κηρύσσεται ***ἐπείγον*** κατόπι τούτου ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ ψηφίζεται ***κατ' ἀρχήν.***

Ὁ κ. ***Ν. Καλαντζάκος*** δηλοῖ ὅτι κηρύσσεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιφυλάσσεται δὲ ἵνα εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν ἀναπτύξῃ τὰ ἐλαττώματα τοῦ νομοσχεδίου, δημιουργοῦντος συνδικάτα χαρτοπαιξίας. Φρονεῖ δ' ὅτι ἔπρεπε νὰ καταργηθῶσιν ἀπὸ τοῦδε πάντα τὰ χαρτοπαίγνια.

Ν. Στράτος. Ὥστε εἶσθε ὑπὲρ αὐστηροτέρων μέτρων,

Ν. Καλαντζάκος. Βεβαιώτατα.

Ὁ κ. ***Δουκᾶς Καν. Ροῦφος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας, ***Δ. Γούναρης*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης), ***Ἐμ. Δαδόπουλος*** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν κλπ. ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «Περὶ παραχωρήσεως ἰαματικῶν πηγῶν εἰς ἐφεσιν ἐκμεταλλεύσεων καὶ περὶ ἀνεγέρσεως ξενοδοχείων, ὑδροθεραπευτηρίων καὶ λεσχῶν».

Ὁ κ. Ὑπουργὸς εἰσηγούμενος τὸ νομοσχέδιον λέγει ὅτι ὁ μεγαλειτερος τούτου σκοπὸς τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν λουτροπόλεων δὲν ἦτο ὁ κερδοζος. Κατηρτίζοντο μελέται, συμβάσεις, παιεχωρούντο δικαιώματα εἰς ἐκμετάλλευσιν τοῦ δημοσίου πλούτου ἄνευ τῆς προσηκούσης ἐποπτείας τοῦ Κράτους καὶ ἐπὶ βλάβῃ σπουδαιοτάτη αὐτοῦ. Ταῦτα προφλέποντα διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον παρακαλῶ νὰ κηρυχθῇ κατεπείγον καὶ νὰ ψηφισθῇ κατ' ἀρχήν.

Ὁ κ. ***Ρ. Πάντος*** ἐπιμαρτεῖ τὸ νομοσχεδίον, λαμβάνων περὶ τούτων πρόνοιαν, διότι λουτρὰ ἰαματικά, τὰ τοῦ Τσαγεζίου, παιεχωρήθησαν δωρεάν, ἀντὶ 30 χιλ. δραχμῶν, εἰς τινα κύριον ἐργολάβον.

Ὁ κ. ***Περ. Ι. Ἀργυρόπουλος*** ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τῶν ἰατρῶν ἐν ταῖς λουτροπόλεσι, διότι οἱ πλεῖστοι τούτων εἶναι κοινοὶ κακοῦργοι καὶ δὲν συντελοῦσιν εἰς τὴν διαφήμισιν τῶν λουτροπόλεών μας.

Ὁ κ. ***Δουκ. Καν. Ροῦφος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομ.) λέγει ὅτι λαμβάνονται σπουδαιότατα περὶ τούτου μέτρα, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ἰατροὶ τῶν λουτροπόλεων, δὲν νὰ ἔχωσιν ἄπαντα τὰ ἐπιστημονικὰ ἐρείδια, ἅτινα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἑαυτῶν ἐπαγγέλματος.

Ὁ κ. ***Ι. Ράλλης*** παρατηρεῖ ὅτι ἡ ὑγεινὴ κατάστασις τῶν λουτροπόλεων εἶναι χειροτέρα, ὡς ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως δύναται νὰ βεβαιώσῃ, ἐπισκεψάμενος ταύτας, συνιστᾷ δὲ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ λάβῃ περὶ τούτου τὰ προσήκοντα μέτρα, διότι ἀποτελεῖ κίνδυνος διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ κατάστασις αὕτη.

Ὁ ***Χρ. Μητσόπουλος*** λέγει ὅτι, οὔτε πρὸς τὸν Κανονισμὸν εἶναι σύμφωνον, ἀλλ' οὔτε ὀρθὸν εὑρίσκει οὗτος νὰ ζητῆται ἡ κήρυξις κατεπείγοντος καὶ ἡ ψήφισις κατ'

ἀρχὴν νομοσχεδίων, οἷα τὰ ὑποβληθέντα, διότι πρόκειται ταῦτα νὰ ἀνατρέψωσι καταστάσεις βιωτικὰς καὶ νὰ δημιουργήσωσι σχέσεις, αἵτινες πρέπει νὰ μελετηθῶσιν. Αἱ λουτροπόλεις δὲον νὰ ἀποτελέσωσι τὴν βιομηχανίαν τοῦ Κράτους καὶ δὲν εἶναι τόσον εὔκολον νὰ ψηφισθῶσι τὴν τελευταίαν στιγμὴν χωρὶς πρότερον νὰ μελετηθῶσι καὶ νὰ συζητηθῶσι τὰ δι' αὐτὰς προτεινόμενα μέτρα.

Συναινέσει μετὰ ταῦτα τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται ***κατεπεῖγον*** τὸ νομοσχέδιον καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κατάρτισα τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιτροπὴν «περὶ τῆς λειτουργίας τυχηρῶν καὶ μὴ παιγνίων καὶ φορολογίας αὐτῶν» ἐκ τῶν Πληρεξουσίων κ. κ. ***Ν. Λεβίδη, Ἀγ. Σλῆμαν, Α. Στεφανοπούλου Ι. Καυταντζόγλου, Ἀναστ. Σκιαδαρέση, Γ. Μπουσίου, Ἀγ. Ἀγγελοπούλου, Ρήγα Πάντου καὶ Δ. Στεφανοπούλου.***

Ὁ κ. ***Δ. Πετρακάκος*** πρὸ τῆς Ἡμ. Διατάξεως λαμβάνων τὸν λόγον, λέγει ὅτι ἡ Συνελευσις δὲν δικαιοῦται νὰ διακόψῃ τὰς ἐργασίας αὐτῆς πρὶν ἢ προΐδῃ εἰς τὴν λῆψιν ὅλων τῶν ἐπιβαλλομένων μέτρων πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ. Ἡ ζωὴ κατέστη ἀφόρητος αἰσθάνεται δὲ τὴν ἀνάγκην νὰ γίνῃ ὁ διερμηνεὺς τὰς δυσφορίας τοῦ λαοῦ, ὅστις δὲν δύναται πλέον διαρκῶς νὰ καλῆται εἰς νέας θυσίας καὶ νὰ πληρώνῃ τὴν ζάκχαριν 30 δραχμὰς τὸν καφφὲν 25 δραχ. καὶ τὸ ἀρνὶ 16 δραχμὰς καὶ νὰ βλέπῃ ὅλα τὰ εἴδη τῆς πρώτης ἀνάγκης εἰς τὰ ὕψη. Ἀναπτύσσει δὲ ἐν τούτῳ τὰς γνώμας του πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως καὶ κατὰ τὰς γνώμας του πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως καὶ καταλήγει λέγων ὅτι ἡ ἀντιθημοτικότης τῆς Συνελεύσεως θὰ εἶναι τὸ ὀλιγώτερον κακὸν διὰ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα θὰ ληφθῶσι πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ.

Ὁ κ. ***Ν. Στράτος*** (Ὑπουργὸς ἀπάντων, λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τῆς αἰσχροκερδείας εἶναι ἀντικείμενον συζητήσεως εὐρυτάτης, διότι οὐδεὶς δύναται ν' ἀνεχθῇ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς καταστάσεως αἰσχροκερδείας ἐν τῇ Χώρᾳ. Ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ συζήτησις εὐρυτάτη ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου καὶ ζητεῖ νὰ ὁρισθῇ εἰδικὴ ἡμέρα συζητήσεως.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τοῦ Ἐπισιτισμοῦ ἔχει παρασκευάσει νομοσχεδίων περὶ αἰσχροκερδείας, τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ

ὑποβάλῃ ἀπόψε, ἀλλὰ δὲν κατωρθώθη νὰ γίνῃ ἡ ὁριστικὴ αὐτοῦ διατύπωσις καὶ θὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς τῆς αὔριον. Τὸ νομοσχέδιον αὐτό, ἐὰν ὑποβληθῇ κῦριον, θὰ ὁρισθῇ ἡμέρα ὅπως συζητηθῇ, δύναται δὲ μάλιστα νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Συνελεύσεως, ἵνα ἐπεξεργασθῇ αὐτὸ μέχρι τῆς Πέμπτης ἢ Παρασκευῆς. Τὴν Πέμπτην δὲ ἢ τὴν Παρασκευὴν νὰ τὸ συζητήσωμεν. Ἄνευ συγκεκριμένων μέτρων δὲν δυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ συνεργαζομένη, μετὰ τῶν σχετικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου, θὰ συζητήσῃ τὸ νομοσχέδιον, δύνανται δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν νὰ ὑποβληθῶσιν αἱ τροποποιήσεις ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐθεωροῦντο ἀναγκαῖαι.

Ὁ κ. **Γ. Ἀλεξανδρόπουλος**, πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, ἐπίσης λαμβάνων τὸν λόγον, λέγει ὅτι διὰ διαφόρων τηλεγραφημάτων ἐκ τοῦ νομοῦ αὐτοῦ, οἱ συμπολῖται του παραπονοῦνται, ὅτι οἱ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι τῶν ἐκεῖ σχολείων ἀπέρριψαν πλέον τοῦ ἡμίσεως τῶν μαθητῶν, τῶν φοιτώντων εἰς τὰ γυμνάσια καὶ τὰ λοιπὰ σχολεῖα. Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι οἱ διδάσκαλοι ἐκεῖνοι, εἶναι ἀνίκανοι νὰ διαπαιδαγωγήσωσι μαθητάς, καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας νὰ λάβῃ μέτρα πρὸς ἄρσιν προφανοῦς ἀδικήματος, συμβαίνοντος εἰς βάρος καὶ μαθητῶν καὶ γονέων.

Παρόμοια παράπονα διατυποῦσι καὶ πλεῖστοι, ἄλλοι πληρεξούσιοι.

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης**, (Ὑπουργός), ἀπαντῶν, λέγει ὅτι τῷ ὑπεβλήθησαν σχετικαὶ ἐκθέσεις, ἐξ ὧν φαίνεται ὅτι ἐν ὡρισμέναις ἐπαρχίαις ἀπερρίφθησαν μαθηταὶ πλέον τοῦ ἡμίσεως τῶν φοιτώντων. Πρόκειται περὶ ζητήματος συνειδήσεως καὶ οὐδεμία διοικητικὴ ἢ ἄλλη τις ἐπέμβασις δύναται νὰ γίνῃ. Διὰ τοῦτο ὑπέβαλε σχετικὸν νομοσχέδιον, δι' οὗ ἐπιτρέπεται ὅπως οἱ ἀπορριφθέντες, ἐπανεξετασθῶσι τὸν Σεπτέμβριον. Προτείνει δὲ νὰ δεχθῇ ἡ Συνέλευσις νὰ κηρυχθῇ κατεπεῖγον τὸ νομοσχέδιον καὶ νὰ ψηφισθῇ κατ' ἀρχήν.

Ἡ πρότασις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ γίνεται δεκτὴ καὶ τὸ νομοσχέδιον κηρυσσόμενον **κατεπεῖγον** γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν.

Ἀναγινώσκονται μετὰ ταῦτα καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, μετὰ παρατηρήσεις

τοῦ κ. **Ι. Γιαννοπούλου**, καὶ ὡς συνεπληρώθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου διὰ τῆς ἀναγραφῆς τῶν ψηφισθέντων εἰς α' συζήτησιν σχεδίων νόμου, 1) «περὶ ὑπαγωγῆς τοῦ Τοπ — Ἀλτὶ εἰς τὸν δῆμον Ἀριταίων», καὶ 2) «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων ὑδρονομίας καὶ διὰ τῶν ἀρδευτικῶν ὑδάτων τοῦ χειμάρρου Γλαύκου τῆς μεσημβρινῆς πεδιάδος τῶν Πατρῶν», ἅτινα παρελείφθησαν ἐξ ἀβλεψίας τυπογραφικῆς κατὰ τὴν τύπωσιν τῶν πρακτικῶν.

Ἀνακοινοῖ μετὰ ταῦτα ὁ κ. **Πρόεδρος** εἰς τὴν Συνέλευσιν τὰ ἑξῆς ὑπομνήματα·

1) Τοῦ Συνδέσμου Ἠθοποιῶν, βιοτεχνῶν· καὶ

2) Τοῦ δημάρχου Ἀθηναίων κ. Γ. Τσόχα, ἐν σχέσει ἀμφοτέρων πρὸς τὸ νομοσχέδιον «περὶ μονίμων ὁδοστρωμάτων Ἀθηνῶν κλπ.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου

Ὁ κ. **Λ. Τσουκαλᾶς** ζητεῖ νὰ προταχθῇ καὶ συζητηθῇ τὸ σχέδιον νόμου «περὶ μονίμων ὁδοστρωμάτων».

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος**, ζητεῖ ἐπίσης νὰ προταχθῇ καὶ συζητηθῇ ἡ πρότασις αὐτοῦ «περὶ πληρωμῆς τῶν εἰς χρυσὸν καταθέσεων.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Πρωθυπουργός), ἀποκρούει ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν νομοσχεδίων.

* *Περὶ προσόντων, διαβαθμίσεως καὶ ἀποδοχῶν τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων.*

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Αἱ ἐκπαιδευτικαὶ περιφέρειαι, εἰς ἃς κατανέμονται τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους καὶ τὰ παντὸς εἴδους ἄλλα σχολεῖα τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως ὁρίζονται διὰ Β. Δ. προτάσει τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου μέχρις ἐνενήκοντα. Εἰς ἑκάστην τούτων διορίζεται εἷς ἐπιθεωρητὴς δημοτ. σχολείων.

Ἄρθρον 2.

1. Ἐπιθεωρηταὶ δημοτικῶν σχολείων διορίζονται διὰ Β.

διατάγματος κατόπι ήτιολογημένης προτάσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

α') Πτυχιοῦχοι τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ἢ τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου, ἔχοντες ἀποδείξεις εἰδικῶν παιδαγωγικῶν σπουδῶν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, τουλάχιστον δύο ἐτῶν, καὶ ὑπηρεσίαν εὐδόκιμον ἐν δημοσίῳ σχολείῳ, τουλάχιστον πενταετῆ.

β') Πτυχιοῦχοι τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ἢ τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου ἔχοντες καὶ πτυχίον δημοδιδασκάλου, μὲ βαθμόν, τουλάχιστον «λίαν καλῶς», καὶ ὑπηρεσίαν εὐδόκιμον ἐν δημοσίῳ δημοτικῷ σχολείῳ τουλάχιστον ὀκταετῆ.

γ') Πτυχιοῦχοι δημοδιδάσκαλοι ἔχοντες εὐδόκιμον δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐν δημοτικῷ σχολείῳ τουλάχιστον ἑξαετῆ, παρακολουθήσαντες δ' ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ ἐπὶ διετίαν κύκλον παιδαγωγικῶν καὶ ἄλλων μαθημάτων καὶ ὑποστάντες ἐν αὐτοῖς ἐπιτυχῆ δοκιμασίαν.

δ') Πτυχιοῦχοι δημοδιδάσκαλοι ἔχοντες εὐδόκιμον δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐν δημοτικῷ σχολείῳ, τουλάχιστον ἑξαετῆ, καὶ ἀποδείξεις εἰδικῶν παιδαγωγικῶν σπουδῶν ἐν Ἑσπερίᾳ τουλάχιστον δύο ἐτῶν μετ' ἐπιτυχῆ δοκιμασίαν ἐνώπιον τριμελοῦς ἐπιτροπείας ἐκ τοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητοῦ τῶν παιδαγωγικῶν ἢ τούτου κωλυομένου ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου καὶ δύο μελῶν αὐτοῦ ἀποτελουμένης καὶ δι' ὑπουργικῆς πράξεως διοριζομένης.

ε') Πάντες οἱ προϋπηρετήσαντες ὡς μόνιμοι Ἐπιθεωρηταὶ δημοτικῶν σχολείων ἀλλ' ὅσοι τούτων προέρχονται ἐκ δημοδιδασκάλων μόνον ἐὰν ἀνεγνωρίσθησαν ὡς τοιοῦτοι ἢ ὡς βοηθοὶ Νομαρχιακῶν Ἐπιθεωρητῶν, κατόπιν ἐπιτυχίας ἐν διαγωνισμῷ ἢ δοκιμασίᾳ κατὰ τοὺς νόμους ΑΤΜΘ' «περὶ στοιχειώδους ἢ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως», ΑΤΛΑ' «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ΑΤΜΘ'», καὶ 240 «περὶ διοικήσεως τῆς Δημοτικῆς καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως».

2. Ἡ διδασκομένη ὕλη τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἐν § γ' ἀναγραφομένου κύκλου παιδαγωγικῶν καὶ ἄλλων μαθημάτων, τὰ καθέκαστα τῆς δοκιμασίας τῶν παρακολουθούντων τὰ μαθήματα ταῦτα καὶ τὰ τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν, τὸ διδάσκον προσωπικόν, ἡ ἀμοιβὴ αὐτοῦ καὶ τὰ καταβαλλόμενα ἐξέταστρα κανονισθήσονται διὰ Β. Δ.

Πρὸς παρακολούθησιν τῶν μαθημάτων τούτων δύνανται νὰ λαμβάνωσιν ἐκπαιδευτικὴν ἄδειαν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 2145 «περὶ ἀποδοχῶν κλπ. τῶν λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως» μέχρις 70 μὲν δημοδιδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, μέχρι 30 δὲ ἄνευ ἀποδοχῶν.

Ἡ ἄδεια χορηγεῖται ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους καὶ διὰ μίαν διετίαν, ἐφόσον ὑπάρχουσι κεναὶ θέσεις. Κατὰ τὴν πρώτην τριετίαν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου ἄδεια μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν δύναται νὰ χορηγῆται καὶ εἰς διδασκάλους ὑπερβάντας τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν.

Ἄρθρον 3.

1. Οἱ Ἐπιθεωρηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων διορίζονται ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ εἰσηγητοῦ, δυναμένου κατόπι προτάσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου μετὰ τετραετῆ εὐδόκιμον ἐν τῇ θέσει Ἐπιθεωρητοῦ ὑπηρεσίαν νὰ προαχθῇ εἰς τὸν βαθμὸν Τμηματάρχου β' τάξεως καὶ μετὰ ἑτέραν τετραετῆ ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν βαθμὸν Τμηματάρχου α' τάξεως.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ἑκατέρῳ τῶν βαθμῶν Τμηματάρχου α' καὶ β' τάξεως ὑπηρετούντων Ὑπιθεωρητῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἓν τέταρτον τοῦ συνόλου τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων.

2. Οἱ κατὰ τὸν νόμον 1618 «περὶ διορισμοῦ ἰδίων Ἐπιθεωρητῶν διὰ τὰ Μουσουλμανικὰ σχολεῖα τῆς Νέας Ἑλλάδος» διοριζόμενοι Ἐπιθεωρηταὶ Μουσουλμανικῶν σχολείων ἔχουσι μισθὸν καὶ βαθμὸν γραμματέως α' τάξεως.

Ἄρθρον 4.

1. Οἱ νῦν ἐν ὑπηρεσίᾳ μόνιμοι Ἐπιθεωρηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων διατηροῦνται εἰς ἃς κατέχουσι θέσεις, ἐφόσον κέκτηνται τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμενα προσόντα, ἐκτὸς ἐκείνων δι' οὓς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, ἐξετάζον τὸν καθ' ὅλου ὑπηρετικὸν αὐτῶν βίον καὶ τὴν περὶ τὸ ἔργον αὐτῶν εὐδοκίμησιν, ἤθελεν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου προβῇ δι' ἡτιολογημένης πράξεώς του εἰς ἀπόφασιν ἀπολύσεως ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

Οἱ οὕτω διατηρούμενοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπιθεωρηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὡς καὶ οἱ ἀναδιοριζόμενοι ἐκ τῶν προϋπηρετησάντων καὶ τῶν ἐν τῷ ἑπομένῳ ἐδαφίῳ ἀναφερομένων διαβαθμίζονται κατ' ἐξαίρεσιν ἀναλόγως τῶν ἐν τῇ θέσει μονίμου Ἐπιθεωρητοῦ μέχρι 1 Ἰανουαρίου 1921 ἐτῶν ὑπηρεσίας των δι' ὑπουργικῆς πράξεως ὡς Εἰσηγηταὶ ἢ Τμηματάρχαι β' τάξεως, δυνάμενοι μετὰ ἡτιολογημένην πρότασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου νὰ προαχθῶσι καὶ εἰς τμηματάρχας α' τάξεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου 3.

2. Οἱ ὑπηρετοῦντες ἢ προϋπηρετήσαντες ὡς μόνιμοι ἢ προσωρινοὶ Ἐπιθεωρηταὶ δημοτικῶν σχολείων καὶ μὴ κεκτημένοι τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμενα πρὸς διορισμὸν εἰς θέσιν Ἐπιθεωρητοῦ δημοτικῶν σχολείων προσόντα, ὡς καὶ οἱ κεκτημένοι τὰ ἐν ἐδ. 4 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 1242 «περὶ διοικήσεως καὶ ἐποπτείας τῆς δημοτικῆς καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως προσόντων δύνανται, νὰ ἀποκτήσωσι προσόντα πρὸς διορισμὸν εἰς θέσιν Ἐπιθεωρητοῦ δημοτικῶν σχολείων, ἂν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ὑποστῶσιν ἐπιτυχῶς δοκιμασίαν ἐνώπιον τριμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐκ τοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητοῦ τῶν παιδαγωγικῶν, ἢ τούτου κωλυομένου ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου καὶ δύο μελῶν αὐτοῦ ἀποτελουμένης καὶ δι' ὑπουργικῆς πράξεως διοριζομένης. Διὰ Β. Δ. θέλουσιν ὁρισθῆ τὰ καθέκαστα τῆς δοκιμασίας ταύτης. Ἐκ τούτων οἱ νῦν ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντες δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν εἰς ἃς κατέχουσι θέσεις κατὰ τὸ μέχρι τῆς δοκιμασίας διάστημα, λαμβάνοντες ἃς καὶ πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου ἀποδοχάς.

Ἄρθρον 5.

Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου διατηρούμενοι εἰς ἃς κατέχουσι θέσεις ἐπιθεωρηταὶ δημοτικῶν σχολείων, ὡς καὶ οἱ ἀναδιοριζόμενοι ἐκ τῶν νῦν ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἢ ἐκ τῶν μελλόντων νὰ ἀποκτήσωσι προσόντα διορισμοῦ κατὰ τὸ β' ἐδάφιον τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, δύνανται κατόπιν αἰτήσεώς των ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἑκάστου ἔτους ὑποβαλλομένης, νὰ λάβωσιν ἐκπαιδευτικὴν ἄδειαν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν πρὸς παρακολούθησιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 § γ' ὁριζομένων μαθημάτων. Εἰς τοιαύτην ἄδειαν δὲν δύνανται νὰ διατελῶσι συγχρόνως πλείονες τῶν 5 ἐπιθεωρητῶν δημοτ. σχολείων. Ἡ ἄδεια χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, προτάσει τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, διὰ μίαν διετίαν, ἀλλ' ἰσχύουσα μόνον δι' ὅσον χρόνον κατ' ἔτος διαρκοῦσι τὰ μαθήματα, καὶ ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς τῶν ἐδαφ. 6 καὶ 7 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 2145. Οἱ οὕτω παρακολουθήσαντες τὰ μαθήματα ταῦτα ἐπιθεωρηταὶ δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποστῶσι καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένην δοκιμασίαν.

Ἄρθρον 6.

Θέσεις ἐπιθεωρητῶν δημοτικῶν σχολείων κενοῦνται δι' οἱονδήποτε λόγον πληροῦνται ἐντὸς μηνός.

Ἐὰν ἐλλείπωσιν οἱ κεκτημένοι τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου πρὸς διορισμὸν ὁριζόμενα προσόντα ἢ δὲν κρίνωνται διοριστέοι οἱ τυχὸν ἐκτὸς ὑπηρεσίας τοιοῦτοι, τὰ καθήκοντα ἐπιθεωρητοῦ δημοτικῶν σχολείων ἐν τῇ οὕτω ἀπομενούσῃ κενῇ θέσει

ἀνατίθενται προσωρινῶς προτάσει τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου δι' ὑπουργικῆς πράξεως εἰς ἕνα τῶν ἐπιθεωρητῶν γειτονικῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας ἐπὶ ἐπιπλέον μισθῷ ἴσῳ πρὸς τὸ ἓν τρίτον τοῦ μηνιαίου αὐτοῦ μισθοῦ. Καθ' ὅμοιον τρόπον ἀναπληροῦνται καὶ οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον εἰς ἐκπαιδευτικὴν ἄδειαν διατελοῦντες ἐπιθεωρηταὶ δημοτ. σχολείων ὡς καὶ δι' οἱανδήποτε ἄλλην νόμιμον αἰτίαν ἀπομακρυνόμενοι τῆς θέσεώς των πλέον τοῦ μηνός.

Ἄρθρον 7.

1) Τὰ ἐν ἄρθρῳ 10 ἐδ. 1 τοῦ νόμου 1242 προβλεπόμενα συνέδρια τῶν διδασκάλων συγκαλοῦνται ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ κατ' ἔτος ἐντὸς τοῦ τελευταίου δεκαημέρου τοῦ Ἰουνίου καὶ εἶναι διαρκείας 3—5 ἡμερῶν. Εἰς τὰ συνέδρια ταῦτα ἀνὰ πᾶν δεύτερον ἔτος δύνανται νὰ καλῶνται μόνον οἱ διευθυνταὶ πολυταξίων σχολείων, μετὰ ἠτιολογημένην περὶ τούτου πρότασιν τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ καὶ ἀπόφασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου. Μόνον μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου δύνανται δι' ἀνυπερθέτων κωλύματα νὰ ματαιοῦται ἡ εἰς ἐκπαιδευτικήν τινὰ περιφέρειαν σύγκλησις συνεδρίου. Ἡ ματαίωσις συνεδρίου ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ συνεπάγεται κατ' αὐτοῦ τὰς ἐν ἐδαφ. 4 ὑπὸ στοιχ. γ' καὶ δ' τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 1242 προβλεπομένας ποινάς. Αἱ λεπτομέρειαι τῶν διατάξεων τούτων κανονισθήσονται διὰ Β. διατάγματος.

2) Ἐν ἑκάστῳ σχολείῳ τηρεῖται βιβλίον ἐπιθεωρήσεως αὐτοῦ, ἐν ᾧ μετὰ πᾶσαν ἐπίσκεψιν σημειοῦται ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ὁ χρόνος τῆς ἐπισκέψεως καὶ αἱ κυριώτεραι αὐτοῦ κατὰ ταύτην παρατηρήσεις. Αἱ παρατηρήσεις αὗται ὑπογράφονται ἀθημερὸν ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ. Ἐπιθεωρητὴς μὴ ἐπισκεφθεὶς τουλάχιστον δὶς τοῦ ἔτους πάντα τὰ σχολεῖα τῆς περιφερείας του τιμωρεῖται μετ' ἀπολογίαν κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου διὰ προστίμου 300 μέχρις 800 δραχμῶν.

Ἄρθρον 8.

1. Ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὡς κανονίζεται ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου 2494 «περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Πολιτικῶν Ὑπουργείων», προσαυξάνεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφ. 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου.

2. Ὁ διὰ τοῦ παρόντος νόμου καθοριζόμενος ὀργανικὸς μισθὸς χορηγεῖται εἰς τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου διατηρουμένους Ἐπιθεωρητὰς τῶν δημοτικῶν σχολείων ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1921 ἐπὶ συμψηφισμῷ τῶν εἰς

μισθούς καὶ ἐπιδόματα ὑπ' αὐτῶν ἐν τῷ μεταξὺ ληφθέντων, καθ' ἃ Β. διάταγμα θέλει ὁρίσει. Ὁ κατ' ἀναδρομὴν ὑπολογισμὸς οὗτος τοῦ μισθοῦ δὲν ἀφορᾷ καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἀποδοχὰς καὶ τὰ ἐπιδόματα τῶν Ἐπιθεωρητῶν.

Εἰς τὸν διὰ τὴν πρώτην προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν χρόνον ὑπηρεσίας συνυπολογίζεται καὶ ὁ πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1921 διανυθεὶς ἐν τῇ θέσει μονίμου Ἐπιθεωρητοῦ χρόνος ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 9.

1. Πλὴν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2494 «περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Πολιτικῶν Ὑπουργείων» χορηγουμένων ἐπιδομάτων, οἱ Ἐπιθεωρηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων λαμβάνουσι:

Α.') Δι' ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἀποζημίωσιν δι' ἑκάστην ἡμέραν περιοδείας ἐκτὸς τῆς ἕδρας των, πρὸς ἐπιθεώρησιν μὲν σχολείων δραχ. 20., διὰ πᾶσαν δὲ ἄλλην, κατόπιν εἰδικῆς ἐντολῆς τοῦ Ὑπουργείου ὑπηρεσίαν, μὴ δυναμένην νὰ ἐκτελεσθῇ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιθεωρήσεως των σχολείων, τὰ ὑπὸ τοῦ ἐδαφ. 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 2494 κανονιζόμενα.

Β.') Δι' ἐνοίκιον γραφείου, ἐφόσον δὲν ἤθελεν ἐγκριθῇ ἡ ἐγκατάστασις αὐτοῦ εἰς διδακτήριον ἢ ἄλλο δημόσιον κατάστημα·

1) οἱ ἕδρευοντες εἰς πόλεις ἐχούσας ἄνω τῶν 40 χιλιάδων κατοίκων δραχ. 200 κατὰ μῆνα.

2) οἱ ἕδρευοντες εἰς πόλεις ἐχούσας ἄνω τῶν 10 χιλιάδων κατοίκων δραχ. 150 κατὰ μῆνα, καὶ

3) οἱ ἕδρευοντες εἰς πόλεις ἐχούσας ὀλιγωτέρους τῶν 10 χιλιάδων κατοίκων δραχ. 100 κατὰ μῆνα καὶ

γ') Διὰ γραφικὰ ἔξοδα, ρωτισμόν, θέρμανσιν, καθαριότητα καὶ ὑπηρεσιακὸν γραφείου δραχ. 150 κατὰ μῆνα, καταργουμένης τῆς ἐν ἄρθρῳ 10, ἐδαφ. 3 τοῦ νόμου 1242 διατάξεως περὶ διορισμοῦ κλητῆρος.

2. Οἱ Ἐπιθεωρηταὶ Μουσουλμανικῶν σχολείων λαμβάνουσι, πλὴν τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν νομίμων ἐπιδομάτων καὶ τὰ διὰ τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ἐν χ. α' τοῦ ἄρθρου τούτου κανονιζόμενα ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρον 10

1. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 ἐδαφ. 2 τοῦ νόμου 2384 «περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῶν ἐκπαιδευτικῶν νόμων 1381 κλπ.», περὶ βοηθῶν ἐπιθεωρητῶν δημοτικῶν σχολείων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ἐπεκτείνεται εἰς ἁπάσας τὰς ἐκπαιδευτικὰς περιφερείας τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Βοηθοὶ Ἐπιθεωρητῶν διορίζονται μόνον ἄρρενες δημοδιδάσκαλοι καὶ δύνανται νὰ λαμβάνωνται καὶ ἐκ τῶν ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἐν πολυταξίοις σχολείοις ὑπηρετούντων.

Τὸ εἰς τοὺς βοηθοὺς Ἐπιθεωρητῶν δημοτικῶν σχολείων χορηγούμενον μηνιαῖον ἐπίδομα ὁρίζεται, διὰ μὲν τοὺς τῶν ἐδρευόντων εἰς πόλεις ἐχούσας πληθυσμὸν ἄνω τῶν 10 χιλιάδων κατοίκων εἰς δραχ. 100, διὰ δὲ τοὺς τῶν λοιπῶν Ἐπιθεωρητῶν εἰς δραχ. 75, ἀπαγορευομένης εἰς αὐτοὺς πάσης ἄλλης ἐργασίας.

2. Οἱ Ἐπιθεωρηταὶ δημοτικῶν σχολείων ἢ οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταὶ δύνανται ὑπ' εὐθύνην των νὰ ἀναθέτωσιν εἰς τοὺς βοηθοὺς τοῦ γραφείου των τὴν διεξαγωγὴν πάσης ὑπηρεσίας, πλὴν τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν σχολείων καὶ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὰς συνεδρίας τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων.

Ἄρθρον 11.

Πᾶσα διάταξις τῶν νόμων 1242 «περὶ διοικήσεως καὶ ἐποπτείας τῆς Δημοτικῆς καὶ Μέσης ἐκπαιδεύσεως» καὶ 2494 «περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Πολιτικῶν Ὑπουργείων», ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις παντὸς ἄλλου νόμου ἀντικειμένη εἰς τὰς τοῦ παρόντος νόμου, καταργεῖται.

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 2145 «περὶ ἀποδοχῶν κλπ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως» καὶ 2249 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2145».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν πρώτην κατ' ἄρθρον συζήτησιν), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

1) Οἱ δημοδιδάσκαλοι καὶ αἱ δημοδιδασκάλισσαι ὑπηρετοῦσιν ἐπὶ βαθμῷ β' τάξεως καὶ α' τάξεως.

Οἱ τὸ πρῶτον διοριζόμενοι ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις δημοδιδάσκαλοι καὶ δημοδιδασκάλισσαι ὑπηρετοῦσιν ἐπὶ βαθμῷ β' τάξεως καὶ λαμβάνουσι τὸν ἀρχικὸν μισθὸν καὶ τὰς ἄλλας ἀποδοχὰς τῶν ἐπὶ τῷ βαθμῷ τούτῳ μέχρι τοῦδε ὑπηρετούντων ἀρρένων δημοδιδασκόλων, δυνάμενοι μετὰ ἑξαετῆ εὐδόκιμον ὑπη-

ρεσίαν νὰ προαχθῶσιν εἰς δημοδιδασκάλους α΄ τάξεως καὶ νὰ λαμβάνωσι τὸν ἀρχικὸν μισθὸν καὶ τὰς ἄλλας ἀποδοχὰς τῶν ἐπὶ τῷ βαθμῷ τούτῳ μέχρι τοῦδε ὑπηρετούντων ἀρρένων δημοδιδασκάλων.

Ἡ προαγωγὴ γίνεται δι' ὑπουργικῆς πράξεως, μετὰ γνώμην τοῦ οἰκείου ἐποπτικοῦ συμβουλίου καὶ ἠτιολογημένην ἀπόφασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, καθ' ἃ Β. Δ. θέλει ὁρίσει.

Ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐχόντων δικαίωμα προαγωγῆς μέχρι 1ης Ἰουνίου ἑκάστου ἔτους δημοδιδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν ἐκπαιδευτικῆς τινος περιφερείας, τῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ πλήρη τοὐλάχιστον ἑξαμηνίαν ἐν τῇ περιφερείᾳ, δύνανται καθ' ἕκαστον ἔτος νὰ προάγωνται μόνον μέχρι τοῦ ἑνὸς τετάρτου ἐξ ἑκατέρας τῶν κατηγοριῶν τούτων.

Αἱ πρὸς προαγωγὴν τῶν δημοδιδασκάλων γνῶμαι τῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων λαμβάνονται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων εὐθὺς μετὰ τὴν λῆξιν τῶν μαθημάτων ἑκάστου σχολικοῦ ἔτους καὶ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ ταύτης, αἱ δὲ σχετικαὶ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἀποφάσεις ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μέχρι τέλους Αὐγούστου τὸ βραδύτερον.

2) Ἐκ τῶν νῦν ἐν ὑπηρεσίᾳ δημοδιδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν διαβαθμίζονται ὡς δημοδιδάσκαλοι α΄ τάξεως οἱ νῦν ἐπὶ βαθμῷ α΄ τάξεως ὑπηρετοῦντες καὶ ἐκ τῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ βαθμῷ β΄ τάξεως οἱ ἔχοντες, ἐὰν μὲν εἶναι πτυχιοῦχοι τῶν διδασκαλείων, δεκαετῆ τοὐλάχιστον μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ, ἐὰν δὲ ἀνεγνωρισμένοι κατὰ τὸν 402 νόμον «περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων κλπ. τῶν Νέων Χωρῶν», εἰκοσαετῆ τοὐλάχιστον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου συνολικὴν διδασκαλικὴν ὑπηρεσίαν, ἐκ δὲ τῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ βαθμῷ γ΄ τάξεως οἱ ἔχοντες βαθμὸν πτυχίου «ἄριστα» καὶ πενταετῆ τοὐλάχιστον μέχρι τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὑπηρεσίαν. Πάντες οἱ λοιποὶ διαβαθμίζονται ὡς δημοδιδάσκαλοι β΄ τάξεως, δυνάμενοι νὰ προαχθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν α΄ τάξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διαβαθμίζονται καὶ οἱ ἀναδιοριζόμενοι ἐκ τῶν ἐκτὸς ὑπηρεσίας δημοδιδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι.

Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν οὕτω διαβαθμιζομένων δημοδιδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν εἶναι αἱ ὑπὸ τοῦ 1 ἐδαφ. τοῦ ἄρθρου τούτου καθοριζόμεναι, τῆς εἰς ἀνώτερον βαθμὸν διαβαθμίσεως ἰσοδυναμούσης πρὸς προαγωγήν.

3) Διὰ τὴν διαβάθμισιν καὶ τὴν ἀπὸ τῆς δευτέρας εἰς τὴν

πρώτην τάξιν προαγωγὴν τῶν δημοδιδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν ὑπολογίζεται πᾶσα προηγουμένη συντάξιμος ἢ συντάξιμος καταστᾶσα διδασκαλικὴ ὑπηρεσία αὐτῶν, συνυπολογιζομένης καὶ τῆς στρατιωτικῆς τοιαύτης.

Ἡ ἐν κοιναῖς σχολείαις προϋπηρεσία δημοδιδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν ὑπολογίζεται ὡς διανυθεῖσα ἐπὶ τῷ βαθμῷ ἐφ' ᾧ ἐδικαιοῦντο νὰ ὑπηρετῶσιν οὗτοι εἰς πλήρη σχολεῖα.

Ἄρθρον 2.

1) Τὰ κοινὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἁρμοσθήσονται πρὸς τὰ μονοτάξια πλήρη τοιαῦτα.

2) Οἱ νῦν ἐν ὑπηρεσίᾳ πτυχιοῦχοι καὶ ἀνεγνωρισμένοι ὑποδιδάσκαλοι παντὸς βαθμοῦ καὶ οἱ ἐν τῷ ἐδαφ. 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2145 «περὶ ἀποδοχῶν κλπ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 2249 περιλαμβανόμενοι τοιοῦτοι, ὡς καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἀναδιοριζόμενοι, ὀνομάζονται δημοδιδάσκαλοι γ΄ τάξεως καὶ λαμβάνουσι πάντες τὸν διὰ τοὺς μέχρι τοῦδε δημοδιδασκάλους γ΄ τάξεως κεκανονισμένον ἀρχικὸν μηνιαῖον μισθόν, προσαυξανόμενον ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἐδαφ. 3 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2145.

Οἱ δημοδιδάσκαλοι τρίτης τάξεως ἐφόσον θὰ ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, δύνανται νὰ διορίζωνται εἰς μονοτάξια δημοτικὰ σχολεῖα, εἰς ἃ δὲν ὑπάρχουσι πρὸς φοίτησιν πλείονες τῶν 50 μαθητῶν, καὶ εἰς δίταξια καὶ πολυτάξια τοιαῦτα, ἀλλ' οὐχὶ πλείονες τοῦ ἑνὸς ἐν ἑκάστῳ τούτων.

3) Εἰς τὰς αὐτὰς μόνον θέσεις δύνανται νὰ διορίζωνται καὶ ἐφεξῆς ὡς προσωρινοὶ δημοδιδάσκαλοι καὶ ὑποδιδάσκαλοι οἱ ἔχοντες τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 1067 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 402 «περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων κλπ. τῶν Νέων Χωρῶν» ὁριζόμενα προσόντα, ἐὰν φέρωσι πιστοποιητικὸν ἐπιθεωρητοῦ δημοτικῶν σχολείων, ὅτι ἐν σχολείῳ ὑπ' αὐτοῦ ὁρισθέντι ἐπαρκῶς ἐπὶ τρίμηνον τοὐλάχιστον ἠσκήθησαν εἰς τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας. Οἱ διδάσκαλοι οὗτοι λαμβάνουσι τὸν καθωρισμένον αὐτοῖς μισθὸν κατὰ 40 δραχμὰς ηὐξημένον, ἀποχωροῦσι δὲ τῆς ὑπηρεσίας ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως ἅμα ὡς ἐγκατασταθῇ μόνιμος διδάσκαλος εἰς τὴν θέσιν, ἣν οὗτοι κατέχουσι.

Οἱ νῦν ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντες διατηροῦνται μὲν ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ τὸν ηὐξημένον μισθὸν λαμβάνουσι μόνον, ἂν ὑποστῶσι τὴν ἐν τῷ ἐδαφίῳ τούτῳ ὁριζομένην ἄσκησιν.

Ἄρθρον 3.

1) Αἱ νῦν ἐν ὑπηρεσίᾳ α΄ καὶ β΄ τάξεως νηπιαγωγοὶ ὀνο-

μάζονται νηπιαγωγοί. Ὑπηρετοῦσι δ' αὗται, ὡς καὶ αἱ τὸ πρῶτον διοριζόμεναι, καὶ αἱ ἀναδιοριζόμεναι ἐκ τῶν ἐκτὸς ὑπηρεσίας, μόνον εἰς νηπιαγωγεῖα, λαμβάνουσαι τὰς ἀποδοχὰς ἃς μέχρι τοῦδε λαμβάνουσιν αἱ νηπιαγωγοὶ α' τάξεως.

2) Εἰς νηπιαγωγεῖα δύναται νὰ ὑπηρετῶσι καὶ πρόσωρινοὶ δημοδιδασκάλισσαι καὶ ὑποδιδασκάλισσαι, διοριζόμεναι ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἐδ. 3 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ἄρθρον 4.

1) Εἰς θέσεις διευθυντῶν πολυταξίων σχολείων διορίζονται πρότασει τοῦ ἁρμοδίου ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, δι' ὑπουργικῆς πράξεως δημοδιδάσκαλοι ἐν σχολείοις ἀρρένων καὶ μεικτοῖς καὶ διδασκάλισσαι ἐν σχολείοις θηλέων, κεκτημένοι προσάντα ἐπιθεωρητοῦ δημοτικῶν σχολείων. Μόνον δὲ ἐφόσον δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι ἢ δὲν κρίνονται διοριστέοι οἱ ὑπάρχοντες, διορίζονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς διευθυνταὶ πολυταξίων σχολείων δημοδιδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι·

α') Οἱ ἐπιτυχῶς ὑποστάντες τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ΡΛΗ' νόμου διευθυντικὰς ἐξετάσεις, ὡς καὶ οἱ πρὸς τούτοις ἁρμοσιωθέντες διὰ τοῦ νόμου 402 «περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων κλπ. τῶν Νέων Χωρῶν».

β') Οἱ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν ἔχοντες πρωτοβαθμίου, ἂν πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου εὐδοκίμως διηύθυναν πολυτάξια σχολεῖα, καὶ

γ') Οἱ πενταετῆ ὑπηρεσίαν πρωτοβαθμίου ἔχοντες, ἂν ἐπιτυχῶς ὑπέστησαν διευθυντικὴν ἐξέτασιν ἐνώπιον τοῦ προσωπικοῦ Διδασκαλείου τινὸς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, καθ' ἃ Β. Διάταγμα θέλει ὁρίσῃ.

Πάντες οἱ οὕτω διοριζόμενοι διευθυνταὶ πολυταξίων σχολείων λαμβάνουσιν, ἐφόσον κατέχουσι τοιαύτην θέσιν, τὸν μισθὸν αὐτῶν ηὐξημένον, οἱ μὲν ἔχοντες προσόντα ἐπιθεωρητοῦ κατὰ δραχ. 60, οἱ δὲ λοιποὶ κατὰ δραχ. 40 μηνιαίως. Τὸ μέχρι τοῦδε χορηγούμενον εἰκοσάδραχμον ἐπίδομα εἰς τοὺς λαβόντας αὐτὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 2145 δὲν χορηγεῖται ἐφεξῆς.

2) Ἡ διεύθυνσις διταξίων σχολείων, ὡς καὶ πολυταξίων ἐν ἐλλείψει τακτικῶν διευθυντῶν, ἀνατίθεται ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἐποπτικῶν Συμβουλίων εἰς τὸν ἔχοντα τὸν ἀνώτερον μεταξὺ τῶν συνυπηρετούντων διδασκάλων βαθμὸν ὑπηρεσίας, καὶ μεταξὺ ἰσοβάθμων εἰς τὸν ἀρχαιότερον ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ.

Ἄρθρον 5.

Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου διαβάθμισις τῶν λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ὁ ἑκάστοτε καθορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν γίνεται, τηρουμένων ὡς πρὸς

τὸν καθορισμὸν τῶν χορηγουμένων προσαυξήσεων τῶν διατάξεων τοῦ ἐδ. 5 τοῦ ἄρθρ. 4 καὶ τῶν τοῦ ἐδ. 1 τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ νόμου 2145, δι' ἠτιολογημένης πράξεως τῶν ἁρμοδίων ἐποπτικῶν συμβουλίων δημοσιευομένης ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀνακοινουμένης ὑπ' αὐτοῦ. Ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας ἢ ἀμφισβητήσεως ἐν τῇ ἐνεργείᾳ ταύτῃ τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων ἰσχύει ἡ ἐν ἐδαφ. 4 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2145 διάταξις.

Ἄρθρον 6.

1) Πλὴν τῶν νηπιαγωγείων καὶ τῶν πρακτικῶν σχολῶν θηλέων συμπληρωτικὰ σχολεῖα τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἶνε καὶ τὰ σχολεῖα τὰ λειτουργοῦντα ἐν ἡμέραις καὶ ὥραις, καθ' ἃς ἀργοῦσι τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, καὶ τὰ θερινὰ σχολεῖα.

Τὰ σχολεῖα ταῦτα ἱδρύονται διὰ Β. διατάγματος μετὰ γνώμην τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων καὶ πρότασιν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου μόνον εἰς συνοικισμοὺς τῶν νέων χωρῶν, ὁριζομένους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 1242β' «περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως».

Τὰ τῆς λειτουργίας πάντων τῶν σχολείων τούτων κανονίζονται διὰ Β. διατάγματος ἀναγραφομένης εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ἀναλόγου διὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας αὐτῶν πιστώσεως.

2) Διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν πρακτικῶν σχολῶν θηλέων ἰσχύουσι πᾶσαι αἱ περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν πολυταξίων δημοτικῶν σχολείων διατάξεις. Τὸ προσωπικὸν τῶν σχολείων τούτων ἀποτελεῖται ἐκ τῆς διευθυντρίας μιᾶς τακτικῆς διδασκαλίσσης καὶ δύο ἢ τριῶν ἐκτάκτων ἐχουσῶν τὰ ἐν ἄρθρῳ 14 τοῦ νόμου 1242β' προσόντα πρὸς διδασκαλίαν ὡρισμένων χειροτεχνικῶν καὶ οἰκιακῶν ἔργων. Αἱ ἔκτακτοι διδάσκάλισσαι διορίζονται ἢ ἐπὶ μισθῷ καὶ ταῖς ἄλλαις ἀποδοχαῖς νηπιαγωγοῦ ἢ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ δέκα πέντε δραχμῶν δι' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν. Διευθύντριαι πρακτικῶν σχολῶν ἔχουσαι πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου ἐκταετῆ τοὐλάχιστον ἐν τῇ θέσει εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, ἀπομοιοῦνται δι' ὑπουργικῆς πράξεως, μετὰ πρότασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, πρὸς τὰς ἐχούσας προσόντα Ἐπιθεωρητοῦ δημοτικῶν σχολείων διευθυντρίας πολυταξίων δημοτικῶν σχολείων.

3) Εἰς τὰ σχολεῖα τὰ λειτουργοῦντα καθ' ἃς ἡμέρας καὶ ὥρας ἀργοῦσι τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διορίζονται ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ προτάσει τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, λειτουργοὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐκ τῶν διατελούντων ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ ἐπιμισθίῳ δώδεκα δραχμῶν μηνιαίως δι' ἑκάστην καθ' ἑβδομάδα ὥραν διδασκαλίας. Εἰς δὲ τὰ θερινὰ σχολεῖα ἀποσπῶνται

κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον λειτουργοὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐκ τῶν διατελούντων ἐν ὑπηρεσίᾳ, οἵτινες λαμβάνουσι, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀπόσπασις, ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν. Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ἀποσπωμένους κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1921—1922.

4) Οἱ διδάσκοντες ἐπὶ ἐπιμισθίῳ ἐν σχολείοις ἀλλοθρήσκων κοινοτήτων τῆς τε παλαιᾶς καὶ τῆς νέας Ἑλλάδος τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν διορίζονται τοῦ λοιποῦ καθ' ὃν τρόπον καὶ οἱ τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου καὶ λαμβάνουσι δώδεκα δραχμὰς μηνιαίως δι' ἑκάστην καθ' ἑβδομάδα ὥραν διδασκαλίας.

Ἄρθρον 7.

1) Ἀπὸ ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας εἰς ἄλλην ἐκπαιδευτικὴν περιφέρειαν οὐδεμία κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μαθημάτων μετάθεσις οὐδὲ ἀπόσπασις λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπιτρέπεται.

2) Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα δὲν καταβάλλονται εἰς τοὺς μεταθεμένους τῇ αἰτήσει των ἢ λόγῳ τιμωρίας λειτουργοὺς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρον 8.

Ἐκ τῶν δι' εἰδικῶν νόμων ἢ ἄλλως ἀνατιθεμένων εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ξένων πρὸς τὸ κύριον αὐτῶν ἔργον ὑπηρεσιῶν οὐδεμίαν δύνανται νὰ ἀναλαμβάνωσιν οὗτοι ἄνευ ἀδείας τοῦ ἁρμοδίου ἐπιθεωρητοῦ ἐκδιδομένης κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου. Ἡ ἄρσις τῆς ἀδείας, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον γινομένη, δημιουργεῖ ὑποχρέωσιν πρὸς παραίτησιν ἀπὸ τῆς προσθέτου ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 9.

1) Διδάσκαλοι ἔχοντες προϋπηρεσίαν ἐν κοινοτικοῖς σχολείοις τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 402 «περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων κλπ. τῶν Νέων Χωρῶν» ἀπαιτούμενα προσόντα, δύνανται νὰ διορίζωνται εἰς ἀναλόγους θέσεις ἐν σχολείοις τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, δυνάμενοι νὰ καταστήσωσι κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις συντάξιμον πᾶσαν τὴν μέχρι τοῦ διορισμοῦ των διδασκαλικὴν προϋπηρεσίαν των.

Ὡσαύτως δύνανται νὰ καταστήσωσι κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις συντάξιμον τὸν χρόνον τῆς προϋπηρεσίας των ὡς γραμματοδιδασκάλων καὶ προσωρινῶν ὑποδιδασκάλων ἢ δημοδιδασκάλων οἱ μετὰ φοίτησιν εἰς ὑποδιδασκαλεῖον ἢ διδασκαλεῖον τυχόντες σχετικοῦ πτυχίου.

2) Ἡ αἴτησις πρὸς παροχὴν δικαιώματος διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως κατὰ τὰ προηγούμενα ἐδάφια τοῦ ἄρθρου τούτου ὑποβάλλεται μέχρι τέλους Αὐγούστου 1923. Μέχρι δὲ τῆς

αὐτῆς ἡμέρας παρατείνεται καὶ ἡ ἐν ἐδαφ. 4 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2123 ταχθεῖσα πρὸς ὑποβολὴν σχετικῶν αἰτήσεων προθεσμία.

Ἄρθρον 10.

1) Δωρεὰν ἐν Διδακτηρίῳ οἴκησις ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὸν διευθυντὴν καὶ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν οἰκείων σχολείων, τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ. Ἡ ἄδεια αὕτη, προκειμένου περὶ πολυταξίων σχολείων χορηγεῖται ὑπὸ ὡρισμένους περιορισμούς, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ σχολικοῦ ἰατροῦ καὶ ἀπόφασιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον αἴρεται διὰ πᾶσαν κατάχρησιν ἡ χορηγηθεῖσα ἄδεια.

Εἰς τοὺς δωρεὰν ἐν Διδακτηρίῳ ἔχοντας οἴκησιν διδασκάλους καὶ ὑπηρέτας δὲν χορηγεῖται τὸ ἐν ἐδαφ. 8 παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2249 καὶ ἐν ἐδαφ. 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2494 ὁριζόμενον ἐπίδομα.

2) Ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐπιτροπεῖαι κατ' ἐκπαιδευτικὰς περιφερείας ἢ τμήματα αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου συνιστώμεναι, περιέρχονται τὰ διάφορα σχολεῖα καὶ ὑποβάλλουσι τῷ Ὑπουργείῳ ἔκθεσιν περὶ τῆς τηρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 11.

Πτυχίον Διδασκαλείου τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἢ Διδασκαλείου νηπιαγωγῶν μόνον πρὸς διορισμὸν εἰς διδασκαλικὴν ὑπηρεσίαν δημιουργεῖ προσόντα. Οἱ νῦν εἰς ἄλλας δημοσίας ὑπηρεσίας διωρισμένοι δημοδιδάσκαλοι, διδασκάλισσαι καὶ νηπιαγωγοί, δὲν δύνανται νὰ ἐπανέλθωσι τοῦ λοιποῦ εἰς διδασκαλικὴν ὑπηρεσίαν ἂν μὴ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου αἰτήσωνται νὰ διορισθῶσιν εἰς τοιαύτην. Ὅσοι δὲ τούτων ἔχουσιν ἐκπαιδευθῇ ἐν διδασκαλείοις ὡς ὑπότροφοι τοῦ Κράτους ἢ κοινοτήτων ἢ συλλόγων, ἀπολύονται αὐτοδικαίως τῶν θέσεων ἃς κατέχουσιν.

Ἄρθρον 12.

1) Ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2249, καθ' ἣν «ἡ παραίτησις ὑποβάλλεται μόνον εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν καὶ μὴ δυναμένη νὰ ἀνακληθῇ, ἐκτελεῖται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ» καταργεῖται.

2) Ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ ἄρθρου 9 νόμου 2145, καθ' ἣν συνταξιοῦχοι δημοδιδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων δὲν δύνανται νὰ ἀναβιορισθῶσι ἐφόσον ὑπερέβησαν τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ὡσαύτως καταργεῖται.

3) Καταργεῖται ὡσαύτως τὸ 11ον ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ' ὃ «οἱ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως τὸ πρῶτον εἰσερχόμενοι δημοδιδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι διορί-

ζονται κατ' ἀρχὰς εἰς κοινὰ ἢ μονοτάξια ἢ διτάξια πλήρη δημοτικὰ σχολεῖα, μετὰ τριετῆ δὲ ἐν τοιούτοις σχολείοις ὑπηρεσίαν, δύνανται νὰ μετατίθενται εἰς τριτάξια ἢ τετρατάξια καὶ μετὰ ἑτέραν τριετῆ ὑπηρεσίαν εἰς παντὸς εἴδους σχολεῖα».

Ἄρθρον 13.

1) Λειτουργοὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὑπηρετοῦντες ὡς ὑπεράριθμοι ἔν τινι σχολείῳ, δύνανται μέχρι τέλους Αὐγούστου 1922 νὰ μισθοδοτῶνται μόνον, ἐφόσον τῇ ἐντολῇ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ προσέφερον ὑπηρεσίαν εἰς θέσεις κενὰς ἢ εἰς θέσεις ἀπουσιαζόντων διὰ νόμιμον αἰτίαν διδασκάλων ἐν τοῖς αὐτοῖς ἢ ἄλλοις σχολείοις.

2) Ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1922 οἱ ὡς ὑπεράριθμοι ἔν τινι σχολείῳ ὑπηρετοῦντες λειτουργοὶ τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἀπολελυμένοι τῆς ὑπηρεσίας. Ὡς ὑπεράριθμοι ἔν τινι σχολείῳ καθορίζονται ὑπευθύνως ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ οἱ βραδύτερον μεταξὺ τῶν συνυπηρετούντων ἐν αὐτῷ ἐγκατασταθέντες, πλὴν τῶν ὑπεχόντων στρατιωτικὴν ὑποχρέωσιν, δι' οὓς λαμβάνεται ὑπ' ὄψει πρὸς καθορισμὸν τῆς ἡμέρας ἐγκαταστάσεώς των ἡ χρονολογία τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾧ ἐδημοσιεύθη ὁ διορισμὸς ἢ ἡ μετάθεσις αὐτῶν. Ἀλλ' ἐν ταῖς πόλεσι ὅπου λειτουργοῦσι πλείονα τοῦ ἑνὸς σχολεῖα ὡς ὑπεράριθμοι θεωροῦνται οἱ τελευταῖον ἐν τοῖς σχολείοις τῆς πόλεως ἐγκατασταθέντες.

Ἄρθρον 14.

Τάξεις πολυτάξιων σχολείων, εἰς ἃς οἱ φοιτῶντες μαθηταὶ εἶναι πλείονες τῶν 60, δύνανται, μετὰ γνωμοδότησιν τῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων καὶ πρότασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, νὰ διαιρῶνται δι' ὑπουργικῆς πράξεως εἰς δύο τμήματα. Δι' ἕκαστον τῶν προστιθεμένων τμημάτων διορίζεται ἴδιος διδάσκαλος.

Ἄρθρον 15.

1) Ἄδεια ἀπουσίας χορηγεῖται εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ καθ' ἕκαστον σχολικὸν ἔτος, κανονικὴ μὲν μέχρι 15 ἡμερῶν ἄνευ ἀποδοχῶν, ἀναρρωτικὴ δὲ μέχρις ἑνὸς μηνὸς μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν.

Ἡ ἀναρρωτικὴ ἄδεια χορηγεῖται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, λαμβανομένης μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ σχολικοῦ ἰατροῦ τῆς περιοχείας ἢ ἐν ἀπουσίᾳ τούτου μετὰ ἔνορκον βεβαίωσιν περὶ τῆς ἀνάγκης δύο ἰατρῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ. Ἡ οὕτω χορηγουμένη ἀναρρωτικὴ ἄδεια δύναται νὰ παρατείνηται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, κατόπιν προτάσεως τοῦ αὐτοῦ συμβουλίου μέχρι δύο πρασέτι μηνῶν μετὰ τοῦ ἡμίσεως τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀποδοχῶν.

Ἡ ἀρχικὴ πρὸς ἄδειαν ἀπουσίας αἴτησις λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον ἂν ὑποβάλληται ἐκ τῆς περιφερείας ἐν ᾗ τὸ σχολεῖον, εἰς ὃ ὑπηρετεῖ ὁ αἰτούμενος τὴν ἄδειαν διδάσκαλος.

Οὐδέποτε δὲ χορηγεῖται ἄδεια διὰ προγενέστερον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως χρόνον ἀπουσίας.

2) Λειτουργὸς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὑποβαλὼν ἄλλως ἢ ὡς ἀνωτέρω ὁρίζεται, αἴτησιν ἀδείας, τιμωρεῖται διὰ προστίμου μέχρι 200 δραχμῶν, ἐν ὑποτροπῇ δὲ διὰ προσωρινῆς ἀπολύσεως μέχρι τριῶν μηνῶν. Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑπόκειται ὅ τε σχολικὸς ἰατρός, ὁ ἀνακριβῶς βεβαιώσας μὴ ὑπάρχουσαν ἀσθένειαν, καὶ ὁ ἐπιθεωρητὴς ὃν χορηγήσῃ αἰτηθεῖσαν κανονικὴν ἄδειαν ἄνευ ἀποχρώντος λόγου ἢ εἰσηγηθῇ τὴν χορήγησιν ἀναρρωτικῆς ἄνευ ἀποχρώντος λόγου. Ὡσαύτως τιμωρεῖται λειτουργὸς τῆς δημ. ἐκπαιδεύσεως διὰ προσωρινῆς ἀπολύσεως μέχρι τριῶν μηνῶν, ἐν ὑποτροπῇ δὲ καὶ δι' ὁριστικῆς ἀπολύσεως, ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι ᾐτήσατο ἄνευ πραγματικῆς ἀσθενείας ἀναρρωτικὴν ἄδειαν.

3) Οἱ τυχόντες τριμήνου ἀναρρωτικῆς ἀδείας, ἂν λόγῳ παραπάσεως τῆς νόσου κωλύωνται εἰς τὴν περαιτέρω τῶν καθηκόντων των ἐνάσκησιν, δύνανται νὰ αἰτήσωνται τὴν διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀπαλλαγήν των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ αἴτησις, ὑποβαλλομένη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως διὰ τοῦ ἁρμοδίου ἐπιθεωρητοῦ, μετὰ αἰτιολογημένης γνωμοδοτήσεως αὐτοῦ καὶ μετὰ τῶν ἰατρικῶν πιστοποιητικῶν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου, παραπέμπεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τριμελῆ ἐπιτροπήν, ἀπαρτιζομένην ἐκ τοῦ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Διευθυντοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὡς προέδρου, τοῦ τμηματάρχου τῆς σχολικῆς ὑγιεινῆς καὶ ἑνὸς προσέτι ἰατροῦ, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ αἰτουμένου τὴν ἀπαλλαγὴν ἢ ἐν ἀρνήσει τούτου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἡ ἐπιτροπεία αὕτη ἀποφαίνεται ὁριστικῶς περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἢ μὴ τοῦ αἰτουμένου. Ὁ ἀνίκανος πρὸς περαιτέρω ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπείας, κρινόμενος ἀπαλλάσσεται τῆς ὑπηρεσίας δι' ὑπουργικῆς πράξεως ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως. Διὰ τοὺς οὕτω ἀπαλλασσομένους τῆς ὑπηρεσίας λειτουργοὺς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν πᾶσαι αἱ ἐν τοῖς ἐδ. 7 καὶ ἑξῆς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 2145.

4) Ἡ αὐτὴ τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου Ἐπιτροπεία ἀποφαίνεται ὁριστικῶς περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς ἢ μὴ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ διὰ τοὺς εἰς αὐτὴν διὰ λόγους

ὑγείας, κατ' ἀπόφασιν τῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων παραπεμπομένους λειτουργοὺς τῆς Δημοτ. Ἐκπαιδεύσεως, δι' οὓς ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ πᾶσαι αἱ τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου διατάξεις.

5) Λειτουργοὶ τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως, ἀπουσιάσαντες ὁπωσδήποτε ἐκ τῆς θέσεώς των ἄνευ ἀδείας ἐπὶ δέκα πέντε ἡμέρας ἢ μὴ ἀναλαβόντες τὰ καθήκοντά των ἅμα τῇ λήξει τῆς χορηγηθείσης αὐτοῖς ἀδείας, θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἀπολελυμένοι τῆς ὑπηρεσίας δι' ἐγκατάλειψιν θέσεως. Ἡ τοιαύτη ἀπόλυσις ἀναιρεῖται μόνον ἂν ὁ ἐγκαταλιπὼν τὴν θέσιν του ἐγκαίρως ἠτήσατο ἄδειαν ἀπουσίας ἢ παράτασιν αὐτῆς ἢ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπαλλαγήν του| λόγῳ παρατάσεως νόσου, ἡ δὲ αἴτησις ἐγένετο δεκτή.

Ἡ πρᾶξις τῆς ἀπολύσεως ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ ἐντὸς δέκα τὸ πολὺ ἡμερῶν καί, δημοσιευομένη ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, καινοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ. Ἐπιθεωρητὴς ἀμελήσας νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐδ. τούτου τιμωρεῖται, μετ' ἀπολογίαν, διὰ προστίμου 500 μέχρι 1000 δραχ. καὶ ἐν ὑποτροπῇ δι' ἀπολύσεως.

Ἄρθρον 16.

Αἱ ἔγκυοι διδασκάλισσαι ἀποχωροῦσιν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦ ὀγδόου μηνὸς τῆς κυήσεως, τιθέμεναι ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ εἰς κανονικὴν ἀπουσίας ἄδειαν, ἥτις παρατείνεται ἐπὶ ἓξ τοὐλάχιστον μῆνας, ἐφ' ὅσον τὸ τέκνον εἶναι ἐν τῇ ζωῇ. Ἡ ἄδεια αὕτη χορηγεῖται διὰ μὲν τοὺς δύο πρώτους μῆνας, μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, διὰ δὲ τοὺς ἑπομένους τέσσαρας μετὰ τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 17.

Καταργεῖται ὁ νόμος 1197 «περὶ διορισμοῦ κλπ. προσωρινῶν διδασκάλων ἐν σχολείοις τῆς Ν. Ἑλλάδος» καὶ πᾶσα διάταξις τῶν νόμων 2145 καὶ 2249, ὡς καὶ παντὸς ἄλλου νόμου ἀντικειμένη εἰς τὰς τοῦ παρόντος.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ 578 νόμου περὶ χημικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ Β. Ναυτικῷ καὶ τοῦ τροποποιήσαντος τοῦτον 2043 νόμου.

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ 2042 νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 478 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1915 περὶ

συστάσεως χημικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ Β. Ναυτικῷ» ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς·

1) Εἰς τεχνικόν, ἀποτελούμενον α') ἐξ ἑνὸς Διευθυντοῦ ἐξομοιουμένου μὲ βαθμὸν Διευθυντοῦ Ὑπουργείου α τάξεως, β') ἐκ δύο χημικῶν, ἑνὸς ἐπὶ τῶν ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ ἑνὸς ἐπὶ τῶν ὑλικῶν, διοριζομένων μὲ βαθμὸν τμηματάρχου β' τάξεως καὶ δυναμένων μετὰ τριετῆ ὑπηρεσιαν νὰ προαχθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν τμηματάρχου α' τάξεως, γ') ἐκ δύο δοκίμων χημικῶν, τοῦ ἑνὸς τούτων βοηθοῦ τοῦ χημικοῦ ἐπὶ τῶν ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ τοῦ ἑτέρου βοηθοῦ τοῦ χημικοῦ ἐπὶ τῶν ἑλικῶν, διοριζομένων μὲ τῶν βαθμὸν γραμματέως α' τάξεως.

Ἄρθρον 2.

Τὸ α' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἰδίου νόμου 2042 καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς·

Ἀξιωματικὸς τοῦ Β. Ναυτικοῦ μάχιμος, ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἐν ἀποστρατείᾳ, κεκτημένος πτυχίον χημικοῦ ἢ Φυσικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου ἢ ξένου ὁμοταγοῦς ἢ δίπλωμα χημικοῦ μηχανικοῦ ἢ μηχανικοῦ ἐπὶ τῶν πυριτίδων ξένων ἀνεγνωρισμένων κρατικῶν σχολῶν.

Ἄρθρον 3.

Αἱ παράγραφοι 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἰδίου 2042 νόμου ἀντικαθίστανται διὰ τῶν ἑξῆς·

Ἡ κατάστασις, οἱ μισθοί, αἱ προσαυξήσεις αὐτῶν, αἱ ἀποδοχαὶ ὡς καὶ αἱ συντάξεις τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐξομοιοῦνται ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν, τοὺς μισθούς, τὰς προσαυξήσεις τῶν μισθῶν, ἀποδοχὰς καὶ συντάξεις τῶν ὁμοιοβάθμων αὐτῆς ὑπαλλήλων τοῦ Χημικοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ μισθὸς τῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑπαρχόντων βοηθῶν τῶν μετονομασθησομένων δοκίμων χημικῶν αὐξάνεται, ἐφόσον ἔχουσιν ἢ συμπληρώσωσιν ἑξαετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν μισθὸν τοῦ τμηματάρχου β' τάξεως.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

Πρόεδρος. β' συζήτησις κατ' ἄρθρον τοῦ σχεδίου νόμου· «Περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου

2189 περὶ ἐξαγορᾶς κυριότητος ἐμφυτευτικῶν κτημάτων».

Ἄρθρον Ἓν (Ἀναγινώσκεται).

Ὁ κ. ***Ν. Καλογερόπουλος*** λέγει ὅτι τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἐρειδόμενον ἐπὶ νόμου ἀκύρου, ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῆς 31 Μαΐου, θέλει εἶσθαι καὶ αὐτὸ ἄκυρον, ἐὰν ψηφισθῇ ὡς ἔχει, καὶ διὰ τοῦτο ὑποβάλλει τὴν ἑξῆς τροπολογίαν.

1. Κυροῦται τὸ κείμενον τῶν διατάξεων τὸ δημοσιευθὲν ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ὡς νόμος φέρων τὸν ἀριθμὸν 2189, εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς 1 παραγράφου τοῦ ἄρθρου 1 προστίθενται τῆς ἑξῆς·

«Τηρουμένων καὶ τῶν περιοριστικῶν διατάξεων τῆς αὐτοπροσώπου διὰ τοῦ ἐμφυτευτοῦ καλλιεργείας καὶ τῆς ἐπαρκείας».

Δευτέραν τροπολογίαν ὑποβάλλει ἐπὶ τῆς § 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἔχουσαν οὕτως·

«Αἱ μὴ ἐμφυτευτικαὶ ἐκτάσεις κτήματός τινος ἀπαλλοτριοῦνται συμφώνως πρὸς τὸν ἀγροτικὸν νόμον, ἐρόσον τὸ σύνολον τοῦ κτήματος ὡς ἐκ τῆς ἐκτάσεως αὐτοῦ ὑπόκειται εἰς ἀπαλλοτρίωσιν».

3. Εἰς τὴν τρίτην παράγραφον ἐν τέλει προστίθεται ἡ ἀκόλουθος περίοδος·

«**Αἱ** ἀποφάσεις αὗται δὲν δύνανται νὰ τροποποιηθῶσιν οὐδὲ νὰ ἀνακληθῶσι διὰ νεωτέρων ἀποφάσεων, ὁ δὲ χρόνος δι' ὃν ἐξηρέθησαν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου δὲν δύναται νὰ παρατεθῇ εἰμὴ ἕνα τὸ βραδύτερον μῆνα πρὸ τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τούτου».

Ἀναπτύσσων καὶ ὑποστηρίζων τὰς τροπολογίας αὐτοῦ ὁ κ. Καλογερόπουλος, ἔχει τὴν γνώμην ὅτι πρέπει νὰ γίνωσιν ἀποδεκταὶ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, ἵνα κυρωθῇ ὁ ὑπὸ τῆς ψευδοβουλῆς τῆς 31 Μαΐου ψηφισθεὶς νόμος 2189, ἄλλως θέλει εἶσθαι ἄκυρος καὶ ὁ ἤδη ψηφιζόμενος, ὁ ἐξ ἐκείνου ἀπορρέων.

Ὁ κ. ***Ἀνασ. Σκιαδαρέσης*** ὁμιλῶν γενικῶς καὶ διὰ μακρῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἀναφερῶν τὴν ἱστορικὴν δημιουργίαν τούτου ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ πρώην καθεστῶτος, καθ' ἣν κατέκρινε σφοδρῶς αὐτό, λέγει ὅτι ὅπως τότε οὕτω καὶ τώρα τὸ νομοσχέδιον εἶναι σφαλερὸν κατὰ τὴν βάσιν αὐτοῦ. Ζητεῖ νὰ λύσῃ θεσμοὺς ποικίλους καὶ ἀπὸ αἰώνων ὑπάρξαντας μεταξὺ ἐμφυτευτῶν καὶ καλλιεργητῶν

διὰ μιᾶς μονοκονδυλιᾶς καὶ δι' αὐτὸ οὗτος καὶ ἐν τῇ ἐπιτροπῇ καὶ ἐν τῇ Βουλῇ κατεκρινεν αὐτό, ἡ δὲ τότε Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ ἀφαιρέσῃ τοῦτο ἀπὸ τὸν ἀγροτικὸν νόμον, παρ' ᾧ τὸ εἶχε προσαρτήσει καὶ νὰ εἰσαγάγῃ πλῆρες νομοσχέδιον. Ἀλλὰ καὶ τὸ νομοσχέδιον ἐκεῖνο δὲν ἦτο εὐτυχέστερον τοῦ πρώτου, διότι οὐ μόνον παντοῦ ὅπου ἰσχύει ὁ θεσμὸς ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀντικαταστήσῃ τοῦτο τὰς διατάξεις τοῦ σοφοῦ Ἰονίου Κώδικος, τὰς κανονιζούσας τὰς σχέσεις τῶν ἐμφυτευτῶν πρὸς τὰς τῶν ψιλῶν κυρίων. Ἀκολούθως ἀναπτύσσων πότε καὶ πῶς ἐπιτρέπεται ἡ μίσθωσις τοῦ θεσμοῦ, ἥτις εἶναι συνέπεια ἔμμεσος τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὸ Σύνταγμα, ὡς καὶ ὑπό τινας συνθήκας καὶ διακρίσεις, τονίζει ὅτι δὲν συντρέχουσι λόγοι κοινῆς ὠφελείας γενικώτεροι, ὥστε νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις τῆς ἰδιοκτησίας κατὰ τὴν συνταγματικὴν ἐξαίρεσιν, οὔτε ὑφίστανται οἱ ἱστορικοὶ λόγοι τῆς λύσεως φεουδαρχικῶν σχέσεων, καὶ προσθέτει ὅτι ἡ λύσις πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν ἐμφυτευτῶν ἀπὸ τῶν βαρῶν τοῦ κανόνος ἀντιφάσκει πρὸς τὴν ἐν Ἑλλάδι γεωργικὴν πολιτικήν.

Ὁ κ. ***Θ. Μοσχούλας*** διακόπτων τὸν κ. Σκιαδαρέσην λέγει ὅτι δὲν ἐφαντάζετο ὅτι οὗτος θὰ ὕψωνε τὴν φωνήν του ὑπὲρ τῶν αὐθεντῶν ἀλλὰ ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ, δουλεύοντος ὑπὸ αὐθέντας. Καὶ διατί τοῦτο; Διότι ἔχει τὴν γνώμην ὅτι πρεπει καὶ σήμερον νὰ ὑπάρχωσιν εἵλωτες καὶ δοῦλοι. Ὄχι, λέγει, κύριε συνάδελφε, ἐγὼ σᾶς δηλώνω ὅτι τοῦ λοιποῦ δὲν θὰ ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, διότι δὲν θὰ ὑπάρχωσιν αὐθένται.

Ὁ κ. ***Σκιαδαρέσης*** συνεχίζων, λέγει ὅτι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ αὐθεντῶν καὶ δούλων, ἀλλὰ περὶ ἀπονομῆς δικαίου, ὑποστηρίζει δὲ ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ρυθμισθῶσι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὅλαι αἱ ἐμφυτεύσεις, ἃς ἀνασκοπῶν ἱστορικῶς εὑρίσκει ὅτι ἐκ διαφόρων ἐδημιουργήθησαν αἰτίων, ἐξ ὧν ἄλλαι μὲν εἶναι ἄξιαι μορφῆς, ἄλλαι ὅμως ἄξιαι ἐπαίνου. Ἐπομένως δὲ εἶναι ἐπιτεταμένον νὰ θέσωμεν ἐν ἴσῃ μοίρᾳ τὸν ψιλὸν κύριον, ὅστις ἐκτήσατο τὴν ψιλὴν κυριότητα δι' ἁρπαγῆς ἢ δι' ἀπεμπολήσεως τῆς ἐθνικῆς αὐτοῦ συνειδήσεως παρὰ τοῦ κατακτητοῦ, πρὸς τὸν χορηγήσαντα αὐτοθελήτως καὶ ἐξ αἰσθήματος φιλαλληλίας καὶ φιλανθρωπίας γῆν εἰς τὸν καλλιεργητὴν ἵνα

καὶ αὐτὸς ἀποζήσῃ.—Τὸν πρῶτον βεβαίως εἶναι καὶ αὐτὸς σύμφωνος ν' ἀποξενώσωμεν καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ψιλῆς κυριότητος, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸν δεύτερον, οἱονεὶ τιμωροῦντες τὴν εὐγενῆ αὐτοῦ πρᾶξιν.

Προκειμένου νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἀγόρευσίν του ὁ κ. Σκιαδαρέσης διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρα 10 μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ τὴν 11 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὥρᾳ 11 καὶ 35' μ. μ. ἐπαναλαμβανομένης τῆς συνεδριάσεως ὁ κ. **Σκιαδαρέσης** συνεχίζων τὴν ἀγόρευσίν του ἀποκρούει μετ' ἀγανακτήσεως τὴν ὑπόνοιαν ὅτι ὑπεραμύνεται τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν καταδυναστευόντων τοὺς καλλιεργητάς, ἀναφέρων τὴν συμβολὴν αὐτοῦ πρὸς λύσιν ζητήματος παρεμφεροῦς ἐν Κερκύρᾳ, ὅπου ἀμφότεροι, καὶ οἱ ἰδιοκτῆται καὶ οἱ καλλιεργηταί, ἔμειναν εὐχαριστημένοι.

Ὁ κ. **Δ. Στεφανόπουλος** φρονεῖ ὅτι ἐφόσον ὁ ἀγορεύων ἐδέχθη τὴν βάσιν ὅπως ἀποκατασταθῶσιν οἱ ἐμφυτευταὶ ὡς καλλιεργηταί, ἀφοῦ οἱ ψιλοὶ κύριοι ἀνομολογοῦσιν ὅτι δὲν ἔχουσι διάθεσιν νὰ ἐνδιαφερθῶσι διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ κτήματος, δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἐξακολουθήσῃ ἀγορεύων κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, τοσοῦτῳ μᾶλλον καθόσον ὑπάρχει ἤδη νόμος ἐψηφισμένος καὶ ἐφαρμοζόμενος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς ταύτης.

Ὁ κ. **Σκιαδαρέσης** ἀπαντῶν, λέγει ὅτι, ἐνῶ ἐλάβομεν τὴν ἐντολὴν νὰ καταλύσωμεν πᾶν σαθρόν, ἐρχόμεθα ἀντιθέτως νὰ καλλωπίσωμεν καὶ στηλίσωμεν αὐτό, δεχόμενοι τοῦτο ὡς ὀρθόν. Συνεχίζων, λέγει ὅτι δὲν ἔχει ἀντιρρήσεις ὅπως ὁ ψιλὸς κύριος, λαμβάνων τὴν ἀξίαν τοῦ δικαιώματός του εἰς χρῆμα, ἀποξενωθῇ τῆς κυριότητος· πλὴν νομίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταλύσωμεν θεσμὸν δημιουργηθέντα μᾶλλον ὑπὲρ τοῦ γεωργοῦ ἢ ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου· θεσμὸν ὅστις κατὰ συνθήκην φαίνεται βαρὺς διὰ τὸν καλλιεργητήν, ἀλλ' ὅστις ἀντιθέτως συντελεῖ εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς καλλιεργείας. Ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀνάγκην ὅτι ἐμφανιζομένων διαφόρων περιπτώσεων ἐμφυτεύσεως διαφόρου δέον νὰ ἐφαρμοσθῶσι λύσεις, ἵνα μὴ ὀκνῶμεν ἄδικοι πρὸς ἐκείνους, οἵτινες ἑκουσίως παρέστχον τὴν γῆν εἰς τοὺς καλλιεργητάς.

Ἂς μὴ φανῇ, προσθέτει, ὅτι τὸ Κράτος πολεμᾷ τὸν θεσμὸν τῆς ἐμφυτεύσεως, ὅστις εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος συνεργασίας κεφαλαίου καὶ ἐργασίας. Ἄλλως τε θὰ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι, προνοήσαντες περὶ τοῦ ἐμφυτευτοῦ νὰ μὴ ἀδικοφορήσωμεν περὶ τοῦ μισθωτοῦ ἢ περὶ τοῦ ἡμερομισθίου ἐργάτου, εἰς παρεμφερῆ εὑρισκομένης μοῖραν. Ἐξακολουθῶν καὶ παραλληλίζων τὰς τροποποιήσεις, ἃς ὑπέστη τὸ νομοσχέδιον τοῦτο πρὸς τὰς τροποποιήσεις ἃς ἔλαβε τὸ πρωτοκύτταρον τούτου ἐν τῷ ἀγροτικῷ νόμῳ ἐπὶ Βενιζέλου, διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τὸ κερκίνωμα ὅπερ καλεῖται νόμος 2189 χάριν δημοκοπικῶν σκοπῶν, ἀναγνωρίζει ὅτι μεθ' ἑκάστην τροπολογίαν τὸ παρὸν νομοσχέδιον πρὸς τιμὴν τῆς Κυβερνήσεως κατέστη ἀρτιώτερον, πλὴν πόρρω ἀπέχει νὰ ἀνταποκρίνηται πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ.

Ἐξετάζων τὸ 1ον ἄρθρον εὑρίσκει ὅτι ἡ διάταξις «ὅτι ὑπολογίζεται καὶ ὁ χρόνος τῶν δικαιοπαρόχων», εἶναι ἄστοχος πρὸς τοὺς ἐμφυτευτὰς καὶ ἐπιβραβευτικὴ πρὸς ἐκείνους οἵτινες ἐπωφεληθέντες οἰκονομικῶν δυσχερειῶν ἐξηγόρασαν τοκογλυφικῶς παρὰ τοῦ δικαιοπαρόχου τὸ ἐμφυτευτικὸν δικαίωμα.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) παρατηρεῖ ὅτι τοῦτο εἶναι ζήτημα ἐνοχικοῦ δικαίου καὶ δύναται νὰ ὑποβάλλῃ ὁ κ. Πληρεξούσιος πρότασιν νόμου πρὸς ρύθμισιν τοῦ τρόπου προτβολῆς συμβάσεων, λόγῳ ἀπάτης, ἐκμεταλλεύσεως κτλ. Ἐν προκειμένῳ ὅμως τὸ ἐμπράγματον δικαίωμα τῆς ἐμφυτεύσεως κατὰ φυσικὴν ἀνάγκην θὰ παρακολουθήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ δικαιοπαρόχου.

Ὁ κ. **Σκιαδαρέσης**, ἀπαντῶν λέγει ὅτι πρόκειται οὐχὶ περὶ δημιουργηθέντος, ἀλλὰ δημιουργουμένου ἤδη ἐμπραγμάτου δικαιώματος καὶ ὅτι ἡ Πολιτεία ἔχει οὐ μόνον τὸ δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ τὸ καθῆκον νὰ καθορίσῃ τοὺς τρόπους καθ' οὓς τοῦτο θὰ λάβῃ ὕπαρξιν.

Συνεχίζων, κακίζει τὴν παρατηρουμένην τάσιν τοῦ περιορισμοῦ καὶ τῆς ἁπλοποιήσεως τῆς διαδικασίας, διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἐφετείου, ὅπερ εἶναι μᾶλλον ἐπιβλαβὲς διὰ τὸν ἐμφυτευτήν, καὶ ἐπιφυλάσσεται εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου 2ου ν' ἀναπτύξῃ τὰς γνώμας του ἐπὶ τῶν κακῶν, ἅτινα συνεπάγεται ἡ ἀνάθεσις τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως εἰς μόνον τὸ ἀλά-

θητον τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν. Ψέγων ἐπίσης τὴν ἔλλειψιν τῆς ἐξετάσεως τοῦ μεταξὺ τοῦ δικαιοπαρόχου καὶ τοῦ διαδόχου τῆς ἐμφυτεύσεως δεσμοῦ καὶ ἐπικρίνων τὴν διάταξιν, καθ' ἣν δύναται ν' ἀποκτήσῃ καὶ τὴν ψιλὴν κυριότητα ὁ ἐμφυτευτής, ὅστις παρέχων ἐλαχίστην προσωπικὴν ἐργασίαν καλλιεργεῖ κατὰ τὸ πλεῖστον δι' ἐργατῶν τὸ κτῆμα, εὑρίσκει ὀρθοτάτην τὴν διάταξιν τῆς 4 β τοῦ ἄρθρου 1ου προκειμένου διὰ τοὺς ἐν Ἀττικῇ ψιλοὺς κυρίους ἐμφυτευτικῶν κτημάτων, ἣς προτείνει τὴν ἐπέκτασιν ἐφ' ὅλων τῶν περιφερειῶν.

Ὁ κ. **Ν. Καλογερόπουλος** δευτερολογῶν καὶ ὑποστηρίζων τὴν κ' β τοῦ ἄρθρου 1ου τῆς τροπολογίας του περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς κυρώσεως τοῦ νόμου 2189 ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως προτείνει ὅπως ἐπὶ ταύτης ἐρωτηθῇ ἡ Συνέλευσις.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** ἀποκρούει τὴν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου, καθόσον αὐτὴ ἀφορᾷ εἰς τὸ θέμα περὶ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων ἐκείνων, αἵτινες καίτοι ψηφισθεῖσαι ὑπὸ τῆς τότε Βουλῆς παρανόμως, ὡς νόμοι ἰσχύουσιν καὶ ἐφαρμόζονται. Ἐδόθη δ' ἡ ἀφορμὴ καὶ εὐρύτερον νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα τοῦτο. Δὲν νομίζει ὅτι παρεμπιπτόντως, προκειμένης συζητήσεως τροποποιήσεως διατάξεών τινων ἐξ ἐκείνων δυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν ἐκ νέου τοῦτο. Ὁ κ. Συνάδελφος ἐκ Κυκλάδων ἔχει ὑποβάλει πρότασιν καὶ ὑποστήριξεν καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῆς τὴν ὁποίαν ζητεῖ νὰ κυρώσῃ ἡ Συνέλευσις διὰ τῆς προτάσεώς του. Εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιληφθῶμεν τοῦ θέματος τούτου καθ' οἱονδήποτε τρόπον. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν οὐδὲ συντελεστικὸν εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν ἡμῶν, ὁσάκις παρουσιάζεται ζήτημα τροποποιήσεως οἱασδήποτε διατάξεως ἐξ ἐκείνων, αἵτινες κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ἐψηφίσθησαν, νὰ συζητῶμεν ἐπ' αὐτοῦ. Ἔχει τὴν γνώμην ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῶμεν τὴν πρότασιν τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου, διότι ἐὰν τὴν δεχθῶμεν ἔνναι ὡς νὰ ἐλέγομεν συγχρόνως ὅτι πᾶσαι ἐκεῖναι αἱ διατάξεις, ἐφόσον δὲν ἔχουσι κυρωθῇ, δὲν ἰσχύουσιν. Τοῦτο δὲ εἶναι ἀδύνατον.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** ζητεῖ ὅπως προταχθῇ ἡ πρότασις νόμου τοῦ κ. Βοκοτοπούλου, διότι ἅπαξ ἀπορριπτομένης ταύτης, δὲν θὰ δημιουργῶνται ἑκάστοτε συζητήσεις ἐπὶ κύρους ἢ τοῦ ὄχι τῶν νόμων τῆς ψευδοβουλῆς.

Δ. Γούναρης. Μάλιστα. Νὰ τεθῇ ἐκ τῶν πρώτων.

Ὁ κ. **Ν. Καλογερόπουλος** λέγει ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς προτάσεώς του δὲν ἐνέχει τὴν γενικὴν ἀκύρωσιν, ἀλλὰ περιστρέφεται ἐπὶ τῆς ὡρισμένης διατάξεως.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** ὁμιλῶν περὶ τοῦ ἀδυνάτου τῆς διὰ μιᾶς νομοθετικῆς διατάξεως ἀκυρώσεως τῶν νόμων, οἵτινες ἐδημιούργησαν τόσας νομικὰς σχέσεις, λέγει ὅτι εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ διατηρήσωμεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν δυνάμεθα ν' ἀλλοιώσωμεν. Οὐδεὶς εἶναι διατεθειμένος, καὶ ὀλιγώτερον ὅλων αὐτός, ὅπως συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῶν νόμων τῆς Βουλῆς ἐκείνης. Ὑπάρχει ὅμως σωρεία περιπτώσεων, αἱ ὁποῖαι ἐπιβάλλουσι βαθυτέραν μελέτην ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἀκυρώσεως.

Τὸ θέμα εἶναι ὅτι δὲν δυνάμεθα συλλήβδην ν' ἀκυρώσωμεν τοὺς νόμους ἐκείνους, διότι ἐδημιούργησαν σχέσεις νομικάς. Ἔχουσι πραγματικὴν ἰσχὺν σήμερον, ἡ δὲ ἀκύρωσις των διὰ μιᾶς νομοθετικῆς πράξεως θὰ ἐπέφερεν ἐπικίνδυνον ἀνατροπὴν εἰς τὴν τάξιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ ἐφαρμογὴ των ἐδημιούργησεν. Ἐξετάζων καὶ τὰς ἑτέρας ἐν τῷ ἄρθρῳ 1ῳ τροπολογίας τοῦ κ. Καλογεροπούλου εὑρίσκει καὶ αὐτὰς περιττάς.

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν ἀναίρεσιν τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Ἡγέτου τῆς πλειονοψηφίας λεχθέντων περὶ τῆς ἰσχύος τῆς ἐπαναστατικῆς νομοθεσίας. Ὑποστηρίζει δὲ ὅτι ἡ ἐπαναστατικὴ νομοθεσία, ψηφισθεῖσα ὑπὸ τῆς ψευδοβουλῆς καὶ κυρωθεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλόπαιδος Ἀλεξάνδρου, ὁ ὁποῖος δὲν ἦτο συνταγματικὸς βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος καὶ ἀνίσχυρος καὶ δὲν δύνανται τὰ δικαστήρια νὰ τὴν ἐφαρμόζωσιν ὡς συνταγματικὴν καὶ νόμιμον νομοθεσίαν. Καθῆκον δὲ τῆς Συνελεύσεως εἶναι νὰ μὴ ἐγκρίνῃ τ' ἀποτελέσματα τῆς τυραννίας. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μένωσιν ἐν ἰσχύι οἱ νόμοι τῆς ψευδοβουλῆς, προτείνει νὰ ψηφισθῇ τὸ παχύτερον ἡ πρότασις αὐτοῦ, περὶ ἐπαναστατικῆς νομοθεσιας, δι' ἧς ρυθμίζονται τὰ πράγματα συνταγματικῶς.

Πρόεδρος. Οἱ παραδεχόμενοι τὴν προτεινομένην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 τροπολογίαν ὑπὸ τοῦ κυρίου Ν. Καλογεροπούλου παρακαλοῦνται νὰ ἐγερθῶσιν.

Ἡ Συνέλευσις δὲν παρεδέχθη.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1ον, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 2. (ἀναγινώσκεται)·

Ὁ κ. ***Ν. Καλογερόπουλος*** ὑποβάλλει τὰς ἑξῆς τροπολογίας·

Τὸ ἐδάφιον πρῶτον τοῦ ἄρθρου 2 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς·

«Τὸ δικαίωμα ἐξαγορᾶς ἀσκεῖ αὐτοπροσώπως ὁ ἐπὶ μίαν τουλάχιστον δεκαετίαν καλλιεργῶν ἐμφυτευτής, δυνάμενος νὰ συνυπολογίσῃ καὶ τὸν χρόνον τῆς καλλιεργείας τῶν δικαιοπαρόχων του, ἐὰν εἶναι κληρονόμος καὶ ἐὰν ὁ ἴδιος καλλιεργῇ, ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει εἶναι εἰδικὸς διαδοχος, μόνον ἐὰν αὐτὸς ὁ ἴδιος καλλιεργῇ ἐπὶ μίαν τουλάχιστον ἐξαετίαν, ὑποβάλλων αἴτησιν ἐνώπιον τοῦ ἐκ τῆς τοποθεσίας τοῦ κτήματος ἁρμοδίου Πρωτοδικείου, ὅπερ ἀποφαίνεται κατὰ τὴν συνόπτικὴν διαδικασίαν ἐπὶ πάντων τῶν συναφῶν πρὸς τὴν ἐξαγορὰν ζητημάτων. Ἡ αἴτησις εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ὡς αὐτοδικαίως προτετιμημένη πρὸ πάσης ἄλλης καὶ ἄνευ πράξεως τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν μεθ' ἡμέρας πέντε ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως. παρατεινομένης τῆς προθεσμίας λόγῳ ἀποστάσεως, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας».

Εἰς τὸ ἐδάφιον δεύτερον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 2 ἡ λέξις «Προέδρου» ἀντικαθίσταται διὰ τῆς λέξεως «Πρωτοδικείου». Εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ αὐτοῦ ἐδαφίου, προστίθενται αἱ λέξεις «ἡ ἔφεσις δὲ ἐκδικάζεται ὡσαύτως κατὰ τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν ὡς αὐτοδικαίως προτετιμημένη καὶ ἄνευ πράξεως τοῦ Προέδρου, μετὰ πέντε ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως, παρατεινομένης ὡσαύτως τῆς προθεσμίας λόγῳ ἀποστάσεως, ἡ δὲ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου δὲν ὑπόκειται εἰς τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναιρέσεως.»

Ἀναπτύσσων διὰ μακρῶν τὰς τροπολογίας αὐτοῦ ταύτας ὁ κ. Καλογερόπουλος, λέγει, ὡς πρὸς τὴν πρώτην, ὅτι αὕτη καθιεροῖ σύντομον διαδικασίαν ἐπὶ πάντων τῶν συναφῶν πρὸς τὴν ἐξαγορὰν ζητημάτων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν, δι' αὐτῆς ζητεῖται ὅπως ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις, «Προέδρου» διὰ τῆς λέξεως «Πρωτοδικείου», διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαρτηθῇ ἡ ἀποζημίωσις ἀπὸ τοῦ Προέδρου μόνον, ὁ ὁποῖος δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀπὸ τοῦδε γνωστὸν ὁποῖος τις θέλει εἶσθαι τὸν χαρακτῆρα, διὰ νὰ δύναται ἀπαθῶς καὶ ἀνεπηρέαστως νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθῆκον αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ νὰ κρίνῃ δικαίως μόνον αὐτὸς περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως. Ἐπεκτείνων δὲ τὸν λόγον αὐτοῦ ὁ κ. Καλογερόπουλος ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου, ἐν σχέσει πρὸς τὴν παρ' αὐτοῦ ὑποβαλλομένην τροπολογίαν, ἐπικρίνει ταύτας ὑποστηρίζων ὅτι ὡς καθορίζονται ἐν αὐταῖς τὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ τῆς ἐξαγορᾶς, καθὼς καὶ τὰ περὶ τῆς καταβολῆς τοῦ κανόνος, οὐ μόνον ἀδικεῖται ὁ ψιλὸς κύριος, ἀλλὰ δύνανται ἐν τέλει νὰ ὑποχρεωθῇ οὗτος ἵνα καταβάλῃ καὶ ὑπόλοιπα ὀφειλόμενα εἰς τὸν ἐμφυτευτήν.

Ὁ κ. Καλογερεπουλος συνεχίζων τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ 3ου ἄρθου ὑποβάλλει ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἑξῆς τροπολογίαν. «Αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐκκρεμεῖς αἰτήσεις τῶν ἐμφυτευτῶν περὶ ἐξαγορᾶς τοῦ δικαιώματος τοῦ ψιλοῦ κυρίου εἰσάγονται διὰ κλήσεως ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πρωτοδικείου, ἐὰν δὲν ἀπεφάνθη ἐπ' αὐτῶν ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν δι' ὁριστικῆς ἀποφάσεως, καὶ ἐκδικάζονται κατὰ τὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαδικασίαν, αἱ δὲ ἐκκρεμεῖς κατ' ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, ἐφέσεις εἰσάγονται ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων Ἐφετείων, δικαζόμεναι ὡσαύτως κατὰ τὴν αὐτὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαδικασίαν.

Ὑποστηρίζων τὴν τροπολογίαν αὐτοῦ ταύτην, παρατηρεῖ ὅτι αἱ ἐκκρεμεῖς αἰτήσεις τῶν ἐμφυτευτῶν περὶ ἐξαγορᾶς τοῦ δικαιώματος τοῦ ψιλοῦ κυρίου δέον νὰ ἐκδικάζωνται ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου, διότι τότε μόνον εἶναι δυνατὸν ν' ἀναγνωρισθῶσι καὶ νὰ κριθῶσι τίνα τὰ ἐκ τῶν ὑφισταμένων συμβάσεων δικαιώματα ἐπὶ τῆς νομῆς τοῦ ψιλοῦ κυρίου ἐπὶ τοῦ κτήματος ὡς καὶ ἡ δικαία ἀποζημίωσις.

Α. Γούναρης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης). Ὁ κύριος δὲν ἔχει ψιλὴν νομήν, ἀφοῦ ἅπαξ πληρώνεται καὶ λαμβάνει τὸ ἀντίτιμον τοῦ κτήματος,

Ὁ κ. ***Ν. Κολογερόπουλος*** ἀπαντῶν, λέγει ὅτι τοιαύτην θεωρίαν πρώτην φορὰν ἀκούει, προκειμένου περὶ δικαιωμάτων προερχομένων ἐκ συμβάσεων. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ψιλὸς κύριος οὐδὲν πλέον δικαίωμα ἔχει, δύναται δὲ ἐν τέλει ἀπερχόμενος, οὐχὶ νὰ λάβῃ, ἀλλὰ νὰ δώσῃ καὶ τὰ ρέστα ἀκόμη. Ἀλλὰ τοιαῦτα, μόνον μπολσεβικικαὶ θεωρίαι δύνανται νὰ ὑποστηρίζωσι, σήμερον μάλιστα, ὅτε ἡ σταρὶς ἔφθασεν εἰς οἵαν τιμὴν ἔφθασεν. Κατὰ

τῶν θεωριῶν ὅμως τούτων, ἐπιλέγει ὁ κ. Καλογερόπουλος, αἵτινες πλήττουσι τὴν ἰδιοκτησίαν, ἡμεῖς οἱ ἄλλοι οἱ παρακαθήμενοι ἐνταῦθα, ἐὰν δὲν δυνηθῶμεν νὰ σᾶς πείσωμεν νὰ τὰς μεταβάλητε, δυνάμεθα ὅμως νὰ διαμαρτυρηθῶμεν καὶ νὰ σᾶς εἴπωμεν ὅτι πρέπει νὰ προσέξητε, διότι σπείροντες ἀνέμους θὰ ἔλθῃ στιγμὴ νὰ θερίσητε θυέλλας.

Δ. Γούναρης. Μὴ ὁμιλῆτε περὶ σταφίδος, διότι τὴν σταφίδα δὲν τὴν ἔκαμαν οἱ ψιλοὶ κύριοι ἀλλ' ἐκεῖνοι αἵτινες εἰργάσθησαν καὶ παρεσκεύασαν τὸν καρπόν. Ἀναφέρων δὲ μετὰ τοῦτο ὁ κ. Γούναρης ὅτι δύο ὑπάρχουσιν ἰδιοκτησίαι, ἡ ψιλὴ ἰδιοκτησία, καὶ ἡ ὠφέλιμος ἰδιοκτησία, καὶ ἀναπτύσσων διὰ μακρῶν κατὰ τίνα τρόπον παρέλκυε τὴν γῆν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Πλάστου ὁ ἐμφυτευτής, καὶ πῶς μετέβαλεν αὐτὴν ἐκ χέρσου εἰς παράδεισον, λέγει ὅτι δὲν εἶναι ξένος ὁ ἐμφυτευτὴς πρὸς τὴν γῆν ταύτην, ἀλλ' οὐδὲ ἅρπαξ αὐτῆς, ὡς θέλει νὰ παραστήσῃ ὁ κ. Καλογερόπουλος τοῦτον, ἀλλὰ δημιουργὸς ταύτης, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ψιλοῦ κυρίου ἐπὶ τῇ βάσει σχέσεων τελείως ἀνωμάλων καὶ ἀνίσων.

Ὁ καλλιεργητὴς σήμερον ἀπολαμβάνει ἀπὸ τὴν γῆν, ἣν ἐκαλλιέργησε καὶ μετέβαλεν εἰς παράδεισον, ἀλλ' ὑπῆρξε καὶ μακρὰ ἐποχὴ καθ' ἣν, οὐ μόνον δὲν ἐλάμβανέ τι καλλιεργῶν αὐτήν, ἀλλ' ἐχρεώνετο, ἵνα ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς δαπάνας αὐτῆς, τὰς ἀπαιτουμένας διὰ τὴν καλλιέργειαν, ἐνῷ ὁ ψιλὸς κύριος χωρὶς οὐδένα κόπον ἀλλὰ καὶ οὐδεμίαν νὰ ὑποστῇ δαπάνην, ἁπλῶς δὲ μόνον διότι εἶχε δηλώσει τὰ κτήματα ταῦτα τὰ ὁποῖα καὶ δὲν ἐπλήρωσε πολλάκις, ἐλάμβανε τὸν κανόνα, τὸ 1)4 τοὐτέστι τοῦ προϊόντος, τὸ ὁποῖον παρῆγεν ὁ καλλιεργητής. Τὰς σχέσεις λοιπὸν ταύτας ἔρχεται νὰ κανονίσῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γεν. ἀρχῶν τοῦ Ρωμ. Δικαίου τὸ παρὸν νομοσχέδιον καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄλλως. Δὲν βλέπει λοιπὸν τὸν λόγον διατί συγκινεῖται καὶ λυπεῖται ὁ κ. Καλογερόπουλος βλέπων ὅτι πρόκειται νὰ δοθῇ ὁ φυσικὸς κανονισμὸς καὶ ὁριστικὸς εἰς μίαν τοιαύτην ἀνώμαλον κατάστασιν.

Ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου** λέγει, ὅτι οἱ ἀντιλέγοντες, εἴτε διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἔργατῶν, εἴτε διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀκτημόνων, ἐπικαλοῦνται ἑκάστοτε τὸ Σύνταγμα, χωρὶς νὰ ἐπικαλῶνται τοῦτο καὶ

διὰ τοὺς ἀκτήμονας. Ὑπεράνω ὅμως τοῦ Συντάγματος, προσθέτει, κεῖται ἡ πραγματικὴ ἀνάγκη, ἥτις ἐπιβάλλει ὅπως τὸ νομοσχέδιον ψηφισθῇ, ὅπως προληφθῇ ἡ αὐθαίρετος κατάλυσις τῆς ἰδιοκτησίας. Ἰσχύει, λέγει, τὸ Σύνταγμα, ἀλλ' ἰσχύει καὶ τὸ δίκαιον, τὸ ὁποῖον οἱ ἀγροτεργάται θὰ ἔλθῃ ἡμέρα νὰ λάβωσιν, εἴτε θέλετε εἴτε δὲν θέλετε τινὲς ἐξ ὑμῶν.

Ὁ κ. **Ἰωαννίδης** ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν ὅπως μὴ δημιουργηθῇ δι' ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἰδιοκτησία μὲ 300 στρέμματα, διότι δὲν θὰ συμβῇ παρὰ μία μεταβολὴ ἡ ὁποία κατ' οὐδὲν θέλει μεταβάλει τὴν κατάστασιν, ἣν θέλομεν νὰ καταπολεμήσωμεν σήμερον.

Ὁ κ. **Σκιαδαρέσης** δευτερολογῶν, λέγει ὅτι ὡς ὑπεστήριξεν ὁ κ. Γούναρης ὁ θεσμὸς τῆς ἐμφυτεύσεως δὲν εἶναι ἄλλο τι παρὰ δημιούργημα οἰκονομικῆς καταστάσεως καὶ ἀνάγκης. Ἀλλ' ἔλιξεν ἡ κατάστασις αὕτη; Ὄχι· διότι διατηρεῖται εἰς χώρας πλέον πεπολιτισμένας, ἐκεῖ δὲ ὅπου κατελύθη, κατελύθη οὐχὶ αὐθαιρέτως, ἀλλὰ διὰ συμβάσεων. Διὰ τοῦτο, ἀναγνωρίζων τὴν πραγματικὴν κατάστασιν, φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταργηθῇ ἡ ἰδιοκτησία, διότι ἔχει ὁ ἐμφυτευτὴς ἀλλ' ἔχει καὶ ὁ ἰδιοκτήτης δικαιώματα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραραθῶσιν ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν ἐμφυτευτικῶν κτημάτων.

Ἂν νομίζετε ὅτι δὲν ἔχουσι δικαιώματα οἱ ἰδιοκτῆται, ἂν εἶσθε μπολσεβίκοι, εἴπατε το καθαρὰ καὶ τότε διώξατε τοὺς ἰδιοκτήτας. Ἂν τοὐναντίον, τότε πῶς θὰ διώξητε τοὺς ἰδιοκτήτας; Λέγετε ὅτι ὅτι οἱ ἰδιοκτῆται εἶναι ἅρπαγες. Ἀλλὰ καὶ ἂν δεχθῶμεν τὸν ἰσχυρισμόν σας τοῦτον, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῶμεν ὅτι ὅλοι οἱ ψιλοὶ κύριοι εἶναι ἅρπαγες. Ἔφρσον δὲ καὶ εἰς ἀκίνη εἶναι ὁ δικαίως κατέχων, πρέπει οὗτος νὰ ἀποζημιωθῇ δικαίως καὶ νὰ μὴ θεωρηθῇ ἀδικήσας διὰ τῆς συμβάσεως, ἣν ἔκαμε πρὸς ὄφελος καὶ τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς Πολιτείας, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ δόγμα, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ σεβασθῇ πᾶς τις. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι ὁ νόμος πρέπει νὰ εἶναι ἴσος καὶ οὐχὶ ἄνισος, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, πρέπει δὲ αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου νὰ κριθῶσιν οὐχὶ ἀπολύτως, ἀλλὰ σχετικῶς, ὥστε νὰ μὴ συμπληρωθῶσιν αἱ ἄδικοι καὶ ἄνισοι διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου τοῦ Βενιζέλου. Συγκρίνων δὲ μετὰ τοῦτο τὸν ἐμφυτευτὴν πρὸς τὸν ψιλὸν κύριον, ὡς

παρέστησεν αὐτὸν ὁ κ. Γούναρης, κακὸν καὶ ἀπορροφῶντα τὸν ἱδρῶτα τοῦ ἐμφυτευτοῦ, ὅστις γαίας χέρσους καὶ ἀγόνους μετέβαλεν εἰς παραδείσους, λέγει ὅτι τότε οὐδεμία παρίσταται ἀνάγκη νὰ ἀποζημιωθῶσι κἂν οἱ ψιλοὶ κύριοι. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ διαφόρων σχέσεων, ἐπὶ πολλὰ ἔτη διαφοροτρόπως ἀναπτυχθεισῶν, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν αἱ σχέσεις αὐταὶ νὰ κατακλυθῶσι καὶ νὰ καταργηθῶσι διὰ μιᾶς μόνης διατάξεως.

Ἐξετάζων μετὰ τοῦτο τὰς ἐν τῷ 2ῳ ἄρθρῳ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ὁρισθείσης ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν καὶ τῆς μεταβιβάσεως τοῦ κτήματος εἰς τὸν ἐμφυτευτήν, πρὶν ἢ ἀποφανθῇ καὶ τὸ Ἐφετεῖον, ὅπερ θέλει ὁριστικῶς κανονίσει τὴν τιμὴν τῆς ἀποζημιώσεως, εὑρίσκει ὅτι ἡ κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἀποκατάστασις τοῦ ἐμφυτευφοῦ εἰς κύριον, ἀποτελεῖ νέον ἀδίκημα, διότι θέλει καταντήσει, ὥστε ὁ ψιλὸς κύριος οὐ μόνον ἀκτήμων νὰ ἀποβῇ ἀλλὰ καὶ ὀφειλέτης.

Ὁμιλῶν κατόπι περὶ τῆς ἀποδόσεως τῆς εἰσοδείας εἰς τοὺς ἐμφυτευτάς, παρατηρεῖ ὅτι καὶ τοῦτο εἶναι ἄδικον διότι οἱος λόγος ὑπάρχει νὰ δειχθῇ ἐπιείκεια εἰς τοὺς ἐμφυτευτάς, ἵνα λάβωσιν οὗτοι τὴν εἰσοδείαν φέτος, ὁ ἴδιος λόγος ἐπέβαλεν ἵνα ἡ αὐτὴ ἐπιείκεια δειχθῇ καὶ εἰς τοὺς ψιλοὺς κυρίους, καὶ διὰ τὴν ἰσότητα τοῦ δικαίου τούτου ἔλαβε, λέγει καταλήγων τὸν λόγον, ἀδιαορρῶν ἂν δὲν κατώρθωσεν νὰ πείσῃ τοὺς μὴ θέλοντας νὰ πεισθῶσι.

Ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** ἐρωτᾷ ἀπὸ πότε ἔρχεται τὸ γεωργικὸν ἔτος, ὥστε ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ νὰ κανονισθῇ ἡ ἐφετεινὴ ἐσοδεία καὶ νὰ κριθῇ τίνες θὰ λάβωσιν αὐτήν, οἱ ἰδιοκτῆται ἢ ἐμφυτευταί.

Δ. Γούναρης. Τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου, ὅστις θέλει ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀναγινώσκεται μετὰ τοῦτο καὶ γίνεται δι' ἐνστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 2ον ὡς καὶ τὸ 3ον, ἀπορριπτομένης τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Καλογεροπούλου, τὸ 4, καὶ τὸ 5, ἀναβάλλεται δ' ἡ ψήφησις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου, λόγῳ τῶν τροπολογιῶν.

Γίνονται μετὰ ταῦτα δεκτὰ δι' ἀναστάσεως **κατ' ἀρχὴν** τὰ σχέδια νόμου·

Περὶ ἐπανεξετάσεως ἀπορριφθέντων μαθητῶν τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1921—22.

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2609 περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν τμήματος τῆς Ἀστυνομίας τῶν Πόλεων τῶν Γραφείων τῆς Κεντρικῆς Ἀστυνομικῆς Σχολῆς, τοῦ Ἀρχηγείου τῆς Ἀστυνομίας καὶ τῶν Ἀστυνομικῶν Διευθύνσεων.

«Περὶ ἐπεκτάσεως εἰς Θρᾴκην τῆς ἰσχύος τῶν περὶ ἐκλογῆς Βουλευτῶν νόμων».

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ὀργανισμοῦ καὶ περὶ πταισμάτων κλπ. τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν νόμων.

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1008, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 2255, «περὶ τῆς λόγῳ νομισματικῆς ἐπικαταλλαγῆς μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν προσωρινῶν καὶ παροξενικῶν ὑπαλλήλων».

«Περὶ καταργήσεως καὶ συστάσεως ἐμπίστων τινῶν παροξενικῶν Ἀρχῶν».

«Περὶ κυρώσεως τῆς ἐν Παρισίοις ὑπογραφείσης τῇ 4/17 Ἰανουαρίου 1912 Διεθνοῦς ὑγειονομικῆς Συμβάσεως μετὰ τῶν δύο αὐτῆς παραρτημάτων.

«Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος καθεστῶτος διὰ πολιτικοὺς λόγους ἀπολυθέντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2015 τοῦ 1920 περὶ συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ Διεθνὲς Ὑδρογραφικὸν Γραφεῖον.

«Περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸν νόμον «περὶ τῆς ὑπηρεσίας τῆς διευθύνσεως ἐποικισμοῦ».

«Περὶ εἰσπράξεως τῶν λιμενικῶν φόρων ἀπὸ τῆς Ἑταιρίας ἐκμεταλλεύσεως τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης».

Μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ συνεδρίασις ὥρα 3 καὶ 1/2 τῆς νυκτὸς ἵνα ἐπαναληφθῇ τὴν μεταμεσημβρίαν ὥρᾳ 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Περ. Μπούτος
Ν. Μουζάκης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΚΖ'

Τῆς 28 Ἰουνίου 1922

Ὥρα 7 1/2 μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, μετὰ δήλωσιν τῶν κ. **Ν. Δ. Λεβίδη** καὶ **Ι. Καυταντζόγλου** ὅτι δὲν δύνανται νὰ μετάσχωσι τῆς πρὸς μελέτην τοῦ νομοσχεδίου «περὶ λειτουργίας τυχηρῶν καὶ μὴ παιγνίων» καταρτισθείσης Ἐπιτροπῆς, καὶ παρακαλοῦσιν ὅπως ἀντικατασταθῶσιν.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

— Ἐπιτροπὴ τῶν κατοίκων Κιούρκων αἰτεῖται τὴν ἀπόκτησιν ἰδιοκτησίας, διὰ συμμετοχῆς κλήρου ἐπὶ τῶν κτημάτων Διοστάτι καὶ Κιούρκα.

— Ὁ Σύλλογος τῶν ἐργατῶν θαλάσσης Κυπαρισσίας ὑποβάλλει ψήφισμα ἐκφράζον τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήριά του καὶ τὴν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν πληρεξούσιον κ. Ν. Καλαντζάκον ὡς ὑπερασπισθέντα σθεναρῶς τὸν Σύλλογόν των.

— Ὁ Κωνσταντῖνος Γεωργίου, κάτοικος Δάρας, Μαντινείας, αἰτεῖται τὴν ἀπονομὴν συντάξεως εἰς τὴν ἀδελφήν του, λόγῳ θανάτου δύο ἀδελφῶν του ἐν πολέμῳ.

— Ὁ Ἱερατικὸς Σύνδεσμος Χίου παρακαλεῖ θερμῶς νὰ ἀποτραπῇ ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων καὶ διὰ διαβιβαζομένου ψηφίσματός του ζητεῖ νὰ μισθοδοτηθῇ ὁ κλῆρος οὕτως, ὥστε νὰ συντηρῆται ἀξιοπρεπῶς.

— Ἡ προσωρινὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξαγορὰν τῆς Ζαραβίνης καὶ Πωγωνίου, (Ἠπείρου), διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Εἰρηνοδικείου Πωγωνίου, ἀπορρίψαντος αἴτησίν της περὶ παραχωρήσεως τῆς κολληγικῆς ἐσοδείας τοῦ 1922 τοῦ τσιφλικίου Ζαραβίνης καὶ παρακαλοῦσι τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ ἀδικήματος τούτου.

— Οἱ ἐμφυτευταὶ καὶ καλλιεργηταὶ ψιλῶν κυρίων καὶ μοναστηριακῶν τοῦ Δήμου Εὐρωστίνης διαμαρτύρονται κατὰ τῶν ἀντενεργειῶν τῶν ἐνδιαφερομένων, ἵνα μὴ ψηφισθῇ τὸ ἐμφυτευτικὸν καὶ παρακαλοῦσι τὴν ταχεῖαν τούτου ἐπιψήφισιν.

— Ὁ Λαϊκὸς Πολιτικὸς Σύλλογος Ἰωαννίνων παρακαλεῖ, ὅπως τροποποιηθῇ ὁ νόμος «περὶ βοτκῶν», καθαριζομένης τῆς ἐνοικιάσεως διὰ δημοπρασίας.

— Ὁ Νικόλαος Ἠλ. Σπυρόπουλος δι' αἰτήσεώς του ζητεῖ ἀπονομὴν συντάξεως.

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ. κ.

Δ. Βοκοτόπουλος τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου.

— **Κ. Δροσόπουλος, Κ. Λιγυνὸς Δ. Σπηλιωτόπουλος** κλπ. τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐπανορθώσεως ἀδικημάτων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τῆς Ν. Α. Υ. προσγιγνομένην ἀπὸ τοῦ 1917 μέχρι τῆς 1 Νοεμβρίου 1920».

— **Δ. Βοκοτόπουλος** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ περιθάλψεως ἀπορωρούντων ἐκ τῶν οἰκείων θρόνων Ἐπισκόπων κλπ.».

— **Α. Μισυρλῆς, Γ. Σχοινᾶς** καὶ **Περ. Μπούτος** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐπὶ τοῦ πρώην καθεστῶτος διὰ πολιτικοὺς λόγους ἀπολυθέντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

— **Α. Στεφανόπουλος Γ. Χατζῆς, Ν. Καλαντζάκος Περικλ. Μπούτος** κλπ. τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ δασῶν νόμων καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων αὐτοῦ».

Δ. Πετρακάκος τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταργήσεως καὶ συστάσεως ἐμπίστων τινων προξενικῶν ἀρχῶν».

— **Ἡ Εἰδικὴ Κοινοβουλευτικοῦ Ἐπιτροπή**, πρὸς ἱκανοποίησιν καὶ ὑλικὴν ἀναζωπύρισιν καὶ ἐπιβράβευσιν τῶν συμμετεσχόντων εἰς τοὺς μέχρι τοῦ 1912 ἐθνικοὺς ἀγῶνας ἐν Μακεδονίᾳ, Ἠπείρῳ καὶ Θράκῃ ἐπιζώντας ἢ ἐγκαταλιπόντας ἀπροστάτευτα καὶ ἄπορα μέλη τῶν οἰκογενειῶν των, ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της.

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Κ. Κουμουνδοῦρος, Σπ. Κουμουνδοῦρος, Ν. Καλαντζάκος, Γ. Σχοινᾶς, Α. Αἰλιανός, Γ. Σπηλιόπουλος, Γ. Δικαιάκος Α. Μισιρλῆς, Μ. Σιάπκας, Π. Μπούτος** καὶ **Ι. Παπαλουκᾶς** ὑποβάλλουσι πρότασιν νόμου «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐκ θεσμινιῶν ζημιουμένων παραγωγῶν».

— **Α. Βιτάλης** πληρεξούσιος Κυκλάδων, ὑποβάλλει τροπολογίας

1) τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου καὶ

2) τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων.

— **Π. Σάκκης, Σπ. Κουμουνδούρος, Ν. Καλαντζάκος Γ. Σχοινᾶς** καὶ **Α. Μισυρλῆς** τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μεταρρυθμίσεως κλπ. τοῦ Ὑπουργείου Περιθάλψεως».

— Ὁ κ. **Ι. Λεωνίδας** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου· «Περὶ συστάσεως Σώματος Δικαστικῶν Συμβούλων τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

— Οἱ κ. κ. **Κ. Δυκουρέζος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Δ. Θησαυροῦ) καὶ **Ξ. Στρατηγὸς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «Περὶ ἀναγραφῆς πιστώσεως 22000 δρχμ. πρὸς ἀποπληρωμὴν τῶν ἐργασιῶν Ταχυδρομικῆς καὶ Τηλεγραφικῆς ἀποθήκης ἐν τῇ ὁδῷ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου».

— Οἱ κ. κ. **Δ. Ροῦφος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) καὶ **Κ. Δυκουρέζος** (Ὑπουργὸς τοῦ Δ. Θησαυροῦ) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 2199 καὶ 2657 καὶ ἄλλων τινῶν νόμων».

Τὸ νομοσχέδιον ἀποφάσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται **κατεπείγον** καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

Οἱ ἴδιοι κ. Ὑπουργοὶ ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «Περὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ προσωπικοῦ τῶν ἁλυκικῶν διατάξεων καὶ αὐξήσεων τῶν ἀμοιβῶν τῶν ἐργολάβων ἁλυκῶν», ὁ κ. **Δ. Ροῦφος** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου· «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Ἐμπορικῶν Σωσιβίων.

Ὁ κ. **Ἐπαμ. Δηλιγιάννης** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** πρὸ τῆς Ἡμ. Διατάξεως τῶν Ἀναφορῶν, ὡς εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ὑπομνήματος τῶν κατὰ τοὺς Μακεδονικοὺς ἀγῶνας δρασάντων, λαμβάνων τὸν λόγον, ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ ὁποία, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπόμνημα, διήρεσεν εἰς κατηγορίας τοὺς οὕτω ἀγωνισαμένους καὶ προτείνει κατὰ τίνα τρόπον δύνανται οὗτοι νὰ ἀμειφθῶσιν. Ἐκθέτει τὰ μέτρα ταῦτα ἐν ἐκτάσει καὶ προτείνει ὅπως ὁρισθῇ Κυβερνητικὴ Ἐπιτροπή, ἥτις νὰ ἐξετάσῃ ταῦτα

παρατεύξῃ δὲ καὶ τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, καθ' ὅτι στοιχειώδες καθῆκον ἐπιβάλλει ὅπως ἀμειφθῶσιν οἱ πρὸς τὴν πατρίδα τοσοῦτος προσενεγκόντες ὑπηρεσίας.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν
τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων

Ἐπὶ ἀναφορᾶς ἐμπελοκτημόνων Ἀττικῆς, παρακαλούντων νὰ ληφθῇ πρόνοια πρὸς προστασίαν τοῦ ἐν σταφυλῶν οἴνου, οἱ κ. κ. **Λ. Τσουκαλᾶς, Γ. Ἀναστασόπουλος Χρ. Μητσόπουλος, Α. Μάτεσις** καὶ **Κ. Δροσόπουλος** συνιστῶσι νὰ σταλῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ὑποστηρίζουσι δ' ὅτι δέον ἀπαραιτήτως νὰ συσταθῇ ἐπιτροπή, ἥτις νὰ ἐξετάσῃ ἂν ὄντως κατασκευάζεται σταφιδίτης οἶνος καὶ νὰ ἀπαγορευθῇ, τοῦτο, διότι χορηγεῖ καὶ εἰς τὴν ὑγιείαν τῶν πολιτῶν.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** ἔχει, λέγει, ὑποβάλλει περὶ τούτου σχετικὴν πρότασιν νόμου, ἡ ὁποία παρακαλεῖ νὰ προταχθῇ καὶ νὰ ψηφισθῇ, διότι πρόκειται περὶ ζητήματος στοιχειωδεστάτου, ἀφορῶντος πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ κ. **Περ. Ἀργυρόπουλος** συνιστᾷ ἐπίσης τὴν ἀναφοράν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς Συνδέσμου καπνοπαλῶν Πατρῶν, ζητούντων ὅπως μετακληθῇ ἐπὶ τοῦ καπνοῦ ὁ ὁρὸς οἱ κ. κ. **Ι. Γιαννόπουλος** καὶ **Α. Φωτήλας** συνιστῶσι τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλοῦσι τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ λάβῃ ταύτην ὑπ' ὄψιν.

Ὁ κ. **Γ. Σπηλιόπουλος** ἀναπτύσσων ἀναφορὰν δωρεῶν πολιτῶν διὰ τὴν ἀκανόνιστον κίσχρακερδείαν, ἥτις τείνει νὰ καταστραφῇ τοὺτους, λέγει ὅτι οἱ πολῖται οὗτοι ζητοῦσι βοηθείαν καὶ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀπὸ τὴν Βουλήν, διότι τάξις ἐμπόρων μετεβλήθησαν εἰς δημίους οὐδὲν σέβεται καὶ οὐδὲν φοβεῖται. Φρονεῖ ὅτι πρέπει τὰ μέτρα τὰ ἀπαιτούμενα οὐχὶ νὰ ἀργήσωσι, ἀλλὰ καὶ δρακόντεια δέον νὰ ὦσι, πρὸς πρόληψιν δεινοτέρων συνεπειῶν χειροκροτήματα.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Ἐπισιτισμοῦ) παρεμβαίνων εἰς τὴν συζήτησιν, ὑποβάλλει σχέδιον νόμου

«Περὶ συστάσεως γνωμοδοτικῆς ἐπὶ τῆς αἰσχροκερδείας ἐπιτροπῆς καὶ τηρήσεως ὑπὸ τῶν ἐμπόρων εἰδικοῦ βιβλίου ἀναγραφῆς τῶν τιμῶν πωλήσεως».

Ζητεῖ νὰ κηρυχθῇ κατεπείγον, νὰ ψηφισθῇ κατ' ἀρχὴν καὶ νὰ σταλῇ εἰς ἐπιτροπήν, ἥτις νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της.

Ἡ πρότασις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ γίνεται δεκτή, καὶ τὸ νομοσχέδιον κηρυσσόμενον ***κατεπείγον*** γίνεται δὲ καὶ δι' ἀναστάσεως δεκτὸν ***κατ' ἀρχήν***.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς ἐπιτροπῆς μηχανικῶν καὶ ὁδηγιῶν αὐτοκινήτων, παραπονουμένων κατὰ τοῦ τεθέντος φόρου οἱ κ. κ. ***Λ. Τσουκαλᾶς***, ***Γ. Ἀναστασόπουλος***, ***Ἀγ. Σλῆμαν***, ***Χρ. Μητσόπουλος***, ***Σ. Σωτηριάδης***, ***Ἀ. Μάτεσις*** καὶ ***Κ. Δροσόπουλος*** συνιστῶσι τὴν ἀναφοράν, ἐπιφυλασσόμενοι ἵνα κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου λάβωσι τὸν λόγον, φρονοῦσι δ' ὅτι πρέπει νὰ μεταρρυθμισθῇ τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον προκειμένου περὶ μιᾶς βιομηχανίας, ἥτις εὑρίσκεται ἐν τῷ γίγνεσθαι.

Ὁ κ. ***Μητσόπουλος***, δηλοῖ ὅτι εἶναι ἀπολύτως κατὰ τῆς τιθεμένης φορολογίας. Ὁμοίως ὁ κ. ***Σπ. Κουμουνδοῦρος*** κηρύσσεται κατὰ παντὸς φόρου καὶ συνιστᾷ ὅπως οἱδε πρὸς συζήτησιν ἔλθῃ παρόμοιον νομοσχέδιον.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς Συντεχνίας καταστηματαρχῶν ἐπιπλοποιῶν καὶ ξυλουργῶν Ἀθηνῶν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν τιθεμένην φορολογίαν, οἱ κύριοι ***Λ. Τσουκαλᾶς***, ***Κ. Δροσόπουλος***, ***Ἀ. Μάτεσις***, ***Σ. Σωτηριάδης***, ***Ἀ. Βιτάλης*** καὶ ***Χ. Μητσόπουλος*** συνιστῶσι τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλοῦσι τὸν κ. Ὑπουργὸν ν' ἀναθεωρήσῃ τὰς ἀποράσεις αὐτῶν, διότι ἄλλως θέλει καταστραφῇ ἡ ἐγχώριος βιομηχανία τῆς ἐπιπλοποιΐας.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς Συνδέσμου Ἑλλήνων Καλλιτεχνῶν, ζητούντων ὅπως καθορισθῇ εἰδικὸν νομοθέτημα πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐν τισι Ναοῖς παρατηρουμένης κακοτεχνίας εἰς τὰς εἰκόνας τῶν ἁγίων καὶ θείων προσώπων, οἱ κύριοι ***Γ. Ἀναστασόπουλος*** καὶ ***Π. Ἀργυρόπουλος*** συνιστῶσι τὴν ἀναφοράν, φρονοῦντες ὅτι ἐπιβάλλεται, οὐ μόνον μέτρον κατάλληλον νὰ ληφθῇ ἀλλὰ νὰ σταλῶσιν εἰς Εὐρώπην ὑπότροφοι πρὸς σπουδὴν τῆς Ἁγιογραφίας.

Ὁ κ. ***Ἀντ. Μάτεσις*** συνιστᾷ ὅπως εὐρύτερον ἐξετασθῇ τὸ ζήτημα, διότι ὁ περιοδεύων τὴν Ἑλλάδα συναντᾷ ναοὺς

ἐν οἷς ἔξοχοι εἰκόνες καταστρέφονται διὰ τῶν ἀνακαινίσεων, κατασκευάζονται δὲ ἄλλαι κακοτέχνως, αἵτινες θίγουσι τὸ ψυχικὸν χριστιανικὸν αἴσθημα τῶν Ἑλλήνων. Προτείνει νὰ συσταθῇ Ἐπιτροπή, ἥτις νὰ μελετήσῃ γενικώτερον τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. ***Χ. Μητσόπουλος*** ἀναπτύσσων ἐπίσης διὰ μακρῶν τὴν σπουδαιότητα τοῦ ζητήματος, συνιστᾷ ὅπως οἱ Ἕλληνες καλλιτέχναι ἐπισκέπτωνται τοὺς βυζαντινοὺς ναούς, καὶ δὴ τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ τὴν Ἐπτάνησον, καὶ ἐκεῖθεν νὰ ἀρύωνται μαθήματα καλλιτεχνίας πρὶν ἢ μεταβῶσιν εἰς τὴν Δύσιν. Θὰ ἴδωσιν ἐκεῖ ἔργα τοῦ Παντελήμονος, ἐν Ἰονίοις νήσοις δὲ τοῦ Δοξαρᾶ, τοῦ Κουτούζη καὶ ἄλλων, αἵτινες ἐδόξασαν τὴν Ἑλλάδα, καὶ νὰ μὴ ἀπευθύνωνται εἰς τὴν Συνέλευσιν, ἥτις οὐδὲν δύναται νὰ τοὺς βοηθήσῃ εἰς τὸ καλλιτεχνικὸν τοῦτο ζήτημα. Φρονεῖ οὐχ ἧττον ὅτι κατόπι τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ προσαγωγῆς νομοσχεδίου πρὸς προστασίαν τῆς καλλιτεχνίας, θὰ λάβῃ, καὶ δέον νὰ λάβῃ, ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν τῶν καλλιτεχνῶν, ὅπως ἡ ἁγιογραφία ἡ ἑλληνικὴ, ἥτοσον δοξάσασα τὴν Ἑλλάδα, μὴ φθαρῇ, γνωστοῦ ὄντος ὅτι ἡ ἁγιογραφία εἶναι πιστὸς σύντροφος ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς τῶν πιστῶν.

Ὁ κ. ***Ν. Στράτος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) δηλοῖ ὅτι θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὰς συστάσεις τοῦ κ. ἐξ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας πληρεξουσίου, θέλει δὲ περιλάβει τοῦτον ἐν τῇ σχετικῇ Ἐπιτροπῇ πρὸς διαφωτισμὸν αὐτῆς.

Ὁ κ. ***Κ. Δροσόπουλος*** ὁμιλεῖ ἐπίσης ἐκτενῶς ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς, φρονεῖ δ' ὅτι πρέπει νὰ συσταθῇ εἰδικὴ ἕδρα διὰ τὴν ἁγιογραφίαν. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἀναφέρει μεταξὺ τῶν ἄλλων καλλιτεχνῶν ἁγιογράφων καὶ τὸν Λαζαρῆν, ἱσπουδάσαντα πλείστας ἐκκλησίας καὶ συνιστᾷ ὅπως σταλῇ εἰς Εὐρώπην ὡς ὑπότροφος.

Ὁ κ. ***Κ. Η. Πολυγένης*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Παιδείας) ἀπαντῶν λέγει ὅτι ἐπεσκέφθη ἤδη τοῦτον ἐπιτροπὴ ἐκ καλλιτεχνῶν καὶ ἀνεκοίνωσεν αὐτῷ τὰ τοῦ ὑπομνήματος, δηλοῖ δὲ ὅτι θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὴν ἀναφορὰν καὶ θέλει πράξει, ὅ τι δεῖ ἐν καιρῷ.

Ἐπὶ ψηφίσματος ἀγρατῶν Ἀττικῆς, θεωρούντων ἐπιζήμιον τὴν διάταξιν τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἀπαγορεύεται ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις εἰς ἀκτῖνα 8

χιλιομέτρων πέραν τῶν Ἀθηνῶν, ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** εὑρίσκει δεδικαιολογημένην τὴν ἀναφορὰν καὶ συνιστᾶ ταύτην, ἀναπτύσσων τοὺς λόγους. Ἐπιφυλάσσεται ὅταν συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον νὰ λάβῃ τὸν λόγον.

Ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς** συμφωνεῖ ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον καὶ συνιστᾶ ὅπως ἐλαττωθῇ ἡ ὁριζομένη ἀπόστασις. Θεωρεῖ ὅμως ὅτι ὁ τρόπος τῆς συντάξεως τῆς ἀναφορᾶς εἶναι κάθε ἄλλο παρὰ ἐπιτυχής καὶ φρονεῖ ὅτι τὸ Προεδρεῖον οὐδὲ νὰ ἀνακοινώσῃ κὰν ἔπρεπεν αὐτήν.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** παρατηρεῖ ὅτι διὰ τὴν σύνταξιν δὲν πταίουσιν οἱ χωρικοί, ἀλλ' ὁ συντάξας τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῇ τοῦτο ὑπ' ὄψιν.

Πρόεδρος. Δηλῶ ὅτι ταύτην τὴν στιγμὴν λαμβάνω γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἀναφορᾶς, τὸ ὁποῖον ὄντως εἶναι κακοσύνθετον, καὶ ζητῶ συγγνώμην παρὰ τῆς Συνελεύσεως διὰ τὴν ἀνακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν βεβαίως δὲν θὰ ἔκαμνα. Διὰ τοῦτο καὶ διακόπτω τὴν περαιτέρω συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς.

Πρόεδρος. Ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς ἣν παραπέμπεται τὸ πρὸ ὀλίγου κατατεθὲν νομοσχέδιον· «Περὶ μετρων κατὰ τῆς αἰσχροκερδείας», κατηρτίσθη ἐκ τῶν ἑξῆς κυρίων πληρεξουσίων· ***Δ. Πετρακάκου, Γ. Ἀναστασοπούλου, Σ. Σωτηριάδου, Ἀντ. Χριστομάνου, Ι. Παπαλουκᾶ, Γ. Σπηλιοπούλου, Ν. Καμπάνη, Ἀρ. Φωτήλα, Γ. Χατζηγεωργίου, Ἀγ. Σλῆμαν*** καὶ ***Δ. Κρεμέζη.***

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Ὁ κ. **Ξ. Στρατηγὸς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) ἀνακοινοῖ ὅτι ἀντιπρόσωποι δέκα καὶ ὑκτὼ Σωματείων ἐπισκεφθέντες αὐτὸν παρεκάλεσαν, ὅπως προταχθῇ καὶ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ ὁδοστρωμάτων Ἀθηνῶν — Πειραιῶς». Παρακαλεῖ ὅθεν νὰ προταχθῇ καὶ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κατὰ τὴν ἑσπέραν ταύτην πρὸ τοῦ Ἀγροτικοῦ.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** παρατηρεῖ ὅτι σήμερον θέλει προταχθῇ καὶ ψηφισθῇ τὸ ἀγροτικὸν νομοσχέδιον. Ἐπειδὴ δὲ νομίζει ὅτι τὸ περὶ ὁδοστρωμάτων νομοσχέδιον θέλει προ-

καλέσει συζήτησιν, προτείνει ὅπως ὁρισθῇ ἡμέρα συζητήσεως αὐτοῦ ἡ προσεχὴς Πέμπτη.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** λέγει ὅτι δὲν θέλει ὁμιλήσει διὰ μακρῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις θέλει νὰ συζητήσῃ καὶ ψηφίσῃ τοῦτο ταύτην τὴν ἑσπέραν, δύναται μετὰ τὴν δήλωσίν του νὰ πράξῃ τοῦτο.

Ὁ κ. **Ν. Γερμανὸς** ζητεῖ νὰ προταχθῶσι νομοσχέδιά τινα ἀφορῶντα τὴν Μακεδονίαν, τὰ ὁποῖα ὁ κ. Πρόεδρος δέχεται ἵνα ἀναγράψῃ μεταξὺ τῶν πρώτων ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει.

Γίνονται δι' ἀναπτάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν νομοσχεδίων.

«Περὶ δικαιωμάτων τῶν ὑποθηκοφυλάκων, συμβολαιογράφων, ληξιάρχων καὶ δικαστικῶν κλητήρων».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ), ἔχον οὕτως·

Α'.) Ὑποθηκοφύλακες καὶ φύλακες μεταγραφῶν.

Ἄρθρον 1.

1. Οἱ ὁριζόμενοι ὑποθηκοφύλακες καὶ φύλακες μεταγραφῶν λαμβάνουσι παρὰ τῶν αἰτούντων ἐγγραφὴν εἰς τὰ βιβλία:

α') Διὰ πᾶσαν ἐγγραφὴν ὑποθήκης, κατασχέσεως ἢ προσημειώσεως, μέχρι μὲν ποσοῦ δραχμῶν δισχιλίων συμπεριλαμβανομένων δραχμὰς τρεῖς, διὰ πᾶσαν δὲ πέραν τῶν δισχιλίων δραχμῶν, ἀπὸ κλάσματος δραχμῆς μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δέκα χιλίων δραχμῶν μίαν. Οὐδέποτε ὅμως τὸ σύνολον δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς πεντήκοντα.

β') Διὰ πᾶσαν ἐξάλειψιν ὑποθήκης, προσημειώσεως ἢ κατασχέσεως, τροπὴν προσημειώσεως εἰς ὑποθήκην, σημείωσιν ἐκχωρήσεως ἢ πᾶσαν σημείωσιν δραχμὰς τρεῖς.

γ') Διὰ πᾶσαν καταχώρισιν ἀπαγορεύσεως ἢ σημειώσεως, περὶ ὧν διαλαμβάνουσι τὰ ἄρθρα 61 καὶ 74 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, δραχμὰς τρεῖς.

2. Ὅταν διὰ τὴν αὐτὴν ἀπαίτησιν γίνεται συγχρόνως παρὰ τῷ αὐτῷ ὑποθηκοφύλακι ἐγγραφὴ ὑποθήκης, προσημειώσεως ἢ κατασχέσεως, τροπὴ προσημειώσεως εἰς ὑποθήκην, σημείωσις ἐκχωρήσεως ἢ πᾶσα ἄλλη καταχώρισις ἐπὶ πολλῶν κτημάτων ἀνηκόντων εἰς τὸν αὐτὸν ὀφειλέτην, πληρώνεται δι' ἕκαστον τῶν ἐπὶ πλέον τοῦ ἑνὸς κτημάτων δραχμὴ μία.

"Αρθρον 2.

Διὰ πᾶσαν μεταγραφὴν πληρώνονται εἰς τὸν φύλακα τῶν μεταγραφῶν δραχμαὶ πέντε. Ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀπαλλοτριουμένου ἀκινήτου ἢ ἐμπραγμάτου δικαιώματος δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς δραχμὰς τρεῖς χιλιάδας, ἂν δὲ ὑπερβαίνῃ τὰς τρεῖς χιλιάδας δραχμῶν, δραχμὴ μία διὰ πᾶσαν προσθήκην ἀξίας ἀπὸ κλάσματος δραχμῆς μέχρι δραχμῶν χιλίων.

Ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει τὸ δικαίωμα τοῦτο δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν πεντήκοντα.

Ἐπὶ ἀποσβέσεως ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων πλὴν τῆς ὑποθήκης πληρώνεται εἰς τὸν φύλακα τῶν μεταγραφῶν τὸ ἥμισυ τῶν ἄνω δικαιωμάτων.

"Αρθρον 3.

Οἱ ἄμισθοι φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν διὰ τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδιδόμενα ἀντίγραφα, ἀποσπάσματα καὶ πιστοποιητικὰ δικαιοῦνται εἰς γραφικὰ δικαιώματα δραχμῶν δύο καὶ 50,00 δι' ἕκαστον φύλλον, εἰς τὸ ἥμισυ δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου, ὅταν ταῦτα ἐκδίδωνται πρὸς χρῆσιν τοῦ Δημοσίου.

"Αρθρον 4.

Οἱ ἄμισθοι φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν, προκειμένου περὶ τῶν ἐν ἄρθροις 1, 2, 3, τοῦ παρόντος νόμου πράξεων εἰσπράττουσι παρὰ τῶν αἰτούντων τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω δικαιώματα, περιερχόμενα ὅμως εἰς τὸ Δημόσιον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 7 τοῦ νόμου 315 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1914, περὶ συστάσεως εἰδικῶν ὑποθηκοφυλακείων ἐμμίσθων καὶ ἄνευ τοῦ περιορισμοῦ τῶν πεντήκοντα δραχμῶν τῶν ἄρθρων 1 ἐδάφ. α' καὶ ἄρθρ. 2 ἐδάφ. δεύτερον.

"Αρθρον 5.

Τὰ ἐδάφια β' καὶ γ' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ 31 Μαΐου 1919 Β. Διατάγματος «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ νόμου 1865 τῆς 17)30 Ἰανουαρίου 1920 «περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν δικαστικῶν κλπ.» ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς·

β') Ὑπὲρ τῶν δικαστικῶν κλητήρων, εἰς δραχμὰς τέσσαρας διὰ πᾶσαν ἐπίδοσιν.

γ') Ὑπὲρ τῶν συμβολαιογράφων εἰς τὰ τέσσαρα πέμπτα τῆς ἀξίας τοῦ τραγιστοῦ χάρτου ἢ κινητοῦ ἐπισήματος ἢ εἰδικοῦ ἐνσήμου νέων Χωρῶν μέχρι τέλους τριακοσίων

δραχμῶν, ἐπὶ τέλους δ' ἀνωτέρου οἱ συμβολαιογράφοι λαμβάνουσιν ἀντὶ παντὸς δικαιώματος ἑκατὸν (8) ἐπὶ τοῦ ὑπερβαίνοντος τὰς 300 δραχμάς.

Συμβολαιογράφοι, ληξίαρχοι καὶ δικαστικοὶ κλητῆρες.

"Αρθρον 6.

Τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ,ΓΨΟΙΙ, περὶ δικαστικῶν ἐνσήμων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 235 τῆς 13)14 Ἀπριλίου 1914 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

1. Οἱ συμβολαιογράφοι, ληξίαρχοι καὶ δικαστικοὶ κλητῆρες διὰ τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδιδόμενα ἀντίγραφα, ἀποσπάσματα καὶ πιστοποιητικὰ δικαιοῦνται εἰς γραφικὰ δικαιώματα δραχμῶν 2.50 δι' ἕκαστον φύλλον.

Προκειμένου δὲ περὶ ἀντιγράφων ἐκδιδομένων πρὸς χρῆσιν τοῦ Δημοσίου ὑπὸ τῶν συμβολαιογράφων, ληξιάρχων καὶ δικαστικῶν κλητήρων τὰ γραφικὰ δικαιώματα εἶνε τὰ ἡμίση τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων.

"Αρθρον 7.

Ὑπὲρ τῶν συμβολαιογράφων ὁρίζονται τὰ ἑξῆς δικαιώματα, εἰς βάρος τῶν ἐνδιαφερομένων·

1) Διὰ πᾶσαν ἐνεργειαν πλειστηριασμοῦ, 1 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ δι' ὃ γίνεται ἡ κατακύρωσις, πάντως δὲ οὐχὶ μικρότερον τῶν πεντήκοντα δραχμῶν οὐδὲ ἀνώτερον τῶν διακοσίων πεντήκοντα. Τὸ δικαίωμα τοῦτο βαρύνει τὸν ὑπερθεματιστήν.

2. Διὰ πᾶσαν σύνταξιν δημοσίας διαθήκης ἢ κατάθεσιν ἢ ἀνάληψιν ἰδιογράφου ἢ μυστικῆς δραχμάς, τοὐλάχιστον ἑβδομήκοντα πέντε (75).

3) Διὰ πᾶσαν σύνταξιν ἀπογραφῆς, εἰς βάρος τοῦ αἰτοῦντος ταύτην δραχ. 50 κατ' ἔκθεσιν, ἐν συνολῳ δὲ δι' ὁλόκληρον τὴν ἀπογραφὴν οὐχὶ πλείονας τῶν δραχ. 500.

4) Δι' ἑκάστην μετάβασιν ἐκτὸς τῆς ἕδρας, πρὸς σύνταξιν οἱασδήποτε πράξεως, δραχμὰς 50 καθ' ἡμέραν.

"Αρθρον 8.

Οἱ παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Ἀθηνῶν δικαστικοὶ κλητῆρες δύνανται νὰ ἐνεργῶσι κατασχέσεις ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς καὶ ταναπαλιν.

Ἡ ἐπίδοσις παντὸς δικογράφου πρὸς διατηροῦντα κατάστημα ἢ γραφεῖον οἱονδήποτε, ἐν ᾧ ἀσκεῖ τὸ ἐπαγγελμα αὐτοῦ, δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἐν τῷ καταστήματι τοῦ ἢ τῷ

γραφείῳ του πρὸς τὸν ἴδιον, ἀπουσιάζοντος δὲ αὐτοῦ πρός τινα τῶν ἐργαζομένων ἐν τῷ καταστήματι ἢ γραφείῳ ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ὡς ὑπαλλήλους ἢ ὑπηρέτας εἰς καταστήματα ἢ γραφεῖα ἐργαζομένους. Αἱ περὶ τοιχοκολλήσεως διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ.

Ἄρθρον 9.

Εἰς τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα τοῦ παρόντος νόμου δικαιώματα δικαιοῦνται καὶ συμβολαιογράφοῦντες ἢ ἐκτελοῦντες χρέη φύλακος ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν Εἰρηνοδίκαι, διὰ τὰ πρὸς χρῆσιν ὅμως τοῦ Δημοσίου χορηγούμενα ὑπ' αὐτῶν ἀντίγραφα, ἀποσπάσματα καὶ πιστοποιητικὰ οὐδεμίαν ἀμοιβὴν ἢ δικαίωμα λαμβάνουσι. Προκειμένου περὶ τῶν ἀπογραφῶν δικαιοῦνται εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ἀνωτέρω ὁριζομένης ἀμοιβῆς.

Ἄρθρον 10.

Οἱ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμμίσθων Ὑποθηκοφυλακείων τοῦ Κράτους δύνανται νὰ καταστήσωσι συντάξιμον καὶ τὴν πρὸ τῶν νόμων περὶ ἐμμίσθων ὑποθηκοφυλακείων ὑπηρεσίαν των παρ' ἀμίσθῳ Ὑποθηκοφυλακείῳ, ὡς καὶ τὴν δικηγορικήν των τοιαύτην, καταβάλλοντες τμηματικῶς διὰ κρατήσεων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1294 καὶ τοῦ ἐκτελεστικοῦ αὐτοῦ διατάγματος, ποσοστὸν προσδιοριζόμενον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μισθοῦ ὃν λαμβάνουσι, καθ' ὃν χρόνον δηλοῦσιν ὅτι ἐπιθυμοῦσι νὰ καταστήσωσι συντάξιμους τὰς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας. Αἱ κρατήσεις ἄρχονται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κοινοποιουμένης ἅμα εἰς τὸν ἀρμόδιον ταμίαν. Ἐν τῷ συνυπολογισμῷ τούτῳ δύο ἔτη δικηγορικῆς ὑπηρεσίας ἰσοῦνται πρὸς ἓν συντάξιμον, τρία δ' ἔτη ὑπηρεσίας παρ' ἀμίσθῳ Ὑποθηκοφυλακείῳ ἰσοῦνται πρὸς δύο ἔτη συντάξιμου.

Ἀλλ' ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ προστεθῇ ἐκ τοῦ λόγου τούτου δικηγορικὴ ὑπηρεσία συντάξιμος ἀνωτέρα τῶν δώδεκα ἐτῶν.

Οἱ τοιοῦτοι ὑπάλληλοι, ἐξερχόμενοι ἐξ οἱουδήποτε λόγου, πλὴν θανάτου, τῆς ὑπηρεσίας πρὸ τῆς συμπληρώσεως πέντε ἐτῶν ἀφ' ἧς ἐδημοσιεύθη ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον Ὑπουργικὴ ἀπόφασις εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, στεροῦνται τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ παρόντος ἄρθρου, μὴ δυνάμενοι ν' ἀναζητήσωσιν οὐδὲ τὰ ὑπ' αὐτῶν καταβληθέντα ποσοστά. Ἐὰν ὅμως ἀποθάνωσιν ἐντὸς τῆς πενταετίας, οἱ πρὸς οὓς μεταβαίνει τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, δικαιοῦνται νὰ καταβάλλωσι τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χρέους διὰ κρατήσεων ἐκ τῆς συντάξεως ἢ διὰ συνολικῆς καταβολῆς.

Ὁ διὰ τοῦ νόμου 2751 παρεχόμενος μισθὸς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμμίσθων ὑποθηκοφυλακείων αὐξάνει κατὰ 30ο/ο.

Ἄρθρον 11.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς καταχωρίσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2189 «περὶ ἐξαγορᾶς κυριότητος ἐμφυτευτικῶν κτημάτων».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μετὰ τὴν α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

1) Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2189 μετὰ τὰς λέξεις «ἐπὶ μίαν τοὐλάχιστον δεκαετίαν καλλιεργῶν ἐμφυτευτὴς» προστίθενται αἱ λέξεις· «εἰς τὴν ὁποίαν ὑπολογίζεται καὶ ὁ χρόνος τῶν δικαιοπαρόχων του ὁμοίων ἐμφυτευτῶν».

2) Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθεται ἡ ἑξῆς περίοδος· «Τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου δὲν ἐπιτρέπεται».

3) Ἡ τελευταία περίοδος τοῦ ἐδαφ. 3 τοῦ ἄρθρ. 2 ἡ ἔχουσα οὕτως· «Οὐχ ἧττον κλπ.», ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἑξῆς· «Τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου αὐτοπροσώπως δὲν ἀναιρεῖ καὶ ἡ πρόσληψις τυχὸν ἐργατῶν ὑπὸ τοῦ αὐτοπροσώπως καλλιεργοῦντος.

4) Εἰς τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθεται ἡ ἑξῆς παράγραφος·

«4. Οἱ ψιλοὶ κύριοι ἐμφυτευτικῶν ἐκτάσεων ἐν Ἀττικῇ, οἱ ὄντες κατ' ἐπάγγελμα καλλιεργηταί, τοὐλάχιστον ἀπὸ τοῦ 1920, καὶ μὴ κεκτημένοι ἢ ἀποκτῶντες δυνάμει τῆς παρούσης διατάξεως καθαρὰν ἔκτασιν φυτειῶν ἀνωτέραν τῶν 30 στρεμμάτων, δικαιοῦνται νὰ διανείμωσι κατὰ τὰς διατάξεις περὶ διανομῆς τῆς Πολ. Δικονομίας μετὰ τῶν ἐμφυτευτῶν

αὐτῶν τὰς ἐμφυτευτικὰς ἐκτάσεις, τῶν τελευταίων τούτων στερουμένων τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξαγορᾶς τῶν ἐμφυτευτικῶν δικαιωμάτων, κατὰ τὸν νόμον 2189, ἐρίσαν ὁ ψιλὸς κύριος, κατ' ἐπάγγελμα καλλιεργητής, δὲν ἀπεκτησεν ἰδιόκτητον φυτείαν 30 στρεμμάτων.

Εἰς τὴν ἔκτασιν ταύτην συνυπολογίζεται καὶ ἡ τυχὸν ἀπὸ τοῦ 1920 καὶ ἐντεῦθεν ὁπωσδήποτε μεταβιβασθεῖσα ἢ μεταβιβαζομένη εἰς ἄλλους παρὰ τοῦ ψιλοῦ κυρίου ἔκτασις φυτειῶν. Ἡ ἐπὶ τῆς διανεμητέας ἀπεριορίστου ἰδιοκτησίας προσήκουσα ἀναλογία εἰς τὸν ἐμφυτευτὴν καὶ εἰς τὸν ψιλὸν κύριον ὁρίζεται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων κατὰ τὴν περὶ διανομῆς δίκην.

Ἄρθρον 2.

1) Ἡ τελευταία περίοδος τῆς 2 παραγράφου τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἑξῆς·

«Μετὰ τὴν ὁλοσχερῆ ἐξόφλησιν τῆς ἀποζημιώσεως τῆς ὁρισθείσης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ἡ κυριότης τοῦ κτήματος μεταβιβάζεται εἰς τὸν ἐμφυτευτὴν διὰ τῆς μεταγραφῆς τῆς διατακτικῆς τὴν ἐξαγορὰν ἀποφάσεως. Μετὰ δὲ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου ὑποχρεοῦται ὁ τέως ἐμφυτευτὴς ἢ ὁ ψιλὸς κύριος εἰς τὴν καταβολὴν τῆς διαφορᾶς ἢ τοῦ πλείονος ἢ ἐλάσσονος τῆς ἀποζημιώσεως. Διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἐπὶ πλέον τυχὸν διαφορᾶς τῆς ἀποζημιώσεως ὑπὸ τοῦ ἐμφυτευτοῦ εἶναι ὑπέγγυον τὸ κτῆμα, ἔχοντος τοῦ ἰδιοκτήτου προνομιακὰ πρὸ παντὸς ἄλλου δανειστοῦ ἐνυπόθηκα ἢ ἐγχειρογράφου δικαιώματα ἐπ' αὐτοῦ.

2. Εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον 5 προστίθεται τρίτη παράγραφος, ἔχουσα οὕτως·

3. Ὁ ὑπὸ τοῦ ἐμφυτευτοῦ ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ ἐξαγορᾶς αἰτήσεως τοῦ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἐπὶ ταύτης ἀποφάσεως καταβαλλόμενος κανών, ἡ ἀξία τοῦ ὁποίου καθορίζεται ἐν περιπτώσει καταβολῆς αὐτοῦ εἰς εἶδος διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἐκπίπτεται τῇ αἰτήσει τοῦ ἐμφυτευτοῦ ἐκ τῆς ὁρισθείσης διὰ τὴν ἐξαγορὰν τοῦ δικαιώματος τοῦ ψιλοῦ κυρίου ἀποζημιώσεως, ὑπολογιζομένης ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐντόκως πρὸς 8 ὁ/ο ἐτησίως ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως».

Ἄρθρον 3.

Αἱ διατάξεις τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων 1 καὶ 2 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ὁπωσδήποτε ἐκκρεμῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου αἰτήσεων τῶν ἐμφυτευτῶν περὶ ἐξαγορᾶς τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως δικαιώματος τοῦ ψιλοῦ κυρίου. Ἐπὶ τῶν τοιούτων ὅμως ὑποθέσεων ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ψιλοῦ κυρίου ἐκπίπτεται κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 παράγρ. 2 μόνον ὁ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ πρόντος νόμου καὶ ἐφεξῆς μέχρι τελεσιδικίας τῆς ἀποράσεως καταβαλλόμενος κανὼν ὑπὸ τοῦ ἐμφυτευτοῦ, ὅστις δύναται νὰ ὑποβάλῃ καὶ αὐτοτελῆ περὶ τούτου αἴτησιν ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2189 Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν δικάζοντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ α' τοῦ ἄρθρου. Ἐπὶ αἰτήσεων ὅμως ὑποβληθειτῶν ἢ ὑποβληθησομένων ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου ἐ. ἔ. καὶ κατόπι, δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις του παρόντος ἄρθρου ὅτον ἀφορᾷ εἰς τὸν κανόνα τοῦ 1929.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 8 προστίθεται νέα παράγραφος ἑξῆς·

«4. Μέλλουσαι ἐμφυτεύσεις διαλύονται αὐτοδικαίως μετὰ πάροδον 33 ἐτῶν ἀπὸ τῆς συντάσεώς των, μὴ ἰσχυούσης οὐδεμιᾶς ἐναντίας συμφωνίας. Ὁ ἐμφυτευτὴς καθίσταται κύριος τῆς ἐκτάσεως ἄνευ ἀποζημιώσεως τινος πρὸς τὸν ψιλὸν κύριον μετὰ τὴν πάροδον 33 ἐτῶν, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ἐξαγορασθῇ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἡ κυριότης».

Ἄρθρον 5.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

Πρόεδρος. β' συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου· «Περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** συνιστᾷ ὅπως αἱ ἀγορεύσεις γίνωνται ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου καὶ ἐδαφίου, ὥστε νὰ διευκολυνθῇ ἡ συζήτησις, διότι ἄλλως θέλει γίνει ἐπιβράδυνσις καὶ ματαία ἀπώλεια χρόνου, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀποφύγωμεν.

Πρόεδρος. Ἄρθρον 1ον (ἀναγινώσκεται).

Ὁ κ. ***Ἀντ. Μομφεράτος,*** λαμβάνων τὸν λόγον καὶ ἐξετάζων γενικώτερον τὸ νομοσχέδιον, ὁρμώμενος ἀπὸ τοῦ 1ου ἄρθρου τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὴν ὅλην ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, παρατηρεῖ ὅτι κακῶς περιλαμβάνεται ἐν αὐτῷ

ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως πάντων τῶν κτημάτων, ἐν οἷς καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, διότι πλητ-τομένης οὕτω τῆς ἰδιοκτησίας, θέλει πλήγῃ καιρίως καὶ ἡ παραγωγὴ καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ τὸ Δημόσιον ταμεῖον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ Σύνταγμα αὐτό. Θὰ ἐδέχετο, λέγει, τὴν γενικὴν ἀρχὴν περὶ ἀπαλλοτριώσεως ἐν Θεσσαλίᾳ ειδικῶς, λόγῳ τῆς ὑπάρξεως ἐκεῖ ἀκτημόνων, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ὑπὸ περιορισμούς, διότι καὶ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ ἡ ἰδιοκτησία ὑπῆρξε σεβαστή. Τοῦτο δ' ἐπὶ πλέον διότι οὐδὲ ὠφέλεια θέλει προκύψει ἐκ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν μεγάλων κτημάτων, διότι μόνον τὰ μεγάλα κτήματα ἐξυπηρετοῦσι τὴν παραγωγήν.

Ἐξετάζων δὲ ειδικώτερον τὰ τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἰδιοκτησίας, ἰδίᾳ ἐν Γαλλίᾳ ἀπὸ τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, ὡς καὶ τὰ ἀλλαχοῦ ἐπικρατήσαντα, παρατηρεῖ ὅτι, θὰ ἀποτελέσῃ καταστροφὴν ἡ θιξις τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ εἶναι δυστύχημα μέγα τοῦτο, κατὰ τοῦ ὁποίου δέον νὰ διαμαρτυρηθῇ ἡ Συνέλευσις.

Στρέφων εἶτα τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῆς ἀπαζημιώσεως, ὑποστηρίζει, ὅτι αὐτὴ ὁρίζεται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἀδιορύχως ἂν εἰς ταύτην συμμετέχουν δικαστικὰ πρόσωπα, ὅπερ εἰρίσθη ἀντισυνταγματικόν. Προχωρῶν δέ, λέγει ὅτι εἶναι τερατῶδες νὰ δίδηται τὸ ἥμισυ τοῦ τιμήματος εἰς ὁμολογίας, ἐρώτων ἡ ἀπαλλοτρίωσις δὲν εἶναι τι ἄλλο ἢ σύμβασις ἀγοραπωλησίας· διὸ καὶ ὑποστηρίζει ὅτι δέον τὸ τίμημα νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὴν σημερινὴν ἀξίαν τοῦ κτήματος καὶ οὐχὶ νὰ κανονίζηται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προπολεμικῆς αὐτοῦ ἀξίας. Τοῦτο θ' ἀπετέλει ἔγκλημα νομικόν, τὸ ὁποῖον δὲν νομίζει ὅτι εἶναι ἱκανὴ νὰ διαπράξῃ ἡ Συνέλευσις.

Ἐρχόμενος εἶτα εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων καὶ ἀναφερόμενος ὅτι τῇ εἰσηγήσει αὐτοῦ καὶ τοῦ κ. Ι. Εὐταξίᾳ συνέστη τὸ Γενικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον, οὗτινος τονίζει τὴν πολυτυχῆ δρᾶσιν, καὶ τὰς συνεπείας τῆς ἀπογυμνώσεως αὐτοῦ ἀπὸ παντὸς πόρου, λέγει ὅτι τὰ μοναστήρια παρεχοῦσι τὰς γαίας αὐτῶν πρὸς ἐμπεταλλευσιν εἰς τοὺς ἀπόρους κατοίκους ἀντὶ μικρῶν ποσῶν, οὕτως ὥστε νὰ συγκεντρώνηται ποσὸν δραχ. 1.000.000 δραχμῶν ἐτησίως. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου, μέρος διατίθεται διὰ μισθοδοσίαν τῶν ἐν τοῖς διαφόροις σχο-

λείοις διδασκάλων τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων, τοῦ ὑπολοίπου διατιθεμένου διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ κλήρου. Μετὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν καὶ τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, τὸ Κράτος θὰ εὑρεθῇ πρὸ τῆς ἀνάγκης νὰ καταβάλλῃ τ' ἀπαιτούμενα, οὐ μόνον πρὸς συντήρησιν τοῦ κλήρου, ἀλλὰ καὶ μισθοδοσίαν τῶν διδασκάλων τούτων.

Κρίνων τὸ νομοσχέδιον γενικῶς, ὑποστηρίζει ὅτι εἶναι ἀντίθετον πρὸς τὸ Σύνταγμα καὶ τὴν λογικήν, ἐσφαλμένον, καὶ κατὰ τὰς βάσεις σαθρόν, ὥστε νὰ πιστεύῃ ὅτι ἡ Συνέλευσις θ' ἀρνηθῇ τὴν ψῆφον αὐτῆς. Ἂν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐφαρμισθῇ τὸ μέτρον τοῦτο ἐν Θεσσαλίᾳ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἀκτημόνων, οὐδεὶς ὅμως λόγος συνηγορεῖ ὅπως ἐπεκτείνωμεν τοῦτο καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς Ἐπικρατείας. Καταλήγων, διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, μὴ διορῶν ἐκ τῆς γενικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου τούτου ὠφέλειαν πραγματικὴν τοῦ Κράτους καὶ προαγωγὴν τῆς καλλιεργείας, καθόσον ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ πλεῖστον πάντες ἔχουσι τεμάχια ἀγροῦ καὶ δὲν συντρέχουσιν οἱ ὅροι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐπιβάλλουσι τοιαῦτα μέτρα ὡς ἀλλαχοῦ.

Ὁ κ. **Α. Χριστομάνος** λέγει ὅτι θὰ ἤμεθα πάντες ὑπερήφανοι ἂν κατηρτίζετο ὁ ἀγροτικὸς νόμος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σκοπῶν οὓς ἐπιδιώκει καὶ οἵτινες συγκεφαλαιοῦνται· α') εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀκτημόνων· β') εἰς τὴν δικαίαν ἀποζημίωσιν τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ γ') εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν ἔντασιν τῆς καλλιεργείας ἐπὶ κοινῇ καὶ ἐθνικῇ ὠφελίᾳ. Ἀλλ' ἐξετάζων ἂν τὸ νομοσχέδιον ὡς εἶναι διατυπωμένον ἀνταποκρίνεται πρὸς τοὺς σκοποὺς τούτους, λέγει ὅτι ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀκτημόνων δὲν γίνεται δικαία, ἀλλὰ πολλαχοῦ, καθ' ὃν τρόπον θέλει ἐπιβῇ χώραν. Θὰ μεταπέσῃ ἀπὸ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων εἰς ὠφαίρεσιν τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ φέρει ὡς παράδειγμα πολλὰς περιοχὰς τοῦ νομοῦ Γιαννίνων. Παρατηροῦνται δ' ἐξ ἄλλου, λέγει, πλεῖστοι προσωπικαὶ δικαιοξεῖαι, ἡ ἀπαγόρευσις δὲ τῆς ἀπαλλοτριώσεως εἰς ἀπόστασιν ἀκτῖνος μέχρι 8 χιλιομέτρων περιξ τῶν πόλεων καὶ ἡ χιλιομέτρων περιξ τῶν ἰαματικῶν πηγῶν εἰς βάρος τῶν ἐν τοῖς κτήμασι τούτοις ἐργαζομένων, ἀποδεικνύει ὅτι ἐγένετο ἵνα ἐξαιρεθῇ τὸ περὶ τὴν Καρδίτσαν κτῆμα «Καμινάδες».

Κ. Τερτίπης. Δὲν εἶναι ἀλήθεια, αὐτὸ τὸ ὁποῖον λέγετε. Δὲν ἐτέθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 διὰ τὰς Καμινάδες εἰδικῶς, ἀλλὰ διὰ τὰ κτήματα τῆς Ἀττικῆς διὰ τὰ ὁποῖα, ὡς ἀπεδείχθη καὶ ἐν τῇ προηγουμένῃ συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἀγροτῶν τῆς Ἀττικῆς, ἀπεκλείοντο οὗτοι ὅλων τῶν πέριξ τῆς ἀκτῖνος τῶν Ἀθηνῶν κτημάτων ὡς κηρυσσομένων ἀναπαλλοτριώτων. Καὶ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἡμετέρου νομοσχεδίου μόνον τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως καὶ τῆς ζώνης κτήματα δὲν ἀπαλλοτριοῦνται οὐχὶ δὲ καὶ τὰ εἰς ἀπόστασιν 8 χιλιομέτρων.

Α. Χριστομάνος. Ὑμεῖς ὡς νομοθέτης ἔπρεπε νὰ ἐξαιρέσητε τὸ ἰδικόν σας κτῆμα καὶ νὰ τὸ κρίνητε ἀπαλλοτριωτέον.

Κ. Τερτίπης. Τοῦτο ἀκριβῶς ἔπραξα.

Α. Χριστομάνος. Διατί ἀρήσατε τοὺς μορτίτας καὶ ὄχι τοὺς καλλιεργητάς, περὶ τῶν ὁποίων κόπτεσθε;

Κ. Τερτίπης. Διὰ τὸ κτῆμα «Καμινάδες», συνεπείᾳ τῆς αἰτήσεως τῶν κ. Χρυσοβελώνη καὶ Ἀθανασάκη πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας, διεταχθη ἡ ἐξέτασις ἂν δύναται ν' ἀπαλλοτριωθῇ ἢ οὔ. Ὁ ἀρμόδιος διευθυντὴς τοῦ γραφείου, ἀνεξιῶς μάλιστα τοῦ Βενιζέλου, ἀπήντησεν ὅτι κτῆμα, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται ἐν Πρωτευούσῃ νομοῦ, δὲν δύναται ν' ἀπαλλοτριωθῇ, διότι εἶναι τοῦτο ἀστικὸν καὶ οὐχὶ ἀγροτικόν. Εἶναι δέ, ἀστικὸν οἱ «Καμινάδες» καὶ ἀπετέλεσε μέρος τῆς πόλεως Καρδίτσης ἀπὸ τοῦ 1922, ἤτοι ἀφ' ἧς ἀπετελέσθη ὁ Δῆμος Καρδίτσης.

Α. Χριστομάνος. Διὰ νεωτέρου Διατάγματος ἐθεωρήθη ἀστικόν.

Κ. Τερτίπης. Ὄχι κύριε· προϋπῆρχεν τοῦτο ἀστικόν. Μετὰ δὲ τὴν πρότασιν τοῦ Διευθυντοῦ τῶν γραφείων ἐποικισμοῦ τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον ἐκήρυξε τῆς «Καμινάδες» ἀναπαλλοτρίωτον διὰ μακρᾶς αἰτιολογημένης ἐκθέσεως καὶ ἐξέδωκεν ἀπόφασιν. Ἐγὼ ὡς Ὑπουργός, ἐνῶ θὰ ἠδυνάμην νὰ ἐμμείνω εἰς τὸ διάταγμα, ἀκυρῶ τοῦτο καὶ ἐφαρμόζω τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2052 καὶ 20521 καὶ ἐνῶ μοῦ ἄφηνεν 1000 στρέμματα ὁ νόμος 2052 ἀναπαλλοτρίωτα, ἐν τούτοις ἐγὼ δὲν ἐκράτησα οὔτε ἓν στρέμμα.

Α. Χριστομάνος. Μὲ τὴν ἀστικοποίησιν δὲν σᾶς ἀφαιρῆται τίποτε.

Κ. Τερτίπης. Τὸ κτῆμα εἶναι κεκηρυγμένον ἀστικὸν

εἰς ἐκπαλαι. Ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐγένοντο οἱ δῆμοι, οἱ «Καμινάδες» ἀποτέλεσαν μέρος τῆς πόλεως τοῦ δήμου.

Ὁ κ. **Α. Χριστομάνος** ἐξακολουθῶν καὶ ἐρχόμενος εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ τρόπου καὶ τοῦ εἴδους τῆς ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, λέγει ὅτι αὐτὴ δὲν εἶναι ἀκριβοδικαία, ἐκ τούτου δὲ γεννᾶται ὁ κίνδυνος, ἐκτὸς τῆς προσγενομένης ἀδικίας, ὅτι οἱ ὑπολειφθησόμενοι κάτοχοι γαιῶν δὲν θὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν αὐτῶν, ἐπὶ τῷ ὄντι ὅτι θὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἀφαίρεσις τῆς ἰδιοκτησίας των κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ τοῦτο ἐπὶ μεγίστῃ βλάβῃ τῆς παραγωγῆς.

Τέλος, ὅτον ἀφορᾷ εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς παραγωγῆς, φρονεῖ ὅτι αὕτη, καθ' ὃν τρόπον γίνεται ἡ ἐγκατάστασις, ὡς καὶ ἄλλοτε ἀνέπτυξε, δὲν θὰ ὑποβοηθηθῇ· καὶ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὅπως παραδώσῃ εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ λαοῦ, οὐχὶ τοὺς ἀντιδρῶντας κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, ὡς ἐνσυνειδήτως εἰς τὸ «Ἔθνος» φέρεται εἰπών, ἀλλὰ τοὺς εἰσηγηθέντας αὐτῷ τὴν λύσιν τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος κατὰ τοιοῦτον τρόπον.

Δ. Γούναρης. Ἐγὼ οὐδένα ἠπείλησα νὰ παραδώσω εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ λαοῦ. Ποῦ τὸ εἴδατε;

Α. Χριστομάνος. Τὸ ἔχει ἐντὸς εἰσαγωγικῶν ἡ ἐφημερὶς τὸ «Ἔθνος», ἡ ὁποία δημοσιεύει συνέντευξίν σας.

Δ. Γούναρης. Τί εἶναι αὐτὸ τὸ Ἔθνος. Πότε τὸ ἐδημοσίευσαν αὐτό; Αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους δὲν τοὺς εἶδον ἐγὼ ποτέ, οὔτε τὸ φύλλον ἀνέγνωσά ποτε. Αὐτὰ ὅλα εἶναι κατασκευάσματα τῆς διανοίας αὐτῶν, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε θὰ ἀξιώσω νὰ ἀναγνώσω. Πρόκειται περὶ ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι δὲν δύνανται νὰ μοὶ ἐμπνεύσωσιν ἄλλο συναίσθημα, εἰμὴ τὸ συναίσθημα τῆς ἄκρας περιφρονήσεως. Δὲν γνωρίζω τί λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ ἂν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα λέγουσιν εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρηνται ἢ νὰ μὴ εὑρηνται ἐν τῇ διανοίᾳ μου, οὐδεμίαν σημασίαν ἔχουσι δι' ἐμέ.

Ὁ κ. **Δ. Μπούσδρας,** τονίζων τὴν μεγάλην κοινωνικὴν ὠφέλειαν ἐκ τῆς ἀπαλλοτριώσεως καὶ ὅτι ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῶν μοναστηριακῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων εἶναι καὶ νόμιμος καὶ δικαία, λέγει ὅτι ὅσοι διαμαρτύρονται ἐναντιοῦνται τῷ Θεῷ, ὑποστέλλουσι τὴν σημαίαν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὑποκαθιστῶσιν εἰς τὴν ἠθικὴν τῆς ἀγά-

πως τὴν ἐγωϊστικὴν ἠθικήν. Φρονῶν δ' ὅτι ἡ ἰδιοκτησία τῶν τσιφλικίων εἶναι προϊὸν βίας καὶ ἁρπαγῆς καὶ ὅτι ὁ διάσημος ὁρισμὸς αὐτῆς, τὸν ὁποῖον ὁ περίπυστος Προυδδὼν λιστόπωσεν, εἶναι ἐπὶ τῶν τσιφλικίων ἀκριβὴς καὶ κυριολεκτικός, ἐξετάζει τὴν τυπικὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου 1ου καὶ φρονεῖ ὅτι δέον νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις «Κράτος» διὰ τοῦ «Δημόσιον». Ἀντικρούων δὲ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐκ Κοζάνης πληρεξουσίου, ὅτι ὁ ὁρισμὸς «γεωργικὴ ἐγκατάστασις» εἶναι ἀνανταπόδοτος, μὴ ὁριζομένου τίνες θὰ ἐγκατασταθῶσιν, ἐφ' ὅσον τοῦτο συνάγεται ἐκ τῶν ἑπομένων διατάξεων τοῦ νόμου, ὑποστηρίζει τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ὅρου «ἀποκατάστασις» ὅστις εἶναι μᾶλλον ἀρμόζων, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ προσκλήσεως ξένων, ὅπως ἐγκατασταθῶσιν εἰς ξένα κτήματα, ἀλλὰ περὶ ἐπανόδου τῶν πραγμάτων εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν θέσιν. Ἐξιστορεῖ δ' ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τοὺς τρόπους, καθ' οὓς ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐπετυγχάνετο ἡ ἔξωσις τῶν χριστιανῶν ἐκ τῶν κτημάτων καὶ ἡ κατάληψις καὶ ἁρπαγὴ αὐτῶν ὑπὸ τῶν κατακτητῶν, ἀναφέρων διάφορα ἐκ τῆς ἱστορίας γεγονότα.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 καὶ 40' μ. μ. ὅπως ἐπαναληφθῇ τὴν 11 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ὥρᾳ 11 καὶ 35' μ. μ.

Ἐπαναληφθείσης τῆς συνεδριάσεως συνεχίζεται ἡ ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου συζήτησις.

Ὁ κ. **Γ. Μπρούσιος** ἀναφερόμενος εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα κατὰ τὴν αἰ συζήτησιν ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου, ὑποστηρίζει καὶ αὖθις τὴν ἀνάγκην ὅπως τοῦτο διατυπωθῇ ὡς ἑξῆς· «Ἐπιτρέπεται ἡ γεωργικὴ ἐγκατάστασις τῶν ἀσπόνδων Ἑλλήνων ὑπηκόων κλπ.» συμφώνως πρὸς ὑποβληθεῖσαν ἤδη τροπολογίαν του, ἣν καὶ ἀναγινώσκει. Ἀναπτύσσων δ' ἐκτενέστερον τὴν τροπολογίαν του ταύτην ὁ κ. Μπρούσιος λέγει ὅτι δι' αὐτῆς πρῶτον μὲν αἴρεται ἡ ἀοριστία, ἡ ὑπάρχουσα ἐν τῷ διατυπώσει τοῦ νομοσχεδίου, ὡς πρὸς τοὺς διὰ σκοπὸν ἐγκατασταθῶσιν εἰς τὰ ἀναγκαστικῶς ἀπαλλοτριούμενα κτήματα, δεύτερον δὲ χωρὶς νὰ ἀπαρεύγηται ἡ ἀπαλλοτρίωσις καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, ἀπαρεύγεται ὅμως ἡ καὶ σὺν-

στηρύτης τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ὡς πρὸς τὸ ἀναπαλλοτρίωτον τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, δι' οὓς τοσοῦτοι συγκρουόμεναι γνῶμαι ὑπάρχουσιν ἐν τῇ Συνελεύσει. Τὰ μοναστηριακά, λέγει, κτήματα προέρχονται, τοῦτο μὲν ἀπὸ ἀφιερώματα τῶν πιστῶν, τοῦτο δὲ ἀπὸ ἀγορὰς αὐτῶν τῶν Μονῶν, κατὰ τὸ Σταυροπηγιακὸν σύστημα. Διὰ τῆς προπολογίας μου, τὰ μὲν πρῶτα δὲν θὰ ἐπιτρέπηται νὰ ἀπαλλοτριῶνται, θὰ ἐπιτρέπηται δὲ νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι τὰ δεύτερα, ὅσα δηλαδὴ προέρχονται ἐξ ἀγορῶν. Οὕτω συμβιβάζονται, λέγει ὁ κ. Μπρούσιος, αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, αφ' ἑνὸς μὲν πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἐξ ἄλλου δὲ πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ αἴρονται αἱ δυσχέρειαι καὶ αἱ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἀντιρρήσεις ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο. Δὲν προσκρούομεν δ' ἐξ ἄλλου καὶ πρὸς τὸ ἴδρυμα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, καὶ τὸ προϊὸν τοῦ ὁποίου χρησιμοποιεῖται διὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀνάγκας.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου, ταῦτα ὑπέγγυα ὄντα μετὰ τὸν ἐπιψηφισθέντα νόμον περὶ ἀναγκαστικοῦ δανείου, βεβαίως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπαλλοτριωθῶσιν. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἤθελε θεωρηθῇ ἀπαραίτητος καὶ τούτων ἡ ἀπαλλοτρίωσις, τότε ἐπιβάλλεται νὰ τεθῇ εἰδικὴ διάταξις ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ὥστε τὸ προϊὸν τῆς ἀπαλλοτριώσεως νὰ ἀφιερωθῇ ἀποκλειστικῶς πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου. Φρονεῖ ὅτι καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Συνέλευσις θέλουσι λάβει ὑπ' ὄψιν τὴν τροπολογίαν αὐτοῦ ταύτην, ἥτις οὐδαμῶς παρακωλύει ἀλλὰ τοὐναντίον διευκολύνει τὰ τῆς ἀπαλλοτριώτεως, αἴρει δὲ καὶ ἁπάσας τὰς ὑπαρχούσας ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς ταχείας ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** λέγει ὅτι σπέργει, ὡς καὶ ἄλλοτε ὡμίλησεν, ὅπως τὰ δίκαια τῶν κολλήγων ἱκανοποιηθῇ συμφώνως πρὸς τὴν θεωρίαν τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ λαϊκοῦ κόμματος. Ἀλλὰ τὸ 1ον ἄρθρον δὲν γεωργοποιεῖ μόνον τοὺς κολλήγας, ἀλλὰ πάντα μηδεμίαν ἔχοντα σχέσιν πρὸς τοὺς κολλήγους, ὡς προκύπτει ἐξ αὐτῆς τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου.

Φρονεῖ διὰ τοῦτο ὅτι πρέπει νὰ καθορισθῇ σαφῶς ὅτι οἱ κολλῆγαι πρέπει νὰ ἀποκατασταθῶσι, καὶ μάλιστα ἐκεῖ ὅπου παρίσταται πραγματικὴ ἀνάγκη τούτου, ὡς ἐν Θεσ-

σαλίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ, ἀλλ' οὐχὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, νὰ ἀποκατασταθῶσι δ' εἰς τὰ κτήματα τὰ ὁποῖα καλλιεργοῦσι καὶ οὐχὶ εἰς ἄλλα κτήματα. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ κτήματα τῶν Μονῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν, ταῦτα ῥητῶς δέον νὰ ἐξαιρεθῶσι τῆς ἀπαλλοτριώσεως, καὶ δι' ὅσους ἄλλους λόγους ἐπανειλημμένως ἐτόνισεν ἐκκλησιαστικούς, ἀλλὰ καὶ δι' ἐθνικοὺς λόγους, οὓς καὶ ἀναπτύσσει καὶ αὖθις, ὑποστηρίζων, ὅτι ἐφόσον ἡ προστασία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀναγκαία καὶ ἀπαραίτητος, καὶ εἶναι τοιαύτη, ἡ Συνέλευσις ἔχει καθῆκον νὰ παράσχῃ τὴν προστασίαν αὐτῆς ταύτην. Ἄλλως τε, πλὴν τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν λόγων, καὶ συνταγματικοὶ λόγοι ἐπιβάλλουσι τὴν μὴ ἀπαλλοτρίωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ὡς καὶ τῶν ἄλλων κτημάτων, παρὰ μόνον ἐν ἀνάγκῃ δημοσίας ὠφελίας. Ἐφόσον ὅμως ταῦτα δὲν ὑπάρχουσι, προσβάλλεται καὶ κλονίζεται αὐτὸ τὸ θεμέλιον τῆς ἰδιοκτησίας, τοῦτο δὲ πραγματοποιούμενον δὲν δύναται παρὰ νὰ ἔχῃ τὰς συνεπείας, τὰς ὁποίας ἔσχεν ἡ προσβολὴ καὶ ἡ καταστροφὴ τῆς ἰδιοκτησίας ἐν Ρωσίᾳ, ὅπου αὐτὴ αὕτη ἡ Ρωσικὴ Κυβέρνησις ἀναγκάζεται σήμερον νὰ ἀναιρέσῃ τὰ ἴδια αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου δόγματα. Ὡς γίνεται σήμερον ἡ ἀπαλλοτρίωσις διὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἀποτελεῖ, οὐ μόνον παραβίασιν συνταγματικὴν ἀλλὰ καὶ ἁρπαγὴν τῆς ἰδιοκτησίας, χωρὶς καὶ νὰ ἀποζημιῶνται ἐκεῖνοι ὧν αἱ περιουσίαι δημεύονται. Περαιτέρω ἐπαναλαμβάνει ὅτι, ἐφόσον πρόκειται διὰ λόγους κοινῆς ὠφελίας καὶ ἐπιβάλλεται νὰ γίνῃ ἀπαλλοτρίωσις ἐν Θεσσαλίᾳ, αὕτη πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς τοὺς κολλήγας καὶ μόνον καὶ εἰς τοὺς καλλιεργητὰς τῶν γεωργικῶν κτημάτων καὶ εἰς οὐδένα ἄλλον, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ ταύτῃ καὶ κατήρτισε δύο τροπολογίας, μίαν μετὰ τοῦ κ. Καλογεροπούλου, καὶ ἑτέραν ἰδικήν του, ἃς τινας καὶ ὑποβάλλει. Ἔχουσι δ' αὗται ὡς ἑξῆς· (ἀναγινώσκει).

«Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ σχεδίου ἀγροτικοῦ νόμου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς· «Ἐπιτρέπεται ἡ ὑπὸ τοῦ Κράτους γεωργικὴ ἐγκατάστασις κολλήγων καὶ παρακεντέδων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, εἰς τὰ ὑπ' αὐτῶν καλλιεργούμενα ἀγροτικὰ κτήματα, ἀνήκοντα εἰς τὸ Κράτος καὶ εἰς φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα, πλὴν τῶν ἀνηκόντων εἰς Μονὰς

ἢ ἐκκλησίας, ἀναγκαστικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπαλλοτριούμενα».

Ἐν τέλει δὲ τοῦ 1ου ἄρθρου νὰ προστεθῇ τὸ ἑξῆς ἐδάφιον·

«Ἐξαιροῦνται τῆς ἀπαλλοτριώσεως κατὰ τὸν παρόντα νόμον τὰ ἀγροτικὰ κτήματα τῶν ἱερῶν μονῶν καὶ τῶν ἱερῶν ναῶν».

Πέμπτον ἄλλο, προσθέτει, πέρα τούτου ἀπαλλοτρίωσις, θέλει ἔχει σοβαρωτάτας συνεπείας διὰ τὴν Χώραν, καὶ ποιεῖται ἔκκλησιν πρὸς τὴν Συνέλευσιν ὅπως προσεχῶς πολὺ ψηφίζουσα τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει.

Δ. Γούναρης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης). Παρακαλῶ, κ. Πρόεδρε, ὀλίγας λέξεις. Οἱ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1ου ἀγορεύσαντες κ. Συνάδελφοι ἔκριναν ἐνδεδειγμένον νὰ πραγματευθῶσι περὶ τῆς ὑποστηριζομένης ὑπ' αὐτῶν γνώμης τῆς ἐξαιρέσεως τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων ἀπὸ τῆς διανομῆς. Εἶναι ἀνάγκη ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου νὰ λεχθῶσιν ὀλίγαι λέξεις, καθόσον οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐκκλησίας ἐνόμισαν ὅτι εἶχον καθῆκον νὰ ἐπεμβῶσιν ἵνα προστατεύσωσι διὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν τὴν κατ' αὐτοὺς κινδυνεύουσαν ἰδιοκτησίαν. Τὸ ζήτημα ἔχει πολλαπλᾶς ἀπόψεις καὶ εἶμαι ὑποχρεωμένος, ἂν ὄχι νὰ ἐξαντλήσω, νὰ θίξω ἑκάστην τούτων. Ἡ ἰδιοκτησία εἶναι δικαίωμα, τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ ὁ νόμος· ἡ μορφὴ δηλαδή, τὴν ὁποίαν φέρει ἡ ἰδιοκτησία, τὸ εἶδος, καὶ ἡ κατεύθυνσις τῶν ἐξουσιῶν, τὰς ὁποίας χορηγεῖ, εἶναι δημιούργημα τοῦ νόμου. Δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἰδιοκτησία, ἔχουσα ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν μορφήν, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ νόμος, δίκαιον, τὸ ὁποῖον νὰ δίδῃ εἰς αὐτὴν ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν μορφήν. Ἀκούσθη ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ὅτι οἱ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας καθιστῶσι τοιοῦτον τὸ δικαίωμα, τὸ ἐπὶ τῆς γῆς, τῶν Μοναστηρίων ἢ τῶν ἄλλων σχετιζομένων πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἱδρυμάτων. Τοιαύτη θεωρία εἶναι κατὰ βάσιν ἐσφαλμένη. Οἱ κανόνες δύνανται νὰ κανονίσωσι τὸ δικαίωμα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν διαχειριστῶν τῆς περιουσίας ταύτης, ὡς σχετιζομένης πρὸς τὸ ἵδρυμα τῶν ἰδιοκτητῶν. Οἱ κανόνες δὲν δύνανται νὰ καταστήσωσι τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον τὸ ἵδρυμα ἔχει ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἄλλο παρ' ὅτι ἡ σχετικὴ νομοθεσία εἶναι διατεθειμένη ν' ἀναγνωρίσῃ. Ἡ κυριότης δὲν δημιουργεῖται διὰ κανόνων· δημιουργεῖται διὰ διατάξεων δικαίου. Κυριότης ἐστὶ δικαίωμα, κανόνες δὲ δὲν δημιουρ-

γούσι δικαίωμα. Οἱ κανόνες δημιουργοῦσι σχέσεις, κανονιζούσας σχέσεις ἐκκλησιαστικὰς καὶ διοικητικὰς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποχρεώτεων, ὄχι νομικὰς σχέσεις, ὄχι δικαιώματα. Ἡ κυριότης δὲ κατὰ τὴν νομοθεσίαν δὲν δύναται νὰ εἶναι παρὰ μία. Δὲν εἶναι διάφορος ἡ κυριότης, τὴν ὁποίαν ἔχει ἐν φυσικὸν πρόσωπον, ἐν νομικὸν πρόσωπον, ἀπὸ τὴν κυριότητα τὴν ὁποίαν ἔχει ἐν πρόσωπον τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου, καὶ ἔρχεται τὸ ζήτημα τοῦ ἀπαλλοτριωποῦ. Τὴν κυριότητα δὲν ἀρεῖ ἡ ἰδιωτικὴ βούλησις νὰ τὴν καταστήσῃ ἀναπαλλοτρίωτον. Ἂν ἐγὼ μεταβιβάσω εἰς ὑμᾶς ἓν κτῆμα καὶ ὁρίσωμεν συμφωνίαν κατὰ τὴν μεταβίβασιν ὅτι δὲν δύνασθε τὸ κτῆμα αὐτὸ νὰ τὸ μεταβιβάσητε, δὲν στερεῖσθε τῆς ἱκανότητος νὰ τὸ μεταβιβάσητε. Καλῶς τὸ μεταβιβάζετε. Ὑποχρεοῦσθε ἁπλῶς νὰ μὴ τὸ μεταβιβάσητε καὶ ὑπόκεισθε οὕτω εἰς ἀποζημιώσεις. Ἀλλ' ἡ ἱκανότης τῆς μεταβιβάσεως δὲν ἀνεκλήθη. Εἰς τοὺς διαχειριστὰς τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιβληθῇ διὰ τῶν κανόνων νὰ μὴ πωλήσωσι, νὰ μὴ μεταβιβάσωσι, νὰ μὴ ἀπαλλοτριώσωσι καθ' οἱονδήποτε τρόπον. Εἶναι δυνατὸν νὰ τοῖς ἀφῃρέθῃ καὶ διὰ τῆς Πολιτείας τὸ δικαίωμα νὰ πωλήσωσι ἢ νὰ μεταβιβάσωσιν. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν μεταβάλλει τὸ πρᾶγμα. Ἂν δὲν ἔχουσι τὴν ἱκανότητα νὰ πωλήσωσιν ἢ μεταβιβάσωσιν, τοῦτο σημαίνει ὅτι ὑπάρχει νόμος ὁ ὁποῖος ἀφαιρεῖ τὴν ἱκανότητα. Δὲν σημαίνει ὅτι ὁ κανὼν εἶναι ἱκανὸς ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ αὐτοὺς τὴν τοιαύτην ἐμπράγματον ἱκανότητα νὰ πωλήσωσιν. Ὁ κανών, τὸ μόνον τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύνατο νὰ κάμῃ, εἶναι νὰ μὴ τοὺς ἐπιτρέπῃ νὰ πωλήσωσιν ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ν' ἀπαλλοτριώσωσιν. Ἀλλὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν, τὴν ὁποίαν ἤθελον κάμει, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ἀπαλλοτρίωσις· πρέπει νὰ ὑπάρχῃ διάταξις τοῦ νόμου κυροῦσα τὸν κανόνα ἢ καὶ μὴ κυροῦσα τὸν κανόνα ἀλλ' αὐτοτελῶς, ἀφαιροῦσα τὸ δικαίωμα νὰ πωλήσωσιν.

Ν. Λεβίδης. Ὁ κανὼν δὲν εἶναι νόμος;

Δ. Γούναρης. Ὄχι· δὲν εἶναι νόμος. Καὶ εἶναι πλάνη νὰ συγχύζωμεν τὸν κανόνα μὲ τὸν νόμον. Εἶναι δυνατὸν ὁ κανὼν νὰ εἶναι κεκυρωμένος διὰ νόμου· εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ κατάστασιν περιεχόμενον τοῦ κανόνος, ἀλλ' εἶναι πλάνη, καὶ πλάνη σοβαρὰ καὶ ἐπικίνδυνος, ἀπὸ τῆς ὁποίας ὀφείλω νὰ ἀποτρέψω τὴν Συνέλευσιν ταύτην, νὰ λέγωμεν ὅτι ὁ κανὼν εἶναι ὁ νόμος. Ἀλλοίμονον εἰς τὴν Χώραν! Οἱ κανόνες ἦσαν νόμοι, διότι ἠξεύρετε ποῖον πρόβλημα λύετε τὴν στιγμήν, καθ' ἣν λέγετε ὅτι οἱ κανόνες εἶνε νόμοι; Γνωρίζετε ποῖον πρόβλημα θίγετε; Γνωρίζετε ποίαν σημασίαν ἔχει τὸ πρόβλημα αὐτό, ὅταν θελήσητε νὰ θεσπίσητε ὅτι οἱ κανόνες εἶναι νόμοι; Ἠξεύρετε τί λέγετε; Λέγετε ὅτι τὰ ὄργανα τῆς ἐκκλησίας ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ νομοθετῶσι, καὶ νομοθετῶσι διατάξεις, τὰς ὁποίας οὔτε ἡ Πολιτεία δύναται νὰ μεταβάλῃ, οὔτε αὐτοὶ οἱ ἴδιοι δύνανται νὰ ἀλλοιώσωσι. Καὶ περὶ ποίων θεμάτων παρακαλῶ; Περὶ θεμάτων ἰδιωτικῆς καὶ περὶ θεμάτων ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων. Θὰ δώσητε τὴν ἐξουσίαν εἰς τὰ ὄργανα τῆς ἐκκλησίας νὰ νομοθετῶσι, καὶ νὰ νομοθετῶσιν ἀναλλοιώτους, κατὰ τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον νὰ μὴ δύναται νὰ τὸν μεταβάλῃ ἡ Πολιτεία; Πρωτοξάτε, διότι σύρετε τὴν ἐκκλησίαν ἐκεῖ ὅπου δὲν εἶναι ἡ θέσις της.

Ἐλέχθη ἐπίσης καὶ ἕτερόν τι· ὅτι ἡ περιουσία τῆς ἐκκλησίας εἶναι δόγμα. Δὲν εἶναι ἀλήθες τοῦτο. Δὲν γνωρίζω δέ, ὅτε ἡ ἐκκλησία ἱδρύθη ἀπὸ ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἵδρυσεν αὐτήν, ἐὰν ἦτο κεκλημένη νὰ ἔχῃ περιουσίαν. Αἱ ὀρθόδοξοι ὅτι ἡ ἐκκλησία κινδυνεύει οὕτω νὰ χάσῃ τὴν ὕπαρξίν της, χάνουσα τὴν περιουσίαν της, εἶναι βλασφημία τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐξουσίας τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐκκλησία εἶναι ἡ θρησκεία. Ἡ ἐκκλησία εἶνε ὀργάνωσις τῶν πιστῶν τῆς θρησκείας, ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον συνδέεται καὶ ἀποτελεῖ τὴν δύναμίν της εἶναι αὐτοὶ οἱ πιστοὶ καὶ ἡ πίστις αὐτῶν. Ἐκεῖνο δὲ πάλιν, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸν σύνδεσμον τῶν πιστῶν αὐτῶν, δὲν εἶναι τὰ χωράφια ἢ τὰ κτήματα, ἀλλ' εἶναι οἱ κανόνες τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ ἂν ψάξετε μέσα εἰς τοὺς κανόνας τοῦ Εὐαγγελίου, εἴπατέ μοι, ποῦ θὰ εὕρητε τὰς θεωρίας σας, κύριε ἐκ Κυκλάδων πληρεξούσιε; Ποῦ θὰ εὕρητε τὸ δόγμα τὸ περιουσιακόν, κύριε ἐκ Κοζάνης πληρεξούσιε; Ποῦ εἴδατε αὐτὴν τὴν ἐκκλησίαν, αὐτὴν τὴν θρησκείαν στηριζομένην καὶ κινδυνευούσαν νὰ χαθῇ, ἐὰν χάσῃ ὀλίγα χωράφια; Ὑπῆρξαν οἱ φαντασθέντες ὅτι δύνανται νὰ ὑποστηρίξωσιν ὅτι κατὰ συνταγματικὴν διάταξιν τὰ κτήματα τῶν Μοναστηρίων δὲν δύνανται ν' ἀπαλλοτριωθῶσι. Διατί; Διότι εἶναι τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Συντάγματος, ὅπως τὸ ἑρμηνεύει ὁ ἀξιότιμος ἐκ Κοζάνης πληρεξούσιος. Τί λέγει τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Συντάγματος; Τηρεῖ τοὺς κανο-

νας, καὶ ἐπειδὴ οἱ κανόνες ἀπαγορεύουσιν, ὅπως πρὸ ὀλίγου ἀνέπτυξα, εἰς τὰ ὄργανα τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐνεργῶσι πωλήσεις, ἔπεται ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ καὶ ὑπὸ τοῦ Κράτους ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῶν κτημάτων αὐτῶν. Ἐὰν τὸ Κράτος ἐνεργήσῃ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν, παραβιάζει τοὺς κανόνας, λέγουσιν. Ἄρα παραβιάζει τὸ Σύνταγμα. Ὥστε κατὰ τὸν ἐκ Κοζάνης πληρεξούσιον, οἱ Κανόνες λέγουσιν ὅτι τὸ Κράτος δὲν δύναται ν' ἀπαλλοτριώσῃ τὰ κτήματα· οἱ Κανόνες ἑπομένως περιορίζουσι τὴν ἐξουσίαν τοῦ Κράτους. Ἐν τίνι δὲ σημείῳ περιορίζομεν τὴν ἐξουσίαν τοῦ Κράτους; Ἐν τῷ καθορισμῷ τοῦ δικαιώματος καὶ τῆς ἐκτάσεως αὐτοῦ, τῆς δυνάμεως αὐτοῦ καὶ τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ἄνευ τοῦ Κράτους δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐκ μόνου τοῦ Κανόνος. Δὲν δύνασθαι νὰ ὑπάρξῃ, ἐκτὸς ἐὰν φθάσητε εἰς τὴν θεωρίαν ὅτι ὁ Κανών, δηλαδὴ ἡ διάταξις ἡ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας γενομένη, καθιστᾷ καὶ αὐτοδικαίως ρυθμίζει σχέσεις ἐξωτερικὰς τῶν προσώπων καὶ ἑπομένως ὑποκαθίστανται εἰς τὴν Πολιτείαν.

Γ. Μπούσιος. Δὲν εἶπον τοιοῦτό τι.

Δ. Γούναρης. Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ εἴπητε αὐτό. Ἀλλ' ἂν δὲν ἠμπορεῖτε νὰ εἴπητε αὐτό, δὲν ἠμπορεῖτε νὰ εἴπητε καὶ ἐκεῖνο, ὅπερ λέγω ἐγώ.

Γ. Μπούσιος. Δὲν ἔπρεπε νὰ ψηφίσωμεν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Συντάγματος, διὰ νὰ μὴ ἔχωμεν οὕτω τοὺς Κανόνας τῆς ἐκκλησίας. Νὰ εἴμεθα ἄθρησκοι.

Δ. Γούναρης. Θὰ μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ σᾶς βεβαιώσω ὅτι ἐγὼ εἶμαι πολὺ περισσότερον θρησκευτικὸς ἀπὸ οἱονδήποτε ἄλλον, καὶ ἀπὸ σᾶς ἀκόμη. Δὲν γνωρίζω τί ἰδέαν ἔχετε περὶ τῶν θρησκευτικῶν σας αἰσθημάτων. Ἀλλὰ σᾶς λέγω ὅτι τὰ ἰδικά μου εἶναι ἐντονώτερα, ζωηρότερα καὶ καλύτερα τῶν ἰδικῶν σας. Μὴ λέγητε ὅτι, ἂν δὲν εἴχομεν ψηφίσει τὸ Σύνταγμα, ὡς τὸ ἐψηφίσαμεν εἰς τὸ ἄρθρον 2, ὅτι θὰ ἤμεθα ἄθρησκοι, διότι ἐγὼ νομίζω ὅτι, καὶ ἂν ἐπρόκειτο νὰ τὸ ἀποδείξω, θὰ τὸ ἀπεδείκνυον μὲ τὴν ἱστορίαν ἀνὰ χεῖρας, ἐκεῖνος ὅστις θέλει νὰ ἐξευτελίσῃ τὴν ἐκκλησίαν, σύρει αὐτὴν ἐπὶ τὰ κοσμικὰ πράγματα. Τί λέγει τὸ Σύνταγμα; Ἡ ἐκκλησία διοικεῖται κατὰ τοὺς Κανόνας. Ἡμεῖς δὲν κάμνομεν νόμον διὰ τοῦ ὁποίου νὰ καθορίσωμεν πῶς διοικεῖται ἡ ἐκκλησία· συνεπῶς δὲν ἐπεμβαίνομεν ποσῶς εἰς τοὺς Κανόνας τῆς ἐκκλησίας, τοὺς κανονίζοντας τὴν διοίκησιν αὐτῆς. Σήμερον δὲν ἐπεμβαίνομεν κανονίζοντες τὰ τῆς ἐκκλησίας κατὰ τρόπον ἄλλον ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ὁρίζουσιν οἱ Κανόνες. Ἀλλὰ τί λέγομεν; Εὑρίσκομεν ἐν δικαίωμα τῆς ἐκκλησίας ἐπὶ ἀκινήτων, καὶ ἐπαναλαμβάνω νὰ τονίσω ὅτι τὸ δικαίωμα εἶναι κατασκεύασμα τοῦ κοινοῦ δικαίου καὶ ὄχι τῶν Κανόνων, διότι οἱ Κανόνες δὲν δύνανται ἀπολύτως νὰ δημιουργήσωσι δικαιώματα, εἶα δημιουργεῖ μόνον τὸ δίκαιον καὶ οὐχὶ οἱ Κανόνες, δικαιώματα κατὰ κανόνας τοῦ δικαίου. Σήμερον αὐτὸ τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον εὑρίσκομεν καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ὕπαρξις προέρχεται ἐκ τῶν Κανόνων τοῦ δικαίου, τὸ διαρρυθμίζομεν κατὰ ἕνα ὡρισμένον τρόπον. Τὸ ἀπαλλοτριοῦμεν, ὅπως ἀπαλλοτριοῦμεν τὸ δικαίωμα καὶ παντὸς ἄλλου προσώπου. Κατὰ τί εἶναι διάφορον οἱουδήποτε ἄλλου προσώπου, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν νομικὴν αὐτοῦ σύστασιν; Ἐὰν ὑπάρχωσι διατάξεις τῶν νόμων περὶ τοῦ ἀναπαλλοτριώτου αὐτοῦ, αὐταὶ εἶναι αἱ διατάξεις τῶν νόμων, αἱ ὁποῖαι δύνανται ν' ἀρθῶσιν. Ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι τοιαῦται διατάξεις τῶν νόμων καὶ ὑπάρχωσι μόνον διατάξεις τῶν Κανόνων, οἱ Κανόνες ἀφορῶσιν μόνον εἰς τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν τοῦ ἱδρύματος. Ἀλλ' ἡ βούλησις ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐδώρησαν τὰ κτήματα — πρῶτον, ὡς πρὸς τὰ πλεῖστα τῶν κτημάτων τούτων δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψει τοὺς τίτλους τῆς δωρεᾶς, οὐδὲ κατθιερωμένην ἐν αὐτοῖς τεταγμένην διάταξιν περὶ ἀναπαλλοτριώσεως· ἀλλὰ καὶ ἂν εἴχομεν διάταξιν τοιαύτην, οὐδεμίαν ἀπολύτως ἀξίαν θὰ εἶχεν αὕτη, διότι ἡ ἰδιωτικὴ θελησις καθ' ἑαυτὴν δὲν ἀρκεῖ νὰ δημιουργήσῃ ἀναπαλλοτρίωτον· δὲν ἀρκεῖ νὰ καταστήσῃ ὁ ἔχων κτήματι καὶ μεταβιβάζων αὐτὸ ἐξ οἱουδήποτε λόγου, ἐκ πωλήσεως, δωρεᾶς, κληροδοσίας, κληρονομίας δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ αὐτὸ ἀναπαλλοτρίωτον ἢ εἰς ἐκείνας τὰς περιστάσεις καὶ τοὺς περιορισμούς, τοὺς ὁποίους ὁρίζει ὁ νόμος καὶ οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ μεταβληθῶσι βραδύτερον διὰ νόμου. Π.χ. δὲν δύνασθε νὰ ἀφήσητε κληρονομίαν εἰς τὴν οἰκογένειάν σας ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ παραμείνῃ ἀναπαλλοτρίωτος ἐπὶ αἰῶνας. Ἐὰν τοῦτο πράξητε, τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι εἰς τὴν τρίτην γενεὰν παύει ἡ δύναμις τοῦ ἀναπαλλοτριώτου τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, διότι τοῦτο δὲν εἶναι προϊὸν τῆς θελήσεως ἐκείνων οἱ ὁποῖοι τὰ ἐδώρησαν, ἀλλ' εἶναι προϊὸν τῆς νομικῆς διατάξεως, ἡ ὁποία νομικὴ διάταξις δύναται ν' ἀντικατασταθῇ δι' ἄλλης νομικῆς διατάξεως.

Καὶ ἤδη ἂς ἐξετάσωμεν περὶ τίνος ἀπαλλοτριώσεως πρόκειται. Δὲν ἔλειψε ν' ἀκουσθῶσιν ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης, καὶ δὴ ἀπὸ τὸν ἄλλον ἀγορεύοντα συνάδελφον ἐκ Κυκλάδων, ἰδέαι περὶ καταδιώξεως τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ μάλιστα ἡ ἰδέα τῆς καταδιώξεως τῆς ἰδιοκτησίας ἔφερεν εἰς τὴν διάνοιαν τῶν τοιαῦτα τινὰ φανταζομένων ὅτι συμβαίνουσι τὰ συμβαίνοντα ἐν Ρωσίᾳ, τῶν ὁποίων ἠκούσαμεν καὶ ἐγγράφως τὰ μάλα ζωηρὰς ἐδῶ, ἐνῶ δὲν εἶναι καὶ τόσον γνωστὰ τὰ ἐκεῖ συμβαίνοντα. Ὀφείλω νὰ παρατηρήσω ὅτι δὲν δύναμαι ν' ἐννοήσω πῶς κατορθοῦται νὰ λέγηται ὅτι γίνεται πόλεμος κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας, ὅταν τί γίνεται; Ἀντὶ ἑνὸς ἰδιοκτήτου, δημιουργοῦνται ἑκατὸν ἰδιοκτῆται. Θίγεται καμμία κοινοκτημοσύνη; Ἀντὶ ἑνὸς ἰδιοκτήτου, δημιουργοῦνται, λέγω, ἑκατόν, καὶ σᾶς ἐρωτῶ· ποῖον ἐκ τῶν δύο συστημάτων εἶναι σύστημα περισσότερον τῆς ἰδιοκτησίας· τὸ πρῶτον ἢ τὸ δεύτερον; Εἶναι περισσότερον ἰδιοκτησίαι ὅταν τις λέγῃ ὅτι ἔχει χιλιάδας στρεμμάτων, τὰ ὁποῖα ἴσως καὶ δὲν ἐπεσκέρθη ποτέ, ἢ ὅταν αἱ χιλιάδες τῶν στρεμμάτων διανεμηθῶσιν εἰς ἑκατὸν ἀνθρώπους, ἑκατὸν οἰκογενείας, ἑκάστη τῶν ὁποίων λαμβάνει τόσον μέρος ὅσον δύναται νὰ ποτίσῃ μὲ τὸν ἱδρῶτα της κάθε χρόνον; Νομίζετε ὅτι τὸ Κράτος πρέπει νὰ πολεμῇ τὴν ἰδιοκτησίαν, ἢ πρέπει ν' ἀναγνωρίσητε ὅτι τὸ Κράτος προσπαθεῖ νὰ καταστήσῃ τὴν ἰδιοκτησίαν ἐν πλήρει συμφωνίᾳ μὲ τὴν ἰδέαν τῆς ἰδιοκτασίας διὰ τοῦ μέσου τῆς παραγωγῆς, τὸ ὁποῖον λέγεται ἄνθρωπος; Καὶ ἔρχεσθε καὶ λέγετε ὅτι ἡ τοιαύτη ἰδιοκτησία εἶναι ἡ βάσις, τὸ θεμέλιον τῆς κοινωνίας; Οἱ Ρωμαῖοι, τοὺς ὁποίους εἰς ῥήτωρ ἠθέλησε ν' ἀναφέρῃ ὅτι ὡς μικροϊδιοκτῆται κατέκτησαν τὸν κόσμον, οἱ Ρωμαῖοι, ὅτε ἡ ἰδιοκτησία περιῆλθεν εἰς αὐτοὺς διότι τὴν εἶχον γραμμένην εἰς ἕνα χαρτί, τότε ἡ Ρώμη ἔπεσε. Μὴ μοῦ λέγητε λοιπὸν ὅτι ἡ καταπολέμησις αὐτῆς τῆς ἰδιοκτησίας θέτει εἰς κίνδυνον τὸ Κράτος, ὅταν ἡ ἰδιοκτησία αὐτὴ πρόκειται ν' ἀντικατασταθῇ ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εἶναι τὸ πραγματικὸν θεμέλιον τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ Κράτους.

Καὶ ἔρχεται τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται ἀπέναντι μιᾶς καταστάσεως γεωργικῆς, δυσμενοῦς διὰ τὴν Χώραν, καὶ θέλει νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἑτέραν γεωργικὴν κατάστασιν, τὴν ὁποίαν ὅλος ὁ κόσμος ἀναγνωρίζει ὡς ὠφέλιμον διὰ τὴν Χώραν, καὶ εἰσάγει νόμον διὰ τοῦ ὁποίου τὰ κτήματα αὐτὰ

ἀφαιροῦνται ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἰδιοκτήτας καὶ δίδονται εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τὰ καλλιεργοῦσι. Δὲν μοῦ λέγετε, παρακαλῶ, ἐὰν τοῦτο δὲν ἀποκρούετε κατ' ἀρχήν, διατί ἀξιοῦτε ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ διάκρισις μεταξὺ τῶν κτημάτων τῶν Μονῶν καὶ τῶν κτημάτων τῶν ἰδιωτῶν; Ἰδιοκτησία ἡ μία, ἰδιοκτησία καὶ ἡ ἄλλη. Ἀμφότεραι αὐταὶ αἱ ἰδιοκτησίαι ἔχουσι τὴν αὐτὴν μορφήν, τὴν ὁποίαν διὰ νὰ πάρωμεν εἰς τοιαύτην νομοθεσίαν θεωροῦμεν οὐχὶ ὠφέλιμον διὰ τὸν τόπον. Διατί ἡ μία θὰ μείνῃ ἄθικτος καὶ ἡ ἄλλη θὰ θιχθῇ; Ἐὰν θελήσητε νὰ εὕρητε τὴν διάκρισιν, θὰ εὕρητε ὅτι ἡ ἰδιοκτησία τῶν Μονῶν εἶναι ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς εἰς χειροτέραν κατάστασιν. Ὁ ἰδιοκτήτης εἶναι ἐπιχειρηματίας, ἀλλ' ἡ Μονὴ δὲν εἶναι. Ὁ ἰδιοκτήτης ἰδιώτης ἔχει τὴν περιουσίαν αὐτοῦ δι' ἑαυτὸν εἶναι ἐντελῶς ἰδική του, κατ' ἐξοχὴν ἐγωϊστικήν. Τὴν ἔχει διὰ νὰ τὴν χρησιμοποιῇ διὰ τὸν ἑαυτόν του. Καὶ ὅταν αὐτὴν τὴν ἐγωϊστικὴν ἰδιοκτησίαν, τὴν ἀνεγνωρισμένην ὑπὸ τοῦ νόμου, εὑρίσκετε λογικὸν νὰ τὴν ἀφαιρέσητε καὶ νὰ τὴν μεταβάλητε εἰς τὴν ἄλλην μορφήν, δὲν εὑρίσκετε λογικὸν νὰ πράξητε τοῦτο καὶ διὰ τὴν ἰδιοκτησίαν τῆς Μονῆς, ἡ ὁποία δὲν ἔχει τὸν ἐγωϊστικὸν αὐτὸν χαρακτῆρα, δὲν δύναται νὰ τὸν ἔχῃ κατὰ τὴν πρόθεσιν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐδώρησαν τὰ κτήματα, δὲν τὸν ἔχει κατὰ τὸν προορισμὸν τὸν ὁποῖον ἔχουσιν αἱ Μοναί, δὲν τὸν ἔχει κατὰ τοὺς Κανόνας τῆς θρησκείας, τῆς ὁποίας ὄργανον εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι ἡ Μονή. Καὶ δὲν ἔχει τὸν ἐγωϊστικὸν χαρακτῆρα ἡ ἰδιοκτησία τῆς Μονῆς, διότι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔδωκεν εἰς τὴν Μονὴν τὴν ἰδιοκτησίαν, τὴν ἔδωκε διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς σκοποὺς κοινωφελεῖς. Ἡ Μονὴ ἱδρύθη καὶ ὑπάρχει διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς σκοποὺς κοινωφελεῖς. Ὁ ἱδρυτὴς τῆς θρησκείας, τῆς ὁποίας ὄργανον εἶναι ἡ Μονή, αὐτὸς εἶπε ὅτι ἔχει οἱοσδήποτε τῶν ἀκολουθούντων αὐτὸν, ἀνήκει εἰς τοὺς σκοποὺς τοὺς κοινωφελεῖς, ὑπὲρ τῶν ὁποίων τὰ πάντα θυσιάζει (χειραποτήματα). Καὶ αὐτὴν τὴν ἰδιοκτησίαν, τὴν ὑπὸ τοιούτων βάρος κοινωφελῶν σκοπῶν διατελοῦσαν, σεῖς θέλετε νὰ τὴν ἐξαιρέσητε ἀπὸ τὸν κοινωφελῆ σκοπόν, ὁποῖος εἶναι ἡ διανομὴ τῶν κτημάτων, ἀπὸ ἕνα κοινωφελῆ σκοπὸν εἰς τὸν ὁποῖον θυσιάζετε τὴν ἐντελῶς ἐγωϊστικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἰδιοκτησίαν, τὴν ὁποίαν ὡς τοιαύτην ἀναγνωρίζει τὸ δίκαιον; Δὲν ἔχετε δικαίωμα τοιουτοτρόπως νὰ ἐξαιρέσητε

τοὺς σκοποὺς διὰ τοὺς ὁποίους ὑπάρχει ἡ ἐγωιστικὴ ἀτομικὴ περιουσία καὶ νὰ παρουσιάζητε τὴν μοναστηριακὴν περιουσίαν διεπομένην ἀπὸ ἐγωιστικωτέρους σκοποὺς ἀπὸ ἐκείνους ὑπὲρ τῶν ὁποίων διέπεται ἡ περιουσία τῶν ἀτόμων. Καὶ ὑπὲρ τίνος σκοποῦ πρόκειται νὰ χρησιμεύσωσι τὰ κτήματα αὐτά; Ὑπὲρ ἀποκαταστάσεως ἀκτημόνων καλλιεργητῶν. Τί πρόκειται νὰ γίνῃ; Ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι οὐδὲν κέκτηνται ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται, ἐπειδὴ ἡ γῆ δὲν εἶναι ἰδική των ἀπὸ αἰώνων, ἄνθρωποι τῶν ὁποίων ἡ κατάστασις εἶναι ἐκείνη τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἴδῃ, ὅστις μεταβῇ εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἢ δύναται νὰ τὴν ἀκούσῃ περιγραφομένην ἀπὸ ἐκείνους; οἱ ὁποῖοι μεταβαίνουσιν ἐκεῖ, ἡ κατάστασις, ἡ ἐν συνόλῳ, ἡ πνευματική, ἡ σωματικὴ ἀκμὴ καὶ ἡ ἠθική, οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ πρόκειται ν' ἀποκατασταθῶσιν εἰς αὐτοτελῆ καὶ τέλεια ὄργανα κοινωνικῆς παραγωγῆς καὶ προόδου. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἀποπειρώμεθα νὰ κάμωμεν, καὶ τὸ ὁποῖον πιστεύομεν ὅτι θὰ γίνῃ. Καὶ ἂν πρόκειται νὰ γίνῃ, νομίζετε ὅτι ὑπηρετεῖτε τὴν ἐκκλησίαν, ὅταν λέγητε ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον δὲν πρέπει νὰ συντελέσῃ ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ; Νομίζετε ὅτι ὑπηρετεῖτε οὕτω τὴν Ἐκκλησίαν;

Κύριοι σταματήσατε ὁμιλοῦντες περὶ τῆς ἐκκλησίας. Ὅταν πρόκειται περὶ τοιούτου ἔργου, ἡ ἐκκλησία εἶναι κατὰ τὴν ἀποστολήν αὐτῆς ὁ σημαιοφόρος, ὁ ἡγούμενος πάντων. Μὴ ἐμφανίζητε λοιπὸν τὴν ἐκκλησίαν ὡς ἀντιδρῶσαν, μέχρις οὗ νὰ ἀξιοῖ αὐτὴ νὰ μὴ συμμετάσχῃ τοῦ ἔργου αὐτοῦ. Πράττοντες τοῦτο, καταβιβάζετε αὐτήν. Δὲν ἀναγνωρίζω δὲ εἰς κανένα ἐγώ, τέκνον τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐλπίζω ὅτι καὶ σεῖς πάντες οἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ εἶσθε τέκνα τῆς ἐκκλησίας, δὲν ἀναγνωρίζω εἰς κανένα τὸ δικαίωμα νὰ ταπεινώσῃ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκομεν καὶ τῆς ὁποίας ὑπερτάτη ἀρχὴ εἶναι ἡ ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις εἰς τοὺς πάσχοντας ἐν τῷ κόσμῳ. (Χειροκροτήματα παρατεταμένα).

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** ἀπαντῶν διὰ μακρῶν εἰς τὸν κ. ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης, λέγει ὅτι σφάλλεται ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀρνούμενος τὴν ἰσχὺν τῶν ἱερῶν Κανόνων, καὶ ἀξιῶν ὅτι πρέπει διὰ νόμου νὰ δημιουργηθῇ ἡ ἰσχὺς τῶν ἱερῶν κανόνων. Οἱ ἱεροὶ Κανόνες, λέγει, εἶναι νόμοι ἔγκυροι καὶ ἰσχυροὶ ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας,

κυρωθέντες μετὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ Συντάγματος τοῦ 1843. Δυνάμει λοιπὸν τοῦ ἰσχυροῦ τῶν ἱερῶν Κανόνων, δὲν δύναται ἡ Συνέλευσις νὰ ψηφίσῃ τὴν ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτρίωσιν. Οὐδὲ δύναται νὰ κατοσχύσῃ τοῦ ἀναπαλλοτριώτου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ Συντάγματος, τὸ ἄρθρον 17 αὐτοῦ, διότι τὰ μοναστηριακὰ κτήματα χρησιμεύουσιν εἰς σκοποὺς καὶ γενικωτέρους καὶ ὠφελιμωτέρους ἢ ἡ γεωργικὴ ἀποκατάστις ὀλίγων ἑκατοντάδων κολλήγων καὶ παρακεντέδων. Οἱ Κανόνες δὲ περὶ ἀναπαλλοτριώτου ὁρίστανται τελείως, μὴ μηδενισθέντας δι' ἀχρηστίας, ὡς ἄλλοι διοικητικῆς καὶ κοινωνικῆς φύσεως ἱεροὶ Κανόνες. Ἡ Ἐκκλησία, διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, ἔχει ἀνάγκην οἰκονομικῆς ὑποστάσεως. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τῶν Ἀποστόλων εἶχε τὸν κορβανᾶν, καὶ ὅταν λέγῃ τις κορβανᾶν, ἐννοεῖ ταμεῖα, διότι ἡ Ἐκκλησία, ὡς ὀργανισμὸς ἱδρυθεὶς ὑπ' αὐτοῦ του Σωτῆρος, ὡς καὶ πᾶς ἄλλος ὀργανισμός, διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν προορισμόν του, ἔχει ἀνάγκην ταμείου, δηλαδὴ οἰκονομικῆς βάσεως καὶ δυνάμεως, τὴν βάσιν δὲ ταύτην, καταστρέφει τὸ νομοσχέδιον, καὶ παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὁ κ. Βοκοτόπουλος νὰ μὴ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων.

Ὁ κ. **Δ. Πετρακάκος** εὑρίσκει ὅτι ἡ Συνέλευσις ἔχει τὴν νομικὴν ἐξουσίαν ὅπως θεσπίσῃ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, διότι ἐκτελοῦσα ἀκόμη συντακτικὰ δικαιώματα, δύναται νὰ ἐκτοπίσῃ πᾶν κανονικὸν ἐμπόδιον. Βεβαίως αἱ ρίζαι τῆς ἀκτημοσύνης εὑρηνται ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Καὶ ὁ Χριστός, ὁ διδάξας ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀφίνει τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, διότι μισθωτός ἐστι, ἐδίδαξε τὴν πενίαν. Ἀλλ' ὁ συγκομισθεὶς ἐκ τῆς εὐσεβείας τῶν χριστιανῶν πλούτος, συνεκομίσθη πρὸς συντήρησιν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ρευστοποίησις τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας, εἶναι καὶ αὐτὸ εἰς τὸν ροῦν τῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ σκόπιμον καὶ δίκαιον εἶναι ὅπως ἡ ἀπαλλοτρίωσις θεσπισθῇ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ πλειστηριασμοῦ, διὰ νὰ μὴ ἐπαναληφθῇ ἡ λεηλασία καθ' ἣν πρὸς 30 δραχμὰς τὸ στρέμμα ἐπωλήθη τὸ μοναστηριακὸν κτῆμα «Γέρακας».

Ἀναπτύσσων εἶτα τὰς θεωρίας περὶ τῆς διαφορᾶς κανόνων καὶ νόμων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καταλήγει συνιστῶν

τὰς μᾶλλον εὐμενεῖς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας τροποποιήσεις τοῦ νομοσχεδίου.

Μηδενὸς ἑτέρου ζητήσαντος τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου, κηρύσσε αι ἡ συζήτησις περατωμένη.

Τίθενται εἶτα ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου εἰς ψηφοφορίαν δι' ἀναστάσεως, ἰδιαιτέρως μία ἑκάστη αἱ ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου τροπολογίαι, τῶν κ. κ. Ι. Μπουσίου, Δ. Βακατσούλου, Δ. Καλογεροπούλου καὶ Δ. Βακατσούλου, Ι. Ἀντωνικόδου καὶ τῶν κ. κ. Α. Σλῆμαν, Ἀστ. Ζουμπᾶ, Φ. Δραγούμη, Δ. Μπούσδρα, Ἀλ. Παπαποστόλου καὶ Δ. Κυκουλέττου, αἵτινες ἅπασαι ἀπορρίπτονται.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1ον.

Πρκειμένου ν' ἄρξηται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2ου, ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** προτείνει ὅπως διακοπῇ ἡ συζήτησις, καθόσον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου θὰ προκληθῇ μακρὰ συζήτησις, καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ ἀμέσως κατὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίασιν, προσῆλθε δὲ ἤδη ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν ἐπειγόντων τινῶν νομοσχεδίων.

Γενομένης δεκτῆς τῆς προτάσεως ταύτης τοῦ κ. Δ. Γούναρη, συνεχίζεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄλλων νομοσχεδίων τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως.

Προτάσει τοῦ κ. ***Δ. Γούναρη*** (Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσ.), προτάσσεται τὸ ὑπ' ἀριθ. 247 ἐν τῇ Ἡμερ. Διατάξει νομοσχέδιον β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «Περὶ προμηθείας εἰδῶν τροφίμων ἐκ Θράκης», ἐφ' οὗ ὁ κ. ***Χρυσοβέργης*** ζητεῖ διασαφήσεις ὡς πρὸς τὴν λῆψιν τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον θέλει ἐξαχθῇ ἐκεῖθεν ἐξ ἑκάστου εἴδους.

Οἱ κ. κ. ***Π. Πρωτοπαπαδάκης*** καὶ ***Δ. Γούναρης*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης), δηλοῦσιν ὅτι θὰ ἐξαχθῇ ἐκεῖθεν ἐξαγοραζόμενον διὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὅ,τι περισσεύει μετὰ τὸ ἀπαιτούμενον νὰ καταναλωθῇ ἐν Θράκῃ καὶ διὰ διατροφὴν καὶ διὰ σποράν. Τοῦτο, λέγουσιν, ἐγένετο μόνον κυρίως διὰ τὸν σῖτον, ἀπερασίσθη δ' ὑπόβολὴ νομοσχεδίου ὅπως ἀποφευχθῇ ἵνα τὸ Κράτος προβῇ εἰς ἐπιταξιν καὶ μὴ προβληθῇ ὁ κόσμος.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου, ἔχον οὕτως.

«*Περὶ προμηθείας εἰδῶν τροφίμων ἐκ Θράκης ἔχον οὕτως*·

Ἄρθρον 1.

Τὴν ἐκ Θράκης προμήθειαν παντὸς εἴδους τροφίμων τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Ἐπισιτισμοῦ δύναται νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἄνευ δημοπρασίας, ἐπὶ τῇ βάσει συμβάσεως συνομολογηθησομένης μετ' αὐτῆς καὶ ἐγκριθησομένης διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν καὶ σύνολον τὰ σχέδια νόμου·

Περὶ χορηγήσεως πιστώσεως εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1922—23 διὰ τὴν πληρωμὴν ἐπιδομάτων εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ ὑπαλλήλους ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

α') Πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐπιδομάτων τῶν χορηγηθέντων διὰ τοῦ νόμου 2705 «περὶ παροχῆς προσωρινοῦ ἐπιδόματος εἰς τὸ ἀθλητικὸν προσωπικὸν τῆς ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἐκπαιδεύσεως», τοῦ νόμου 2779 «περὶ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀρχιμελευστῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ» καὶ τοῦ κατὰ τὸν συνεδρίασιν τῆς 13 Ἰουνίου 1922 ψηφισθέντος τελεωτικῶς ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως νομοσχεδίου «περὶ παροχῆς ἐπιδόματος εἰς τοὺς δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας» χορηγεῖται εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1922—23 πίστωσις ὀγδοήκοντα ἑκατομμυρίων (80.000.000).

β') Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ, καταχωριζομένων ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, κατανεμηθήσεται ἡ ἀνωτέρω πίστωσις ὑπὸ ἰδίαν ἄρθρα ἐν τοῖς εἰδικοῖς προϋπολογισμοῖς τῶν ἐξόδων τῶν οἰκείων Ὑπουργείων.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἐπιδόματος τοῦ χορηγηθέντος διὰ τοῦ νόμου 2768 «περὶ μισθοῦ ἀξιωματικῶν, ἀνθυπασπιστῶν καὶ τῶν τούτοις ἀντιστοιχούντων καὶ ἐξομοιουμένων» ἡ ἀναγκαία πίστωσις ἀνέρχεται, διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, διὰ πρόξεως τῶν Ὑπουργῶν τοῦ Θησαυροῦ καὶ Στρατιωτικῶν, διὰ μεταφορὰν ἐκ τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ὑπὸ κεφ. 20 ἄρθρ. 1 ἀποθε-

ματικῆς πιστώσεως, διὰ δὲ τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς χωροφυλακῆς ἐκ τῆς πιστώσεως τοῦ ἐδαφ. α' τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου καὶ κατὰ τὸ ἐδαφ. β' τοῦ ἰδίου ἄρθρου.

Ἄρθρον 3.

Τὸ παρεχόμενον διὰ τοῦ ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ψηφισθέντος νομοσχεδίου ἐπίδομα «εις τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Ειδικῶν Ταμείων, ὧν αἱ προϋπολογισμοὶ περιλαμβάνονται ἐν τῷ τεύχει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους», καταβάλλεται εις βάρος πιστώσεων ἐγγραφομένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν οἰκείων Ειδικῶν Ταμείων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ καὶ τοῦ οἰκείου, ὡς πρὸς τὸ ιδιικὸν Ταμεῖον, Ὑπουργοῦ, κατὰ μεταφορὰν ἐκ τῶν ἀποθεματικῶν αὐτῶν.

Ἄρθρον 4.

Αἱ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου χορηγηθησόμεναι πιστώσεις συμψηφισθήσονται εις τὰς ἐν τῷ καταστατικῷ προϋπολογισμῷ τῆς χρήσεως 1922—23 ἐγγραφησομένας τοιαύτας.

Ἄρθρον 5.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς καταχωρίσεώς του ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἄρθρου 8 τῆς μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας συμφωνίας περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι Βρεττανικῶν στρατιωτικῶν Νεκροταφείων τῆς ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 9 Σεπτεμβρίου 1921», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ ἄρθρον 8 τῆς ἀπὸ 27 Αὐγούστου)9 Σεπτεμβρίου 1921 συμφωνίας μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας περὶ των ἐν Ἑλλάδι Ἀγγλικῶν στρατιωτικῶν Νεκροταφείων, ἔχον οὕτως·

«Τὸ ὑλικὸν καὶ τὰ ἐργαλεῖα τὰ εισαχθησόμενα τυχὸν εἰς Ἑλλάδα διὰ τὰ ἔργα οἰκοδομήσεως καὶ ἐν γένει διὰ τὴν ἐξωράϊσιν τῶν Βρεττανικῶν στρατιωτικῶν Νεκροταφείων ἐν Ἑλλάδι ἀπαλλάσονται πάντος τελωνειακοῦ δικαιώματος καὶ εισαγωγικοῦ δασμοῦ. Ἀπαλλάσσεται ὡσαύτως τῶν δικαιωμάτων τούτων ἡ ἐνδεχομένη εισαγωγὴ δένδρων, φυτῶν, σπόρων καὶ βολβῶν, προοριζομένων διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος ὑποχρεοῦται ἀπέναντι τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὅπως δώσῃ ὁδηγίας εἰς τὰς ἁρμοδίας βρεττανικὰς Ἀρχάς, ἵνα μὴ ἐπιτρέπωσι τὴν ἐξαγωγὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα φυτῶν ἐν γένει, προερχομένων ἐκ μερῶν τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου, ἔνθα θὰ ὑπῆρχε τυχὸν φυλλοξήρα.

Πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ὡς ἄνω ἀτελείας, εἶναι ἀπαραίτητον πιστοποιητικὸν δεόντως ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Βρεττανικῶν Ἀρχῶν».

«Περὶ ἱδρύσεως Ἐθνικῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων ἀπόρων μαθητῶν», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Πρὸς περίθαλψιν τῶν ὀρφανῶν πατρόθεν ἢ μητρόθεν καὶ μόρφωσιν ἀναξιοπαθούντων ἀπόρων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, ἐπιτρέπεται ἡ διὰ Β. Διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως, ἵδρυσις Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων, ἑνὸς ἢ καὶ πλειόνων ἐν ταῖς διαφόροις πόλεσιν, ἐπιτρεπομένου ἵνα, ὅπου ὁ ἀριθμὸς τῶν τροφίμων δὲν ὑπερβαίνει τοὺς 100, τὰ Ὀρφανοτροφεῖον καὶ Οἰκοτροφεῖον ἀποτελῇ κοινὸν ἵδρυμα.

Ἄρθρον 2.

1. Ἕκαστον τῶν οὕτως ἱδρυομένων Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων ἀποτελεῖ ἴδιον νομικὸν πρόσωπον, δεκτικὸν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, ὑπαγόμενον ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν καὶ ἐξάρτησιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως καὶ διοικούμενον ὑπὸ Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Νομάρχου μὲν ὡς Προέδρου, ἐφόσον πρόκειται περὶ Ὀρφανοτροφείων ἢ Οἰκοτροφείων λειτουργούντων ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Νομοῦ, τοῦ Ἐπισκόπου, τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τῶν Πρωτοδικῶν, τοῦ Δημάρχου, τοῦ Ἐφόρου, τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως, ἢ, ἐλλείψει τοιαύτου, τῆς Δημοτικῆς, τοῦ Νομομηχανικοῦ καὶ τεσσάρων εὐϋπολήπτων προσώπων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων, διοριζομένων καὶ ἀπολυομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Περιθάλψεως Ὑπουργοῦ, ἐφόσον δὲ πρόκειται περὶ Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων λειτουργούντων ἐν Ἀθήναις ἢ ἐκτὸς τῆς ἕδρας τῶν Νομῶν, τὰ τῆς συνθέσεως τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς θέλει ὁρίζει τὸ περὶ ἱδρύσεως αὐτῶν Β. Διάταγμα.

2. Τὰ ἀπόντα ἢ κωλυόμενα μέλη τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς, πλὴν τῶν πολιτῶν, ἀναπληροῦσιν οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί.

Ἄρθρον 3.

1. Πόροι τῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων ὁρίζονται·

α') Ἐτησία ἐπιχορήγησις τοῦ Δημοσίου προσδιοριζομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως ἐκ τῆς ἀναγραφομένης ἐν τῷ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τούτου πιστώσεως ἐξ ἑνὸς ἑκατομμυρίου (1.000.000) δραχμῶν.

β') Ἐκτάκτοι εἰσφοραὶ τῶν Δήμων, Κοινοτήτων, Ἐνοριακῶν

Ναῶν καὶ Μονῶν, ἀναγραφόμεναι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ αὐτῶν, ἐφόσον ἐπιτρέπουσι τοῦτο οἱ πόροι των.

γ΄) Δωρεαὶ καὶ κληροδοτήματα, ὡς καὶ τὸ ἓν τρίτον (1/3) τοῦ προϊόντος ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν ὀρφανῶν, τῶν ἑτέρων δύο τρίτων (2/3) διατιθεμένων κατ' ἀναλογίαν ὁριζομένην δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν.

δ΄) Τὸ προϊὸν ἑτησίου ἐράνου διενεργουμένου τὴν 25ην Μαρτίου, κατὰ τὰ ὁριοθησόμενα διὰ Β. Δ. ἐκδοθησομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως.

Τὰ ἐκ τῶν ἐράνων καὶ δωρεῶν ποσά, ἐφόσον δὲν ἀποστέλλονται δι' ὡρισμένα Ὀρφανοτροφεῖα καὶ Οἰκοτροφεῖα, κατανέμονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν, καὶ

ε΄) Αἱ εἰσπράξεις ἐκ τυχὸν ἐπιβληθησομένης εἰδικῆς φορολογίας ὑπὲρ Ὀρφανοτροφείου ἢ Οἰκοτροφείου τινός.

2. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως θέλουσιν ὁριοθῇ οἱ Δῆμοι, Κοινότητες, Ἐνοριακοὶ Ναοὶ καὶ Μοναί, αἵτινες θέλουσι συνεισφέρει ὑπὲρ ὡρισμένου Ὀρφανοτροφείου ἢ Οἰκοτροφείου.

Ἄρθρον 4.

1. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπή, συνερχομένη ἐν τῷ Ὀρφανοτροφείῳ, τακτικῶς μὲν τὴν πρώτην Κυριακὴν ἑκάστου μηνός, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις ὁ Πρόεδρος ἠθέλησε συγκαλέσει ταύτην ἐγγράφως, παριστάμενου τοῦ διευθύνοντος τὸ ἵδρυμα ὡς εἰσηγητοῦ ἄνευ ψήφου ἀποφασίζει ἐγκύρως ἐφόσον παρίστανται τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς

α΄) Περὶ πάσης ἐν γένει ὑποθέσεως ἀφορώσης τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ Ἱδρύματος.

β΄) Ἐπιτηρεῖ τὴν ἔγκαιρον βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 πόρων τοῦ Ἱδρύματος.

γ΄) Συντάσσει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τὸν διὰ τὸ ἑπόμενον οἰκονομικὸν ἔτος προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Ἱδρύματος καὶ διαβιβάζει αὐτὸν εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Περιθάλψεως Ὑπουργὸν πρὸς ἔγκρισιν.

δ΄) Συντάσσει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαΐου τὸν ἀπολογισμὸν τῶν πραγματοποιηθέντων ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ προηγουμένου οἰκονομικοῦ ἔτους, ὃν καὶ ὑποβάλλει μεθ' ὅλων τῶν σχετικῶν στοιχείων τῆς διαχειρίσεως εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

ε΄) Ὁρίζει τὸ εἶδος, τὸ ποσὸν καὶ τὸν τρόπον τῆς προμηθείας τοῦ ὑλικοῦ καὶ τὰ ἐκτελεστέα ἔργα ἐντὸς τῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐγκεκριμένων πιστώσεων καὶ κατὰ παρέκ-

κλισιν τῶν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ διατάξεων, πλὴν ἐὰν ἡ δαπάνη ὑπερβαίνῃ τὰς πέντε χιλιάδας δραχμῶν.

ς΄) Ἀσκεῖ διὰ τοῦ προέδρου πειθαρχικὴν ἐξουσίαν, δυναμένου νὰ ἐπιβάλῃ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ διοριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τὴν ποινὴν τῆς ἐπιπλήξεως καὶ τοῦ προστίμου μέχρι δραχμῶν εἴκοσι πέντε ἀνεκκλήτως, διὰ βαρύτερα δὲ παραπτώματα ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιβολὴ προστίμου καὶ μέχρι δραχμῶν ἑκατόν, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως.

2. Χρέη Γραμματέως καὶ Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ εἷς τῶν παιδαγωγῶν τοῦ Ὀρφανοτροφείου, ἢ ἐλλείψει τοιούτου ὁ νεώτερος τῶν μελῶν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, χρέη δὲ ταμίου ὁ ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκλεγόμενος μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ ἐκλεγομένου ὁ δημόσιος Ταμίας, ὅπου δὲ ὑπάρχουσι πλείονες, ὁ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ ὁριζόμενος.

3. Τῶν ἐν Ἀθήναις Ἱδρυμάτων ταμίας ἄνευ ψήφου δύναται νὰ διορισθῇ εἷς τῶν εἰδικῶν ταμιῶν ἢ ὑποταμιῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως, ὁριζόμενος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως.

Ἄρθρον 5.

Ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποβαλλόμενος εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἀπολογισμὸς παραπέμπεται εἰς τριμελῆ Ἐπιτροπὴν ἐκλεγομένην ὑπὸ τοῦ Σώματος, ἥτις ἐξελέγχει τοῦτον καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐλέγχου ὑποβάλλει ἡ ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴ εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ὅπερ συνερχόμενον ἐν γενικῇ συνεδριάσει ἐκδίδει τὴν σχετικὴν αὐτοῦ ἀπόφασιν, ἥτις δημοσιεύεται μετὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 6.

1. Ἡ περιουσία τοῦ Ἱδρύματος θεωρεῖται δημοσία περιουσία καταργουμένου δὲ Ὀρφανοτροφείου ἢ Οἰκοτροφείου τινός, ἡ περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται εἴς τι τῶν λοιπῶν Ὀρφανοτροφείων ἢ Οἰκοτροφείων, ὁριζόμενον διὰ τοῦ Β. διατάγματος τῆς καταργήσεως.

2. Τὰ ὑλικὰ τὰ προοριζόμενα διὰ τὰ Ὀρφανοτροφεῖα καὶ Οἰκοτροφεῖα τὰ ἱδρυθησόμενα ἐντὸς τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, ἀπαλλάσσονται παντὸς τελωνειακοῦ καὶ δημοτικοῦ δασμοῦ.

Ἄρθρον 7.

Τὸ Ἵδρυμα ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου ἐκπροσωπεῖται διὰ

τὰς ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ παραγομένας νομικὰς σχέσεις ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅστις καὶ ἀλληλογραφεῖ μετὰ πάσης Δημοσίας Ἀρχῆς.

Ἄρθρον 8.

Πάντα τὰ χρηματικὰ κεφάλαια τῶν Ἱδρυμάτων κατατίθενται παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ ἐπὶ ἀλληλοχρέῳ λογαριασμῷ καὶ ἐπὶ τόκῳ, ὅπως ἠθελεν ὁρισθῇ ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ καὶ τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Ἀνάληψις ἐκ τῶν κεφαλαίων ἐπιτρέπεται μόνον κατόπι ἐγγράφου ἐντολῆς τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 9.

1. Τὸ προσωπικὸν ἑκάστου τῶν Ὀρφανοτροφείων, προσλαμβανόμενον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἀποτελεῖται·

α') Ἐξ ἑνὸς Διευθυντοῦ, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραμματέως α' ἢ β' τάξεως.

β') Δύο παιδαγωγῶν, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ἀκολούθου ἢ γραφέως α' τάξεως.

γ') Ἑνὸς Μουσικοδιδασκάλου, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραμματέως β' τάξεως ἢ ἀκολούθου.

δ') Ἑνὸς διαχειριστοῦ, ἐπὶ βαθμῷ ἀκολούθου.

ε') Ἑνὸς οἰκονόμου, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχ. 250.

ς') Ἑνὸς παιδονόμου, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν διακοσίων (200).

ζ') Μιᾶς ραπτρίας ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει μέχρι δραχμῶν τριακοσίων (300).

η') Ἑνὸς ἰατροῦ, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα (250).

θ') Μιᾶς νοσοκόμου, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει μέχρι δραχμῶν ἑκατὸν πεντήκοντα (150).

ι') Ἑνὸς μαγείρου, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν ἑκατὸν πεντήκοντα (150).

ια') Τριῶν ὑπηρετῶν ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν ἑκατὸν (100).

ιβ') Δύο πλυντριῶν ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν ἑκατὸν εἴκοσιν (120).

ιγ') Ἑνὸς κηπουροῦ ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν διακοσίων (200).

2. Ἐπιτρέπεται ὅπως διὰ Β. διατάγματος προστίθενται παρ' ἑκάστῳ Ὀρφανοτροφείῳ τρεῖς θέσεις διδασκάλων τέχνης ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Γραμματέως β' τάξεως ἢ ἀκολούθου.

3. Τὸ Προσωπικὸν ἑκάστου τῶν Οἰκοτροφείων ἀποτελεῖται

ἐκ τοῦ αὐτοῦ Προσωπικοῦ τῶν Ὀρφανοτροφείων πλὴν τῶν παιδαγωγῶν.

4. Οἱ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ὑπάλληλοι διορίζονται, προάγονται, μετατίθενται καὶ ἀπολύονται, ἄνευ γνωμοδοτήσεως τοῦ κατὰ τὸν νόμον 1081 «περὶ Προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως» Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, διὰ Βασιλικοῦ μὲν διατάγματος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως, ἐὰν φέρωσι βαθμὸν γραμματέως, δι' ἀποφάσεως δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως, ἐὰν φέρωσι βαθμὸν κατώτερον τοῦ γραμματέως, πλὴν τῶν ἐπὶ ἀποζημιώσει προσλαμβανομένων ὑπαλλήλων, οὓς διορίζει καὶ ἀπολύει διὰ πράξεώς του, μὴ δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Πρόεδρος τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς τοῦ οἰκείου Ἱδρύματος.

5. Δύνανται οἱ ὡς ἄνω ὑπάλληλοι, οἱ διοριζόμενοι διὰ Β. Διατάγματος ἢ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Περιθάλψεως Ὑπουργοῦ νὰ καταστήσωσι συντάξιμον τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν κατὰ τὰ ὁρισθησόμενα διὰ Β. Διατάγματος ἐκδοθησομένου τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν τοῦ Θησαυροῦ καὶ τῆς Περιθάλψεως.

6. Ὁ ὅρκος τῆς ὑπηρεσίας τῶν Διευθυντῶν, Διδασκάλων τέχνης, Παιδαγωγῶν, Μουσικοδιδασκάλων καὶ Διαχειριστῶν δίδεται ἐνώπιον τοῦ Τμηματάρχου τῶν Ὀρφανοτροφείων ἢ τοῦ Προέδρου τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ οἰκείου Ἱδρύματος ἢ τοῦ Εἰρηνοδικείου τῆς περιφερείας εἰς ὃ ὑπάγεται τὸ Ὀρφανοτροφεῖον ἢ Οἰκοτροφεῖον, ἅπαν δὲ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν ὁρκίζεται ἐνώπιον τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἱδρύματος.

Ἄρθρον 10.

1. Ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 προσωπικοῦ τοῦ διοριζομένου διὰ Β. Διατάγματος ἢ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 ἐδάφ. 1 καὶ 2, 7 ἐδάφ. 1, 2 καὶ 3, καὶ 10 ἐδάφ. 1, 2, καὶ 3 τοῦ νόμου 2494 «περὶ προσωπικοῦ τῶν Πολιτικῶν Ὑπουργείων» ὅσον ἀφορᾷ τὰς προσαυξήσεις μισθοῦ λόγῳ συμπληρώσεως τριετίας, ἐπιδόματα, ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν.

2. Τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἡ ἡμερησία ἀποζημίωσις τῶν μετατιθεμένων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως ὑπαλλήλων τῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων καταβάλλονται ἐκ τῶν πιστώσεων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Περιθάλψεως τῶν προοριζομένων διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας.

3. Ἐπιτρέπεται ἐκ τῆς αὐτῆς πιστώσεως ἡ καταβολὴ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων μεταβάσεως πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν καθηκόντων αὐτῶν εἰς διοριζομένους τὸ πρῶτον παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως ὑπαλλήλους εἰς τὰ Ὀρφανοτροφεῖα ἢ Οἰκοτροφεῖα Θράκης, Μακεδονίας καὶ Ἠπείρου.

Ἄρθρον 11.

Ἐπιτρέπεται ὅπως διὰ Β. Διατάγματος, ἐφάπαξ ἐκδιδομένου, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Ὀρφανοτροφεῖόν τι ἢ Οἰκοτροφεῖον προσλαμβάνῃ τὴν ἐπωνυμίαν του ἐξ εὐεργετῶν τοῦ Ἱδρύματος.

Ἄρθρον 12.

1. Κατόπι ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόσπασις ὑπαλλήλων τοῦ οἰκείου Ὑπουργείου πρὸς συμπλήρωσιν κενῶν θέσεων ὁριζομένων διὰ τοῦ παρόντος νόμου.

2. Ἐπίσης διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν τῆς Περιθάλψεως καὶ Παιδείας ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόσπασις Καθηγητῶν καὶ Διδασκάλων εἰς τὰ Ὀρφανοτροφεῖα καὶ Οἰκοτροφεῖα ὡς Διευθυντῶν καὶ Παιδαγωγῶν, λαμβανόντων ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τούτων ἁπάσας τὰς ἀποδοχὰς των ἐκ τῶν πιστώσεων τοῦ Ἱδρύματος παρ' ᾧ ἀποσπῶνται.

3. Διὰ Β. διατάγματος, ἐκδοθησομένου ἐφάπαξ, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως, θέλουσι καθορισθῇ τὰ προσόντα τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζομένου προσωπικοῦ, τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 10 ἐδάφ. 2 εἰδικῆς Ἐπιθεωρητρίας τῶν Ὀρφανοτροφείων θηλέων, ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, καταργουμένου τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 2051 κυρωθέντος Νομοθετικοῦ Β. Διατάγματος τῆς 7 Αὐγούστου 1919 περὶ ἱδρύσεως Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων ὑπὲρ ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων μαθητῶν ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ», ὡς καὶ ὁ τρόπος καὶ ὁ χρόνος τῆς προαγωγῆς.

Ἄρθρον 13.

1. Διὰ Β. διατάγματος ἐκδοθησομένου προτάσει τῶν ἐπὶ τῆς Γεωργίας καὶ Περιθάλψεως Ὑπουργῶν, θέλουσι καθορισθῇ τὰ δημόσια οἰκήματα, ἐν οἷς θὰ ἐγκατασταθῶσι τὰ Ὀρφανοτροφεῖα καὶ Οἰκοτροφεῖα, ἐλλείψει δὲ τοιούτων δύνανται νὰ ἐπιταχθῶσι καὶ ἰδιωτικὰ τοιαῦτα, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ διὰ τοῦ νόμου 1588 κυρωθέντος ὑπ' ἀριθ. 1078 Ν. διατάγματος τῆς 2 Δεκεμβρίου 1917 «περὶ ἐπιτάξεως οἰκημάτων διὰ πρόσφυγας».

2. Πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν δικαιοῦνται οἱ Δῆμοι, Κοινότητες καὶ Μοναὶ νὰ δωρῶσιν οἰκήματα, ὡς καὶ γήπεδα εἰς Ὀρφανοτροφεῖα καὶ Οἰκοτροφεῖα τῆς περιφερείας αὐτῶν.

3. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ Ὀρφανοτροφεῖα καὶ Οἰκοτροφεῖα τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, καταργουμένου τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 2051, κυρωθέντος Ν. διατάγματος τῆς 7 Αὐγούστου 1919 «περὶ ἱδρύσεως Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων ὑπὲρ ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων μαθητῶν ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ».

Ἄρθρον 14.

Διὰ κανονισμῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως θέλουσι κανονισθῇ τὰ τῆς ἐσωτερικῆς λειτουργίας, διαχειρίσεως καὶ διοικήσεως τῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων, τὰ καθήκοντα τοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει, τὰ τῆς πειθαρχίας αὐτοῦ καὶ ὁ τρόπος τῆς εἰσαγωγῆς καὶ μορφώσεως τῶν ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων ἐν τοῖς Ὀρφανοτροφείοις καὶ Οἰκοτροφείοις, ὡς καὶ πᾶσα περίπτωσις μὴ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 15.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων δύναται νὰ ἐπιτραπῇ, ἐγκρίσει τοῦ Προέδρου τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ δωρεὰν οἴκησις καὶ τροφοδοσία ἐντὸς αὐτῶν.

Ἄρθρον 16.

1. Ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ ἐποπτεία τῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων ἐπισκεῖται ὑφ' ἑνὸς τῶν Διευθυντῶν ἢ Τμηματαρχῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως προσλαμβάνοντος τὸν τίτλον τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων καὶ δύο Εἰσηγητῶν ἢ Γραμματέων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως, λαμβανόντων τὸν τίτλον τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ καὶ ὁριζομένων ἁπάντων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως.

2. Διὰ τὰ Ὀρφανοτροφεῖα θηλέων διορίζεται μία εἰδικὴ ἐπιθεωρήτρια, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραμματέως α' τάξεως ἢ εἰσηγητοῦ, αὐξανομένων τῶν ἀντιστοίχων θέσεων τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως.

Ἄρθρον 17.

Οἱ συμβολαιογράφοι ὑποχρεοῦνται κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν Διαθηκῶν νὰ ὑπομιμνήσκωσιν εἰς τοὺς διαθέτας τὴν ὕπαρξιν τῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων, ὡς καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐνισχύσεώς των, νὰ ἀναφέρωσι δὲ ἐν τῷ κειμένῳ τῆς διαθήκης τὴν γενομένην ὑπόμνησιν ἐπὶ ποινῇ ἑκατονταδράχμου προστίμου, ἐπιβαλλομένου παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Εἰσαγγελέως ἐπ' ὠφελείᾳ ἑνὸς τῶν Ὀρφανοτροφείων τῆς περιφερείας του καὶ ἐλλείψει τοιούτου ὑπὲρ τοῦ ἐν τῷ πλησιεστέρῳ νομῷ λειτουργοῦντος τοιούτου.

Ἄρθρον 18.

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 2051 κυρωθέντος Ν. διατάγματος τῆς 7 Αὐγούστου 1919 «περὶ ἱδρύσεως Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων ὑπὲρ ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων μαθητῶν ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2

τοῦ νόμου 2340 «περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ διὰ τοῦ νόμου 2051 κυρωθέντος νομοθετικοῦ διατάγματος τῆς 7 Αὐγούστου 1919 περὶ ἱδρύσεως Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων ὑπὲρ ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων μαθητῶν ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ» τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς· «Διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς Διοικητικῆς, Λογιστικῆς καὶ Ταμειακῆς ἐν γένει ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος, τάσσονται παρὰ τῇ Διοικητικῇ Ἐπιτροπῇ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ἀνατολικῆς Μακεδονίας εἷς γραμματεὺς καὶ εἷς λογιστὴς ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραμματέως α' τάξεως ἢ εἰσηγητοῦ, εἷς δακτυλογράφος ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραφέως α' ἢ β' τάξεως καὶ εἷς κλητὴρ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ἀρχικλητῆρος διοριζόμενοι, προαγόμενοι καὶ ἀπολυόμενοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου 4 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ παρόντος νόμου καὶ κατόπι προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ἀνατολικῆς Μακεδονίας.

Ἡ μισθοδοσία τῶν ὑπαλλήλων τούτων βαρύνει τὴν περιουσίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας.

Ἄρθρον 19.

4. Τὸ ἄρθρον 10 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 2051 κυρωθέντος Νομοθετικοῦ διατάγματος τῆς 7 Αὐγούστου 1919 «περὶ ἱδρύσεως Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων ὑπὲρ ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων μαθητῶν ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ» τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς·

Τὸ προσωπικὸν τοῦ Κεντρικοῦ Ὀρφανοτροφείου καὶ τῶν Παραρτημάτων αὐτοῦ, προσλαμβανομένων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἀποτελεῖται·

α') Ἐξ ἑνὸς Διευθυντοῦ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραμματέως α' ἢ β' τάξεως.

β') Δύο παιδαγωγῶν ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ἀκολούθου ἢ γραφέως α' τάξεως.

γ') Ἑνὸς μουσικοδιδασκάλου, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραμματέως α' ἢ β' τάξεως.

δ') Ἑνὸς διαχειριστοῦ, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ἀκολούθου.

ε') Ἑνὸς οἰκονόμου, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα (250).

ς') Ἑνὸς παιδονόμου, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν διακοσίων (200).

ζ') Μιᾶς ραπτρίας, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει μέχρι δραχμῶν τριακοσίων (300).

η') Ἑνὸς ἰατροῦ, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα (250).

θ') Μιᾶς νοσοκόμου, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει μέχρι δραχμῶν ἑκατὸν πεντήκοντα (150).

ι') Ἑνὸς μαγείρου, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα (180).

ια') Τεσσάρων ὑπηρετῶν, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν ἑκατὸν (100).

ιβ') Δύο πλυντριῶν, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν ἑκατὸν πεντήκοντα (150).

ιγ') Ἑνὸς κηπουροῦ, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν διακοσίων (200).

2. Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Εἰδικοῦ Παραρτήματος πρὸς περιθαλψιν τῶν θηλέων τῶν ὑπερβάντων τὸ 12ον ἔτος, προστίθενται τρεῖς διδασκάλισσαι τεχνῶν, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραμματέως β' τάξεως ἢ ἀκολούθου καὶ τρεῖς βοηθοὶ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραφέως α' ἢ β' τάξεως.

3. Τὸ προσωπικὸν ἑκάστου τῶν Οἰκοτροφείων ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ αὐτοῦ προσωπικοῦ τῶν Ὀρφανοτροφείων, πλὴν τῶν παιδαγωγῶν.

4. Ἐπιτρέπεται ὅπως διὰ Β. Διατάγματος προστίθενται παρὰ ταῖς Ὀρφανοτροφείοις καὶ Οἰκοτροφείοις Ἀνατολικῆς Μακεδονίας τρεῖς θέσεις διδασκάλων τέχνης, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραμματέως β' τάξεως ἢ ἀκολούθου ἢ γραφέως α' ἢ β' τάξεως.

5. Εἰς τὰς πόλεις τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, ἐν αἷς λειτουργοῦσι πλείονα Ὀρφανοτροφεῖα καὶ Οἰκοτροφεῖα, δύναται νὰ ὁρισθῇ κοινὸς ἰατρὸς καὶ διαχειριστής. Εἰς τοὺς εἰς οὓς ἀνατίθεται ἡ πρόσθετος αὕτη ὑπηρεσία χορηγεῖται ἐπιπροσθέτως ἀποζημίωσις, κατόπι ἀποφάσεως τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος, ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) δραχμὰς μηνιαίως.

6. Οἱ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ὑπάλληλοι διορίζονται, προάγονται, μετατίθενται καὶ ἀπολύονται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου 4 ἄρθρου 9 τοῦ παρόντος νόμου. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος περιθάλψεως καὶ μορφώσεως ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων μαθητῶν ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, θὰ ὑπαχθῇ εἷς τινα τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀντιστοίχων βαθμῶν διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν σχετικῶν Β. Διαταγμάτων καὶ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως.

Ἄρθρον 20.

1. Αἱ διατάξεις τῶν ἐδαφίων 5 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 9 καὶ αἱ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ παρόντος νόμου ἐπεκτείνονται καὶ ἐφ' ἅπαντος

τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος περιθάλψεως καὶ μορφώσεως ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων μαθητῶν ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ.

Ἄρθρον 21.

1. Διὰ τὰ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἱδρυθησόμενα Ὀρφανοτροφεῖα καὶ Οἰκοτροφεῖα ὁρίζεται πενταλέπτος κατ' ὀκᾶν εἰσφορὰ ἐπὶ τοῦ διὰ τῶν τελωνείων ἐξαγομένου εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐλαίου.

2. Διὰ Β. διατάγματος, ἐκδοθησομένου τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, Θησαυροῦ καὶ Περιθάλψεως Ὑπουργῶν, κανονισθήσεται ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῆς ἄνω εἰσφορᾶς ὡς καὶ ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ ἀμοιβὴ τοῦ πρὸς τοῦτο ἀπαιτηθησομένου προσωπικοῦ.

3. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως θέλει κατανέμεσθαι τὸ προϊὸν τῆς εἰσφορᾶς ταύτης ὑπὲρ τῶν ἐχόντων ἀνάγκην Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων καὶ ἰδίᾳ τῶν ἱδρυθησομένων ἐν ταῖς ἐλαιοπαραγωγοῖς περιφερείαις.

Ἄρθρον 22.

1. Διὰ τὰ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἱδρυθησόμενα ἐν Θράκῃ Ὀρφανοτροφεῖα καὶ Οἰκοτροφεῖα ὁρίζεται εἰκοσάλεπτος κατ' ὀκᾶν εἰδικὴ εἰσφορὰ ἐπιβαλλομένη ἐπὶ τοῦ παραγομένου ἐν τῇ Δυτικῇ Θράκῃ καπνοῦ.

2. Διὰ Β. διατάγματος, ἐκδοθησομένου τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, Θησαυροῦ καὶ Περιθάλψεως Ὑπουργῶν, κανονισθήσεται ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῆς ἄνω εἰσφορᾶς, ὡς καὶ ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ ἀμοιβὴ τοῦ πρὸς τοῦτο ἀπαιτηθησομένου προσωπικοῦ.

3. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως θέλει κατανέμεσθαι τὸ προϊὸν τῆς εἰσφορᾶς ταύτης ὑπὲρ τῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων Θράκης.

Ἄρθρον 23.

Τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 2051 κυρωθέντος νομοθετικοῦ διατάγματος τῆς 7 Αὐγούστου 1919 «περὶ ἱδρύσεως Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων ὑπὲρ ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων μαθητῶν ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ» τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Εἰσπράξεις ἐξ εἰδικῆς εἰσφορᾶς ἐξ εἴκοσι λεπτῶν κατ' ὀκᾶν ἐπιβαλλομένης ἐπὶ τοῦ παραγομένου ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ καπνοῦ».

Ἄρθρον 24.

1. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς εἰσπράξεως τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον εἰκοσαλέπτου κατ' ὀκᾶν εἰσφορᾶς ἐπὶ τοῦ παραγομένου ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ καπνοῦ ἐπιτρέπεται ἡ διάθεσις μέχρι δραχμῶν πεντακοσίων χιλιάδων ἐτησίως δι' ἀποφάσεων τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς τοῦ κατὰ τὸν νόμον 2051 λειτουργοῦντος Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος περιθάλψεως καὶ μορφώσεως ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων μαθητῶν ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ πρὸς χορήγησιν μηνιαίων τακτικῶν ἢ ἐφάπαξ βοηθημάτων εἰς ἀπορφανισθείσας ἀπόρους οἰκογενείας τῶν προστατῶν των, συνεπείᾳ τῶν ἀπὸ τοῦ 1912 καὶ ἐντεῦθεν πολεμικῶν γεγονότων, ὡς καὶ εἰς χήρας καὶ ὀρφανά, ὧν οἱ προστάται ἐφονεύθησαν ἢ ἀπεβίωσαν ἐκ κακουχιῶν κατὰ τὸν πρὸ τοῦ 1912 Μακεδονικὸν ἀγῶνα. Τὸ σύνολον τῶν ἐτησίων τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ἐφ' ἅπαξ ἐπιδομάτων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς ἑξακοσίας δραχμὰς ἐτησίως κατ' οἰκογένειαν.

2. Τὰ τῆς χορηγήσεως τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων τούτων ἐπιδομάτων θέλουσι κανονισθῇ δι' ἰδιαιτέρου κανονισμοῦ τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος περιθάλψεως καὶ μορφώσεως ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων μαθητῶν ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ ὑποκειμένου εἰς τὴν ἔγκρισιν ἢ τροποποίησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως.

3. Χῆραι καὶ ὀρφανά, λαμβάνοντα σύνταξιν ἢ προσωρινὴν περιθαλψιν ἐκ δημοσίου ταμείου, δὲν δικαιοῦνται εἰς τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου καθοριζομένην περίθαλψιν».

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι σχέδια νόμου.

«Περὶ ἐπανεξετάσεως ἀπορριφθέντων μαθητῶν τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 192 — 22, τοῦ κ. Γ. Σχοινᾶ ὑποστηρίζοντος τροπολογίαν αὐτοῦ ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ κατὰ Σεπτέμβριον ἐπανεξέτασις τῶν μαθητῶν τῶν Ἐμπορικῶν σχολῶν.

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2609 περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν τμήματος τῆς Ἀστυνομίας τῶν Πόλεων, τῶν Γραφείων τῆς Κεντρικῆς Ἀστυνομικῆς Σχολῆς, τοῦ Ἀρχηγείου τῆς Ἀστυνομίας καὶ τῶν Ἀστυνομικῶν Διευθύνσεων».

«Περὶ ἐπεκτάσεως εἰς Θράκην τῆς ἰσχύος τῶν περὶ ἐκλογῆς Βουλευτῶν νόμων», μετὰ τῆς δηλώσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὅτι ὁ νόμος θέλει ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐν Θράκῃ ὡς καὶ εἰς ἄπασαν τὴν ἄλλην Ἑλλάδα, ἄνευ τινος μεταβολῆς.

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ὀργανισμοῦ καὶ περὶ προσόντων κλπ. τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν νόμων»,

μὲ τὴν διακάρησιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅτι καταργεῖται τὸ τμῆμα τῆς Δημοσίας Ὑγείας, ἀντικαθιστάμενον διὰ τμήματος Διευθύνσεως τῆς Ἀσφυλακίας τῶν πόλεων, τὸ ὁποῖον θὰ ἀναλάβῃ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ὑγείας τῶν πόλεων, καὶ μετέρραν διακάρησιν σχετικὴν πρὸς τροπολογίαν τοῦ κυρίου **Γ. Μπαυσίου.**

Ἐπὶ τοῦ εἰς δ' συζήτησιν σχεδίου νόμου· «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1008, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 2255, «περὶ τῆς λόγῳ νομισματικῆς ἐπικαταλλαγῆς, μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν Πρεσβευτικῶν καὶ Προξενικῶν ὑπαλλήλων», ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι, προκειμένου περὶ πληρωμῆς εἰς χρυσὸν τοῦ μισθοῦ τῶν ἀποδόχων τῶν πρεσβευτῶν καὶ προξενικῶν ὑπαλλήλων, πρέπει νὰ ἐξετασθῇ — ἂν τὰ τὰ πρόσωπα ὑπὲρ ὧν θὰ δοθῶσι θὰ εἶναι ἀνάξια τῆς ἀποστολῆς των. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐρωτᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπὶ τῆς διπλωματικῆς ἀντιπροσωπείας, ἥτις εἶναι ἀνεπαρκεστάτη καὶ δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ πληρωθῇ εἰς τὸ δεκαπλάσιον ὑπὸ τοῦ φορολογουμένου λαοῦ, φρονεῖ δ' ὅτι πρέπει νὰ προσέξῃ πολὺ ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὴν κρισιμωτάτην ταύτην ἐποχὴν τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν ζητημάτων διὰ τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα μᾶς ἀντιπροσωπεύουσιν. Διὰ τὴν ἀνεπάρκειαν ταύτην, λέγει, δὲν εἶναι ἀνεύθυνον καὶ τὸ Κέντρον καὶ αὐτὸς ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὁ τοσην ἐπιδειξάμενος ἀμέλειαν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο. Μετὰ τοῦτο συνιστᾷ νὰ πληρώνωνται τακτικῶς οἱ μισθοὶ τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀποκέντρων μερῶν, οἵτινες εἶναι ἀξιοθρήνητοι, συνεπείᾳ τῆς οἰκονομικῆς ταύτης καταστάσεως, ἄλλως λέγει, ἂς παραιτηθῇ ὁ κ. Ὑπουργός, ἐφ'ὅσον δὲν δύναται νὰ θέσῃ τάξιν εἴς τε τὰ διπλωματικὰ καὶ προξενικὰ πράγματα.

Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζῆς** (Ὑπουργὸς) ἀπαντῶν λέγει ὅτι καὶ ἀναφερθεῖσαι ἐλλείψεις δὲν ὀφείλονται εἰς ὀλιγωρίαν τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλὰ προέρχονται ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς συναλλάγματος. Ἀντικρούων δὲ μετὰ τοῦτο τὰς ἐπιρριφθείσας μομφὰς ὑπὸ τοῦ κ. Μητσοπούλου κατὰ τῶν διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἐξωτερικοῦ, λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι διάφορον τοῦ οἰκονομικοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκει νὰ ρυθμίσῃ τὸ νομοσχέδιον, ὅπως προστατεύσῃ τοὺς ὑπαλλήλους του κατὰ τῆς ἐξελισσομένης οἰκονομικῆς κρίσεως. Μεθ' ὃ γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου·

«Περὶ καταργήσεως καὶ συστάσεως ἐμμίσθων τινῶν προξενικῶν Ἀρχῶν», μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Δ. Τσουκαλᾶ** συνιστῶντος νὰ νομιμοποιθῶσι πλεῖστοι ὑπάλληλοι τοῦ ὑπουργείου προσκεκολλημένοι εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Τύπου, νὰ κατατεθῶσι δὲ σχετικοὶ πίνακες περὶ τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

«Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐπὶ τοῦ πρώην καθεστῶτος διὰ πολιτικοὺς λόγους ἀπολυθέντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων» μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Γ. Σχοινᾶ**, ὑποστηρίζοντος τροπολογίαν αὐτοῦ ὅπως αἱ ἀποζημιώσεις τῶν ὑπαλλήλων ὧσιν ἀκατάσχετοι.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν συνιστᾷ ὅπως ὅσαι τροπολογίαι πρόκειται νὰ ὑποβληθῶσι, νὰ ὑποβληθῶσιν ἐγκαίρως, ἵνα ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν β' συζήτησιν.

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2045 τοῦ 1920 περὶ συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ Διεθνὲς Ὑδρογραφικὸν Γραφεῖον.

«Περὶ εἰσπράξεως τῶν λιμενικῶν φόρων ἀπὸ τῆς Ἑταιρίας ἐκμεταλεύσεως τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης» ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' συζήτησιν ἐπὶ τῷ ἄρθρ. τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσθήκης ἐδαφίου εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 614 περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν διατάξεων περὶ συστάσεως φαρμακείων» ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ ἐν σχέσει πρός τινας δημοσίους ὑπαλλήλους, πρὸς οὓς νὰ ἐπιτρεπῇ νὰ ἀσκῶσι τὸ ἐπάγγελμά των, ὅταν παραιτοῦνται τοῦ ὑπαλληλικοῦ ἐπαγγέλματος.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** ἀπορρίπτει τὴν τροπολογίαν, καὶ διότι αὐτοὶ κατέχουσι ἤδη δημοσίαν θέσιν καὶ διότι ὑπάρχουσι πλεῖστοι φαρμακοποιοὶ νέοι, οἵτινες δέον νὰ στακδιοδρομήσωσιν.

Ὁ κ. **Δ. Πετρακάκος** ὑποστηρίζει ὑιοθετηθεῖσαν παρ' αὐτοῦ σχετικὴν πρότασιν, διὰ τοὺς ἔχοντας εἰκοσαετῆ

ἄσκησιν, μὴ ἐπιστήμονας φαρμακοποιούς, ἐμπόρους, ὅπως ἐπιτραπῇ ν' ἀσκήσωσι τὸ ἑαυτῶν ἐπάγγελμα.

Ὁ κ. *Ν.* **Στράτος**, (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν), ἀποκρούει τὴν τροπολογίαν.

Ὁ κ. *Περ. Ι.* **Ἀργυρόπουλος** συνιστᾷ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν οἱ ἐν τῷ Μετώπῳ ὑπηρετοῦντες φαρμακοποιοί, οἵτινες δὲν πρέπει νὰ ἀποκλεισθῶσιν, ἐφ' ὅσον δὲν ἠδυνήθησαν νὰ χρησιμοποιήσωσι τὴν ἄδειαν τῶν πρὸς ἵδρυσιν φαρμακείων.

Ὁ κ. *Ν.* **Στράτος** δηλοῖ ὅτι θέλει μελετήσει τὴν τροπολογίαν ταύτην καὶ θέλει ἀνακοινώσει τὴν γνώμην αὐτοῦ κατὰ τὴν β' συζήτησιν.

Ὑποβάλλει μετὰ ταῦτα ὁ κ. Ὑπουργὸς τὴν ἑξῆς προσθήκην εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νομοσχεδίου·

«Ἡ παράγραφος α' τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 615 «περὶ μετακρυθμίσεως τῶν διατάξεων περὶ συστάσεως φαρμακείων» καταργεῖται, ἀντικαθιστωμένη διὰ τῆς ἑξῆς:

«Ἡ χήρα, τὰ ὀρφανὰ καὶ οἱ γονεῖς τοῦ ἀποθανόντος μετὰ δεκαετῆ ἐν τῷ αὐτῷ ἢ διαφόρους τόπους διατήρησιν τοῦ φαρμακείου, φαρμακοποιοῦ, καλούμενοι κατὰ τὴν νόμιμον αὐτῶν τάξιν εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, δύνανται νὰ ἐνασκήσωσι τὸν τίτλον ἐντὸς τοῦ ἑτους ἀνυπερθέτως ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ φαρμακοποιοῦ· μεθ' ἃ ἀποβάλλουσι πᾶν δικαίωμα μεταδιδάσεως, κλειομένου τοῦ φαρμακείου».

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 6 προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτως·

«Εἰς τὴν χήραν, τὰ ὀρφανὰ καὶ τοὺς γονεῖς, τοῦ πρὸ τῆς συμπληρώσεως δεκαετίας ἀποθανόντος φαρμακοποιοῦ, χορηγεῖται προθεσμία ἀνυπερθέτως ἓξ μηνῶν πρὸς ἐκποίησιν τοῦ φαρμακευτικοῦ ὑλικοῦ τοῦ φαρμακείου».

Ὁ κ. *Πρόεδρος* ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν, θανόντος πατρὸς καὶ υἱοῦ, οὐδεμία λαμβάνεται πρόνοια περὶ τῆς τύχης τοῦ φαρμακείου, τὸ ὁποῖον οὕτω ἐκρεύγει ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν.

Ν. **Στράτος**. Εἰς ἄλλο νομοσχέδιον δυνάμεθα νὰ λάβωμεν πρόνοιαν, διότι δὲν εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν παρομοίαν περίπτωσιν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' συζήτησιν σχεδίου νόμου «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ΒΧΗ' 1833 νόμου, «περὶ ἐξώσεως δυστροπούντων μισθωτῶν», ὁ κ. *Α.* **Μάτεσις** ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ, δι' ἧς ἀντικρούει τὴν ἀντικατάστασιν τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ἐφετείου διὰ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Πρόεδρου τοῦ Ἐφετείου.

Οἱ κ. κ. *Σ.* **Σωτηριάδης** *Δ.* **Βοκοτόπουλος** καὶ *Σ.* **Ἀλεξιάδης** συμφωνοῦσι πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κ. Ἀντ. Μάτεσι, ὁρονοῦντες ὅτι τὸ Ἐφετεῖον παρέχει μείζονας ἐγγυήσεις τοῦ Προέδρου.

Ὁ κ. *Δ.* **Γούναρης** δὲν δέχεται τὴν τροπολογίαν, μεθ' ἣ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν καὶ σύνολον τὸ νομοσχέδιον, ἔχον ὡς ἑξῆς·

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ΒΧΗ' [1833] νόμου «περὶ ἐξώσεως τῶν δυστροπούντων μισθωτῶν».

Ἄρθρον 1.

Τὸ ὅριον τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ εἰρηνοδικείου ἐπὶ ἀγωγῶν περὶ ἐξώσεως κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ΒΧΗ' νόμου αὐξάνεται εἰς 100 δραχμάς.

Ἄρθρον 2.

1. α') Ἡ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου ἔφεσις, καθ' ἃς περιπτώσεις αὕτη συγχωρεῖται κατὰ τὸν ΒΧΗ' νόμον, δικάζεται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένου δικαστοῦ, καθ' ἡμέραν καὶ ὥραν ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένην διὰ πράξεώς του κάτωθι ἀντιγράφου τῆς κατατεθείσης ἐφέσεως, ἧς ἀντίγραφον μετὰ τῆς πράξεως κοινοποιεῖται πρὸς ἀντιδίκου τοῦ ἐπισπεύδοντος.

β') Ὁ κατ' ἔφεσιν δικάζων πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν δὲν δύναται νὰ ὁρίσῃ προθεσμίαν συζητήσεως ἐλάσσονα τῶν τριῶν ἡμερῶν ἢ, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως, μείζονα τῶν δέκα πέντε (15) ἡμερῶν.

2. α') Ἡ ἔφεσιν κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικάζοντος εἰς πρῶτον βαθμὸν ἀγωγὰς περὶ ἐξώσεως προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, καθ' ἃς περιπτώσεις αὕτη ἐπιτρέπεται κατὰ τὸν ΒΧΗ' νόμον, δικάζεται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου προέδρου τῶν Ἐφετῶν ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένου ἐφέτου, τηρουμένης, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν προθεσμίαν τῆς συζητήσεως, τῆς παραγράφου 1 ἐδάφ. α' καὶ β' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β') Διστάζοντος δὲ τυχὸν τοῦ προέδρου τῶν Ἐφετῶν ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὁρισθέντος ἐφέτου ν' ἀποφασίσῃ μόνος, ἡ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, ὡς πρωτοβαθμίου δικαστοῦ, ἔφεσις δικάζεται ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου.

Ἄρθρον 3.

Ἐὰν ὁ πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν, δικάζων ἐν πρώτῳ βαθμῷ ἀγωγὴν περὶ ἐξώσεως κατὰ τὸν ΒΧΗ νόμον, διατάσσῃ παραπεμψε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστήριον τῶν Πρωτοδικῶν, ἡ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἔφεσις διακόπτεται ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου.

Ἄρθρον 4.

Τὸ ἔνδικον μέσον τῆς αἰτήσεως ἀνακλήσεως ἐπιτρέπεται κατὰ τῶν περὶ ἐξώσεως ἀποφάσεων τῶν κατ' ἔφεσιν ἐκδιδομένων, ἀλλὰ μόνον δι' ὑπέρβασιν καθηκόντων, δι' ἔλλειψιν δημοσιότητος τῆς διαδικασίας, δι' ἔλλειψιν δικαιοδοσίας καὶ διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν ἢ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 5.

Μεταβατικαὶ διατάξεις.

1. Ἀγωγαὶ περὶ ἐξώσεως ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, αἵτινες τοῦ λοιποῦ ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδικείου κατὰ τὸν παρόντα νόμον, ἐξακολουθοῦσιν ὑπαγόμεναι εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν.

2. Αἱ ἐνώπιον τῶν Πρωτοδικείων ἐκκρεμεῖς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἐφέσεις κατ' Εἰρηνοδικειακῶν περὶ ἐξώσεως ἀποφάσεων, ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐγένετο ἔτι συζήτησις, θεωροῦνται ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν καὶ δικάζονται ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον δεύτερον ἀριθ. 1.

3. Αἱ ἐνώπιον τῶν Ἐφετείων κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἐκκρεμεῖς ἐφέσεις κατ' ἀποφάσεων τῶν προέδρων τῶν Πρωτοδικῶν, περὶ ἐξώσεως, ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐγένετο ἔτι συζήτησις, θεωροῦνται ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῶν Ἐφετῶν καὶ δικάζονται ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον δεύτερον ἀριθ. 2.

4. Τὸ παραδεκτὸν τῆς αἰτήσεως ἀνακλήσεως ἢ τῶν λόγων αὐτῆς κατ' ἀποφάσεων περὶ ἐξώσεως, ἐκδεδομένων ἤδη ἢ ἐκδοθησομένων ἐπὶ ἐκκρεμῶν ἤδη ὑποθέσεων, κρίνεται ἐκ τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατέστη τελεσίδικος.

Ἄρθρον 6.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει μετὰ εἴκοσιν ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταγωρίσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ἀφ' ὅτου περιλαμβάνομένης».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν καὶ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου.

«Περὶ συστάσεως Ἐπιτροπείας πρὸς σύνταξιν Κώδικος περὶ δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον

1. Συνίσταται Ἐπιτροπεία, ἀποτελουμένη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς Προέδρου αὐτῆς, καὶ τῶν Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Πειθαρχικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, ἑνὸς Ἀρεοπαγίτου καὶ ἑνὸς Ἐφέτου, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, ἅτις θέλει συντάξει καὶ ὑποβάλει ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς καταγωγίσεως τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως Κώδικα περὶ δικαστικῶν ὑπαλλήλων, παντὸς ἐν γένει βαθμοῦ, ἤτοι περὶ προσόντων διορισμοῦ, προαγωγῶν, μεταθέσεως, ἀδειῶν, ἀναπληρώσεως, περιπτώσεως παύσεως, ἀποχωρήσεως λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, περὶ μητρώου τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, νόσου κλπ.

2. Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην δύνανται νὰ προστεθῶ καὶ εἷς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείου, ἐκ τῶν ἐχόντων βαθμὸν τοὐλάχιστον τμηματάρχου».

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου.

«Περὶ τῶν τυχόντων ἀναστολῆς προσελεύσεως εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

«Περὶ κανονισμοῦ διαφόρων διατάξεων ἀφορωσῶν τὴν κατάστασιν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ» ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

«Περὶ ἐπανορθώσεως ἀδικημάτων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ προσγενομένων ἀπὸ τοῦ 1917 μέχρι τῆς 1ης Νοεμβρίου 1920».

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ

ίδρύσεως Μικροβιολογίου τοῦ Βασιλέως Γεωργίου» ὁ κ. *Ἀντ. Χρηστομάνος* ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ ὅπως, ὡς πρὸς τὸ γήπεδον ἐφ' οὗ θέλει κτισθῇ τὸ μικροβιολογεῖον, ἔχῃ γνώμην καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Πανεπιστημίου, ἣν δέχεται ὁ κ. Ὑπουργός.

Ὁ κ. *Σ. Σωτηριάδης* ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ ὡς πρὸς τοὺς ὅρους καὶ ἐκτελέσεις τῆς διαθήκης τοῦ Κοργιαλένιου, ὧν ὁ ἕτερος, λέγει, δὲν ἐκπληροῦται. Παρακαλεῖ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τοῦτο καὶ νὰ τροποποιηθῇ οὕτω τὸ νομοσχέδιον.

Ὁ κ. *Ν. Στράτος* (ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν), λέγει ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ κ. Σωτηριάδου εἶναι ὑποβολιμαῖαι, ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Σάββα, ἀποβλέποντος εἰς τὴν παρεμπόδισιν τῆς ἐμπεδώσεως τῆς μικροβιολογικῆς ἐπιστήμης ἐν Ἑλλάδι, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀποδέχεται ταύτας. Αἱ δωρούμεναι, προσθέτει, 500 χιλ. δρχ. τοῦ Κοργιαλένιου, δὲν εἶναι ἐπαρκεῖς διὰ νὰ ἱδρυθῇ νέον μέγαρον καὶ τὸ νομοσχέδιον ὑποβάλλεται, ὅπως προσπατευθῇ τὸ ὑπάρχον μικροβιολογικὸν ἐργαστήριον.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν εἰς β΄ συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον, ἀναβάλλεται δὲ τὸ σύνολον λόγῳ τῶν τροπολογιῶν.

Γίνεται ἐπίσης δεκτὸν εἰς β΄ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ παροχῆς ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου συνδρομῆς εἰς τινα κοινωφελῆ ἱδρύματα», ἀναβάλλεται δὲ τὸ σύνολον λόγῳ τροπολογιῶν.

Γίνονται ἐπίσης δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς α΄ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου·

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1924 περὶ προπληρωμῶν διαταγῇ Ὑπουργῶν».

«Περὶ ἐξερευνήσεως τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Μακεδονίας πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ ἐκμετάλλευσιν πετρελαίων».

Γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχὴν τὰ σχέδια νόμου·

«Περὶ νόμου ἀναγκαφῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν πιστώσεως μέχρι 500,000 δρ. διὰ τὴν κατασκευὴν πεντυπτέρου ἐν τῷ Φρενοκομείῳ Κερκύρας».

«Περὶ διοικήσεως τῆς Δημοτικῆς καὶ τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως».

«Περὶ διδακτικῶν βιβλίων τῶν σχολείων τῆς Μέσης καὶ τῆς Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως».

«Περὶ ἰθαγενείας τῶν ἐν Ἑλλάδι ἰατρῶν».

«Περὶ ρυθμίσεως τοῦ ὀδοντιατρικοῦ ἐπαγγέλματος ἐν Ἑλλάδι».

Λύεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις, μὲ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. *Προέδρου* ὅτι ἡ Συνέλευσις αὔριον θὰ ἀσχοληθῇ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Ἀγροτικοῦ νόμου καὶ μόνον, ὥρᾳ 3 καὶ 30΄ μ. μεσονύκτιον.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Περ. Μπούτος
Ν. Μουζάκης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΚΘ΄

Τῆς 29 Ἰουνίου 1922

Ὥρᾳ 7 καὶ 10 μ. μ. ὁ κ. *Πρόεδρος* ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς·

— Τὰ μέλη τοῦ συνεταιρισμοῦ κτήματος Βαθῦ Αὐλίδος παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἀπαλλάξῃ τούτους τῶν ἐκμεταλλευτῶν, τῶν καταβροχθιζόντων τὰ εἰσοδήματά των.

— Ὁ ἱερὸς σύνδεσμος Μητροπόλεως Ἀθηνῶν παρακαλεῖ τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ληφθῇ νομοθετικὴ πρόνοια πρὸς χορήγησιν ἐπιδόματος εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ἱερῶν Ναῶν.

— Ὁ Δημήτριος Καλογερόπουλος κάτοικος Πύργου παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως διατάξῃ τὴν ἐπανεξέτασιν τῶν ἀπορριφθέντων μαθητῶν.

— Ὁ διδασκαλικὸς σύλλογος Κορυτσίνης ζητεῖ τὴν ἄμεσον ἐπιψήφισιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν νομοσχεδίων.

— Οἱ κάτοικοι τῶν Ἰωαννίνων παρακαλοῦσιν, ὅπως τροποποιηθῇ ὁ νόμος 2521, διότι ἐπιβαρύνει κατὰ πολὺ τοὺς ἰδιοκτήτας.

— Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Χαλκιοπούλων τῆς ὁμωνύμου κοινότητος διαμαρτύρονται διὰ τὴν δι' ἁπορράσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου ὑφαρπαγὴν τῆς περιουσίας αὐτῶν κατὰ

πατροπαράδοτον δίγαμα προνομιούχων τινῶν οἰκογενειῶν.

— Ἡ Ἐπιτροπὴ ἰδιοκτητῶν, τῶν ἐντὸς τῆς περιοχῆς ἑκατὸν χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς κτημάτων, ζητοῦσιν ὅπως παρεμβεινῇ ἡ 10ὴ παράγραφος τοῦ ἄρθρου τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ. κ.

— *Μ. Σιάπκας* τοῦ 1ου ἄρθρου τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐπὶ τοῦ πρώην καθεστῶτος δικ πολιτικοὺς λόγους ἀπολυθέντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

— *Χ. Στεργιόπουλος, Γ. Ραδινὸς* τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ δασῶν νόμων καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων αὐτῶν».

— *Φ. Ζαρίμπας, Κ. Οἰκονομίδης,* καὶ *Στ. Μερκούρης* τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταργήσεως καὶ συγχωνεύσεως θέσεων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῶν νόμων τῶν Ὑπουργείων Οἰκονομικῶν καὶ Θησαυροῦ».

— *Δ. Τσουκαλᾶς* ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

— *Κ. Οἰκονομίδης* ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου «περὶ δικονομίας γραιῶν ἐν Θεσσαλίᾳ».

— *Α. Ἰωαννίδης* ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ δασῶν».

Ἡ *Ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ* ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. Δ. Ζωγράφου, πευτείνουσ ὅπως δοθῇ αὐτῷ ποσὸν 10 χιλ. δραχ. πρὸς ἔκδοσιν τῆς «Ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως».

— Οἱ πληρεξούσιοι *Α. Βιτάλης, Στ. Μερκούρης, Ἀγ. Σλῆμαν* καὶ ἄλλοι ὑποβάλλουσι πρόταση νόμου «περὶ προβιβασμοῦ παραλειφθέντων ἀξιωματικῶν».

Ὑποβάλλουσι ἰδίας ἕκαστος τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ. κ.

Γ. Μπούσιος, Δ. Τσουκαλᾶς, Ι. Ράλλης καὶ *Ἀρ. Ζουρμπᾶς* τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ σχεδίου νόμου περὶ τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

Ὁ κ. *Ν. Στράτος* Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμου.

1) «Περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως γηπέδου πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ ἐν Ἀθήναις νοσοκομείου Ἀνδρέου Συγγροῦ».

2) «Περὶ τῶν μετρων πρὸς καταπολεμησιν τῶν λοιμοδι-

σίων νοσημάτων ὡς καὶ περὶ ἀπεμνων γυναικῶν» καὶ

3) «Περὶ ἀσκήσεως τῶν ἰατρικῶν ἐπαγγελμάτων ἐν Θρᾴκῃ».

Ὁ κ. *Γ. Μερκούρης* Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Ἐπισιτισμοῦ ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ προμηθείας σιτηρῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἄλλων εἰδῶν τροφίμων».

Προτείνει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συναινέσει τῆς Συνελεύσεως τὸ σχέδιον κηρύσσεται *κατεπείγον* καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

Οἱ κ. κ. *Ν. Στράτος* (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) καὶ *Κ. Δυκουρέζος* Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Θησαυροῦ ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῷ προυπολογισμῷ τῶν Ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν εἰδικῆς πιστώσεως δραχμῶν 27,311,85 διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν ἐπισκευῆς τοῦ Νοσοκομείου ἀφροδισίων νόσων Θεσσαλονίκης καὶ κατεπειγόντως ὑποστεγου ἐν τῷ Λαμπροκαβαρτσιῳ Μικρου Καραμπουρνου Θεσσαλονίκης.

— Ἡ *Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ* περὶ ἐξετάσεως τῆς κληροδοτηθείσης ὑπὸ τοῦ Ὁμογενους Μάρκου Λιβανίου συλλογῆς Γραμματοσήμων ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσιν της.

Ὁ κ. *Ν. Λεβίδης* λαμβάνων τὸν λόγον πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, λέγει ὅτι 20 πληρεξούσιοι ὑπέβαλον κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 23 Ἰουνίου ἐρώτησιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τῆς ὁποίας παρεκάλουν αὐτὴν νὰ δηλώσῃ πρὸς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν ποῖα σκοπεῖ νὰ καταπιασθῇ ταύτην ἐνημέρων τὰς θέσεις των Ἐθνικῶν ζητημάτων κλπ. Ἀναγινώσκει τὴν ὑποβληθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 22 Ἰουνίου ἐρώτησιν. Ἐπὶ τῇ ἐσκολουθεῖ, ὁ κ. Λεβίδης, παρελθουσῶν 8 ἡμερῶν, νομίζομεν ὅτι δυνάμεθα καὶ δικαιούμεθα νὰ ἐρωτήσωμεν τὴν Κυβέρνησιν α Δύναται ἄνευ ζημίας τῶν Ἐθνικῶν συμφερόντων ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν ἡμῶν; Ἂν δὲν δύναται ν' ἀπαντήσῃ κατὰ τὴν σημερινὴν ταύτην, δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θ' ἀποφασίσῃ πρᾶξει τοῦτο πρὸ τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως τῆς ἐπικειμένης κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας;

Ὁ τε λαὸς καὶ ὁ ἐν τῷ μετώπῳ στρατὸς ἐξ ἀφορμῆς ἐκάστην κυκλοφορούσας εἰδήσεως περὶ τῆς θέσεως τῶν Ἐθνικῶν ζητημάτων διατελοῦσιν οὐχὶ βεβαίως ἐν τινι

ἀνησυχίαι ἀλλ' ἀσφαλῶς ἔν τισιν εὐλόγοις ἀπορίαις. Ἡ ψυχολογικὴ δ' αὐτὴ κατάστασις ἀναμφιβόλως κατέχει καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Ἔθνους. Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους φρονοῦσιν ἀκραδάντως ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπανίδωσιν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοὺς συμπολίτας αὐτῶν χωρὶς νὰ διατελῶσιν εἰς θέσιν, ὥστε νὰ διαφωτίσωσιν ὁπωσδήποτε αὐτούς, ἔστω καὶ ἐν γενικωτάταις γραμμαῖς, περὶ τῆς θέσεως τῶν Ἐθνικῶν ζητημάτων. Αὗται εἰσὶν αἱ προαιρέσεις αἱ ἐμπνεύσασαι τὴν ἀπευθυνθεῖσαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐρώτησιν, ὑπογραφεῖσαν ὑπὸ πληρεξουσίων ἀνηκόντων εἰς διάφορα κόμματα.

Ὁ κ. **Περ. Ἀργυρόπουλος** λέγει ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ παρέλθωμεν ἐν σιγῇ τὴν σιγὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος παρ' εἴκοσι πέντε ἐξ ἡμῶν ἐρωτήματος περὶ τοῦ πότε ἡ Κυβέρνησις θὰ εὐαρεστηθῇ νὰ κατασταίσῃ ἡμῖν γνωστὰς τὰς ἀντιλήψεις της ἐπὶ τοῦ Ἐθνικοῦ ζητήματος. Ἀπὸ μακρῶν μηνῶν ἡ ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεία παρακολουθεῖ τὸ ἐθνικὸν ζήτημα ἀπὸ τῶν ἐφημερίδων καὶ μόνον ἀπὸ τούτων ἀρυομένη τὰς πληροφορίας της, ὅπερ πρωτοφανὲς εἰς τὰ Κοινοβουλευτικὰ χρονικὰ Συνταγματικοῦ Κράτους. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἴχομεν τελευταῖον τὴν τύχην νὰ μάθωμεν σκέψεις τινὰς τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα «Ἱερᾶ». Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ ἡμῖν. Κατὰ πρόσφατον συνεδρίαν ἐν τῇ Γαλλικῇ Βουλῇ ἐτονίσθη ὅτι ἂν κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐξήταζε τὰ τῆς πολιτικῆς τῆς Γαλλίας ἐν Συρίᾳ, ἡ Βουλὴ θὰ ἀρνεῖτο τὰς ἀναγκαίας πιστώσεις. Ἡμεῖς ἀπὸ εἴκοσι ὅλων μηνῶν οὐδὲν ἠνήθημεν καὶ δὴ ἀνεξετάστως, καὶ τοῦτο, ὅπως παράσχωμεν πάντα τὰ μέσα εἰς τὰς Κυβερνήσεις διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἐθνικοῦ ζητήματος. Οἱ πλεῖστοι ἐξ ἡμῶν τῶν ὑπογραψάντων τὸ ἐρώτημα ἐπεψηφίσαμεν ὑπὲρ τοῦ ἀντιεπιστημονικοῦ καὶ τυραννικοῦ μέτρου τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου, ἐν γνώσει καὶ ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι ἰσχυρὸν θὰ προεκάλει κλονισμὸν εἰς τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας, ὅπερ καὶ συνέβη, παρὰ τὰς διαβεβαιώσεις τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' ἐπράξαμεν τοῦτο, ἐν μόνον ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν, νὰ παράσχωμεν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν τὰ ὑλικὰ μέσα, ὅπως ἐν βραχεῖ χρόνῳ ἐπιλύσῃ ἡ τυλάχιστον προαγάγῃ εἰς τὸ μέγιστον τὸ ἐκκρεμὲς ἐθνικὸν ἡμῶν ζήτημα, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται πάντα τὰ λοιπά, πολιτικὰ καὶ κοινωνικὰ ἡμῶν προβλήματα. Τρεῖς ὅλοι παρῆλθον μῆνες ἔκτοτε καὶ οὐδὲν θετικὸν γεγονὸς προῆλθεν, ὅπως κατευνάσῃ τὴν δικαίαν ἀδημονίαν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ ἡμῶν. Δικαιούμεθα ἤδη νὰ ζητήσωμεν ἐντονώτερον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἐπιδείξῃ αὕτη μείζονα ἢ κατὰ τὸ παρελθὸν εὐλάβειαν πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἀντιπροσωπείαν, ἐκθέτουσα αὐτῇ τὰς γενικὰς γραμμὰς τῆς κατευθύνσεώς της εἰς τὸ ἐθνικὸν ζήτημα.

Ὁ κ. **Κ. Δροσόπουλος** λέγει ὅτι οὐχὶ αἴσθημα περιεργείας παρώτρυνεν αὐτὸν νὰ προσυπογράψῃ τὴν ὑποβληθεῖσαν αἴτησιν, ἀλλ' ἐνδιαφέρον πανελλήνιον, ὅπερ ἀπὸ πολλοῦ συνέχει τὰς καρδίας ἡμῶν. Ἐλπίζει ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐπωφεληθῇ τῆς εὐκαιρίας ταύτης, ὅπως ἐκδηλώσῃ τὰς σκέψεις αὐτῆς, ἐφ' ὅσον βεβαίως δὲν παραβλάπτονται ἐθνικὰ συμφέροντα. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἀποράσεις ἐν τῷ στρατιωτικῷ ζητήματι, νομίζει ὅτι ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς ὑποδείξεις, ἃς διετύπωσεν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τὰς ὁποίας καὶ ὁ ἀξιότιμος κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν παρεδέχθη ὡς ὀρθάς. Κατόπι τούτου ἀναμένει μετὰ τῶν ἄλλων τὰς δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως.

Π. Πρωτοπαπαδάκης (Πρωθυπουργός). Δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ὑπογραφῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐρώτημα ἀπὸ 25 ἀξιοτίμους πληρεξουσίους διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ εἰς μόνος ἐκ τῶν ἀξιοτίμων πληρεξουσίων ἂν εἶχε ὑπογράψει τὸ ἐρώτημα, τὴν αὐτὴν θὰ εἶχε τύχην συζητήσεως διὰ τὴν Κυβέρνησιν. Ὁμολογῶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἦτο εὐτυχὴς ἂν ἠδύνατο ταύτην τὴν στιγμὴν, ἄνευ βλάβης τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων ν' ἀνακοινώσῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται τὸ ἐθνικόν μας ζήτημα. Ὁ ἀξιότιμος καὶ σεβαστὸς ἐξ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας πληρεξούσιος, ὁ κ. Λεβίδης ἀνέλυσε τὸ ἐρώτημα εἰς δύο. Ἐρώτημα πρῶτον· Δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ παράσχῃ σήμερον πληροφορίας τινὰς εἰς τὴν Συνέλευσιν; Εἰς τοῦτο ἀπαντῶ ὄχι ταύτην τὴν στιγμήν, λέγω ὅτι ἡ Κυβέρνησις νομίζει ὅτι οἱαδήποτε ἀνακοίνωσις, ἡ ὁποία θὰ ἐγίνετο εἰς τὴν Συνέλευσιν ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ ζητήματος, θὰ παρεβλάπτε τοῦτο. Διὰ τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ ἐρωτήματος, ὡς ἀνέλυσε τοῦτο ὁ κ. Λεβίδης, ἐρωτᾶται ἡ Κυβέρνησις ἂν νομίζει ὅτι πρὸ τῆς λήξεως τοῦ

παράντες τμήματος των εργατιών της Συνελεύσεως θα είνε εις κατάστασιν να ανακοινώσῃ εις την Συνέλευσιν τί περί του Εθνικού ζητήματος; Ίδε τί έφτημα τουτο δεν δύναμαι, ούτε και ούτε όχι να είπω. Δεν γνωρίζομεν επακριβώς πότε θα λήξῃ το τμήμα τουτο των εργασιών της Εθνοσυνελεύσεως. Η Κυβέρνησις θα θεωρήσῃ εαυτήν ευτυχή δι' προ της διακοπής των εργασιών της Συνελεύσεως νομίσῃ ότι δύναται ν' ανακοινώσῃ προς αυτήν τα του Εθνικού ημών ζητήματος, χωρίς να παραβλαφθῇ τουτο.

Ο κ. *Κ. Δροσάπουλος* λέγει ότι έκαστοι εθνικών συμφερόντων απαγορεύουσιν εις την Κυβέρνησιν να προβῇ εις δηλώσεις, ή αδύνατο σήμερον να επικοινωνῇ μετά της Εθνοσυνελεύσεως, ως πολλάκις ελέχθη, διά των αρμοδίων Επιτρόπων επί των Εξωτερικών και επί των Στρατιωτικών.

Ο κ. *Χρ. Μητσόπουλος* λέγει ότι στηριζόμενος εις την δήλωσιν του κ. Προέδρου της Κυβερνήσεως ότι *θα ήτο εύτυχής* να ηδύνατο να εισέλθῃ εις την Εθνοσυνέλευσιν τα περί των εθνικών ζητημάτων και των ενεργειών της Κυβερνήσεως, διότι εκ τούτου θέλει να είπωσιν ότι καλών ειδήσεων ήν έφερεν άγγελος ο κ. Πρωθυπουργός διά νά ήναι ευτυχής να τα είπῃ, θα έσπευδε να τα είπῃ.

Π. Πρωτοπαπαδάκης Πρωθυπουργός. Νομίζω ότι επί τοιούτων ζητημάτων δεν επιτρέπονται εικασίαι απολύτως. Παρακαλώ τον αξιότιμον συνάδελφον, προκειμένου περί εξωτερικού ζητήματος να μη ομιλῇ περί εικασιών.

Ο κ. *Χ. Μητσόπουλος* εκφράζων έτως εκ των πραγμάτων επιληθεύσουσιν αι εικασίαι του, λέγει ότι γνωρίζει πόσον η θέσις της Ελλάδος είναι δύσκολος έναντι συμμάχων, οίτινες μετασχόντες μεθ' υπερτάτης παρασπονδίας και άπιστίας εκ των συμμάχων και συμπολεμιστών εις την θέσιν δυτικών κριτών και ψευδοσυνδετέρων, έχουσιν εις χείρας την παλαιόσαρκον Ελλάδα, και αφού την εγκατέλιπον δύνανται να την πλήξωσιν ανά πάσαν στιγμήν. Δεν ζητεί λοιπόν από την Κυβέρνησιν να προβῇ εις εκμυστηρεύσεις των αποφάσεών της και σχεδίων της, των όρων την επιτυχίαν ακριβώς θα εμπόδιζον πιθανόταται ή εκμυστήρευσις. Αλλ' υπάρχει και εν όρκων εν τῃ σιγῇ. Ο δε ελληνικός λαός, χύνων το αίμα του και στηρίζων τα θυλάκιά του, δεν είναι δυνατόν να θεωρήσῃ τον εαυτόν του ως όχλον καμμίας απολύτου μοναρχίας. Υπάρχουσι γενικαί τινες αρχαί της εξωτερικής πολιτικής, αί οποίαι οφείλουσι να απολακύπτωνται. Σείς πράξατε ο,τι θέλετε. Ημείς σάς ειδοποιούμεν απλώς εκ των προτέρων ότι θα σάς θέσωμεν εις κατηγορητήριον δια πάσαν πράξιν της ενεργείας, εις την οποίαν περιέπεσατε.

Ο κ. *Χ. Βασιλακάκης* υποστηρίζων ότι διά της σκληρής σιγής δεν επετεύχθησαν τα αντίθετα των επιδιωκομένων αποτελεσμάτων, φρονεί ότι η λύσις της σιωπής θα ήδύνατο να επιφέρῃ αντιθέτως τα επιδιωκόμενα, και διά τούτο νομίζει ότι η Κυβέρνησις πρέπει να προβῇ εις ανακοινώσεις.

Ο κ. *Δ. Τσουκαλάς* λέγει ότι μετά την δήλωσιν της Κυβερνήσεως ότι θεωρεί επιβλαβείς δια τα εθνικά ζητήματα ανακοινώσεις επί τούτων, θα εξέφραζε γνώμην ότι η Κυβέρνησις διαχειρίζεται αδεξίως τα εθνικά ζητήματα και ότι δεν να προκληθῇ συζήτησις, ίνα ελεγχομένης της υπό της Κυβερνήσεως αδεξίας διαχειρίσεως αυτών κατορθωθῇ της Αρχής κρίσις. Ατυχώς ουδείς εξήνεγκε τοιαύτην γνώμην, πάντες δε οι προκαλέσαντες εδήλωσαν ότι αναγνωρίζουσι την δυσχέρειαν των δηλώσεων της Κυβερνήσεως επί εξωτερικών ζητημάτων. Εν τοιαύτῃ περιπτώσει ερωτώ επί τίνι λόγῳ προκαλείται συζήτησις, ήτις πάντοτε είναι επιβλαβής διά τα εθνικά ζητήματα, και δή στηριζομένη επί αοριστολογιών και ασαφειών; Διά τούτο εις πάντα τα Κράτη συζητήσεις προκαλούνται μόνον όταν υπάρχει υπόνοια ότι η Κυβέρνησις αδεξίως χειριζομένη τα εξωτερικά ζητήματα, παραβλάπτει τα συμφέροντα του Κράτους, ότε το μειονέκτημα της δημοσίας συζητήσεως καλύπτεται εκ του μεγαλυτέρου κέρδους της αντικαταστάσεως της Κυβερνήσεως. Τούτων τεθέντων και εφόσον ουδείς εξήνεγκε τοιαύτην υπόνοιαν, δεν εννοεί, λέγει, τας αορίστους συζητήσεις, αίτινες βλάβην μόνον δύνανται να επενέγκωσιν εις τα συμφέροντα του Κράτους, ούτω διεξαγόμενας.

Ο κ. *Ίω. Χατζηδάκης* φρονεί ότι αρά εἶναι γνωστόν και όλοι εύμεθα σύμφωνοι ότι προ παντός σήμερον, περισσότερον από καθε άλλην φοράν, δεν είναι δυνατόν ή Κυβέρνησις να λύσῃ την σιωπήν της επί του εξωτερικού ζητήματος, όλα τα λεχθέντα είναι περιττά.

Ο κ. *Ν. Στράτος* Υπουργός επί των Εσωτερικών.

δίδει σχετικὰς ἐξηγήσεις ἐπὶ τῶν γρ. ὑπὸ τοῦ κ. **Π. Ἀργυροπούλου** διατυπωθεισῶν προτάσεων, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσθήκης ἐδαφίου εἰς τὸ ἄρθρον 1ον τοῦ νόμου 615 περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν διατάξεων περὶ φαρμακείων», ὡς πρὸς τοὺς ἐν τῷ μετώπῳ ὑπηρετοῦντας φαρμακοποιούς, δηλῶν ὅτι οὗτοι δὲν δύνανται νὰ ἀπολέσωσι τὰ κεκτημένα δικαιώματά των, ἅτινα ἔχουσι διὰ τῶν ἀδειῶν ἃς ἔχουσι λάβει, ἐμποδιζόμενοι ἄλλως εἰς τοῦτο καὶ ὑπὸ τοῦ Δικαιοστασίου.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου

Πρόεδρος. Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

Ἄρθρον 2ον (ἀναγινώσκεται).

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανασίου*** λαμβάνων τὸν λόγον, ὑποστηρίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις, ἀλλὰ νὰ μείνῃ καὶ μέρος ὑπὲρ τῶν ἰδιοκτητῶν, τὸ 1/10, διότι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ πρέπει νὰ ἀπομακρύνωμεν πλήρως τοὺς ἰδιοκτήτας τοῦ ἑαυτῶν κτήματος. Τοῦτο δὲ καὶ διὰ λόγους κοινωνικῆς ἀνάγκης ἀλλὰ καὶ πλουτολογικῶν σκοπῶν, τὸν ὁποῖον μόνον ἡ μεγάλη καλλιέργεια δύναται νὰ ἐξυπηρετήσῃ, καὶ ἀναφέρεται διὰ μακρῶν εἰς ὅσα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου εἶπεν συζητουμένου τοῦ 2ου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὴν α' συζήτησιν.

Ἀναφέρων δὲ τὰς ὑποβληθείσας τροπολογίας ἐπὶ τοῦ α' ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου, ὅπου ἀφορᾷ εἰς τὰς περιφερείας ἐν αἷς ἐφαρμόζεται ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις, λέγει ὅτι καὶ ἐν Φλωρίνῃ καὶ ἐν Πέλλῃ δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ σχετικὴ διάταξις καὶ δι' ἄλλους λόγους καὶ διότι ἐκεῖ ὑπάρχουσι καὶ ὑπάπτοι πληθυσμοί. Ὑποστηρίζει ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐν τοῖς νομοῖς ἐκείνοις ὅ τι ἐφαρμόζεται ἐν ἁπάσῃ τῇ Μακεδονίᾳ.

Φ. Δραγούμης. Λέγει ὅτι πάντες οἱ πολῖται Ἕλληνες εἶναι ἴσοι καὶ ἔχουσι τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις ἐκ τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Νόμου. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ ἡ δημιουργία «Παριῶν».

Α. Παπαθανασίου. Ἐπίσης ἡ ἐπαρχία Δομοκοῦ, λόγῳ τοῦ ὅτι συντρέχουσιν αἱ αὐταὶ γεωργικαὶ συνθῆκαι, δέον νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νομοῦ Λαρίσης, ἵνα ἐγκαθίστανται καὶ οἱ ὅμοροι καλλιεργηταὶ πρόσφυγες.

Ἐπὶ τοῦ γ' ἐδαφίου ὑποστηρίζει τροπολογίαν, ἀφορῶσαν εἰς τὴν ὕπαρξιν τῆς μέσης ἰδιοκτησίας.

Ἐπὶ τοῦ ε' ἐδαφίου εὑρίσκει κακῶς διατετυπωμένον τὸ ἄρθρον, ἐφόσον δὲν πρόκειται περὶ ἄλλου τινός, ἀναλύων δὲ τοῦτο, ζητεῖ νὰ διασαφηνισθῇ οὐχὶ εἰς τὰ περὶ ὧν τὸ προηγούμενον α' ἐδάφιον», διότι ἄλλως λέγει εἶναι περιττὰ αἱ ἐξαιρέσεις, καὶ δέον νὰ λεχθῇ ὅτι οὐδεμία ἐξαίρεσις γίνεται.

Οἱ κ. ***Παππαποστόλου*** καὶ ***Μ. Σιάπκας*** λέγουσιν ὅτι πρόκειται περὶ εὐεργετικῆς διατάξεως διὰ τὰ ἐξαιρούμενα χίλια στρέμματα, διότι ἄρα ἐγκατασταθῶσιν ἐν αὐτοῖς οἱ κολλῆγαι, τὰ λοιπὰ μένουσιν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην.

Κ. Πολυγένης (Ὑπουργὸς Γεωργίας). Θὰ εἶναι σαφὴς ἡ διάταξις. Ἐφόσον πρόκειται περὶ μορτιτικῶς καλλιεργουμένων, ταῦτα θέλουσιν ἀπαλλοτριωθῇ ἐφόσον δὲν ὑπάρχουσι μορτῖται πρὸς ἐγκατάστασιν δικαιούμενοι νὰ λάβωσι κλῆρον.

Ὁ κ. ***Παπαθανασίου*** συνεχίζων καὶ ἐξετάζων καὶ τὰς ἄλλας παραγράφους τοῦ ἐδαφ. ε', παρατηρεῖ ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τούτων δὲν ἀφίενται παρὰ μόνον 100 στρέμματα εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο ἀλλ' ἀφαιροῦνται καὶ κτήματα μορτιτῶν, ὡς ἐν Φθιώτιδι, ἃ κόπῳ κτηθέντα, καὶ φρονεῖ ὅτι ἡ διάταξις αὕτη πρέπει νὰ διαγραφῇ.

Ἐξετάζει μετὰ ταῦτα τὴν ζ' τοῦ ἄρθρου 2, τὴν ἀφορῶσαν εἰς τὴν αὐτοκαλλιέργειαν καὶ ὑποστηρίζει διὰ μακρῶν ὅτι τὰ αὐτοκαλλιεργούμενα κτήματα ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ πρέπει νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι, διότι πάντοτε ταῦτα ἀποδίδουσι διπλασίαν εἰσοδείαν τῆς μικρᾶς καλλιεργείας.

Ἐπὶ τῆς ζ' θ. ἀφορώσης τὰ λειβάδια, ὑποστηρίζει τροπολογίαν δι' ἧς ζητεῖται νὰ καθορισθῇ ἐπακριβῶς ἡ ἀπαλλοτριωθησομένη ἔκτασις πρὸς ἀποφυγήν, οὐ μόνον ἀδικιῶν ἀλλὰ καὶ παρερμηνειῶν ἐπιζημίων ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ζ' 10. ἀφορώσης εἰς τὰ δάση, ὑποστηρίζει ὡς καὶ κατὰ τὴν α' συζήτησιν, ὅτι τὰ δάση παύσα ἐπίδικα θὰ σχεδὸν ὄντα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ πρέπει νὰ

ἀπαλλοτριωθῶσι, διότι ἄλλως οἱ ἰδιοκτῆται αὐτῶν οὐδέποτε οὐδεμίαν θέλουσι λάβει ἀποζημίωσιν. Φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ εἰδικὴ διάταξις καθ' ἣν τὰ δάση, ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης δηλώσῃ ὅτι συναινεῖ εἰς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν, τότε ν' ἀπαλλοτριῶνται.

Ὡς πρὸς τὰ κτήματα τοῦ Κράτους, τῶν Μονῶν καὶ τῶν εὐαγῶν ἱδρυμάτων, ὑποστηρίζει τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀπαλλοτρίωσιν καὶ εἰδικῶς διὰ τὰ λειβάδια τῶν Μονῶν, ὑποστηρίζει τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ὑπὲρ τῶν συνοικισμῶν ἐν ταῖς περιφερείαις ἐν αἷς κεῖνται ἢ ὑπὲρ τῶν παρακειμένων συνοικισμῶν.

Ὁ κ. **Ἀλ. Ἰωαννίδης,** ἐπὶ τοῦ β' ἐδαφίου ὁμιλῶν, λέγει ὅτι αἱ διαμαρτυρίαι τῆς Ἱεραρχίας διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων λόγον εἶχον μὴ στερηθῇ ἡ Ἐκκλησία τῶν μέσων πρὸς συντήρησιν τοῦ Ἐκκλησ. Ταμείου. Ἀλλὰ μετὰ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὅτι οἱ πόροι τοῦ Ἐκκλησ. Ταμείου θέλουσιν ἀντικατασταθῇ μὲ ἄλλους πόρους ἴσης ἀξίας, πρόβοι τῆς Ἱεραρχίας δέον νὰ μετριασθῶσιν. Ἐξετάζων μετὰ ταῦτα τὴν ἐν Θεσσαλίᾳ ἰδιοκτησίαν, ἥτις δὲν εἶναι ὁμοία πρὸς τὰς μεγάλας ἰδιοκτησίας τῆς Ρώμης, περὶ ἧς ὡμίλησεν ὁ κ. Γούναρης, παρατηρεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις ἐν Θεσσαλίᾳ, διότι τούτου γενομένου, θέλουσι συμβῆ ὅσα συνέβησαν καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Ρωσίᾳ, ὅπου ἀνετράπη ἡ ἰδιοκτησία χάριν ὡρισμένων τάξεων, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀνατροπὴν ἐπῆλθε καὶ τρομερὰ καταστροφή, διότι κατεστράφησαν πλήρως αἱ ἰθύνουσαι τάξεις καὶ μέχρις ὅτου δημιουργηθῶσι νέαι τοιαῦται, ἱκαναὶ νὰ ὁδηγήσωσι σταθερῶς τὸ κράτος, ἐπέρχεται ἀνυπολόγιστος ζημία εἰς τὰς κοινωνίας, τὰ δὲ κράτη ρθείρονται διὰ τοὺς λόγους αὐτούς. Φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ἡ διάταξις ἡ ἀφορῶσα τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀπαλλοτρίωσιν.

Ἡ βιαία ἀνατροπὴ τῆς ἰδιοκτησίας εἶναι ἐπιζήμιος, ἡ σταθερὰ δὲ διὰ τῆς ἐξελίξεως, εἶναι καὶ πρόοδος καὶ εὐημερία τῶν κρατῶν. Οὐδὲ εἶναι δυνατόν, λέγει, αἱ 50 χιλ. στρεμμάτων ἅτινα θέλουσι μείνει, ἂν ἐξαιρεθῶσι τὰ 500 στρέμματα, θὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἀποκατάστασιν, καθόσον εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις δὲν ζητεῖται ἐν Τρικκάλοις, διότι δὲν ὑπάρχει ἐπάρκεια γῆς, ἀλλὰ διότι

οἱ βουλευταὶ Τρικκάλων ὑπεστηρίχθησαν ἐγγράφως εἰς τοὺς συμπολίτας αὐτῶν τὴν ἀπαλλοτρίωσιν.

Οἱ κ. κ. *Γ. Δασκαλόπουλος, Ἠλ. Μπασδέκης* καὶ *Δ. Κουκουλέτσος* διαμαρτύρονται, λέγοντες ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές.

Ὁ κ. **Ἰωαννίδης** ἐπικαλούμενος τὴν μαρτυρίαν τοῦ κ. Παπαποστόλου, ὁ ὁποῖος βεβαιοῖ τοῦτο, συνεχίζει τὴν ἀγόρευσίν του καὶ ἐρωτᾷ σπουδαίως ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ τὴν πρόσοχὴν τῆς Συνελεύσεως, διότι μετὰ τοῦτο, λέγει, θὰ προβληθῶσι καὶ ἄλλαι ἀξιώσεις περὶ δωρεᾶς τῆς ἀποζημιώσεως. Δίδονται μᾶλλον στὰ λόγια τοῦδε ὑποσχέσεις πρὸς τοῦτο. Ἡ Συνέλευσις, ἀγνοοῦσα τοῦτο σήμερον, θέλει ἐξακριβώσει τὴν ἠθικὴν τῆς Κοινωνίας, ἡ ὁποία δικαίως κλονίζεται καὶ θέλει ἔτι πλέον κλονισθῇ.

Ἀνακόπτων πρὸς τὰς περιφερείας Πέλλης καὶ Φλωρίνης, συνιστᾷ ἐπίσης νὰ μὴ ἐφαρμοσθῇ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις, διότι οἱ νομοὶ ἐκεῖνοι, ἀποτελοῦντες τὰ παραμεθόρια πρὸς βορρᾶν σύνορα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πρέπει νὰ τύχωσι τῆς ἰδιαιτέρας φροντίδος καὶ μερίμνης τοῦ Κράτους. Πρέπει οἱ νομοὶ αὐτοὶ νὰ γίνωσιν οἱ Ἀκρῖται τῆς νέας Ἑλλάδος καὶ τὸ πρώτιστον καθῆκόν μας εἶναι νὰ ἀποκαταστήσωμεν ἀμέσως καὶ πρὸ πάσης ἄλλης τάξεως ὅλους ὅσοι ἐπεστρατεύθησαν μέχρι τοῦδε καὶ ἔχυσαν τὸ αἷμά των ὑπὲρ τῆς πατρίδος.

Φ. Δραγούμης Ἀκριβῶς, διότι πρόκειται περὶ παραμεθορίων νομῶν, πρέπει ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀγροτῶν νὰ γίνῃ ὁλοκληρωτικῶς, ἵνα δημιουργηθῇ ἰσχυρὰ ζώνη μικρῶν καλλιεργητῶν ἀρωσιωμένων εἰς τὴν πάτριον γῆν καὶ εἰς τὸ κράτος.

Ὁ κ. **Ἰωαννίδης** περαιτῶν τονίζει ὅτι ἡ μεγίστη ἱκανοποίησις τοῦ Ἑλληνισμοῦ θὰ εἶναι ὅταν οἱ δύο αὐτοὶ νομοὶ γίνωσιν ἡ καρδιὰ τῆς Ἑλλάδος, σταθερῶς ἀτενίζοντος πρὸς Βορρᾶν τὸ ὑπόδειγμα τοῦ Ἑλληνικοῦ μεγαλείου.

Διακόπτεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ τὴν 10 καὶ 30' μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὥρα 11 καὶ 30' μ. μ.

Ἐπαναληφθείσης τῆς συνεδριάσεως καὶ συνεχίζεται ἡ

εἰς β' ἀνάγνωσιν συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

Λαμβάνει τὸν λόγον ἐπὶ τῆς 1ης § τοῦ 2ου ἄρθρου ὁ κ. **Α. Χριστομάνος**, ὅστις λέγει ὅτι ἤλπιζε μετὰ τὴν συζήτησιν ὅτι θὰ μεταβάλετο τὸ ἄρθρον τοῦτο κατὰ τὰς ὑποδείξεις του, καθοριζομένου γενικοῦ μέτρου δι' ὅλας τὰς περιφερείας, ἐφ' ὅσον σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀκτημόνων, ἀδιαφόρως τῆς διαφορᾶς τοῦ πληθυσμοῦ, ἥτις παρατηρεῖται κατὰ τὰς διαφόρους περιφερείας, ἐπαναλαμβάνει δὲ τὰ κατὰ τὴν α' συζήτησιν ὑπ' αὐτοῦ ὑποστηριχθέντα. Ἐρώτων, λέγει, πρέπει νὰ ἀποκατασταθῶσι κατὰ πρῶτον λόγον οἱ μορτῖται, οὐδεὶς λόγος συντρέχει νὰ τεθῶσιν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 αἱ διάφοροι κατηγορίαι τῶν περιφερειῶν, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον μὲ τοὺς μορτίτας δέον νὰ τεθῶσιν ἀμέσως οἱ ἰδιοκτῆται, ἡ δὲ σχέσις αὕτη ἐμφανίζεται ὁμοιομόρφως εἰς ἅπασας τὰς περιφερείας. Ἐξετάζων εἰδικῶς τὸν νομὸν Τρικκάλων, λέγει ὅτι ἐν αὐτῷ ὁ νόμος 2052 ἀφῆκεν ἀναπαλλοτρίωτον τὸ 1/10, τοῦτο δὲ δέον νὰ σεβασθῇ ὁ παρὼν νόμος, ἵνα μὴ ἐλαττώσῃ τὸ Κράτος τὴν πεποίθησιν τοῦ κοινοῦ ἐπὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. Ἄλλως τε τοῦτο δὲν θὰ ἐλάττου σημαντικῶς τοὺς κλήρους, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν φέρει διάφορα παραδείγματα.

Ἐξακολουθῶν, ἀντικρούει τὸ ἐπιχείρημα ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραμένῃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην μέρος ἵνα μὴ κερδοσκοπήσῃ πωλῶν τοῦτο εἰς τοὺς ἀνεπαρκῶς ἀποκαθισταμένους κληρούχους καὶ ἵνα καλύψῃ μέρος τῆς ζημίας του, καθόσον, παρατηρεῖ, διεκηρύχθη ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ζημιωθῶσιν οἱ ἰδιοκτῆται, ὧν ἁπλῶς θὰ μεταβληθῇ τὸ στοιχεῖον τῆς περιουσίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ κληρούχοι θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσωσιν ἂν συμφέρει εἰς αὐτοὺς ἢ ὄχι νὰ ἀγοράσωσι τὰ τυχὸν ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου προσφερόμενα εἰς αὐτοὺς τεμάχια γαιῶν. Ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν του, διότι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας δὲν παρουσιάσε στατιστικὰς τῶν μελλόντων ν' ἀποκατασταθῶσι καὶ τῶν ἐκτάσεων αἵτινες θὰ χρειασθῶσι πρὸς ἀποκατάστασιν τούτων, ἅτινα θεωρεῖ ἀπαραίτητα πρὸς λύσιν τόσον σοβαροῦ ζητήματος.

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) λέγει ὅτι παρ' ὅλας τὰς προσπαθείας δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ συγκέντρωσις ἀκριβῶν στατιστικῶν.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** συνεχίζων, λέγει ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς νομοὺς Φλωρίνης καὶ Πέλλης, δέον νὰ τεθῶσιν

ἐν τῇ αὐτῇ καὶ οὗτοι κατηγορίᾳ ἐν ᾗ καὶ ἡ τῶν Νέων Χωρῶν, ἀριθμένην ὡς εἶναι ἐν τῷ πρώτῳ σχεδίῳ, εὑρίσκει δὲ ὑπερβολικὴν τὴν ἑκατὸν τῶν 5—10 χιλ. στρεμμάτων εἰς τοὺς ἐν ταῖς Νέαις Χώραις ἰδιοκτήτας. Καταλήγων δηλοῖ ὅτι ἐπιφυλάσσεται ν' ἀναπτύξῃ τὰς γνώμας αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν ἄλλων παραγράφων τοῦ ἄρθρου 2.

Ὁ κ. **Κ. Οἰκονομίδης** λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τῆς δημοσιευθείσης ἐν τῇ ἐφημερίδι «Πολιτείᾳ» ἀνοικτῆς ἐπιστολῆς τῶν ἀδελφῶν Πίχτου, ἰδιοκτητῶν τοῦ κτήματος Κουτσόχερον, δι' ἧς οὗτοι ἰσχυρίζονται ὅτι οὗτος δι' ὁμολογίας πίστεως πρὸς τὸ βενιζελικὸν καθεστὼς δημοσιευθείσης καὶ εἰς τὰς ἐφημερίδας κατώρθωσε νὰ κηρύξῃ ἀπαλλοτριωτέον τὸ κτῆμα τῶν «Κουτσόχερων» ἐπ' ὠφελείᾳ συγγενῶν του, ἀποκαλεῖ αὐτοὺς συκοφάντας καὶ προκαλεῖ παντὸς ἐπιδείξῃ τοιοῦτον φύλλον ἐφημερίδος. Θεωρεῖ διὰ τοῦτο ἀνάξιον ἑαυτοῦ ν' ἀπαντήσῃ εἰς τοιαύτην ὕβριν, καθόσον εἶναι γνωστὰ τὰ πρὸς τὸ καθεστὼς τοῦτο αἰσθήματά του καὶ γνωστὸν ἐπίσης ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δύο προσφιλεῖς ἀδελφοί του εὑρίσκοντο κρατούμενοι ἐν τοῖς συρματοπλέγμασι τῆς Μιτυλήνης. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν συναδέλφων του ὑποβληθεῖσαν προπολογίαν, αὕτη δὲν εἶναι προσωπικὴ οὔτε ἀφορᾷ ὡρισμένον κτῆμα, καθόσον τὸ κτῆμα «Κουτσόχερον», κηρυχθὲν ἀπαλλοτριωτέον ἀπὸ τὸ 1919 καὶ κατατμηθὲν καὶ μελετηθὲν συμφώνως τῷ νόμῳ 2052, πρόκειται νὰ ἐκδικασθῇ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῇ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς ἐν Λαρίσῃ· ἑπομένως οὐδεμίαν σχέσιν θὰ ἔχῃ καὶ οὐδεμίαν ἐπιρροὴν θ' ἀσκήσῃ ὡς πρὸς τὸ κτῆμα τοῦτο ὁ ἐπιψηφισθησόμενος ἀγροτικὸς νόμος καὶ ἡ σχετικὴ τροπολογία ἥτις ἀφορᾷ πάντα τὰ κτήματα, ἅτινα ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν των μετεβλήθησαν ἐκ προθέσεως εἰς λειβάδια. Καταλήγων παρακαλεῖ, ἵνα ριφωθῶσι τὰ στόματα τῶν συκοφαντῶν του, νὰ κατατεθῶσιν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας οἱ σχετικοὶ φάκελλοι, δι' ὧν θὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκ τῶν πρώτων ἐκηρύχθη ἀπαλλοτριωτέον ὑπὸ τοῦ βενιζελικοῦ καθεστῶτος τὸ κτῆμα τῶν συγγενῶν του, τὸ «Ἀλήφακα».

Ὁ κ. **Α. Παπαστοστόλου** ἐξετάζων τὴν ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων ὑπάρχουσαν κατάστασιν, ἐξιστορεῖ πῶς ἐμφανίζεται ἐν τῷ νομῷ τούτῳ τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα καὶ τίνα

μέχρι τοῦδε ἔλαβεν ἐξέλιξιν. Συνεχίζων, ἀναφέρει ἐκθέσεις δι' ὧν ἀναγνωρίζεται ἡ ἀνάγκη τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀπαλλοτριώσεως, καὶ τοῦτο δικαίως ἐπιθυμεῖ ὁ λαὸς τοῦ νομοῦ Τρικκάλων, ὅστις ἐπανειλημμένως ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν του ταύτην. Ἀποκρούων δὲ τὰ ὑποστηριχθέντα ὅτι διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν παρακειμένων ἠλαττώθη σημαντικώτατα ἡ παραγωγή, ἀναγινώσκει διαφόρους στατιστικάς, ἐξ ὧν ἀποδεικνύονται ταῦτα ἀναριθμῆ, καθόσον συνάγεται ὅτι μόνον 2 ὀρη ἐκ τῶν κλήρων παρὰ τὴν ἐπιστράτευσιν ἔμειναν ἀκαλλιέργητοι, τὸ δὲ θαῦμα τοῦτο ἐπετεύχθη λόγῳ τῆς ἀπασχολήσεως εἰς τὰ γεωργικὰ ἔργα καὶ τῶν γυναικῶν, ὅπερ διαμηύσσει καὶ ἔκθεσις τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς, ἣν ἀναγινώσκει.

Ἐξακολουθῶν καὶ ἀναφέρων διαφόρους στατιστικάς, καθ' ἃς οἱ δοθέντες δυνάμει τοῦ νόμου 2025 κλῆροι κατὰ τὸ πλεῖστον δὲν εἶναι βιώσιμοι καὶ πολλοὶ τῶν κληρούχων δὲν ἀποκατεστάθησαν, ὑποστηρίζει τὴν ἀνάγκην τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων, ἐξ ἧς δύνανται τις μετὰ βεβαιότητος ν' ἀναμένῃ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς.

Ὁ κ. ***Ν. Καλέλης*** ἀναφέρεται εἰς ὅσα εἶπε κατὰ τὴν α' συζήτησιν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἐς κύστηρῶς προπολεμικὰς τιμάς. Ζητεῖ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν μορτιτῶν ἐν Ἠπείρῳ καὶ εἰς τὰ ὁμόρα κτήματα. Ἐπιμένει εἰς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν ἐλαιώνων, ἐφ' ὅσον καλλιεργοῦνται κολληγικῶς, παραπονεῖται δὲ κατὰ τῶν γενομένων ὑπὸ τοῦ κ. Γούναρη δεκτῶν τροπολογιῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ περὶ μὴ ἀπαλλοτριώσεως τῶν ἀγροκτημάτων, τῶν κειμένων εἰς ἀκτῖνα 4 χιλιομέτρων ἀπὸ τῶν ἰαματικῶν πηγῶν, δι' ἧς θὰ μείνωσιν ἀναπαλλοτρίωτα ἐν Ἄρτῃ ὅλα τὰ περὶξ τῶν πηγῶν Μπάνης καὶ Χανσπούλου τσιφλίκια, καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Γούναρην νὰ μὴ ἐμμείνῃ εἰς τοῦτο, ὅπερ εἶναι καταστρεπτικὸν διὰ τοὺς γεωργούς.

Δ. Γούναρης. Δὲν τὸ ἐγνώριζον.

Ὁ κ. ***Ν. Καλέλης*** ἐξακολουθῶν εἶτα, ῥέρει διαφόρους παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου καὶ περάτεῖ τὴν ἀγόρευσίν του τονίζων ὅτι ἡ Συνέλευσις δὲν πρέπει νὰ ψηφίσῃ τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Ὁ κ. ***Δ. Μπούσδρας*** ἐξετάζων τοὺς ἐν τῷ νομοσχε-

δίῳ ὅρους «μορτίτης» καὶ «αὐτοκαλλιέργεια» εὑρίσκει τούτους ἐσφαλμένους. Ἀναλύων δὲ διεξοδικώτερον πῶς ἐννοεῖ τὸν ὅρον «μορτίτης» καὶ πῶς τὸν ὅρον «αὐτοκαλλιέργεια», ὑποστηρίζει ὅπως ἐν τῷ 2ῳ ἄρθρῳ προστεθῇ διὰ τὸν νομὸν Τρικκάλων ὅτι ἀπαλλοτριοῦνται ὁλοκληρωτικῶς, ὄχι μόνον τὰ ἐπὶ μορτῇ καλλιεργούμενα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπ' ἀντιπόρῳ ἢ μισθώματι καλλιεργούμενα καὶ ἂν ἀκόμη ὦσιν ἐκτάσεως ἐλάσσονος τῶν 1000 στρεμμάτων. Ἀναφερόμενος μετὰ τοῦτο διάφορα ῥητὰ ἐκ τῆς Ἱερᾶς Βίβλου, λέγει ὅτι ἡ ἰδιοκτησία δὲν εἶναι ἄλλο τι παρὰ μία κοινωνικὴ λειτουργία καὶ ὁ ἀνάξιος λειτουργὸς αὐτῆς δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας.

Ἐξεταζων μετὰ τοῦτο ἱστορικῶς τὸ ζήτημα τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἐν Τρικκάλοις, ὑποστηρίζει κατόπιν τῶν γενομένων καταμετρήσεων, ὅτι ἡ γῆ ἐκεῖ εἶναι ἀνεπαρκὴς καὶ ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις εἶναι ἐπιβεβλημένη, καθὼς ἀπεφάνθη καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ λαός, ἐκδηλώσας διὰ δημοψηφίσματος τὴν ἑαυτοῦ θέλησιν. Ἀναφερόμενος δὲ εἰς τὰ ὑποστηριχθέντα ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης πρέπει νὰ κρατήσῃ μέρος τοῦ κτήματός του, ἰσχυρίζεται ὅτι τοῦτο γεννᾷ ζήτημα ἀσυμβιβάστου, διότι ἢ οἱ κολλῆγαι πρέπει ν' ἀποκατασταθῶσιν ἢ οἱ ἰδιοκτῆται νὰ μὴ ἀπολέσωσι τίποτε, ὅπερ εἶναι ξένον πρὸς τὸ ὅλον νομοσχέδιον καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα ὅλων τῶν μέχρι τοῦδε ἀγροτικῶν νόμων. Ἀλλ' οὐδὲ νὰ μετατοπισθῶτι πρέπει, λέγει, οἱ κολλῆγαι ἐκ τῶν κτημάτων, ἅτινα καλλιεργοῦσι καὶ ἐν οἷς καταλείπουσι τὰ ἀστὰ των, ἐνῶ τὸ κεφάλαιον δύναται νὰ μετατοπισθῇ μεταβαῖνον ἐκεῖ ὅπου συφραίνεται συμφέρον. Ἀποκρούει κατόπι τὴν παραχώρησιν καὶ αὐτῶν τῶν 5 στρεμμάτων εἰς τὸν ἰδιοκτήτην καὶ καταλήγει φρονῶν ὅτι ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις ἐν Τρικκάλοις ἐπιβάλλεται.

Ὁ κ. ***Ι. Χρηστάκης*** ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ νόμου Ἰλωρίννης ὁμιλῶν, παρατηρεῖ ὅτι καὶ ἐκεῖ πρέπει νὰ ἰσχύσῃ ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις καὶ νὰ μὴ ὑπαχθῶσι ταῦτα εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ νομοῦ Λαρίσης, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐδεμία ἀπαλλοτρίωσις θέλει γίνει καὶ οὐδεμία ἀποκατάστατις ἀκτημόνων θέλει συντελεσθῆ. Τοῦτο δὲ διότι ἐκεῖ αἱ γαῖαι αἱ καλλιεργήσιμοι εἶναι ἐλάχιστοι, διὸ καὶ ὑποστηρίζει τροπολογίαν του σχετικὴν πρὸς

τὰς παρατηρήσεις του, ἐρώτων ὁ νομὸς Φλωρίνης δὲν ἤθελε μείνει εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ νομοῦ Τρικκάλων.

Ἕτεραν τροπολογίαν του ὑποβάλλει ἐπὶ τοῦ γ' ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 2, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἀφιέμενα κτήματα, διότι ἡ ὑφισταμένη διάταξις εἶναι ἀνεθνική. Δὲν νὰ καθορισθῇ πολιτικὴ ἐποικιστική, διότι οἱ μέχρι τοῦδε κάτοχοι τῶν κτημάτων οὐδὲν τὸ νεωτεριστικὸν ὡς πρὸς τὴν γεωργίαν ἔπραξαν.

Οἱ κ. **Χρηστομάνος** καὶ **Γ. Μπούσιος** ἀντικρούουσι τοῦτο, ὑποστηρίζοντες ὅτι καὶ ἂν ἤθελον οἱ ἰδιοκτῆται νὰ προαγάγωσι τὴν γεωργίαν, δὲν θὰ ἠδύναντο, διότι ὡς χθὲς ἡ Μακεδονία διεκτέλει ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Τούρκων καὶ τῶν Βουλγάρων.

Ὁ κ. **Χρηστάκης** ἐμμένων εἰς τὰς γνώμας αὐτοῦ, λέγει ὅτι ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτήτας τούτους οὐδὲν καλὸν δυνάμεθα νὰ περιμένωμεν.

Δ. Γούναρης. Ἐρώτων καὶ γὰρ περιστεύουν, δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν ἄλλο τι, παρὰ ὅ τι κάμνομεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ὁ κ. **Χρηστάκης** ποιούμενος εἶτα ἑτέρας παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἐδαφ. ι', ια', ὑποβάλλει σχετικὰς τροπολογίας καὶ παρακαλεῖ ὅπως αὗται γίνωσιν ἀποδεκταί.

Λύεται μετὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 καὶ 40' τοῦ μεσονυκτίου, ἵνα ἐπαναληφθῇ κυρίων ὥρᾳ 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Μουζάκης
(δυσανάγνωστος)

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΚΘ'

Τῆς 21 Ἰουνίου 1922

Ὥρᾳ 7 καὶ 10' μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς 28 Ἰουνίου 1922.

— Ἡ Ἑταιρεία Ἑλληνικῆς ὑποδηματοποιΐας «Τιτὰν» αἰτεῖται, ὅπως παραχθῶσιν αὐτῇ εὐκολίαι ἐξαγωγῆς συναλλάγματος πρὸς κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ ἐργοστασίου, παρεχόντος εἰς τὸν λαὸν στερεὰ καὶ εὐθηνὰ ὑποδήματα.

— Ὁ Ἀθανάσιος Τσιπαριώτης, κατάδικος φυλακῶν Ἑταπυργίου παρακαλεῖ, ὅπως μετριασθῇ ἡ ποινή του.

— Τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον Πύργου, συμπάσχον μετὰ πεινώντων ἐργων σιγαροποιῶν, παρακαλεῖ τὴν Συνέλευσιν, ὅπως διὰ νόμου ἐπανέλθωσιν οὗτοι εἰς τὰς ἐργασίας των.

— Ὁ Σύνδεσμος καπνεργατῶν καὶ σιγαροποιῶν Πύργου παρακαλεῖ, ὅπως ὑποβληθῇ πρὸς ψήφισιν νόμος περὶ ἐπαναφορᾶς εἰς τὰς ἐργασίας των.

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ. κ.

— ***Ν. Καλέλης***, τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου

— ***Ι. Χρηστάκης***, ἐπίσης τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου

— ***Π. Ι. Ἀργυρόπουλος, Π. Στάϊκος, Ἀλ. Ἰωαννίδης*** κλπ. τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κανονισμοῦ διαφόρων διατάξεων ἀφορωσῶν τὴν κατάστασιν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ν.»

— ***Π. Μπουτος***, τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ δασῶν νόμων καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων αὐτῶν.»

— ***Ἀντ. Μομφεράτος***, τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου.»

Ὁ κ. ***Ι. Λεωνίδας*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς **σχεδια νόμου**·

1) «Περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸν νόμον 2792 περὶ κυρώσεως τῶν Β. Διαταγμάτων τῆς 25 Νοεμβρίου 1920 περὶ προσωρινῶν διατάξεων ἀφορωσῶν εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῆς Σχολῆς τῶν Δοκίμων.»

2) «Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ 2643 νόμου περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ 2023 νόμου «περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ν. κλπ.»

— Ὁ κ. ***Κ. Πολυγένης*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμου·

1) «Περὶ συμπληρώσεως τοῦ 2674 νόμου περὶ τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου», καὶ

2) «Περὶ σώματος Ἑλλήνων προσκύπων».

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου· «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2189 περὶ ἐξαγορᾶς τῆς κυριότητος τῶν ἐμφυτευτικῶν κτημάτων».

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀποφάσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται **κατεπείγον** καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

Οἱ κ. κ. **Ν. Στράτος**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ **Ν. Θεοτόκης**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «Περὶ καταργήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως διατάξεων τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς νόμου», ὅπερ ἀποφάσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται **κατεπείγον** καὶ ψηφίζεται **κατ' ἀρχήν**.

Ὁ κ. **Θ. Λυμπρίτης**, λαμβάνων πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τὸν λόγον, ἀναφέρεται πρὸς ὅσα χθὲς εἶπε, συζητουμένου τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου, ὁ κ. Κ. Οἰκονομίδης, δηλώσας ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξε βενιζελικός, διότι, λέγει, ὀφείλει νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν ἀλήθειαν ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ. Ἀναγινώσκει πρὸς τοῦτο ἔγγραφον περιέχον τὰ τῆς συνεδριάσεως τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Λαρίσης τῆς 22 Νοεμβρίου 1919, ἐν ᾧ φέρεται ὑπογεγραμμένος ὡς λαῶν κατ' αὐτὴν μέρος καὶ ὁ κ. Οἰκονομίδης, καὶ ὅτι διὰ τοῦ ἐγγράφου τούτου οἱ συμμετασχόντες τῆς συνεδριάσεως ἐκείνης, κηρύττουσιν «ὅτι ἀποδοκιμάζουσι τὸ στασιαστικὸν κίνημα καὶ τοὺς δράστας αὐτοῦ, ἀπισχυροῦντες ἀνατροπὴν τῆς ἐννόμου τάξεως ἐπὶ μείζονι κινδύνῳ ὑφίστων ἐθνικῶν συμφερόντων». Ἡ ἀποδοκιμασία αὕτη, συνεχίζει ὁ κ. Λυμπρίτης, ἐστρέφετο κατ' ἐμοῦ, ἐστάλη δὲ τὸ ἔγγραφον τοῦτο καὶ πρὸς τὸν τότε Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Βενιζέλον, συνεπεία δ' ὑπῆρξε νὰ καταγγελθῶ, νὰ συρθῶ ἀπὸ φυλακῆς εἰς φυλακήν, νὰ καταδικασθῶ εἰς ἰσόβια δεσμὰ καὶ νὰ ὁδηγηθῶ ἐν τέλει εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Τζεδίν, ἔξωθεν τοῦ ὁποίου προωρίζομην καὶ νὰ ταφῶ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου. Τοῦ ἐγγράφου τούτου, ἐν τῷ ὁποίῳ φέρεται ἡ ὑπογραφὴ τοῦ κ. Οἰκονομίδου, ἀντίγραφον παραδίδω εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ κ. **Γρόλλιος** ἐρωτᾷ· ἐγνώριζε ταῦτα πάντα ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης χθὲς, ὅτε ὑπεστήριζε τὸν κ. Συνάδελφον;

Ὁ κ. **Ι. Κίνιας** παρατηρεῖ ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐγνώριζε καὶ γνωρίζει πολὺ καλὰ τὸν κ. Οἰκονομίδην, ὅστις, δὲν εἶναι παρὼν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, καὶ ὅτι δύο του τότε ἀδελφοὶ εὑρίσκοντο ἐξόριστοι ἐν Μιτυλίνῃ, ἀκριβῶς διὰ τὰ ἀντιβενιζελικὰ αὐτοῦ φρονήματα.

Ἀλλ' ἐρωτῶ τὸν στρατηγόν, οὗτινος τιμῶ καὶ σέβομαι τοὺς ἀγῶνας· πῶς ἔστερξε νὰ συναγωνισθῇ εἰς τὸν κοινὸν κατὰ τῆς τυραννίδος ἀγῶνα μετὰ τοῦ κ. Οἰκονομίδου, ὃν σήμερον παριστᾷ ὡς βενιζελικόν, στηριζόμενος ἐπὶ ἑνὸς ἐγγράφου τοῦ τότε Δικηγορικοῦ Συλλόγου Λαρίσης, εἰς ὃ φαίνεται ὅτι ὁ κ. Οἰκονομίδης δὲν ἀντεῖπε, διότι δὲν ἠδύνατο ν' ἀντείπῃ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν τὰ πάντα εὑρίσκοντο ὑπὸ τὴν ἀπαθῆ τοῦ δημίου. Δύο δὲ ἀδελφοὶ τοῦ κ. Οἰκονομίδου εὑρίσκοντο ἐξόριστοι καὶ ὑπὸ τὴν ἀπαθῆ τῆς τυραννίδος; Ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι οὐδὲν ἐξάγεται ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τούτου, ὡς πρὸς τὰ φρονήματα τοῦ ἐντίμου πληρεξουσίου κ. Οἰκονομίδου, σθεναρῶς ἀγωνισθέντος κατὰ τῆς τυραννίδος καὶ οὗτινος μόλις ἐκ θαύματος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τὴν ῥαδιουργόν, οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐκ τῆς ἀπάθης τοῦ δημίου ἐσώθησαν. Ὁ κ. Οἰκονομίδης κοινῶς μετὰ τοῦ ἐντίμου στρατηγοῦ κ. Λυμπρίτου συναγωνίσθησαν εἰς τὸν κατὰ τῆς τυραννίδος ἀγῶνα, καὶ ἴση προσήκει τούτοις τιμὴ καὶ ἐκτίμησις. Ἀρθῶμεν ὀθεν, Κύριοι, ὑπεράνω τῶν μικροτήτων καὶ ἀποδώσωμεν ἑκάστῳ τὰ προσήκοντα μετὰ δικαιοσύνης!

Ὁ κ. **Θ. Λυμπρίτης** ἀπαντῶν, λέγει ὅτι εὑρισκόμενος εἰς τὰς φυλακὰς ὅτε ἐγένοντο αἱ ἀναμνήσεις τῶν βουλευτῶν καὶ ἀγκαλοῦχοι ὑπουργοὶ παρὰ τὴν γνώμην τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, δὲν ἀπεβλέφεν εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ συνδυασμοῦ, ἀλλ' εἰς τὸν ἐπιδιωκόμενον ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ σκοπόν, ἀγωνιώντων νὰ ἐκλέξωσιν αὐτὸν ἀντιπρόσωπόν των. Δὲν ἔδωκε συνεπῶς προτεραιότητα τινὲς ἀπὸ τελῶν τὸν συνδυασμόν καὶ διὰ αὐτὸ συνεπράξε μὲ τὸν κ. Οἰκονομίδην.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως κηρυχθεῖσαν ἀπόφασιν πρὸς ἀνέγερσιν προτομῆς εἰς τὸν Κ. Ἔσλιν, ἧς ὑπῆρξεν εἰσηγητής, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἡ ἐκλεγεῖσα δὲν κατέλιξεν εἰς ὁριστικὴν ἀπόφασιν, περὶ τοῦ μέρους ἰδίᾳ τὸ ὁποῖον οὗτος φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ εἶναι τὸ Ζάππειον. Ἡ Συνέλευσις συνεπῶς πρέπει νὰ λάβῃ ὁριστικὴν ἀπόφασιν, ὥστε νὰ ἀνεγερθῇ ἐπὶ τέλους

ἡ ἐν λόγῳ προτομή. Καθ' ἣν στιγμήν, λέγει, ἐγκολπούμεθα τοὺς δήμους, οἵτινες τοσαῦτα θύματα ἐθυσίασαν, νομίζει ὅτι εἶναι ἐντροπὴ νὰ λησμονῶμεν καὶ νὰ ἀγνωμονῶμεν πρὸς τοὺς μάρτυρας καὶ τοὺς ἥρωας τοὺς ἀποκαταστήσαντας τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος.

Πρόεδρος. Ὀφείλω μικράς τινὰς ἐπαναρθώσεις εἰς ὅσα ἐλέχθησαν ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου Συναδέλφου. Πρῶτον δὲν ὑπῆρξεν ἀπόρασις τῆς Συνελεύσεως περὶ ἀνεγέρσεως προτομῆς. Ὑπῆρξεν ἀπόρασις τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως περὶ παραπομπῆς εἰς Ἐπιτροπὴν τῶν ἰδεῶν, τὰς ὁποίας τότε εἶχε διατυπώσει ἐν τῇ Συνελεύσει ὁ κ. Συνάδελφος, ἀνετέθη δὲ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ ὑποδείξῃ τὸν καταλληλότερον τρόπον διατυπώσεως τῆς ὀφειλομένης τιμῆς εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀειμνήστου πατριώτου Κ. Ἔσλιν. Ἐπομένως δὲν ὑπάρχει ἀπόρασις τῆς Συνελεύσεως περὶ προτομῆς. Ἡ Ἐπιτροπὴ καταρτισθεῖσα παρ' ἐμοῦ ἐκλήθη εἰς συνεδρίασιν, συνῆλθε δέ, ἂν δὲν μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη, ἅπαξ ἢ δίς, ἀντήλλαξε διαφόρους γνώμας, ὑπεβλήθη ἡ ἰδέα τῆς ἀνεγέρσεως τῆς προτομῆς, συνεζήτησε διὰ μακρῶν ἐπὶ τοῦ μέρους ὅπου ἡ προτομὴ αὐτὴ ἔμελλε ν' ἀνεγερθῇ, ἀλλὰ δυστυχῶς πρὶν ἢ καταλήξωμεν εἰς ὁριστικὴν ἀπόρασιν, ἡ Ἐπιτροπὴ ἠφάνισεν καὶ δὲν συνῆλθεν εἰς νέαν συνεδρίασιν. Ἐὰν ὁ κ. Συνάδελφος μοὶ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ μοὶ ὑπομνήσῃ καὶ ἰδιαιτέρως τὰ τῆς ὑποθέσεως, δὲν θὰ εἶχον δυσκολίαν νὰ καλέσω τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐκ τυχαίων γεγονότων μένει ἐκκρεμές.

Ὁ κ. ***Χρ. Μητσόπουλος*** λέγει ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ Συνέλευσις πρέπει ὁριστικῶς ν' ἀποφασίσῃ περὶ τούτου.

Ὁ κ. ***Γ. Ἀλεξάνδρου*** συνιστᾷ ἐπ' εὐκαιρίᾳ, ὅπως μεταφερθῇ ἐκ τοῦ παρὰ τὴν Βουλὴν περιβόλου ὁ ἀνδριὰς τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ νὰ μεταφερθῇ εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος, διότι ἀποτελεῖ λέγει ἀσέβειαν πρὸς τὸν ἔνδοξον στρατηγὸν ἡ ὕπαρξις ἀποχωρητηρίων πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, ἄλλως νὰ μεταφερθῶσι ταῦτα ἐκεῖθεν.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν κάτωθι νομοσχεδίων.

«Περὶ προσθήκης ἐδαφίων εἰς τὰ ἄρθρα 1 καὶ 6 τοῦ νόμου 615 «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν διατάξεων περὶ συστάσεως φαρμακείων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν β' συζήτησιν, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 615 τοῦ 1915 «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν διατάξεων περὶ συστάσεως φαρμακείων» προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτω·

«Ἡρὸς ἵδρυσιν φαρμακεῖου ἐν πρωτευούσῃ νήσου, ἧς ὁ πληθυσμὸς εἶναι κατώτερος τῶν 20.000 κατοίκων, εἰς τὸν πληθυσμὸν τῆς πρωτευούσης συνυπολογίζονται καὶ οἱ κάτοικοι τῶν συνοικισμῶν τῆς νήσου, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποστάσεως, τῶν μὴ συνοπλιστευόντων πρὸς ἵδρυσιν τοιούτων ἐν ἄλλῳ τῆς νήσου συνοικισμῷ.

«Ὁ πληθυσμὸς ὅμως τῶν χωρίων καὶ συνοικισμῶν παύει συνυπολογιζόμενος ἅμα ὡς χορηγηθῇ, κατὰ τὴν ἐν τῷ δ' ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου 1 ἀναλογίαν, τέσσαρες ἄδειαι ἱδρύσεως φαρμακείων ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς νήσου».

Ἄρθρον 2.

Ἡ παράγραφος α' τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 615 «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν διατάξεων περὶ συστάσεως φαρμακείων» καταργεῖται, ἀντικαθιστωμένη διὰ τῆς ἑξῆς·

«Ἡ χήρα, τὰ ὀρφανὰ καὶ οἱ γονεῖς τοῦ ἀποβιώντος φαρμακοποιοῦ, μετὰ δεκαετῆ ἐν αὐτῷ ἢ διαφόροις τόποις διατήρησιν τοῦ φαρμακείου, κωλυόμενοι κατὰ τὴν νόμιμον αὐτῶν τάξιν εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, δύνανται νὰ ἐνεχείρωσι κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 4 τὸ δικαίωμα τῆς μεταβιβάσεως τοῦ τίτλου ἐντὸς τοῦ ἔτους ἀνυπερθέτως ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ φαρμακοποιοῦ, μεθ' ἃ ἀποβάλλουσι πᾶν δικαίωμα μεταβιβάσεως, κλειομένου τοῦ φαρμακείου».

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 6 προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτως·

«Εἰς τὴν χήραν, τὰ ὀρφανὰ καὶ τοὺς γονεῖς τοῦ πρὸ τῆς συμπληρώσεως δεκαετίας ἀποβιώντος φαρμακοποιοῦ χορηγεῖται προθεσμία, ἀνυπερθέτως ἓξ μηνῶν, πρὸς ἐκποίησιν τοῦ φαρμακευτικοῦ ὑλικοῦ τοῦ φαρμακείου».

Περὶ ἱδρύσεως Μικροβιολογείου Βασιλέως Γεωργίου.

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μετὰ τὴν α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοὺς διατυπωθέντας ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου ἐν τῇ ἀπὸ 21 Μαΐου 1917 ἐπι-

στολή τοῦ Ἀδμίρχου κ. Α. Μερκάτη πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ τότε Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κ. Ἀλέξανδρον Ζαΐμην καὶ ταῖς ἀπὸ 29 Μαρτίου καὶ 27 Ἀπριλίου 1921 πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κ. Δ. Γούναρην, οἰκοδομηθήσεται ἐν Ἀθήναις Ἐργαστήριον, φέρον τὸ ὄνομα «Μικροβιολογεῖον Βασιλέως Γεωργίου». Ἐπὶ τοῦ ἀνεγερθησομένου κτιρίου αὐτοῦ δηλωθήσεται δι' ἐμφανοῦς ἐπιγραφῆς, ὅτι ἀνηγέρθη δαπάναις Μαρίνου Κορτιαλένιου.

Ἄρθρον 2.

1) Τὸ Μικροβιολογεῖον θέλει ἀνεγερθῆ ἐπὶ γηπέδου παραχωρηθησομένου ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἢ ἐπὶ γηπέδου τοῦ Πανεπιστημίου, μετὰ προηγουμένην συνεννόησιν πρὸς τὸν καθηγητὴν τῆς Ὑγιεινῆς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τὴν παρὰ τούτῳ οἰκοδομικὴν ἐπιτροπὴν περὶ τῆς καταλληλου θέσεως αὐτοῦ.

2) Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἐὰν δὲν ἐξευρεθῆ κατάλληλον οἰκόπεδον τοῦ Δημοσίου, ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἐν Ἀττικῇ μονὴν τῶν Ἀσωμάτων Πετράκη, ἵνα ἀμετακλήτως δωρήσῃ ἢ καὶ πωλήσῃ ἄνευ δημοπρασίας ἢ ἄλλης τινὸς διατυπώσεως, ἀλλὰ δι' ἁπλῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου αὐτῆς, πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον οἰκόπεδον ἐκτάσεως μέχρι πέντε χιλιάδων τετραγωνικῶν πήχεων, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ δήμου Ἀθηναίων, μετὰ προηγουμένην συνεννόησιν πρὸς τὸν καθηγητὴν τῆς Ὑγιεινῆς καὶ Μικροβιολογίας, καὶ τὴν παρὰ τῷ Πανεπιστημίῳ οἰκοδομικὴν ἐπιτροπήν.

3) Εἰδικὴ ἐπιτροπή, διοριζομένη διὰ Β. Δ., θέλει ἐπιμεληθῆ τὰ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ κτιρίου καὶ τῶν πρὸς λειτουργίαν αὐτοῦ ἐγκαταστάσεων. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Β. Δ. θέλουσιν ὁρισθῆ λεπτομερῶς τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς, τὰ τῆς ἐπιβλέψεως τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ κτιρίου δι' ἰδίου μηχανικοῦ, τὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν μελῶν αὐτῆς, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ λεπτομέρεια.

4) Ἡ ἀνέγερσις τοῦ κτιρίου θέλει γίνει ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίου ἐκπονηθησομένου ὑπὸ ἀρχιτέκτονος ὁριζομένου ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ἐπιτροπῆς, μετὰ μελέτην ὁμοίων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἱδρυμάτων, συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ὑγιεινῆς καὶ Μικροβιολογίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τῆς αὐτῆς Παν. ἐπιτροπῆς.

Διὰ πᾶσαν ὑστέραν μεταβολὴν τοῦ σχεδίου ἀπαιτεῖται καὶ ἡ γνωμοδότησις τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ὑγιεινῆς καὶ Μικροβιολογίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ.

5) Ἐὰν τὸ ἐκ τῆς δωρεᾶς τοῦ ἀειμνήστου Κορτιαλένιου ποσὸν τῶν 500 χιλιάδων δραχμῶν δὲν ἤθελεν ἐπαρκέσει πρὸς

ἀνέγερσιν τοῦ κτιρίου, τὸ ὑπόλοιπον θέλει συμπληρωθῆ ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἀναγραφομένης πρὸς τοῦτο εἰδικῆς πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

6) Μετὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ κτιρίου, τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀπαραιτήτων πρὸς λειτουργίαν αὐτοῦ ἐγκαταστάσεων καὶ τὴν διὰ πρωτοκόλλου παραλαβὴν τῶν ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν καὶ τὸν κανονισμὸν τῆς ἀξίας αὐτῶν, ἡ ῥηθεῖσα ἐπιτροπεία θέλει παραδώσει αὐτὸ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον.

Ἄρθρον 3.

Τὸ Μικροβιολογεῖον τοῦτο θέλει χρησιμοποιηθῆ ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου ὡς ἐργαστήριον τῆς Ὑγιεινῆς καὶ Μικροβιολογίας, ἐπὶ δὲ εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς δημοσίας ὑγείας.

Ἑπομένως προορισμὸς αὐτοῦ εἶναι:

α') Ἡ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα ἐπὶ ζητημάτων Ὑγιεινῆς καὶ Μικροβιολογίας.

β') Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν φοιτητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου εἰς τοὺς κλάδους τούτους τῆς ἰατρικῆς καὶ ἡ ἐν αὐτῷ τελειοποίησις τῶν ἰατρῶν, κτηνιάτρων καὶ ἄλλων ἐπιστημόνων καὶ δημοσίων λειτουργῶν, καὶ

γ') Ὁσάκις, λόγῳ συσσωρεύσεως ἐργασίας δὲν ἐπαρκοῦσι τὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπαρχόμενα Κεντρικὸν Ὑγειονομικὸν Ἐργαστήριον καὶ Ἑλληνικὸν Ἰνστιτοῦτον Παστέρ, ἡ ἐκτέλεσις τῶν εἰς τὸ Κράτος ἀναγκαιουσῶν μικροβιολογικῶν ἐρευνῶν καὶ ἡ παρασκευὴ ἐμβολίων, ὀρρῶν καὶ ἄλλων τοιούτων προϊόντων, χρησίμων πρὸς διάγνωσιν, προφύλαξιν καὶ θεραπείαν τῶν λοιμωδῶν νόσων ἀνθρώπων καὶ ζώων.

Ἄρθρον 4.

1) Διευθυντὴς τοῦ Μικροβιολογείου εἶναι ὁ ἑκάστοτε καθηγητὴς τῆς Ὑγιεινῆς καὶ Μικροβιολογίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ.

2) Τὸ λοιπὸν προσωπικὸν διαιρεῖται εἰς Πανεπιστημιακὸν καὶ εἰς τὸ ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. Τὸ Πανεπιστημιακὸν προσωπικὸν εἶναι τακτικὸν καὶ ὑπάγεται εἰς τὰς κειμένας διατάξεις τῶν Πανεπιστημιακῶν νόμων, μισθοδοτούμενον παρὰ τοῦ Πανεπιστημίου, ἀποτελεῖται δὲ ἐκ δύο ἐπιμελητῶν, ἐξ ὧν ὁ εἷς δύναται νὰ εἶναι καὶ χημικὸς ἢ φαρμακοποιός, ἐκ δύο βοηθῶν, ὧν ὁ εἷς δύναται νὰ εἶναι καὶ χημικὸς ἢ φαρμακοποιὸς καὶ ἐκ δύο κλητήρων.

3) Τὸ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξαρτώμενον προσωπικὸν εἶναι ἔκτακτον.

4) Ἀπειλουμένης ἢ ἐπικρατούσης ἐπιδημίας μολυσματικῆς

νόσου, δύναται νὰ προσληφθῇ ἕκτακτον προσωπικὸν λόγῳ συσσωρεύσεως ἐργασίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μικροβιολογικῶν ἐρευνῶν ἢ πρὸς παρασκευὴν μεγάλης ποσότητος ἐμβολίων κλ., ἐὰν ὁ διευθυντὴς τοῦ ἱδρύματος θεωρήσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον. Τὸ ἕκτακτον ἀνώτερον καὶ κατώτερον προσωπικόν, ἀμείβεται κατόπιν ἰδιαιτέρας συμφωνίας, μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Μικροβιολογείου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν. Τὸ προσωπικὸν τοῦτο διατηρεῖται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ ἡ τὸν διορισμὸν αὐτοῦ προκαλέσασα ἀνάγκη, συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Μικροβιολογείου.

9) Ἐπίσης, προτάσει τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Μικροβιολογείου, δύνανται διὰ συμβάσεως, κυρωθησομένης διὰ Β. διατάγματος, νὰ προσληφθῶσιν εἷς ἢ δύο ἐπιστήμονες ἐπὶ τετραετίαν τοὐλάχιστον ἐν παρομοίαις ἀναγνωρισμένοις ἱδρύμασι τῆς Ἑσπερίας ἐργασθέντες καὶ διακριθέντες, δημοσιεύσαντες δὲ καὶ δικίμους σχετικὰς ἐργασίας. Ἐν τῇ συμβάσει ὁσιοθήσονται τὰ καθήκοντα, ἡ ἀμοιβή, ἡ θητεία καὶ ἐν γένει πᾶσαι αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ προσληφθησομένου.

Ἄρθρον 5.

1. Τὰ προϊόντα τοῦ ἱδρύματος πωλοῦνται πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου, ὁπόταν δὲν παρέχονται παρ' αὐτοῦ δωρεάν, εἴτε εἰς ἀπόρους εἴτε πρὸς πρόληψιν ἢ καταστολὴν ἐπιδημιῶν.

2. Διὰ Β. Δ. ἐκδιδομένου μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ διευθυντοῦ θέλουσι κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐν τῷ Μικροβιολογείῳ ἐκτελέσεως βιωτικῶν ἀναλύσεων καὶ σχετικῶν ἄλλων ἐκτάκτων μικροβιολογικῶν καὶ ὑγιεινολογικῶν ἐργασιῶν, ὡς καὶ αἱ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καταβαλλόμεναι ἀμοιβαὶ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν.

Ἄρθρον 6.

1. Ἐν τῷ Μικροβιολογείῳ ἱδρύεται ὑγιεινολογικὸν μουσεῖον χρησιμεῦον πρὸς μόρφωσιν τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐκλαΐκευσιν τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ μικροβιολογίας γνώσεων.

Ἄρθρον 7.

Αἱ πρὸς ἐκτέλεσιν ἐπειγουσῶν ἐργασιῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς προφυλάξεως τῆς δημοσίας ὑγείας ἀπαιτούμεναι δαπάναι λαμβάνονται ἐκ τῶν ἐκτάκτων ὑγειονομικῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, κατόπιν σχετικῆς προτάσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Μικροβιολογείου.

Ἄρθρον 8.

Διὰ Β. Δ., μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Μικροβιολογείου ἐκδιδομένου, κανονίζονται ἑκάστοτε τὰ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ καὶ ἐν γένει τὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου τούτου».

«*Περὶ παροχῆς συνδρομῆς ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου εἰς τινα κοινωφελῆ ἱδρύματα*».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ), ἔχον οὕτως.

Ἄρθρον μόνον.

Ἐπιτρέπεται ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγραφὴ πιστώσεως δραχμῶν ὀκτὼ χιλιάδων (8000) ὑπὲρ τῶν ἐν Σέραις καὶ Δράμᾳ ἑλληνικῶν νηπαγωγείων σχολῶν, ἀνὰ δραχμὰς τέσσαρας χιλιάδας (4000) εἰς ἑκάστην, ὑπὲρ τῆς ἐν Χανίοις Μουσουλμανικῆς τοιαύτης δραχμῶν χιλίων πεντακοσίων (1500), ὑπὲρ τοῦ Ἰσιδωρείου Ὀρφανοτροφείου ἀρρένων Ἑρμουπόλεως δραχμῶν ἑξακοσίων (600), καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἑλληνικῶν νηπαγωγείων Σχολῶν δραχμῶν δέκα χιλιάδων. Ἡ δὲ ὑπὲρ τοῦ Λωΐδοκομείου Σάμου ἐτησία συνδρομὴ τοῦ Δημοσίου αὐξάνεται εἰς δραχμὰς δέκα πέντε χιλιάδας».

Ἐπὶ τοῦ εἰς Β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «Περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως, μετονομαζομένου εἰς Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Συντάξεως», ὁ κ. ***Ἀντ. Χρησομάνος,*** λαμβάνων τὸν λόγον, χαρακτηρίζει ὡς σπουδαιότατον τὸ νομοσχέδιον, ἐξ οὗ πολλὰ ἔχει νὰ ὠφεληθῇ καὶ ἡ Κοινωνία καὶ ἡ Πολιτεία, διότι καὶ περὶ δημοσίας ὑγιεινῆς μεριμνᾷ καὶ περὶ παραστάσίας ἐνδεῶν καὶ λοιπά. Φρονεῖ ὅθεν ὅτι πρέπει εὐρύτατα νὰ συζητηθῇ τοῦτο. Καὶ εἰσερχόμενος εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ λέγει ὅτι τοῦτο ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀτόμων, καὶ δίδει εἰς τὸ Κράτος τὴν εἰκόνα τὴν μητρικήν, τὴν ὁποίαν ὅλα τὰ Κράτη, καίτοι βραδέως, μετὰ τὸν πόλεμον ἤρχισαν νὰ ἐπιδεικνύωσιν. Πρέπει δὲ ν' ἀποβλέψωμεν πρωτίστως εἰς τὸ νομοσχέδιον, ὥστε γινόμενον τοῦτο νόμος, νὰ καταστῇ ὁ μέγιστος πολεμιος τῆς ῥύσεως πρώτων καὶ δεύτερον τῶν ἐλωδῶν πυρετῶν, διότι ἐκ τῆς ἀποτελεσματικῆς καταπολεμήσεως τῶν νόσων τούτων θὰ προκύψωσι, πλὴν ἄλλων, καὶ παμμεγιστοι οἰκονομικαὶ ὠφέλειαι, ἴσαι πρὸς αὐτὸν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους. Ἕτερα νοσήματα, ἅτινα πρέπει νὰ καταπολεμήσῃ τὸ νέον Ὑπουργεῖον τῆς Ὑγιεινῆς καὶ Προνοίας, εἶναι τὰ ἀφροδίσια, ἅτινα καταπληκτικῶς εἰσήλαυνον εἰς τὴν κοινωνίαν μετὰ τὸν πόλεμον, τὸν τύφον ἐπείτα, τὴν χολέραν, τὸν ἐξανθηματικὸν τύφον, ὅστις ἐν Σερβίᾳ ἐστοίχισεν 200 χιλ. ἀνδρῶν, τὴν

εὐρλογίαν καὶ ἄλλα. Τὰ νοσήματα ταῦτα καταπολεμοῦνται σθεναρῶς σήμερον ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας καὶ δι' αὐτὰ περιστάλησαν, ἀλλὰ τὸ νέον Ὑπουργεῖον δύναται νὰ καταπολεμήσῃ τελεσφορώτερον ταῦτα. Τοιαύτης σπουδαιότητος νομοσχέδιον φρονεῖ ὅτι ἔδει νὰ παραπεμφθῇ εἰς Ἐπιτροπὴν καὶ νὰ μελετηθῇ παρ' αὐτῆς. Οὐχ' ἧττον καὶ οὕτως ἔχον τοῦτο, δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι σπουδαιότατον καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐξερευνηθῇ ἤδη ὥστε ν' ἀποτελέσῃ τὸν μεγαλείτερον εὐεργέτην τῆς Κοινωνίας.

Ὁ κ. **Π. Ἀργυρόπουλος** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον παρεπέμφθη εἰς Ἐπιτροπήν, ἧς συμμετέσχε καὶ οὗτος, ἀλλ' ἀνεθεωρήθη καὶ διωρθώθη, καὶ δι' αὐτὸ παρουτιάζει τὴν μορφὴν ἣν παρουσιάζει.

Ὁ κ. **Χρηστομάνος** συνεχίζων καὶ ἐξετάζων μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ἀφορῶν εἰς τὰς Διευθύνσεις, προτείνει ὅπως καθορισθῇ ὁ θεσμὸς τοῦ Ὑφυπουργοῦ, ὁ ὁποῖος θέλει σπουδαιότατα ἐξυπηρετήσει τὴν ἰδέαν τοῦ νέου Ὑπουργείου. Τοῦτο δέ, λέγει, διότι δὲν τολμᾷ νὰ προτείνῃ τὸν διορισμὸν εἰδικοῦ Ὑπουργοῦ, διότι ἐὰν κρίνῃ τις ἐκ τοῦ πρό τοῦ παρόντος εἰδικοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς μεταθέσεις καὶ μόνον, αἵτινες ἐγένοντο ἐπὶ τῆς ὑπουργείας ἐκείνου, δὲν δύναται νὰ ἐνθαρρυνθῇ ἐκ τῶν τοιούτων εἰδικῶν Ὑπουργῶν.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** διακόπτων, παρατηρεῖ ὅτι ὁ κ. Ζαΐμης, ὃν ὑπαινίσσεται ὁ κ. ἀγορεύων, ἀναλαβὼν καὶ ἐκκαθαρίσας τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, προσέφερε σπουδαιοτάτας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Πολιτείαν, ἀπορεῖ δὲ πῶς ὁ ἀγορεύων κ. Πληρεξούσιος ἐλέγχει τὸν κ. Ζαΐμην, ὅστις ἔπρεπε νὰ γνωρίζῃ ὅτι εἶναι ἀνώτερος τοῦ ἐλέγχου τοῦ κ. Καθηγητοῦ.

Ὁ κ. **Μ. Θεοδωρίδης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Περιθάλψεως) ἀπαντῶν εἰς τὸν κ. **Χρηστομάνον**, λέγει ὅτι ὑπῆρχεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὁ θεσμὸς τῶν ὑφυπουργῶν, ἀλλ' ἀπεκλείσθη λόγῳ οἰκονομίας.

Ὁ κ. **Ἀντ. Χρηστομάνος**, ποιεῖται κατόπι ἑτέρας παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Διευθύνσεων τοῦ νέου Ὑπουργείου, ἃς εὑρίσκει μὴ πλήρεις, καὶ ἐφιστᾷ ἰδίως τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ τμήματος τῆς ὑγιεινῆς, τὸ ὁποῖον ἔχει σπουδαιοτάτην ἀποστολήν, τόσον διὰ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν σχολείων, ἐξ ὧν μεταδίδονται ἄπειρα νοσήματα, ὅσον

καὶ τῆς ἐποπτείας καὶ ἀπολυμάνσεως τῶν διαφόρων ἄλλων κοινωνικῶν ἱδρυμάτων.

Ὁ κ. **Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος** διακόπτων, ποιεῖται δεκαεπτὰ παρατηρήσεις ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, ὡς πρὸς τὴν ἀντίληψιν τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὑγιεινῆς, ἡ ὁποία εἶναι τελείως πασημείωτος, τόσον εἰς τὰ σχολεῖα, ὧν οἱ διευθυνταὶ ἀποκρύπτουσι πλειστάκις φοβερώτατα νοσήματα, ὅσον ἀκόμη καὶ διὰ τὴν ἁπλῆν ἀκμὴν ἀπολύμαντον τῶν οἰκιῶν.

Λέγουσί τινα περὶ τούτου καὶ οἱ κ. κ. **Ἀθ. Εὐταξίας** καὶ **Ι. Κούσουλας**.

Ὁ κ. **Ἀντ. Χρηστομάνος** συνεχίζων, ἀναφέρει καὶ ἑτέρας ἐλλείψεις τοῦ νομοσχεδίου καὶ καταλήγει συνιστῶν, ὅπως τὸ Κράτος οὐδεμιᾶς φεισθῇ δαπάνης ἵνα τὸ νέον Ὑπουργεῖον ἀποβῇ ἀντάξιον τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Μ. Θεοδωρίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Περιθάλψεως) ἀναγνωρίζων ὅτι ὑπάρχουσιν ἐλλείψεις τινὲς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, δηλοῖ ὅτι θέλει συμπληρώσει ταύτας κατὰ τὴν ἐφαρμογήν.

Ὁ κ. **Ἀντ. Χρηστομάνος** ἀναφέρει μετὰ τοῦτο τὰ τῆς ὑγιεινῆς τοῦ στρατοῦ καὶ ἀναπτύσσων τοὺς ἐντεῦθεν κινδύνους, ἐφιστᾷ σπουδαίως τὴν προσοχὴν τῆς Συνελεύσεως ἐπὶ τούτου, διότι ὁ στρατὸς δὲν εἶναι μόνον ὁ δημιουργὸς τῆς ἰδίας αὐτοῦ καταστροφῆς, ἀλλὰ καὶ ὁ φορεὺς τοῦ κακοῦ εἰς ὁλόκληρον τὴν κοινωνίαν. Ὁμιλεῖ κατόπι ὁ κ. Χρηστομάνος περὶ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 ἀναφερομένων ἐθνικῶν τάφων τῶν στρατιωτῶν, καὶ δίδει τραγικὴν εἰκόνα αὐτῶν ἐφιστᾷ δὲ καὶ ἐπὶ τούτου τὴν προσοχὴν τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ κ. **Ἀγ. Σλήμαν** λέγει ὅτι ἐκ τῶν λεχθέντων ὑπὸ τοῦ κ. Χρηστομάνου δύναταί τις νὰ πεισθῇ περὶ τῆς σοβαρότητος τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι δέον νὰ ἐξασφαλισθῶσι κατὰ τὴν σύστασιν τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα ἐγγυήσεις ὅτι θὰ ἀνταποκριθῇ πλήρως πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, πρᾶγμα ὅπερ δὲν νομίζει ὅτι ἐπιτυγχάνεται πλήρως ἤδη, καθόσον ἡ ὑπηρεσία περὶ ἐργασίας, ἥτις ὑπάγεται σήμερον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, δὲν μεταφέρεται εἰς τὸ μεταρρυθμιζόμενον νέον Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας. Φρονῶν ὅτι ἀκριβῶς ἡ ὑπηρεσία αὕτη, ρυθμίζουσα τὸ μέγα κοινωνικὸν ζήτημα τῆς ἐργασίας καὶ παρακολου-

θοῦσα τὴν ἐξέλιξιν αὐτοῦ, θὰ ἔδει νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ νέου τούτου ὀργανισμοῦ, προτείνει ὅπως τὸ νομοσχέδιον παραπεμφθῇ εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην.

Ὁ κ. **Μ. Θεοδωρίδης** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἐπεξειργάσθησαν ὅλοι οἱ εἰδικοὶ ἐν τῇ Χώρᾳ καὶ οἱ σοβαρώτεροι ἐπιστήμονες, οἱ ἁρμοδιώτεροι πάντως καὶ παρακαλεῖ νὰ ψηφισθῇ, λέγω τῆς μελλούσης διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως. Ἐξηγῶν δὲ τοὺς λόγους δι' οὓς ὑπάγεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας ἡ ὑπηρεσία τῆς ἐργασίας, λέγει ὅτι λόγῳ τῆς συναφείας αὐτῆς πρὸς τὴν Βιομηχανίαν ἐκρίθη προτιμότερον νὰ παραμείνῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ὁ κ. **Σλῆμαν** ὑποστηρίζει ὅτι ἀκριβῶς ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου θὰ ἐπεβάλετο νὰ ἐπέλθῃ ὁ διαχωρισμὸς δύο ὑπηρεσιῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων παρατηρεῖται ἀντίθεσις. Ἂν ὅμως δὲν ἤθελε γίνῃ τοῦτο, νομίζει ὅτι δέον ν' ἀπαλειφθῇ ἐκ τοῦ τίτλου τοῦ Ὑπουργείου ὡς περιττὸς ὁ χαρακτηρισμὸς «Κοινωνικῆς Προνοίας». Ἔρισον δὲ ἤδη ἀπὸ τούδε δὲν ἤθελεν ὑπαχθῇ εἰς τὸ μεταρρυθμιζόμενον Ὑπουργεῖον ἡ ὑπηρεσία τῆς Ἐργασίας ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας, φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις ἐκ τοῦ 2 ἄρθρου δι' ἧς παρέχεται εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τὸ δικαίωμα, ἵνα διὰ Β. Δ. προσθέτῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἄλλας συναφεῖς πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ ὑπηρεσίας, καθόσον θεωρεῖ τοῦτο πολὺ ἐπικίνδυνον.

Συνεχίζων ὁ κ. Σλῆμαν καὶ παρατηρῶν ὅτι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως εἰδικῶν ἐπιστημόνων θὰ διατρέξωμεν ἴσως τὸν κίνδυνον νὰ θέσωμεν ἐπὶ κεφαλῆς σπουδαιοτάτων ὑπηρεσιῶν πρόσωπα μὴ ἀνταποκρινόμενα πρὸς τὰς ἀνάγκας αὐτῆς, καὶ τὰ ὁποῖα ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν καθίστανται μόνιμα, προτείνει ὅπως πρὸς ἀποφυγὴν τούτου μὴ συμπληρωθῶσιν αἱ ἀνώτατα θέσεις πρὸ τῆς παρελεύσεως πενταετίας, μέχρις οὗ καταδειχθῇ τίνες θὰ ἦσαν ἱκανοὶ νὰ καταλάβωσι τὰς θέσεις ταύτας.

Κακίζων ἐν τέλει ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου μονιμοποιοῦνται ὑπάλληλοι διορισθέντες ἄνευ προσόντων καὶ ἐπὶ τοῦ πρώην καθεστῶτος, ὑποστηρίζει καὶ αὐθις τὴν ἀνάγκην τῆς παραπομπῆς τοῦ νομοσχεδίου εἰς Ἐπιτροπήν.

Ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦ

τὸ εἶναι ὑψίστης σπουδαιότατος, διότι προβλέπει περιστολὴν τῶν λοιμωδῶν νόσων, συματιώσεως, ἐλονοσίας, διὰ τὴν ὁποίαν ἐπὶ τοσοῦτον ἀπησχολήθημεν ἄλλοτε τὴν Συνέλευσιν ὑποστηρίξας δι' ἀριθμῶν κατὰ τινα τρόπον ὑποσάπτοντα τὰ θεμέλια τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς Φυλῆς καὶ παρασκευάζεται τὸ ἔδαφος εἰς τὴν συμπτίωσιν καὶ τὰς λοιπὰς νόσους. Πρόκειται περὶ τῆς ὑγιεινῆς τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων, ὅτις εὑρίσκεται εἰς φρικώδη κατάστασιν καὶ ἀπαιτεῖ ἄμεσα καὶ ριζικὰ μέτρα θεραπείας. Μεταβῆτε εἰς τὸν Βοτανικὸν καὶ εἰς πλεῖστα ἄλλα μέρη τῶν Ἀθηνῶν, εἰς πλείστας συνοικίας τοῦ Πειραιῶς, καὶ θὰ ἴδητε ὁλοκλήρους συνοικίας ζώσας ἐν χώμα, ἐν δυσωδίᾳ, ἐν μέσῳ ὀχετῶν, ἀκαθαρσιῶν καὶ λιμνῶν ἀκαθάρτων καὶ ἑλωδῶν ὑδάτων, μεταδιδόντων τὰς νόσους καὶ τὸν θάνατον. Βεβαίως τὸ νομοσχέδιον ἐνέχει ἀτελείας, καὶ ἵνα εἶναι ἀκριβής, καὶ πολυτελείας καὶ σπαταλήν τινα, καὶ ὀρθὸν ἤθελεν εἶσθαι νὰ βελτιωθῇ ἔν τε τῷ συνόλῳ καὶ ταῖς λεπτομερείαις. Θύχ' ἧττον, δοθέντος ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὸ τέρμα τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως, ὅτι παμμεγιστον ἔτι νομοθετικὸν ἔργον ὑπολείπεται ἡμῖν πρὸς περάτωσιν, κινδυνεύομεν νὰ ματαιώσωμεν τὸ ὑψίστης ταύτης σπουδαιότητος ζήτημα ἐὰν ἀπρόβλεψωμεν εἰς τὴν ἔρευναν τῶν λεπτομερειῶν. Διὰ ταῦτα δὲν εὑρίσκει ἀναγκαίαν οὔτε σκόπιμον τὴν εἰς Ἐπιτροπὴν παραπομπὴν τοῦ νομοσχεδίου καὶ τερματίζει τὸν λόγον του, διότι ἐὰν ἀκηρυθθῇ τὸ σύστημα τῶν ἄλλων θὰ καταλήξῃ εἰς τὴν ματαίωσιν τῆς ἐπιψηφίσεως. Διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐκλογῆς τῶν καταλλήλων προσώπων ἀξιοῦμεν ὅπως ἡ Κυβέρνησις προβῇ εἰς ἀνεύρεσιν τῶν καταλλήλων τοιούτων, ἄλλως δηλοῦμεν ὅτι θέλομεν ἐγκαλέσει αὐτήν, ἐγὼ δὲ ἔσομαι ὁ δριμύτερος ἐπιτιμητής, ἐν ᾗ περιστάσει ἤθελεν ἐκτραπῇ τῆς ὠφελίμου διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους ὁδοῦ καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει ἤθελεν ἐν τῇ ἐκτελέσει παρασυρθῇ εἰς σπατάλην τοῦ Δημοσίου χρήματος, ἣν ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θέλομεν συγχωρήσει.

Ὁ κ. **Π. Ι. Ἀργυρόπουλος** συνιστῶν θερμῶς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Ὑπουργείου Πεσθυλλίσεως ἐξηγεῖ ὡς ἔχων μέρος εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ νομοσχεδίου ὅτι συνεπέλεσεν ὥστε νὰ περιορισθῇ ὅσον τὸ δυνατὸν ἡ νέα ὀργανωτικὴ πάρα τὰς προθέσεις του, ἀλλὰ λόγῳ τῆς συγκοπτήσεως ἐλθούσης τὴν συμπαγίαν τῆς νέας

του Υπουργείου και την παρακαταθήκη αυτού εις την υγιεινήν του. Διεθνώς θεωρείται ένα σύγχρονον υγειονομικόν ίδρυμα. Ο κ. Υπουργός των Θησαυρών ανέστειλεν εγκαίρως τας συγχωνευτικάς ενεργείας του Κράτους υπέρ πάσαν άλλην των τμημάτων συντελεστών του Υπουργείου Υγείας και Προνοίας και τούτο αδικαιολογήτως και παρά την προγενεστέραν απόφασιν της Συνελεύσεως. Ερωτώ δε την τροφόν των προσοχήν της Συνελεύσεως, μετά των οποίων αι συνθήκαι δεν υπάρχουσιν ίνα ένα υπάλληλον εξακολουθήσει έκαστος υπουργός να υποβάλλη νομοσχέδια κατά χρείαν, αναστρέφοντα τας τεθείσας γενικάς βάσεις εκεί μέσα του Δημοσίου και δημιουργούντα αδικίας μεταξύ των υπαλλήλων.

Ο κ. *Γ. Πώπ* λέγει ότι εξεδόθη υπαγορεύσεως ενεργεί να διοικούμεθα και δια την υγείαν του οικονομικού οργανισμού και δια μάχης επιλοίπου την εις θάνατος του παθητικού υγιεινομένην αυξησιν των δημοσίων υπηρεσιών. Καλείται, προσθέτει, ο κ. Υπουργός της Περιθάλψεως και Κοινωνικής Προνοίας να καταβάλη θέσεις υγείας του και δαπάνας.

Ο κ. *Μ. Θεοδωρίδης* υπογραμμίζει δεκάδες και αναλογιών πιγκας, λέγει αντιθέτως ότι εν τη μεθεστοπή του Υπουργείου θα επέλθη ελάττωσις της ετησίας δαπάνης κατά 300 χιλιάδων.

Ο κ. *Γ. Πώπ* λέγει ότι δεν επεθύμει να έχη καθολωτικούς τους πίνακας τούτους, ίνα εξακριβωθή πώς έπιτυγχάνεται τούτο. Υποστηρίζει ότι ήτο προτιμότερον ν' αναστείλωμεν δια την συζήτησιν νέων υπηρεσιών προχωρήσωμεν τας υγείας, να διευθετήσωμεν τα εκεί και δώσωμεν παρόχην ασφαλείας εις τον λαόν.

Ζητεί δηλώσεις κατηγορηματικάς εκ μέρους του κυρίου Υπουργού ότι εφόσον εξακολουθεί να είναι Υπουργός, δεν θα υπερβή τον προϋπολογισμόν, ούτε παραγγελία του υποβληθησομένου.

Ο κ. *Μ. Θεοδωρίδης* λέγει ότι, εφόσον υπάρχει ο νόμος, δεν θα είναι δυνατόν να υπερβή τα υπό τούτου καθοριζόμενα έξοδα διά την μισθοδοσίαν των υπαλλήλων.

Ο κ. *Γ. Πώπ* παρατηρών ότι δεν πρόκειται περί των μισθών, αλλά περί αυξήσεως των διατεθέντων δαπανών διά

τον σκοπόν του Υπουργείου, επιμένει εις τας παρατηρήσεις του.

Ο κ. *Ν. Καμπάνης* υποστηρίζει προϋπολογισμός επί των αρθ. 9 εδ. θ και 12, τας οποίας δέχεται ο κ. Υπουργός. Είτα υποστηρίζει ότι, διά τους προσληφθησομένους υπαλλήλους εις το μεταρρυθμιζόμενον Υπουργείον δέον ως προς τούτους να ισχύση η μονιμότης μετά πενταετίαν έτους. Ο κ. Υπουργός δε υπενθυμίζει ότι τας εμπίπτουσας εις τον Υπουργείου, ως γνωστόν, δια τους εμπίπτουσας εις τον κανονισμόν του Ερυθρού Σταυρού παρέδρους του Ερυθρού.

Μ. Θεοδωρίδης. Αν δεχθώμεν τούτο, θα φθάσωμεν εις δυσχέρειαν να εύρωμεν υπαλλήλους.

Ο κ. *Ν. Καλαντζάκος* λέγει ότι επιστήμων ιατρός δεν θα δύναται να προσέλθη ως υπάλληλος υπό την ανωτέρω μονιμότητος.

Ο κ. *Σ. Χενίμαγλου* παρατηρεί ότι του λόγου, παρατηρών μόνον ότι νέων προσλαμβανομένων εν Ελλάδι Υγειονομικής Υπηρεσίας διαφόρων. Τούτο λέγει πρέπει να λείψη.

Ο κ. *Αγ. Αγγελλόπουλος* υποβάλλει και αναπτύσσει προτροπολογίαν του νομοσχεδίου περί προσθήκης Ηελευταίου άρθρου όπως η μονιμότης των υπαλλήλων του Υπουργείου της Περιθάλψεως ανασταλλήται επί εξαετίαν από της ισχύος του παρόντος νόμου.

Ο κ. *Ιω. Παπαλουκάς* αναφερόμενος εις εξαιρεθέντα περί οικονομικών διατάξεων της συναφθείσης Υπηρεσιών, ευρίσκει εν τούτοις εν τω υπ' όψιν νομοσχεδίω, ότι καθιερούνται ολίγω περισσότερα των 200 θεσμών. Συνεχίζων και αναλύων τας διατάξεις του νομοσχεδίου διαπιστώνει ότι δεν υπάρχουσιν αι διατάξεις των διευθυντών μέχρι των καλλιτεχνών, χωρίς να συμφωνούν προς τας παρεμπιπτούσας διατάξεις. Λαμβάνει τέλος εξετάζων τας διατάξεις προτείνει κατά κατηγορίας περιορισμόν των θέσεων ούτως ώστε δέον να εφαρμοσθή το προσχέδιον των υπαλλήλων, ώστε να επιτευχθή οικονομία 2 εκατομμυρίων ετησίως περίπου.

Περαιτέρω εις την συζήτησιν γίνονται δεκτά διά ανάστασιν τα άρθρα 1, 2 ως ετροποποιήθη, 3, 4, 5, ως ετροποποιήθησαν, περιορισθέντος του αριθμού των τμημάτων, 6 ως ετροποποιήθη 7, 8, ως ετροποποιήθη, 9, 10, 11, 12, 13 ως ετροποποιήθη, 13, 14,

15, 16 ὡς ἐτροπολογήθη, 17, 18, 19, 20, 21 ὡς ἐτροπολογήθη, 22, 23, 24 καὶ 25, ἀπορριπτουένης πῆς τροπολογίας τοῦ κ. Ἀγγελοπούλου περὶ προσθήκης ἀκροτελευταίου ἄρθρου καὶ ἀναβαλλομένης τῆς ψηφίσεως τοῦ συνολου λόγῳ τῶν ἐπενεχθεισῶν τροπολογιῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κυρίου *Φ. Δραγούμη*, καὶ διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 10 καὶ ½ μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ τὴν 11 καὶ ½ μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρᾳ 11 καὶ 45 μ. μ.

Ἐπανληφθείσης τῆς συνεδριάσεως, ὁ κ. *Ι. Δ. Ράλλης* προτείνει ὅπως, προταχθῇ καὶ ψηφισθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 280 πρότασις νόμου «περὶ προστασίας τῆς διὰ νωπῶν θαυμάτων οἰνοποιίας».

Ἡ πρότασις γίνεται δεκτή, μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ κ. *Ράλλη* ὅπως ἐξαιρεθῶσιν οἱ γλυκεῖς οἶνοι, ἥτις ἐπίσης γίνεται δεκτή, μεθ' ἣν ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν ἡ πρότασις.

Συνεχίζεται μετὰ ταῦτα ἡ εἰς δ' ἀνάγνωσιν συζήτησις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἀγροτικοῦ κράτους.

Ὁ κ. *Γ. Μπούσιος* λαμβάνων τὸν λόγον καὶ ἀναφερόμενος εἰς ἀναπτυχθείσας γνώμας ἐπὶ τῶν διατάξεων περὶ ἀποκαταστάσεως ἀπαλλοτριώσεως ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων καὶ δὴ ἐν τοῖς ἄλλοις νομοῖς, παρατηρεῖ ὅτι τὸ ὑφιστάμενον σύμφωνα πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, θὰ ἦτο ἐὰν ἐγίνετο δεκτὴ ἡ ἐπὶ τοῦ ζητήματος πάντων ὑπ' ὄψιν ληφθεῖσα πρότασις αὐτοῦ, ἔχουσα ὡς ἑξῆς· «Τὰ κτήματα ταῦτα ἀπαλλοτριοῦνται ὁλοκληρωτικῶς. Ἐὰν ὅμως ἡ συνοικία αὐτῶν ἐκτασις προκειται νὰ διανεμηθῇ ἀποκλειστικῶς μεταξὺ ἐγγαστέων ἐπιμισθίων καλλιεργητῶν, εἰς ἑκάστην τῶν ὁποίων ἀναλογεῖ τὸ ὑφιστάμενον ὅριον τοῦ ἄρθρου ἀποκατασταστὸν ἀπαλλοτριωτέον οἰκογενειακὸν γεωργικὸν κλῆρον κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 6 καὶ 8 ὁριζόμενα.

Τοῦτο, λέγει, ἔπρεπε νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους νομούς, καὶ δὲν ἐπρεπε διαφορὰ διανομὴς νὰ γίνῃ διὰ τὴν δικαίαν ἐγκατάστασιν τῶν ἐνθέτων ἀπαλλοτριωτέοις κτήμασι μορτιτῶν, οἵτινες δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀπομακρυνθῶσι καὶ ἐγκατασταθῶσιν εἰς ἄλλα κτήματα. Ἐξηγῶν δὲ τί σημαίνει γλωσσικῶς τὸ τσιφλίκι, ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ἐν τοῖς βορείοις μέρεσι τῆς Μακεδονίας, παρατηρεῖ ὅτι εἰς τοὺς νομοὺς Φλωρίνης καὶ Πέλλης, θὰ κινδυνεύσωμεν νὰ ἀφήσωμεν ἀνευ ἀποκαταστάσεως πλείστους κτήμονας, ἐὰν ἐφαρμοσθῇ ἐκεῖ ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις. Δὲν εὑρίσκει καλὴν λογικὴν ὀρθὴν τὴν γνώμην ἐκείνων, οἵτινες ἠθέλησαν νὰ κατατάξωσιν χωρογραφικῶς τοὺς νομοὺς Πέλλης καὶ Φλωρίνης εἰς τὸν νομὸν Τρικκάλων, διότι αἱ χωρογραφικαὶ διαιρέσεις δὲν εἶναι ὁμοιαι εἰς ὅλα τὰ μέρη. Ἀναφέρει κατόπιν τούτου ὅπως μία ἔκτασις πρέπει νὰ μείνῃ εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν μορτιτῶν καὶ ὁρίζει περὶ τῶν ἐχόντων δύο ἢ τρία κτήματα, ὅπως οἱ μέλλοντες νὰ ἀποκατασταθῶσι, νὰ ἀποκατασταθῶσιν εἰς ἓν τῶν κτημάτων τούτων, οὕτως ὥστε καὶ οἱ χορτῖται-κοὶ συνοικισμοὶ νὰ γίνωσι πυκνότεροι, καὶ εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν νὰ μείνῃ αὐτοτελὲς τὸ ἓν ἐκ τῶν κτημάτων αὐτοῦ πρὸς πλήρη αὐτοκαλλιέργειαν. Ἀναφερόμενος μετὰ ταῦτα εἰς τὰς σχέσεις τὰς κολληγικὰς μεταξὺ ἰδιοκτητῶν, οἵτινες ἐν Μακεδονίᾳ ἐξελιχθεῖσαι εἰς σχέσεις περιουσιακάς, ἰδίᾳ μεταξὺ μπεηλίδων, οἵτινες δὲν ὑπῆρξαν οὐσιαστικῶς κύριοι τῶν τσιφλικίων, ἀλλὰ σπέρμα κατέχουσιν, ἀλλὰ λόγῳ καινοικῶν περιστάσεων τοιούτους, καὶ διακοινῶν τὰς σχέσεις ταύτας ἀπὸ τὰς σχέσεις αἵτινες συνδέουσιν τοὺς ἀπὸ τοῦ Σουλτάνου διὰ φιρμανίων κατέχοντας τσιφλίκια, φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἐξερευνηθῶσι καὶ νὰ κανονισθῶσιν ὁριστικῶς αἱ σχέσεις αὐταί, παντελῶς καταργουμένου εἰς τὸ ἑξῆς καὶ μηδεμίαν ἀξίαν ἔχειν δυναμένου νὰ ἔχωσιν, ἔστω καὶ ἂν διὰ συμβολαίων δημιουργοῦνται αὐταί.

Ἀναφέρει περιπτωσιν οἰκειοθελοῦς πωλήσεως κεφαλοχωρίου εἰς ἰσχύοντα Ὀθωμανὸν πρὸς διάσωσιν τῶν γεωργῶν ἀπὸ παντοίων καταδρομῶν, καὶ λέγει ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ ἀναιρεθῶμεν εἰς ἐποχὰς παλαιὰς καὶ ν' ἀνευρίσκωμεν τὴν λογικὴν δημιουργίαν τσιφλικίων, τσιφλικιούχων καὶ κολλήγων. Πρέπει νὰ λάβωμεν βάσιν ὅτι ἡ ἰδιοκτησία τῆς γῆς εἶναι περιουσία ὁμοία πρὸς πᾶσαν ἄλλην, καὶ τὴν αστικήν, ἀπαλλοτριωτέαν μὲν ἀλλ' ἐναντι ἀξίου τιμήματος δια δικαίας ἀποζημιώσεως. Ἐν τέλει, τονίζει ὅτι δὲν εὑρίσκει δεδικαιολογημένην τὴν διάταξιν περὶ ὁλοκληρωτικῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἐφ' ὅσον δὲν τηρεῖται ἡ ἀνωτέρω διατύπωσις.

ζ ἀγωνιστικὲς ἐξαιρέσεις χωρὶς τοῦτο νὰ εἶναι εὐκόλως νοητὸν καὶ δικαῖον Ἀττικῆς.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας λέγει καὶνει καὶτοι εἶχε κληρονομηθῆ ὑπὲρ τῆς ἀποκαθιστώσεως τῶν μονοσπιτικῶν κτισμάτων.

Ὁ κ. **Ι. Δ. Ράλλης** λέγει ὅτι τρέτη συμφωνεῖ, διότι γνωρίζει τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἐξαιρουμένων, δὲν συμφωνεῖ νὰ γίνῃ ἀποκατάστασις

Ὁ κ. **Περ. Ἀργυρόπουλος** πρὸς τοῦτο ἀπαντᾷ ὅτι ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἐξαιρουμένων εἶναι ἀναγκαία, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ ἐμποδίζεται ἡ ἀνοικοδόμησις τῶν ἐν λόγῳ οἰκοπέδων. Τὸ μέγεθος τῆς ἐξαιρέσεως τοιούτων οἰκοπέδων εἶναι ἐλάχιστον. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου Βουλευτικὸν ἐκάλεσεν ὁ κ. Ἀργυρόπουλος τὸν Ὑπουργὸν Φαλήρου.

Ἐτέθησαν παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς § 12, ὡς πρὸς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, προτεινομένου καὶ ἀντικατασταθῇ τὸ ὑπηρετοῦντας εἰς «ὑπηρετήσαντας», καὶ περιορισθῇ δὲ τὸ «ἕξ ἔτη» εἰς «ἕξ ἔτη», ὡς πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ τοὺς στρατευθέντας κληρωτοὺς καὶ καταγομένους μετὰ τὴν ἐπιστράτευσιν νὰ τοποθετήσωσι μηδὲν εἰς τὰ κτίσματα τῶν πρὸς ἀποκατάστασιν.

Ὁ κ. **Περ. Ἀργυρόπουλος** συνεχῶν προτείνει ἐτέρας παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς § 15, ἡ ὁποία ἐφαρμόζεται πρὸς τὴν τῆς § 16, ἥτις καθορίζει ἐκτάσεις ἀποκαταστατέας ἐντὸς ἀκτῖνος 8 χιλιομέτρων. Φρονεῖ ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ τροποποιηθῇ ἀμέσως αὕτη.

Δ. Γούναρης Ὁ σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι νὰ καταστήσωμεν τοὺς κληρούχους γεωργούς. Ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς οἰκόπεδα μὴ γεωργικά.

Ὁ κ. **Περ. Ἀργυρόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι δὲν πρόκειται μόνον περὶ γεωργῶν, ἀλλὰ περὶ ἀστῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ καθιερούντος τὰ κριτήρια τῶν ἀστῶν εἰς ἀκτῖνα 4 χιλ. πρὸς τὴν πόλιν, παρατηρεῖ ὁ κ. Ἀργυρόπουλος ὅτι τοῦτο δὲν ἐπρέπε νὰ τεθῇ γενικῶς, ἀλλὰ ἐν δεδομένοις περιπτώσεσι νὰ καθορίζεται.

Ὁ κ. **Δ. Καιμακλάτσος** παρατηρεῖ ὅτι ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων κτήματα μὴ μοιρικῶς καλλιεργούμενα

βάσιμα καὶ πιθανὸν ὅτι τὸ ἐδάφιον α΄ πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ὑποφορὰν διὰ ρυθμιστικὴν ἀλλαγήν, ὅπως χωρισθῶσιν αἱ ἀνταλλάξεις ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει.

Πλεῖστοι Πληρεξούσιοι Τρικκάλων καὶ ἄλλοι διακόπτονται διὰ τὴν τελευταίαν ταύτην πρότασιν τοῦ κ. Μπρούσιου, ἀπαιτοῦντες τὴν ψῆφισιν οἱ ὀνομαστικήν.

Ὁ κ. **Ἄγγ. Ἀγγελόπουλος**, κεκηρυγμένος κατὰ τῆς ἀναγκαστικῆς ἀποκαταστάσεως ἀπὸ λόγους καθαρῶς ἐπιστημονικούς, ὑποχάλει οὐχ ἧττον τροπολογίαν, ὅπως ἐκ τῶν τριῶν στίχων τοῦ ἀειμνήστου Συγγροῦ ἀκόμη εἰς τὴν ὁμογένειαν Νομίζω, ἀριθμὸς ἀναπολλοτρίωτον. Ἀκροᾶται τὴν Συνέλευσιν νὰ δεχθῇ τὴν τροπολογίαν αὐτοῦ ταύτην, χάριν τῆς μνήμης τοῦ ἀειμνήστου Συγγροῦ.

Ὁ κ. **Χρ. Καρρᾶς** ὁρίζει ὅτι, ὡς πρὸς τὸν νομὸν Τρικκάλων ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις εἶναι ἀπαράβατος καὶ οὐδεμία δύναται νὰ γίνῃ ἀντίρρησις. Ἀναφερόμενος δὲ εἰς τὰς ἐνστάσεις τῶν μοιρητῶν εἰς ἐπιμίκτους καλλιεργητὰς κλπ., λέγει ὅτι αἱ διαφοραὶ αὗται πρέπει νὰ παύσωσι, διότι οὐδένα λόγον ἔχουσι πρόκειμένου νὰ ἀποκατασταθῶσι πάντες. Παρατηρήσεις ἐπίσης ποιεῖται ἐπὶ τῆς § 13 τοῦ ἄρθρου 2, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς § 15 ὑποστηρίζων, ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ λῆξις ἐγκαταστάσεων, διότι ἤθελε γεννήσει ἀνωμαλίας κατὰ τὴν ἀποκατάστασιν.

Ὁ κ. **Περ. Ι. Ἀργυρόπουλος** ἐπὶ τῆς § 4 τοῦ ἄρθρου 2 ὁμιλῶν, ἐκφράζει τὴν ἀποψίν του, ὅπως μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἀθλίας ἔκθεσης πρὸς ἀποκατάστασιν ὡσαύτως τῶν μοιρητῶν ἐξαιρουμένων χιλίων στρεμμάτων διὰ τὸν ἰδιοκτήτην, αἱ ἐπιτροπαὶ νὰ ἀποκατασταθῶσι μοιρητικὰ εἰς μοναστηριακὰ καὶ ἄλλα εἰσέτι ἰδρύματα, ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι πλέον ἀποκαταστάσιμα κλῆρα ὁμοῦ. Ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ κτημάτων τοῦ Ἀθωνίου, τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο λογικόν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος, τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀκατανόητον καὶ μεγάλη ἡ ἀπορία πῶς ἐγένετο τοῦτο. Θὰ ἐννοήσωσιν ἀθλιοπαθεῖς ἐκ τοιούτων, προσθέτει, καὶ δέον νὰ ἐπιστηθῇ ἡ παράταξις τῆς Ἐνωσεως ἐπ' αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων ποιεῖται ὁ κ. Ἀργυρόπουλος ἐπὶ τῆς 6ης παραγράφου, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἄρθρον 28, δι'

μένα, ἀλλ' ἐπ' ἀντίστροφον καὶ τὰ ὁποῖα, ἔρωτον δὲν εἶναι ἐκτάκτως μείζονος τῶν 1000 στρεμμάτων, δὲν ἀπαλλοτριοῦνται κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ὑποστηρίζει ὅτι δέον καὶ ταῦτα ν' ἀπαλλοτριωθῶσι, ἐξηγεῖ δὲ τοὺς λόγους οὕτινες δικαιολογοῦσι τοῦτο· ἵνα μὴ μείνωσι πολλοὶ κάλλιστοι κατὰ ἀνευ κατακαταστάσεως, καὶ τονίζει ὅτι οἱ ἰδιοκτῆται τῶν κτημάτων τούτων ἦσαν οἱ τυραννικώτεροι ἰδιοκτῆται.

Ὁ κ. **Κ. Στεφανόπουλος** ὑποστηρίζει ὅτι ἐν τῷ Νομῷ Τρικκάλων ἐπιβάλλεται ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις, καὶ ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τοὺς λόγους οὕτινες ὑπαγορεύουσι τοῦτο. Συνεχίζων, ἀποκρούει τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ὑποστηριζόντων ὅτι διὰ τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀπαλλοτριώσεως θὰ ἐλαττωθῇ ἡ παραγωγὴ καὶ ἕνεκα τούτου ὑπεστήριξεν ὅτι δέον νὰ μείνῃ ἀναπαλλοτρίωτον ποσοστὸν καὶ εἰς τὰς ἰδιοκτήτας καὶ καταλήγει ἐπαναλαμβάνων ὅτι ἐν τῷ Νομῷ Τρικκάλων ἐπιβάλλεται ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις.

Ὁ κ. **Α. Ζουρμπᾶς** φρονῶν ὅτι τὸ θέμα ὅπερ πραγματεύεται τὸ δεύτερον ἄρθρον θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ μιᾶς ἁπλῆς γενικῆς διατάξεως καὶ οὐχὶ διὰ τῆς διαιρέσεως διαφόρων κατηγοριῶν, ἅτινες συγχύσιν μᾶλλον ἐπιφέρουσιν, ἀποκρούει τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ ἐκ Κοζάνης πληρεξουσίου ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν μοναστικῶν.

Ἐξετάζων τὸν τσιφλικοῦχον, ὄχι ὡς ἄτομον ἀλλ' ὡς ὁμάδα, εὑρισκομένην ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἑτέραν ὁμάδα τὴν τῶν κοτητῶν, ὧν τὰς σχέσεις ἐσχετίζονται νὰ ρυθμίσῃ ἡ Πολιτεία, μὴ ἐξετάζουσα κατ' ἰδίαν ἄτομα, φρονεῖ ὅτι ἐν περιπτώσει περὶ τσιφλικίων ἐξ ἀγνοίας καλῶς ἐφέρετο ἡ ἀποζημίωσις. Περιπτώσεως ὅμως περὶ τσιφλικίων ἐκ κληρονομιῶν, θὰ προσέφερεν ὅπως ἡ Συνέλευσις κανονίσῃ τιμὴν πολὺ χαμηλοτέραν τῆς ὁριζομένης. Ἐξακολουθῶν, ἐξετάζει τὰς λειτουργείας τοῦ 2 ἄρθρου καὶ δικαιώνει ὅπως τεθῇ ἐν τῷ Νομῷ Τρικκάλων ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ἀπαλλοτρίωσις καὶ τῶν ἐπ' ἀντιπροσώπῳ καλλιεργουμένων κτημάτων.

Συνεχίζων ἐπιμένει παρατηρήσεις ἐπὶ τεθεισῶν νέων προσθηκῶν καὶ ζητεῖ διασαφήσεις ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας ὅπως τί ἐτέθησαν.

Ὁ κ. **Κίνιας** διακόπτων τὸν κ. Ζουμπᾶν, λέγει ὅτι δὲν

εὗρε καιρὸν νὰ μελετήσῃ τὸ νομοσχέδιον, ἀσχολούμενος μετὰ δημοκρατικὰ μανιφέστα.

Ἀστ. Ζουρμπᾶς. Καὶ τοῦ νομοσχεδίου τὰς ἀρχὰς γνωρίζω, ὅπως καὶ τὰς δημοκρατικὰς. Ὑπογράφω δὲ τὸ μανιφέστον, ἐξεπλήρωσα καθῆκον πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν συνείδησίν μου.

Διαμαρτυρίαι, συρράδαι καὶ θόρυβος ἐγείρεται ἐν τῷ σώματι τούτῳ, πλεῖστοι δὲ πληρεξούσιοι ζητοῦσιν ὅπως ὁ λογοθεσιῶν κατ-λθῇ τοῦ βήματος καὶ ὁρμοῦσι πρὸς τὸ βῆμα.

Ἔνεκα τούτου ὁ κ. **Πρόεδρος** διακόπτει τὴν συνεδρίασιν ἐπὶ 5 λεπτὰ τῆς ὥρας.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ἐπαναλαμβανομένης τῆς συνεδριάσεως ὁ κ. **Α. Ζουρμπᾶς** συνεχίζει τὰς παρατηρήσεις του ἐπὶ τῶν διαφόρων παραγράφων καὶ ἐδαφίων τοῦ 2 ἄρθρου καὶ προτείνει διαφόρους τροπολογίας, αἵτινες φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ γίνωσιν ἀποδεκταί.

Ὁ κ. **Α. Σουλιώτης Νικολαΐδης**, λαβὼν τὸν λόγον ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐπεισοδίου μεταξὺ κ. Κίνια καὶ Ζουρμπᾶ, λέγει πρὸς τὸν κ. Ζουμπᾶν ὅτι οἱ ἀληθῶς καὶ οὐσιαστικῶς δημοκράται εὑρεθῆμεν. Σεῖς προσποιεῖσθε μόνον δημοκράτας, χάριν κακοβούλων σκοπῶν. Θέλετε ἐν τῷ ὀνόματι τῆς δημοκρατίας νὰ διαπράξητε καὶ πάλιν κατ' ὀνόματι τῆς δημοκρατίας νὰ διαπράξητε καὶ πάλιν κατὰ τῶν ἐλευθερίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ὅσα διεπράξατε ἐν ὀνόματι τῆς φιλελευθερίας.

Ὁ κ. **Ν. Γερμανὸς** λέγει ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ, μετὰ τὴν ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ συζήτησιν καὶ μετὰ τὴν εἰς ἀναγνωσιν προσετέθησαν διατάξεις αἱ ὁποῖαι δὲν συμβιβάζονται πρὸς τὰ πράγματα καὶ παρουσιάζουσιν ἀνισότητα εἰς τὸν τρόπον τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων εἰς τοὺς διαφόρους νομοὺς τοῦ Κράτους. Ἐν τῷ ἀεθχρίῳ π. χ. δὲν πρέπει νὰ προστεθῇ ὁ Νομὸς Φλωρίνης καὶ Πέλλης, καθόσον αἱ συνθῆκαι δὲν εἶναι αἱ αὐταὶ κατὰ τὴν γνώμην του πρὸς τὰς τοῦ κομοῦ Τρικκάλων. Ἄλλως τε καὶ αὐτοὶ οἱ προτείναντες ἠθέλησαν τοὺς δύο τούτους Νομοὺς νὰ κατατάξωμεν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ Νομοῦ Λαρίτης, ὡς σημειοῦται ἐν τῷ περιθωρίῳ τοῦ πρώτου σχεδίου. Εὑρίσκει ἀφ' ἑτέρου οὐχὶ ὀρθὴν τὴν ἐξαίρεσιν, ἡ ὁποία γίνε-

τοι εἰς ἄλλους τινὰς νομοὺς καὶ δὴ τῆς Εὐβοίας, Φθιωτιδὸς καὶ Φωκίδος κλπ. ὥστε νὰ μὴ ἀποκλεισθοῦν τὴν ἐν τοῖς ἀγροκτήμασιν αὐτῶν πρωτίστως οἱ μορφωτέοι, ἀφοῦ θεσπίσωμεν ὡς γενικὸν ὅτι τοῦτο καὶ δικαίως, διότι ὁ ἀρρίζης εἶναι συνδεδεμένος μὲ τὴν γῆν, τὴν ὁποίαν καλλιεργεῖ καὶ γονιμοποιεῖ. Ἄλλως τε εἶναι καὶ ἄδικον τοῦτο, γινόμενον κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τινας νομούς. Τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 4 θεωρεῖ ἀλληλοσυγκρουομένας, θὰ δώσωσι δὲ ἀφορμὴν εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ ἐκτελέσωσι τὰς ἐγκαταστάσεις, νὰ ἐνεργῶσιν ἴσως διαχρύβδην ἐκάστοτε καὶ νὰ γεννῶνται δυσαρέσκειαι καὶ ἀδικίαι. Φρονεῖ ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ διασαφηνισθῶσι καλλίτερον τὰ πράγματα. Τὸ ἐδάφιον 17 θεωρεῖ ἀπαλειπτέον, λόγῳ τοῦ ὅτι τοῦτο εἶναι τελείως ἀπαραίτητον. Ταῦτα λέγει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκφράζει τὴν ἀποψίν του ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ἐπιμέλεια τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τούτων τοῦ ἐδαφίου, ἵνα μὴ καταστραφῶσιν ἢ ἀφανισθῶσιν ἐκ τῆς ἀμελείας.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἥτις ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ ἐκτελεῖται ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Ἐν τῷ ἐδαφίῳ 17 ἐγένετο λόγος περὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἔργων τούτων ἐπιβάλλεται ἡ ἐπιμέλεια τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἵνα μὴ καταστραφῶσιν ἢ ἀφανισθῶσιν ἐκ τῆς ἀμελείας.

Ὁ κ. **Χατζῆς** ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἥτις ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ ἐκτελεῖται ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Ἐν τῷ ἐδαφίῳ 17 ἐγένετο λόγος περὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἔργων τούτων ἐπιβάλλεται ἡ ἐπιμέλεια τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἵνα μὴ καταστραφῶσιν ἢ ἀφανισθῶσιν ἐκ τῆς ἀμελείας.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἥτις ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ ἐκτελεῖται ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Ἐν τῷ ἐδαφίῳ 17 ἐγένετο λόγος περὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἔργων τούτων ἐπιβάλλεται ἡ ἐπιμέλεια τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἵνα μὴ καταστραφῶσιν ἢ ἀφανισθῶσιν ἐκ τῆς ἀμελείας.

Ὁ κ. **Χατζῆς** ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἥτις ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ ἐκτελεῖται ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Ἐν τῷ ἐδαφίῳ 17 ἐγένετο λόγος περὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἔργων τούτων ἐπιβάλλεται ἡ ἐπιμέλεια τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἵνα μὴ καταστραφῶσιν ἢ ἀφανισθῶσιν ἐκ τῆς ἀμελείας.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἥτις ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ ἐκτελεῖται ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Ἐν τῷ ἐδαφίῳ 17 ἐγένετο λόγος περὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἔργων τούτων ἐπιβάλλεται ἡ ἐπιμέλεια τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἵνα μὴ καταστραφῶσιν ἢ ἀφανισθῶσιν ἐκ τῆς ἀμελείας.

Ὁ κ. **Χατζῆς** ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἥτις ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ ἐκτελεῖται ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Ἐν τῷ ἐδαφίῳ 17 ἐγένετο λόγος περὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἔργων τούτων ἐπιβάλλεται ἡ ἐπιμέλεια τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἵνα μὴ καταστραφῶσιν ἢ ἀφανισθῶσιν ἐκ τῆς ἀμελείας.

ναι τσιρλιγκάδικοι καὶ παρακαλῶ ἐξ ὀνόματος τοῦ νομοσχεδίου νὰ ἐκφέρητε τὴν ἀπόφασίν σας.

Δ. Γούναρης. Ἡ διάταξις αὕτη ἐτέθη κατόπι πρωτοβουλίας τῶν βουλευτῶν Φλωρίνης. Ἤδη ἐψηφίσθη καὶ ἄλλος νόμος Πελλίνης, συμπεριληφθείσης εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ νομοῦ Λαρίσης, νὰ μείνῃ δὲ ἐν σχέσει μόνον πρὸς τὴν Φλωρίνην. Εἰς κτήματα 200, 300 στρεμμάτων οἱ ἐκεῖ μορτῖται θὰ ἀποκατασταθῶσι πρότερον καὶ μετὰ ταῦτα ὅτι περίσσευμα λάβῃ ὁ ἰδιοκτήτης θὰ τὸ λάβῃ.

Ὁ κ. **Χατζῆς** συνεχίζων, λέγει ὅτι, ἐν πάσῃ περιπτώσει ἵνα ἐπικρατήσῃ πλήρης δικαιοσύνη πρέπει νὰ ἀρεθῶσιν ἐν τῷ νομῷ Φλωρίνης 500 στρέμματα, διότι καλῶς γνωρίζει τὴν κατάστασιν τοῦ νομοῦ, φρονεῖ δ' ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνος ἡ ὁλοκληρωτικὴ παρέμβασις ἐν τῷ νομῷ τούτῳ. Πρέπει νὰ μελετηθῇ καλῶς τὸ ζήτημα, ὥστε νὰ μὴ συμβῇ ὅ,τι συνέβη πρό τινος μὲ τοὺς πρόσφυγας, οἵτινες πεισθέντες εἰς τὰς στατιστικὰς πληροφορίας τοῦ τότε ἐκεῖ διευθυντοῦ τοῦ ἐποικισμοῦ, μετέβησαν καὶ δὲν εὗρον, οὔτε οἰκήματα, καὶ ἀναγκάσθησαν νὰ ἐπανέλθωσιν ἐκεῖθεν κακῶν κακῶς.

Ὁ κ. **Δ. Κατσάνος** ὑποστηρίζει ὅτι καὶ ἐν τῷ νομῷ Τρικκαλίων δίκαιον νὰ προσμετρηθῇ εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἔχει ἀποκτήσει ἕκαστος τῶν κτήσεων του μεθ' ὧν εἶναι συνιδιοκτήτης, διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ στερηθῇ τῆς περιουσίας του ἐπειδὴ, ἐὰν καθ' ὑπερβολὴν δὲ ταῦτα ἔχουν ἐξαιρεθῇ κατὰ τὸ κρατοῦν σύστημα δὲν ἀπορρίπτομεν τὰς ἀξιώσεις αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι ἐξωφρενικαί.

Ὁ κ. **Γ. Ἀλεξάνδρου** διαμαρτύρεται ζωηρῶς, διότι διὰ διαφόρων προσπαθειῶν ἐπιτυγχάνει ὑπονόμευσιν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τοῦ νομοσχεδίου, ὅστις εἶναι ἀποκατάστασις ἀπόρων ἐργατῶν ἐφ' ἑαυτῶν, ἀλλὰ ἀποκομματισμὸς διότι ἐν τῶν ἀνωφελῶν ἐμποδίων προσπαθειῶν, ἃς δὲν ἀντιμετωπίσαμεν μετὰ δυσκολίας ἡ Κυβέρνησις, καθ' ἃ ἐνεφανίσθη καὶ τὰ νομοθετηθέντα εἰς ἀνωνύμων προσώπων διατάξεων!

Συνεχίζων, παρακαλεῖ τοὺς ἀποδιδόντας σημασίαν τῆς λύσεως τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος, νὰ ἐκφράσωσι καὶ ἐπιθυμίας στοῦ λαοῦ.

Πρόεδρος. Παρακαλῶ, κύριε Ἀλεξάνδρου. Δὲν δύνασθε νὰ συνεχίσητε τὴν ἀγόρευσίν σας, διότι ὑπεβλήθη ἐν μέσῳ τῶν πληρεξουσίων κ. κ. **Δ. Βοκοτοπούλου, Π. Στα-**

ίκου, Ν. Καλογεροπούλου, Α. Χρηστομάνου, Σαλίχ Σεφήκ, Χατζῆ καὶ *Ἀσμῆ βέη* ἔντασις ἀπαρτίας.

Προσκλήσει τοῦ κ. ***Προέδρου***, καλοῦνται ὡς ψηφολέκται ἐκ μέσου τῶν ὑποβαλλόντων τὴν ἐνστασιν ὁ κ. ***Δ. Βοκοτόπουλος***, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ὁ κ. ***Ν. Φίλιος*** καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτῶν ἄρχεται ἡ ἀναγνῶσις τοῦ καταλόγου. Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τούτου καὶ μὴ ὑποφαινούσης ἀπαρτίας, λύεται ἡ συνεδρίασις ὡραν 3 καὶ 10 μετὰ μεσονύκτιον, ἵνα ἐπαναληφθῇ κυρίων ὡς ἐν τῷ π. μ.

Ὁ Πρόεδρος — Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀργ. Λομβάρδος — **Ν. Κουλάνδρου**

Π. Ἰακώβου

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΑ'

Τῆς 1 Ἰουλίου 1922.

Ὥρᾳ 7 καὶ ½ μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἐλθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως μετὰ τὴν παρακλητικὴν τοῦ κ. ***Ἀθ. Εὐταξία***, νὰ προστεθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι παρὰ τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ αἱ δαπάναι τοῦ χθες ψηφισθέντος Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας δὲν θὰ ὦσι κατώτεραι κατὰ ἓν ἑκατομμύριον 300 χιλ. δραχ. ὡς ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐδήλωσεν καὶ ὅτι εἶναι ἤδη δαπανημέναι, ἀλλὰ τουναντίον πολὺ ἀγωτεραι.

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς:

— Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη παρακαλεῖ ὅπως ἐξαιρεθῇ τῆς ἀπολογιστρώσεως ἡ παραλιακὴ ζώνη ἡ κειμένη εἰς θέσιν «Βάρκα» καὶ Βουλιαγμένη.

Ὁ Γεώργιος Κατσανιώτης, πρώην χωροφύλαξ, αἰτεῖται τὴν ἐπαναφορὰν του εἰς τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς ὡς καὶ τὴν προαγωγήν του.

— Οἱ κάτοικοι Ἀγγελοκάστρου παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἀπαλλάτριωθῇ τὸ παιδικὸν σωμα Ἀγγελοκάστρου.

— Διάφορα σωματεῖα Τσιγγάνων παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως λάβῃ πρόνοιαν διὰ τὰς αἰργὰς σιγαροπαίνας.

— Οἱ Καθηγηταὶ τοῦ ἐν Χάνῃ Κεφαλληνίας Ἑλληνικοῦ σχολείου ἱκετεύουσι τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ληφθῇ πρόνοια διὰ τοὺς ἐν τῷ Μετώπῳ ὑπηρετοῦντας καθηγητάς, ἵνα λαμβάνωσι καὶ αὐτοὶ τὸ χορηγηθὲν ἐπίδομα.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Σπάρτης ὑποβάλλει θερμὴν παράκλησιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἀπαλλαγῇ τῆς φορολογίας τὰ αὐτοκίνητα, ἅτινα ἐξυπηρετοῦσι τὴν συγκοινωνίαν Σπάρτης.

— Ὁ λαὸς Ναρύσσης ἐκφράζει ἀπείρους εὐχαριστίας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν γενομένην ἀπολύτρωσιν τοῦ κτήματος Κανέλλη.

— Οἱ κατὰ τὸν Πανευρωπαϊκὸν πόλεμον παθόντες Ἕλληνες ὑπήκοοι ζητοῦσι τὴν παροχὴν δανείου ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους, ἀπέναντι τῶν ἐκδικασθεισῶν ἀποζημιώσεων των.

— Οἱ κάτοικοι Κοζάνης παρακαλοῦσιν, ὅπως μὴ ψηφισθῇ τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον «περὶ πληρωμῆς εἰς χρυσόν», ὡς καταστρέφον τὰς περιουσίας τοῦ Νομοῦ Κοζάνης, ἀλλὰ νὰ τροποποιηθῇ μὲ πληρωμὰς εἰς χρυσὸν μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1911.

Ὁ Ἀγαμέμνων Πλειόδης ἀποστροφὸς ἀνθυπομοίραρχος, δι' αἰτήσεως του ζητεῖ τὴν ἐπαναφοράν του εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν.

Ὁ κ. ***Κ. Δροσόπουλος***, πληρεξούσιος Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας ὑποβάλλει προπολογίαν τῶν σχεδίων νόμου «περὶ ἀποζημιώσεων τῶν ἐπὶ τοῦ πρώην καθεστῶτος δικαστικῶς λόγῳ ἀπολυθέντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

— Ὁ κ. ***Ν. Καλαντζάκος*** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «Περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων τῆς Ἱερομονάχου Εὐταξίας».

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. ***Μ. Στεφανίδης, Κ. Στάϊκος, Δ. Κρεμέζης, Χρ. Ἀσιμῆς, Α. Γκιόκας*** κλπ. ὑποβάλλουσι προπολογίαν τῶν σχεδίων νόμων «Περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν κωδίκων», «Περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Συγκοινωνίας» καὶ «Περὶ ρυθμίσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Δημοσίων Ἔργων».

Λαμβάνει εἶτα τὸν λόγον ὁ κ. ***Θ. Ζαΐμης***, ὅπως

Υπουργός επί της Εκπαιδεύσεως, ότι τις λέγει τα εξής εν σχέσει προς όσα είπε κατά την χθεσινήν συνεδρίασιν περί αυτού ο κ. Χρηστομάνος. Υπενθυμίζω να εκθέσω τι εγένετο εν τω Υπουργείω Παιδείας. Εύρον την Εκκλησίαν φρενίτιδα και σχεδαίνισα αυτήν. Εκάλεσα την Πειθαγγελικήν, ως είπον εις αυτήν δεν θάς καλώ σήμερον, ίνα χωνεύσητε τα ληφθέντα μέτρα υπό της Κυβερνήσεως· θα σας καλώ όταν ακούσητε αυτά. Δεν ήθελησαν να τα χωνεύσουν. Κατόπιν όμως τα έκαμαν. Εύρον την εκπαίδευσιν εις την αυτήν κατάστασιν και τοιαύτα έμειναν εν αυτή μέχρι της τελευταίας μεγάλης πρόνοιας περί αυτής, καθ' ην 2000 εκπαιδευτικοί εύρέθησαν απολυθέντες της θέσεώς των. Ηυχαριστήθην προσκαλέσας 400 να επανέλθωσιν εις την θέσιν των. Πανεπιστήμιον δε τούτους χωρίς ν' απολύσω ουδένα. Εύρον τους εκπαιδευτικούς εν χαμηλώσει και μετατάξας αυτούς, τους περισσεύοντας κατέστησα περιττούς εις τη οποίον είχον προστεύσας και τους έστειλα εις άλλο μέρος, ίνα υπομνήσωσιν ότι υπάρχουν κόσμοι ταρχαί και φανώσιν χρήσιμοι εις την εκπαίδευσιν.

Δ. Γούναρης. Έλεγα ότι το ανωτέρω δύναται ν' αγνοή. Εκείνοι οι οποίοι δημοσιεύουσι ξύλα, δεν λαμβάνουσιν υπ' όψιν ότι πρόκειται περί 18 χιλιάδων, νομίζω διδασκάλων, των οποίων το πλείστον η απόλυσις επεδιώκετο εκ των περιστάσεων.

Θ. Ζαΐμης. Έπρεπε ν' αποφασισθώσιν εκ νέου μεταβολαί εις το οποίον υπηρέτουν. Εύρον θρομακτικήν ελάττωσιν των εκπαιδευτικών και κατόπιν πόσων και ποίων, και εσκέφθην ότι έπρεπε να προσκληθώσι εκπαιδευτικώς εις την εκπαίδευσιν. Και αναφέρει ο κ. Ζαΐμης τίνα μέτρα έλαβε τότε δια την επιτυχίαν του σκοπού του όσον και δια την προσέλκυσιν φοιτητών εις την Φιλοσοφικήν Σχολήν του Πανεπιστημίου, μεταξύ των οποίων και ότε παρεκάλεσε το εκπαιδευτικόν Συμβούλιον να ψηφίση πίστωσιν προς αποστολήν πεντήκοντα διδακτόρων εις το Πανεπιστήμιον, εξ ων οι 35 να εγγραφώσιν εις την φιλοσοφικήν και 15 εις την μαθηματικήν.

Ανακρούει μετά τούτο τίνα μέτρα εκάμε περί των Πανεπιστημίου, ιδίως δια την Ιατρικήν Σχολήν, ως την σύστασιν της Οδοντοϊατρικής Σχολής και απορρίπτων τας κατ' αυτού αιτιάσεις του κ. Χρηστομάνου, έρχεται εις το

κήρυγμα της εκκαθαρίσεως του Πανεπιστημίου και λέγει τα εξής:

Όσον αφορά εις τα της εκκαθαρίσεως των καθηγητών του Πανεπιστημίου, ότε διωρίσθη ο υπό των δικαστικών επιτροπή, κατόπιν της αποφάσεως της Συνελεύσεως εκαλέσαμεν αυτήν να αναλάβη την εκκαθάρισιν. Άλλ' η επιτροπή δεν εδέχθη, κατόπιν δημοσίαν προθεσμίαν και δι' αυτό δεν έγεινε η εκκαθάρισις. Νομίζω όμως ότι πολύ ελαχίστων, όλων των καθηγητών, δεν συντρέχουσι λόγοι προς απόλυσιν άλλων. Οπωσδήποτε εγώ δεν προέβην εις την εκκαθάρισιν, διότι δεν είχον τον καιρόν.

Ταύτα κύριοι είχον να είπω εις όσα μοι κατέλιπεν ο κ. Χρηστομάνος.

Ο κ. Κ. Πολυγένης (Υπουργός επί της Παιδείας) λαμβάνων τον λόγον, λέγει ότι αισθάνεται ευχαρίστησιν, διότι τώρα δίδεται η ευκαιρία να εξαρθή το μέγα όντως έργον του προκατόχου του, το οποίον δυστυχώς ήναγκάσθη να διεξαγάγη κατά μυρίων παλαιάς δυσχερειών. Διότι περί δυσχερειών μεγάλων επρόκειτο, προκειμένου να αποκατασταθώσι τα πράγματα τόσον εν τη Εκκλησία, ήτις εύρίσκετο εν εξουθενωτική καταστάσει όσον και εν τη εκπαιδεύσει, ήτις είσήρχετο εν εξευτελιστική καταστάσει. Αν δε εν τη εκτελέσει του κολοσσαίου τούτου έργου παρεισέρρησέ τι, ουχί σύμφωνον προς δικαίας αξιώσεις, είτε προσώπων είτε πραγμάτων, τούτο υπήρξεν ελάχιστον, και δεν δύναται να μειώση το έργον τούτο ο κ. Υπουργός. Όσον αφορά την εκκαθάρισιν του Πανεπιστημίου, ουδόλως δι' αυτήν δύναται να εύχηται ο κ. Ζαΐμης. Η δυναμει του γνωστού νόμου, ορισθείσα επιτροπή προς εκκαθάρισιν, κληθείσα να προβή εις το έργον αυτής, εδήλωσεν ότι δεν ηδύνατο να αναλάβη τοιούτο έργον, τούτο δε προφανώς, διότι παρεσύρθη παρερμηνεύσασα προφανώς την αποστολήν αυτής και νομίσασα ότι επρόκειτο να διεξαγάγη δικαστικόν έργον και ουχί εκκαθαριστικόν. Τοιαύτη υπήρξεν η δράσις του κ. Συναδέλφου εν τω Υπουργείω, και φρονώ ότι ούτως έπρεπε να κριθή το έργον αυτού και ουχί ως κατεκρίθη.

Ο κ. Δ. Γούναρης λέγει ότι θα εθεώρει παράλειψιν καθήκοντος, εάν δεν εδραπέτευε της ευκαιρίας παύτης δια να εξάρη το έργον το οποίον επετέλεσεν ο κ. πρώην Υπουργός της Παιδείας. Μίαν ημέραν θα

εξεταστή το έργον τούτο ως και ολοκληρον το έργον της τότε Κυβερνήσεως. Τας δυσχερείας τας ιδιαιτερας, τας οποίας παρουσίασε το έργον τοῦ πρώην Υπουργοῦ της Παιδείας, έπρεπε να είναι άνηρ της αγωνιστικότητος τοῦ χαρακτῆρος και των προθέσεων τας οποίας είχεν ο ἐξ Αγχιάλου πληρεξούσιος, διὰ να είναι δυνατον να προχωρήσῃ καθ' ὃν τρόπον προυχώρει. Παρηκολουθησα, λεγει, συνεργατης αὐτοῦ ἐν τῇ Κυβερνήσει, ἡ οποία από της πρωτης στιγμης ανελαβε την διαχείρισιν των κοινῶν μετα την λῆξιν της Ιης Νοεμβρίου, όχι μόνον το ενδιαφερον μετα του οποίου εισηλθεν εις και την ιδιαιτεραν δυναμιν την οποίαν κατεβαλεν ως εκ του παρελθόντος αὐτου και εκ των γνωσεων αὐτου επι των πραγμάτων, ἵνα τα προβλήματα εκεῖνα τα οποία προέκυπτον λυθωσι κατα τρόπον τελεον. Κύριοι, ειναι μεγαλον συστημα να ὑρίσταται ορθοσαν και απωλειαι ο πλουτισμος ανήρ' αλλ' εν τούτῳ ακριβως, εν τῇ γαννιοτητι την οποίαν καταβάλει εξακολουθων το έργον του, ευκειται η αξία του πολιτικου ανδρος και δη του εξ Αγχιάλου και Ηλιδος πληρεξουσίου. Ειναι ευκολον εις τους επικριτας, οιτινες δεν θέλουσιν βλέπουν ἡ μονον τα ελαττωματα και εις εκεινους οι οποίοι ίστανται χειρομαλακτουντες διὰ να χαίρωσι μόνον τας τελειας ὑφ' ὅλην, να επιχαίρωσι και συγχαντήσωσιν ολοκλήρου πατριωτικου έργου. Ειναι ανθρωπινος ο δόλος αὐτος, και της κοινωνίας ταυτης των ανθρωπίνων αντιθέσεων ειναι οι πολιτικοι ανδρες. Γιατι εις εκεῖνους οι οποίοι εχουσι το θαρρος ν' αντιμετωπίσωσι τας ανθρωπίνους ταύτας κοινωνίας, προτιμοντες το στηθος αὐτων και τα μηνύματα λάβωσι τας εις εκεινων πληγας. Δεν θα εξυπηρετει το καλως τε το Δημοσιον συμφερον εαν δεν υπηρχον εκεῖνοι, οι οποίοι της ανθρωπινους αὐτας μικροτητας και κοινωνίας δεν θα ηδύναντο ν' αγνοήσωσι μετα περιφρονήσεως, πας εξ αὐτων επιθεσεις και πληγας.

Και εξαίρων το έργον του κ. Ζαΐμη ο κ. Παπαναστασίου ελεγεν:

Ενόμισα, κύριοι, οτι ειχον καθήκον να εκφράσω την γνώμην αντιλήψιν την οποίαν έχων των προθέσεων της φιλικης εις πχεσας της ενεργειας αὐτου ο κ. Συνεδρος επεδειξεν, και να εκφράσω επίσης την αντίληψιν ευρυτέραν εκείνης την οποίαν εσχεν ειδον αὐτων και θαυμάζω της πράξεις του, να μη εξαρω

ενώπιον ὑμῶν το γεγονος οτι πρόκειται περι ενος των αγαθωτάτων ανθρώπων, τους οποίους συνήντησα εις την ζωήν μου. Και οτος ὑπῆρξεν εν τῷ ιδιωτικῷ βίῳ, ἀξιοθαύμαστος, τοιοῦτος ὑπῆρξεν κηνὺς την πρόθεσιν, ἱκανος διὰ την εκτέλεσιν τοῦ ἔργου αὐτου, και εν τῷ δημοσίῳ βίῳ. Ἰχειροκροτήματα.

Ο κ. **Ν. Λεβίδης** αναγνωζει, λεγει, πρῶτος αὐτὸς τας αγαθας προαιρέσεις εις τον ιδιωτικον και πολιτικον βίον του κ. Ζαΐμη. Το έργον, το οποίον ανελαβεν ἤτο βαρύ· το εξετέλεσεν εν τούτοις καλῶς. Καλῶς ἔπραξε μετατοπίσας πολλους διδασκάλους, διότι πολλοι εξ αὐτων δεν ηδύναντο κἂν να μείνωσιν εν ταις κωμοπόλεσι και τοις χωριοις εν τοις οποίοις μετα τοσοῦτου φανατισμου ἐτατριασαν ὑπερ του τυραννικου καθεστῶτος. Αλλα, εξακολουθεῖ ο κ. Ζαΐμης, παρα την αγαθότητα την ικανότητα και τας αρετας του, ὑπεπεσεν εις δύο σφάλματα· το πρῶτον εἶναι ὅτι δεν ὑπέβαλε νόμον περι απομακρύνσεως εκ του Υπουργειου της Παιδείας, του εκπαιδευτικου Συμβουλίου, το οποίον δεν ὑπῆρξεν ανταξιον της αποστολῆς του. Το δεύτερον σφάλμα εἶναι ὅτι δεν ἔσπευσεν εις την εκκαθάρισιν του Πανεπιστημίου, και οὕτω παραμένει εν τῷ Πανεπιστημίῳ διδάσκος της εδρας του Λάμπρου ο Σωτηριάδης, ο οποίος ουχι μονον δεν ἔχει καμμίαν επιστημονικην ικανότητα, ἀλλα και εσυκοφάντησε διὰ παντος τρόπου εν τῷ εξωτερικῷ την πατρίδα του και το σημερινον καθεστώς. Ο Σωτηριάδης εἶναι ὁ ἄνθρωπος αὐτος, ὁ οποίος εδημοσίευσε συγγραφην και χάστην διὰ κα τολεμήσῃ τα δίκαια του ελληνισμου, εν Μακεδονία ὑπερ των Βουλγάρων.

Πολλοί πληρεξούσιοι. Να πεταχθῇ· να γινῇ ειδικος νόμος δι' αὐτον.

Ο κ. **Ν. Λεβίδης** εξακολουθῶν, λεγει ὅτι ο βενιζελισμος καιροφυλακει και η Κυβέρνησις πρέπει να οπλίσῃ το λαον, ὅν οι βενιζελικοι εχουσιν αφοπλίσει, διὰ να δυνηθῇ ούτος ν' αμυνθῇ εναντίον πραξικοπήματος, το οποίον βυσσοδομοῦσιν οι βενιζελικοι εναντίον του καθεστῶτος.

Ο κ. **Περ. Ι. Αργυρόπουλος** λεγει ὅτι δεν πρεπει να κλεισῃ ἡ συζήτησις, χωρις να ενθυμηθῇ ἡ Συνέλευσις εν γεγονος, χαρακτηρίζον τους δημοδιδασκάλους της προνομιουχου ιδεολογίας· το γεγονος οτι οὗτοι εδίδασκον και υπεχρέουν τους μαθητας να ᾄδωσιν εν τοις σχολείοις δύο ὕμνους, τον

ύμνον τοῦ πρώην πρωθυπουργοῦ καὶ τὸν ἐθνικὸν ὕμνον ξένου κράτους. Ὁ ἐθνικὸς ἡμῶν ὕμνος εἶχε περιπέσει εἰς τριτεύουσαν θέσιν κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν δημοδιδασκάλων τούτων. Ἂν ἔχει τις νὰ ψέξῃ τὸν τέως ὑπουργόν, εἶναι ὅτι οὗτος δὲν ἐζήτησεν ἀπ' ἀρχῆς θέσπισμα τῆς Συνελεύσεως περὶ παύσεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν δημοδιδασκάλων.

Α. Μάτεσις. Ὑπομιμνήσκω ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὅτι λειτουργὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐνυποψιάστως καθυβρίσας τὸ νόμιμον καθεστὼς τῆς Κώρας, κατέχει ἤδη θέσιν ἰδιαιτέρως ἐμπιστευτικὴν ἐν Θρᾴκῃ.

Πρόεδρος. Παρατηρῶ ὅτι ἡ συζήτησις ἐξετράπη ἀπὸ ἐν προσωπικὸν ζήτημα εἰς πλεῖστα ἄλλα ζητήματα καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ. Διὸ αὐτὸ θεωρῶ αὐτὴν λήξασαν.

Ὁ κ. ***Κ. Δροσόπουλος*** λέγει, ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ ἐν μέτρον, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταγινώμεθα ἐπ' ἄπειρον εἰς φιλολογίαν, ἐνῶ ἔχομεν Ἡμερησίαν Διάταξιν περιλαμβάνουσαν πλέον τῶν 200 νομοσχεδίων πρὸς ψήφισιν. Καλὸν εἶναι νὰ καθαιρεθῶσι τὰ ἐπείγοντα νομοσχέδια, ὡς τὸ περὶ κίσσης καὶ τὰ φορολογικά, ἵνα νὰ ψηφισθῶσι ταχέως.

Ὁ κ. ***Α. Χριστομάνος*** λέγει ὅτι ἔφερε μόνον τὴν δρᾶσιν τοῦ κ. Ζαΐμη ὡς Ὑπουργοῦ, διότι φρονεῖ ὅτι ἐὰν οἱ διδάσκαλοι εἶχον παρακοὴν τὸν νόμον, ἔπρεπε νὰ παυθῶσι, καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης κατακρίνει τὰς ἀθρόας μεταθέσεις. Προσθέτει ὅτι εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ἥτις ἐμελέτα τὸ ζήτημα τοῦ νέου ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ κ. Ζαΐμης ἀπέστειλε σχετικὰ ἐρωτήματα περὶ τοῦ ἀπαραιτήτου ἢ μὴ τῆς δεινὰ ἢ τάδε ἕδρας, ἐνῶ τὸ ἔργον τοῦτο ἦτο ἀποκλειστικῶς ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἔψεξε λοιπόν, λέγει, καὶ ψέγει τὸν κ. Ζαΐμην, διότι δὲν ἔδειξεν ἀρκετὴν δύναμιν, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὸ Πανεπιστήμιον, ἐξ ἄλλου δὲ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἐγκληματίσαντας ἐκπαιδευτικοὺς καὶ οὐχὶ ἁπλῶς νὰ μεταθέσῃ αὐτούς· ἐπὶ πλέον, διότι ἐτιμώρει διὰ μεταθέσεων εἰς Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν, ὅταν αὐτὴ νὰ ἦτο τόπος ἐξορίας, ἀρίστους ἐκπαιδευτικοὺς μηδαμῶς πταίσαντας, ὑπείκων εἰς κομματικοὺς λόγους.

Ὁ κ. ***Θ. Ζαΐμης*** λέγει ὅτι ἀρκετὰ ἐλέχθησαν ἐπὶ τοῦ

ζητήματος τῆς μεταθέσεως τῶν διδασκάλων καὶ ἰδίως τῶν δημοδιδασκάλων. Ἐξήγησα ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ὅτι δὲν ἐτόπουν νὰ παύσω, διότι δὲν εἶχον τοιαύτην πρόθεσιν, ἀλλ' ἐτόπουν νὰ πάρω τοὺς δασκάλους ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα ποὺ ἦλθον εἰς προστρικὰς καὶ νὰ τοὺς στείλω πάρα πέρα, ὅπου ἦσαν ἄγνωστοι καὶ δὲν εἶχον προστριβή, διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ συνέλθουν καὶ νὰ γίνουν ἐκπαιδευτικοί. Δικαιολογῶν δὲ τὰ μέτρα εἰς τὰ ὁποῖα προέβη ὡς πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον, ἀλλὰ καὶ διατί δὲν προέβη εἰς ὅσα ἔπρεπεν ἴσως νὰ προβῇ, λέγει ὅτι εἰς ἐν μόνον πάντοτε ἀπέβλεπεν· πῶς νὰ φανῶ ἀντάξιος τῆς ἀποστολῆς μου ὡς ὑπουργὸς τῆς Παιδείας. Βλέπων τὴν ἔρευναν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ λαὸς ὅπως ἐκπαιδεύσῃ τὰ τέκνα του καὶ πρὸς δύσιν περισσοτέραν ἐκπαίδευσιν, ἔκαμα Γυμνάσια, ἔκαμα ἑλληνικὰ σχολεῖα, ἔκαμα Λύκεια, Γυμνάσια θηλέων καὶ ἠκολούθησα τὸν Γκαῖτε ζητοῦντα περισσότερον φῶς παντὸς ἄλλου. Ἐκπαιδευτικὰ ὑπουργήματα δὲν ἔχομεν, καὶ ἰδίως εἰς τὰς Ἀθήνας. Χειροκροτήματα.

Πρόεδρος. Κύριε, τὸ ζήτημα εἶναι σοβαρὸν καὶ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ, ὁριζομένῃ εἰδικῶς, νὰ ἐπανέλθωμεν δὲ τώρα εἰς τὸν Κανονισμόν.

Πλεῖστοι πληρεξούσιοι. Ὄχι, κύριε Πρόεδρε. Νὰ τελειώσῃ τώρα ἡ συζήτησις.

Ἀκολουθεῖ κατόπιν τὸν λόγον ὁ κ. ***Δ. Πετρακάκος***, ὅστις κακίζει τὴν πολιτικήν, δι' ἧς ἀντιβενιζελικοὶ διδάσκαλοι διὰ λόγους μικροπολιτικῆς ἐστάλησαν εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, διὰ νὰ πρωτοστατεύθωσιν ἐν Ἀκαρνανίᾳ βενιζελικά. Ἀναγκάζεται ἐν τοιούτῳ νὰ εἶναι ἐπιφυλακτικὸς εἰς τὰς κρίσεις του μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὅστις γνωρίζει βεβαίως πλειότερα ἡμῶν. Ἀλλ' ἐκ τῆς ἀποψινῆς συζητήσεως προέκυψε μία ἀπορία καὶ ἡ συζήτησις δὲν δύναται νὰ κλεισθῇ πρὶν ἢ διαφωτισθῶμεν ἐν τούτῳ. Ὁ κ. Ζαΐμης ὡμολόγησεν ὅτι ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ Πανεπιστημίου ἐθεωρεῖτο ἀναγκαία, οὐχὶ ἁπλῶς ἡ Κυβέρνησις μετέγνω, θεωρήσασα ἐκ τῶν ὑστέρων τὸ Πανεπιστήμιον ὡς καλῶς ἔχον, ἀλλὰ δι' ἀνεπάρκειαν χρόνου. Ἐπιθυμῶ λοιπὸν νὰ γνωρίζω τί σκέπτεται ἡ Κυβέρνησις· Πῶς εἶναι δυνατὸν τὸ Πανεπιστήμιον νὰ κρέμεται ἐν τοιαύτῃ ἐκκρεμότητι; Φρονεῖ ἡ Κυβέρνησις ὅτι ἔχομεν ἢ ὄχι καλῶς; Ἂς τὸ εἴπῃ καθαρά. Πιστεύει ὅτι

ἐπιβάλλεται ἡ ἐκκαθάρισις; Διατί τότε δὲν προσαγει σχετικὸν νομοσχέδιον; Τί περιμένει; Προκαλῶ ἐπὶ τούτου τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως ὅπως προβῇ εἰς δηλώσεις ρητὰς καὶ κατηγορηματικάς.

Κ. Πολυγένης. (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Παιδείας). Οὔτε ὁ νόμος ἐκεῖνος ἐξέπεσεν, οὐδὲ οἱ λόγοι οἱ ὑπαγορεύσαντες τὸν νόμον ἐκεῖνον ἐξέλιπον. Δι' αὐτὸ θέλω εἰσαγάγει γρήγορα παρατείνοντα τὴν προθεσμίαν διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν.

Ὁ κ. ***Χρ. Μητσόπουλος*** ὁμιλῶν διὰ μακρῶν, λέγει ὅτι δι' ὅλην τὴν ἐκπαιδευτικὴν κατάστασιν δὲν ἔπταισεν, οὔτε ὁ ὑπουργός, οὐδὲ οἱ ὑπάλληλοι, ἀλλ' ἡ ἐφαρμοσθεῖσα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς πολιτικὴ τῆς ἐπιεικείας καὶ τῆς ἀνεξικακίας, τῆς ἀσυγχωρήτου, τῆς ἐπιδειχθείσης ἀπέναντι τῶν ἁμαρτωλῶν ἐκείνων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς Δικαιοσύνης. Τὸ πρῶτον τυραννικὸν καθεστώς, κατανοῶν τὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν ἐξασκοῦσιν οἱ κλάδοι οὗτοι ἐν τῇ Κοινωνίᾳ, ἔσπευσε νὰ ἐγκολπωθῇ τούτους εὐθὺς ἀμέσως ἀπὸ τοῦ κινήματος Θεσσαλονίκης, καὶ κατεστήσατο αὐτοὺς δούλους εἰς ἐπιτυχίαν αὐτοῦ. Ἀπόδειξις τούτου, ὡς εἶπεν ὁ πρὸ ὀλίγου λαλήσας συνάδελφος, ἀντὶ τοῦ ὕμνου τοῦ Σολωμοῦ, ἠκούσκεν ἐν ταῖς σχολείοις τὸν καρσελλαμᾶ τοῦ Βενιζέλου. Ὥστε καὶ ἂν ἤθελεν ὁ κ. Ζαΐμης νὰ πλήξῃ τὸ κακὸν ἐν τῇ ρίζῃ αὐτοῦ, δὲν θὰ ἐπρόλαμνα νὰ πράξῃ τοῦτο, διότι θὰ προσέκρουεν εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως. Ἀπόδειξις ὅτι, ὡς καὶ ἄλλοτε, καὶ χθὲς ἀκόμη ἡ πρότασίς του καὶ ἡ τοῦ Ἀγγελοπούλου αἱ ὑποβληθεῖσαι περὶ ἀναστολῆς τῆς μονιμότητος ἐν τῷ νεῳ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς καὶ Κοινων. Προνοίας ἀπερρίφθησαν. Διὰ τοῦτο συνιστᾷ ὁ κ. Μητσόπουλος ὅπως ὑποβληθῇ πάραυτα ψήφισμα, τὸ ὁποῖον νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἄμεσον ἐκκαθάρισιν τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ δὴ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ καθηγητοῦ Σβορώνου, ὁ ὁποῖος ἐν βιβλίῳ αὐτοῦ, γαλλιστὶ ἐκδοθέντι, ἐκφράζεται οὐχὶ μετ' ἀνευλαβείας, ἀλλὰ διὰ φράσεων, ἃς δὲν δύναμαι νὰ ἐκστομίσω ἐντεῦθεν, κατὰ τοῦ περιδόξου Βασιλέως ἡμῶν Κωνσταντίνου τοῦ ΙΒ'. Καὶ ὅμως ὁ κύριος αὐτὸς μένει ὡς νομισματοφύλαξ καὶ κρατεῖ εἰς τὰς βδελυρὰς αὐτοῦ χεῖρας ὅλας τὰς μοίρας τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων, εἰς οὓς εἰσέρχεται ἐνδόξως καὶ ὁ Κωνσταντῖνος ὁ ΙΒ'.

Ν. Γερμανός. Περὶ τοῦ Σβορώνου ἐξεδόθη ἐσχάτως βιβλίαριον, περιέχον τοσαυτὰς καταγγελίας. Ἔχει γνῶσιν ὁ κ. Ὑπουργός;

Κ. Πολυγένης (Ὑπουργός). Ἔχω γνῶσιν ὅλων τῶν γραφομένων περὶ Πανεπιστημίου.

Δ. Βοκοτόπουλος. Ἂς μὴ λησμονηθῇ καὶ ἡ περίφημος γνωμοδότησις τοῦ περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Βενιζέλου.

Ὁ κ. ***Μητσόπουλος*** συνεχίζων μετὰ τοῦτο, ἀναφέρεται εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ καθηγητοῦ Σωτηριάδου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ὃν κατηγορεῖ διὰ μακρῶν δριμύτατα, ὡς βλάψαντα τὰ ἐθνικὰ ζητήματα διὰ τῶν ἐξόδων τὰς ὁποίας ἔκανε, πληρωθεὶς ἀδρότατα ἐν Ἀμερικῇ, ὡς καὶ διὰ τὴν ἀειμνήμονα χαρτίνη, δι' οὗ ἀπεδείκνυε νὰ κατα-δείξῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει Ἑλληνισμός, οὔτε ἐν Μ. Ἀσίᾳ, οὔτε ἐν Πόντῳ, οὔτε εἰς ἄλλα διάφορα τοῦ Ἑλληνισμοῦ κέντρα. Ἀπορεῖ δὲ πῶς διατηρεῖται ὁ τοιοῦτος καθηγητὴς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ, τὸ ὁποῖον πᾶν ἄλλο ἢ Ἐθνικὸν δύναται νὰ συμβληθῇ, καὶ καταλήγει συνιστῶν ὅπως ἡ Κυβέρνησις, ἀκολουθοῦσα τὴν πολιτικήν, ἣν ἀπὸ δύο ἐτῶν ἀκολουθεῖ ἀπέναντι τῶν βενιζελικῶν ὑπαλλήλων. Πρέπει, λέγει, κύριοι Κυβερνῶντες, νὰ δείξητε θάρρος καὶ νὰ προβῆτε εἰς ἔργα, ἀπομακρυνόμενοι ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν ἣ ὁποία σᾶς κατέχει.

Πρέπει, ἀμέσως διὰ ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως νὰ κάτακτήσητε τὴν δικαστικὴν ἰσοβιότητα καὶ τὴν μονιμότητα τῶν ὑπαλλήλων, ὥστε νὰ ἔχητε τὰς χεῖρας ἐλευθέρας, ἵνα προβῆτε εἰς τὸ ἔργον σας. Ἂν δὲν ἔχητε τὸ θάρρος αὐτό, τότε παραιτηθῆτε.

Ὁ κ. ***Ι. Κούσουλας*** διὰ μακρῶν ἀναπτύσσων τοὺς λόγους τῆς κατασταλτικῆς τῆς παιδείας, ἐπανορθοῖ τὰ λεχθέντα περὶ αὐτῆς προηγουμένων ὅτι, ὅτε ἀρχαῖός τις ἐρώτησε ποτὲ τοὺς Ἀθηναίους διατί τὰ τῶν πολέων ἄλλοτε μὲν εὖ, ἄλλοτε δὲ φαύλως ἔχουσιν, ἀπήντησε· δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ διὰ τοὺς Συμβούλους καὶ ἡγεμόνας. Ποῦ ἦτο ὁ νόμιμος ἡγεμὼν τότε; Εἶχε πεθῇ ἐκποδών. Ποῦ ἦσαν οἱ ἀγαθοὶ Σύμβουλοι; Ἐλέγχθησαν ἐκδιωχθέντες ἐξ ὅλων τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐστρατολογήθησαν πανταχοῦ καὶ εἰς τὴν Παιδείαν, ἐκεῖνοι, οἵτινες ἦσαν πρόθυμοι ἐκτελεστικοὶ τῶν διαθέσεων τῶν κακῶν Συμβούλων τοῦ κακοῦ καθεστῶτος ἐκείνου οἱ ὁποῖοι ἀνέστειλαν τὴν μονιμότητα, ἣν ἐπὶ ἔτος ὁλόκληρον ἐκράτησαν κλειστὴν εἰς ὅλους ἐκείνους ἐκ τῶν ὑπηρε-

σίας καὶ πᾶν ἀγαθὸν στοιχεῖον ἐξεδίωξαν ἀπηνῶς, ἐπεβαλον δὲ ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀπολύσεως εἰς διευθυντὰς δημοτικῶν Σχολείων νὰ ἄδωσι τὸν ὕμνον τοῦ Ὑπερείτου εἰς τὰς ἀπαλὰς ψυχὰς τῆς νεότητος. Ἐξέβαλον τὰ βιβλία τοῦ Κράτους καὶ ἄλλα προχείρως κατεσκευάσθησαν κατὰ νόμον, οὗ αὐτοὶ εἰσηγηταὶ ἐγένοντο. καὶ ἄτινα δὲν ἠδύνατο ν' ἀρνηθῶσι, διότι θὰ ἐλιμοκτόνουν αὐτοὶ καὶ αἱ οἰκογενειαί των. Μὴ λησμονῆτε δὲ τὴν τότε κατάστασιν, ἥτις ἦτο ἀνάλογος πρὸς τὴν τῆς σημερινῆς· περιουσίας δὲν εἶχον· οἱ μισθοὶ ἀνήρχοντο εἰς 100—150 μέχρι 300 δὲ διακριθῶν τῶν καθηγητῶν καὶ γυμνασιαρχῶν. Ὑπὸ τοιούτους ὅρους ἀδύνατον ἦτο ἀρνούμενοι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διατασσομένων νὰ ζήσωσιν. Ὑπῆρξαν βεβαίως καὶ τινες, οἵτινες ὑπῆρξαν ἔκδουλοι ἐκτελεσταὶ καὶ πρόθυμοι θεράποντες τῶν διατασσομένων, καὶ οἱ τοιοῦτοι ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῶσιν. ἀλλ' οἱ ἄλλοι δὲν ἔπταισαν. Ὁ πρώην Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἀληθῶς εὑρέθη ποὺ καταστάσεως πρωτοφανοῦς καὶ τὸ ἔργον του ὑπῆρξεν ἀληθῶς γιγαντιον· ἠδυνήθη ἀληθῶς νὰ μείνῃ ἀλώβητος ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἔργου τούτου, τοῦ τοσον δυσχερους, καὶ δὲν εὑρίσκει δικαίας τὰς κατ' αὐτοῦ ἐπικρίσεις. Φρονεῖ ὅμως ὅτι ἔργον τῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ καθαιρεσῃ τὰ Συμβούλια καὶ τὰς ὑπηρεσίας, ἄρα· ἡ Συνέλευσις οὐδὲν θ' ἀρνηθῇ πρὸς αὐτὴν πρὸς ἀπολύμανσιν τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν ἀπὸ τοὺς λυμεῶνας.

Ὁ κ. **Ἰω. Κίνιας** νομίζει, ὅτι παρέλκει ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου. Εἶναι περιττὴ ὁλίγον, ἀλλὰ δὲν τὴν ἔχομεν νὰ προβῶμεν εἰς ἔργα. Εἴμεθα Σῶμα συνταντικὸν καὶ δυνάμεθα νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ψήφισιν νόμου περὶ καταργήσεως τῆς ἰσοβιότητος καὶ μονιμότητος. Πλὴν οἱ λαλοῦντες ἀρκοῦνται μόνον νὰ λαλῶσιν· ἀρκοῦνται μόνον εἰς παχυλοὺς λόγους τυρανολογίας, οὐδὲν πράττοντες. Ἂς μὴν χάνωμεν ὀθεν πολυτίμων χρόνων, ἀλλὰ ταύτην τὴν νύκτα ἂς προβῶμεν εἰς τὸ σχετικὸν ψήφισμα. Φοβοῦμαι ὅμως, μὴ οὐδεὶς ἐκ τῶν λαλησάντων ὁδήγῃ εἰς ταχυτέραν ἀπόφασιν, ὡς δὲν ἔφθασαν καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ὑπογράψωσι τὴν πρότασιν νόμου περὶ παραπομπῆς τῆς Κυβερνήσεως Βενιζέλου, ἂν μόνον 17 πληρεξούσιοι εἶχον τὸ θάρρος νὰ ὑπογράψωσιν. Ἂς παύσωσιν ὀθεν οἱ κενοὶ λόγοι καὶ ἂς ἐπιδοθῶμεν εἰς ἔργα, ἂν θέλωμεν νὰ φανῶμεν ἀντάξιοι τοῦ ὑψηλοῦ μας προορισμοῦ!

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** λέγει, ὅτι αὐτὸς ἔχει ὑποβάλει ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1921 διαφόρους προτάσεις νόμων καὶ ψηφισμάτων, κατὰ τῶν ὀργάνων τῆς τυραννίας, ὡς τὴν πρότασιν περὶ ἀναστολῆς τῆς ποινικῆς παραγραφῆς, διὰ νὰ δυνηθῶσιν οἱ παθόντες νὰ καταδιώξωσι τοὺς βενιζελικούς, οἵτινες τοὺς κατεδίωξαν καὶ τοὺς ἐζημίωσαν· τὴν πρότασιν νόμου, διὰ τῆς ὁποίας οἱ παθόντες δικαιοῦνται ἀσφαλῶς ν' ἀποζημιωθῶσιν, ἐνάγοντες τοὺς ὑπαιτίους τῆς ζημίας των· τὴν πρότασιν ψηφίσματος, δι' οὗ στεροῦνται οἱ προϊστάμενοι τῆς τυραννίδος τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι· τὴν πρότασιν ψηφίσματος κατὰ τῶν ἐπιφορικῶν διωγμῶν, ἄνευ τῶν ὁποίων ἡ ἐπανάστασις τοῦ Βενιζέλου δὲν ἠδύνατο νὰ σταθῇ οὐδὲ πέντε ἡμέρας. Ἀλλ' ἀλλὰ ταῦτα τὰ μέτρα μένουσιν ἐκκρεμῆ πρὸ πολλοῦ χρόνου, οὐχὶ ἐξ αἰτίας τῆς Συνελεύσεως, ἀλλ' ἐξ αἰτίας τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία δὲν ὑποστηρίζει τὴν ψήφισιν αὐτῶν. Ἡ Κυβέρνησις συνεπῶς εἶναι ὑπαίτιος τῆς καταστάσεως καὶ οὐχὶ ὁ τέως ὑπουργός, ὅστις ὅσον ἠδυνήθη ἐπράξετὸ καθῆκόν του.

Κηρύσσεται μετὰ ταῦτα περατωμένη ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, λαμβάνει δὲ τὸν λόγον ὁ κ. **Κ. Οἰκονομίδης**, πληρεξούσιος Ἀχαΐας, ὅστις ἀποκρούει τὰ κατ' αὐτοῦ λεχθέντα κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ὑπὸ τοῦ κ. Λυμπρίτου, τονίζων ὅτι οὔτις οὐδέποτε ὑπῆρξε βενιζελικός.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** βεβαιοῖ ὅτι ὁ κ. Οἰκονομίδης καὶ ἡ ὀργάνεια αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἐκ τῶν δεινῶς διωχθέντων ὑπὸ τῆς βενιζελικῆς τυραννίδος καὶ εἰς ἐκ τῶν πρωταγωνιστῶν εἰς τὸν κατὰ τῆς τυραννίας ἀγῶνα. Εὑρίσκει ὅλως ἄδικον τὴν αἰτίασιν τοῦ κ. Λυμπρίτου, δεθέντος ὅτι ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ὡς λέγει καταστάσεως καὶ ἄλλοι δικηγορικοὶ Σύλλογοι συνέταξαν τοιαῦτα ψηφίσματα.

Ὁ κ. **Ἐμμ. Δαδόπουλος** (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι σχέδια νόμων.

α') «Περὶ αὐξήσεως τοῦ φόρου καταναλώσεως ἐπὶ τῶν καπνῶν».

β') «Περὶ διαθέσεως δι' ἐνικιάσεως τῶν κατὰ τόπους γραμμῶν πεζοδρομίας τῶν δημοσίων θεαμάτων κλπ.» καὶ

γ') «Περὶ ἐπιβολῆς τέλους ἐξαγωγῆς ἐπὶ τοῦ τερεβινθελαίου, κολοφωνίου, σύκκων, κουκουλίων καὶ σάπωνος».

Ποιούμενος δὲ βραχεῖαν εἰσήγησιν αὐτῶν, λέγει ὅτι διὰ

τοῦ νομοσχεδίου «περὶ αὐξήσεως τοῦ φόρου τοῦ καπνοῦ» καταργεῖται, μία τῶν ὁρισταμένων 4 κατηγοριῶν, οὕτως ὥστε ἀπομένουσι τρεῖς μόνον κατηγορίαι τσιγαρέττων. Ἡ κατάργησις αὕτη συνεστήθη καὶ παρὰ τῶν καπνοβιομηχάνων καὶ τῶν καπνοπωλῶν, διότι τὸ ποσὸν τῆς κατανα-λώσεως αὐτῆς δὲν ἀνέρχεται οὐδὲ εἰς τὸ τρίτον τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον καταναλίσκει ἑκάστη τῶν ἑτέρων τριῶν κατηγο-ριῶν. Ἐπὶ τῶν τριῶν τούτων κατηγοριῶν ἐπισκάλλεται πρόσθηκη φόρου κατανα-λώσεως, δραχμῶν μὲν 32 διὰ τὴν πρώτην κατηγορίαν, δραχμῶν δὲ 24 διὰ τὴν δευτέραν καὶ δραχμῶν 2 διὰ τὴν τρίτην. Οὕτω τὸ Δημόσιον θὰ εἰσπράξῃ ἀξίαν λόγου πρόσοδον ἐκ τῆς φορολογίας ταύτης ἥτις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ βαρεῖα, διότι εἰς Ἀλλα Κράτη, ὡς ἐν Γαλλίᾳ π. χ., τὸ κυτίον τῶν σιγαρέττων τῆς πρώτης ποιό-τητος, ὅπερ ἐνταῦθα διὰ τῆς προστιθεμένης φορολογίας θ' ἀνέλθῃ εἰς 2.50, πωλεῖται δραχμὰς 12, ἐν Ἀγγλίᾳ δὲ ἴσως καὶ κάτι περισσότερον. Ἰδίως ἡ προσοχὴ ἐπεστράφη ἐπὶ τῶν σιγαρέττων β' καὶ γ' κατηγορίας. Διὰ τῆς προσ-θήκης τοῦ φόρου τούτου, εἰς μὲν τὰ σιγαρέττα τῆς δευ-τέρας κατηγορίας προστίθενται 60 λεπτὰ εἰς δὲ τὰ τῆς δευτέρας λεπτὰ 35. Ἀλλ' ἐνόμισα, κύριοι, ὅτι ἐὰν περιορι-σθῶμεν εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς ἐπιβαρύντεως, θὰ εἴχο-μεν ἐν τοῖς ἐγχωρίοις σιγαρέττα β' καὶ γ' κατηγορίας, ἀλλὰ πραγματικῶς δὲν θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ κατασκευὴ αὐτῶν, διότι ἐκ τῆς ἐξετάσεως καὶ τῆς μελέτης, εἰς τὴν ὁποίαν προέβην ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τῶν σιγαρέττων τούτων, ἀπε-δείχθη ὅτι οὐδὲν κέρδος βιομηχανικὸν ἀποκτᾶνει εἰς αὐτούς. Πλὴν τούτου ἔπρεπε νὰ κανονισθῶσι καὶ ρυθμισθῶσιν αἱ σχέσεις μεταξὺ βιομηχάνων καὶ καπνοπωλῶν, αἵτινες ρυθ-μίζονται διὰ τοῦ νομοσχεδίου.

Δι' ἑτέρας διατάξεως λαμβάνεται μέριμνα περὶ τοῦ σι-γαροχάρτου. Τὸ σιγαροχάρτον πρώτης ποιότητος ἀφέθη ἐλευθερία εἰς τοὺς καπνοβιομηχάνους ἵνα τὸ προμηθεύωνται. Διὰ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην κατηγορίαν, τῆς προμηθείας σιγαροχάρτου καθίσταται ἐπιτροπὴ ἧς μετέχουσι καὶ μέλη τῆς βιομηχανικῆς ἑνώσεως. Ἐπιβάλλεται τέλος φόρος εἰ-σαγωγῆς ἐπὶ τῶν ἔξωθεν εἰσαγομένων σιγαρέττων πρὸς δραχμὰς 40 κατὰ χιλιόγραμμον.

Ν. Λεβίδης. Τί ἐλπίζετε ἐκ τοῦ προσθέτου τούτου φό-ρου τοῦ καπνοῦ νὰ εἰσπράξητε;

Ε. Λαδόπουλος. Ὑπὲρ τὰ 150 ἑκατομμύρια.

Ἀναπτύσσων εἶτα τὸ ἕτερον νομοσχέδιον «περὶ ἐσωκιμα-τείου τῶν κατὰ τοὺς νόμους περὶ δημοσίων ἔργων τελω-νιακῶν...» ἐτονίζει, λέγει ὅτι ἀτυχῶς λόγῳ ἐλλείψεως ἐπαφῶν ἴσως καὶ κατελλήλων ὑπαλλήλων ὁ φόρος οὗτος κατὰ τὸ ἥμισυ σχεδὸν διαρρεῖ, διότι ἐνῶ εἰσπράττεται ἐκ τῶν φορτίων πούτων τροσόδους ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου, ἤδη ὑπάρχουσι προεισφοραὶ εἰσπράξεως τριῶν ἑκατομμυρίων καὶ πλέον. Συνεχίζων δὲ καὶ ἀναπτύσσων καὶ τὰ τ. τῶν νομοσχεδίων, λέγει ὅτι ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ ἐπιβάλωμεν καὶ μικρὸν πέλος ἐξαγωγῆς ἐπὶ τινων ἀκτινευμένων προϊό-ντων τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς γῆς καὶ ἀναφέρει τὰ εἴδη τὰ ὁποῖα φορολογοῦνται, προτίθεται ὅτι ἐκ τῶν τελῶν τού-των ὑποθολογίζεται εἰσπρακτὸν τριῶν ἑκατομμυρίων ἐτησίως.

Ὁρᾶται ***Α. Εὐταξίας,*** ἐρωτᾷ ἂν ὁ φόρος τοῦ καπνοῦ θὰ εἰσπράττηται ἀπευθείας καὶ εἰς λογαριασμὸν τοῦ Δη-μοσίου.

Π. Πρωτοπαπαδάκης (Πρωθυπ.). Θὰ εἰσπράττηται ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, διὰ τῆς αὐτῆς ταινίας, διὰ τῆς ὁποίας εἰσ-πράττεται καὶ ὁ μέχρι τοῦδε φόρος.

Α. Εὐταξίας. Τὸ πρωτὸν τοῦ φόρου;

Π. Πρωτοπαπαδάκης. Θὰ τὸ εἰσπράττῃ ὁλοκλήρον ἡ Δ. Ο. Ε. καὶ θὰ κρατῇ τὰ κατ' ὀκάν, ὅσα εἶναι ὡρι-σμένα. Ὑπεσχέθη μόνον ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἰς Δ.Ο.Ε. ἓν ἐλάχιστον ὅριον καταναλώσεως, διότι εἶπεν ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ φόρου δύναται νὰ ἐπέλθῃ μείωσις τῆς καταναλώσεως. Ἐπὶ τῶν προσθέτων ὅμως φόρων οὐδὲν ἀπολύτως ἔχει νὰ εἰσπράξῃ ἡ Δ. Ο. Ε. Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλ' ὀφείλω νὰ δηλώσω εἰς τὴν Συν-έλευσιν ὅτι μετὰ μακρὰς συζητήσεις μετὰ τῆς Δ.Ο.Ε. κατωρθώσαμεν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπιτύχωμεν καὶ τοῦτο, ὅτι αἱ αὐξήσεις αἱ πέραν τοῦ 1913 διδόμεναι εἰς τὰ διάφορα μονοπωλειακὰ εἴδη, ἐπηγαίναν εἰς τὰ πλεονάσματα, ἐνῶ διὰ σημερινὴν μετὰ τῆς Δ.Ο.Ε. συμφωνίας κατωρθώσαμεν, ὥστε καὶ τὰ μέχρι τοῦδε προστεθέντα εἰς τὰς τιμὰς ἐκεί-νας νὰ ἐξαιρεθῶσι τῶν πλεονασμάτων καὶ νὰ μὴ ἀπομένῃ πλέον εἰς τὴν Δ.Ο.Ε. ὡς πλεόνασμα εἰμὴ ἡ τιμὴ τὴν ὁποίαν εἶχον τὰ εἴδη αὐτὰ ὅτε ἐγενικεύθη ὁ ἔλεγχος.

Ὁ κ. ***Ε. Λαδόπουλος*** συνεχίζων τὴν ἀγόρευσίν του

ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἤδη ὑποβεβλημένου δικαιολογικοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τῆς Συνελεύσεως ἐπὶ τοῦ ἑξῆς σημείου, ὅπερ τόσῳ ἀπασχολεῖ τὴν Κυβέρνησιν ἀπὸ μακροῦ χρόνου. τοῦ τῆς ἐλλείψεως οἰκιῶν. Τελευταίως παρουσιάσθησαν ἐπιχειρηματίαι τινὲς οἵτινες προέτειναν νὰ εἰσαγάγωσιν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ λυομένας οἰκίας ἐκ ξύλου ἀτελῶς, νὰ κατασκάλληται δὲ τὸ τελος ἅμα τῇ πωλήσει αὐτῶν. Ἡ Κυβέρνησις, ἐνῶ ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ προελθῇ εἰς συνομολόγησιν τοιούτων συμβάσεων, ἐκοίνεν ἀρ' ἑτέρου ὅτι ἔδει νὰ προχωρήσῃ ἐπὶ περαιτέρω· οὕτω διὰ τῆς ὑποβαλλομένης τροπολογίας ἐπιτρέπεται γενικῶς ἡ ἀτελὴς εἰσαγωγὴ λυομένων οἰκιῶν, λαμβάνονται δὲ πάντα τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς δόλου. Ὁ κ. Ὑπουργὸς περάτων τὴν εἰσήγησίν του, ζητεῖ ἀπὸ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν ὅπως ἀπὸ τῆς κυρίου ἢ τῆς προσεχοῦς Δευτέρας ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων.

Ὁ κ. **Γ. Πώπ** προτείνει ὅπως τὸ νομοσχεδιον περὶ φορολογίας τῶν «Ἀνωνύμων ἑταιρειῶν» συζητηθῇ, εἰ δυνατόν, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν ἰσολογισμῶν αὐτῶν, οἵτινες εἶναι στοιχεῖα ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἐνδελεχῆ συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Οἱ κ. **Π. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος** καὶ **Α. Σλήμαν** ἐξωτῶσιν ἣν λαμβάνεται διὰ τῆς ὑποβληθείσης τροπολογίας πρόνοια περὶ ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς πάσης οἰκοδομησίμου ὕλης, ὅπερ θεωροῦσιν ἀπαραίτητον πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος τῶν κατοικιῶν. Ἂν δὲν λαμβάνεται, νὰ ληφθῇ.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 καὶ 10′ μ. μ., ἵνα ἐπαναληφθῇ ὥρᾳ 11 μ. μ., ὅτε θέλει συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ «ἀγροτικοῦ νόμου».

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὥρα 11 καὶ 35′ μ. μ.

Ἐπαναλήφθεισης τῆς διακοπείσης συνεδριάσεως ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** ζητῶν πρὸ τῆς ἐναρξεως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς Ἡμερ. Ναυαθετικῆς Διατάξεως τὸν λόγον, ὁμιλεῖ ἐπὶ τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, παρὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. **Προέδρου** ὅτι ταῦτα ἐπεκυρώθησαν ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς παρούσης συνεδριάσεως, καὶ λέγει ὅτι ἐν αὐτοῖς δὲν ἐνεγράφησαν ὅσα ἐλέχθησαν ἐναντίον ἐκείνων, οἵτινες ὑπέβαλον τὴν ἔνστασιν ἀπαρατίας, ὑπὲρ ἑνὸς τῶν κ. Πληρεξουσίων, ὅστις ὑπεῖλησε τοὺς ὑποβάλλοντας τὴν πρότασιν, εἰπὼν ὅτι θὰ χυθῇ αἷμα ἐντὸς τῆς αἰθούσης ταύτης διὰ νὰ ψηφισθῇ τὸ ἀγροτικὸν, καὶ ὅτι θὰ καλέσῃ τηλεγραφικῶς στρατιώτας ἐκ τοῦ Μετώπου διὰ τὴν ψήφισιν ταύτην. Ταῦτα πρέπει νὰ πιστοποιηθῶσιν ἐν τοῖς πρακτικοῖς, περὶ τοῦ πῶς τινὲς ἐκ τῶν πληρεξουσίων ἐνοροῦσι τὰς συζητήσεις τῆς Συνελεύσεως ἐναντίον τῆς ἐλευθερίας τοῦ νόμου καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς Συνελεύσεως, διότι, ἀτομικῶς, τῷ ἐμπνέρουσιν αἴσθημα περιφρονήσεως καὶ δὲν τῷ ἐπιτρέπουσι νὰ δώσῃ οὐδεμίαν προσοχὴν εἰς αὐτὰ ἀπολύτως, λυπεῖται δὲ διότι ὁ κ. Πρόεδρος ἐπεδείξεν ἀνοχὴν εἰς τὰ γενόμενα.

Πρόεδρος. Κύριε πληρεξούσιε, ἐὰν διακόπητε ἐνίοτε ἀνοχὴν τοῦ Προεδρείου, αὐτὴ δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ πρὸς τὰ μέλη τῆς Συνελεύσεως, τὰ ὁποῖα δὲν συμμορφοῦνται πρὸς τὸν Κανονισμὸν καὶ λόγῳ τοῦ ὁποίου ἀναγκάζεται τὸ Προεδρεῖον νὰ ἐπιτρέπῃ, ὅπως τώρα π. χ. νὰ ὁμιλῆτε ὑμεῖς ἐπὶ τῶν πρακτικῶν, τὰ ὁποῖα ἤδη πρὸ δύο ὡρῶν ἐπεκυρώθησαν. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ λεχθέντα ἐκ μέρους πληρεξουσίου, τὰ ὁποῖα ζητεῖτε νὰ ἀναγραφῶσιν εἰς τὰ πρακτικά, ταῦτα ἐλέχθησαν μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς ἐνστάσεως περὶ ἀπαρτίας καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναγραφῶσιν εἰς τὰ πρακτικά, διότι μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς ἐνστάσεως περὶ μὴ ἀπαρτίας, μόνον ἡ ἀναγνωσις τοῦ καταλόγου ἐπιτρέπεται καὶ οὐδὲν ἕτερον. Ἑπομένως δὲν ἀναγράφεται τίποτε ἄλλο εἰς τὰ πρακτικά.

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι, ἐνῶ ἐξακολουθεῖ ἡ ἀνάγνωσις τοῦ καταλόγου, ἐξακολουθεῖ καὶ ἡ συνεδρίασις.

Γίνεται δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου.

Περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως, μετονομαζομένου εἰς Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας).

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἀπὸ τοῦ νόμου 748 κυρσύντος τὸ ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1917 Ν. Διάταγμα ἱδρυθὲν Ὑπουργεῖον Περιθάλψεως μετονομάζεται εἰς Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας.

Ἄρθρον 2.

1. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας, πλὴν τῶν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Περιθάλψεως σήμερον ὑπαρχουσῶν ὑπηρεσιῶν, προστίθενται καὶ αἱ ἐπομένως, μετὰ τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων ἱδρυμάτων καὶ λοιπῶν μερῶν, ἀφαιρούμεναι ἐκ τῶν Ὑπουργείων εἰς ἃ μέχρι τοῦδε ὑπήγοντο.

α') Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἡ μέριμνα περὶ προμηθείας καὶ διαθέσεως τῆς κινίνης τοῦ Κράτους.

β') Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν: Τὸ Ὑγειονομικὸν Τμῆμα, τὸ Τμῆμα τῆς Δημοσίας Ἀντιλήψεως, τὸ Ἰατροσυνέδριον καὶ ἡ ὑπηρεσία τῶν βοηθημάτων ἐν γένει.

γ') Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως: Τὸ Τμῆμα τῆς Σχολικῆς Ὑγιεινῆς, τὸ παιδολογικὸν ἐργαστήριον, ἡ ὑπηρεσία τῶν ζωρεῶν καὶ κληροδοτημάτων τῶν συναφῶν πρὸς τὸν προορισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ ἡ χορήγησις ἀδείας ἐξασκήσεως τῶν ἰατρικῶν ἐπαγγελμάτων.

δ') Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας: Τὸ Ὑγειονομικὸν Τμῆμα.

ε') Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας: Ἡ ἰατρικὴ καὶ ὑγιεινὴ ἐπίβλεψις τῶν ἰαματικῶν πηγῶν, τῶν λουτροπόλεων καὶ τῶν ἐν ὠσταῖς ἐγκαταστάσεων, ἡ ὑγιεινὴ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων, τῶν ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν σπογγαλιέων.

ς') Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας: Αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι πρὸς τὴν κατὰ τὰς γεωργικὰς ἐργασίας ὑγιεινὴν ἐπίβλεψιν.

ζ') Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης: Ἡ Ὑγειονομικὴ ἐπιθεώρησις τῶν φυλακῶν, ὁ διορισμός, ἡ ἀπόλυσις κλπ. τῶν ἰατρῶν τῶν φυλακῶν, ἡ σχετικὴ ὑπηρεσία μὲ τὰ Νοσοκομεῖα, Φαρμακεῖα καὶ λοιπὰ Ὑγειονομικὰ Ἱδρύματα τῶν φυλακῶν, ἡ ὑπηρεσία ἡ ἀναγομένη εἰς τὸν διορισμὸν κλπ. τῶν ἰατροδικαστῶν, ὡς καὶ εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν ἔλεγχον καὶ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀμοιβῆς ἐν ταῖς ἰατροδικαστικαῖς πράξεσιν.

η') Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν: Ἡ Στέγη τῆς Πατρίδος.

2. Διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δύνανται νὰ μεταφερθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ ἄλλαι συναφεῖς πρὸς τὸν προορισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τούτου ὑπηρεσίαι ἐκ τῶν ἄλλων Ὑπουργείων.

Ἄρθρον 3.

Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν ἑξῆς Διευθύνσεων καὶ Ὑπηρεσιῶν.

Ἄρθρον 4.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

Δημοσίας Ὑγιεινῆς.

1. Ἡ Διεύθυνσις αὕτη περιλαμβάνει τὰ ἑξῆς τμήματα: 1) Τμῆμα Α', περιστολῆς τῶν λοιμωδῶν νόσων. 2) Τμῆμα Β', ἀντιφυματικόν. 3) Τμῆμα Γ', ἐλανσοΐσεως καὶ ὑγιεινῆς τῶν πόλεων καὶ τῆς ὑπαίθρου χώρας. 4) Τμῆμα Δ', ἐπαγγελματικῆς ἰατρικῆς, ὑγειονομικῆς στατιστικῆς καὶ δημοσιευμάτων.

2. Παρὰ τῇ Διευθύνσει ταύτῃ ὑπηρετοῦσιν: εἷς διευθυντής, 4 τμηματάρχαι α' ἢ β' τάξεως, 5 εἰσηγηταί, 6 γραμματεῖς α' ἢ β' τάξεως, 10 ἀκόλουθοι, ἡ γραφεῖς καὶ 5 κλητῆρες.

Ἄρθρον 5.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Κοινωνικῆς Ὑγιεινῆς.

1. Ἡ Διεύθυνσις αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ τεσσάρων τμημάτων. 1) Τμῆμα Ε', πρώτης καθοικήσεως ἡλικιῶν. 2) Τμῆμα Ζ' σχολικῆς ὑγιεινῆς. 3) Τμῆμα Ζ' ὑγιεινῆς τῆς ἐργασίας. καὶ 4) Τμῆμα Η' ἰαματικῶν πηγῶν.

2. Παρὰ τῇ Διευθύνσει ταύτῃ ὑπηρετοῦσιν: Εἷς διευθυντής, 4 τμηματάρχαι α' ἢ β' τάξεως, 5 εἰσηγηταί, 6 γραμματεῖς α' ἢ β' τάξεως, 10 ἀκόλουθοι ἢ γραφεῖς καὶ 5 κλητῆρες.

Ἄρθρον 6.

Ὑπηρεσία Ὑγειονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως.

1. Ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἀποτελεῖται: Α'.) Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ὑγειονομικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Διευθυντοῦ, ὅστις προΐσταται τῆς Ὑγειονομικῆς ἐν γένει ἐπιθεωρήσεως. Παρ' αὐτῷ ὑπηρετοῦσιν: Εἷς ἰατρὸς ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ταμιακοῦ ὑπαρχου β' τάξεως, εἷς γραφεύς, μία δακτυλογράφος καὶ εἷς κλητήρ. Β'.) Ἐκ τῶν Εἰδικῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιθεωρητῶν ἐπὶ

βαθμῷ καὶ μισθῷ τμηματάρχου α' τάξεως καὶ οἵτινες εἶναι οἱ ἑξῆς: 1) Ὁ τῶν φυλακῶν. 2). Ὁ τῆς ἐλονοσίας, τῶν πόλεων καὶ οἰκοδομῶν. 3) Ὁ τῶν ἀφροδισίων νόσων. 4) Ὁ τῶν φαρμακείων. 5) Ὁ τῶν ἰαματικῶν πηγῶν καὶ 6) Ὁ τῆς ἐργασίας. Β') Ἐκ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιθεωρητῶν Περιφερείας ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τμηματάρχου α' τάξεως, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς ἕξ καὶ οἵτινες ἐδρεύουσι παρ' ἑκάστῃ Γενικῇ Διοικήσει καὶ εἰς τὰς ἕδρας τῶν περιφερειῶν, ὧν ἡ ἕκτασις ὁρίζεται ἑκάστοτε διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων κατὰ πρότασιν τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου.

2. Τὰ καθήκοντα τῶν ἀνωτέρω Ἐπιθεωρητῶν ἐπίσης ὁρίζονται διὰ Β. διαταγμάτων, κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου. Εἰς τὸ γραφεῖον ἑκάστου Ὑγειονομικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Περιφερείας ὑπηρετοῦσιν εἷς γραφεὺς καὶ εἷς κλητήρ.

3. Ἐν τῇ ἕδρᾳ ἑκάστου Ὑγειονομικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Περιφερείας ἱδρύεται, ὅπου δὲν ὑφίσταται τοιοῦτον, μικροβιολογικὸν ἐργαστήριον, διατελοῦν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑγειονομικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, διοριζομένου καὶ ἑνὸς μικροβιολόγου ἰατροῦ, ὡς ἐπιμελητοῦ, ἔχοντος βαθμὸν εἰσηγητοῦ καὶ ἑνὸς ὑπηρέτου τοῦ ἐργαστηρίου ἔχοντος βαθμὸν κλητῆρος. Τὸ ἐν Ἀθήναις λειτουργοῦν Κεντρικὸν Ὑγειονομικὸν Ἐργαστήριον διατηρεῖται ὑπὸ τὸν τίτλον «Κεντρικὸν ἐργαστήριον Ὑγιεινῆς», προστιθεμένου εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου 2290 προβλεπόμενον προσωπικὸν μέχρι τριῶν ἐπιμελητῶν, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τμηματάρχου α' ἢ β' τάξεως, καὶ προσλαμβανομένου, κατὰ μὲν τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου διὰ Β. Δ., ἐκ τοῦ ἤδη ὑπηρετοῦντος ἐν αὐτῷ προσωπικοῦ, ἐν τῷ μέλλοντι δὲ, μετὰ διαγωνισμόν, κατὰ τὰ διὰ Β. διατάγματος ὁριοθησόμενα. Διευθυντὴς τοῦ Κεντρικοῦ Ἐργαστηρίου Ὑγιεινῆς δύναται νὰ διορισθῇ ὁ τμηματάρχης τοῦ τμήματος τῆς περιστολῆς τῶν λοιμωδῶν νόσων.

4. Δ') Ἐκ μονίμων ὑγειονομικῶν συνεργείων ἢ ἀπολυμαντηρίων, ὧν ἡ ἕδρα κανονίζεται διὰ Β. διατάγματος.

5. Ὁμοίως ἱδρύονται προσωρινὰ ὑγειονομικὰ συνεργεῖα ἢ ἀπολυμαντήρια εἰς χώρας πόλεις κριθῇ ἀναγκαῖον ἕνεκεν ἐνσκήψεως χολέρας, πανώλους ἢ ἄλλης βαρείας μολυσματικῆς νόσου.

6. Ἕκαστον μόνιμον συνεργεῖον ἢ ἀπολυμαντήριον περιλαμβάνει τὸ ἑξῆς προσωπικόν. Ἕνα προϊστάμενον συνεργείου, ἰατρὸν ὑγιεινολόγον ἢ μικροβιολόγον, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τμηματάρχου α' τάξεως, ἕνα ἰατρὸν μικροβιολόγον ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τμηματάρχου β' τάξεως, ἕνα ἀστυλὸν ἰατρὸν ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ εἰσηγητοῦ ἢ γραμματέως α' τάξεως, τέσσαρας ἀπολυμαντάς, ὧν εἷς προϊστάμενος ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ἀρχικλητῆρος, καὶ οἱ λοιποὶ τρεῖς ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ κλητῆρος α' τάξεως, καὶ τέσσαρας νοσοκόμους ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ὧν εἷς ἀρχινοσοκόμος ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ἀρχικλητῆρος καὶ οἱ λοιποὶ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ κλητῆρος α' τάξεως.

Ἐν τῇ Κεντρικῇ Ὑγειονομικῇ ἀποθήκῃ, ἥτις ἔχει ἕδραν τὰς Ἀθήνας, πρὸς διαφύλαξιν, συντήρησιν καὶ ἐπιστασίαν τοῦ ὑγειονομικοῦ ὑλικοῦ.

8. Τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς προϊσταμένου ἰατροῦ διοριζομένου γνωματεύσει τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τμηματάρχου α' ἢ β' τάξεως, τεσσάρων φαρμακοποιῶν, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ εἰσηγητοῦ, ἑνὸς γραμματέως, ἑνὸς φύλακος ἐπὶ βαθμῷ κλητῆρος ἐκ δύο τεχνιτῶν ἢ ἐμπειροτεχνῶν προσλαμβανομένων ἐπὶ ἀποζημιώσει μὴ ὑπερβαινούσῃ τὰς 30 δραχμὰς ἡμερησίως, καὶ ἐργατῶν, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς δέκα ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης, ἐπὶ ἀποζημιώσει οὐχὶ ἀνωτέρᾳ τῶν 15 δραχμῶν ἡμερησίως.

Ἄρθρον 7.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

Δημοσίας Ἀντιλήψεως.

1. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Διευθύνσεως ταύτης ὑπάγεται ἡ ὑπηρεσία τῶν προσφύγων καὶ ἀναξιοπαθούντων, ἡ μέριμνα τῆς συστάσεως, ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως δημοσίων ἱδρυμάτων δημοσίας ἀντιλήψεως (ὀρφανοτροφείων, ἀφροκομείων, συσσιτίων κλπ.), ὡς καὶ ἡ ἐποπτεία ἐπὶ τῶν μὴ δημοσίων τοιούτων, ἡ ὑπηρεσία τῶν δωρεῶν καὶ κληροδοτημάτων πρὸς τὸν προορισμὸν τοῦ Ὑπουργείου, ἀποτελεῖται δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς τμημάτων:

1) Τμῆμα Θ' προσφύγων, ἀναξιοπαθούντων, δωρεῶν καὶ κληροδοτημάτων. 2) Τμῆμα Ι' διοικήσεως δημοσίων ὀρφανοτροφείων. 3) Τμῆμα ΙΑ' διοικήσεως δημοσίων ἀγαθοεργῶν ἱδρυμάτων. 4) Τμῆμα ΙΒ' ἐποπτείας μὴ δημοσίων ἱδρυμάτων καὶ σωματείων δημοσίας ἀντιλήψεως καὶ προνοίας (γηροκομείων, ὀρφανοτροφείων, συσσιτίων, λαϊκῶν ἐστιατορίων, νοσοκομείων, ἀσύλων κλπ.).

2. Παρὰ τῇ Διευθύνσει ταύτῃ ὑπηρετοῦσιν 1 διευθυντής, 4 τμηματάρχαι α' ἢ β' τάξεως, 4 εἰσηγηταί, 10 γραμματεῖς α' ἢ β' τάξεως, 16 ἀκόλουθοι ἢ γραφεῖς καὶ 5 κλητῆρες.

Άρθρον 8.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

Περιθάλψεως θυμάτων πολέμου.

1. Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Διευθύνσεως ταύτης ὑπάγεται ἡ καθόλου μέριμνα τῆς προσωρινῆς περιθάλψεως τῶν θυμάτων πολέμου καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν μέχρι τῆς ἀναγνωρίσεως ἢ μὴ τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος των, εἰδικώτερον δὲ ἡ ἐξεύρεσις εἰς αὐτοὺς ἐργασίας, ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις, ἡ παροχὴ εἰς αὐτοὺς ἰατρικῆς καὶ φαρμακευτικῆς βοηθείας, ἡ σύστασις καὶ ὀργάνωσις ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ἀναπήρων πολέμου καὶ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν αὐτῶν, ἡ φροντὶς τῆς ποποθεσήσεως τῶν εἰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς θέσεις, ἡ ἀνέγερσις μνημείων, ἡ συντήρησις τῶν ἐθνικῶν τάφων καὶ ἡ παραχὴ ἠθικῶν ἀμοιβῶν.

2. Ἡ Διεύθυνσις αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἑξῆς τμημάτων. 1) Τμῆμα Γ' ἐξευρέσεως ἐργασίας εἰς ἀναπήρους πολέμου καὶ οἰκογενείας θυμάτων πολέμου (περίπτερα, δημόσιοι καὶ ἰδιωτικαὶ θέσεις κλπ.) καὶ παροχῆς προσωρινῆς περιθάλψεως. 2) Τμῆμα ΙΔ' ἐκπαιδεύσεως ἀναπήρων πολέμου καὶ οἰκογενειῶν θυμάτων πολέμου (Στέγη Πατρίδος, ἰδιωτικὴ ἐκπαίδευσις, ἐπαγγελματικαὶ σχολαὶ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν) ὡς καὶ περιθάλψεως οἰκογενειῶν ὑπηρετούντων ἐφέδρων. 3) Τμῆμα ΙΕ' ἀναγορεύσεως μνημείων καὶ συντηρήσεως ἐθνικῶν τάφων καὶ ἡ παραχὴ ἠθικῶν ἀμοιβῶν θυμάτων πολέμου.

3. Παρὰ τῇ Διευθύνσει ταύτῃ ὑπηρετοῦσιν· Εἷς Διευθυντής, τρεῖς τμηματάρχαι α' ἢ β' τάξεως, τέσσαρες εἰσηγηταί, δέκα γραμματεῖς α' ἢ β' τάξεως, εἴκοσιν ἀκόλουθοι ἢ γραφεῖς καὶ πέντε κλητῆρες.

Ἄρθρον 9.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

Διοικητικοῦ.

1. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Διευθύνσεως ταύτης ἀνάγονται ὅλα τὰ ζητήματα τὰ σχέσιν ἔχοντα μὲ τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου, ἀποτελεῖται δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς τμημάτων· 1) Τμῆμα ΙΣ' προσωπικοῦ κεντρικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐπαρχιακῶν κλάδων. 2) Τμῆμα ΙΖ' στατιστικῆς καὶ οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν. 3) Τμῆμα ΙΗ' Διεκπεραιώσεως καὶ Ἀρχείου, 4) Τμῆμα ΙΘ' τεχνικῆς ὑπηρεσίας. Τούτου προΐσταται μηχανικός. Ἐν αὐτῷ ὑπηρετοῦσιν εἷς ἀρχιτέκτων, εἷς μηχανικός, δύο σχεδιασταὶ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ εἰσηγητοῦ, τρεῖς ἐργοδηγοὶ ἢ γεωμέτραι ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραμματέως α'

τάξεως προσλαμβανόμενοι ἐκ τῶν ἐχόντων εἰδικὸν πτυχίον, πέντε ἐμπειρατέχναι ἐπὶ ἀποζημιώσει μὴ ὑπερβαινούσῃ τὸν μισθὸν τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ Ὑπουργείου.

2. Παρὰ τῇ Διευθύνσει ταύτῃ ὑπηρετοῦσιν· εἷς Διευθυντής, 6 τμηματάρχαι α' ἢ β' τάξεως, 6 εἰσηγηταί, 12 γραμματεῖς α' ἢ β' τάξεως, 20 ἀκόλουθοι ἢ γραφεῖς, 2 ἀρχικλητῆρες, 12 κλητῆρες, 3 θυρωροὶ ἐπὶ βαθμῷ α' ἢ β' τάξεως κλητῆρος, 3 τηλεφωνήτριαι ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραφέως α' ἢ β' τάξεως καὶ 30 ὑπηρέται ἢ ὑπηρέτριαι ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ κλητῆρος γ' ἢ δ' τάξεως.

3. Διὰ τὴν λειτουργίαν δὲ τῆς Διεκπεραιώσεως καὶ τοῦ Ἀρχείου προστίθενται εἰδικῶς 4 γραμματεῖς α' ἢ β' τάξεως, 35 ἀκόλουθοι ἢ γραφεῖς, 20 δακτυλογράφοι ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραφέως α' ἢ β' τάξεως καὶ 8 κλητῆρες.

4. Εἰς τὴν αὐτὴν Διεύθυνσιν τοῦ Διοικητικοῦ ὑπάγεται τὸ ταμεῖον τοῦ Ὑπουργείου Περιθάλψεως, λειτουργοῦν συμφώνως τῷ νόμῳ 757.

5. Οἱ παρὰ τοῖς εἰδικοῖς ταμείοις τοῦ Ὑπουργείου Περιθάλψεως ὑπηρετοῦντες ὑπάλληλοι ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου ἐξομοιοῦνται πρὸς τοὺς λοιποὺς διοικητικούς, περὶ ὧν προνοεῖ ὁ παρὼν νόμος.

Ἄρθρον 10.

Ὑπηρεσία Ἐλέγχου καὶ Ἐπιθεωρήσεως.

1. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ἐλέγχου καὶ Ἐπιθεωρήσεως σκοπὸν ἔχει τὴν διενέργειαν ἐπιθεωρήσεων σχετικῶν πρὸς τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ἀποτελεῖται δὲ α') ἐκ τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ ἔχοντος βαθμὸν καὶ μισθὸν Ὑπουργικοῦ Διευθυντοῦ ὁ' ἢ β' τάξεως. Παρ' αὐτῷ ὑπηρετοῦσιν· εἷς τμηματάρχης α' ἢ β' τάξεως, εἷς εἰσηγητής, εἷς γραμματεὺς α' ἢ β' τάξεως, τέσσαρες ἀκόλουθοι ἢ γραφεῖς καὶ εἷς κλητήρ.

β') Ἐκ τῶν Ἐπιθεωρητῶν Περιφερείας, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς τρεῖς, καὶ οἵτινες ἔχοντες βαθμὸν τμηματάρχου α' ἢ β' τάξεως ἐδρεύουσιν εἰς τὰς οἰκείας ἕδρας τῶν περιφερειῶν, ὧν ἡ ἔκτασις ὁρίζεται διὰ Β. διατάγματος, γνωμοδοτήσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὑπηρετοῦσι δὲ παρ' ἑκάστῳ εἷς ἀκόλουθος ἢ γραφεὺς καὶ εἷς κλητήρ.

2. Παρὰ τῇ Ὑπηρσίᾳ Ἐλέγχου καὶ Ἐπιθεωρήσεως δύναται νὰ διορισθῇ ὡς εἰσηγητὴς ἢ γραμματεὺς καὶ ἀκόλουθος ὁ διατελέσας ἐπόπτης ἀγαθοεργῶν ἱδρυμάτων παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Περιθάλψεως, κατόπι γνωμοδοτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

3. Ἡ ἁρμοδιότης, δικαιοδοσία καὶ τὰ καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἐλέγχου καὶ Ἐπιθεωρήσεως πρὸς ἁπάσας τὰς ὑπηρεσίας ὁρίζονται διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρον 11.

Ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω Διευθύνσεων καὶ ὑπηρεσιῶν λειτουργοῦσι παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ καὶ 1) Γραφεῖον Νομικοῦ Συμβούλου, ἐν ᾧ ὑπηρετοῦσιν εἷς νομικὸς Σύμβουλος μεθ' ἑνὸς γραμματέως, διοριζόμενοι κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις περὶ Νομ. Συμβούλων. 2) Τὸ Εἰδικὸν Λογιστήριον συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας σχετικὰς διατάξεις. 3) Γραφεῖον Ὑπουργοῦ ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ προσωπικοῦ περὶ οὗ προνοεῖ τὸ ἄρθρον 9 § 3 τοῦ νόμου 2494 περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Πολιτικῶν Ὑπουργείων.

Ἄρθρον 12.

1. Διὰ Β. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας, ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις ὑπηρεσιῶν παρὰ ταῖς Γενικαῖς Διοικήσεσι, μετὰ δὲ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς Ἀντιπροσωπείαις Κωνσταντινουπόλεως καὶ Σμύρνης.

2. Τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων συγκροτεῖται ἐξ ἑνὸς τμηματάρχου α' ἢ β' τάξεως, δύο εἰσηγητῶν ἢ γραμματέων, δύο ἀκολούθων ἢ γραφέων καὶ ἑνὸς κλητῆρος, αὐξανομένων ἀναλόγως τῶν ἀντιστοίχων θέσεων τοῦ Ὑπουργείου τούτου.

Συμβούλια.

Ἄρθρον 13.

1. Ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας λειτουργοῦσι τὰ ἑξῆς Συμβούλια·

1) Τὸ Ἰατροσυνέδριον, ὅπερ μετονομάζεται εἰς Ἀνώτατον Ὑγειονομικὸν Συμβούλιον. 2) τὸ Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον Ἐποπτείας τῶν ἀγαθοεργῶν ἱδρυμάτων, καὶ 3) τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον.

2. Ὡς πρὸς τὴν σύνθεσιν, τὰ ἔργα, τὴν ἁρμοδιότητα καὶ τὴν λοιπὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου, ἰσχύουσιν αἱ περὶ Ἰατροσυνεδρίου διατάξεις τῶν εἰδικῶν νόμων, αἱ μὴ καταργούμεναι ἢ τροποποιούμεναι διὰ τοῦ παρόντος νόμου.

3. Οἱ Διευθυνταὶ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας Διευθύνσεως εἶνε τακτικὰ μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου.

4. Τὸ Ἀνώτατον Ὑγειονομικὸν Συμβούλιον εἶνε ἐν ἀπαρτίᾳ ὅταν παρίστανται τὸ ὀλιγώτερον ἑπτὰ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἐξ ὧν πέντε τοὐλάχιστον ἰατροί.

5. Αἱ γνωμοδοτήσεις τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν πρόληψιν λοιμωδῶν νόσων καὶ ἐπιδημιῶν εἰσὶν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργὸν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πιστώσεων ἢ καὶ τῶν ἐκτάκτως χορηγουμένων τοιούτων.

6. Τὸ Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον ἐποπτείας ἀγαθοεργῶν ἱδρυμάτων ἀποτελεῖται ἐκ πέντε ἐν ὅλῳ ἀντιπροσώπων τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ ἀγαθοεργῶν ἱδρυμάτων καὶ σωματείων κατ' ἐκλογὴν ὑπὸ τούτων προτεινομένων καὶ διοριζομένων διὰ Β. διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας, ὡς καὶ ἑτέρων 4 μελῶν τῇ ἐκλογῇ τοῦ Ὑπουργοῦ διοριζομένων, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἢ τούτου κωλυομένου ἑνὸς τῶν Διευθυντῶν τοῦ Ὑπουργείου, ὁριζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἔχει δὲ προορισμὸν τὴν λύσιν τῶν γενικῶν ζητημάτων, τὸν καθορισμὸν τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου πρὸς εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ τῶν ἀγαθοεργῶν ἱδρυμάτων καὶ τὴν ὑποβολὴν σχετικῶν γνωμῶν εἰς τὸν Ὑπουργόν.

7. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποτελοῦσιν·

Οἱ Διευθυνταὶ τοῦ Ὑπουργείου ἢ οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταὶ καὶ δύο καθηγηταὶ τῆς Νομικῆς Σχολῆς, διοριζόμενοι κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ. Προκειμένου ὅμως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον νὰ ἐπιληφθῇ ζητήματος ἀφορῶντος τὸ Ὑγειονομικὸν προσωπικὸν ἐν γένει, ἀντὶ τῶν δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς, ὡς ἄνω, μετέχουσι τοῦ Συμβουλίου τρία μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου, παρ' αὐτοῦ ὁριζόμενα κατ' ἔτος.

8. Τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρεύει ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου, τούτου δὲ κωλυομένου, ὁ κατὰ σειρὰν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀρχαιότερος τῶν Διευθυντῶν.

9. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει ἐν τῷ Ὑπουργείῳ ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη ἢ κατ' ἐντολὴν τοῦ Ὑπουργοῦ ἢ ἐκ πρωτοβουλίας τοῦ προέδρου αὐτοῦ ἢ τῇ αἰτήσει δύο τῶν μελῶν αὐτοῦ. Θεωρεῖται δὲ ἐν ἀπαρτίᾳ ἂν τὰ παριστάμενα μέλη εἶνε πλειότερα τῶν ἀπόντων ἢ ἐλλειπόντων. Ἐν ἰσοψηφίᾳ νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου.

10. Τὰ αὐτὰ ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐποπτείας τῶν ἀγαθοεργῶν ἱδρυμάτων.

11. Διὰ πᾶσαν συνεδρίαν τὰ παριστάμενα μέλη τῶν Συμβουλίων λαμβάνουσιν ἀποζημίωσιν δραχμὰς 25 ἕκαστον, μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ τὰς 200 δραχμὰς μηνιαίως.

12. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Συμβουλίων, Διοικητικοῦ καὶ Ἀγαθοεργῶν Ἱδρυμάτων, διορίζονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου εἰς γραμματεὺς ἐπὶ βαθμῷ γραμματέως β' τά-

ξεως, εἰς γραφεὺς καὶ εἷς κλητήρ. Διὰ δὲ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου εἰς πρῶτος γραμματεὺς ἐπὶ βαθμῷ τμηματάρχου α' ἢ β' τάξεως, εἷς δεύτερος γραμματεὺς ἐπὶ βαθμῷ εἰσηγητοῦ, δύο γραφεῖς καὶ εἷς κλητήρ.

13. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον· 1) Παρασκευάζει ἢ ἐπεξεργάζεται ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργοῦ σχέδια νόμων, Β. διατάγματα, ἢ ἐγκυκλίους διαταγὰς καὶ ὑποδεικνύει τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς κρείσσονα διαρρύθμισιν τῶν ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἐξαρτωμένων ὑπηρεσιῶν. 2) Διευθύνει τὴν ἐνέργειαν κατόπιν τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τιθεμένων αὐτῷ ἐρωτημάτων, ἐφ' ὧν πρὸς διορισμὸν διαγωνισμῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας κατὰ τὰ διὰ Β. διαταγμάτων ὁρισθησόμενα. 3) Γνωμοδοτεῖ διὰ τὸν διορισμὸν καὶ τὴν προαγωγὴν τῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ περὶ ἀμοιβῶν, ποινῶν καὶ ἀπολύσεως αὐτῶν. Προκειμένου περὶ ἐπιβολῆς ποινῆς ἢ ἀπολύσεως ὑπαλλήλου ἔχοντος βαθμὸν Διευθυντοῦ, τὸ Συμβούλιον συνέρχεται ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του, ἀντὶ δὲ τῶν Διευθυντῶν τοῦ Ὑπουργείου μετέχουσι δύο Ἀρεοπαγῖται ὁριζόμενοι ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου.

14. Τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τοῦ Γνωμοδοτικοῦ τῶν Ἀγαθοεργῶν Ἱδρυμάτων, ὡς καὶ πᾶσα λεπτομέρεια τοῦ παρόντος ἄρθρου, κανονίζονται διὰ Β. διαταγμάτων.

Προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου καὶ προσόντα αὐτοῦ.

Ἄρθρον 14.

1. Παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ συνιστᾶται θέσις Γενικοῦ Γραμματέως εἰς ἣν τοποθετεῖται διὰ Β. Δ. εἷς ἐκ τῶν Διευθυντῶν τοῦ Ὑπουργείου, διατηρῶν συγχρόνως τὴν θέσιν αὐτοῦ καὶ μονιμότητα ὡς Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου.

2. Διὰ Β. διατάγματος ὁρισθήσεται ἡ ἁρμοδιότης καὶ ἐν γένει ἡ δικαιοδοσία τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, ὅστις διευθύνει καὶ τὰς ὑπηρεσίας τῆς οἰκείας Διευθύνσεως ἐκτελῶν πάντα τὰ καθήκοντα καὶ ἐνασκῶν ὡσαύτως πάντα τὰ δικαιώματα Διευθυντοῦ.

3. Τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ ἐν τοῖς ὡς ἄνω ἄρθροις ἀπαριθμουμένου τοιούτου.

4. Ἡ εἰς τὰς οἰκείας Διευθύνσεις καὶ ὑπηρεσίας τοποθέτησις τῶν Διευθυντῶν καὶ Τμηματαρχῶν γίνεται διὰ Β. διαταγμάτων, τοῦ δὲ λοιποῦ προσωπικοῦ ἡ τοποθέτησις καὶ μετακίνησις δι' ὑπουργικῆς πράξεως.

5. Ἡ μετακίνησις ὑπαλλήλου ἔχοντος βαθμὸν κατώτερον τοῦ Τμηματάρχου τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου ἀπὸ τοῦ ἑνὸς Τμήματος ἢ Γραφείου εἰς ἄλλο τῆς αὐτῆς Διευθύνσεως ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας.

6. Τὸ προσωπικὸν τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου ἀποτελεῖται ἐξ ὑπαλλήλων δύο κατηγοριῶν, εἰδικῶν καὶ διοικητικῶν. Τὸ εἰδικὸν προσωπικὸν ἀπαρτίζουσιν οἱ ἐκ τῶν ὑπαλλήλων ἰατροί, χημικοί, φαρμακοποιοί, μηχανικοί, ἀρχιτέκτονες, γεωμέτραι, σχεδιασταί, μαῖαι, νοσοκόμοι καὶ ἀπολυμανταί, δικαιούμενοι εἰς πρόσθετον ἐπιμίσθιον κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 2494 «περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Πολιτικῶν Ὑπουργείων».

7. Ἐν τῇ Α' καὶ Β' Διευθύνσει καὶ τῇ Γενικῇ Ὑγειονομικῇ Ἐπιθεωρήσει ὑπηρετεῖ μόνον εἰδικὸν ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, πλὴν τῶν ἐπὶ βαθμῷ εἰσηγητοῦ καὶ κατωτέρω, οἵτινες δύνανται νὰ εἶνε εἰδικοὶ ἢ διοικητικοί.

8. Τὸ εἰδικὸν ὑγειονομικὸν προσωπικὸν δὲν δύναται νὰ μετατεθῇ ἐκ τῆς Α' καὶ Β' Διευθύνσεως καὶ τῆς Γεν. Ὑγειονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως εἰς τὰς λοιπὰς Διευθύνσεις καὶ Ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τὸ διοικητικὸν τοιοῦτον εἰς τὰς προαναφερθείσας δύο Διευθύνσεις καὶ τὴν Γενικὴν Ὑγειονομικὴν Ἐπιθεώρησιν, πλὴν τῶν ἐπὶ βαθμῷ εἰσηγητοῦ καὶ κατωτέρω.

Ἄρθρον 15.

1. Ὁ διορισμὸς καὶ ἡ προαγωγὴ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀπαιτουμένων προσόντων ὑπὸ τοῦ νόμου 2494 «περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν πολιτικῶν Ὑπουργείων», εἰδικῶς δὲ ὡς Διευθυνταὶ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ὑπουργικοῦ Διευθυντοῦ β' τάξεως δυνάμενοι μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν, νὰ λάβωσι βαθμὸν καὶ μισθὸν Διευθυντοῦ α' τάξεως, διορίζονται: α') Ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ Διευθύνσει ἰατροὶ ἀπὸ δεκαετίας λαβόντες τὸ δίπλωμα, ἀποδεδειγμένως ἀσχοληθέντες περὶ τὴν ὑγιεινὴν καὶ ἐπὶ διετίαν τοὐλάχιστον διατελέσαντες ὡς τμηματάρχαι α' τάξεως, προϊστάμενοι Ὑγειονομικοῦ τμήματος τῆς Κεντρ. Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἢ ἑτέρου πρὸ τῆς συστάσεως ταῦ παρόντος Ὑπουργείου. β') Ἐν τῇ Γεν. Ὑγειονομικῇ Ἐπιθεωρήσει τακτικὸς ἢ ἔκτακτος καθηγητὴς τῆς Ἰατρ. Σχολῆς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου, ἢ ὁ ἔχων τὰ προσόντα τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τοὺς Διευθυντὰς τῆς πρώτης καὶ δευτέρας Διευθύνσεως ἢ ἰατρὸς ἐπὶ διετίαν τοὐλάχιστον διατελέσας Τμηματάρχης Α' τάξεως ἐν τῇ Κεντρικῇ ἢ ἰσοβάθμῳ θέσει τοῦ Ὑπουργείου τούτου.

Τμηματάρχαι ὡς Προϊστάμενοι τῶν Τμημάτων Α', Β', Γ',

Δ'. Ε', Ϛ', Ζ' καὶ Η' διορίζονται ἰατροὶ συμπληρώσαντες ἐν Ὑπερτιμᾷ τὴν μέριμναν αὐτῶν ἐν τῇ ὑγιεινῇ, τοὐλάχιστον ἐπὶ δύο ἔτη, ἢ διατελέσαντες ἐπὶ διετίαν, τοὐλάχιστον τμῆμα τάρχαι Β' τάξεως ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ παρόντος ἢ ἑτέρου Ὑπουργείου καὶ ἔχοντες, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποδεδειγμένως ἀσχοληθῇ εἰδικῶς εἰς τὸν κλάδον τῆς ὑπηρεσίας, ἐν ᾧ διευθύνουσιν. Ἐν τῷ ΙΘ' Τμήματι τῆς Τεχνικῆς ὑπηρεσίας, ὁ ἔχων πτυχίον τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς τῶν Πολιτικῶν Μηχανικῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου ἢ ἀλλοδαποῦ ἰσοτίμου τεχνικῆς Σχολῆς καὶ πεντατετῆ τοὐλάχιστον πρακτικὴν ἐξάσκησιν, κατὰ προτίμησιν δὲ ὁ εἰδικῶς ἀσχοληθεὶς εἰς τὴν ὑγιεινὴν τῶν πόλεων καὶ κτιρίων καὶ τῆς ὑπαίθρου χώρας, ἢ ὁ διατελέσας ἐπὶ διετίαν τοὐλάχιστον μηχανικὸς Τμηματάρχης Β' τάξεως τοῦ Ὑπουργείου τούτου.

3. Ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Γενικῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως καὶ ἐν τῷ Ὑγειονομικῷ Συνεργείῳ, ὡς προϊστάμενοι Ὑγειονομικοῦ Συνεργείου, οἱ ἔχοντες τ' ἀπαιτούμενα προσόντα διὰ τὸν Τμηματάρχην τοῦ Α' Τμήματος.

4. Ἐν τῷ Ἀνωτάτῳ Ὑγειονομικῷ Συμβουλίῳ Α' γραμματεὺς αὐτοῦ διορίζεται ὁ ἐπὶ διετίαν διατελέσας ὡς β' γραμματεὺς τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου ἢ ὁ ἐπιτυχὼν ἐν εἰδικῷ διαγωνισμῷ, οὗ οἱ ὅροι κανονίζονται διὰ Β. διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου.

5. Ἐν τῷ ΙΘ' Τμήματι τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὡς ἀρχιτέκτων, ὁ ἔχων πτυχίον τῆς ἀρχιτεκτονικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου ἢ ξένου καὶ τριετῆ πρᾶξιν, ὡς μηχανικὸς δὲ ὁ ἔχων πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς τῶν Πολιτικῶν Μηχανικῶν τοῦ αὐτοῦ Πολυτεχνείου ἢ ἀλλοδαποῦ καὶ τριετῆ πεῖραν ἐξασκήσεως, ἢ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς τῶν τοπογράφων μηχανικῶν τοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου.

6. Τοῦ εἰδικοῦ προσωπικοῦ ὡς εἰσηγηταὶ ἢ γραμματεῖς Α' ἢ Β' τάξεως διορίζονται, εἴτε ἐπὶ τῇ βάσει προσόντων ὁσάκις ὁρισθησομένων διὰ Β. διατάγματος μετὰ πρότασιν τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου, εἴτε ἐπὶ τῇ βάσει δοκιμασίας, κατὰ τὰ διὰ Β. διατάγματος κανονισθησόμενα, μετὰ πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

7. Ὁ καθορισμὸς τῆς τάξεως τῶν τμηματαρχῶν, γραμματέων, γραφέων, δακτυλογράφων καὶ κλητήρων, γίνεται ἐν τῇ σχετικῇ γνωμοδοτήσει τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

8. Ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένων θέσεων ἀκολούθων καὶ γραφέων, αἱ ἡμίσειες εἶναι θέσεις ἀκολούθων.

Ἄρθρον 16.

1. Εἰς τοὺς Διευθυντὰς δύναται νὰ ἀνατεθῇ, διὰ Β. διατάγματος, ἡ διοίκησις ἑνὸς τῶν ὑπ' αὐτοὺς Τμημάτων. Τοὺς Διευθυντὰς ἐλλείποντας, ἀπόντας ἢ κωλυομένους, ἀναπληροῖ ὁ κατὰ σειρὰν ἀρχαιότερος Τμηματάρχης τῆς Διευθύνσεως. Οἱ Τμηματάρχαι, προϊστάμενοι Τμημάτων, Ὑπηρεσιῶν καὶ Γραφείων ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀρχαιοτέρου καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

2. Εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ ἀσχολούμενον ἐπὶ τόπου εἰς τὴν καταστολὴν βαρειῶν καὶ ἐπιδημικῶν νόσων ἢ περὶ τὴν θεραπείαν τῶν ἐκ τῶν νόσων τούτων πασχόντων, παρέχεται διπλοῦς μισθὸς καὶ ἀποδοχαὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

3. Διευθυνταὶ ἢ Τμηματάρχαι τῆς Α' καὶ Β' Διευθύνσεως, ὡς καὶ τῆς Γενικῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως, ὄντες καθηγηταὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἢ τοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου λαμβάνουσι, πλὴν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, καὶ ἐπιμίσθιον ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ τοῦ Διευθυντοῦ ἢ Τμηματάρχου.

4. Μετὰ παρέλευσιν τριετίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου οὐδεὶς ἰατρὸς διορίζεται εἰς τακτικὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν, πλὴν τῆς κεντρικῆς, ἐὰν μὴ κέκτηται πτυχίον ὑγειονομικοῦ ἰατροῦ, ἀποκτώμενον κατὰ τὰ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος ὁριζόμενα, διὰ δοκιμασίας ἐνώπιον τοῦ Ἰατροσυνεδρίου.

5. Ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων προτάσει τῶν ἐντεταλμένων τὴν περίθαλψιν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα ἀνδρῶν ἢ ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τούτου, μόνον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πληρωμῆς τῶν ἐπιδομάτων ἐφ' ὅσον διαρκεῖ αὕτη. Ὁ διορισμὸς τούτων γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, ἡ δὲ ἀποζημίωσις αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς 10 ἡμερησίως.

6. Ἐπίσης ἐπιτρέπεται ἐν περιπτώσει ἐπιδημιῶν, θεομηνιῶν (σεισμῶν, πλημμύρας κλπ.) καὶ πρατελεύτεως προσφύγων, ἡ πρόσληψις ἐκτάκτου ἀνωτέρου καὶ κατωτέρου ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ. Ὁ διορισμὸς τούτων ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐν ᾗ καθορίζεται ἡ ἀποζημίωσις αὐτῶν μετὰ γνώμην τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου, μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ.

7. Διὰ Β. διαταγμάτων, δύναται νὰ καθορισθῇ καὶ ἄλλως ἡ κατανομὴ Τμημάτων καὶ Γραφείων εἰς τὰς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ Διευθύνσεις, αἵτινες δύνανται καὶ νὰ μετονομασθῶσιν.

8. Ὑπαρχούσης ἀνάγκης, δύνανται νὰ ἱδρυθῶσι διὰ Β. διαταγμάτων πρὸς ἐξυπηρέτησιν ὡρισμένων ὑπηρεσιῶν Γραφεῖα, ὑπαγόμενα ἀπ' εὐθείας εἰς τὰς οἰκείας Διευθύνσεις, περιοριζομένης τῆς ἁρμοδιότητος καὶ δικαιοδοσίας τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου συνιστωμένων τμημάτων καὶ ὑπηρεσιῶν, διευθυνόμενα δὲ ὑπὸ ὑπαλλήλων τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ Τμηματάρχου ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νόμου καθοριζομένου προσωπικοῦ.

9. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 934, αἱ ἀφορῶσαι τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπεκτείνονται ἀντιστοίχως καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοιοβάθμων ὑπαλλήλων τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τούτου.

10. Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὑπαλλήλων ἐπεκτείνονται ὡσαύτως καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 § 4 τοῦ νόμου 1758, τῆς ἐν αὐτῷ ὁριζομένης προθεσμίας παρατεινομένης ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου. Ἐκ τῶν ἀποσπωμένων δὲ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπηρεσιῶν οἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ἔχοντες τριετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν ὡς τμηματάρχαι καὶ πτυχίον Νομικῆς Σχολῆς, μὴ προαχθέντες δι' οἱονδήποτε λόγον, λαμβάνουσι τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν Διευθυντοῦ α΄ τάξεως τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας, διευθύνουσι δὲ Τμῆμα.

Ἄρθρον 17.

Πειθαρχικαὶ ποιναὶ ἐπιβαλλόμεναι τοῖς ὑπαλλήλοις διὰ τὴν μὴ εὔορκον ἢ μὴ ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑπηρεσιακῶν καθηκόντων δι' ἀναξιοπρεπῆ διαγωγὴν ἢ δι' ἀνοίκειον συμπεριφορὰν εἰσίν :

α΄) Ἔγγραφος ἐπίπληξις.

β΄) Πρόστιμον μέχρι τριῶν μηνῶν μισθοῦ, καὶ

γ΄) Ὁριστικὴ παῦσις.

Ἄρθρον 18.

1. Ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου ἐνασκεῖ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ὁ Ὑπουργός, δυνάμενος νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ποινὴν τῆς ἐπιπλήξεως καὶ τοῦ προστίμου μέχρι τοῦ ἡμίσεος τοῦ μηνισίου μισθοῦ, διὰ μείζονα δὲ ποινὴν ἀπαιτεῖται γνωμοδότησις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

2. Οἱ Διευθυνταὶ δικαιοῦνται νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς οἰκείας Διευθύνσεως τὴν ποινὴν τῆς ἐπιπλήξεως καὶ προστίμου μέχρις 25 δραχμῶν ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ εἰσηγητοῦ καὶ κάτω. Κατὰ τῶν περὶ πειθαρχικῆς ποινῆς ἀποφάσεων τοῦ

Διευθυντοῦ ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως.

Ἄρθρον 19.

Οἱ μόνιμοι ὑπάλληλοι τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας

α΄) Κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις.

β΄) Ἂν ἀπόσχωσι τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἀδικαιολογήτως ὑπὲρ τὸν μῆνα, μετὰ προηγουμένην ἀπολογίαν.

γ΄) Ἕνεκεν ἀποδεδειγμένης ἀνικανότητος περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

δ΄) Ἂν ἕνεκα νόσου σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, κατέστησαν ἀνίκανοι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἑαυτῶν καθηκόντων, συμφώνως πρὸς τὸν νόμον 1187.

Ἄρθρον 20.

Πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως ὁ ὑπάλληλος καλεῖται εἰς ἀπολογίαν, ἣν ὑποβάλλει εἴτε ἐγγράφως, εἴτε προφορικῶς αὐτοπροσώπως ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, μὴ ὑπερβαινούσης τὰς δέκα πέντε ἡμέρας κατ' ἀνώτατον ὅρον.

Μεταβατικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 21.

1. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου, ὑπάλληλοι μόνιμοι τῶν ἀποσπωμένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ οἱ μόνιμοι ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως, ἐφόσον ἔχουσι πτυχίον ἰατρικῆς ἢ φυσικῶν ἐπιστημῶν ἢ χημείας ἢ φαρμακευτικῆς σχολῆς, μαῖαι, νοσοκόμοι καὶ ἀπολυμαναταί, διατηροῦνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοποθετούμενοι διὰ Β. διατάγματος ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας, εἰς ἀναλόγους ἰσοβάθμους θέσεις ἢ καὶ προαγόμενοι, μετὰ γνώμην τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν τοῦ Ὑπουργείου τούτου. Οἱ δὲ διοικητικοὶ μόνιμοι ὑπάλληλοι τῶν ἀποσπωμένων ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ τοῦ Ὑπουργείου Περιθάλψεως, τοποθετοῦνται ὁμοίως εἰς ἰσοβάθμους θέσεις ἢ καὶ προάγονται εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν τοῦ Ὑπουργείου τούτου, μετὰ γνωμάτευσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

2. Ἡ προηγουμένη ὑπηρεσία τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀποσπωμένων ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ τῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως συμπεριλαμβάνεται εἰς τὸν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἀπαιτούμενον πρὸς προαγωγὴν ἢ ἀπονομὴν αὐξήσεως μισθοῦ

χρόνον. Οἱ δὲ ἡμερομίσθιοι ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου Περιθάλψεως καὶ τῶν ἀντιφυματικῶν ἰατρείων, δύνανται νὰ μονιμοποιηθῶσι μέχρι τοῦ βαθμοῦ γραφέως α' τάξεως, συμπεριλαμβανομένου, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

3. Ἐπίσης κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐντὸς 30 ἡμερῶν, δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἀπ' εὐθείας, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται κεναὶ θέσεις Διευθυντῶν, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν § 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ὑπουργικοῦ Διευθυντοῦ α' ἢ β' τάξεως τοῦ τε εἰδικοῦ καὶ διοικητικοῦ προσωπικοῦ, ἐπιστήμονες εἰδικῶς ἐγκύψαντες εἰς τὸν κλάδον τὸν σχετικὸν πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν.

4. Ὡσαύτως ἐντὸς τριῶν μηνῶν δύνανται νὰ διορισθῶσιν ὑπάλληλοι εἰς τὰς ὑπολειφθησομένας κεναὶ θέσεις τμηματαρχῶν, εἰσηγητῶν, γραμματέων, ἀκολούθων καὶ γραφέων μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου μὲν διὰ τὸ εἰδικὸν προσωπικὸν τὸ ὑπαγόμενον εἰς τὴν Α' καὶ Β' Διεύθυνσιν, ὡς καὶ εἰς τὴν Ὑγειονομικὴν Ἐπιθεώρησιν, μετὰ γνωμοδότησιν δὲ τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου διὰ τὸ διοικητικὸν προσωπικόν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προτόντων ἀπὸ λυτηρίου γυμνασίου ἀρρένων ἢ Θηλέων ἢ δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς προκειμένου περὶ ἀκολούθων καὶ γραφέων, πανεπιστημιακοῦ δὲ πτυχίου ἢ δημοσίας ὑπηρεσίας ἐν ἀντιστοίχῳ βαθμῷ διὰ τοὺς λοιπούς.

5. Ἐπίσης τὸ ἰατρικὸν προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως δύναται νὰ μονιμοποιηθῇ, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου, τοποθετούμενον εἰς ἀναλόγους θέσεις τοῦ Ὑπουργείου τούτου, μέχρι βαθμοῦ γραμματέως α' τάξεως.

6. Ὡσαύτως τὸ ἰατρικὸν προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου Δαμαλιδείου καὶ Λυσσιατρείου, δύναται, μετὰ γνώμην τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου, νὰ προαχθῇ εἰς ἀνώτερον βαθμόν, ἐφόσον συνεπλήρωσε θητείαν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ.

7. Ἐπίσης δύνανται νὰ διορισθῶσι τμηματάρχαι α' ἢ β' τάξεως ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ ἢ ἐν ἰσοβάθμοις θέσεσι τῶν ἰδρυμάτων αὐτοῦ, οἱ ἔχοντες ὑπερεικοσιπενταετῆ δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ὑπηρετοῦντες δὲ ἤδη ὡς γραμματεῖς α' τάξεως ἐν αὐτῷ ἢ ἐν ἰδρύμασιν αὐτοῦ.

ΤΕΛΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 22.

1. Δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας νὰ προσλαμβάνῃ εἰς τὰς διὰ τοῦ παρόντος νόμου νομοθετουμένας θέσεις ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης εἰς μόνιμον διαθεσιμότητα διατελοῦντας ἢ καὶ ἁπλίτας ἀναπήρους πολέμου. Περὶ τῆς προσλήψεως αὐτῶν γνωμοδοτεῖ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ὅπερ ὁρίζει καὶ τὸν βαθμὸν αὐτῶν. Ἀπαραίτητον προσὸν διὰ τὴν πρόσληψίν των εἶνε διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς νὰ ἀπεφοίτησαν ἐκ τινος στρατιωτικῆς σχολῆς τοῦ Κράτους ἢ τῆς ἀλλοδαπῆς, ἢ νὰ κέκτηνται ἀπολυτήριον Γυμνασίου τουλάχιστον, διὰ δὲ τοὺς ὁπλίτας ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ Ἐμπορικῆς Σχολῆς.

2. Ὁμοίως δύναται νὰ προσλαμβάνῃ εἰς θέσεις κλητήρων ἐργατῶν καὶ φυλάκων τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τῶν διαφόρων ἱδρυμάτων τῶν ἐκ τοῦ Ὑπουργείου ἐξαρτωμένων ὁπλίτας ἀναπήρους πολέμου.

3. Αἱ Ὑπηρεσίαι τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας, κατόπιν ἐγγράφου ἐντολῆς τοῦ Ὑπουργοῦ, δύνανται νὰ ἀλληλογραφῶσι μετὰ τῶν στρατιωτικῶν, ναυτικῶν, ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν ὡς καὶ πάσης ἄλλης ἀρχῆς ἐπὶ θεμάτων τῆς ὑπηρεσίας των. Αἱ Ἀρχαὶ δὲ αὗται ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχωσιν ἀπ' εὐθείας πρὸς αὐτὰς τὰς ζητουμένας πληροφορίας.

4. Δύναται ὁ Ὑπουργός, τῇ προτάσει τοῦ οἰκείου Συμβουλίου, νὰ χορηγῇ εἰς ὑπαλλήλους ἀπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως καὶ ἄνω ἐκπαιδευτικὴν ἄδειαν πρὸς παρακολούθησιν ὡρισμένου κλάδου τῆς ὑπηρεσίας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Ἡ ἄδεια αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ δύο ἔτη. Ὁ χρόνος τῆς ἀδείας λογίζεται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας, οἱ δὲ ἐπὶ τοιαύτῃ ἀδείᾳ διατελοῦντες λαμβάνουσι πρὸς ταῖς κανονικαῖς ἀποδοχαῖς των καὶ μηνιαίαν ἀποζημίωσιν μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ τὸ σύνολον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν ὡς καὶ τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπανόδου των.

5. Δὲν δύναται ὁ Ὑπουργὸς νὰ χορηγῇ τοιαύτην ἄδειαν εἰς πλείονας τῶν τριῶν διοικητικῶν καὶ τριῶν εἰδικῶν ὑπαλλήλων ἐτησίως.

Ἄρθρον 23.

1. Ἡ δικαιοδοσία ἑκάστης ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου, τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τῶν ἀσκούντων ταύτας, αἱ μεταξὺ αὐτῶν σχέσεις, τὰ καθέκαστα τῶν διαγωνισμῶν καὶ πᾶσα λεπτομέρεια τοῦ παρόντος νόμου κανονίζονται διὰ Β. Διαταγμάτων ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ γνωμοδότησιν τῶν οἰκείων Συμβουλίων.

2. Τὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας ἐκδιδόμενα χρηματικὰ ἐντάλματα πληρωμῆς ἐξόδων, ὡς καὶ τὰ ἐπιτροπικὰ ἐντάλματα ὑπογράφονται ὑπὸ τὸν τύπον «Ἐν-

τολῆ τοῦ Ὑπουργοῦ» ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως ἢ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ ὁριζομένου διὰ Β. Διατάγματος.

3. Διὰ Βασιλ. Διατάγματος, ἐκδιδομένου μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δύνανται νὰ κωδικοποιηθῶσιν αἱ διατάξεις τῶν Νόμων τῶν ἀφορώντων ἁπάσας τὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τούτου καὶ νὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἓν ἐνιαῖον σύνολον.

4. Ἡ κωδικοποίησις αὕτη δύναται νὰ γίνῃ καὶ καθ' ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τούτῳ ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ διὰ Βασ. Διατάγματος καὶ ἀμειβομένης ἐπὶ τῇ βάσει ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ, μὴ δυναμένης δὲ νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς διακοσίας κατὰ μῆνα, δι' ἕκαστον μέλος.

5. Ἐπιτρέπεται ἡ ἄνευ μειοδοτικῆς δημοπρασίας μίσθωσις τῶν καταλλήλων οἰκημάτων κατὰ τὴν πρώτην ἐγκατάστασιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τούτου.

6. Εἰς τὸν Εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας, ἐκτὸς τῶν πιστώσεων τῶν ἀναγραφομένων διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως, ἀναγραφήσονται καὶ πᾶσαι αἱ ἀναγκαιοῦσαι ἄλλαι πιστώσεις διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ παρόντος Νόμου, μεταφερομένων εἰς αὐτὸν τῶν εἰς τοὺς εἰδικοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν διαφόρων ἄλλων Ὑπουργείων ἀναγραφομένων πιστώσεων τῶν σχετικῶν πρὸς τὰς ὑπηρεσίας τὰς διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὑπαγομένας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας.

7. Ἡ κατάστασις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τούτου διέπεται γενικῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2494, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 24.

Πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας πρὸς τὰς διαφόρους ἀρχὰς ἐκδιδόμενα ἔγγραφα, εἴτε διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Ὑπουργοῦ, εἴτε τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως καὶ τῶν Διευθυντῶν, ὑπογράφονται ὑπ' αὐτῶν μόνον ἐν πρωτοτύπῳ, ἀποστέλλονται δὲ ἐν ἀντιγράφῳ κυρουμένῳ ὑπὸ τοῦ Τμηματάρχου τῆς διεκπεραιώσεως.

Ἄρθρον 25.

1. Καταργοῦνται:

(α') Τὰ ἐδ. 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Νόμου 787 ἀφορῶντα εἰς τὴν πρόσληψιν ἡμερομισθίων ὑπαλλήλων.

(β') Τὰ ἄρθρα 12 καὶ 13 τοῦ Νόμου 346 «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς Δημοσίας Ὑγείας», καὶ

(γ') Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸ παρόντα νόμον.

2. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου τίθενται ἐν ἰσχύϊ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει διὰ Β. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς των.

Ἐξακολούθησις τῆς β' συζητήσεως τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

Ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι τὰ κατὰ τὸν κατ' ἄρθρον α' συζήτησιν προβληθέντα ἐπιχειρήματα τοῦ ὑδάλλου ἐκλονίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀποπειραθέντων νὰ ἀπαντήσωσι· τούτου ἕνεκα θεωρεῖ περιττὸν νὰ ἐπανέλθῃ. Ὁμιλῶν καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ δικαίου τῆς ἰδιοκτησίας, ὡς διετυπώθη κατά τε τοὺς παλαιοτέρους καὶ νεωτέρους χρόνους, λέγει ὅτι συμφώνως τῷ δικαίῳ τῆς ἰδιοκτησίας ἐπιτρέπεται ἡ ἀπαλλοτρίωσις ἕνεκα δημοσίας καὶ κοινωνικῆς ἀνάγκης, ἀφοῦ ὁλόκληροι πληθυσμοὶ διατελοῦσιν ἐν ἐξεγέρσει, καὶ κατόπι δικαίας καὶ προηγουμένης ἀποζημιώσεως, περὶ ἧς θέλει ὁμιλήσει ἐν τῷ οἰκείῳ ἄρθρῳ. Ὑποστηρίζει ἐν τέλει τὰς τροπολογίας του διὰ τὴν Ἀττικὴν καὶ Βοιωτίαν καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ζώνης περὶ τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς τῶν δύο μόνον χιλιομέτρων πέραν τῆς ἐκ δύο χιλιομέτρων κατῳκημένης ζώνης. Συγκρίνων τὰς πόλεις Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς πρὸς Εὐρωπαϊκὰς μεγαλουπόλεις, εὑρίσκει ὅτι αἱ Ἀθῆναι καὶ ὁ Πειραιεὺς πολὺ ἀραιῶς κατοικοῦνται, ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀνάγκην τῆς εἰς μεγάλας ἀποστάσεις διανομῆς ὕδατος, φωτός, ἐχετῶν ἀτραλείας ὁδῶν κλπ. καὶ καθιστᾷ ἀνεπαρκῆ τὴν δημοτικὴν Ἀρχὴν εἰς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀπαραιτήτων ἀναγκῶν. Καταλήγει δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὀρθῶς διετυπώθη ἡ ἰδέα ὅπως νομοθετικῶς περιορισθῶσι τὰ σχέδια τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Ὁ κ. **Φ. Δραγούμης** λέγει ὅτι ἡ Μακεδονία εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἀγροτικὴ χώρα καὶ ὅτι εἰδικῶς ὁ νομὸς Φλωρίνης εἶναι πυκνότατα κατῳκημένα ὑπὸ ἀγροτῶν· ἑπομένως ἡ ἀποκατάστασις αὐτῶν δέον νὰ εἶναι ὁλοκληρωτική. Ἐπὶ πλέον εἰς τοὺς παραμεθορίους νομούς, ἕνεκα λόγων ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, εἶναι ἀνάγκη νὰ δημιουργηθῇ πυκνὸς πληθυσμὸς μικρῶν ἰδιοκτητῶν συνδεδεμένων διὰ τῆς ἰδιοκτησίας στενώτατα πρὸς τὸ ἔδαφος καὶ μετὰ τοῦ Κράτους δι' ἀκαταλύτου ἀλληλεγγύης συμφερόντων καὶ αἱ-

σθημάτων. Οἱ μικροὶ οὗτοι ἰδιοκτῆται πυκνῶς οἰκοῦντες τὴν παρακμεθόριον, θ' ἀποτελέτωσι προαδευτικώτατον καὶ φιλονομώτατον στοιχεῖον. Θὰ εἶναι οἱ πραγματικοὶ ὁρυοροὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ πρὸς Βορρᾶν.

Ὁ κ. *Ι. Χρηστάκης*, ἀπαντῶν εἰς τὰ λεχθέντα χθὲς παρὰ τοῦ κ. Χατζῆ λέγει, ὅτι εἶχε ἀναχωρήσει πρὸ ἑνὸς σχεδὸν ἔτους ὅτε ἐγένετο ἡ ἐγκατάστασις τῶν πρόσφύγων εἰς τὸν νομὸν Φλωρίνης καὶ ὅτι ἐπομένως δὲν εὐθύνεται οὗτος δι' αὐτήν. Φρονεῖ ὅτι εἰς τὸν νομὸν Φλωρίνης πρέπει νὰ γίνῃ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις, καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἤθελε ἀποφασισθῇ αὕτη διὰ τὴν λοιπὴν Μακεδονίαν, καὶ ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τοὺς λόγους οἵτινες συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀπαλλοτριώσεως.

Συνεχίζων προτείνει διαγραφὴν τῆς 17 ᾗ τοῦ 2ου ἄρθρου περὶ μὴ ἀπαλλοτριώσεως τῶν πρὸς ἰαματικῶν πηγῶν κτημάτων, διότι θὰ μείνωσι πολλοὶ ὁμοροι ἀναποκατάστατοι.

Ὁ κ. *Χ. Μητσόπουλος*, ἀναφερόμενος εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα ἄλλοτε περὶ τῶν κινδύνων, οὓς θὰ συνεπήγετο ἡ ἐπέκτασις ἀμέσως τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου ἐν ταῖς Νέαις Χώραις λόγῳ τοῦ ἀνομοιογενοῦς πληθυσμοῦ, ἐπαναλαμβάνει καὶ πάλιν τὴν παράκλησιν ταύτην πρὸς τὴν Συνέλευσιν, ἧς ἐπικαλεῖται ἐπὶ τούτου τὴν προσοχήν.

Συνεχίζων ἐπαινεῖ τὴν Κυβέρνησιν, διότι περὶ τούτου προνοοῦσα προσέθεσε τὴν 6' ᾗ τοῦ τελευταίου ἄρθρου καὶ παρακαλεῖ αὐτήν, ὅπως μετὰ τῆς μεγαλυτέρας περισκέψεως καὶ μερίμνης προβῇ εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἰσχύος τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου ἐν ταῖς Ν. Χώραις. Ἀρκούμενος ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τοῦτο, παρατηρεῖ μόνον ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ κτήματα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὅτι ταῦτα, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐτόνισε, προστατευόμενα διὰ πέντε συνθηκῶν, δὲν δύνανται νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι διὰ μονομεροῦς πράξεως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Ἐπαναλαμβάνων ἐπ' εὐκαιρίᾳ τὴν ἀνάγκην ὅπως τὸ ἀναπαλλοτρίωτον τῶν κτημάτων τοῦ Ἁγ. Ὄρους ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων Μονῶν, ἐξετάζει τὰς διαφόρους διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀπαλλοτριώσεως πέριξ τῶν πόλεων εἰς ἀκτῖνα 8 χιλιομέτρων, ὅπερ θὰ ἔβλαπτε τοὺς ἐν τῇ ζώνῃ ταύτῃ καλλιεργοῦντας, οἵτινες ἔχουσι τὰ αὐτὰ δικαιώματα, καὶ περατῶν, ὑποστηρίζει ὅπως ἐν τῷ νομῷ Ἀττικοβοιωτίας

ἀναγνωρισθῇ ὑπὲρ τῶν παυομένων δικαίωμα δουλείας βοσκῆς ἐπὶ τῶν ἐν ἀγραναπαύσει τμημάτων τῶν κλήρων.

Ὁ κ. *Σπ. Ἀλεξιάδης* διαφωνῶν διατί ἦτο κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, διότι ἐφρόνει ὅτι θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ μεταρρυθμίζετο ὁ νόμος 2052, ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην, ὅπως ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων καθορισθῇ ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις. Πλὴν ὅμως ὅτι ἡ ἀποκατάστασις δέον νὰ εἶναι δικαία, προτείνει τὴν διαγραφὴν τῆς 15 ᾗ, διότι διὰ ταύτης μένουσιν ἀναπαλλοτρίωτα τέσσαρα τσιφλίκια πέριξ τῶν Τρικκάλων καὶ ἓν περιξ τῆς Καρδίτσης, οἱ «Καμινάδες», τοσούτῳ δὲ μᾶλλον καθόσον κατὰ τὸν παρόντα νόμον 2052 δὲν ἐξαιροῦνται ταῦτα τῆς ἀπαλλοτριώσεως.

Ὁ κ. *Χατζηγεωργίου*, φρονεῖ ὅτι πολλὰ πράγματα δὲν ἔπρεπε νὰ λεχθῶσι, διότι ἐθνικῶς θέλουσι βλάψει. Ἤρκει δὲ τὸ τελευταῖον ἄρθρον ἵνα μὴ λεχθῶσιν ὅσα ἐνταῦθα ἐλέχθησαν, νὰ μὴ ὑπαχθῶσιν εἰς τὸν νομὸν Τρικκάλων.

Δ. Γούναρης. Ὁ λόγος δι' ὃν ἐγένετο ἡ διάφορος κατὰ περιφερείας ρύθμισις εἶναι ἡ ἑξῆς. Ὑπάρχουσι περιφέρειαι, ἐν αἷς αἱ ἐκτάσεις εἶναι μεγαλείτεραι τῶν ὑπαρχουσῶν πρὸς ἀποκατάστασιν καὶ τἀναπαλιν. Διὰ τοῦτο ἠθελήσαμεν ὅπως ὅπου ὑπάρχει περίσσεια γῆς, αὕτη νὰ μὴ μείνῃ πᾶσα εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, ἵνα μὴ στερηθῇ ἀπολύτως τοιαύτης ἕτερος ἰδιοκτήτης ἐν ἑτέρᾳ περιφερείᾳ, ὅπου δὲν ὑπάρχει περίσσεια γῆς. Τοῦτο δὲ ἵνα κρατήσῃ ἀπόλυτος δικαιοσύνη, ὥστε νὰ μὴ μείνωσιν εἰς τὸν ἕνα μὲν δύο χιλιάδες στρεμμάτων, εἰς τὸν ἄλλον δὲ νὰ μὴ μείνῃ τίποτε. Τοῦτο δὲν ἀφορᾷ εἰς τοὺς μορτίτας οἵτινες πάντες πάντως θὰ ἀποκατασταθῶσιν, εἴτε εἰς τὸ ἴδιον, εἴτε εἰς τὸ γειτονικὸν κτῆμα, ἀλλὰ τοὺς ἰδιοκτήτας, ἵνα, ἐπαναλαμβάνω, ἐπικρατήσῃ καὶ δι' αὐτοὺς δικαιοσύνη. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος δι' ὃν ἐτηρήθη τὸ σύστημα τῆς κατὰ περιφερείας διαφόρου διανομῆς τῆς γῆς. Ἐν Μακεδονίᾳ δὲ περισσεύει τόση γῆ, ὥστε εἶναι δυνατὸν νὰ μείνωσι 5 καὶ 10 χιλ. στρέμμ. εἰς ἕκαστον ἰδιοκτήτην, χωρὶς μὲ τοῦτο νὰ προσημαίνηται ἡ ὑποτίθεται ὅτι οἱ κτήμονες θὰ μείνωσιν ἔξω τῆς ἀποκαταστάσεως. Ἂν ὑποτεθῇ ὅτι τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς θεωροῦμεν ὡς πραγματικότητα, δὲν ἀποδειχθῇ πραγματικότης, τότε θὰ μεταβάλωμεν τὰ πράγματα δι' ἑτέρου νομοσχεδίου. Διὰ νὰ κανονίσωμεν δὲ τὸ σύστημα τοῦτο, καθω-

είσαμεν τοὺς διαφόρους τύπους, λαβόντες ὡς πρότυπα, τὴν Καρδίτσαν, διὰ τὸν ἕνα τύπον, τὴν Λάρισαν διὰ τὸν ἄλλον καὶ οὕτω καθεξῆς. Ειδικῶς δὲ διὰ τοὺς νομοὺς Φλωρίνης καὶ Πέλλης, οὗτοι ὑπήχθησαν εἰς τὸν νομὸν Τρικκαλῶν, τῇ αἰτήσει καὶ εἰσηγήσει τῶν πληρεξουσίων κ. Λιούμπη καὶ Δραγούμη.

Ὁ κ. **Χατζῆς** δὲν παραδέχεται τοῦτο, ἀλλὰ προτείνει ἴδιον σύστημα, συνιστῶν νὰ μείνωσιν 300 ἕως 500 στρέμματα, φοβηθεὶς μὴ μείνωσιν εἰς τὸν ἕνα 200 ἢ 300 στρέμματα ἢ κανένα, εἰς τὸν ἄλλον δὲ ἰδιοκτήτην διπλάσια. Οἱ πλεῖστοι τῶν πληρεξουσίων Πέλλης φρονοῦσιν ὅτι πρέπει νὰ ὑπαχθῶσιν οἱ νομοὶ οὗτοι εἰς τὸν νομὸν Λαρίσης.

Γ. Μπούσιος. Ἡ ἴση καὶ δικαία διανομὴ θὰ γίνῃ, οὐχὶ διὰ τῆς μεταθέσεως τῶν ἰδιοκτητῶν ἀλλὰ διὰ μετακινήσεως γεωργῶν.

Δ. Γούναρης. Βεβαίως, καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ τελευταῖον ἄρθρον, ἡ διατύπωσις αὐτοῦ ὀφείλεται οὐχὶ εἰς ἄλλον τινὰ λόγον, ἀλλ' εἰς τὸ ὅτι δυνάμεθα νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν ἔχομεν γνῶσιν ἀκόμη τῆς ἐκεῖ καταστάσεως, ὡς ἔχομεν τῶν ἄλλων περιφερειῶν, τῆς Θεσσαλίας καὶ ἄλλων. Δι' αὐτὸ θὰ ἠδυνάμεθα νὰ θέσωμεν ὅπως καὶ οὐχὶ μόνον κατὰ νομούς, ἀλλὰ καὶ κατὰ περιφερείας ἐλαχίστας, ἐφαρμόζεται διὰ Β. Δ. ὁ νόμος, ὥστε νὰ μὴ ἀναστατλῇ ὁ νόμος, ὃν θὰ ἐφαρμόσωμεν εὐθὺς ὡς ἐξακριβώσωμεν τὴν κατάστασιν ἐν ταῖς Νέαις Χώραις.

Ὁ κ. **Χατζηγεωργίου** θεωρῶν ἐπαρκεῖς τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Γούναρη, κατακρίνει τοὺς ἀντιφρονοῦντας διὰ πρὸς τοὺς ἐώλους φόβους των καὶ τονίζει ὅτι ἂν εἶχον οὗτοι πραγματικοὺς φόβους ἔπρεπε νὰ ζητήσωσι νὰ μετακινηθῶσιν οἱ γεωργοὶ οὗτοι νοτιώτερον, καὶ δὴ πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην, ὅπου ὑπάρχουσι πολλοὶ κίνδυνοι. Δὲν ἀνέμενε δὲ ἀπὸ τὸν κ. Δραγούμην νὰ ἀνακαλύψῃ, οἵας ἀνέπτυξε γνώμας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Φ. Δραγούμης. Μοῦ εἶναι τελείως ἀδιάφορος ἡ γνώμη σας περὶ ἐμοῦ.

Γ. Γρόλλιος. Πατριωτισμὸν θέλετε νὰ μᾶς διδάξητε τώρα κ. Συνάδελφε;

Ὁ κ. **Ι. Χρηστάκης**, ἐπίσης, παρατηρεῖ ὅτι δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὰς γνώμας τοῦ ἀγορεύοντος.

Γ. Χατζηγεωργίου. Δὲν θέλω νὰ συμφωνήσητε μαζύ μου, διότι σεῖς διεσκεδάζετε ἐν Ἑλβετίᾳ, ὅτε ἡμεῖς ἀγωνιζόμεθα.

Ι. Χρηστάκης Πλανᾶσθε· φέρω εἰς τοὺς ὤμους τὰ τραύματα τῶν Βουλγάρων.

Γ. Γρόλλιος. Αὐτὸ δὲν συμφέρει εἰς τὸν κ. Συνάδελφον νὰ τὸ γνωρίζῃ.

Γ. Χατζηγεωργίου. Ἐγὼ δὲν ὑπῆξα ἀντιπρόεδρος οὔτε ταμίας τῆς Λέσχης τῶν Φιλελευθέρων.

Γ. Γρόλλιος. Αὐτὸ εἶναι ψεῦδος καὶ συκοφαντία· ὑπῆρξατε βενιζελικός.

Γ. Χατζηγεωργίου. Τοῦ ἂν ὑπήρξατε Φιλελεύθερος, θὰ σᾶς φέρω εὐθὺς ἄφιον ἀποδείξεις.

Πρόεδρος. Παρακαλῶ. Αὐτὰ δὲν ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὸ θέμα.

Ν. Καμπάνης. Παρακαλῶ, κ. Πρόεδρε. Χαίρω ἀκούων ὅτι ἡ λέξις «βενιζελικὸς» θεωρεῖται ὡς ἡ χειριστὴ τῶν ὕβρεων (!)

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς τρίτης διατάξεως τοῦ 3 ἐδαφ. καθ' ἣν «κτήματα ἀγήκοντα κλπ.» προτείνει ὅπως «τῶν μορτιτικῶς» ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων, ἀπαλλοτριῶνται καὶ τὰ διακόσια στρέμματα ἀκόμη, τὰ ὁποῖα προορίζονται διὰ τὰ τέκνα τῶν γεωργῶν ἰδιοκτητῶν.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** ἀποκρούων τὴν πρότασιν, δηλοῖ ὅτι μὲ στενοχωρίαν αὐτοῦ ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοὺς τοιούτου εἴδους γεωργούς, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὑπείκων εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου ἀφαιρεῖ.

Ὁ κ. **Μπούσδρας** συνεχίζων ποιεῖται ἑτέραν, παραλλήλως πρὸς τὴν πρώτην, παρατήρησιν ἐπὶ τῆς § 5, χαρακτηρίζων ταύτης ὡς ἐν ἀντιθέσει εὑρισκόμενας καὶ ζητεῖ τὴν τροποποίησιν των.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** ἀποκρούει τὴν τροποποίησιν, ἐξηγῶν ἐκτενῶς ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀντιθέσεων.

Ὁ κ. **Δ. Μπούσδρας** ποιεῖται ἑτέραν παρατήρησιν ἐπὶ τῆς § 4, ζητῶν ν' ἀφαιρεθῇ ἡ λέξις «μὴ κεφαλαιοχωρίου». Πρόκειται, λέγει, περὶ τοῦ χωρίου Σωφάδων καὶ περὶ τοῦ χωρίου Μικρὸ Παζαράκι, καὶ ἂν μείνῃ ἡ διάταξις ὡς ἔχει, θὰ μείνωσι 200 περίπου χωρικοὶ ἀκτήμονες. Ἀναφέρει δὲ Θεοδωράκον τινὰ ἰδιοκτήτην κατέχοντα μεγάλην ἰδιοκτησίαν, ἡ ὁποία δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μείνῃ

ἅπασα εἰς αὐτόν, ἀφοῦ αὐτὴ καλλιεργεῖται οὐχὶ ἐντατικῶς ἀλλὰ ἐκτατικῶς.

Ὁ κ. ***Γούναρης*** δηλοῖ ὅτι τὸ Μεγάλο Παζαράκι ἀπαλλοτριοῦται, ὡς πρὸς τὰ ἄλλα ἐπιφυλάσσεται νὰ ἀπαντήσῃ.

Ὁ κ. ***Μπούσδρας*** ἐξακολουθῶν, ποιεῖται ἑτέραν παρατήρησιν ὡς πρὸς τὸ κτῆμα Μαυρομάτι, Λαζαρίνης, ζητῶν νὰ ἀποκατασταθῶσιν ἐν τοῖς κτήμασι τούτοις, ἀνερχομένους εἰς 15 χιλιάδας στρεμμάτων, οἱ παρακείμενοι Λαζαρανιῶται, οἵτινες εἰσὶν ἀκτήμονες οἱ πλεῖστοι οἱ ἄλλοι δὲ ἔχουσιν ἀνεπαρκῆ κτῆσιν. Ἑτέρας παρατηρήσεις ποιεῖται ἐπὶ τῆς ᾗ 6, σχετικῶς πρὸς τὰς φυσικὰς φυτείας ἐπὶ τῆς ᾗ 8, προτείνων ὅπως ἐπεκταθῇ ἡ διάταξις ἐπ' ὠφελίᾳ τοῦ συνοικισμοῦ, ἐπὶ τῆς ᾗ 9, ὡς πρὸς τὰ λειβάδια, τῆς ᾗ 10, ὡς πρὸς τὰ δάση, τῆς ᾗ 12 ὡς πρὸς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν τῷ στρατῷ, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ᾗ 13, ὡς πρὸς τὰ ἐναπομένοντα 1000 στρέμματα. Τὴν τελευταίαν περίπτωσιν περιορίζει ὡς πρὸς τὸ κτῆμα τῆς χήρας Ἀνδρεάδου καὶ τῶν Ἀλιακάδων τοῦ κτήματος Πουλιάνας, προτείνων ὅπως οἱ Ἀλιακάδες οὗτοι ἀπαλλοτριωθῶσι.

Προκειμένου νὰ συνεχίσῃ τὰς παρατηρήσεις του ὁ κ. Μπούσδρας, ὁ κ. ***Πρόεδρος*** συνιστᾷ συντομίαν, ἀφοῦ περὶ τῶν αὐτῶν πρόκειται, ἔχει δὲ παρέλθει καὶ ἡ ὥρα.

Ὁ κ. ***Ν. Στράτος*** (Ὑπουργὸς) παρατηρεῖ ἐπίσης ὅτι ἂν οἱ ἀγροτικοὶ πληρεξούσιοι ἐξακολουθήσωσιν τὴν τακτικήν, ἣν ἀκολουθοῦσιν ἐπὶ τῶν ἀγορεύσεων αὐτῶν, οὐδὲ τὸν Αὔγουστον θέλει κατορθωθῇ νὰ ψηφισθῇ τὸ ἀγροτικὸν νομοσχέδιον, ὑπεύθυνοι δὲ θέλουσιν εἶσθαι αὐτοὶ οὗτοι οἱ Θεσσαλοὶ πληρεξούσιοι ἀπέναντι τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ.

Ὁ κ. ***Δ. Μπούσδρας*** παρὰ ταῦτα συνεχίζει τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ᾗ 15.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** προτείνει τότε νὰ λυθῇ ἡ συνεδρίασις.

Πρόεδρος. Λύεται ἡ συνεδρίασις.

Λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 3 τοῦ μεσονυκτίου ἵνα ἐπαναληφθῇ αὔριον ὥραν 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Π. Ἰακώβου
Ι. Παπαλουκᾶς

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΛΑ'

Τῆς 2 Ἰουλίου 1922.

Ὥρᾳ 7 καὶ 10 μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ὅπως ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ὁ κ. ***Χριστομάνος***, λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῶν Πρακτικῶν, λέγει ὅτι ἡ ἀγόρευσίς του δέον νὰ διορθωθῇ ὡς ἑξῆς· «***Ἀντ. Χριστομάνος.*** Ὁ τέως ὑπουργὸς κ. Ζαΐμης ἀπέστειλεν ἐρωτήματα πρὸς συμπλήρωσιν διαφόρων ἑδρῶν. Τοῦτο μαθοῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ ἡ ἐπεξεργαζομένη τὸν νέον ὀργανισμὸν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ νομίζουσα ὅτι ἡ συμπλήρωσις ἑδρῶν πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως αὐτοῦ ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ τετελεσμένα γεγονότα ἐπὶ ἑδρῶν, τῶν ὁποίων ὁ ὀργανισμὸς θὰ προέβλεπεν ἴσως τὴν κατάργησιν, παρουσιάσθη διὰ τοῦ κ. Προέδρου αὐτῆς, τοῦ σήμερον Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, καὶ ἐζήτησε τὴν ἀναστολὴν τῶν ἐρωτημάτων. Οὗτος ἀποδεχθεὶς τὸ ὀρθὸν τῆς αἰτήσεως, ὡμολόγησεν ἡμῖν ὅτι πιέζεται. Ἀναστολέντων ἐν τούτοις τότε τῶν ἐρωτημάτων, ἐστάλησαν μετὰ τινας ἡμέρας καὶ πάλιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἐρωτήματα, ἀφοροῦντα μόνον εἰς τοὺς ἰσχυροτέρους». Παρακαλῶ νὰ διορθωθῶσιν οὕτω τὰ ὑπ' ἐμοῦ λεχθέντα, τοσοῦτω μᾶλλον καθόσον ὁ σεβαστὸς τέως ὑπουργὸς κ. Ζαΐμης φέρεται ἐν τοῖς Πρακτικοῖς μὴ εἰπὼν ἀκριβῶς εἶπε δηλαδὴ τὰ ἑξῆς· «Ἀφοῦ δὲ εἶπε ζύλα καὶ κεραμους ἀτάκτως ἐρριμένα, παρεκάλεσε κατόπι νὰ μὴ γραφῶσιν εἰς τὰ πρακτικά· παρεκάλεσα δηλαδὴ ἐγὼ νὰ μὴ γραφῶσιν, ἐνῶ τοὐναντίον εἶχε τὸ ἀληθές, ὅτι ὁ σεβαστὸς κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, Πρυτάνις τότε ὢν τοῦ Πανεπιστημίου, ἐλθὼν εἰς τὴν οἰκίαν μου αὐτοπροσώπως, μὲ παρεκάλεσε νὰ δεχθῶ νὰ μὴ δημοσιευθῶσιν ὅσα τότε εἶχον εἰπῇ, καὶ τὸν παρακαλῶ νὰ διαψεύσῃ ἐὰν δὲν λέγω τὴν ἀλήθειαν.

Ἐπικυροῦνται μετὰ τοῦτο τὰ πρακτικά.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς·

— Ὁ Πρόεδρος τοῦ γαλακτοκομικοῦ συνεταιρισμοῦ Σκύρου παρακαλεῖ, ὅπως ἀνακληθῇ ἡ διαταγὴ τοῦ Ὑπουρ-

γείου Γεωργίας, δι' ἧς διακλύεται ἡ συναφθεῖσα μίσθωσις τῶν χορτονομῶν τῆς Μονῆς Ἁγίου Δημητρίου.

— Ἡ Μαρία Καλογήρου παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ὑποβάλῃ ψήφισμα διὰ τὴν μονιμοποίησιν τῶν ἀξιωματικῶν διαχειρίσεως, τῶν ἐναπομεινάντων ἐκ τῶν 250 ἐπιτυχόντων κατὰ τὸν διαγωνισμὸν τοῦ Ὀκτωβρίου 1916.

— Ὁ Ἀχμὲτ Ριφὰτ Ὀσμάν, ταγματάρχης τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ, αἰχμάλωτος πολέμου καὶ κρατούμενος ἐν Λαρίσῃ, παρακαλεῖ τὴν Συνέλευσιν, ὅπως χορηγηθῇ καὶ εἰς τοὺς αἰχμαλώτους Τούρκους ἀξιωματικοὺς τὸ ἐπίδομα τὸ διδόμενον εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀξιωματικούς.

— Ἡ Γενικὴ Συνομοσπονδία τῶν ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος ὑποβάλλει αἴτησιν τῆς χήρας Βασιλικῆς Ζορμπᾶ αἰτούσης τὴν χορήγησιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2563 καθορισθείσης συντάξεώς της.

— Αἱ σύζυγοι τῶν ἐρέδρων τῆς κλάσεως 1094 διαφόρων χωρίων τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν ζητοῦσι τὴν ἀπόλυσιν τῶν οἰκογενειαρχῶν συζύγων των.

— Οἱ σιγαροποιοὶ καὶ καπνεγάρται Τρικκάλων παρακαλοῦσι τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἐπαναφέρῃ εἰς τὰς θέσεις των οὓς ἀέργους σιγαροποιούς.

— Ὁ Σύλλογος σιγαροποιῶν καπνεργατῶν Κερκύρας παρακαλεῖ, ὅπως ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον τὸ ἀφορῶν εἰς τοὺς σιγαροποιούς.

— Οἱ καπνεργάται Ἡρακλείου ἱκετεύουσι τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἐπιληφθῇ τὰς ταχείας λύσεως τοῦ καπνεργατικοῦ ζητήματος.

— Τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν παρακαλεῖ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν, ὅπως μεριμνήσῃ διὰ τὴν ταχεῖαν ἀποκατάστασιν τῶν ἀέργων σιγαροποιῶν.

— Οἱ δευτεροβάθμιοι Καθηγηταὶ Ἰωαννίνων ζητοῦσιν ὅπως ὁ χρόνος τῆς προϋπηρεσίας αὐτῶν συνυπολογισθῇ καὶ διὰ τὴν προαγωγήν των.

— Τὸ ἐργατικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν παρακαλεῖ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν, ὅπως ἡ φορολογία ἐπὶ τῶν αὐτοκινήτων ἐπιβληθῇ μόνον ἐπὶ τῶν τῆς πολυτελείας οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν αὐτοκινήτων τῶν ἐκτελούντων τὴν συγκοινωνίαν.

— Οἱ Ἰω. Ἐργίνης, Δ. Μανωλέσας καὶ Ν. Μαστρογιάννης, δι' ἑαυτοὺς καὶ κατ' ἐντολὴν τῆς πλειονότητος τῶν λοιπῶν παθόντων, ὑποβάλλουσιν αἴτησιν διὰ τοῦ κ. Ἀργυροπούλου περὶ ἀποζημιώσεώς των.

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ κ. κ.

Λ. Τσουκαλᾶς, Δ. Στεφανίδης Κ. Λεβέντης κλπ. τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ σχεδίου νόμου περὶ νομοθετικοῦ συμβουλίου».

— ***Χ. Μητσόπουλος, Σπ. Δεληγιάννης, Ι. Χατζῆς, Ι. Κίνιας, Δ. Κότσανος, Φ. Ζαρίμπας, Θ. Καπαρᾶς, Περ. Σισμένης, Ἠλ. Μπασδέκης, Ἀρ. Παΐζης, Γ. Σχοινᾶς, Κ. Οἰκονομίδης, Θ. Ζαΐμης, Ρ. Πάντος, Ε. Γαρουφαλιᾶς, Ἀντ. Σκιαδαρέσης, Μ. Σαββαρίκας, Δ. Τσουκαλᾶς, Κ. Στάϊκος, Ραμαντᾶς, Α. Στεφανόπουλος, Π. Σπυράκης, Ε. Χατζηδάκης, Ι. Παπαγιαννόπουλος, Δικαιάκος, Σ. Βενούκας, Γ. Δασκαλόπουλος, Θ. Χατζηδημητρίου, Στεργιόπουλος, Δ. Στεφανόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Θ. Τουρκοβασίλης, Ν. Τσοῦχλος, Δ. Ἰωαννίδης, Ν. Χριστάκης, Ι. Μαργαρίτης, Δ. Πετρακάκος, Ν. Καλαντζάκος, Ἀμπὰς Σεΐτ, Ἀσμῆ Ἰβραχήμ,*** καταθέτουσι πρότασιν ψηφίσματος «περὶ καταργήσεως τῆς μονιμότητος τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. ***Α. Φωτήλας, Ι. Παπαλουκᾶς*** καὶ ***Δ. Στεφανόπουλος*** ὑποβάλλουσι πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 686 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀφορῶντος τὴν διαδικασίαν ἐπ' ἀναφορᾷ ἐπὶ διαζεύξεων.

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ κ. κ.

— ***Λ. Κ. Ρούφος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) τοῦ σχεδίου νόμου· Περὶ ἐξερευνήσεως τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς Μακεδονίας περὶ ἀνεύρεσιν καὶ ἐκμεταλλεύσιν πετρελαίων».

— ***Δ. Φωτήλας, Δ. Στεφανόπουλος*** καὶ ***Π. Παναγιωτόπουλος*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου».

— ***Θ. Τουρκοβασίλης*** του σχεδίου νόμου «περὶ διαρρυθμίσεως τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας τῶν ἐγγράφων κλπ. ἐν τοῖς σχολείοις τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως καὶ δικκανονισμοῦ ζητημάτων τινῶν σχετικῶν πρὸς τὴν Μ. Ἐκπαίδευσιν».

— ***Γ. Ματσόπουλος*** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ διαρρυ-

θμίσεως τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας περὶ διοικήσεως τῆς Ἐκπαιδεύσεως». κλπ.

— **Δ. Κρεμέζης** πληρεξούσιος Ἀττικοβοιωτίας τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

— Οἱ κ. κ. **Ν. Θεοτόκης** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) καὶ **Λαδόπουλος** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῶν ἀπὸ 27 Νοεμβρίου 1905 καὶ 8 Νοεμβρίου 1944 Β. Διαταγμάτων «περὶ Στρατιωτικῶν Λεσχῶν».

— Ὁ κ. **Ν. Στράτος** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου· «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1149 «περὶ Γενικῶν Διοικήσεων ἐν ταῖς Νέαις Χώραις καὶ περὶ καταργήσεως Γενικῶν τινων Διοικήσεων».

Οἱ ὑπουργοὶ κ. κ. **Ν. Στράτος** (ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) **Ε. Λαδόπουλος** (ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) **Κ. Λυκουρέζος** (ἐπὶ τοῦ Θησαυροῦ) **Λ. Κ. Ρηγόπουλος** (ἐπὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας) καὶ **Μ. Θεοδωρίδης** (ἐπὶ τῆς Περιθάλψεως) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «Περὶ ἱδρύσεως Σχολῆς Διοικητικῶν ὑπαλλήλων».

Ἀμφότερα τὰ νομοσχέδια ταῦτα, προτάσει τῶν κ. κ. ὑπουργῶν καὶ συναινέσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσονται **κατεπείγοντα** καὶ ψηφίζονται κατ' ἀρχήν.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** λαμβάνων πρὸ τῆς Ἡμ. Διατάξεως τὸν λόγον ἀναφέρεται εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ χθὲς λεχθέντα καὶ ὑποβάλλει πρότασιν ψηφίσματος· «Περὶ ἐκκαθαρίσεως ἁπασῶν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν».

Εἰσηγούμενος τὸ ψήφισμα τοῦτο εἰς τὴν Συνέλευσιν λέγει ὅτι ἔχει ὑπογραφὴ ὑπὲρ τοὺς 46 κ. κ. Πληρεξουσίων, οἵτινες ἀξιοῦσιν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως λάβῃ σπουδαίως ὑπ' ὄψιν αὐτῆς τοῦτο καὶ προβῇ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν ὅλων τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν ἀπομακρυνομένων τῶν ὀργάνων τῆς τυραννίας, ἅτινα ἠσχημόνησαν κατὰ τὸ παρελθόν. Ἀναμινώσκει τὸ ψήφισμα καὶ προτείνει νὰ καταρτισθῇ ἐπιτροπὴ εἰς ἣν νὰ ἀντιπροσωπεύηται καὶ ἡ Συνέλευσις δι' αὐτοῦ.

Πλεῖστοι Πληρεξούσιοι. Ὄχι, ὄχι.

Ὁ κ. **Μητσόπουλος** ἐμμένων εἰς τὴν γνώμην αὐτοῦ, ὑποστηρίζει ὅτι, τούτου γενομένου, ἡ ἐκκαθάρισις θέλει γί-

νει ἀποτελεσματικωτέρα. Παρακαλεῖ ἐν τέλει νὰ τυπωθῇ ἡ πρότασις καὶ νὰ διανεμηθῇ.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαπαδάκης** (Πρωθυπουργὸς) προτείνει νὰ προταχθῶσι καὶ ψηφισθῶσιν ὅλα τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια, ὅσα εἶναι κατ' ἀρχήν, καὶ μετὰ τοῦτο νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Συνέλευσις τῆς ψηφίσεως τοῦ ἀγροτικοῦ.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** λέγει ὅτι συμφωνεῖ ἵνα ψηφισθῶσι κατ' ἀρχὴν ἅπαντα τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ νομοσχέδια ταῦτα ἐκπροσωποῦσι τὴν ὅλην οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ κατ' ἀνάγκην θὰ ἀπαιτήσωσιν εὐρεῖαν συζήτησιν, προτείνει ὅπως ὁρισθῇ εἰδικὴ ἡμέρα συζητήσεως τούτων. Φρονεῖ διὰ τοῦτο ὅπως τὰ νομοσχέδια ταῦτα παραπεμφθῶσιν εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπήν, ἡ ὁποία νὰ παρακληθῇ νὰ κομίσῃ τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον.

Ἡ πρότασις τοῦ κ. Μπούσιου γίνεται δεκτὴ καὶ ὁρίζεται ἡμέρα συζητήσεως ἡ προσεχὴς Τρίτη.

Γίνεται ἐπίσης δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ ἡ ἑτέρα πρότασις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ ἄρχεται ἡ ψήφισις τῶν νομοσχεδίων.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν κατ' ἀρχὴν τὸ σχέδιον νόμου·

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ συνθετικοῦ φόρου ἐπὶ τῆς καθαρᾶς προσόδου καὶ καθορισμοῦ τοῦ ποσοστοῦ αὐτοῦ».

Ὁ κ. **Γ. Πώπ** παρατηρεῖ ὅτι διὰ τοῦ νέου ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου, αἱ δοθεῖσα πρό τινος ἐγγυήσεις ὑπὲρ τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου αἴρονται καὶ φρονεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον δεῖται εὐρυτάτης συζητήσεως. Τὸ γεγονὸς καλῶς εἶναι κατ' ἀρχὴν ἄτοπον, διότι ἀρτι πρὸ δύο μηνῶν ἐψηφίσθη νόμος περὶ συνθετικῆς φορολογίας, ὅπως ἐξασφαλισθῶσιν ἐγγυήσεις ὑπὲρ τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου, ἐρχόμεθα ἤδη καὶ ἀνατρέπομεν ἐκεῖνον, ἵνα νέαι ἐπιβαλωθῶσιν βάρη εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν. Προτείνει διὰ τοῦτο, ἵνα μετὰ τὴν κατ' ἀρχὴν συζήτησιν δικιρεθῶσιν εἰς δύο τὰ

νομοσχέδια ταῦτα, ὡς καὶ τὰ νομοσχέδια «περὶ συνθετικοῦ χρόνου, «περὶ ἐκτάκτων κερδῶν» καὶ «περὶ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν» καὶ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἥτις νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της, ἐντὸς τριῶν ἢ τὸ πολὺ τεσσάρων ἡμερῶν. Πρὸς τοῦτο παρακαλεῖ τὸν κ. Μπούσιον νὰ ἀποσύρῃ τὴν πρότασίν του περὶ εἰδικῆς οἰκονομικῆς συζητήσεως τὴν Τρίτην, ὥστε νὰ γίνῃ ταυτοχρόνως συζήτησις ἐφ' ὅλων τῶν οἰκονομικῶν νομοσχεδίων, καὶ δὴ τοῦ «περὶ Ἀνωνύμων Εταιριῶν», διότι ἐξεδηλώθη ἔξωθεν ἀντίδρασις κατὰ τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως καὶ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ δι' εὐρείας ἐνταῦθα συζητήσεως.

Ὁ κ. **Ἐμ. Λαδόπουλος**, (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν), λέγει, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐγγύησιν τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου, κατετέθη ἤδη τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάρχει τις φόβος περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ἐγγυήσεως τοῦ δανείου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραπομπὴν εἰς ἐπιτροπὴν τῶν νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα ἀνέφερεν ὁ κ. ἐκ Ψαρῶν πληρεξούσιος, οὐδεμίαν ἔχει ἀντίρρησιν νὰ παραπεμφθῶσι ταῦτα, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὅπως, ἐὰν μέχρι τῆς ὁρισθείσης ἡμέρας ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει προσκομίσει τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς, ἡ συζήτησις προχωρήσῃ καὶ ἄνευ τῆς ἐκθέσεως.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** προτείνει ὅπως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διορισθῶσι δύο Ἐπιτροπαί, εἰς ἃς νὰ παραπεμφθῶσι καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ ὑποδειχθέντα νομοσχέδια. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει αἴρει τὴν πρότασιν του περὶ συζητήσεως ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν νομοσχεδίων τὴν προσεχῆ Τρίτην καὶ δέχεται νὰ γίνῃ αὕτη τὴν Πέμπτην.

Ὁ κ. **Π. Σάκης** ἀποκρούει τὴν πρότασιν περὶ παραπομπῆς εἰς Ἐπιτροπὰς τῶν ἐν λόγῳ νομοσχεδίων, φρονεῖ δ' ὅτι πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ ζητήσῃ νὰ προταχθῶσι καὶ ψηφισθῶσι τὰ ἐπείγοντα νομοσχέδια, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν ἡ Συνέλευσις νὰ παρατείνῃ πέρα τῆς 15 Ἰουλίου τὰς ἐργασίας αὐτῆς.

Ἀπορρίπτεται μετὰ τοῦτο νὰ ἀνατεθῇ ὁ καταρτισμὸς δύο ἐπιτροπῶν ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, αἵτινες νὰ ὑποβάλωσι τὰς ἑαυτῶν ἐκθέσεις μέχρι τῆς προσεχοῦς Τρίτης ἢ Τετάρτης καὶ τὴν Πέμπτην νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις, εἴτε ἔχουσιν εἴτε οὐ ὑποβάλει τὰς ἑαυτῶν ἐκθέσεις αἱ ἐπιτροπαί.

Γίνονται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὰ κατ' ἀρχὴν τὰ κατωθι σχέδια νόμων·

«Περὶ αὐξήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν αὐτοκινήτων κλπ. εἰδικοῦ τέλους καὶ ἐπιβολῆς προσθέτου εἰδικοῦ τοιούτου ἐπ' αὐτῶν.

«Περὶ ἐπαναφορᾶς τῆς φορολογίας τῶν ἐκτάκτων κερδῶν».

«Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν περὶ φορολογίας τοῦ ζύθου νόμων».

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος νόμου 917 τοῦ 1917».

«Περὶ ἐπιβολῆς προσθέτου φορολογίας ἐπὶ τῶν κερδῶν τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν ἐν γένει».

«Περὶ φορολογίας τῶν κερδῶν διασκεδάσεως».

«Περὶ ὑποβολῆς τέλους ἐξαγωγῆς ἐπὶ τοῦ τερεβινθελαίου τοῦ κολοφωνίου τῶν σύκων, τῶν κουκουλίων καὶ τοῦ σαπωνος».

«Περὶ διαθέσεως δι' ἐνοικιάσεως τῶν κατὰ τοὺς νόμους περὶ φορολογίας τῶν δημοσίων θεαμάτων τελῶν».

«Περὶ αὐξήσεως τοῦ φόρου καταναλώσεως ἐπὶ τοῦ καπνοῦ».

«Περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2157 περὶ ἀποστολῆς εἰς εἰδικὰ θεραπευτήρια δημοσίᾳ δαπάνῃ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ πασχόντων ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν κλπ. μετὰ παρατηρήσεις του κ. **Χριστομάνου**.

«Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ Δ πίνακος τοῦ σημειωμένου εἰς τὸν 2126 νόμον «περὶ κανονισμοῦ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

«Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ ἄρθρον 33 τοῦ ΑΥΠΘ΄ νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ ΑΑΕ΄ νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν πληρωμάτων τοῦ στόλου».

«Περὶ καταργήσεως καὶ συγχωνεύσεως θέσεων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῶν νόμων περὶ ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Θησαυροῦ».

«Περὶ συστάσεως Ἐπιτροπῆς πρὸς ἑορτασμὸν τῆς Ἑκατονταετηρίδος τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας.

« Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1728 περὶ ἀνεγέρσεως οἰκοδομῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ συνοικισμοὺς τῆς Μακεδονίας ».

«Περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸν νόμον 550 «περὶ ἐκτελέσεως ὑδραυλικῶν ἐν γένει ἔργων».

«Περὶ συστάσεως τῆς οἰκονομικῆς Ἐφορείας καὶ Ταμείου ἐν Γουμενίτσῃ τῆς Μακεδονίας».

«Περὶ παραχωρήσεως ἀδείας χρησιμοποιήσεως τῆς πτώσεως ὑδάτων εἰς τὸν ἰδιώτην Γεώργιον Πεντζίκην».

«Περὶ διαθέσεως τῶν ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς καθείσης ἐκτάσεως Θεσσαλονίκης περιλαμβανομένων ἀκινήτων».

«Περὶ συμπληρώσεως περὶ τῶν προσωπικοῦ τῶν ἁλυκῶν διατάξεων καὶ αὐξήσεων τῶν ἡμισείων τῶν ἐργολάβων ἁλυκῶν».

«Περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως γηπέδου πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ ἐν Ἀθήναις Νοσοκομείου Ἀνδρέου Συγγρού.

«Περὶ ἀσκήσεως τῶν ἰατρικῶν ἐπαγγελμάτων ἐν Θράκῃ.

«Περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν εἰδικῆς πιστώσεως δραχ. 37,314,85 διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν ἐπισκευῆς νοσοκομείου ἀφροδισίων νόσων Θεσσαλονίκης κλπ.».

«Περὶ τῶν μέτρων πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, ὡς καὶ περὶ ἀσέμνων γυναικῶν».

«Περὶ διοικητικῆς ὑπαγωγῆς τῶν κοινοτήτων Ἁγίου Βασιλείου, Ἀραχώβης, Σαργιάδας, Τερόβης, Χούνης καὶ λοιπῶν συνιστωτῶν τὸν δῆμον Παρνασσιδος».

Πρόεδρος. Ἐξακολουθήσεις τῆς β' συζητήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ σχεδίου νόμου· «Περὶ ἀγροτικοῦ νόμου».

Ὁ κ. ***Ν. Λεβίδης*** λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, ζητεῖ ὅπως δηλωθῇ ὅτι δὲν θὰ ψηφισθῶσι, διακοπτομένης τῆς ἐπὶ τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου συζητήσεως, τὰ νομοσχέδια τὰ προηγούμενα τῶν ἤδη ψηφισθέντων κατ' ἀρχὴν ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει, διότι πολλοὶ πληρεξούσιοι λόγῳ τῆς ἡλικίας των δὲν δύνανται ν' ἀναμένωσι μέχρι τῆς 4ης πρωϊνῆς. Ἰδίως δέ, λέγει, δὲν θέλει νὰ μὴ παρευρίσκηται ἐν τῇ αἰθούσῃ κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κατασκευῆς μονίμων ὁδοστρωμάτων εἰς τὰς ὁδοὺς Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς», διότι ἐπ' αὐτοῦ πρόκειται νὰ ὁμιλήσῃ διὰ μακρῶν.

Πρόεδρος. Δὲν δύναμαι νὰ κάμω τοιαύτην δήλωσιν,

διότι εἰς τὴν Συνέλευσιν ἀπόκειται ὁ καθορισμὸς τῆς συζητήσεως.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** λέγει ὅτι ἡ σειρὰ τῆς συζητήσεως τῶν νομοσχεδίων δύναται νὰ καθορισθῇ πρὸ τῆς διακοπῆς τῆς συνεδριάσεως, θὰ ἐξαρτηθῇ δ' αὕτη ἐκ τοῦ σημείου εἰς τὸ ὁποῖον θὰ εὑρίσκηται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἄρθρου τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

Ἄρχεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

Ὁ κ. ***Γ. Βαρβούτης*** ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν ἀποτελεῖ· 1) ἀνάγκην ἀνθρωπιστικήν, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ πλέον ἡ δουλοπαροικία· 2) ἀνάγκην κοινωνικήν, διότι δὲν εἶναι ἄνευ κινδύνου ἀναρχίας νὰ διατηρηθῇ ἡ ἀκτημοσύνη ἰσχυρᾶς καὶ πολυαρίθμου γεωργικῆς τάξεως· 3) ἀνάγκην οἰκονομικήν διότι διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων θέλει ἐνισχυθῇ ἡ ἐθνικὴ παραγωγή. Διατηρουμένων μάλιστα τῶν συνεταιρισμῶν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ συνδυασθῶσι τὰ καλὰ τῆς μικρᾶς ἰδιοκτησίας μετὰ τῶν πλεονεκτημάτων τῆς μεγάλης καλλιεργείας. Ἀλλ' ἐνῷ ἡ ἀνάγκη αὕτη εἶναι ἡ ἰδία εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, δὲν πληροῦται διὰ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου ὁμοιομόρφως. Ἂν ὑπῆρχον ἀσφαλῆ στατιστικὰ δεδομένα, θὰ ἐδικαιολογεῖτο ὁ διακανονισμὸς τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου, μὴ ὑπαρχόντων ὅμως τοιούτων, θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἐτίθετο μία γενικὴ ἀρχὴ δι' ὅλους τοὺς νομοὺς τοῦ Κράτους ἢ τουλάχιστον δι' ὡρισμένας γενικὰς κατηγορίας τούτων. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τῆς ἐξετάζων τὴν διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου· καθ' ἣν εἰς τὰς νέας Χώρας πρὸ πάσης ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν πλὴν τῶν μορτιτῶν, ἀφαιροῦνται ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου πέντε ἕως δέκα χιλιάδες στρεμμάτων, λέγει ὅτι δὲν ἐπιτυγχάνεται ἡ πλήρης ἀποκατάστασις τῶν ἀκτημόνων, οἵτινες οὕτω ἢ θὰ μείνωσιν ἀκτήμονες ἢ θὰ ἀποκατασταθῶσιν ἐπὶ χέρσων γαιῶν, τὰς ὁποίας δὲν ἔχουσι τὴν οἰκονομικὴν δύναμιν νὰ ἐκχερσώσωσι.

Ὁ κ. ***Γούναρης*** παρατηρεῖ ὅτι ἐν Μακεδονίᾳ ὑπάρχουσιν ἱκαναὶ καλλιεργήσιμοι γαῖαι, ὥστε καὶ ἀφαιρουμένων πέντε ἕως δέκα χιλιάδων στρεμμάτων ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου, νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν.

Πρόεδρος. Ἀνακοινῶ πρὸς τὴν Συνέλευσιν ὅτι κατήρτησαν ὡς ἑξῆς τὰς ἐπιτροπὰς ἐπὶ τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων.

Ἡ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων «περὶ καπνοῦ, ζύθου καὶ οἰνοπνεύματος» Ἐπιτροπὴ ἀπετελέσθη ἐκ τῶν **Π. Σταΐκου, Δ. Κατσάνου, Ι. Παπαλουκᾶ, Ξ. Μαυρομάτη, Ἀρ. Φωτήλα, Ν. Γερμανοῦ καὶ Ἀγ. Σλῆμαν.**

Ἡ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων «περὶ Συνθετικοῦ φόρου», «Ἐκτάκτων κερδῶν», «Ἀνωνύμων ἑταιρειῶν» ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κ. κ. **Ν. Λεβίδου, Γ. Μπουσίου, Α. Εὐταξία, Δ. Τσουκαλᾶ, Β. Μαρκεζίνη, Γ. Πώπ, Ἐπ. Ἐμπειρίκου** καὶ **Ἀγ. Σλῆμαν.**

Αἱ Ἐπιτροπαὶ παρακαλοῦνται νὰ συνέλθωσι τὴν Δευτέραν, ἵνα ἐπιληφθῶσι τοῦ ἔργου αὐτῶν.

Ὁ κ. **Πώπ** λέγει ὅτι κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ συνθετικοῦ φόρου, θέλει παρακληθῇ νὰ παρίσταται καὶ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς πρὸς διαφώτισιν καὶ πρὸς παροχὴν ἀναγκαιουσῶν πληροφοριῶν.

Π. Πρωτοπαπαδάκης (Πρωθυπουργός). Δὲν ἔχω καμίαν δυσκολίαν.

Συνεχιζομένης μετὰ ταῦτα τῆς συζητήσεως τοῦ 2ου ἄρθρου τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Δ.Κουκουλέτσος** ὁ ὁποῖος ποιεῖται παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἐδαφ. 15, ζητεῖ δὲ νὰ προστεθῇ καὶ 19 ἐδάφιον ἐν ᾧ νὰ δηλωθῇ ὅτι, ἐὰν εἷς τινα ἰδιοκτήτην ὑπάρχωσι δύο κτήματα καὶ μένωσιν αὐτῷ 1000 στρέμματα, οὗτος νὰ μένῃ εἰς τὸ ἓν ἐκ τῶν δύο καὶ οὐχὶ εἰς ἀμφότερα.

Ὁ κ. **Ἀλ. Ἰωαννίδης** ἀναπτύσσει ὅτι τὰ 8. χιλιόμετρα ἀκτῖνος ἀπὸ τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς νὰ μένουσιν ἀπαλλοτρίωτα χάριν ἰδιοκτητῶν τινων, ἐνῷ σκοπὸς τῆς παραγράφου ἔπρεπε νὰ εἶναι ὅπως ἐξασφαλισθῶσιν ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐκτάσεις ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ χρησιμοποιηθῶσι διὰ τὴν μέλλουσαν ἐπέκτασιν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν. Λέγει δ' ὅτι πρέπει νὰ ἐκδηλωθῇ ἀπὸ τῆς σήμερον ἡ θέλησις τῆς Συνελεύσεως ὅτι θὰ γίνῃ ἡ τοιαύτη ἀπαλλοτρίωσις ἵνα μὴ τὸ Κράτος, ὅταν θὰ ἐνεργήσῃ τοιαύτην, ὑποχρεωθῇ νὰ πληρώσῃ κολοσσιαίας ἀποζημιώσεις λόγῳ τῆς ἀφαντάστου κερδοσκοπίας, ἥτις ρυσιολογικῶς ἀνεπτύχθη καὶ θὰ ἀναπτυχθῇ λόγῳ τοῦ μεγάλου μέλλοντος τῶν Ἀθηνῶν.

Ὁ κ. **Ν. Καλογερόπουλος** εὑρίσκει ὅτι δὲν ἔχει θέσιν ἡ συζήτησις αὕτη ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει.

Ὁ κ. **Γ. Πώπ** συμφωνεῖ μετὰ τοῦ κ. Ἰωαννίδου, ἀπορεῖ δὲ πῶς ἐτέθη ἡ διάταξις αὕτη, δι' ἧς διὰ μὲν τὰ ἐντὸς τῆς ζώνης τῶν 8 χιλιομέτρων ἡ ἰδιοκτησία θεωρεῖται ἱερά, διὰ τὰ πέραν δὲ ταύτης θεωρεῖται ἀνίερος. Πρόκειται, λέγει, νὰ προστατευθῶσι προνομιακῶς 4 φευδαρχικὰ κτήματα καὶ κακίζει τὴν διάταξιν ὡς αἴρουσαν τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** παρατηρεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἀπαιτεῖ ἵνα ἀποκατασταθῇ γεωργοὺς καὶ οὐχὶ κυρίους οἰκοπέδων. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ μέλλοντος τῶν Ἀθηνῶν, ἡ διάταξις καλῶς ἔχει.

Ὁ κ. **Π. Στάϊκος** ποιεῖται παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἐδαφ. 8 τοῦ ἄρθρου, προτείνων νὰ τροποποιηθῇ ἡ διατύπωσις αὐτοῦ, καθόσον δὲν πρόκειται περὶ ἀποκαταστάσεως συνοικισμῶν, ὡς ἀναφέρεται, ἀλλὰ περὶ ἀτόμων.

Δ. Γούναρης. Καλῶς ἔχει ἡ διατύπωσις, διότι πρόκειται οὐχὶ περὶ τῶν συνοικισμῶν, ἀλλὰ περὶ τῶν ἀτόμων τῶν συνιστώντων τοὺς συνοικισμούς, τὰ ὁποῖα σὺν τῷ κλήρῳ τῷ καλλιεργησίμῳ, ὃν θὰ λάβωσι, θὰ ἔχωσι καὶ μέρος γῆς πρὸς διατήρησιν τῆς μικρᾶς κτηνοτροφίας, ἣν θὰ ἔχωσιν. Κάμνει δὲ τὴν ἑξῆς δήλωσιν περὶ τούτου, ἥτις νὰ γραφῇ καὶ εἰς τὰ πρακτικὰ ὡς ἑρμηνεία.

«Ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 2 ἐδαφίου 8 περὶ συνοικισμοῦ ἀγροτῶν ἐννοεῖ τοὺς δικαιουμένους καὶ τυχόντας κλήρου κατὰ τὸ ἄρθρον 6, οἱ ὁποῖοι λαμβάνουσιν σὺν τῷ κλήρῳ αὐτῶν καὶ μέρος γῆς χρήσιμον διὰ τὴν κτηνοτροφίαν αὐτῶν».

Ὁ κ. **Στάϊκος** ποιεῖται ἑτέραν παρατήρησιν ἐπὶ τοῦ 11 ἐδαφ. προτείνων ὅπως ἐν περιπτώσει ὁλοκληρωτικῆς ἀπαλλοτριώσεως, λαμβάνει γεωργικὸν κλῆρον καὶ ὁ ἰδιοκτήτης. Τοῦτο εἶναι, λέγει, δίκαιον, ὑποστηριχθὲν δὲ καὶ ἐν τῇ ἐπιτροπῇ. Θὰ ἦτο σκληρὸν νὰ λάβωσι κλῆρον ὅλοι οἱ ἄλλοι νὰ μὴ λάβῃ δὲ ὁ ἰδιοκτήτης.

Δ. Γούναρης. Δὲν τὸ ἐδεχθην ἐγὼ ἐν τῇ ἐπιτροπῇ. Δὲν τὸ δέχομαι καὶ τώρα.

Ὁ κ. **Στάϊκος** ἐπὶ τοῦ ἐδαφ. 14 ποιεῖται τὴν παρατήρησιν ὅτι πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ ὁλόκληρον τὸ ἐδάφιον, διότι ἐὰν παραμείνῃ ὡς ἔχει, θέλει οὐ μόνον τηρεῖ ἐν με-

τεώρῳ πάντοτε τὴν ἀγροτικὴν ἰδιοκτησίαν, ἀλλ' ἐν ταὐτῷ θέλει πχεακωλύει καὶ πᾶσαν πρόοδον πρὸς βλάβην αὐτῆς τῆς παραγωγῆς, ἥτις εἶναι τὸ συμφέρον τῆς γεωργικῆς προόδου τῆς χώρας. Ἄλλως τε αἱ γαῖαι αὗται δὲν ἀπηλλοτριώθησαν, διότι ὑπάρχουσι ζητήματα τὰ ὁποῖα εἶναι ἀνώτερα καὶ αὐτῆς τῆς αὐξήσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ἐν σχέσει μὲ τὴν διανομὴν τῆς γῆς.

Δ. Γούναρης. Ἐὰν ὁρίσητε ὅτι διὰ τῆς διανομῆς τῆς γῆς ἡ παραγωγὴ μειοῦται, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον διαρρήδην ἀπορρίπτω καὶ θεωρῶ τελείως ἀστήρικτον, θὰ ἔλεγον ὅτι ἡ γῆ δὲν εἶναι μόνον ἐξεταστέα ἀπὸ ἀπόψεως κατοίκων καὶ ἀπὸ ἀπόψεως πληθυσμοῦ.

Ν. Λεβίδης. Καὶ ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τῆς Χώρας.

Δ. Γούναρης. Διότι τὴν Χώραν ἐνδιαφέρει, οὐχὶ μόνον ὁ σῖτος ἀλλὰ καὶ ὁ καλλιεργῶν αὐτὴν πληθυσμός, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀναγκαῖος διὰ νὰ εἶναι ἡ χώρα ἐν ἀνθήσει. Ἐὰν ἐμφανισθῇ τις π. χ. καὶ εἴπῃ ὅτι διὰ μηχανημάτων δύναται νὰ καλλιεργήσῃ ὁλόκληρον τὴν Θεσσαλίαν ἢ ὁλόκληρον Ἀχαΐαν ἕκτασιν, χρησιμοποιῶν χιλίους ἀνθρώπους μόνον, καὶ ἀφήσει τὸ ἔδαφος τῆς ἐργασίας ἀπὸ 100 χιλιάδας ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι θὰ ἐργάζωνται ἐκεῖ, καὶ μᾶς φέρει ἕνα οἰκονομικὸν λογαριασμὸν ἐκ τοῦ ὁποίου νὰ προκύπτῃ ὅτι πολὺ περισσότερα θὰ εἶναι τὰ κέρδη τῆς ἐπιχειρήσεως διὰ χιλίων ἀνθρώπων, ἐγὼ δὲν θὰ ἐδίσταζον οὐδὲ στιγμὴν νὰ εἴπω πρὸς αὐτὸν «ἡ ἐπιχείρησίς σας δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν γῆν». Ἡ βάσις λοιπὸν τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ὅτι πρέπει ν' ἀποκατασταθῶσιν τὰ πρόσωπα, περὶ ὧν μεριμνῶμεν. Ἐὰν δὲ νόμος τις, εἴτε προηγούμενος εἴτε ὁ παρών, ἔκαμεν ἐξαίρεσίν τινα, καὶ εἰς τοῦτο ἐπέστησα τὴν προσοχὴν ὑμῶν χθὲς καὶ ἀπόψε, ἐφόσον κάμνει ἐξαίρεσίν τινα γῆς, τὴν κάμνει ἐπὶ τῇ προϋποθέσει ὅτι ἡ γῆ αὐτὴ περισσεύει. Ἐὰν συνολικῶς δι' οἱονδήποτε λόγον δεχθῆτε ὡς γεγονὸς ὅτι δὲν περισσεύει ἡ γῆ διὰ νὰ μένῃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, οὐδένα θὰ εὕρητε λόγον νὰ ὑποστηρίζητε ὅτι παρ' ὅλα ταῦτα δὲν θὰ περισσεύσῃ γῆ, δηλαδὴ ὅτι δὲν περισσεύει διὰ ν' ἀποκατασταθῶσιν ὅλοι οἱ κατὰ νόμον ἀποκατασταταῖοι. Ἔχομεν δεδομένον ὅτι περισσεύει τὸ εἰκοστὸν τῆς συνολικῆς ἐκτάσεως τῆς γῆς καὶ λαμβάνομεν αὐτὴν τὴν προνοιαν διὰ νὰ κρατήσωμεν ὅλην τὴν ἀναλογίαν ἐκ τῆς περισσευούσης γενικῶς ἐκτάσεως. Αἱ διατάξεις, τὰς ὁποίας

ἔχομεν ἐν τῷ νόμῳ, δὲν θίγουσι τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνάγκης τῆς δικαιομῆς τῆς γῆς, ἀρχὴν ἥτις ἀναγνωρισθὴ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀσυρίων, ἀφ' ἧς ὑπάρχει ὁ κόσμος, ἀφ' ἧς ὑπάρχει ἄνθρωπος καλλιεργῶν τὴν γῆν. Ἂν ὁ προηγούμενος νόμος ἐξήρεσεν ἐπὶ τῇ προϋποθέσει ὅτι ἠδύναντο νὰ γίνωσι καὶ ἐξαιρέσεις, εἶναι ἄντικρους πρὸς τὴν βάσιν καὶ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ διάταξις αὐτή. Ἂν ἐξήρεσεν ἐπὶ τῇ προϋποθέσει ὅτι ὑπάρχουσι γαῖαι καὶ ἀπεδείχθη πεπλανημένη ἡ προϋπόθεσις αὐτή, δὲν δύναται παρὰ νὰ διορθωθῇ. Ἀλλ' ὁ κ. Συνάδελφος λέγει καὶ ἐπιχειρήματα τὰ ὁποῖα νομίζει ὅτι δὲν εἶναι δίκαια. Τὰ μείναντα εἰς τὸν πρώην ἰδιοκτήτην, συνεπείᾳ τῆς διατάξεως τοῦ νόμου 2052 δύνανται ν' ἀφαιρεθῶσι, καίτοι κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τὴν ὁποίαν ἐξέθηκα ἐπιβάλλεται τοῦτο. Ποῖα εἶναι τὰ ἐπιχειρήματα; Τὸ ἓν εἶναι νὰ μὴ ἀφαιρεθῶσιν, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τις ὑπὲρ τοῦ ὁποίου νὰ ἀφαιρεθῶσιν. Ἀλλὰ δὲν λέγει ἡ διάταξις ὅτι θ' ἀφαιρεθῶσιν ὑπὲρ προσώπου τὸ ὁποῖον δὲ ἔχει τὸ δικαίωμα κατὰ τὸν νόμον αὐτόν. Θ' ἀφαιρεθῶσιν ὑπὲρ προσώπου, τὸ ὁποῖον ἔχει δικαίωμα κατὰ τὸν νόμον.

Π. Στάϊκος. Καὶ ἂν δὲν συνδέεται μὲ τὸ κτῆμα;

Δ. Γούναρης. Δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν, ἐὰν συνδέεται ἢ ὄχι μὲ τὸ κτῆμα.

Εἶναι ἀνάγκη ἀποκαταστάσεως ὅλων τῶν καλλιεργητῶν, ὅλων τῶν δικαιουμένων, οἱ ὁποῖοι ἐγκαθίστανται κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τὰ κτήματα, ἐὰν δὲ ἐκ τούτων δὲν ἱκανοποιηθῶσι καὶ εἰς γειτονικὰ κτήματα καὶ εἰς ἄλλα ἀπώτερα. Ὁ κ. Γούναρης ἐξακολουθῶν, λέγει ὅτι τὸ πρόβλημα εἶναι ἡ ἀποκατάστασις ὅλων τῶν καλλιεργητῶν, ὅλων τῶν δικαιουμένων ἐγκαταστάσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Ἀντικρούων δὲ τὸ ἐπιχείρημα τοῦ κ. Στάϊκου ὅτι διὰ τοῦ νόμου καθίσταται ἀδέσμευτος ἡ ἰδιαιτησία, λέγει ὅτι **πᾶσα** ἰδιοκτησία ὑπόκειται εἰς ἀπαλλοτρίωσιν, ἐφόσον ὑπάρχει τὸ 17 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος. Καὶ συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ ἀτέλεια τοῦ προηγουμένου νόμου, τοῦ πλανηθέντος περὶ τὴν ὕπαρξιν περισσεύματος γῆς, ἐδημιούργησε τὴν ἀνάγκην εἰς ἣν εὑρίσκονται οἱ καλλιεργηταὶ ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς γῆς ν' ἀγοράσωσι ταιαύτην. Τοιουτοτρόπως οἱ ἰδιοκτῆται, ἐκμεταλλευόμενοι τὴν ἀνάγκην ταύτην, πωλοῦσι τὰ κτήματα εἰς μεγαλυτέραν ἀξίαν. Ὁ νέος νόμος ἀφήνει εἰς

τὸν ἰδιοκτήτην ἀκριβῶς ὅτι περισσεύει ἐκ τῆς ἐγκαταστάσεως ὅλων τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς ἀποκατάστασιν. Δὲν εἶναι δυνατὸν λοιπὸν νὰ δεχθῶμεν τὴν ἐκμετάλλευσιν ταύτην ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν, ὀφείλω δὲ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Συνελεύσεως ὅτι πρόκειται περὶ θέματος τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτόν, ἂν δὲν θέλωμεν νὰ ὑποβοηθήσωμεν μίαν οὐχὶ προσήκουσαν ἐκμετάλλευσιν ἀνθρώπων ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἐνεργοῦμεν τὴν γεωργικὴν ἐγκατάστασιν.

Ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** ποιεῖται παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ **Δημόσιον**. Κοινοτήτας κλπ. καὶ προτείνει ἰδίαν σχετικὴν τροπολογίαν. Ὡς πρὸς τὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου προτείνει, ἵνα τὸ ἀντίτιμον τούτων ἀσφαλισθῇ, διότι ἔχει ὁρισθῇ διὰ τὴν ἐγγύησιν τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου. Ἐπίσης οἱ ἀγοράζοντες διὰ δημοπρασίας κτήματα τοῦ Δημοσίου, νὰ ὑποχρεωθῶσι νὰ πληρώνωσι οὐχὶ διὰ Στεμμάτων, ἀλλὰ διὰ Γεωργίων Σταύρων.

Ὁ κ. ***Π. Πρωτοπαπαδάκης*** (πρωθυπουργὸς) καὶ ***Δ. Γούναρης*** (ὑπουργὸς Δικαιοσύνης, δηλοῦσιν ὅτι, εἴτε οὕτως εἴτε ἄλλως, ἡ πληρωμὴ θὰ γίνηται διὰ Γεωργίων Σταύρων.

Ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** ποιεῖται ἑτέραν παρατήρησιν διὰ τὰ κτήματα τὰ μοναστηριακά, τὰ ἀφιερωθέντα πρὸς φιλανθρωπικοὺς σκοπούς. Ὑποστηρίζει, ἵνα τὸ εἰσόδημα τούτων ἐξασφαλισθῇ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἀρχικῶς προωρίσθη ὑπὸ τῶν ἀριεωτῶν.

Ἐπίσης, ὡς πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν Μονῶν ἀγορασθέντα κτήματα, στευροπηγιακῶς, φρονεῖ ὅτι τὸ ἀντίτιμον τούτων, τὸ ὁποῖον θὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἀπαλλοτριώσεως, νὰ δοθῇ εἰς τὰς Μονὰς αὐτὰς πρὸς συντήρησίν των.

Ἑτέραν παρατήρησιν ποιεῖται ἐπὶ τῆς τροπολογίας αὐτοῦ, ὅπως ἰδιοκτήτης, κάτοχος πλειόνων τοῦ ἑνὸς αὐτοτελῶν καὶ ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ κειμένων κτημάτων, δικαιοῦται νὰ προσφέρῃ κατ' ἰδίαν ἐκλογὴν ἐν τῶν κτημάτων του ἐπαρκοῦς ἐκτάσεως πρὸς ἀποκατάστασιν ἁπάντων τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 δικαιούχων κλήρου κατοίκων τῶν κτημάτων του καὶ περιοίκων καλλιεργητῶν.

Δ. Γούναρης. Δυσκολεύεται νὰ δεχθῇ τὴν τροπολογίαν φοβούμενος καταχρήσεις.

Ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** συνεχίζων παρατηρεῖ ὅτι, ὡς πρὸς

τὰ αὐτοκαλλιεργούμενα μηχανικῶς κτήματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἀπαλλοτριοῦνται, νὰ προστεθῇ «οὐ μόνον τὰ καλλιεργούμενα διὰ τῶν συνήθων μηχανημάτων, ἀλλὰ καὶ τῶν δι' ὑδραυλικῶν μηχανημάτων καλλιεργουμένων.

Ποιεῖται μετὰ τοῦτο μακρὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ β' ἐδαφίου τοῦ νομοσχεδίου, τοῦ ἀφορῶντος κτήματα καὶ ἐκτάσεις περιτευμένας, ζητῶν νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ φράσις «εἰς φυσικὰ πρόσωπα».

Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου τούτου ποιεῖται καὶ ὁ κ. ***Ν. Καλέλης***, παρεμβαίνων εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ὑποστηρίζων, ὅπως καὶ ἐκτάσεις περιτευμέναι μορτικῶς καλλιεργούμεναι, ὡς συμβαίνει ἐν Ἠπείρῳ, ὑπάγωνται εἰς ἀπαλλοτρίωσιν.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** ἀπαντῶν, λέγει ὅτι δὲν δυνάμεθα ἐξ ἑνὸς μεμονωμένου γεγονότος, συμβαίνοντος εἰς μίαν ἐπαρχίαν, νὰ καθιερώσωμεν σύστημα ἀπαλλοτριώσεων δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Ἄλλως δὲ ἐνταῦθα πρόκειται περὶ κολλημγικῶν σχέσεων, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς δημητριακοὺς καρπούς. Δέχεται διὰ τοῦτο τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Μπουσίου νὰ ἀφαιρεθῇ ἡ φράσις «εἰς φυσικὰ πρόσωπα», ἀποκρούει δὲ τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Καλέλη.

Ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** συνεχίζων, ποιεῖται ἑτέρας τινὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου 10, περὶ δασῶν, 11, 13 ὑποστηρίζων νὰ μείνῃ ὡς ἔχει ἡ διάταξις, 16, ἐπὶ τοῦ ὁποίου καὶ εὐρύτερον ὁμιλεῖ, ὑποστηρίζων τὴν διάταξιν ὡς ἔχει καὶ ἀντικρούων τὰ ἀντιθέτως ὑποστηριχθέντα.

Ὁ κ. ***Γ. Πῶπ*** ὁμιλῶν ἐν ἐκτάσει, ἀποκρούει τὰς γνώμας τοῦ κ. Μπουσίου, ὑποστηρίζει δ' ὅτι καὶ αἱ ἐκτάσεις αὗται, περιεχουσαι μορτικῶς καλλιεργούμενα κτήματα, δέον νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** ὑποστηρίζει ὅτι αἱ ἐκτάσεις αὗται δὲν εἶναι γεωργικαί, οὐδὲ δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς γεωργικαὶ ἐκτάσεις. Ἔχουσιν ἄλλων προορισμὸν καὶ δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ δοθῶσιν εἰς τὸν χωρικόν, ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς ὁλκόπεδα πρὸς πλουτισμόν.

Ὁ κ. ***Γ. Πῶπ*** ἐπιμένων εἰς τὰς ἀπόψεις αὐτοῦ, λέγει ὅτι τηρουμένης τῆς διατάξεως ταύτης θέλουσι γίνει δωρεαὶ χαρακτηριστικαί, αἵτινες οὔτε ἐπιτρέπονται ἀλλὰ καὶ εἰς ἀντίφασιν τῆς ἀρχῆς τοῦ παρόντος νόμου ἔρχονται.

Ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** ποιεῖται μετὰ τοῦτο παρατηρήσεις

περὶ τῶν ἐκτάσεων τῶν πέριξ ἰαματικῶν ἢ λουτροπόλεων κειμένων, πρὸς ἃς δίδει σχετικὰς ἐξηγήσεις ὁ κ. **Δ. Γούναρης**, δηλῶν ὅτι θέλει καθορισθῇ ζώνη ὡρισμένη, ἥτις θέλει ὁρισθῇ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὅτι μένει ἀναπαλλοτρίωτος.

Περαιτέρω ὁ κ. **Γ. Μπούσιος**, ζητεῖ ὅπως τὸ ἄρθρον 2ον, μετὰ τὰς γενομένας συζητήσεις, τακτοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ ἀναπεμφθῇ, οὕτω δὲ ἀνατυπωθέν τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης), ἀποφαινόμενος ταυτο, δηλοῖ ὅτι τὸ ἄρθρον θέλει ἔλθει εἰς συζήτησιν τελικὴν τὴν προσεχῆ Δευτέραν, ὡς ἔχει, καὶ θὰ τεθῶσιν εἰς ψηφοφορίαν αἱ διάφοροι ἐφ' ἑκάστου ἐδαφίου τροπολογίαι καὶ γίνωσι δεκταὶ ὅσας θέλει ἀποδεχθῇ ἡ Συνέλευσις, θέλουσι δὲ ἀπορριφθῇ ἐκεῖναι ἃς αὐτὴ δὲν θὰ δεχθῇ. Τούτου γενομένου, τὸ ἄρθρον 2 θέλει ὑποστῇ μικράν τινα μετακολήν, συμφώνως πρὸς τὰς ἀποδεκτὰς γενησομένας τροπολογίας.

Ὁ κ. **Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος** ζητεῖ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν παρ' αὐτοῦ ὑποβληθεῖσαν τροπολογίαν περὶ ἀναπαλλοτριώτου παραλιακῆς ζώνης.

Δ. Γούναρης. Ἐγένετο δεκτὴ παρ' ἐμοῦ ἡ πρότασις αὕτη, ἐναπόκειται δὲ ν' ἀποδεχθῇ ταύτην καὶ ἡ Συνέλευσις.

Διακόπτεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὡρα 10 μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ τὴν 11ην μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὥρα 11 μ. μ.

Ἐπαναλαμβανομένης τῆς συνεδριάσεως ὁ κ. **Α. Χριστομάνος** λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου ἐπιφέρει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς 4 ᾗ τοῦ ἄρθρου ἃς ἀποδέχεται ὁ κ. **Δ. Γούναρης.**

Συνεχίζων τὰς παρατηρήσεις του ἐπὶ τῆς 8 ᾗ ζητεῖ ὅπως διασαφηνισθῇ ἡ διάταξις περὶ μὴ ἀπαλλοτριώσεως τῶν λειβαδίων μόνον ὅταν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταστῶτι καλλιεργήσιμα.

Δ. Γούναρης. Δηλῶ, καὶ παρακαλῶ νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι δὲν ἐξαιροῦνται τῆς ἀπαλλοτριώσεως λειβάδια, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐπιδεκτικὰ καλλιεργείας.

Ἡ δήλωσις αὕτη ἐπὶ τῆς 8 ᾗ τοῦ ἄρθρου 2ου γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ὡς ἑρμηνεία τῆς παραγράφου ταύτης, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς παραδοχῆς ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῆς ἐν λόγῳ παραγράφου.

Ὁ κ. **Α. Χριστομάνος** ἐξακολουθῶν τὰς παρατηρήσεις του ἐπὶ τῆς 10 ᾗ προτείνει, ὅπως ἀπαγορεύηται τελείως ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῶν δασῶν. Πάντως ὑποστηρίζει ὅτι δέον νὰ ἐπιτρέπηται εἰς ὅσον τὸ δυνατὸν μικρὰς δασικὰς ἐκτάσεις, αἵτινες ὁπωσδήποτε νὰ μὴ εἶναι μεγαλύτεραι τῶν 100 στρεμμάτων.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι κατὰ λάθος ἀναγράφεται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῶν δασῶν ὅταν δὲν ὑπερβαίνουσι τὰ 200 στρέμματα, ἐνῷ ἔδει νὰ γραφῇ 100 στρέμματα.

Ὁ κ. **Α. Χριστομάνος** συνεχίζων ἐπὶ τῆς 12 ᾗ προτείνει ὅπως ὁρισθῇ ὅτι καταλείπεται ἀναπαλλοτρίωτος ἔκτασις πλήρους γεωργικοῦ κλήρου, οὐ μόνον εἰς τοὺς ἐπιστρατευθέντας ἰδιοκτήτας ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς στρατευθέντας υἱοὺς αὐτῶν.

Ἡ παράγραφος 14 νομίζει ὅτι δὲν ν' ἀπαλειφθῇ, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀπαλλοτριωθῶσιν ἐκ νέου αἱ μάλις πρὸ ἔτους δυνάμει τοῦ νόμου 2051 ὑπολειφθεῖσαι αὐτοῖς ἐκτάσεις· α') δέον αὗται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς αὐτοκαλλιέργητοι, ἀφοῦ ἄπαξ δὲν ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῶν ἐκτάσεων τούτων κολλήγικαὶ σχέσεις καὶ ὡς ταιαύτας νὰ τύχωσι τῆς ὑπαγωγῆς αὐτῶν εἰς τοὺς καλλιεργητάς.

Ὁ κ. **Χριστομάνος** ἐξακολουθῶν λέγει· β') διότι ἂν διανεμηθῶσι καὶ αἱ ἀναγκαιοῦσαι ἐκτάσεις ὑμόρων λειβαδίων, τὸ πόσον τὸ ὁποῖον θὰ λάβῃ ἕκαστος κολλήγας ἐκ τοῦ κτήματος τοῦ ἰδιοκτήτου θὰ εἶναι ἐλάχιστον. Καὶ ἀναφέρων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ κ. Παπαποστόλου τοὺς ἐγκατασταθέντας ἐν τοῖς κάμποις Θεσσαλίας, παρατηρεῖ ὅτι θ' ἀπομείνουν 550 πρόσωπα ἀναπροκατάστατα, ἅτινα θὰ εἶναι ὁ πυρὴν τοῦ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος μέλλοντος νὰ εἰσαχθῇ ἐνταῦθα νέου ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου. Θὰ σκοπῆται δὲ τότε ἡ ἀφαίρεσις τοῦ κλήρου ἐκείνων, οἵτινες ὡς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τέκνων των ἔλαβον δυσαναλόγως μέγαν κλῆρον. Ἐν γένει δὲ νομίζει ὅτι νομοσχέδιον τοιαύτης σημασίας ἔπρεπε νὰ συζητῆται ἐπὶ τῇ βάσει στατιστι-

κών, χαρτών κλπ. καὶ τότε θ' ὑπεδεικνύετο ὁ κατάλληλος τρόπος διανομῆς.

Ὡς πρὸς τὰς §§ 15, 16 καὶ 17 αὐτάι, λέγει, πρέπει νὰ διαγραφῶσι, διότι εἶναι διατάξεις προσωπικαί. Πρέπει ν' ἀποκατασταθῶσι, πλὴν τῶν μορτιτῶν, καὶ οἱ γνωστοὶ καλλιεργηταί. Καὶ διὰ τὰς λουτροπόλεις καὶ πηγὰς τὸ αὐτὸ ἰσχύει. Δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀναιρεθῶσιν οἱ ὅροι τῆς ὅλης οἰκονομίας τοῦ νομοσχεδίου.

Αἱ Μοναὶ (§§ 8 — 18) δὲν, ἐρώτων οἱ μοναχοὶ καλλιεργοῦσι, νὰ θεωρηθῶσιν ὡς αὐτοκαλλιεργούμεναι, ὄχι κατὰ μορτικῶς καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις εἰς τὰς Μονάς.

Ὁ κ. *Ἠλ. Μπασδέκης* ἀναγινώσκει τηλεγράφημα κατοίκων χωρίου Τσιοτίου καὶ ὑποστηρίζει ὅτι πρέπει ν' ἀπαλλοτριωθῶσιν ὁλοκληρωτικῶς καὶ τὰ 1000 στρέμματα τὰ ὁποῖα παραμένουσιν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας δυνάμει τοῦ προηγουμένου νόμου.

Ὁ κ. *Χριστομάνος* ἐξακολουθῶν, ὑποβάλλει διαφόρους ἄλλας παρατηρήσεις.

Ὁ κ. *Δ. Κρεμέζης* λέγει ὅτι ἀνέπτυξεν εἰς τὴν ἀρχικὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἰδιοκτησίας, ἥτις εἶναι ἡ εὐνικοποίησις τῆς γῆς. Ἤδη περιορίζεται νὰ ὑποβάλῃ τροπολογίαν ἐπὶ τῆς 16 παραγράφου τοῦ 2 ἄρθρου, ἥτις χαριστικῶς διά τινα προσωπα ἐξαιρεῖ τὰ τσιφλίκια, τὰ ἐντὸς ἀκτῖνος ὀκτὼ χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ σχεδίου τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς. Ἐὰν δὲ ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὴν τροπολογίαν του, διὰ νὰ εἶναι συνεπὴς εἰς τὴν ἰδεολογίαν του, θὰ καταψηφίσῃ τὸ γεωργικὸν νομοσχέδιον.

Ὁ κ. *Δ. Παναγιώτου*, ὁμοίως ὁμιλῶν διὰ μακρῶν, ὑποστηρίζει τὴν ἀνάγκην τῆς διαγραφῆς τῶν §§ 16 καὶ 17, δι' ὧν ἐξαιροῦνται τῆς ἀπαλλοτριώσεως τὰ κτήματα εἰς ἀκτῖνα 8 χιλιομέτρων περὶξ τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς ἀκτῖνα 4 χιλιομέτρων περὶξ τῶν ἰαματικῶν πηγῶν, ἵνα ἀποκατασταθῶσιν οἱ ἐν αὐτοῖς καλλιεργηταί. Φρονεῖ ὅτι αἱ διατάξεις αὐταὶ εἶναι προσωπικαὶ καὶ δημιουργοῦσιν ἀδικίαν εἰς τοὺς καλλιεργοῦντας τὰς γαίας ταύτας, διὸ ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀνάγκην τῆς διαγραφῆς τῶν διατάξεων τούτων, δηλῶν ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ὅτι θὰ καταψηφίσῃ τὸ νομοσχέδιον. Ἐπίσης

φρονεῖ ὅτι οὐδεὶς λόγος συντρέχει ὅπως ἐνδιαφερθῶμεν καὶ καθορίσωμεν τὸ ἀναπαλλοτρίωτον τῶν κτημάτων τῶν μονῶν.

Ὁ κ. *Ν. Δ. Λεβίδης*, ἀναφερόμενος εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα κατὰ τὴν ἀνακοίνωσιν ἀναφορᾶς τῶν ἀγροτῶν Ἀθηνῶν, ζητούντων τὴν διαγραφὴν τῆς § 16 τοῦ ἄρθρου 2, δι' ἧς ἐξαιροῦνται τῆς ἀπαλλοτριώσεως τὰ κτήματα μέχρις ἀκτῖνος 8 χιλ. περὶξ τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἀναπτύσει εὐρύτερον τοὺς λόγους δι' οὓς ἐπιβάλλεται ἡ μεταβολὴ τῆς παραγράφου ταύτης, ἐλαττουμένης τῆς ἐκτάσεως εἰς ἀκτῖνα τὸ πολὺ δύο χιλιομέτρων, ὡς προέτεινεν ὁ κ. Τσουκαλᾶς, διότι παρατηρεῖ, ὅτι ἐγὼ ζητήσαν οἱ περὶξ τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς συνοικισμοί, οὓς κατονομάζει, ἀντιθέτως διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν δύο πόλεων αἱ καλλιεργήσιμοι γαῖαι ἠλαττώθησαν, ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐπαρκώσι καὶ σήμερον εἰς τὰς γεωργικὰς ἀνάγκας τῶν χωρίων τούτων. Ἄλλως τε οὐδεὶς λόγος συντρέχει νὰ ὁρισθῇ ἡ ἀκτὶς εἰς 8 χιλιόμετρα, καθόσον ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς ὑπάρχουσι πλεῖστα οἰκόπεδα, ἀκτὶς δὲ δύο χιλιομέτρων πέρκν τοῦ σχεδίου τῶν πόλεων τούτων, δύναται ν' ἀφήσῃ χῶρον πρὸς ἅνετον ἐπέκτασιν αὐτῶν. Φρονεῖ ὅθεν, ὅτι δέον νὰ τροποποιηθῇ ἡ διάταξις αὕτη, ἥτις εἶναι καθαρῶς προσωπική, τὴν ὁποίαν δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον αὐτῷ νὰ δεχθῇ, καλυπτομένην μάλιστα ὑπὸ τῶν κοινωνικῶν θεωριῶν καὶ δογμάτων, ἃς ἀνέπτυξεν ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος.

Ἀναφερόμενος συγκεκριμένως πῶς ἔχει τὸ ζήτημα τοῦ κτήματος Καρρᾶ καὶ ἐξιστορῶν τὰς ἐνεργείας τῶν ἤδη ἰδιοκτητῶν πρὸς ἀπαλλαγὴν τούτου ἐκ τῆς ἀπαλλοτριώσεως, εἰς βάρος τῶν καλλιεργητῶν, ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀνάγκην τῆς τροποποιήσεως τῆς § 16, ἐλαττουμένης τῆς ἀκτῖνος ἀπὸ 8 χιλιόμετρα εἰς 2.

Ὁ κ. *Δ. Μπούσδρας*, ἀναγινώσκων Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ σχεδίου τῶν πόλεων», ὑποστηρίζει τὴν ἀνάγκην τῆς διαγραφῆς τῆς διατάξεως τῆς ἀπαγορευούσης τὴν ἀπαλλοτρίωσιν περὶξ τῶν πόλεων. Πάντως ἐπιμένει ὅπως προηγουμένου περὶ τῆς πόλεως τῶν Τσικκάλων ἐπιτρέπηται ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλοτρίωσις τῶν περὶξ ταύτης κειμένων κτημάτων.

Ὁ κ. *Ἀ. Τσουκαλᾶς*, ἀναπτύσσων τὴν τροπολογίαν του ἐπὶ τῆς 16 παραγράφου περὶ ἐλαττώσεως τῆς ἐκτα-

σεως, ἥτις μένει ἀναπαλλοτρίωτος πέριξ τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἀκτῖνος ἀπὸ 8 χιλιομ. εἰς 2, ὑποστηρίζει τὴν ἀνάγκην τῆς παραδοχῆς αὐτῆς, πρὸς ἀποκατάστασιν πλείστων καλλιεργητῶν, οἵτινες ἄλλως θὰ μείνωσιν ἀκτήμονες.

Ὁ κ. **Α. Ἰωαννίδης** ζητεῖ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου.

Πρόεδρος. Ὡμιλήσατε δὶς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου καὶ συνεπῶς κατὰ τὸν Κανονισμὸν δὲν δύνασθε νὰ ὁμιλήσητε ἐκ τρίτου.

Ἐρωτᾶται ἡ Συνέλευσις ἥτις ἐπιτρέπει νὰ ὁμιλήσῃ ὁ κ. **Ἰωαννίδης**, ὅστις δηλοῖ ὅτι παραιτεῖται τοῦ λόγου, θὰ ἤθελε μόνον νὰ τηρῆται ἀπαραβίαστον τὸ δικαίωμα τοῦ ῥήτορος.

Πρόεδρος. Ἡ ἀπαγόρευσις ὅπως μὴ ὁμιλήσητε ἐκ τρίτου εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸν Κανονισμόν. Ἑπομένως οὐδὲν δικαίωμα ὑμῶν παραβιάζεται.

Μηδενὸς ἑτέρου ζητήσαντος τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου, κηρύσσεται ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις περατωμένη, ἀναβάλλεται δ' ἡ ψήφισις αὐτοῦ εἰς τὴν προτεραίαν συνεδρίασιν.

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου·

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2189 περὶ ἐξαγορᾶς τῆς κυριότητος ἐμφυτευτικῶν κτημάτων.

Περὶ καταργήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως διατάξεων τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς νόμου κλπ.» μὲ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. **Ν. Στράτου** (Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) ὅτι «ἐπειδὴ ἐγένετο παρεξήγησις ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς στεροῦνται τῶν ἐγγυήσεων τὰς ὁποίας ἐκ τῶν κειμένων νόμων ἔχουσιν ἐν σχέσει πρὸς τὴν προαγωγήν των ἐκ τοῦ νόμου περὶ καθαστάσεως ἀξιωματικῶν, δηλοῖ ὅτι τὸ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς παραμένει ὡς εἶναι μέχρι τοῦδε κατὰ τοὺς κειμένους νόμους Σῶμα στρατιωτικοῦ χαρακτῆρος καὶ ἐξακολουθεῖ ὂν περιβεβλημένον ὅλας τὰς ἐγγυήσεις, τὰς ὁποίας μέχρι τοῦδε ἐκ τῶν κειμένων νόμων ἔχει».

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον σχεδίου νόμου· «Περὶ ἐξερευνήσεως τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Μακεδονίας πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ ἐκμετάλλευσιν πετρελαίων», λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Ἀγ. Σλήμαν**, ὁ ὁποῖος λέγει

ὅτι τὸ Δημόσιον παραχωρεῖ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ εἰς ξένας ἑταιρείας χωρὶς οὔτε ἀντάλλαγμά τι ἀνάλογον νὰ λαμβάνῃ, ἀλλ' οὔτε ἄλλην τινὰ ἐγγύησιν παρὰ τῆς ἀναλαμβανούσης τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἑταιρείας. Τὸ Κράτος, λέγει, δὲν συμφέρει νὰ ἀναλαβῃ μόνον σήμερον τὴν ἐν λόγῳ ἐπιχείρησιν, διότι τοιαῦται ἐπιχειρήσεις ἀπαιτοῦσι πολλὰς δαπάνας· πρέπει νὰ ἐκσκαφθῶσι πολλὰ πετρελαιοφόρα ῥήγματα καὶ νὰ δαπανηθῶσιν ἑκατομμύρια πολλὰ καὶ νὰ μὴ εὑρεθῇ τὸ πετρελαιοφόρον στρῶμα, τὸ ἀνάλογον τὸ ὁποῖον θὰ καλύψῃ ἁπάσας τὰς γενομένας δαπάνας. Ἀλλὰ καὶ ἡ παραχώρησις προνομίων ἐν Χώρᾳ οἵᾳ ἡ Μακεδονία καὶ ἡ Θρᾴκη, ὅπου ἀσφαλῶς ὑπάρχουσι πετρελαιοφόροι πηγαί, ἄνευ τινὸς ἐλέγχου, καθίσταται τελείως ἀκαταπόντητος, καὶ καθόλου παράδοξον ἡ ἀναλαμβάνουσα ἑταιρεία, ἡ ὁποία δὲν εἶναι ἐκ τῶν δέκα μεγάλων ἑταιρειῶν τοῦ Κόσμου τῶν ἀσχολουμένων εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις, νὰ κάμῃ ἐρεύνας τινάς, καὶ ἅμα ἀνακαλύψῃ πηγήν τινα νὰ σπεύσῃ νὰ πωλήσῃ τὰ δικαιώματα αὐτῆς ἀντὶ πολλῶν ἑκατομμυρίων, χωρὶς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος οὐδὲ λεπτὸν νὰ κερδήσῃ. Ἀναφέρων μετὰ τοῦτο πῶς οὗτος ἀνεκάλυψεν ἐν Ἀκαρνανίᾳ πετρελαιοφόρους πηγάς, περιεχούσας πέτρελαια ἀξίας ἴσης πρὸς τὰ τοῦ Καυκάσου, καὶ ἐξάγων ἐπιστημονικῶς τὸ συμπέρασμα ὅτι θέλουσιν εὑρεθῇ πετρέλαια ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θρᾴκῃ, κακίζει τὴν ἄνευ ἐλέγχου τινὸς παραχώρησιν καὶ φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ συνοδῇ ὅ,τι συνέβαινε μὲ τὴν Κυβέρνησιν Βενιζέλου, ἡ ὁποία παρεχώρει εἰς τοὺς ξένους ἐπὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν πλοῦτον τοῦ Κράτους ἄνευ τινὸς ἀντιλλάγματος. Σήμερον μάλιστα ὁ,τε μοναδικὸς διεξάγεται ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ Ἀμερικῆς καὶ Ἀγγλίας διὰ τὰ πετρέλαια, ἡ παραχώρησις προνομίων εἰς ξένας ἑταιρείας δὲν τὰ ἐξετάζῃ μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ νὰ μὴ παραχωρῶνται τόσον ἀνεξετάστως προνόμια ἐκπροσωπούντα μεγάλα καὶ πραγματικὸν πλοῦτον τοῦ τόπου.

Προκειμένου νὰ ὁμιλήσωσιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου οἱ κ.κ. **Μπούσιος, Ἰωαννίδης** καὶ ἄλλοι, ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου διὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν.

Προτάσσει τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν τῶν Ναυτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν, ἀποσύρονται διαγραφόμενα ἐκ τῆς Ἡμε-

σεως Διατάξεως τὰ κάτωθι νομοσχέδια, ἀντικατασταθησόμενα δι' ἄλλων·

«Περὶ βελτιώσεως τῆς συντάξεως τῶν πρὸ τοῦ 1912 στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν συνταξιούχων».

«Περὶ συστάσεως σχολῶν ἐν τῷ Β. Ναυτικῷ».

«Περὶ τροποποιήσεως νόμων περὶ στρατιωτ. συντάξεων».

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2222 νόμου. «περὶ τιμηματικῆς κατακλήψεως καὶ ἀποζημιώσεως χώρου εἰς θέσιν Σκαραμπαγᾶ τῶν τέως δήμων Ἐλευσῖνος, Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς, χρησιμοποιηθησομένου πρὸς ἀνέγερσιν Πολεμικοῦ Ναυστάθμου».

«Περὶ ἀναδιοργανώσεως τῆς ἐπαγγελματικῆς σχολῆς ἐκπαιδεύσεως ἀναπήρων πολέμου, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν (Στέγη Πατρίδος)».

«Περὶ προσλήψεως πολιτικῶν ὁδοντιάτρων εἰς τὸ Β. Ναυτικόν».

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναπτάσεως δεκτὸν εἰς δ' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Θησκυροῦ καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων διαφόρων νόμων ἀφορώντων εἰς τὰς περιελθούσας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ὑπηρεσίας», μετὰ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 4, 5, ἐν ᾧ προστίθεται ἐδάφ. 6, 7, ἀντικαθιστωμένου δι' ἑτέρου, 8, 9, ἐφ' οὗ ποιεῖται παρατηρήσεις, ὁ κ. **Περ. Ἀργυρόπουλος** περὶ ὧν δίδει ἐξηγήσεις ὁ κ. Λυκουρέζος, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου. Ἀναβάλλεται τὸ σύνολον λόγῳ τῶν ἐπενεχθεισῶν τροπολογιῶν.

Πρόεδρος. Δ' συζήτησις κατ' ἄρθρον τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως εἰδικοῦ Ταμείου διὰ τὴν κατασκευὴν μονίμων ὁδοστρωμάτων εἰς τὰς δημοσίας ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς καὶ περιχώρων».

Λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Ν. Δεβίδης** ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ὑστέρων, ἀπῃτεῖτο νὰ γένηται εὐρεῖα συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου παρὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν σπουδὴν καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ ὑπὸ τῶν φίλων τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ψηφισθῇ ὡς τάχιστα τὸ νομοσχέδιον Ἀπόδειξις ὅτι τρία μέχρι τοῦδε ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου συνετάχθησαν νομοσχέδια ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ ἐξ ὅλων αὐτῶν ἔχει μείνει ὁ κορμός. Ἀλλ' ὅλα ταῦτα δὲν ἐγένοντο ἄνευ τινὸς σκοποῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον ὅμως ὁμολογεῖ ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶναι ξένος. Τίς δὲ ὁ σκοπός; Ὁ σκοπός, εἶναι τὸ *ψηφτό!* Καὶ ἀναφέρων μετὰ τοῦτο κατὰ τίνα τρόπον κατηρτίσθη ἡ Ἡμερησία Διάταξις καὶ πῶς συζητοῦνται ἐν μεσονυκτίοις ποθ' ὥραις τὰ διάφορα νομοσχέδια ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, ἐν οἷς ἐζητήθη νὰ κατακλεχθῇ καὶ τὸ προκείμενον, λέγει ὅτι τοιαύτη συζήτησις δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐπιψήφισιν ἐπιζημιωτάτων καὶ ἐπιβλαβεστάτων διὰ τὴν ἐπικράτειαν νόμων. Διὸ καὶ ὑβρίζει δριμύτατα τὴν κατάστασιν ταύτην χαρακτηρίζει δὲ τὴν Συνέλευσιν ὡς κατωτέραν τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς.

Εἰσερχόμενος δ' εἰς τὴν κυρίαν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου λέγει ὅτι ἐπανέρχεται δι' αὐτοῦ ὁ θεσμὸς τοῦ Ταμείου τῆς ὁδοποιΐας ὁ ὁποῖος ἔχει καταδικασθῇ ἀπολύτως, διότι ὄχι μόνον οὐδεμίαν ὁδὸν ἔκαμαν τὰ προϋπάρχοντα εἰδ. Ταμεῖα Δημοτ. Ὁδοποιΐας, ἀλλὰ καὶ τὸ χρῆμα αὐτῶν κατεσπαταλήθη δι' ἀλλοτρίους σκοποὺς καὶ κατάχρεα ἐν τέλει ἐβρέθησαν. Ἐνῶ τοιγαροῦν, ὅτε ἀνέλαβε τὸ Κράτος τὴν κατασκευὴν τῶν ὁδῶν, εἴδομεν τεμνομένας καὶ κατασκευαζομένας νέας ὁδούς, αἵτινες ἂν δὲν συνεχίσθησαν, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὰς ἐξωτερικὰς περιπετείας τοῦ Κράτους. Τὸ ἴδιον συνεπῶς θέλει συμβῇ καὶ τώρα μὲ τὰ Εἰδικὰ Ταμεῖα. Ὑπομιμνήσκει μετὰ τοῦτο τὰ ἐξελιχθέντα κατὰ τὴν μεταρρύθμισιν τῶν ὑδάτων τῆς Στυμφαλίας ἡ ὁποία ἐπολέμησε καὶ ἐματαίωσε καὶ δι' ἣν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔρριψε τὸ βέλος του κατ' αὐτοῦ, διότι ὄπισθεν αὐτῆς ἐκρύπτετο χρηματιστικὴ συμπαιγνία, κακοήθης, παρὰ τὰς κατ' αὐτοῦ ἐπιθέσεις πλείστων, παρατηρεῖ ὅτι καὶ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο θέλει κατακρημνισθῇ, ἐφόσον ἔχει τὴν πεποίθησιν ὅτι ὄπισθεν τοῦ νομοσχεδίου τούτου κρύπτεται συμφέρον ἰδιωτικόν, κρύπτεται ψηφῖνον, οὗ ἡ κνίσσα προσέβαλε τοὺς ρώθωνας τοῦ ἀφ' ἧς ὑπεβλήθη τὸ νομοσχέδιον. Πρόκειται, προσθέτει, περὶ ἐπιχειρήσεως ἧς παρίσταται ἡ ὑπηρεσία τῶν Δημοσίων Ἔργων. Ἡ ἀρχὴ ὅλου τοῦ νομοσχεδίου εὑρήται ἐν τῷ 4ῳ ἄρθρῳ, διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ὁποίου θέλουσιν ἐνθυλακωθῇ ἑκατομμύρια ὅλα ὑπὲρ τοῦ ἐργολάβου, ὁ ὁποῖος οὐδεὶς ἄλλος εἶναι ἢ ὁ διευθυντὴς τῶν Δημοσίων Ἔργων, ὁ κ. Καλλίας, προϊστάμενος δ' αὐτοῦ ὁ κ. Ὑπουργός, τὸν σώζει ἀπὸ τῶν παρεκτροπήσεων μόνον ἡ ἐντιμότης τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ».

Ὁ κ. **Ξ. Στρατηγὸς** (ὑπουργός), παρατηρεῖ ὅτι ταῦτα

δεν ἔχουσι καμμίαν σχέσιν. Δηλοῖ ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ δεχθῇ πάσας τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Πληρεξουσίου καὶ νὰ μεταρρυθμισθῇ τὸ νομοσχέδιον· ἀρκεῖ νὰ ἐπιτελεσθῇ τὸ ἔργον.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** συνεχίζων μετὰ τοῦτο καὶ ἀναφερῶν τὸ ἐνδιαφέρον αὐτοῦ ὡς Ἀθηναίου γηγενοῦς ὑπὲρ τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὡς ἰδιοκτήτου καὶ ὡς πολιτευομένου, λέγει ὅτι ἂν ἔβλεπεν ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὠφέλει τὴν πόλιν, δὲν θὰ ἠγείρετο κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ θὰ ἔσπευδε πρῶτος νὰ ψηφίσῃ τοῦτο. Ἀλλὰ δὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ βλάπτει καὶ διὰ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου μέχρι τῆς λήξεως τοῦ πολέμου. Ἡ ἂν τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ συμβῇ, τότε ἔπρεπε νὰ ἀναλάβῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ λάβῃ χρήματα ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ νὰ προβῇ πρωτίστως εἰς κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν — Πειραιῶς καὶ εἶτα τῆς ὁδοῦ Κηφισσίας, κηρύσσων δημόσιον διαγωνισμὸν καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ διευθυντοῦ τῶν δημοσίων ἔργων τῶν κ. Καλλίᾳ ὅστις οὐ μόνον εἰς Ἀθήνας ἀλλ' εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἐννοεῖ καὶ ζητεῖ νὰ εἰσαγάγῃ τὸ σύστημά του, ἵνα ἐπιτύχῃ τοῦ κερδοσκοπικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ. Ἀλλ' εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῇ τοῦτο; Καὶ δὲν δύνατρι νὰ ὀνομασθῇ ἀναισχυντία ἡ ἐμφάνισις τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων, ὡς ἐργολάβου ἔργου ἑκατομμυρίων ὅλως;

Ξ. Στρατηγός. (Ὑπουργός). Ὁ κ. Καλλίας, οὐδὲ πόρρωθεν διὰ τοῦ νομοσχεδίου δύναται νὰ ἐμφανισθῇ ὡς ἐργολάβος. Ἂν ἡ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ ἤθελε τυχὸν προκρίνει τὸ ὁδοστρωμα Καλλίᾳ ἢ οἱονδήποτε ἄλλο, τότε ὁ ἐφευρέτης θὰ κληθῇ νὰ πωλήσῃ τὸ σύστημά του.

Ν. Λεβίδης. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἀποκρούω, διότι ὁ Καλλίας εἶναι δημόσιος λειτουργὸς καὶ πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ καὶ ἀπὸ τὸν συναγωνισμὸν καὶ τὸ σύστημά του νὰ ἀπορριφθῇ, διότι πρόκειται «περὶ συστήματος τὸ ὁποῖον ἐφαρμοσθὲν εἰς τμῆμα τῆς πόλεως ἀπεδείχθη τελείως ἀκαταλλήλον.

Ὁ κ. **Ι. Ράλλης** λέγει ὅτι, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ κ. Ὑπουργὸς ὁμολογεῖ ὅτι θέλει προκριθῇ τὸ σύστημα τοῦ κ. Καλλίᾳ, δημοσίου ὑπαλλήλου ὄντος, τὸ νομοσχέδιον δὲν δύναται νὰ ψηφισθῇ, διότι πρόκειται περὶ νομοσχεδίου στερημένου ἠθικῆς βάσεως. Δὲν εἶναι δυνατὸν Γιάννης νὰ κερνᾷ καὶ Γιάννης νὰ πίνῃ. Πρέπει νὰ ἀπολυθῇ ὁ κ. Καλλίας, καθ' ἣν στιγμὴν ἤθελε προκριθῇ τὸ σύστημα τοῦ Καλλίᾳ.

Ξ. Στρατηγός (Ὑπουργός). Ἀποκρούων τὰς αἰτιάσεις ταύτας, λέγει ὅτι οὐχὶ ὁ κ. Καλλίας, ἀλλ' εἰδικὴ ἐπιτροπὴ θέλει ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀποφαίνηται περὶ πάσης ἀπορρίψεως, ἀφορώσης εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νομοσχεδίου του. Ἐδήλωσα δέ, λέγει καὶ δηλῶ ὅτι δέχομαι πᾶσαν τροποποίησιν ὅπως ἀπορευχθῇ καὶ ἀοθῇ πᾶς οἱος δήποτε τρόπος, προκειμένου περὶ τοῦ Καλλίᾳ ἢ οἱουδήποτε ἄλλου.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** (ὑπουργός), λέγει ὅτι ἡ ὀδοστρωσία εἶναι ἀπαραίτητος, τὸ δὲ Εἰδ. Ταμεῖον, κατασταλὲν εἰς ὀργανισμόν, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ εὐδοκιμήσῃ. Δὲν εἶναι δὲ δυνατὸν νὰ ἀποκλείσωμεν τὸν κ. Καλλίᾳν, διότι εἶναι ἐφευρετὴς ἑνὸς συστήματος, καθότι καθῆκον καὶ ὑποχρέωσιν ἔχομεν νὰ ἐνισχύσωμεν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους μελετῶντας καὶ ζητοῦντας νὰ προαγάγωσι τὴν ἐπιστήμην. Ἀλλοῦ συνεπῶς ἔγκειται τὸ ζήτημα. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξευρεθῶσιν αἱ δέουσαι ἐγγυήσεις διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νομοσχεδίου καὶ ταύτας δέον νὰ ἐπιδιώξωμεν νὰ εὕρωμεν, ἐφόσον πρόκειται μεταξὺ τῶν ἄλλων συστημάτων νὰ ἐμφανισθῇ καὶ τὸ σύστημα τοῦ κ. Καλλίᾳ, ὅπερ ὁ κ. Στράτος καλεῖ οὐχὶ ὁδόστρωμα ἀλλ' ὁδοντόστρωμα. Διὰ τοῦτο συνιστᾷ ὅπως ἡ σύμβασις, ἡ ὁποία θέλει γίνῃ, νὰ ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ οὐχὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅστις δὲν δύναται νὰ εἶναι μόνιμος καὶ πολλαὶ δύνανται νὰ λάβωσι χώραν παραβάσεις αὐτῆς, αὐτοῦ ἀπερχομένου.

Ξ. Στρατηγός. Δὲν πρόκειται περὶ συμβάσεως ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, ἀλλὰ περὶ ἁπλουστάτης γραμματικῆς ἐλαχίστης, ἥτις θέλει δοθῇ διὰ τὸ προνόμιον τοῦ συστήματος τούτου εἰς τὸν ἐφευρέτην, θὰ παρελκύετο δὲ τὸ ζήτημα τῆς λύσεως ἂν παρομοία σύμβασις ὑπεβάλλετο εἰς τὴν Βουλήν, καὶ τὸ ἔργον δὲν θὰ ἐξετελεῖτο ποτέ.

Ν. Λεβίδης. Δὲν πρόκειται περὶ ἁπλῆς ἁπλοϊκῆς κ. Ὑπουργέ, ἀλλὰ περὶ ἐπιχειρήσεως ἑκατομμυρίων ὅλων καὶ τοῦτο ἀκριβῶς ὑπέδειξα καὶ συνέστησα καὶ ἐγώ, ὅπως ἡ σύμβασις ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑποβληθῇ καὶ ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀρεθῇ παρομοία ἐπιχείρησις νὰ διαχειρίζηται τὸ Συμβούλιον τῶν Δημοσίων Ἔργων, διότι ὡς παλυπειρότεροι ἡμεῖς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ,

λέγει ὁ κ. Λεβίδης, γνωρίζομεν πολὺ καλὰ τὴν δρᾶσιν τῶν Δημοτίων αὐτῶν Ἔργων.

Ξ. Στρατηγὸς (Ὑπουργός). Ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι, τὸ ταμεῖα τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἴστατο καὶ ἵστανται πάντοτε εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῷ θέσιν, εἶναι δὲ, δύναμαι νὰ εἴπω, ἀνώτερον πολλῶν, εὐρωπαϊκῶν κρατῶν καὶ ἀποτελεῖ τιμὴν διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ν. Λεβίδης. Αὐτὸ ὑποχρεοῦσθε νὰ τὸ εἴπητε, διότι εἴσθε Ὑπουργός. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τούτου· πρόκειται περὶ ποσοῦ 20 ἑκατομμυρίων, τὰ ὁποῖα ζητεῖτε νὰ δοθῶτιν ἄνευ συμβάσεως καὶ συζητήσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς, εἰς βάρος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Πλεῖστοι Πληρεξούσιοι, προτείνουσιν ὅπως διακοπῇ ἡ συνεδρίασις, ἀφοῦ πρόκειται νὰ ὁμιλήσωσι πολλοὶ ἐγγεγραμμένοι, ἔχει δὲ παρέλθῃ ἡ ὥρα.

Ἡ πρότασις γίνεται δεκτὴ καὶ λύεται ἡ συνεδρίασις ὡρα 3 καὶ 10 μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ἵνα ἐπαναληφθῇ ὥρα 6 μ. μ. τὴν παρασκευὴ Δευτέραν.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Ἀργ. Δομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Κουλάνδρου
Γ. Βαρβούτης

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΛΒ'

Τῆς 14 Ἰουλίου 1922.

Ὥρα 7 καὶ 70' μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγνώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς·

— Οἱ κατοικοῦντες κτηματικοῦ χωρίου παρὰ τὴ Τραπέζῃ Βασσύ, Σολομὼν καὶ Λεβῆ ὑποβάλλουσιν ὑπόμνημα ζητοῦντες, ὅπως καθορισθῇ ἡ ἀπόδοσις τῶν καταθέσεων των εἰς χρυσόν.

— Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Πύργου παρακαλεῖ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν, ὅπως τὸ ἦμισυ τῆς φορολογίας χαρτοπαιγνίων περιφερείας Ἠλείας διατεθῇ διὰ τὴν ἀποζήμωσιν τῶν ἐλῶν.

— Οἱ ἐργάται σιγαροποιοὶ Λαρίσης παρακαλοῦσι θερμῶς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως σπεύσῃ εἰς λύσιν τοῦ ζητήματός των.

— Ὁ Σύνδεσμος καπνοτοιλῶν Θεσσαλονίκης, λαβὼν γνῶσιν τῶν λεπτομερειῶν τοῦ νομοσχεδίου περὶ καπνοῦ, διαμαρτύρεται διὰ τὰ ὁριζόμενα ποσοστὰ αὐτῶν, ὄντα ἀνεπαρκῆ πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ βίου.

— Ἡ Ἰσραηλιτικὴ Κοινότης Δράμας παρακαλεῖ, ὅπως ψηφισθῇ σχέδιον νόμου «περὶ τιμωρίας ἰδικῶν ἀδικημάτων κατὰ Ἰσραηλιτῶν».

— Τὰ Ἐργατικὰ Σωματεῖα ἐργατῶν ἁλιάσσης Γυθείου ἱκετεύουσι τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν, ὅπως σπεύσῃ εἰς τὴν λύσιν τοῦ καπνεργατικοῦ ζητήματος.

— Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Καλαμπάκας παρακαλεῖ, ὅπως καταιωθῇ ἡ ἐπὶ τῶν ἀμβύκων μελετωμένη φορολογία.

— Ὁ Σύνδεσμος ραπτριῶν ἱματισμοῦ στρατοῦ, πληροφορηθεὶς ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἤρχισε προμηθευόμενον ἐξωθι ἱματισμοὺς ἐρραμένους, παρακαλεῖ ὅπως ἀναθεωρηθῇ ἡ τοιαύτη τοῦ Ὑπουργείου ἀπόφασις.

— Οἱ κάτοικοι Θεσσαλονίκης δανεισταὶ ζητοῦσι τροποποίησιν τῶν νόμων 987 καὶ 1414 περὶ τῶν εἰς χρυσὸν πληρωμῶν, ἵνα προστατεύσῃ τὰ δίκαια τῶν δανειστῶν.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑλλάδος ὑποβάλλει ἀντίγραφα τηλεγραφημάτων ὅπως ὑποστηριχθῶσι τὰ δίκαια τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ λύσει τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος.

— Ἡ Γενικὴ Διοίκησις Θεσσαλονίκης ὑποβάλλει ἔνθεσιν τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ δημοσίων ὑπολόγων ἐπὶ τῆς διενεργηθείσης παρ' αὐτοῦ ἐπιθεωρήσεως ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς Παμμακεδονικῆς Ἐπιτροπῆς.

— Ὁ κ. ***Ν. Α. Κουλάνδρου***, πληρεξούσιος Θεσσαλονίκης, ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος Νόμου 971 τοῦ 1917».

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι κ. κ.

— ***Ν. Μουζάκης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως σώματος Δικαστικῶν Συμβούλων τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

— *Ι. Παπαλουκᾶς* του σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως Ἐπιτροπῆς πρὸς ἑορτασμὸν τῆς Ἑκατονταετηρίδος τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας.

Ἡ ἐπὶ τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ Νομοσχεδίου· «Περὶ παραχωρήσεως δημοσίων ἰχθυοτικῶν πηγῶν εἰς εὐσεβίαν ἐκμεταλλευσιν κλπ.» *Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπή*, ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της.

Οἱ κ. κ. *Ξ. Στρατηγὸς* (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) καὶ *Κ. Λυκουρέζος* (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Θησαυροῦ) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου· «περὶ κυρώσεως συμβάσεως δι' ἣν προσωρινὴν παραχώρησιν ἐκμεταλλεύσεως τῶν γραμμῶν Πελοποννήσου εἰς τὴν ἑταιρείαν σιδηροδρόμων Π. Α. Π.»

Οἱ κ. κ. *Ν. Θεοτόκης* (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) καὶ *Δ. Γούναρης* (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 191 καὶ 252 τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας».

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο προτάσσει τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν καὶ συνακινέσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται *κατεπείγον* καὶ γίνεται δεκτὸν *κατ' ἀρχήν*.

Ὁ κ. *Κ. Λυκουρέζος* (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Θησαυροῦ) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ αὐξήσεως τῶν Πολιτικῶν Συντάξεων».

Εἰσηγούμενος διὰ βραχέων τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν Συνέλευσιν τονίζει τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τῆς ψηφίσεως αὐτοῦ καὶ προτείνει νὰ κηρυχθῇ κατεπεῖγον καὶ νὰ ψηφισθῇ κατ' ἀρχήν.

Ἡ πρότασις γίνεται ἀποδεκτὴ καὶ τὸ νομοσχέδιον κηρύσσεται *κατεπείγον* καὶ γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

τῶν Ἀναφορῶν, Ἐρωτήσεων

Ὁ κ. *Ν. Λεβίδης*, καταθέτων ἀναφορὰν Ἀθανασίου Διαμαντάκου, ἀναπτύσσει ταύτην καὶ συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἀποδοχῆς τῶν αἰτουμένων, προκειμένου μάλιστα περὶ ἀνθρώπου ὅστις κατὰ τὴν νύκτα τῆς 1ης Νοεμβρίου 1920 ἐπροστάτευσε τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς κατοίκων Νέου Φαλήρου, καταγγελλόντων ὅτι τὸ ξενοδοχεῖον Ἀκταῖον ὑπερβαίνει τὰ ἐπὶ τῆς πρὸ αὐτοῦ ὑπαρχούσης ἐξέδρας δικαιώματα του, τοποθετῶν τραπέζας καὶ λοιπά, οἱ κ. κ. *Δ. Κρεμέζης* καὶ *Δ. Παναγιώτου*, ἀναπτύσσουσι τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλοῦσι νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τέως ὑπενωμοτάρχου Μιχαὴλ Ξυμητήρη, ὁ κ. *Ν. Λεβίδης* συνιστᾷ τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διότι εἶναι δικαία.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς Ἑταιρείας Ἑλληνικῆς ὑποθηματοποιΐας «Τιτάν», ζητούσης νὰ ἐνισχυθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ τῇ χορηγῆται συναλλάγματα, ὅπως κατασκευάζῃ καὶ παρέχῃ ἐσθῆτα ὑποδήματα, ὁ κ. *Σ. Σωτηριάδης* ὑποστηρίζει τὴν ἀναφορὰν καὶ συνιστᾷ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, προκειμένου νὰ διευκολύνῃ τὴν στενοχώρον θέσιν τῆς κοινωνίας.

Ὁ κ. *Δ. Τσουκαλᾶς* ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις, λέγων ὅτι τὸ ζήτημα ἀφορᾷ καὶ ἄλλας βιομηχανίας.

Ὁ κ. *Ν. Καλογερόπουλος* λέγει ὅτι ὑπάρχει ἤδη ἐπαρκὲς συνάλλαγμα καὶ δὲν πρέπει νὰ παρουσιάζωνται αἱ δυσχέρειαι αὗται.

Ὁ κ. *Δ. Ροῦφος Κανακάρης* (ὑπουργὸς) λέγει ὅτι τὸν μῆνα αὐτὸν θὰ ὑπάρξωσι στενοχωρίαι τινές, προκειμένου νὰ ἐξυπηρετηθῶσιν αἱ ἀνάγκαι τοῦ στρατοῦ. Κατόπι θέλει δοθῇ ἐπαρκὲς συνάλλαγμα διὰ πᾶσαν βιομηχανικὴν κίνησιν.

Ὁ κ. *Περ. Ἀργυρόπουλος* εὑρίσκει ἀνεπαρκεῖς τὰς ἐξηγήσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἐφόσον τὸ Κονσόρτσιουμ δὲν δύναται ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀξιώσεις τῶν βιομηχάνων καὶ ἄλλων ἐπειγουμένων ν' ἀποστείλλωσι συνάλλαγμα εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐξεύρῃ τρόπον ὥστε νὰ μὴ περιορισθῶσιν οἱ βιομήχανοι νὰ ἐξεύρωσιν ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ ἀγορᾷ τοιοῦτον.

Ὁ κ. *Γ. Σχοινᾶς*, καταθέτων ἀναφορὰν κοινοτήτων Περιστερίτης καὶ Ἀσλάναγα περὶ κατασκευῆς γεφύρας εἰς θέσιν Πάπα Πόρτες, ἀναπτύσσει ταύτην καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ λάβῃ ταύτην ὑπ' ὄψιν, προκειμένου περὶ ἐξυπηρετήσεως δύο ἐπαρχιῶν.

Ὁ κ. *Ξ. Στρατηγὸς* (Ὑπουργὸς) ἀπαντᾷ ὅτι θέλει δώσει τὰς δεούσας διαταγὰς εἰς τὸν νομομηχανικὸν Καλαμῶν νὰ ὑποβάλῃ ἔκθεσιν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν ἠθοποιῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου, ζητούντων νὰ τεθῇ πρόσθετον τέλος ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων διὰ σύνταξιν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν ἐργατῶν τῶν θεάτρων ὁ κ. ***Ν. Λεβίδης***, συγχαίνων τοὺς ἠθοποιοὺς πρὸς τοὺς πλουσίους, ἀγωνιζομένους νὰ διαπλάσωσι τὰ ἤθη τοῦ λαοῦ, πνευματικῶς καὶ αὐτοὶ ἐργαζόμενοι, εὑρίσκει ὅτι τὰ αἰτήματα εἶναι δίκαια καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως. Ἀναπτύσσων δ' εὐρύτερον τὴν δρᾶσιν καὶ ἀποστολὴν τῶν ἠθοποιῶν, οἵτινες λέγει, εἶναι καὶ ὕλη καὶ πνεῦμα, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ θεάτρου καὶ τοῦ συγγραφέως καὶ ὑποστηρίζων ὅτι ἄνευ τῶν καλῶν ἠθοποιῶν δὲν θὰ εἴχομεν οὔτε Σοφοκλέα, οὔτε Ἀριστοφάνεια ἔργα, φρονεῖ ὅτι εἶναι ἀπαραίτητον καὶ ἀναγκαῖον νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ αἰτήματα τῶν ἠθοποιῶν.

Ὁ κ. ***Ἀν. Μάτεσις*** συνιστᾷ ἐπίσης τὴν ἀναφοράν, φρονῶν ὅτι τὸ Κράτος ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν αὐτήν.

Τὰς ἰδίας συστάσεις κάμνουσι καὶ οἱ κ. κ. ***Ἀν. Ἀντωνιάδης Δ. Σπηλιωτόπουλος, Ἰ. Κούσουλας*** καὶ ***Α. Φωτήλας***.

Συστάσεις ἐπίσης ποιεῖται καὶ ὁ κ. ***Δροσόπουλος***, φρονῶν ὅτι καὶ νομοθετικῶς δύναται νὰ κανονισθῇ τὸ ζήτημα, καθὼς καὶ ὁ κ. ***Δ. Παναγιώτου***.

Χρ. Μητσόπουλος. Τὸ ζήτημα τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου ἔρχεται εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν· ἡ Ἐθνοσυνέλευσις δὲν θὰ ἦτο ἑλληνική, ἐὰν δὲν τὸ ὑπεδέχετο μετὰ ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ στοργῆς, διότι τὸ θέατρον εἶναι τὸ μεγαλύτερον καὶ ἰδιορυέστατον δημιούργημα τῆς ἑλληνικῆς μεγαλοφυΐας. Προσχετε τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν εἰς τὴν τύχην τῶν ἠθοποιῶν, διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν δύναται νὰ τοὺς ἀμελήσῃ. Καὶ ἀναπτύσσων διὰ μακρῶν τὰ τῆς καταστάσεως τῶν ἠθοποιῶν καὶ τονίζων ὅτι οὗτοι ζητοῦντες ὅπως προστεθῇ ὀβολὸς εἰς τὰ εἰσιτήρια», ζητοῦσι τὸν ὀβολὸν τοῦτον οὐχὶ δι' ἑαυτοὺς καὶ διὰ τοὺς συναδέλφους των, ἀλλὰ δι' ἵδρυσιν Σχολῆς Ἀπαγγελίας καὶ βελτίωσιν καὶ ἑαυτῶν καὶ τῆς τέχνης, συνιστᾷ ὅπως γίνωσι δεκτὰ τὰ αἰτήματα τῶν ἠθοποιῶν.

Ὁ κ. ***Ἐμ. Δαδόπουλος*** ('Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν'), ἀπαντῶν, λέγει ὅτι ἔχει ληφθῇ μέριμνα σύμφωνος πρὸς τὰς ἀξιώσεις τῶν ἠθοποιῶν. Οὐχ ἧττον καὶ ἤδη θέλει

ληφθῇ μέριμνα, ὅπως αὐξηθῇ τὸ ποσοστὸν τὸ διατιθέμενον ὑπὲρ τοῦ Ταμείου συντάξεως εἰς 5 λεπτά.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς Γεωργίου Ῥδελλα, ἐργολάβου, ζητοῦντος νὰ διαλυθῇ ἡ σύμβασις ἣν ἔχει καμὴ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν συγκοινωνιῶν Λαρίσης Κοζάνης Σιατίστης κλπ., λόγῳ τῶν νέων σιδηροδρομικῶν συνθηκῶν, ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** συνιστᾷ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ αἴτησις ὡς δικαία.

Ὁ κ. ***Μ Γούδας***, ('Υπουργός'), ζητεῖ νὰ τῷ ἀποσταλῇ ἡ ἀναφορὰ ἵνα λάβῃ ταύτην ὑπ' ὄψιν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς ταμειακῶν, ἐφοριακῶν καὶ τελωνειακῶν ὑπαλλήλων Βόλου, ὁ κ. ***Δ. Καζάκης*** συνιστᾷ τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῇ ὑπ ὄψιν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπηρετούντων ταξινόμων, ζητούντων τὴν βελτίωσιν τῆς ὑλικῆς αὐτῶν θέσεως, οἱ κ. κ. ***Ἀν. Μάτεσις*** καὶ ***Χρ. Μητσόπουλος*** συνιστῶσι τὴν ἀναφοράν.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν Ἐπερωτήσεων.

Ὁ κ. ***Λ. Τσουκαλᾶς***, λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς διαμαρτυρίας Πανελληνίου ὁμοσπονδίας ναυτικῶν ἐργατικῶν Σωματείων καὶ ἄλλων συλλόγων διὰ τὴν ἀπόλυσιν ναυτεργατῶν, συνιστᾷ τὴν ἀναφορὰν καὶ λέγει ὅτι τὰ 15 πλοῖα παρεχωρήθησαν ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον καταστραφέντων Ἑλληνικῶν Ἐμπορικῶν. Τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ παραβάσει τῆς τε συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τοῦ νόμου 2109. Ἐγένετο ἡ ἀδικία αὕτη, ἀλλὰ μὴ τοὐλάχιστον ἐχρησιμοποιήθησαν διὰ τὸ Κράτος; Ὄχι. Παραμένουσιν ἐν τῷ ναυστάθμῳ δαπανωμένων ἑκατομμυρίων, ἐφ' ὅσον οὐ μόνον διακόπτονται τὰ δρομολόγιά των, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀποζημιοῦνται οὐδὲ διὰ τὰς ἐπιταξεις τῶν γαιανθράκων οἱ πλοιοκτῆται. Τοιοῦτος διωγμός, τοιαύτη ἀδικία κατὰ τῶν ἀτμοπλοϊκῶν ἑταιρειῶν, ἀποτελεῖ ἔγκλημα, οὐ μόνον κατὰ τῆς παραγωγικῆς οἰκονομίας τοῦ Κράτους ἀλλὰ καὶ κατὰ χιλιάδων ναυτικῶν οἱ ὁποῖοι θὰ παυσανεωσιν εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ ἄνευ ἐργασίας. Καθ' ὃν χρόνον δὲ παυόμενον ἐν Ναυστάθμῳ ἄνευ χρησιμοποιήσεως τὸ Κράτος ἐδαπάνα 50 καὶ πλέον ἑκατομμύρια διὰ τὰς ἐπιταξεις τῶν πλοίων τῶν ἑταιρειῶν.

Ι. Δεωνίδας, (Υπουργός). Υπερβαίνουσι τὰ 70 ἑκατομμύρια.

Δ. Τσουκαλᾶς. Τίσαν τὸ χειρότερον. Καὶ συνεχίζων ὁ κ. Τσουκαλᾶς καὶ διὰ μακρῶν ὁμιλῶν περὶ ναυαγίων, λέγει ὅτι, ἐνῶ στερούμεθα συναλλάγματος, ἔχομεν δώδεκα ἕως δεκαπέντε ἑκατομμύρια λιρῶν Ἀγγλικῶν εἰς ὰς εἶναι ἠφαλισμένα τὰ ναυαγήσαντα πλοῖα νεκρά, διὰ τῶν ὁποίων καὶ τὴν ναυτιλίαν θὰ ἠδυνάμεθα ν' ἀναζωογονήσωμεν καὶ συνάλλαγμα νὰ εἰσαγάγωμεν. Ἐν τούτοις τὸ μὲν Συμβούλιον τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου β αδέως προβαίνει εἰς τὰς ἐργασίας του, ἐφηρίσθη δὲ νόμος ὁ τις ὑποχρεοῖ τοὺς εἰσπράττοντας ἀσφάλιστρα νὰ χρησιμοποιῶσι ταῦτα ἀποκλειστικῶς εἰς κατασκευὴν νέων πλοίων, τοῦτο δὲ καθ' ὃν χρόνον πάμπολλα πλοῖα εἰσιδεδεμένα ἐν Πειραιεῖ. Οὕτω δὲ ἡ ἐμπορικὴ ναυτιλία διατελεῖ ὀξυτάτην κρίσιν. Ἐρχόμενος εἶτα εἰς τὸ πλοῖον «Βαβυλών», λέγει ὅτι ἐνῶ ἐδαπανήθησαν πέντε χιλιάδες λιρῶν δι' ἐπισκευήν του καὶ τὸ πλοῖον ἐθεωρεῖτο ἕτοιμον, αἴφνης ἀπεδείχθη τελείως ἀνίκανον πρὸς πλοῦν.

Δ. Ροῦφος (Υπουργός). Ἐζητήθησαν ἄλλαι πεντακόσιαι λίραι δι' ἐπισκευὴν καὶ μετ' ὀλίγον ἄλλος ποσὸν 1 000 λιρῶν, ὅτε ἠναγκάσθημεν νὰ δώσωμεν ἐντολὴν εἰς τὸν ἐκεῖ πρόξενον νὰ πωληθῇ τὸ πλοῖον.

Δ. Τσουκαλᾶς. Πρωτιμότερον τοῦτο.

Ὁ κ. *Δ. Μάτεσις* λέγει ὅτι λόγῳ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρατιτῶν ἀτμοπλοίων δύνανται ταῦτα νὰ χρησιμοποιῶνται εἰς τὰς κρατικὰς μεταφορὰς, ἄνευ ἀσφαλίσεως τῶν σκαφῶν. Ἐξοικονομεῖται οὕτω τὸ ἀσφάλιστρον, πρὸς τούτοις ἐξοικονομεῖται καὶ τὸ κερδος τοῦ ἐφοπλιστοῦ, ἅτινα συμπεριλαμβάνονται εἰς τὸν ναῦλον τῶν ναυλουμένων ἀτμοπλοίων. Κατ' οὐδένα λόγον πρέπει νὰ ἀποφασισθῇ ἡ ἐκποίησις αὐτῶν πρὶν ἤθελε τεχνικῆς μελέτης ἐξευρεθῇ ἂν εἶναι συμφέρουσα ἢ ὄχι ἡ χρησιμοποίησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους, διὰ παρακόλης τῶν οἰκονομικῶν πλεονεκτημάτων καὶ μειονεκτημάτων τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτῶν.

Ἰ. Δεωνίδας (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Νομίζω ὅτι τὰ πλοῖα ταῦτα, ἵνα ἀσφαλῶς θὰ εἶναι τὰ χειρότερα, διὰ νὰ χρησιμοποιηθῶσι, δέον νὰ ἐπισκευασθῶσι. Διὸ προτιμότερον θὰ ἦτο νὰ ἐκποιηθῶσι.

Ὁ κ. *Ν. Καμπάνης* παρατηρεῖ ὅτι πέντε ἐξ αὐτῶν ἔχουσι χαρακτηρισθῇ ὡς πρώτης κλάσεως ἀπὸ τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Λ(οὶδ). Εἶναι εἰς ἀρίστην κατάστασιν νὰ ἐκτελῶσιν ἐπὶ μιαν τετραετίαν πλόας διὰ μέσου τοῦ Ὠκεανοῦ.

Ὁ κ. *Γ. Μάντακας* λέγει ὅτι καὶ ἂν ὅλα τὰ πλοῖα ταῦτα ἦσαν εἰς ἀρίστην κατάστασιν, δὲν συμφέρει εἰς τὸ Κράτος νὰ τὰ διατηρήσῃ, λόγῳ τῆς κρίσεως ἣν σήμερον διέρχεται ἡ ναυτιλία, ἀλλὰ νὰ τὰ πωλήσῃ εἰς πρώτην εὐκαιρίαν. Τοῦτο βεβαιοῖ ἐξ ἰδίας πείρας, διότι δυστυχῶς εἶναι ἐφοπλιστής.

Ὁ κ. *Μ. Γούδας* λέγει ὅτι, ἀφοῦ ὁ κ. Μάντακας ἐξ ἰδίας πείρας βεβαιοῖ ὅτι εἶναι δυστυχὴς σήμερον διότι εἶναι ἐφοπλιστής, πολὺ περισσότερον δὲν συμφέρει εἰς τὸ Κράτος νὰ διατηρῇ τοιαύτην ἐπιχείρησιν.

Δ. Μάτεσις. Δυστυχῶς δὲν ἔχω καὶ ἐγὼ τὴν δυστυχίαν νὰ εἶμαι ἐφοπλιστής ἀλλὰ φρονῶ ὅτι δέον νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἰδιότητες ἑκάστου τῶν ἀτμοπλοίων, ἡ ταχύτης καὶ ἡ κατανάλωσις γαιανθράκων, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ στοιχεῖον τῆς μειζόνος δαπάνης, ἥτις παρουσιάζεται πάντοτε εἰς τὴν ἐκμίσθωσιν τοιούτων ὑπηρεσιῶν, καὶ νὰ χρησιμοποιηθῶσι καὶ οὐχὶ νὰ πωληθῶσι.

Ὁ κ. *Ἐμ. Λαδόπουλος* (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν), λέγει ὅτι οὐδεμία χρειάζεται ἀπόδειξις περὶ τῆς ζημίας ἣν ὑφίστατας τὸ Κράτος ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως, καθόσον πάντοτε παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς Κράτεσι παρετηρήθη ὅτι ὁσάκις ἐγένετο ἀπόπειρα ἐπιχειρήσεώς τινος πρέπει ψαν ζημίαι ἐκ ταύτης.

Ὁ κ. *Δ. Ροῦφος* (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Εθν. Οἰκονομίας) παρακαλεῖ τοὺς ἐρωτῶντας νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπερωτήσεως, τῆς ἀφορώσης εἰς τὴν τύχην τῶν ἀπολυθέντων πληρωμάτων καὶ οὐχὶ νὰ συζητῶσι πρὸς ῥύθμισιν τοιούτου ζητήματος τῆς τύχης τῶν ἀτμοπλοίων καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους χρησιμοποιήσεως τούτων, ὅπερ δέον νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας μελέτης καταρτιζομένης καὶ ἐπιτροπῆς ἐξ ειδικῶν.

Π. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος. Νὰ μὴ μεταχωσιν ταύτης ἐφοπλισταί.

Ὁ κ. *Δ. Μάτεσις* συνεχίζων, ὑποστηρίζει ὅτι δὲν πρέπει κατ' οὐδένα λόγον νὰ ἀποφασισθῇ ἡ ἐκποίησις τῶν πλοίων τούτων πρὶν ἢ διὰ μελέτης ἐξευρεθῇ ἂν εἶναι συμφέρουσα διὰ τὸ Κράτος ἢ ὄχι ἡ χρησιμοποίησις αὐτῶν.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας** (Ὑπουργὸς τῶν Τ.Τ.Τ.), λέγει ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐδήλωσεν, ὡς ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, καὶ ἤδη δηλοῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐσκέφθη περὶ ἐκποιήσεως τῶν πλοίων. Ὡς πλημμελοῦσιος ὅμως φρονεῖ τὸ Κράτος δὲν συμφέρει νὰ διατηρῇ ἐπιχειρήσεις.

Ὁ κ. **Δ. Ροῦφος** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ὡς ἁρμοδίως δηλοῖ ὅτι, οὐ μόνον δὲν ἐγένετο σκέψις περὶ ἐκποιήσεως, ἀλλὰ καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ αὕτη ἄνευ εὐρυτάτης μελέτης.

Ὁ κ. **Ν. Καμπάνης** ὑποστηρίζει ὅτι δὲν δύναται ν' ἀποφασισθῇ νὰ γίνῃ ἡ ἐκποίησις τῶν πλοίων ἄνευ νόμου.

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** ἁπάντων εἰς τὰς γενομένας διακοπάς, λέγει ὅτι ἡ συζήτησις ὑπῆρξε λίαν χρήσιμος, διότι ἀπέδειξεν ὅτι μέλη τῆς Κυβερνήσεως ἔχουσι μορφώσει γνώμην ὑπὲρ τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἀτμοπλοίων τοῦ Κράτους, καὶ ὀρθῶς ἐτέθη σήμερον τὸ ζήτημα, διότι ἡ περὶ τούτου κρίσις δὲν δύναται νὰ σχηματισθῇ ἁπλῶς ἐκ τῶν γενικῶν ἀντιλήψεων περὶ τῆς δαπανηρότητος τῶν τοιούτων κρατικῶν ὑπηρεσιῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς εἰδικῆς μελέτης τοῦ κλάδου τούτου τῆς ὑπηρεσίας συνδεομένης πρὸς καταλληλον αὐτῆς ὀργάνωσιν. Τέλος τονίζει τὴν κοινωνικὴν μορφὴν τοῦ ζητήματος ἀφορῶσαν εἰς τοὺς ἐργάτας θαλάσσης, ὧν μέγας ἀριθμὸς θέλει καταδικασθῇ εἰς ἀργίαν, καὶ συνιστᾷ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ κοινωνικαὶ ἀνάγκαι τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας τὸ ὁποῖον ἔχει βαφῇ μὲ τὸ αἷμά του τὰς θαλάσσας τοῦ κόσμου.

Ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου** φρονῶν ὅτι οὐδὲν δικαίωμα ἔχει ἡ Κυβέρνησις νὰ πωλήσῃ τὰ ἀτμόπλοια ταῦτα, τὰ ὁποῖα ὡς συνάγεται ἐκ πινάκων, οὓς ἀναγινώσκει, δὲν εἶναι ἀκριβὲς ὅτι ἐγένοντο πρόξενα ζημίας εἰς τὸ Κράτος ἀλλ' ἀντιθέτως ἀφῆκαν καθαρὸν κέρδος 1,203,500 δραχμῶν, καίτοι δὲν ἐχρησιμοποιήθησαν ἅπαντα, καλεῖ τὸν πρώην Ὑπουργὸν τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας διότι προέβη εἰς ἀπόλυσιν τῶν πληρωμάτων κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας** ἐρωτᾷ ἂν οἱ πίνακες οὓς ἀναγινώσκει ἔχουσι κατατεθῇ παρὰ τῷ ἀρμοδίῳ Ὑπουργῷ.

Δ. Παναγιώτου Ὄχι, ἀλλ' ἐλήφθησαν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου. Συνεχίζων, ἀναφέρει τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐγένοντο αἱ ἀσφαλίσεις τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῶν καθ' ἃς προηγουμένως ἐπεσκευάσθησαν καὶ κατόπι ἐξη-

τάσθησαν παρὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἑταιρείας Λόϋδ, καὶ οὕτω διεταχθησαν παρ' αὐτοῦ νέαι ἐπισκευαί, γενομένης οὕτω διπλῆς δαπάνης διὰ νὰ δυνηθῶσι νὰ λάβωσι τὸν πρῶτον ἀριθμὸν ἀσφαλείας. Ἐχρειάζοντο δὲ διὰ τὰς ἐπισκευὰς ταύτας νὰ προπληρωθῶσι καὶ ἄλλοι ἐργάται καὶ οὐχὶ ν' ἀπολυθῇ τὸ πλήρωμα, τοῦ ὁποίου ἐξιστορεῖ τὰς στερήσεις. Ἐξ ἄλλου παρατηρεῖ ὅτι τὰ ἀτμόπλοια κτλ. δὲν ἐδόθησαν εἰμὴ δι' ἀποζημιώσεις τῶν πληρωμάτων τῶν τορπιλλισθέντων ἀτμοπλοίων καὶ τῶν ἐπιβατῶν αὐτῶν.

Δ. Ροῦφος (Ὑπουργός). Ἐδόθησαν ἐν γένει δι' ἀποζημιώσεις.

Ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου** ἐξακολουθῶν φρονεῖ ὅτι τὰ πληρώματα δέον ν' ἀποζημιωθῶσι καὶ μάλιστα ὑποστηρίζει ὅπως τὰ εἰσπραχθησόμενα ἐκ τῶν παραχωρηθέντων φαρμάκων διατεθῶσιν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας** λέγει ὅτι ἦτο ἠναγκασμένος νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῶν πληρωμάτων, ἵνα μὴ γίνωνται σπατάλαι καὶ παρατηρεῖ ὅτι ὁ τρόπος τῆς συζητήσεως τοῦ ῥήτορος εἶναι παράδοξος.

Ὁ κ. **Παναγιώτου** λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς προέβη εἰς τὴν ἐπίταξιν τοῦ ἀτμοπλοίου «Σίκα» ἄνευ λόγου, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐλύθη μετὰ ἕνα μῆνα, χωρὶς νὰ ἐκτελέσῃ οὐδεμίαν ὑπηρεσίαν, καὶ παρὰ πᾶν δικαίωμα ἀπέλυσε τὸ πλήρωμα καὶ διώρισεν ἄλλο.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας** ἁπάντων λέγει ὅτι προέβη εἰς ἐπίταξιν κατόπι αἰτήσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, ἔλυσε δὲ τοῦτο τῆς ἐπιτάξεως, εὐθὺς ὡς τὸ αὐτὸ Ὑπουργεῖον ἐδήλωσεν ὅτι τὸ πλοῖον τοῦτο εἶναι ἀκατάλληλον καὶ ὅτι οὐδένα ἀπέλυσε τοῦ πληρώματος οὐδὲ διώρισέ τινα.

Ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου** ὑπενθυμίζει εἰς ἀπάντησιν ὅτι μετέβη ὁ ἴδιος παρ' αὐτῷ, ὡς Ὑπουργῷ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας, καὶ τῷ συνέστησε νὰ ἀνορθώσῃ τὸ ἀδίκημα τῆς ἀπολύσεως τοῦ πλοιάρχου τοῦ «Σία», ὅπερ ὑπεσχέθη, καὶ ὅμως δὲν ἐπραγματοποίησε.

Ὁ κ. **Δ. Κρεμέζης** λέγει ὅτι ἡ γενομένη μέχρι τοῦδε συζήτησις κεῖται ἔξω τῆς ἀναφορᾶς, ἡ ὁποία ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἐργάτας τῆς θαλάσσης, παραπονουμένους διὰ τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν. Τὸ τοιοῦτον, λέγει, ἐν ταιαύτῃ ἐποχῇ ἀπατεωρεῖ πλῆγμα κατὰ τῶν ἑλληνικῶν πληρωμάτων καὶ φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ μεριμνήσῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ διορθώσῃ τὸ ἀτο-

που πρίν ἤ ἡ Ὁμοσπονδία ἐμπνευσθῇ τελείως ἀπὸ τὰς ἰδέας τοῦ κομμουνισμοῦ, ὁπότε δὲν θὰ ἔχητε πλέον πλοῖα.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Πρωθυπουργός), ἀτομικὴν αὐτοῦ ἐκφράζων γνώμην, ἣν θέλει ὑποβάλει καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, λέγει ὅτι τὸ καλύτερον ἤθελεν εἶσθαι ἵνα τὰ πλοῖα παραχωρηθῶσιν εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν πρὸς ἐκμετάλλευσιν.

Πλεῖστοι Πληρεξούσιοι. Αὐτὸ νὰ γίνῃ.

Ὁ κ. ***Περ. Ι. Ἀργυρόπουλος*** λέγει ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν ἐψηφίσθη ὁ νόμος 2.09, συμφώνως τῷ ὁποίῳ τὸ Κράτος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποζημιώσῃ τὰ θύματα τοῦ ὑποβρυχιακοῦ πολέμου. Τὸ ζήτημα τοῦτο σήμερον μόλις ἐθίγη καὶ πρέπει νὰ λυθῇ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, διότι αἱ ἀποζημιώσεις ἐλήφθησαν εἰς εἴδη. Τὸ ἓν ἐκ τῶν πλοίων τούτων ἡ «Βαβυλὼν» δύναται νὰ ἐκποιηθῇ καὶ νὰ ἀποζημιωθῶσιν οἱ παθόντες. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἂν ἡ Κυβέρνησις θὰ ἔχῃ ἢ οὐ ζημίας ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐν λόγῳ πλοίων, λέγει ὅτι θὰ ἰσχῃ ζημίας ἐφ' ὅσον ἡ διαχείρισις γίνεται ὡς γίνεται ὡς κατ' ἐπαναληψιν ἐτόνισεν ἐν προηγουμένῃ συνεδριάσει ὑποδείξας ὅτι τὸ τμῆμα Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπαχθῇ ἐκεῖ ὅπου ὑπήχθη, ὅτε ἡ διαχείρισις θὰ ἐγίνετο ἐπωφελὴς καὶ οὐχὶ ἐπιζήμιος. Ἀναφερόμενος μετὰ τοῦτο εἰς τὴν γνώμην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ὅτι εἶναι ἄχρηστα τὰ ἐν λόγῳ πλοῖα, λέγει ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές.

Ἰωάν. Λεωνίδας (Ὑπουργός). Εἶπον ἄχρηστα διὰ τὸ Κράτος.

Περ. Ἀργυρόπουλος. Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι ἀληθές. Ἐπηρεάζεσθε κ. Ὑπουργέ, ἰσχυριζόμενος τοῦτο παρὰ τῶν ἐχόντων συμφέροντα ἐφοπλιστῶν. Δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν γνώμην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, διότι ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσιν εἰς τὸ Κράτος πλοῖα κρατικά, ταῦτα δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ἄριστα, καὶ ἄλλοτε καὶ σήμερον ἀκόμη, ὅτε ἔχομεν δαπάντιον πόλεμον. Διὰ τοῦτο ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως, ἐν ᾗ περιπτώσει πρόκειται νὰ ληφθῇ δριστικὴ ἀπόφασις περὶ τῶν πλοίων τούτων, νὰ καταρτισθῇ ἐπιτροπὴ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ νὰ ληφθῇ πᾶσα ἀπόφασις, θὰ εὐθυμῆσω δὲ λέγει ἑαυτὸν εὐτυχῆ, ἐὰν ἐκαλεῖτο νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του. Τελευτῶν λέγει

ὅτι κακῶς ἠλέγχθη ὁ κ. πρώην Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας δι' οἰκονομίας τὰς ὁποίας ἔκαμεν, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ ἐλεγχθῇ ὁ ὑπουργὸς ἐφ' οὗ ἐδημιουργήθη ἡ κατάστασις αὕτη.

Ὁ κ. ***Ν. Καμπάνης*** λέγει ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη εὐρυτέρας συζητήσεως τῆς ἐπερωτήσεως. Ὑπαναλαμβάνει καὶ πάλιν, ὅτι ἡ διαχείρισις τῶν Κυβερνητικῶν ἀτμοπλοίων ἔφερε κέρδη σημαντικὰ καὶ ὄχι ζημίας εἰς τὸ Κράτος, ὡς ἀπεδείξε καὶ κατὰ τὴν πρὸ ἡμερῶν γενομένην συζήτησιν. Εἶτα προτείνει ὅπως πρὸ πάσης ἀποφάσεως συσταθῇ, ἐὰν δυνατὸν ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος, ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπή, εἰς ἣν ν' ἀντιπροσωπευθῇ ἡ Συνέλευσις δι' ἰδιῶν, ἥτις νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ τῆς τύχης τῶν ἀτμοπλοίων καὶ τῆς ἐν γένει διαχειρίσεως αὐτῶν.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς δέχεται τὴν πρότασιν ταύτην.

Ὁ κ. ***Α. Βιτάλης*** παριστῶν τὸν κίνδυνον ἐκ τῆς ἀργίας τῶν πληρωμάτων τοῦ ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, συνιστᾷ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀτμοπλοίων ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀναδιοργανουμένης ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου ἢ τὴν ἐνοικίασιν αὐτῶν εἰς τὴν Πανελλήνιον Ὁμοσπονδίαν Ναυτικῶν ἐργατικῶν σωματείων ἥτις μάλιστα εἶναι καὶ νομικὸν πρόσωπον. Καὶ ταῦτα ὅτου ἀρχίσῃ τὰ χρήσιμα πλοῖα. Τὰ λοιπὰ συνιστᾷ νὰ πωληθῶσιν ἀλλ' οὐχὶ ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως.

Ἓν τέλει καταψηφίζει τὴν γνώμην τῶν ἐφοπλιστῶν τῆς Συνελεύσεως, οἵτινες ἀπερρίφθησαν διὰ τὴν πωλησιν ὅλων τῶν πλοίων.

Λύεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρία εἰς ὥραν 10 μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ ὥρα 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κων. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Μουζάκης.
Π. Ἰακώβου

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΛΓ'.

Τῆς 5 Ἰουλίου 1922.

Ὥρᾳ 7 καὶ 20' μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσ-

σει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς·

— Οἱ κάτοικοι Χαροκοπίου διαμαρτύρονται διὰ τὴν φορολογίαν, τὴν ὁποίαν ἐπέβαλεν ὁ δασάρχης Ηυλίας εἰς ἑκάστην ἀσβεστοκάμινον.

— Τὸ σωματεῖον σιγαροποιῶν Ἄρτης διαμαρτύρεται διὰ τὴν μὴ εἰσέτι λύσιν τοῦ ζητήματος τῶν σιγαροποιῶν.

— Οἱ κάτοικοι τῆς Ἐπαρχίας Ἀνασελίτσης παρακαλοῦσιν, ὅπως ἀνακληθῇ ἡ ἀπόλυσις τοῦ Μουρτῆ Ἀνασελίτσης Χαφούζ Ἀβδουλὰχ, ὀφειλομένη εἰς κακοβούλους καὶ συκοφαντικὰς εἰσηγήσεις.

— Ὁ Σύνδεσμος τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς ὑποβάλλει αἴτησιν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Παγκάλου Ἀνδρέου, αἰτοῦντος τὴν διόρθωσιν τῆς ἀπονεμηθείσης αὐτῷ συντάξεως.

— Ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐπὶ τοῦ πρώην καθεστῶτος διὰ πολιτικοὺς λόγους ἀπολυθέντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

— **Ὁ ἴδιος** κ. **Σχοινᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν περὶ τοῦ ἀκαπασχέτου τοῦ μισθοτοῦ Δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

— Οἱ κ. κ. **Γ. Σχοινᾶς** καὶ **Γ. Σπηλιόπουλος** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐξαγορᾶς ἐμφυτευτικῶν κτημάτων καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2053.»

— Ὁ κ. **Ε. Λαδόπουλος**, (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν), ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως κλάσεών τινων τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου κλπ.»

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων

Ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς** καταθέτει ἀναφορὰν κοινοτήτων Μεσσηνίας περὶ σταφιδοπάνων. Ἀναπτύσσων τὴν ἀναφορὰν παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ μεριμνήσῃ, εἴτε νὰ δοθῇ δάνειον εἰς τοὺς συνεταιρισμοὺς ἐπὶ ἐγγυήσει τοῦ Κράτους,

ἵνα φέρωσι τὰ ἀπαιτούμενα εἴδη διὰ τὴν τρυγητόν, ἢ νὰ φέρῃ ἀπευθείας τὸ Κράτος τὰ εἴδη ταῦτα, ὥστε νὰ δυνηθῶσιν ὅλοι οἱ παραγωγοὶ νὰ γίνωσι κάτοχοι τῶν ἐν λόγῳ εἰδῶν, διότι ὑπάρχουσι πολλοί, οἵτινες δὲν ἀποτελοῦσι μέρος τῶν Συνεταιρισμῶν. Συνιστᾷ ἐπίσης ὅπως ἡ Κυβέρνησις μεριμνήσῃ ἵνα μείνῃ τὸ σταριδιὸν συνάλλαγμα ἐλεύθερον διότι ἀλλως οἱ σταριδιοὶ πληθυσμοὶ ζημιοῦνται.

Ὁ κ. **Ὑπουργὸς** ἀπαντῶν λέγει ὅτι, ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μέρος θέλει μελετήσει τὰς συστάσεις τοῦ κ. Σχοινᾶ. ὡς πρὸς τὸ τρίτον ὅμως μέρος παρατηρεῖ ὅτι τὰ τοῦ συναλλάγματος δὲν δύνανται νὰ κανονισθῶσιν ἄλλως ἢ ὡς ἔχουσι κανονισθῇ καὶ ὅτι καὶ διὰ Β. Δ. θέλει σταθεροποιηθῇ ἡ τιμὴ τοῦ συναλλάγματος.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς δεκατιστῶν Κοζάνης, Καϊλαρίων οἱ κ. κ. **Γ. Μπούσιος** καὶ **Γ. Βαρβούτης** ἀναπτύσσουσι τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλοῦσι νὰ σταλῇ εἰς τὸν ἀρμόδιον ὑπουργόν.

Οἱ κ. κ. **Δ. Κατσάνος** καὶ **Ι. Παπαλουκᾶς** ἀναπτύσσουσι ἀναφορὰν ἐφέδρων κλάσεων 1901, διὰ μακρῶν καὶ παρακαλοῦσιν ὅπως ἀπολυθῶσιν οὗτοι, διότι οἱ ἔφεδροι οὗτοι κρατοῦνται ἀδίκως, δὲν συντελοῦσιν δὲ οὔτε εἰς τὴν πειθαρχίαν, οὔτε εἰς ἄλλην τινὰ ὑπηρεσίαν. Ἄλλως τε ἐπίκειται ἡ συγκομιδὴ καὶ πρέπει νὰ ἀπολυθῶσιν οἱ ἐν λόγῳ ἔφεδροι.

Τὰς ἰδίας συστάσεις κάμνει καὶ ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης,** φρονῶν ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἶναι δίκαιον νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς οἰκογενείας των· ἄλλως τε ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι ἐλαχιστος.

Ν. Θεοτόκης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντῶν λέγει ὅτι κατόπι μελετῶν τοῦ Ὑπουργείου ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις νὰ ἀπολυθῶσιν οὗτοι, μελετᾶται δὲ τὸ ζήτημα μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπως κανονισθῶσι λεπτομέρειαί τινες. Ἐλπίζει ὅτι ἐντὸς τοῦ μηνὸς τούτου θὰ ἀπολυθῇ ἡ κλάσις τοῦ 1904.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ὅτι δὲν προσφέρουσιν ὑπηρεσίαν τινά, τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, διότι ἐκ καταστάσεων τὰς ὁποίας ἔχει ἀποδείκνυται ὅτι προσφέρουσιν σπουδαιοτάτας ὑπηρεσίας ἐν τῇ ἐσωτερικῇ ζώνῃ, τῶν πόλεων φρουροῦντες τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀσφάλειαν.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) συμπληρῶν τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν,

λέγει ὅτι ἐργάζεται πρὸς καθορισμὸν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀστυνομικοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ ἀντικαταστήσῃ τοὺς ἀποχωρουμένους ἐρεθρούς.

Ὁ κ. *Γ. Μπούσιος* ζητεῖ ὅπως ἡ Κυβέρνησις μελετήσῃ τὸ ζήτημα τῆς ἀπολύσεως τῶν ἀνυποτάκτων, ἰδίως δὲ τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, οἱ ὁποῖοι ἔχουσιν ἤδη ὑπηρετήσει ὑπὸ τὰ ὅπλα χρονικὸν διάστημα διπλοῦν τῆς ἀρχικῆς ὑποχρεώσεως των. Προσθέτει ὅτι ἐὰν ἀπολυθῶσιν οὗτοι, θὰ προσέλθωσι καὶ ἄλλοι ἀνυπότακτοι ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, τρεῖς χιλιάδες περίπου.

Ὁ κ. *Θ. Τουρκοβασίλης* λέγει ὅτι ὑπάρχουσι κατηγορίαι ἀνυποτάκτων, αἵτινες ὑπηρετοῦσιν χωρὶς νὰ ἔχωσιν σύμφωνον ὑποχρέωσιν. Παραδείγματος χάριν οἱ ἀνυπότακτοι τῆς ἐπιστρατεύσεως τοῦ 19 8, οἱ προσελθόντες καὶ ἀπολυθέντες τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ μαζὶ μὲ τοὺς συνηλικιώτας των τὸ 1920. Οὗτοι διὰ τοῦ νόμου 2592 ὑποχρεώθησαν νὰ ὑπηρετήσωσι ἐπί τι διάστημα χρονικὸν ἵνα ἐξαγοράσωσι τοῦτο, ἐρχόμενοι προσελθόντων ἐμπροθέσμως. Τοῦ νόμου τούτου ἔλαβον γνῶσιν οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν ὅταν τοὺς συνελάμβανον οἱ χωροφύλακες, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας καὶ ὑπηρετοῦσιν ἀκόμη ὡς ἐκπροθέσμως προσελθόντες, ἐνῶ οὗτοι ἐνόμιζον ὅτι ἀπολυθέντες τὸ 1920 οὐδὲν πλέον ὑπεῖχον ὑποχρέωσιν.

Ν. Θεοτόκης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι ὅταν ἔφερε εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἀνυποτάκτων, ἀνεγνωρίζετο τὸ δίκαιον τῆς αἰτήσεώς των. Ἀλλ' ἡ Στρατιὰ εἰς τὸ ἐρώτημά του ἀπήντησεν ἀρνητικῶς, διὰ λόγους ψυχολογικοὺς καὶ ἄλλους. Ἐν τούτοις δὲν ἔπαυσε μελετῶν τὸ ζήτημα, ἀλλὰ καὶ δὲν δύναται νὰ μὴ ἔχῃ πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὴν γνώμην τῆς Στρατιᾶς εἰς τὴν ὁποίαν ἀπευθύνει ἐκ νέου σχετικὸν ἐρώτημα.

Ὁ κ. *Δ. Τσουκαλᾶς* ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς Πανελληνίου ἑνώσεως τῶν τραυματιῶν, λέγει ὅτι πρόκειται περὶ τῶν λυπηρῶν σκηνῶν τῆς 16 Μαΐου ἔξωθεν τῆς Βουλῆς, τὰς ὁποίας πάντες ἀπεδοκιμάσαμεν. Πλειότερον δὲ ὅλων αὐτός. Ἀλλ' ἐνῶ πρόκειται περὶ πολιτῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν κοινῶν Δικαστηρίων, ἐπελήφθησαν ὅλως ἀναρμοδίως τῆς διωξεως αἱ στρατιωτικαὶ Ἀρχαί. Τὸ πρᾶγμα εἶναι ὑψίστης σπουδαιότητος. Ἐξακολουθῶν ὁ κ. Τσουκαλᾶς ὁμιλεῖ περὶ τοῦ κακοῦ καὶ ἀνθυγιεινοῦ τρόπου

διὰ τοῦ ὁποίου μετεχειρίσθησαν εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ συλληφθέντας, καθὼς ἀναφέρουσιν οὗτοι, καὶ ἰδίως ψέγει τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀναρρίσεων.

Ὁ κ. *Ν. Θεοτόκης* (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι δὲν γνωρίζει ἂν ἐπερωτήθησαν αἱ Ἀρχαὶ διώξεως ἐναντίον τῶν συλληφθέντων. Θὰ ἐρευνήσῃ ἐν τούτοις περὶ τούτου. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐγκλεισιν εἰς τὰς φυλακὰς τῶν τραυματισθέντων καὶ τὴν κακὴν μεταχείρισιν, ταῦτα θεωρεῖ ὑπερβολικά, καθόσον οἱ πλεῖστοι τῶν συλληφθέντων ἀπεστάλησαν εἰς τὴν στέγην τοῦ Στρατιώτου, καταβληθέντων εἰς αὐτοὺς καὶ τῶν ἐξόδων. Οἱ νοσοῦντες ἢ ἀναπηροι καί τινες πάσχοντες ἐξ ἐπιληψίας ἀπεστάλησαν εἰς τὸ πολιτικὸν Νοσοκομεῖον. Πιθανὸν κατὰ τὰς δύο ἢ τρεῖς πρώτας ἡμέρας, λόγῳ τῆς συγχύσεως, νὰ ὑπῆρξεν ἀνωμαλία τις, ἀλλὰ κατόπιν τὰ πράγματα ἐλαμβάνοντο ὡς ἀνωτέρω ἀνέφερα.

Τὴν αὐτὴν ἀναφορὰν συνίστωσι καὶ οἱ κ. κ. *Ἀργυρόπουλος* καὶ *Παπαλουκᾶς*.

Ὁ κ. Τσουκαλᾶς ὑποστηρίζει ἐπίσης ἀναφορὰν τῶν ἰατρῶν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, αἵτινες ζητοῦσιν ὅπως σ' αὐτοκίνητά των μὴ θεωρηθῶσιν ὡς αὐτοκίνητα πολυτελείας ἀλλ' ἀγοραῖα.

Ὁμοίως ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Καλλιθέας, αἵτινες ζητοῦσιν λῆψιν ὑγιεινῶν μέτρων, λόγῳ τῆς πληθώρας τῶν ἐν τῷ Σκοπευτηρίῳ παρακειμένων προσφύγων, ὡς καὶ παροχὴν ὡρολογίου καὶ λοιπῶν ἀναγκαίων διὰ μίαν κωμόπολιν, ἥτις ἔχει παρακμάσῃ.

Ὁ κ. *Ἀν. Στεφανόπουλος* ὁμιλεῖ ἐπὶ ἐπανάρτησεως τῶν κατοίκων Πύργου, οἵτινες ζητοῦν ὅπως ἀποξηρανθῇ ἡ λίμνη Μουριά, ἀπέχουσα τέσσαρα χιλιόμετρα τῆς πόλεως καὶ ἥτις ἔχει καταστῇ αἰτία θανατηφόρου μαστίδος διὰ τὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων.

Ξ. Στρατηγὸς (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) δηλοῖ ὅτι ὁ ὑδραυλικὸς μηχανικὸς τοῦ Νομοῦ, ὅστις μετέβη πρὸς μελέτην τοῦ ποταμοῦ Πηνειοῦ, διετάχθη ὅπως μελετήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Οἱ κ. κ. ***Τσουκαλᾶς, Μάτεσις, Μπούσιος, Μαργαρίτης*** καὶ ***Παπαλουκᾶς*** ὁμιλοῦσιν ἐπὶ ἀναρρίσεως τῶν κατοίκων Βόλου, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀξίωσιν τῆς τραπέζης Σολομῶν Βαρούχ πρὸς ἀπόδοσιν τῶν εἰς χρυσὸν καταθε-

σεων εἰς διαχμάς, καὶ συνιστῶσι νὰ ταχτοποιηθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο πρὸς πρόληψιν ζημιῶν.

Ὁ κ. **Πρωτοπαπαδάκης**. (Πρωθυπουργός). Δηλῶ ὅτι ὑποβληθήσεται σχετικὸν νομοσχέδιον.

Οἱ κ. κ. **Κ. Δροσόπουλος**, **Ι. Παπαλουκᾶς**, **Δ. Πετρακᾶκος** καὶ **Γ. Χλωρὸς** ἐπὶ ἀναφορᾶς Συνδέσμου ἀποστράτων ἀξιωματικῶν, συνιστῶσι τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλοῦσι νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Ὁ κ. **Δ. Κατσάνος** ἀναπτύσσει ἀναφορὰν καὶ ψήφισμα Κοινοτικοῦ Συμβουλίου Ἁγίου Βλασίου καὶ ἄλλων Κοινοτήτων, ἀρουρῶν εἰς τὴν ἀπόττατιν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ δήμου Παρακαμπυλίων καὶ τὴν προσκόλλησιν αὐτῶν εἰς τὸ Ἀγρίνιον. Παριστᾷ τὸ ἄδικον, λόγῳ ἀποστάσεως καὶ δυσχερειῶν συγκοινωνίας, καὶ ζητεῖ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀναφορά. Ἐπὶ πλέον ζητεῖ ὅπως ἡ σχετικὴ πρότασις νόμου, ἡ ὑποβληθεῖσα παρ' αὐτοῦ, ψηφισθῇ.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς) ἀπαντᾷ ὅτι ἡ πρότασις υἱοθετήθη παρ' αὐτοῦ καὶ ψηφίζεται κανονικῶς.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς προέδρου Γαλακτοκομικοῦ Συνεταιρισμοῦ Σκύρου ὁ κ. **Ν. Καλογερόπουλος**, ἐν σχέσει πρὸς ἐνοικίασιν λεβάδιων τοῦ Δημοσίου, ἀναπτύσσει τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὡς δικαία.

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης** (Ὑπουργός), ἀπαντᾷ ὅτι μελετᾷ τὸ ζήτημα, διότι παρουσιάσθη καὶ ἄλλος Συνεταιρισμὸς προσφέρων διπλάσιον ποσὸν διὰ τὴν ἐνοικίασιν τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων.

Ὁ κ. **Δ. Στεφανίδης** ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ δεύτερος Συνεταιρισμὸς εἶναι ὁ ἀληθής, ἐνῶ ὁ πρῶτος εἶναι ἀνυπόστατος.

Ὁ κ. **Ν. Καλλογερόπουλος** ἀντικρούει τοῦτο, μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ πῶς ἦτο δυνατὸν μετὰ δεκατετράμηνον νὰ ἐμφανισθῇ ὁ νέος οὗτος Συνεταιρισμός.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς ἐπιτροπῆς κατοίκων Κισύρκων, παραπονουμένων, τῶν μὲν ἀκτημόνων ὅτι θὰ μείνωσι καὶ πάλιν ἄνευ κτημάτων, ἂν ψηφισθῇ ὡς ἔχει τὸ ἀγροτικὸν νομοσχέδιον, τῶν δὲ βοσκῶν ὅτι θέλουσι στερηθῇ ἀναγκαίων βοσκησίμων ἐκτάσεων, ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** ὑποστηρίζει διὰ μακρῶν τὴν ἀναφορὰν καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ψηφιζομένου ἤδη τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

Παρομοίας συστάσεις κάμνουσι καὶ οἱ κ. κ. **Χ. Μητσόπουλος**, **Γ. Ἀναστασόπουλος**, **Α. Μάτεσις**. **Δ. Τσουκαλᾶς** καὶ **Α. Γκιόκας**.

Εἰσέρχεται ἡ Συνελευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς** ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λαμβάνων τὸν λόγον, ζητεῖ νὰ δηλωθῇ ἂν θὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον «περὶ ὁδοστρωμάτων τῆς πόλεως Ἀθηνῶν» ἢ ἐγκαταλειφθῇ, διότι φέρεται ἀναγεγραμμένον εἰς τὸ βάθος τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως.

Ὁ κ. **Ξ. Στρατηγὸς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) ἀπαντῶν, παρακαλεῖ τὴν Συνέλευσιν νὰ συναινέσῃ νὰ προταχθῇ τὸ νομοσχέδιον, διότι κατὰ τὴν πλέον ζήτημα δημοσίας ἀνάγκης. Καθ' ἡμέραν μὲ κατακλύζουσιν αἱ Ἐπιτροπαί, αἱ ὁποῖαι ζητοῦσι τὴν ψήφισιν αὐτοῦ. Ἀλλὰ ταὐτοχρόνως ἤθελον παρακαλέσει, ἤθελον ἱκετεύει τοὺς ἔχοντας νὰ ὁμιλήσωσιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, ἐφ' ὅσον μὲν διίστανται πρὸς τὸ νομοσχέδιον νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὰς προτάσεις των διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ νομοσχεδίου. Ἐδήλωσα δ' ἐξ ἀρχῆς κατ' ἐπανάληψιν, καὶ ἐπαναλαμβάνω τὴν δήλωσίν μου, ὅτι εἶμαι διατεθειμένος νὰ δεχθῶ πᾶσαν τροποποίησιν τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ μὴ παρελκύσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ ὁποῖοι θέλουσι νὰ συνηγορήσωσιν ὑπὲρ αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἔχωσι νὰ προτείνωσι τίποτε πρὸς βελτίωσιν αὐτοῦ, παρακαλῶ νὰ παρατηθῶσι τοῦ λόγου, διότι τὸ νομοσχέδιον δὲν ἔχει ἀνάγκην συνηγορίας, ἐὰν δὲ ἔχωσι νὰ προτείνωσι κάτι τι, νὰ προτείνωσι σιντόμως, διότι μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον. Ἐὰν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δεχθῇ τὴν συζήτησιν ἡ Συνέλευσις, ἤθελον παρακαλέσει τὸν κ. Πρόεδρον νὰ προταχθῇ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο.

Οἱ κ. κ. **Ἰ. Κίνιας** καὶ **Κ. Δροσόπουλος** ὑποστηρίζουσιν ὅτι πρέπει νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον, διότι παρὰ τὰς προβαλλομένας ἀντιδράσεις ἡ ἐπιθυμία τῆς πόλεως εἶναι νὰ γίνῃ τοῦτο νόμος τοῦ Κράτους, νὰ ἀρχίσῃ δὲ ταχύτατα καὶ ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** παρατηρεῖ ὅτι θὰ λάβῃ τὸν λόγον ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου, διότι ἐπιθυμεῖ νὰ περατώσῃ τὴν ἀγόρευσιν αὐτοῦ, ἣν προσχὰς διε-

κ. λέγω τοῦ κενοῦ τῶν καθισμάτων τῆς αἰθούσης ἀλλὰ καὶ λέγω τοῦ προκεχωρημένους τῆς ὥρας. Συνειθίζω δέ, λέγει, νὰ μὴ δέχωμαι ἐπιτιμήσεις ...

Πλεῖστοι Πληρεξούσιοι Οὐδεὶς σᾶς ἐπετίμησε.

Ν. Λεβίδης. Κατηγορήθην πρὸ ὀλίγου δι' ἀντιδράσεις ὑπ' ἐνίων τῶν κ. κ. Συναδέλφων καὶ πρέπει νὰ δηλώτωσιν ὅτι ἐγὼ δὲν κάμνω ἀντιδράσεις ἀλλὰ καταπολεμῶ φανερῶς οἱονδήποτε νομοσχέδιον, ἐρώτων ἤθελον κρίνει ὅτι τοῦτο δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους. Διὰ τοῦτο κατεπολέμησα καὶ κατεπολεμῶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, καταδικάζων τὸν θεσμὸν τῶν Εἰδικῶν Ταμείων, ὁ ὁποῖος, ὡς ἐδήλωσα ἤδη, ἐναυάγησεν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ αὐτοῦ. Φίλος ὅμως ὢν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, θὰ ἔκαμνα τὴν ὑποχώρησιν ἵνα ψηφισθῇ τὸ ἐν λόγῳ νομοσχέδιον, ἐφ' ὅσον ἤθελον γίνει δεκταὶ αἱ τροπολογίαι, τὰς ὁποίας θέλομεν ὑποβάλλει, ἰδίᾳ δὲ ἐν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἤθελε δεχθῇ ἵνα ἡ σύμβασις τοῦ δανείου τῶν 20 ἑκατομμυρίων ὑποβληθῇ εἰς τὴν Συνέλευσιν πρὸς ἔγκρισιν. Καταλήγων, λέγει ὅτι οὐδέποτε ἀντέδρασε κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐπιθυμεῖ νὰ μελετηθῇ καὶ νὰ ψηφισθῇ τοῦτο συμφώνως πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πόλεως.

Ὁ κ. ***Ξ. Στρατηγὸς*** (Ὑπουργὸς) λέγει ὅτι δὲν νομίζει ὅτι ὑπάρχουσιν ἀντιδράσεις, ἀλλ' ὅτι πάντες οἱ ὁμιλήσαντες ὡμίλησαν πρὸς τὸν σκοπόν, ἵνα καταστῇ ἀρτιώτερον τὸ νομοσχέδιον. Διὰ τοῦτο ἐδήλωσε καὶ δηλοῖ ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ δεχθῇ πᾶσαν τροπολογίαν τείνουσαν πρὸς βελτίωσιν αὐτοῦ.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ πρότασιν ὑποβληθεῖσαν περὶ προτάξεως καὶ ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου «περὶ παθόντων κλπ.».

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** λέγει ὅτι σήμερον θέλει προηγηθῇ περὶ παντὸς ἄλλου ἡ ψήφισις τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου.

Πρόεδρος. Μάλιστα. Συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως, θέλει ψηφισθῇ ἤδη τὸ ἄρθρον 2 τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου», ἐφ' οὗ ἐπερατώθη ἡ συζήτησις. Κατὰ τὸν Κανονισμὸν θέλουσι ψηφισθῇ πρώτων αἱ ὑποβληθεῖσαι ἐφ' ὅλων τῶν ἐδαφίων τοῦ ἄρθρου ὑποβεβλημέναι αἱ τροπολογίαι.

Γ. Μπούσιος. Ἔχει ὑποβληθῇ πρότασις περὶ ἀνο-

μαστικῆς κλήσεως ἐφ' ἑκάστου ἐδαφίου, κ. Πρόεδρε, καὶ παρακαλῶ νὰ ἀρχίσῃ ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ α' ἐδαφίου πρώτου, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴν τοῦ ὅλου νομοσχεδίου. Κατόπι δὲ νὰ ψηφισθῶσι δι' ἀναστάσεως αἱ τροπολογίαι.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης,*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι δὲν ὑπάρχει διαφορὸς τρόπος ψηφοφορίας παρὰ ἐκεῖνος ὃν διαγράφει ὁ Κανονισμός. Ὁ Κανονισμὸς εἶναι σαφής. Θὰ ψηφισθῶσι πρῶτον αἱ τροπολογίαι αἵτινες ἢ θὰ ψηφισθῶσιν ἢ θὰ ἀπορριφθῶσι. Κατόπι θὰ ψηφισθῇ τὸ ἄρθρον, οὐχὶ κατ' ἐδάφια, ἀλλ' εἰς τὸ σύνολον, ὡς θὰ διατυπωθῇ μετὰ τὴν ἀπόδοχὴν ἢ ἀπόρριψιν τῶν διαφόρων τροπολογιῶν. Ἕκαστος δύναται νὰ ὑποβάλῃ τροπολογίας ἐπ' ἐδαφίου ἢ μεταβολὴν τροπολογιῶν. Δὲν δυναμεθα νὰ συζητήσωμεν πῶς θὰ γίνῃ ἡ ψηφοφορία, ἐφ' ὅσον ὁ Κανονισμὸς ὁρίζει πῶς γίνεται αὐτή.

Ὁ κ. ***Δ. Ζωκοτόπουλος*** λέγει ὅτι κατὰ τὴν ψηφοφορίαν πρέπει νὰ χωρισθῶσι τὰ ζητήματα. Κεχωρισμένως θὰ ψηφισθῶσι τὰ ἐδάφια τοῦ ἄρθρου 2 καὶ κεχωρισμένως αἱ τροπολογίαι ἐφ' ἑκάστου τούτων. Ἡ ψηφοφορία δὲ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως θὰ γίνῃ ἐφ' ὅλων τῶν ἐδαφίων ἀνερχομένων εἰς 18, διότι ἕκαστον τούτων ἀποτελεῖ καὶ ἰδίων ἄρθρον, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον εἶναι διάφορον τοῦ δευτέρου, καὶ τρίτου καὶ οὕτω καθεξῆς. Διότι συνεπτύχθησαν εἰς ἓν ἄρθρον, δὲν ἔπεται ὅτι ὅλα τὰ ἐδάφια ἀποτελοῦσιν ἓν ἄρθρον. Ἡ ψηφοφορία συνεπῶς δὲν δύναται νὰ ἀποφευχθῇ.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης,*** παρατηρεῖ ὅτι εἶναι παράλογον νὰ ζητεῖται ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου, γράμμα πρὸς γράμμα καὶ λέξιν πρὸς λέξιν. Τὸ ἄρθρον νὰ ψηφισθῇ συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμόν.

Ὁ κ. ***Ἀλ. Ἰωαννίδης*** παρατηρεῖ ὅτι τὸ α' ἐδάφιον καθορίζει τὴν ἀρχὴν τοῦ ὅλου νομοσχεδίου καὶ συνεπῶς πρέπει νὰ γίνῃ ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορία πρῶτον, ἂν δὲ τοῦτο γίνῃ δεκτόν, τότε θὰ συνεχισθῇ ἡ ψηφοφορία καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

Ὁ κ. ***Δ. Γούναρης*** παρατηρεῖ ὅτι τὸ ἐδάφιον δὲν καθορίζει ἀρχὴν ἀλλ' ἀποτελεῖ διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου καὶ θὰ ἦτο πρωτοφανὲς νὰ ζητῆται ψηφοφορία δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως διατάξεων νομοσχεδίων.

Πρόεδρος. Προβαίνω εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τροπολογιῶν ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου.

Ἀναγινώσκονται ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου αἱ ὑποβεβλημέναι ἐφ' ἑκάστου ἄρθρ. τοῦ 2 ἄρθρου τροπολογίαι, καὶ ἐρωτᾶται ἡ Συνέλευσις ἂν ἀποδέχεται αὐτάς. Ἡ Συνέλευσις οὐδεμίαν τῶν τροπολογιῶν ἀποδέχεται.

Τίθενται μετὰ ταῦτα εἰς ψηφοφορίαν αἱ τροπολογίαι αἱ ἐπενεχθεῖσαι ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἃς οὗτος παρακαλεῖται νὰ ἀναγνώσῃ.

Δ. Γούναρης. Αἱ τροπολογίαι αἱ γενόμεναι παρ' ἐμοῦ εἶναι αἱ ἑξῆς·

Ἡ α' τοῦ ἐδαφ. 1 τροποποιεῖται οὕτως· «Ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων ὁλοκληρωτικῶς ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν ἄρθρῳ 5 κλη. οὐχων, κατὰ τὴν ὁριζομένην ἐν αὐτῷ σειράν. Ἐν τῷ νομῷ Φλωρίνης ἐφαρμόζεται ἡ αὐτὴ διάταξις, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι κατὰ πρῶτον ἀποχωρίζονται ὑπὲρ τῶν ἰδιοκτητῶν 200 στρέμματα, ἂν εἶναι γεωργοὶ αὐτοκαλλιεργῶν, 100 δὲ ἂν δὲν εἶναι τοιοῦτος».

Ἐν τῇ β' μετὰ τὴν λέξιν Ληρίσης, προστίθεται ἡ λέξις «Πέλλης». ἐξαλείφονται δὲ οἱ τελευταῖοι στίχοι αὐτῆς «ἐγκαθισταντα ἐν τῷ κτήματι καὶ οἱ λοιποὶ κατὰ τὸ ἄρθρον ὁ κληροῦχος», συμπληρουμένης τῆς β διὰ τῆς ἑξῆς προτυπήκης, «ἀπαλλοτριοῦται καὶ ἡ ἀπαιτουμένη πρὸς ἐγκατάστασιν καὶ τῶν λοιπῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 δικαιουμένων ἕκτασις.

Ἡ β' τροποποιεῖται οὕτω· μετὰ τὴν λέξιν νέων. Χωρῶν. προστίθεται· «ἀποχωρίζονται κατὰ πρῶτον ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου χίλια στρέμματα, ἐπὶ τῆς λοιπῆς δὲ ἐκτάσεως ἐφαρμόζεται κλπ».

Ἐν τῇ αὐτῇ β στιχ. 3 μετὰ τὴν λέξιν «ἔκτασις». προστίθεται ἡ φράσις «μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν μορτιτῶν».

Ἐκ τῆς β' ἐξαλείφεται ἡ τελευταία ὑπάρχουσα ἐν αὐτῇ διάταξις ἡ ἀρχομένη, «καὶ εἰς τὰ μορτιτικῶς κλπ. καὶ περατουμένη 100 στρέμματα».

Ἡ ε' β τροποποιεῖται οὕτως. Ἀφαιρεῖται ἡ διάταξις· «Τεμάχια κτημάτων κλπ.» μέχρι τέλους 100 στρεμμάτων» καὶ προστίθεται· «ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων», ἡ διάταξις τοῦ παρόντος ἐδαφ. ου ἐφαρμόζεται καὶ εἰς κτήματα ἐπὶ ἀντισπόρῳ καλλιεργούμενα ἐξομοιοῦντα δὲ διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην πρὸς τοὺς μορτίτας καὶ οἱ ἐπὶ ἀντισπόρῳ καλλιεργηταί».

Εἰς τὴν τρίτην διάταξιν τῆς αὐτῆς παραγράφου μετὰ τὴν λέξιν «ἄρρενες» προστίθεται ἡ λέξις «ἄνω ἓξ».

Εἰς τὸ ἐδάφ. 4, ἀντὶ τῆς λέξεως «ὑπῆρχεν» ἐν τέλει τίθεται ἡ λέξις «ὑπάρχουσα» καὶ μετὰ τὴν λέξιν τοῦ κτήματος ἀφαιρουμένης τῆς λέξεως «μέχρι» τίθεται ἡ φράσις «ἐγκατασταθεῖσα πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1921».

Ἐκ τοῦ ἐδαφ. 6 ἀφαιροῦνται αἱ φράσεις «φωνήσαντος εἰς ουσιχὰ πρόσωπα» καὶ ἡ λέξις «φυτώνας».

Ἐν τῷ ἐδαφ. 10 ἐξαλείφεται ἡ λέξις «200» καὶ τίθεται «ἕκαστον κτῆμα τὰ 1000».

Ἐν τῷ 12 ἐδαφ. ἀφαιρεῖται ἐκ τοῦ 2ου στίχου ἡ λέξις «στρατευθέντες» καὶ προστίθεται «ὑπηρετήσαντες ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τοὺς ἀπὸ τοῦ 1912 πολέμους».

Ἐν τῷ 13 ἐδαφ. μετὰ τὴν λέξιν νόμων προστίθεται ἡ λέξις «εἰς τι κτῆμα». Ἐν τῇ δευτέρᾳ δὲ διατάξει αὐτοῦ μετὰ τὴν φράσιν «1000 στρεμμάτων» καὶ, προστιθεταις «ἀνῆκον εἰς ὀρφανὰ πατρός, ὧν ἐν ἢ πλείονα ὑπηρετοῦσιν ἐν τῷ στρατῷ».

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐδαφ. 14 προστίθεται «τηρουμένης οὕτως τῆς διατάξεως τῆς ἀνωτέρω παραγράφου 1 ἐδαφ. ε, ἐν τέλει, ἂν μετεβιβάσθη εἰς γεωργούς».

Εἰς τὸν δεύτερον στίχον τοῦ ἐδαφ. 15 μετὰ τὴν λέξιν ἐνιαυτοῦ, προστίθεται ἡ λέξις «μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου» ἀφαιροῦνται δὲ αἱ λέξεις «ἡ τῆς ζώνης» καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ στίχῳ ἀντὶ τῆς λέξεως «αὐτὰς ἐγκατεστάθωσι μορτιτῶν» τίθενται αἱ λέξεις «αὐτῷ καλλιεργοῦντων μορτιτῶν ἢ ἐγκατοίκων καλλιεργητῶν».

Ἐν τῷ ἐδαφ. 16 προστίθεται μετὰ τὴν λέξιν ἀπαλλοτριώσεως «κατὰ τὸν παρόντα νόμον» εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ ἐδαφίου προστίθεται, «ἐπίσης ἐξαιρεῖται τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀπαλλοτριώσεως ἔκτασις πλάτους χιλίων μέτρων, ἀπὸ τῆς θαλάσσης κατὰ μῆκος τῆς παραλίας ἀπὸ Πειραϊκῆς μέχρι Βουλιαγμένης».

Ἐκ τοῦ ἐδαφ. 17 ἀφαιροῦνται αἱ λέξεις «περιλαμβανόμεναι ἐντὸς ἀκτῖνος 4 χιλιομ. ἀπὸ τῆς πηγῆς» καὶ τίθεται «περὶ τῆς πηγῆς». Ἐπίσης μετὰ τὴν λέξιν «Κράτος» προστίθενται· δύνανται μέχρις ἀκτῖνος δύο χιλιομέτρων καὶ ἐξαιρεθῶσι διὰ Β. Δ. ἐφαπαξ ἐκδιδομένων πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ ἐδαφίου 17 προστίθεται διάταξις ἐχουσα ὡς ἑξῆς· «Ἐκτός

σεις παραχωρηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου πρὸς καλλιέργειαν δι' ειδικῆς συμβάσεως, καθὼς καὶ ἐκτάσεις, ἐφ' ὧν ὑφίστανται ἐκκρεμεῖς δίκαι σχετικαὶ πρὸς τοιαύτας συμβάσεις ἐξαιροῦνται τῆς ἀπαλλοτριώσεως κατὰ τὸν παρόντα νόμον».

Ἐν τῷ ἐδαφ. 18 προστίθεται μετὰ τὴν λέξιν ἐν τῷ 3ῳ προτελευταίῳ στίχῳ «καὶ τῶν καλλιεργητῶν ὁμόρων κεφαλαιοχωρίων».

Ὁ κ. **Πρόεδρος**. Ἐρωτῶ τὴν Συνέλευσιν ἂν ἀποδέχεται τὰς γενομένας τροπολογίας ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης). Ὑπάρχει πρότασις περὶ ὀνομαστικῆς κλήσεως, κ. Πρόεδρε. Παρακαλῶ νὰ διατυπωθῇ αὕτη ὑπὸ τῶν ὑποβαλόντων ταύτην κ. κ. Πληρεξουσίων.

Πρόεδρος. Μάλιστα, ὑπάρχει ἡ ἐξῆς πρότασις. «Παρακαλοῦμεν ὅπως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 ἐδαφ. α' ἀποφασίσῃ ἡ Συνέλευσις δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως». Ἀλλὰ ὡς ἔχει διατυπωθῇ ἡ πρότασις αὕτη, σύνθετος οὖσα, δὲν δύναται νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν.

Γ. Μπούσιος. Τὴν διατυποῦμεν σκαίστερον, κ. Πρόεδρε. Λάβετέ την.

Πρόεδρος. Ἡ πρότασις διατυποῦται ὡς ἑξῆς·

«Προτείνομεν ὅπως εἰς τὸ ἐδάφ. α' τοῦ ἄρθρου 2 ἀπαλειφθῇ ἡ λέξις «ὁλοκληρωματικῶς» καὶ ἐφαρμοσθῇ ἡ διάταξις τῆς β παραγράφου καὶ τεθῇ ἡ πρότασις αὕτη ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ ἄρθρου 2 εἰς ψηφοφορίαν δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως. Οἱ πληρεξούσιοι Γ. Μπούσιος Ἀλ. Ἰωαννίδης Ἀλῆ Ριζᾶ, Δ. Βικατόπουλος κλπ.».

Νὰ ἀναγνωσθῇ ὁ κατάλογος ἤδη. Νὰ ἐλθωσι δὲ δύο ψηφολέκται, ἐξ ὧν εἷς ἐκ τῶν ὑπογραψάντων τὴν πρότασιν.

Ὁ κ. **Ν. Δεβίδης** δηλοῖ ὅτι, ἐφόσον δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ τροπολογία αὐτοῦ, ὑποβληθεῖσα μετ' ἄλλων κ. κ. Πληρεξουσίων Ἀττικῆς περὶ ἐλαττώσεως τῆς ἀκτῖνος τῶν 8 χιλιομέτρων πέριξ τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν εἰς δύο, ὥστε νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι κτήματα ἀγροτικὰ πρὸς ἀποκατάστασιν χωρικῶν ἀκτημόνων Ἀττικῆς, οὗτος θέλει καταψηφίσει τὸ νομοσχέδιον.

Προσέρχονται εἶτα ὡς ψηφολέκται κ. κ. **Ἠλ. Μπασδέκης** καὶ **Ἀλ. Ἰωαννίδης** καὶ ἄρχεται πρῶτον ἡ ἀνάγνωσις τῶν ὑπογραψάντων τὴν πρότασιν.

Ὁ κ. **Ζαβαρίκας** δηλοῖ ὅτι, καίτοι ἔχει ὑπογράψῃ τὴν πρότασιν, ἀνακαλεῖ τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ.

—Ἀναγινώσκονται τὰ λοιπὰ ὀνόματα τῶν ὑπογεγραμμένων καὶ δὲν εὑρίσκονται παρόντες 15 κατὰ τὸν Κανονισμόν, ὅπως ἡ πρότασις γίνηται δεκτή.

Ἀπόφασει τῆς Συνελεύσεως, κατόπι τούτου αἱ τροπολογίαι γίνονται δεκταί.

Γίνεται δι' ἀνασκάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 2 ὡς ἐτροπολογήθη, μεθ' διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρα 9 καὶ 15' μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ τὴν 10 καὶ 30 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὥρα 11 καὶ 30' μ. μ.

Ἐπαναλαμβανομένης τῆς συνεδριάσεως γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου·

«*Περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν νόμον 2761, περὶ συστάσεως Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ, καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων διαφόρων νόμων ἀφορώντων τὰς περιελθούσας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ὑπηρεσίας*».

Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2761 «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ», προστίθενται πέντε νέα ἐδάφια ὑπ' ἀριθ. 2 ἕως 6 ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

2) Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου ΩΛΖ' τοῦ 1880 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

«Μόνον αἱ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τοῦ Θησαυροῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 24 Μαρτίου 1867 ὑπὸ στοιχεῖα ΡΞΓ' νόμου γενόμεναι κοινοποιήσεις, οἱουδήποτε δικογράφου ἐπὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, ἢ τῆς περιουσίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου ἢ καὶ τῶν λοιπῶν Νομικῶν προσώπων τῶν ἐκπροσωπουμένων ἐπὶ δικαστηρίου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ, παράγουσι νομίμους συνεπείας».

3) Τὸ ἄρθρον 3 παράγρ. δ' τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 12 Μαΐου 1835 ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς·

«Ἡ πρὸς παράστασιν τοῦ Δημοσίου παραγγελία τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ καὶ τοῦ Δικαστικοῦ Συμβούλου,

επέχει τόπον τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 94 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἀπαιτουμένης πληρεξουσιότητος.

Πάντα τὰ μέχρι τοῦδε χορηγηθέντα πληρεξούσια ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἢ τοῦ Δικαστικοῦ Συμβουλίου ἰσχύουσι καὶ μετὰ τὸν νόμον 2761 καὶ τὸν παρόντα, μὴ ἀπαιτουμένης ἀνανεώσεως αὐτῶν».

4) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου ΒΨΟΔ' καὶ ΓΦΣ' ἄρθρ. 1 παράγρ. 4 ἐδάφιον 3 ἀντικαθίστανται διὰ τῆς ἑξῆς·

«Τὰ Ταμεῖα τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διαταξέων τοῦ νόμου ΑΚΑ' τοῦ 1882 καὶ λοιπῶν περὶ Ναυτικῶν Συμβουλίων νόμων».

5) Ἡ παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου ΑΙΣ' τοῦ 1881 ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἑξῆς·

«Οἱ εἰς τὸ Δημόσιον ἐπιβαλλόμενοι διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων ὅροι, δίδονται παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Ὑπουργείου τούτου».

6) Ὑπὸ τοῦ Δικαστικοῦ Συμβουλίου καθορίζονται οἱ Νομικοὶ Σύμβουλοι οἱ ἀποτελοῦντες τὰ τμήματα τῶν διακοπῶν, τὰ ὁριζόμενα διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 1961.

Ἄρθρον 2.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2761 προστίθενται νέα ἐδάφια 3 καὶ 4 ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

3) «Τὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ ἐκδιδόμενα χρηματικὰ ἐντάλματα πληρωμῆς ἐξόδων, ὡς καὶ τὰ ἐπιτροπικὰ ἐντάλματα, ὑπογράφονται ὑπὸ τὸν τύπον «Ἐντολῇ Ὑπουργοῦ» ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ ἢ ὑφ' ἑνὸς ἢ καὶ πλειόνων Διευθυντῶν ἢ Οἰκονομικῶν Ἐπιθεωρητῶν, ὁριζομένων διὰ Β. Διατάγματος».

4) Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ, μετονομαζόμενος Γεν. Διευθυντὴς τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ, ἀσκεῖ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἐφ' ὅλοκλήρου τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου, πλὴν τοῦ Δικαστικοῦ Συμβουλίου, τῶν Νομικῶν Συμβούλων καὶ τῶν Διευθυντῶν τοῦ Ὑπουργείου, ὡς ἐπίσης ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ταμειακῆς ὑπηρεσίας, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμενα. Ἀπορρίπτεται δὲ περὶ χορηγήσεως ἀδείας μέχρις ὀκτὼ ἡμερῶν εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἀνωτέρω ὑπαλλήλους».

«Εἰς τὸν Γεν. Διευθυντὴν τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ δύ-

ναται νὰ ἀνατίθηται καὶ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἢ κατ' ἐντολὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Θησαυροῦ ὑπογραφὴ ἄλλων ἐγγράφων καὶ πράξεων τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργοῦ, πλὴν τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων».

Ἄρθρον 3.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 15, 16, 17 καὶ 18 περὶ πειθαρχικῶν παραβάσεων, ποινῶν κλπ. τοῦ νόμου 1505, ὡς ἐπίσης καὶ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 26, 28 καὶ 29 τοῦ αὐτοῦ νόμου περὶ ὁρίου ἡλικίας τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας εἰς ὑπηρεσίας ἐπαρχιακὰς κλάδων, ὡς ἐφαρμοσθησάν αὐταὶ διὰ τῶν νόμων 1080 τοῦ 1917, 650 τοῦ 1915, 782 τοῦ 1917 καὶ ἄλλων νεωτέρων νόμων ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ἀσυμβιβάστητος τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τὰς ἀφορώσας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο.

Ἄρθρον 4.

1. Οἱ παρὰ τῇ Οἰκονομικῇ Ἐφορείᾳ Δικαστικοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ Δημοσίου, οἵτινες κατὰ τὸ ἄρθρον 10 ἐδ. ε' τοῦ νόμου 782 θεωροῦνται ὡς ὑπάλληλοι τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, νοοῦνται, μετὰ τῶν γραμματέων αὐτῶν, συμπεριλαμβανομένοι εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Διευθύνσεως τοῦ Δικαστικοῦ, ὑπὲρ κατὰ τὸν νόμον 2761, ἀπεσπάσθη ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ περιῆλθεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Θησαυροῦ.

2. Εἰς τοὺς παρὰ τὸ Γραφεῖον τῶν Δικαστικῶν Ὑποθέσεων εἰσηγητὰς καὶ τοὺς βοηθοὺς τῶν Νομικῶν Συμβούλων εἰς οὓς ἀπενεμήθη τίτλος καὶ μισθὸς τμηματάρχου β' τάξεως, μετὰ συμπλήρωσιν διετίας ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ, δύναται ν' ἀπονεμηθῇ τίτλος καὶ μισθὸς τμηματάρχου α' τάξεως, κατόπι γνωμοδοτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου.

3. Διὰ Β. Διατάγματος κανονισθήσονται τὰ τῆς διαχειρίσεως τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας τῆς Διευθύνσεως τοῦ Δικαστικοῦ.

Ἄρθρον 5.

1. Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ προστίθεται μία θέσις Διευθυντοῦ β' ἢ β' τάξεως καὶ μία θέσις γραμματέως τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου πληρουμένη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 782.

2. Εἰς τὰς κατὰ τὸ ἐδάφιον α, τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νό-

μου 1937, περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας τοῦ προληπτικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἓξ θέσεις Παρέδρων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, προστίθενται μία ἔτι θέσις Παρέδρου καὶ δύο θέσεις λογιστῶν α' ἢ β' τάξεως.

3. Αἱ κατὰ τοὺς ὀργανικοὺς νόμους ὑφιστάμεναι θέσεις οἰκονομικῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοσίων ὑπολόγων ἐλαττοῦνται κατὰ δύο.

4. Εἰς τὸν ἀρχιταξινόμον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, μετὰ συμπλήρωσιν δεκαπέντε ἐτῶν ἐν τῇ θέσει τοῦ ταξινόμου ὑπηρεσίας, ἐξ ὧν τὰ πέντε ἐν τῇ θέσει ἀρχιταξινόμου, δύναται ν' ἀπονεμηθῇ μισθὸς ὑπουργικοῦ γραμματέως β' τάξεως, κατόπι γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου, στηριζομένης εἰς πρότασιν τοῦ Προέδρου τοῦ Συνεδρίου.

Ἄρθρον 9.

1. Οἱ ταμιακοὶ γραμματεῖς ἔχουσι βαθμὸν καὶ μισθὸν οἱ μὲν α' τάξεως ὑπουργικοῦ γραμματέως β' τάξεως, οἱ δὲ β' τάξεως ὑπουργικοῦ γραφέως α' τάξεως, τροποποιουμένης κατὰ τοῦτο τῆς διατάξεως τοῦ νόμου 1573 περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν Ταμείων τοῦ Κράτους.

2. Ἡ κατὰ τοὺς νόμους 1573 καὶ 1940 διάκρισις τῶν ταμείων (διαχειριστῶν) εἰς δύο τάξεις καταργεῖται. Ἔχουσι δὲ πάντες οὗτοι βαθμὸν καὶ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως β' τάξεως.

3. Οἱ δημόσιοι εἰσπράκτορες ἔχουσι βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραφέως β' ἢ α' τάξεως.

Εἰς δημόσιον εἰσπράκτορα ἐπὶ βαθμῷ ὑπουργικοῦ γραφέως α' τάξεως προάγεται ἐπὶ βαθμῷ ὑπουργικοῦ γραφέως β' τάξεως τοιοῦτος, μετὰ πενταετῆ ὑπηρεσίαν, ἀποφάσει τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, κατόπι γνωματεύσεως τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοσίων ὑπολόγων, στηριζομένης εἰς πρότασιν τοῦ προϊσταμένου ταμίου.

4. Ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν διὰ τὴν ἀρίθμησιν, σφράγισιν καὶ ἀποστολὴν τῶν βιβλίων τῆς ταμιακῆς ὑπηρεσίας ἐργατῶν δύναται νὰ αὐξηθῇ, μέχρι δραχμῶν πεντήκοντα μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑκάστης πενταετίας καὶ μέχρι τριῶν ἐν ὅλῳ πενταετιῶν ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ, κατόπι δεηιολογημένης περὶ τούτου ἐκθέσεως τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου. Ὁ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου διαρρεύσας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ταύτῃ χρόνος προσλογίζεται πρὸς συμπλήρωσιν μιᾶς ἢ πλειοτέρων πενταετιῶν.

Ἄρθρον 7.

1. Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 23 τοῦ νόμου 2494 χορηγούμενα εἰς τοὺς ταμιακοὺς ὑπαλλήλους μέχρι τοῦ ἑνὸς τρίτου τοῦ ἀρχικοῦ (παγίου) αὐτῶν μισθοῦ ποσοστά, ἐπὶ τῇ εἰσπράξει φόρων καὶ ἄλλων προσόδων, περιέχονται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1922 ὡς πάγιον ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὸ ἓν τρίτον τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, θεωρούμενον παρακολούθημα τοῦ μισθοῦ.

Ἐν ἡ περιπτώσει τὸ ἐτήσιον σύνολον τῶν εἰς πληρωμὴν ποσοστῶν ὑποκειμένων εἰσπράξεων δὲν ἤθελε καταδειχθῇ ἐπαρκὲς διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀνωτέρω παγίου ἐπιδόματος, τὸ πάγιον τοῦτο ἐπίδομα ἐλαττοῦται ἀναλόγως, τὸ δὲ τυχὸν ἐπὶ πλέον καταβληθὲν ποσὸν ἐπιστρέφεται κατὰ τὰ διὰ Β. Διατάγματος ὁρισθησόμενα.

2. Τὰ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἀποδιδόμενα ποσοστὰ ἐπὶ ἐνεργουμένων ὑπὸ δημοσίων εἰσπρακτόρων, ἢ ἀπευθείας ὑπὸ ταμιῶν εἰσπράξεων διὰ λογαριασμὸν τρίτων, φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων, πλὴν τῶν εἰς δήμους καὶ κοινότητας ἀνηκουσῶν τοιούτων, διανέμονται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν παρὰ τῷ ταμείῳ ὑπηρετούντων δημοσίων εἰσπρακτόρων κατὰ τὸν μῆνα, καθ' ὃν αἱ τοιοῦται εἰσπράξεις εἰσάγονται εἰς τὸ ταμεῖον.

Ἄρθρον 8.

Δύνανται νὰ μετατίθενται ἐκ τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς κλάδους καὶ ταναπαλιν ὑπάλληλοι μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ ταμιευματάρχου.

Ἡ τοιαύτη μετάθεσις ἐνεργεῖται πάντοτε μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργίου, κατόπι αἰτήσεως τῶν ὑπαλλήλων ἢ καὶ ἄνευ τοιαύτης ἀλλὰ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ.

Προσωριναὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 9.

1. Ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου αἱ διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ λογιστοῦ β' τάξεως προαγωγαὶ τῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τοῦ Θησαυροῦ ὑπολογιστῶν ἐνεργοῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου.

2. Κατὰ τὰ αὐτὰ χρηματικὸν διάστημα ἐπιτρέπεται: α) νὰ προαγθῶσιν εἰς παραιακοὺς γραμματεῖς Δ' τάξεως μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ, θηρώσιοι εἰσπράκτορες ἐὰν ἔχωσιν ἐν τῇ θέσει ταύτῃ πενταετῆ ὑπηρεσίαν καὶ ἀπολυτήριον σχολαρχείου· β) νὰ διορισθῶσι, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, εἰς θέσεις δημοσίων εἰσπρακτόρων: α') οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον σχολαρχείου καὶ ἡλικίαν κατωτέραν τῶν 40 ἐτῶν· β') οἱ πρὸ πενταετίας ἀπαντες ἐπὶ δύο ἔτη τοὐλάχιστον, εἰς θέσιν δημοσίου εἰσπράκτορος· γ') οἱ εἰς ἀναπλήρωσιν στρατευθέντων μονίμων τοιούτων διορισθέντες, ἐὰν ἔχωσιν ἀπολυτήριον σχολαρχείου καὶ ἡλικίαν κατωτέραν τῶν 50 ἐτῶν.

Οἱ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ νόμου 1120Β' τοῦ 1914 εἰσαχθέντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δυνάμει δὲ τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 3 Δεκεμβρίου 1920 ἐπανακδιδασθέντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δημόσιοι εἰσπράκτορες, ἐὰν ἔχωσι συμπεπληρωμένην ὀπωσδήποτε ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίαν, δύνανται μετ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου νὰ προαχθῶσι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὡς ἀνωτέρω Ν. Διατάγματος τῆς 3 Δεκεμβρίου 1920, μέχρι τοῦ βαθμοῦ, ὃν οἱ σύγχρονοι αὐτῶν, δυνάμει τοῦ αὐτοῦ νόμου διορισθέντες, εἰσπράκτορες κατέχουσιν ἐν τῇ ταμιακῇ ὑπηρεσίᾳ, τοῦ δικαιώματος τρὶς πλήρους μισθοῦ καὶ ἄλλων ἀποδοχῶν ἀρχομένου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς προαγωγῆς ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ.

3. Εἰς τοὺς κατὰ τοὺς νόμους 505 καὶ 914 λογιστὰς α' τάξεως τοῦ Δημοσίου Χρέους μετὰ δεκαετῆ ἐν συνόλῳ ἐν τῷ Τμήματι τοῦ Δημοσίου Χρέους ὑπηρεσίαν, δύνανται νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ μισθοῦ λοιπὸν τοῦ α' τάξεως τοῦ Ὑπουργείου, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου, στηριζομένης εἰς ἔκθεσιν ἀποκεφαλαιωθείσαν τοῦ ἀρμοδίου Διευθυντοῦ.

4. Οἱ κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦντες ἐκτακτοι ὑπάλληλοι παρὰ ταῖς ὑπηρεσίαις τοῦ Ὑπουργείου Θησαυροῦ δύνανται νὰ διορισθῶσιν εἰς ὀργανικὰς θέσεις γραφέων α' ἢ β' τάξεως ἢ ὑπολογιστῶν ἢ δακτυλογράφων ἐν τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ, ἐὰν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὑπηρεσίας των ἐπεδείξαντο ἱκανότητα, ζῆλον καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, μαρτυρούμενα δ' ἠτιολογημένης γνωμοδοτήσεως Ἐπιτροπῆς ἐκ τριῶν ἀνωτάτων ὑπαλλήλων τοῦ

Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ, ὁρισθείσης διὰ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

5. Ἡ κατὰ τοὺς νόμους 166 τοῦ 1914 καὶ 614 τοῦ 1915 γενομένη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως Β. διατάγματος τῆς 18 Φεβρουαρίου 1918 συντεθείσης ἐπιτροπῆς κατάταξις τῶν τεσσαρακοντα ταμιακῶν ὑπαλλήλων τῶν Νέων Νωμῶν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀρχαιότητα αὐτῶν, θεωρεῖται ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς προσληψεώς των, δύνανται δὲ, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου, νὰ προαχθῶσιν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμόν, ἀφ' ἧς καὶ σύγχρονοι ὁμοιόβαθμοί των προήχθησαν, τοῦ δικαιώματος πρὸς λῆψιν μισθοῦ καὶ λοιπῶν ἀποδοχῶν, ἀρχομένου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς προαγωγῆς. Ἡ ἐπὶ τῆς ὀνομασθείσης προσωρινῆς Κυβερνήσεως Θεσσαλονίκης γενομένη κατάταξις αὐτῶν εἰς βαθμὸν κατώτερον θεωρεῖται ἄκυρος.

6. Εἰς τοὺς κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ἀναδιωρισμένους ὑπογείους γραμματεῖς πρώτης τάξεως παρὰ τῇ Διευθύνσει τοῦ Δικαστικοῦ, δύναμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ διατάγματος «περὶ ἐπανορθώσεως τῶν ἀπολυθέντων μονίμων ὑπαλλήλων» καὶ ἔχοντας ὑπερεπταετῆ ἐν γένει ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ ὑπογραμματέως α' τάξεως, ὑπερτριακονταετῆ δὲ ἐν συνόλῳ δημοσίαν ὑπηρεσίαν, δύνανται νὰ ἀπονεμηθῇ, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου, ὁ τίτλος καὶ μισθὸς τμηματάρχου Δ' τάξεως.

Ἄρθρον 10.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου τούτου ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, πλὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1, ὧν ἡ ἐνάρξις τῆς ἰσχύος ὁρισθήσεται διὰ Β. διατάγματος.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ 2790 νόμου περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν κειμένων διατάξεων περὶ ταμείων τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ κτλ.» ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναβαλλομένης τῆς ψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου·

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1924 «περὶ προπληρωμῶν διαταγῇ Ὑπουργῶν», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐν πάσαις ταῖς περιπτώσεσι καθ' ἃ ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις ἐνταλμάτων προκαταβολῆς καὶ προκειμένου περὶ ποσοῦ ἄνω τῶν δέκα χιλιάδων δραχμῶν, δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐν ἀναλογίᾳ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 1924 κυρωθέντος Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 11 Ἰουνίου 1919.

Ἄρθρον 2.

Διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ὑπὸ τῶν δευτερευόντων δικτακτῶν ἐκδιδομένων ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, συμφώνως τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, ἐνταλμάτων προπληρωμῆς, ὁρίζεται, ἐκτὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ δεύτερος δοσίλογος, δημόσιος ὑπάλληλος, ὑπέχων τὰς κατὰ τὸν νόμον 1924 εὐθύνας διὰ τὴν συγκέντρωσιν καὶ τὴν νομιμότητα τῶν δικαιολογητικῶν.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα προβαίνει εἰς τὴν πληρωμήν, βάσει ἐντολῶν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δοσιλόγου, συνοδευομένων ὑπὸ ἴσου ποσοῦ δικαιολογητικῶν τεθεωρημένων ὑπ' αὐτοῦ καὶ κατονομαζομένων ἐν αὐταῖς.

Διὰ πᾶσαν ἔλλειψιν τῶν δικαιολογητικῶν οὐδεμίαν εὐθύνην ὑπέχει ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ἐφόσον ταῦτα εἶναι σύμφωνα πρὸς τὰς δοθείσας αὐτῇ ἐντολάς».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ ἐπανεξετάσεως ἀπορριφθέντων μαθητῶν τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1921—1922» μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Θ. Σκούφου**, ἀναβάλλεται δ' ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου λόγῳ τροπολογιῶν.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου·

«Περὶ εἰσπράξεως τῶν λιμενικῶν φόρων ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἐκμεταλλεύσεως τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1

Ἅπαντες οἱ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἐκμεταλλεύσεως τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης εἰσπραττόμενοι λιμενικοὶ φόροι θὰ εἰσπράττωνται εἰς φράγκα γαλλικὰ ἢ τραπεζικὰ γραμμάτια ὑπολογιζομένης τῆς ἀξίας τοῦ γαλλικοῦ φράγκου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου εἰς δραχμὰς δύο καὶ λεπτὰ πεντήκοντα.

Ἄρθρον 2.

Ἐπιτρέπεται ἡ αὐξομείωσις τῆς ὡς ἀνωτέρω ὁριζομένης ἀξίας τοῦ φράγκου ἐν σχέσει πρὸς τὴν δραχμὴν διὰ Β. διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κατόπι γνωμοδοτήσεως ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων, ὡς Προέδρου, τοῦ τμηματάρχου τῶν λιμενικῶν ἔργων, τοῦ προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας, τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ἐμμέσων Φόρων καὶ Μονοπωλίων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἄρθρον 3.

Αἱ διατάξεις τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι διὰ Β. διατάγματος προκαλουμένου ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην Ἑταιρείαν ἐκμεταλλεύσεως λιμένος τῶν νέων Χωρῶν, ἂν αἱ εἰσπράξεις εἶναι ἐλάσσονες τῶν ἀπαιτουμένων δαπανῶν ἐξυπηρετήσεως καὶ ἀποσβέσεως τῶν κεφαλαίων αὐτῆς.

Ἄρθρον 4.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

«Περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸ ἄρθρον 69 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 425 νόμου περὶ στρατολογίας τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Εἰς τὸ ἄρθρον 69 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 425 νόμου περὶ στρατολογίας τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη τοῦτο διὰ τοῦ ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1917 Νομοθετικοῦ Διατάγματος, προστίθενται αἱ ἑξῆς διατάξεις·

«Ἐπίσης ἐπιτρέπεται ἡ πρόσκλησις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ τὴν διάρκειαν πολέμου, ἐπιστρα-

πευσέως, γενικῶν ἀσκήσεων ἢ οἱασδήποτε ἄλλης ἐκτάκτου ἀνάγκης τῆς Χώρας ὡρισμένων ἡλικιῶν ἢ ὡρισμένων κατηγοριῶν ἐφέδρων ὁπλιτῶν, οἱουδήποτε ὁπλου, σώματος ἢ ὑπηρεσίας, εἴτε εἰς ὅλον τὸ Κράτος εἴτε εἰς τμῆμα τούτου, περιοχήν, περιφέρειαν διαιρέσιμα, πόλιν, δῆμον, κοινότητα, ὅποτε εἰς τὴν μερικὴν ταύτην πρόσκλησιν δύναντ[αι] νὰ περιληφθῶσι καὶ οἱ εἰς τὰ τμήματα ταῦτα μονίμως διαμένοντες, ὁμήλικοι πρὸς τοὺς καλουμένους, ἐφέδροι ἑτέρων τμημάτων πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποκλειστικῶς ἐν τῷ τμήματι τῆς προσκλήσεως ὑπηρεσίας φρουρᾶς ἢ ἐπικουρικῆς ὑπηρεσίας τῆς Χωροφυλακῆς καὶ Ἀστυνομίας.

Οἱ οὕτω καλούμενοι ἐφεδροι ἀπολύονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, εἴτε ἐν μέρει εἴτε ἐν συνόλῳ, ἅμα ὡς ἐκλείψῃ ὁ λόγος ὁ προσκαλέσας τὴν πρόσκλησιν τῶν ἐν τάξει τάξεσι τοῦ Στρατοῦ.

Ἀπαγορεύεται ἡ χορήγησις ἐπὶ οἱᾳδήποτε ἀνεξαιρέτως δημοσίᾳ, δημοτικῇ ἢ ἰδιωτικῇ ἀνάγκῃ ἀναστολῆς προσελεύσεως εἰς τοὺς δι' εἰδικὴν τοπικὴν ὑπηρεσίαν προσκαλουμένους ἐφέδρους τούτους, εἰς οὓς δύναται νὰ ἐπιτραπῇ μόνον ὑπὸ τῶν προϊσταμένων των ὅπως κατὰ ὥρας δὲν ἀπασχολοῦνται εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἐπιλαμβανόμενοι τῶν ἰδιωτικῶν ἐργασιῶν των, ἐν πολιτικῇ περιοχῇ.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α΄ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἐκτάσεων ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου».

Ἐπὶ τοῦ εἰς β΄ κατ' ἄρθρον συζητήσιν νομοσχεδίου «περὶ καταργήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως διατάξεων τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς νόμου» λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος** ὁ ὁποῖος ἐξαίρει τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς, ὡς περιέχον ἀρίστους ἀξιωματικοὺς ἀπὸ πάσης ἐποψεως.

Ὁ κ. **Ἐμ. Χατζηδάκης** διακόπτων, παρατηρεῖ ὅτι ὅλοι οἱ Κρῆτες ἀγωγιάται ἐγενόντο ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς.

Ν. Καλαντζάκος. Ἀλλὰ καὶ ἐξ Σάμου ὑπάρχουσιν οἱ καταταχθέντες εἰς τὴν Χωροφυλακήν.

Ἐμ. Χατζηδάκης. Μόνον τόσοι ἐξ ἔχουσι παρελθῶ καὶ αὐτοὶ ὅλοι εἶναι ἄριστα μελοφθόγγοι.

Ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος** ἐξακολουθῶν, παρατηρεῖ ὅτι ἡ προσκόλλησις τοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸ

Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν εἶναι ὀρθή, διότι τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει τὴν ἐποπτείαν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ δὲν ἐχρειάζετο νὰ ἀναγνωσθῇ καὶ ὅλα βάρη. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ προσκόλλησις θέλει ἐπιφέρει τελείαν παραμονὴν τοῦ Σώματος, διότι γίνη τιθεμένου τούτου ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, θέλει περιπέσει εἰς τὴν διάθεσιν τῶν κομμάτων καὶ θέλει τελείως ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὴν ἀποστολήν αὐτοῦ. Εἰσερχόμενος δὲ μετὰ τοῦτο εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν ἄρθρων, παρατηρεῖ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2, ὅτι καλῶς ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς θὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καταλαμβανόμενος οὕτω ἀπροσόπτως ἑνὸς ὁλοκλήρου συστήματος. Τοὺς προϋπαντοῦντας ἐπρεπε καὶ πρέπει νὰ κανονίσῃ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τὸ Συμβούλιον τῶν Ἀντιστρατήγων, ὡς καὶ τοὺς τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** δηλοῖ ὅτι ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἔχει τὴν ἑτέραν τροπολογίαν, καθ' ἣν οἱ προϋπαντοῦντες γίνονται ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος** συνεχίζων, ἐπικρίνει τὸ νομοσχέδιον καὶ προτείνει νὰ παραπεμφθῇ τοῦτο εἰς Ἐπιτροπὴν ἵνα μελετηθῇ, διότι πρέπει νὰ ἐρωτηθῶσι καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ συστήματος, διότι ὡς ὁρῶνουσιν οὗτοι, θίγει αὐτοὺς ἡ γενομένη μεταβολὴ καὶ δι' αὐτὸ πλεῖστοι ἤρξαντο παραιτούμενοι.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος**, Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀπαντῶν, λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον, πλὴν τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 22, εἶναι ἔργον τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς, ἐλαχίστας δὲ ἐνέβαλε αἱ παρ' αὐτοῦ γενόμεναι τροποποιήσεις. Ἀναλύων δὲ ἐν ἐκτάσει τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἀναφερῶν τὰς γνώμας τοῦ Ἰταλοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς ὀργάνωσιν τῆς Χωροφυλακῆς, λέγει ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπικρίσεις τοῦ κ. Καλαντζάκου, περὶ ἐπηρεασμοῦ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι ὁ πολιτικὸς ἐπηρεασμὸς ὑπάρχει εἰς ὅλα τὰ Ὑπουργεῖα καὶ μόνον διὰ τοῦ ἀποκεντρωτικοῦ συστήματος θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκλίπῃ οὗτος. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν γίνεται, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀξιοῖ τις ὅπως μετακληθῶσι διὰ μιᾶς τὰ πάντα. Οὐχ ἧττον, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεξηγήσεως, εἰσηγάγετο τροπολογίαν ὅτι ἐκ τῶν τροϋπαντωμένων θὰ ὑπάγωνται εἰς

τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, αὐτὸς μένει ἀκεραία ἐπὶ τούτου ἡ δικαιοδοσία.

Γ. Μπούσιος. Τοῦτο εἶναι μόνον συνθηκολόγησις.

Ν. Στράτος. Δὲν εἶναι συνθηκολόγησις. Εἶναι τροποποίησις γενομένη πρὸς ἄρσιν πάσης παρεξηγήσεως. Συνεχίζων, παρατηρεῖ ὅτι ὡς εἶναι νῦν ἡ χωροφυλακή, καίτοι ὑπάγεται ὑπὸ τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐν τούτοις δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐκτελῇ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Ὑπουργὸς δέον ν' ἀπευθυνθῇ εἰς τὸν κατώτερον τοῦ Ἀρχηγὸν τῆς Χωροφυλακῆς, ὅστις καὶ πάλιν, ἐὰν δὲν ἔχῃ ἐπαρκῆ δικαιοδοσίαν, θ' ἀναφερθῇ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ὅστις οὐδόλως ἢ ἐλάχιστα παρακολουθεῖ τὴν χωροφυλακήν.

Ἀναφέρει τὰς ὑποβληθείσας ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς γνώμας, λέγων ὅτι δὲν ἐθεώρησε ταύτας σοβαράς, ἐφόσον συνωδεύθησαν ὑπὸ τῆς δηλώσεως ὅτι θὰ παραιτηθῇ καθόσον δὲν ἐγκρίνει τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, διότι ὡς Ὑπουργὸς δὲν εἶχεν οὐδεμίαν ὑποχρεωσιν νὰ συζητήσῃ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου εἰμὴ μόνον μετὰ τῆς Συνελεύσεως. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου δημιουργεῖται ἐπίσης σύστημα στρατολογικῆς καταστάσεως τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ὑπηρετούντων εἰς πλησίον περιφερείας, τηρουμένης πάντοτε τῆς ἀρχῆς τῆς ἐντοπιότητος τῶν ὑπαλλήλων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς καταγωγῆς των.

Πολλοὶ πληρεξούσιοι ὑποστηρίζουσιν, ὅπως ἡ ἀρχὴ τῆς ἐντοπιότητος ἐπεκταθῇ εἰς ὁλόκληρον τὸν νομὸν τῆς καταγωγῆς τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Ὁ κ. ***Ν. Χτράτος*** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν). ἐξακολουθῶν, λέγει ὅτι ὡς πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς, ὁ παλαιὸς ὀργανισμὸς εἶχε συμβούλιον ἀποσπάσεων καὶ τοποθετήσεων τῶν ἀξιωματικῶν. Ἀλλὰ τοῦτο ἔχει νεκρωθῇ, διὰ τοῦ νομοσχεδίου δὲ ζητεῖται ἡ ἀναβίωσις τοῦ συμβουλίου, μεταρρυθμιζομένου. Ὡς πρὸς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ νὰ μεταθέτῃ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ νὰ ἀναφέρῃ κατὰ δίμηνον περὶ τούτου εἰς τοὺς Ὑπουργούς, τοῦτο δὲν ἦτο ὀρθόν, διότι οἱ Ὑπουργοὶ ἦσαν ὑπόχρεοι ἐκόντες ἄκοντες νὰ ἐγκρίνωσι τὰς τοποθετήσεις ταύτας, ἀδιάφορον ἂν αὐταὶ ἔπρεπεν ἢ ὄχι νὰ γίνωνται.

Ἀναφέρων δὲ τὰ τῆς συνθέσεως τοῦ ὁριστα μένου ὀργανισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι ἡ ὀργανικὴ

δύναμις αὐτῆς ἀνέρχεται εἰς 1117 ἀξιωματικούς, ἐνῶ μόνον 600 ἀπαιτοῦνται, καὶ καταριθμῶν ὅτι ἀπαιτοῦνται δαπάναι μόνον 7 ἑκατομμυρίων, ἐνῶ σήμερον πληρώνονται 12 ἑκατομμ., συγκρίνει τὴν Ἰταλικὴν Χωροφυλακὴν ἔχουσαν δύναμιν 80 χιλιάδων ἀνδρῶν μὲ 1200 ἀξιωματικοὺς πρὸς τὴν ἑλληνικήν, ἥτις ἡ δύναμις ἀνέρχεται εἰς 17 χιλιάδας καὶ ἔχει τὸν ἴδιον ἀριθμὸν ἀξιωματικῶν, παρατηρεῖ τὴν ὑπάρχουσαν κολοσσιαίαν διαφορὰν καὶ δηλοῖ ὅτι ἐὰν τὸ νομοσχέδιον δὲν ψηφισθῇ, αὐτὸς θεωρεῖ περιττὸν νὰ προΐσταται τοῦ Ὑπουργείου, ἵνα γίνηται συμμέτοχος τῆς τοιαύτης καταστάσεως.

Ὁ κ. ***Ν. Καμπάνης*** ζητεῖ ὅπως ἀναβληθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου δι' 24 μόνον ὥρας.

Ὁ κ. ***Ν. Στράτος*** ἀποκρούει ταῦτα, παρατηρεῖ δ' ὅτι ἐνῶ ἕως χθὲς ὁ ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς τῷ ἐδήλωσεν, ὑποβάλλων τὴν παραίτησιν αὐτοῦ, ὅτι θέλει συντελέσει εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, αἴφνης μανθάνει ὅτι τῇ συστάσει αὐτοῦ περιάγεται πρωτόκολλον πρὸς ὑπογραφὴν σκοπῶν τὴν παρεμπόδισιν τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου καὶ τὴν διάσεισιν πάσης πειθαρχίας ἐν τῷ Σώματι τῆς Χωροφυλακῆς. Ἐὰν ἡ Συνέλευσις ἐγκρίνῃ ταῦτα, ἂς μὴ ψηφίσῃ τὸ νομοσχέδιον, ἀνεχομένη τοιαύτην κατάστασιν

Πλεῖστοι Πληρεξούσιοι. Ὄχ. Ὄχι. Νὰ ψηφισθῇ...

Ὁ κ. ***Ν. Κουλάνδρου*** συνηγορεῖ ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον, λέγει, πρὸ πρὸ πολλοῦ ἔπρεπε νὰ εἶχεν ὑποβληθῇ καὶ ψηφισθῇ. Τὸ Σῶμα αὐτὸ τῆς Χωροφυλακῆς, Σῶμα καθαρῶς ἐκτελεστικὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀντικανονικῶς ἔμενε μέχρι σήμερον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν. Διὰ τοῦ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχεδίου θὰ ἐπέλθῃ ἡ τάξις εἰς τὴν Χωροφυλακὴν διὰ τῆς πειθαρχίας ἀπὸ τὴν ὁποίαν πολλὰ θὰ περιμένῃ ὁ λαός. Ἡμεῖς, οἱ ἐκ τῆς νέας Ἑλλάδος, προσθέτει, ἔχομεν πικρὰν πεῖραν τῶν χωροφυλάκων. Οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει ἐκ τῆς ἀλλαγῆς αὐτῆς. Ὅτι εἶναι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, εἶναι καὶ τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἑλληνικὸν τὸ ἓν ἑλληνικὸν καὶ τὸ ἄλλο.

Δὲν συμφωνεῖ μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν δεχθέντος τὴν τροποποίησιν ὅπως οἱ προβιβασμοὶ τῆς Χωροφυλακῆς ὑπάγωνται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν. Οἱ χωροφύλακες πρέπει νὰ πειθαρχῶσιν εἰς τοὺς νο-

μους τοῦ Κράτους καὶ ὄχι, ὅπως σήμερον συνέβη, νὰ ἀντιδρῶσι διὰ τὴν ψήφισιν νόμων ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀφορώντων εἰς αὐτούς.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** ὁρνεῖ ὅτι τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς ἀπὸ πολλοῦ ἔπρεπε ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, γενομένων αὐτοτελὲς καὶ ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐντεταλμένον τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν τῆς Χώρας. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἔχει νὰ διοικήσῃ στρατεύμα 300 χιλιάδων ἀνδρῶν, νὰ φροντίσῃ διὰ προμηθείας, ὑπερβαινούσας τὸ δισεκατομμύριον, νὰ ἐπιβλέψῃ τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατεύματος. Συγγενέστερον ἀπὸ τὴν Χωροφυλακὴν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν εἶναι τὸ Ναυτικόν, καὶ ὅμως ἔχει ἰδιαίτερον Ὑπουργεῖον. Πρέπει καὶ ἡ Ἀστυνομία νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὴν Χωροφυλακὴν καὶ νὰ γίνῃ καὶ αὐτὴ ἀνεξάρτητος ὀργανισμός. Ἡ δὲ Διεύθυνσις τῆς Δημοσίου Ἀσφαλείας τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν νὰ χωρισθῇ εἰς Διεύθυνσιν Ἀστυνομίας καὶ εἰς Τμῆμα Προσωπικοῦ Χωροφυλακῆς μὲ Προσωπάρχην, τὸ Ἀρχηγοῦ μὴ καταγινομένου μὲ ὁμοια ζητήματα. Αἱ μεταθέσεις τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς νὰ μὴ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον, ἀλλὰ νὰ γίνωνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ὑπευθύνως καὶ κατόπι νὰ τὰς κανονίζῃ τὸ Συμβούλιον ὅπου νὰ ὑπάρχωσιν ὀλιγώτερα μέλη διαστικά, λαμβανομένων τοιούτων ἐκ τῶν ἀνωτάτων Ἀξιωματικῶν ξηρᾶς καὶ θαλάσσης. Διαφωνεῖ δὲ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, διότι ὑπεχώρησε δεχθεὶς νὰ παραμείνωσι δικαιοδόσιαι τινες εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ κ. **Στράτος** δίδει σχετικὰς ἐξηγήσεις, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν τρόπον καθ' ὃν θὰ διοικεῖται ἡ χωροφυλακὴ νῦν καὶ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ἀπ' αὐτῆς τῶν καθηκόντων τῆς ἀστυνομίας διὰ τῆς δημιουργίας ἰδίας Ἀστυνομικῆς Ὑπηρεσίας.

Ὁ κ. **Κ. Δροσόπουλος** συμφωνῶν ὅπως ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν τὸ **Σῶμα** τῆς Χωροφυλακῆς, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὰς πολεμικὰς ἐνεργείας, πρωτείνει ἐπ' εὐκαιρίαν ν' ἀφαιρεθῶσιν ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἄλλαι ὑπηρεσίαι μὴ ἐχούσαι ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὰς

πολεμικὰς ἐνεργείας, ὡς εἶναι τὸ Σῶμα τῶν πυροσβεστῶν.

Ὑποστηρίζει ἔπειτα ὅτι δέον ἡ ὑπαγωγὴ τοῦ σώματος τῆς Χωροφυλακῆς νὰ εἶναι πλήρης καὶ διαρκὴς ὑπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὸ καὶ δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν γενομένην τροπολογίαν, ὅπως αἱ προαγωγαὶ ἐνεργῶνται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἀντιστρατήγων, καθόσον οἱ Ἀντιστράτηγοι εἶναι ἀρκετὰ βεβαρημένοι μὲ τὰς προτάσεις προαγωγῆς τῶν μαχίμων ἀξιωματικῶν, ὥστε νὰ μὴ ἔχωσι τὸν ὑλικὸν χρόνον ἀλλὰ οὐδὲ καὶ τὰς γνώσεις τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς Χωροφυλακῆς, ὥστε νὰ γνωματεύσωσι περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀξιωματικῶν αὐτῆς. Προτιμότερον νὰ παραμείνῃ τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον, μόνον ἀρμόδιον καὶ διὰ τὰς προαγωγάς.

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** δὲν εὑρίσκει ὀρθὰς τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὅτι τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς εὑρίσκεται ἐν ἀνταρσίᾳ.

Ν. Στράτος. Δὲν εἶπον τοιοῦτό τι. Εἶπον ὅτι ἀπὸ προχθὲς γίνεται περιφορὰ πρωτοκόλλου πρὸς ὑπαγραφήν, ὅπερ δὲν εἶναι ἀνταρσία, πάντως ὅμως ἐνεργεία ἀντιβαίνουσα εἰς τὴν πειθαρχίαν.

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** συνεχίζων εὑρίσκει δεδικαιολογημένην τὴν παρατηρηθεῖσαν εἰς τὸ Σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἀνησυχίαν, ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ τοῦ νομοσχεδίου, ὅπερ, οὐδὲν ἧττον οὐδὲν πλέον, μεταβάλλει τὸν στρατιωτικὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος τῆς Χωροφυλακῆς, ἥτις ἀποτελεῖ τμῆμα τοῦ στρατοῦ. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἀντικρούει τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Δροσοπούλου λεχθέντα, ἀναφερὼν τὴν δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὸν πόλεμον καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ἐκτελεσθείσας παρ' αὐτῆς.

Ἐξακολουθῶν, διαμαρτύρεται καὶ διὰ τὰ λεχθέντα περὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς, οὗτινος ἐξαίρει τὴν ἐντιμότητα καὶ τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν καὶ ἀξίαν, καὶ ὃν θεωρεῖ ἀνίκανον νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς παρατηρηθείσης ἐν τῷ σώματι τῆς Χωροφυλακῆς κινήσεως, ἂν αὕτη ἦτο ἡ ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀντιπειθαρχική. Περατῶν συνιστᾷ τὴν διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι, πράγματι κατὰ παραδοσιν τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς ἔχει στρατιωτικὸν χαρακτῆρα, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν

καὶ ἐν τῇ πραγματικότητι, ἐρώσον μάλιστα ἔχουσιν ἀνατεθῇ αὐτῷ τὰ καθήκοντα τῆς ἀστυνομίας, δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ, οσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐν τῷ πολέμῳ συμβολήν, πρὸς τὰ ἄλλα ἐν τῷ στρατῷ ὅπλα. Ἕνεκα δὲ τοῦ λόγου τῆς ἀναθέτεως εἰς τὴν χωροφυλακὴν καὶ τῶν ἀστυνομικῶν καθηκόντων ἀναγνωρίζεται τὸ δικαίωμα εἰς τὸ ἀρμόδιον ὄργανον τῆς Πολιτείας, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ ἐπεμβαίνῃ καὶ νὰ ρυθμίζῃ τὰ τοῦ σώματος τούτου, οὕτινος κρίνεται ἀναγκαία ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο, δι' οὓς λόγους ἀνωτέρω ἀνέφερε καὶ ὑπὸ τοὺς ὁηλωθέντας περιορισμούς, προκειμένου περὶ τῆς πρυαγωγῆς, τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων περὶ κατασττάσεως ἀξιωματικῶν κτλ.

Ὅτον ἀφορᾷ δὲ διὰ τὸν ἀρχηγὸν τῆς χωροφυλακῆς, λέγει, ὅτι οὐδὲν εἶπε μεμπτόν, ἀλλ' ἀντιθέτως, ἀναγνωρίζων τὰ προτερήματα τούτου καὶ τὴν ἐν γένει συμβολὴν ἐν τῇ ὀργανώσει καὶ διοικήσει τῆς χωροφυλακῆς, τῷ ἐξέφρασε τὴν θλῖψιν του ἐπὶ τῇ δηλώσει ὅτι θ' ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας. Τοῦτο ὅμως δὲν μετριάζει τὸ γεγονὸς τῆς ἀναμίξεώς του εἰς τὰ ἀπό τινος ἐν τῷ σώματι τῆς χωροφυλακῆς τελούμενα, δι' ὧν κατεβάλλεται προσπάθεια νὰ δημιουργηθῇ ἡ ἐντύπωσις ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκμηχθη τοιοῦτο σώματος τούτου, διὸ καὶ δὲν δύναται ἡ νὰ ἐκφράσῃ τὴν λύπην του διὰ τὴν τοιαύτην ἀπώλειαν.

Ὁ κ. ***Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος*** ὁμιλεῖ εὐρήμως περὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς χωροφυλακῆς, λεγων ὅτι τιμᾷ τὸ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς, μὴ δεχόμενος τὸ λεχθὲν ὅτι ὑπάρχουσι δυσφορίαν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς. Συνιστᾷ ὅπως μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ αἴτησις περὶ ἀποστρατείας του. Ἐξετάζων μετὰ ταῦτα τὸν θεσμὸν τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου λέγει ὅτι εἶναι δύσχρηστος οὗτος καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ τοῦ παλαιοῦ νόμου περιέπεσεν εἰς ἀχρηστίαν. Συνιστᾷ νὰ συσταθῇ ὀλιγομελὲς συμβούλιον ἐξ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἀρχηγοῦ, ὅπερ καὶ νὰ γνωμοδοτῇ εἰς τὸν ὑπουργὸν διὰ τὰς τοποθετήσεις καὶ μεταθέσεις. Οὗτοι καὶ μόνοι γνωρίζουσι καλῶς τὸ σῶμα καὶ θὰ ἀπαλλαγῇ καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν πιέσεων καὶ ἀγώνων ἀπασχολήσεων.

Ὁ κ. ***Λ. Τσουκαλᾶς*** φρονεῖ ὅτι ἤτο καιρὸς τὰ ὄργανα τῆς Διοικήσεως νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Οὐδὲ εἶναι δυνατὸν ἄλλως γενέσθαι καὶ διὰ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ συμφέρον αὐτῶν

τῶν ἰδίων ἀξιωματικῶν. Οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς, ἐνῷ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῶν ὑπάγονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐν τούτοις διὰ τὰς προαγωγάς, τὰς τοποθετήσεις, τὰς πειθαρχικὰς ποινὰς κλπ. ὑπάγονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ὅπερ διατελεῖ ἐν παντελεῖ ἀγνοίᾳ αὐτῶν. ὡς ὀρθῶς δ' εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Στρατοῦ, καλούμενοι ὑπὸ κρίνωσι πειθαρχικῶς ἀνεξελέγκτως εἰς τὰς εἰσηγήσεις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς. Καὶ ἐρωτῶ· ποῖον εἶναι τὸ μᾶλλον συμφέρον διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς Χωροφυλακῆς; Νὰ κρίνωνται παρ' ἑνὸς ἢ παρὰ πλειόνων; Προφανῶς παρὰ πλειόνων.

Ὁμιλῶν ἔπειτα περὶ δημοσίου ἀσφαλείας, λέγει ὅτι αὐτὴ εὑρίσκεται ἐν ἀθλίᾳ καταστάσει καὶ ἐπιβάλλονται κύστηρὰ μέτρα. Ἐν τέλει προτείνει τροποποιήσεις τινας τοῦ νομοσχεδίου ἵνα καταστῇ τελειότερον ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἀσφαλὲς διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς Χωροφυλακῆς τοῦτο, καὶ λυσιτελέστερον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ Κράτους.

Ὁ κ. ***Ν. Καμπάνης*** φρονεῖ ὅτι κατόπι τῶν διασαφήσεων καὶ τῆς γενομένης τροπολογίας ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν θὰ ἀρθῇ ἡ γεννηθεῖσα εἰς τὸ σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς ἀνησυχία. Ἐπιθυμεῖ ὅμως μείζονα ἐπίρρωσιν τῆς διασαφήσεως ὅτι θὰ ἐνασκεῖται ἐπὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἡ πειθαρχικὴ δικαιοδοσία ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν στρατιωτικῶν κανονισμῶν.

Ν. Στράτος. Βεβαίως· οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἐφαρμόζωνται ὡς πρὸς ταύτην οἱ στρατιωτικοὶ κανονισμοὶ καὶ διατάξεις. Τοῦτο ἄλλως σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου· ἀλλὰ πρὸς μείζονα διασάφησιν ῥητῶς δηλῶ τοῦτο πρὸς τὴν Συνέλευσιν.

Ὁ κ. ***Δ. Πετρακάκος*** φρονεῖ ὅτι ἐξ αὐτῶν τῶν ἀνακοινώσεων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὅτι ἡ ἀναρχία ἠπλώθη εἰς τὸ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς, πιστοποιεῖται ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναβολῆς τοῦ νομοσχεδίου ἐπὶ μακρόν, ὅπως μελετηθῇ καὶ διονυχισθῇ τοῦτο. Πρόκειται περὶ ὀργανισμοῦ σπουδαιοτάτου σώματος συνυφαθέντος μετὰ τῆς συγχρόνου ζωῆς τοῦ Ἔθνους καὶ μεγίστας παρασχόντος ὑπηρεσίας. Καὶ δὲν εἶναι νενοητέρον τόσον θεμελιώδη νομοσχέδια νὰ

ὑποβάλλωνται εἰς τὰς τελευταίας ὥρας καὶ ἐν τόση ἀπουδῇ. Ἂν ἡ Κυβέρνησις ἀποκρούει τὴν ἀναβολήν, θέλει ὑποβάλει ἔνστασιν ἀπαρτίας.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** δηλοῖ ὅτι δὲν εἶναι διατεθειμένος νὰ ὑποκύψῃ εἰς ἐκβιασμούς καὶ διὰ τοῦτο δὲν δέχεται τὴν ἀναβολήν.

Πρόεδρος. Ὑπεβλήθη ἔνστασις περὶ μὴ ἀπαρτίας ἐκ μέρους τῶν πληρεξουσίων κ.κ. **Σ. Δηληγιάννη, Δ. Πετρακάκου, Γ. Δικαιάκου, Γ. Σχοινᾶ** καὶ **Σ. Βενούκα**.

Καλοῦνται ὡς ψηφολέκται ὑπὸ τοῦ ***Προέδρου***, ἐκ μέρους μὲν τῶν ὑποβαλόντων τὴν ἔνστασιν ὁ κ. **Σ. Δηληγιάννης**, ἐκ μέρους δὲ τῶν ἄλλων ὁ κ. **Δ. Τζωρτζώπουλος** καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτῶν ἄρχεται ἡ ἀνάγνωσις τοῦ καταλόγου.

Μὴ ὑπαρχούσης ἀπαρτίας, λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρα 1 καὶ 30' μ. μεσονύκτιον, ἵνα ἐπαναληφθῇ αὔριον 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παπαλουκᾶς
Περ. Μπούτος

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΡΛΔ'

Τῆς 6 Ἰουλίου 1922.

Ὥρα 7 καὶ 15' μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν λαόν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, μετὰ δήλωσιν τοῦ κ. Προέδρου, ὅτι θέλει διορθωθῇ ἐπὶ τὸ κανονικώτερον ἡ σειρὰ τῆς χθὲς γενομένης συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου, ἥτις δὲν ἔχει τεθῇ κατὰ σειράν.

— Τὸ σωματεῖον σιγαροποιῶν Πατρῶν αἰτεῖται τὴν ταχεῖαν λύσιν τοῦ ζητήματός των.

— Ὁ Ἱερὸς Σύνδεσμος Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ζητεῖ τὴν οἰκονομικὴν ἱκανοποίησιν τοῦ εἰς χειρίστην οἰκονομικὴν κατάστασιν εὑρισκομένου κλήρου.

— Οἱ ἀρτοποιοὶ Ἁλιμροῦ δι' ἀναφορᾶς των ζητοῦσι

τὴν ἀπαλλαγὴν φόρου ὑλοτομίας διὰ τὰ πρὸς καῦσιν των ἀπαιτούμενα καυσόξυλα.

— Ἡ ἀστικὴ ἕνωσις κτηματιῶν Ἀττικῆς ὑποβάλλει ὑπόμνημα περὶ μὴ ἐπιβολῆς οὐδεμιᾶς φορολογίας εἰς τὴν διοικητικὴν δι' ἀναλογιστικῶν τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ δανείου τῶν ὁδοστρωμάτων.

— Οἱ κατάδικοι καὶ οἱ ὑπόδικοι τῆς ἐνταῦθα Ναυτοφυλακῆς ζητοῦσι τὴν ἀναστολὴν των εἰς τὸ Μέτωπον.

— Οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Ρένεσι, τῆς Ἐπαρχίας Ἠλείας, ζητοῦσιν ὅπως ἀφαιρεθῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἐμφυτεύσεως κατοίκων τινῶν τοῦ Πύργου, οἵτινες ἀπέκτησαν τοῦτο δι' ἐθίμου ἀπὸ τουρκοκρατίας.

Ὑποβάλλουσι τροπολογίας:

— Οἱ κ.κ. **Π. Στάϊκος** καὶ **Κ. Γ. Καλαντζόπουλος** κ.λ.π. τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσαυξήσεως τοῦ νόμου περὶ συνθετικοῦ φόρου κλπ.».

— Οἱ κ.κ. **Α. Βιτάλης, Χρ. Ἀσιμῆς, Α. Σλῆμαν Α. Παΐζης** καὶ **Ν. Γερμανὸς** τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας».

— Ὁ κ. **Δ. Κυρώζης** τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

— Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμου:

«Περὶ παραχωρήσεως γηπέδου ἐν Θεσσαλονίκῃ πρὸς τὴν Χριστιανικὴν Ἀδελφότητα τῶν Νεων».

«Περὶ ἀποζημιώσεως μισθωτῶν κτημάτων διοικουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸν νόμον 1073, ὧν αἱ μισθώσεις διελύθησαν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ ὑπὸ τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως Θεσσαλονίκης».

«Περὶ ἀμοιβῆς καταδεικτῶν κτημάτων διοικουμένων παρὰ τοῦ Δημοσίου, συμφώνως τῷ νόμῳ 1073, ὡς καὶ τῶν δημοσίων κατεχομένων παρὰ τρίτων».

«Περὶ παροχῆς δανείου εἰς τοὺς διεκδικοῦντας δικαίωμα γεωμόρου ἐπὶ τῶν 16 χωρίων Φιλιατῶν Ἠπείρου» καὶ

«Περὶ ἀδείας ὑλοτομίας ἐν ταῖς Νέαις Χώραις».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2634 περὶ συστάσεως Γενικῆς Διευθύνσεως ἀποκαταστάσεως ἐποίκων».

Τὸ τελευταῖον τοῦτο νομοσχέδιον ἀποφάσει τῆς Συνελεύσεως κηρύσσεται ***κατεπείγον*** καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

Ο **Ἴδιος κ. Ὑπουργός**, ὡς Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμου·

«Περὶ ὀργανώσεως τῆς **Ἐθνικῆς Ἀκαδημίας** τῶν καλῶν τεχνῶν τοῦ **Μετσοβείου Πολυτεχνείου**».

«Περὶ προσαυξήσεως τῆς εἰς τὸ Ἰδρυτικὸν Θεσσαλονίκης παρεχομένης ἐτησίας χορηγίας».

«Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 3 ἐδ. 2 τοῦ νόμου 2389 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως, τοῦ νόμου 1406 περὶ διδασκαλείου καὶ γυμναστικῆς. καὶ

«Περὶ ἀπολύσεως Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου κλπ.».

Προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ συναινέσει τῆς **Συνελεύσεως** τὸ τελευταῖον τοῦτο νομοσχέδιον κηρύσσεται **κατεπείγον** καὶ ψηφίζεται κατ' ἀρχήν.

Ὁ κ. **Α. Ἀράπης** ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 2570 περὶ συμπληρώσεως τῶν κειμένων διατάξεων περὶ ταμείων τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

Ὁ κ. **Ἀρ. Φωτήλας**, εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ αἰσχροκερδείας ἐπιτροπῆς, καταθέτων τὴν ἔκθεσιν ταύτην, ποιεῖται μακρὰν εἰσήγησιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου. Λέγει ὅτι ἡ κοινωνία διαιρεῖται εἰς μάζας κτυπώσας καὶ κτυπωμένας, κατὰ τὴν παραστατικὴν διατύπωσιν ἑνὸς δικαστικοῦ, καὶ αἵτινες οὔτω, οὔτε ὠφελοῦνται οὔτε βλάπτονται. Ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι μάζαι, αἱ ἔχουσαι πρόχειρα τὰ μέσα τῆς ἀμύνης. Νομίζει κατ' ἀρχὴν ὅτι οἱ νόμοι κατὰ τῆς αἰσχροκερδείας, ὑπερπηδῶντες τοὺς μεγάλους ἀγράφους νόμους ὡς π. χ. τὸν νόμον τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως, εἶναι ἀντιφυσιολογικοὶ καὶ συνεπῶς δυσεφάρμοστοι. Διὸ καὶ ναρκοῦνται κατὰ καιροὺς καὶ περιόδους. Ἀλλά, προσθέτει, ἡ ἀνωμαλία τῶν περιστάσεων μεταβάλλει καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀγράφους νόμους διὰ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀμύνης τοῦ ἐμπορίου, μὴ παραδιδομένου εὐχέρως, ἀλλὰ συγκεντρουμένου καὶ ἀναμένοντος τὴν εὔθετον περίστασιν καὶ τὴν φυσικήν του ἀγοράν. Ἀποκρούει τὴν μονοπώλησιν τῶν εἰδῶν ὡς καὶ τὴν παρέμβασιν τοῦ Κράτους καὶ ἐπαινεῖ τὸ νομοσχέδιον τοῦ Ὑπουργοῦ περὶ συνεννοήσεως μετὰ ὁμάδων ἐπιχειρημάτων, φυχὶ ὅμως ἀποκλειστικῶς. Ἀφ' ἧς, λέγει, κατετέθησαν τὰ νομοσχέδια περὶ αἰσχροκερδείας, ἔχομεν τὴν πληροφορίαν τοῦ

Προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου ὅτι ἔπεσαν αἱ τιμαὶ μερικῶν εἰδῶν τῆς πρώτης ἀναγκῆς.

Πολλοὶ πληρεξούσιοι. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλήθεια.

Ὁ κ. **Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος** λέγει ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἐπίταξις ὑπὸ τοῦ Κράτους πολλῶν εἰδῶν τῆς πρώτης ἀναγκῆς, τὰ ὁποῖα ὡρισμένοι ἔμποροι ἔχουσι κεκρυμμένα εἰς παρακαταθήκας.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ πατάξῃ ἡ νοθεία διότι ὁ λαὸς δὲν ὑποφέρει μόνον ἐκ τῆς αἰσχροκερδείας ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς νοθείας.

Α. Φωτήλας. Ἡ πάταξις τῆς νοθείας εἶναι ζήτημα ἐφαρμογῆς νόμων καὶ οὐχὶ εἰδικοῦ νόμου, διότι ὑπάρχει ἤδη τοιοῦτος. Ἐξακολουθῶν τὴν ἀγόρευσίν του τονίζει τὴν διαφορὰν ἥτις ὑπάρχει παρ' ἡμῖν, λόγῳ τοῦ ἰδιάζοντος χαρακτῆρος τοῦ Ἕλληνος, μὴ καταφεύγοντος εἰς τὰς μηνύσεις καὶ λόγῳ τῆς ἀνυπαρξίας μεγάλων κέντρων καὶ συνεπῶς μεγάλων ἀγορῶν ὅπου ὁ ἔλεγχος τυγχάνει εὐχερής. Ἀναφέρει κατόπι τοὺς λόγους τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν, αἵτινες εἶναι ἡ ἔπτωσις τῆς ἀντιλλακτικῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος, καὶ φρονεῖ ὅτι ὁ ὑπάρχων νόμος πρέπει νὰ τροποποιηθῇ κατὰ τὸ ὑποβαλλόμενον ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς σχέδιον. Ζητεῖ τὴν ὑποβολὴν διατυπώσεων, αἵτινες ὅμως πρέπει νὰ μὴ εἶνε ἀδικοι, καὶ ἀναφέρει τὰ προτεινόμενα παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς μέτρα, καὶ δὴ τὸ «Βιβλίον Ἀποθήκης» ὅπερ ὑποχρεοῦται νὰ ἔχῃ ὁ ἔμπορος κατὰ σύστημα διάφορον τοῦ ὑπάρχοντος καὶ τὰς ἐπιβαλλομένας ποινάς. Ἐν τέλει συντιμᾷ τῆς λίρας, λυθῶσι δὲ αἱ συμβάσεις τῶν ἰχθυοτροφείων, περατῶν δὲ παραλληλίζει τοὺς νόμους τῆς αἰσχροκερδείας πρὸς τὰ φάρμακα τὰ ὁποῖα, ὅταν δὲν εἶναι ἀναλογα, ἀντὶ νὰ ὠφελήσουν θανατώνουν.

Εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Ὁ κ. **Ἀγ. Σλήμαν** ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λαμβάνων τὸν λόγον προτείνει, ὅπως προταχθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου· «Περὶ παθόντων» φρονῶν ὅτι ἐπείγει τοῦτο. Πρόκειται περὶ ζητήματος, λέγει, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ λήξῃ, διότι δικαίως δυστροῦσιν οἱ παθόντες.

Ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς** ποιεῖται τὴν αὐτὴν πρότασιν.

Πρόεδρος. Διάφοροι κ. Συνάδελφοι ὑποβάλλουσι πρότασιν, ὅπως προταχθῇ τὸ ὑπ' ἀριθ. 4 νομοσχέδιον· «Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917—1920 διὰ πολιτικοὺς λόγους παθόντων».

Ὁ κ. **Ν. Γερμανός.** Παρακαλῶ, κ. Πρόεδρε, ἐπὶ ἐπείγοντος ζητήματος. Ἔχω πληροφορίας ὅτι παρερμηνεύεται ὁ νόμος περὶ ἐπιδομάτων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὡς πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τῆς Ἐκπαιδεύσεως. διότι καίτοι ἡ Συνέλευσις ἀπεφάσισεν, ὅπως τὸ ἐπίδομα δίδηται εἰς πάντας, ἐν τούτοις οἱ στρατευόμενοι λειτουργοὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως παραπονοῦνται ὅτι δὲν δίδεται εἰς αὐτοὺς τοῦτο. Ἤθελον παρακαλέσει τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας νὰ δηλώσῃ τίνα γνώμην ἔχει περὶ τούτου.

Ὁ κ. **Ν. Καμπάνης** λέγει ὅτι εἶναι δικαιότατον ὅπως καταβληθῇ τὸ ἐπίδομα καὶ εἰς τοὺς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρετοῦντας διδασκάλους, πρῶτον διότι ὁ νόμος λέγει πάντες, καὶ συνεπῶς ἀφοῦ ὁ νόμος δὲν διακρίνει, οὐδὲ εἰς ἡμᾶς ἐπιτρέπεται νὰ διακρίνωμεν, καὶ δεύτερον ὅτι οἱ εὑρισκόμενοι εἰς τὸ Μέτωπον προσφέρουσι τὴν ὑψίστην ἐργασίαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἣν δὲν δύνανται οἱ πολῖται νὰ προσφέρωσιν.

Ὁ κ. **Κ. Πολυγένης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Παιδείας) λέγει ὅτι περιλαμβάνονται πάντες, ποιεῖται δὲ τὴν ἑξῆς δήλωσιν· «Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ 1ου ἄρθρου 2752 καθ' ὃ εἰς πάντας τοὺς πτυχιούχους κλπ. δημοδιδασκάλους καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου καθ' ὃ εἰς τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως παντὸς εἴδους καὶ βαθμοῦ κλπ. εἶναι ὅτι καὶ οἱ ἐν στρατῷ ὑπηρετοῦντες λαμβάνουσι τὸ διὰ τοῦ νόμου τούτου παρασχεθὲν ἐπίδομα».

Ὁ κ. **Κ. Δυκουρέζος** (Ὑπουργὸς Δημοσίου Θησαυροῦ). Ὡς ἔχουσιν οἱ κείμενοι νόμοι δὲν δύνανται τὸ Ὑπουργεῖον Θησαυροῦ νὰ παραγείλῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐπιδόματος καὶ εἰς τοὺς ἐκπαιδευτικούς, οὓς ὑπηρετοῦντας ἐν τῷ στρατῷ, προφανῶς δὲ προκύπτει ἀνισότης καὶ ἀδικία ἐκ τῆς ἐλλείψεως, ἀφοῦ πάντες οἱ ἄλλοι ἐστρατευμένοι ὑπάλληλοι, δυνάμει ρητῆς διατάξεως λαμβάνουσι τὸ καθωρισμένον δι' αὐτοὺς ἐπίδομα. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην σαφοῦς ἐννοίας τῶν νόμων καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ δικαίου σαφῶς ἀποδεικνύει ἡ δήλωσις τοῦ κ. ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἣν παρακαλῶ καὶ ἐγὼ ν' ἀποδεχθῇ ἡ Συνέλευσις, ὡς ἀποδίδουσαν τὴν δήλωσιν τοῦ νομοθέτου· μὴ ἐκδηλωθεῖσαν καλῶς διὰ τοῦ γράμματος τῆς σχετικῆς διατάξεως καὶ διευκολύνουσαν τὴν πληρωμὴν τῶν ὀφειλομένων.

Ὁ κ. **Σ. Σακελαριάδης** ζητεῖ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ κατατεθῇ πλήρης ὁ φάκελλος ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως περὶ προμηθειῶν Τσαλίκη, διότι τὰ κατατεθέντα ἔγγραφα δὲν εἶναι πλήρη.

Ὁ κ. **Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν). Δὲν ἐπερατώθη ἡ ἀνάκρισις καὶ δι' αὐτὸ δὲν κατετέθησαν.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον «περὶ ὁδοστρωμάτων» εἶναι δυστυχές, διότι φέρεται ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ἐν τοιαύτῃ θέσει, ὥστε νὰ ἔλθῃ εἰς συζήτησιν μόνον μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ἢ μᾶλλον κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας, ὁπότε οὔτε τὰ πρακτικὰ εἶναι δυνατὸν νὰ περιλάβωσι τὰ παρ' αὐτοῦ λεγόμενα οὔτε αἱ ἐφημερίδες ἔχουσιν ἀνοικτὰς τὰς ἑαυτῶν στήλας, ἵνα δημοσιεύσωσι ταῦτα καὶ μάθῃ καὶ φωτισθῇ ὁ κόσμος ὁποῖον εἶναι τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον οὗτος λέγει θέλει καταπολεμήσει καὶ καὶ πάλιν ἐκτελῶν τὸ καθῆκον αὐτοῦ. Πρόκειται, συνεχίζει ὁ κ. Λεβίδης, περὶ σπουδαιοτάτου νομοσχεδίου καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητεῖται παρόντων 10 μόνον πληρεξουσίων. Προτείνει διὰ τοῦτο ὅπως συζητηθῇ τοῦτο πρὸ τοῦ ἀγροτικοῦ νομοσχεδίου, ἢ μετὰ τὸ τῆς χωροφυλακῆς ἢ ἄλλως πως, ὥστε νὰ συζητηθῇ ἐν ἡμέρᾳ καὶ φωτὶ ἐν σκότει, καὶ νὰ μὴ ἐνταφιάζωνται ὅσα λέγονται ἐνταῦθα παρ' αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἔχει ἀναγραφῇ μεταξὺ τῶν πρώτων ἐν τῇ Ἡμερ. Διατάξει καὶ πιθανῶς νὰ συζητηθῇ πρὸ τῆς διακοπῆς.

Ὁ κ. **Δ. Τσουκαλᾶς** συμφωνεῖ μετὰ τοῦ κ. Σλῆμαν, ὅπως προταχθῇ καὶ συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ παθόντων.

Ὁ κ. **Γ. Ἀλεξάνδρου**, ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Δ. Γούναρης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης). Ἀπεφασίσθη ἤδη ἡ πρόταξις, ὑποβληθείσης προτάσεως ὥστε δὲν ὑπάρχει ζήτημα περὶ τούτου.

Πρόεδρος. Ψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ σχεδίου νόμου· «Περὶ ἐπενεξετάσεως ἀπορριφθέντων μαθητῶν τῶν σχολῶν

τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1921-1922».

Οἱ παραδεχόμενοι τὸ σύνολον παρακαλῶ νὰ ἐγερθῶσι.

Ἐγείρονται οἱ πλεῖστοι· συνεπῶς γίνεται δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

«Περὶ ἐπανεξετάσεως ἀπορριφθέντων μαθητῶν τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1921—22.

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' συζήτησιν). Ἴδε οὗτος·

Ἄρθρον μόνον.

Μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι πάσης τάξεως καὶ κατηγορίας τῶν σχολείων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, ἀπορριφθέντες ὁπωσδήποτε κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους, προαγωγικὰς, εἰσιτηρίους καὶ καταταικτηρίους ἐξετάσεις κατὰ τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1921—1922, ἐπιτρέπεται διὰ Β. διατάγματος ἐκδιδομένου μετὰ γνώμην τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ καὶ πρότασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, νὰ ὑποστῶσιν ἐπανεξέτασιν, κατ' ἐξαίρεσιν, ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου τοῦ Σεπτεμβρίου 1922».

Πρόεδρος. Β' συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου· «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2645 περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917—1920 διὰ πολιτικοὺς λόγους παθόντων».

Ἄρθρον 1ον (ἀναγινώσκεται).

Ὁ κ. ***Ἀγαμ. Σλήμαν*** ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ, ὅπως οἱ ἐκ τῶν ὑπαλλήλων παθόντες καὶ διορισθέντες μονιμοποιηθῶσι.

Τὴν τροπολογίαν ταύτην ὑποστηρίζει καὶ ὁ κ. ***Στ. Κουμουνδοῦρος***, λέγων ὅτι εἶναι δικαία καὶ πρέπει νὰ γίνηται δεκτή.

Ὁ κ. ***Ν. Λεβίδης*** ὑποστηρίζει τροπολογίαν διὰ τῆς ὁποίας λαμβάνεται πρόνοια περὶ ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων τῶν Μονοπωλίων ἀπὸ Νοεμβρίου 1916 καὶ ἐντεῦθεν, ἰδίᾳ δὲ περὶ τοῦ τότε Διευθυντοῦ μονοπωλείων ἐν Λαρίσῃ τοῦ ὁποίου ἐξαίρει τὴν δρᾶσιν. Πρόκειται, λέγει, περὶ δύο ὑπαλλήλων ἀπολυθέντων διὰ τὰ πολιτικὰ αὐτῶν φρονήματα κατὰ τῆς τυραννίας καὶ εὑρίσκει τραγικὸν νὰ ἐπιδιώκηται ἡ ἱκανοποίησις τῶν παθόντων καὶ νὰ μὴ περιλαμβάνωνται

δύο ἢ τρεῖς ἄνθρωποι εἰς τὰ εὐεργετήματα τοῦ νομοσχεδίου, ἐκεῖνοι οἵτινες ἠμύνθησαν τοῦ νέου καθεστῶτος, τὸ ὁποῖον διέπει σήμερον τὰ δημόσια πράγματα, ἠμύνθησαν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου. Πρωτοστάτησαν οὗτοι ἐν Ἀκρίτῃ τὸ στῆθος αὐτῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του τὴν τροπολογίαν, προσθέντων ἰδίαν διάταξιν προνοοῦσαν περὶ τῶν ὑπαλλήλων τούτων.

Ὁ κ. ***Ἀθ. Εὐταξίας*** λέγει ὅτι κατὰ τὸ 1917 ἀπελύθησαν ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἑταιρείας τῶν Μονοπωλίων οἱ διαχειρισταὶ τῶν ἀποθηκῶν Λαρίσσης, Ἀτταλάντης, Λαμίας, Τρικκάλων, καὶ φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὴν Ἑταιρείαν νὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς ὑπαλλήλους εἰς τὰς θέσεις των, ἀποζημιοῦσα αὐτούς.

Ὁ κ. ***Ἀντ. Μάτεσις*** ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ, ὅπως περιληφθῶσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διατάξεις περὶ ἀποζημιώσεως ὑπαλλήλων, οἵτινες ἔμειναν ἐκτὸς θέσεως, καθὼς καὶ περὶ τῶν Λυκειαρχῶν ἐκείνων, ὧν ἐκλείσθησαν τότε τὰ ἐκπαιδευτήρια. Συνηγορεῖ ἐπίσης, ὅπως ἀποζημιωθῶσι καὶ αἱ ἐφημερίδες ἐκεῖναι, αἵτινες ἠναγκάσθησαν νὰ διακόψωσι τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν.

Ὁ κ. ***Α. Βιτάλης*** ὑποστηρίζει τροπολογίαν του ὅπως ἀποζημιωθῶσιν οἱ ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1916 παθόντες. Κατέθεσεν ἐν Σύρῳ κλπ. συνελήφθησαν τινες καὶ ἐξωρίσθησαν πρὸ τῆς χρονολογίας τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Τσουκαλᾶς*** λέγει, ὅτι δίκαιον εἶναι ὅπως ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς θέσεις των οἱ ἀπολυθέντες ὑπάλληλοι τῶν μονοπωλίων ἔρχεται δὲ εἶναι ἀποδεδειγμένη ἡ στάσις τῆς διευθύνσεως ἀπέναντι τῶν μὴ βενιζελικῶν ὑπαλλήλων καὶ αἱ ἐνέργειαι αὐτῆς ὅπως ἐνισχυθῇ τὸ καταλυθὲν φυρανικὸν καθεστώς.

Ἐπίσης θεωρεῖ δίκαιον ὅπως ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των οἱ ὑπάλληλοι τῶν Τραπεζῶν καὶ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, διότι πλεῖστοι ὅσοι ἐρρίφθησαν εἰς τὰς ὁδοὺς ἕνεκα τῆς ἐμμονῆς των εἰς τὰ πολιτικά των φρονήματα. Ἐὰν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας λάβῃ τὰ προσήκοντα μέτρα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, τὰ ἀποτελέσματα θὰ εἶναι εὐχάριστα.

Ὁ κ. ***Ν. Καλαντζάκος*** ζητεῖ τροποποίησιν τοῦ 1ου

άρθρου, δι' ἧς οἱ φονευθέντες ἔφεδροι ἀξιωματικοί, μὴ ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ στρατῷ, οἵος ὁ κ. Λ. Φλέσας νὰ λογίζωνται ὡς ἐν πολέμῳ φονευθέντες καὶ οἱ κληρονόμοι των νὰ δικαιοῦνται συντάξεως ἀξιωματικοῦ.

Ὁ κ. **Δ. Πετρακάκος** τονίζει ὅτι πρέπει νὰ προκληθῶσιν ἑρμηνευτικαὶ δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὅτι ὁ νόμος, ὁμιλῶν περὶ ὑλικοῦ στοιχείου περιουσίας, ἐννοεῖ οὐχὶ μόνον τὰς τεχνικὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ τύπου, ἀλλὰ πολὺ πλειότερον, τὴν ψυχὴν τῆς ἐφημερίδος, δηλαδὴ τὸν τίτλον, ἐξ οὗ ἄρτηται ἡ πελατεία ταύτης. Διότι τὰ δικαστήρια, κακῶς καὶ στενῶς ἑρμηνεύοντα τὸν νόμον, ἀδικοῦσι τοὺς ὑπὲρ πάντας ἀδικουμένους καὶ δικαιουμένους ἀποζημιώσεως, ἥρωας καὶ μάρτυρας ἕλληνας δημοσιογράφους.

Ὁ κ. **Θ. Σκοῦφος** ὑποστηρίζει τροπολογίαν του, κατὰ τὴν ὁποίαν δέον νὰ ἀποζημιωθῶσι καὶ οἱ ἰδιῶται παρὰ τῶν ὁποίων ἁρπάσθη ἡ ἕδρα τῆς ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος ὑπὸ τῆς τυραννίας καὶ διεκόπη οὕτω ἡ ἄσκησις τοῦ ἔργου των.

Ὁ κ. **Ν. Καμπάνης** ὑποστηρίζων τὴν τροπολογίαν, ἣν ὑπέβαλεν ὁ κ. Σκοῦφος, ἀναπτύσσει ὅτι ἡ ἕδρα συστάσεως ἰδιωτικοῦ ἐκπαιδευτηρίου ἀποτελεῖ στοιχεῖον περιουσίας καὶ τὸ ἀδικαιολόγητον κλεῖσιμον αὐτοῦ ἀποτελεῖ ζημίαν, δι' ἣν δέον νὰ ἀποζημιωθῇ ὁ ὑποστὰς αὐτήν. Ἐπίσης ὁ τίτλος ἐφημερίδος ἀποτελεῖ στοιχεῖον περιουσίας, καὶ ἡ διακοπὴ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐφημερίδος ἀποτελεῖ ἐπίσης ζημίαν θετικήν, διὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀποζημιωθῇ ὁ ἰδιοκτήτης, ὡς ἐπίσης δέον νὰ ἀποζημιωθῶσιν οἱ εἰς ταύτας ἐργαζόμενοι συντάκται, διότι διὰ τῆς διακοπῆς τῆς ἐκδόσεως ἀπώλεσαν τὴν ἐργασίαν των καὶ τὸν ἐκ ταύτης μισθόν.

Ὁ κ. **Ἐμ. Χατζηδάκης** ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ φρονεῖ ὅτι εἰς ἀποζημίωσιν δέον νὰ περιορισθῇ ὅτι δικαιοῦται πᾶσα ἄλλη ἐν γένει ἐπιχείρησις, ἧς ἡ ἐνάσκησις παρημποδίσθη ὑπὸ τῆς τυραννίας οὐδεὶς δὲ ὑπάρχει λόγος, ἵνα ἡ ἀποζημίωσις περιορισθῇ εἰς δύο μόνον εἴδη ἐπιχειρήσεων.

Ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος**. Προτείνει ὅπως εἰς τὸ 1ον ἄρθρον συμπεριληφθῶσι καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῆς Ἐνικίας, οἱ

ἀπολυθέντες διὰ τὰ βασιλόφρονα αἰσθήματα των, οἷος εἶναι καὶ ὁ συμπολίτης του Φ. Ζήρας. Εἶναι ἔργον δικαιοσύνης ὅπως ἀποκατασταθῶσι καὶ οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, ὑποστάντες τὴν ἀπόλυσιν ἐκ τῶν βενιζελοπήκτων διοικητικῶν συμβουλίων.

Ὁ κ. **Κ. Δροσόπουλος** παρακαλεῖ ὅπως εἰς τὴν πολυπληθῆ χωρεῖαν τῶν παθόντων, τῶν ὁποίων λίαν δικαίως διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιζητεῖται ἡ ἀποζημίωσις, περιληφθῶσι καὶ οἱ Δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες ἀπελύθησαν ὑπὸ τοῦ Βενιζελικοῦ καθεστῶτος διὰ τὰ νομιμόφρονα αἰσθήματα αὐτῶν.

Ν. Στράτος (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὑπεβλήθη σχετικὸν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον παρακαλῶ τὴν Συνέλευσιν νὰ συζητήσῃ ἀμέσως μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου.

Κ. Δροσόπουλος. Τότε θὰ παρακαλέσω τὸν κ. Ὑπουργὸν, ὅπως δεχθῇ τροπολογίαν ὑπὲρ τῶν πραγματικῶς παθόντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** συνηγορεῖ ὑπὲρ ἀποζημιώσεως τῶν δημοσιογράφων τῶν ἀναγκασθέντων νὰ διακόψωσι τὰς ἐφημερίδας αὐτῶν, καθὼς καὶ περὶ 7 ἢ 8 συνταχτῶν, οἵτινες βίᾳ ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποσπασθῶσι καὶ νὰ ριφθῶσιν εἰς τοὺς δρόμους. Ἐπίσης συνηγορεῖ περὶ ἐπαναφορᾶς καὶ ἀποζημιώσεως ὑπαλλήλων τινῶν τῶν Τραπεζῶν οἵτινες ἀπελύθησαν πρὸς τρομοκράτησιν καὶ ἵνα ἀπαρνηθῶσι τὰ ἐκυτῶν φρονήματα.

Ὁ κ. **Λουκ. Καν. Ροῦφος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) δηλοῖ ὅτι θέλει φροντίσει περὶ τούτου.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** συνηγορεῖ ἔτι περὶ ἐπαναφορᾶς καὶ ἀποζημιώσεως ὑπαλλήλων τῆς Ἑταιρείας Προνομιούχου, καθόσον αἱ Ἑταιρεῖαι αὗται ἔχουσιν ἄμεσον ἐξάρτησιν ἐκ τῶν Ὑπουργείων, ὡς καὶ περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀπολυθέντων ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἑταιρείας τῶν μονοπωλίων. Ἀγορεύων δὲ ἐκτενέστερον ἐπὶ τοῦ 1ου, ἄρθρου, φρονεῖ ὅτι ἡ ἔναρξις τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν παθόντων πρέπει νὰ ἀρχίσῃ καὶ ἀπὸ τοὺς πρὸ τοῦ 1917 παθόντας, διότι καὶ οὗτοι ὑπῆρξαν θύματα τοῦ τυράννου, τοῦ φυγόντος εἰς Θεσσαλονίκην καὶ τρομοκρατήσαντος τὰ πάντα.

Ὁ κ. **Δ. Τσιτσάρας** συνηγορεῖ ἐπίσης ὑπὲρ τῆς ἐπα-

καφρᾶς τῶν τεσσάρων ὑπαλλήλων τῶν ἀπολυθέντων ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας τῶν μονοπωλίων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀπολαθέντων καὶ μὴ ὑποβαλόντων οὐδεμίαν αἴτησιν περὶ ἀποζημιώσεως.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** λέγει ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχον καταλυθῆ τὰ πάντα, κατά τινα δὲ συνεδρίασιν κατεβιβάσθησαν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ἡ μᾶλλον ψευδοβουλῆς ἐκείνης καὶ βουλευταί. Δὲν ὑπῆρχε λοιπὸν ἐλευθερία οὔτε τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, ἀλλ' οὔτε τοῦ δικανικοῦ βήματος, ὅπου ἐτραμακρατοῦντο οἱ δικηγόροι, ἀλλ' οὔτε καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς ἠδύναντο νὰ ἐπικοινωνῶσιν οἱ διαβάται. Εἶχε καταφύγει ἡ ἐλευθερία εἰς τὰ ὑπόγεια. Ἀπτώτος καὶ Ἀκρόπολις ἀσάλευτος ἔμενε μόνον ὁ τύπος, ὑπὲρ οὗ καὶ ὑποστηρίζει σχετικὴν τροπολογίαν ὅπως ἀποζημιωθῆ.

Ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς** ὁμιλῶν διὰ μακρῶν ὑποστηρίζει τροπολογίαν κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ οἰκογένειαι τῶν φονευθέντων ὑπὸ τῆς τυραννίας καὶ φερόντων τίτλον ἐφέδρου ἀξιωματικοῦ, μὴ ὑπηρετοῦντος ἐν τῷ στρατῷ, λαμβάνωσι σύνταξιν ἀξιωματικοῦ ἔχοντος εἰκοσιπενταετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ στρατῷ καὶ δὴ τὴν κεφ, διότι εἰς τὰ ὀρφανὰ τοῦ δολοφονηθέντος ἐφέδρου ἀξιωματικοῦ Λυκούργου Φλέσσα τοῦ ὑπαίου ἐξυμνεῖ τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν αὐτοθυσίαν, ἔλαβον σύνταξιν μόνον δραχ. 40 ἑκαστον μηνιαίως. Ἐπίσης ὑποστηρίζει τροπολογίαν, δι' ἧς ἀπονέμεται ἀποζημίωσις εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ δολοφονηθέντος ἐνωμοτάρχου Πατρικαρέα, τοῦ ὁποίου ἀπεκόπη ἡ κεφαλὴ παρὰ τοῦ Κονδύλη, ἐπασφαλεύθη καὶ περιεφέρθη ἀνὰ τὴν Χαλκιδικὴν πρὸς καταπτόησιν τῶν ἀντιδρώντων κατὰ τῆς τυραννίας.

Ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου ὁ κ. **Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι τὸ ποσὸν τῶν 20 ἑκατομμυρίων δὲν ἐπαρκεῖ οὐδὲ διὰ τὸ πασσοστὸν τῶν μικροτέρων τῶν δύο χιλιάδων δραχμῶν ἀποζημιώσεως, θὰ παραμείνωσι δὲ οἱ παθόντες διὰ τὸ συνεχῆ ἔτη ἄνευ ἀποζημιώσεως. Νομίζει δίκαιον ὅπως ἡ Κυβέρνησις προβῆ εἰς δάνειον ποσοῦ ἀναγκαίου διὰ τὰς ἀποζημιώσεις, διαθέτουσα τὰς δόσεις τῶν 20 ἑκατομμυρίων ἐτησίως ἐπί τινα ἔτη. Τοιουτοτρόπως, ἐνῶ θὰ ἀποζημιωθῶσιν οἱ παθόντες δὲν θὰ ζημιωθῆ τὸ Κράτος.

Δ. Γούναρης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Τοῦτο βεβαίως εἶναι καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. **Περ. Ἀργυρόπουλος** ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1ου, ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐφημερίδας. Φρονεῖ ὅτι δικαιοῦνται εἰς ἀποζημίωσιν οἱ ἰδιοκτῆται ἐφημερίδων, αἵτινες ἠναγκάσθησαν νὰ διακόψωσι τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1917, μέχρι τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1920. Ἡ τροπολογία αὕτη, ὑποστηρίζει, εἶναι δικαία καὶ δὲν νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν.

Ὁ κ. **Γεωργ. Ἀλεξάνδρου**, ὁμιλῶν ἐν ἐκτάσει, ἐκφράζει τὴν δυσφορίαν αὐτοῦ, διότι ἀκόμη ἡ Πολιτεία δὲν ἐσπευσε νὰ ἀποζημιώσῃ τοὺς παθόντας, καὶ παρακαλεῖ νὰ ἐπισπευσθῆ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος**, ἐξαίρων τὴν δρᾶσιν τοῦ Λυκούργου Φλέσσα, μάρτυρος καὶ ἥρωος ἐν ταὐτῷ, καταλυπρκτος χήραν γυναῖκα καὶ τέκνων, εὑρίσκει ἐξευτελιστικὴν τὴν διδομένην 40δραχμον σύνταξιν εἰς τὴν οἰκογένειάν του καὶ προτείνει ὅπως τεθῆ διάταξις ἵνα ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν οἰκογένειαν ἡ γενναία.

Ὁ κ. **Κ. Λυκουρέζος** (Ὑπουργὸς Δημοσίου Θησαυροῦ). Καὶ ἄλλοτε ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ ὁμιλήσω ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ περὶ τοῦ ἥρωος Λυκούργου Φλέσσα, ὅστις ἔπεσε πρῶτος ὑπὸ τὰς σφαίρας τῶν ἀγρίων ὀργάνων τῆς εἰδεχθοῦς τυραννίας. Ὁ Λυκοῦργος Φλέσσας, ἀληθῶς ὑπῆρξεν ὁ ἡρωϊκὸς ἀγωνιστὴς ὑπὲρ τοῦ νομίμου καθεστῶτος, καὶ ὁ ἀγρίος θάνατος του καὶ ἡ ἔντιμος πτωχεία τῆς οἰκογενείας του ἐπιβάλλουσιν ἐπιτακτικὴν ὑποχρεωτιν εἰς τὴν Πολιτείαν, ἵνα προέλθῃ εἰς ἠθικὴν ἱκανοποίησιν καὶ ὑλικὴν συνδρομὴν αὐτῆς.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος**, συνεχίζων τὴν ἀγόρευσιν αὐτοῦ καὶ ἀρηγόμενος διὰ μακρῶν τὸν τραυματικὸν καὶ ἀπαίσιον, ὡς λέγει, θάνον τοῦ Φλέσσα ὑπὸ στρατιωτῶν, κακούργων καὶ δημίων, φρονεῖ ὅτι, οὐ μόνον ἀποζημίωσις, ἀλλὰ καὶ ἀνδριὰς πρέπει νὰ στηθῆ πρὸς τιμὴν αὐτοῦ, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς δίδαγμα, δι' ἐκείνους οἵτινες δέον νὰ ὦσι φρουροὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἣν πρὸ δεκαετηρίδων ὅλων ὑπερήσπισε κατ' ἄλλων τυράννων, ἐγερθεῖσα ἡ οἰκογένεια Φλέσσα.

Ὁ κ. **Δ. Στεφανόπουλος** ὑποστηρίζει τροπολογίαν, ὅπως εἰς τοὺς κληρονόμους τῶν συφεκισθέντων καὶ φονευθέντων ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς τυραννίας χορηγηθῆ ἐφάπαξ ἀποζημίωσις, ὅπως δυνηθῶσι καὶ ἀνακουφισθῶσι πως αἱ

πάσχουσαι οἰκογένειαι αὐτῶν, καθόσον ὁ τρόπος τῆς ἀποζημιώσεως, ὁ καθιερωθεὶς ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος νόμου δι' ἀπονομῆς συντάξεώς τινος μικρᾶς ἀπέτυχε πλήρως, ἅτε ἀπαιτουμένου πρὸς τοῦτο, ἵνα ὁ πατὴρ ἢ ἀνάπηρος ἢ ἐχῃ συμπληρώσει τὸ 70ὸν ἔτος, δὲ ὁ φονευθεὶς ἢ τυφεκισθεὶς μόνος υἱός. Ἕνεκα τούτου δὲν δύνανται νὰ ἀποζημιωθῶσιν οἱ ἀδελφοὶ τοῦ ὑπολοχαγοῦ Καμπούρη καὶ τοῦ ἰδιώτου Καρακίτσου. Συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης ὅπως παραγγείλῃ τάχιστα τὰς ἁρμοδίας ἐκδικαστικὰς Ἐπιτροπὰς ἵνα μετὰ μείζονος ἐπιμελείας ἐπιτελῶσι τὸ ἔργον αὐτῶν, τοῦ πλείστου τῶν αἰτήσεων παραμένοντος ἀνεκδικάστου. Συνιστᾷ δὲ ἐπίσης ὅπως πληρωθῶσιν οἱ καθυστερούμενοι μισθοὶ εἰς τοὺς ἀντισυνταγματικῶς ἀπολυθέντας δικαστικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἀποταχθέντας ἀξιωματικούς.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** διεκτραγῳδῶν τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἐτυφεκίσθη ἐν Ναυπλίῳ ὁ ἐξ Ἐρμιόνης ἐπιλοχίας Ἰωάννης Κοτσοβός, λέγει ὅτι ἡ αἴτησις τῆς χήρας συζύγου αὐτοῦ περὶ ἀποζημιώσεως αὐτῆς καὶ τοῦ τέκνου της ἐθεωρήθη ἐκπρόθεσμος, διότι ὁ παραλαβὼν αὐτὴν πρὸς ἐπίδοσιν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιτροπὴν συνελήφθη καὶ ἀπεστάλη εἰς τὸ Μέτωπον, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν μετὰ τὴν προθεσμίαν. Παρακαλεῖ τὸν κ. Γούναριν νὰ δεχθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τροπολογίαν καθ' ἣν αἱ ἐκπροθέσμως ὑποβληθεῖσαι αἰτήσεις τῶν οἰκογενειῶν τῶν τυφεκισθέντων θεωροῦνται ἐμπρόθεσμοι.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης), λέγει ὅτι, πρὶν ἢ ἀπαντήσῃ ἐπὶ ἑκάστης τῶν τροπολογιῶν, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ ὑπομνήσῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν τὴν βάσιν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔχει στηριχθῇ ὁ ἰσχύων ἤδη νόμος περὶ ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων. Ὁ νόμος οὗτος παρέχει πλήρη ἀποζημίωσιν δι' ὅσας ζημίας ἐπροξένησεν ἡ τυραννικὴ περίοδος. Ζημίαι αἵτινες ἐπροξενήθησαν ἐκ τῆς ἐν συνόλῳ τυραννικῆς καταστάσεως, αἵτινες ἐπεκράτησαν εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν καὶ αἱ ὁποῖαι φυσικὰ ἐνετοπίσθησαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εἰς πάντας τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ εὑρισκομένους, ἰδίᾳ πρὸς ἐκείνους πρὸς τοὺς ὁποίους ἐχθρικῶς διέκειτο ἡ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην κρατοῦσα τὴν Ἀρχὴν ἐξουσία, περὶ τούτων οὐδεὶς λόγος ἀποζημιώσεως γίνεται ἐν τῷ νόμῳ. Δὲν ἔχω δὲ ἀνάγκην ἀναπτύξεως τῶν λόγων

διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ζημίαι αὗται, αἵτινες εἶναι μέγισται. Δευτέρα κατηγορία τῶν ζημιῶν αἵτινες ἐγένοντο εἶναι ἐκείναι, αἱ ὁποῖαι προὐξενήθησαν εἰς ὡρισμένα πρόσωπα ἐξ ὡρισμένων κατα δικωτικῶν ἐνεργειῶν τῆς τυραννικῆς ἐκείνης Ἀρχῆς. Καὶ περὶ τούτων, καὶ μόνον τούτων, ἐλήφθη πρόνοια ἀποζημιώσεως διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἰσχύοντος. Ἀλλὰ καὶ περὶ τούτων δὲν ἐλήφθη πρόνοια πλήρους ἀνορθώσεως τῶν ζημιῶν, αἱ ὁποῖαι εἰς τὰ κατ' ἰδίαν ἄτομα ἐπεγένοντο ἐκ τῶν κατα δικωτικῶν αὐτῶν πράξεων. Δύναμαι μάλιστα νὰ εἰπω ὅτι ἡ ληφθεῖσα πρόνοια εἶναι πολοστημορίων πολὺ μικρὸν ἴσως τῆς ζημίας, ἥτις ἐπεγένετο εἰς τὰ κατ' ἰδίαν ἄτομα, ἐκ τῆς ἐνεργείας, τῆς κατα δικωτικῆς, τῆς τότε καταστάσεως. Τοῦτο εἶναι ἀληθὲς ἢ τοὐλάχιστον τοῦτο εἶναι ἀνεπαρκὴς ἱκανοποίησις τοῦ δικαίου. Διατί ὅμως ἐγένετο τὸ πρᾶγμα οὕτω; Ὁλόκληρος ἡ βάσις, ἐφ' ἧς στηρίζεται ὁλόκληρος ἡ ἀρχὴ ἐν ᾗ στηρίζεται ἡ ἀποζημίωσις τῶν παθόντων ἐκ τῶν ἐνεργειῶν ἐκείνων εἶναι ἡ ἑξῆς. Εἶναι δίκαιον, εἶναι εὔλογον, εἶναι κοινωνικὸν συμφέρον ἢ εἶναι ὑπαγόρευσις τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, ἵνα αἱ ζημίαι αἵτινες ἐγένοντο εἰς τὰ κατ' ἰδίαν ἄτομα ἐπιῤῥιφθῶσιν εἰς ὁλόκληρον τὴν κοινωνίαν καὶ κατ' ἀναλογίαν τῶν πόρων ἑκάστου ἐπιβληθῶσιν εἰς ὅλους; Αὐτὴ εἶναι ἡ ἔννοια ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ ἀποζημίωσις τῶν παθόντων. Ἂν αὐτὴ ἡ ἀρχὴ διεξήγετο πλήρως, δηλαδὴ ἂν ἡ ἀποζημίωσις ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνορθώσεως ὁλοκλήρου τῆς ἀτομικῆς εἰς ἕκαστον προτγουμένης ζημίας, θὰ κατελήγομεν εἰς ἀποτελέσματα ἅτινα δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ δεχθῶμεν.

Καὶ συνεχίζων ὁ κ. Γούναρης, λέγει, ὅτι αὐτὸ τὸ ὁποῖον λέγω, εἶναι παρατήρησις ἐκ τῶν πραγμάτων καὶ ἔχει ἀναγνωρισθῇ ἐν παντὶ τόπῳ καὶ ἐν πάσῃ περιόδῳ ἱστορικῇ ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων, προκειμένου περὶ οἱασδήποτε τοιαύτης φύσεως ζημιῶν, ἔστω καὶ τῶν προκαλουμένων ἐκ τυραννικῆς ἐνεργείας. Ὑπὲρ τῶν ζημιῶν, λόγου χάριν, τὰς ὁποίας προξενεῖ ὁ πόλεμος εἰς πλῆθος ἀνθρώπων, τὸ Κράτος δὲν λέγει εἰς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἀφήρεσεν ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτοῦ καὶ ὅστις ἐκέρδιζεν χιλίας ἢ δισχιλίας ἢ δεκάκις χιλίας δραχμὰς τὸν μῆνα νὰ τὰ δώσῃ εἰς τὴν οἰκογένειάν του καὶ τότε

νὰ ὑπάγῃ νὰ πολεμήσῃ. Λέγει ὅτι δίδει ἓν ἐπίδομα εἰς τὴν οἰκογένειάν του. Δὲν λέγει διὰ τὸν φονευθέντα ἐν πολέμῳ, ὅστις ἐκερδίζε τόσα χρήματα τὸν χρόνον, τόσα θὰ δίδῃ εἰς τὴν οἰκογένειαν του, ἀλλὰ λέγει δίδω μίαν σύνταξιν ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τὸν ὁποῖον εἶχε. Δὲν λέγει εἰς τὸν ἔμπορον, τὸν ὁποῖον ἀποσύρει ἐκ τοῦ ἔργου ἢ τὸν δικηγόρον ἢ τὸν δημοσιογράφον ἢ τὸν ὑπάλληλον ἢ τὸν ἐπιστήμονα πόσα ἐκερδίζες; Οὔτε εἶναι δίκαιον νὰ πληρώσῃ ἡ κοινότης ὅπου στερεύονται οἱ ἀποστελλόμενοι εἰς τὸν πόλεμον. Οὔτε ἠδύνατο νὰ τὸ εἴπῃ. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν τὸ ἔλεγε θὰ κατέληγεν εἰς ἐκείνα τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα διὰ βραχέων ἀνέπτυξα πρὸ ὀλίγου. Ἀλλὰ λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ἐκ τῆς παραγωγῆς αὐτῆς τῆς ἀτομικῆς ἐκείνο τὸ ὁποῖον εἶνε ἀναγκαῖον διὰ νὰ συντηρηθῇ κατὰ τὴν περίοδον κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ Κράτος τὰς διαθέτει καὶ ἵνα συντηρηθοῦν μέσον τινὰ ὅρον ἤκεῖ σταματᾷ ἡ ἀποζημίωσις· δὲν βαίνει περαιτέρω. Δίδων δὲ μείζονα ἐξήγησιν πῶς ἐννοεῖ ταῦτα τὰ ἐλάττωσε, ἀναλύει περαιτέρω εὐρύτατα τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου καὶ τονίζει, ὅτι οἱ παθόντες δέον νὰ ἀρκεσθῶσιν εἰς τὰ διδόμενα, διότι πλείονα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δοθῶσι. Μὲ τὴν βάσιν αὐτὴν ἐχορηγήθησαν καὶ παρὰ τῶν Κρατῶν, ὅσα εὐσέβησαν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ χορηγήσουν αἱ ἀποζημιώσεις. Πρὸς τὴν βάσιν δὲ ταύτην ἀντίκεινται πολλαὶ τῶν ὑποβληθεισῶν τροπολογιῶν. Ἐπεξηγεῖ εἶτα τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου καὶ δέχεται τροποποίησιν, καθ' ἣν ὁ συνεπείᾳ ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας εἴτε δι' ἄλλης ἐνεργείας περιελθὼν εἰς ἀδυναμίαν πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του δικαιοῦται ἐπίσης ἀποζημιώσεως». Εἰς τούτους περιλαμβάνονται καὶ οἱ στερηθέντες τῆς ἀδείας νὰ διατηρῶσι Λύκεια καὶ οἱ Διευθυνταὶ ἐφημερίδων, ὧν διεκόπη ἡ ἔκδοσις, καὶ οἱ συντάκται αὐτῶν. Δηλοῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ δεχθῇ τὰς τροπολογίας τῶν κ. κ. Σλήμαν, Φίλιου, Ἰωαννίδου καὶ Τσιτσάρα, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φθάσῃ τὸ νομοσχέδιον καὶ μέχρις ἀποζημιώσεως τῶν ἐξ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπολυθέντων.

Δ. Βοκοτόπουλος. Αὐτοὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς.

Δ. Γούναρης. Βεβαίως. Καὶ συνεχίζων, λέγει ὅτι διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τούτους τὸ Κράτος ἀναλαμβάνει, ἐφόσον ἔχουν τὰ προσόντα, νὰ τοὺς τοποθετήσῃ εἰς ὁμοιοβάθμους δημοσίας θέσεις, καὶ διὰ τοὺς ἄλλους νὰ ἐξαντλήσῃ πᾶσαν τὴν προσπάθειαν αὐτοῦ ὅπως ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς θέσεις των παρὰ ταῖς Ἑταιρείαις. Ἐπίσης δὲν εὑρίσκει ἀποδεκτὴν τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Βιτάλη, διὰ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἀνω λόγους.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν πρότασιν ἄλλων πληρεξουσίων, περὶ χαρακτηρισμοῦ τῆς ζημίας, ἥτις προσεγένετο εἰς τὰς δημοσιογραφικὰς ἐπιχειρήσεις, παρατηρεῖ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ὑλικοῦ στοιχείου περιουσίας. Ἐκθέτει τὰ τῶν δημοσιογραφικῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ λέγει ὅτι καὶ αὐταί, ὡς οἰκονομικαὶ ἐπιχειρήσεις, δὲν διαφέρουν τῶν ἄλλων οἱονδήποτε ἐπιχειρήσεων.

Ὁ κ. **Γ. Πάππ** παρατηρεῖ ὅτι ὁ τίτλος τῆς ἐφημερίδος ἀποτελεῖ περιουσιακὸν, τοῦτο δὲ εἶναι ἡ διαφορὰ τῆς δημοσιογραφικῆς ἀπὸ παντὸς ἄλλης ἐπιχειρήσεως.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** συμφωνῶν, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι εἶναι αἱ ζημίαι αἵτινες δὲν ἀποζημιοῦνται διὰ τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ὑλικαί. Ὁ τίτλος τῆς ἐφημερίδος, ἀποτελεῖ τὴν πελατείαν αὐτῆς, ἀλλὰ πελατεία, ὑφίσταται ἐπίσης εἰς τὰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις, εἰς πάσας δ' ἐπίσης τὰς ἐπιχειρήσεις, παίζει ρόλον ὁ τίτλος των.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** λέγει ὅτι διὰ τὰς Ἐφημερίδας δέον νὰ δοθῇ ὁλως ἰδιαιτέρα ἑρμηνεία καὶ νὰ μὴ ὑπαχθῶσιν αὐταὶ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις, καθ' ὅσον δὲν εἶναι ἐμπορικὴ ἐπιχείρησις, διότι δὲν εἶναι ἐμπορικὰ ἐπιχειρήματα ἡ ἐφημερίς. Ἐξ ἄλλου, λέγω τοῦ ἀγῶνος ὃν διεξήγαγον αἱ ἐφημερίδες ὡς ὄργανα τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἀντιδράσεως πρὸς τὸ κατεκλυσθὲν καθεστώς, προύκάλεσαν τὴν κατ' αὐτῶν ἀπηνεστέραν δίωξιν καὶ ὑπέστησαν τὴν προσβολὴν πρῶται.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** ἀντιπαρούλων ταῦτα λέγει ὅτι ἡ προσβολὴ μιᾶς ἐπιχειρήσεως, εἶναι προσβολὴ ἑνὸς ὑλικοῦ στοιχείου περιουσίας, ὅπως εἶναι ἡ καταστροφὴ μιᾶς Τραπέζης, μιᾶς οἰκίας κλπ. Καταλήγων ὁ κ. Γούναρης παρατηρεῖ ὅτι, ὅταν διὰ τοῦ νομοσχεδίου δὲν πρόκειται νὰ ἀποζημιωθοῦν πλήρως πάντες οἱ ζημιωθέντες, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ γίνῃ ἐξαίρεσις διὰ τοὺς δημοσιογράφους. Ἐξετάζων τὴν ἄποψιν τοῦ κ. Μπουσίου λέγει ὅτι ὁ τύπος ἦτο ὄργανον τῆς ἀντιστάσεως κατὰ τῆς τότε καταστάσεως, εὑρισκόμενος δὲ εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ἐν τῷ ἀγῶνι, ἦτο φυσικὸν νὰ ὑποστῇ τὴν προσβολὴν καὶ τὴν ζημίαν πρῶτος· ἐπομε-

νως, ἐπειδὴ ἡ ἐπιχείρησις τοῦ Τύπου ἦτο ἐκτεθειμένη περισσότερον πάσης ἄλλης ἐπιχειρήσεως εἰς τὸν κίνδυνον τούτων, πρέπει νὰ τύχῃ πληρεστέρας ἱκανοποιήσεως, καὶ ἀκριβῶς οἱ λόγοι αὐτοὶ ἐπέβαλλον νὰ μὴ γίνῃ ἡ διάκρισις. Εἰς τοὺς ἀγῶνας, ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Γούναρης, τοὺς μεγάλους, ἐπιβάλλονται θυσίαι, ἡ θέσις δὲ τὴν ὁποίαν ἕκαστος κατέχει ἐν τῷ ἀγῶνι εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὰς θυσίας εἰς τὰς ὁποίας ὑποβάλλει ἑαυτόν. Οἱ πρόεχοντες εἰς τοὺς ἀγῶνας τούτους καὶ εἰς μείζονας κινδύνους ἐκτίθενται καὶ μείζονας ἀποδέχονται θυσίας καὶ οὐδαμῶς σκέπτονται περὶ οἱασδήποτε διακρίσεως μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἥσσονας ὑφισταμένων τὰς θυσίας, ἄλλης παρὰ ἐκείνης τῆς ἠθικῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ ἔργου των ὑπὸ τῶν πολλῶν, καὶ ἂν οἱ πολλοὶ δὲν θελήσωσι νὰ παράσχωσι τὴν ἀναγνώρισιν ταύτην ἀλλως, ἀρκεῖ εἰς αὐτοὺς ἡ ἠθικὴ εὐχαριστησις τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος. Θὰ κατεβιβάζετο τῆς ἐξεχούσης καὶ προεχούσης θέσεως αὐτοῦ ὁ Τύπος κατὰ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἠθέλομεν προσπαθήσει, ἀρίνοντες ζημιουμένους τοὺς ἄλλους, λόγῳ τῆς ἀνικανότητος τοῦ Κράτους ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς τόσας ἀποζημιώσεις, νὰ ἱκανοποιήσωμεν αὐτόν. Δὲν εἶναι λοιπὸν δυνατὸν νὰ γίνῃ οἱαδήποτε ἐξαίρεσις. Καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ διάκρισις ἐν τῷ ἔργῳ ἐν ᾧ ἠγωνίσθησαν καὶ κατέληξαν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι διηύθυναν τὰ δημοσιογραφικὰ ὄργανα, ἡ διάκρισις ὑπάρχει ἐν τῇ ἀναγνωρίσει τῆς ἠθικῆς ὑπηρεσίας ἣν προσήνεγκον. (Χειροκροτήματα).

Κάμνει μετὰ τοῦτο ὁ κ. Δ. Γούναρης, προκειμένου περὶ παθόντων καὶ ἀποθανόντων ἐφέδρων ἀξιωματικῶν, τὴν ἑρμηνευτικὴν δήλωσιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 του νόμου 2613 ὅτι, ἐφόσον οἱ ἐκ τῶν παθόντων διατέλουν ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ καὶ ἐστερήθησαν τῆς ζωῆς αὐτῶν, θεωροῦνται ὡς στερηθέντες τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐν πολέμῳ, δικαιούμενοι τῆς συντάξεως τῆς προσηκούσης εἰς τὸν βαθμὸν ὃν ἔφερον, ἀδιαφόρως ἂν δὲν διετέλουν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τὸν χρόνον τῆς προϋπηρεσίας των.

Εἰς παρατήρησιν τοῦ κ. **Α. Μάτεσι** ὅτι ἡ σύνταξις τῶν ἀποθανόντων δέον νὰ καθορισθῇ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἐπιτροπῶν, ὁ κ. **Δ. Γούναρης** δηλοῖ ὅτι τῶν δικαιουμένων εἰς σύνταξιν συνεπείᾳ τοῦ θανάτου των οἱ κληρονόμοι δικαιοῦνται νὰ ζητήσωσι ταύτην ἢ τὴν ἀποζημίωσιν

ἐθροιζομένας ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἐπιτροπῶν καὶ δὲν δύνανται νὰ παρεμπεμφθῶσιν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Ἡ Συνέλευσις δι' ἀναστάσεως ἀποδέχεται ἀμφοτέρας τὰς ἄνω δύο δηλώσεις.

Ἐπίσης δηλοῦται ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὅτι δι' οἱανδήποτε ἐπιχείρησιν ἡ ζημία ὑλικοῦ ἀντικειμένου, ζημία δὲ ὑλικοῦ ἀντικειμένου εἶναι καὶ ἡ ἐκ τῆς στερήσεως τῆς χρήσεως ὑλικοῦ ἀντικειμένου, διότι π.χ. παρημποδίσθη ἡ χορήσις τοῦ Τυπογραφείου, τοῦ Καταστήματος, τῶν μηχανημάτων κ.τ.λ., ἐπίσης δύναται ν' ἀποτιμηθῇ ἡ ζημία αὕτη καὶ νὰ δοθῇ ἀποζημίωσις τοῦ ὑλικοῦ ἀντικειμένου, οὐχὶ ὅμως τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἡ Συνέλευσις δι' ἀναστάσεως ἀποδέχεται καὶ τὴν δήλωσιν ταύτην.

Περατωθείσης τῆς συζητήσεως, γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1ον, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἀπορριφθεισῶν τῶν ὑπ' αὐτοῦ τροπολογιῶν.

Γίνεται ἐπίσης δεκτὸν τὸ ἄρθρον 2ον.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3ου ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** προτείνει ὅπως εἰς τὸ 2 εδάφιον προστεθῇ ὅτι θεωροῦνται ὡς ἐξ ἀνωτέρας βίας κωλυθέντες εἰς τὴν ὑποβολὴν ἐμπροθέσμου αἰτήσεως καὶ οἱ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ εὑρισκόμενοι καὶ μὴ ὑποβαλόντες εἰς τὰς ἁρμοδίας Ἀρχὰς τὰς αἰτήσεις αὐτῶν.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** ποιεῖται τὴν δήλωσιν ὅτι ἂν παθόντες καὶ δικαιούμενοι ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ὑπέβαλον ἐμπροθέσμως τὰς αἰτήσεις αὐτῶν ἀλλὰ κατὰ πλάνην εἰς Ἀρχὴν ἀναρμοδίαν, ἡ Ἀρχὴ αὐτὴ ὀφείλει νὰ διαβιβάσῃ τὰς αἰτήσεις εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἐπιτροπήν, ὅτε θεωροῦνται αὗται ὡς ἐμπροθέσμως ὑποβληθεῖσαι.

Ἡ Συνέλευσις δι' ἀναστάσεως ἀποδέχεται τὴν δήλωσιν ταύτην.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 3.

Γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 4 ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὁριζομένου ὅτι ἡ προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων εἶναι ἀνατρεπτική.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5ου ὁ **Δ. Τσουκαλᾶς** ἐπιφέρει παρατηρήσεις καὶ προτείνει, ἵνα αἱ ἄνω τῶν 2000 δραχμῶν

ἀπαιτήσεις εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξοφληθῶσιν ἐντὸς τοῦ πρώτου ἢ δευτέρου ἔτους, νὰ ἐπιτρέψῃ δὲ ἡ Συνέλευσις ἵνα ἡ Κυβέρνησις προβῇ εἰς τὴν σύναψιν ἑνὸς δανείου, ἐφ' ὅσον πρόκειται κατ' ἔτος νὰ πληρώνωνται 20.000.000.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι ἡ βάσις εἶναι νὰ πληρωθῶσι διὰ δανείου, ἀλλ' ἐζητήθη νὰ παράσχωμεν κατ' ἔτος ἐν ποσὸν οὕτως, ὥστε νὰ εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ λαμβάνωσι κατ' ἔτος ἓν ποσοστόν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 5ον.

Ἐπὶ τοῦ 6ου ἄρθρου ὁ κ. **Ν. Γερμανὸς** ὁμιλῶν λέγει ὅτι ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἔχομεν καὶ τὴν κατηγορίαν ἐκείνην τῶν παθόντων, οἱ ὁποῖοι καὶ ἀλλαχοῦ μέν, ἀλλ' ἰδίως ἐν Μακεδονίᾳ, ἐξωρίσθησαν ἢ ἀπελύθησαν ἐκ τῶν θέσεών των καὶ ποικιλοτρόπως ἐβασανίσθησαν ὑπὸ τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐγκατασταθεισῶν ξένων στρατιωτικῶν Ἀρχῶν καὶ πρὸ τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτόθι τῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως Βενιζέλου, ἤτοι ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1915 μέχρι τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1916. Ὑποδεικνύει τὴν ἀνάγκην ὅπως καὶ οὗτοι περιληφθῶσιν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι περὶ τούτων προνοεῖ ὁ νόμος 2109, ὥστε θεωρεῖ περιττὸν νὰ ὑπαχθῶσιν οὗτοι ἐν τῷ παρόντι νόμῳ.

Ὁ κ. **Δ. Καζάκης** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ 6ου ἄρθρου, λέγει ὅτι, πρκειμένου περὶ τῶν δικαιουμένων ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν 2109 καὶ 1613 ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀπεμακρύνθη τῆς ἀρχῆς τοῦ συμψηφισμοῦ τὸν ὁποῖον ἔθεσε κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νόμου 2013, διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἤθελον πληρωθῇ ἐκ μέρους τοῦ ἑτέρου τῶν νόμων. Συνιστᾷ ὅπως καὶ ἐν τῷ νέῳ νομοσχεδίῳ ἀποκατασταθῇ καὶ ἰδίᾳ χορηγήσῃ διὰ τοὺς ὡς ἄνω παθόντας καὶ ὑποβάλλει σχετικὴν τροπολογίαν, φρονῶν ὅτι εἶναι δίκαιον οἱ παθόντες νὰ τεθῶσιν εἰς τὸ δίλημμα διὰ λόγους ἀνάγκης νὰ παραιτηθῶσι τῆς μείζονος ἀπαιτήσεως προτιμῶντες τὴν μικροτέραν.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** δέχεται τὰς ἀπόψεις τοῦ κ. Καζάκη καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων τροπολογεῖ τὸ ἄρθρον 6.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρον 6ον ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀναβαλλομένης τῆς ψηφίσεως τοῦ συνόλου λόγῳ τῶν τροπολογιῶν.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 10 καὶ 40' μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ τῇ 11 καὶ 30' μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ὥρᾳ 12 καὶ 5' μ. μεσονύκτιον

Ἐπαναλαμβανομένης τῆς συνεδριάσεως, ὁ κ. **Ν. Στράτος** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν), λέγει ὅτι μὴ θέλων νὰ φέρῃ ἀντιρρήσεις εἰς δικαιώματα τῆς Συνελεύσεως, δέχεται ὅπως τὸ νομοσχέδιον «Περὶ ὀργανισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς» παραπεμφθῇ εἰς ἐπιτροπὴν ἣν παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον ὅπως καταρτίσῃ ἀμέσως καὶ καλέσῃ αὐτὴν ἔκτακτον πρὸς σύσκεψιν, ἵνα καταστῇ δυνατὸν καὶ ψηφισθῇ κατὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίασιν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο.

Πρόεδρος. Τὴν ἐπιτροπὴν εἰς ἣν παραπέμπεται τὸ νομοσχέδιον «Περὶ ὀργανισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς, καταρτίσω ἐκ τῶν κ.κ. ***Γ. Μπουσίου, Α. Τσουκαλᾶ, Σπ. Δελιγιάννη, Γ. Ἀναστασοπούλου, Ἀρ. Φωτήλα, Θ. Τουρκοβασίλη*** καὶ ***Σ. Σωτηριάδη.***

Παρακαλῶ δ' αὐτὴν ὅπως συνέλθῃ αὔριον 4 καὶ 30' μ. μ. πρὸς μελέτην ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ὑποβολὴν τῆς ἐκθέσεώς της.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐπὶ τοῦ πρώην καθεστῶτος διὰ πολιτικοὺς λόγους ἀπολυθέντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

«Ἄρθρον 1ον (ἀναγινώσκεται).

Ὁ κ. **Κ. Δροσόπουλος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ὅπως τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ ὁριζόμενον ὅριον διετοῦς ὑπηρεσίας τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων πρὸ τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν περιορισθῇ εἰς πενταέτηρον.

Ὁ κ. **Α. Μάτσης** ὁμοίως συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τῆς τροπολογίας ταύτης.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα ὅπερ γεννᾷ τὸν δισταγμὸν διὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς προτάσεως ταύτης εἶναι ὅτι ἐν πολλοῖς δήμοις, ὡς π. χ. ἐν τῷ δήμῳ Ἀθηναίων, ὑπάρχουσι δύο κατηγορίαι ὑπαλλήλων, οἱ ἐν ταῖς ὀργανικαῖς θέσεσι ὑπηρετοῦντες καὶ οἱ εἰς διαφόρους ὑπηρεσίας τοῦ δήμου ἀσχολούμενοι, μᾶλλον δ' ἐργάται ὄντες, οἵτινες